ספר

תַּבְנִית הֵיכָל

הלא הוא

קונקורדנציא קטנה עברית וארמית

עֲרוּכָה בַכֹּל וּשְׁלֵמָה

לספרי תורה נביאים וכתובים.

יכיל

כל השרשים והמלים שבאו כבר בהקונקורדנציות הראשונות,
ובהם נמלאו אלפי החסרונות וההשמטות ונתקנו כל המעֻוָּתות והשגיאות הרבות,
גם מראי המקומות נעשו בבדיקה יתרה ובצמצום גדול;
תוספות כל מלות השמוש והיחס, שלא בא זכרן בהקונקורדנציות הראשונות;
חבור כולל כל מלות הגוף למיניהן ולנטיותיהן;
ספר כולל שמות עצמים פרטים למיניתם, איש לא נעדר.

כל אלה חֻברו יחדו בתכלית הדיוק על־פי המסורה
ולפי סדר כתבי הקדש הנהוג בישראל
עם תרגום רומי והערות בשפת־עבר

מאת

ד״ר שלמה מאנדעלקערן.

ליפסיא

בהוצאת פֿיימ ישותפיו (הערמאן קרעדנער)

VETERIS TESTAMENTI

CONCORDANTIAE

HEBRAICAE ATQUE CHALDAICAE

QUIBUS CONTINENTUR

CUNCTA QUAE IN PRIORIBUS CONCORDANTIIS REPERIUNTUR VOCABULA
LACUNIS OMNIBUS EXPLETIS

PARTICULAE, PRONOMINA, NOMINA PROPRIA
SEPARATIM COMMEMORATA

SERVATO TEXTU MASORETICO LIBRORUMQUE SACRORUM ORDINE TRADITO

SUMMA CURA COLLEGIT ET CONCINNAVIT

SOLOMON MANDELKERN
PHIL. ET JUR. DOCTOR

EDITIO MINOR EXEMPLIS OMISSIS

LIPSIAE
VEIT ET COMP.

1900

EX OFFICINA GUILELMI DRUGULINI LIPSIENSIS

PRAEFATIO

Hac editione Concordantiarum, quam fundamentis usus editionis magnae[1] a me editae extruxi, continentur omnes loci Veteris Testamenti, quibus vocabulum, de quo agitur, occurrit, ita tamen, ut ipse qui vocatur contextus locorum non sit adscriptus. Loci numeris arabicis indicantur.

Eos locos, in quibus non modo vocabulum, sed tota sententia iteratur, cursivis numeris notavi. Quando vocabulum in uno eodemque versu repetitur, adiecto indice parvulo significavi, quotiens id factum sit (e. g. אָב Mal 1, 6^2).

Utique hoc opus vice fungitur lexici analytici, in quo quaevis forma vocabulorum invenitur.

Cum particulas a me primum receptas verbis nominibusque alphabetico ordine adiunxerim, pronomina atque notam relationis אֲשֶׁר separatim ex grammaticorum usu composui; itemque Buxtorfium secutus Aramaicam partem a parte Hebraica separavi, ita ut de similitudine, quae intercedit inter linguas illas, in utraque parte lectorem moneam. Nomina propria non radicum plerumque incertarum, sed simpliciter alphabetico ordine disponenda putavi.

Omnibus radicibus latine translatis commentarii Hebraici additi sunt.

Quapropter spero ac confido, hoc opus summa diligentia perpolitum omnibus, qui sese studiis Hebraicis dederunt, adminiculum fore non contemnendum.

Lipsiae

SOLOMON MANDELKERN

[1] **Veteris Testamenti concordantiae hebraicae atque chaldaicae,** quibus continentur cuncta quae in prioribus concordantiis reperiuntur vocabula, lacunis omnibus expletis emendatis cuiusquemodi vitiis, locis ubique denuo excerptis atque in meliorem formam redactis vocabulis interdum adscriptis, *particulae* omnes adhuc nondum collatae, *pronomina omnia* hic primum congesta atque enarrata, *nomina propria* omnia separatim commemorata. Servato textu masoretico librorumque sacrorum ordine tradito summa cura collegit et concinnavit Solomon Mandelkern. Fol. (XVI et 1532 pp.) Lipsiae. 1896. Veit et Comp.

ORDO LIBRORUM VETERIS TESTAMENTI

I. PENTATEUCHUS חמשה חמשי תורה.

Gn = Genesis בראשית
Ex = Exodus שמות
Lev = Leviticus ויקרא
Nu = Numeri במדבר
Dt = Deuteronomium הדברים

II. PROPHETAE PRIORES נביאים ראשונים.

Jos = Josua יהושע
Jud = Judices שופטים
1S = Samuel lib. I שמואל א׳
2S = Samuel lib. II שמואל ב׳
1R = Regum lib. I מלכים א׳
2R = Regum lib. II מלכים ב׳

III. PROPHETAE POSTERIORES נביאים אחרונים.

Jes = Jesaias ישעיה
Jer = Jeremias ירמיה
Ez = Ezechiel יחזקאל
Hos = Hoseas הושע
Joel יואל
Am = Amos עמוס
Ob = Obadias עובדיה
Jon = Jonas יונה
Mich = Micha מיכה
Nah = Nahum נחום
Hab = Habakuk חבקוק
Zeph = Zephanias צפניה
Hag = Haggai חגי
Zach = Zacharias זכריה
Mal = Malachias מלאכי

IV. HAGIOGRAPHA כתובים.

Ps = Psalmi תהלים
Prv = Proverbia משלי
Job איוב
Cant = Canticum Canticorum שיר השירים
Ruth רות
Thr = Threni איכה
Eccl = Ecclesiastes קהלת
Esth = Esther אסתר
Dan = Daniel דניאל
Esr = Esra עזרא
Neh = Nehemias נחמיה
1Ch = Chronicorum lib. I דברי הימים א׳
2Ch = Chronicorum lib. II דברי הימים ב׳

מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית

הספר הנוכחי כשמו כן הוא מַחֲטב תבנית ספר „הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ“, הלא הוא הקונקורדנציא הגדולה שהוצאתי לאור זה לא כביר. ממילא מובן שגם הוא מְצֻיָּן בכל השלֵמות והמעלות שנשתבח בהן אחיו הגדול, אך ורק שלא הובאו בו הפסוקים בעצמם ככתבם וכלשונם, כי אם מראי מקומותם למושבותם בכתבי הקדש; וכל איש אשר בידו תנ"ך יוכל על נקלה למלאות את החסרון הזה, בשגם כי ערכתי את הספרים כפי הסדר המקֻבל והנהוג בכל תפוצות ישראל מדור דור, ולא כפי סדר הוואולגאטא הזר ומוזר לנו, שאחזו בו מחברי הקונקורדנציות מימי בעל „מֵאִיר נָתִיב“ עד היום. בין כה וכה הָיֹה יהיה הספר הזה ביד בעליו כמו ספר **אוצר השרשים**, הכולל גם נתוח המלים לכל פרטיהן ודקדוקיהן, ולא יחסר כל בו.

בעבודתי זאת השתמשתי בספרי קדש מוגהים ומדויקים היטב, ולפעמים רשמתי גם נוסחאות שונות, במקומות שאי אפשר להכריע ביניהן על פי המסורה, כדי להעמיד את הנוסחא האמתית על בוריה. את מלות השמוש והיחס (פארטיקעל) הכנסתי לתוך החלק הראשון בסדר הא"ב, אמנם למלות הגוף (פראָנאָמינא) ולמלת „אֲשֶׁר“ יחדתי מדור בפני עצמן, וערכתי אותן בסדר שנהגו בו המדקדקים בלוחותיהם. את החלק הארמי הצבתי לבדו, שלא לערבב יחד שתי הלשונות השונות בדרכיהן, אפס רמזתי בהערותַי ובסוף כל שרש ושרש, גם בחלק העברי גם בחלק הארמי, על אלו שיש אחוָה וקִרבה בין שתיהן. בקבץ שמות עצ"פ, הבא באחרונה, חשבתי ליותר טוב ומועיל לשמור את סדר הא"ב בצמצום, כי על ידי זאת יֵקל החפוש.

השרשים מתֻרגמים רומית בדרך קצרה מאד, וגם ההערות העבריות כתבתי בלשון קצרה ופשוטה. בהערותַי אלה לא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני, ונסמכתי ביתר שאת בלשונות בני־שם, כי רק בהן תִּוָּשַׁע אחותן העברית, ורק על ידן יתבררו ויתלבנו המושגים וההוראות כהלכה. עוד זאת חשבתי עלי לחובה להביא בהן כפעם בפעם מרבית השנויים שבתרגום אונקלוס, יונתן, השבעים והסורי (פשיטא), ולא נמנעתי גם מלהביא גרסאות שונות (קאָנִיֶעקטורען) בדרך „אַל תִּקרא“, בין ממה שחִדשתי מעצמי בין ממה ששמרתי בזכרוני מאלה שמצאתי בספרים או ששמעתי מפי חכמי הדור, וביחוד מפי מכתבי גבר עמיתי ואיש בריתי הרה"ח הכולל פרופ̇יסור יוסף הלוי מפאריס (ברכה לראש משביר!); אמנם ברֹתי את הראויות יותר להִשָּׁמע ומקֻבלות על הדעת הישרה, מפני שמתאימות עם דרכי לה"ק ורוח החיה המתהלכת בה.

בדבר מראי המקומות עלי להעיר כי המספרים הכפופים (קורסיף) מורים שלא המלה האחת בלבד נשנתה ונכפלה במקומות הרשומים ע"י המספרים האלה, כי אם גם על

הַשָׁנות מאמר שלם המְחַבר מאיזה מלות שונות; וכשבאה מלה אחת פעמַיִם או שלש או ארבע פעמים בפסוק אחד הצבתי ציונים ממעל למספרים הרגילים גם מספרים באותיות קטנות להורות על ההכפלה הזאת.

ודע נא, קורא נכבד, שכמעט אמרתי בחפזי למשוך ידי מעבודתי זאת (שעלתה במחשבה לפנַי עוד טרם החִלֹתי לבנות את „הֵיכַל הַקֹּדֶש״), באשר הֻגד לי שהקדימני בזה סופר אחד, שבי״ל שמו, וחששתי בנפשי לרדת לאומנות חברי ולהיות כמסיג גבול; אמנם כשבא הספר לידי וראיתי ונוכחתי כי מלא הוא מפה לפה שגיאות כרמון, שמחברו גם הוא לא שׂם לבו למלאות אלפי החסרונות וההשמטות ולתקן את המון המְעֻוָּתות והשגיאות הרבות בדקדוק ובמסורה (מקצתן הבאתי לאות ולדוגמא במאמר „פֶּתַח הַהֵיכָל״, הקדמה לספרי הנ״ל), שגם הוא לא ידע להבחין בין שרש לבן לשרש בנה, והביא לְבָנות דיחזקאל ט״ז ס״א עם פצלות לְבָנות ובהרֹת לבנֹת, שגם הוא התרפה במלאכתו ואסף אל ספרו כל השבושים במראי המקומות כפי שמצא בהקונקורדאנציות של בעער ופֿירסט, ולא חש לכל הפחות לערוך את מראי המקומות לפי סדר כה״ק המקֻבל בישראל, ומלבד שלא הוסיף על שלפניו מאומה עוד הרהיב עז בנפשו להחסיר ולגרוע את כל חלק הארמי שבכה״ק ולהשמיטו בשתיקה, כאלו לא היה ולא נברא; בראותי כל אלה וכאלה קראתי על הספר הלז: נוח לו שלא נברא משנברא! וגמרתי אמר לבלי עזוב את מלאכתי בשביל זה.

ויהי נא ספרי לרצון לכל ההוגים בכתבי הקדש, המשתוקקים לדעת תהלוכות שפת־עבר ודרכיה בקדש; ואלהי הצבאות הנאדר בקדש, ישלח לי ישעו ועזרו מקדש, למען אוסיף כל ימי צבאי לשרת בקדש, ויזכני לחזות בנֹעם נוה־צדק הר־הקדש, כּכַלות נַפֵּץ יד עם־קדש.

ליפסיא

ד״ר שלמה מאנדעלקערן.

INDEX

א

אָב

pater, genitor, avus, proavus, primus, inventor, protector, magister, consiliator.

הוראתו הראשונה על האב המוליד ביחס אל יוצאי חלציו, והוסב אח״כ גם אל אבי האבות (גראָסספאטער) ועל ראש המשפחה והשבט (שטאממפאטער), ומזה בֵּית־אָב או בֵּית־אָבוֹת, וביחוד ברבוי; וכן נקראו אברהם יצחק ויעקב בלשון חכמים אבות (פאטריארכען) ביחס אל כלל האומה הישראלית. ובהשאלה נקרא אב גם לממציא דבר חדש, למורה ויועץ, למנהל ומכלכל או גם לחכם חרשים (דה״ב ב׳ י״ג); השבעים קורין בדה״ב ד׳ ט״ז וַיָּבֹא ת׳ אָבִיו.

Gn 44,19.20 ‖ Nu 3,24.*30.35*.17, 17.25,14.15.30,17 ‖ Jos22,14 ‖ Jes 38,19 ‖ Ez 22,7.10 ‖ Mich 7,6 ‖ Mal 1,6^{2}.2,10 ‖ Ps 103,13 ‖ Prv 4,1.10, 1.*15,20*.13,1.19,26 ‖ Job 29,16.38, 28 ‖ Thr 5,3 ‖ Esth 2,7 ‖ 1Ch 23,11. 24,6 ‖ 2Ch 35,5.

הָאָב Ez 18,4.18.20.

וְאָב Ez 18,20.

כְּאָב Job 31,18.

וּכְאָב Prv 3,12.

לְאָב Gn 45,8 ‖ Jud 17,10.18,19 ‖ 2S7,14 ‖ Jes22,21.45,10 ‖ Jer 31, 9(8) ‖ Ez 44,25 ‖ Prv 30,17 ‖ 1Ch 17,13.22,10(9).28,6.

אַב *cs.* Gn 17,5.

לְאַב Gn 17,4.

אֲבִי Gn 4,20.21.9,18.22.10,21.11, 29.19,37.38.22,21. 28,2.33,19.34, 6.36,9.43 ‖ Dt 22,15.16 ‖ Jos 15, 13.17,1.21,11. 24,2.32 ‖ Jud 9,1. 28.19,3.4.9.*5.6.8.9* ‖ 1S9,3.14,51^{2} ‖ Jes 9,5 ‖ Ps 68,6 ‖ Prv 17,21.23, 24 ‖ Ruth 4,17 ‖ 1Ch 2,21.23.24. 42^{2}.44.45.49^{2}.50.51^{2}.52.55. 4,3.4^{3}. 5.11.12.14.17.18^{3}.19.21^{2}. 7,14.31. 8,29.9,35.

וַאֲבִי Gn 11,29. ‖ Jos 24,2. ‖ 1Ch 2, 17.49.

לַאֲבִי Dt 22,19.29.

אָבִי *suff.* Gn 19,34.20,12.13.22, 7. 24,7.38.40. 27,12.18.31.34.*38*. 38.41.28,21.31,5.42.32,10^{2}.41,51. 44,24.27.30.32.34^{2}. 45,3.9.13.46, 31.47,1.48,18.50,5^{2} ‖ Ex 15,2.18, 4 ‖ Dt26,5 ‖ Jos 2,12.13 ‖ Jud 6, 15.9,17.18.11,7.36 ‖ 1S 9,5.14,29. 18,18.19,2.3^{2}.20,2^{2}.9.12.13^{2}.22,3. 15.23,17^{2}.24,22 ‖ 2S 3,7.14.9.16,3. 19,29.38.24,17 ‖ 1R 2,24.26^{2}.31. 44.3,6.7.5,17.19.8,15.17.18.20.24. 25.26. 12,10.11.*11.14*.14. 15,19. 20,34^{2} ‖ 2R 2,12^{2}.*13,14*^{2}. 5,13.6, 21 ‖ Jes 8,4 ‖ Jer 2,27.3,4.19.20, 15 ‖ Ps 27,10.89,27 ‖ Job17,14.34, 36(?) ‖ Neh 1,6 ‖ 1Ch 21,17.28,4^{3} ‖ 2Ch 1,8.9. 2,2.6.12. 6,4.7.8.10.15. 16.10,10.11.*11.14*^{2}.16,3.

וְאָבִי 1S 24,12 ‖ 1R 2,32.

לְאָבִי Gn 44,32.45,13 ‖ Jud 14,16 ‖ 1R 19,20 ‖ Prv 4,3.

אָבִינוּ Gn 19,31.32. 31,14. 42,13. 32^{2}.44,25.31 ‖ Nu 27,3.4^{2} ‖ Jud 11,2 ‖ Jes 63,16^{2}.64,7 ‖ Jer 35,6.8. 10 ‖ 1Ch 29,10.

לְאָבִינוּ Gn 31,1^{2}.43,28.

מֵאָבִינוּ Gn 19,32.*34*.31,16.

אָבִיךָ Gn 12,1.26,3.24.27,6.28,13. 31,30. 46,3. 47,5.6.48,1. 49,4.8.25. 26.50,6.16.17 ‖ Ex 3,6.20,12 ‖ Lev 18,7.8^{2}.9.11^{2}.12^{2}.14. 20,19 ‖ Nu 18,1.2 ‖ Dt 5,16.32,6.7 ‖ 1S 2,27. 28.30.31. 9,20. 10,2. 14,28. 20,1.3. 6.8.10.22,16.22 ‖ 2S 3,8.9,7^{2}.10,3. 13,5.15,34.16,19.21^{2}.17,8.10 ‖ 1R 3,14. 6,12. 9,4.5. 11,12. 12,4^{2}.9.10. 15,19.18,18.20,34 ‖ 2R 3,13.20,5 ‖ Jes 7,17.38,5.43,27.58,4 ‖ Jer 12, 6.22,15 ‖ Prv 1,8.6,20. 23,25.27, 10 ‖ 1Ch 19,3.28,9 ‖ 2Ch 2,13.7,17. 18.10,4^{2}.9.10.16,3.21,12^{2}.13.

וְאָבִיךָ 2S 17,8.

לְאָבִיךָ Gn 27,9.10 ‖ Jud 6,25^{2} ‖ Prv 23,22.

מֵאָבִיךָ Job 15,10.

אָבִיךְ Gn 24,23.38,11 ‖ Jos 2,18^{2} ‖ Jud 14,15 ‖ Ez 16,3 ‖ Ps 45,11 ‖ Ruth 2,11 ‖ Esth 4,14.

מֵאָבִיךְ 2S 6,21.

אֲבִיכֶם Gn 31,9.29.43,7.23.27.44, 17.45,18.19.49,2 ‖ Jos 24,3 ‖ Jes 51,2 ‖ Jer 35,18.

אֲבִיכֶן Gn 31,5.6.

וַאֲבִיכֶן Gn 31,7 ‖ Ez 16,45.

אָבִיו Gn 2,24.9,22.11,28.22,7.26, 15.*15.18*.18. 27,14.18.19.22. 26. 30.32.34.38.39.41. 28,7.8. 31,18. 53. 34,4.13.19.35,22.27. 36,24.37, 1.2.10^{2}.22.35.42,37.43,8. 44,22^{2}. 46,1.29.31. 47,7. 11.12^{2}. 48,*9.18*. 17^{2}.19. 50,1.2.*7.14*.8.14.22 ‖ Ex

21,15.17 ‖ Lev 16,32. 20,9².11². 17‖Nu 27,10‖Dt 21,18.19.23,1². 27,16.20².22 ‖ Jud 6,27.8,32.9,5. 14,3².9.16,31 ‖ 1S 14,27.17,15.25. 18,2.19,4.20,32.33.34.22,1.11‖2S 2,32. 3,29. 10,2².16,22. 17,23.21, 14 ‖ 1R 1,6.2,12.3,3.7,51.11,4.6. 17.27.33.43. 12,6. 15,3².11.15.*24. 22,51; 26.22,53*.22,43.47.54‖2R 3,2.4,18.19.9,25.10,3.13,25.14,3². 5.21. 15,3.34.38. 16,2. 18,3. 21,3. 20.21².22,2.23,30.34.24,9 ‖ Jes 3, 6.22,23.24 ‖ Jer 16,7.22,11 ‖ Ez 18,14.17.18.22,11 ‖ Zach 13,3 ‖ Prv 15,5. 20,20. 28,7.24. 29,3. 30, 11‖1Ch 5,1.9,19.12,28(29).19,2². 29,23 ‖ 2Ch 2,16.4,16.5,1.8,14.9, 31.10,6. 15,18.17,2.3.4. 20,32. 21, 4.22,4.24,22.25,3. 26,1.4. 27,2.28, 1.29,2.33,3.22².23.34,2.3.36,1.

וְאָבִיו Gn 35,18.37,11.44,20‖Lev 19,3‖Jud 14,4.5‖1R 7,14‖Am 2, 7‖2Ch 2,13.

כְּאָבִיו 2R 3,2.

לְאָבִיו Gn 27,31.34.45,23.50,10‖ Lev 21,11 ‖ Nu 6,7.27,11‖Dt 33, 9‖Jud 9,56.14,2.6‖1S 17,34‖Prv 17,25.19,13.

וּלְאָבִיו Gn 45,23 ‖ Lev 21,2 ‖ 1S 14,1.

אָבִיהוּ Jud 14,10.19.16,31‖1R 5, 15 ‖ Zach 13,3‖1Ch 26,10 ‖ 2Ch 3,1.

אָבִיהָ Gn 19,33. 29,12. 31,35. 34, 11.38,11‖Ex 22,16‖Lev 21,9.22, 13²‖Nu 30,4.5².6².17.36,8‖Dt 21, 13. 22,21² ‖ Jos 6,23.25. 15,18 ‖ Jud 1,14.11,37.39.15,1.2.6. 19,2. 3‖Esth 2,7.

וְאָבִיהָ Nu 12,14.

לְאָבִיהָ Gn 29,9.12.31,19.

אֲבִיהֶם Gn 9,23².31,53.37,2.4.12. 32. 42,29.36. 43,2.11. 45,25.27.46, 5.49,28.50,15‖Ex 40,15‖Nu 3,4. 27,7.36,6‖Jos 19,47‖Jud 18,29‖ 1S 2,25.10,12‖1R 13,12‖Jer 35, 14.16‖Job 42,15‖1Ch 7,22.24,2. 19.25,*3.6*.26,6‖2Ch 21,3.

וַאֲבִיהֶם Gn 42,35.

לַאֲבִיהֶם 1R 13,11.

אֲבִיהֶן Gn 19,33.35‖Ex 2,16.18‖ Nu 27,7.36,12‖Jos 17,4.

מֵאֲבִיהֶן Gn 19,36.

אָבוֹת *pl.* Ex 12,3.20,5.34,7‖Nu 14,18.36,1‖Dt 5,9.24,16²‖2R 14, 6² ‖ Jer 6,21.31,29(28).32,18.47, 3 ‖ Ez 5,10.18,2 ‖ Mal 3,24 ‖ Prv 19,14 ‖ Neh 12,22 ‖ 1Ch 7,7.8,6. 10.28.9,9.33.24,4.31 ‖ 2Ch 25,4². 5.35,12.

הָאָבוֹת Nu 36,1‖Dt 18,8‖Jos 19, 51‖1R 8,1‖Esr 1,5.2,68.3,12.4,2. 3.8,29.10,16 ‖ Neh 7,70.71.8,13. 12,12.23 ‖ 1Ch 7,11.40.8,13.9,*34. 23,9*. 15,12. 23,24. 24,*6.31*. 26,21. 26.32.27,1.29,6‖2Ch 1,2.5,2.19,8. 23,2.26,12.35,5.

וְהָאָבוֹת Jer 7,18.13,14.

לְאָבוֹת Neh 11,13‖1Ch 26,31.

אֲבוֹת *cs.* Ex 6,25 ‖ Nu 31,26.32, 28‖Jos 14,1.21,1².

וַאֲבוֹת Ex 10,6‖Dan 11,24.

אֲבוֹתַי , ־תֵ *suff.* Gn 47,9.30.48, 15.16.49,29 ‖ 1R 21,3.4 ‖ 2R 19, 12‖Jes 37,12‖Ps 39,13‖Neh 2,3. 5‖2Ch 32,14.15.

וַאֲבוֹתַי 2Ch 32,13.

מֵאֲבֹתָי 1R 19,4.

אֲבוֹתֵינוּ Gn 46,34.47,3 ‖ Nu 20, 15.36,3.4‖Dt 5,3.26,7‖Jos 22,28. 24,17 ‖ Jud 6,13 ‖ 1R 8,21.53.57. 58 ‖ 2R 22,13 ‖ Jes 64,10 ‖ Jer 3, 24.14,20.16,19 ‖ Mal 2,10‖Ps 22, 5. 44,2. 78,5. 106,6.7 ‖ Thr 5,7‖ Dan 9,16‖Esr 7,27.9,7‖Neh 9,9. 10,35 ‖ 1Ch 12,17(18).29,15.18‖ 2Ch 20,6.29,6.9.34,21.

וַאֲבוֹתֵינוּ Jer 3,25.44,17 ‖ Ps 78, 3‖Dan 9,6‖Neh 9,16.34.

לַאֲבֹתֵינוּ Dt 6,23.26,3.15 ‖ 1R 8, 40 ‖ Mich 7,20 ‖ Neh 9,36 ‖ 2Ch 6,31.

וְלַאֲבֹתֵינוּ Nu 20,15 ‖ Dan 9,8 ‖ Neh 9,32.

אֲבוֹתֶיךָ Gn 15,15.31,3‖Ex 10,6‖ Dt 1,*21.6,3.27,3*. 4,31.37. 8,3.16. 10,22.12,1.30,5.9.31,16‖2S 7,12‖ 1R 13,22 ‖ 2R 20,17.22,20 ‖ Jes 39,6‖Jer 34,5‖Ps 45,17‖Prv 22, 28‖1Ch 17,11‖2Ch 34,28.

וַאֲבֹתֶיךָ Dt 13,*7.28,36.64*.

כַּאֲבֹתֶיךָ Dt 10,15.

לַאֲבֹתֶיךָ Ex 13,5 ‖ Dt 6,*10.7,12. 13.8,18;18.9,5.28,11.30,20*.13,*18. 19,8*.19,8.29,12.

וְלַאֲבֹתֶיךָ Ex 13,11.

מֵאֲבֹתֶיךָ Dt 30,5.

אֲבוֹתֵיכֶם Gn 48,21.‖Ex 3,13.*15. 16*‖Nu 32,8.14.33,54 ‖ Dt 1,11.4, 1.32,17 ‖ Jos 18,3.24,2.6².*14.15*‖ 1S 12,6.7.8²‖2R 17,13‖Jes 65,7‖ Jer 2,5.3,18.7,22.25. 11,4. 16,11. 17,22.34,13.14.44,9.10‖Ez 20,18. 27.30.36.37,25‖Hos 9,10‖Joel 1, 2‖Zach 1,2.5.6.8,14‖Mal 3,7‖Ps 95,9‖Esr 8,28.10,11‖Neh 13,18‖ 2Ch 13,12.28,9.29,5.35,4.

וַאֲבוֹתֵיכֶם Jer 16,*13.44,21*.44,3.

בַּאֲבוֹתֵיכֶם Jer 11,7.

וּבַאֲבוֹתֵיכֶם 1S 12,15.

כַּאֲבוֹתֵיכֶם Zach 1,4‖2Ch 30,7.8.

לַאֲבוֹתֵיכֶם Dt 1,*8.8,1.11,9.21*.1, 35.7,8‖Jud 2,1‖Jer 7,7.11,5‖ Ez 20,42.36,28.47,14‖2Ch 33,8.

וְלַאֲבוֹתֵיכֶם Jer 7,*14.23,39*.25,5. 35,15.

מֵאֲבוֹתֵיכֶם Jer 16,12.

אֲבוֹתָיו Lev 25,41 ‖ Nu 1,4.44.2, 34.13,2.36,7.8 ‖ Jud 2,10 ‖ 1R 1, 21.2,10. 11,21.43. 14,20.31.*31.15, 24.22,51*. 15,8.12.24. 16,6.28. 22, 40.51‖2R 8,24. *15,38.16,20*. 9,28. 10,35. 12,19.22. 13,9.13.14,16.20. 22.29. 15,7².9.22.38. 16,20. 20,21. 21,18.22.23,*32.37*.24,6‖Ps 49,20. 109,14‖Dan 11,24².37.38‖2Ch 9, 31.12,16.13,23.16,13.21,1².10.19. 25,*28. 26,23*. 26,2.23. 27,9. 28,25. 27.30,19.32,33.33,12.20.35,24.

לַאֲבֹתָיו Nu 11,12‖Dt 31,20.

אֲבוֹתָם Ex 4,5.6,14 ‖ Lev 26,39. 40‖Nu 1,*2.18.20.22.24.26.28.30. 32.34.36.38.40.42.45.2,2.32.3,15. 20.4,2.22.29.40.42*.16.47.4,34.*38. 46*. 7,2. 17,17.18.21. 26,2.55. 34, 14² ‖ Dt 29,24 ‖ Jos 4,21.22,14 ‖ Jud 2,12.17.20.22.3,4.21,22 ‖ 1R

9,9.14,22 ‖ 2R 17,14.15.41. 21, 15‖Jes 14,21‖Jer 9,13.11,10.*10.31,31.*16,3.23,27 ‖ Ez 5,10.20,4. 24‖Am 2,4‖Mal 3,24‖Ps 78,12‖ Prv 17,6‖Job 8,8.30,1‖Esr 2,59. 10,16‖Neh 7,61‖1Ch 5,15.24.*24.7,2.9,13.*7,4.9.12,30(31).24,4.26, 13.28,6.

וַאֲבוֹתָם Jer 9,15‖Ez 2,3.

כַּאֲבוֹתָם Ps 78,8.57.

לַאֲבוֹתָם Nu 14,23‖Dt 10,11.31,7‖ Jos 1,6.5,6.21,41.42‖1R 8,34.48‖ 2R 21,8 ‖ Jer 16,15.30,3.32,22 ‖ 2Ch 6,38.

מֵאֲבוֹתָם Jud 2,19‖Jer 7,26‖Job 15,18.

אֲבוֹתֵיהֶם Jer 50,7‖Esr 8,1‖Neh 9,2 ‖ 1Ch 4,38.5,13.25.9,9.23,24. 24,30.29,20 ‖ 2Ch 7,22.11,16.13, 18.14,*3.15,12.* 17,14. 19,4. 20,33. 24,18.24.30,7.22.31,17.34,32.33. 36,15.

וַאֲבוֹתֵיהֶם Jer 19,4‖1Ch 9,19.

לַאֲבוֹתֵיהֶם 1R 14,15‖Neh 9,23‖ 1Ch 6,4.

וְלַאֲבוֹתֵיהֶם Jer 24,10‖2Ch 6,25.

———v. ch. et n. pr.———

אֵב°

viror, viriditas.

שם הצמח הרך בעודו רטוב ורענן, ואולי בעבור שהוא כעין אב לבאי כחו, כמו שנקראו הענפים הרכים יונקות ובנות.

בְּאִבּוֹ *suff.* Job 8,12.

בְּאִבֵּי *pl. cs.* Cant 6,11.

אֵבֶה

incus, arundo, papyrus; al. nom. amnis rapidi; al. denique = אֵיבָה, אַבָה: naves hostium, n. piraticae.

מין קנה רך שעושים ממנו אניות קטנות קלות לשוט על פני המים, ובישעיה י״ח ב׳ נקראות כְּלֵי־גֹמֶא; לרד״ק הוא כמו אֵיבָה, ועל״כ הגינה מלרע, ולרש״י וראב״ע שם עצם פרטי לנהר שוטף או מקום ידוע; ותרגומו: אלפַיָא דטעינן מנדיא.

Job 9,26.

אָבִיב

arista, spica; חֹדֶשׁ הָא׳ mensis spicarum, qui al. נִיסָן nominatur. כן נקראת התבואה בראשית בשולה בעודה בשבלים, וחדש נִיסָן בשם ה׳ הָאָבִיב, לפי שבארץ המזרח בה׳ זה התבואה מתבשלת, וגם בארצות המערב הַנִּצָּנִים נראו בארץ והאילנות מלבלבים.

Ex 9,31‖Lev 2,14.

הָאָבִיב Ex 13,4. 23,*15.34,18.*34, 18‖Dt 16,1².

———cnf. ch. אִנְבָּא———

אָבַד ,אָבֵד

errare, oberrare; amitti, evanescere, perire, vastari. *Pi.* et *Hi.*: perdere, delere, necare.

הוראתו בקל נע ונד בדרך וטלטול ממקום למקום כאדם התועה, וכן גם על הדבר הנשמט ונעלם מעיני בעליו או ההולך לטמיון, להעדר והפסד; ובשאר הבנינים ענינו השחתה והריסה, קלקול וכליון. ומזה אֲבַדּוֹן על השאול, מקום הענש, לכלות פשע ולהתם חטאת. וי״נ בירמיה נ״א נ״ה: ואבד ממנה קָהָל גדול וכת״י.

Nu 21,30 ‖ Jes 57,1 ‖ Jer 48,46 ‖ Joel 1,11‖Jon 4,10 ‖ Mich 4,9.7, 2‖Ps 9,7.142,5‖Job 4,7.11,20.18, 17.30,2‖Thr 3,18.

וְאָבַד 2R 9,8‖Jer 25,35.48,8‖Ez 12,22‖Am 2,14‖Zach 9,5‖Ps 41, 6‖Eccl 5,13.

אָבְדָה ,בָֽ *3 f.* Ex 10,7 ‖ Jer 7, 28.9,11.49,7‖Ez 19,5 ‖ Prv 11,7‖ Eccl 9,6.

וְאָבְדָה Jes 29,14‖Jer 40,15 ‖ Ez 37,11.

אָבַדְתָּ *2 perf.* Nu 21,29.

אָבַדְתְּ *f.* Ez 26,17.

אָבַדְתִּי ,בָֽ *1 perf.* Ps 119,92‖ Esth 4,16.

אָבְדוּ ,בָֽ *3 pl.* Jer 48,36 ‖ Ps 10,16.146,4.

וְאָבְדוּ ,וְאָבֵדוּ Q. Jer 6,21 q‖Am 1,8.3,15.

וַאֲבַדְתֶּם *2 pl.* Lev 26,38 ‖ Dt 11,17‖Jos 23,16‖Jer 27,10.15.

אָבַדְנוּ ,אָבַדְנוּ *1 pl.* Nu 17,27².

אֹבֵד *pt. m.* Dt 26,5‖Ps 31,13. 119,176 ‖ Job 4,11.29,13.31,19 ‖ Eccl 7,15.

אֹבַד Dt 32,28.

לְאוֹבֵד Prv 31,6.

הָאֹבֶדֶת *f.* Ez 34,4.16.

הָאֹבְדִים *pl. m.* Jes 27,13.

אֲבֵדוֹת *f.* Jer 50,6.

הָאֲבֵדוֹת 1S 9,20.

אָבֹד *inf. abs.* Dt 4,26.8,*19.30,18.*

אֲבֹד *cs.* Dt 7,20.

וּבַאֲבֹד Prv 11,10.

אֲבָדְךָ *suff.* Dt 28,20.

אָבְדֶךָ Dt 28,22.

אֲבָדְכֶם Jos 23,13.

אָבְדָם Ob 12.

וּבַאֲבָדָם Prv 28,28.

יֹאבַד ,בָֽ *3 impf. m.* Jer 4,9‖ Prv 19,9.21,28‖Job 3,3.20,7.

תֹּאבַד ,בָֽ *f.* Dt 22,3‖Jer 18,18‖ Ez 7,26‖Ps 1,6.9,19.112,10‖ Prv 10,28.11,7‖Job 8,13.

נֹאבֵד *1 imperf. pl.* Jon 1,*6.3,9.*

נֹאבְדָה Jon 1,14.

תֹּאבֵדוּ *2 imperf. pl.* Esth 4,14.

וְתֹאבְדוּ Ps 2,12 (נס״א).

תֹּאבֵדוּן Dt 4,26.8,*19.30,18.*8,20.

יֹאבְדוּ ,בָֽ *3 impf. pl. m.* Jud 5,31 ‖ Jes 60,12‖Jer 6,21k.10,15.*51,18*‖Ps 37,20.49,11.68,3.73,27. 80,17.92,10.102,27‖Job 4,9.20.

וְיֹאבְדוּ ,בָֽ Jes 41,11 ‖ Ps 9,4.83, 18‖Job 6,18.

וַיֹּאבְדוּ Nu 16,33‖2S 1,27.

וַתֹּאבַדְנָה *f.* 1S 9,3.

אִבֵּד *Pi.* 2R 21,3‖Thr 2,9.

וְאִבֵּד Jer 51,55.

אִבְּדָם *suff.* 2R 13,7.

אִבַּדְתָּ *2 perf.* Ps 9,6.

אִבַּדְתִּי *1 perf.* Jer 15,7.

וְאִבַּדְתִּי Ez 6,3.

וְאִבַּדְתֶּם *2pl.* Nu 33,52‖Dt 12,3.

מְאַבְּדִים *pt. pl.* Jer 23,1.

אַבֵּד *infin. abs.* Dt 12,2.

וְאַבֵּד Jer 12,17‖Esth 9,*6.12.*

לְאַבֵּד *infin. cs.* Ez 22,27‖Eccl 3,6‖Esth 8,5.

וּלְאַבֵּד Esth 3,*13.7,4.8,11.*

לְאַבְּדֵנִי *suff.* Ps 119,95.

לְאַבְּדָם Esth 3,9.4,7.9,24.

וּלְאַבְּדָם Esth 9,24.

וָֽאַבֶּדְךָ *1 impf.* Ez 28,16.
תֹּאבֵד *2 impf. m.* Ps 5,7.21,11.
וַתְּאַבֵּד Jes 26,14.
יְאַבֵּד *3 impf. m.* Eccl 9,18.
יְאַבֶּד־ Prv 29,3.
וְיִאַבֵּד Zeph 2,13 ‖ Eccl 7,9.
וַיְאַבְּדֵם *suff.* Dt 11,4 ‖ Job 12,23.
וַתְּאַבֵּד *3 impf. f. s.* 2R 11,1.
תְּאַבְּדֵם *suff.* Prv 1,32.
תְּאַבֵּדוּ *2 impf. pl.* Nu 33,52.
תְּאַבְּדוּן Dt 12,2.
וַיְאַבְּדוּם *3 impf. pl. suff.* 2R 19,18 ‖ Jes 37,19.
וְהֶאֱבִיד *Hiph. 3 perf. m.* Nu 24,19.
הֶאֱבַדְתָּ *2 m.* Job 14,19.
וְהַאֲבַדְתָּ Dt 7,24 ‖ Ps 143,12.
וְהַאֲבַדְתָּם *suff.* Dt 9,3.
וְהַאֲבַדְתִּי *1 perf.* Lev 23,30 ‖ Jer 25,10.49,38 ‖ Ez 25,16.30,13.32,13 ‖ Ob 8 ‖ Mich 5,9.
וְהַאֲבַדְתִּיךָ *suff.* Ez 25,7.
וְהַאֲבַדְתִּיךְ Zeph 2,5.
מַאֲבִיד *pt. m. sg.* Dt 8,20.
הַאֲבִיד *inf. cs.* 2R 10,19.
לְהַאֲבִיד Dt 28,63.
וּלְהַאֲבִיד Jer 1,10.18,7.31,28(27).
לְהַאֲבִידֵנוּ *suff.* Jos 7,7.
הַאֲבִידְךָ Dt 28,51.
לְהַאֲבִידוֹ Dt 7,10 ‖ 2R 24,2.
אֹבִידָה *1 impf.* Jer 46,8.

אֹבֵד

interitus, pernicies.
Nu 24,20.24.

אֲבֵדָה

res perdita, amissa.
Ex 22,8 ‖ Lev 5,22.
הָאֲבֵדָה Lev 5,23.
אֲבֵדַת *cs.* Dt 22,3.

אֲבַדּוֹן

perditio, interitus; locus perditionis, orcus.
Job 28,22.31,12.
וַאֲבַדּוֹן Prv 15,11.
בָּאֲבַדּוֹן Ps 88,12.
לָאֲבַדּוֹן Job 26,6.
וַאֲבַדֹּה K., וַאֲבַדּוֹ Q. Prv 27,20.

אַבְדָן] וְאַבְדָן

interitus, exitium.
Esth 9,5.
בְּאָבְדַן *cs.* Esth 8,6.

v. ch.

אָבָה

velle, obtemperare; maxime cum לֹא coniunctum: nolle.
הוראתו נטית הרצון לדבר מה, כעין שרש אָוָה, ורֻבו בקשור עם מלת השלילה להורות על אי־חפץ, סרוב ומאון. יש מחברין לו אֲבִי דאיוב ל״ד ל״ו.

Ex 10,27 ‖ Dt 2,30.10,10.23,6.25,7 ‖ Jud 11,17.19,10 ‖ 1S 31,4 ‖ 2S 2,21. 6,10. 12,17. 13,14.16.25. 14,29².23,*16.17* ‖ 1R 22,50 ‖ 2R 8,19.13,23.24,4 ‖ Ps 81,12 ‖ 1Ch 10,4.11,18.19.19,19 ‖ 2Ch 21,7.
אָבִיתִי *1prf.* Jos 24,10 ‖ 1S 26,23.
אָבוּ *3 pl.* Jud 19,25.20,13 ‖ 1S 15,9.22,17 ‖ Jes 30,9.42,24 ‖ Ez 20,8 ‖ Prv 1,30.
אָבוּא Jes 28,12.
אֲבִיתֶם *2 pl.* Dt 1,26 ‖ Jes 30,15 ‖ Prv 1,25.
אֹבִים *pt. pl. m.* Ez 3,7.
תֹאבֶה *2 m. s. impf.* Dt 13,9 ‖ 1R 20,8.
תֹּבֵא Prv 1,10.
יֹאבֶה *3 impf.* Dt 29,19 ‖ Prv 6,35.
הֲיֹאבֶה *interrog.* Job 39,9.
תֹאבֶה *3 f. s.* Gn 24,5.8.
תֹאבוּ *2 pl. m.* Lev 26,21 ‖ Jes 1,19.
יֹאבוּ *3 pl. m.* Ez 3,7.

תָּאֵב v. תַּאֲבָה

אֶבְיוֹן

egenus, indigens, pauper; miser, infelix.
איש עני התאב ומתאוה למה שאין לו, ונשאל גם על איש מצוק ומר נפש בכלל.

Dt 15,4.7.11 ‖ 1S 2,8 ‖ Jes 32,7 ‖ Jer 20,13 ‖ Am 8,4 ‖ Ps 9,19.72,4.12.107,41.109,31.113,7 ‖ Prv 14,31 ‖ Job 5,15.
וְאֶבְיוֹן Dt 24,14 ‖ Jer 22,16 ‖ Ez 16,49.18,12.22,29 ‖ Am 2,6.*8,6* ‖ Ps 35,10.37,14.40,18. *70,6*. 49,3.72,13.74,21.82,4.86,1.109,16.22 ‖ Prv 31,9 ‖ Job 24,14.
הָאֶבְיוֹן Et 15,7.9.
לָאֶבְיוֹן Jes 25,4 ‖ Prv 31,20 ‖ Job 30,25.31,19.
אֶבְיֹנְךָ *suff.* Ex 23,6.
וּלְאֶבְיֹנְךָ Dt 15,11.
אֶבְיוֹנִים *pl.* Jer 2,34.5,28 ‖ Am 4,1 ‖ Ps 12,6.69,34.72,13.140,13 ‖ Job 24,4.
וְאֶבְיוֹנִים Jes 14,30 ‖ Am 5,12 ‖ Prv 30,14.
וְהָאֶבְיוֹנִים Jes 41,17.
לָאֶבְיוֹנִים Ps 112,9 ‖ Job 29,16 ‖ Esth 9,22.
אֶבְיֹנֵי *cs.* Ex 23,11.
וְאֶבְיוֹנֵי Jes 29,19.
אֶבְיוֹנֶיהָ *suff.* Ps 132,15.

אֲבִיּוֹנָה] הָאֲבִיּוֹנָה

appetitus, al. *capparis* (tr. pro voluptate).
לדעת חז״ל ענינו תאות המשגל, אך לתרגום השבעים הוא שם פרי החריף בטעמו ומעורר תאות המאכל, ונזכר גם במשנה דמעשרות (פ״ד, ו׳).

Eccl 12,5.

אֲבוֹי

vae! eheu! al.: paupertas.
מלת הקריאה המבעית לצער וכאב; ובן־סרוק פתרה מגזרת אביון שכל השונה בין סופו מתרושש.

Prv 23,29.

אִבְחָה] אִבְחַת *cs.*

fulgor; al.: = טִבְחָה trucidatio, vel minatio.
כמו טבחה וכן ת״י והשבעים, וגם בלשון בבל אבח וטבח נרדפים הם. ויש שפתרודו באופנים אחרים, ואין פה המקום לפורשם.

Ez 21,20.

אֲבַטִּיחַ] הָאֲבַטִּחִים *pl.*

pepones, melones.

שם פרי מידק הגדל בננה, וכן נקרא בערבית.

Nu 11,5.

[אֲבִי Job 34,36: ah, quaeso!]

אָבַךְ°

convolvere, sursum volvere, excitare.

לדעת רש״י יסודו בך (כעין בוך) וענינו סבבי היער יהיו נבוכים ומסובכים בחוזק עשן התבערה, הראב״ע והרד״ק פרשוהו מענין התרוממות, ר״ש פרחון כמו ויתהפכו, וי״מ כמו ויתאבקו.

וַיִּתְאַבְּכוּ *Hithpa. imp. 3 m. pl.* Jes 9,17.

אָבַל

lugere, lamentari.

ענינו הצער והתאונן, ואמר הרד״ק: ולעולם כשתראה המלה הזאת קשורה עם מלת אמלל היא לשון חרב ושממה והשחתה.

Jes 24,7||Jes 33,9||Hos 10,5.

וְאָבַל Am 8,8.

אָבְלָה *3 perf. f.* Jes 24,4 || Jer 12,11.14,2.23,10||Joel 1,10.

אָבְלוּ *3 pl.* Joel 1,9.

וְאָבְלוּ Jes 3,26.19,8||Am 1,2.9,5.

תֶּאֱבַל, בְּ *3 impf. f.* Jer 4,28. 12,4||Hos 4,3||Job 14,22.

הֶאֱבַלְתִּי *Hiph. 1 perf.* Ez 31.15.

וַיַּאֲבֶל־ *3 impf.* Thr 2,8.

הִתְאַבֵּל *Hithpa.* 1S 15,35.

מִתְאַבֵּל *pt.* 1S 16,1||Dan 10,2|| Esr 10,6.

מִתְאַבְּלִים *pl.* 2Ch 35,24.

הַמִּתְאַבְּלִים Jes 66,10.

מִתְאַבֶּלֶת *f.* 2S 14,2.

הִתְאַבְּלִי־ *imper. f.* 2S 14,2.

וָאֶתְאַבְּלָה *1 impf.* Neh 1,4.

יִתְאַבָּל *3 impf.* Ez 7,12.27.

וַיִּתְאַבֵּל Gn 37,34||2S 13,37.19,2|| 1Ch 7,22.

תִּתְאַבְּלוּ *2 impf. pl.* Neh 8,9.

וַיִּתְאַבְּלוּ, בְּ *3 impf. pl.* Ex 33, 4||Nu 14,39||1S 6,19.

אָבֵל I

lugens, maerore afflictus.

Gn 37,35||Esth 6,12.

כַּאֲבֶל־ *cs.* Ps 35,14.

אֲבֵלִים *pl.* Jes 61,2||Job 29,25.

לַאֲבֵלֵי *cs.* Jes 61,3.

וְלַאֲבֵלָיו *suff.* Jes 57,18.

אֲבֵלוֹת *pl. f.* Thr 1,4.

אֵבֶל

luctus, lamentatio, plangor.

Gn 27,41.50,10.11 || Dt 34,8 || 2S 14,2||Jes 61,3 || Jer 6,26.16,7||Ez 24,17||Am 5,16||Eccl 7,2.4||Esth 4,3.

וְאֵבֶל Mich 1,8.

הָאֵבֶל Gn 50,11||2S 11,27.

כְּאֵבֶל Am 8,10.

לְאֵבֶל 2S 19,3||Am 8,10||Job 30, 31||Thr 5,15.

וּמֵאֵבֶל Esth 9,22.

אֶבְלֵךְ *suff.* Jes 60,20.

אֶבְלָם Jer 31,13(12).

———v. n. pr.———

אֲבָל

profecto, certo; at, sed, tamen.

לדעת רבים יסודתו בל כבערבית והא׳ נוספת ופתרונו כמו אכן, אמנם, ותרגומו בקושטא; ואולי באה הא׳ תמורת ה״א שבמלת הלא כדי להבדילו מן הבל.

Gn 17,19.42,21 || 2S 14,5 || 1R 1, 43 || 2R 4,14 || Dan 10,7.21 || Esr 10,13||2Ch 1,4.19,3.33,17.

יָבָל v. אָבָל, אוּבָל

אֶבֶן, אָבֶן

lapis, l. aerosus, pretiosus, gemma; pondus; א׳ הַבְּדִיל perpendiculum.

ענינו ידוע, וטעם אבן ישראל (בר׳ מ״ט, כ״ד) י״מ על יוסף שהיה אבן פנת ישראל, עקרם ואיתן מעמדם; וי״מ כמו צור ישראל, כנוי ידוע להקב״ה.

Gn 31,45.35,14.49,24 || Ex 15,5. 17,12.28,11.17^{2}.31,5.*35,33*.31,18. 39,10 || Lev 24,23||Nu 35,23 || Dt 25,13.15||Jos 4,5.7,25.24,26||Jud 9,5.*18*||1S 6,14.7,12.14,33.17,49|| 2S 5,11||1R 6,7.18.12,18|| Jes 28, 16^{2} || Jer 51,26.63 || Ez 1,26.10,9. 23,47.27,22.28,13 || Hab 2,11 || Hag 2,15 || Zach 3,9.5,8.12,3|| Ps 118,22 || Prv 17,8.20,10.23.26,8. 27.27,3 || Job 28,3.38,6.41,16 || Thr 3,53||Neh 9,11||1Ch 20,2.22, 15(14).29,2||2Ch 3,6.10,18.24,21.

וָאֶבֶן, וְאֶבֶן, וָאָבֶן Gn 2,12||Lev 26,1 || Dt 4,28.25,13.28,36.*64*.29, 16||2S 12,30 || 1R 10,2.10.11||2R 19,18 || Jes 30,30.37,19 || Jer 51, 26||Ez 20,32||Prv 11,1.20,10.23|| Job 28,2||2Ch 9,1.9,9.10.

הָאֶבֶן Gn 28,18.29,3^{2}.8.10||Ex 24, 12.28,10^{2}||Jos 24,27|| 1S 6,15.17, 49||2S 20,8?||2R 12,13||Jer 3,9|| Ez 11,19||36,26||Zach 3,9.4,7.10.

וְהָאֶבֶן Gn 28,22.29,2.

בָּאֶבֶן, בְּאֶבֶן, בְּאָבֶן Ex 21,18|| Lev 20,2.27 || Nu 35,17 || Jud 20, 16||2S 14,26||Ez 16,40||Ps 91,12.

וּבְאֶבֶן Dan 11,38.

וּבָאֶבֶן 1S 17,50.

כְּאֶבֶן Ez 10,1.

כָּאֶבֶן, כָּאָבֶן Ex 15,16 || Job 38, 30.

לְאֶבֶן, לָאֶבֶן Gn 11,3||1S 25,37|| Hab 2,19.

וּלְאֶבֶן Jes 8,14||2Ch 32,27.

וְלָאֶבֶן Jer 2,27.

מֵאֶבֶן Jes 62,10.

אַבְנוֹ *suff.* 2R 3,25.

אֲבָנִים *pl.* Gn 31,46 || Ex 20,25. 34,1.4^{2}|| Lev 14,42||Dt 4,13.*5,19*. 10,1.3.27,2.5.6 || Jos 4,3.8.9.7,26. *8,29*.8,31.10,11.18.27 || 1S 17,40|| 2S 18,17|| 1R 5,31^{2}.7,9.10^{2}.11.18, 31 || 2R 16,17 || Jer 43,9||Job 6, 12.8,17.14,19 || Eccl 3,5^{2}.10,9 || 1Ch 29,8.

וַאֲבָנִים 1Ch 22,14(13).

הָאֲבָנִים Ex 28,11.12||Lev 14,40. 42.43||Dt 9,9.10.*11*.27,4.8||Jos 4, 6.7.20.21.8,32 || 1R 8,9.18,32.38|| Jes 60,17||Neh 3,34.

ראשית הוראתו גבוה וביחוד לכח השור, שהיה יראתן של מצרים, וכאשר הושאל לתאר לה׳ השמיטו בכונה את דגש הב׳, להבדיל בין קדש לחל.

Gn 49,24 ‖ Jes 1,24.49,26.*60,16*

לַאֲבִיר Ps 132,2.5.

אַבִּיר

robustus, fortis, potens; durus, obstinati animi; pl. tauri, equi.

1S 21,8 ‖ Job 34,20.

כְּאַבִּיר K. Jes 10,13.

אַבִּירִים *pl.* Jes 34,7 ‖ Ps 50,13. 68,31.78,25 ‖ Job 24,22.

כָּאַבִּירִים Jer 50,11.

אַבִּירֵי *cs.* Jes 46,12 ‖ Ps 22,13. 76,6.

אַבִּירַי *suff.* Thr 1,15.

אַבִּירֶיךָ Jer 46,15.

אַבִּירָיו Jud 5,22 ‖ Jer 8,16.47,3.

אֵבֶר

verb. אָבַר Hi.: alas movere, in altum assurgere; subst.: ala.

הוראתו ידועה, ויש פותרין בו שם שְׁמְאֵבֶר.

Jes 40,31 ‖ Ps 55,7.

הָאֵבֶר Ez 17,3.

אֶבְרָה Job 39,13.

אֶבְרָתוֹ *suff.* Dt 32,11.

בְּאֶבְרָתוֹ Ps 91,4.

וְאֶבְרוֹתֶיהָ *pl. suff.* Ps 68,14.

יַאֲבֶר־ [הֶאֱבִיר] *Hiph. 3 impf.* Job 39,26.

אַבְרֵךְ

genua flectantur!

יש פותרין כמו הַבְרֵךְ, צווי הפעיל משרש ברך, כעין וַיַּבְרֵךְ את־הגמלים. ר״ל: כִּרְעוּ על־ברכים! וי״ם מלשון קופטית בהוראה זו, אבל מטעם אחר. ויש שפתרוהו מלשון אשורית: אֲבִי־הַמֶּלֶךְ, כלומר ראש יועציו, וזה קרוב לת״א ולדברי חז״ל.

Gn 41,43.

—conf. בָּרַךְ—

[אֲגֻדָּה] לַאֲגֻדָּה

vinculum, fasciculus, fornicatio; agmen.

הוראתו קרובה לשרש עָקַד.

2S 2,25.

הָאַבְנֵט Ex 39,29.

בָּאַבְנֵט Lev 8,7.

וּבְאַבְנֵט Lev 16,4.

וְאַבְנֵטְךָ *suff.* Jes 22,21.

אַבְנֵטִים *pl.* Ex 28,40.

[אָבַס] אָבוּס *pt. pass.*

saginare; adj.: saginatus.

ענינו פטום בהמה ועוף, ובמשנה (שבת כ״ד ג׳) אין אובסין... אבל מלעיטין.

Prv 15,17.

אֲבוּסִים *pl.* 1R 5,3.

אֵבוּס

praesepe.

כלי שנותנים בו מאכל לבהמה (קריפפע); וי״נ במשלי י״ד, ד׳: אֶפֶס בַּר.

Jes 1,3 ‖ Prv 14,4.

[אֲבוּסְךָ] אֲבוּסֶךָ *suff.* Job 39,9.

[מַאֲבוּס] מַאֲבֻסֶיהָ *pl. suff.*

repositorium pabuli, horreum.

אוצר התבואה, ות״י אִבּוּלָהָא.

Jer 50,26.

—בּוּעַ v. אֲבַעְבֻּעֹת—

אָבָק

pulvis tenuis et subtilis; fuligo.

ענינו עפר כתוש ודק העולה באויר מכל תנועה קלה, וכזיהרא דשמשא נראה כאילו מתאבקין ומתגוששין חלקיו זה עם זה.

Dt 28,24.

לְאָבָק Ex 9,9.

כָּאָבָק Jes 5,24.

כְּאָבָק Jes 29,5.

אֲבַק *cs.* Nah 1,3.

אֲבָקָם *suff.* Ez 26,10.

[אֲבָקָה] אַבְקַת *cs.* Cant 3,6.

[הֵאָבֵק] בְּהֵאָבְקוֹ *Ni. inf. suff.*

luctari (pulvere se invicem conspergere).

ענינו התעצמות, המתגוששים זה עם זה מעלים אבק, או מענין חביקה ושליבה.

Gn 32,26.

וַיֵּאָבֵק *3 imp.* Gn 32,25.

[אָבִיר] אֲבִיר *cs.*

fortis, validus; taurus.

וְהָאֳבָנִים Ex 28,21.39,14 ‖ 1R 5, 32.

בָּאֲבָנִים Nu 14,10.15,35.36 ‖ Dt 13,11.17,5.21,21.22,21.24 ‖ Jos 7, 25 ‖ 2S 16,6.13 ‖ 1R 21,13 ‖ 2R 3, 19 ‖ 1Ch 12,2 ‖ 2Ch 2,13.

וּבָאֲבָנִים Ex 7,19 ‖ 2Ch 26,15.

כָּאֲבָנִים, כָּאֲבָנִים 1R 10,27 ‖ 2Ch 1,15.9,27.

לָאֲבָנִים Jer 43,10.

אַבְנֵי *cs.* Ex 25,7.28,9.12.35,27[2]. 39,6.7 ‖ Lev 19,36 ‖ 1R 5,31.7,10. 15,22 ‖ Jes 14,19.27,9 ‖ Ez 13,11. 28,14.16.38,22. 40,42 ‖ Mich 6, 11 ‖ Zach 9,15.16 ‖ Prv 16,11 ‖ Job 5,23.41,20 ‖ Thr 4,1 ‖ 1Ch 22, 1.29,2[2] ‖ 2Ch 16,6.34,11.

וְאַבְנֵי Ex 25,7.35,9 ‖ 1R 7,10 ‖ 2R 12,13.22,6 ‖ Jes 34,11 ‖ Ez 13,13. *38,22* ‖ 1Ch 29,2.

בְּאַבְנֵי Jos 10,11.

כְּאַבְנֵי Jes 27,9.

לְאַבְנֵי Jes 54,12[2].

וּלְאַבְנֵי 2Ch 26,14.

מֵאַבְנֵי Gn 28,11.

אֲבָנַיִךְ *suff.* Jes 54,11.

וַאֲבָנַיִךְ Ez 26,12.

אֲבָנָיו Lev 14,45 ‖ Zach 5,4 ‖ Prv 24,31.

אֲבָנֶיהָ Dt 8,9 ‖ 2R 3,25 ‖ Mich 1, 6 ‖ Ps 102,15 ‖ Job 28,6.

אַבְנֵיהֶם Neh 3,35.

[אָבְנַיִם] הָאָבְנָיִם *du.*

duo lapides; rota figuli; labrum lapideum; al.: sella mulieris parturientis.

הראשון כטעם מַשְׁבֵּר, ת״א מַתְבְּרָא, והוא כסא דעשוי ליולדות להקל חבלי הלידה, ולד״ק כנוי לצירי הרחם או לאברי ההולדה; והשני כלי יוצר חרש העשוי משני חלקים שוים, ות״י סַדְנָא.

Ex 1,16 ‖ Jer 18,3.

—v. ch. et n. pr.—

אַבְנֵט

balteus, cingulum.

מין אזור והגורה רחבה שנשאו הכהנים והשרים לאות כבוד וגדולה, ותרגומו הֶמְיָנָא.

Ex 29,9 ‖ Lev 8,13.

וְאַבְנֵט Ex 28,5.39.

אֲגֻדַּת *cs.* Ex 12,22.
וַאֲגֻדָּתוֹ *suff.* Am 9,6.
אֲגֻדּוֹת *pl.* Jes 58,6.

אֱגוֹז *nux*

ידוע בחז״ל וכן דוגמתו בל׳ סורית ערבית ופרסית.

Cant 6,11.

[אֶגֶל] אֶגְלֵי־ *pl. cs.*

gutta; al.: receptaculum.

עניני נטף מן גל או עָגֹל ע״ש דמות תבניתו.

Job 38,28.

——v. n. pr.——

[אֲגַם] לַאֲגַם

lacuna, palus, stagnum, piscina.

עניני מקוה מים כהוראת השרש בערבית, ולפי שדמים בו נחום ושובתים נקרא בישעיה י״ט י׳ אגמי־נפש.

Jes 35,7.

אֲגַם־ *cs.* Ps 114,8.
לַאֲגַם Jes 41,18‖Ps 107,35.
הָאֲגַמִּים *pl.* Ex 8,1‖Jer 51,32.
וַאֲגַמִּים Jes 42,15.
אַגְמֵי־ *cs.* Jes 19,10.
וְאַגְמֵי־ Jes 14,23.
אַגְמֵיהֶם *suff.* Ex 7,19.

אַגְמֹן

incus, funis (hamus), juncus.

מין קנה וסוף. כעין גֹּמֶא, ונמי בלשון הכמים.

Job 40,26.

וְאַגְמוֹן Jes 9,13.19,15‖Job 41,12.
כְּאַגְמֹן Jes 58,5.

——conf. גֹּמֶא——

[אַגָּן] אַגַּן *cs.*

crater, labrum.

מין קערה או ספל עגול.

Cant 7,3.

הָאַגָּנוֹת *pl.* Jes 22,24.
בָּאַגָּנֹת Ex 24,6.

[אֲגַף] אֲגַפֶּיךָ *pl. suff.*

ala; agmen, exercitus.

עניני כמו גף בארמית או כנף, ויש לו קורבה עם גַּב, גֵּו, גוף.

Ez 38,9.39,4.

אֲגַפָּיו Ez 12,14.17,21.38,6.22.
אֲגַפֶּיהָ Ez 38,6.

[אָגַר] אָגְרָה *3 prf. f.*

congerere, colligere, *horreo condere.*

י״פ מזה שם אָגוּר, וכמו קֹהֶלֶת.

Prv 6,8.

אֹגֵר *pt. m.* Prv 10,5.
תֶּאֱגֹר *2 imp.* Dt 28,39.

[אֲגוֹרָה] לַאֲגוֹרַת *cs.*

numulus argenteus, conf. גֵּרָה.

1S 2,36 (נ״א).

אִגֶּרֶת

epistola.

Esth 9,29.

וְאִגֶּרֶת Neh 2,8.6,5.
הָאִגֶּרֶת Esth 9,26.
אִגְּרוֹת *pl.* Neh 2,7.9.6,19 ‖ 2Ch 30,1.
בָּאִגְּרוֹת 2Ch 30,6.
אִגְּרֹתֵיהֶם *suff.* Neh 6,17.

——v. chald. et n. pr.——

[אֲגַרְטָל] אֲגַרְטְלֵי *pl. cs.*

patera, labrum; pelvis, pollubrum.

שם גביע וכוס או ממין אגנות.

Esr 1,9².

[אֶגְרֹף] בְּאֶגְרֹף

pugnus, vel potius: lapis fundae.

ועניני כמו אגף וכף, בהוספת הרי״ש (שבט = שרביט וכדומה) יד כפופה (פויסט), ובתלמוד בעלי אגרופין, כמלא אגרוף, לדה׳ עניני שוט ומקל: בורמיזא; ואולי הוא נרדף לאבן כהוראת שרש גרף ביואל א׳ י״ז.

Ex 21,18‖Jes 58,4.

——conf. גָּרַף——

[אֵד] וְאֵד

vapor, nubes.

Gn 2,6.

לְאֵדוֹ *suff.* Job 36,27.

[אָדַב] וְלַאֲדִיב *Hiph. inf.*

contabescere, lugere.

כְּדָאַב בהפוך אתוון ומשפטו לְהַאֲדִיב או לְהָדִיב (ויקרא כ״ו, ט״ז); וי״נ לְהַאֲבִיד.

1S 2,33.

——v. n. np.——

[אָדַם] אָדְמוּ *3 perf. pl.*

rubere, rubescere.

הצבע האדום כעין דָּם, וע׳ אָדָם.

Thr 4,7 (נס״א).

מְאָדָּם *Pu. pt.* Nah 2,4.
מְאָדָּמִים *pl.* Ex 25,5.*35*,*7*.*23*.26, 14.*36*,*19*.
הַמְאָדָּמִים Ex 39,34.
[הֶאְדִּים] יַאְדִּימוּ *Hiph. 3 impf. pl.* Jes 1,18.
[הִתְאַדֵּם] יִתְאַדָּם *Hithpa.* Prv 23,31.
אָדֹם *adj.* Jes 63,2‖Zach 1,8.
וְאָדוֹם Cant 5,10.
הָאָדֹם Gn 25,30.
אֲדֻמִּים *pl.* 2R 3,22 ‖ Zach 1,8. *6,2.*
אֲדֻמָּה *f. sg.* Nu 19,2.
אַדְמוֹנִי Gn 25,25‖1S 16,12.
וְאַדְמֹנִי 1S 17,42.
אֲדַמְדָּם Lev 13,42.49.
אֲדַמְדֶּמֶת ,דֶּ *f.* Lev 13,19.24.43.
אֲדַמְדַּמֹּת *pl.* Lev 14,37.

אֹדֶם

gemma quaedam rubicunda, sardius.

שם אבן ידוע ע״ד .אדמימות שלו (רובין, קרניאול) ותרג׳ סַמְקָן.

Ex 28,17.*39*,*10*‖Ez 28,13.

——v. n. pr. sub מַעֲלֵה אֲדֻ׳——

אָדָם

homo, vir.

שם ע״פ לאדם הראשון ואחריו כללי לכל בני האדם. ונקרא כן לפי שלֻקח מן האדמה והפקד לעבדה ולשמרה (ואולי היתה חֹמר אדום) או ע״ד הדם, הוא הנפש; ויש מחברים אותו עם דמות ודמיון.

Gn 1,26.5,1².16,12 ‖ Ex 13,13.15. 30,32 ‖ Lev 1,2.5,3. 7,21.13,2.16, 17.24,17.21 ‖ Nu 9,6.7.19,11.14

16.23,19.31,35.40.*46*‖Dt 4,28.32.
32,8 ‖ Jud 18,7.*28* ‖ 1S 15,29.17,
32.24,10.25,29 ‖ 2S 7,14.24,14 ‖
1R 8,46.13,2 ‖ 2R 7,10.19,18.23,
14.20 ‖ Jes 2,9.*5*,*15*.2,11.6,11.22,
6.29,19.21.31,3.8.37,19.38,11.43,
4.44,13.47,3.51,12.52,14.56,2.58,
5 ‖ Jer 2,6.10,14.*51*,*17*.16,20.31,
27(26).32,19.43.33,10^2.12.36,29.
49,18.*33.50*,*40*.51,14.43 ‖ Ez 1,5.
8.10.26.2,1.*3.3,1.3.4.10.4,16.8,5.*
*6.8.11,2.*2,6.*8.3,25.4,1.5,1.7,2.12,*
3.13,17. 21,11.19.24.33. 22,2.24,
*25.27,2.33,30.39,17.*3,17.6,2.*21,*
*2.7.25,2.28,21. 29,2. 35,2.38,2.*8,
12.*15.17.47,6.*10,8.14.21.11,4.*37,*
*9.*11,15. 12,2.9.18.22.27.13,2.*21,*
*14.30,2.34,2.*14,3.13.13*3.17.25,13.*
14,19.*21.*15,2.16,2.17,2.19,3.*6.*20,
3.4.27.21,11.17.19.*33. 36,1. 39,1.*
21,24. 22,18.24. 23,2.36.42. 24,2.
16.26,2.27,13.28,2.2.*9.*28,12.29,8.
11.18. 30,21. 31,2.14. 32,2.13.18.
33,2.7.10.24. 34,31. 36,10.*11.*12.
13.14.37.38. 37,3.11.16. 38,14.39,
15.40,4.41,19.43,7.10.18.44,5.25‖
Hos 11,4.13,2 ‖ Joel 1,12‖Jon 4,
11‖Mich 5,4.5,6.6,8‖Hab 1,14.2,
8,*17*‖Zeph 1,3 ‖ Zach 2,8.9,1.12,
1.13,5‖Mal 3,8‖ Ps 8,5.11,4.12,2.
9.14,2.17,4.21,11.22,7.31,20.32,2.
36,7.8.39,6.12. 45,3.49,3.21. 53,3.
56,12.57,5. 58,2.12.60,13.*108,13.*
62,10. 64,10. 66,5.73,5. 76,11. 80,
18. 84,6.13. 89,48. 90,3. 94,10.11.
104,23. 105,14. 107,8.*15.21.31.*
115,4.*135,15.*115,16. 118,6. 119,
134.124,2.144,3.4.146,3 ‖ Prv 3,
13.30.6,12.8,4.31.34.11,7.12,3.14.
23.27.15,11.20. 16,9.17,18. 18,16.
19,3.11.22. 20,6.25.27. 21,16.20.
24,30. 28,12.14.17.23.28. 29,23.
25.30,2 ‖ Job 5,7.11,12.14,1.10.
15,7.16,21.20,4.29.21,33. 25,6.27,
13.32,21. 33,17. 34,11.29.30. 35,8.
36,25.28. 37,7. 38,26 ‖ Thr 3,36.
39‖ Eccl 2,21.6,10.7,20.28.8,1.8‖
Dan 8,16.17.10,16.18‖ Neh 2,10.
9,29‖1Ch 5,21.21,13‖2Ch 6,36.

וְאָדָם Gn 2,5 ‖ Jes 13,12.45,12 ‖
Ps 49,13 ‖ Prv 3,4.13.20,24‖Job
34,15‖Eccl 9,15.

הָאָדָם Gn 1,27. 2,7^2. 8.15.16.18.
19^2. 20.21^2. 22^2. 23. 25. 3,8.9.12.20.
22.24.6,1.2.4.5.6.7.7,21.8, 21.9,5^2.
6^2.11,5‖Ex 9,9.19.22.33,20 ‖ Lev
5,4.22. 18,5. 27,29 ‖ Nu 5,6. 12,3.
16,29.32. 18,15. 19,13. 31,28.*30.*
47‖Dt 5,21.8,3^2.20,19‖Jos 11,14.
14,15‖ Jud 16,7.*11.*17 ‖ 1S 16,7^2.
26,19‖2S 7,19‖ 1R 5,11.8,38.39‖
Jes 2,17.20.22.6,12.17,7 ‖ Jer 4,
25.7,20.9,21.21,6.27,5.31,30(29).
33,5.47,2 ‖ Ez 4,12.15. 20,11.*13.*
*21.*38,20 ‖ Jon 3,7.8 ‖ Zeph 1,3‖
Hag 1,11 ‖ Zach 8,10^2.11,6 ‖ Ps
33,13.104,14.116,11.145,12‖ Prv
27,19.27,20‖Job 7,20‖Eccl 1,13.
3,10. 2,3.8.12. 3,11.13.18.19^2. 21.
22.5,18. 6,1.7. 7,2.14.29. 8,6.9.11.
17^2.9,1.3.12^2.10,14.11,8.12,5.13 ‖
1Ch 17,17‖2Ch 6,18.29.30.32,19.

וְהָאָדָם Gn 4,1.

בְּאָדָם Lev 13,9.22,5‖Prv 23,28‖
Eccl 8,9.

בָּאָדָם Gn 6,3.9,6 ‖ Ex 8,13.*14.*9,
10.13,1‖Lev 24,20 ‖ Nu 8,17.18,
15.31,11.26 ‖ 2S 23,3 ‖ Jer 17,5.
49,15‖Mich 7,2‖ Ps 68,19.78,60.
118,8‖Eccl 2,24.

וּבְאָדָם Prv 28,2.

וּבָאָדָם Jer 32,20.

כְּאָדָם Hos 6,7 ‖ Ps 82,7‖ Job 31,
33.

לְאָדָם Jes 44,15 ‖ Am 4,13 ‖ Prv
16,1. 24,9.12 ‖ Job 21,4. 33,23 ‖
Eccl 2,26 ‖ Neh 2,12‖1Ch 29,1‖
2Ch 19,6.

לָאָדָם Ex 4,11 ‖ Jer 10,23‖Zeph
1,17‖Prv 27,19‖Job 28,28‖Eccl
1,3.2,18.22.6,11.12^2.8,15.

וּלְאָדָם Gn 2,20.3,17‖Eccl 2,21.

מֵאָדָם Gn 6,7.7,23 ‖ Ex 9,25.12,
12‖Lev 27,28‖ Nu 3,13 ‖ Jes 44,
11 ‖ Jer 50,3 ‖ Hos 9,12‖Mich 2,
12‖Ps 135,8.140,2‖Prv 30,14.

לְמֵאָדָם Jer 51,62.

——v. n. pr.——

אֲדָמָה

humus, terra, ager; regio;
orbis terrae.

Gn 4,2‖Ex 20,24‖ 2R 5,17 ‖ Jes
15,9.45,9 ‖ Joel 1,10.2,21 ‖Am 7,
17 ‖ Zach 13,5 ‖ Ps 104,30‖ 2Ch
26,10.

וַאֲדָמָה 1S 4,12 ‖ 2S 1,2. *15,32*‖
Dan 11,39‖Neh 9,1.25.

הָאֲדָמָה Gn 1,25. 2,5.6.7.9.19. 3,
17.19.23.4,3.10.11.12.14.5,29.6,1.
7.20.7,4.8.23. 8,8.13.21. 9,2.20.12,
3.*28,14.*19,25.28,15.47,23 ‖ Ex 8,
17.10,6.20,12. 32,12. 33,16 ‖ Lev
20,25 ‖ Nu 11,12.12,3. 16,30.31.
32,11 ‖ Dt 4,10.40.5,16.6,15.7,6.
*14,2.*13.11,9.21.*28,11.*12,1.25,15.
26,2.10.15. 28,21.63. 30,18.20.31,
13.20.32,47‖Jos 23,13.*15*‖1S 20,
15.31‖ 2S 9,10.14,7.17,12 ‖ 1R 7,
46.8,34.40.9,7.13,34.14,15.17,14.
18,1‖2R 21,8‖ Jes 7,16.23,17.24,
21.30,23.24‖Jer 7,20.8,2.*16,4.25,*
*33.*14,4.24,10. 25,5.26.*35,7.*28,16.
35,15‖Ez 38,20^2‖ Hos 2,20 ‖ Am
3,2.5.9,8‖Zeph 1,2.3 ‖ Hag 1,11‖
Mal 3,11 ‖ 1Ch 27,26 ‖ 2Ch 4,17.
6,25.31.33,8.

וְהָאֲדָמָה Gn 47,19 ‖ Dt 11,17 ‖
Jes 6,11.

בָּאֲדָמָה Dt 4,18.21,1.

לָאֲדָמָה Ps 83,11.

וּמֵאֲדָמָה Job 5,6.

אַדְמַת *cs.* Gn 47,20.22.26^2‖Ex 3,
5 ‖ Jes 14,2.19,17.32,13 ‖ Ez 11,
17. 12,19.22. *18,2.* 13,9. 20,38.42.
21,7.25,3.6. 33,24. 36,6. 37,12. 38,
18.19‖Zach 2,16‖Ps 137,4‖Dan
12,2.

לְאַדְמַת Ez 7,2.21,8.

אַדְמָתִי *suff.* Jon 4,2‖Job 31,38‖
2Ch 7,20.

אַדְמָתֵנוּ Gn 47,19^2 ‖ Neh 10,36.
38.

וְאַדְמָתֵנוּ Gn 47,18.19.

אַדְמָתְךָ, אַדְמָתֶךָ Ex 23,19.*34,*
26 ‖ Dt 7,13.12,19.21,23.28,4.11.
18.33.42.51.30,9.

וְאַדְמָתְךָ Am 7,17.

אַדְמַתְכֶם Gn 47,23 ‖ Jes 1,7 ‖ Jer 27,10.42,12 ‖ Ez 36,24.37,14.

אַדְמָתוֹ Dt 32,43 ‖ 2R 17,23.25,21 ‖ Jes 28,24 ‖ Jer 27,10.52,27 ‖ Am 7,11.17 ‖ Zach 9,16 ‖ Prv 12,11.*28,19* ‖ Dan 11,9.

לְאַדְמָתוֹ Ps 146,4.

אַדְמָתָהּ Am 5,2.

אַדְמָתָם Gn 47,22 ‖ Lev 20,24 ‖ Dt 29,27 ‖ Jes 14,1 ‖ Jer 12,14.16,15.23,8 ‖ Ez 28,25.34,13.27.36,17.37,21.39,26.28 ‖ Am 9,15² ‖ Ps 105,35.

אֲדָמוֹת *pl.* Ps 49,12.

v. n. pr.

אָדוֹן

dominus, princeps.

Jer 22,18.34,5 ‖ Ps 12,5.105,21.114,7.

הָאָדוֹן Ex 23,17.34,23 ‖ Jes 1,24.3,1.10,16.33.19,4 ‖ Mal 3,1.

לְאָדוֹן Gn 45,9.

וּלְאָדוֹן Gn 45,8.

אֲדוֹן *cs.* Jos 3,11.13 ‖ Zach 4,14.6,5 ‖ Ps 97,5.

לַאֲדוֹן Mich 4,13.

אֲדֹנִי *suff.* Gn 23,6.11.15.24,12.*42*.24,12.14.18.27².35.36.37.39.44.48².49.65.31,35.33,8.13.14².15.39,8.42,10.43,20.44,5.7.18².19.20.*22*.24.47,18².25 ‖ Ex 21,5.32,22 ‖ Nu 11,28.12,11.32,25.27.36,2 ‖ Jos 5,14 ‖ Jud 4,18.6,13 ‖ 1S 1,15.26.22,12.24,9.25,24.25².26².27.28.29.31.41.26,17.18.19.29,8.30,13.15 ‖ 2S 1,10.3,21.9,11.11,11.13,32.33.14,9.12.15.17².18.19.22.15,15.21².16,4.9.18,31.32.19,20².21.27.28.31.36.38.24,3.21.22 ‖ 1R 1,13.17.18.20².*27*.21.24.27.31.36.37².2,38.3,17.26.18,7.10.20,4 ‖ 2R 2,19.4,16.28.5,3.18.20.22.6,5.12.15.26.8,5.12.10,9.18,23.24.27 ‖ Jes 36,8.9.12 ‖ Jer 37,20.38,9 ‖ Zach 1,9.*4*,4.*6*,4.4,5.13 ‖ Ruth 2,13 ‖ Dan 1,10.10,16.17².19.12,8 ‖ 1Ch 21,3².23 ‖ 2Ch 2,13.14.

וַאדֹנִי Gn 18,12 ‖ Nu 36,2 ‖ 2S 11,11.14,20.19,28.24,3.

בַּאדֹנִי 1S 24,11 ‖ 2S 18,28.

לַאדֹנִי Gn 24,36.54.56.32,5.6.19.44,9.16².33 ‖ 1S 24,7.25,27.28.30.31² ‖ 2S 4,8.19,29 ‖ 1R 1,2².18,13.20,9 ‖ Ps 110,1 ‖ 1Ch 21,3.

מֵאֲדֹנִי Gn 47,18.

אֲדֹנֵנוּ 1S 16,16.

אֲדֹנִים *pl.* 1R 22,17 ‖ Jes 19,4.26,13 ‖ 2Ch 18,16.

אֲדוֹנִים Mal 1,6.

הָאֲדֹנִים Dt 10,17 ‖ Ps 136,3.

אֲדֹנֵי *cs.* Gn 39,20.42,30.33 ‖ 1R 16,24.

וַאֲדֹנֵי Dt 10,17.

לַאֲדֹנֵי Ps 136,3.

אֲדֹנַי *suff.* Gn 19,2.

אֲדֹנֵינוּ 1S 25,14.17 ‖ 1R 1,43.47 ‖ Ps 8,2.*10* ‖ Neh 10,30.

אֲדוֹנֵינוּ Ps 147,5.

וַאֲדֹנֵינוּ 1R 1,11 ‖ Ps 135,5.

לַאֲדֹנֵינוּ Neh 8,10.

אֲדֹנֶיךָ Gn 24,51.44,8 ‖ 1S 26,15².29,10 ‖ 2S 9,9.10².12,8².16,3.20,6 ‖ 2R 2,3.5.16.9,7.18,27 ‖ Jes 22,18.36,12.

אֲדֹנַיִךְ Jes 51,22 ‖ Ps 45,12.

לַאדֹנֶיךָ 1R 18,8.*11*.*14*.

אֲדֹנֵיכֶם 1S 26,16 ‖ 2S 2,5.7 ‖ 1R 1,33 ‖ 2R 10,2.3².6.19,6 ‖ Jes 37,6 ‖ Jer 27,4.

אֲדֹנָיו Gn 24,9.10².39,2.3.7.8.16.19.40,7 ‖ Ex 21,4.6² ‖ Dt 23,16² ‖ Jud 19,11.12 ‖ 1S 20,38.25,10.29,4 ‖ 2S 11,9.13 ‖ 1R 11,23 ‖ 2R 5,1.25.6,32.8,14.9,11.31.19,4 ‖ Jes 37,4 ‖ Hos 12,15 ‖ Mal 1,6 ‖ Prv 25,13.27,18.30,10 ‖ 1Ch 12,19(20) ‖ 2Ch 13,6.

כַּאדֹנָיו Jes 24,2.

לַאדֹנָיו Ex 21,32 ‖ 1R 5,4.

מֵאֲדֹנָיו Job 3,19.

אֲדוֹנֶיהָ Ex 21,8 ‖ Jud 19,26.19,27.

לַאדֹנֶיהָ Ex 21,4.

אֲדֹנֵיהֶם Jud 3,25 ‖ 2S 10,3 ‖ 1R 12,27 ‖ 2R 6,22.23 ‖ Jer 27,3 ‖ Zeph 1,9 ‖ Neh 3,5.

אֲדוֹנֵיהֶם Ps 123,2.

לַאֲדֹנֵיהֶם Gn 40,1 ‖ Am 4,1.

v. n. pr.

אֲדֹנָי

nomen divinum, Deus, Dominus.

שם המיוחד להקב״ה לבד, והנו״ן תמיד קמוצה. ואלו הן קל״ד ה̣אין האמורים במסורה. ויש מוציאין מ״א ג׳ ט״ו הכתוב ברב ספרים בשם הוי״ה ומכניסין השיבנו אדני דאיכה ה׳ כ״א כמדנחאי, או כי־עם־אדני החסד דתהלים ק״ל ז׳; וכבר נחלקו חז״ל על אדני דבראשית י״ח ג׳ אם קדש הוא או חול.

Gn 18,3.27.*31*.19,18.20,4 ‖ Ex 4,10.13.5,22.15,17.34,9² ‖ Nu 14,17 ‖ Jos 7,8 ‖ Jud 6,15 ‖ 1R 3,10.15.22,6 ‖ 2R 19,23 ‖ Jes 3,17.18.4,4.6,1.8.11.7,14.20.8,7.9,7.16.10,12.11,11.21,6.8.16.29,13.30,20.37,24.38,14.16 ‖ Ez 18,25.*29*.*33*,*17*.*20*.21,14 ‖ Am 5,16.7,7.8.9,1 ‖ Mich 1,2 ‖ Zach 9,4 ‖ Mal 1,12 ‖ Ps 2,4.16,2.30,9.35,17.22.37,13.38,10.16.23.39,8.40,18.44,24.51,17.54,6.55,10.57,10.59,12.62,13.66,18.68,12.18.20.23.27.33.73,20.77,3.8.78,65.79,12.86,3.4.5.8.9.12.15.89,50.51.90,1.17.110,5.130,2.3 ‖ Job 28,28 ‖ Thr 1,14.15².2,1.2.5.7.18.19.20.3,31.36.37.58 ‖ Dan 1,2.9,3.4.7.15.16.17.19² ‖ Esr 10,3 ‖ Neh 1,11.4,8.

אֲדוֹנָי Jud 13,8.

וַאדֹנָי 2R 7,6 ‖ Jes 49,14 ‖ Ps 35,23.

לַאדֹנָי Gn 18,30.*32* ‖ Jes 28,2 ‖ Mal 1,14 ‖ Ps 22,31.130,6 ‖ Dan 9,9.

—יְהוָה .v ‏אֲ׳ אֲדֹנָי יֱהֹוִה—

אֶדֶן] לְאֶדֶן

basis columnae; fundamentum.

בֵּן וכסים של קרשי המשכן ועמודיו, ובהשאלה למוסדי ארץ וכו׳, ויסודתו בלשון ערבית.

Ex 38,27.

אֲדָנִים *pl.* Ex 26,19.*21.36,24.*26, 19.*21.25.36,24.26.* 26,25. 36,30^2. 38,27.

וְהָאֲדָנִים Ex 38,17.

אַדְנֵי *cs.* Ex 26,19.*36,24.*26,32. 37.36,36. 38,27^2.30.31^2 ‖ Cant 5,15.

אֲדָנָיו *suff.* Ex 35,11.40,18.

וַאֲדָנָיו Ex 39,33‖Nu 3,36.*4,31.*

אֲדָנֶיהָ Ex 35,17.39,40‖Job 38,6.

אַדְנֵיהֶם Ex 26,21.*36,26.*

וְאַדְנֵיהֶם Ex 26,25. *36,30.*27,10. 11. 27,12. *38,12.*14.15. *38,14.15.* 16.*38,19.*17.*18.* 36,38. 38,10.*11* ‖ Nu 3,37.4,32.

[אָדַר] נֶאְדָּר *Niph. pt.*

clarum, magnificum esse.

הוראתו ידועה, ולד״ק בנין זה הוא כמו אָזַר, והשם אַדִּיר יוכיח כי ענינו חוק ועצמה גשמית ורוחנית, וקרוב יותר לשרש הָדַר.

Ex 15,11.

נֶאְדָּרִי Ex 15,6.

[הָאְדִּיר] וַיַּאְדִּיר *Hi. 3 impf.* Jes 42,21.

אַדִּיר

amplus, magnus, magnificus; potens; princeps, dux; illustris, gloriosus; nobilis, virtutibus illustris.

Jes 33,21^2 ‖ Ez 17,23 ‖ Ps 8,2.*10.* 76,5.93,4.

בְּאַדִּיר Jes 10,34.

אַדִּירוֹ *suff.* Jer 30,21.

אַדִּרִם, אַדִּירִם, אַדִּירִים *pl.* Ex 15,10‖Jud 5,25‖ Ez 32,18‖Zach 11,2‖Ps 93,4.136,18.

הָאַדִּירִים 1S 4,8‖2Ch 23,20.

לְאַדִּירִים Jud 5,13.

אַדִּירֵי *cs.* Jer 25,34.36.

וְאַדִּירֵי Ps 16,3.

מֵאַדִּירֵי Jer 25,35.

אַדִּירַיִךְ *suff.* Nah 3,18.

אַדִּירָיו Nah 2,6.

אַדִּירֵיהֶם Neh 10,30.

וְאַדִּירֵיהֶם Jer 14,3‖Neh 3,5.

אֶדֶר

magnificentia; toga.

Mich 2,8‖Zach 11,13.

אַדֶּרֶת, אַדֶּרֶת

pallium, toga insignis; *magnificentia.*

Jos 7,21 ‖ 2R 2,13.14 ‖ Ez 17,8‖ Zach 13,4.

הָאַדֶּרֶת Jos 7,24.

כְּאַדֶּרֶת 25,25.

אַדַּרְתּוֹ *suff.* 1R 19,19 ‖ 2R 2,8 ‖ Jon 3,6.

בְּאַדַּרְתּוֹ 1R 19,13.

אַדַּרְתָּם Zach 11,3.

v. ch. et n. pr.

[אֲדַרְכֹּן] וַאֲדַרְכֹּנִים *pl.*

daricus, numus persicus, conf. דַּרְכְּמֹן,

מטבע של זהב פרסי בערכך עשרים מארק בגרמניא. ע׳ דַּרְכְּמֹן.

1Ch 29,7.

לַאֲדַרְכֹּנִים Esr 8,27.

דּוּשׁ v. אָדַשׁ

אָהַב

amare, optare,. cupere; delectari aliqua re; beneficia in aliquem conferre.

הוראתו ידועה. בהושע ד׳ י״ח י״א מלת הֵבוּ יתירה, ונוספה מן אָהֲבוּ שלפניה, ויש פותרין שניהן מפעל אֲהַבְהַב; וי״נ במשלי י״ז, י״ז אֹהֵב.

Gn 37,3.4‖Dt 4,37‖1R 11,1.

אָהֵב Gn 27,9.14‖1S 1,5‖Hos 12, 8 ‖ Mal 2,11 ‖ Ps 11,7.47,5.78,68. 99,4.

אֲהֵבְךָ *suff.* Dt 15,16.23,6.

וַאֲהֵבְךָ Dt 7,13.

אֲהֵבוֹ Gn 44,20‖1S 20,17‖2S 12, 24‖Jes 48,14.

אֲהֵבָהּ 2S 13,15‖Ps 119,140.

שֶׁאָהֲבָה *3 f.* Cant 1,7.3,1.2.3.4.

אֲהֵבַתֶךְ *suff.* Ruth 4,15.

אֲהֵבַתְהוּ 1S 18,28.

אָהַבְתָּ *2 m.* Gn 22,2 ‖ Hos 9,1 ‖ Ps 45,8.52,5.6‖Eccl 9,9.

וְאָהַבְתָּ Lev 19,18.34‖Dt 6,5.*11,1.*

אֲהַבְתָּנִי *suff.* Jud 14,16.

אֲהַבְתָּנוּ Mal 1,2.

אָהַבְתְּ *2 f.* Jes 57,8‖Ez 16,37.

אָהַבְתִּי, אָהַבְתִּי *1 perf.* Gn 27, 4‖Ex 21,5‖Jer 2,25‖Mal 1,2‖Ps 26,8.116,1.119,47.48.97.113.119. 127.159.163‖Job 19,19.

אֲהַבְתִּיךָ *suff.* Jes 43,4.

אֲהַבְתִּיךְ Jud 16,15‖Jer 31,3(2).

אָהֲבוּ *3 pl.* Jer 5,31.14,10‖Hos 4,18‖Prv 8,36.

אֲהֵבוּךָ *suff.* 1S 18,22 ‖ Cant 1, 3.4.

אֲהֵבוּם Jer 8,2.

אֲהַבְתֶּם *2 pl.* Am 4,5.

וַאֲהַבְתֶּם Dt 10,19.

אֹהֵב *pt.* 1S 18,16 ‖ 2S 13,4‖1R 5,15 ‖ Jes 1,23.61,8 ‖ Ps 33,5.34, 13.37,28.87,2.88,19.146,8 ‖ Prv 12,1. 17,17.19. 18,24. 19,8. 21,17^2. 22,11.27,6.29,3 ‖ Eccl 5,9^2 ‖ 2Ch 26,10.

וְאֹהֵב Dt 10,18‖Ps 11,5.

אֹהֲבִי *suff.* Jes 41,8.

אֹהַבְךָ 2Ch 20,7.

וְאֹהֲבוֹ Prv 13,24.

אֹהֲבִים *pl.* Dt 13,4.

אֹהֲבֵי *cs.* Jes 56,10 ‖ Ps 5,12.40, 17.70,5.97,10.

וְאֹהֲבֵי Hos 3,1‖Mich 3,2‖Ps 69, 37‖Prv 14,20.

לְאֹהֲבֵי Ps 119,132.165.

אֹהֲבַי *suff.* Ps 38,12 ‖ Prv 8,17. 21.

לְאֹהֲבַי Ex 20,6‖Dt 5,10.

אֹהֲבֶיךָ 2S 19,7‖Jer 20,4.6.

אֹהֲבָיִךְ *p.* Ps 122,6.

אֹהֲבָיו Ps 145,20 ‖ Esth 5,10.14. 6,13.

וְאֹהֲבָיו Jud 5,31.

לְאֹהֲבָיו Dt 7,9‖Dan 9,4‖Neh 1,5.

אֲהֵבֶיהָ Jes 66,10‖Prv 8,17‖Thr 1,2.
וְאֹהֲבֶיהָ Prv 18,21.
אֹהֶבֶת *pt. f.* Gn 25,28.
אֹהַבְתִּי Hos 10,11.
וְאָהוּב *pt. pass.* Neh 13,26.
אֲהוּבָה *f.* Dt 21,15.
הָאֲהוּבָה Dt 21,15.16.
אֲהֻבַת (נ״א) *cs.* Hos 3,1.
לֶאֱהֹב *inf.* Eccl 3,8.
לְאַהֲבָה Dt 10,15.11,13.22.19,9.30,6.16.20 ‖ Jos 22,5.23,11 ‖ 2S 19,7‖1R 11,2.
וּלְאַהֲבָה Dt 10,12‖Jes 56,6.
כְּאַהֲבָם *suff.* Hos 9,10.
אֱהַב־ *impr.* Hos 3,1.
אֱהָבֶהָ *suff.* Prv 4,6.
אֶהֱבוּ *pl.* Ps 31,24.
אֱהָבוּ Zach 8,19.
וְאֶהֱבוּ Am 5,15.
אֹהֵב *1 impf.* Prv 8,17.
וָאֹהַב Mal 1,2.
וָאֹהֲבֵהוּ *suff.* Hos 11,1.
אֹהֲבֵם Hos 14,5.
וָאֹהֲבֵם Ps 119,167.
תֶּאֱהַב, תֶּאֱהָב *2 imp.* Prv 20,13‖2Ch 19,2.
יֶאֱהַב, יֶאֱהָב *3 imp.* Prv 3,12.15,9.12.16,13.
וַיֶּאֱהַב Gn 25,28.29,18.30.34,3‖Jud 16,4 ‖ 1R 3,3 ‖ Ps 109,17 ‖ Esth 2,17‖2Ch 11,21.
יֶאֱהָבַנִי *suff.* Gn 29,32.
וְיֶאֱהָבֶךָּ Prv 9,8.
וַיֶּאֱהָבוֹ K. 1S 18,1.
וַיֶּאֱהָבֵהוּ 1S 16,21.18,1.
וַיֶּאֱהָבֶהָ Gn 24,67‖2S 13,1.
וַתֶּאֱהַב *3 f.* 1S 18,20.
תְּאֵהֲבוּ *2 pl. m.* Prv 1,22.
תֶּאֱהָבוּ Zach 8,17.
תֶּאֱהָבוּן Ps 4,3.
הַנֶּאֱהָבִים *Ni. pt. pl.* 2S 1,23.
מְאַהֲבַי, *p.* בֶּ *Pi. pt. suff.* Hos 2,7.14. Zach 13,6.

לַמְאַהֲבַי Thr 1,19.
מְאַהֲבַיִךְ, מְאַהֲבָיִךְ Jer 22,20.30,14‖Ez 16,33.36.37.23,22.
וּמְאַהֲבַיִךְ Jer 22,22.
מְאַהֲבֶיהָ Ez 23,5.9 ‖ Hos 2,9.12.15.

אַהַב] אֲהָבִים *pl.*

deliciae, suavitas; amores.
Hos 8,9‖Prv 5,19.

אֹהַב] בָּאֳהָבִים

amores, blanditiae.
Prv 7,18.

אַהֲבָה

amor; sq. אֶת־ = Infin.
Jer 2,33 ‖ Hos 11,4 ‖ Prv 10,12.17,9‖ Cant 2,4.5.3,10.5,8.7,7.8,6‖ Eccl 9,1.

וְאַהֲבָה Prv 15,17.
הָאַהֲבָה Cant 2,7.3,5.8,4.7.
בָּאַהֲבָה Cant 8,7.
מֵאַהֲבָה 2S 13,15‖Prv 27,5.
אַהֲבַת *cs.* 1S 20,17‖Jer 2,2.
וְאַהֲבַת Jer 31,3(2)‖Mich 6,8.
בְּאַהֲבַת 1R 10,9‖2Ch 2,10.9,8.
כְּאַהֲבַת Hos 3,1.
מֵאַהֲבַת Dt 7,8‖2S 1,26.
אַהֲבָתִי *suff.* Ps 109,4.5.
אַהֲבָתְךָ 2S 1,26.
בְּאַהֲבָתוֹ Gn 29,20 ‖ 1S 18,3.20,17‖Jes 63,9‖Zeph 3,17.
בְּאַהֲבָתָהּ Prv 5,19.
אַהֲבָתָם Hos 9,15‖Eccl 9,6.

אֲהָהּ

eheu! vae! (cf. הָהּ, הוֹ.)

מלת הקריאה, זעקת צער תמיד, והיא טבעית ע״כ יש דוגמתה הרבה בכל הלשונות כלן, ונרדפת עם אִי, אוֹי, אֲבוֹי, הָהּ, הוֹ; ואולי מזה הֹוֶה והַוָּה.

Jos 7,7 ‖ Jud 6,22.11,35 ‖ 2R 3,10.6,5‖ Jer 1,6.4,10.32,17 ‖ Ez 4,14.9,8.11,13.21,5‖Joel 1,15.

אֱהִי

ubi?

מלת השאלה = אַיֵּה בכ׳ מקומות אלו, כן ת״י בראשון אָן מַלְכָּךְ, וכן תרגמו השבעים בשלשתם.

Hos 13,10.14².

אָהַל] וַיֶּאֱהַל *3 impf.*

tentorium figere aut movere; al.: in tentoriis habitare.

דקל פעל נגזר מן שם אֹהֶל, ובשאר הבנינים יש מטילין כספק. ע׳ מפרשים. י״נ בבר׳ ט׳ כ״ו: בָּרוּךְ י״י אָהֳלֵי שֵׁם; וחז״ל אמרו אל תקרא לאהליך (מ״א י״ב ט״ו) אלא לאלהיך. וע׳ אורשריפט רפ״ח — ר״צ, שט״ו ושט״ז.

Gn 13,12.18.

יַהֵל *Pi.* Jes 13,20.
יַאֲהִיל *Hiph.* Job 25,5.

אֹהֶל

tentorium.
Gn 4,20 ‖ Ex 28,43.30,20.40,32.29,4.11.32.42.38,8.30.40,12.29,10.44.30,16.18.40,7.30.30,26.31,7.33,7².35,21.39,32.40,2.6.29.34.35 ‖ Lev 1,3.5.3,2.4,4.7.8,3.4.13.12,6.14,11.23.15,14.29.16,7.17 4.5.6.9.19,21.3,8.13.4,14.4,5.16.18.6,23.9,23.10,9.16,23.6,9.19.8,33.35.9,5.10,7.16,20.33‖Nu 2,17.3,7.38.8,9.3,8.25.4,25.6,10.13.18.10,3.16,18.19.17,15.20,6.25,6.27,2.4,25.30.7,5.18,6.21.23.7,89.8,15.24.11,16.12,4.17,7.18,22.31,53.17,8.23.18,2.4.19,4 ‖ Jos 18,1.19,51 ‖ Jud 4,17 ‖ 1S 2,22 ‖ 1R 2,28.29.30.8,4‖2R 7,8² ‖ Jes 33,20‖Ps 19,5.78,60‖Job 21,28‖ 1Ch 6,17.15,1.17,5.23,32‖2Ch 1,3.4.13.5,5.
וְאֹהֶל Prv 14,11‖Job 8,22.
הָאֹהֶל Gn 18,1.2.10.31,34 ‖ Ex 26,9.11.12.13.36.31,7.33,7.8.9.10.11.18.37.39,33.38.40,19² ‖ Nu 9,17.11,24.12,5.10.18,3.4.19,14.18‖ Dt 31,15‖Jos 7,23 ‖ Jud 4,20.21.7,13²‖2S 6,17.16,22‖1R 1,39‖ Ez 41,1‖1Ch 9,23.16,1.
וְהָאֹהֶל Nu 3,25.
הָאֹהֱלָה Gn 18,6.24,67 ‖ Ex 18,7.33,8.9 ‖ Nu 11,26‖Jos 7,22‖ Jud 4,18.
בְּאֹהֶל Gn 31,33² ‖ Ex 27,21.30,

36. 40,22.24.26 ‖ Lev 4,7.18. 16, 17.24,3 ‖ Nu 1,1.3,25.4,3.4.15.23. 28.31.*33*.4,35.*39*.*43*.4,37.*41*.4,47. 8,19.22.26.14,10. 17,19.22. 18,31. 19,14 ‖ Dt 31,14 ‖ 2S 7,6 ‖ Jes 16, 5 ‖ Ps 78,67.132,3 ‖ Thr 2,5.

בָּאֹהֶל Gn 18,9 ‖ Nu 19,14 ‖ Dt 31, 15 ‖ Jud 5,24 ‖ 1R 8,4 ‖ 2Ch 5,5.

וּבְאֹהֶל Gn 31,33^{2}.

כְּאֹהֶל Jes 38,12.

כָּאֹהֶל Jes 40,22.

לְאֹהֶל Ex 26,7.*36*,*14*.39,40 ‖ Lev 16,16 ‖ Nu 2,2.9,15 ‖ 1Ch 9,21 ‖ 2Ch 1,6.24,6.

לָאֹהֶל Ex 26,14.36,19 ‖ 1Ch 9,19.

מֵאֹהֶל Gn 31,33 ‖ Lev 1,1 ‖ Ps 52, 7 ‖ 1Ch 17,5.

אָהֳלִי *suff.* Jer 10,20^{2} ‖ Job 29,4. 31,31.

הָאָהֳלִי Jos 7,21.

לְאָהֳלִי Job 19,12.

אָהֳלֶךָ Job 5,24.

אָהֳלֵךְ Jes 54,2.

בְּאָהֳלֶךָ, בְּאָהָלְךָ Ps 15,1.61,5.91, 10.

לְאָהֳלֶךָ Jud 19,9.

מֵאָהֳלֶךָ Job 22,23.

אָהֳלֹה Gn 9,21.12,8.13,3.35,21.

אָהֳלוֹ Gn 26,25.31,25.33,19 ‖ Ex 33,8.10.35,11 ‖ Nu 11,10 ‖ Jos 7, 24 ‖ Jud 4,11 ‖ Ps 27,5.

בְּאָהֳלוֹ Ex 16,16 ‖ Jos 7,22 ‖ 1S 17,54 ‖ Jer 37,10 ‖ Ps 27,6 ‖ Job 18,6.15.20,26.

לְאָהֳלוֹ Lev 14,8 ‖ Jud 20,8 ‖ 2S 18,17 ‖ 2R 14,12.

מֵאָהֳלוֹ Job 18,14.

אֹהָלִים *pl.* Gn 25,27 ‖ Jer 6,3 ‖ Job 12,6.

וְאֹהָלִים Gn 13,5 ‖ 2R 7,10.

בָּאֳהָלִים Jud 8,11 ‖ Jer 35,7.10 ‖ Hos 12,10.

אָהֳלֵי *cs.* Nu 16,26 ‖ Jer 30,18 ‖ Hab 3,7 ‖ Zach 12,7 ‖ Ps 83,7.120, 5 ‖ Job 15,34 ‖ Dan 11,45 ‖ 2Ch 14,14.

בְּאָהֳלֵי Gn 9,27 ‖ Ps 78,51.84,11. 118,15.

כְּאָהֳלֵי Cant 1,5.

מֵאָהֳלֵי Mal 2,12.

אֹהָלַי *suff.* Jer 4,20.

אֹהָלֶיךָ Nu 24,5.

בְּאֹהָלֶיךָ Dt 33,18 ‖ Job 11,14.

לְאֹהָלֶיךָ Dt 16,7 ‖ 1R 12,16 ‖ 2R 10,16.

אָהֳלֵיכֶם Jos 22,8.

בְּאָהֳלֵיכֶם Dt 1,27.

לְאָהֳלֵיכֶם Dt 5,27 ‖ Jos 22,4.

לְאֹהָלָיו Jud 7,8 ‖ 1S 4,10.13,2 ‖ 2S 18,17.19,9.20,1.22 ‖ 1R 12,16 ‖ 2R 8,21.14,12 ‖ 2Ch 10,16.25,22.

אָהֳלֵיהֶם Nu 16,27 ‖ Dt 11,6 ‖ Jos 22,6.7 ‖ 2R 7,7 ‖ Jer 49,29 ‖ 1Ch 4, 41.

וְאָהֳלֵיהֶם Jud 6,5.

בְּאָהֳלֵיהֶם 2R 13,5 ‖ Hos 9,6 ‖ Ps 69,26.78,55.106,25 ‖ 1Ch 5,10.

לְאָהֳלֵיהֶם 1R 8,66 ‖ 2Ch 7,10.

מֵאָהֳלֵיהֶם Jos 3,14.

———v. n. p.———

[אָהָל] אֲהָלִים *pl.*

aloe, sive agallochus.

מן עץ יפה בגדלו, בענפיו ובעליו, ויש במינו עצי בשמים.

Prv 7,17.

כַּאֲהָלִים Nu 24,6.

וַאֲהָלוֹת Ps 45,9 ‖ Cant 4,14.

אוֹ

vel, aut, aut potius, quin immo; si forte, ἐάν; si vero; vel si; sive; nisi forte, an, utrum f.

מלת הקשור: לפרוט ולחלק מיני נושאים שונים המתיחסים לנשוא אחד ולהפך; להגבלת שעור או מין אחד, למעט או לרבות את השעור הקודם; בטעם כַּאֲשֶׁר, אִם; בטעם הפך הקודם וכו׳; י״ג בש״א כ׳ י׳: אִם־יַּעַנְךָ אביך קשה.

Gn 24,49.50.55. 31,43. 44,8.19 ‖ Ex 4,11^{4}. 5,3. 19,13. 21,4.6.18.20. 21.26.27.28.29.31^{2}.32.33^{2}. 36.37^{2}. 22,4.5^{2}.6.9^{4}.13.23,4.28,43.*30*,*20* ‖ Lev 1,10.14.*14*,*30*. 3,6. 4,23.*28*. 5, 1^{2}.2^{2}.3.4^{2}.6.7. *12*,*8*. *15*,*14*.*29*^{2}. 5, 11^{2}.21^{3}.22.23^{3}.24.7,16.21^{3}.11,32^{2}. 12,6^{2}.7. 13,2^{3}.16.19.24^{2}.29.*38*. *20*, *27*. 13,29.30.42.42.*43*.*55*. 13,47. 48.*49*.*53*.*57*^{2}. 13,48. 49^{2}.49.*53*.*57*. 13,51^{3}. 52^{3}.56^{3}. 58.*59*^{2}. 13,58. 59^{2}. 14,22.37. 15,3.23.25. 17,3. *22*,*27*^{2}. 17,3.8.13. 18,9^{2}.10. 19,20. 20,17. 27. 21,18^{4}.19^{2}.20^{3}. 21,20. *22*,*22*^{2}. 21,20. 22,4^{2}.5^{2}. 22,21^{2}. 22,22^{3}.27. 25,14.47.49^{4}.26,41.27,10 ‖ Nu 5,6. 14.30.6,2.10.9,10^{2}.21.22^{2}.11,8.14, 2. 15,3^{4}.5. 6. 8^{2}. 11^{3}. 14. 18,17^{2}.19, 16^{3}.18^{3}. 22,18. 24,13.30,3.30,7.11. 15.35,18. 20. 21. 22.23 ‖ Dt 4,16. 32.34. 13,2^{2}.4.6.7^{4}.8. 14,21. 15,12. 21.17,2.3^{2}.5^{2}.6.12.19,15.22,1.4.6^{3}. 24,3.14. 27,22. 29,17^{3} ‖ Jos 7,3 ‖ Jud 11,34.18,19.19,13.21,22 ‖ 1S 2,14^{3}. 13,19. 14,6. 20,2.10. 21,4.9. 22,15. 26,10^{2}.29,3 ‖ 2S 2,21.3,35. 17,9.18,13 ‖ 1R 8,46.20,39.21,6 ‖ 2R 2,16.4,13.6,27.13,19 ‖ Jes 7,11. 27,5.41,22.50,1 ‖ Jer 23,33.40,5 ‖ Ez 14,17.19.21,15.46,12 ‖ Am 3, 12 ‖ Mal 2,17 ‖ Prv 30,31 ‖ Job 3, 15.16.12,8.13,22.16,3.22,11. 35,7. 38,5.6.28.31.36 ‖ Cant 2,7.*3*,*5*.2,9. *17*.*8*,*14* ‖ Eccl 11,6 ‖ 2Ch 6,36.

אוֹ = אֵי K. Prv 31,4.

אוֹב I

I) phyton, ventriloquus; II) uter.

I) שם קסם ידוע, נעשה בתחבולות המצפצפים והמהגים שמוציאים קול נבוב מתוך בטנם והשומע סבור לשמוע קול דברים מרואה ואינו נראה. II) כלי נבוב וחלול עשוי מעור לקבל משקה.

Lev 20,27 ‖ Dt 18,11 ‖ 1S 28,7^{2} ‖ 2R 21,6 ‖ 2Ch 33,6.

בָּאוֹב 1S 28,8 ‖ 1Ch 10,13.

כָּאוֹב Jes 29,4.

הָאֹבוֹת *pl.* Lev 19,31.20,6 ‖ 1S 28,3.9 ‖ 2R 23,24 ‖ Jes 8,19.19,3.

כְּאֹבוֹת II Job 32,19.

———v. n. pr.———

אוֹדֹת ,אֹדוֹת

causae.

Gn 21,11.25.26,32 ‖ Ex 18,8 ‖ Nu 12,1.13,24 ‖ Jud 6,7 ‖ 2S 13,16 ‖ Jer 3,8.

אֹדוֹתֶיךָ ,אֹדוֹתַי *suff.* Jos 14,6.

אוּד

titio, torris.

בקיעת עץ שאחזה בו האש (לפיד), וכן הוא תרגומו בארמית ובדרו״ל.

Zach 3,2.

כְּאוּד Am 4,11.

הָאוּדִים *pl.* Jes 7,4.

[אָוָה] אִוָּהּ *Pi. 3 perf. suff.*

cupere, appetere, desiderare; sibi appetere = constituere.

נרדף אל אָבָה; יש מחברין לו נָאוָה וְנָאוָה, ע׳ נָאָה.

Ps 132,13.

אִוְּתָה *f.* Mich 7,1 ‖ Prv 21,10 ‖ Job 23,13.

אִוִּיתִךָ *1 perf. suff.* Jes 26,9.

אִוִּתִיהָ Ps 132,14.

תְּאַוֶּה *impf. 3 f.* Dt 12,20.14,26 ‖ 1S 2,16 ‖ 2S 3,21 ‖ 1R 11,37.

הִתְאַוָּה *Hithpa.* Prv 21,26.

הִתְאַוֵּיתִי *1 perf.* Jer 17,16.

הִתְאַוּוּ *3 pl.* Nu 11,4.

מִתְאַוָּה *pt. f.* Prv 13,4.

הַמִּתְאַוִּים *pl. m.* Nu 11,34 ‖ Am 5,18.

תִּתְאַוֶּה *2 impf.* Dt 5,18.

תִּתְאָו Prv 23,3.6.24,1.

יִתְאַוֶּה *3 impf.* Eccl 6,2.

וַיִּתְאַוֶּה 2S 23,15.

וְיִתְאָו Ps 45,12.

וַיִּתְאָו 1Ch 11,17.

וַיִּתְאַוּוּ *pl.* Ps 106,14.

°[אַוָּה] אַוַּת *cs.*

desiderium, libido.

Dt 12,15.20.21.18,6 ‖ 1S 23,20.

בְּאַוַּת Jer 2,24.

בְּאַוָּתִי *suff.* Hos 10,10.

[מַאֲוַי] מַאֲוַיֵּי (al. וֵי) *pl. cs.* Ps 140,9.

תַּאֲוָה Gn 3,6 ‖ Nu 11,4 ‖ Ps 106,14 ‖ Prv 13,12.19.21,26 ‖ Job 33,20.

לְתַאֲוָה Prv 18,1.

תַּאֲוַת *cs.* Jes 26,8 ‖ Ps 10,3,17.21,3.112,10 ‖ Prv 11,23.19,22.21,25.

וְתַאֲוַת Prv 10,24.

תַּאֲוָתִי *suff.* Ps 38,10.

וְתַאֲוָתָם Ps 78,29.

מִתַּאֲוָתָם Ps 78,30.

conf. תָּוָה; v. n. pr. קִבְרוֹת הַתַּ׳

אוֹי

eheu, vae!

Nu 21,29.24,23 ‖ 1S 4,7.8 ‖ Jes 3,9.11.6,5.24,16^{2} ‖ Jer 4,13.31.6,4.10,19.13,27.15,10.45,3.48,46 ‖ Ez 16,23^{2}. 24,6.9 ‖ Hos 7,13. 9,12 ‖ Prv 23,29 ‖ Thr 5,16.

אוֹיָה־ Ps 120,5.

אֱוִיל

stultus, amens; indoctus.

י״מ משרש אול ע״ש קשיות לבו וערפו או חוק מצחו, וי״א שהוא כמו עֲוִיל (און = עון, נאל = נעל); ויתכן שהוא מן אַוַל הערבי והסורי (ראשון) אם מפני שההדיוט קופץ בראש, או מפני שלא קנה חכמה ונשאר במצב ראשית ילדותו כעיר פרא.

Jer 4,22 ‖ Hos 9,7 ‖ Prv 7,22.10,14. 11,29. 12,15.16. 14,3. 15,5. 17,28.20,3.27,3.29,9 ‖ Job 5,3.

הָאֱוִיל Prv 27,22.

וֶאֱוִיל Prv 10,8.10.

לֶאֱוִיל Prv 24,7 ‖ Job 5,2.

אֱוִלִי Zach 11,15.

אֱוִילִים *pl.* Jes 19,11 ‖ Ps 107,17 ‖ Prv 1,7.14,9.16,22.

וֶאֱוִילִים Jes 35,8 ‖ Prv 10,21.

אִוֶּלֶת

stultitia, peccatum.

Prv 12,23. 13,16.14,17.18.24^{2}.29. 15,2.14.21. 16,22. 18,13. 19,3. 22,15.24,9.

וְאִוֶּלֶת Prv 14,1.8.

אִוַּלְתִּי *suff.* Ps 38,6.

לְאִוַּלְתִּי Ps 69,6.

אִוַּלְתּוֹ Prv 5,23.27,22.

בְּאִוַּלְתּוֹ Prv 17,12.26,11.

כְּאִוַּלְתּוֹ Prv 26,4.5.

— v. n. pr. —

°[אוּל] אוּלֵי K. *pl. cs.*

nobiles, optimates.

לפי הכתיב הוא נרדף עם אַיִל, וממה בריא אוּלָם, כלומר אֵיתָן ועצום, והמ״ם כמ״ם רֵיקָם, חִנָּם, אך יתכן שהוא מן אלם והמ״ם יסודית.

2R 24,15.

אוּלָם Ps 73,4.

— conf. אַיִל —

אוּלַי

fortasse, si forte, *nisi forte.*

מלת תאר הפעל והקשור להוראת הספק והאפשרות, והיא מרכבת מן אוֹ לוּ (אוֹ לא, ובדרו״ל אלולי).

Gn 16,2.18,24.28.29.30.31.32.24,5.27,12.32,21.43,12 ‖ Ex 32,30 ‖ Nu 22,6.11.33. 23,3.27 ‖ Jos 9,7.14,12 ‖ 1S 6,5.9,6.14,6 ‖ 2S 14,15.16,12 ‖ 1R 18,5.27.20,31 ‖ 2R 19,4 ‖ Jes 37,4.47,12^{2} ‖ Jer 20,10.21,2.26,3.36,3.7.51,8 ‖ Ez 12,3 ‖ Hos 8,7 ‖ Am 5,15 ‖ Jon 1,6 ‖ Zeph 2,3 ‖ Job 1,5 ‖ Thr 3,29.

אֻלַי Gn 24,39.

— v. n. pr. —

אוּלָם

verumtamen, nihilominus.

ענינו כענין אבל, ותרגומו ברם ובאיוב י״ן י׳ וְאֻלָּם כדי לַזְוּגוֹ עם כֻּלָּם.

Job 2,5.5,8.13,3.

וְאוּלָם Gn 28,29.48,19 ‖ Ex 9,16 ‖ Nu 14,21 ‖ Jud 18,29 ‖ 1S 20,3.35,34 ‖ 1R 20,23 ‖ Mich 3,8 ‖ Job 1,11.11,5.12,7.13,4.14,8.33,1.

וְאֻלָּם Job 17,10.

אָוֶן

vanitas, mendacium; improbitas, scelus; calamitas, malum.

ענינו הבל, עמל ומרמה, ולכן הושאל גם על האלילים. וי״ג בישע׳ מ״א, כ״ט אָוֶן וכת״י.

Nu 23,21‖Jes 1,13.10,1.29,20.31, 2. 32,6. 41,29.55,7. 58,9. 59,4.6.7. 66,3‖Jer 4,15‖Ez 11,2‖Hos 6,8. 10,8.12,12‖Mich 2,1‖Hab 1,3.3, 7‖Zach 10,2‖Ps 5,6.6,9.7,15.14, 4. 28,3. 36,4.5.13. 41,7. 53,5. 55,4. 56,8.59,3.6.64,3.66,18.92,8.10.94, 4.16.101,8.119,133.141,4.9‖Prv 6,12.18. 10,29. *21,15*. 12,21.17,4. 19,28.22,8.30,20‖Job 4,8.5,6.11, 11.14. 15,35. 22,15. 31,3. 34,8.22. 36.36,21.

וְאָוֶן 1S 15,23‖Ps 55,11.

וָאָוֶן Ps 10,7.90,10.

הָאָוֶן Ps 125,5.

לְאָוֶן Am 5,5.

מֵאָוֶן Job 36,10.

———v. n. pr.———

און

I) robur, vires; facultas, divitiae, opus. II) maeror, luctus.

ענינו כח ועצמה, להוליד לעשות חיל ורכוש, והושאל גם על הון ועשר הבא ע״י חוזקת היד חמס, עשק ומרומה; ויש לו נ״כ הוראת אנינות ואבלות (דברים כו, יד. הושע ט, ד).

Hos 12,9.

אוֹנִי *suff.* Gn 49,3.

בְּאֹנִי Dt 26,14.

אוֹנֶךָ Jer 4,14.

אֹנוֹ, אוֹנוֹ Dt 21,17‖Job 18,7.12. 20,10.21,19.

וְאוֹנוֹ Job 40,16.

וּבְאוֹנוֹ Hos 12,4.

אוֹנָם Ps 94,23.105,36.

אוֹנִים *pl.* Jes 40,26.28‖Hos 9,4‖ Ps 78,51‖Prv 11,7.

תְּאֻנִים Ez 24,12.

——v. n. pr.; conf. אָנַן ——

אוֹנִיּוֹת K. v. אֳנִיָּה; פָּזֵז v. אוּפָז

[אוץ] אָץ

angustum esse, festinare; urgere.

ענינו דחיקה ונחיצה.

Jos 10,13.17,15.

אַצְתִּי *1 perf.* Jer 17,16.

אָץ *pt.* Prv 21,5.29,20.

וְאָץ Prv 19,2.28,20.

אָצִים *pl.* Ex 5,13.

תָּאִיצוּ [הֵאִיץ] *Hi. 2 impf. pl.* Jes 22,4.

וַיָּאִיצוּ *3 pl.* Gn 19,15.

אור

lucere, illucescere; *Niph.* illustrari, gloriosum fieri; *Hiph.* illustrare, lucidum reddere, recreare; inflammare.

הוראתו ידועה ולא לאורה הוא צריך. וי״ם מְאִירוֹת דישעיה כ״ז, י״א משרש אָרָה, כלומר מלקטות. בהושע ו׳ ו׳ י״ג וּמִשְׁפָּטֶי כְּאוֹר יֵצֵא; בתהלים צ״ו י״א אור זָרֻעַ, באיוב כ״ט כ״ד לֹא יַאפִּילוּן ובעמוס ח׳ ח׳ כָּאֹר = כַּיְאֹר.

Gn 44,3.

וְאוֹר 1S 29,10.

אֹרוּ *3 perf. pl.* 1S 14,29.

וָאוֹר *infin.* Prv 4,18.

אוֹרִי *imper. f.* Jes 60,1.

וַתָּאֹרְנָה Q *3 impf. pl. f.* 1S 14,27.

נָאוֹר *Ni. pt.* Ps 76,5.

לֵאוֹר *inf.* Job 33,30.

וַיֵּאֹר *3 impf.* 2S 2,32.

וְהֵאִיר [הֵאִיר] *Hiph.* Ex 25,37.

הֵאִירָה *f.* Ez 43,2.

הֵאִירוּ *pl.* Ps 77,19.*97,4*.

מֵאִיר *pt.* Prv 29,13.

מְאִירַת [מְאִירָה] *f. cs.* Ps 19,9.

מְאִירוֹת *pl.* Jes 27,11.

לְהָאִיר *infin.* Gn 1,15.*17*‖Ex 13, 21‖Ps 105,39‖Esr 9,8‖Neh 9, 12.19.

הָאֵר *imper.* Ps 80,20.119,135.

וְהָאֵר Ps 80,4.8‖Dan 9,17.

הָאִירָה Ps 13,4.31,17.

תָּאִיר *2 imperf.* Ps 18,29.

יָאִיר *3 impf.* Jes 60,19‖Ez 32,7‖ Ps 119,130.139,12‖Job 41,24.

יָאֵר Nu 6,25‖Ps 67,2.

וַיָּאֶר Ex 14,20‖Ps 118,27.

תָּאִיר *f.* Eccl 8,1.

תָּאִירוּ *2 pl.* Mal 1,10.

יָאִירוּ *3 pl.* Nu 8,2.

אוֹר I

lux, lumen; splendor, nitor; א׳ עֲנָנוֹ = fulmen; prima lux, matutina; sol.

Gn 1,3²‖Ex 10,23‖Jud 16,2‖1S 14,36.25,22.34.36‖2S 17,22‖2R 7,9‖Jes 9,1².10,17.30,26.45,7‖Ez 32,8‖Hos 6,6‖Am 5,18.20.8,9‖ Mich 7,8‖Zach 14,6.7‖Ps 4,7. 36,10. 49,20. 97,11. 104,2. 112,4. 139,11.148,3‖Prv 6,23.13,9‖Job 3,16.20.12,25.17,12.18,5.6.22,28. 24,13.16. 26,10. 28,11. 31,26. 36, 32.37,15.21.38,19.24.41,10‖Thr 3,2.

וְאוֹר Jes 5,20.30,26‖Jer 25,10‖ Ps 38,11.44,4.119,105‖Job 29, 24.

וָאוֹר Jes 5,30.

הָאוֹר Gn 1,4².18‖Jud 19,26‖ Eccl 2,13.11,7‖Neh 8,3.

וְהָאוֹר Eccl 12,2.

בָּאוֹר Job 33,28.

בְּאוֹר Jes 2,5‖Mich 2,1‖Ps 56, 14.78,14.49,16‖Prv 16,15‖Job 33,30.

כְּאוֹר Jes 30,26²‖Prv 4,18.

כָּאוֹר, כָּאֹר Am 8,8‖Hab 3,4‖ Ps 37,6.

וּכְאוֹר 2S 23,4.

לְאוֹר Jes 5,20.42,6. 49,6. 51,4.60, 19².20‖Jer 13,16. 31,35(34)²‖ Hab 3,11‖Job 3,9.30,26.

לָאוֹר Gn 1,5‖Jes 42,16. 59,9‖ Mich 7,9‖Zeph 3,5‖Job 12,22. 24,14.

מֵאוֹר Job 18,18.

אוֹרִי *suff.* Ps 27,1.

אוֹרֶךָ, אוֹרְךָ Jes 58,8.10‖Ps 43,3.

בְּאוֹרְךָ Ps 36,10.

אוֹרֵךְ Jes 60,1.

לְאוֹרֵךְ Jes 60,3.

אוֹרוֹ Jes 13,10‖Ez 32,7‖Job 36, 30.37,11.

וְאוֹרוֹ Job 37,3.

לְאוֹרוֹ Job 29,3.

אוֹרָהוּ Job 25,3.

אוֹרָם Jes 13,10 ‖ Jer 4,23 ‖ Job 38,15.

אוֹרִים *pl.* Ps 136,7.

אוֹרָה Esth 8,16.

כָּאוֹרָה Ps 139,12.

אוֹר II

herba viridis (euphrosia?).

מין ירק, ועל דאמורים בישעיה נחלקו המבארים והבלשנים.

Jes 18,4.

אוֹרֹת, אֹרֹת *pl.* 2R 4,39 ‖ Jes 26, 19.

אוּר

ignis, flamma, focus; calor; pl.: terrae calidae; revelatio.

עניני מדורת אש, שלהבת; ופתרון אוּרִים וְתֻמִּים ידוע, ואולי נקרא כן ע״ש האבנים המאירות והמזהירות והמשׁבצות בו במלאותם.

Jes 31,9.44,16.47,14.

בְּאוּר Jes 50,11.

בָּאוּר Ez 5,2.

הָאוּרִים [אוּרִים *pl.* Ex 28,30 ‖ Lev 8,8 ‖ Nu 27,21.

בָּאֻרִים, בָּאוּרִים 1S 28,6 ‖ Jes 24,15.

לְאוּרִים Esr 2,63 ‖ Neh 7,65.

וְאוּרֶיךָ *suff.* Dt 33,8.

—v. n. pr.—

מָאוֹר

lumen, candelabrum.

Ps 74,16.

מְאוֹר *cs.* Prv 15,30.

הַמָּאוֹר Gn 1,16² ‖ Ex 35,14.*14*. *39,37* ‖ Nu 4,9.16.

לְמָאוֹר Ex 35,28.

לַמָּאוֹר, לַמָּאֹר Ex 25,6.27,20.35, 8 ‖ Lev 24,2.

לִמְאוֹר *cs.* Ps 90,8.

מְאוֹרֵי [מְאוֹרִים *pl. cs.* Ez 32,8.

מְאֹרֹת Gn 1,14.

הַמְּאֹרֹת Gn 1,16.

לִמְאוֹרֹת Gn 1,15.

מְאוּרָה] מְאוּרַת *cs.*

foramen; Vulg. caverna.

י״מ על העינים המאירות (וא״כ נכון לפרש חֹר פתן על פתחי פיו), וי״מ מענין מערה, מקום מְגוּרֵי הצפעוני.

Jes 11,8.

אֻוֵרָה] לָאֻוֵרוֹת *pl.*

stabula.

רפת ודיר למקנה; אֻרְוָה כהפך אתון.

2Ch 32,28.

—conf. אֻרְוָה—

אוֹת

signum, *monumentum*, documentum s. argumentum; portentum, miraculum.

רושם וסימן להכיר על־ידו דבר נכבד אם לזכרון מעשה מיוחדת שהיתה או להורות שעתידה לבוא, ומזה אותות השמים, מעשי נסים וכל ענין המצוין שיכול להיות לאות ולדוגמא.

Gn 4,15.9,12.*17* ‖ Ex 31,13.17 ‖ Dt 13,2 ‖ Jos 2,12.4,6 ‖ Jud 6,17 ‖ 2R 20,8 ‖ Jes 7,11.14.20,3.38,22. 66,19 ‖ Ez 4,3 ‖ Ps 86,17.

הָאוֹת, הָאֹת Ex 3,12.4,8².8,19 ‖ Dt 13,3 ‖ 1S 2,34.14,10 ‖ 2R 19,29. 20,9 ‖ Jes 37,30.38,7 ‖ Jer 44,29.

לְאוֹת, לְאֹת Gn 9,13.17,11 ‖ Ex 12,13.13,9.16 ‖ Nu 17,3.25 ‖ Dt 6, 8.11,18.28,46 ‖ Jes 19,20.55,13 ‖ Ez 14,8.20,12.20.

אוֹתֹת, אֹתוֹת, אֹתֹת *pl.* Dt 6,22 ‖ Jes 44,25 ‖ Jer 32,20 ‖ Ps 74,4. 135,9 ‖ Neh 9,10.

הָאֹתוֹת, הָאֹתֹת Ex 4,9.17.28. 30 ‖ Nu 14,11 ‖ Dt 29,2.34,11 ‖ Jos 24,17 ‖ 1S 10,7.9.

וְהָאֹתֹת Dt 7,19.

בְּאֹתוֹת, בְּאֹתֹת Nu 2,2 ‖ Dt 4,34 ‖ Jer 32,21.

וּבְאֹתוֹת Dt 26,8.

לְאֹתוֹת, לְאֹתֹת Gn 1,14 ‖ Jes 8, 18.

וּמֵאֹתוֹת Jer 10,2.

אֹתֹתַי *suff.* Ex 7,3.10,1.2 ‖ Nu 14,22.

אוֹתֹתֵינוּ Ps 74,9.

מֵאוֹתֹתֶיךָ Ps 65,9.

אֹתוֹתָיו, אֹתֹתָיו Dt 11,3 ‖ Ps 78, 43.105,27.

אוֹתֹתָם Ps 74,4.

וְאֹתֹתָם Job 21,29.

אות] נֵאוֹת *Ni.1impf.pl.*

consentire, morem gerere.

עניני הסכמה וגלוי הרצון, וי״א כי לו יאתה נזרת יָאַת.

Gn 34,15.

נֵאוֹתָה Gn 34,23.

יֵאוֹתוּ *3 imp. pl.* Gn 34,22.

וַיֵּאֹתוּ 2R 12,9.

—conf. יָאַת—

אָז

eo tempore, tunc.

תה״פ להגבלת הזמן (ועל הרב עם פעל עתיד); י״נ בתהלים ע״ו ח׳ מֵאָז אַפֶּךָ וברות ב׳ ז׳ מֵאָז הבקר.

Gn 4,26.12,6.13,7.24,41.49,4 ‖ Ex 4,26.12,44.15,1.15 ‖ Lev 26,34² ‖ Nu 21,17 ‖ Dt 4,21 ‖ Jos 8,30.10. 12.11,33.14,11.20,6.22,1.31 ‖ Jud 5,8.11.13.19.22.8,3.13,21 ‖ 1S 6, 3 ‖ 2S 5,24.21,17.18.23,14² ‖ 1R 3, 16.8,1.12.9,11.24.11,7.16,21.22. 50 ‖ 2R 5,3.8,22.12,18.13,19.14,8. 15,16.16,5 ‖ Jes 33,23.35,5.6.41,1. 58,8.9.14.60,5 ‖ Jer 11,15.18.22, 15.16.31,13(12) ‖ Ez 32,14 ‖ Hos 2,9 ‖ Mich 3,4 ‖ Hab 1,11 ‖ Mal 3, 16 ‖ Ps 2,5.19,14.40,8.51,21².56, 10.69,5.89,20.96,12.11,9,6.92. 126,2² ‖ Prv 1,28.2,5.9.3,23.20, 14 ‖ Job 3,13.9,31.13,20.28,27. 33,16 ‖ Cant 8,10 ‖ Eccl 2,15 ‖ 1Ch 11,16².14,15.15,2.16,7.33.20,4. 22,12(13) ‖ 2Ch 5,2.6,1.8,12.17. 24,17.

אוֹ־אָז Lev 26,41.

כִּי(־)אָז Dt 29,20 ‖ Jos 1,8 ‖ 2S 2, 27.5,24.19,7 ‖ Jer 22,22 ‖ Zeph 3, 9.11 ‖ Job 22,26.38,21.

וְלֹא־אָז 1S 20,12.

וּמִן־אָז Jer 44,18.

וְאָז Ex 12,48 ‖ Lev 26,41 ‖ Jos 1, 8 ‖ Jer 32,2.

מֵאָז Gn 39,5 ‖ Ex 4,10.9,24 ‖ Jos 14,10 ‖ 2S 15,34 ‖ Jes 14,8.16,13. 44,8.45,21.48,3.5.7.8 ‖ Ps 76,8 ‖ Prv 8,22 ‖ Ruth 3,7.

וּמֵאָז Ex 5,23.

אֲזַי Ps 124,3.4.5.

אֵזוֹב

hysopus.

מין צמח ידוע והוא מקטני הצמחים וגדל בקיר, חז״ל (פ״ה י״א ז׳) מנו בו מינים שונים.

Ex 12,22 ‖ Nu 19,18.

וְאֵזוֹב, וְאֵזֹב Lev 14,4.*49* ‖ Nu 19,6.

הָאֵזוֹב, הָאֵזֹב Lev 14,6.51 ‖ 1R 5,13.

בְּאֵזוֹב Ps 51,9.

וְהָאֵזֹב Lev 14,52.

———v. n. pr.———

זָכַר v. **אַזְכָּרָה**

אָזַל I

abire, discedere; deficere, evanescere.

הליכה וחליפה, העתק והפסק, כליה ואפיסה. ובהוראתו הראשונה נודע בארמית. וי״פ הני דירמיה ודמשלי משרש זול. ומְאוּזָּל י״פ מטוה של שיראין (כעזל בארמית), וי״א שם מקום.

1S 9,7.

אָזְלַת *f.* Dt 32,36.

אָזְלוּ *3 pl.* Job 14,11.

וְאָזֵל *pt.* Prv 20,14.

תֵּזְלִי *imperf. 2 f.* Jer 2,36.

II **[אָזַל]** **מְאוּזָּל?** *Pu. pt.* textum; al. n. pr.

Ez 27,19.

———v. chald. et n. pr.———

אֹזֶן

auris.

אבר כלי השמיעה, ובעבור הכפל הוא בא ברבוי זוגי, ויען כי האזן מלין תבחן נאמר מאזנים על הפלס והמשקל (או שהיו להן אזנים בולטות לאחוז בהן); ואִזֵּן י״מ כבנין הפעיל על האזנה והתבוננות, וי״מ ממאזנים על שקיל הדעת.

Ex 29,20² ‖ Lev 8,23.14,14.*17.25.28* ‖ 1S 9,15 ‖ 2S 7,27.22,45 ‖ Jes 50,4.5 ‖ Am 3,12 ‖ Ps 18,45.94,9 ‖ Prv 15,31.20,12.25,12 ‖ Job 12,11.29,11.33,16.34,3.42,5 ‖ Eccl 1,8 ‖ 1Ch 17,25.

וְאֹזֶן Prv 18,15.

אָזְנִי *suff.* 1S 20,2.22,8².17 ‖ Ps 49,5 ‖ Prv 5,13 ‖ Job 4,12.13,1.

אָזְנְךָ, אָזְנֶךָ 1S 20,12.*13* ‖ 2R 19,16 ‖ Jes 37,17.48,8 ‖ Ps 10,17.17,6.31,3.71,2.86,1.88,3.102,3 ‖ Prv 2,2.4,20.5,1.22,17 ‖ Ruth 4,4 ‖ Thr 3,56 ‖ Dan 9,18 ‖ Neh 1,6.11.

אָזְנֵךְ Ps 45,11.

אָזְנְכֶם Jes 55,3 ‖ Jer 9,19.25,4.*35,15* ‖ Ps 78,1.

אָזְנוֹ Ex 21,6 ‖ Jes 33,15.59,1 ‖ Ps 58,5.116,2 ‖ Prv 21,13.28,9.

בְּאָזְנוֹ Dt 15,17.

אָזְנָם Lev 8,24 ‖ Jer 6,10.7,24.*26.11,8.17,23.34,14.44,5* ‖ Job 36,10.15.

אָזְנַיִם, אָזְנַיִם *du.* Jes 42,20 ‖ Jer 5,21 ‖ Ez 12,2.24,26 ‖ Ps 40,7.115,6.135,17.

וְאָזְנַיִם Dt 29,3 ‖ Jes 43,8.

וְאָזְנֵי *cs.* Jes 32,3.35,5 ‖ Neh 8,3.

בְּאָזְנֵי Gn 23,13.10.16.44,18.50,4 ‖ Ex 10,2.11,2.17,14.24,7.32,2 ‖ Nu 11,1.18 ‖ Dt 31,30.32,44 ‖ Jos 20,4 ‖ Jud 7,3.9,2.3 ‖ 1S 8,21.11,4.18,23 ‖ 2S 3,19² ‖ 2R 18,26 ‖ Jes 36,11 ‖ Jer 2,2.29,29.36,6².10.13.14.20.21 ‖ Prv 23,9.26,17 ‖ Neh 13,1.

וּבְאָזְנֵי Jer 28,7.36,21 ‖ 1Ch 28,8.

אָזְנַי *suff.* Ps 92,12.

וְאָזְנֵי *cs.* 2Ch 7,15.

בְּאָזְנַי, בְּאָזְנָי Nu 14,28 ‖ Jud 17,2 ‖ 1S 15,14 ‖ 2R 19,28 ‖ Jes 5,9.22,14.37,29 ‖ Ez 8,18.9,1.5.10,13 ‖ Job 33,8.

בְּאָזְנֵינוּ 2S 7,22.18,12 ‖ Jer 36,15 ‖ Ps 44,2 ‖ Job 28,22 ‖ 1Ch 17,20.

אָזְנֶיךָ Ps 130,2.

וְאָזְנֶךָ, וְאָזְנֶיךָ Jes 30,21 ‖ Prv 23,12 ‖ 2Ch 6,40.

בְּאָזְנֶיךָ 1S 25,24 ‖ Jer 28,7.

וּבְאָזְנֶיךָ Ez 3,10.40,4.44,5.

אָזְנַיִךְ *f.* Ez 16,12.

וְאָזְנַיִךְ Ez 23,25.

בְּאָזְנָיִךְ Jes 49,20.

בְּאָזְנֵיכֶם Dt 5,1 ‖ Jer 26,11.26,15 ‖ Job 13,17.

אָזְנָיו 1S 3,11 ‖ 2R 21,12 ‖ Jes 11,3 ‖ Jer 19,3.

וְאָזְנָיו Jes 6,10 ‖ Ps 34,16.

בְּאָזְנָיו 2S 22,7 ‖ Ps 18,7 ‖ Job 15,21.

וּבְאָזְנָיו Jes 6,10.

אָזְנֵיהֶם Mich 7,16.

וְאָזְנֵיהֶם Zach 7,11.

בְּאָזְנֵיהֶם Gn 20,8.35,4 ‖ Ex 32,2 ‖ Dt 31,11.28 ‖ 2R 23,2 ‖ Jer 36,15 ‖ 2Ch 34,30.

[אָזַן] **וְאִזֵּן** *Pi. 3 perf,* metaph. ponderare, perpendere; al. = *Hi.*: attendere.

Eccl 12,9.

הֶאֱזִין *Hi. 3 perf.*

auscultare, auribus erectis attendere; exaudire; dicto audientem esse, obsequi.

Dt 1,45.

וְהַאֲזִין (= **וְהֶאֱזִין**) Ps 77,2.

וְהַאֲזַנְתָּ *2 m.* Ex 15,26.

הֶאֱזִינוּ *3 pl.* Jes 64,3 ‖ Neh 9,30 ‖ 2Ch 24,19.

מֵזִין (= **מַאֲזִין**) *pt.* Prv 17,4.

הַאֲזִינָה *imperat.* Nu 23,18 ‖ Ps 5,2.17,1.39,13.54,4.55,2.78,1.80,2.84,9.86,6.140,7.141,1.143,1 ‖ Job 33,1.34,16.37,14.

וְהַאֲזִינִי *f.* Jes 1,2.

הַאֲזִינוּ *pl.* Dt 32,1 ‖ Jud 5,3 ‖ Jes 1,10.28,23.51,4 ‖ Hos 5,1 ‖ Ps 49,2 ‖ Job 34,2.

וְהַאֲזִינוּ Jes 8,9 ‖ Jer 13,15 ‖ Joel 1,2.

הַאְזֵנָּה *f.* Gn 4,23 ‖ Jes 32,9.

אָזִין (= **אַאֲזִין**) *1 imp.* Job 32,11.

יַאֲזִין *3 imp.* Jes 42,23 ‖ Job 9,16.

———v. n. pr.———

מֹאזְנַיִם, נֵ *du.*

bilanx, libra.

דבר זוגי ע״ש שתי הכפות השוות זו לזו.

בְּמֹאזְנַיִם Jes 40,15.

בְּמֹאזְנַיִם ,נֵ Jes 40,12 ‖ Jer 32,10 ‖ Ps 62,10 ‖ Job 6,2.

מֹאזְנֵי *cs.* Lev 19,36 ‖ Ez 5,1.45,10 ‖ Hos 12,8 ‖ Am 8,5 ‖ Prv 11,1.

וּמֹאזְנֵי Prv 16,11.20,23.

בְּמֹאזְנֵי Mich 6,11 ‖ Job 31,6.

———v. chald.———

[°אָזַן] אֲזֵנֶךָ *suff.*

supellex (telum).

מקורו ארמי וענינו כלי זין ונשק, ובנוסחאות ישנות אֲזֵנֶיךָ.

Dt 23,14.

———זִקַּק v. אֲזִקִּים———

אֵזוֹר

cingulum, vinculum.

הוראתו ידועה ונרדף עם אֵסוּר; והקרוב לו זֵר וְנֵזֶר.

Jes 5,27.11,5^{2} ‖ Jer 13,1 ‖ Ez 23,15 ‖ Job 12,18.

וְאֵזוֹר 2R 1,8.

הָאֵזוֹר Jer 13,2.4.6.7^{2}.11.

כָּאֵזוֹר Jer 13,10.

[אָזַר] אָזְרוּ *3 perf. pl.*

cingere, cingi; *Ni.* cinctum esse; *Hithpa.* armare se, bellum parare.

פעל מן השם אזור, ובישעיה נ׳ י״א יש לפרש כמו מְזִרֵי, והסורי קורא מְאִירֵי; ובמ״ה ה׳ כמו אֲאַזֶּרְךָ.

1S 2,4 (נס״א).

אָזוּר *pt. pass.* 2R 1,8.

אֱזָר־ *imper.* Job 38,3.40,7.

תֶּאְזֹר (al. תֶּאֱזֹר) *2 imperf.* Jer 1,17.

יַאַזְרֵנִי *3 imp. suff.* Job 30,18.

נֶאְזָר *Ni. pt.* Ps 65,7.

[אִזֵּר] הַמְאַזְּרֵנִי *Pi. pt. suff.* Ps 18,33.

מְאַזְּרֵי *pl. cs.* Jes 50,11.

אֲאַזֶּרְךָ *1 impf. suff.* Jes 45,5.

וַתְּאַזְּרֵנִי *2 m.* Ps 18,40.30,12.

וַתַּזְרֵנִי 2S 23,40.

[הִתְאַזֵּר] הִתְאַזָּר *Hithpa.* Ps 93,1.

הִתְאַזְּרוּ *imperat. pl.* Jes 8,9.

———זְרוֹעַ v. אֶזְרוֹעַ———

[אֶזְרָח] הָאֶזְרָח

indigenus.

תושב קבוע מימי קדם, היפוך הגר, וע׳ זרח.

Lev 16,29.*18,26*. 23,42 ‖ Nu 15,13.29.30.

בָּאֶזְרָח Lev 17,15.

כְּאֶזְרָח Lev 19,34 ‖ Ez 47,22 ‖ Ps 37,35.

כָּאֶזְרָח Lev 24,16.*22* ‖ Jos 8,33.

לָאֶזְרָח Ex 12,49.

וּבְאֶזְרַח *cs.* Ex 12,19.

כְּאֶזְרַח Ex 12,48.

וּלְאֶזְרַח Nu 9,14.

———v. n. pr.———

אָח

vae!

קריאה טבעית מצער וינון, ויש פותרין מזה אֹחִים, עוף השוכן במדבר ונגוהי נוח וילולי יליל (אוהו); והֶאָח קריאה של התול ושנינה, מרכבת מן הָה אָח.

Ez 6,11.21,20.

הֶאָח

eja! evax!

Jes 44,16 ‖ Ez 25,3.26,2.36,2 ‖ Ps 35,21^{2}.35,25.40,16^{2}.70,4 ‖ Job 39,25.

[אֹחַ] אֹחִים *pl.*

ulula, bubo.

Jes 13,21.

[אָח] הָאָח

olla magna, in qua ignis alebatur.

כיור שנותנים בו גחלי אש, ותרגומו גוּמְרֵי וי״ג בל״ו כ״ב וְאֵשׁ הָאָח, וכן משמע מת״י.

Jer 36,22.23^{2}.

אָח

unus(?)

לפי רב המותרים הוא הקצור מן אֶחָד או אַחַת וי״ת וַיַּעֲבֵד לַאֲחוּהִי; וי״נ אַף.

Ez 18,10.

———אָח: frater v. אחה———

אֶחָד

unus, *aliquis*, *quidam*; unicus, eximius; primus; semel. pl. iidem; in unum conjuncti, uniti; singuli, pauci.

י״נ בדה״א כ״ד ו׳ וְאֶחָד ו אֶחָז לאיתמר.

Gn 1,5.9. 2,24. 11,6. 27,25. 33,13. 34,16.22. 40,5. 41,5.11.22.25.26. 42,11.13.16.19 ‖ Ex 8,27.9,6.7.10, 19.11,1. 12,46. 14,28. 17,12. 24,3. 25,19.*37,8*^{2}. 26,6.11. 29,1.3.23.35, 5.36,13.18.37,19 ‖ Lev 5,7.7,14.8, 26.12,8.14,10.21^{2}.22. *15,15*. 16,5. 8^{2}.22,28.23,18.19.24,22.25,48.26, 26 ‖ Nu 1,41.*2,28*.1,44.6,11.14^{2}.19. 7,11^{2}.13.*19.25.31.37.43.49.55.61. 67.73.79*.7,15.*21*. 7,15.*21.27*^{2}.*33. 39.45.51.57.63.69.75.81*. 7,16.*22. 28.34.40.46.52.58.64.70.76.82*. 11,19.13,2.23.14,15.15,16.24^{2}.16, 15.22. 17,18.21.28,4.11.*19*. 28,15. 22. *29,22.28.31.34.38*. 28,27.30. 29,2.*8*^{2}.29,4.5.*16.19.25*.29,11.36^{2}. 31,28.30.34.39.47. 34,18^{2}.35,30 ‖ Dt 1,23. 6,4. 17,6. 19,15. 28,7.25. 32.30 ‖ Jos 3,12^{2}.13.16. 4,2.4^{2}.7, 21. 9,2. 12,9^{2}. 10^{2}.11^{2}.12^{2}.13^{2}.14^{2}. 15^{2}. 16^{2}. 17^{2}. 18^{2}. 19^{2}. 20^{2}. 21^{2}.22^{2}. 23^{2}.24.17,14^{2}.17.22,14^{2}.20. 23,10. 14^{2} ‖ Jud 4,16.6,16.8,18.9,2.37.13, 2.15,4.16,29.18,19.20,1.8.11.21,3. 6.8 ‖ 1S 1,1.2,34.6,17^{5}.7,9.9,15.10, 3.11,7.13,17.18^{2}.14,40^{2}.16,18.20. 22,20.24,15.25,14.26,20.22.27,1 ‖ 2S 2,21.3,13.6,19.7,23.12,1.13,30. 17,12.18,10.19,15.23,8 ‖ 1R 3,17. 4,7.19. 5,2. 6,25. 7,37^{2}.38. 8,56.11, 13.36.13,11.18,6^{2}.19,4.5.20,13.29. 35.22,8.9.13 ‖ 2R 3,11.4,22.39.7,8. 13. 8,6.12, 10. 15,20. 17,27.28. 25, 19 ‖ Jes 4,1.6,6.9,14.10,17.23,15. 27,12.30,27.47,9. 51,2. 66,8 ‖ Jer 3,14.24,2^{3}.32,39^{2}.51,60.52,20.25 ‖ Ez 1,15.16.4,9. 8,7.8.9,2. 10,9^{2}.10. 11,19.17,7.19,3.5. 21,24.23,13.33, 2.24. 34,23. 37,16^{2}.17^{3}.19^{2}.22^{2}.24. 40,5^{2}.6^{3}.7^{3}.7.*8*.26.43.44.49. 41,11^{2}. 45,11. 48,1.2.3.4. 5. 6.7.23.24.25. 26.27.31^{3}.32^{3}.33^{3}.34^{3} ‖ Hos 2,2 ‖ Am 6,9 ‖ Jon 3,4 ‖ Zeph 3,9 ‖ Hag 1,1 ‖ Zach 3,9.4,311.8.14,7.9^{2} ‖ Mal 2,10^{2}.15 ‖ Ps 14,3.*53,4*.106, 11.139,16 ‖ Prv 1,14 ‖ Job 14,4.31,

15.33,23.41,8.42,11 ‖ Eccl 2,14.3, 19^2.20. 4,8. 6,6. 7,28. 9,2.3.18. 12, 11 ‖ Esth 3,8.13.7,9.8,12 ‖ Dan 8, 3.13^2. 9,27. 10,5.21. 11,27. 12,5 ‖ Esr 3,1.6.10,13.16.17 ‖ Neh 1,2.5, 18.8,1.2.11,1 ‖ 1Ch 12,14(15).38 (39).17,21.24,6.17.29,1 ‖ 2Ch 3, 17.4,15.5,13.18,7.8.12. 24,8.28,6. 30,12.32,12.

וְאָחָד Lev 5,7.12,8 ‖ Nu 2,16.6, 11 ‖ Jos 12,24 ‖ Jud 16,29 ‖ 1S 10, 3^2 ‖ 2S 12,1 ‖ Ez 40,26.49 ‖ Hag 2, 1 ‖ Zach 4,3 ‖ Dan 10,13.12,5 ‖ Esr 2,26 ‖ Neh 7,30.37 ‖ 2Ch 3,17.

הָאֶחָד Gn 2,11.10,25.19,9.42,27. 32.33.44,28 ‖ Ex 12,18.18,3,4.25, 32. *37,18*. 25,33. *37,19*. 25,33.26, 16.*36,21*.26,17.*36,22*.26,19^2.*21^2*. *25^2.36,24^2.26^2.30*. 26,26.28,17.*39, 10*.29,15.39.40 ‖ Lev 14,12.30.31. *15,30^2* ‖ Nu 7,85.8,12^2.11,26.15,5. 11^2. 28,7.12.13.21.28^2.29. *29,10*. 29,4.9.*14*.29,14.15 ‖ Dt 25,11 ‖ 1S 14,4^2.5 ‖ 2S 4,2.14,6 ‖ 1R 6,26.27. 7,15. 28. 32. 38^2.44.11,32.12,29^2. 30.18,23^2.25 ‖ 2R 6,3.5.25.16.17 ‖ Jer 52,21 ‖ Ez 10,14.43,13 ‖ Mal 2, 15 ‖ Eccl 4,9.10^2.12 ‖ 1Ch 1,19 ‖ 2Ch 3,11.12.

וְהָאֶחָד Gn 42,13 ‖ Lev 14,22.*15, 15* ‖ 1S 14,5.

בְּאֶחָד Gn 8,5.13 ‖ Ex 40,2.17 ‖ Lev 23,24 ‖ Nu 1,1.*18*. 29,1. 33, 38 ‖ Dt 1,3 ‖ Ez 26,1.*31,1.32,1*.29, 17.*45,18* ‖ Job 23,13.41,8 ‖ Esr 7, 9 ‖ 2Ch 29,17.

וּבְאֶחָד Esr 7,9.

כְּאֶחָד Jes 65,25 ‖ Eccl 11,6 ‖ Esr 2,64.3,9.6,20 ‖ Neh 7,66 ‖ 2Ch 5, 13.

לְאֶחָד Nu 7,3.36,3.8 ‖ Jes 6,2 ‖ Ez 10,14.21^2 ‖ 1Ch 25,28.

לָאֶחָד Ex 16,22 ‖ Nu 15,12.

וְלָאֶחָד Eccl 4,11.

אַחַד

י״נ בישעיה ס״ו י״ז אַחַד אַחַד; וביחזקאל ל״ג ל׳ אִישׁ אֶת־אָחִיו הוא באור של חַד אֶת־אַחַד, וחַד = אַחַד.

Gn 48,22 ‖ 2S 17,22 ‖ Jes 66,17 ‖ Ez 33,30.

לְאַחַד Jes 27,12 ‖ Zach 11,7.

וּלְאַחַד Zach 11,7.

אַחַד *cs.* Gn 21,15.22,2.26,10.32, 23 ‖ Lev 13,2 ‖ Nu 16,15 ‖ Dt 1,2. 25,5 ‖ Jud 17,5 ‖ 1S 9,3.26,15 ‖ 2S 6,20.7,7 ‖ 1R 19,2.22,13 ‖ 2R 6,12. 18,24 ‖ Jes 36,9 ‖ Ez 45,7 ‖ Dan 10,13 ‖ 1Ch 17,6.

וְאַחַד Gn 37,9.

בְּאַחַד Gn 37,20 ‖ Dt 12,14.15,7. 16,5.17,2.23,17 ‖ Jud 19,13 ‖ 2S 17,9.12 ‖ 2R 2,16 ‖ Cant 4,9^2.

כְּאַחַד Gn 3,22.49,16 ‖ Jud 16,7. *11*.17,11 ‖ 1S 17,36 ‖ 2S 2,18.9,11. 13,13 ‖ Ez 48,8 ‖ Ob 11 ‖ 2Ch 18, 12.

וּכְאַחַד Ps 82,7.

לְאַחַד Dt 28,55 ‖ 2S 1,15.9,1 ‖ Ez 46,17.

לְאַחַד...וּלְאַחַד Zach 11,7.

מֵאַחַד Dt 15,7.18,6 ‖ 2S 15,2 ‖ Ez 18,10.

אֲחָדִים *pl.* Gn 11,1.27,44.29,20 ‖ Dan 11,20.

לַאֲחָדִים Ez 37,17.

——חַד Ez 33,30 = אַחַד——

אָחַד] הִתְאַחֲדִי

Hithpa. imper. f. se conjungere.

Ez 21,21.

אַחַת, אֶחָת

f. ex אֶחָד vel אַחַד

י״נ ביחז׳ ז׳ ה׳: רעה אַחַר רעה, וכת״י בישתא בָּתַר בישתא.

Gn 2,21.11,1.6.27,38 ‖ Ex 12,49. 16,33.23,29.25,36.*37,22*.26,2.*36, 9*.26,8.*36,15*.29,23^2.30,10^2.36,10^2. 12.13.22 ‖ Lev 4,13.*22.5,17*.4,27^2. 5,22.26.7,7.8,26^2.14,10.16,34 ‖ Nu 6,14.19. 7,13.*19.25.31.37.43.49. 55.61.67.73.79*. 7,14.*20.26.32.38. 44.50.56.62.68.74.80*. 9,14.15,15. 16.27.29 ‖ Dt 4,42.19,5.11.24,5 ‖ Jos 4,5.6,3.11.14. 7,21. 10,42. 15, 51.20,4 ‖ Jud 9,5.*18*.9,53. 16,28. 31 ‖ 1S 1,2.5.24.2,36.6,4.7.12.7,20, 12.26,8 ‖ 2S 2,25^2.6,19^2.12,1.3.14, 27.18,11.24,12 ‖ 1R 2,16.20.6,25. 7,37.10,14.22 ‖ 2R 4,1.35.6,2.10. 8,26. 9,29 ‖ Jes 5,10. 34,16. 66,8. 17 ‖ Jer 35,2 ‖ Ez 7,5.16,5.23,2.40, 10^2.12^2.42^2. 41,24. 42,4. 43,14. 45, 15.46,22 ‖ Am 4,7^2.8 ‖ Hag 2,6 ‖ Zach 3,9.5,7.8,21 ‖ Ps 27,4.34,21. 62,12.89,36 ‖ Job 2,10.9,3.22.40, 5.42,11 ‖ Cant 6,9^2 ‖ Eccl 7,27 ‖ Esth 4,11 ‖ Dan 1,21.8,9.9,1.2.11, 1 ‖ Esr 1,1 ‖ 1Ch 11,11.21,10.23, 11 ‖ 2Ch 9,13.21.22,2.36,22.

הָאַחַת, הָאֶחָת Gn 4,19.32,9 ‖ Ex 1,15. 25,12. *37,3*. 26,2.8. *36,9. 15*. 26,2.8.*36,9.15*. 26,4.*10.36,11*. 26,5.*36,12*. 26,24.*36,29*. 27,9. 28, 10.36,31 ‖ Lev 14,5.*50*.24,5 ‖ Nu 7,85 ‖ Dt 21,15 ‖ 1R 3,17.6,24.34. 38. 7,16.17.18.27.30.34.38.42. 10, 16.17 ‖ Jer 52,22 ‖ Job 42,14 ‖ Ruth 1,4 ‖ Dan 8,9 ‖ 1Ch 27,1 ‖ 2Ch 4,13.9,15.16.

וְהָאַחַת Dt 21,15 ‖ Dan 8,3.

וְאַחַת Jud 20,31 ‖ 1R 14,21.15, 10.16,23 ‖ 2R 4,22.35.14,23.22,1. 23,36.24,18^2 ‖ Jer 52,1 ‖ Neh 4, 11 ‖ 2Ch 12,13.16,13.34,1.36,5. *11*.36,11.

בְּאַחַת, בְּאֶחָת Gn 8,13 ‖ Nu 10, 4 ‖ Dt 13,13 ‖ 1S 27,5 ‖ 2S 2,1.17, 9 ‖ 2R 2,16 ‖ Ez 30,20.*31,1* ‖ Prv 28,18 ‖ Job 33,14 ‖ Cant 4,9 ‖ Neh 4,11.

וּבְאַחַת Jer 10,8.

כְּאַחַת Jos 10,2 ‖ Ruth 2,13.

לְאַחַת, לְאֶחָת Lev 5,4.5 ‖ 1R 3, 25^2 ‖ Jes 19,18 ‖ Ez 1,6^2 ‖ Eccl 7 27.

מֵאַחַת Lev 4,2.5,13.

——conf. chald. חַד——

אָח

frater, consanguineus, contribulis; socius, amicus.

יתכן ששרשו אָחַד להוראת אחדות האחים, אכן מן הפעל מִתְאַחִין שבתלמוד נראה ששרשו אָחָה.

Gn 24,28.43,6.7.44,19 ‖ Jer 9,3² ‖ Ez 18,18 ‖ Mal 1,2 ‖ Ps 49,8 ‖ Prv 18,9.19 ‖ Job 30,29.

וְאָח Prv 17,17.

וָאָח Eccl 4,8.

כְּאָח Ps 35,14 ‖ Cant 8,1.

לְאָח Ez 44,25.

מֵאָח Prv 18,24.27,10.

אֲחִי *cs.* Gn 10,21.14,12.13.22,23.24,15.48. 28,2.5.29,10³.12.42,4 ‖ Lev 18,14 ‖ Jos 15,17 ‖ Jud 1,13. *3,9* ‖ 1S 14,3.26,6 ‖ 2S 13,3.*32*.18,2.21,21.23,18.23,24 ‖ 1Ch 2,32.42.4,11.11,20.11,38.20,5.7.24,25.27,7.

וַאֲחִי Gn 14,13.

אָחִי *suff.* Gn 4,9.20,5.13.27,11.41.43.29,15.32,12.18.33,9.45,12 ‖ Jud 20,23.*28* ‖ 1S 20,29 ‖ 2S 1,26.13,4.12.26.20,9 ‖ 1R 2,22.9,13.13,30.20,32 ‖ Jer 22,18 ‖ Neh 7,2.

לְאָחִי 1R 2,15.

אָחִינוּ Gn 37,26.27.42,21.43,4.44,26 ‖ Nu 26,2 ‖ Jud 9,3.

וְאָחִינוּ Gn 44,26.

לְאָחִינוּ Ruth 4,3.

אָחִיךָ Gn 4,9.10.11.22,20.27,6.35.40.42.44.45.32,7.35,1.38,8 ‖ Ex 4,14.7,1.2.28,1.2.4.41 ‖ Lev 16,2.18,16².19,17.25,25.35.36.39.47 ‖ Nu 20,8.14.27,13 ‖ Dt 13,7.15,3.12.17,15. 22,1.2².3.4. 23,8. 25,3. 32,50 ‖ 2S 2,22 ‖ 1R 2,7.21.20,33 ‖ Ob 10.12 ‖ Prv 27,10.

אָחִיךְ 2S 13,7.20².

בְּאָחִיךָ Dt 15,9 ‖ Ps 50,20.

לְאָחִיךָ Gn 38,8 ‖ Dt 15,11.22,1.23,20.

לְאָחִיךְ Gn 20,16.

וּלְאָחִיךָ Dt 23,21.

מֵאָחִיךָ Dt 15,7.

אֲחִיכֶם Gn 42,15.16.19.20.33.34².43,3.*5*.43,7.13.14.29.44,23.45,4 ‖ Jud 9,18.

אָחִיו Gn 4,2.8².21.21. 9,5. 10,25. 12,5.13,11. 14,14.16. 22,21.25,26. 27,23.30. 32,4.14. 33,3. 35,7. 36,6. 37,19.*42,21*. 38,9.29.30. 42,28.38. 43,29.30.45,14.48,19 ‖ Ex 10,23.16,15.25,20.*37,9*. 32,27 ‖ Lev 20,21².25,14².25 ‖ Nu 14,4 ‖ Dt 1,16.15,2.25,6.9 ‖ Jud 1,3.17.9,21.21,6 ‖ 1S 17,28 ‖ 2S 2,27.3,27.30.4,6.9.10,10.14,7².20,10 ‖ 1R 1,10 ‖ 2R 7,6 ‖ Jes 9,18 ‖ Jer 13,13.23,35.25,26.31,34(33).34,14 ‖ Ez 24,23.33,30 ‖ Hos 12,4 ‖ Joel 2,8 ‖ Am 1,11 ‖ Hag 2,22 ‖ Zach 7,9.7,10 ‖ Esr 8,17 ‖ 1Ch 1,19.7,16.35.8,39.11,45.19,11.15. 24,31. 26,22 ‖ 2Ch 31,13.36,4².10.

וְאָחִיו Gn 44,20 ‖ Dt 25,11 ‖ Ez 4,17 ‖ 1Ch 6,24.

בְּאָחִיו Lev 25,46.26,37 ‖ Dt 19,18.28,54 ‖ Jes 3,6.19,2 ‖ Ez 38,21 ‖ Mal 2,10 ‖ Neh 5,7.

וּבְאָחִיו Ex 32,29.

כְּאָחִיו Lev 7,10 ‖ Ez 47,14.

לְאָחִיו Gn 26,31.38,9 ‖ Nu 6,7 ‖ Dt 19,19.25,7 ‖ Jer 34,17.

וּלְאָחִיו Lev 21,2 ‖ Jes 41,6.

מֵאָחִיו Neh 4,13.

אָחִיהוּ Jer 34,9 ‖ Mich 7,2 ‖ 2Ch 31,12.

בְּאָחִיהוּ Job 41,9.

אָחִיהָ Gn 24,55 ‖ 2S 13,8.10.20².

לְאָחִיהָ Gn 24,53.

אֲחִיהֶם Jud 9,24 ‖ 2S 3,30 ‖ Job 1,13.*18*.

אַחִים *pl.* Gn 13,8.42,13.32.49,5 ‖ Nu 27,10.11 ‖ Dt 25,5 ‖ Hos 13,15 ‖ Am 1,9 ‖ Ps 133,1 ‖ Prv 6,19.17,2 ‖ 2Ch 21,2.

וְאַחִים 1Ch 26,9.11.

אֲחֵי *cs.* Gn 24,27. 34,25.42,3.6.45,16.50,15 ‖ Nu 27,4.7 ‖ Jos 17,4 ‖ Jud 9,1.3 ‖ 2R 10,13² ‖ Prv 19,7 ‖ 1Ch 12,29(30) ‖ 2Ch 22,8.

לַאֲחֵי Nu 27,10.

מֵאֲחֵי 1Ch 12,2.27,18.

אַחַי, אֶחָי *suff.* Gn 19,7. 29,4.31,37.37,16.46,31 ‖ Ex 4,18 ‖ Jos 2,13 ‖ Jud 8,19.19,23 ‖ 1S 20,29.30,23 ‖ 2S 19,13 ‖ Ps 122,8 ‖ Job 6,15.19,13 ‖ Neh 5,10 ‖ 1Ch 28,2.

וְאַחַי Gn 47,1 ‖ Jos 14,8 ‖ Neh 4,17.5,14.

לְאַחַי Ps 22,23.69,9.

מֵאַחַי Neh 1,2.

אַחֵינוּ Gn 31,32 ‖ Nu 20,3 ‖ Dt 1,28.2,8 ‖ Jos 17,4 ‖ 2S 19,42 ‖ Neh 5,5.8 ‖ 1Ch 13,2.

אַחֶיךָ Gn 37,13.14.45,17.47,6.48,22.49,8.50,17 ‖ Nu 16,10.18,2 ‖ Dt 15,7.17,15 ‖ Jud 14,3 ‖ 1S 17,18 ‖ 2S 15,20 ‖ Jer 12,6 ‖ Ez 11,15 ‖ Job 22,6 ‖ 2Ch 21,13.

וְאַחֶיךָ Gn 21,37.37,10.47,5.

לְאַחֶיךָ Gn 27,29 ‖ 1S 17,17².

מֵאַחֶיךָ Dt 18,15.24,14.

אַחַיִךְ Jos 2,18.

אֲחֵיכֶם Lev 10,4 ‖ Nu 18,6 ‖ Dt 1,16.2,4.3,18 ‖ Jos 1,14.22,3.8 ‖ 1R 12,24 ‖ Jes 66,5.20 ‖ Jer 7,15.29,16 ‖ Neh 4,8.5.8 ‖ 2Ch 11,4.19,10.30,9.

וַאֲחֵיכֶם Lev 10,6 ‖ 1Ch 15,12.

הַאֲחֵיכֶם *interrog.* Nu 32,6.

וּבַאֲחֵיכֶם Lev 25,46.

וְכַאֲחֵיכֶם 2Ch 30,7.

לַאֲחֵיכֶם Dt 3,20 ‖ Jos 1,15.22,4 ‖ Hos 2,3 ‖ 2Ch 35,5.6.

מֵאֲחֵיכֶם 2Ch 19,10.28,11.

אֶחָיו Gn 9,22.16,12.25,18.27,37.31,23.25. 37,2.4².8.10.11.12.17.23.26.27.30. 38,1. 42,4.7.8.28. 44,33.45,1.3.*4.46,31.50,24*.45,3.15².24.47,2.3.11.*12*.49,26.50,18 ‖ Ex 1,6.2,11 ‖ Nu 8,26.25,6 ‖ Dt 10,9.18,2.7.20,8.33,9.16.24 ‖ Jud 9,5.24.41².56.11,3.16,31 ‖ 1S 16,13.22,1 ‖ 2S 3,8 ‖ 1R 1,9 ‖ 2R 9,2 ‖ Jer 35,3 ‖ Mich 5,2 ‖ Job 42,11 ‖ Ruth 4,10 ‖ Esth 10,3 ‖ Esr 8,19 ‖ Neh 3,34 ‖ 1Ch 7,22.15,17.26,7 ‖ 2Ch 21,4.35,9.

וְאֶחָיו Gn 44,14.50,8.14 ‖ Jud 9,26.31 ‖ Jer 49,10 ‖ Esr 3,2.9.8,18.10,18 ‖ Neh 3,1.11,13.12,8.36 ‖ 1Ch 5,7.9,19. 15,5.6.7.8.9.10. 16,7.39.25,9.10.*11.12.13.14.15.16.17.18.19.20.21.22.23.24.25.26.27.28.29.30.31*.26,25.26.28.30.*32*.

בְּאֶחָיו 1Ch 5,2 ‖ 2Ch 11,22.

כְּאֶחָיו Gn 38,11.

לְאָחִיו Gn 9,25.31,46.54.37,5.9 || Nu 27,9||1S 17,22.

וּלְאָחִיו 1Ch 4,27.16,37.

מֵאָחִיו Ex 2,11 || Lev 21,10.25,48 || Dt 17,20.24,7 || Neh 11,17 || 1Ch 4,9.

אַחֶיהָ Gn 34,11||Jos 6,23.

אֲחֵיהֶם Gn 48,6||Dt 18,18||Jos22,7 || Jud 18,8².14.20,13.21,22 || 2S 2,26||2R 23,9||Jer 41,8 || Job 42,15|| Esr 3,8 || Neh 3,18.5,1.10,30.12,9||1Ch 6,29.8,32².9,38.9,32.38.12,32(33).39(40).15,16.17.18.23,22.32.24,31.25,7.26,12 || 2Ch 28,15.29,15.34.35,15.

וַאֲחֵיהֶם Esr 3,9 || Neh 10,11.11,12.14.19.12,7.24 || 1Ch 5,13.6,33.7,5.9,6.9.13.17.25.16,38.26,8.

לַאֲחֵיהֶם Neh 13,13||2Ch 31,15.

וְלַאֲחֵיהֶם Esr 6,20||2Ch 5,12.

מֵאֲחֵיהֶם Esr 8,24||2Ch 28,8.

אָחוֹת

soror, consanguinea.

2S 13,1||Jer 22,18||Cant 8,8.

וּלְאָחוֹת Ez 44,25.

אֲחוֹת *cs.* Gn 25,20.28,9.36,3||Ex 6,23.15,20 || Lev 18,12.13.20,19|| 2S 13,4.17,25 || 1R 11,19.20 || 2R 11,2||1Ch 4,19||2Ch 22,11.

וַאֲחוֹת Gn 4,22.36,22 || Lev 20,19||Ez 16,45||1Ch 1,39.

אֲחֹתִי, אֲחוֹתִי *suff.* Gn 12,13.19.20,2.5.12.26,7.9.30,8||2S 13,5.6.11.20||Prv 7,4||Cant 4,9.10.12.5,1.2.

וַאֲחֹתִי Job 17,14.

אֲחוֹתֵנוּ, אֲחֹתֵנוּ Gn 24,60.34,14.31.

לַאֲחֹתֵנוּ Cant 8,8.

אֲחוֹתְךָ Lev 18,9.11.

אֲחוֹתֵךְ Ez 16,45.48.49.51k.56.23,31.32.33.

וַאֲחוֹתֵךְ Ez 16,46².

לַאֲחוֹתֵךְ Ez 16,52.

אֲחֹתוֹ Gn 24,30².29,13 || Ex 2,4.7||Lev 20,17²||Dt 27,22||2S 13,2.22.32||Ez 22,11||1Ch 7,15.

וַאֲחֹתוֹ 1Ch 7,18.

וְלַאֲחֹתוֹ Lev 21,3.

וּלְאַחֹתוֹ Nu 6,7.

אֲחֹתָהּ, אֲחוֹתָהּ Ex 26,3².5.6.17|| Lev 18,18 || Jud 15,2 || Jer 3,7.8.10||Ez 1,9.23.3,13.23,4.11².18.

בַּאֲחֹתָהּ Gn 30,1.

אֲחוֹתָם, אֲחֹתָם Gn 24,59.34,13.27.46,17||Nu 25,18.26,59||1Ch 3,9.19.4,3.7,30.32.

אַחְיוֹתַי Q. Jos 2,13.

אֲחָיוֹתֵךְ Ez 16,52.

אֲחוֹתַיִךְ Ez 16,51.61.

וַאֲחוֹתַיִךְ Ez 16,55.

וְלַאֲחוֹתֵיכֶם Hos 2,2.

אַחְיֹתָיו Job 42,11.

אַחְיֹתֵיהֶם Job 1,4.

וְאַחְיֹתֵיהֶם 1Ch 2,16.

אַחֲוָה] הָאַחֲוָה

fraternitas, consortium.

Zach 11,14.

—v. ch. et n. pr.—

אָחוּ

ulva, gramen palustre.

הוראתו ידועה ומקורו מצרי, וי"ם מזה בין אָחִים יפריא, הושע י"ג ט"ו.

Job 8,11.

בָּאָחוּ Gn 41,2.18.

אָחַז

prehendere, capere, tenere; figere, firmare. *Ni.* occupare.

תפיסת יד בדבר והחזיק בו; וי"נ בירמיה מ"ט כ"ד צִירִים וחבלים אֲחָזָתָה.

Ex 15,14||1R 1,51.

וְאָחַז Job 16,12.21,6.

אֲחָזָנִי *suff.* 2S 1,9.

אָחֲזָה *f.* Jes 33,14||Job 23,11.

אֲחָזַתְנִי *suff.* Ps 119,53.

אֲחָזָתָה Jer 49,24.

אֲחָזָתַם Ps 48,7.

אָחַזְתָּ *2 m.* Ps 73,23.77,5.

אֲחַזְתִּיו *1 suff.* Cant 3,4.

אָחֲזוּ *3 pl.* Job 18,20.

אֲחָזוּנִי *suff.* Jes 21,3.

אֹחֵז *pt.* 2Ch 25,5.

אֹחֶזֶת *f.* Gn 25,26.

אָחוּז, אָחֻז, אָחֻז *pt. pass.* Nu 31,30|| Esth 1,6||1Ch 24,6.

וְאָחֻז 1Ch 24,6.

הָאָחֻז Nu 31,47.

אֲחוּזִים *pl.* Ez 41,6².

אֲחֻזֵי (נס"א) *cs.* Cant 3,8.

הָאֲחֻזוֹת [אֲחוּזָה *pl. f.* Eccl 9,12.

אֱחֹז *infin.* 1R 6,6.

בֶּאֱחֹז Ps 56,1.

לֶאֱחֹז Job 38,13||1Ch 13,9.

וְלֶאֱחֹז Eccl 2,3.

וֶאֱחֹז *imper.* Ex 4,4||2S 2,21.

אֶחֱזוּ *pl.* Cant 2,15.

וֶאֱחֹזוּ *p.* Neh 7,3.

וְאֶחֳזִי *f.* Ruth 3,15.

וָאֹחֵז *1 imperf.* Jud 20,6.

אֹחֲזָה Cant 7,9.

וָאֹחֲזָה 2S 4,10.

תֶּאֱחֹז *2 m.* Eccl 7,18.

יֹאחֵז *3 m.* Job 18,9.

וְיֹאחֵז Jes 5,29||Job 17,9.

וַיֹּאחֶז 2S 6,6.

וַיֶּאֱחֹז Jud 16,3||1R 6,10.

שֶׁיֹּאחֵז Ps 137,9.

יֹאחֲזֵמוֹ *suff.* Ex 15,15.

וְתֹאחֵז *3 f.* Dt 32,41.

וַתֹּאחֶז, וַתֹּחֶז 2S 20,9|| Ruth 3,15.

וְתֹאחֲזֵנִי *suff.* Ps 139,10.

יֹאחֵזוּן [יֹאחֲזוּן *3 impf.pl.* Jes 13,8.

וַיֹּאחֲזוּ Jud 12,6.

יֹאחֲזוּנִי *suff.* Job 30,16.

יֹאחֲזוּךְ Jer 13,21.

וַיֹּאחֲזוּהוּ Jud 16,21.

נֶאֱחַז *Ni. 3 perf.* Gn 22,13.

שֶׁנֶּאֱחָזִים *pt. pl.* Eccl 9,12.

מְאַחֵז *Pi. pt.* Job 26,9.

מָאֳחָזִים *Ho. pt. pl.* 2Ch 9,18.

אֲחֻזָּה

possessio, *ager*.

ידוע כי בַּאֲחֻזַּת מרעהו (בר׳ כ״ו כ״ו) יש מחלוקת לפי אונקלוס היא סיעה (חברה) ולפי תרגום השבעים הוא שעי״ם Ὀχυζαθ׳ ובמ״ק: לית, שום בר נש. וכן הלכה.

Gn 47,11 ‖ Lev 25,46 ‖ Nu 27,4.

וַאֲחֻזָּה Ez 44,28.

לַאֲחֻזָּה Lev 14,34. 25,45 ‖ Nu 32, 5.22.29 ‖ Dt 32,49 ‖ Ez 45,5.8.

אֲחֻזַּת *cs.* Gn 23,4. 48,4 ‖ Lev 25, 34.41. 27,24 ‖ Nu 27,7. 32,32 ‖ Jos 21,39. 22,19 ‖ Ez 45,7. 48,20.

וַאֲחֻזַּת Ez 45,6.

לַאֲחֻזַּת Gn 17,8. 23,9.20. 49,30. *50, 13.*

וְלַאֲחֻזַּת Ez 45,7. *48,21.*

מֵאֲחֻזַּת Nu 35,8.

וּמֵאֲחֻזַּת Ez 48,22^{2}.

וַאֲחֻזָּתְךָ *suff.* Ps 2,8.

אֲחֻזַּתְכֶם Lev 14,34. 25,24 ‖ Jos 22,4.19.

אֲחֻזָּתוֹ Lev 25,10.13.33. 27,16.21. 22.28 ‖ Nu 35,28.

בַּאֲחֻזָּתוֹ Jos 21,12 ‖ Neh 11,3.

לַאֲחֻזָּתוֹ Lev 25,27.*28* ‖ 2Ch 31,1.

מֵאֲחֻזָּתוֹ Lev 25,25 ‖ Ez 46,18^{2}.

אֲחֻזָּתָם Gn 36,43 ‖ Lev 25,32.33 ‖ Nu 35,2 ‖ Jos 22,9 ‖ Ez 44,28.46, 16.

וַאֲחֻזָּתָם 1Ch 7,28 ‖ 2Ch 11,14.

בַּאֲחֻזָּתָם 1Ch 9,2.

מֵאֲחֻזָּתָם Ez 46,18.

נֶאֱחָזוּ [נֹאחֲזוּ *Ni. pl.* Jos 22,9.

וְנֹאחֲזוּ Nu 32,30.

וְהֵאָחֲזוּ *imper. pl.* Gn 34,10 ‖ Jos 22,19.

וַיֵּאָחֲזוּ *3 impf. pl.* Gn 47,27.

—v. n. p.—

אַחֲלַי

utinam!

מלת הקריאה לבקשה ויחול בפלס אַשְׁרֵי, ורעהו במשקל אַלְלַי; וי״ם מגזרת וַיְחַל.

2R 5,3.

אַחֲלַי Ps 119,5.

—v. n. p.; אַחְלָמָה v. חָלַם—

[אָחַר°] וָאֵחַר *1 impf.*

remanere, morari, cunctari; retardare, detinere, differre; *tempus consumere in aliqua re.*

ענינו עשיית פעולה אחרי זמן הראוי לה, ומזה עכוב והתמהמה. ויש גוזרין מזה מְחָרַת, והאלף נבלעת כבמקצת הפעלים.

Gn 32,5.

וַיִּיחַרK *3 imp.* 2S 20,5.

אֵחַר *3 Pi.* Gn 34,19.

אֵחֲרוּ *pl.* Jud 5,28.

לַמְאַחֲרִים *pt. pl.* Prv 23,30.

מְאַחֲרֵי *cs.* Jes 5,11 ‖ Ps 127,2.

תְאַחֵר *2 m. impf.* Ex 22,28 ‖ Dt 23,22 ‖ Eccl 5,3.

תְּאַחַר Ps 40,18. 70,6 ‖ Dan 9,19.

יְאַחֵר *3 impf.* Dt 7,10 ‖ Hab 2,3.

תְּאַחֵר *3 f.* Jes 46,13.

תְּאַחֲרוּ *2 pl.* Gn 24,56.

וַיּוֹחֶר *Hi. Q.* 2S 20,5.

אַחַר

adv.: pone, post, postea, postquam.

בבר׳ כ״ב י״ג ת״א דוכרא חדא: אַיִל אֶחָד. ובמשלי כ׳ כ״ה י״נ וְאַחַר נדרים לְבַקֵּר.

אַחַר Gn 9,28. 10,1.32. 11,10.15, 1. 18,5. 22,1.13. 24,55. 37,17. 39,7. *40,1* ‖ Ex 3,1. 11,5. 18,2 ‖ Lev 14, 43. 25,15. 27,18 ‖ Nu 6,19. 25,8. 31, 2 ‖ Jud 3,22 ‖ 1S 10,5. 12,14 ‖ 1R 13,33. 17,17. *21,1* ‖ 2R 11,6. 13,2. 23,3. 25,5 ‖ Jes 65,2. 66,17 ‖ Jer 40, 1. 41,16 ‖ Ez 13,3. 40,1 ‖ Hos 3,5 ‖ Am 7,1 ‖ Zach 2,12 ‖ Ps 68,26 ‖ Prv 24,27 ‖ Job 42,7 ‖ Cant 2,9 ‖ Ruth 2,2 ‖ Eccl 12,2 ‖ Esth 2,1.3, 1 ‖ Neh 5,15. 13,19 ‖ 2Ch 32,9.

וְאַחַר Gn 10,18. 30,21.33,7. 38,30 ‖ Ex 5,1 ‖ Lev 14,8.19.36. 15,28.22, 7 ‖ Nu 5,26. 6,20. 12,14.16. 19,7. 31, 24. 32,22 ‖ Dt 21,13 ‖ Jos 2,16.24, 5 ‖ Jud 1,9. 7,11. 15,7. 19,5 ‖ 1S 11, 7 ‖ 1R 19,11. 12^{2} ‖ Jes 57,8 ‖ Ez 20, 39 ‖ Ps 73,24 ‖ Prv 20,17.25 ‖ Job 18,2. 19,26. 21,2. 31,7. 39,8 ‖ Esr 7, 1 ‖ 1Ch 2,21.24 ‖ 2Ch 35,14.

מֵאַחַר 2S 7,8 ‖ Jes 59,13 ‖ Ps 78, 71.

אַחֲרֵי *pl. cs.* Gn 5,4.7.10.13.16. 19.22.26.30. 6,4. 11,11.13.15.17. 19.21.23.25. 13,14. 14,17. 16,13. 18,12. 22,20. *48,1.* 24,36.61.67. 25, 11. *26,18.* 32,20. 35,5. 41,31.39. 44, 4. 46,30. 50,14 ‖ Ex 7,25. 11,1. 14,8. 23,2^{2}. 33,8. 34,15.16^{2} ‖ Lev 13,7. 35.55.56. 14,48. 16,1. 20,5. 25,48 ‖ Nu 3,23. 7,88. 15,39. 25,19. 30,16. 32,12 ‖ Dt 1,4.36. 4,3.6. 14,8. 19,11, 28. *28,14.* 30.12,30.13,3.5.19,6. 24, 4. 31,16. 27.29 ‖ Jos 1,1.2, 7.6, 9.13. 7,8.8, 16.17^{2}. 9,16. 10,19.26. 14,8.9. 14. 23,1. 24,6.20.29.31 ‖ Jud 1,1.2, 7.12.17.19. 4,16. 7,23. 8,5.33. 9,3. 49. 10,1. 11,36. 13,11. 16,4. 18,12. 19,23 ‖ 1S 1,9. 5,9. 7,2. 8,3. 9,13. 11, 5.7. 12,21. 13,4. 14,36.37. 15,31. 17, 13.14.53. 20,37.*38.* 21,10. 22,20. 23, 25.28. 24,6.9^{2}. 15^{4}. 25,13.42. 26,18. 30,8.21 ‖ 2S 1,1.10. 2,1.10.19.24. 25.28. 3,26.31. 5,13. 8,1.10, 1.13, 1. 15,13. 17,1.9.21. 18,16.22. 19,31. 20,2.7.*13.* 20,10.11.13. 21,1.14.18. 24,10 ‖ 1R 1,6.7. 2,28. 11,2.4.5.6. 10. 12,20. 13,14.23.31. 14,9.10.16, 3.21.*22.* 16,21.22. 18,18.19,20.21. 21,26 ‖ 2R 1,1. 5,21. 6,24. 7,14.9, 25. 14,17.22. 17,15 ‖ Jes 1,26. 38, 17 ‖ Jer 2,5.23. 3,7.17. 7,9. *11,10. 13,10. 16,11. 25,6. 35,15.* 9,13. 12, 15. 13,27. 16,12. 18,12. 24,1. 28,12. 29,2. 31,19(18). 31,33(32). 32,16. 34,8.11. 36,27. 52,8 ‖ Ez 6,9. 16,23. 20,16. 23,30.35. 33,31. 44,10. 46, 12 ‖ Hos 2,7.15. 5,11. 11,10 ‖ Joel 3,1 ‖ Job 3,1. 29,22. 42,16 ‖ Ruth 1, 15. 2,3.7.11. 3,10 ‖ Eccl 2,12 ‖ Dan 8,1 ‖ Esr 9,10 ‖ Neh 4,10. 9,26 ‖ 1Ch 5,25. 10,2. 17,7. 18,1. 19,1. 20, 4 ‖ 2Ch 2,16. 13,19. 20,1. 22,4. 24,4. 25,14. 25,26. 2,32,1. 34,31. 35,20.

וְאַחֲרֵי Gn 15,14. 23,19. 25,26. 32, 21. 45,15 ‖ Ex 3,20. 11,8. 34,32 ‖ Lev 14,43^{2}. 16,26.*28* ‖ Nu 4,15.8, 15.22.9, 17.15, 39. 35,28 ‖ Jos 8,34 ‖

Jud 4,16 ‖ 1S 1,9 ‖ 1R 2,28.11,5. 13,23.16,3‖2R 17,15‖Jer 2,8.7,6. 9,13.16,16.21,7.31,19(18).46,26. 49,6 ‖ Ez 20,24.30.44,26 ‖ Dan 9, 26‖Esr 3,5.9,13‖1Ch 10,2.27,34‖ 2Ch 20,35.21,18.24,17.33,14.

בְּאַחֲרֵי 2S 2,23.

מֵאַחֲרֵי Nu 14,43 ‖ Jos 8,4.14.22, 16.18.23.29 ‖ 1S 12,20.14,46.24, 2 ‖ 2S 2,19.26.27.30.3,28.15,1.20, 2 ‖ 2R 17,21 ‖ Jer 9,21‖Hos 1,2‖ Am 7,15 ‖ Zeph 1,6 ‖ Neh 4,7 ‖ 2Ch 25,27.32,23.34,33.

אַחֲרַי, אַחֲרָי *suff.* Gn 24,5.39.31, 36 ‖ Nu 14,24.32,11 ‖ Jud 3,28 ‖ 1S 14,12.24,22 ‖ 1R 1,13.*30*.1,17. 24.14,8 ‖ 2R 6,19.9,18.*19* ‖ Jer 2, 2‖Ez 3,12‖Prv 28,23‖Eccl 2,18‖ Neh 3,30.*31*k.4,17.

וְאַחֲרַי Jes 43,10.

מֵאַחֲרַי, מֵאַחֲרָי Dt 7,4‖1S 15,11‖ 2S 2,22‖1R 9,6‖Ez 14,7.11.

וּמֵאַחֲרַי Jer 3,19.

אַחֲרֵינוּ Gn 32,19.21 ‖ Jos 8,6.22, 27.

אַחֲרֶיךָ Gn 17,7^{2}.8.9.10.19,17.24,8. 35,12.48,4 ‖ Dt 4,40.12,25.*28*.24, 20.21.25,18 ‖ Jud 5,14 ‖ 2S 7,12‖ 1R 19,20.21,21 ‖ 2R 19,21 ‖ Jes 37,22 ‖ Jer 12,6.17,16 ‖ Hos 5,8‖ Ps 50,17.63,9‖Job 39,10‖Cant 1, 4‖Ruth 4,4‖1Ch 17,11.

אַחֲרַיִךְ 1R 1,14 ‖ Jes 45,14 ‖ Jer 48,2.

וְאַחֲרֶיךָ 1R 3,12‖2Ch 1,12.

וְאַחֲרַיִךְ Ez 16,34.

מֵאַחֲרֶיךָ Dt 23,15‖Jes 30,21.

מֵאַחֲרַיִךְ Ruth 1,16.

אַחֲרֵיכֶם Gn 9,9 ‖ Lev 25,46. 26, 33‖Dt 11,4‖1S 25,19‖Jer 42,16‖ 1Ch 28,8.

מֵאַחֲרֵיכֶם Dt 29,21.

אַחֲרָיו Gn 17,19.18,10.19.19,6.31, 23 ‖ Ex 28,43.29,29 ‖ Lev 20,5 ‖ Nu 16,25.25,13‖Dt 4,37‖Jos 3,3. 20,5‖Jud 1,6.3,28.4,14.6,34.35.8, 27.9,4.10,3.12,8.*11.13*.20,40.45 ‖ 1S 13,7.14,13^{2}.17,35.24,9.26,3 ‖ 2S 1,7.2,20.11,8.13,34.20,6.7.14. 23,10 ‖ 1R 1,20.27.35.40.15,4. 18,21^{2} ‖ 2R 2,24.5,20.21.6,32.9, 27.14,19 ‖ Ez 9,5.10,11 ‖ Joel 2, 14 ‖ Ps 49,18 ‖ Prv 20,7‖ Job 21, 21.37,4.41,24 ‖ Eccl 3,22.6,12.7, 14 ‖ Neh 3,16.*21.23^{2}.24.29.30*.3, 17.*18.27*.3,20.25.30.31‖ 1Chr 27, 7‖2Ch 25,27.26,17.

וְאַחֲרָיו Ex 10,14‖Jos 10,14‖Jud 3,31‖2S 23,9.11‖2R 18,5.23,25 ‖ Jer 51,46‖Joel 2,2.3^{2}‖Zach 1,8‖ Ps 94,15 ‖ Job 21,33 ‖ Eccl 9,3 ‖ Neh 3,22.29.11,8‖1Ch 11,12.

מֵאַחֲרָיו Gn 19,26‖Nu 32,15 ‖ 2S 2,21.23.11,15 ‖ 1R 10,19.19,21. 22,33‖2R 18,6‖Job 34,27 ‖ Eccl 10,14‖2Ch 18,32.

אַחֲרֶיהָ Ex 15,20‖Jud 19,3‖2S 3, 16.13,17.18 ‖ 2R 4,30.11,15 ‖ Ez 41,15 ‖ Ps 45,15 ‖ Prv 7,22‖Neh 12,38‖2Ch 23,14.

וְאַחֲרֶיהָ 2Ch 11,20.

מֵאַחֲרֶיהָ Jos 8,2.

אַחֲרֵיהֶם Gn 41,23.48,6‖Ex 14,4. 9.10.17.23.28‖Lev 17,7.20,6‖Nu 15,39‖Dt 1,8.10,15.12,30 ‖ Jos 2, 5.7^{2}.6,8.8,16.20 ‖ Jud 2,10.8,12 ‖ 1S 6,12.14,22‖2S 5,23 ‖ 1R 9,21. 20,19 ‖ 2R 7,15 ‖ Jer 8,2.9,15.*49*, *37*.25,26.29,18.32,18.39.39,5.50, 21‖Ez 5,2.*12.12,14*.29,16‖Am 2, 4 ‖ Zach 6,6.7,14 ‖ Neh 12,32 ‖ 1Ch 14,14‖2Ch 8,8.

וְאַחֲרֵיהֶם 1R 20,15‖Jer 2,25‖Ps 49,14‖2Ch 11,16.

מֵאַחֲרֵיהֶם Ex 14,19^{2}‖1S 6,7‖2R 10,29‖Jer 32,40‖2Ch 13,13^{2}.

אַחֲרֵיהֶן Gn 41,3.*19*.41,6.27.30 ‖ Ruth 2,9.

אַחֵר

adj.: alius, alter; *peregrinus*, *externus*.

Gn 4,25.29,19.30,24.37,9.43,14. 22‖Ex 22,4.34,14‖Lev 14,42.27, 20 ‖ Nu 23,13.27.36,9‖Dt 20,5.6. 7.24,2.28,30.32‖Jud 2,10‖1S 10, 6.9.17,30‖2S 18,20.26‖1R 13,10. 20,37 ‖ 2R 1,11.7,8 ‖ Jes 65,15 ‖ Jer 3,1.18,4 ‖ Ez 12,3 ‖ Joel 1,3‖ Zach 2,7 ‖ Ps 16,4.105,13.109,8. 13 ‖ Prv 25,9‖Job 8,19‖Ruth 2, 8.22 ‖ Esth 4,14 ‖ Esr 2,31 ‖ Neh 7,33.34‖1Ch 16,20.

וְאַחֵר Jes 65,22^{2}‖Job 31,8.

הָאַחֵר 2R 6,29‖2Ch 3,11.12.

לְאַחֵר Jes 42,8.48,11‖Job 31,10.

אֲחֵרִים *pl.* Gn 8,10.12‖Ex 20,3.23, 13‖Lev 6,4‖Dt 5,7.6,14.7,4.8,19. 11,16.28.*28,14*.13,3.2.*7.14*.17,3. 18,20.28,36.64.29,25.30,17.31,18. 20‖Jos 23,16.24,2.16 ‖ Jud 2,12. 17.19.10,13 ‖ 1S 8,8.19,21.26,19. 28,8‖1R 9,6.9.11,4.10.14,9‖2R 5, 17.17,7.35.37.38.22,17 ‖ Jer 1,16. 7,6.9.18.*19,13*.11,10.13,10.*16,16*. 16,13.19,4.22,9.25,6.*35,15*.32,29. 44,3.5.8.15‖Ez 42,14.44,19‖Hos 3,1 ‖ Job 34,24 ‖ Eccl 7,22 ‖ Dan 12,5‖Esr 1,10 ‖ 1Ch 23,17 ‖ 2Ch 7,19.22.28,25.30,23.34,25.

אֲחֵרִין Job 31,10.

לַאֲחֵרִים Jer 6,12.8,10‖Ps 49,11‖ Prv 5,9‖Neh 5,5.

וְלַאֲחֵרִים Dan 11,4.

אַחֶרֶת *sg. f.* Gn 26,21.22‖Ex 21, 10‖Nu 14,24 ‖ Dt 29,27 ‖ Jud 11, 2 ‖ 1S 21,10 ‖ Jes 28,11 ‖ Jer 22, 26.36,28.32‖1Ch 2,26 ‖ 2Ch 32,5.

הָאַחֶרֶת Gn 17,21 ‖ 1R 3,22.7,8 ‖ Ez 40,40‖2Ch 3,11.*12*.

לְאַחֶרֶת Ez 41,24.

מֵאַחֶרֶת 2S 13,16.

אֲחֵרוֹת *pl.* Gn 29,27.*30*.41,3.*19*‖ Lev 14,42.

אָחוֹר

pars aversa; *occidens*; *tempus futurum*, *praeteritum*; retro, a tergo.

Gn 49,17‖ 2S 1,22‖Jes 1,4.28,13. 42,17.44,25.50,5.59,14 ‖ Jer 15,6. 38,22.46.5 ‖ Ps 9,4.35,4.40,15.*70*, 3.44,11.19.56,10.78,66.129,5.139, 5‖Thr 1,8.13.2,3.

וְאָחוֹר Ez 2,10‖Job 23,8‖1Ch 19,10‖2Ch 13,14.
בְּאָחוֹר Prv 29,11.
לְאָחוֹר Jes 41,23.42,23‖Jer 7,24‖Ps 114,3.5.
מֵאָחוֹר Jes 9,11.
וּמֵאָחוֹר 2S 10,9.
אֲחֹרִים] אֲחֹרֵי pl. cs. Ex 26,12.
אֲחֹרָי suff. Ex 33,23.
אֲחֹרֵיהֶם 1R 7,25‖Ez 8,16‖2Ch 4,4.

אַחֲרוֹן

posterior, in *occidentem versus*, posterus, postremus.

י״נ בישעיה ל׳ ח׳: ליום אחרון לָעַד.

Jes 30,8.44,6.48,12‖Ps 48,14.78,4.6.102,19‖Prv 31,25.

וְאַחֲרוֹן Job 19,25.
הָאַחֲרוֹן Ex 4,8‖Dt 11,24.24.3².29,21.34,2‖Jer 50,17‖Joel 2,20‖Hag 2,9‖Zach 14,8‖Ruth 3,10‖Neh 8,18.
וְהָאַחֲרוֹן Jes 8,23.
אַחֲרֹנִים pl. Gn 33,2²‖2S 19,12.13‖Jes 41,4‖Job 18,20‖Esr 8,13.
הָאַחֲרוֹנִים 2S 23,1‖Eccl 4,16‖1Ch 23,27.
וְהָאַחֲרוֹנִים 1Ch 29,29‖2Ch 9,29.12,15.16,11.20,34.25,26.26,22.28,26.35,27.
לָאַחֲרֹנִים Eccl 1,11.
בָּאַחֲרוֹנָה Dt 13,10.*17*,7‖1S 29,2‖2S 2,26‖1R 17,13‖Dan 8,3.
וְכָאַחֲרוֹנָה Dan 11,29.
לָאַחֲרֹנָה Nu 2,31‖Eccl 1,11.

אֲחֹרַנִּית *adv.*

retrorsum.

Gn 9,23²‖1S 4,18‖1R 18,37‖2R 20,10.*11*‖Jes 38,8.

אַחֲרִית

pars postrema, finis; tempus extremum; *exitus*; tempus posterum, futurum; *res secundae, adversae; reliquiae.*

י״נ במשלי י״ד י״ג: וְאַחֲרִית הַשִּׂמְחָה תוּגָה.

Dt 11,12‖Jes 46,10‖Jer 29,11.50,12‖Ps 37,37.38‖Prv 23,18.24,14.20‖Job 42,12‖Eccl 7,8‖Dan 12,8.

וְאַחֲרִית Eccl 10,13.
בְּאַחֲרִית Gn 49,1‖Nu 24,14‖Dt 4,30.31,29‖Jes 2,2‖Jer 23,20.30,24.48,47.49,39‖Ez 38,8.16‖Hos 3,5‖Mi 4,1‖Ps 139,9‖Dan 8,19.10,14.
וּבְאַחֲרִית Dan 8,23.
אַחֲרִיתִי suff. Nu 23,10.
אַחֲרִיתֵנוּ Jer 12,4.
וְאַחֲרִיתְךָ Job 8,7.
וְאַחֲרִיתֵךְ Ez 23,25².
בְּאַחֲרִיתֶךָ Dt 8,16‖Prv 5,11.19,20.
לְאַחֲרִיתֵךְ Jer 31,17(16).
וְאַחֲרִיתְכֶן Am 4,2.
אַחֲרִיתוֹ Ps 109,13‖Prv 23,32.
וְאַחֲרִיתוֹ Nu 24,20‖Prv 29,21.
וּבְאַחֲרִיתוֹ Jer 17,11.
לְאַחֲרִיתוֹ Dan 11,4.
אַחֲרִיתָהּ Jes 47,7‖Thr 1,9.
וְאַחֲרִיתָהּ Am 8,10‖Prv 5,4.14,12.*16*.*25*.14,13.20,21.
בְּאַחֲרִיתָהּ Prv 25,8.
לְאַחֲרִיתָהּ Jer 5,31.
אַחֲרִיתָם Dt 32,20.
וְאַחֲרִיתָם Am 9,1.
לְאַחֲרִיתָם Dt 32,29‖Ps 73,17.
אַחֲרִיתָן Jes 41,22.

——v. chald. et n. pr.——

אֲחַשְׁדַּרְפַּן] הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים pl.

satrapae.

בלשון פרס: מגין הארץ או שומר הממשלה.

Esth 8,9.

וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים Esth 9,3.
אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי cs. Esth 3,12.
לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי Esr 8,36.

——v. chald.——

אֲחַשְׁתְּרָן] הָאֲחַשְׁתְּרָנִים pl.

muli, dromades; al. cursores, vel adj.: principales.

נ״ב מלשון פרס; וי״מ מין בהמה הממהרת לרוץ, וי״מ אנשים הממהרים לנסוע עם דתי המלך; וי״א שהוא תאר השם והוראתו: של־הממשלה (הערישאפטליכע).

Esth 8,10.*14*.

——אָחָד v. אַחַת——

אַט

commode; leniter, lente.

הוראתו כמו לְאַט; לפי הבחור אַט בקמץ.

1R 21,27.

לְאַט 2S 18,5‖Jes 8,6.
לְאִטִּי Gn 33,14.

אִטִּי] הָאִטִּים pl.

murmurans: ventriloquus.

כן נקראו הקוסמים העושים בחשאי ומצפצפים בלחש, ות״א חֲרָשִׁין.

Jes 19,3.

——conf. לאט——

אָטָד

rhamnus.

מין אילן סרך כעין קוצים, ונמצא במשנה (שביעית ז׳ ה׳) בהפך אַתָּן.

Ps 58,10.

הָאָטָד Jud 9,14.15².

——v. n. pr. sub גֹּרֶן——.

אָטַם] אֹטֵם pt.

claudere, obturare.

הוראתו קרובה לחתם וסתם, וע׳ אטר וחטם.

Jes 33,15‖Prv 17,28.21,13.

אָטוּם] אֲטֻמִים pt. pass. pl. 1R 6,4.
אֲטֻמוֹת f. Ez 40,16.41,26.
הָאֲטֻמוֹת Ez 41,16.
הֶאְטִים] יַאְטֵם impf. Hiph. Ps 58,5.

אֵטוּן

linum *contextum.*

דבר ארוג וקלוע, ומיתרים ת״א וְאַטוּנַיָּא.

Prv 7,16.

אָטַר] תֶּאְטַר 3 impf. f.

claudere.

לכל הפותרים כמו אטם, אך ליונתן ענינו פתיחה, ולפ״ז אִטֵּר יד ימינו הכונה שהיד הימנית היתה חפשית מפני שהיו שולטים בשתי ידיהם, מימינים ומשמאלים (דה״א י״ב, ב׳), ואולי רמוזה זאת בשם בנימין.

Ps 69,16.

4. 64,2. 74,3.10.18. 89,23. 106,10. 143,3 ‖ Thr 1,9.16.2,3.7.17 ‖ Esr 8,31 ‖ 2Ch 6,24.36.25,8.

וְאוֹיֵב Thr 4,12 ‖ Esth 7,6.

הָאוֹיֵב 1R 8,46 ‖ Jer 15,11 ‖ Ez 36,2 ‖ Ps 9,7 ‖ 2Ch 26,13.

כָּאוֹיֵב Thr 2,4.5.

לְאוֹיֵב Jes 63,10 ‖ Jer 6,25 ‖ Mich 2,8 ‖ Job 13,24.33,10.

מֵאוֹיֵב Nah 3,11 ‖ Esr 8,22.

אֹיְבִי *suff.* 1S 19,17 ‖ 1R 21,20 ‖ Ps 13,3.5.41,12 ‖ Job 27,7 ‖ Thr 2,22.

מֵאֹיְבִי 2S 22,18 ‖ Ps 18,18.

אוֹיְבֵנוּ Jud 16,23.24 ‖ 2S 19,10.

אֹיִבְךָ Ex 23,4 ‖ Dt 28,55.57 ‖ 2S 4,8.

אוֹיִבְךָ Q. 1S 24,5.26,8 ‖ Prv 24,17.

אֹיְבֶךָ Dt 20,1.28,53.

אֹיְבֵךְ Zeph 3,15.

אֹיְבוֹ 1S 24,20 ‖ 1R 8,37.44 ‖ Jer 44,30.

אוֹיְבִים *pl.* Ps 127,5.

לְאֹיְבִים Ps 139,22 ‖ Thr 1,2.

מֵאוֹיְבִים Ps 68,24.

אוֹיְבֵי *cs.* 1S 20,15.16.30,26 ‖ 2S 12,14.18,32 ‖ Mich 7,6 ‖ Ps 45,6 ‖ Esth 9,1 ‖ 2Ch 20,29.

וְאֹיְבֵי Ps 37,20.

בְּאֹיְבֵי 1S 18,25.29,8.

לְאֹיְבֵי 1S 25,22.

אוֹיְבַי, בָ *suff.* Nu 23,11.24,10 ‖ 1S 2,1 ‖ 2S 5,20.22,38 ‖ Ps 3,8.6,11. 9,4.17,9.18,4.38.25,2.19.27,6.30,2.31,16.35,19.41,6.56,10.69,5.19.71,10.102,9.138,7.143,12 ‖ Thr 1,21.3,52 ‖ 1Ch 14,11.

וְאֹיְבַי 2S 22,41 ‖ Ps 18,41.27,2.38,20.

וּבְאֹיְבַי Ps 54,9.

מֵאוֹיְבַי, בָ 1S 14,24 ‖ 2S 22,49 ‖ Jes 1,24 ‖ Ps 18,49.59,2.119,98.143,9.

וּמֵאֹיְבַי 2S 22,4.

וְאִיֵּי Esth 10,1.

בְּאִיֵּי Jes 24,15.

מֵאִיֵּי Ez 27,6.7.

וּמֵאִיֵּי Jes 11,11.

אֵי

adv. interrog.: ubi? *quomodo?*

י״נ בש״א כ״ו ט״ז: וְאֵי צפחת המים.

Gn 4,9.16,8 ‖ Dt 32,37 ‖ Jud 13,6 ‖ 1S 9,18.25,11.26,16 ‖ 2S 1,3.13.15,2 ‖ 1R 13,12.22,24 ‖ 2R 3,8 ‖ Jes 50,1.66,1 ‖ Jer 5,7.6,16 ‖ Prv 31,4 ‖ Job 2,2.38,19^2.24 ‖ Eccl 2,3.11,6 ‖ 2Ch 18,23.

וְאֵי 1S 30,13 ‖ Jes 66,1 ‖ Jon 1,8 ‖ Job 28,12.*20* ‖ Esth 7,5.

אַיֵּה

י״נ בישעיה ס״ג י״א: אַיֵּה רֹעֵה צֹאנוֹ, ור׳ יוסף הלוי גורס ביחז׳ ל״ב כ״ב: אַיֵּה עֹזְרֶךָ.

Gn 18,9.19,5.38,21 ‖ Jud 9,38 ‖ 2S 17,20 ‖ 2R 2,14.18,34^2 ‖ Jes 33,18^3.36,19^2.37,13.63,11^2.15 ‖ Jer 2,6.8.13,20.17,15 ‖ Ez 13,12 ‖ Joel 2,17 ‖ Nah 2,12 ‖ Zach 1,5 ‖ Mal 1,6^2.2,17 ‖ Ps 42,4.11.79,10.89,50.115,2 ‖ Job 15,23.21,28.35,10 ‖ Thr 2,12.

וְאַיֵּה Gn 22,7 ‖ Jud 6,13 ‖ 2S 16,3 ‖ Jes 51,13 ‖ Jer 2,28.37,19 ‖ Job 17,15.21,28.

אַיֶּכָּה *suff.* Gn 3,9.

אַיּוֹ 2R 19,13 ‖ Mich 7,10 ‖ Job 20,7.

וְאַיּוֹ Ex 2,20 ‖ Jer 37,19k ‖ Job 14,10.

אַיָּם Jes 19,12 ‖ Nah 3,17.

[אָיַב] וְאָיַבְתִּי *1 perf.*

adversari alicui, hostiliter persequi; pt. inimicus, hostis.

הוראתו ידועה; י״פ מזה השם אִיּוֹב, וי״נ באיוב ט׳ כ״ו: אניות אֵיבֶה.

Ex 23,22

אוֹיֵב *pt.* Ex 15,6.9 ‖ Lev 26,25 ‖ Nu 35,23 ‖ Dt 32,27.42.33,27 ‖ 1S 18,29 ‖ 1R 8,33.46 ‖ Jer 18,17.30,14.31,16(15) ‖ Hos 8,3 ‖ Ps 7,6.8,3.31,9.42,10.43,2.44,17.55,4.13.61,

אִטֵּר

ligatus i. e. impeditus (scaevola).

Jud 3,15.*20*,*16*.

——v. n. pr.——

אִי I

vae!

מלת הקריאה מנדמת צער, כאוי ואויה וכמו הִי. ובקהלת ד׳ י׳ בדרכה נוסחאות וְאִילוֹ חד מלה. ויש גורסין וְאִלּוֹ, ושמושו ידוע בקהלת י׳ ו׳, באסתר ז׳ ד׳ והרבה מאד בתרגום ובמשנה; ובתפלה: אִלּוּ פִינוּ מלא שירה כים.

Eccl 10,16.

וְאִי Eccl 4,10.

[אִי] II אִיִּים *pl.*

ululae.

מין חיה הדרה בחרבות כשועל ומיללת בלילות בקול קינים והי.

Jes 13,22.34,14 ‖ Jer 50,39.

——cnf. אַיָּה——

אִי III

adv. negandi (non); conf. אַיִן.

מלת השלילה, הקציר מן אַיִן; בשעצ״ם אי כבוד טעמו מפורש, ובשאר יתכן שהוא קָצִיר משם קדוש; וי״נ במשלי י״נ ט״ו: הדרך בֹּגדים איתן, להתאים סוף הפסוק עם ראשיתו, אמנם י״נ כאן אַל־נקי.

Job 22,30.

——v. n. pr.——

אִי IV

terra maritima; insula.

חלקת ארץ מוקפת ים או נהרות; איי הגוים לריה״ל כמו גוי האיים, וי״ת איים נַגְּוָן, כמו אֻמִּים או גּוֹיִם.

Jes 23,2.6 ‖ Jer 47,4.

הָאִי Jes 20,6 ‖ Jer 25,22.

אִיִּים *pl.* Jes 40,15.41,1.5.42,4.10.49,1.51,5.60,9 ‖ Ez 27,3.15 ‖ Ps 97,1.

וְאִיִּים Ps 72,10.

הָאִיִּים Jes 66,19 ‖ Ez 26,15.18.27,35.39,6.

הָאִיִּין Ez 26,18.

בָּאִיִּים Jes 42,12 ‖ Jer 31,9.

לָאִיִּים Jes 42,15.59,18.

לְאִיִּים Dan 11,18.

אִיֵּי *cs.* Gn 10,5 ‖ Jer 2,10 ‖ Zeph 2,11.

אֹויְבֵינוּ 1S 4,3.12,10 ‖ Thr 3,46 ‖ Neh 4,9.5,9.6,1.16.

וְאֹויְבֵינוּ Dt 32,31‖Ps 80,7.

אֹויְבֶיךָ Gn 49,8 ‖ Ex 23,22.27 ‖ Nu 10,35 ‖ Dt 6,19.20,14.21,10. 23,10.15. 25,19. 28,7.25.48. 30,7. 33,29‖Jos 7,13‖Jud 5,31‖1S 24, 5.25,26.29.26,8‖2S 7,9.11 ‖ 1R 3, 11‖Jer 15,14.17,4‖Mich 5,8 ‖ Ps 21,9. 66,3. 83,3. 89,11.52. 92,10^{2}. 110,1.2‖1Ch 17,8.10.21,12.

לְאֹיְבֶיךָ Dt 28,31.68.

מֵאֹיְבֶיךָ Jud 11,36.

בְּ, אֹיְבַיִךְ Mich 4,10‖Thr 2,16.

לְאֹיְבַיִךְ Jes 62,8‖Nah 3,13

אֹיְבֵיכֶם Lev 26,7.8.16.17.32.34. 37.38.39 ‖ Nu 14,42 ‖ Dt 1,42.12, 10.20,3.4 ‖ Jos 10,19.25.22,8.23, 1‖Jud 3,28‖1S 12,11‖2R 17,39.

מֵאֹיְבֵיכֶם Nu 10,9.

אֹיְבָיו Gn 22,17 ‖ Nu 24,18.32, 21 ‖ Jos 7,8.10,13 ‖ 1S 14,30.47 ‖ 2S 7,1.18,19.22,1 ‖ Jes 9,10.42, 13.66,14 ‖ Jer 44,30 ‖ Ps 18,1.41, 3.68,2.22.89,42.132,18 ‖ Prv 16, 7‖1Ch 22,9(8)‖2Ch 6,28.34.

וְאֹיְבָיו Nah 1,8‖Ps 72,9.

לְאֹיְבָיו Jes 59,18.66,6‖Nah 1,2.

אֹיְבֶיהָ Jer 12,7‖Thr 1,5.

אֹויְבֵיהֶם Lev 26,36.41.44‖Jos 7, 12^{2}.21,42^{2}.23,1 ‖ Jud 2,14^{2}.18.8, 34‖2S 3,18‖1R 8,48‖2R 21,14^{2}‖ Jer 15,9.19,7.9.20,4.5.*34,21*.21,7. 34,20.49,37 ‖ Ez 39,27‖Am 9,4 ‖ Ps 78,53.81,15.106,42‖Esth 9,5‖ Neh 9,28.

מֵאֹויְבֵיהֶם Esth 8,13. 9,16.22 ‖ 2Ch 20,27.

אֹיֶבֶת] אֹיַבְתִּי *f. suff.* Mich 7, 8.10.

אֵיבָה

inimicitiae, odium.

Nu 35,22.

וְאֵיבָה Gn 3,15.

בְּאֵיבָה Nu 35,21.

אֵיבַת *cs.* Ez 25,15.35,5.

אֵיד

miseria, calamitas.

לדפותרים שרשו אוד וקרוב לשרש יָהָה, ותהיה הוראתו מַדְהֵבָה, וכתרגומו תַּבְרָא (שטורק); ואולי הוא מֻרכב מן אֵי־יָד, כלומר לא־כח, וכעין אָזְלַת יד; וזו מליצת עובדיה (י״ג) ואַל־תשלחנה [יד] ביום אֵידוֹ.

Jer 48,16.49,8 ‖ Job 21,30.31,3. 23.

וְאֵיד Job 18,12.

לְאֵיד Prv 17,5.

אֵידִי *suff.* 2S 22,19‖Ps 18,19.

אֵידְךָ] אֵידֶךָ Prv 27,10.

וְאֵידְכֶם Prv 1,27.

בְּאֵידְכֶם Prv 1,26.

אֵידוֹ Ob 13^{2}‖Prv 6,15.

אֵידָם Dt 32,25 ‖ Jer 18,17.46,21. 49,32 ‖ Ez 35,5 ‖ Ob 13 ‖ Prv 24, 22‖Job 21,17.30,12.

אַיָּה

avis clamosa; vultur; cornix. Job 28,7.

הָאַיָּה Lev 11,14‖Dt 14,13.

——conf. אִי II——

אֵיךְ

quomodo? Conf. הֵיךְ.

י״ג בעובדיה ו׳: איך נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו.

Gn 44,34 ‖ Jud 16,15 ‖ 1S 16,2 ‖ 2S 1,5.14.19.25.*27*.6,9‖1R 12,6 ‖ Jes 14,4.12.19,11.48,11‖Jer 2,23. 3,19.9,6.18.47,7.48,14.39^{2}.50,23^{2}. *51,41*.51,41 ‖ Ez 26,17 ‖ Hos 11, 8^{2}‖Mich 2,4‖Ob 5.6‖Zeph 2,15‖ Ps 11,1.73,19.137,4 ‖ Prv 5,12 ‖ Ruth 3,18‖Eccl 4,11 ‖ 2Ch 10,6.

וְאֵיךְ Gn 26,9.39,9.44,8‖Ex 6,12. 30 ‖ Jos 9,7‖2S 2,22.12,18 ‖ 2R 10,4.18,24 ‖ Jes 20,6.36,9 ‖ Jer 2, 21.12,5 ‖ Ez 33,10 ‖ Job 21,34 ‖ Eccl 2,16.

אֵיכָה

quomodo? ubi?

Dt 1,12.7,17.12,30.18,21.32,30‖ Jud 20,3‖2R 6,15 ‖ Jes 1,21‖Jer 8,8.48,17 ‖ Ps 73,11 ‖ Cant 1,7^{2} ‖ Thr 1,1.2,1.4,1.2.

אֵיכֹה K., אֵיכוֹ Q. 2R 6,13.

אֵיכָכָה, אֵיכָכָה Cant 5,3^{2} ‖ Esth 8,6.

וְאֵיכָכָה Esth 8,6.

——conf. הֵיךְ——

אֱיָל

robur, vis.

כל המלות שבא בהן שרש זה, בין בהשמטת היו״ד, בין בחלופה בוא״ו, בין בהוספת ה״א או מ״ם וכו׳, בכֻלן יש הוראת החזק והעצמה מצד מה, ומזה גם הכנוי אֵל, אֱלוֹהַּ, אֱלֹהִים לאשר לו היכֹלת, הגבורה והנצח; זה כלל גדול ואידך זיל גְמור!

Ps 88,5.

אֱיָלוּת] אֱיָלוּתִי *suff.* Ps 22,20.

——cnf. אֵל——

אַיִל I

aries; trop. *princeps*.

הוראתו ידועה, והפותרים נחלקו על אֵלִים שבתהלים כ״ט א׳, י״ם עם השבעים שהוא מן אַיִל, כעין בני־צאן, ויש כמו בני אלהים או הכוכבים לראב״ע; וכן נחלקו על אלים באיוב מ״א י״ז; ואני גורס שם: מִשֵּׂתוֹ יגורו גַלִּים, מִשְׁבָּרִים (או מִשְׁבְּרֵי־יָם) יִתְחַבָּאוּ, כלומר גם גלי הים ומשבריו נרתעים לאחוריהם מאימת לויתן. וטעם אילי מואב כעתודי ארץ, וידוע שמואב הצטינה מאד בגִדול כָרים ואילים.

Gn 22,13‖Lev 5,15.*18.25*‖ Nu 7, 15.*21.27.33.39.45.51.57.63.69*. *75.81.28,27.29,2.8.36*‖Dan 8,3.

וְאַיִל Gn 15,9‖Lev 9,2.*16,3*.16,5‖ Nu 6,14. 28,11.*19* ‖ Ez 43,23.*25*. 46,4.

וְאָיִל Lev 9,4 ‖ Nu 23,2.*4.14.30* ‖ Ez 46,6.

אָ, הָאַיִל Gn 22,13‖Ex 29,15^{2}.16. *29,20*.29,17.18.19^{2}.22.32 ‖ Lev 8, 18.*22*.20.21.22.9,18.19 ‖ Nu 6,17. 19‖Dan 8,4.6.7^{2}.20.

בָּאַיִל Dan 8,7.

אָ, לָאַיִל Nu 15,6.11.28,12.*28.29*, *9.14*. 28,14.20.29,3.37 ‖ Ez 45,24. *46,7.11*.46,5‖Dan 8,7.

אֵיל *cs.* Ex 29,22.31 ‖ Lev 8,18. 22.19,21‖Nu 5,8‖Esr 10,19.

בְּאֵיל Lev 5,16.19,22.

מֵאֵיל Ex 29,26.*27*‖Lev 8,29.

אֵילִם *pl.* Ex 25,5.*35,7*.*23*.26,14.

36,19 || Nu 7,17.*23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83*. 7,87.88. 23,1. 29. 29,13.*17.20.23.26.29.32* || 1S 15,22 || 2R 3,4 || Jes 1,11.34,6 || Ez 39,18.45,23 || Mich 6,7 || Ps 29,1. 66,15 || Job 41,17.42,8 || Esr 8,53 || 1Ch 15,26.29,21 || 2Ch 17,11. 29,32.

וְאֵילִים Gn 32,15 || Ex 29,1 || Lev 23,18 || Dt 32,14 || Ez 27,21 || 2Ch 13,9.29,21.

הָאֵילִים Ex 29,3.39,34 || Lev 8,2 || Nu 29,14 || 2Ch 29,22.

כְּאֵילִים Jer 51,40 || Ps 114,4.6.

לָאֵילִים Nu 29,18.*21.24.27.30.33* || Ez 34,17.

אֵילֵי *cs.* Ex 15,15 || 2R 24,15 || Jes 60,7 || Ez 17,13.32,20.

וְאֵילֵי Gn 31,38.

——conf. אַיָּל——

אַיִל II

architecturae vocabulum: crepido.

מין זיזים ונוותראות הבולטים מן הכותל, או המאגדים לאגודה איזה שני חלקים בבנין, ותבניתם בולטת וכפופה כקרני איל.

Ez 40,16.

הָאַיִל 1R 6,31.

אֵיל *cs.* Ez 40,14.48.41,3.

אֵילִם *pl.* Ez 40,14.

הָאֵילִם Ez 40,49.44,1.

בְּאֵילִם Ez 40,38.

לָאֵילִם Ez 40,10.

אֵילָו (לָיו..Q) *suff.* Ez 40,24.26.31.*34.37*.40,36.

וְאֵילָו Ez 40,9.21.29.*33*.40,37.

אֵלֵיהֶמָה (?) Ez 40,16.

[אַיִל] III אֵיל *cs.*

arbor magna, dis sacra.

עפ״י רש״י ות״י י״נ ביחזקאל ל״א י״ד אֲלֵיהֶם.

Gn 14,6.

בָּאֵלִים *pl.* Jes 57,5.

מֵאֵילִים Jes 1,29.

אֵילֵי *cs.* Jes 61,3.

אֲלֵיהֶם Ez 31,14.

——conf. אֵלָה, אַלּוֹן——

אַיָּל

cervus.

Dt 14,5.

הָאַיָּל Dt 12,22.

כְּאַיָּל Ps 42,2.

כָּאַיָּל Jes 35,6.

וְכָאַיָּל Dt 12,15.15,22.

מֵאַיָּל 1R 5,3.

הָאַיָּלִים *pl.* Cant 2,9.*17*.8,14.

כְּאַיָּלִים Thr 1,6.

אַיָּלָה *f.*

י״נ כתרגום השבעים בבר׳ מ״ט כ״א: אַיָּלָה שְׁלֻחָה, כלומר אַלָּה עָבְתָה אשר נִטשו שְׁלֻחֹתֶיהָ ונותנת אמירים יפים (וכן בתלים כ״ט ט׳: יחולל אילות); ולפי׳ אַיָּלָה כמשמעה יתכן שאִמְרֵי־שָׁפֶר רומז על קרניה המתפצלים ומסתעפים כענפים להוד ולתפארת (געווייה); אַיֶּלֶת השחר ע״ש יפעת קרני האור, ובשה״ש ו׳ י׳ נאמר על אַיֶּלֶת אהבים: הנשקפה כמו־שחר; ויתר הבאורים רבו מספור.

Gn 49,21.

אַיֶּלֶת *cs.* Jer 14,5 || Ps 22,1 || Prv 5,19.

אַיָּלוֹת *pl.* Ps 29,9 || Job 39,1.

כָּאַיָּלוֹת 2S 22,34 || Hab 3,19 || Ps 18,34.

בְּאַיְלוֹת *cs.* Cant 2,7.*3,5*.

——v. n. pr.——

[אֵילָם] וְאֵילַמָּו *pl. suff.*

porticus lateralis (vestibulum).

יש מחברים אותו עם אוּלָם הַבַּיִת משרש אָלַם ע״ש אגודות התקרות וקשורן.

Ez 40,21. 22^{2}.*26*. 40, 24.29.31.33. 34.36.

וּלְאֵילַמָּו Ez 40,25.29.*33*.

וְאֵלַמּוֹת *pl. f.* Ez 40,30.

לָאֵלַמּוֹת Ez 40,16.

אֵלֵיהֶמָה (?) *suff.* Ez 40,16.

——conf. אֻלָם——

אָיֹם

terribilis, formidolosus.

Hab 1,7.

אֲיֻמָּה *f.* Cant 6,4.*10*.

אֵימָה

terror, formido.

Gn 15,12 || Dt 32,25 || Jes 33,18 || Job 39,20.41,6.

בְּאֵימָה Esr 3,3.

אֵימָתָה Ex 15,16.

אֵימַת *cs.* Prv 20,2.

אֵימָתִי *suff.* Ex 23,27 || Job 33,7.

וְאֵמָתְךָ Job 13,21.

אֵימַתְכֶם Jos 2,9.

וְאֵמָתוֹ Job 9,34.

וְאֵימוֹת *pl.* Ps 55,5.

אֵמִים *pl. II.* Job 20,25.

וּבָאֵימִים Jer 50,38.

אֵמֶיךָ *suff.* Ps 88,16.

——v. n. pr.——

אַיִן, אֵין

vacuitas, nihilum; non, nihil, *sine; non esse, non adesse, non sufficere, fieri non posse, non licere.*

Gn 2,5.30,1 || Ex 17,7.32,32 || Lev 26,37 || Nu 13,20.20,5 || Jud 4,20. 9,15.*20* || 1S 10,14 || 2S 17,6 || 1R 18,10 || 2R 2,10.19,3 || Jes 37,3.45,21 || Hos 13,4 || Mich 7,2 || Prv 17,16.25,14 || Job 33,33.35,15 || Eccl 3,19.

וְאַיִן ,אָ 1S 9,4 || Jes 41,17.59,11 || Ez 7,25 || Ps 69,21 || Prv 13,4.14,6. 20,4 || Job 3,9.

כְּאַיִן Jes 40,17.41,11.12 || Hag 2,3 || Ps 39,6.73,2.

לְאַיִן Jes 40,23.

מֵאַיִן

unde; ex nihilo, non extat.

Gn 29,4.42,7 || Nu 11,13 || Jos 2,4 || Jud 17,9 || 2R 5,25.6,27 || Jes 41,24 || Jer 30,7 || Nah 3,7 || Ps 121,1 || Job 1,7.28,12.20.

וּמֵאַיִן Jos 9,8 || Jud 19,17 || 2R 20,14 || Jes 39,3 || Jon 1,8.

אֵין...וְאֵין ,אַיִן Gn 11,30.19,31. 20,11.28,17.31,50.37,23.29.39,23.

40,8.*41,15.* 41,39.49. 44,31. 45,6. 47,4.13 ‖ Ex 2,12.5,11.16.8,6.9,14. 12,30. 14,11.21,11.22,1.2.9.13.32, 18^{2},33,15 ‖ Lev 11,10.*12*.13,4.21. 26.31^{2}.32.22,13.25,31 ‖ Nu 5,8.13. 11,6. 14,42. 19,2.15. 20,19. 21,5^{2}. 22,26.27,4.8.9.10.11.17.35,27 ‖ Dt 4,35.39. 8,15. 12,12. *14,27.29*.14, 10.19,6. 22,26.25,5.31,17.33,26 ‖ Jos 6,1^{2}.18,7.22,25.*27* ‖ Jud 6,5.*7*, *12*.7,14.11,34.13,9.14,6.16,15.17, 6.*18*,*1.21*,*25*. 18,7.*28*.18,10.19,1. 19.21,9.25 ‖ 1S 1,2.2,2^{2}.3,1.9,7.10, 24.11,3.14,6.17.17,50.18,25.20,2. 21,2.5.10^{2}.24,12.27,1.30,4 ‖ 2S 7, 22.12,3. 15,3. 18,18.22. 19,7. 20,1. 21,4 ‖ 1R 3,18.5,18.20.6,18.8,9.23. 46.60.10,21.15,22.18,43.21,15.22, 1.17.48 ‖ 2R 1,3.*6.16*.4,2.6.14.5,15. 7,5.10 ‖ Jes 1,6.30.3,7^{2}.5,27.8,20.9, 6. 23,10. 27,4. 33,19. 34,10.40,16^{2}. 28. 41,26^{2}. 44,6. 45,5.9.47,1.10.14. 15. 48,22. 50,2. 51,18. 55,1: 57,21. 59,4.15.16.63,3 ‖ Jer 2,32.4,25.5, 13. 8,6.13.17. 19^{2}.22. 10,5. 20. 12, 11.12. 14,6. 15,1. 22,17.28. 26,16. 30,13^{2}. 17. 38,5.6.9. 39,10. 46,11. 48,2.38. 49,1^{2}.12 ‖ Ez 8,12.13,15. 37,8.38,11 ‖ Hos 3,4^{4}.4,1^{3}.7,7.11.8, 7.8.10,3 ‖ Joel 1,18 ‖ Am 2,11.3,4. 5.5,2 ‖ Ob 7 ‖ Mich 3,7.4,9.7,1 ‖ Nah 3,19 ‖ Hab 2,19 ‖ Zach 8,10. 9,11.10,2 ‖ Mal 1,8^{2}.10 ‖ Ps 3,3.5, 10.6,6. 10,4. 14,1.*53*,*2*^{2}.14,3.*53*,*4*^{2}. 19,4.22,12.32,9.33,16.34,10. 36,2. 38,4^{2}.11. 40,6.13. 55,20. 71,11.73, 4. 74,9. 86,8. 88,5. 135,17. 139,4. 142,5.144,14^{3}.145,3.147,5 ‖ Prv 6, 7.7,19. 8,8. 21,30^{3}. 22,27. 25,3.28^{2}. 28,24.27.30,27 ‖ Job 1,8.*2.3*.5,9.6, 13. 9,10^{2}. 12,3. 20,21. 21,33.28,14. 32,5.12.34,22.41,25 ‖ Cant 4,2.*6*, *6*.4,7.6,8.8,8 ‖ Ruth 4,4 ‖ Thr 1,2. 9.*17*.1,21.2,9.4,4.5,3.8 ‖ Eccl 1,11. 2,16.24. 3,12.14^{2}.22. 4,8.16. 5,3. 7, 20. 8,8^{3}.11.15. 9,1.6.10. 12,1.12 ‖ Esth 1,8.2,7.20.3,5.8.4,2.7,4.8,8 ‖ Dan 1,4 ‖ Esr 9,15 ‖ Neh 2,2.12. 20.4,17 ‖ 1 Ch 4,27.17,20.22,2(1). 14(13).16(15).23,26 ‖ 2Ch 5,10. 11.6,14.36.9,20.14,10. 15,5.18,16. 19,7.20,12.25,7.35,3.15.

וְאַין Gn 39,11.41,8.24 ‖ Ex 17,1 ‖ Lev 14,21.26,6.17.36 ‖ Dt 22,27. 28,26. 29. 31. 32. 68. 32,4. 12. 29. 39^{2} ‖ Jud 18,7.28.19,15.18.28 ‖ 1S 9,2.14,26.39.20,21. 22,8^{2}.26,12^{3} ‖ 2S 14,6.22,42 ‖ 1R 18,26^{2}.29^{2} ‖ 2R 4,31^{2}.9,10.14,26 ‖ Jes 1,31.2,7^{2}.5, 29.13,14.14,31.17,2.22,22^{2}. 34,12 41,28^{2}.42,22^{2}.43,11.12.13.44,8.12. 45,5.*6.18.21*. 45,14.21.22.46,9. 50, 2^{2}.10. 57,1. 59,8. 60,15. 63,5^{2}.64,6. 66,4 ‖ Jer 4,4.*21.12*.4,23.29.5,21. 6,14.*8*,*11*.7,33.*30*,*10.46*,*27*. 8,15. *14*,*19*. 9,21. 13,19. 14,16.19.16,19, 30,5.44,2.46,23.49,5.50,32 ‖ Ez 7. 14. 9,9. 13,10. 16. 34,6^{2}.28. 39,26. 42,6 ‖ Hos 5,14 ‖ Joel 1,6.2,27 ‖ Am 5,6 ‖ Mich 4,4.5,7 ‖ Nah 2,9. 10.12.3,3.9.18 ‖ Hab 3,17^{2} ‖ Zeph 3,13 ‖ Hag 1,6^{3}.2,17 ‖ Ps 7,3.18,42. 19,7.32,2.37,10.38,8.15. 50,22. 69, 3.72,12. 79,3. 86,8. 104,25.105,34. 37.107,12.119,165.142,5 ‖ Prv 1, 24.5,17. 6,15. 29,1. 10,25. 13,7.28, 1.3.29,9.19 ‖ Job 2,13.5,4.9.10,7. 11,3.19.18,19.19,7.22,5.24,7.26,6. 31,19 ‖ Thr 1,7.5,3 ‖ Eccl 1,9.2,11. 4,1^{2}.8^{2}.10.5,13.9,5.10,11 ‖ Dan 8, 4.5.27. 9,26. 10,21. 11,15. 16.45 ‖ Esr 3,13.10,13 ‖ Neh 2,14.4,17.5, 5.7,4 ‖ 1Ch 29,15 ‖ 2Ch 12,3.14,5. 20,6.24.22,9.

וְאַין (al. = וְאִם) 1S 21,9.

הַאַין *interrog.* Jud 14,3 ‖ 1R 22, 7 ‖ 2R 3,11 ‖ Jer 49,7 ‖ 2Ch 18,6.

בְּאַין Jes 57,1 ‖ Ez 38,11 ‖ Prv 5, 23.8,24^{2}.11,14.14,4.15,22.29,18.

וּבְאַין Prv 26,20.

וּכְאַין Jes 59,10.

לְאַין Esr 9,14 ‖ Neh 8,10 ‖ 1Ch 22, 4(3) ‖ 2Ch 14,10.12. 20,25.21,18. 36,16.

וּלְאַין Jes 40,29.

מֵאַין, מֵאַין...וּמֵאַין Jes 5,9.6, 11^{2}.50,2 ‖ Jer 4,7. 7,32.10,6.7.19, 11.26,9.32,43.33,10^{3}.12. 34,22.44, 22.46,19.48,9.51,29.37 ‖ Ez 33,28. 34,8 ‖ Zeph 2,5.3,6 ‖ Mal 2,13 ‖ Thr 3,49.

שֶׁאַין Ps 146,3.

אֵינֶנִּי *suff.* Ex 5,10 ‖ Dt 1,42.4, 22 ‖ Jes 1,15 ‖ Jer 7,16.11,14.14, 12^{2}.37,14.

וְאֵינֶנִּי Ps 39,14 ‖ Job 7,8.21.

אֵינֶנּוּ (= אֵין אָנוּ) *1 pl.* Jer 44, 16.

אֵינְךָ Gn 20,7.43,5 ‖ Ex 8,17 ‖ Jud 12,3 ‖ 1S 19,11 ‖ 2S 19,8 ‖ Eccl 11, 5.6 ‖ Neh 2,2.

וְאֵינְךָ 1R 21,5 ‖ Ez 28,19.

וְאֵינֵךְ Ez 26,21.27,36.

הַאֵינְךָ *interrog.* Jer 7,17.

אֵינְכֶם Dt 1,32.4,12 ‖ 2R 12,8 ‖ Ez 20,39 ‖ Mal 2,2.9.

אֵינֶנּוּ Gn 30,33.31,2.5.37,30.39,9. 42,13.32.36.44,26.30.34 ‖ Ex 3,2 ‖ Lev 11,4.13,34 ‖ Dt 21,18.20.29, 14 ‖ Jud 3,25 ‖ 1S 11,7 ‖ 2S 3,22 ‖ 1R 20,40 ‖ Jes 17,14 ‖ Jer 31,15 (14).38,4 ‖ Ps 37,36 ‖ Job 8,22 ‖ Eccl 1,7.5,11.8,7.13.16.9,2 ‖ Esth 5,13 ‖ 2Ch 18,7.

וְאֵינֶנּוּ Gn 5,24 ‖ Jes 19,7 ‖ Jer 49, 10.50,20 ‖ Ps 37,10.103,16 ‖ Prv 23,5 ‖ Job 3,21.23,8.24,24.27,19 ‖ Eccl 6,2.

אֵינֶנָּה Gn 7,8 ‖ Lev 11,26.13,21. *26* ‖ Zach 8,10.

אֵינָם 2R 17,26.34 ‖ Ez 3,7.33,32 ‖ Ps 104,36 ‖ Thr 5,7 ‖ Eccl 4,17.9; 5.16 ‖ Esth 3,8.

וְאֵינָם 2R 17,34 ‖ Jer 10,20.32,33 ‖ Prv 12,7 ‖ Thr 5,7 ‖ Neh 13,24.

אֵינֵימוֹ Ps 73,5.

וְאֵינֶמּוֹ Ps 59,14.

אֵיפָה וְאֵיפָה, אֵפָה

nom. mensurae: modius.

מדת היבש בת שלש סאים או עשרה עמר.

Dt 25,14.15 ‖ Jes 5,10 ‖ Ez 45,24. *46,11*^{2}.46,5 ‖ Am 8,5 ‖ Prv 20,10^{2}.

וְאֵיפָה 1S 1,24 ‖ Ez 46,7^{2}.

הָאֵפָה Lev 5,11.6,13.

הָאֵיפָה Ex 16,36 ‖ Nu 5,15.28,5 ‖ Ez 45,11^{2}.13^{2}.46,14 ‖ Zach 5,6.7. 8.9.10.

כָּאֵיפָה Ruth 2,17.

לָאֵיפָה Ez 45,24.46,5.7.11.

אֵיפַת *cs.* Lev 19,36 ‖ 1S 17,17.

וְאֵיפַת Jud 6,19 ‖ Ez 45,10 ‖ Mich 6,10.

אֵיפֹה

ubi? ubinam? quonam modo?; אֵיפוא etc. *particula emphatica*: tandem.

מלת השאלה על מקום המציאות ועל התכונה והתאר, ומֻרכבת מן אֵי פֹּה או אַיֵּה פֹה; ואֵיפוא וכו' הן מלות הטעם לחִזוק האָמור ותקון הלשון (וָא דענן, נון).

Gn 37,16 ‖ Jud 8,18 ‖ 1S 19,22 ‖ 2S 9,4 ‖ Jes 49,21 ‖ Jer 3,2.36,19 ‖ Job 38,4 ‖ Ruth 2,19.

וְאֵיפֹה Job 4,7.

אֵיפוֹא Jud 9,38.

אֵפוֹא Gn 27,33.37.43,11 ‖ Ex 33,16 ‖ 2R 10,10 ‖ Jes 19,12.22,1 ‖ Hos 13,10 ‖ Prv 6,3 ‖ Job 9,24.

אֵפוֹ Job 17,15.19,6.23.24,25.

אִישׁ (...) וְאִישׁ, אִישׁ

vir, maritus, mas virilis aetatis; homo, quisque; comites, sectatores, milites.

יתכן שנגזר מן יֵשׁ (וועזען, עקסיסטענץ), כמו שנקרא הקבוץ יקום, וכן יקרא הרוסי כל מין זכר בבעלי החיים суть מן существо כלומר ישות ועצמית, ואח"כ הֻשאל לכל דבר שישנו במציאות, וכן יאמר האנגלי being מן be; וראיה לדבר אִשׁ תמורת יֵשׁ (ש"ב י"ד י"ט ומיכה ו' י'); וזה פתרון מלות אֶת העברית ויַת הארמית להורות על העצם המקבל הפֻּעלה ונושא המשפט.

Gn 2,24. 4,1.23. 6,9. 7,2^{2} 9,5.20. 10,5. 11,3.7. 13,11.16. 15,10. 19,8.23, 6. 25,27^{2}. 26,31. 27,11. 31,49.50. 32,7. 25. 33,1. 34,25. 37,15.19. *42,21*. 38,1.2. 39,1.2.11.14. 40,5. *41,11*. 41,12. 33.38.44. 42,11.13.25.28.35. 43,21. *44,1*. 43,33. 44,11^{2}.13.15. 45,1^{2}. 47,20. 49,6.28 ‖ Ex 1,1. 2,1.11^{2}.12.19. 4,10. 7,12. 10,23^{2}. 11,2. 12,3. 4. 22. 44. 15,3. 16,15. 16^{2}. 18. 19. 21. 29^{2}. 18,7. 16. 19,13. 21,7.12.14.16.18. 20. 26. 28. 29. 33^{2}. 35. 37. 22,4.6.*9*. 13. 15. 25,2. 20. *37,9*. 28,21. *39,14*. 30,12.33.38. 32,27^{3}. 28. 29. 33,4.8. 10.11. 34,3.24. 35,21.22.23.29. 36,1.2.4.6 ‖ Lev 7,8.10. 10,1. 13,44. 15,2^{2}.8.24. 16,21. 17,3.*8. 22,18*. 17,10^{2}. 13^{2}. 18,6^{2}. 19,3.11. 20,2.9.10. 21,9. 17.18.*21*. 21,18.19. 22,3.4^{3}.5. 24,10.15^{2}. 25,10^{2}.13.14.17.46. 26,37. 27,2.16.26.28.31 ‖ Nu 1,4^{3}.44^{2}.52^{2}. 2,2.17.34. 4,19.*49*^{2}. 5,6.10.12^{2}.13. 19.20.30. 6,2. 7,5. 9,10^{2}. 11,10.16. 24.25. 13,2^{2}. 14,4.15,32. 16,17^{3}.18. 35 17,5.17.24. 19,9.18. 21,10.23, 19. 25,5.6.8^{2}.14. 26,10.54.64.65. 27,8.16.18. 30,3.17. 31,17.49.50. 53. 32,18. 35,8. 36,7.8.9 ‖ Dt 1,16. 17.23.31.35.41. 3,11.20. 7,24. 8,5. 11,25. 12,8. 16,17. 17,2.15. 19,11. 22,13. *24,1*. 22,22.23.26.28. 23,1. 11. 24,5.7.12.16. 25,11. 27,14. 29,9. 17. 32,26. 33,1. 34,6 ‖ Jos 1,5.18. 3,12^{3}. 4,2.*4*. 4,4.5. 5,13. 6,5.20. 7,3^{2}.4. 5. 8,3.12.17. 9,6.7. 10,8.14.24. 14,6. 17,1. 21,42. 22,20. 23,9.10. 24,28 ‖ Jud 1,4.24. 2,6.21. 3,15.17.28.29^{2}. 31. 4,6.10.14.20^{2}. 6,8.29. 7,6.7.8^{2}. 13.14.19.21.22.23.24. 8,1.10.14. 22.24.25. 9,2^{2}.5.*18*. 9,49^{2}.55^{2}. 10,1. 18. 11,39. 12,1.2. 13,2.6.8. 14,19. 15,10.11.15.16. 16,5.27. 17,1.6.*21,25*. 18,11.16.19. 19,1.15.16.18. 20,2.4. 8^{2}. 11. 15^{2}.*16*. 20,17^{2}. 20^{2}. 21. 22. 25. 31. 33. 34. 35. 36. 39^{2}.41.42.44. 45^{2}.46.47. 21,1.8.9.10.12.21.22. 24^{2} ‖ 1S 1,1. 2,9.13.25^{2}.27. 4,2.10. 12. 6,19^{2}. 8,22. 9,1^{2}.2.6.10.16.22. 10,11.12.22.25. 11,13. 12,4. 13,2. 14.15. *14,2*. 13,20. 14,14.20.22.28. 34^{2}.36.52. 15,4. 16,16.17. 17,4.8. 10.12.19.23.24.25.33. 18,23.27. 20,15.41^{2}. 21,3.8.15. 22,2^{4}.18.23, 13. 24,3.20. 25,10.13^{3}.25. 26,2.15. 27,2.3.9. 28,14. 30,2.6.9.10^{2}.11.17^{2}. 22^{2}. 31,12 ‖ 2S 1,2.13. 2,3.16.27.30. 31. 3,15. 4,11. 6,19. 8,4.5.10. 9,3.10, 6^{2}.13, 3.9^{2}.29. 14,25. 15,1.4.5.11.13. 18.30. 16,5.7.8.15.18.23. 17,1.8.14. 18.24.25. 18,10.17.20.24.26^{2}. 27. 19,8.9.15.17.18.23.33.42^{2}.43^{2}.44^{4}. 20,1^{3}.2.4.13.21.22. 21,4.20. 23,9. 20.21. 24,9.15 ‖ 1R 1,5.42.49. 2,4. *9,5*. 9.26. 3,13. 5,5.7.8.20.27. 7,14. 30.36. 8,2.25.31.38. 10,25. 12,22. 24. 13,1.4.5.6^{2}.7.8.11.12.14^{2}.21.26. 29.31. 17,18.24. 18,4.13^{2}.22.40.44. 20,20.24.28.30.37.39^{2}.42. 22,6.8. 10.17.36 ‖ 2R 1,6.8.9.10.11.12.13. 2,7.17. 3,23.25.26. 4,9.16.21.22.25. 27. 4,25.27.29^{2}.40.43. 5,1.7.8.14. *8, 2*.15.20.26. 6,2.6.9.10.15.32. 7,2.*19*. 7,3.9. 7,5.*10*. 7,6.17.18. 8,4.7.8.11. 9,13. 21. 10,5.6.7.14^{2}.19.21.24.25. 11,8.*11*. 11,9. 12,5^{2}.6.10. 13,19.21. 14,6.12. 15,25. 18,21.31^{2}.33. 23,2. 8.10.16.17.18.35. 25,19 ‖ Jes 2,9.*5, 15*. 3,5.6. 6,5. 7,22. 9,18.19. 13,8.14. 14,18. 19,2. 21,9. 31,7.8. 32,2. 36,6. 16^{2}.18. 40,26. 41,6.28. 44,13. 46,11. 47,15. 50,2. 53,3.6. 56,11. 57,1. 59, 16. 63,3. 66,3 ‖ Jer 1,15. 2,6. 3,1. 4,4. *17,25*. 4,29. 5,1.8. 6,3.11. 7,5. 8,6. 9, 3.9. 11,2.8. 12,11.15. 13,11.14.15, 10. 16,12. 18,11^{2}. *25,5*^{2}. 22,7. 8.30. 23,14.24.27.30.35^{2}. 25,26. 26,3.20. 29,26.32. 31,30(29). 31,34(33). 33, 17.18. 34,9.*10*. 34,9.14.15.16.17. 35,4.15.19. 36,3.7.16.31. 37,10. 38, 7.24. 41,5. 44,7.26.27. 46,16. 49,5. 18.*33*. *50,40*. 50,16. 51,6.9.22.43. 45. 52,25 ‖ Ez 1,9.*10,22*. 1,11. 4,17. 7,16. 8,11.12.16. 9,6. 11,1. 14,4.*7*. 18,8.30. 20,7.8.39. 22,6.30. 24,23. 32,10. 33,2.20.30. 38,21. 39,20. 40, 3. 46,18. 47,14 ‖ Hos 4,4^{2}. 6,9. 9,7. 11,9 ‖ Am 5,19 ‖ Ob 9 ‖ Jon 1,5.7. 3,8 ‖ Mich 2,11. 4,4.5. 7,2.6 ‖ Zeph 2,11. 3,6 ‖ Hag 1,9. 2,12.22 ‖ Zach 1,8. 2,4.5. 3,10. 6,12. 7,9.10. 8,10.16. 23. 11,6. 13,3.4.5. 14,13 ‖ Mal 2,10. 3,16.17 ‖ Ps 4,3. 5,7. 12,3. 22,7. 31, 21. 39,7.12. 41,10. 49,3. 8.17. 62,4. 10. 64,7. 78,25. 80,18. 87,5. 90,1. 92, 7. 105,17. 109,16. 112,1.5. 140,12^{2} ‖ Prv 5,21. 6,12.26.27.28. 11,17. 12, 8.14.25. 13,2.8. 14,12.*16,25*. 14,14. 15,18. 16,2.7.27.28.29. 17,27. 18,4.

12.14.20.24.19,21.20,5.6.21,2.8.
17.29.22,24.29.24,30.25,14.18.27.
26,12.18.27,8.28,11.20.22.29,1.3.
6.9.29,9².19.22.26.27 ‖ Job 1,1.4.
8.*2,3*.2,11.12.9,32.11,2.12,10.14.
15,16. 31,35. 32,13.21. 34,11.21.
23.37,20.38,26.41,9.42,11 ‖ Cant
3,8.8,7.11 ‖ Ruth 1,1.3.2,1.3,14.4,
7 ‖ Thr 3,33 ‖ Eccl 1,8.4,4.6,2².3.9,
15 ‖ Esth 1,8.22.2,5².4,11.6,7.9.7,
6.9,6.*12*.9,15.19.*22* ‖ Dan 10,5.11.
19 ‖ Esr 2,1.3,2.8,18 ‖ Neh 3,28.4,
9.12.13.16.17. 5,7.17. 7,3.6. 8,16.
11,3.20.12,24.36.13,10.30 ‖ 1Ch
10,1.7.12.11,22.23.16,3.43.18,4.5.
10. 19,18. 20,6. 21,5².14. 22,8.23,
14.26,8.27,32.28,3 ‖ 2Ch 2,1².6.12.
13.5,3.6,16.22.29. 7,18. 8,14. 9,24.
10,16. 11,2.4. 13,3².15².17. 18,5.7.
9.16.20,23.27.23,7.8.25,4.9.22.30,
16.31,1.2.34,30.

v. n. pr.; יַשׁ ,אִשׁ ,הָאִשׁ v. יַשׁ.

וְאִישׁ Gn 19,31.24,16 ‖ Ex 34,3 ‖ Lev 13,29.*38.20,27*. 13,40. 15,5. 16. 17,10.13. 19,20. 20,10.11.12. 13.14.15.17.18.20. 21. 22,14.21. 24,10.17.19.25,26.29.27,14 ‖ Nu 5,10. 19,20 ‖ Dt 20,5.6.7. 28,30 ‖ Jos 22,14 ‖ Jud 20,17.41.48.21, 1 ‖ 1S 2,33.11,8.13,6.14,24.16,18. 17,2. 21,2. 25,2. 27,11 ‖ 2S 20,2. 11.23,7.24,9 ‖ 1R 20,35.22,34 ‖ 2R 4,42 ‖ Jes 3,2.5,3.7.40,13. 55,7 ‖ Jer 9,4. 18,12. 19,9. 32,32. 36,19. 40,15.41,4 ‖ Ez 1,12.7,13.8,11.9,1. 2².18,5.7.16.22,11³.33,26.43,6.44, 2 ‖ Hos 2,12 ‖ Joel 2,7.8 ‖ Am 2,7 ‖ Mich 2,2 ‖ Zach 8,4.17 ‖ 87,5 ‖ Prv 11,12.12,2.14,17.15,21.16,14.20, 5.6.21,28.24,5.26,21.27,17².21.29, 4.13 ‖ Job 11,12.14,12.22,8 ‖ Esth 9,2 ‖ 2Ch 18,33.23,10.25,7.

וָאִישׁ Esth 1,8.

הַאִישׁ *interrog.* Neh 6,11.

הָאִישׁ Gn 20,7.24,22.26.29.30². 32.58.61.65.26,13.30,43.37,15. 17.42,30.33.43,3.5.7.13.14.17². 19.24.44,17.26 ‖ Ex 2,20.21.11, 3.22,6.32,1.23 ‖ Lev 14,11.17, 4.9.20,4 ‖ Nu 5,15.31.9,13.15,35. 16,7.22.17,20 ‖ Dt 4,3.17,5².12.18, 19.20,5.6.7.8. 22,18.22.24.25².29. 24,3².25,7.27,15.28,54 ‖ Jos 6,26 ‖ Jud 1,25.26.4,22.7,7.8.16.8,4.10, 18.13,10.11².17,8.11.18,17.19,6. 7.*9*.10.17².*20*.22².23².25.26.28. 20,4 ‖ 1S 1,3.21. 2,16. 4,16. 18. 9,9.17. 14,24.*28*. 17,24.25². 25,3. 29,4 ‖ 2S 12,4.5.7.14,16.15,2.17, 3.18,12.20,12.21,5 ‖ 1R 20,35.37. 39 ‖ 2R 1,7. 6,19. 9,11. 10,24.13, 21² ‖ Jes 14,16 ‖ Jer 9,11.11,3.20, 15.16.22,28.30.23,34.38,4² ‖ Ez 9, 3.11.10,2.3.6.40,4.5.47,3 ‖ Jon 1, 14 ‖ Zach 1,10 ‖ Ps 1,1.25,12.34, 13.147,10 ‖ Prv 7,19 ‖ Job 1,1.3 ‖ Ruth 1,2.2,19.20.3,8.16.18 ‖ Eccl 9,15 ‖ Esth 6,9.9,4 ‖ Dan 12,7 ‖ Neh 1,11.5,13 ‖ 1Ch 11,23.

הַיַשׁ v. הָאִשׁ.

וְהָאִישׁ Gn 24,21 ‖ Nu 9,13.12,3 ‖ Dt 17,12.24,11 ‖ Jud 17,5.19,16 ‖ 1S 4,13.14. 9,6. 17,12.41. 25,2.3 ‖ 1R 11,28 ‖ 2R 5,1 ‖ Dan 9,21.

בְּאִישׁ Dt 19,15.16. 21,22. 28,56 ‖ Jos 2,11 ‖ Jud 20,39 ‖ Jes 3,5.4,1 ‖ Jer 11,9 ‖ Ps 37,7 ‖ Prv 3,31.17, 12 ‖ 2Ch 6,5.

בָּאִישׁ Gn 19,9. 26,11 ‖ Lev 20,3. 5 ‖ Dt 29,19 ‖ 2S 12,5 ‖ Ez 14,8 ‖ Esth 6,6.

כְּאִישׁ Nu 14,15 ‖ Jud 6,16.20,1.8. 11 ‖ 1S 11,7 ‖ 2S 19,15 ‖ Jes 42,13. 66,13 ‖ Jer 6,23.*50,42*.14,9.23,9 ‖ Zach 4,1 ‖ Ps 38,15 ‖ Prv 6,11.24, 34 ‖ Esr 3,1 ‖ Neh 7,2.8,1.

כָּאִישׁ Jud 8,21.

לְאִישׁ Gn 29,19.34,14.38,25 ‖ Ex 2,14 ‖ Lev 19,20. 21,3. 22,12. 27, 20 ‖ Nu 30,7 ‖ Dt 21,15.18.22,23. 24,2.25,5.33,8 ‖ Jos 10,21 ‖ Jud 20,38 ‖ 1S 2,25.9,7.8.10,6.11,9.30, 13 ‖ 2S 6,19.12,4 ‖ 1R 2,2 ‖ 2R 4,7. 42.15,20 ‖ Jer 3,1.4,3.10,23.17,10. 23,36.32,19.35,13 ‖ Ez 1,11.23.3, 26.18,8.44,25.46,16 ‖ Hos 3,3 ‖ Mich 5,6 ‖ Zach 10,1 ‖ Ps 37,37. 62,13 ‖ Prv 10,23.14,7.19,6.22,7. 28,24 ‖ Job 35,8 ‖ Ruth 1,12².13 ‖ Dan 9,7 ‖ 1Ch 16,3.21 ‖ 2Ch 25,9.

לָאִישׁ Gn 43,6.11.45,22 ‖ Lev 17, 4.25,27 ‖ Nu 5,8 ‖ Dt 22,16.25,9 ‖ Jud 16,19 ‖ 1S 2,15.9,7.17,26.27. 26,23 ‖ 2S 12,4.18,11 ‖ 1R 8,39 ‖ 2R 22,15 ‖ Jer 26,11.16 ‖ Mal 2, 12 ‖ Prv 15,23.20,3.17.24,29 ‖ Job 2,4 ‖ Ruth 3,3 ‖ Esth 6,9.*11* ‖ Dan 12,6 ‖ 2Ch 6,30.34,23.

וּלְאִישׁ Lev 15,33 ‖ Ez 1,23.

וְלָאִישׁ Jud 19,24.

מֵאִישׁ Gn 2,23 ‖ Jos 6,21.8,25 ‖ 1S 15,3.22,19 ‖ 2S 22,49 ‖ Jes 52,14 ‖ Ez 45,20 ‖ Ps 18,49.43,1.140,2.5 ‖ Prv 2,12.19,22.30,2 ‖ Eccl 5,7 ‖ Neh 8,2 ‖ 1Ch 16,3.

לְמֵאִישׁ Ex 11,7 ‖ 2S 6,19 ‖ 2Ch 15, 13.

אִישִׁי *suff.* Gn 29,32.34.30,15.20 ‖ 2S 14,5 ‖ 2R 4,1 ‖ Hos 2,9.18.

לְאִישִׁי Gn 30,18 ‖ 2S 14,7.

אִישֵׁךְ Gn 3,16 ‖ Nu 5,19.20² ‖ Jud 14,15 ‖ Ruth 2,11.

לְאִישֵׁךְ 2R 4,26.

אִישׁוֹ 1R 20,20.

אִישָׁהּ Gn 16,3 ‖ Nu 5,13.29.30,8. 9.11.12.13².14.15 ‖ Dt 25,11 ‖ Jud 13,9.19,3 ‖ 1S 1,8.23.2,19 ‖ 2S 3, 16.11,26 ‖ 2R 4,9.22 ‖ Ez 16,32. 45 ‖ Hos 2,4 ‖ Ruth 1,9.

וְאִישָׁהּ Nu 30,14 ‖ 1S 4,19.21 ‖ 2R 4,14.

בְּאִישָׁהּ Nu 5,27.

לְאִישָׁהּ Gn 3,6 ‖ Jud 13,6.10 ‖ 1S 1,22 ‖ Ruth 2,1.

וּלְאִישָׁהּ 1S 25,19.

מֵאִישָׁהּ Lev 21,7.

וּמֵאִישָׁהּ Ruth 1,5.

אִישִׁים *I. pl.* Jes 53,3 ‖ Ps 141,4 ‖ Prv 8,4.

אֲנָשִׁים *II. pl. anomal.* Gn 12, 20.13,8.18,2.32,29.37,28.47,2 ‖ Ex 2,13.16,20.17,9.21,18.22 ‖ Nu 9,6.11,26.13,2.3.31,3.32,14 ‖ Dt 1, 13.15.22.23.13,14.25,1.11 ‖ Jos 2,

1.2.4,2.7,2.10,18.18,4 ‖ Jud 6,27. 9,4.11,3.18,2².25.20,10.12 ‖ 1S 1, 11.2,26.33.10,2.3.28,8.31,3‖ 2S 3, 20.4,2.11.7,14.12,1.21,6 ‖ 1R 2, 32.11,18.24.13,25.20,17.21,10 ‖ 2R 2,16.7,3.25,19.25 ‖ Jes 2,11. 17.7,13.29,13‖ Jer 5,26.26,17.22. 37,10.38,10.40,7.41,1.5.8.15.43,9. 52,25‖ Ez 9,2.14,1.*20,1*.21,36.23, 42.24,17.22‖Am 6,9‖Zach 8,23‖ Job 4,13. *33,15*. 33,16.27.36,24. 37,24‖Ruth 4,2‖Esr 10,1.16.17‖ Neh 12,44.13,25 ‖ 1Ch 4,42.5,18. 24.7,40.8,40.9,9 ‖ 2Ch 13,7.24,24. 28,12.30,11.31,19.

וַאֲנָשִׁים Nu 16,2‖Jud 9,9.13‖ 1S 22,6‖1R 11,17‖Jer 26,22‖Ez 23, 45‖Eccl 9,14‖Neh 1,2.2,12.

הָאֲנָשִׁים Gn 14,24.18,16.22.19,5. 10.11.12.16. 20,8. 24,32. 34,7. 21. 22.43,15.16².17.*24*.43,18.33.44,1. 4‖ Ex 4,19.5,9.10,7.35,22 ‖Nu 1, 5.*34,19*.1,17.9,7.13,16.*34,17*.14, 22.37.38.16,14.26.30.22,9.20.35. 31,42.32,11‖Dt 19,17.31,12‖ Jos 2,3.4².5.9.14.17.23.6,22.7,2.9,14. 18,8.9‖ Jud 8,18.9,51.16,27.18,7. 14.17.19,25.20,13 ‖ 1S 2,17.6,10. 11,12.14,8.17,26.28.29,4.30,21 ‖ 2S 1,11.10,5.11,23.17,12.18,28. 23,17 ‖ 1R 21,13‖2R 5,24.10,24. 12,16.18,27.20,14 ‖ Jes 36,12.39, 3.66,24‖ Jer 19,10.34,18.38,9.11. 16.39,17.41,2.9.12.42,17.43,2.44, 15‖Ez 9,4.11,2.14,3.14.*16*.14,18‖ Jon 1,10.*16*.1,10.13‖Zeph 1,12 ‖ Job 32,1.5 ‖ Neh 8,3.11,2 ‖ 1Ch 11,19.19,5²‖2Ch 2,16.28,15.

וְהָאֲנָשִׁים Gn 24,54.44,3.46,32 ‖ Nu 13,31.14,36 ‖ Jos 2,5.7 ‖ Jud 18,22 ‖ 1S 5,12.25,15 ‖ 2S 3,29 ‖ 1R 20,33 ‖ 2R 25,23 ‖ Jer 41,7 ‖ Dan 10,7‖2Ch 34,12.

בָּאֲנָשִׁים Dt 1,35‖Ez 9,6.

בַּאֲנָשִׁים 1S 17,12.

כָּאֲנָשִׁים Jud 9,36.

לָאֲנָשִׁים Gn 19,8.

לַאֲנָשִׁים 1S 4,9².25,11‖2R 4,40 ‖ Jer 29,6‖Ez 23,40‖Ruth 1,11.

וְלַאֲנָשִׁים 2S 3,20.

מֵהָאֲנָשִׁים 1S 30,22.

אַנְשֵׁי *cs.* Gn 6,4.17,27.19,4.24,13. 26,7.29,22.34,20.38,21.22.46,32. 34.47,6 ‖ Ex 18,21².25 ‖ Lev 18, 27 ‖ Nu 13,32.16,2.31,21.28.49. 53 ‖ Dt 2,14.16.21,21.22,21 ‖ Jos 5,4.6.6,3.7,4.5.8,14.20.21.25.10,6. 24‖ Jud 6,27.28.30.8,8².15.16.17. 9,28.49.57.12,4.5.14,18.19,22.20, *44.46* ‖ 1S 5,7.9.6,20.7,1.11.8,22. 11,1.5.10.15.14,12.17,52.18,5.23, 3.*24,5*.31,1.7²‖2S 2,4².5.11,16.17. 15,6.19,29.42.20,7.21,17‖ 1R 1,9. 9,22.27.21,11.13 ‖ 2R 2,19.10,6. 23,17.24,16.25,4.19 ‖ Jes 28,14. 41,11.12².45,14‖ Jer 11,21.23.38, 4.22.39,4.41,3.16.48,31.*36*.49,26. 50,30.52,7.25‖Ez 11,14.12,16.22, 9.23,14.27,10.27 ‖ Joel 4,9 ‖ Ob 7² ‖ Jon 3,5‖ Mich 7,6‖Nah 2,4‖ Zeph 3,4 ‖ Zach 3,8 ‖ Ps 26,9.55, 24. 76,6.119,24 ‖ Prv 25,1.28,5. 29,8.10 ‖ Job 34,8.10.34.37,7 ‖ Eccl 12,3 ‖ Esr 1,4.2,2.22.23.27. 28.10,9 ‖ Neh 3,2.7.22 7,7.26.27. 28.29.30.31.32.33.11,6‖1Ch 4,12. 5,24.7,21.12,8(9).30(31).38(39). 25,1‖2Ch 8,9.

וְאַנְשֵׁי Gn 13,13.19,4‖Ex 22,30 ‖ Jud 19,16‖1S 6,15‖ 2S 2,17 ‖ 2R 17,30²‖ Jes 5,22.57,1 ‖ Jer 48,14. 51,32‖Ez 39,14‖Ps 139,19‖ Neh 4,17‖1Ch 4,22‖2Ch 17,13.

בְּאַנְשֵׁי Gn 17,23 ‖ 1S 6,19 ‖ Prv 24,1‖Job 34,36.

וּבְאַנְשֵׁי 2S 2,31.

כְּאַנְשֵׁי Joel 2,7.

לְאַנְשֵׁי Gn 39,14 ‖ Jud 8,5.9 ‖ 1S 11,9.

מֵאַנְשֵׁי Gn 39,11 ‖ Jud 8,14‖ 1R 10,15‖2Ch 9,14.

וּמֵאַנְשֵׁי Ps 59,3.

אֲנָשַׁי *suff.* 1S 23,12.

אֲנָשֵׁינוּ Jer 44,19.

אֲנָשֶׁיךָ 1R 10,8‖2Ch 9,7.

וַאֲנָשֶׁיךָ 1S 28,1.

לַאֲנָשֶׁיךָ Jud 8,15.

אֲנָשָׁיו Gn 24,59‖Nu 25,5‖1S 23, 8.26.24,8.31,6‖2S 15,22.17,8‖2R 11,9‖2Ch 23,8.

וַאֲנָשָׁיו 1S 18,27.23,5.13.24.25. 26².24,3.4.23.25,20.27,3.8.29,2. 11.30,1.3.31‖ 2S 2,3.29.32.5,6.21. 16,13‖Zach 7,2.

לַאֲנָשָׁיו 1S 24,7.25,13.

אֲנָשֶׁיהָ Jos 10,2.

וְאַנְשֵׁיהֶם 2S 25,23‖Jer 18,21.40, 7.8.

וּלְאַנְשֵׁיהֶם 1R 25,24‖Jer 40,9.

אַנְשֵׁיהֶן Ez 16,45.

conf. **אֱנוֹשׁ**

אִשָּׁה *f. sg.*

femina, mulier, uxor.

Gn 2,23.12,11.21,21.24,3.*24,37*. 24,4.7.38.40.51.25,1.26,34.27, 46.28,2.6².38,6 ‖ Ex 2,7.3,22. 19,15.21,3.4.22.28.29.26,3².5.6. 17.35,25 ‖ Lev 12,2.13,29.38.18, 17.19.22.19,20.20,13.14.18.27. 21,7.13.14.24,10 ‖ Nu 5,6.29.6,2. 12,1.31,17‖Dt 17,2.20,7.22,5².13. *24,1.5*.22,22.28,30.29,17‖Jos 2,1. 6,21.8,25‖ Jud 4,4.9.9,53.54.11,1. 2.14,1.2.3².16,1.4.19,1.21,11.16. 18‖1S 1,15.15,3.21,6.22,19‖2S 6, 19.11,2.21.14,2.5.27.20,16‖ 1R 7, 14.11,19.26.16,31.17,9.10 ‖ 2R 4, 8‖Jes 34,15.16.49,15‖Jer 3,3.20. 6,11.16,2.48,41.*49,22* ‖ Ez 1,9.23. 3,13.16,30.18,6.23,44 ‖ Hos 3,1 ‖ Am 4,3‖Zach 5,7.11,9‖Prv 6,26. 32.7,10.11,22.18,22.19,13.14.30, 20.31,30‖Job 14,1.15,14.25,4.31, 9‖Ruth 1,8.9.3,8 ‖ Eccl 9,9‖ Esr 2,61‖Neh 7,63.8,2 ‖ 1Ch 2,18.26. 7,15.16,3 ‖ 2Ch 2,13.8,11.11,18. 15,13.21,6.

וְאִשָּׁה Ex 11,2.35,29.36,6 ‖ Lev 15,18.19.25.18,18.23.20,16.21,7 ‖ Nu 30,4 ‖ Jud 9,49.16,27 ‖ 1S 27. 9.11‖2R 4,1.6,26 ‖ Jer 9,19.44,7. 51,22‖Eccl 7,28‖Esth 4,11.

הָאִשָּׁה Gn 3,1.2.4.6.12.13.15.16. 12,14.15.20,3.24,5.8.39.44.38,

20‖Ex 2,2.9.21,4.22‖Lev 20,16. 24,11‖Nu 5,18².19.21.22.24.25. 26.27.28.30.12,1.25,8.15‖Dt 17,5².22,14.22‖Jos 2,4.6,22²‖Jud 11,2.13,3.6.9.10.11.13.24.14,10. 19,26.27.20,4‖1S 1,18.23.26.2, 20.28,8.9.11.12².13.21.23‖2S 3,8. 11,5.14,4.9.8.12.13.18².19.17,19. 20².20,17.21.22‖1R 3,17.18.19. 22.26.17,17.24‖2R 4,17.6,28.30. 8,1.2.3.5²‖Ez 16,32‖Ruth 1,5.3, 14.4,11‖Eccl 7,26.

וְהָאִשָּׁה Nu 5,31‖Dt 22,22‖1S 25,3‖2S 11,2‖1R 3,17.

וּבְאִשָּׁה ,בְּאִשָּׁה Hos 12,13.

כְּאִשָּׁה 2S 14,2‖Jes 54,6.

לְאִשָּׁה Gn 2,22.12,19.16,3.20,12. 24,67.25,20.28,9.29,28.30,4.9.34, 4.8.12.38,14.41,45‖Ex 6,20.23. 25.22,15‖Nu 36,8‖Dt 21,11.13. 22,16.19.*29*.24,3.4.25,5‖Jos 15, 16.17‖Jud 1,12.13.14,2.21,1‖1S 18,17.19.27.25,39.40.42‖2S 11, 27.12,9.10‖1R 2,17.21.4,11.15.8, 18‖2R 14,9‖Ruth 4,10.13‖1Ch 2,35‖2Ch 21,6.25,18.

לָאִשָּׁה Gn 3,13‖Nu 5,21‖Jud 14, 8‖2S 11,3‖2R 8,6.

וְלָאִשָּׁה 1S 28,24.

וּלְאִשָּׁה Jes 45,10.

מֵאִשָּׁה 1S 21,5‖Prv 2,16.7,5.

אֵשֶׁת *cs. anom.* Gn 11,29².31.12, 17.16,1.3.20,7.18.24,15.36.36, 10².12.13.14.17.18².38,9.12.39,7. 8.46,19‖Ex 18,2.20,17‖Lev 18,8. 11.15.16.20.20,10².11.21‖Nu 26, 59‖Dt 5,18.13,7.21,11.22,24.23, 1.25,5.11.27,20‖Jud 4,4.17.21.5, 24.11,2.14,16.20‖1S 4,19.14,50. 25,14.44.27,3.28,7².30,5‖2S 2,2. 3,3.5.11,3.26.12,10.15‖1R 9,16. 14,2.4.5.6.17‖2R 5,2.22,14‖Jer 5,8.13,21‖Ez 18,6.11.15.22,11. 33,26‖Hos 1,2‖Mal 2,14‖Ps 58, 9‖Prv 6,29.9,13.11,26.12,4.31, 10‖Ruth 3,11.4,5.10‖1Ch 2,29. 4,19.7,16‖2Ch 22,11.34,22.

וְאֵשֶׁת Gn 7,13‖Jes 54,6‖Mal 2, 14‖Prv 6,26.27,15‖1Ch 2,24.

וּבְאֵשֶׁת Dt 28,54‖Mal 2,15.

לְאֵשֶׁת Jud 14,15.

מֵאֵשֶׁת Prv 5,18.6,24.21,9.*25,24*. 21,19.

אִשְׁתִּי *suff.* Gn 20,11.26,7.29,21. 44,27‖Ex 21,5‖Jud 15,1‖2S 3, 14.11,11‖Ez 24,18‖Hos 2,4‖Job 31,10.

לְאִשְׁתִּי Job 19,17.

אִשְׁתְּךָ ,אִשְׁתֶּךָ Gn 3,17.12,18.19. 17,15.19.18,9.10.19,15.26,9.10‖Am 7,17.

אֶשְׁתְּךָ Ps 128,3.

וְאִשְׁתְּךָ Gn 6,18.8,16‖Ex 18,6.

אִשְׁתּוֹ Gn 3,20.4,1.17.25.12,5.11. 12.20.19,16.26.20,2.14.17.23,19. 25,10.21².26,8.36,39.39,9.19.49, 31²‖Ex 4,20.21,3‖Lev 18,14‖Nu 5,12.14².*30*.5,15‖Dt 24,5‖Jud 13,11.21.22.23.15,1.6.21,21.22‖1S 1,4.19.2,20.19,11.25,3.37.30, 22‖2S 12,9.24‖1R 11,19.21,5.7. 25‖Jer 3,1‖Job 2,9‖Ruth 1,2‖Esth 5,10.14.6,13²‖1Ch 1,50.3,3. 7,23.8,9.29.*9,35*.

וְאִשְׁתּוֹ Gn 2,25.3,8.7,2².7.8,18.13, 1‖Ex 18,5‖Jud 13,2.19.*20*‖Ps 109,9‖Ruth 1,1‖1Ch 4,18.

בְּאִשְׁתּוֹ Gn 2,24.

וּבְאִשְׁתּוֹ Gn 26,11.

לְאִשְׁתּוֹ Gn 26,7‖Nu 30,17‖1R 14,2.

וּלְאִשְׁתּוֹ Gn 3,21.

אִשֹּׁת *I. pl. cs.* Ez 23,44.

נָשִׁים *II. pl. anom.* Gn 4,19. 6,2.11,29.31,35.50‖Lev 26,26‖Dt 17,17.21,15‖Jud 8,30.21,18. 23‖1S 1,2.15,33‖2S 1,26.15,16. 20,3‖1R 3,16.11,1.3‖Jes 4,1. 27,11.32,9‖Jer 9,19.29,6²‖Ez 16,41.23,2‖Nah 3,13‖Zach 5,9‖Prv 14,1‖Job 42,15‖Ruth 1,4‖Thr 2,20.4,10.5,11‖Esth 1,9‖Dan 11,37‖Esr 10,2.3.10.14.17. 18.44²‖Neh 13,23.27‖1Ch 4,5.7, 4.14,3‖2Ch 11,21.23.13,21.24,3. 28,8.

וְנָשִׁים 2S 5,13‖Jes 3,12‖Jer 6,12. 40,7.41,16‖Ez 9,6‖Esth 3,13.8, 11‖Esr 10,1.

הַנָּשִׁים Gn 14,16.33,5‖Ex 15,20. 35,22.26‖Nu 31,35‖Dt 3,6.20, 14‖Jud 21,14‖1S 2,22.18,6.7.30, 2‖2R 23,7‖Jer 38,22.43,6.44,15. 20.24‖Ez 8,14.16,34.23,48‖Ruth 4,14‖Esth 1,17.20.2,3².8. 9.11.12².13.14.15.17‖Dan 11,17‖Esr 10,11‖Neh 12,43.13,26.

וְהַנָּשִׁים Dt 2,34.31,12‖Jos 8,35‖Jud 9,51.16,27.21,10‖Jer 7,18‖Zach 14,2‖Neh 8,3.

בַּנָּשִׁים Nu 31,18‖Cant 1,8.5,9. 6,1.

כַּנָּשִׁים Gn 18,11‖Ex 1,19‖Jes 19,16.

לְנָשִׁים Gn 34,21‖Nu 36,3.6².11. 12‖Jud 3,6.21,7².16‖1S 25,43‖Jer 50,37.51,30‖Ez 44,22.

לַנָּשִׁים Ez 23,10‖Prv 31,3.

מִנָּשִׁים Jud 5,24²‖1S 15,33.

נְשֵׁי *cs.* Gn 4,23.7,13.37,2‖Nu 31,9‖1S 30,5‖2S 12,8‖2R 24,15‖Jer 29,23‖Mich 2,9.

וּנְשֵׁי Gn 6,18.*8,16*.7,7.8,18.

מִנְּשֵׁי Jud 21,14‖2R 4,1.

נָשַׁי *suff.* Gn 30,26.

לְנָשַׁי 1R 20,7.

נָשֵׁינוּ Nu 14,3.32,26‖Jer 35,8.

וְנָשֵׁינוּ 2Ch 29,9.

נָשֶׁיךָ 2S 12,11².19,6‖Jer 38,23.

וְנָשֶׁיךָ 1R 20,3.5.

וּבְנָשֶׁיךָ 2Ch 21,14.

נְשֵׁיכֶם Ex 22,23.32,2‖Dt 3,19. 29,10‖Jos 1,14‖Jer 44,9‖Neh 4, 8.

וּנְשֵׁיכֶם Jer 44,25.

וְלִנְשֵׁיכֶם Gn 45,19.

נָשָׁיו Gn 28,9.31,17.32,23.36,2.6‖1S 27,3.30,18‖2S 2,2‖1R 11,3.4. 8‖Jer 44,9‖1Ch 8,8‖2Ch 11,21.

וְנָשָׁיו 2Ch 21,17.

לְנָשָׁיו Gn 4,23.

נְשֵׁיהֶם Gn 34,29.46,5 ‖ Jer 8,10. 14,16.18,21.44,15 ‖ Esr 10,19 ‖ Neh 10,29 ‖ 2Ch 20,13.31,18.

וּנְשֵׁיהֶם Nu 16,27 ‖ 1S 30,3 ‖ Jes 13,16 ‖ Zach 12,12².13².14 ‖ Neh 5,1.

v. ch. et n. pr.

אִישׁוֹן] כְּאִישׁוֹן

pupilla (*homunculus*), metaph. medium.

לדעת הריק״ם נקראת כן בבת העין, ע״ש שהמביט בה ראה תבנית איש קטון, ואישון חשך היא בדרך ההשאלה לאמצע ותוך חשכת הלילה, לפי שעגול הבבה עומד באמצע העין; אך לרש״י הוא להפך: עקר אישון הוראתו חשך ואפלה, ומזה הֻשאל אל השחור שבעין.

Dt 32,10 ‖ Ps 17,8 ‖ Prv 7,2.

בְּאִישׁוֹן Prv 7,9.

בְּאִישׁוֹן K., **בֶּאֱשׁוּן** Q. Prv 20,20.

הָאִיתוֹן Q., היאתון K.

introitus.

י״א ששרשו אָתָא, כמו מָבוֹא, וי״א אות על משקל חִיצוֹן, ואחרים אומרים ששרשו יתן, י״ת מציעאה (הַתִּיכוֹן), ולפ״ז קרוב אל אישון.

Ez 40,15.

אֵיתָן

perennitas, perennis; *firmitas*; pl. potentes.

ענינו חזק ומתק, ויתר הוראותיו באות על ההשאלה; ואולי יש בו משרש יֵשׁ, אִית; וע׳ הערתנו למלת אי III.

Nu 24,21 ‖ Dt 21,4 ‖ Jer 5,15.49,19.*50,44* ‖ Am 5,24 ‖ Ps 74,15 ‖ Prv 13,15.

אֵתָן Job 33,19.

בְּאֵיתָן Gn 49,24.

לְאֵיתָנוֹ *suff.* Ex 14,27.

וְאֵיתָנִים *pl.* Job 12,19.

הָאֵתָנִים 1R 8,2.

וְהָאֵתָנִים Mi 1,2.

v. n. pr.

אַךְ

adv. restringendi: *nonnisi, tantummodo; modo, solummodo, sed; tantum quod, vixdum; non aliter, sine dubio,* certe, profecto; conf. אָכֵן.

חז״ל אמרו כל אכין ורקין מיעוטין הן, ויתר הוראותיו מבוארות ממשמעות הכתובים.

Gn 7,23. 9,4. 18,32. 20,12. 23,13. 26,9.27,13.30. 29,14. 34,15.22.23. 44,28 ‖ Ex 10,17.12,15.16.21,21. 31,13 ‖ Lev 11,4.36.21,23.23,27. 39.27,26.28 ‖ Nu 1,49.12,2. 14,9. 18,3.15.17.26,55.31,22.23.36,6 ‖ Dt 12,22.14,7.16,15.18,20.28,29 ‖ Jos 3,4 ‖ Jud 3,24.6,39.7,19.10,15. 16,28. 20,39 ‖ 1S 1,23.8,9. 12,20. 24.16,6.18,8.17.20,39.21,5. 25,21. 29,9 ‖ 2S 2,10.3,13.23,10 ‖ 1R 9, 24.11,12.39.17,13. 22,32.44 ‖ 2R 5,7.12,14.13,6.18,20.22,7.23,9.26. 35.24,3 ‖ Jes 14,15.16,7.19,11.34, 14.15.36,5.43,24.45,14.24. 63,8 ‖ Jer 2,35.3,13.5,4.5.10,19.24.12,1. 16,19.26,15.24.28,7.30,11.32,30². 34,4 ‖ Ez 46,17 ‖ Hos 4,4.12,9.12 ‖ Jon 2,5 ‖ Zeph 1,18.3,7 ‖ Zach 1, 6 ‖ Ps 23,6.37,8.39,6.7².12.16.58, 12². 62,2.3.7.5.6.10. 68,7.22. 73,1. 13.18.75,9.85,10.139,11.140,14 ‖ Prv 11,23.24. 14,23. 17,11. 21,5². 22,16 ‖ Job 2,6.13,15.20.14,22.16, 7.18,21.19,13.23,6.30,24.33,8. 35, 13 ‖ Thr 2,16.3,3 ‖ Esr 10,15 ‖ 1Ch 22,12(11) ‖ 2Ch 20,33.30,11.

וְאַךְ Gn 9,5 ‖ Nu 22,20 ‖ Jos 22,19.

כָּזָב v. אַכְזָב

אַכְזָר

audax, violentus, saevus, crudelis, *perniciosus.*

ענינו ידוע; ואולי הוא מֻרכב מן אַךְ־זָר, כי רק הזר לא ירחם, וע׳ ישעיה א׳ ז׳ ואיוב י״ט י״ב.

Dt 32,33 ‖ Job 41,2.

לְאַכְזָר Job 30,21 ‖ Thr 4,3.

אַכְזָרִי Jes 13,9 ‖ Jer 6,23. 30,14. 50,42 ‖ Prv 11,17.12,10.17,11.

לְאַכְזָרִי Prv 5,9.

אַכְזְרִיּוּת

saevitia, crudelitas, atrocitas.

Prv 27,4.

אָכַל, אֲכַל

edere, comedere, consumere, frui, *vitam degere;* vorare, devorare.

הוראתו ידועה, וקרוב לשרש כָּלָה, ע׳ הושע י״א ו׳ וירמיה י׳ כ״ה; וי״ג במדבר כ״ד ח׳: יאכל גֹּיִם (או גְּוִיּת) צריו, וע׳ הערתנו למלת גוי. ובתהלים כ״ב ל׳ י״ג: אַךְ־לוֹ ישתחוו.

Ex 34,28 ‖ 1S 14,30.20,34.28,20. 30,12 ‖ 1R 13,28.21,4 ‖ Jer 22,15 ‖ Ez 18,6.11.15.19,3.*6* ‖ Joel 1,4³.2, 25 ‖ Ps 78,65.79,7 ‖ Job 21,25.31, 17 ‖ Esr 10,6.

וְאָכַל, וְאָכַל Gn 3,22. 27,10.40, 19 ‖ Ex 10,5.29,32 ‖ Lev 7,21 ‖ Dt 28,51.31,20 ‖ 2R 25,29 ‖ Jer 5,17. 52,33.

אֲכָלַנִי *suff.* Gn 31,40.

אֲכָלָנוּ K., **אֲכָלַנִי** Q. Jer 51,34.

אֲכָלוֹ Jer 50,17 ‖ Job 13,28.

וַאֲכָלוֹ 2S 9,10.

וַאֲכָלָהּ Dt 14,21.

אָכְלָה, אָכְלָה *f.* Nu 21,28 ‖ 2S 18,8 ‖ Jes 24,6 ‖ Jer 2,30.3,24.46, 14 ‖ Ez 15,4.19,14 ‖ Joel 1,19.20. 2,3 ‖ Nah 3,13 ‖ Ps 78,63 ‖ Prv 30, 20 ‖ Job 15,34.22,20 ‖ Thr 2,3.

וְאָכְלָה, וְאָכְלָה Lev 26,38 ‖ Jes 10,17 ‖ Jer 17,27.21,14.46,10.49, 27.50,32 ‖ Ez 21,3 ‖ Hos 8,14.11, 6 ‖ Am 1,4.7.10.*14*.1,12.2,2.5.5,6. 7,4.

אֲכָלַתְנִי *suff.* Ps 69,10.

אֲכָלַתְךָ Ez 28,18.

אֲכָלַתְהוּ, אֲכָלָתְהוּ Gn 37,20.33 ‖ Ez 15,5.19,12.

וַאֲכָלָתַם Jer 5,14 ‖ Hos 2,14.

אָכַלְתָּ, אָכָלְתָּ *2 m.* Gn 3,11 ‖ Prv 23,8.

וְאָכַלְתָּ Gn 3,18 ‖ Ex 34,15 ‖ Dt 6, 11. *8,10.11,15*.7,16.12,15.21. 14, 23.26.16.7.20,14.23,25.27,7.28,53.

אָכַלְתְּ *2 f.* Ez 16,13.

וְאָכַלְתְּ Ruth 2,14.

אָכַלְתִּי, אָכָלְתִּי *1 perf.* Gn 31, 38 ‖ Dt 9,9.18.26,14 ‖ Ez 4,14 ‖ Ps 102,10 ‖ Job 31,39 ‖ Cant 5,1 ‖ Dan 10,3 ‖ Neh 5,14.

וְאָכַלְתִּי Lev 10,20 ‖ Dt 2,28 ‖ 2S 13,5.

אָכְלוּ, אָכֵלוּ 3 *pl.* Gn 14,24‖Ex 16,35²‖2R 23,9 ‖ Jer 10,25.31,29 (28)‖Ez 22,9.25‖Hos 7,9 ‖ Mich 3.3 ‖ Ps 14,4.*53,5*.22,30 ‖ 2Ch 30 18.

וְאָכְלוּ Gn 47,22 ‖ Ex 12,8.23,11. 29,33 ‖ Nu 11,21 ‖ Dt 14,29.26, 12‖Jes 65,21‖Ez 4,16‖Hos 4,10. 7,7‖Am 9,14‖Zach 9,15.12,6.

וַאֲכָלֻהוּ *suff.* Lev 24,9.26,16‖Jer 10,25.

אֲכָלוּם Jer 50,7.

וַאֲכָלוּם Ob 18.

אֲכַלְתֶּם 2 *perf.* Lev 10,17 ‖ Dt 29,5‖Hos 10,13.

וַאֲכַלְתֶּם Ex 12,11‖Lev 10,13.25, 19.22.26,5.10.26.29 ‖ Nu 11,18². 18,31 ‖ Dt 2,6.12,7 ‖ 1S 9,19.14, 34‖ Ez 39,17.19 ‖ Joel 2,26 ‖ Esr 9,12.

אָכַלְנוּ 1 *perf. pl.* 2S 19,43.

וַאֲכַלְנֻהוּ *suff.* 1R 17,12.

אוֹכֵל *pt.* Gn 39,6.40,17 ‖ Ex 12, 15.19‖ Lev 7,25‖2S 9,11.13 ‖ 1R 21,5‖Jes 29,8 ‖ Ps 41,10.106,20‖ Prv 13,25‖Nah 3,12.

וְאֹכֵל Eccl 4,5.

הָאֹכֵל Jes 59,5‖Jer 31,30(29).

וְהָאֹכֵל Lev 11,40.14,47.

מֵהָאֹכֵל Jud 14,14.

בָּאֹכֵל Mal 3,11.

לָאֹכֵל Jes 55,10.

אֹכְלִים *pt. pl.* Jos 24,13 ‖ 1S 30, 16‖1R 1,25.4,20‖Jes 1,7 ‖ Job 1, 13.*18*‖1Ch 12,39(40).

וְאֹכְלִים Am 6,4.

הָאֹכְלִים Gn 43,22 ‖ Jes 65,4 ‖ Zach 7,6‖Thr 4,5 ‖ Dan 1,13.*15*.

אֹכְלֵי *cs.* 1R 18,19‖Jes 66,17‖Ps 14,4.*53,5*.127,2.

וְאֹכְלֵי Dan 11,26.

בְּאֹכְלֵי 2S 19,29‖1R 2,7.

אֹכְלַיִךְ *suff.* Jer 30,16.

אֹכְלָיו Lev 17,14‖Jer 2,3‖Hos 9, 4.

וְאֹכְלָיו Lev 19,8.

אוֹכְלֶיהָ Eccl 5,10.

אוֹכְלָה, אֹכְלָה *pt. f. sg.* Dt 4 24.9,3‖Jes 29,6.*30,30*.33,14‖Jer 12,12‖Joel 2,5.

אֹכֶלֶת, אֹכֶלֶת Ex 24,17 ‖ Nu 13, 32‖Jes 30,27‖Ez 36,13.

הָאֹכֶלֶת Lev 7,18.25.17,10.

אָכוֹל *infin. abs.* Gn 2,16.31,15‖ Lev 10,18‖1S 14,30‖2R 4,43.19, 29‖Jes 21,5.22,13².37,30‖Joel 2, 26‖Hag 1,6‖Prv 25,27 ‖ 1Ch 31, 10.

הֶאָכוֹל *interrog.* 2S 19,43.

וְאָכֹל Lev 7,24‖Jud 14,9.

וְאָכוֹל K. Jes 37,30.

אֲכֹל, אֲכָל־ *infin. cs.* Gn 3,11 ‖ Dt 12,23.

בַּאֲכֹל Nu 26,10.

כֶּאֱכֹל Jes 5,24.

לֶאֱכוֹל, לֶאֱכָל־ Gn 24,33.28,20. 31,54.37,25.43,2.32 ‖ Ex 16,8.18, 12.32,6 ‖ Lev 25,7 ‖ Dt 12,17.20. 31,17 ‖ 1S 2,36.9,13.14,33.34.20, 5.24 ‖ 2S 11,11.13,9.11.16,2.17, 29.18,8‖ 1R 1,41.18,42 ‖ 2R 4,8². 40².18,27‖Jes 23,18.36,12.56,9 ‖ Jer 2,7.15,3.16,8‖Ez 16,20.44,3‖ Am 7,2‖Mich 7,1‖Hab 1,8.3,14. Ps 27,2.59,16.78,24 ‖ Prv 30,14 ‖ Job 1,4.34,3 ‖ Ruth 3,3 ‖ Eccl 5, 17.18.6,2.8,15 ‖ Neh 8,12.9,36 ‖ 2Ch 7,13.

וְלֶאֱכֹל Gn 47,24.

מֵאֱכֹל Ps 102,5.

אָכְלָה 1S 1,9.

בְּאָכְלֵנוּ *suff.* Ex 16,3.

אֲכָלְךָ Gn 2,17.

אֲכָלְכֶם Gn 3,5.

בַּאֲכָלְכֶם Nu 15,19.

אָכְלוֹ 1R 13,23.

לְאָכְלוֹ Ez 33,27.

בְּאָכְלָם Lev 22,16‖Jos 5,12.

כְּאָכְלָם 2R 4,40.

אֱכוֹל, אֱכָל־ *imper.* 1S 9,24‖1R 18,41.19,5.7.21,7 ‖ Ez 3,1² ‖ Prv 23,7.24,13.25,16‖Eccl 9,7.

וֶאֱכוֹל, וֶאֱכָל־ 1S 28,22 ‖ 1R 13, 15‖Ez 2,8‖Am 7,12.

וְאָכְלָה Gn 27,19.

אִכְלוּ *pl.* Cant 5,1‖Neh 8,10.

וֶאֱכֹלוּ, וְאִכְלוּ Gn 45,18 ‖ 2R 18, 31.19,29 ‖ Jes 36,16.37,30.55,1. 2‖Jer 7,21.29,5.27.

אִכְלֻהוּ *suff.* Ex 16,25.

וְאִכְלוּהָ Lev 10,12.

אֹכַל 1 *imperf.* Gn 24,33 ‖ Jud 13,16‖1S 28,23‖2S 19,36‖1R 13, 8.*16*.

הָאוֹכַל *interrog.* Ps 50,13.

אֹכְלָה Dt 12,20.

וְאֹכְלָה Ez 3,3.

וָאֹכֵלָה, וְאֹכְלָה Gn 27,4.25.

וָאֹכֵל, וְאֹכַל Jes 44,19 ‖ Job 31, 17.

וָאֹכֵל, וָאֹכַל Gn 3,12.13.27,33.

וְאֹכְלֵם *suff.* Jer 15,16.

וְאֹכְלֵם Hos 13,8.

תֹּאכֵל, תֹּאכַל 2 *m. sg.* Gn 2, 16.17.*3,17*.3,14.19 ‖ Ex 13,6.23, 15.*34,18* ‖ Dt 8,9.12.12,20.23.27. 14,3.15,23.16,3².8.20,19.28,31 ‖ 2S 9,7 ‖ 1R 13,9.*17*.13,22 ‖ 2R 7, 2.*19*‖Ez 12,18.24,17‖Mich 6,13‖ Ps 128,2.

וַתֹּאכַל Gn 3,17‖2S 12,21‖1R 13, 22.

תֹּאכֲלֶנּוּ *suff.* Nu 18,10 ‖ Dt 12, 18.22.24.25.15,20.22‖ Ez 4,9.10².

תֹּאכֲלֶנָּה Gn 3,17‖Ez 4,12.

תֹּאכְלִי 2 *f.* Jud 13,4.7 ‖ 1S 1,8 ‖ Ez 36,14.

יֹאכֵל, יֹאכַל 3 *m.* Gn 49,27‖Ex 12,43.44.45.48.29,33‖Lev 6,22.7, 19.17,10.12.21,22.22,4.6.7.8.10². 11.13.14 ‖ Nu 6,3.4.18,10.11.23, 24.24,8‖Dt 28,33.55‖ 1S 9,13.14, 24.*28* ‖ 2S 9,10 ‖ Jes 7,15.22².11, 7.*65,25*.44,16.65,22 ‖ Jer 5,17² ‖ Am 4,9 ‖ Zach 11,16 ‖ Prv 13,2.

18,21.27,18 ‖ Job 5,5.18,13².31,8. 40,15 ‖ Eccl 2,25.5,11.16.

וְיֹאכַל Gn 27,31 ‖ Ex 2,20.10,12 ‖ 1R 13,18 ‖ Cant 4,16.

וַיֹּאכַל ,וַיֹּאכַל Gn 3,6.25,34.27,25. 31,15 ‖ Ex 10,15 ‖ Nu 25,2 ‖ Dt 32, 13 ‖ 1S 9,24.14,32.30,11.12 ‖ 2S 11,13.12,20 ‖ 1R 13,19.19,6.8 ‖ 2R 9,34 ‖ Jes 9,19 ‖ Ps 105,35² ‖ Ruth 3,7.

שֶׁיֹּאכַל Eccl 2,24.3,13.

יֹאכְלֶנּוּ *suff.* Lev 7,6 ‖ Nu 18,13 ‖ 12,15.22 ‖ Ez 7,15 ‖ Eccl 6,2.

יֹאכְלֵם Jes 50,9.51,8² ‖ Hos 5,7.

יֹאכְלֵמוֹ Ex 15,7.

וַיֹּאכְלֵם Ps 78,45.

יֹאכְלֶנָּה Lev 6,11.19.

תֹּאכַל ,תֹּאכֵל *3 f.* Ex 23,11 ‖ Lev 6,3.7,20.27.17, 12.15. 22,12. 13 ‖ Dt 32,42 ‖ Jud 13,14² ‖ 1S 1, 7 ‖ 2S 2,26.11,25.12,3.22,9 ‖ Jes 9, 17 ‖ Nah 2,14 ‖ Ps 18,9.50,3 ‖ Prv 31,27 ‖ Job 31,12.

וְתֹאכַל Jud 9,15.20² ‖ 2R 1,10.*12* ‖ Zach 11,1.

וַתֹּאכַל ,וַתֹּאכֵל Gn 3,6 ‖ Lev 9,24. *10,2* ‖ Nu 11,1.16,35 ‖ Dt 32,22 ‖ Jud 6,21 ‖ 1S 1,18 ‖ 1R 17,15.18, 38 ‖ 2R 1,10.12.14 ‖ Jer 48,45 ‖ Am 7,4 ‖ Ruth 2,14 ‖ Thr 4,11 ‖ 2Ch 7,1.

תֹּאכְלֶנּוּ *suff.* Dt 28,39 ‖ Jes 31,8.

תֹּאכְלֵהוּ Job 20,26.

תֹּאכְלֵךְ Nah 3,15².

תֹּאכְלֵנוּ Dt 5,22.

תֹּאכַלְכֶם Jes 33,11.

תֹּאכְלֵם Dt 28,57 ‖ Jes 26,11 ‖ Ez 15,7.34,28.

וְתֹאכְלֵם Ps 21,10.

וַתֹּאכְלֵם Job 1,16.

נֹאכַל ,נֹאכֵל *1 pl.* Gn 3.2 ‖ Lev 25,20 ‖ Nu 11,5 ‖ 2R 6,18 ‖ Jes 4,1.

וְנֹאכֵלָה ,וְנֹאכְלָה Nu 11,13 ‖ Dan 1,12 ‖ Neh 5,2.

וַנֹּאכְלֵהוּ *suff.* 2R 6,29.

וְנֹאכְלֶנּוּ 2R 6,28.29.

תֹּאכְלוּ ,תֹּאכֵלוּ *2 pl.* Gn 3,1.3. 9,4 ‖ Ex 12,9.11.15.18.20².16,12. 22,30 ‖ Lev 3,17.7,23.26.8,31.10, 14.18. 11,2.3.4.8.*11*. 11,9².21.22. 17,14.19,25.26. 23,6.14. 25,12.22. 26,29 ‖ Dt 12,16. 14,4.6.7.8.9².10. 11.12.20.21 ‖ Jes 1,19.61,6 ‖ Ez 24,22.33,25.34,3.39,18 ‖ Zach 7, 6 ‖ Esth 4,16.

תֹּאכְלוּן Nu 11,19.

תֹּאכְלֻהוּ *suff.* Lev 7,24.

תֹּאכְלוּם Lev 11,42.

יֹאכְלוּ ,יֹאכֵלוּ *3 pl.* Gn 32,33.43, 16.25 ‖ Ex 12,7 ‖ Lev 6,9.22,11 ‖ Dt 18,8.32,38 ‖ 1S 9,13 ‖ 1R 14, 11².16,4².21,23.24² ‖ 2R 9,10.36 ‖ Jes 3,10.5,17. 9,19. 30,24. 65,13 ‖ Jer 5,17.19,9 ‖ Ez 4,13. 5,10².12, 19.18,2. 25,4.42,13.44,31 ‖ Hos 4, 8.9,3 ‖ Ps 22,27 ‖ Eccl 10,16.17 ‖ Esr 2,63 ‖ Neh 7,65.

יֹאכְלוּ = יוֹכְלוּ ? Ez 42,5.

יֹאכְלוּן ,יֹאכְלוּן Dt 4,28.18,1.

וְיֹאכְלוּ ,וְיֹאכֵלוּ 2R 4,41.42.*43*.6, 22 ‖ Prv 1,31.

וַיֹּאכְלוּ ,וַיֹּאכֵלוּ Gn 18,8.19,3.24, 54.26,30.31,46.54 ‖ Ex 24,11 ‖ Jos 5,11.12 ‖ Jud 9,27.14,9. 19,4.6.8. 21 ‖ 1S 28,25 ‖ 1R 19,21 ‖ 2R 4,44. 6,23.7,8 ‖ Jes 9,11 ‖ Jer 8,16.41, 1 ‖ Hos 8,13 ‖ Ps 78,29.106,28 ‖ Job 42,11 ‖ Esr 6,21 ‖ Neh 9,25 ‖ 1Ch 29,22 ‖ 2Ch 30,22.

יֹאכְלֻהוּ *suff.* Ex 12,8 ‖ Lev 8,31 ‖ Nu 9,11 ‖ Jes 62,9.

יֹאכְלוּהָ Lev 6,9.

וְיֹאכְלוּהָ Prv 30,17.

יֹאכְלוּם Ez 44,29.

תֹּאכַלְנָה *3 f. pl.* Zach 11,9 ‖ Thr 2,20.

וַתֹּאכַלְנָה Gn 41,4.20.

וְנֶאֱכַל *Niph.* Ex 22,5.

הַנֶּאֱכֶלֶת *pt. f.* Lev 11,47.

הֵאָכֹל *inf. abs.* Lev 7,18.19,7.

יֵאָכֵל *3 impf.* Gn 6,21 ‖ Ex 12, 16.46.13,3.7.21,28.29,34 ‖ Lev 7, 6.15.16².18.19.11,34.41. 17,13.19, 6.7.23.22,30 ‖ Nu 28,17 ‖ Dt 12, 22 ‖ Ez 45,21.

וַיֵּאָכֵל Nu 12,12.

הֲיֵאָכֵל *interrog.* Job 6,6.

תֵּאָכֵל *3 f.* Lev 6,9.16.19.23.11, 47 ‖ Ez 23,25 ‖ Zeph 1,18.3,8.9,4.

יֵאָכְלוּ ,יֵאָכֵלוּ *3 pl.* Lev 11,13 ‖ Dt 14,19 ‖ Jer 30,16.

תֵּאָכַלְנָה *3 f. pl.* Jer 24,2.3.8.29, 17.

אֻכָּל *Pu. pt.* Ex 3,2.

אֻכְּלוּ *3 perf. pl.* Nah 1,10 ‖ Neh 2,3.*13*.

תְּאֻכְּלוּ *2 impf. pl.* Jes 1,20.

הֶאֱכַלְתָּם [הֶאֱכִיל *Hi. 2 perf. suff.* Ps 80,6.

הֶאֱכַלְתִּי *1 perf.* Ex 16,32.

וְהַאֲכַלְתִּי Jes 49,26.

וְהַאֲכַלְתִּיךָ *suff.* Jes 58,14.

הֶאֱכַלְתִּיךְ Ez 16,19.

וְהַאֲכַלְתִּים Jer 19,9.

מַאֲכִיל *pt.* Jer 23,15.

הַמַּאֲכִלְךָ *suff.* Dt 8,16.

מַאֲכִילָם Jer 9,14.

הַאֲכִלֵהוּ *imper. suff.* Prv 25,21.

וְהַאֲכִלֻהוּ *pl. suff.* 2R 22,27 ‖ 2Ch 18,26.

אוֹכִיל ? *1 impf.* Hos 11,4.

תַּאֲכִל *2 impf.* Ez 3,3.

יַאֲכִלֵנוּ *3 impf. suff.* Nu 11,4.18.

וַיַּאֲכִלֵנִי Ez 3,2.

וַיַּאֲכִלְךָ Dt 8,3.

וַיַּאֲכִילֵהוּ Ps 81,17.

וַיַּאֲכִלוּם *pl. suff.* 2Ch 28,15.

אֹכֶל

edere; cibus, frumentum; *sacrificium.*

Gn 41,35².48³.42,7.10.43,2.*44,25*. 43,4.20.22.44,1 ‖ Dt 2,6.28.23,20 ‖ Joel 1,16 ‖ Hab 3,17 ‖ Ps 78,18. 107,18 ‖ Prv 13,23 ‖ Job 9,26.12, 11.36,31.38,41.39,29 ‖ Thr 1,19.

אֹכֶל = אוֹכִיל ? Hos 11,4.

הָאֹכֶל Gn 41,36 ‖ Lev 11,34 ‖ Ruth 2,14.

בְּאָכְלָם Thr 1,11.

אָכְלְךָ [אָכְלֶךָ suff. Lev 25,37.

וְלְאָכְלְכֶם Gn 47,24.

אָכְלוֹ Ex 12,4.16,16.18.21 ‖ Mal 1,12.

לְאָכְלוֹ Job 20,21.

אָכְלָם Gn 14,11 ‖ Ps 78,30.104,22.27.145,15.

לְאָכְלָה [אָכְלָה Gn 1,29.*9,3*.1,30.6,21 ‖ Ex 16,15 ‖ Lev 11,39.25,6 ‖ Jer 12,9 ‖ Ez 15,4.6.21,37.23,37.29,5.34,5.8.10.35,12.39,4.

הָאֲכִילָה [אֲכִילָה 1R 19,8.

מַאֲכָל Gn 6,21 ‖ Lev 19,23 ‖ Dt 20,20 ‖ Jud 14,14 ‖ Jes 62,8 ‖ Ez 47,12 ‖ Hag 2,12 ‖ Ps 42,12.74,14.79,2 ‖ Neh 9,25 ‖ 2Ch 11,11.

וּמַאֲכָל Esr 3,7.

לְמַאֲכָל Gn 2,9.3,6 ‖ Dt 28,26 ‖ Jer 7,33.*16,4.19,7.34,20* ‖ Ez 47,12.

מַאֲכַל *cs.* Gn 40,17 ‖ Job 33,20 ‖ 1Ch 12,40(41).

וּמַאֲכַל 1R 10,5 ‖ 2Ch 9,4.

וּמַאֲכָלְךָ *suff.* Ez 4,10.

וּמַאֲכָלוֹ Hab 1,16.

מַאֲכָלָהּ Prv 6,8.

מַאֲכַלְכֶם Dan 1,10.

מַאֲכֹלֶת Jes 9,4.

כְּמַאֲכֹלֶת Jes 9,18.

מַכֹּלֶת

השים מַכּוֹת בדה״ב ב׳ ט׳ לרד״ק כמו מַכֹּלֶת, ואולי הוא כמו חטי מִנִּית דיחזק׳ כ״ז י״ז.

1R 5,25.

מַאֲכֶלֶת] הַמַּאֲכֶלֶת

culter, gladius.

כתרגומו, סכין שחותך את־המאכל.

Gn 22,6.10 ‖ Jud 19,29.

וּמַאֲכְלוֹת *pl.* Prv 30,14.

v. ch. et n. pr.

אָכֵן

profecto, sane; verum, vero; אָכֵן — כֵּן ut — ita.

מלת תאר הפעל לאַמֵּת ולַקַיֵּם דבר או להחליט ולַקַיֵּם הִפֶּךְ מן המדומה והמשוער; ואולי הוא מֻרכב מן אַךְ־כֵּן.

Gn 28,16 ‖ Ex 2,4 ‖ 1S 15,32 ‖ 1R 11,2 ‖ Jes 40,7.45,15.49,4.53,4 ‖ Jer 3,20.23².4,10.8,8 ‖ Zeph 3,7 ‖ Ps 31,23.66,19.82,7 ‖ Job 32,8.

אָכַף°

sollicitare, ad opus impellere.

ענינו ככישה והכרח, ככופין אותו כדחז״ל, ומזה השם אֶכֶף, כַּפָּה (והשבעים קורין באיוב ל״ג ז׳ וְכַפִּי); וי״מ מזה כַּפִּי באיוב ל׳ י״ה, ומלת חֶרֶב נמשכת גם אל כַּפִּי, והכונה ברב לחץ ועמל כָּתנתי יאזרני. ולרד״ק שרשו כָּפַף.

Prv 16,26.

אֶכֶף] וְאַכְפִּי *suff.*

onus, *auctoritas.*

Job 33,7.

conf. כָּפַף

אִכָּר

fossor, agricola.

כן נקרא עובד האדמה הפולח ובוקע בארץ, חופר וכורה בה.

Jer 51,23 ‖ Am 5,16.

אִכָּרִים *pl.* Jer 14,4.31,24(23) ‖ Joel 1,11 ‖ 2Ch 26,10.

אִכָּרֵיכֶם *suff.* Jes 61,5.

אַל...וְאַל, אַל־

ne, non, minime, *num?*, nihilum.

י״א שמלת אַל דמ״ב ו׳ דמ״ז היא קצור משתי מלות אִם־לֹא או מן אַלַי; בש״א כ״ז י׳ י״ג אָן פשטתם, ובש״ב י״ג ט״ו עַל־אדות, כתרגומו: על עסק בישתא; וי״נ אַל־אָחִי.

Gn 13,8. 15,1. 18,3. 30. *32*. 19,6.8. 17².18. 21,12.16.17. 22,12². 24,56. 26,2.24.31,35.33,10.35,17.37,22². 27.42,22.43,23.45,5².9.20.24.46, 3.47,29.49,4.6².50,19.*21* ‖ Ex 3,5. 8,25. 10,28. 12,9. 14,13. 16,19. 29. 19,15.24. 20,20. 23,1. 7. 21. 32,22. 33,15. 34,3².36,6 ‖ Lev 10,6.9.11, 43. 18,24. 19,4.29.31². 25,14.36. ‖ Nu 4,18. 10,31. 12,11.12.14,9².42. 16,15.21,34.22,16.32,5 ‖ Dt 1,21. 2,5. 9. 19. 3,2.26. 9,4.7. 26. 27. 20, 3⁴.31,6 ‖ Jos 1,7.9.3,4.7,3².19.8,1. 4.10,6.8.19².25.11,6. 22,19².22 ‖ Jud 4,18.6,18.23.39.13,7².14².18, 9.25.19,20.23² ‖ 1S 1,16.2,3.24.3, 17.4,20. 6,3. 7,8. 9,20. 12,20².16,7. 17,32.18,17.19,4.20,3.38.21,3.22, 15.23. 23,17. 25,25. 26,9.20. 27,10. 28,13 ‖ 2S 1,20².21.9,6.11,25.13, 12². 16. 20.25². 28.32.33. 14,18.17, 16.19,20².24,14 ‖ 1R 2,9.16.20.3, 26. 8,57². 13,22².17,13.18,40.20,8. 11.22,8 ‖ 2R 1,15. 2,18.3,13.4,3. 16².24. 6,16.27. 9,15. 10,19.25.11, 15. 12,8. 18,29. 31. 19,6.10. 23,18. 25,24 ‖ Jes 7,4. 10,24.14,29.16,3. 22,4. 28,22.35,4.36,14.16.37,6.10. 40,9.41,10².13.14.43,1.5.6.19².44, 2.8. 51,7². 52,11 .54,2.4².58,1.62,6. 64,8². 65,5.8 ‖ Jer 1,7.8.17.4,6.5, 10.6,25².7,4.6.*22,3.16³.11,14*².9,3. 22². 10,2².5.24. 12,6.13,5.14,9.21². 15,15.16,5.17,17.18,23².20,14.22, 3.10.23,16. 26,2.27,9.16.17.29,8². 30,10.*46,27*².36,19.37,9.38,14.24. 25. 40,9. 16. 41,8. 42,11². 19. 44,4. 45,5.46,6².28.50,2.14.26.29.51,3². 6.50 ‖ Ez 2,6².6².8. 7,12².9,5.6.20, 7.18³ ‖ Hos 4,4³. 15.9,1 ‖ Joel 2, 21.22 ‖ Ob 13³ ‖ Jon 1,14².3,7² ‖ Mich 1,10². 2,6. 7,5².8 ‖ Zeph 3, 16² ‖ Hag 2,5 ‖ Zach 1,4.7,10². 8,13.*15*.17² ‖ Mal 2,15 ‖ Ps 6,2². 9,20. 10,12.19,14.22,12.20. 25,2². 7.20. 26,9. 27,9.*102,3.143,7*.9².11. 28,1.3. 31,*2.71,1*.18. 32,9. 34,6.35, 19.22².25². 36,12². 37,1².7.8. 38,2. 22².39,9.13.40,18.44,24.49,17.51, 13². 57,*1.58,1.59,1.75,1*. 59,6.12. 62,11³. 66,7. 69,7².16³.26.29. 70,6. 71,9². 12.18. 74,19².21.23. 75,5².6. 79,8. 83,2³. 95,8. 102,25. 105,15². 109,1. 12².14. 119,8.10.19.31.122. 121,3².132,10.138,8.140,9².141,4. 5.8.146,3 ‖ Prv 1,10.15.3,1.3.5.7. 11².21.25.27.28.29.30.31².4,2.5.6. 13.14².15.21.27. 6,4.25².7,25².9,8. 12,28. 19,18. 20,13.22. 22,22².24. 26.28.*23,10*. 23,3.4.6².9.10.13.17. 20. 31. 24,1².15².17².19².21.28.29. 25,6².8.9. 26,4.25. 27,1.10². 28,17. 30,6. 7. 8. 10. 31,3. 4² ‖ Job 1,12. 3,4².6². 5,17.22. 6,29.9,34.10,2.13, 20.21. 15,31. 16,18². 20,17. 32,21.

36,18. 20.21. 40,32 ‖ Cant 1,6.7, 3 ‖ Ruth 1,13. 16.20. 2,8. 3,3.11. 14.17 ‖ Thr 2,18^2. 3,56.57.4,15 ‖ Eccl 5,1^2.3.5^2.7. 7,9.10.16^2.17.18. 21.8,3^2.9,8.10,4.20^2.11,6 ‖ Esth 4, 13. 6,10 ‖ Dan 9,19. 10,12. 19 ‖ Esr 9,12^2 ‖ Neh 3,37. 4,8. 8,9. 9, 32 ‖ 1Ch 16,22^2.21,13.22,13(12). *28,20*^{2} ‖ 2Ch 6,42.13,12.14,10.18, 7. 20,15.*17.32,7*^{2}. 25,7.29,11.30,8. 32,15^3.

וְאַל־ Gn 44,18 ‖ Ex 5,9.20,19 ‖ Lev 16,2 ‖ Nu 11,15.16,26 ‖ Dt 2, 9.21,8.33,6 ‖ Jud 13,4^2 ‖ 1S 12,19 ‖ 2S 3,29,14,2 ‖ 2R 18,26.30.32 ‖ Jes 2,9. 6,9^2. 36,11.15. 56,3^2. 62,7. 64,8 ‖ Jer 4,3.14,17.16,5.17,18^2. 21. 18,18. 25,6.*35,15*. 27,14. 29,6. 37,20.39,12 ‖ Hos 4,4.15^3 ‖ Joel 2, 13.17 ‖ Am 5,5.14 ‖ Ob 12^8,14^2 ‖ Ps 4,5. 35,24. 41,3. 50,3. 55,2. 69, 15. 18. 28. 85,9. 103,2. 119,36.43. 117.133.143,2 ‖ Prv 1,8.*6,20*.5,7. 8. 8,10.33. 17,12. 23,22.23. 27,2 ‖ Job 3,9.11,14 ‖ Esth 4,16 ‖ Neh 3, 37.8,9.10.*11*.13,14 ‖ 2Ch 15,7.23, 6.30,7.35,21.

לְאַל Job 24,25.

אֶל...וְאֶל, אֶל

in, ad, ob = לְ; poët. אֱלֵי.

מלת היחס, הוראתה ידועה, וקצורה לְ, ובמליצה אֱלֵי. ופעמים הרבה באה במקרא תחת עַל ולהפך; ולפעמים אֶל וְעַל או עַל וְאֶל בפעל אחד. וכבר נתנה בזן המסורה סמנים. וי״נ באיכה ג׳ מ״א: אֱל־כפים; וע׳ יואל ב׳ י״ג.

Gn 1,9.2,19.22.3,1.2.4.9.14.16.19. 4,4.5.6.*9*,8^2.13.6,4.6.18.19.7,1.7.9. 13. 15. 8,9^2.15.21. 9,8.17. 11,3.12, 1^2.7. *17,1*.11. 13,4.8.14. 14,3.7.17. 21. 22^2. 15,1. 15. 16,2^2. 4.5.6.9.11. 17,9.*15.18,13.21,12*.18.18,6.7.27. *31*.33. 19,3.5.12.14.27.31.*34*.20,2. 3.10.*21,29*.13.17.21,14.17^2.22.32. 22,2.3.5.7.9.12.15.19^2. 23,3.13.16. 19. 24,2. 4. 5^2. 10^2. 11. 20^2. 29^2.30. 38^2. 39. 41.42.45.65. 25,6.8.*17.35*, *29.49,33*.9^2.30.26,16.27,5.6^2.9.11, 18.19.20.21.22.38.43.46. 28,1.5.7. 9.15.21. 29,13.21. *30,25*.25.30.30, 1.14^2. 17.25.39.40. 31,3^2.18.24.43. 32,4.7^2.9.17.20.31. 33,14.34,4.6. 11^2.20^2.24.30. 35,1.2^2.4.9. 36,6.37, 2.10.13.*46,30*.19.*42,21*.22^2.23.26. 29.30.32.35.36. 38,8.9.16.25.39,7. 8.10. 20. 40,3. 11.14.16. 41,15.*39*. *44.45,17.47,5*.17.21^2. 24. 25. 28. 32.38. 55^2.57. 42,17.25.28^2.29.37. 43,8. 13. 19. 21. 30.33. 44,17.20. *22*. 21.*23*. 24. 30. 34. 45,1.3.*4.50*, *24*. 9. 17. 25. 46,28. 31^2. 47,3.4.8.9. 15.17.18. 48,3.9.*18*.11.*21*.21.49,1. 2.29^3.33.50,4.16.24 ‖ Ex 1,9.19.2, 11. 18. 20.23. 3,1.6.8.8.*17*.8.11.*13*. 13.14.15^2.17.18. 4,7^2.10.*19,23.33*, *12*.10.16.18^2.19.*21.6,1.7,1.14.19*. *26.8,1. 12.16. 9,1.13.22. 10,1.12*. *21.11,1.9. 14,15.26. 16,4.28. 17,5*. *14. 19,9. 10.20.20,22.24,12.30,34*. *31,12.32,9.33.33,5.17.34,1.27*. 22. 27.30. 5,1.10.22.*32,31*.25.6,2.3^3.8. 9.9. *16,20*.10.*29*. *13,1.14,1.16,11*. *25,1. 30,11.17.22. 31,1.32,7.33,1*. *40,1*.11. 13^2.27.28.29. 7,2.7.8.*9*,8. *12,1*^{2}. 9.10. *10,3*.15.19.*8,1.12*.23. 26.*9,1,1.10,1*.8,4.8.*17,4*.15.21.25. 26. *10,18*.9,12.14.20.21.28.29.33. 10,8.24.12,3.4.22^2.23.25.43.13,5. 14,2. *15.25,2.31,13*. 5.10.11.*36*,5. 3.*14,13.20,20.32,30*.20.23.24.15, 13. 26. 25^2. 16,1.3.6.9.*33*. *32,21*.9. 10^2.15. 35^2. 17,9. 18,5.6. *32,18*.19. 26.17.19,3.6.8.9.10.14.15^2.20^2.21. 22. 24. 25. 20,21. 22. 21,6^3. 22,6.*9*. 7. 23,17. 20. 23. 24,1. 2. 13. 15. 16. 18.25,20.*37,9*. 20.22. 26,3^2. 5.6.9. 17. 24.*36,29*. 28. *36,33*. 28.3.7.24. 25. *39,18*. 26. *39,19*. 28. 29.30.35. 37.43. *30,20*. *40,32*.43. *30,20*. 29, 12.30. 31,18.32,3.19.30.34.33,1.3. 5.7.8.11^4. 34,2.3.4.34. 35,4.30. 36, 2^4.10^2.12.13.22. 37,9.38,14. 39,21. 40,12.20.21.32.35 ‖ Lev 1,1.2.*4,2*. *7,22.28. 12,1. 18,2.25,2*. 3.16.2,2. 8^2.4,1. *5,14.20. 6,1.12.17.7,22.28*. *8,1.12,1.14,1.16,1.17,1.18,1.19,1*. *20,1.21,16.22,1.17.26.23,1.9.23*. *26.33.24,1.13.25,1.27,1.4.6,4.12*, *6.17,5*. 5,16.12. *21.6,4*.12.*6,4*. 12. 18. *25*. 30. 34. 5,8.9.12.18.25. 6,7. 18.*22,2*.23.8,5.9.15.*9,9*.31.9,2.5.7. *10,3*. 7. 8. 22.23^2. 10,4^2.4.*5*. *16,27*. *24,14. 23*. 6.8.9.12^3.18.19.11,1.*13*, *1.14,23.15,1*^{2}.2.*15,2*.13,2^2.7^2.9.*14*, *2*.16.19. 14,2.5.8.23.23. *15,14.29*. *19,21*^{2}. 34.38.40. *41.45*^{3}.42.46.51. 53. 15,14.29. 16,2.*21,1*.2^3.3.15.18. 22.23^2.26.*28*.17,2.*22,18*.18,6^2.19, 2.4.23.31^2. 20,6.16.21,1.17.23^2.24. *22,18*. 22,3.13.23,2.*10.24.34.25,2*. *27,2*.10. *25,2*.10.44. *24,23*. 24,11. 25,10^2.13.41^2.26,25.27,34 ‖ Nu 1, 1.*48. 3,5.11.14.44.4,21.5,1.5.11.6*, *1.22. 8,1.5. 9,1.9. 10,1. 13,1. 15,1*. *17.16,23.17,1.9.18,25.20,7.25,10*. *16.26,52.28,1.31,1.33,50.34,1.16*. *35,1.9*. 2,1.4,*1.17.14,26.16,20.19*, *1*^{2}. 3,40.*7,4.11.11,16.23.12,14.14*, *11.15,35.37. 17,25. 21,8.34. 25,4*. *27,6.12.18. 31,25*. 4,10.15. 5,3.*4*, *15,35. 19,3. 31,13*.4.6.*12.6,2.9,10*. *15,2.18.38. 17,17. 19,2.33,51.35*, *10*. 15.17.19.23.25.6,10.10.*13.10*, *3.16,19.17,15.20,6*.23.7,6.89.8,2. 2.*3*.19. 9,4.*17,21*.10,29.30.11,2^2.6. 11. *14,13*.16.24.30. 12,4^4.8.10.11. 13. 13,26^4. 27.30.31.32. 14,3.4.7.8. 10.14.16.24.30.39.40^2.44. 15,2.18. 22.33^3. 16,5.8.*16*.14.15^2.19.24.25. 26. 17,7.8.11.15.23.24.27.28.18,1. *20*. 3^2.8.22. 19,3.4.7.14.17. 20,4.5. 8. 10. 12. *23*^{2}. 12.14.16.24^2.27. 21, 7^2. 9. 21. 22,4. 5. 7.*16*. 9.10.12.*20*. 13^2. 14.18.25^2.30.34.35.36.37. *23*, *11.25.27. 24,10*.38.*23,1.29. 24,12*. 23,4. 13. 14. 15. *26*. 5. 16^2.27. 24,1. 10.11.12. 25,1.5.6.8^2. 26,1. 27,12. 13.15. 30,1.2.15. 31,2.3.12^5.21.24. 48. 49. 12^3.53. 32,7.9.14.17.18.25. 31. 33,38.51.54. 34,2.35,25.28.32. 36,7.13 ‖ Dt 1,1.3.*4,45*.2,26.29.37. 3,23.4,1.21.39.42. 5,1.19.6,10.*1,7*. *11,29*.7,10^2.26.8,7.9,27^3.28.11,13. 27. 28. 12,9.5.*26. 16,6. 17,8. 18,6*. 13,4^2. 17. 14,25. 15,9. 17,5. 9^2.12^2. 14.18,9.11.14.19. 19,5.11.20,2^2.5. 8. 9.10.19. 21,2.3.4.6.12.19.20.22, 2.15.16.19.24. 23,6.11^2.12.16. 24, 10.15. 25,1.7. 26,1.3.7.9. 27,2.3.9. *31,1*.14. 28,13.36. 29,1.6.28. 30,1. 5. 10.13. 31,7. 9^2.14.*16*.18.20^2.21.

23. 32,40. 45. 48.49.50^{2}.52. 33,28.
34,1 ‖ Jos 1,1.*3,7.4,1.15.5,9.6,2.7,*
*10.8,1.18.10,8.*2.3.17. 2,3.9.23.24.
3,5. *6,16.24,19.22.*6.9.*18,3.* 4,4.5.
8^{2}.10. 13.18.21. 5,2.3.14^{2}.6. 6,6.7.
8. 7,3.19.23^{2}. 8,5. 9.18^{2}.20.23.29.
33^{2}. 9,1.6. *10,6. 18,9.* 9,7.8.17.19.
27. 10,3^{4}. 15. *43.* 18. 19. 20. 21.
24^{3}. 27. 11,1^{3}.2.5.19.23. 13,22. 14,
6^{2}. 10. 15,1. 3.7^{3}.8^{2}.9^{2}.10.11.13.15.
21. 16,2.3. 17,4.7^{2}. 8.17.18,12.13.
14.15.16^{2}.17.18.19^{3}. 19,12. 27. 20,
1.2.4. 6^{3}. 21,1^{3}.3.43. 22,4.6.7.8.9^{2}.
10.11^{3}.13.*15*^{4}. 22,18.19.31^{2}.34. 24,
2.*27.*24,7.8.11.21.23.24 ‖ Jud 1,1.
10.11. 2,1^{2}.4.10.17. 3,9.*15.6,6.10,*
10. 4,3.7.13.14.17. 6,7.8.19.20.22.
29. 30. 36. 39^{2}. 40. 7,2.*4.5.7.* 7,4.5.
10.11. 16. 25^{2}. 8,15. 18. 22. 9,1.15.
31. 36. 46. 48. 50. 54. 10,11. 14.
15. 18. 11,3. 8. *10.* 9. 12. *14.* 13. 17.
19.28.32.34. 35. 36. 37. 39. 12,3. 6.
13,3. 8. 9. 11. 13. *16.* 13. 15. 17.
21^{2}.22.14,3.9^{2}.10.15,1.4.11.18.16,
3.6. *10,13.* 26.28. 18,8. 10.14. 15.
23.26. 19,2^{2}.5.6.11^{2}.12.22^{2}. 23. 29.
20,1.11. 16. 20. 24. 29. 30^{2}. 36^{2}.42.
45. *47.* 48. 21,5^{2}. 6. 8^{3}. 12. 13. 23 ‖
1S 1,19.25.26.27. 2,27^{2}.34.36. 3,4.
5.6.8.11.12^{2}.15.21.4,3.5.6.7.16.19.
21^{2}.5,4.6.6,8.11.14.15.21. 7,1.3^{3}.5.
7.8^{2}.9. 8,4.6.10.22. *16,1.7.* 22. 9,3.
10.26.27. 10,3.5.11.14. 16.17.18.
22.24.25. 11,1.12.14.*12,6.20.*12,1.
8.10.17.18.19^{2}.13,13.*15,1.16,26.*
*28,15.*13.17.17^{2}.23.14,1^{2}.6^{2}.8.11.
12. 19^{2}. 26^{2}. 27. 32. 34. 36. 40^{2}. 41.
43. *20,27.* 14,45. 15,6. 10. 11. 13.
*26.*19. 20.*24.*34. 35. 16,1^{2}.7.8.10.
11. 13. 17. 19. 20. 21. 22. 23. 17,3^{2}.
8. 20. 26. 28. 30. 32. *34.39.18,18.*
33. *37. 18,17. 21. 26,25.* 33. 40.
41. 43. *44.* 45. 49. 51. 55. 18,1.10.
22. 19,1^{2}.3.4.7.9. 11. 13. 16. 17. 18.
20,4. *11. 12.* 5. *10.* 12. 13. 19. 25.
27. 29. 34. 38. 40. 21,2. 3. 5. 11. 14.
15.16. 22,1.3.5.9.11.14. 23,2.*29,4.*
3. 6. 8. 9. 10. 16. 19. 23. 24. 26. 27.
24,4.8.17.18.23.25,1.5.9.17.25.26.
36.40. 26,1.2.3.5.6^{5}.7.8. 9. 14^{3}. 15^{2}.

27,1^{2}. 2. 5. *28,2. 29,8.* 8. 9. 28,1.*2.*
8. 12. *13.* 21. 23. 29,3. 4^{2}. 6. 11. 30,
1.3.7^{2}.11.15^{2}.21.26.31,3 ‖ 2S 1,2.
5. *13.* 10. 24. 2,5. 9^{3}. 14.22^{2}.23^{2}.26.
3,7^{2}.8.12.14. 18. 20,21^{3}. 23. 24. 27.
31^{2}. 32. 33. 38. 4,5.6.8^{2}.*19,42.21,5.*
5,1.3.6.8.11.17.19^{2}.23. 6,3.6.21. 7,
2.3.4.5.17.19.28.8,7.10.9,2.3.*4.11.*
15,3. 6. 8. 9. 10,2. 3. 11,4. 6^{2}.9.10^{4}.
11^{2}.14.15.16^{2}.19.20.21.23.24. 25^{3}.
27.12,1.5.7.*13.* 12,13.15.19.20.27.
13,6.7.10.13.24.25.30.33.35.37.
39. 14,3. 4. *9.* 8. 13. 15^{2}. 18.21.*24,*
2. 24^{2}. 29^{2}. 30. 31. 32^{2}. 33^{3}. 15,2. 6.
7. 13. 15. 19. 22. 27. 16,9. 11^{2}. 16.
18. 17,7^{2}. 17. 20. 21. *17,1.* 21. 22.
17,6. 13^{2}. 14. 15^{2}. 18. 20.21.23^{3}.25.
18,2.4.12.17.22.24^{2}. 26. 28. 32. 19,
6. 12^{6}. 15. 20^{2}. 24. 28. 29.31^{2}.34.35.
36.42.20,3.4.16.21.22^{3}.23. 21,1^{2}.3.
10. 22,42. 23,10.13^{2}.16.23.24,3^{2}.4.
6. 7. 9. 10.*17.* 11. 12. 13. *18.* 14. 16.
21. 22. 23. 24 ‖ 1R 1,11.13.15.*2,*
19. 33. 2,13. 18. 28. 29. 30. 39. 40.
44. 3,1. 5. 16.26. 5,7.8.15.16.19.22.
6,8^{2}.11.12.27^{2}. 7,4.5. 14. 34. 8,1. 2.
6^{4}.7. 18. 28^{4}. 29^{4}. 30^{4}. 34. 35. 38. 41.
42.44.46.47.52^{2}.54. 59. 9,2. 24. 28.
10,2.6.7.19.11,2.18.21.22.40.12,3.
12. 15^{2}. 20. 22. 23^{2}. 27^{3}. 13,1. 6. 7.
8.10. 11. 13.*31.* 18. 20. 21. 22. 27.
29^{2}.14,5.10.13^{2}.28. 15,18.20. 16,1.
7.12.13.18. 17,1. 10. 18. 19. 20.*21.*
24. 18,1^{2}.2. 3. *5.* 5^{2}. 19. 20. 21. 22.
40. 42. 43. 44. 46. 19,2. 3. 9. 20,2.9.
12.13.22.28. 30^{2}. 31. 32. 35. 38. 39.
21,2. 3. 4. 6. 8^{2}. 14. 15. 16. 17. *28.*
20. 22. 22,2. 3. 4^{2}.*5.* 8. *18. 30.* 9.13.
15. 17. 26^{2}.3.5.36^{2}.50 ‖ 2R 1,3.6.
10.15^{2}.2,2.3.59.19.21.25. 3,7^{2}.13^{3}.
24.26. 4,1. 6.8. 9. 11. 12.*25.* 13. 18.
19^{2}.20.22.24.25^{2}.27.36^{2}.40^{2}. 41. 5,
3. 5. 6. 8. 11. 15. 23. 24.25. 6,1.8^{2}. 9.
10.11.18.19.21. 22. 23. 32. 7,3.*9.* 4.
5.6.7.8^{2}.10^{2}.12.18. 8,1^{2}.3.4.5. 8.14.
9,3.*12.* 5. 6^{3}. 11. 13. 14. 18. *19.* 23.
25.27.32.33^{2}. 10,1. 5. 9. 14. 15. 17.
30.11,7.8.9.13.14.15.12,5.14,8.9^{2}.
15,12.16,7.9.10. 17,4. 18,14.17.18.
19.22.26^{2}.30.31. 32^{2}. 37. 19,2. 5. 6.

9^{2}. 10. 20^{2}. 32. 34. 20,2^{2}. 5. 8. *19.*
11.12.14.16. 21,7^{2}.22,4.8^{2}.9.14.16.
20.23,6.9.11.12.25.25,6.23 ‖ Jes 2,
3^{2}.4. 3,8. 6,3. 7,3^{3}. 10. 8,3. 19^{4}. 9,19.
10,21. 13,8. 14^{2}. 14,2. 15^{2}.19. 16,1.
12.13. 17,7.8. 18,2^{2}.7. 19,3.11.20.
22,5.8.11.15.18. 23,11. 24,18. 28,
11. 29,11.22. 30,29. 36,2.4.7.10.
11^{2}.15.17.22.37,2.5.6.7.9.10.15.
21^{2}.23.33^{2}.38,2^{2}.4.5.18.19.39,1.3.
5.8.45,20.49,22^{2}. 51,1.2^{2}.6. 55,7^{2}.
56,3.7. 60,7. 62,11. 65,2. 66,2.17.
19 ‖ Jer 2,7.4,3.5.*8.14.*5,5.8.6,19.
21. 7,1.*11,1.18,1.21,1.30,1.32,1.*
*34,1.8.35,1.40,1.44,1.*4.12.20. 9,2.
10,2.12. 23. 13,11. 14. 14,1.12.18.
15,1.18,11.18.19,2.14.15.21,4. 22,
8.11.18.23,35.37.25,26.30. 32. 26,
3.8.9.11^{3}.12^{4}.13.16^{2}. 17. 18. 19. 22.
23^{2}. 27,1. 3^{6}. 4^{2}. 9^{5}. 14. 16.19.22.*32,*
*37.*28,3.*4.*28,5.*15.*6.8.12.13.16.29,
1^{3}.2.7.8.10. 14. 16^{3}.19.21^{2}. 25^{3}. 26^{2}.
30.*32,26.33,1.19.23.34,12. 35,12.*
36,27.37,6.43,8. 31.30,2.3.4^{2}. 31,4
(5). 7(8). 10(11). 19 (20). 32,8. 12.
16^{2}.18.36.42. 33,4.14.26. 34,2.6.7.
17^{3}.22. 35,2^{2}.4.11.13.15.17^{2}. 36,1.
7.14.16^{2}.19.20.23^{2}.32. 37,2.7^{2}.13.
14.16^{2}.18^{2}.38,1.2.4.6.7.8.9.11^{2}.12.
14^{2}. 15. *17.* 16. 17. 18.19^{2}. 22. 23.
24.25.27.39,1.5.14^{2}.16.40,2.4.5.6.
8.12^{2}.15.16^{2}. 41,1.6.7^{2}.8.12.14.15.
42,2^{2}.4.5.8.10.12.20^{2}. 43,1. 2. 44,1.
7. 20. *24.* 24. 45,1. 46,1. *47,1. 49,*
31. 10. 13. 16^{3}. 25. 47,1. 3. 5. 6. 7.
48,1.8.11^{2}.19.21^{3}.31.36.40.44^{2}.49,
2.20^{2}.21.*50,44.* 28.31.34. 36. 50,1.
5.6.14. 16. 18^{3}. 19. 29^{3}. 36^{2}. 37^{4}. 38.
45^{2}. 51,3^{4}.9. 12^{2}. 35. 60^{3}. 61. 62. 63.
52,9.15.26 ‖ Ez 1,3.9^{2}.10.12^{2}.23. 2,
3. 3,1.3.5^{2}.6.11.13.15^{2}.22.23.26. 8.
5,4^{2}. 6,2.9.10. 11. 13. 7,12. 13^{2}. 14.
16.26. 8,3.7.14^{2}.16^{2}.17. 9,3^{2}. 10,1.
2^{2}.7.11.22. 11,1.11.24.25. 12,3.12.
19^{2}. 13,2.9.11.14.16.17.19.20. 14,
4^{2}.6.*20,30.33,10.*14,7^{2}.19.21.16,5.
25. 26. 29. 61. 17,1. 3^{2}.8^{2}. 18,6^{2}.*15.*
18,11. 19,1.4.9^{2}.11. 20,6.10.15.18.
27.28.30.35.42^{2}. 21,2^{2}.7^{3}.9.12.17^{2}.
19.22.26.32.34.35.22,13.19.20.23,

5.12.14.39.42.44^3.24,2.3.18.23.25,
1.3^3.6. 26,7.20. 27,3.29. 28,21.29,
18.30,22.25.31,2^3.4.7.8.10.12.14^3.
17.18^2. 32,6.18.24. 33,2.10.12.25.
34,13^2.14.21. 36,1.20.24.29. 37,7.
9^2.12.17.21. 38,2.8.15.28^2.40,2^2.6.
16^3.17^2.18.23.26.27.28.31^2.*34.37*.
32. 35. 44^2.46. 48.49. 41,1.4.6.9.
12.15.19^3.25^2.26. 42,1^2. *46,21*.2.
3.4.7.10^2.13.14^2.19.43,1.3^2.4.5.16.
17.19. 44,4^2.6.7.9.11.13.16^2.17.
19^2.21.27.30.45,2.7^3.11.16.19^2.46.
91^3.20.21. 47,1.2.7.8^2.9.16.19. 48,
1^2.12.20.21.28 ‖ Hos 1,1.2.2,9.3,1.
5.5,4.13^2.15. 6,1. 7,10. 8,1. 9,1.13.
11,5.12,5.7.14,3 ‖ Joel 1,1.14. 2,
13.20^3.4,2.8.12 ‖ Am 2,7.3,7.4,8.5,
16^2.7,10.12^2.14.15.8,2 ‖ Jon 1,1.*3*,
1.2. *3,2*.4. 5^3. 6. 7. 12.13.14.15.2,
2.3.5.8.11.3,3.6.8.4,1.2.9 ‖ Mich 1,
1.3,4.4,2^2.3.7,17 ‖ Nah 1,9 ‖ Hab 1,
13 ‖ Zeph 1,1.3,2.9 ‖ Hag 1,1^2.6.9.
2,2^3.12^5.15.16^2.20.21 ‖ Zach 1,1.*7*.
7,1.8.2,2.*4,4.5,10.6,4*.4.8.12.15.
3,2.4.10^2.4,6.5,3^2.8^2.6,6^3.8.7,3^2.5.
8,3.21.11,13^2.14,2.5.8^2.17 ‖ Mal 1,
1.2,13.3,1.10.16 ‖ Ps 2,7.3,5.4,6.5,
1.8. *138,2*. 22,9.28. 25,15. 27,14^2.
28,2.5^2. 30,10. 31,7. 33,14.15.18.
34,16^2.37,34.39,13.40,5.41,2.42,
8.43,3^2.4^2.50,4^2.51,2.52,2.55,17.
62,2.69,34.73,17.77,2^2.78,54.79,
6.12.80,1.84,3.8^2.85,9^2.90,16.95,
11.99,6.102,17.20.104,8.105,13^2.
107,6.*13.19.28*. 107,7.30. 109,14.
119,20.36.48.59.120,1.121,1.123,
2^3. 130,7. *131,3*. 137,9. 142,2^2.7.
143,1.144,13 ‖ Prv 2,18^2.3,5.5,8.6,
6.29. 7,22^2.23.25. 8,4.15,12. 16,3.
17,8.19,24.26,15.30,10.31,8 ‖ Job
1,8.*12.2,2.3.6*.14. 2,3.5^3.5,8^2. 7,5^2.
10,2.21.13,3^2.15. 15,13.25^2.16,11.
20. 18,18. 22,26. 30,22. 33,26.34,
18.23.31. 36,21. 38,20.22.41. 40,
23.41,1.42,7^2.8 ‖ Cant 2.4.3,4^2.4,
6^2.6,11.8,2 ‖ Ruth 1,7.15^2.16.2,2.
9.11.22.3,16.17.4,11.14 ‖ Thr 2,
12.18.3,21.41^2.4,4.17^2 ‖ Eccl 1,6.
7^2.3,20^2.4,17. 7,2^3. 9,1.3.4. 10,15.
12,5.6.7 ‖ Esth 1,22^3.2,3^3.8^4.12.*15*.
13.14^3.16^2. 3,12^3.13. 4,2.6^2.8.10.
11^3.13.15.16. 5,4.*8*.5.10.12.14.6,
7.12^2.14. 7,7.8. 8,9^3. 9,20.*30*.30 ‖
Dan 1,11. 8,9^3. 9,2.3.6^3.17^2.10,16.
11,6.7.9.12,7 ‖ Esr 3,1.7.8.4,2^2.7,7.
9.8,15^2.17.9,4.11.10,6 ‖ Neh 1,6.9.
11^2. 2,4.5^2.7.8.9.11.12.14^2.3,36.4,
3.5.8.*13*^{3}.9. 5,1.6,10^2.11.7,5.8,1.
3.13^2.9,4.16.23.29.34.10,29.39.40.
13,6 ‖ 1Ch 2,21.7,23.8,6.9,25.10,4.
11,1.3.15^2.18.12,1.8(9).19(20).
20(21).13,6.13^2.14,1.15,3^2.12.16,
20^2.23.17,1.2.3.4.5.15.18,9.19,2^2.
21,2^2.5.8.*17*.9.10.11.13.18.22.
23.26.27.28,1 ‖ 2Ch 2,2.10.4,2.5,2.
3.7^4. 6,8.19^4.20^4.21^2.25.26.29.32^2.
37.7,2.8,18.9,1.5.12. 10,3.12.15^2.
11,2.3^2.4. 12,5^2.7.11. 14,10. 16,2.
4^2.7. 10. 18,2^2.3.4.5.*14*.7.*17.29*.
8.12.14.25^2.28. 19,1.2.4.6. 20,21.
24.27.28.37. 22,7^2.9. 23,2.7.12.14.
15. 24,11^2.12.19.23. 25,17.18^2. 26,
16.27,2. 29,18. 30,6^2.20. 32,6.19.
24.33,7^2.10.18.34,9.15^2.16.22.28^2.
53,21.22.36,13.20.

הַאֵל...וְאֵלֶיךָ *interrog.* Jes 36,
12.

וְאֶל(־) Gn 3,16.19.6,16.18,7 ‖ Ex
24,1.11.13.25,21.30,31 ‖ Lev 2,
12.9,3.*24,15*.12,4.17,4.9.18,19.20.
20,2 ‖ Nu 4,19.11,18.18,26.27,8 ‖
Dt 1,7.23,25.33,7 ‖ Jos 1,16 ‖ 1S 6,
20.27,10 ‖ 2S 3,29.11,13.18,27.22,
7.23. 24,5.6 ‖ 2R 7,12. 19,33.22,
18 ‖ Jes 8,22.22,18.40,18.25.66,2 ‖
Jer 3,6.4,23. 9,16. 21,8. 25,2.9. 26,
15^2. 27,12.6^2. 29,24. 36,31.39,15.
50,21.35^3.51,1 ‖ Ez 2,6.4,7.7,18.
11,21. 18,9.12. 20,38. 22,9.23,42.
31,13. 38,12. 40,14.40^2.43. 41,17.
43,20^2.44,25.48,32 ‖ Hos 4,8.11,
7 ‖ Joel 4,3 ‖ Zach 10,10 ‖ Ps 18,7.
69,27.80,12.104,22.29 ‖ Prv 19,
18 ‖ Job 5,3.5.10,9.32,21 ‖ Eccl 1,
5 ‖ Neh 2,13^2.11,35 ‖ 1Ch 11,25 ‖
2Ch 8,17.34,26.

אֱלֵי־ Job 3,22.5,26.15.22.29,19.

אֵלַי, אֱלַי (לִי) *suff.*

י״נ בש״א כ״נ כ״ב ובמ״ב ה׳ י״א אֱלַי תמורת אֵלַי.

Gn 4,10.18,21.24,30.40.44. 26,27.
27,19. 29,34. 30,10. 31,5.11.39.52.
32,10. 34,11.12. 38,16. 39,14.17.
42,20.32. 43,23.29. 44,21. 45,5.9.
10.18.46,31.48,3.4.9 ‖ Ex 3,9.16.
6,12.30.11,8.14,15.18,15.16.19,4.
22,22.26.24,12.32,2.26.33,12 ‖ Nu
11,12.22,8.10.16.17.37.24,12 ‖ Dt
1,17.22.42.*2,2.9.31.3,2.26.5,25.9*,
12.13.10,11.2,1.17.3,26^2.4,10. 5,
19.20. 9,10^2.11.19. *10,10*. 10,4^2.4.
18,17.31,2.28 ‖ Jos 2,4.10,4.22.18,
4.6.8 ‖ Jud 4,18.10,12.11,7.12.12,
3.13,6.10^2.16,10.*13*.18,24 ‖ 1S 5,
10. 9,21. 13,9.12. 14,33.34. 15,16.
32.16,17.19.17,8.43.44.45.19,15.
17.20,31.21,3.15.22,13.23,22.28,
21.29,6 ‖ 2S 1,7.9.6,9.11,6.12,23.
14,10.15,26.19,43 ‖ 1R 2,7.42.5,
22.23.12,5.9.12.13,6.17.18. 17,18.
18,19.30.20,7.39.22,14.16 ‖ 2R 2,
9.4,6.5,7.8.11.6,26. 9,12. 10,6.19.
18,22.25.31. 19,20.27.28. 22,15 ‖
Jes 6,6.8,1.3.5.11.*18,4.31,4*.21,6.
11.16.36,7.10.16.37,21.28.29.41,
1.44,22.45,22.46,12. 48,12. 49,1.
51,1.4^2.7.55,2.3.11.63,5 ‖ Jer 1,5.
12.2,1. 13,6.8. 16,1. 18,5.24,4. 7.
9.12. 3,6.11. 11,6. 14,14. 15,1.13.
13,3.14.*11,9. 14,11*. 2,27.29. 3,2.
7.10.4,1.7,26.11,11.14.13,1.*17,19*.
27,2.11. 16,12. 17,15. 24. 27. 18,
19.24,7.25,3.7.15.26,4.28,1.29,12.
30,21^2. 32,6.8.25.33. 33,3. 34,14.
17.35,14.*15*.16.36,18.37,7.38,15.
49,4 ‖ Ez 2,1.*3,4.10.8,9.13.12,2*.
46,24.2,*2*^{2}.*3.3,1.3.2,3.22.24*. *4,15*.
16.8,5.6.8.12.15.17.9,9.11,5.37,3.
4.9.11.41,4.42,13.43,7.18.46,20.
47,6.8.9. 3,7.16.*6,1.7,1.11,14.12*,
1.8.17.21.26. 13,1. 14,2.12. 15,1.
16,1.17,1.11.18,1.20,2.21,1.6.13.
23.22,17.23.23,1.24,1.15.25,1.28,
1.11.20.30,1. 33,1.23. 34,1. 35,1.
36,16.37,15.38,1.14,1.20,8.39.23,
26. 24,19.20. 26,1.*29,1.17.30,20*.
31,1.32,1.17.2. 33,21.22^2. 40,4.5.
41,22.43,6.19.44,2.5.13.15 ‖ Hos
3,1.7,7.14.8.*8,2*.7,15 ‖ Mich 7,10 ‖
Hos 2,17 ‖ Zach 1,3.4.9.*14*.2,3.6.

4,*2.5.6.13.5,2.3.5.11*.6.8. *6,9.* 6,5. 8.7,4.*8,18*.11,13.15.12,10 ‖ Mal 3, 7 ‖ Ps 2,7. 7,7. 25,16. *86,16.119, 132*.31,3.40,2.42,4.11. 69,17.71,2. 77,2.101,2.102,3 ‖ Job 21,15.31, 23.32,14.42,78 ‖ Ruth 2,21 ‖ Eccl 9,13 ‖ Dan 8,1².14.*17.10,11.12*.9, 21 ‖ Esr 9,1 ‖ Neh 1,9.6,2.4.5 ‖ 1Ch 12,17(18).21,2 ‖ 2Ch 10,5.9.12.18, 15.34,23.

אֲלֵי...וְאֶל־ Jes 51,5.

וְאֵלַי Hos 7,15 ‖ Job 4,12 ‖ Esr 9,4.

(לָךְ, לְךָ) אֵלֶיךָ Gn 6,20.21.18,10. 14 19,5.21,12.22,2.*26,2*.24,50.31, 16.29.52.35,1.42,37.*44,32*.42,37. 43,9.44,8.47,5.48,2.5 ‖ Ex 4,1.5. 23. 6,29.7,16.14,12.18,6.22. 19,9. 20,24.23,27. 25,16.*21*.27,20. 28,1. 29,42 ‖ Lev 24,2 ‖ Nu 6,25.26.10, 3.*4*.19,2.22,20.*35*.37.38.23,26 ‖ Dt 5,24.25.28.13,2.3.8.15,16.22,2.23, 16.24,11. 28,7.30,14 ‖ Jos 1,17 ‖ Jud 3,19.20.4,7.6,18.7,4².9,33.11, 8 ‖ 1S 3,9.17².8,7.9,16.17.23.10,2. 8².11,3.16,3.17,45.20,12.24,5 ‖ 2S 3,12.24.7,20.27. 10,3. 14,32. 17,3. 20,16.21 ‖ 1R 8,33².43.47.48².52. 12,10.13,22.20,5.6.21,21.22,18 ‖ 2R 3,14. 5,6².13². 8,9.9,5².11.20, 14 ‖ Jes 14,10.16.39,3.55,5.65,5 ‖ Jer 1,19. *15,20.* 2,31. 7,27. 11,20. *20,12*.12,1.6.13,12.*16,10*.15,2.*21, 12*.15,19.16,19.19,2.30,2.*36,2*.32, 7.36,2.38,20.25².12.40,15.44,16. 50,31.51,25 ‖ Ez 2,8².3,3.6.7.10.4, 8.7,7.12,9.24,26.33,31.35,3.37,18. 38,3.*39,1* ‖ Joel 1,19.20 ‖ Jon 2,8. 3,2 ‖ Hab 1,2 ‖ Ps 5,3.22,6.25,1.28, 1.*30,9.* 2. 30,3. 32,6. 9. 40,6.42,2. 51,15.56,4.59,10.18.61,2.86,2.3.4. 88,10.14. 91,7.10. 102,2. 104,27. 123,1.141,8. 142,6. 143,6.8.9.145, 14 ‖ Job 4,2.5.15,8.30,20.40,27² ‖ Thr 5,21 ‖ Dan 10,11².20 ‖ Esr 9, 6 ‖ Neh 9,26.27 ‖ 1Ch 17,18.19,3 ‖ 2Ch 6,33.34.37.38. 10,10. 18,17. 20,9.

אֵלֶיךָ...וְאֶל־ Ez 29,10 ‖ Ps 30,9.

וְאֵלֶיךָ Gn 4,7 ‖ 2R 18,27 ‖ Jes 36, 12.

(לָךְ) אֵלַיִךְ, אֵלָיִךְ Gn 39,16 ‖ Jos 2,3.18 ‖ 1S 25,14.28,8 ‖ 2S 14,10 ‖ 1R 2,14.14,6 ‖ Jes 60,11.13.14 ‖ Jer 2,19.21,13.22,21 ‖ Ez 7,6.16, 33.21,8.27,31².32.36,15 ‖ Hos 3, 3 ‖ Nah 2,14.*3,5* ‖ Zach 2,15.

וְאֵלַיִךְ...אֵלַיִךְ Jes 45,14.

(לוֹ) אֵלָיו Gn 8,9².11.12. 12,4.7. 15,4.7.*9.17,11.19,21.22,1.27,1². 39.30,29.32,29.33,13*.18,9.20.19, 3.20,16.22,11.24,5.6.24.*25. 27,42.* 26,9.26. 27,26. 29,23. 30,27. 35,7. 39,17.19. 21. 40,8.*10.44,7.* 42,31. 43,3.19.*45,27*.44,18.46,29.31.47, 18.48,10.13.50,17 ‖ Ex 3,2.4.18.4, 2. *19,24*.11.15. *9,1.* 6,2. *33,15.* 7, 16.*26.8,16.9,13.13,14.*9,29.10,3. *32,1*.10,7.18,17.19,3.32,26.34,30. 31.36,3 ‖ Lev 1,1.4,23.*28*.9,9.12.13. 18.21,2.3.25,25 ‖ Nu 5,8.7,89².8,2. 9,7.10,30.*23,4*.12,6.17,21. 20,18. 19.22,7.32. 23,6.15.17. 27,11. 32, 16 ‖ Dt 4,7².13,9.18,15.25,8.9.26, 3.28,25.31,7.34,4.9 ‖ Jos 3,4.5,13. 7,3.*9,9*.9,16.10,23.13,1.14,6 ‖ Jud 3,13.20.4,6.*18.11,36.13,10.16,9. 12.14. 15.* 21. 6,12². *15. 17. 17,9. 19,18*.13. 14. 16.*7, 9.* 19. 20.27. 8, 1.14. 9,36.*38.* 11,28. 18,25. 19,12. 20,23 ‖ 1S 2,16.27.*19,4.20,32.23, 17.29,6*.3,7.8,5.11,3.14,52. 15,28. 32. 16,15. 17,28. 21,11. 22,1.2.13. 23,3.*24,5.* 25,17. 28,7.9.21. 30,12. 15.31,11 ‖ 2S 1,3.*14,31.4. 14,16.* 8.2,1. 3,16. 6,10. 9,2.10,9. 11,4.7. 12,1.4.18².21.23. 13,5.11. 14,3.29. 15,2.3.17,6.12.23,21 ‖ 1R 1,13.2, 16.30.*42. 13,14. 15. 20,34.42. 22, 15.* 3,11.21. 8,58. 9,2.3. *19,15. 22, 21.* 10,2.*21,5.*11,9.10.12,7.10.13, 4.6.14,3.17,2.*8*.18,15.17.30.31.19, 9.13.19². 20,8.10.23.33.40. 21,4.5. 7.19².22,13.15.16 ‖ 2R 1,5.6.*8.2,3. 5.16.19,3*.6.9².9.*11.13*.11.13.16.2, 18.20. 3,12. *6,18.*4,23.36.5,10.25. *8,10*.26.6,15.26.32.33.7,17.8,21.9, 32. 10,7.15².11,4.13,4.14.15.16,9. 20,1.4.14.22,18.23,17 ‖ Jes 2,2.7. 4.11,10.19,17.36,3.37,3.38,1.39,3. 44,17.46,7.49,5 ‖ Jer 1,2.9,11.20. 3.21,1.34,2.36,4.15.*40,14.* 37,14, 40,2.42,6.9.45,4.51,44 ‖ Ez 9,4.17, 6.12.19,4.31,8.32,2.40,49 ‖ Hos 1, 4.11,4.14,3 ‖ Jon 1,6.8.*11* ‖ Hab 2, 5² ‖ Zach 2,8.3,4.4,11.*12*.6,12.13, 3.6 ‖ Mal 2,3 ‖ Ps 4,4.23,25.32,6. 34,6.36,3.51,2.66,17 ‖ Prv 26,27 ‖ Job 1,12.2,13.7,17. 9,4.12.11,13. 15,26. 21,19. 22,27. 33,13. 34,14². 39,11.42,11 ‖ Ruth 2,10 ‖ Thr 2, 19 ‖ Esth 1,14.3,4.6,5.7,7 ‖ Dan 8, 6.7.11,16.23 ‖ Esr 10,1 ‖ Neh 2,8. 6,8 ‖ 1Ch 11,23.12,23(24).13,13. 19,10. 29,23 ‖ 2Ch 10,7.16,7.9.18, 12.14.20. 21,12. 25,7.10.15.16. 26, 20. 30,9.31,10.32,1.6.33,13.18.34, 26.35,21.

אֵלָיו...וְאֶל־ Jos 9,6 ‖ 1S 10,14.

וְאֵלָיו Dt 24,15.

(לָהּ, לָהּ) אֵלֶיהָ Nu 32,42. Zach 5, 11. Ruth 2,14a.) Gn 16,13.20,4. 6. 24,14.43.45.58. 29,21.23.*30,4. 38,2.18*.30,3.22.38,16.39,10 ‖ Dt 20,10.21,13.22,13.14 ‖ Jos 2,17 ‖ Jud 4,5.8.19.*20.13,3.16,11.13.19, 28*.4,22.*16,1*.16,5.7.18 ‖ 1S 1,14. 25,14.28,7 ‖ 2S 12,24.13,20.14,2. 20,17 ‖ 1R 14,5.17,10.*11*.13.19. 21,6 ‖ 2R 4,2.5.6.13.17.6,29.22, 14 ‖ Jes 40,2.66,12 ‖ Jer 3,1.8.17. 6,3. 36,2. 48,44. 49,19. *50,44.* 50, 14 ‖ Ez 2,10.4,3.23,17.44. 24,4 ‖ Hos 3,3 ‖ Jon 3,2 ‖ Job 2,10 ‖ Ruth 1,18.3,5.4,13 ‖ Eccl 9,14 ‖ 2Ch 34, 22.

(שֶׁל v. מִשֶּׁלָּנוּ, הֲלָנוּ; לָנוּ) אֵלֵינוּ Gn 19,5.34,17.42,21².33. 43,5. 44, 27 ‖ Ex 8,23 ‖ Nu 32,19 ‖ Dt 1,6. 25.5,24 ‖ Jos 9,11.10,6² ‖ Jud 13,8. 21,22 ‖ 1S 4,3.14,9.12 ‖ 2S 11,23. 18,3² ‖ 2R 1,6.4,10.13.10,5 ‖ Jes 7, 6.14,10.36,11 ‖ Jer 26,16.29,28. 40,10.42,5.44,16 ‖ Ps 40,6 ‖ Neh 4, 14.5,18 ‖ 1Ch 13,2.3.

אֵלֵינוּ...וְאֶל־ Jos 22,28.

v. מִלָּכֶם, לָכֶם) אֲלֵכֶם, אֲלֵיכֶם

pron. מָה) Gn 22,5.42,14.22.45, 12 || Ex 3,13.15.7,4.9.11,9.12,26. 23,13.24,14 || Lev 9,4.6.26,9 || Nu 15,23.18,4 || Dt 1,9.20.29.43.45.4, 12.15.10,4 || Jos 6,10.9,12.20,2.23, 15 || Jud 9,7 || 1S 6,21.11,10.14,9 || 2S 13,28 || 2R 1,7.2,18. 10,2. 17, 13 || Jes 8,19 || Jer 7,13.25.35,15. 44,4.23,38.25,3.4.26,5.27,9.14.29, 12.35,14.42,21 || Ez 13,8.12.14,22. 36,9 || Zach 1,3.4,9.6,15 || Mal 2,1. 4.3,5.7 || Ps 129,8 || Prv 8,4 || Thr 1, 12 || Neh 6,3.

אֲלֵיהֶם ,אֲלֵהֶם (לָמוֹ ,לָהֶם) v. pron. הֵם) Gn 19,6.10.18. 24,26. 42,7.9.12.45,24.49,29. 26,27. 34, 14.37,6.13.18.22.40,6.9.42,14.17. 50,19. 42,7.24.36. 43,2.11.23.33. 44,4.6.45,27 || Ex 3,13.16.5,4.21.7, 13.22.8,11.15.9,12.9,27.10,8.10. 12,21.16,23.19,25.35,1. 16,3.12. 15.19.34,31.24,14.32,2.13.34,31 || Lev 1,2.18,2.19,1.21,1.22,18.33, 2.10.25,2.27,2.10,4.11.11,1.15,2. 17,2.22,3 || Nu 5,12.6,2.15,2.18. 38.18,26.30.25,2.28,2.33,51.34,2. 35,10. 9,8.31,15.13,17.22,8. 14,2. 28.16,3.32,20.29 || Dt 1,3.5,1.29,1. 31,2.32,46. 18,18.20,3. 21,18.28, 32 || Jos 4,12.6,6.23,2.7,2.22,2.8.9, 8.10,25.17,15. 11. 21. 22. 10,9.20, 4.21,2 || Jud 3,28.18,4.19,23. 8,8. 23.24.9,57.12,2.18,2.18. 19,23.25. 21,22 || 1S 5,8.11,2.12,5.14,8.9 || 2S 2,5.18,4.21,2 || 1R 8,52.12,5.28.22, 6.12,7.9.10.14.16.13,12.21,11² || 2R 1,2.2,18.9,11.12,8.18,19.3.7. 12.6,11.11,15. 19. 9,19.20.10,6.7. 13,23.18,18.19.27.22,15 || Jes 1,23. 28,12. 36,4.37,6.48,13 || Jer 1,17. 7,27. 2,3. 5,19.8,4.11,3.13,12.13. 14,17.15.2.16,11.17,20.19,11.23. 33.25,27.28.30.26,4. 38,26.43,10. 7,27.11,11².14,14.15,19.21,3.23, 21.25,15.17.30. 26,2.27,17.29,19. 35,5.17.36,14.25.31.38,4.41,6.42, 9.42,4.43,1 || Ez 2,4².3,27.14,4.20, 5.27.24,3.33,2. 34,2.37,4.12.7.3, 4.6.11.6,2.9,7.12,10.23.28.33,11. 12,23. 16,37. 20,3. 7.29.9. 23,16. 27.40.24,14.33,25.27.34,20 || Ps 99,7 || Job 29,24.42,9 || Eccl 8,14² || Esth 3,4.9,23.26 || Esr 6,21.8,28. 10,10 || Neh 2,17.6,17.13,21 || 1Ch 12,41.19,17 || 2Ch 8,11.10,5.9.18, 5.23,14.7.10.14.14,8.24,17.

אֱלֵימוֹ Ps 2,5.

וַאֲלֵיהֶם Lev 17,8 || 2S 20,3.

וְאֶל־ ,אֲלֵהֶם Jud 9,1.

אֲלֵיהֶן ,אֲלֵהֶן Ex 1,17.19 || Dt 1, 22 || Ez 41,25 || Ruth 1,20.

——— אֵל = אֵלֶּה v. pron. ———

אֵל I

fortis, robustus; robur, potestas,

הוראתו כח, עָצמה ויכלת; ונחלקו בו הפותרים אם שרשו אול או איל, ע״כ הצנגודהו ע״פ סדר הא״ב. וטעם יֶשׁ־לְאֵל יָדִי: יש לכח ידי או יש כח בידי, ותרגומו (בראש׳ ל״א, כ״ט): אית חילא בידי. ואמר הראב״ע על: אֵל ו״י וַיָּאֶר לָנוּ (תהלים קי״ח, כ״ז) התקיף הוא השם שהאיר לנו. ויש מחברים לו מי כמכה בָּאֵלִם (שמות ט״ו, י״א), אֱלִידם דיחזקאל ל״א י״ד ואֵלֵי גִבֹּרִים (ל״ב כ״א); והאי דל״א י״א למדנחאי מלא יו״ד. וע׳ הערתנו לשרש אַיִל.

Ez 31,11.

לְאֵל Gn 31,29 || Dt 28,32 || Mich 2, 1 || Prv 3,27 || Neh 5,5.

אֵלִים *pl.* Job 41,17.

——— conf. אַיִל I pl. ———

אֵל II

deus; *dei imago.*

הוא השם העתיק להעצם הנעלה, אשר לו העז והממשלה, גם בשפת הכנענים (פיניקים) והצביים; ובא לרב בהרכבה עם שעצ״ם מלפניו או מלאחריו, ע״ד השמוש בשם יָהּ (בה״א רפ״ה), וכמוהו גם להורות על הגדלה והפלגה: הררי־אֵל, ארזי אֵל.

Gn 14,20.22.16,13.17,1. 21,33.33, 20.35,11.48,3 || Ex 20,5.34,6.14 || Nu 12,13.16,22. 23,8.19.22.23.24, 4.8.16.23 || Dt 3,24.4,24.31.5,9.6, 15.7,21.32,4.12.18.21 || Jos 3,10. 22,22².24,19 || 1S 2,3 || 2S 22,32.23, 5 || Jes 8,8.10.9,5.10,21.12,2.14,13. 31,3.40,18.43,10.12.44,10.15.45, 14.15.20.21.22.46,6.9 || Jer 51,56 || Ez 10,5.28,2².9 || Hos 2,1.11,9.12, 1 || Jon 4,2 || Mich 7,18 || Nah 1,2 || Mal 1,9.2,10.11 || Ps 5,5.10,11.12. 16,1.17,6.19,2.29,3.31,6.36,7.43, 4.50,1.52,3.7.55,20.68,21.36.73, 11.17.74,8.77,10.14.78,7.8.18.19. 34.41.80,11.81,10.82,1.83,2.84,3. 86,15. 89,8. 90,2.94,1². 95,3. 99,8. 106,14.21.107,11.118,27.139,17. 23.149,6.150,1 || Job 5,8.8,5.13. 20. 9,2. 25,4.12,6.13,3. 15,4.11.13. 25.16,11.18,21.19,22.20,15.22,13. 27,2.9.11.13.31,14.23. 32,13.33,4. 14.29.34,12.23.31. 35,13. 36,5.22. 26. 37,5.10.14.38,41.40,19 || Thr 3,41 || Dan 11,36² || Neh 9,31.

וְאֵל Gn 28,3.43,14 || Ps 7,12.78, 35 || Job 23,16.34,5.

הַאֵל *intrrrog.* Job 8,3.

הָאֵל Gn 31,13.46,3 || Dt 7,9.10, 17 || 2S 22,31.33.48 || Jes 42,5 || Jer 32,18 || Ps 18,31.33.48. 68,20.21. 77,15.85,9 || Dan 9,4 || Neh 1,5.9, 32.

וְהָאֵל Jes 5,17.

בְּאֵל Ex 6,3.

כָּאֵל Dt 33,26 || Job 40,9.

לָאֵל Gn 35,1.3 || Ps 57,3 || Job 13, 8.21,14.22,17.31,28.33,6.34,10. 37.

לְאֵל Gn 14,18.19 || Ex 34,14 || Jes 44,17 || Ps 42,3.9.10.44,21.81,10. 136,26.

הַלְאֵל *interrog.* Job 13,7.21,22. 22,2.

מֵאֵל Gn 49,25 || Ps 104,21 || Job 20,29.35,2.

שֶׁאֵל Ps 146,5.

אֵלִי *suff.* Ex 15,2 || Jes 44,17 || Ps 18,3.22,2.11. 63,2. 68,25. 89,27. 102,25.118,28.140,7.

אֵלִים *pl.* Ps 29,1.89,7.

בָּאֵלִם Ex 15,11.

——— v. n. pr. ———

אֶלְגָּבִישׁ

grando.

שרשו גָּבִישׁ (קריסטאלל) בתוספת אֵל, המורה

בערבית הא הידיעה. מפני שנלידי הברד והקרח מתנוצצים כעין הבדלח ואבן יקרה.

Ez 13,11.13.38,22.

——— conf. גָּבִישׁ ———

אַלְגֻּמִּים [אַלְגּוּם pl.t. הָאַלְ׳, אַלְגּוּמִּים

lignum pretiosum, santalinum.

מין עץ אדום (סַנְדָל), ולד״ק הם הקאָראללען הגדלים בקרקע הים, ובהפך אַתָּן אַלְמֻגִּים בס׳ מלכים א׳, וכן במשנה ובגמרא: אלגים, וגם בזה אַל ת׳ ה״א הידיעה.

2Ch 9,10.11.

וְאַלְגּוּמִּים 2Ch 2,7.

——— conf. אַלְמֻגִּים ———

אֱלוֹהַּ, אֱלֹהַּ

Deus, *verus Deus;* pl. אֱלֹהִים dii veri falsive, imagines deorum, numina, angeli, reges, principes, iudices et magistratus.

הוראתו כשם אֵל להקב״ה, כדוגמתו בערבית ובארמית, וכשהוא קדש רָבוֹ כִּכְלוֹ מלא (וסמנך וימָּלא כבוד יי׳). וי״נ בתהלים מ״ב ו׳: ישועת פני ואלהי בהמשך מלת אלהי מפסוק ז׳, כאשר יגידו עליו רעיו, ולהפך בירמיה י׳ י״א ממשיכין מלת אֱלָהּ לפסוק י״ב וקורין עם השבעים: אֱלָהּ עשה ארץ בכחו. ואולי קרה לה כן מפני שהיתה חסרה. ולר״ק היה כתוב בתהלים מ״ה ז׳ כסאך אֱלֹהִים, ובירמיה ג׳ ה׳ בעבודת אֱלֹהֵיהֶם, ולהפך בירמיה ט״ז י״ג: אֲדֹנִים אחרים.

Dt 32,15.17 ‖ 2R 17,31 ‖ Jes 44,8 ‖ Hab 3,3 ‖ Ps 18,32. 50,22. 114,7. 139,19 ‖ Prv 30,5 ‖ Job 3,4.23.4,9. 5,17.6,4.8.9.9,13.10,2.11,5.6.7.12, 6.15,8.16,20.21. 19,6.21.26. 21,9. 19.22,12.26.27,3.8.10.29,2.4.31,2. 6.33,12.26.35,10.37,15.22.39,17. 40,2 ‖ Dan 11,37.39 ‖ Neh 9,17 ‖ 2Ch 32,15.

וֶאֱלוֹהַּ Job 24,12.

לֶאֱלוֹהַּ Job 12,4.36,2.

וְלֶאֱלוֹהַּ, וְלֶאֱלֹהַּ Dan 11,38^2.

מֵאֱלוֹהַּ Job 4,17.

לֶאֱלֹהוֹ *suff.* Hab 1,11.

אֱלֹהִים *pl.* (majest.) Gn 1,1.2.3. 4^2.5.6.7.8. 9.10^2.*12.18.21.25*.11. 14. 16.17.20.21^2.22.28.24. 25.26. 27^2.28.29.31. 2,2.3^2.4.5.7.8.9.15. 16.18.19.21.22. 3,1^2.3.5.8^2.9.13. 14.21.22.23.4,25.5,1^2.24.6,12.13. 22.7.9.16.*21*,4.8,1^2.15.9,1.6.8.*17*. 12.16.27.17,3.9.*15.21*,*12*.17,19. 22.23.19,29^2.20,3.11.13.17.21,2.4. 6.17^2.19.20.22.22,8.12.23,6.25,11. 28,4.12.17.20.22.30,2.6.8.17.18.20. 22^2.23.31,7.9.16^2.24.42.50.32,2.3. 29.31. 33,5.10.11. 35,1.5.9.10.11. 13.15. 41,16.38.39.51.52. 42,28. 43,29.45,5.7.9.46,2.48,9.11.20.21. 50,19.20.25 ‖ Ex 1,20.2,24^2.25^2.3,4. 14.15. 6,2.7,1.8,15.9,28.30. 13,17^2. 18.19. 18,1.15.19.21.23. 20,1.3.19. 22,8.27. 23,13. 31,3.18. 32,1. 16^2. 23.35,31 ‖ Nu 22,9.12.20.22.38.23, 4.24,2 ‖ Dt 4,7.28.32.33.34.5,7.21. 23.6,14.7,4. 8,19. 9,10. 11,16. 28. *28,14*.13,3.7.*14*.17,3.18,20. 21,23. 25,18.28,36.64.29,25^2.31,18.20.32, 17.39 ‖ Jos 2,11.22,22^2.33.23,12. 24,2.14.15.16. 19.26 ‖ Jud 1,7.2, 12.17.19. 3,20. 4,23.5,8. 6,31.40. 8, 3. 9,7.9.13.23.56.57. 10,13.13,5.7. 22. 15,19. 16,17. 17,5.18,10 ‖ 1S 2,25.27. 3,3^2. 17. 4,7.11. 8,8. 9,6.9. 27. 10,9.10.26. 11,6. 14,15.44.45. 16,15.16.23. 17,26.36.46. 18,10. 19,20.23.22,3.23,7.14.25,22. 26,8. 19.28,13.29,9 ‖ 2S 3,9.35.*19,14*.7, 22^2.23.25.26. 9,3. 14,13.14.16. 21, 14.23,3 ‖ 1R 1,47.2,23.3,5.11.28.5, 9.8,23.27.9,6.10,24.11,4.10.23.13, 1.14,9.17,24.18,27.36.19,2. 20,10. 21,10.13 ‖ 2R 1,3.*6.16*.10.12.4,9. 5,15. 6,31. 17,7.35.37.*38*. 19,4.16. 18.19 ‖ Jes 13,19. 35,4. 37,4.17. 19. 41,23. 44,6. 45,5. 14.21. 46,9. 53,4. 58,2. 64,3 ‖ Jer 2,11^2. 5,7.7, 6.9. *11,10. 13,10. 16,11. 25,6.35*, *15*.10,10^2.16,13.20^2.23,36.50,40 ‖ Ez 1,1.8,3. 11,24. 28,2^2.6.9.13.14. 16.31,8^2.40,2 ‖ Hos 3,1.4,1.6,6.8,6. 12,4 ‖ Am 4,11 ‖ Jon 3,8.4,6.8.9 ‖ Mich 3,7 ‖ Zach 8,23 ‖ Mal 2,15.3, 8.14.15.18 ‖ Ps 5,11. 7,10.11.12. 9,18. 10,4.13. 14,1. *53,2*.2. *53,3*. 5.25,22. 36,2.8. 42,2.3. 5.43,1.4^2. 44,2.5. 22. 45,3.7. 8. 46,2.5.6^2.11. 47,6.7.8.9^2.48,2.9.10.11.15. 49,16. 50,1.2.6.7. 16.23. 51,3.12.16.19^2. 52,9.10^2.53,3,5.6^2.7.54,3.4.5.6. 55, 2.15.17.20.24. 56,2.8.10.13.14. 57, 2.4.6.8.12.*108,6*. 58,7.12. 59,6.10. *18*. 11.14. 60,3. 8. *108,8*. 60,12^2. 61,2.6.8. 62,2.8.9.12. 63,2. 64,2.8. 10.65,2.10. 66,5.10.16.19.20. 67,2. 4.*6*.7.8. 68,2.3.4.6.7.8.9^2.10.11.16. 17.18.19.22.25.27.29. 36^2. 69,2.6. 14.30.31.33.36.70,2.5.6. 71,11.12. 17.18.19^2.72,1.18. 73,1.26.28. 74, 1.10.22.75,2.8.76,2.10. 77,2^2.4.14. 17.78,10.31.35.56.59. 79,1. 80,4.5. 8.15.20. 82,1^2.6.8. 83,2.13. 84,8.9. 10.12. 86,10.14. 95,3. 96,4. 97,7.9. 100,3.108,2.6.8.12^2. 135,5. 138,1. 144,9 ‖ Prv 2,5.3,4.25,2 ‖ Job 1,1. 8.*2,3*.5.9.16. 2,9. 5,8. 28,23. 34,9. 38,7 ‖ Eccl 1,13.3,10.13.5,18.7,18. 8,2.13 ‖ Neh 5,15.6,12.13,26 ‖ 1Ch 4,10.5,25. 12,22(23). 13,10. 16,25. 17,3.16.17^2.20.24. 21,30. 26,5.28, 20.29,1^2 ‖ 2Ch 1,7.9.11. 6,14.18. 41^2.42. 7,19. 13,9.16.15,1.6.18.31. 20,6. 29. 24,20. 25,16. 26,5. 18,32, 29.33,7.34,9,27.32.35,22.

וֵאלֹהִים Gn 50,24 ‖ 1S 28,15 ‖ Hos 13,4 ‖ Ps 74,12 ‖ 2Ch 35,21.

הַאֱלֹהִים *interrog.* 2R 5,7.

הָאֱלֹהִים Gn 5,22.*24*. 6,2.4. 9.11. 17,18.20,6.17.22,3.9.27,28. 31,11. 35,7.41,25.28.32^2.42,18. 44,16.45, 8.48,15^2 ‖ Ex 1,17.21. 2,23. 3,1.6. 11. *13*. 12. 4,20. 27. 14,19. 17,9.18, 5.11.12.16.19^2. 19,3.17. 20,20.21. 21,6.22,7.8. 24,11.13 ‖ Nu 22,10. 23,27 ‖ Dt 4,35.*39*.7,9.10,17.33,1 ‖ Jos 14,6.22,34.24,1 ‖ Jud 6,20.36. *39*.7,14.10,14.13,6^2.8.9^2.16,28.18, 31.20,2.27.21,2 ‖ 1S 4,4.8^2.13.17. 18.19.*21*. 22. 5,1.2.10^2.11. 6,20.9, 7.8.10. 10,3.5.7. 14,18^2.36 ‖ 2S 2, 27. 6,2.3.4.6.7^2.12^2. 7,2.28. 12,16. 14,17.20. 15,24^2.25.29. 16,23. 19, 28 ‖ 1R 8,60. 12,22. 13,4.5.6^2.7.8. 11.12.14^2.21.26. 29.31. 17,18. 18, 21.24^2.37.39^2.19,8.20,28 ‖ 2R 1,9. 11.12.13. 4,7.16.21.22.25^2.27^2.40. 42. 5,8.14.15.20.6,6. 9. 10. 15. 7,2. *19*.17.18. 8,2.4. 7.8. 11. 13,19. 19, 15.23,16.17 ‖ Jes 37,16.45,18 ‖ Jer 11,12.35,4 ‖ Ez 31,9 ‖ Jon 1,6.3,9. 10^2.4,7 ‖ Ps 87,3.90,1.136,2 ‖ Job

1,6.*2.1*.2,10 ‖ Eccl 2,24.26. 3,11. 14.17.18.4,17.5,1². 5.6. *12,13*.17. *18. 8,15*.19. 6,2². 7,13.14.26.29. 8, 12.17.9,1.7.11,5.9. 12,7.14 ‖ Dan 1,2.9.17.9,3.11 ‖ Esr 1,3.4.5.2,68. 3,2.8.9.6,22.8,36.10,1.6.9 ‖ Neh 4, 9.5,13.6,10.7,2.8,6.8.16.18.9,7.10, 29.30². 11,11.16.22. 12,24.36.40. 43.13,1.7.9.11 ‖ 1Ch 6,33.34.9,11. 13.26.27.13,5.6.7.8.12².14. 14,11. 14.15.16.15,1.2².15.24.26. 16,1².6. 42. 17,2. 21.26. 21,7.8.*17*.15.22, 1.(21,31).2.(1).19.(18²). 23,14. 28. 24,5. 25,5².6. 26,20.32. 28,12.21. 29,7 ‖ 2Ch 1,3.4.2,4.3,3.4,11.19.5, 1.14.7,5. 8,14. 9,23.10,15.11,2.13, 12.15,18.18,5. 19,3. 22,12.23,3.9. 24,7.9.13.16.20,27.25,7.8.9.24.26, 5².7. 28,24².29,36. 30,12.16.19.31, 13. 14,21.32,16. 31. 33,7.13. 35,8. 36,16.18.19.

וְהָאֱלֹהִים Gn 22,1 ‖ Ex 19,19.21, 13 ‖ Eccl 3,14.15 ‖ 1Ch 28,3 ‖ 2Ch 13,15.

מֵהָאֱלֹהִים 1Ch 5,22 ‖ 2Ch 25,20.

בֵּאלֹהִים Gn 21,23 ‖ Nu 21,5 ‖ Jud 18,5.20,18 ‖ 1S 14,37.22,13.15.23, 16.30,15 ‖ 1R 9,9 ‖ Jon 3,5 ‖ Ps 3,3. 44,9. 56,5². *12*.11. 60,14.*108*, *14*. 62,8. 63,12. 78,7.19.22 ‖ Neh 13,25 ‖ 1Ch 14,10.14 ‖ 2Ch 7,22. 25,8.36,13.

בֶּאֱלֹהִים Ps 68,8.

כֵּאלֹהִים Gn 3,5 ‖ Zach 12,8 ‖ Ps 77,14.

לֵאלֹהִים Gn 17,7.8.28,21.39,9.40, 8 ‖ Ex 4,16.6,7.18,12.29,45 ‖ Lev 11,45.22,33.25,38.26,12.45 ‖ Nu 15,41 ‖ Dt 1,17.26,17. 29,12.30, 17 ‖ Jud 8,33 ‖ 2S 7,24.15,32 ‖ 2R 5,17.22,17 ‖ Jer 1,16.7,18.*19,13*.7, 23.11,4.*30.22*.19,4.22,9.24,7.31, 1.(30,25).33.(32).32,29.38.44,3.5. 8.15 ‖ Ez 11,20.*14,11.37,23*. 34, 24.36,28.37,27 ‖ Jon 3,3 ‖ Zach 8, 8 ‖ Ps 42,3,6.12.*43,5*.47,2.10.49,8. 50,14.57,3.62,6.12.66,1.3.68,5.32. 33.35.81,2 ‖ Job 1,22 ‖ Eccl 5,3 ‖ Neh 12,46 ‖ 1Ch 5,20.17,22 ‖ 2Ch 1,8.13,8.20,15.25,14.28,25. 34,25.

לֵֽאלֹהִים Ex 22,19.

מֵאֱלֹהִים Ps 8,6 ‖ Job 20,29.32,2 ‖ 2Ch 35,21.

וּמֵאֱלֹהִים 2Ch 22,7.

אֱלֹהֵי...וֵאלֹהֵי ,אֱלֹהֵי *cs.* Gn 9, 26. 24,3².7.12.*27*. *42*. 48. 26,24. 28,13².31,42.53³.32,10².33,20.35, 2.4.46,3. 50,17 ‖ Ex 3,6².*15.4.5*³. 13.15.*17*.16.18. 4,5. 5,1. *32,27*. 3.7,16. 9,1.*13.10,3*.12,12. 15,2.18, 4. 20,23². 24,10. 32,31. 34,17.23 ‖ Nu 16,9.22.27,16 ‖ Dt 1,11.21.*6,3*. *27,3*.4,1.10,17.12,1.26,7.29,17.24. 31,16.33,27 ‖ Jos 7,13.19.20.8,30. 9,18.19.10,40.42.13,14.33.14,14. 18,3.22,24.24,2.15.20.23² ‖ Jud 2, 12.4,6.5,3.5.6,8.10.10,6⁵.16.11,21. 23.21,3 ‖ 1S 2,30.5,7.8².10.11.6,3. 7,3.10,18.14,41.17,45. 20,12. 23, 10.11.25,32.34 ‖ 2S 5,10.7,27.12, 7.22,3.47.23,1.3 ‖ 1R 1,30.36.48. *8,15*.8,17.20. 23.25.26. 11,5.9.31. *14,7*. *17,14*.33³. 14,13. 15,30. 16, 13.*26.33*.17,1.18,36.19,10.*14*. 20, 23. 28². 22,54 ‖ 2R 1,2. 3.*16*.6. 2, 14. 9,6.*19,20.21,12.22,15.18*. 10, 31. 14,25. 17,26².27.31. 18,5.33. 34².35.19,12.15.20,5.21,22 ‖ Jes 2, 3. 17,6. 10. 21,10. *37,16*. 17. 24, 15.29,23. 30,18. 36,18.19².20. 37, 12.21.38,5. 40,28. 41,17. 45,3.15. 48,2.52,12.54,5 ‖ Jer 5,14.*15,16*. 19. 7,3.*21*. *9,14.16,9. 19,3.15.25. 27.27,4.21.28,2.14.29,4.25.31,23. (22).32,14.15.35,13.18.19.39,16. 42,15.18. 43,10. 44,2.7.11.25. 46, 25.48,1.50,18.51,33*. 11,3.*13,12. 21,4.23,2.24,5.25,15.30,2. 32,36. 33,4.34,2.13.35,13.37,7.42,9.45, 2.23*,23.32,27.35,17.*38,17*².43,12. 13 ‖ Ez 8,4.9,3.*10,19.11,22*. 10,20. 43,2.44,2 ‖ Hos 12,6 ‖ Am 3,13.4, 13.*5,27*.5,14.15.16.6,8.16,14 ‖ Jon 1,9 ‖ Mich 4,2 ‖ Zeph 2,9.11 ‖ Mal 2,16.17 ‖ Ps 4,2.20,2.25,5.27,9.41, 14.*106,48*.43,2.46,8.12.47,10.51, 16.59,6.11.18.65,6.68,9.69,7.72, 18.76,7.79,9.84,9.85,5.88,2.89,9. 94,7.96,5.109,1 ‖ Ruth 2,12 ‖ Dan 11,37 ‖ Esr 1,2.3.3,2.4,1.3.6,21.22. 7,6.27.8,28.9,4.15.10,11 ‖ Neh 1,4. 5.2,4.20 ‖ 1Ch 5,25.26.12,17.(18). 15,12.14.16,4.26.35.36.17,24.22, 6.(5).23,25.24,19.28,4.9.29,10.18. 20 ‖ 2Ch 2,11.*6,4*.6,7.10.14.16.17. 7,22.11,16.13,5.12.18.14,3.*15,12*. 15,3.4.13.19,4. 20,6.19. 21,10.12. 24,18.24. 25,14.15.20. 28,6.9.23. 25. 29,5.10. 30,1.*5*.6.7.19.22. 32, 13.14. 17². 19.33,12.15.16.18. 34, 23.*26*.34,32.33².36,13.15.23.

אֱלֹהֵי Ps 18,47.

וֵאלֹהֵי Gn 31,5.29.43,22 ‖ Lev 19, 4 ‖ 1S 1,17.

הַאֱלֹהֵי *interrog.* Jer 23,23.

בֵּאלֹהֵי Jos 22,16 ‖ Jes 65,16² ‖ Hab 3,18 ‖ 1Ch 5,25.

וּבֵאלֹהֵי Jes 48,1.

כֵּאלֹהֵי 2Ch 32,17.

לֵאלֹהֵי Gn 46,1 ‖ 1S 6,5 ‖ Mich 6, 6.7,7 ‖ Ps 75,10.81,2.5.136,2 ‖ Esr 8,35 ‖ 1Ch 4,10 ‖ 2Ch 17,4.20,33. 28,23.29,7.34,3.

מֵאֱלֹהֵי Dt 6,14.13,8 ‖ Jud 2,12 ‖ Ps 24,5.

אֱלֹהַי ,אֱלֹהַי *suff.* Gn 31,30 ‖ Nu 22,18 ‖ Dt 4,5.18,16.26,14.31,17 ‖ Jos 9,23.14,8.9 ‖ Jud 18,24 ‖ 2S 22,7.24,24 ‖ 1R 3,7.5,18.19.8,28. 17,20.21 ‖ Jes 7,13.25,1.49,4.57, 21 ‖ Jer 31,18.(17) ‖ Hos 2,25.8,2. 9,8.17 ‖ Joel 1,13 ‖ Mich 7,7 ‖ Jon 2,7 ‖ Hab 1,12 ‖ Zach 11,4.13,9. 14,5 ‖ Ps 3,8.7,2.4.13,4.18,7.29.22, 3.25,2.30,3.13.31,15.35,23.24.38, 16.22.40,6.9.18.42,7.43,4.59,2.71, 4.12.22.83,14.84,11.86,2.12. 91,2. 104,1. 109,26. 118,28. 119,115 ‖ Prv 30,9 ‖ Ruth 1,16 ‖ Dan 9,4. 18.19.20² ‖ Esr 7,28.9,5.6² ‖ Neh 2,8.12.18.5,19.*13,31*.6,14. 7,5.13, 14².22.29 ‖ 1Ch 17,25.21,17.22,7. (6).29,2.3².17 ‖ 2Ch 2,3. 6,19.40. 18,13.

אֱלוֹהַי ,אֱלוֹהַי Ps 143,10.145,1.

וֵאלֹהַי ,וֵאלֹהַי Jes 49,5 ‖ Ps 5,3. *84,4*.42,12.*43,5*.94,22.

בֵּאלֹהַי 2S 22,30 ‖ Jes 61,10.

וּבֵאלֹהַי Ps 18,30.

לֵאלֹהָי ,לֵאלֹהַי Ps 69,4. 104,33. *146.2.*

מֵאֱלֹהָי ,מֵאֱלֹהַי 2S 22,22‖Ps 18, 22‖1Ch 11,19.

וּמֵאֱלֹהַי Jes 40,27.

אֱלֹהֵינוּ Ex 3,18.5,3.8,6.22.23.10, 25.26 ‖ Dt 1,6.19.20.*25.2,29.*41. 2.33.36.37.3,3. 4,7. 5,2.21.22.24[2]. 6,4.20.24.25.29,14.17.28 ‖ Jos 18, 6.22,19.29. 24,17.18.24 ‖ Jud 10, 10.11,24.16,23.*24*‖1S 5,7.7,8‖2S 10,12.22,32 ‖ 1R 8,57.59.61.65 ‖ 2R 18,22.19,19‖Jes 1,10.25,9.26. 13.35,2.36,7.37,20.40,8.42,17.52, 10.55,7.59,13.61,6 ‖ Jer 3,22.23. 25[2].5,19.24. 8,14. 14,22. 16,10. 23, 36. 26,16. 31,6.(5). 37,3. 42,6[2].20[2]. 43,2.50,28.51,10‖Hos 14.4‖Joel 1,16‖Mich 4,5.7,17‖Ps 18,32.20, 6.8. 44,21. 48,2.9.15. 50,3.66,8.67, 7. 90,17. 92,14. 94,23. 95,7. 98,3. 99,5.*9.*8.9. 105,7. 106,47. 113,5. 122,9.123,2.135,2.147,1 ‖ Dan 9, 9.10.13.14.15.17‖Esr 8,17.18.21. 22.25.30.31.33. 9,8[2].9.10.13. 10,3. 14 ‖ Neh 3,36.4,3.14.5,9.6,16. 9, 32.10,33.34.35[2].37.38.39.40. 13,2. 4.18 ‖ 1Ch 13,2.3.15,13.16,14.19. 13.28,2.8.29,13.16 ‖ 2Ch 2,3.4.13, 10.11. 14,6.10[2].19,7.20,7.12. 29, 6.32,8.11.

וֵאלֹהֵינוּ Ps 115,3.116,5.

בֵּאלֹהֵינוּ Esr 10,2‖Neh 13,27.

כֵּאלֹהֵינוּ 1S 2,2.

לֵאלֹהֵינוּ Ex 5,8‖Dt 32,3‖Jes 40, 3.61,2‖Zach 9,7 ‖ Ps 40,4.147,7‖ Esr 4,3.10,3.

מֵאֱלֹהֵינוּ Esr 8,23.

אֱלֹהֶיךָ Gn 27,20. 31,32 ‖ Ex 15, 26. 20,2.5.7.9.12. 23,19.*34,26.* 32, 4.8.34,24 ‖ Lev 2,13.18,21.19,12. 21,8 ‖ Dt 1,21.31.2,7[2].*15,6*.30.4, 3.10.19.21.*40. 13,13. 15,4. 16,18. 19,1.2.10.14. 20,16.21,1.23.24,4. 25,19.26,1.27,3.* 23. *13,6.* 24.25. 29.30.*30,2.*31. 5,6.9. 11.12.*16.20, 17.*14.15[2].16.*7.16.12,9.15,7.16,5. 20.17.2.14.18.9.25,15.26,2.27.2. 28,8.* 6,2.5. *11,1.* 10. *11,29.* 13. *10, 20.*15[2]. 7,1.2.*23.* 6[2]. *14,2.21.* 9.12. 18.19[2].20.21. 22.25. 8,2.5.6. 7.10. 11.14.18.19. 9,3.4.5.6.7.10,9. 12[2]. 14.21.22. 11,12[2]. 12,7. *15,14.* 15. *16.17.*18[2].*15,20.*18.*16,7.11.*18.*16, 11.27,7.*20.21.*14,24.25.17,8.* 27[2]. 28.29. *19,1.* 31. 13,11.17.19. *28,2.* 19. 14,23[2]. 24. *16,15.* 26. 29. *23, 21. 24,19.* 15,5. 15,5. *28,1.* 10. 15. 18.19.21. 16,1[2].2.8. 10[2]. 15. 16. 21. 22. 17,1[2].2.12.15. 18,5. 12. 13. 14. 15.16. 19,3.8.9.*30,20.* 20,1.13. 14. *28,52.* 21,5.10. 22,5. *23,19.25,16.* 23,6[2].15.19.22[2].24. 24,9.13.18.25, 19. 26,2. 3. 4. 5. 10[2].11. *28,53.* 13. 16.19. 27,5.6[2].9.19. 28,1. 9. 13. 15. 45.47.58. 29,11[2]. 30,1.3[2].4.5.6[2].*16.* 7.9.10[2]. 16. 31,3.6.11 ‖ Jos 1,9. 17.9,9.24‖Jud 6,26.11,24‖1S 12, 19.13,13.15,15.21.30. 25,29 ‖ 2S 14,11.17.18,28.24,3.23 ‖ 1R 1,17. 2,3.10,9.12,28.13,6.21. 17,12.18, 10‖2R 19,4[2].10‖Jes 7,11.37,4[2].10. 41,10.13.43,3.48,17.51,15.55,5 ‖ Jer 2,28[2].*11,13.* 40,2. 42,2.3.5 ‖ Hos 4,6. 9,1.12,7.10.*13,4.* 14,2 ‖ Am 4,12. 8,14. 9,15 ‖ Jon 1,6 ‖ Mich 6,8 ‖ Na 1,14 ‖ Ps 42,4.11. 45,8.50,7.68,29.81,11 ‖ Dan 10, 12 ‖ Neh 9,18 ‖ 1Ch 11,2.12,18 (19).22,11(10).12(11) ‖ 2Ch 9,8[3]. 16,7.

אֱלֹהַיִךְ ,אֱלֹהָיִךְ Jes 51,20.52,7.54, 6.*66,9.*60,9.62,3.5 ‖ Jer 2,17.19.3, 13 ‖ Mich 7,10 ‖ Zeph 3,17 ‖ Ps 146,10.147,12.

וֵאלֹהַיִךְ Jes 51,22.60,19‖Ruth 1, 16.

בֵּאלֹהֶיךָ Hos 12,7.

מֵאֱלֹהֶיךָ Lev 19,14.*32.* 25,17.*36. 43.*

אֱלֹהֵיכֶם Gn 43,23 ‖ Ex 6,7.8,24. 10,8.16.17.16,12.23,25 ‖ Lev 11, 44.*20,7.24,22.25,17.26,1.* 18,2.4. *30.19,2.3.4.10.25.31.34.36.20,24. 23,22.43. 25,38.55. 26,13.* 22,25. 23,14.28.40‖Nu 10,9.10[2].*15,41*[2] ‖ Dt 1,10.26.*9,23.*30.32.3,18.20.*11. 31.* 21.22. 4,2.4.23.34. 5,29.30. 6, 1.16.17. 8,20. 9,16. 10,17. 11,2.13. *22.* 25. 27. 28. 12,4. 5. 7.10.11.12. 13,4[2].5.6. 14,1. 20,4.18. 29,5.9. 31, 12.13.26‖Jos 1,11.13.15.2,11.3,3. 9.4,5.23[2].24.8,7.10,19.22.3.4.5.*23, 11.* 23,3[2]. 5[2]. 8. 10. 13[2]. *15.* 14. 15. 16‖Jud 6,10‖1S 6,5.10,19.12,12. 14 ‖ 1R 18,24.25 ‖ 2R 17,39.23, 21 ‖ Jes 35,4.40,1.9.59,2 ‖ Jer 13, 16.26,13.42,4.13.20.21 ‖ Ez 20,5. *7.19.*20.34,31 ‖ Joel 1,13.14.2,13. 14.23.26.27.4,17‖Am 5,26‖Zach 6,15‖Ps 76,12‖Neh 8,9.9,5‖1Ch 22,18(17). 19(18). 28,8. 29,20 ‖ 2Ch 20,20. 24,5.28,10. 30,8.9. 32, 14.15.35,3.

בֵּאלֹהֵיכֶם Jos 24,27.

לֵאלֹהֵיכֶם Ex 8,21 ‖ Nu 15,40 ‖ Esr 4,2.

אֱלֹהָיו Ex 32,11‖Lev 4,22.21,12[2]. 17.21.22.24,15‖Nu 6,7.23,21‖Dt 17,19.18,7‖1S 30,6 ‖ 1R 5,17.11, 4.*15,3.*15,4 ‖ 2R 5,11.16,2.17,29. 19,37‖Jes 8,19.28,26.37,38.58,2‖ Jer 7,28 ‖ Hos 9,8 ‖ Jon 1,5.2,2‖ Mich 4,5.5,3‖Ps 38,12.37,31.144, 15.146,5‖Dan 1,2[2].11,32 ‖ Esr 1, 3.7.7,6.9 ‖ 2Ch 1,1. 14,1.10. 15,9. 20,30. 26,16. 27,6. 28,5. 31,20. 32, 21.33,12.18.34,8.36,5.*12.*23.

וֵאלֹהָיו 2S 7,23.

בֵּאלֹהָיו 1S 17,43‖Jes 50,10.

וּבֵאלֹהָיו Jes 8,21.

לֵאלֹהָיו Lev 21,7‖Nu 25,13 ‖ Jer 48,25‖Neh 13,26‖2Ch 31,21.

מֵאֱלֹהָיו Jer 51,5.

אֱלֹהֶיהָ Jes 21,9‖Jer 46,35‖Zeph 3,2‖Prv 2,17‖Ruth 1,15.

בֵּאלֹהֶיהָ Hos 14,1.

אֱלֹהֵיהֶם Ex 10,7.23,33.29,46[2].34, 15‖Lev 21,6[2].26,44 ‖ Dt 7,16.25. 12,2.3.30 ‖ Jos 23,7 ‖ Jud 3,6.7.8, 34.9,27.16,23.24 ‖ 1S 12,9 ‖ 1R 9, 9.11,2.20,23‖2R 17,7.9.14.16.19. 33.18,12.19,18‖Jes 37,19‖ Jer 3, 21.5,4.5.22,9.30,9.43,1[2].50,4 ‖ Ez

28,26.39,28.34,30.39,22 ‖ Hos 1,7. 3,5.4,12.5,4.7,10 ‖ Joel 2,17 ‖ Am 2,8 ‖ Zeph 2,7 ‖ Hag 1,12^2.14 ‖ Zach 9,16. 10,6.12,5 ‖ Ps 79,10. 115,2 ‖ Dan 11,8 ‖ Neh 9,3^2.4.12, 45 ‖ 1Ch 10,10.14,12 ‖ 2Ch 31,6. 33,17.34,33.

אֱלֹהֵימוֹ Dt 32,37.

וֵֽאלֹהֵיהֶם Jud 2,3.

וּבֵאלֹהֵיהֶם Nu 33,4.

לֵֽאלֹהֵיהֶם Ex 23,24.34,15 ‖ Lev 21,6 ‖ Dt 12,30.31^2.20,18.

וְלֵֽאלֹהֵיהֶם Ex 23,32.

אֱלֹהֵיהֶן Ex 34,16^2 ‖ Nu 25,2.

לֵֽאלֹהֵיהֶן Nu 25,2 ‖ 1R 11,8.

—v. ch. et n. pr.—

אַל = אֵלֶּה v. pron.

אָלָה° I

iurare, exsecrari.

הפעל והשם ענינם שבועה וקללה „בהזכרת השם“ (רד"ק), ונגזרו מן אֵל, אֱלוֹהַּ, וכאשר יאמר הרוסי божиться, божба מן השם Богъ; ואָלוֹת הושע י' ד' י"א שהוא מקור ומזוגין אותו עם כָּרֹת בְּרִית שלאחריו, וי"א שהוא הרבוי מן אָלָה ומזוגין אותו עם דִּבְּרוּ דְבָרִים שלפניו.

אָלִיתִי (al. אָלִית) 2 sg. f. Jud 17,2.

אָלֹה infin. Hos 4,2.

אָלוֹת Hos 10,4.

לְהַאֲלֹתוֹ [הָאֱלָה] Hiph. inf. suff. 1R 8,31 ‖ 2Ch 6,22.

וַיֹּאֶל (=וַיֹּאַל) 3 impf. 1S 14, 24.

אָלָה

exsecratio, iusiurandum; foedus iureiurando confirmatum.

במ"א ח' ל"א יש לגרוס עם ת"י והשבעים: ובא וְאָלָה או ובא בְּאָלָה (ע' נחמיה י' ל'); ובאיכה ג' ס"ה לפי ת"י והשבעים תַּאֲלָתְךָ כמו תְּלָאָתְךָ.

Gn 26,28 ‖ Lev 5,1 ‖ 2R 8,31^2 ‖ Jes 24,6 ‖ Jer 23,10 ‖ Ez 16,59.17,18 ‖ Ps 10,7 ‖ Prv 29,24 ‖ 2Ch 6,22^2.

הָאָלָה Nu 5,21 ‖ Dt 29,13.18.19 ‖ Zach 5,3 ‖ Dan 9,11.

בְּאָלָה Ez 17,13 ‖ Job 31,30 ‖ Neh 10,30.

לְאָלָה Nu 5,21.27 ‖ Jer 29,18.42, 18.44,12.

וּמֵאָלָה Ps 59,13.

אָלָתִי suff. Ez 17,19.

מֵאָלָתִי Gn 24,41^2.

אָלָתוֹ Ez 17,16.

וּבְאָלָתוֹ Dt 29,11.

אָלוֹת pl. Dt 29,20.

הָאָלוֹת Nu 5,23 ‖ Dt 30,7 ‖ 2Ch 34,24.

[תַּאֲלָה] תַּאֲלָתְךָ suff. Thr 3,65.

אָלָה° II

lamentari.

ענינו נשוא קינה ונהי כבארמית, ונרדף לשרש אלל ויל ל.

אֱלִי imper. 2 sg. f. Joel 1,8.

אֵלָה

arbor robusta (terebinthus, tamarix), dis sacra. Cnf. אַיִל III.

מין אילן גְּדָל הקומה ורב ענפים והוא הנקרא בש"א ל"א י"ג אֵשֶׁל (במקום הָאֵלָה שבדה"י"א י' י"ב), וכן אַלָּה, אַלּוֹן וְאֵלוֹן; ומפני גדלו, חזקו ואריכות ימיו היה נעשה סימן לעוברי דרכים, וגם היה מכבד וקדוש בעיני עמי הקדם, כעין האלה אשר במקדש י"י (יהושע כ"ד כ"ו) ואשר בשער שַׁלֶּכֶת (דה"א כ"ו ט"ז) לפי הראב"ע בישעיה ו' י"ג; והוא וחבריו באים לרב עם שמות עצ"ם, ע"ש.

Ez 6,13.

וְאֵלָה Hos 4,13.

הָאֵלָה Gn 35,4 ‖ Jud 6,11.19 ‖ 2S 18,9.14 ‖ 1R 13,14 ‖ 1Ch 10,12.

בָּאֵלָה 2S 18,9.10.

כְּאֵלָה Jes 1,30.

כָּאֵלָה Jes 6,13.

אֵלִים v. אַיִל III; עֵמֶק הָאֵ' v. n. pr.

הָאַלָּה [אַלָּה] Jos 24,26.

אַלּוֹן Jud 9,6.

אַלּוֹנֵי ... א' מְעוֹנְנִים etc.,

— v. n. pr. —

אַלּוֹן Hos 4,13.

וְאַלּוֹן Jes 44,14.

הָאַלּוֹן Gn 35,8.

וְכָאַלּוֹן Jes 6,13.

אַלּוֹנִים pl. Ez 27,6.

כָּאַלּוֹנִים Am 2,9.

אַלּוֹנֵי cs. Jes 2,13 ‖ Zach 11,2.

—v. chald. אִילָן et n. pr. —

אִלּוּ] וְאִלּוּ

si (= אִם לוּ vel אִן לוּ).

מלת הקשור בהוראת לוּ גַם, אַף אִם, ורגיל הרבה בתרגומים ובמשנה, וכעין מלת אפילו.

Eccl 6,6 ‖ Esth 7,4.

—Conf. לוּ—

אָלַח° [נֶאֱלָחוּ Niph. 3 pl.

corruptum esse moribus.

ענינו היות נעכר, נשחת ומקולקל במובן דמוסרי. ואם נפרש בתהלים הכל סָר כמובנו בארמית (תרגום ויבאש וס"ר) וכפירש"י על מבית הסורים (קהלת ד' י"ד) יש במשמעותו הוראת סרחון ובאוש, וזהמא וחלאה.

Ps 14,3.53,4.

וְנֶאֱלָח pt. Job 15,16.

—אוּלַי v. אֻלַי—

אַלְיָה

cauda ovilla adipata.

הוא זנב הצאן השמן, ושמו יוהה על החוק והבריאות; וי"נ בש"א ט' כ"ד: את־השוק וְהֶאַלְיָה.

Lev 3,9.7,3.8,25.9,19.

וְהָאַלְיָה Ex 29,22.

אֱלוּל] לֶאֱלוּל

nomen sexti mensis

שם החדש הששי, וכן הוא בשפת בבל (אשור) שמשם עלו לדעת חז"ל שמות המלאכים והחדשי השנה, וכדוגמתו גם בערבית וסורית.

Neh 6,15.

אֱלִיל = אֱלִל

nihilum, vanitas; *idolum.*

לדעת רבים יסודו אַל; ויתכן שיסודו אֵל, ועשוי בי שנוי לגנאי (וכמו שיאמר האשכנזי מן גאָטט — גאָטצע, והרוסי מן Богъ — божо́къ) ואח"כ הֻשאל לענין שוא והבל ולדבר שאין בו ממש.

Job 13,4.

וֶאֱלִיל K., וֶאֱלוּל Q. Jer 14,14.

הָאֱלִיל Jes 16,10 ‖ Zach 11,17.

אֱלִילִים, אֱלִילִם pl. Lev 26,1 ‖ Jes 2,8 ‖ Ez 30,13 ‖ Hab 2,18 ‖ Ps 96,5 ‖ 1Ch 16,26.

הָאֱלִילִים, הָאֱלִלִם Lev 19,4 ‖ Jes 19,3.

וְהָאֱלִילִים Jes 2,18.
בָּאֱלִילִים Ps 97,7.
אֱלִילֵי *cs.* Jes 2,20².19,1.31,7.
וֶאֱלִילֵי Jes 31,7.
וְלֶאֱלִילֶיהָ *suff.* Jes 10,11.

אַלְלַי

interj.: vae.

Mich 7,1‖Job 10,15.

——— conf. יָלַל ———

אָלַם

ligare. *Niph.*: impeditum esse lingua: obmutescere, silere.

עקר הוראתו קשירה וכריכה, והֻשאל לענין כבד פה, קשור הלשון ומוצאי הדבור.

נֶאֱלָמָה [נֶאֱלַם] *Niph. 3 perf. f.* Jes. 53,7.
וְנֶאֱלַמְתָּ *2 m.* Ez 3,26.
נֶאֱלַמְתִּי *1 perf.* Ez 33,22 ‖ Ps 39,3.10.
וְנֶאֱלַמְתִּי Dan 10,15.
תֵּאָלֵם *2 impf. sg. m.* Ez 24,27.
תֵּאָלַמְנָה *3 impf. pl. f.* Ps 31,19.

אֵלֶם

amissio vocis, silentium.

י״מ שני אֵלֶם אלה מן אִלֵּם, וי״מ כמו אֵלִם = אֵלִים, וטעם הראשון הוא יונה (כנסת ישראל) שאלהיה רחק ממנה ולבים וְצֵיְדִים להמיב בה ומבקשים נפשה, והשני בהוראת שופטים. (ויתכן שנכלל בו ענין אלמות, עריצות ותקיפות כהוראתו בארמית ובדרז״ל: כל דְּאַלִּים גבר). ויש עוד באורים אחרים במפרשי ישראל ועמים.

Ps 56,1.58,2.

אִלֵּם

lingua impeditus: mutus.

Ex 4,11‖Jes 35,6.

וּכְאִלֵּם Ps 38,14.
לְאִלֵּם Prv 31,8.
אִלְּמִים *pl.* Jes 56,10 ‖ Hab 2,18.
מְאַלְּמִים *Pi. pt. pl.* [אָלַם]

colligantes (manipulos).

Gn 37,7.

אֲלֻמָּתִי *suff.* [אֲלֻמָּה]

manipulus frugum, merges.

Gn 37,7.

לַאֲלֻמָּתִי Gn 37,7.
אֲלֻמֹּתָיו *pl. suff.* Ps 126,6.
אֲלֻמֹּתֵיכֶם Gn 37,7.
אֲלֻמִּים *pl. II* Gn 37,7.

אוּלָם, אֻלָם

porticus, vestibulum. Conf. אֵילָם.

י״א שנקרא כן ע״ש קשור התקרה ואגדתה, וי״א על־חוזק הבנין ותקפו, ושניהם יחד עולים יפה, כי כל קשר חזק ואמיץ.

1R 7,6.7‖Ez 40,7.8.*9*.15.48².44,3. 46,2.8‖2Ch 15,8.

וְאוּלָם, וְאֻלָם 1R 7,6.7‖Ez 40,9.
הָאוּלָם, הָאֻלָם Ez 8,16.40,49.41, 25.26‖Joel 2,17‖1Ch 28,11‖2Ch 8,12.29,7.
וְהָאוּלָם 1R 6,3‖2Ch 3,4.
בָּאוּלָם 1R 7,19.
וּבְאֻלָם Ez 40,39.
כָּאוּלָם 1R 7,8.
לְאוּלָם, לְאֻלָם 1R 7,21 ‖ Ez 40, 40‖1Ch 29,15.
לָאוּלָם 1R 7,8.
וּלְאֻלָם 1R 7,12.

וְאֵלַמֵּי *pl. cs.*

השבעים קורין כאן וְאֵלָמּוֹ.

Ez 41,15.

——— אולם v. וְאֻלָם ———

אוּלָם

robustus, adv. valde; al. radicem אול esse aiunt, et ם vel term. adv., vel suff. 3 pl.

רֹב המפרשים נוטו אולם זה משרש אלם (וכמו שנמצא על יפי הבנות: מְחֻטָּבוֹת תבנית היכל (תהלים קמ״ד י״ב), וי״מ משרש אול או איל, והמ״ם כמ״ם של אמנם, חנם וריקם או מ״ם הכנוי לרבים.

Ps 73,4.

——— v. n. pr. ———

אַלְמֻגִּים *pl. t.* [אַלְמֹג]

lignum pretiosum, sandalinum.

ע' הערתנו למלת אלגומים; וי״א שנקרא כן לפי שהוא מתמוגג ונוח להכפף.

1R 10,11.12.

הָאַלְמֻגִּים 1R 10,12.

——— conf. אַלְגּוּמִּים ———

אַלְמָן

viduus, *derelictus.*

הוראתו ידועה וטעם השם והתאר ע' באוצרו של רש״י פין, ואם הוא מהוראת קשור הרי הוא כדוגמת ענן, ומליצת ותהיינה צְרֻרוֹת (ש״ב כ׳ ג׳) לעד.

Jer 51,5.

אַלְמָנָה

vidua, *derelicta.*

Gn 38,11 ‖ Ex 22,21 ‖ Lev 21,14. 22,13 ‖ Nu 30,10 ‖ Dt 24,17 ‖ 2S 14,5‖1R 7,14.11,26.17,9.10 ‖ Jes 1,17.23.47,8‖Ez 44,22‖Mal 3,5 ‖ Ps 94,6.109,9 ‖ Prv 15,25 ‖ Job 24,3.29,13.31,16.

וְאַלְמָנָה Dt 10,18.27,19‖ Jer 7,6. 22,3‖Ez 22,7.44,22 ‖ Zach 7,10 ‖ Ps 146,9‖Job 24,21.
הָאַלְמָנָה 1R 17,20.
וְהָאַלְמָנָה Dt 14,29.*16,11.14*‖ Ez 44,22.
כְּאַלְמָנָה Thr 1,1.
וְלָאַלְמָנָה Dt 24,19.*20.21*. 26,12. *13*.
אַלְמָנוֹת *pl.* Ez 22,23‖Jes 10,2 ‖ Ps 68,6‖Job 22,9.
וְאַלְמָנוֹת Jer 18,21.
כְּאַלְמָנוֹת Thr 5,3.
וְאַלְמְנוֹתֶיךָ *suff.* Jer 49,11.
אַלְמְנוֹתָיו Jes 9,16‖Jer 15,8.

אַרְמְנוֹתָיו = אַלְמְנוֹתָיו

כן ת״י ותאודיציון, וטעם וידע כמו וידש או וַיָּרַע; וי״נ אַל־מְנוֹתָיו, ואינו מחוור. ויתכן לפרש שהכפיר ידע מקומות הבודדים להסתר שם מפני רודפיו ולהתנפל משם לעת מצוא על הערים. באלמנותיו דישעיה יש ג״כ סמך לגירסת הר׳ בתרגומים ובספרים, ומקביל יפה אל סוף הפסוק.

Ez 19,7.

וְאַלְמְנֹתָיו Ps 78,64‖Job 27,15.
בְּאַרְמְנוֹתָיו = בְּאַלְמְנוֹתָיו Jes 13,22.
אַלְמְנוֹתֶיהָ Ez 22,25.

וְאַלְמֹן [אַלְמֹן]

viduitas.

שם המפשט: וויטווענשאפט.

Jes 47,9.

אַלְמָנוּת] אַלְמְנוּת *cs.*

י״נ אַלְמְנוּת חַיּוּת, ויונתן תרגם אַרְמְלָן דְּבַעְלְהֶן קַיָּם.

2S 20,3.

אַלְמְנוּתָהּ *suff.* Gn 38,14.19.

אַלְמְנוּתַיִךְ *pl. suff.* Jes 54,4.

אַלְמֹנִי

quidam, cuius nomen dissimulatur.

כנוי לאיש ולדבר הנעלם ונסתר, וי״א שמלת פַּלְמֹנִי (דניאל ח׳ י״ג) מרכבת מן פלני אלמני. וטעם יוֹדַעְתִּי כמו יִעַדְתִּי.

1S 21,3 ‖ 2R 6,8 ‖ Ruth 4,1.

אָלַף] תֶּאֱלַף *impf. 2 sg.*

assuesci, discere; *Pi.* docere; *Hi. milia producere* (ex אֶלֶף II).

ענינו למוד והרגל, וידוע רב שמושו בארמית. ומזה הֻשאל לבהמות ביתיות בעלי תרבות ככבש אלוף וביחוד לבקר (שיש לו גם מַלְמַד), ומשם המספר אלף בא ההפעיל מאליפות, וי״א שגם הפֻעַל באיוב ט״ו ה׳ הכונה: פיך דמלל רברבן כלפי שמיא ינדיל עוד עונך וירבהו עד לאלף. ומַלְּפֵנוּ כמו מְאַלְּפֵנוּ. ולד״ק עִקר שרש אלף ענינו חבור כמו לף ולפף בארמית ומורה על הבקרים ההלכים צמדים וגם על חבור המספרים, כלומר המאות לאלף.

Prv 22,25.

יְאַלֵּף *Pi. 3 impf. sg.* Job 15,5.

וַאֲאַלֶּפְךָ *1 sg. suff.* Job 33,33.

מַלְּפֵנוּ (=מְאַלְּפֵנוּ) *pt. suff.* Job 35,11.

מַאֲלִיפוֹת *Hiph. pt. pl.* Ps 144,13.

——— conf. אֶלֶף II ———

I אֶלֶף] אֲלָפִים

bos.

בהרתי בדעת ר׳ משה שהביא הראב״ע: ״שהוא כמו שגר אלפיך בעבור הזכיר פר״ (לא־אקח מביתך פר). וע׳ הערתנו למלת אֵבוּס.

Ps 50,10.

אֲלָפִים *pl.* Prv 14,4.

וַאֲלָפִים Ps 8,8.

וְהָאֲלָפִים Jes 30,24.

אֲלָפֶיךָ *suff.* Dt 7,13.*28,4.18.51.*

——— Conf. אַלּוּף ———

II אֶלֶף, אָלֶף

mille (*familia, tribus*).

להראב״ע אלף שנים פַּעֲמַיִם (קהלת ו׳ ו׳) אין ענינו כמו אַלְפַּיִם, כ״א אלף פעם אלף.

Gn 20,16 ‖ Ex 12,37.38,26 ‖ Nu 1,21. *2,11.*23. *2,13.* 25. *2,15.* *26,41.* *50.*27. *2,4.*29. *2,6.*31. *2,8.*33. *2,19.* *26,18.* 35. *2,21.* *26,37.* 27. *2,23.* 39.*2,26.* 41.*2,28.* 43. *2,30.* *26,47.*46. *2,32.* 2,9.16. 24. 31. 3,39 43. *26,14.* 11,21. 17,14. 25,9. 26,7.22.25.27.34.43.51.62. 31,4. 5^{3}.6. 32^{2}.33.34.35.36.*43*^{2}.38.*44.* 39.*45.* 40.*46*.52.35,4 ‖ Dt 1,11.32,30 ‖ Jos 4,13.8,3.25.23,10 ‖ Jud 5,8.7,3.8,10^{2}.26. 12,6. 15,15.16. 16,5.17,2.3. 20,2.17.15.21.25.35.*46*.44.21,10 ‖ 1S 4,10. 6,19. 11,8^{2}. 13,5. 15,4. 18,13 ‖ 2S 6,1.8,4^{2}.5.13.10,6^{2}.18.17,1. 18,7.12.24,9.15 ‖ 1R 3,4.5,6^{2}.25. 27.29^{2}. 8,63. 10,26^{2}. 12,21. 20,29. 30 ‖ 2R 3,4^{2}.15,19.19,35.24,16 ‖ Jes 7,23. 30,17. 37,36. 45,1^{2}.3.5.6. 47,3.4^{2}.5. 48,8.*13.* 9. 10^{2}.13.15.*21,* 20^{2}.21.35 ‖ Am 5,3 ‖ Ps 60,2.90,4. 91,7 ‖ Job 9,3.33,23.42,12 ‖ Cant 4,4.8,11 ‖ Eccl 6,6 ‖ Esth 9,16 ‖ Dan 12,11.12 ‖ Esr 1,9.10.2,7.*31.* 12.37.38.39. 8,27 ‖ Neh 7,12.*34.* 40.41.42,70 ‖ 1Ch 5,18.21^{3}.7,2.*7,7.* 4.5. 9. 11. 40. 9,13. 12,30(31). 31 (32).*18,12.*33(34). 34(35).35(36). 36(37). 38. 18,4^{2}. 5. 19,6.7. 18. 21, 5^{3}.14. 22,14^{2}(13). 23,3. 4. *27,1.2.* *4.5.7.8.9.10.11.12.13.14.15.* 29,7. 21 ‖ 2Ch 1,6.14^{2}.*9,25*.2,1^{2}.9^{4}.16. 17^{2}.7,5.11,1.12,3.13,3^{2}.17.14,7^{2}.8. 17,14.15. 16. 17. 18. 25,5.6. 26,13. 28,6.8.30,24^{2}.35,7.

וְאֶלֶף Ex 38,25 ‖ Jud 20,10 ‖ 1S 13,2.25,2 ‖ 2S 19,18 ‖ Job 42,13 ‖ Neh 3,13.

וָאֶלֶף, וְאֶלֶף Nu 3,50.26,51 ‖ 1R 5,12 ‖ Esr 2,69.

הָאֶלֶף, הָאֶלֶף Ex 38,28 ‖ 1S 17,18 ‖ Cant 8,12.

בְּאֶלֶף Jes 7,23 ‖ 2Ch 12,3.

כְּאֶלֶף Jud 9,49.

לְאֶלֶף, לָאֶלֶף Dt 7,9 ‖ Ps 105,8 ‖ 1Ch 12,14(15).16,15.

לָאֶלֶף Jud 20,10 ‖ Jes 60,22.

מֵאֶלֶף, מֵאֶלֶף Ps 84,11 ‖ Eccl 7,28,

אַלְפִּי *suff.* Jud 6,15.

אַלְפַּיִם, אַלְפָּיִם *dual.* Nu 4,36.40.7,85.35,5^{4} ‖ Jud 20,45 ‖ 1S 13,2 ‖ 1R 7,26 ‖ 2R 18,23 ‖ Jes 36,8 ‖ Dan 8,14 ‖ Esr 2,3.6.14.64 ‖ Neh 7,8.11.17.19.66.71.72 ‖ 1Ch 5,21. 26,32 ‖ 2Ch 26,12.*35,8.*

וְאַלְפַּיִם Ex 38,29.

כְּאַלְפַּיִם Jos 3,4.7,3.

אֲלָפִים *pl.* Ex 18,21.*25.* 38,26 ‖ Nu 1,46.*2,32*.2,9.24.3,22.28.34. 4,44.48.31,32.36.*43* ‖ Dt 1,15 ‖ Jos 7,3.*4*.8,12 ‖ Jud 1,4.*4,6*.3,29.4,14. 7,3.15,11.16,27.20,34.45 ‖ 1S 4,2. 8,12.13,2.5. 15,4. 17,5. 22,7. 24,3. 25,2.26,2 ‖ 2S 18,1.3 ‖ 1R 5,12.28. 30.19,18.20,15 ‖ 2R 5,5.13,7.14,7. 24,14.16 ‖ Jer 52,28.30 ‖ Ez 45,3. *48,9.13*^{2}.5.6. 48,10^{2}.15.16^{4}.18^{2}.30. *32.33.34* ‖ Job 42,12 ‖ Esth 3,9 ‖ Esr 1,11.2,35.65.67.69 ‖ Neh 7,38 67.69 ‖ 1Ch 12,24(25).25(26). 26 (27).27(28).29(30).18,4.19,18.21, 5.22,14(13).23,4.5.29,4^{2}.7^{3} ‖ 2Ch 2,1.16.*17*.4,5.9,25. 14,8.15,11.17, 11^{2}.14.25,11.12.13.26,13.27,5.29, 33.30,24^{2}.35,7.9.

הָאֲלָפִים Nu 31,14.*48*.52.54 ‖ 1S 18,8 ‖ 1Ch 12,20(21).13,1.15,25. 26,26.27,1.*29,6*.28,1 ‖ 2Ch 1,2.25,5.

לַאֲלָפִים Ex 20,6 ‖ Dt 5,10 ‖ Jer 32,18.

לַאֲלָפִים Ex 34,7.

וְלַאֲלָפִים 1S 29,2 ‖ 2S 18,4.

אַלְפֵי *cs.* Ex 32,28 ‖ Nu 1,16.*10,4*.10,36 ‖ Dt 33,17 ‖ Jos 22,21.30 ‖ Jud 4,10 ‖ 1S 23,23 ‖ Ps 68,18 ‖ Job 1,3^{2}.

בְּאַלְפֵי Mich 5,1.6,7.

לְאַלְפֵי Gn 24,60 ‖ Nu 31,48 ‖ Jos 22,14.

מַאַלְפֵי Nu 31,5 ‖ Ps 119,72.

וּלְאַלְפֵיכֶם *suff.* 1S 10,19.

בְּאַלָפָו Q. 1S 18,7.*21,12.29,5.*

אַלּוּף I

bos (al. mansuefactus).

י״פ כבש אלוף הוא כמו ואלוף, וי״פ כשם התאר: כבש בן־תרבות; ואולי נקרא כן ההולך בראש (לייטהאממעל); ורשד״ל פותר גם אלופים דירמיה י״ג כ״א מענין זה.

Jer 11,19.

אַלּוּפֵינוּ *pl. suff.* Ps 144,14.

אַלּוּף II

dux familiae; *familiaris, socius.*

י״א שנגזר משם המספר אלף, וי״א שהוא כמו מורה ויועץ (כמלך מן וַיִּמָּלֵךְ לבו), ולרד״ק הוא כאילי מואב ועתודי ארץ; וטעם אלוף נעורים כבעל נעורים.

Gn 36,15^{4}.16^{3}.27^{4}.18^{3}.29^{4}.30^{3}.40^{3}.41^{3}.42^{3}.43^{2} ‖ Jer 3,4 ‖ Prv 2,17.16,28.17,9 ‖ 1Ch 1,51^{3}.52^{3}.53^{3}.54^{2}.

בְּאַלּוּף Mich 7,5.

כְּאַלֻּף Zach 9,7.

אַלּוּפִי *suff.* Ps 55,14.

אַלֻּפִים *pl.* Jer 13,21.

אַלּוּפֵי, אַלֻּפֵי *cs.* Gn 36,15.16.17.18.21.*29,30*.40.43 ‖ Ex 15,15 ‖ Zach 12,5.6 ‖ 1Ch 1,51.54.

אַלּוּפֵיהֶם *suff.* Gn 36,19.

לְאַלֻּפֵיהֶם Gn 36,30.

——v. chald. et n. pr.——

[אָלַץ] (al. צָ)

וַתְּאַלְצֵהוּ *Pi. 3 impf. f. suff.*

urgere, vexare.

הוראתו כבלשון ארמית: אָנַס, דחיקה, לחץ וכפיה, וקרוב לשרש אוּץ (כקורבת עָלַף לעוּף), והמדקדקים יחשבוהו לבנין הכבד אע״פ שהלמד איננה דגושה בספרים המדויקים.

Jud 16,16.

אַלְקוּם

populus, *exercitus.*

י״פ ממלת אלקום הערבית או יָקוּם העברית: המלך שהעם (אנשי המלחמה) עִמּוֹ, וי״א שהיא כמו אֱלֹקִים = אֱלֹהִים, ויש להם סמך בדז״ל (סנהדרין פ״ב ע״ב); ולרד״ק הוא שעצ״ם של מלך אלקימוס (ע׳ אורשריפט צד ס״ב), והקדמונים פרשוהו כשתי מלות.

Prv 30,31.

אִם...וְאִם, אִם

an? num? si, quodsi; etsi, quamvis; o si, utinam; cum, dum, quando; אִם — אִם sive—sive.

השבעים קורין במדבר ל״ה י״ח וְאִם ת׳ אוֹ; י״ג בש״א י״ד מ״ה כי־אִם־האלהים, ובכ׳ י׳ אִם ת׳ אוֹ מה; במ״ב ה׳ י״ג קורין השבעים אִם ת׳ אבי, ובמשלי ב׳ ג׳ קורין יונתן וחז״ל: כי אֵם לבינה תקרא.

Gn 4,7^{2}.13,9^{2}.16.14,23^{2}.15,4.5.18,3. *30,27. 33,10. 47,29.* 26. 28.30. 21,23. 23,8.13. 24,19.21.33.38.42.49^{2}. 26,29. 27,21.46. 28,15.17.20. 30,31. 31,8^{2}.50^{2}.52^{2}. 32,9.27.28. 34,15.17. 35,10. 37,8.32. 38,9.17. 39,6.9. 40,14. 42,15^{2}.19.37. 43,4.5.9.11. 44,23.26.32. 47,16.18^{2}. 50,4 ‖ Ex 1,16^{2}.4,8.*9*.8,17.9,2.*10,4*.12,9.15,26.16,4.17,7.18,23.19,5.13.21,3^{2}.4.8.10.19.21.30.32. 22,1.2^{2}.3.6.7^{2}.*10*.12.14^{2}.16.22^{2}.24.25. 23,22.32,32.33,13.*34,9*.15 ‖ Lev 1,3.3,1^{3}.7.4,3.5,1.7,12.13,27. 21,2.14. 22,6.25,51.26,3.27,7.17.26 ‖ Nu 5,19^{2}.27.10,30. 11,12,15.22.23. 12,6.13,18.19^{2}.20^{2}. 14,8.23.28.30^{2}.35. 15,24. 16,29. 21,2. 9. 22,18. *24,13.* 20.34. 24,22. 26,33.65. 32,5.11.17.20^{2}.29.30.35,33 ‖ Dt 1,35.5,22.7,5.8,2.19.10,12. 11,13.22.28. 12,5.*16,6*.14.18. 15,5. 18,3. 20,11.12. 21,14.24,1. 25,2. 28,1.15.58. 30,4. 32,30.41 ‖ Jos 2,14.19.5,13.7,12.14,4.9. 17,3.15. 22,19.22^{2}. 23,8.12. 24,15 ‖ Jud 2,22. 4,8.20. 5,8. 6,3.17.31^{2}.36.37.7,14.9,2.15^{2}.16.11,9.10.25.30.13,16^{2}.14,12.13.15,7^{2}.16,7.11.13.17.20,28.21,21 ‖ 1S 1,11.2,15.25^{2}.3,9,14.17.6,3.9.7,3.8,19.12,14.15. 14,9.10.39.45. 15,17. 17,9^{2}.55. 19,6.11. 20,6.7^{2}.9.14.21.22.29.21,5^{2}.6.7.10.23,23.24,7.22^{2}.25,22.34. 26,10.19^{2}. 27,5. 28,10. 30,15^{2}.17.22 ‖ 2S 3,13.35.5,6.10,11^{2}.11,11.20.12,3. 13,32. 14,11.19. 15,8.21^{3}.25.33. 17,6. 18,3^{2}.25. 19,8.14.29.36^{2}.43.20,20^{2}.21,2 ‖ 1R 1,27.51.52.2,4.8.6,12.8,19.25.9,4.6.11,38. 12,7.27. 13,8. 17,1^{2}.12. 18,10.18.21^{2}. 20,6.10.18^{2}.23.*25*.39. 21,2.6.22,6.8.*18*.15.28.31 ‖ 2R 1,2.12.2,2.*4.6. 4,30*.10^{2}. 3,14^{2}. 4,2.24^{2}.5,15.16.17.20. 6,31. 7,4^{4}.10. 9,15.26.35.10,6.23.13,7.14,6.17,36.39.40.18,23. 19,18. 20,9.19. 21,8. 23,9.23 ‖ Jes 1,18.19.20.4,4.5,9.6,11.7,9.8,20. 10,9^{2}.15. 22. 14,24. 21,12.22,14.24,13.27,7. 28,25. 29,16. 30,17.33,21. 36,8. 37,19.40,28. 42,19.53,10. 55,10.11. 58,9.13. 59,2. 62,8^{2}.65,6.18.66,8.9 ‖ Jer 2,14.22.28.31. 3,5.10.4,1^{2}.5,1^{2}.22.29.*9,8*.7,5^{2}.23.32.*19,6*. 8,4.19. 22. 9,23. 12,16.17.14,7.18.19. 15,1.11^{2}.19^{2}. 16,15.*23,8*. 17,24. 18,14. 20,3. 22,4.6.17.24.28. 23,24. 26,4. 15. 30,6. 31,20(19).30(29).36(35).37(36). 33,20.25. 37,10. 38,4.6.16^{2}.17.18. 39,12.40,4.42,5.6.10.15.44,14.26. 48,27.49,1.9^{2}.20^{2}.50,45.51,14 ‖ Ez 2,5.7.*3,11*.3,6. 5,11. 12,23. 14,16.20.15,3.16,48.17,16.19. 18,3.20,3.31.33.39.21,18.22,14.33,11^{2}.27.34,8.35,6. 36,5.7.22. 38,19. 44,10.22.25 ‖ Hos 4,15.9,12.12,12 ‖ Am 3,3.4.6^{2}.7.5,22.6,2.9.12.7,2.8,7.11.9,2^{2} ‖ Ob 4^{2}.5^{3} ‖ Mich 2,7.4,9.5,7.6,8 ‖ Nah 1,12.3,12 ‖ Hab 2,3.3,8^{3} ‖ Hag 2,13 ‖ Zach 3,7^{2}.4,6.6,15.11,12^{2} ‖ Mal 2,2^{2}.3,10 ‖ Ps 1,2.4.7,4^{2}.5.13.27,3^{2}. 44,21. 50,12.18. 59,16.63,7.66,18.68,14. 73,15. 77,10. 78,20.34. 81,9.88,11. 89,31.32.36. 94,9.18. 95,7.11. 127,1^{2}.130,3. 131,2.132,3^{2}.4.12.137,5.6^{2}. 138,7. 139,8.19.24 ‖ Prv 1,10.11.2,1.2.3.3,24.30.34. 4,16^{2}. 6,1.28.9,12. 18,2. 19,19.20,11.22,27. 23,2.15.17.18. 24,11.14.25,21^{2}.27,22.30,32^{2} ‖ Job 1,11.2,5.4,17.6,5.6.12^{2}.28.30.7,4.12.8,4.5.6.18. 9,3.15.16.19^{2}.20.23.24.27.30. 10,4.5.14.15. 11,7.10.13.14.13,8.9.10. 14,5.7.8.14. 16,6. 17,2.13.16. 19,5. 20,6.12. 22,20.23. 27,4^{2}.5.10.14.16. 30,24.25. 31,5.7.9.13.16.19.20.21.24.25.26.29.31.

33.36.38.39. 33,5.23.32.33. 34,14. 32.35,6.7.36,11.12.28. 37,13^{2}. 20. 38,4.18.33. 39,9. 10. 13. 27. 40,27. 42,8 ‖ Cant 1,8.2,7.*3,5*.5,8.7,13.8, 7.9^{2} ‖ Ruth 2,21.3.10.12^{2}.13^{2}.18. 4,4^{2} ‖ Thr 1,12.2,20^{2}.3,32.5,22 ‖ Eccl 3,12.4,10.11.5,7.10.11.6,3.8, 15.10,4.10.11.11,3^{2}.8.12,14 ‖ Esth 1,19. *3,9.5,4.8,5. 9,13*. 2,14. 15. 4, 14^{2}. 5,8^{2}. *7,3*.12. 6,13.7,3 ‖ Dan 10,21 ‖ Esr 2,59 ‖ Neh 1,9.2,2.5.7. 12.3,35.7,61.13,21.25^{2} ‖ 1Ch 2,34. *23,22*. 4,10. 12,18^{2}. 13,2. 15,2. 19, 12^{2}.21,12^{2}.22,13(12).28,7.9^{2} ‖ 2Ch 2,5. 6,16.22. 7,17.10,7. 18,5.*14*.17. 27.30. 20,9. 21,17. 23,6. 25,8. 30,9. 33,8.

הַאִם *interrog.* Nu 17,28 ‖ Job 6, 13.

וְאִם; וְאִין (1S 21,9) = **וְאִם**; Gn 17, 27.18,21.20,7.24,8.41.30,1. 34,17. 42,16.47,6 ‖ Ex 7,27.12,4.13,13. *34,20*. 20,25. 21,5.9.11. 23. 27. 29. 22,11.29,34.40,37 ‖ Lev 1,10.*3,6*. 14. 2,5. 7.14. 3,1.12. 4,13.27.32. 5, 7.11.17. 6,21. 7,16.18. 12,5.8. 13,4. 7.21.*26.53*.22.23.28.35. 37. 41. 56. 57. 14,21.43. 48. 15,23. 24. 28. 17, 16. 19,7. 20,4. 25,28.30.52.54. 26, 14.15^{2}.18.21.23.27. 27,4.5.6.7.8.9. 11.13.15.16.18.19.20^{2}. 22.27^{2}.31 ‖ Nu 5,8.28.10,4.11,5. 15,27. 16,30. 19,12. 20,19. 27,9.10.11. 30,6.7.9. 11.13.*16*.15. 32,23. 33,55. 35,16. 17.20.22.26.36,4 ‖ Dt 19,8. 22,2. 20.25.24,12.25,7.30,17 ‖ Jos 2,20. 22,23^{2}.24.24,15^{2} ‖ Jud 4,3.7,10.9, 16^{2}.19.20 ‖ 1S 2,16.11,3.12,25.20, 8 ‖ 2S 12,8.14,32. 15,26.34. 17,13. 24,13^{2} ‖ 1R 3,14 ‖ 2R 1,10 ‖ Jes 49, 24 ‖ Jer 4,1. 5,2.9.13,17.14,22.17, 27.22,5.23,22.38.27,18^{2}. 38,21.42, 13.48,27 ‖ Ez 43,11 ‖ Joel 1,2.4,4 ‖ Am 9,3^{2}.4 ‖ Zach 14,18 ‖ Mal 1, 6^{2} ‖ Ps 41,7.90,10 ‖ Prv 4,12 ‖ Job 8,3.11,2.21,4.6. 22,3. 24,25. 34,16. 17.36,8. 40,9 ‖ Eccl 4,12. 11,6 ‖ Esth 8,5 ‖ Neh 2,5.13,25 ‖ 2Ch 6, 24.7,13.19.15,2^{2}.

אֵם

mater, noverca, avia; ea quae de republica bene merita est; bivium; metropolis; metaph. *terra*.

כשם אב יֵאָמר גם שם אם על עקרת המשפחה וכלל האֻמה, ובא בהשאלה על עיר גדולה ומטרופולין, על מרכז הדרכים ועל האדמה אם כלחי.

Gn 3,20.28,5.32,12 ‖ Ex 2,8 ‖ Jud 5,7.28 ‖ 2S 17,25 ‖ 1R 1,11.*2,13* ‖ 2R 4,30.11,1.24,15 ‖ Jer 15,8 ‖ Ez 21,26.23,2 ‖ Hos 10,14 ‖ Ps 35,14. 113,9 ‖ Prv 19,26.30,17 ‖ 1Ch 2, 26 ‖ 2Ch 15,16.22,10.

וְאֵם 2S 20,19.

וָאֵם Ez 22,7 ‖ Esth 2,7.

הָאֵם Dt 22,6.7.

וְהָאֵם Dt 22,6.

לָאֵם 1R 2,19.

וּלְאֵם Ez 24,25.

אִמִּי *suff.* Gn 20,12 ‖ Jos 2,13 ‖ Jud 8,19.16,17 ‖ 1R 2,20 ‖ Jes 49, 1 ‖ Jer 15,10.20,14.17 ‖ Ps 22,10. 11.51,7.69,9.71,6.139,13 ‖ Prv 4, 3 ‖ Job 1,21.17,14.31,18 ‖ Cant 1, 6.3,4.8,1.2.

וְאִמִּי 1S 22,3 ‖ 2S 19,38 ‖ Ps 27, 10 ‖ Jes 8,4.

וּלְאִמִּי Jud 14,16 ‖ 1R 19,20.

אִמְּךָ, אִמֶּךָ Gn 27,29.28,2^{2} ‖ Ex 20,12 ‖ Lev 18,7^{2}.9.13^{2}.20,19 ‖ Dt 5,16.13,7 ‖ 1S 15,33.20,30 ‖ 2R 3, 13.9,22 ‖ Jer 22,26 ‖ Ez 19,2.10 ‖ Hos 4,5 ‖ Ps 50,20 ‖ Prv 1,8.*6,20*. 23,22 ‖ Cant 8,5.

וְאִמֶּךָ, וְאִמְּךָ Gn 37,10 ‖ Prv 23, 25.

אִמֵּךְ Jos 2,18 ‖ Ez 16,45.

וְאִמֵּךְ Ez 16,3 ‖ Ruth 2,11.

אִמְּכֶם Jes 50,1^{2} ‖ Jer 50,12.

בְּאִמְּכֶם Hos 2,4.

אִמְּכֶן Ez 16,45.

אִמּוֹ Gn 2,24.21,21. 24,67^{2}.27,11. 13.14. 28,7. 29,10^{2}. 30,14. 43,29 ‖ Ex 22,29.23,19.*34,26* ‖ Lev 19,3. 20,9,17.22,27.24,11 ‖ Nu 12,12 ‖ Dt 14,21.21,18.27,22 ‖ Jud 9,1^{2}.3. 14,9.17,2.3.4 ‖ 1S 2,19.3,27. 11,26. 14,21.*31*.15,2.10.13.22,42.53 ‖ 2R 4,19.20.8,26.12,2.14,2.15,2.33.18, 2.21,1.19.22,1.23,31.36.24,8.18 ‖ Jes 66,16 ‖ Jer 16,7.52,1 ‖ Ps 109, 14.131,2 ‖ Prv 10,1.15,20.29,15. 30,11.31,1 ‖ Cant 3,11 ‖ Eccl 5, 14 ‖ 2Ch 12,13.13,2.20,31.22,2.3. 24,1.25.1.26,3.27,1.29,1.

וְאִמּוֹ Ex 21,15.18 ‖ Lev 20,9 ‖ Dt 21,19.27,16 ‖ Jud 14,3.4.5 ‖ 2R 24, 12 ‖ Zach 13,3^{2} ‖ Prv 20,20.28, 24 ‖ 1Ch 4,9.

וּכְאִמּוֹ 2R 3,2.

לְאִמּוֹ Gn 27,14.44,20 ‖ Lev 21,2 ‖ Jud 17,2.3.4 ‖ 1R 2,22.17,23.

וּלְאִמּוֹ Lev 21,11 ‖ Nu 6,7 ‖ Dt 33, 9 ‖ Jud 14,2.6.

אִמָּהּ Gn 24,28 ‖ Lev 20,14 ‖ Dt 21,13 ‖ Jos 6,23 ‖ Ruth 1,8.

וְאִמָּהּ Gn 24,55 ‖ Dt 22,15 ‖ Esth 2,7.

בְּאִמָּהּ Mich 7,6.

כְּאִמָּהּ Ez 16,44.

לְאִמָּהּ Cant 6,9.

וּלְאִמָּהּ Gn 24,53.

אִמָּם Hos 2,7.

אִמֹּתֵינוּ *pl. suff.* Thr 5,3.

אִמֹּתָם Jer 16,3 ‖ Thr 2,12.

לְאִמֹּתָם Thr 2,12.

אָמָה

ancilla; *pelex.*

אמה השובה יותר משפחה (ש"א כ"ה מ"א): הָגָר היתה שפחת שרה וכשלקחה אברם נקראה אָמָה וכן בולפה ובלהה, ואבימלך בן פילגשו של גדעון נקרא בן־האמה (שופטים ט׳ י"ח); ויתכן שעִקר עבודת האמה היתה להִטפל עם הבנים ולשרתם. בין כך וכך ראוי לה השם הקרוב לאֵם.

Ex 21,32.

וְאָמָה Lev 25,44.

הָאָמָה Gn 21,10^{2}.13.

לְאָמָה Ex 21,7.

אֲמָתִי *suff.* Gn 30,3.

הָאֲמֻלָּלִים *pl.* Neh 3,34.

——— conf. מוּל, מָלַל ———

I אָמַן] אֹמֵן *pt.*

sustentare, educare; *pt. tutor et altor.*

עקר הוראתו חזק ועצמה, והֻשאל לענין גִדול הילדים וכלכלתם; והנה השם אָמֵן כולל גם אָב וָאֵם, כי על האומן להתהלך עם־חניכיו כאב ולהיות אמן בחכמת החנוך.

Esth 2,7.

הָאֹמֵן Nu 11,12.

הָאֹמְנִים *pl.* 2R 10,1.

וְהָאֹמְנִים 2R 10,5.

אֹמְנַיִךְ *suff.* Jes 49,23.

לְאֹמֶנֶת *f.* Ruth 4,16.

אֹמַנְתּוֹ *suff.* 2S 4,4.

הָאֱמֻנִים *pt. pass. pl.* Thr 4,5.

תֵּאָמַנָה *Ni. 3 imperf. f.* Jes 60,4.

אָמְנָה] בְּאָמְנָה

educatio, tutela.

Esth 2,20.

——— conf. אָמוֹן ———

II אָמַן] וְנֶאֱמַן *Niph.*

sustentare; fultum, fidum esse; fundatum, stabilem esse; probum esse. *Hi.* credere, fidem habere; *niti aliqua re.*

מעקר הוראת השרש על הדבר החזק המתקיים בא גם על האמונה הנטועה בלב, ולא תמוש ולא תמוט; ואולי כלול בה גם ענין הגדול וההנוך לפי שע"ם הר"ב היא תלויה בם. בישעיה ל' כ"א תאמינו כמו תֵּימִינוּ, וכת"י והשבעים.

2S 7,16.

נֶאֱמָנָה *f.* Ps 78,8.

נֶאֱמָנוּ, נֶאֶמְנוּ *pl.* Jer 15,18 ‖ Ps 78,37.93,5.

נֶאֱמָן *pt.* Nu 12,7 ‖ 1S 2,35².3,20. 22,14.25,28 ‖ 1R 11,38 ‖ Jes 22, 23.25.49,7 ‖ Hos 12,1 ‖ Ps 89,38 ‖ Prv 25,13 ‖ Neh 9,8.

וְנֶאֱמָן Jer 42,5.

וְנֶאֱמַן־ *cs.* Prv 11,13.

הַנֶּאֱמָן Dt 7,9.

נֶאֱמָנָה *f.* Jes 1,21.26 ‖ Hos 5,9 ‖ Ps 19,8.

17.45,2 ‖ Esth 5,14.*7,9* ‖ Neh 3, 13 ‖ 2Ch 4,1².25,23.

וְאַמָּה Ex 25,10².*37,1.23.37,1.10.* 17.*37,6.23.30,2.37,10.25.* 26,16. *36,21.*40,12.43,13.

הָאַמָּה Ex 26,16.*36,21* ‖ 2S 8,1 ‖ 1R 7,31.*32.*35 ‖ Ez 43,13.14.17.

וְהָאַמָּה Ex 26,13².

בָּאַמָּה Ex 26,2².*36,9.*2.8.*36,9.*8. *36,15.*27,9.*18.38,9.11.*38,12 ‖ Nu 35,5⁴ ‖ 1R 6,3.6³.17.25.26.7,23². 24.27³.31.38 ‖ Ez 40,5.21.47,3 ‖ Zach 5,2² ‖ 1Ch 11,23 ‖ 2Ch 4,2³.3.

אַמַּת *cs.* Jer 51,13.

בְּאַמַּת Dt 3,11.

אַמָּתַיִם *dual.* Ex 25.10.*37,1.*17. *37,6.*23.*37,10.*

וְאַמָּתַיִם Ex 30,2.*37,25.*

וּכְאַמָּתַיִם Nu 11,31.

אַמּוֹת, אַמֹּת *pl.* Ex 26,16.27,1². 18.36,15.21.38,1².18 ‖ Dt 3,11² ‖ 1S 17,4 ‖ 1R 6,10.23.24³.7,10².16². 19 ‖ 2R 25,17 ‖ Jes 6,4 ‖ Jer 52,22 ‖ Ez 40,5.7.9².11.12².13.*29.*27.30. 48⁴.41,1².2³.3³.5.8.9.11.12.22².42, 2².4.16.43,14².15 ‖ 2Ch 3,3³.4.*8.*8. 11².*12.*12.13.15².4,1.6,13.

וְאַמּוֹת 2Ch 6,13.

בָּאַמּוֹת Ez 43,13.

לָאַמּוֹת 2Ch 3,11.

אָמַל°] אֻמְלָלָה *pt. pass. f.*

languescere; tristem esse.

יסוד השרש מל, מלל, וענינו יְבֹשֶת הליח וכמישת הצמחים, והֻשאל גם על הֲמַסַּת הלב ועל דבר אשר סר כחו ממנו והולך למטיון.

Ez 16,30.

אֻמְלַל, אֻמְלָל *Pu. 3 perf.* Jes 16,8 ‖ Joel 1,10 ‖ Nah 1,4².

וְאֻמְלַל Hos 4,3.

אֻמְלְלָה, אֻמְלָלָה *f.* 1S 2,5 ‖ Jes 24,4.7.33,9 ‖ Jer 15,9 ‖ Joel 1,12.

אֻמְלְלוּ, אֻמְלָלוּ *pl.* Jes 19,8.24, 4 ‖ Jer 14,2 ‖ Thr 2,8.

adj. אֻמְלָל

languidus, debilis

Ps 6,3.

וַאֲמָתִי Job 31,13.

אֲמָתְךָ, אֲמָתֶךָ Gn 21,12 ‖ Ex 23, 12 ‖ 1S 1,11².16.25,24².25.28.31. 41 ‖ 2S 20,17 ‖ Ps 86,16.116,16 ‖ Ruth 3,9².

וַאֲמָתְךָ, וַאֲמָתֶךָ Ex 20,10 ‖ Lev 25,44 ‖ Dt 5,14².12,18.*16,11.14* ‖ 1R 3,20.

לַאֲמָתְךָ, לַאֲמָתֶךָ Dt 15,17 ‖ 1S 1, 11 ‖ 1R 1,13.17.

וְלַאֲמָתֶךָ Lev 25,6 ‖ Jud 19,19.

אֲמָתוֹ Ex 21,20.26.27 ‖ Jud 9,18 ‖ 2S 14,15.16.

וַאֲמָתוֹ Ex 20,17 ‖ Dt 5,18.

אֲמָתָהּ Ex 2,5.

הָאֲמָהוֹת *pl.* Gn 31,33 ‖ 2S 6,22.

אַמְהוֹת *cs.* 2S 6,20.

וְאַמְהֹתַי *suff.* Job 19,15.

וְאַמְהֹתֵיכֶם Dt 12,12.

וְאַמְהֹתָיו Gn 20,17.

וְאַמְהֹתֶיהָ Nah 2,8.

וְאַמְהֹתֵיהֶם Esr 2,65 ‖ Neh 7,67.

אֹם] הָאֻמִּים *pl.*

populus. Conf. לְאֹם.

Ps 117,1.

אֻמָּה] אֻמּוֹת *pl.* Nu 25,15.

לְאֻמֹּתָם *suff.* Gn 25,16.

——— v. chald. ———

אַמָּה

cubitus, ulna; *metropolis; postis.*

כן נקרא בראשונה הזרוע התחתון, והֻשאל אח"כ לשעור מדה כבלשנות המערב (עללע, лóкоть), וי"ם מזה אַמָּתָהּ דשמות ב' ה'; וי"ג בש"ב ח' א' גת דאמה (ע' דהי"א י"ח א') וטעם אַמָּה מטרופולין, וע' הערתנו למלת מתג. אַמּוֹת הספים דישעיה ו' ד' הן הן האֹמְנוֹת דמ"ב י"ח ט"ז.

Gn 6,15³.16.7,20 ‖ Ex 27,12.13. *38,13.*14.16.30,2.*37,25.*38,14.*15.* 18 ‖ Nu 35,4 ‖ Jos 3,4 ‖ 1R 6,2².3. 16.20³.7,2³.6².15².31.*32* ‖ 2R 14, 13.25,17² ‖ Jer 52,21² ‖ Ez 40,12. 14.15.19.21.23.25².*29.33.36.*30. 33.42³.47.*41,13².*47.49².41,2².*4.*4. 10.12².14.15.42,4.7.8².43,13.14.

נֶאֱמֶנֶת Ps 89,29,

נֶאֱמָנִים *pl. m.* Jes 8,2.33,16 ‖ Ps 111,7 ‖ Prv 27,6 ‖ Neh 13,13.

וְנֶאֱמָנִים Dt 28,59.

הַנֶּאֱמָנִים Jes 55,3.

לְנֶאֱמָנִים Job 12,20.

בְּנֶאֶמְנֵי *cs.* Ps 101,6.

וְנֶאֱמָנוֹת *pl. f.* Dt 28,59.

יֵאָמֵן, יֵאָמֶן *impf.* (*juss.*) 1R 8,26 ‖ 1Ch 17,23 ‖ 2Ch 1,9.6,17.

וְיֵאָמֵן 1Ch 17,24.

תֵּאָמֵנוּ *2 pl. m.* Jes 7,9.

וְתֵאָמֵנוּ 2Ch 20,20.

וְיֵאָמְנוּ *3 pl. m.* Gn 42,20.

הֶאֱמִין *Hi. prf.* Gn 45,26 ‖ Jud 11,20 ‖ Jes 53,1 ‖ Jer 40,14.

וְהֶאֱמִן Gn 15,6.

הֶאֱמַנְתִּי, מֶ *1 perf.* 1R 10,7 ‖ Ps 27,13.116,10.119,66 ‖ 2Ch 9,6.

הֶאֱמִינוּ *3 pl.* 2R 17,14 ‖ Ps 78,22.32.106,24 ‖ Thr 4,12.

וְהֶאֱמִינוּ Ex 4,8.

הֶאֱמַנְתֶּם *2 pl.* Nu 20,12 ‖ Dt 9,23.

הַמַּאֲמִין *pt.* Jes 28,16.

מַאֲמִינִם *pl.* Dt 1,32.

הַאֲמִינוּ *imper. pl.* 2Ch 20,20^{2}.

אַאֲמִין *1 impf.* Job 9,16.

תַּאֲמִין *2 impf.* Dt 28,66.

תַּאֲמֵן, תַּאֲמֶן Jer 12,6 ‖ Prv 26,25.

הֲתַאֲמִין *interrog.* Job 39,12.

יַאֲמִין *3 impf.* Prv 14,15 ‖ Job 4,18.15,15.22.24,22.39,24.

יַאֲמֵן Job 15,31.

וַיַּאֲמֵן Ex 4,31 ‖ 1S 27,12.

תַּאֲמִינוּ *2 impf. pl.* Jes 7,9.30,21 ‖ Mich 7,5 ‖ Hab 1,5 ‖ 2Ch 32,15.

וְתַאֲמִינוּ Jes 43,10.

יַאֲמִנוּ *3 pl.* Ex 4,1.5.8.9.19,9 ‖ Nu 14,11 ‖ Job 29,24.

וַיַּאֲמִינוּ Ex 14,31 ‖ Jon 3,5 ‖ Ps 106,12.

אֵמֻן

fides, fidelitas; pl. concr. fideles.

Dt 32,20.

אֱמוּנִים, אֱמֻנִים *pl.* Jes 26,2 ‖ Ps 12,2.31,24 ‖ Prv 13,17.14,5.20,6.

אֱמוּנֵי *cs.* 2S 20,19.

אֹמֶן

fides, veritas.

Jes 25,1.

אֹמְנָה] הָאֹמְנוֹת *pl.*

columna, postis.

ענינו עמודים לחזק הבנין או כעין מזוזות בצדי הדלתות העשויות לנוי, וי״ת סקופיא, כלומר אסקופות.

2R 18,16.

אֱמוּנָה

firmitas, *securitas;* fides.

עיקר ענינה התמדה וקיום, והֹחזק בדבר בצדקה וביֹשר לבב (מריית, רעדליכקייט), ועל שאר ההוראות המסתעפות יורו הפסוקים והשמות הנרדפים לה.

Ex 17,12 ‖ Dt 32,4 ‖ Jes 25,1 ‖ Jer 5,1 ‖ Ps 37,3.119,30.86 ‖ Prv 12,17.22.

וֶאֱמוּנָה Ps 119,75.138.

הָאֱמוּנָה Jer 7,28.

וְהָאֱמוּנָה Jes 11,5.

בֶּאֱמוּנָה, בֶּאֱמֻנָה 2R 12,16.22,7 ‖ Jes 59,4 ‖ Hos 2,22 ‖ Ps 33,4 ‖ 1Ch 9,26.31 ‖ 2Ch 19,9.31,12.15.34,12.

לֶאֱמוּנָה Jer 5,3.9,2.

אֱמוּנַת *cs.* Jes 33,6.

וֶאֱמוּנָתִי *suff.* Ps 89,25.

בֶּאֱמוּנָתִי Ps 89,34.

אֱמוּנָתְךָ, אֱמֻנָתְךָ Ps 36,6.40,11.88,12.89,2.3.6.119,90 ‖ Thr 3,23.

וֶאֱמוּנָתְךָ Ps 89,9.92,3.

בֶּאֱמוּנָתֶךָ, בֶּאֱמֻנָתְךָ Ps 92,3.143,1.

אֱמֻנָתוֹ (al. אֶ) 1S 26,23.

אֱמוּנָתוֹ Ps 100,5.

וֶאֱמוּנָתוֹ Ps 98,3,

בֶּאֱמוּנָתוֹ Hab 2,4 ‖ Ps 96,13.

בֶּאֱמוּנָתָם 1Ch 9,22 ‖ 2Ch 31,18.

אֱמוּנוֹת *pl.* Prv 28,20.

אֲמָנָה

foedus, statutum.

Neh 10,1.

וַאֲמָנָה Neh 11,23.

אָמְנָה

re vera, vere, certo, profecto.

Gn 20,12 ‖ Jos 7,20.

אָמְנָם 2R 19,17 ‖ Jes 37,18 ‖ Job 9,2.12,2.19,4.5.34,12.36,4 ‖ Ruth 3,12,

אֻמְנָם Gn 18,13.

הַאֻמְנָם *interrog.* Nu 22,37 ‖ 1R 8,27 ‖ Ps 58,2 ‖ 2Ch 6,18.

אָמֵן, וְאָמֵן, אָמֵן

fidus; certo, profecto.

Nu 5,22 ‖ Dt 27,15.16.*17.18.19.20.21.22.23.24.25.26* ‖ 1R 1,36 ‖ Jes 65,16^{2} ‖ Jer 11,5.28,6 ‖ Ps 41,14.72,19.89,53.106,48 ‖ Neh 5,13.8,6 ‖ 1Ch 16,36.

אָמוֹן

opifex, artifex.

רש״י והאב״ע חִברו דאי דמשלי עם כאשר ישא האמן את־היונק, יונתן פתרו מלשון אמונה (מהימנתא), אך המבארים האחרונים פתרוהו עם השבעים מלשון אומנות, וזהו כמ״ש חז״ל בר״ש מדרש רבה: ד״א אָמון אוּמָּן, התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב״ה. והאי דירמיה ליונתן, רש״י והרד״ק כמו הֶהָמוֹן, אך יתכן שהכונה על יתר האומנים כעין הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר דמלכים ב׳ כ״ד י״ד וירמיה כ״ד א׳.

Prv 8,30.

הָאָמוֹן (= הֶהָמוֹן?) Jer 52,15.

אָמָּן (al. אָמָן, אָמֶן) Cant 7,2.

—v. n. pr.—

אֱמֶת

firmitas, stabilitas; fides, probitas, integritas; sinceritas; veritas.

לפי המורכב שרשו אמן, הראוי, אֲמֶנֶת, וע״כ [illegible] התי״ו דגושה. וי״ג בתהלים נ״ד ז׳ בַּאֲמִתְּךָ הצמיתם.

Gn 24,48 ‖ Ex 18,21 ‖ Dt 13,15.

17,4.22,20‖Jos 2,12‖2S 7,28‖1R 10,6.17,24.22,16‖Jes 43,9.49,14‖ Jer 2,21.10,10.14,13.23,28.42,5 ‖ Ez 18,8.9 ‖ Hos 4,1 ‖ Mich 7,20 ‖ Zach 7,9.8,16²‖Mal 2,6‖Ps 15,2. 19,10.31,6.45,5.51,8.85,12. 111,7. 119,43.142.151.160. 132,11. 146, 6 ‖ Prv 8,7.11,13.12,19.14,25.22, 21².23,23‖Eccl 12,10‖Dan 8,12. 26.10,21.11,2 ‖ Neh 7,2.9,13.33 ‖ 2Ch 9,5.15,3.18,15.

וֶאֱמֶת Gn 24,49.47,29‖Ex 34,6 ‖ Jos 2,14 ‖ 2S 2,6.15,20 ‖ 2R 20, 19‖Jes 39,8‖Jer 9,4.33,6‖Ps 25, 10.61,8.85,11.86,15.89,15.117,2 ‖ Prv 3,3.14,22.16,6.20,28 ‖ Esth 9,30‖Dan 10,1.

הָאֱמֶת *interrog.* Gn 42,16.

הָאֱמֶת Gn 32,11 ‖ Jes 59,15 ‖ Zach 8,3.

וְהָאֱמֶת Zach 8,19‖2Ch 31,20.32, 1.

בֶּאֱמֶת Jud 9,15.16.19‖1S 12,24‖ 1R 2,4.3,6 ‖ 2R 20,3 ‖ Jes 10,20. 16,5.38,3.48,1.61,8 ‖ Jer 4,2.26 15.28,9.32,41 ‖ Zach 8,8 ‖ Ps 69 14.111,8.145,18‖Prv 29,14.

וּבֶאֱמֶת Jos 24,14.

לֶאֱמֶת Jes 42,3.

אֲמִתֶּךָ, אֲמִתְּךָ *suff.* Jes 38,18. 19 ‖ Ps 30,10.57,11.*108*,5.71,22. 115,1.138,2.

וַאֲמִתְּךָ Ps 40,11.12.43,3.

בַּאֲמִתֶּךָ, בַּאֲמִתְּךָ Ps 25,5. 26,3. 54,7.86,11‖Dan 9,13.

אֲמִתּוֹ Ps 91,4.

וַאֲמִתּוֹ Gn 24,37‖Ps 57,4.

——v. chald. et n. pr.——

אָמֵץ] **אָמְצוּ** *pl.*

firmum, fortem esse, praevalere; *Pi.* firmare, corroborare, obfirmare; sibi constituere, deligere; *Hi.* fortem esse, alacrem esse, se corroborare, obfirmare; festinare.

יתכן שעקר שרשו מץ בהוראת כבישה ולחיצה (ובהשאל על החמס והעשק מֵץ, ועל הבצק שלא ינופח ע״י שאור ומהומצת — מַצָּה), וידוע שמטבע הדבר הכבוש להתקשות ולהיות מוצק ואיתן.

2S 22,18‖Ps 18,18.142,7.

וֶאֱמָץ, וֶאֱמָץ *imprt.* Dt 31,7.*23*‖ Jos 1,6.7.9.18‖1Ch 22,13(12).28, 20.

וְאִמְצוּ *pl.* Dt 31,6 ‖ Jos 10,25 ‖ 2Ch 32,7.

יֶאֱמָץ *3 imprf.* Gn 25,23.

וַיֶּאֶמְצוּ *pl.* 2Ch 13,18.

וְאִמֵּץ *Pi. perf.* Dt 2,30.

אִמַּצְתָּה, אִמַּצְתָּ *2 perf.* Ps 80, 16.18.

אִמַּצְתִּיךָ *1 perf. suff.* Jes 41,10.

מְאַמֵּץ] **מְאַמֶּץ־** *pt.* Prv 24,5.

בְּאַמְּצוֹ *inf. suff.* Dt 8,28.

אַמֵּץ *imper.* Neh 2,2.

וְאַמְּצֵהוּ *suff.* Dt 3,28.

אַמֵּצוּ *pl.* Jes 35,3.

אֲאַמִּצְכֶם *1 impf. suff.* Job 16,5.

תְאַמֵּץ *2 impf.* Dt 15,7 ‖ Job 4,4.

יְאַמֵּץ *3 impf. m.* Am 2,14.

וַיְאַמֶּץ־, וַיְאַמֵּץ Jes 44,14 ‖ 2Ch 36,13.

וַתְּאַמֵּץ *3 impf. f.* Prv 31,17.

תְּאַמְּצֶנּוּ *suff.* Ps 89,22.

וַיְאַמְּצוּ *pl.* 2Ch 11,17.

וַיְאַמְּצֻהוּ *suff.* 2Ch 24,13.

וְיַאֲמֵץ *Hiph. 3 impf. juss.* Ps 27,14.31,25.

הִתְאַמֵּץ *Hithpa. 3 prf.* 1R 12, 18‖2Ch 10,18.

מִתְאַמֶּצֶת *pt. f.* Ruth 1,18.

וַיִּתְאַמְּצוּ *3 pl. impf.* 2Ch 13,7.

אָמֹץ] **אֲמֻצִּים** *adj. pl.*

firmus, fortis; robustus, alacer (al. אָמֹץ = חָמֹץ: *rufus*, rubicundus).

ראב״ע מפרש נוֹן התקיף ונראה למרחוק יותר משאר הגוונים, וי״מ כמו המוץ בנדים (נרעלל רָאמה) כנזכר בפסוק ב׳; ולדעת האחרונים הוא כנוי לסוס אביר וחזק. ובישעיה מ׳ כ״ו כמו אַמִּיץ.

Zach 6,3.

וְהָאֲמֻצִּים Zach 6,7.

אַמִּיץ 2S 15,12‖Job 9,19.

וְאַמִּיץ Jes 28,2.40,26‖Am 2,16 ‖ Job 9,4.

אֹמֶץ

robur, opes.

Job 17,9.

אַמְצָה (al. אַ) Zach 12,5.

מַאֲמָץ] **מַאֲמַצֵּי־** *pl. cs.* Job 36,19.

——v. n. pr.——

אָמַר, אָמַר

dicere, loqui; secum dicere, cogitare; *iubere;* praedicare; *Hithpa.* se efferre.

הפעל כולל לפעמים גם צווי, ומזה בערבית השם אמיר למושל, נגיד ומצוה. וי״נ באיוב נ׳ ג׳: והלילה אָמַר הֹרה גבר, ועי׳ ירמיה פ״ו י׳, כ׳ י״ד; ובש״א כ״ד י״א קורין השבעים: וָאֹמַר לְהָרְגְךָ ואחס עליך; ואולי הוא כמו וָאֹמַר, וכן בישעיה מ׳ ו׳. ר״י רייפמאנן גורס בדה״ב ל״ב כ״ד: ויתפלל אל־ה׳ וַיֵּעָתֶר לו. במענות איוב וַיֹּאמֶר מלעיל לבר מאליהו:

Gn 3,3.16.17. 13,14. 18,17. 20,5. 16. 21,1.22,3.*9*.31,16.29.49. 32,5. 21.38,11.41,54.42,4.43,5.17.44,4. 45,9 ‖ Ex 2,22. *18*,*3*.4,22.5,1.*32*, *27*.10.6,26.7,17.26.8,16.9,1.*10*,*3*. 11,4.13,17.15,9.17,10.18,24.24,1. 14‖Nu 10,29.*14*,*40*.20,14.21,16. 22,16.23,19.30.26,65‖Dt 9,25.10, 1.17,16.31,2.33,8.12.13.18.20.22. 23.24 ‖ Jos 1,12.5,2.6,22.7,13.*24*, *2*.11,9‖Jud 5,23.6,8.11,15 ‖ 1S 2, 27.9,5.9.27.10,15.16.18.15,2.17, 55.18,17.19,17.20,26.23,22.24,5. 25,21,35 ‖ 2S 3,18.7,5.8.12,7.11. 16,3.7.10.11.18,18.19.19,1.27.23, 3.24,12 ‖ 1R 1,48.2,26.30.8,12². 11,2.18.31. *17*,*14*. 12,24. 13,2.21. 14,5.7. 20,3.5.13.14.28.32.35.42. 21,19².22,11.27.50 ‖ 2R 1,4.6.11. 16.2,9.21. 3,16.17.4,43. 5,13.6,10. 32.7,1.8,14².19.9,3.*12*.6. *19*,*20*.*21*, *12*. *22*,*15*.*18*. 12.18. 19. 11,15. 17, 12.18,19.25.29.31.19,3.6.32. 20,1. 5.17.21,4.7.22,16 ‖ Jes 7,7.8,11. *18*,*4*. 10,13.*24*. *22*,*15*. 21,6.12.16. 22,14.23,4.28,12.16. 29,16.22. 30,

12.15. 31,4. 36,4.10.14.16. 37,3.6.
21.33.38,1.5.39,6.42,5.43,1.14.16.
44,2.6.24.45,1.11.13.14.18.24. 48,
17.22. 49,5.7.8.22.25. *66,12.* 50,1.
51,22. 52,3.4. 54,1.6.8. 10. 56,1.4.
57,15.19.21. 59,21². 65,7.8.13.25.
66,1.9.20.21.23 ‖ Jer 2,*5.4,3.6,16.*
22.8,4.9,22.10,2. 12,14. 13,9.13.
15,2.17,5.21.18,11.19,1.21,8.22,
1.3.30.23,38.26,2.4.27,16.28,11.
13. 30,18. 31,2(1).15(14).16(15).
35(34).37(36). 32,3. 33,10.20.25.
34,2.36,29.37,9.38,2.3.44,30.47,
2.49,1.28.51,1. 4,27.*10,18.16,3.5.*
20,4.22,6.24,8.29.10.30,5.12.32,
42.33,17.48,40. 49,12. 5,14. *31,7*
(6).35,17.38,17. 6,6.*27,19.9.9,16.*
19,11.23,16.25,28.32.26,18.29,
*17.33,12.49,7.35.50,33.51,58.*15.
21. *11,11.21. 14,15. 15,19. 18,13.*
28,16. 29,32. 32,28. 34,17. 35,15.
*51,36.*7,3.*21.14. 16,9.19,3.11. 25,*
27.27,4.21.28,2.14.29,8.21.25.31,
23(22). 32,14. 15. 34,2.13. 35,13.
17.18.19. 39,16. 42,15.18. 43,10.
*44,2.7.11.25.48,1.50,18.51,33.*20.
8,12, 9,6. *11,22. 23,15. 25,8.* 11,3.
13,12.21,4.23,2.24,5. 25,15.30,2.
32,26. 33,4. 34,2. 37,7.42,9. 45,2.
13,1. *17,19.27,2.* 14,10. 15,11. 21,
12. 22,11.18. 28,1. 29,16.31. 30,3.
33,2.11.13. 34,4. 40,15. 44,26. 46,
25.48,8.49,2.18 ‖ Ez 2,4.*3,11.27.*
5,5.7.8. 6,3.11. 7,2.5. 11,7.16.17.
12,10.19.23.28. 13,3.8.13.18.20.
14,4.6.21.15,6. 16,3.36.59.17,3.9.
19.22. 20,3.5.27.30.39. 21,3.8.29.
31.33.22,3.19.28.23,46. 24,3.6.9.
21. 25,3.6.8.12.13.15.16. 26,3.7.
15.19.27,3.28,2.6.12.22.25. 29,3.
8.13.19.30,2.10.13.22. 31,10.15.
32,3.11. 33,25.27. 34,2.10.11.17.
20. 35,1.14. 36,2.3.4.5.6.7. 13.22.
33.37.37,5.9.12.19.21.38,3.10.14.
17.39,17.25.43,18.44,6.9.45,9.18.
46,1.16.47,13. 9,5.11,5. 21,14. 29,
3.9.30,6.36,2 ‖ Joel 3,5 ‖ Am 1,3.
*6.9.11.13.2,1.3.4.6.12.*5.8.15. 2,3.
3,11.5,3.4.16.17.27.7,3.6.11.17.9,
15 ‖ Ob 1 ‖ Mich 2,3.4.3,5 ‖ Nah 1,
12 ‖ Zeph 3,20 ‖ Hag 1,2.5.*7.2,11.*
8.2,6.7.*9* ‖ Zach 1,3.*4.14.17. 3,7.4,*
*6. 8,2.6.7.9.19.20.23.*3.7,*13. 8,14.*
16. 2,12.*8,14.* 6,12.*7,9.* 8,3.11,4 ‖
Mal 1,2.4.6.*8.9.10.11.13.14.2,2.4.*
8.16. 3,1.5.7.10. 11. 12. 17. 19. 21.
13.2,16.3,13 ‖ Ps 2,7.10,6.11.13.
14,1.*53,2.* 27,8. 33,9. 50,16.68,23.
105,31.34.106,34 ‖ Prv 22,13.26,
13 ‖ Job 1,5.3,3.28,14².34,5.9.35,
10.36,23.37,20 ‖ Ruth 2,21.3,17 ‖
Thr 3,37 ‖ Eccl 1,2.12,8 ‖ Esth 1,
10.17.4,7.9,25 ‖ Dan 1,18 ‖ Esr 1,
2 ‖ Neh 2,18 ‖ 1Ch 15,2.17,4.7.21,
10.11.18.23,25.27,23.28,3 ‖ 2Ch
2,14.6,1².8,11.11,4.12,5. 18,10.26.
20,15.21,7.12.23,14. 24,20.22. 29,
24. 32,10. 33,4.7. 34,24.23.*26.* 35,
21.36,23.

וְאָמַר Gn 46,33 ‖ Ex 14,3 ‖ Nu 5,
19.21 ‖ Dt 20,3.22,14.16.25,8.27,
16. *17,18.19.20.21.22.23.24.25.*
*26.*29,21.31,17.32,37 ‖ Jud 4,20.
19,30 ‖ 1S 2,15.16.20.36.24,11 ‖
2S 11,20.17,9 ‖ Jes 6,3.20,6.25,9.
29,11.12.38,15.40,6.57,14. 65,8 ‖
Am 6,10² ‖ Nah 3,7 ‖ Zach 13,5.
6² ‖ Ps 106,48 ‖ Prv 26,19 ‖ Cant
2,10 ‖ Eccl 10,3 ‖ 2Ch 7,21.

הֶאָמַר *interrog.* Job 34,31.

אָמְרָה *f.* Gn 16,13.20,5.21,16.27,
6.29,32 ‖ Ex 4,26 ‖ 1S 1,22 ‖ 2R 6,
28 ‖ Ez 26,2 ‖ Hos 2,7.14 ‖ Prv 9,4.
30,16 ‖ Thr 3,24 ‖ Eccl 7,27.

וְאָמְרָה Gn 24,14.44 ‖ Nu 5,22 ‖
Dt 25,7.9 ‖ Hos 2,9 ‖ Prv 9,16.30,
20.

אָמַרְתָּ *2 m.* Gn 12,19. 26,9.32,
13 ‖ Ex 33,12 ‖ Nu 11,21 ‖ 1R 1,
24.8,29 ‖ 2R 18,20 ‖ Jes 14,13 ‖
Jer 32,25.45,3 ‖ Ez 35,12 ‖ Hos
13,10 ‖ Job 33,8.35,2 ‖ Thr 3,57 ‖
Neh 9,23 ‖ 2Ch 6,20.23,19.

וְאָמַרְתָּ, וְאָֽמַרְתָּ Gn 32,19.44,4 ‖
Ex 3,16.4,22.7,9.16.26.*8,16.9,13.*
13,14 ‖ Lev 1,2.*18,2.23,2.10.25,2.*
*27,2.*17,2.19,2.21,1.22,18 ‖ Nu 5,
12.*6,2. 15,18.38.33,51.35,10.* 8,2.
18,26.30.28,2.*34,2.*3 ‖ Dt 6,21.8,
17.12,20.17,14.26,3.5.13 ‖ Jos 7,
13 ‖ 1S 3,9.16,2.20,6 ‖ 2S 7,5.11,
21.13,5.15,34 ‖ 1R 22,27 ‖ 2R 9,3.
20,5 ‖ Jes 6,9.7,4.12,1.14,5.38,5 ‖
Jer 3,12.5,19.7,2.*19,3.*28.8,4.*11,*
3.13,13.15,2.19,11.25,27.28.26,4.
43,10. 13,12. *14,17.* 16,11. 17,20.
22,2.23,33.25,30. 28,13. 34,2². 35,
13.38,26.39,16.51,62.64 ‖ Ez 2,4.
3,11.27.13,18. 14,4. 16,3. 17,3.20,
3.5.27.22,3.24,3.28,22.30,2. 36,3.
37,12. 38,3. 39,1. 6,3. *36,1.* 12,19.
13,2. 19,2. 21,3.8.12.14.33². 25,3.
27,3. 28,12. *35,3.* 29,3. 32,2. 33,2.
34,2.36,6. 37,4.9.38,11.12.44,6 ‖
Zach 1,3.6,12 ‖ Prv 5,12 ‖ Job 22,
13 ‖ 1Ch 17,4.

אָמַרְתְּ *2 f.* Jud 17,2 ‖ 2S 6,22 ‖
Jes 47,10.57,10 ‖ Jer 22,21 ‖ Ez
27,3 ‖ Ps 16,2.

וְאָמַרְתְּ Jud 4,20 ‖ 1R 1,13 ‖ Jes
49,21.

אָמַרְתִּי, אָמָרְתִּי *1 perf.* Gn 20,
11.26,9.31,31.42,22 ‖ Ex 23,13.
32,13 ‖ Lev 17,12 ‖ Nu 18,24.24,
11 ‖ Dt 28,68.32,26 ‖ Jud 2,3.13,
13.15,2 ‖ 1S 2,30.9,17.23 ‖ 2S 12,
22.30 ‖ 1R 22,18 ‖ 2R 2,18.4,24.
28.5,11.23,27 ‖ Jes 22,4.36,5.38,
10.11.45,19.49,4.65,1 ‖ Jer 3,19.5,
4.10,19.18,10 ‖ Jon 2,5 ‖ Zeph 3,
7 ‖ Zach 13,9 ‖ Ps 30,7.31,15.23.
32,5. 38,17.39,2.40,8.11.41,5.73,
15. 75,5. 82,6.89,3. 94,18. 116,11.
119,57.140,7.142,6 ‖ Job 6,22.7,
13.9,22.31,24.32,7.10 ‖ Cant 7,9
Ruth 1,12.4,4 ‖ Thr 3,54 ‖ Eccl 2,
1.*3,17.18.*2.6,3.7,23.8,14 ‖ Neh 4,
16 ‖ 1Ch 21,17 ‖ 2Ch 18,17.

וְאָמַרְתִּי, וְאָמַרְתִּי Gn 24,43 ‖ Ex
3,13 ‖ Dt 32,40 ‖ 2S 13,28 ‖ Jer 20,
9 ‖ Ez 14,17 ‖ Hos 2,25 ‖ Prv 30,9 ‖
Job 7,4 ‖ Eccl 2,15.9,16.

אָמְרוּ *3 pl.* Gn 38,22 ‖ Ex 12,33 ‖
Nu 13,31.16,34 ‖ Jos 22,16.33 ‖
Jud 9,3.12,4.16,24.20,32.39 ‖ 1S
4,7.8.6.10,27.13,19.29,9.30,6 ‖ 2S
12,18.17,29 ‖ 1R 20,23.28.22,32 ‖
2R 20,14 ‖ Jes 30,10.39,3.51,23.

66,5 ‖ Jer 2,6.8.31.5,24.12,4. 23, 17.25.42,5.50,7 ‖ Ez 9,9.11,15.12, 9 ‖ Hag 1,2 ‖ Ps 12,5.35,21.64,6. 71,10.74,8.78,19.83,5.13. 129,8 ‖ Prv 30,15 ‖ Job 28,22.31,31 ‖ Thr 2,16.4,15 ‖ 2Ch 18,31.22,9.26,23.

וְאָמְרוּ Gn 12,12 ‖ Ex 3,13 ‖ Nu 14,14.15 ‖ Dt 4,6.20,8.21,7.20.27, 14.15.29,23.24 ‖ 1S 5,7.10,2 ‖ 1R 9,8.9.18,10 ‖ Jes 2,3 ‖ Jer 13,12. 16,10.18,12.22,8.9.38,25 ‖ Ez 18, 29.26,17.33,17,36,35 ‖ Hos 10,8 ‖ Am 8,14 ‖ Mich 4,2 ‖ Zach 12,5. 13,3 ‖ Ps 73,11 ‖ 2Ch 7,22.

אֲמַרְתֶּם *2 pl.* Gn 43,27.29 ‖ Nu 14,31 ‖ Dt 1,39 ‖ 1S 12,1 ‖ Jes 28, 15 ‖ Jer 29,15 ‖ Ez 11,5.13,7.33, 10 ‖ Am 5,14 ‖ Mal 3,14.

וַאֲמַרְתֶּם Gn 32,21. 45,9. 46,34 ‖ Ex 3,18.12,27 ‖ Lev 15,2 ‖ Jos 4, 7.9,11 ‖ Jud 7,18 ‖ 1S 14,34.25,6 ‖ 2S 15,10 ‖ 1R 1,34 ‖ Jes 12,4 ‖ Jer 7,10 ‖ Ez 18,19.25.*33,20* ‖ Mal 1,2. 6.7.13.2,14.17.3,7.8.13 ‖ 2Ch 18, 26.

אָמַרְנוּ *1 pl.* 2R 7,4 ‖ Thr 4,20 ‖ Esr 8,22.

וְאָמַרְנוּ Gn 37,20 ‖ Jos 22,28 ‖ Jud 21,22.

אֹמֵר, אוֹמֵר *pt.* Ex 2,14.33,12 ‖ 1R 5,19.18,11.*14*.22,20 ‖ Jes 6,8. 40,6. 41,7. 42,22. 45,10. 46,10. 52, 7 ‖ Jer 44,26 ‖ Am 7,16 ‖ Ob 3 ‖ Mich 6,1 ‖ Hab 2,19 ‖ Ps 29,9.45, 2 ‖ Prv 24,24 ‖ Neh 5,12. 6,6.8 ‖ 2Ch 18,19.

וְאֹמֵר Prv 28,24.

הָאֹמֵר Gn 32,10 ‖ Dt 33,9 ‖ 1S 11, 12 ‖ Jes 41,13.44,26.27.28 ‖ Jer 22,14 ‖ Job 9,7.

אֹמְרִים *pl.* Gn 37,17 ‖ Ex 5,16.17 ‖ 2S 21,4 ‖ Jer 2,27.14,13.15.17,15. 23,17. 27,9. 32,26.*43.33,10*.33,11. 42,13.43,2 ‖ Ez 8,12.12,27.20,32. 21,5. 22. 28. 33,24. 36,13. 37,11 ‖ Hos 13,2 ‖ Ps 3,3.4,7 ‖ Neh 5,2.*3. 4*.6,19 ‖ 2Ch 13,8.28,10.13.

וְאֹמְרִים Ez 13,7 ‖ 2Ch 20,21.

הָאֹמְרִים Jes 5,19.20.42,17.65,5 ‖ Jer 21,13.27,14 ‖ Ez 11,3.13,6 ‖ Am 6,13.9,10 ‖ Mich 4,11 ‖ Zeph 1,12 ‖ Ps 40,16.70,4.137,7 ‖ Job 22,17.

בְּאֹמְרִים Ps 122,1.

הָאֹמְרָה *pt. f.* Jes 47,8 ‖ Mi 7, 10 ‖ Zeph 1,15.

אֹמֶרֶת 1R 3,22.*23*.23.26.

אֹמְרֹת *pl.* Jer 38,22.

הָאֹמְרוֹת Am 4,1.

הֶאָמוּר *pt. pass. interrog.* Mich 2,7.

אָמוֹר, אָמֹר *inf. abs.* Ex 21,5 ‖ Nu 6,23 ‖ Jud 15,2 ‖ 1S 2,30.20, 21 ‖ Jer 23,17.

הֶאָמֹר *interrog.* Ez 28,9.

אֱמָר־ *cs.* Prv 25,7.

אֱמֹר Ez 25,8.

הַאֱמֹר *interrog.* Job 34,18.

בֶּאֱמֹר Dt 4,10 ‖ Ez 36,20 ‖ Ps 42, 4.

לֵאמוֹר Gn 48,20 ‖ Jer 18,5.33,19.

לֵאמֹר Gn 1,22. 2,16. 3,17. 5,29. 8, 15. 9,8. 15,1.4.18. 17,3. 18,12.13. 15.19,15.21,22. 22,20.23,3.5.8.10. 13.14. 24,7.30.37. 26,7.11. 20. 27, 6^2. 28,6.20. 30,24. 31,1.29. 32,5.7. 18^2.20. 34,4.8.20. 37,15. 38,13.21. 24.25.28. 39,12.14.17.19. 40,7. 41, 9.15.16. 42,14.22^2.28.29.37. 43,3^2. 7. 44,1.19.32. 45,16.26. 47,5.15. 48, 20. 50,4^2.5.16^2.25 ‖ Ex 1,22.3,16.5, 6.8.10.13.14.15.19. 6,10.*29. 13,1. 14,1.16,11.25,1.30,11.17.22.31,1. 40,1*.12. 7,8.9.16. 9,5. 11,8. 12,1.3. 13,8.14.19. 14,12. 15,1.24. 16,12. 17,4.7. 19,3.12.23. 20,1. 30,31. 31, 12.13. 32,12. 33,1. 35,4^2. 36,5.6 ‖ Lev 1,1. 4,1.*5.14.20. 6,1.12.17. 7, 22.28.8,1.12,1.14,1.17,1. 18,1. 19, 1.20,1.21,1.16. 22,1.17.26. 23,1.9. 23.26.33. 24,1.13. 27,1.2. 7,23.29. 12,2.23,24.34*.6,2.18. 8,31. 9,3.*24, 15*.10,3.8.16.11,1.2.13,1.*14,33.15, 1*.14,35.17,2.21,17.25,1 ‖ Nu 1,1. *3,14. 9,1. 26,1.33,50. 35,1*.48. *3,5. 11.44. 4,21. 5,1.5.11. 6,1.22. 8,1.5. 23. 9,9.10,1. 13,1. 15,1.17. 16,23. 17,9.16. 18,25. 20,7. 25,10.16. 26, 52.28,1.31,1.34,1.16.35,9*. 2,1.*4,1. 17.14,26.16,20.19,1*. 6,23. 7,4.*15, 37.27,6. 31,25*. 9,10. 11,13.18.20. 12,13. 13,32. 14,7.15.17. 40. 16,5. 24.26. 17,6.27. 19,2. 20,3.23. *26,1*. 21,21.22,5.23,26.24,12.26,3. 27,2. 8.15.30,2. 31,3. 32,2.10.25. 31. 34, 13.36,5.6 ‖ Dt 1,5.6.9.16.28.34.37. 2,2.*9,13*.4.17.26.3,18.5,5.6,20.9,4. 23.12,30.13,3.7.13.14.15,9.11. *19, 7*.18,16. 20,5. 22,17. 27,1.*11*.9. 29, 18.30,12.13.31,10.25.32,48.34,4 ‖ Jos 1,1.10.11.12.13.16.2,1.2.3.3,3. 6.8.4,1.*15*.3.6.17.21^2.22.6,10.26.7, 2.*22,8*.8,4.9,11.22^2.10,3.6.17.14,9. 17,4.14.17.18,8.20,1.2.21,2.22,11. 15.24^2 ‖ Jud 1,1.5,1.6,13.32.7,2.3. 24. 8,9.15. 9,1.31.10,10. 11,12.17. 13,6. 15,13. 16,2^2.18. 19,22. 20,8. 12.23.28. 21,1.5.10.18.20 ‖ 1S 4, 21.5,10. 6,2.21. 7,3. 9,15.24.26. 10, 2. 11,7. 13,3.4. 14,24.28.33. 15,10. 12.16,22. 17,26.27. 18,22.24. 19,2. 11.15.19.20,42.21,12. 23,1.2.*30,8*. 19.27. 24,2.9.10. 25,14.40. 26,1.6. 14.19.27,11.12. 28,10.12. 29,5. 30, 26 ‖ 2S 1,16.2,1.*5,19*.4.*11,10*.22. 3, 12^2.13.14.17.18.23.25.4,10. 5,1.6^2. 6,12.7,4.7.26.27.11,15.19.13,7.28. 30.33. 14,32^2.15,8.10.13.31. 17,6. 16. 18,12.19,3.9.10.12^2.20,18^2. 21, 17.24,1.11 ‖ 1R 1,5.6.11.13.23.30. 47.51^2. 2,1.4^2.8.23.29.30.39. 42. 5, 16.19.22. 6,11. 8,15.25.47.55. 9,5. 12,3.6.7.9.10^2.12.14.16.22.23. 13, 3.4.9.18.21.27.31. 15,18. 16,1.16. 17,2.*8*. 18,1.26.31. 19,2. 20,5^2.17. 21,2.9.10.13.14.17.*28*.19^2. 23. 22, 12.13.31.36 ‖ 2R 3,7.4,1.31.*6,13. 8,7.10,8*. 5,4.6.8.10.22. 6,8.9.26. 7, 10.12.14.18. 8,1.4. 6. 8. 9. 9,12.18. *20*.36. 10,1.5.6.11,5. *17,35*. 14,6.8. 9^2.15,12. 16,7.15. 17,13.26.27.18, 14.30.32.36.9,9^2.10^2.20. 20,2.4.21, 10.22,3.10.12.23,21 ‖ Jes 3,7.4,1. 7,2.5.10. 8,5.11. 9,8. 14,24. 16,14. 19,25. 20,2.23,4. 29,11.*12*. 30,21.

36,15.18.21.37,9².10².15.21. 38,4. 44,19.49,9.56,3 ‖ Jer 1,4.*11.2,1.2.* *13,8.16,1.18,5.24,4.*13.*13,3.*2,2. 3, 1.4,10.20.6,14.*8,11.*7,1.*11,1.18,1.* *21,1.30,1.34,1.12.35,1,44,1.*4.23. *11,4.*8,6.11,6.7.21.18,11.20,15.23, 25.33.38. 25,2.5. 26,1.*27,1.36,1.*8. 9.11.12.*41,20.*17.18.27,4.9.12.14. 16². 28,1.2.*29,25.44,25.*11.12.*34,* *12.37,6.43,*8.13. 29,3.22.24.25.28. 30.*32,26.33,23. 34,12.35,12.37,6.* *43,8.*31.30,2.31,34(33). 32,3².6.7. 13.16.33,1.24.34,13.35,6.15. 36,5. 14.17.27.29². 37,3.9.13.19. 38,1.8. 10.16.39,11.15.16.40,9.15.42,14. 20.43,2.44,4.15.25.45,1.49,34 ‖ Ez 3,16. *6,1.7,1.11,14.12,1.17.21.13,* *1.14,2.12.15,1. 16,1.17,1.11.18,1.* *20,2.21,1.6.13.23.22,1.17.23. 23,* *1.24,15.25,1.27,1.28,1.11.20.30,* *1.33,1.23.34,1.35,1.36,16.37,15.* *38,1.*9,1.11.10,6.12,8.22.13,10.16, 44.18,2.20,5.24,1.20.26,1.*29,1.17.* *30,20. 31,1. 32,1.17.* 33,10.21.24. 30.35,12.37,18 ‖ Am 2,12.3,1.7, 10.8,5 ‖ Jon 1,1.3,1.7 ‖ Mich 3,11 ‖ Hag 1,1. *2,1.10.*2.3.13. 2,2.11.20. 21 ‖ Zach 1,1.*7.*4.14.17.2,4.8.3,4. 6.4,4.6².8.*6,9.*13. 6,8.12².*7,9.*7,3². 4.*8,18.*5.8. 8,1.21.23 ‖ Ps 71,11. 105,11.119,82 ‖ Job 24,15 ‖ Ruth 2,15.4,4.17 ‖ Eccl 1,16 ‖ Esth 6,4 ‖ Esr 1,1.8,22.9,1.11 ‖ Neh 1,8.6,2. 3.7.8.9.8,11.15 ‖ 1Ch 4,9.10.11,1. 12,19(20).13,12.14,10.16,18.17,3. 6.24.21,9.10.18.22,8(7) ‖ 2Ch 2,2. 6,4.16.37. 7,18. 10,3.6.7.9.10². 12. 14.16.11,2.3. 12,7. 16,2. 18,11.12. 30.19,9.20,2.8.37.21,12.25,4.7.17. 18². 30,6.18. 32,4.6.9.11.12.17. 34, 16.18.20.35,21.36,22.

וְלֵאמֹר Jes 44,28.51,16 ‖ 2Ch 32, 17.

אֲמָרַי *suff.* Jos 6,10 ‖ Job 9,27.

בְּאָמְרִי Ez 3,18.33,8.13.

וּבְאָמְרִי Ez 33,14.

אֲמָרְךָ Ez 35,10.

אָמְרֵךְ Jer 2,25 ‖ Ez 25,3.

אֲמָרְכֶם Jer 23,38.

בַּאֲמָרְכֶם Mal 1,7.12.2,17.

בְּאָמְרָם Ps 42,11 ‖ Esth 1,17.3,4.

כְּאָמְרָם Q. Esth 3,4.

אֱמָר־, אֱמֹר *imper.* Gn 45,17 ‖ Ex 6,6.7,19.8,1.12.16,9.33,5 ‖ Lev 21,1.22,3 ‖ Nu 14,28.17,2.25,12 ‖ Dt 1,42.5,27 ‖ Jud 12,6 ‖ 1S 9,27 ‖ 1R 12,23.18,8.*11.14.*44 ‖ 2R 4,13. 8,10 ‖ Jer 13,18.18,11 ‖ Ez 11,5. 16.17. 12,23.*28. 33,25.*10. 11. 13, 11.14,6.*20,30.33,10.* 17,9.12². 21, 14. 22,24. 24,21. 28,2. 31,2. 33,11. 12.36,22.39,17 ‖ Hag 2,2 ‖ Zach 7, 5 ‖ Ps 35,3 ‖ Prv 7,4 ‖ Esth 5,14 ‖ 2Ch 11,3.

וֶאֱמָר־ 2R 4,26 ‖ Ez 6,11.

אִמְרוּ *pl.*

י״נ בישעיה נ׳ י׳ אִשְׁרֵי צדיק.

2S 20,16 ‖ 1R 20,9 ‖ 2R 18,19.22, 15 ‖ Jes 3,10.35,4.36,4.48,20.62, 11 ‖ Jer 46,14.48,17.50,2 ‖ Hos 2, 3.14,3 ‖ Ps 4,5.66,3.96,10 ‖ 2Ch 34,23.

וְאִמְרוּ Jer 4,5². 31,7(6).10(9) ‖ Am 3,9 ‖ 2Ch 16,35.

אִמְרִי *imper. f.* Gn 12,13.20,13 ‖ 1R 2,17.14,7 ‖ Jes 40,9 ‖ Jer 48, 19.

אֹמַר *1 imperf.*

השבעים קמ״ץ בתהלים צ״א ב׳ אֹמַר.

Gn 22,2.*26,2.*24,14 ‖ Ex 3,13 ‖ Jos 7,8 ‖ Jud 7,4² ‖ 1S 16,3.20,21.22. 28,8 ‖ Jes 43,6 ‖ Ps 50,12.91,2.102, 25 ‖ Job 10,2.

וְאֹמַר Ez 13,15.

וָאֹמַר (וְאֹמַר נס״א) Gn 20,13.24, 39.42.45.47. 31,11.41,24. 44,28 ‖ Ex 3,17.4,23.32,24 ‖ Lev 17,14.20, 24 ‖ Dt 1,9.20.29.9,26 ‖ Jud 2,1 ‖ 1S 13,12.24,11 ‖ 2S 1,7.8 ‖ 1R 21, 6 ‖ 2R 6,29 ‖ Jes 6,5.8.11.24,16.41, 9 ‖ Jer 1,6.*4,10.14,13.*11.13. 3,7. 19.11,5.24,3.35,5 ‖ Ez 4,14.*9,5.* *11,13.21,5.*16,6². 20,7.8.*13.21.*18. 29.23,43.24,20.37,3 ‖ Hos 3,3 ‖ Am 7,2.5.8.8,2 ‖ Mich 3,1 ‖ Zach 1,9.2,2.*5,10.*4.6.3,5.4,2.4.6,4.5.*13.* 11.12.5,2.6.11,9.12 ‖ Ps 55,7.77, 11.95,10.139,11 ‖ Job 29,18.38, 11 ‖ Thr 3,18 ‖ Neh 1,5.2,3.*5.*4,8. 13.5,9.7,3.

וָאוֹמַר Neh 2,7.17.20.

אוֹמְרָה Ps 42,10.

וְאֹמְרָה Gn 46,31.

וָאֹמְרָה Jud 6,10 ‖ Dan 9,4.10,16. 19.12,8 ‖ Esr 8,28.9,6 ‖ Neh 5,7. *13,17.*8.13. 6,11. 13,9.11.19². 21. 22.

תֹּאמַר *2 impf. m.* Gn 14,23 ‖ Ex 3,14.15.*20,22.*19,3 ‖ Lev 17,8. 20,2 ‖ Nu 11,12.18.22,17 ‖ Dt 7, 17.9,4.18,21.28,67² ‖ Jud 9,38.16, 15 ‖ 2S 2,26.7,8.11,25 ‖ 1R 12,10 ‖ 2R 10,5 ‖ Jes 30,22.36,7.40,27.48, 5.7 ‖ Jer 1,7.21,8.23,37.29,24.36, 29.45,4 ‖ Ez 28,9.33,27 ‖ Prv 3,28. 20,22. 24,12.29 ‖ Job 35,3. 14 ‖ Eccl 5,5.7,10. 12,1 ‖ 1Ch 17,7 ‖ 2Ch 10,10².

תֹּאמַר 1R 5,20.

וַתֹּאמַר Gn 44,21.*23* ‖ 1R 2,42 ‖ 2R 19,23 ‖ Jes 37,24 ‖ Ez 28,2 ‖ Ps 89,20.90,3 ‖ Job 11,4.22,29 ‖ Neh 9,15.

תֹּאמְרִי *2 impf. f.* Jer 2,23.13, 21.22 ‖ Ruth 3,5.11.

וַתֹּאמְרִי Jes 47,7.10 ‖ Jer 2,20.25. 35.

יֹאמַר *3 impf. m.* Gn 31,8².41, 55.43,7 ‖ Ex 8,23.21,5.22,8 ‖ Nu 10,36 ‖ Dt 5,24.15,16 ‖ 1S 16,16. 20,7.24,14 ‖ 2S 13,32.15,26.16, 10 ‖ 1R 1,36.22,8.14 ‖ Jes 1,11.18. 8,12.10,8.29,16.33,10.24.40,1.25. 41,6.21².44,5.20.56,3².66,9 ‖ Jer 23,34.42,20 ‖ Hos 2,25 ‖ Joel 4, 10 ‖ Zach 11,5.13,9 ‖ Ps 12,6.13,5. 118,2.*124,1.129,1* ‖ Prv 20,9.14. 23,7 ‖ Job 9,12.23,5.37,6.39,25 ‖ Eccl 8,4.17 ‖ Esth 2,15 ‖ 2Ch 18, 7.13.

הֲיֹאמַר *interrog.* Jes 45,9.

וְיֹאמַר 2R 9,17 ‖ Jes 44,16.17.58, 9 ‖ Hab 2,6 ‖ Ps 58,12.

וַיֹּאמֶר Gn 1,3.6.9.11.14.20.24.26.

28.29.2,18.23.3,1.4.9.10.11.12.13. 14.22.4,6.8.9^2.10.13.15.23.6,3.7. 13.7,1.8,21.9,1.8.*17*.12.25.26.11, 6.12,1.7.11.18.13,8.14,21.22.15,2. 3.5^2.7.9.13.16,6.9.*10.11.* 17,1.9. *15.21,12.*17.18.19. 18,6.9.10.13. 15.20.26.28.29.30^2.*32*.31.*32*.19,2. 14.17.18.21. 20,2.3.6.9.10.*21,29.* 11.15.21,17.22.24.26.30. 22,1.2.5. 7^4.8.11.12.16. 24,2.5.6.17.23.27. 31.33^2.40.54.55.56.65. 25,23.30. 31.32.33. 26,2.7.9^2.10.16.22.24. 27. 27,1.2.11.18.19.20^2.21.22. 24^2.25.26.27.31.32^2.33.34.35.36. 37.38.39.41.28,1.16.29,4.5.6.7.14. 15. *31,51.*18.19.21. *30,25.*25.26. 30,2.27.29.31^2.34. 31,3.5.11.12. 24.26.31.*36*.43.46.48. 32,3.9.10. 17.27^2.28.29.30^2. 33,5.8^2.9.10.12. 13.15^2. 34,4.11.30. 35,1.2.10.11. 37,6.9.10.13^2.14.16.17.21.22.26. 33.35. 38,8.11.16.17.18.22.23.24. 26.39,8.40,8.9.12.16.18.41,15.*39.* *41.44.45,17.47,5.*25.38.55.42,1.2. 7.9.12.14.*18*.28.33,36.37.38.43,2. 3.6.8.11.16.23.27.29.31. 44,10.15. 16.17.18.25.27. 45,3.*4. 46,31. 50,* *24.*4.24.28. 46,2^2.3.30. *48,11.21.* 47,1.3.8.9.16.23.29.31. 48,1.2.3.4. 8.9.18.19.49,1.29.50,6.19‖Ex 1,9. 15.16.18.2,13.14^2.18.20.3,3.4.5.6. 7.11.*13*.12.14^2.15. 4,1.2^2.3.4.6.7. 10.11.13.14.18^2.19.21.27. 5,2.4.5. 17. 6,1.2.30. 7,1.8.*9,8. 12,1.*14.19. *8,1.12.*26.*9,1.10,1.*8,4.5.6.16.*9,13.* 21.22.24.25. 9,22.*14,26.*27.29. 10, 8.9.10.16.12.*21*.24.25.28.29. 11,1. 4.9.12,21.31.43.13,3.14,13.*20,20.* 15.25. 15,26. 16,4.6.8.9.15.19.23. 25.28.32.33.17,2.3.5.9.14.16.18,6. 10.14.15.17. 19,9.10.15.21.23.*33,* *12.*24.25.20,22.24,8.12.30,34.31, 12. 32,2.9.11.17.18.21.22.26.27. 29.30.33.33,5.15.17.19.20.21. 34, 1.9.10.27.35,1.4.30 ‖ Lev 8,5.31. *9,7.10,3.6.*9,2.6. 10,4. 16,2. 21,1 ‖ Nu 3,40.7,4. *15,37 27,6. 31,25.*11. 9,8. 10,29.30.31.35. 11,11. *14,13.* 16.21.23.29. 12,4.6.11.14. 13,17. 30.14,11.20.41.15,35.16,8.*16*.15.

28.17,11.25.18,1.*20*.20,10.12.*23.* 18.20. 21,8.34.22,4.8.9.10.12.13. 18.20.29.30.32.34.35.37. *23,11.* *25.27 24,10.*38.*23,1.29.24,12.* 23, 3.4.5.*16*.13.15.17.26. 25,4.5. 26,1. 27,12.18.30,1.31,15.*32,20.*21.32, 6.25.29 ‖ Dt 1,42.2,2.*9,13.*9.31.3, 2.26.5,1.25.9,12.10,11.18,17.29,1. 31,2.7.14.16.23. 32,20.46. 33,27. 34,4 ‖ Jos 1,1.3,5.*6,16.24,19.22.*6. *7.5,9.6,2.7,10.8,1.18.10,8.11.6.*9. *18,3.*10.4,1.*15.*5.21.5,13.14^2.15.6, 6.7. 7,2.7.19.25. 9,8. 10,12.18.22. 24.25. 13,1. 14,6. 15,16.18. 17,15. 17.22,2.8.31.23,2.24,2.*27*.16.21 ‖ Jud 1,2.3.7.12.14.2,1.20.3,19^2.20. 28. 4,8.19.20. 6,8.12.13.14.15.16. 17.20.22.23.25.31.36.*39.*7,2.4.5.7. 9.13.14.15.17. 8,2.5.6.7.9.15.18. 20.21.23.*24.* 9,7.9.15.28.29.36^2. 37.38.48.54. 10,11. 11,7.9.13.15. 19.35.38. 12,2.5.6. 13,3.7.11^2.12. 13.*16*.15.17.18.22.14,2.3^2.12.*15,3.* *7.12.*14.16.18. 15,1.2.11.16. 16,7. 11.13.17.20.26.30. 17,2.9^2.10.13. 18,4.6.18.24. 19,5.6.8.9.11.12.13. 17.18.20.23.28.20,18.23.28‖1S 1, 8.*23*.14.17. 2,16.23.27.3,4.5. *6,8.*5. 6.9.10.11. *8,7 22.16,1.7.*16.17. 4, 14.16^2.17.7,3.5.8,10.11.22.9,3.6.7. *10.*8.18.19.21.23.24. 10,1.11.12. 14^2.15.16.18.22.24. 11,2.5.12.13. 14.*12,6.20.*12,1.5^2.13,9.11^2.13.14, 1.6.7.8.12.17.18.19.28.29.33.34. 36^2.38.40.41.42.43^2.44.45. 15,1. *16.26. 28,15.*6.13.14.15.16.17.18. 20.*24.*22.28.30.32^2.33.16,2^2.4.5.6. 8.*9*.10.*11*^{2}.12.17.18.19. 17,8.10. 17.25.26.27.28.29.30.32.*34.39.* *18,18.*33.*37. 18,17.21. 26,25.*37. 43.*44.*45.55.56.58^2. 18,8.11.21.23. 25. 19,4.17.22^2. 20,1.2.3^2.4.*11,12.* 5.*10.*9.18.27.29.30.32.36.37.40. 42. 21,2.3^2.5.6.9.10^2.15. 22,3.5.7. *28,7.*12^2.13.16.17.18.22. 23,2.4.7. 9.10.11.12^2.17.21. 24,7.10.17.18. 25,5.10.13.32.39. 26,6^2.8.9.10.14. 15.17^2.18.21.22. 27,1.5.*28,2.29,8.* 10^2. 28,1.*2*.8.11.13.14.15.16.23. 29,3.6.9. 30,7.8.13^2.15^2.23. 31,4 ‖

2S 1,3^2.4^2.5.*13.* 6.8^2.9.13.14.*16.* 15.18.2,1^2.5.14^2.20.21.26.27.3,7.8. 13.16.21.24.28.31.38. 4,9. 5,2.6.8. 19.20.23.6,9.21.7,2.3.18. 9,1.2^2.3^2. *4.11.16,3.*4.6^2.7.8.9. 10,2.5.11. 11, 3.8.10.*12.*11.23.25. 12,1.5.7.13^2. 19.22.27. 13,4^2.5.6.9.10.11.15.17. 20.24.25.26^2.32.35. 14,2.5.8.10. 11.12.18.19.21.*24,2.*22.24.30.31. 32. 15,2^2.3.4.7.9.14.19.22.25.27. 31.33. 16,2^2.3.4^2.9.10.11.*20,6.*16. *18.17,7.*17.20.21.*17,1.*17,5.6.8.14. 15. 18,2.3.4.10.11.12.14.20.21. 22^2.23^2.25.26^2.27^2.28^2.29^2.30.51. 32^2.19,6.20.22.23.24.26.30.31.34. 35.39.44.20,1.4.9.11.17^2. 21,1.2.3. 4.6.16. 23,17. 24,3.10.13.14.16. 17^2.18.21^2.22.23.24 ‖ 1R 1,11.16. 24.28.32.33.36.41.42.43.52.53. 2, 13.14.15.17.20.22.30^2.31.36.38. 42.44.3,5.6.11.23.24.25.27.5,21.8, 15.18. 9,3.13.11,11.21.22^2.31. 12, 5.9.26.28. 13,2.6.8.13.14^2.15.16. 18.26.31.14,2.6.17,1.13.19.23. 18, 5.7.8.9.15.17.18.21.22.25.27.30. 34^3.40.41.43^3.44^2. 19,4.5.7.9.10. *14.*11.13.15.20^2. 20,3.4.*11.*7.9.10. 12.13.*14.28. 22,11.*14^3.18.22.28. 32.33.34.36.37.39^2.40.42. 21,3.4. *6.*20^2. 22,3.4^2.5.6.7.8^2.9.14.15^2.16. 17^2.18.19.20^2.21^2.22^2.24.25.26. 28^2.30.34‖ 2R 1,2.5.6.2,2^2.3.*5*.6.9. 10.16.17.18.20.21.*3,16.* 3,7.8^2.10. 11^2.12.13^2.*14.* 4,2.3.6.7.12.*25.*13. 14^2.15.16.19^2.23.27.29.36^2.38.41. 42.*43.*43. 5,5.7.11.15.16.17.19.20. 21.22.23.25^2.26. 6,2.3^2.5.6.7.11. 12.13.15.16.19.20.21.22.27.28. 31.33. 7,1.2.12.13.19. 8,5.8.9.10. 12^2.13^2.14^2.9,1.5^3.6.11^2.12.15.17^2. 18^2.*19.*19.21.22^2.23.25.27.32.33. 34.36. 10,8.9.13.14.15^2.16.18.20. 22.23.24.25.30. 11,15. 12,5.8. 13, 15.16.17^2.18.19^2.*27.*22.26.28. 19, 6. 20,1.7.8.*19.*9.10.14^2.15^2.16.19. 22,8.9.23,17.18.27.25,24 ‖ Jes 3, 16. 6,7.9.11. 7,3.12.13. 8,1.3. 20,3. 21,9.23,12.29,13.36,4.7.11.12.13. 37,6.38,1.21.22.39,3^2.4^2.5.8^2.49,3. 6.63,8 ‖ Jer 1,7.9.12.14.3,6.11.9,

.12.11,6.9.13,6.14,11.14. 15,1.19,
14. 20,3.21,3.24,3. 26,12.18. 28,5.
15.6.11. 32,6.8. 36,18. 37,14.17^2.
18. 38,5.12.14.15.*17*.19.20.24. 40,
2.16.41,6.42,4.9.43,2.44,20.*24*.46,
8.51,61 ‖ Ez 2,1.*3.3,1.3.4.10.4,16.*
8,5.6.8.11,2.37,3.11.43,7.18. 3,22.
24.4,13.15.8,9.12.*15.17.47,6*.13.9,
4.7.9.10,2^2.11,5.23,36.37,4.9.41,4.
42,13.44,2.5.46,20.24.47,8 ‖ Hos
1,2.4.6.9.3,1.12,9 ‖ Joel 2,19 ‖ Am
7,8^2.12.14.15.8,2^2.9,1 ‖ Jon 1,6.9.
12.2,3.11.3,7.4,4.8.9^2.10 ‖ Hab 2,
2 ‖ Hag 1,13.2,13.14 ‖ Zach 1,9.
14.2,2.4.6.8.3,2.4^2. 4,2.*5*,2.5.6.13.
14. 5,3.5.6^2.8.11. 6,5.7. 11,13.15 ‖
Ps 52,2.106,23,107,25 ‖ Prv 4,4 ‖
Job 1,7.8. *2,3*.12.21. 2,2.6.10. 28,
28.33,24.27.36,10.42,7 ‖ Ruth 2,
4.5.8.11.14.3,9.10.14.15.4,1.2.3.4.
5.6.8.9 ‖ Esth 1,13.16.3,8.11.*6,10*.
4,13. 5,3.5.6.*7,2.9,12*.12. 6,1.3.4.5.
6^2.7.7,5^2.8.9^2.8,7. 9,14 ‖ Dan 1,3.
10.11. 2,2.3. 8,13.14.17.19. 10,11.
12.19.20.12,6.9 ‖ Esr 2,63.4,3.10,
2.10 ‖ Neh 2,2.*4,6*.3,34^2.35.4,4.6,
10.7,3.65.8,9.10 ‖ 1Ch 10,4.11,2.6.
19.12,17(18).13,2.14,10.11.12.14.
15,12.16.17,1.2.16.19,2.5.12.21,2.
3.8.*17*.11.13.15.22.23.24. 27. 22,1
(21,31).2(1).5(4).7(6). 28,2.6.20.
29,1.10.20 ‖ 2Ch 1,2.7.8.11.18.2,
10.11. 6,4.8. 7,12.10,5.9, 12,5.13,
4. 14,3.6. 15,2. 16,7. 18,3^2.4.5.6.
7^2.8.10.13.14^2.15.16^2.17.18.19^2,
20^2.21^2.23.24.25.27^2.29.33.19,2.6.
20,15.20. 23,3.14. 24,5.6.8.20. 25,
9^2.15.16^2. 28,9.23. 29,5.21.27.30.
31.31,4.10^2.11. 32,1.12.24. 33,16.
34,15.35,3.23.

וַיֹּאמַר Gn 14,19. 15,8. 16,8. 18,3.
23.27.29. 19,7. 20,4. 24,12.34. 27,
36.28,13.17.30,28. 33,5. 37,30. 43,
29.47,30.48,9.15 ‖ Ex 2,14.5,22.
32,31.32,5. 33,14.18 ‖ Nu 11,27.
28.21,2. 23,7.*18.24,3.15.20.21.23*.
12 ‖ Dt 33,2.7 ‖ Jos 7,20 ‖ Jud 6,
18. 8,19.11,30. 13,8. 15,18. 16,28.
20,4 ‖ 1S 3,18.7,12.22,9.14 ‖ 2S 3,
33.15,21.19,27.20,20.22,2.23,15 ‖
1R 1,29. 8,23. 17,10.*11*.20.*21*. 18,
36 ‖ 2R 1,8.2,14. 6,17.18. 7,2.19.
13,14.19,15 ‖ Jes 38,3 ‖ Am 1,2 ‖
Jon 3,4.4,2 ‖ Zach 1,10.12 ‖ Ps 18,
2 ‖ Job 1,7.*9.2,2.4*.14.16.*17*.18.3,
2.*6,1.9,1.12,1.16,1.19,1.21,1.23,1.*
26,1.4,1.*15,1*.8,1. 11,1.*20,1*. 18,1.
25,1.22,1. 27,1.*29,1*.32,6. 34,1.*35,*
1.36,1.38,1.40,1.6.2.*42,1* ‖ Ruth
2,6 ‖ Dan 8,16.9,22 ‖ 1Ch 11,17 ‖
2Ch 6,14.14,10.20,6.

שֶׁיֹּאמַר Eccl 1,10.

תֹּאמַר *3impf. f.*

השבעים קורין בש״א כ׳ ד׳ מה־תֹּאוֶּה נפשך,
ויתכן שתרגמו לפי הכונה.

Gn 21,12 ‖ 1S 20,4 ‖ Jer 51,35^2 ‖
Mal 1,4 ‖ Esth 2,13.

וַתֹּאמַר Prv 7,13 (נס״א).

תֹּאמַר Prv 1,21.

וַתֹּאמֶר Gn 3,2.13.4,1.16,2.*5*.8.19,
31.*34*. 21,6.7.10. 24,18.19. 24. 25.
46.47.58.65. 25,22. 27,13.42.46.
29,33.34.35. 30,1.3.6.8.11.13. 14.
15^2.16.18.20.23. 31,35. 35,17. 38,
16.17.18.25.29.39,7.14 ‖ Ex 2,6.7.
8.9.10.4,25 ‖ Nu 22,28.30 ‖ Jos 2,
4.9.16.21.15,19 ‖ Jud 1,15.4,6.9.
14.18.22. 9,11.13. 11,36.37. 13,6.
10.23. 14,16. 16,6.*10.13*.9.*12.14*.
15.20.17,2.3 ‖ 1S 1,15.18.26.4,22.
19,14.17. 25,19.24.41. 28,9.11.12.
13.14.21 ‖ 2S 6,20.11,5.13,12.16.
14,4.5.9.11.12.13.15.17.18.19. 17,
20.20,17^2.18.21 ‖ 1R 1,17.31.2,13.
14.16.18.20.21. 3,17.22.26^2. 10,6.
17,12.18.24.21,7.15 ‖ 2R 4,2.6.9.
13.16.22.23.*26*.24.28.30.5,3. 6,28.
9,31.22,15 ‖ Jes 49,14 ‖ Job 2,9 ‖
Ruth 1,8.11.15.16.20. 2,2.*21*.2.7.
10. 13.19^2. 20^2.22. 3,1.5. 9.16.17.
18 ‖ Esth 2,22.4,10.15.5,4. *9,13*.
14.7,6.8,5 ‖ 2Ch 9,5.23,13.34,23.

וַתֹּאמַר 1S 1,11.2,1 ‖ Esth 5,7.7,3.

נֹאמַר *1 impf. pl.* Gn 44,16 ‖
2S 12,18 ‖ Hos 14,4 ‖ Job 37,19 ‖
Esr 9,10.

וְנֹאמַר Jes 41,26.

וַנֹּאמֶר Gn 26.28.42,31. 44,20.22.
26 ‖ Jos 22,26.28 ‖ Jer 35,11.

תֹּאמְרוּ *2 impf. pl.* Gn 34,11.
12.50,17 ‖ Lev 25,20 ‖ Jud 18,24 ‖
1S 18,25 ‖ 2R 22,18 ‖ Jes 19,11 ‖
Jer 5,19.8,8. 23,35.38. 27,4. 37,7.
48,14 ‖ Mal 1,5 ‖ Ps 11,1 ‖ Job 19,
28.21,28.32,13 ‖ 2Ch 34,26.

תֹּמְרוּ 2S 19,14.

תֹּאמֵרוּ Jer 23,38.

תֹּאמְרוּן Gn 32,5 ‖ 1S 11,9 ‖ 2R 18,
22.19,6.10 ‖ Jes 8,12.37,6.10.

תֹּאמְרֻן Jer 21,3.

וַתֹּאמְרוּ Dt 1,14.22.27.41. 5,21 ‖
1S 10,19.12,12 ‖ Jes 30,16.

יֹאמְרוּ *3 impf. pl.* Ex 4,1. 12,
26.32,12 ‖ Nu 21,27 ‖ Dt 9,28.17,
11.32,27 ‖ Jos 8,6.22,24.27.28 ‖
Jud 9,54.12,5 ‖ 1S 8,7.14,9.10.19,
24 ‖ 2S 5,8 ‖ 2R 9,37 ‖ Jes 8,19.20.
49,20 ‖ Jer 2,27.3,16.15,2.23,7.31,
23(22).29(28) ‖ Ez 21,12. 37,18.
38,13 ‖ Hos 7,2.10,3 ‖ Joel 2,17 ‖
Am 5,16 ‖ Ps 35,25^2.40,17.41,6.
79,10.107,2.115,2.118,3.4.126,2 ‖
Prv 1,11 ‖ Job 8,10.20,7.34,34 ‖
Thr 2,12.

יֹאמֵרוּ Jer 2,2 ‖ Ps 145,6.11.

וְיֹאמְרוּ Dt 32,7 ‖ Jes 14,10.43,9 ‖
Jer 16,19 ‖ Joel 2,17 ‖ Ps 35,27.
70,5 ‖ Job 38,35 ‖ 1Ch 16,31.

וַיֹּאמְרוּ Gn 11,3.4. 18,5.9. 19,2.5.
9^2.12.24,50.57.58.60.26,28.32.29,
4.5.6.8.34,14.31.37,8.19.*42,21*.32.
38,21.40,8.42,7.10.13.43,7.18.20.
28.44,7.47,3.4.18.25.50,11.15.18.
Ex 5,1.3.10.21. 8,15. 10,3.7. 14,5.
11.15,1.16,3.15.17,2.19,8.*24,7*.20,
19.24,3.32,1.4.8.23.36,5 ‖ Nu 9,7.
11,4.12,2. 13,27. 14,2.4.7.10.16,3.
12.22. 17,27. 20,3.19. 21,7. 22,14.
16.31,49.32,2.5.16.36,2 ‖ Dt 1,25
Jos 2,14.17.24. 7,3. 9,6.7.8. 9.11.
19.21.24.17,16.24,22.24 ‖ Jud 1,
24.3,24.6,29^2.30.8,1.18.22.25. 9,8.
10.12.14.10,15.18.11,2.6.8.*10*. 12,
1.5.6.14,13.15.18.15,6^2.10^2.11.12.
13. 16,5.23.25. 18,2.3.5.8.9. 14.19.
23.25.19,22.20,3.18.32.21,3.5.6.8.
16.17.19 ‖ 1S 4,3.6.7.5,8^2.11.6,3.

4².20.7,6.8.8,5.19.9,11.10,24.11,1.3.9.10.12,4.10.19.14,11.12.36.40.16,15.21,12.23,3.*24*,*5*.28,7.29,3.4.30,20.22 ‖ 2S 4,8.5,1.10,3.12,19.21.14,7.15,15.17,20.21.19,42.21,4.5 ‖ 1R 1,2.25.39.18,24.39.20,5.8.31.32.33.22,6 ‖ 2R 1,6.8.2,3.*5*.15.16.19.23.3,23.4,40.5,13.6,1.7,3.*9*.6.9,12.13.10,4.13.11,12.17,26.19,3.23,17‖Jes 29,15.37,3‖Jer 5,12.6,16.17.18,18.26,11.16.17.35,6.36,15.16.19.38,4.40,14.41,8.42,2.46,16 ‖ Ez 24,19 ‖ Jon 1,7.8.10.11.14 ‖ Hag 2,12.13 ‖ Zach 1,6.11 ‖ Ps 54,2.94,7 ‖ Job 21,14 ‖ Ruth 2,4.4,11 ‖ Esth 2,2.*6*,*3*.*5*.3,3.6,13‖Esr 4,2.10,12 ‖ Neh 1,3.2,18.19.4,5.6.5,12.13.8,1.9,5.18 ‖ 1Ch 11,5.13,4.16,36.19,3 ‖ 2Ch 12,6.18,5.23,11.26,18.28,13.29,18.35,25.

שֶׁיֹּאמְרוּ Thr 2,15.

יֹמְרוּךָ(?) *suff.* Ps 139,20.

תֹּאמַרְנָה *pl. f.* Ps 35,10 ‖ Esth 1,18.

וַתֹּאמַרְנָה Gn 31,14 ‖ 1S 9,12 ‖ Ruth 1,10.19.4,14.

וַתֹּאמַרְןָ Ex 1,19.2,19‖1S 18,7.

נֶאֱמַר *Niph. 3 perf.* Dan 8,26.

יֵאָמֵר *3 impf.* Gn 22,14.32,29 ‖ Nu 23,23 ‖ Jes 19,18.32,5.61,6.62,4²‖Jer 4,11.7,32.16,14‖Ez 13,12‖Hos 2,1²‖Zeph 3,16.

יֵאָמֵר Jes 4,3.

יֵאָמַר Gn 10,9‖Nu 21,14‖Ps 87,5.

וַיֵּאָמַר Jos 2,2.

הֶאֱמִירְךָ *Hiph. suff.* [הֶאֱמִיר]

נ"ל שהוא מל' אירוסין ובוא במסרת ברית, ותו"כ בא בקשור לְ; ע' הערה לשרש א"ש.

Dt 26,18.

הֶאֱמַרְתָּ *2 perf.* Dt 26,17.

יִתְאַמְּרוּ *Hithpa. impf. pl.* Ps 94,4.

אֹמֶר

verbum, sermo; carmen, *hymnus, epinicium.*

וי"ג בתהלים ע"ז ט' נמר אֹמֶן, או אֱמֶת, ומתאים עם חסד.

Hab 3,9 ‖ Ps 19,3.4.68,12.77,9 ‖ Job 22,28.

[אֵמֶר] אִמְרוֹ *suff.*

verbum, sermo; *iussum, mandatum.*

באור אִמְרֵי־שפר דבראשית מ"ט כ"א ע' הערה למלת אַיָּלָה.

Job 20,29.

אֲמָרִים *pl.* Prv 19,7.22,21.

אִמְרֵי *cs.* Gn 49,21‖Nu 24,4.*16*‖Dt 32,1 ‖ Jos 24,27 ‖ Ps 19,15.107,11.138,4 ‖ Prv 1,2.8,8.15,26.16,24.22,21 ‖ Job 6,10.25.26.8,2.23,12.

בְּאִמְרֵי־ Jes 32,7‖Hos 6,5‖Prv 6,2².

לְאִמְרֵי Ps 54,4.78,1‖Prv 7,24.23,12.

מֵאִמְרֵי־ Prv 4,5.5,7.19,27.

אֲמָרַי, אֲמָרָי *suff.* Ps 5,2.141,6‖Prv 2,1.4,10.7,1‖Job 33,3.

לַאֲמָרָי Prv 4,20.

אִמְרֵיכֶם Jes 41,26.

וּבְאִמְרֵיכֶם Job 32,14.

אֲמָרָיו Prv 17,27 ‖ Job 22,22.32,12.34,37.

אֲמָרֶיהָ Jud 5,29 ‖ Prv 1,21.2,16.*7*,*5*.

[אִמְרָה] אִמְרַת *cs.*

verbum, sermo; *oraculum, promissum.*

2S 22,31‖Jes 5,24‖Ps 18,31.105,19‖Prv 30,5.

וּלְאִמְרַת Ps 119,123.

אִמְרָתִי *suff.* Gn 4,23 ‖ Dt 32,2 ‖ Jes 28,23.32,9‖Ps 17,6.

אִמְרָתֶךָ, אִמְרָתְךָ Dt 33,9 ‖ Ps 119,11.38.50.67.103.140.158.162.172.138,2.

אִמְרָתֵךְ Jes 29,4².

בְּאִמְרָתֶךָ Ps 119,133.148.

כְּאִמְרָתֶךָ, כְּאִמְרָתְךָ Ps 119,41.58.76.116.170.

לְאִמְרָתֶךָ, לְאִמְרָתְךָ Ps 119,82.154.

אִמְרָתוֹ Ps 147,15.

אִמְרוֹת *pl.*, **אִמֲרוֹת** *cs.* Ps 12,7.

אֶמְרָתוֹ [אֶמְרָה] Thr 2,17.

[מַאֲמָר] מַאֲמַר *cs.*

edictum, mandatum.

Esth 1,15.2,20.

וּמַאֲמַר Esth 9,32.

———v. chald. et n. pr.———

אָמִיר

caput, cacumen.

כענין כִּפָּה וצַמֶּרֶת, ויש בו מעין הוראת ממשלה, כי עליון הוא על כל שאר הענפים; והראב"ע אמר ״המעולה שבזית מנורת וי"י האמירך וכן הוא בלשון קדר״. וטעם הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר כנוי לארץ ישראל שהיתה ארץ הרים ויערים. וי"ג בישעיה י"ז ט' לפי השבעים הַחִוִּי וְהָאֱמֹרִי, וכדברי רש"י יש רמז לזה.

Jes 17,6.

וְהָאָמִיר Jes 17,9.

אֶמֶשׁ, אֱמֶשׁ

tenebrae, nox; *adv.* nocte, praeterita, *heri.*

תרגומו רַמְשָׁא, ערב, ובערבית נקרא כן הזמן של אחר הצהרים משתהל החמה לנטות כלפי מערב עד שקיעתה. ולפ"ז שרשו מוש, אך בעברית יֵאָמֵר גם על חשכת הלילה, וכשבא לתאר הפעל יורה על הלילה שעבר; ולרש"י והרשב"ם נגזר ממנו הפעל וְיָמֵשׁ חשך (שמות י' כ"א) כמו וְיַאֲמֵשׁ או וְיַאֲמֵשׁ, ואו"כ הא' שרשית.

Gn 19,34.31,29.42‖2R 9,26‖Job 30,3.

———אֱמֶת v. אָמַן II———

אַמְתַּחַת

saccus.

שרשו מָתַח, ונקרא כן השק המתוח ונטוי על גב הבהמה ויורד משני צדדיה.

Gn 44,2.

בְּאַמְתַּחַת Gn 44,12.

בְּאַמְתַּחְתִּי *suff.* Gn 42,28.

אַמְתַּחְתּוֹ Gn 42,27.43,21.44,1.11².

אַמְתְּחֹת *pl. cs.* Gn 44,1.

אַמְתְּחֹתֵינוּ *suff.* Gn 43,21.44,8.

בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ Gn 43,18.22.
אַמְתְּחֹתֵיכֶם Gn 43,12.
בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם Gn 43,23.
—Conf. מָתַח—

אָן (= אָנָה)

ubi? quo? quando? עַד־אָן, עַד־אָנָה quousque? אָנָה וְאָנָה huc et illuc.

1S 10,14‖Job 8,2.

אָנָה, אָנָה Gn 37,30 ‖ Ex 16,28‖ Nu 14,11²‖Dt 1,28‖Jos 2,5.18,3‖ Jud 19,17‖2S 2,1.13,13‖2R 6,6‖ Jer 15,2‖47,6‖Ez 21,21 ‖ Hab 1, 2‖Zach 2,6.5,10 ‖ Ps 13,2².3².62, 4‖Job 18,2.19,2‖ Cant 6,1²‖Neh 2,16.
אָנָה...וְאָנָה Ps 139,7².
וְאָנָה Gn 16,8.32,18 ‖ Jes 10,3 ‖ Ruth 2,19.
אָנָה וְאָנָה 1R 2,36.42 ‖ 2R 5,25.

אָנָּא

ah quaeso!

Gn 50,17‖Ex 32,31‖Ps 118,25² ‖ Dan 9,4‖Neh 1,5.11.

אָנָּה 2R 20,3‖Jes 38,3‖Jon 1,14. 4,2‖Ps 116,4.16.
—conf. נָא—

I °אָנָה 3 pl. perf. וְאָנוּ

lugere, lamentari.

קְריאה של צער אנינות ואבל, וקרוב לאנח ולאנן, וכן הוראת השמות הנגזרים מן הפעל הזה.

Jes 3,26.19,8.

אֲנִיָּה] תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה

maeror, luctus.

Jes 29,2‖Thr 2,5.
—conf. אָנַן—

II אָנָה] אִנָּה Pi.

obvenire, accidere facere.

גרם, נלגל וסִבּוב הדבר, ותמיד לרעה; וטעם מִתְאַנֶּה מבקש תאנה ועלילה. השבעים קורין במשלי לא־יְאֻנֶּה או לא־יְאַנֶּה.

Ex 21,13.

יְאֻנֶּה Pu. 3 impf. Prv 12,21.
תְאֻנֶּה f. Ps 91,10.
מִתְאַנֶּה Hithpa. pt. 2R 5,7.

תֹּאֲנָה

occasio.

לפי ת״י מזה גם] תֹּאֲנִים הלאת דיחזקאל כ״ד י״ב, שכן ת״י תַּסְקוֹפִין אִתְחֲלִיאַת.

Jud 14,4.

תַּאֲנָה] suff. תַּאֲנָתָהּ

occursus, coitus.

רש״י מפרש על שאיפת רוח כתנים, וכת״י יְרוֹדָא, וקרוב לשרש אנה הא׳, ולרד״ק מן אנה הב׳, כלומר מי יוכל להשיבה מסבת מרוצתה; ולדעת האחרונים ענינו יחום לתאות המשגל (ברונסט), ויתכן לפרש מזה גם תְּאֻנִים דיחזקאל המדבר מטמאת הזמה; וי״נ תַּאֲוָתָהּ.

Jer 2,24.
—v. n. pr.—

°אָנַח

gemere, lamentari.

קרוב לאנה הא׳ ואח לאנק, וזה כלל גדול בלה״ק: בכל מקום שאתה מוצא אות אחת מן השרש מחוקת במבטא מובן מזה גם חוזק הפעלה, כנראה מן הפעלים: זרב, שרב, צרב, שרף, צרף, ועוד ארמוז ע״ז לעת מצוא.

נֶאֱנַח] נֶאֶנְחָה Ni. f. Joel 1,18‖ Thr 1,8.
נֶאֶנְחוּ 3 pl. Jes 24,7.
נֶאֱנָח pt. Ez 21,12.
נֶאֱנָחָה f. Thr 1,21.
נֶאֱנָחִים pl. Thr 1,4.11.
הַנֶּאֱנָחִים Ez 9,4.
הֵאָנַח impr. Ez 21,11.
תֵּאָנַח 2 impf. Ez 21,11.
יֵאָנַח 3 impf. Prv 29,2(נס״א).
וַיֵּאָנְחוּ pl. Ex 2,23.

אֲנָחָה] וַאֲנָחָה

gemitus.

Jes 35,10.51,11.

בַּאֲנָחָה Ps 31,11.
אַנְחָתִי suff. Ps 102,6‖Job 3,24. 23,2.
וְאַנְחָתִי Ps 38,10.
בְּאַנְחָתִי Jer 45,3‖Ps 6,7.
אֲנָחוֹת] אַנְחֹתַי pl. suff. Thr 1, 22.
אַנְחָתָה Jes 21,2.
—אֲנַחְנוּ v. pronom.—

אֳנִי

coll. classis; אֳנִיָּה navis.

בערבית إِنَاء הוראתו כלי וכמו שנקראו האניות כְּלֵי גֹמֶא וגם תֵּבָה, וכן שם הכלי גם בלשון אשורית; אכן בלשון מצרית הישנה נמצא שם זה מיוחד לספינה.

1R 10,11.22²‖Jes 33,21.

וָאֳנִי 1R 9,26.
בָּאֳנִי 1R 9,27.
אֳנִיָּה Jon 1,3‖Prv 30,19.
וְהָאֳנִיָּה Jon 1,4.
בָּאֳנִיָּה Jon 1,5.
אֳנִיּוֹת, אֳנִיֹּת pl. Gn 49,13‖ Jud 5,17‖ 1 R 9,27.22,49² ‖ Jes 2,16. 23,1.14‖Ez 27,9.25‖Ps 48,8.104, 26 ‖ Job 9,26 ‖ 2Ch 9,21².20,36². 37.
אוֹנִיּוֹת Q. 2Ch 8,18.
וָאֳנִיּוֹת Jes 60,9.
בָּאֳנִיּוֹת Dt 28,68‖1R 22,50‖ Jes 43,14‖Ps 107,23.
וּבָאֳנִיּוֹת Dan 11,40.
כָּאֳנִיּוֹת Prv 31,14.
מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם suff. Ez 27,29.
—אֲנִי, אָנִי v. pronom.—

אֲנָךְ

plumbum, perpendiculum.

אבן עפרת או בדיל למשקלת דבנאים.

Am 7,7².8².
—אָנֹכִי v. pronom.—

°אָנַן

כְּמִתְאֹנְנִים Hithpo. pt. pl. הִתְאוֹנֵן]

conqueri, fremere; conf. און II.

יש מחברים אותו עם אנה א׳ וענינו קריאה של צער ואנינות, ולת״א וחז״ל חבר הוא לאָנָה ב׳, וענינו התאנה ובקשת עלילה; בין כך וכך יש בו מטעם התלוננות ותרעומות.

Nu 11,1.

יִתְאוֹנֵן 3 imperf. Thr 3,39.
—v. n. pr.—

אָנַס] אֹנֵס pt.

cogere.

ידוע בתרגומים ובדחז״ל, וקרוב לו במבטא ובטעם אָלַץ.

Esth 1,8.
—v. chald.—

אָנַף] אָנַפְתָּ *2 perf.*

spirare; irasci; iratum esse.

פעל נגזר משם אַף, כעין חָרָה אַף, עָלָה אַף, וכמוהו בערבית. וחז״ל אמרו על העוף הטמא אֲנָפָה שהוא דיה רגזנית, ולרס״ג הוא הטאפוניי; ותרגומו אִבּוֹ.

Jes 12,1‖Ps 60,3.

וְאָנַפְתָּ 1R 8,46‖2Ch 6,36.

תֶּאֱנַף *2 imperf.* Ps 79,5.85,6 ‖ Esr 9,14.

יֶאֱנַף *3 impf.* Ps 2,12.

הִתְאַנַּף *Hithpa. 3 perf.* Dt 1, 37.4,21.9,20.

וַיִּתְאַנַּף *3 impf.* Dt 9,8‖ 1R 11, 9‖2R 17,18.

אֲנָפָה] הָאֲנָפָה

avis quaedam impura: milvus. LXX χαραδριός.

Lev 11,19.

וְהָאֲנָפָה Dt 14,18.

——v. אַף II et chald.——

אָנַק°] בֶּאֱנֹק *infin.*

ingemescere; *Niph.* gemere.

אח לאָנָה, וחזק ממנו כיתרון חזק המבטא. ובהיפוך אתוֹן נָאַק וּנְאָקָה.

Ez 26,15.

יֶאֱנֹק *3 impf.* Jer 51,52.

נֶאֱנַק] וְהַנֶּאֱנָקִים *Ni. pt. pl.* Ez 9,4.

הֵאָנֵק *imper.* Ez 24,17.

I אֲנָקָה] וַאֲנָקָה

gemitus.

Mal 2,13.

אֶנְקַת *cs.* Ps 79,11.102,21.

מֵאֶנְקַת Ps 12,6.

II אֲנָקָה] וְהָאֲנָקָה

lacerta quaedam; LXX μυγάλη.

מין שרץ הנקרא כן ע״ש קול אנקתו, ות״א יָלָא.

Lev 11,30.

——conf. אָנַח et נָאַק——

אָנַשׁ] אָנוּשׁ *pt. pass.*

aegrotare, aegrotum esse; *pt.* mortiferum; *malitiosus.*

ענינו היות בחלי כבד, נוֹאָשׁ ומסֻכן עד לאין מרפא, וי״מ מזה וְאָנוּשָׁה שבתהלים ס״ט כ״א בחסרון א׳ השרש.

Jes 17,11 ‖ Jer 17,16.30,12.15 ‖ Job 34,6.

וְאָנֻשׁ Jer 17,9.

אֲנוּשָׁה *f.* Jer 15,18‖Mich 1,9.

נֶאֱנַשׁ] וַיֵּאָנַשׁ *Ni. 3 impf.* 2S 12,15.

——conf. נגשׁ——

אֱנוֹשׁ

homo.

יש פותרין מן הפעל הערבי, שהוראתו אחוה, רעות והתקרבות, לפי שהאדם מדיני מטבעו. וי״א שמורה על חולשת האדם ועל מכאוביו; ואולי נקרא האדם גם ע״ש אֱנוֹשׁ בן בנו של אדם, לפי שבימיו הוּחַל לקרא בשם יי׳; ובא רק במליצה ושיר. וטעם חֶרֶט אֱנוֹשׁ לדה״ק כעין כתב החרטֻמים, מפני תמונות אנשים שבאו בו לרב.

Jes 8,1.13,7.12.24,6.33,8.51,7.56, 2 ‖ Jer 20,10 ‖ Ps 8,5.9,20.21.10, 18. 55,14. 56,2. 66,12. 73,5. 90,3. 103,15.104,15².144,3‖Job 5,17.7, 17.9,2.*25,4*.10,4.5.14,19.15,14.25, 6.28,13.36,25‖2Ch 14,10.

הַאֱנוֹשׁ *interrog.* Job 4,17.

בֶּאֱנוֹשׁ Job 13,9.32,9.

לֶאֱנוֹשׁ Job 7,1.33,26.

מֵאֱנוֹשׁ Dt 32,26‖Jes 51,12‖Job 28,4.33,12.

אִשָּׁה, אִישׁ v. נָשִׁים, אֲנָשִׁים *pl.*

——v. chald. et n. pr.——

אָסוּךְ

lecythus, vas unguentarium.

כתרגומו מָנָא דמשחא, ושרשו סוך.

2R 4,2.

——conf. סוך et נָסַךְ——

אָסָם] אֲסָמֶיךָ *pl. suff.*, אֲסָמִים *pl.*

horreum.

כתרגומו אוֹצָר, מַמְגֻּרָה של תבואה, וקרוב במבטא לאסף. ויש מחברים אותו עם סִימָא בארמית, כלומר מטמן, ושרשו סמא בהוראת סגירה והטמנה, ומזה סוּמָא הפוך הפִּקֵּחַ.

Prv 3,10.

בַּאֲסָמֶיךָ Dt 28,8.

אָסוֹן

damnum, incommodum; exitium.

ענינו מות ע״י מקרה, שלא כדרך הטבע.

Gn 42,4.38.44,29‖Ex 21,22.23.

——v. n. pr.——

אָסַף

demere, tollere; ad se contrahere; colligere, convocare; sumere, ad se recipere, *protegere;* agmen claudere; *Ni.* mori, evanescere; se referre; recipi; convenire.

ענין אסיפה בכלל ידוע ועל הפרטות יורו הכתובים ושמוש בכל״ם, והתבונן הישב בקִרְבַת אָסַף, יָסַף, סוף וספָה (ונאמר ברפואת מצורע לפי שע״י הרפואה יֵאָסֵף אל המחנה); אכסף דש״א ט״ו ו׳ להדה״ק מן אָסַף, כמו אובידה, לי״י מן יָסַף, ואני הבאתיו גם בשרש סָפָה. בישעיה י״ז ה׳ גורסין השבעים כְּאֹסֵף בַּקָּצִיר קמה.

Gn 30,23‖Nu 11,32‖Prv 30,4.

וְאָסַף Nu 19,9 ‖ 2R 5,11 ‖ Jes 11, 12.

אָסַפְתָּ *2 perf.* Ps 85,4.

וְאָסַפְתָּ Gn 6,21 ‖ Ex 3,16.23,10‖ Lev 25,3‖Dt 11,14.

וְאָסַפְתָּה Jud 18,25.

וַאֲסַפְתּוֹ *suff.* Dt 22,2‖2R 5,6.

אָסַפְתִּי, אָסַפְתִּי *1 perf.* Jes 10, 14‖Jer 16,5‖Zeph 3,18.

וְאָסַפְתִּי Jer 21,4 ‖ Ez 11,17 ‖ Zach 14,2‖Ruth 2,7.

אָסְפוּ *3 perf. pl.* 2R 22,4‖Joel 2,10.*4,15*‖2Ch 34,9.

וְאָסְפוּ Jos 20,4‖Dan 11,10.

הָאֹסֵף *pt.* Nu 19,10.

אֹסִפְךָ *suff.*

(בינוני פֹּעל עם כנוי ע״מ אֹיִבְךָ).

2R 22,20‖2Ch 34,28.

אֹסְפָם Ps 39,7.

אֲסֻפֵי *pt. pl. pass. cs.* Ez 34, 29.

אָסֹף *infin.* Jer 8,13 ‖ Mich 2, 12‖Zeph 1,2.

כֶּאֱסֹף *cs.* Jes 17,5.

וְכֶאֱסֹף Jes 10,14.
לֶאֱסֹף 2R 5,7‖Zeph 3,8 ‖ Eccl 2,26.
בְּאָסְפְּךָ suff. Ex 23,16 ‖ Dt 16,13.
בְּאָסְפְּכֶם Lev 23,39.
אֱסֹף impr. Nu 21,16‖1S 14,19‖2S 12,28‖Jes 4,1‖Ez 24,4.
אֶסְפָה־ Nu 11,16.
אִסְפוּ pl. Jer 12,9.40,10‖ Joel 1,14.2,16²‖Ps 50,5.
אִסְפִּי impr. f. Jer 10,17.
אֶאֱסֹף 1 impf. Mich 2,12.
אֹסְפָה Mich 4,6.
אֹסִפְךָ? suff. 1S 15,6.
תֶּאֱסֹף 2 impf. Dt 28,38 ‖ Ps 26,9.
תֶּאֱסֹף = תֹאסֵף = תֹּסֵף Ps 104,29.
תַּאַסְפִי 2 f. Jos 2,18.
יֶאֱסֹף 3 impf. 2R 5,3 ‖ Job 34,14.39,12.
וַיֶּאֱסֹף Gn 29,22.42,17.49,33‖Nu 11,24.21,23‖ Jos 24,1 ‖ Jud 3,13.11,20‖2S 10,17.12,29‖1R 10,26‖Hab 1,9.2,5 ‖ 1Ch 15,4.19,17.23,2‖2Ch 1,14.28,24.29,20.34,29.

וַיֶּאֱסֹף = וַיֹּסֶף = וַיֹּסֶף

השבעים והסורי מתרגמין ויסף זה כמו ויאסף, ולרש״י ורד״ק הרי זה מקרא קצר, ושעורו ויסף לאסף, וכת״י.

2S 6,1.

יַאַסְפֵנִי suff. Ps 27,10.
יַאַסְפֶךָ Jes 58,8.
וְיַאַסְפֵהוּ Hab 1,15.
וַיַּאַסְפֵהוּ 1S 14,52.
וַיַּאַסְפָהּ 2S 11,27.
וַיַּאַסְפֵם 2Ch 29,4.
נֶאֱסֹף 1 pl. Lev 25,20.
וַיַּאַסְפוּ 3 pl. Ex 4,29 ‖ Nu 11,32‖1S 5,8.*11*.17,1 ‖ 2S 21,13‖2R 23,1 ‖ Jer 40,12 ‖ 2Ch 24,11.29,15.
נֶאֱסַף *Niph. 3 prf.* Nu 27,13‖Jes 57,1.
וְנֶאֱסַף Jes 16,10.
וְנֶאֶסְפָה f. Jer 48,33
וְנֶאֱסַפְתָּ 2 perf. Nu 27,13 ‖ 2R 22,20‖2Ch 34,28.
נֶאֶסְפוּ ,נֶאֱסְפוּ 3pl. Jud 2,10.6,33.16,23‖1S 13,5.17,2 ‖ 2S 23,9 ‖ Mich 4,11‖Ps 35,15.47,10‖Neh 8,13.9,1‖1Ch 11,13.19,7‖2Ch 12,5.30,3.
וְנֶאֶסְפוּ ,וְנֶאֶסְפוּ Gn 29,3.34,30‖Zach 12,3‖Ps 35,15 ‖ Prv 27,25.
וְנֶאֱסַפְתֶּם 2 pl. Lev 26,25.
נֶאֱסָף pt. Gn 49,29.
נֶאֱסָפִים pl. 1S 13,11 ‖ Jes 13,4.57,1.
הֵאָסֵף infin. 2S 17,11.
הֵאָסֵף cs. Gn 29,7‖Nu 12,15.
וְהֵאָסֵף imper. Dt 32,50.
הֵאָסְפוּ pl. Gn 49,1 ‖ Jer 4,5.8,14‖Ez 39,17‖Am 3,9.
הֵאָסְפִי f. sg. Jer 47,6.
תֵּאָסֵף 2 impf. Nu 31,2‖Ez 29,5.
יֵאָסֵף 3 impf. Ex 9,19 ‖ Nu 11,22.20,24.26‖2S 17,11.13‖Jes 49,5.60,20‖Job 27,19.
וַיֵּאָסֵף Nu 11,30‖Jud 20,11.
וַיֵּאָסֶף Gn 25,8.*17*.*35*,*29*.49,33 ‖ Dt 32,50.
תֵּאָסֵף 3 f. Nu 12,14.
יֵאָסְפוּ ,יֵאָסֵפוּ 3 pl. Gn 29,8 ‖ 2S 14,14 ‖ Jer 8,2.25,33 ‖ Hos 4,3‖Esr 9,4.
יֵאָסֵפוּן Ps 104,22.
וְיֵאָסְפוּ Jes 43,9.
וַיֵּאָסְפוּ Ex 32,26 ‖ Jos 10,5‖Jud 9,6.10,17.20,14 ‖ 1S 17,1 ‖ 2S 10,15.23,11 ‖ Esr 3,1 ‖ Neh 8,1.12,28‖2Ch 30,13.
מְאַסֵּף *Pi. pt.* Nu 10,25 ‖ Jud 19,15.18‖Jer 9,21.
וְהַמְאַסֵּף Jos 6,9.13.
וּמְאַסִּפְכֶם suff. Jes 52,12.
מְאַסְפָיו (al. אֹסְפָיו) Jes 62,9.
וְאֻסַּף *Pu. 3 perf.* Jes 33,4 ‖ Zach 14,14.
וְאֻסְּפוּ pl. Jes 24,22‖ Hos 10,10.
מְאֻסָּף pt. Ez 38,12.
בְּהִתְאַסֵּף *Hithpa. infin.* Dt 33,5.

אָסֹף] הָאֲסֻפִּים pl.

collectio, *promtuaria.*

מקום האוצרות, ולהראב״ע כמו סִפִּים, וי״מ על החנות שהיו המשמרות קבועות שם (מדות א׳ א׳), ובית האספים הוא כעין הויפטוואכע שלנו.

1Ch 26,15.

וְלָאֲסֻפִּים 1Ch 26,17.
בַּאֲסֻפֵּי cs. Neh 12,25.

אֲסֻפָּה] אֲסֻפּוֹת pl.

congregatio.

וי״מ בעלי אסֻפות כטעם אנשי כנסת הגדולה או ע״ש שהיו מאספים דברי חכמה ומשלי מוסר; ואולי נקראו כן רֹעי האומה, העומדים על משמרת הקדש ולא יזוזו כמשמרות נטועים (ע׳ הערה לעיל); ודונש פי׳ שהוא תאר אל המסמרות, שיש להן גֻלגלת אסופה (מאסיף) וגסה.

Eccl 12,11.

אֹסֶף

collectio, messis pomorum = אָסִיף; *devoratio.*

וי״מ אסף החסיל מענין אכילה וכליון. ע׳ הערה לשרש סוף.

Jes 32,10.33,4.

כְּאָסְפֵּי־ pl. cs. Mich 7,1.
הָאָסִיף [אָסִיף] Ex 23,26.34,22.

אֲסֵפָה

congregatio.

כבר מצאנו לשון אסיפה בבית האסורים בראש׳ מ״ב ז׳.

Jer 24,22.

אֲסַפְסֻף] וְהָאסַפְסֻף

turba collecta; miscella.

כתרגומו ערברבין וכפירש״י.

Nu 11,4.

——v. n. pr.——

אָסַר] אֲסָרָם 3 perf. suff.

ligare, alligare, vincire, in vincula iacere, in custodia tenere; pugnam nectere.

הוראתו ידועה, וקרוביו: אזר (אצר, עצר) יסר, נשר (בארמית), חשר וקשר. ובית הָסורים

וּמוֹסְרֹתַיִךְ Nah 1,13.
וּמוֹסְרוֹתֶיךָ Jer 30,8.
מוֹסְרוֹתֵימוֹ Ps 2,3.
וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם Ps 107,14.

מָסֹרֶת] בְּמָסֹרֶת

vinculum.

להרד"ק כמו מַאֲסֹרֶת בפלם מהנות שק, ולרש"י שרשו מָסַר: בברית שמסרתי לכם, וכת"י.

Ez 20,37.

——יָסַר v. מֹסֵר——

I אַף(־)

et, atque; etiam quoque; ac profecto; tamen, nedum; itaque.

מלת הקשור נרדפת לגַם, ובסמיכות אל כִּי (חוץ מאיוב ד' י"ט) תורה על הפלגת ההחלטה בטעם על־אחת כמה וכמה או כל־שכן; ונראה ששרשה אנף (בהוראות הבור וכפל בדה"ל), אמנם מן השמוש אַף־עַל־פִּי, אַף־עַל־גַּב מסתבר ששרשה אנף. וי"ג במ"ב ב' י"ד אַפּוֹ־הוּא לחזק את השאלה אַיֵּה י"י וגו'; ויש מסרסים וקורים: ויכה אַף־הוּא את־המים.

Gn 3,1.40,16 ‖ Lev 26,16.24.28. 41 ‖ Nu 16,14 ‖ Dt 2,11.20.33,3. 20.28 ‖ Jud 5,29 ‖ 1S 2,7.14,30 ‖ 2S 4,11.20,14 ‖ 1R 8,27 ‖ 2R 2,14 ‖ Jes 26,8.9.11.33,2.35,2.40,24².41, 10².23.26². 42,13. 43,7.19. 44,15². 16.45,21.46,6.7.11².48,12.13.15 ‖ Ez 14,21.15,5 ‖ Ps 16,6.7.9.18,49. 44,10. 58,3.65,14. 68,9.17. 74,16. 77,17.18. 89,6.12.22.28.44. 93,1. *96,10.*108,2.119,3.135,17 ‖ Prv 9, 2.11,31.15,11.17,7.19,7.10. 21,27. 22,19.23,28 ‖ Job 4,19.6,27.9,14. 14,2.15,4.16.25,6.32,10.*17*.17. 34, 12.35,14.36,29.33.37,1.11 ‖ Cant 1,16² ‖ Eccl 2,9 ‖ Esth 5,12 ‖ Neh 9,18 ‖ 1Ch 16,30 ‖ 2Ch 6,18.32,15.

הַאַף *interrog.* Gn 18,13.23.24 ‖ Am 2,11 ‖ Job 34,17.40,8.

וְאַף Lev 26,39.40.42².44 ‖ Dt 15, 17.31,27 ‖ 1S 21,6.23,3 ‖ 2S 16, 11 ‖ 2R 5,13 ‖ Jes 44,19 ‖ Ez 23, 40 ‖ Hab 2,5.15 ‖ Ps 68,19 ‖ Job 19,4 ‖ Neh 2,18.13,15 ‖ 1Ch 8,32. 9,38 ‖ 2Ch 12,5.

——v. chald.——

וַיַּאַסְרוּם 1S 6,10.
הֵאָסְרוּ *Ni. imper. pl.* Gn 42, 16.
תֵּאָסֵר *2 impf.* Jud 16,6.10.13.
יֵאָסֵר *3 impf.* Gn 42,19.
אֻסָּרוּ, פֻּ *Pu. 3 perf. pl.* Jes 22,3².

אֵסוּר] הָאֵסוּר

vinculum; בֵּית הא' carcer.

Jer 37,15.

אֲסוּרִים *pl.* Eccl 7,26.
אֲסוּרָיו (al. אֱ) *suff.* Jud 15,14.

אָסִיר

captivus.

Ps 79,11.102,21.

אֲסִירִים *pl.* Ps 68,7 ‖ Job 3,18.
הָאֲסִירִם Gn 39,22.
אֲסִירֵי *cs.* Gn 39,20 ‖ Zach 9,12 ‖ Ps 107,10 ‖ Thr 3,34.
אֲסִירַיִךְ *suff.* Zach 9,11.
אֲסִירָיו Jes 14,18 ‖ Ps 69,34.
אַסִּיר Jes 10,4.24,22.42,7

אִסָּר

obligatio, interdictum.

Nu 30,3.4.5.*12*.11.14.

וּלְאִסָּר *cs.* Nu 30,13.
אֱסָר] וֶאֱסָרָהּ *suff.* Nu 30,5.
אֱסָרֶיהָ *pl. suff.* Nu 30,15.
וֶאֱסָרֶיהָ, וֶאֱסָרָהּ Nu 30,6.8.

——v. chald.——

מוּסָר] מוּסַר *cs.*

vinculum (rad. אסר).

הפעל פִּתֵּחַ וסוף הפסוק מוכיחים שגם זה שרשו אָסַר, כמוּסַר רעהו, וכן ת"י שושׁילְתָא, וכן פרשוהו רש"י, ראב"ע ורלב"ג.

Job 12,18.

מוֹסֵר] מוֹסְרֵי *pl. cs.* Jes 52,2.
לְמוֹסֵרָי *suff.* Ps 116,16.
מוֹסְרֵיכֶם Jes 28,22.
מוֹסֵרוֹת *II pl.* Jer 5,5.27,2.
וּמֹסְרוֹת *cs.* Job 39,5.
מוֹסְרוֹתַיִךְ *suff.* Jer 2,20.

דקדוק לדעת המפרשים חסר א' (כמו הָשְׁפֹּת = הָאַשְׁפּוֹת, נחמיה ג' י"ג), ולחז"ל: מקום הטנופת, תרגום ויבאש וסרי; ובנוסחאות ישנות הסמ"ך דגוש.

Job 36,13.

אֲסָרָה *f.* Nu 30,5².*12*.6.7.*9*.8.10. 11.
וְאָסְרָה Nu 30,4.
אֲסָרוּ] וַאֲסָרוּךָ *3 pl. suff.* Ez 3,25.
וַאֲסַרְתֶּם *2 pl.* 1S 6,7.
וַאֲסַרְנֻהוּ *1 pl. suff.* Jud 16,5.
אֹסְרִי *pt. cs.* Gn 49,11.
אָסוּר *pass.* Gn 40,3 ‖ 2R 7,10² ‖ Jer 40,1 ‖ Cant 7,6.
אֲסוּרִים *pl.* Gn 39,20.40,5 ‖ Ps 146,7 ‖ Job 36,8 ‖ Neh 4,12.
הָאֲסוּרִים Q. Jud 16,21.25.
הָסוּרִים ? Eccl 4,14.
לַאֲסוּרִים Jes 49,9.
וְלַאֲסוּרִים Jes 61,1.
אֲסוּרֵי K. *cs.* Gn 39,20.
אֲסֻרוֹת *f.* 2S 3,34.
אָסֹר, אָסוֹר *infin.* Jud 15,13.16, 11.
לֶאֱסוֹר, לֶאֱסֹר *cs.* Nu 30,3 ‖ Jud 15,10.
לֶאְסֹר (al. ס) Ps 105,22.149,8.
לֶאֱסָרְךָ *suff.* Jud 15,12.
בְּאָסְרָם Hos 10,10.
אֱסֹר *imper.* 1R 18,44 ‖ 2R 9,21.
אִסְרוּ *pl.* Jer 46,4 ‖ Ps 118,27.
יֶאְסֹר (al. ס) *3 impf.* 1R 20,14.
וַיֶּאְסֹר (al. ס) Gn 46,29 ‖ Ex 14,6 ‖ 2R 9,21 ‖ Job 12,18 ‖ 2Ch 13,3.
וַיֶּאֱסֹר Gn 42,24.
וַיַּאַסְרֵהוּ *suff.* 2R 17,4.23,33.25, 7 ‖ Jer 39,7.*52,11* ‖ 2Ch 36,6.
וַתַּאַסְרֵהוּ *3 f.* Jud 16,8.*12*.
נֶאֱסָרְךָ] נֶאֱסֹר *1 pl. suff.* Jud 15,13.
יַאַסְרוּ] יַאַסְרֻנִי, יַאַסְרוּנִי *3 pl. srff.* Jud 16,7.11.
וַיַּאַסְרֻהוּ, וַיַּאַסְרוּהוּ Jud 15,13. 16,21 ‖ 2Ch 33,11.

II אַף, אָף

nasus; ira; *du.* אַפַּיִם nasus, anima, facies; ira (rad. אנף).

שרשו אנף, והוראתו חטם, אבר הנשימה, שהנחירים מתרחבים בשעת הכעס והקצף; ובדברי הזוני יורה על הפנים בכלל. לפי המסורה כל תוספין קמוצין, ואין כן בספרים שלנו. השבעים קורין בש״א א׳ ה׳: אָפֶס כי את־חנה אהב, ת׳ אַפָּיִם.

Gn 27,45.30,2 ‖ Ex 4,14.11,8.32,19.22 ‖ Nu 11,10.12,9.22,22.27.24,10.25,3.*32,13*.4.32,10.14 ‖ Dt 6,15.7,4.*11,17*.29,19.26 ‖ Jos 7,1.23,16 ‖ Jud 2,14.*20.3,8.10,7* ‖ 1S 17,28.20,30.34 ‖ 2S 6,7.12,5.24,1 ‖ 2R 13,3.24,20 ‖ Jes 5,25.7,4.13,9.30,30 ‖ Jer 4,8.12,13.*51,45*.23,20.25,37.30,24.52,3 ‖ Zeph 2,2².3 ‖ Ps 78,21. 106,40. 115,6. 138,7 ‖ Prv 15,1. 21,14. 22,24.27,4.29,8.22.30,33 ‖ Job 32,2.36,13.33.40,24 ‖ Thr 2,3.22 ‖ Esr 10,14 ‖ 1Ch 13,10 ‖ 2Ch 12,12.25,10.15.28,11.13.

וְאַף Nu 11,33 ‖ Ps 78,31.

הָאַף, הָאָף Dt 9,19.29,23 ‖ Jes 3,21 ‖ Jer 36,7.

בְּאַף Dt 29,27 ‖ Ez 5,15 ‖ Mich 5,14 ‖ Hab 3,12 ‖ Ps 27,9.56,8.77,10 ‖ Prv 11,22 ‖ Thr 3,66.

בָּאָף Jes 14,6 ‖ Thr 3,43.

וּבְאַף Jer 21,5 ‖ Ps 55,4.

מֵאַף Ps 37,8.

אַפִּי *suff.* Ex 22,23.32,10 ‖ Dt 31,17 ‖ Jes 10,5.48,9 ‖ Jer 7,20.32,31.42,18.49,37 ‖ Ez 5,13.7,3.8.20,8.21 ‖ Hos 8,5.11,9.14,5 ‖ Zeph 3,8 ‖ Zach 10,3 ‖ Job 42,7.

וְאַפִּי Jes 10,25 ‖ Jer 44,6.

בְּאַפִּי Dt 32,22 ‖ Jes 63,3.6.65,5 ‖ Jer 15,14.17,4.32,37.33,5 ‖ Ez 13,13.22,20.38,18.43,8 ‖ Hos 13,11 ‖ Ps 95,11 ‖ Job 27,3.

כְּאַפִּי Ez 25,14.

לְאַפִּי Jes 13,3.

אַפֶּךָ, אַפְּךָ Gn 44,18 ‖ Ex 32,11.12 ‖ Jud 6,39 ‖ Jes 12,1 ‖ Jer 15,15.18,23 ‖ Hab 3,8 ‖ Ps 18,16.69,25.74,1.76,8. 85,4.6. 90,11 ‖ Job 14,13.40,11 ‖ Thr 2,21 ‖ Dan 9,16.

אַפֵּךְ Ez 16,12.23,25 ‖ Cant 7,5.9.

בְּאַפֶּךָ, בְּאַפְּךָ Dt 33,10 ‖ 2R 19,28 ‖ Jes 37,29 ‖ Jer 10,24 ‖ Ps 6,2.7,7.90,7.

כְּאַפְּךָ Ez 35,11.

וּבְאַפְּכֶם Am 4,10.

מֵאַפְּכֶם Nu 11,20.

אַפּוֹ Gn 39,19 ‖ Nu 11,1 ‖ Dt 13,18 ‖ Jos 7,26 ‖ Jud 9,30.14,19 ‖ 1S 11,6.28,18 ‖ 2S 22,16 ‖ 2R 23,26² ‖ Jes 5,25. *9,11.16.20. 10,4*. 13,13.30,27.42,25.66,15 ‖ Jer 2,35.4,26.*25,38* ‖ Am 1,11 ‖ Jon 3,9 ‖ Mich 7,18 ‖ Nah 1,6 ‖ Ps 2,12.10,4.78,38.49.110,5 ‖ Prv 19,11.24,18 ‖ Job 4,9.9,13.16,9.19,11.20,23.28.32,2.3. 35,15 ‖ Thr 1,12. 2,1.6.4,11 ‖ 2Ch 29,10.30,8.

וְאַפּוֹ Esr 8,22.

בְּאַפּוֹ Dt 29,22 ‖ 2S 22,9 ‖ Jes 2,22 ‖ Ps 2,5.18,9.21,10.30,6 ‖ Job 9,5.18,4.21,17.40,26 ‖ Thr 2,1.

לְאַפּוֹ Ps 78,50.

אַפָּהּ Gn 24,47.

אַפָּם Gn 49,7 ‖ Ez 8,17 ‖ Ps 124,3 ‖ 2Ch 25,10.

בְּאַפָּם Gn 49,6.

אַפַּיִם, אַפָּיִם *dual.* Gn 19,1.42,6 ‖ Ex 34,6 ‖ Nu 14,18 ‖ 1S 1,5.24,9.25,41.28,14 ‖ 1R 1,31 ‖ Jes 49,23 ‖ Joel 2,13 ‖ Jon 4,2 ‖ Nah 1,3 ‖ Ps 86,15.103,8.145,8 ‖ Prv 14,17.29.15,18.16,32.25,15.30,33 ‖ Neh 8,6.9,17 ‖ 1Ch 21,21 ‖ 2Ch 7,3.20,18.

בְּאַפָּיִם Dan 11,20.

לְאַפֵּי *cs.* 1S 25,23.

אַפֵּינוּ *suff.* Thr 4,20.

אַפֶּיךָ Gn 3,19 ‖ Ex 15,8.

אַפָּיו 2S 14,33.24,20 ‖ 1R 1,23.

בְּאַפָּיו Gn 2,7.7,22.

לְאַפָּיו Gn 48,12 ‖ Nu 22,31 ‖ 1S 20,41 ‖ 2S 18,28.

אַפֶּיהָ 2S 14,4.

——v. ch. אָנַף et n. pr.——

[אָפַד] וְאָפַדְתָּ *2 perf.*

accingere, amicire.

בעל נגזר משם אפוד, שמתחלה נעשה בקדש ואח״כ היה למוקש ונתחבר לפסל ותרפים.

Ex 29,5.

וַיֶּאְפֹּד *3 impf.* Lev 8,7.

אֵפוֹד, אֵפֹד

humerale sacerdotis; idoli simulacrum.

Ex 28,15.39,8 ‖ Jud 17,5.18,14 ‖ 1S 2,18.28.14,3.22,18.23,6 ‖ 2S 6,14 ‖ Hos 3,4 ‖ 1Ch 15,27.

וְאֵפוֹד Ex 28,4.

הָאֵפוֹד, הָאֵפֹד Ex 28,6. 12.25.26.27².28².31. 29,5². 39,2.7.18.19.20².21².22 ‖ Lev 8,7² ‖ Jud 18,17.18.20 ‖ 1S 21,10.23,9.30,7².

לְאֵפוֹד Jud 8,27.

לָאֵפוֹד, לָאֵפֹד Ex 25,7.35,9.27.

[אֲפֻדָּה] אֲפֻדַּת *cs.*

amictus, obductio.

Jes 30,22.

אֲפֻדָּתוֹ *suff.* Ex 28,8.39,5.

[אַפֶּדֶן] אַפַּדְנוֹ *suff.*

arx, palatium.

נקרא כן לפי שהיה מאפד ומשפר ומקשט. שפרירו דירמיה מ״ג י׳ ת״י אַפַּדְנֵיהּ.

Dan 11,45.

אָפָה

coquere; *pt.* pistor.

הוראתו ידועה. ומ״נ בהושע יעשן אֹפֵהֶם.

Gn 19,3.

וְאָפָה Jes 44,15 (נס״א).

וְאָפִיתָ *2 perf.* Lev 24,5.

אָפִיתִי *1 perf.* Jes 44,19.

וְאָפוּ *3 pl.* Lev 26,26.

אֹפֶה *pt.* Gn 40,17.

וְהָאֹפֶה Gn 40,1.5.

מֵאֹפֶה Hos 7,4.

אֹפֵהֶם Hos 7,6.

הָאוֹפִים, הָאֹפִים *pl.* Gn 40,2.16.20.22.41,10 ‖ Jer 37,21.

וּלְאֹפוֹת *f.* 1S 8,13.

אֱפוּ *impr. pl.* Ex 16,23.
וַתֹּפֵהוּ *3 impf. f. suff.* 1S 28, 24.
תֹּאפוּ *2 impf. pl.* Ex 16,23.
יֹאפוּ *3 impf.* Ez 46,20.
וַיֹּאפוּ Ex 12,39.
[נֶאֱפָה] תֵּאָפֶה *Ni. 3 impf. f.* Lev 6,10.7,9.
תֵּאָפֶינָה *3 f. pl.* Lev 23,17,

[מַאֲפֶה] מַאֲפֵה *cs.*

coctura, quod coctum est.

Lev 2,4.

[תֻּפִינִים] תֻּפִינֵי *pl. cs.*

cocturae, coctiones.

חז״ל ורש״י פתרוהו מן אָפָה, וענינו אפיה אחר אפיה, וי״פ משרש תפן או תוף, ואינו מחוור; המהרי קורא תְּפָתֶינָה, וכן מתרגם הירושלמי מְרַסְקָן, וא״כ שרשו פתת.

Lev 6,14.

אֵיפָה v. אַפָה;
——אֵיפֹה v. אֵיפוֹא, אֵפוֹ——

[אָפִיל] אֲפִילֹת *adj. pl. f.*

serotinus.

לראב״ע נקראו המאוחרות כן מטעם שהיו עוד תחת הארץ ולא נראו, ואולי הוא כהשאל עֶרֶב על הזמן המאוחר (קהלת י״א ו׳) בהפוך מן הבקר; ובמשנה הפוך מן אָפִיל הוא בְּכִיר (שביעית ו׳ ד׳).

Ex 9,32.

אֹפֶל

caligo; miseria; *occultum.*

אח לחושך ובא רק בדבור המליצי.

Ps 11,2‖Job 3,6.10,22².23,17. 28, 3.30,26.

בָּאֹפֶל Ps 91,6.
וּמֵאֹפֶל Jes 29,18.

[אָפֵל] וְאָפֵל

adj. obscurus.

Am 5,20.

אֲפֵלָה Ex 10,22.
וַאֲפֵלָה Jes 8,22‖Joel 2,2 ‖ Zeph 1,15‖Prv 7,9.
בָּאֲפֵלָה Dt 28,29‖Jer 23,12.
כָּאֲפֵלָה Prv 4,19.
וַאֲפֵלָתְךָ *suff.* Jes 58,10.

בַּאֲפֵלוֹת *pl.* Jes 59,9.
מַאֲפֵל Jos 24,7.
מַאְפֵּלְיָה Jer 2,31.

אוֹפָן, אוֹפַן

rota.

גלגל הפונה וסובב על יתדו.

1R 7,33‖Ez 1,15.10,9‖Nah 3,2 ‖ Prv 20,26.

וְאוֹפָן Ez 10,9.
אֹפַן *cs.* Ex 14,25.
וְאוֹפַן Jes 28,27.
הָאוֹפָן, הָאוֹפַן 1R 7,32‖Ez 1,16. *10,10*.10,6.
אוֹפַנִּים *pl.* Ez 10,9.
הָאוֹפַנִּים 1R 7,32.33 ‖ Ez 1,16. 19².21.3,13.10,9.16².
וְהָאוֹפַנִּים Ez 1,20. 10,12.19. *11, 22*.
בָּאוֹפַנִּים Ez 1,20.*21*.
לָאוֹפַנִּים Ez 10,13.
אוֹפַנֵּי *cs.* 1R 7,30.
אוֹפַנֵּיהֶם *suff.* Ez 10,12.

[אָפְנַיִם] אָפְנָיו *du. suff.*

tempus, *adv.* in tempore.

זוגי ע״ם הַסְּגָיו או רבוי קצר; י״מ כמו דבר בעתו ובתקופתו, וי״מ דבר הנדבר לתכלית ולסגיה ידועה; ואולי הכונה על מֵרוץ הדִבּוּר ושגורו בפי המדַבר, כאילו הולך ומתגלגל על אופנים, וטעם דָבָר כמו דֹברות בים.

Prv 25,11.

אָפֵס

cessare, deficere.

אח לשרש פָּסַס בהוראת הפסק, השלמה וכליון.

Gn 47,15.16‖Jes 16,4.29,20.

הֶאָפֵס *interrog.* Ps 77,9.

אֶפֶס, אָפֶס

cessatio, nihilum; finis, extremitas; non amplius, non; tantum, nonnisi; *du.* אָפְסַיִם articuli, tali.

מי אפסים דיחזק׳ כתרגומו מי קרסולין. כלומר פסות הרגל (קנאָכעל), ומזה י״מ כתנת פסים.

Nu 13,28.23,13 ‖ Dt 15,4‖ Jud 4, 9‖2S 12,14 ‖ Jes 5,8.34,12.41,29. 45,6.14.54,15‖Am 6,10.9,8.

וְאֶפֶס Nu 22,35‖Dt 32,36‖2R 14, 26‖Jes 46,9.
הַאֶפֶס *interrog.* 2S 9,3.
בְּאֶפֶס Jes 52,4 ‖ Prv 26,20‖ Job 7,6.
וּבְאֶפֶס Prv 14,28‖Dan 8,25.
וּכְאֶפֶס Jes 41,12.
מֵאֶפֶס Jes 40,17.
וְאַפְסִי *suff.* Jes 47,8.*10*‖Zeph 2, 15.
אַפְסַיִם (al. אָ) *du.* Ez 47,3.
אַפְסֵי־ *cs.* Dt 33,17‖1S 2,10‖Jes 45,22.52,10 ‖ Mich 5,3 ‖ Zach 9, 10 ‖ Ps 2,8.22,28.67,8.72,8.98,3 ‖ Prv 30,4.
לְאַפְסַי Ps 59,14.
מֵאַפְסֵי־ Jer 16,19.
——v. n. pr.; cf. פָּסַס——

[אָפַע] מֵאָפַע

halitus, nihilum.

לר״ק הוא כמו הבל פה (הויך) וא״כ שרשו פָּעָה, אך רעיו בפסוק י״ב וכ״מ יגידו עליו שהוא מֵאָפֶס.

Jes 41,24.

אֶפְעֶה

vipera.

מין נחש, שנקרא כן ע״ש נשימתו ולחישתו בהוציאו ארסו, ושרשו פָּעָה.

Jes 30,6.59,5‖Job 20,16.
——conf. פָּעָה——

[אָפַף] (פֵּ) אָפְפוּ *3 perf. pl.*

circumdare.

לר״ק מענין אַף בהוראת חבור ותכיפה עד כדי הקפה סביב; ולד״ק מענין אף וקנף.

Ps 40,13.

אֲפָפוּנִי, אֲפָפֻנִי *suff.* 2S 22,5 ‖ Jon 2,6‖Ps 18,5.*116,3*.

[אָפַק] הִתְאַפָּקוּ *Hith. 3 pl.*

tenere, continere; corroborare; *audere.*

ענינו התאמצות בכבוש הרצון בכל מאמצי כח, וכת״א ויתאפק — ואתחסן.

Jes 64,15.

לְהִתְאַפֵּק *infin.* Gn 45,1.
אֶתְאַפָּק *1 impf.* Jes 42,14.

וְאֶתְאַפַּק 1S 13,12.
תִּתְאַפַּק *2 impf.* Jes 64,11.
וַיִּתְאַפַּק *3 impf.* Gn 43,31 ‖ Esth 5,10.

אָפִיק] **כַּאֲפִיק** *cs.*

alveus fluvii; rivus; vallis; canalis; *fortis*, robustus.

יתכן שעיקר שרשו חזק ועצמה, והֻשאל לנהר שוטף במרוצה חזקה, ואח״כ אל מקום צָפְתּוֹ וערשו, כמו שקרה למלת נחל, ומזה יתבארו שאר הוראותיו; אמנם יש גם להבדיל בין שרשי פוק ואפק...

Job 6,15.

אֲפִיקִים *pl.* Job 12,21.
וַאֲפִיקִים Ez 32,6.
בַּאֲפִיקִים Ez 34,13.
כַּאֲפִיקִים Ps 126,4.
לָאֲפִיקִים Ez 6,3.36,4.*6*.
אֲפִיקֵי, אֲפִקֵי *cs.* 2S 22,16 ‖ Ez 31,12 ‖ Joel 1,20.4,18 ‖ Ps 18,16. 42,2 ‖ Job 40,18.41,7 ‖ Cant 5,12.
אֲפִיקֶיךָ *suff.* Ez 35,8.
אֲפִיקָיו Jes 8,7.

—v. n. pr.—

אֲפֵר] **הָאֲפֵר**

tegumentum capitis, tiara.

סודר או מטפחת הצנופה על הראש ויורדת על הצואר. ת״י מַעֲפְרָא, ובדרז״ל מַעֲפֹרֶת. ובדמך אתנן מזה פארי המגבעות ופארך דיחזקאל. ואולי השתמשו בו בתחלה להגן מפני האבק והאפר, כעין שקורין אנו שטויב־מאנטעל, ואח״כ נעשה גם לפאר.

1R 20,41.

בָּאֲפֵר 1R 20,38.

אֵפֶר

cinis, pulvis.

נרדף לעפר, ובמדבר י״ט כ״ז מצינו עפר ת׳ אפר; וטעם משלי־אפר דאיוב דברים שאין בם ממש ורוח ישאם, וכן רֹעה אפר דישעיה; ולד״ק נקרא הפסל כן ע״ש שהעץ שנעשה ממנו נשרף חציו והיה לאפר; אך יתכן שהוא מן אֲפָר בארמית קנה וסוף, ובמשנה מקום מרעה (ביצה ה׳ ז׳), וזה טעם רֹעה.

Nu 19,9.10 ‖ 2S 13,19 ‖ Jes 44,20. 61,3 ‖ Mal 3,21 ‖ Ps 102,10 ‖ Job 13,12.

וָאֵפֶר Gn 18,27 ‖ Jes 58,5 ‖ Job 30,19.42,6 ‖ Esth 4,1.3 ‖ Dan 9,3.

הָאֵפֶר Jon 3,6 ‖ Job 2,8.
בָּאֵפֶר Jer 6,26 ‖ Ez 27,30 ‖ Thr 3,16.
כָּאֵפֶר Ps 147,16.
לְאֵפֶר Ez 28,18.

—v. n. pr.—

פָּרַח v. **אֶפְרֹחַ**

אַפִּרְיוֹן

lectica, ferculum, φορεῖον.

רבו הדעות על מקור המלה הזאת, ולדעת רבים שרשו פרה, וזהו פוֹרְיָה. בדרז״ל, ולהקל על המבקש הצגנוהו בסדר הא״ב; וכן עשינו לאצבע, אעפ״י שבסורית הא׳ נופל, משא״כ בעברית, ארמית וערבית.

Cant 3,9.

אֶצְבַּע

digitus.

Ex 8,15 ‖ Jes 58,9.

בְּאֶצְבַּע Ex 31,18 ‖ Dt 9,10.
בְּאֶצְבָּעֲךָ *suff.* Ex 29,12.
אֶצְבָּעוֹ Lev 4,6.17.9,9.14,16.
בְּאֶצְבָּעוֹ Lev 4,25.*34*.30.8,15.14, 16.27.16,14².19 ‖ Nu 19,4.
אֶצְבְּעוֹת *pl.* Jer 52,21.
וְאֶצְבְּעוֹת *cs.* 2S 21,20².
אֶצְבְּעוֹתַי *suff.* Ps 144,1.
וְאֶצְבְּעֹתַי Cant 5,5.
אֶצְבְּעֹתֶיךָ Ps 8,4 ‖ Prv 7,3.
וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם Jes 59,3.
אֶצְבְּעֹתָיו Jes 2,8.17,8.
וְאֶצְבְּעֹתָיו 1Ch 20,6.
בְּאֶצְבְּעֹתָיו Prv 6,13.

—v. chald.—

אָצַל] **אָצַלְתָּ** *2 perf.*

seponere, auferre, demere.

ענינו הבדלה והפרשה וקרוב לשרש נצל.

Gn 27,36.

אָצַלְתִּי *1 perf.* Eccl 2,10.
וְאָצַלְתִּי Nu 11,17.
נֶאֱצָל *Niph. 3 perf.* Ez 42,6.
[יָאצִיל] וַיָּאצֶל *Hi. 3 impf.* Nu 11,25.

אָצִיל] **אֲצִילֵי** *pl. cs.*

separatus, longinquus; delectus, nobilis.

טעם אצילי ב״י בחוריהם וקציניהם, והֻשאל לקצות הארץ ואפסיה; אך יתכן שבארץ הרי הוא כאלו הצד״י דגוש, וכשם שיש לה ירכתים כן גם לה אֲצִילֵי ידים.

Ex 24,11.

וּמֵאֲצִילֶיהָ *suff.* Jes 41,9.

אַצִּיל] **אַצִּילֵי** *pl. cs.*

artus, articulus; c. יָד cubitus manus.

מפרק היד קצה הזרוע העליון הבולט מן הגוף, ויש לו פתרונים בערבית, אם בהוראת חִבּוּר או שרש, וטעם אַצִּילָה דיחזקאל, כמו באמת איש; וי״ג הַצֵּלָע.

Ez 13,18.

אַצִּילָה Ez 41,8.
אַצִּלוֹת *pl.* Jer 38,12.

אֵצֶל

latus, iuxta, apud.

נגזר על יַד, או כעין שרשו הערבי בהוראת חִבּוּר; והזוק לומר שהוא מן צֵל.

Gn 41,3 ‖ Lev 1,16.6,3.10,12 ‖ Dt 11,30.16,21 ‖ Jud 19,14 ‖ 1S 5,2. 20,19 ‖ 1R 1,9.2,29.4,12.10,19.1[illegible] 24.25.28.31.21,1.2 ‖ 2R 12,10 Jes 19,19 ‖ Jer 35,4.41,17 ‖ Ez 1, 15.9,2.10,6.9².33,30.43,8 ‖ Am 2, 8 ‖ Prv 7,8 ‖ Dan 8,7.17.10,13 Neh 3,23 ‖ 2Ch 9,18.28,15.

וְאֵצֶל Prv 7,12.
מֵאֵצֶל 1S 20,41 ‖ Ez 40,7.
אֶצְלִי *suff.* Gn 39,15.*18* ‖ Ez 43, 6 ‖ Neh 4,12.
מֵאֶצְלִי 1R 3,20.
אֶצְלוֹ Ez 39,15 ‖ Prv 8,30 ‖ Neh 2, 6.3,35.8,4.
מֵאֶצְלוֹ 1S 17,30 ‖ 1R 20,36.
אֶצְלָהּ Gn 39,10.16 ‖ 1R 13,24.
אֶצְלָם Ez 1,19.10,16 ‖ Neh 4,6.
מֵאֶצְלָם Ez 10,16.

—v. n. pr.; **אֶצְעָדָה** v. **צָעַד**—

אָצַר] **אָצְרוּ** *3 perf. pl.*

recondere, coacervare; *H*[illegible] praeponere aliquem thesaur[illegible]

[illegible] שהוא קרוב לשרש נָצַר, שכל הנאצר [illegible]. וָאֹצְרָה דנחמיה כמו ואוֹצִירָה (ע״מ [illegible] ירמיה מ״ו ח׳) = וָאֲאַצִּירָה; וי״ג וָאֲצַוֶּה.

2R 20,17 ‖ Jes 39,6.

לְאֹרֵב 1S 22,8.13.
מֵהָאוֹרֵב Jos 8,7,
אֹרְבִים *pl.* Jos 8,4‖Jud 20,29.
הָאֹרְבִים Jer 51,12.
אֱרָב־ *infin. cs.* Prv 12,6.
וֶאֱרֹב *imper.* Jud 9,32.
תֶּאֱרֹב *2 impf.* Prv 24,15.
יֶאֱרֹב *3 impf.* Ps 10,9².
וַיֶּאֱרֹב Jud 9,43.
תֶּאֱרֹב *3 impf. f.* Prv 7,12.23, 28.
נֶאֶרְבָה *1 impf. pl.* Prv 1,11.
יֶאֱרֹבוּ *3 impf. pl.* Mich 7,2 ‖ Prv 1,18.
וַיֶּאֶרְבוּ Jud 9,34.16,2.
מְאָרְבִים *Pi. pt. pl.* Jud 9,25 ‖ 2Ch 20,22.
וַיָּרֶב *Pi.* vel *Hi. 3 impf.* (= וַיְאָרֵב vel וַיַּאֲרֵב) 1S 15,5.

אֶרֶב] אֶרֶב

insidiae; locus insidiarum.

ויין בהושע ז' ו': קִרְבָם כַּתַּנּוּר, לִבָּם בֹּעֵר בָּם.

Job 37,8.38,40.

אֹרֶב] אָרְבּוֹ *suff.*

insidiae; *dolus.*

Jer 9,7.

בְּאָרְבָּם Hos 7,6.

מַאֲרָב] הַמַּאֲרָב

insidiae, locus insidiarum, insidiatores.

Jos 8,9‖Jud 9,35‖2Ch 13,13.

וְהַמַּאֲרָב 2Ch 13,13.
בְּמַאֲרָב *cs.* Ps 10,8.

אָרְבָּה] אָרְבּוֹת *pl. cs.*

הרד"ק פתרו אַצִּילוֹת ידיו, וי"מ מלשון ארבא, ספינה, בתלמוד (ב"ב ל"ד ע"ב), והם ספינות קטנות, חביות של שַׁיִטִין, להתלמד בהן לשוט; ונראה יותר שהכונה על תנועת הידים שעושה השוחה כעין מקלעת.

Jes 25,11.

אֲרֻבָּה] מֵאֲרֻבָּה

cancelli; fenestra, columbarium, fumarium.

בְּאֹצְרֹתֶיךָ Ez 28,4.
וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ Jer 48,7.
בְּאֹצְרֹתָיו 2R 20,13‖Jes 39,2.
לְאֹצְרֹתָיו Jes 2,7.
מֵאוֹצְרוֹתָיו Jer 10,13.*51,16* ‖ Ps 135,7.
אוֹצְרֹתֶיהָ Jer 50,37.
בְּאֹצְרֹתֶיהָ Jer 49,4.
אוֹצְרֹתָם Jes 30,6.
וְאֹצְרֹתֵיהֶם Prv 8,21.

—v. n. pr.; אָקֶדַח v. קדח—

אַקּוֹ] וְאַקּוֹ

capra sinaitica.

מין בהמה או חיה טהורה, תרגומו יעלא, והוא יעלה סלע (שטיינבאָק), ובערבית ענקא, ובת' השמרוני עקו.

Dt 14,5.

—יְאֹר et אוֹר v. אֹר—

אֶרְאֵל] אֶרְאֶלָּם *suff.*

heros, al. *caduceator;* conf. אֲרִיאֵל.

להראב"ע והרד"ק נרדף למלאך, ובדרז"ל אראלים, וי"מ מענין גבורה, כאריאל מואב; יונתן, תאודיציון, סומכוס ועקילס והסורי מתרגמין כשתי מלות: אֵרָאֶה לָם, כלומר לָהֶם.

Jes 33,7.

—אֲרִאֵל v. אֲרִיאֵל; v. n. pr.—

אָרַב] וְאָרַב (נס"א) *3 perf.*

insidiari; pt. insidiae; *Hiph.* insidias ponere.

בערבית הוראת שרש זה קשירה, עניבה וקליעה כמעשה רשת ופח, וזה דרך האֹרֵב המכין מוקש; ואָרְבָה בהוראת חלון ג"כ מעין רשת. השבעים קורין בש"א כ"ב, ח' וי"נ לְאֹיֵב.

Dt 19,11.

אָרַבְתִּי *1 prf.* Job 31,9.
אָרְבוּ *3 prf. pl.* Ps 59,4‖Thr 4, 19.
וַאֲרַבְתֶּם *2 prf. pl.* Jud 21,20.
אֹרֵב *pt.* Jos 8,2.12.14‖Thr 3,10.
וְאוֹרֵב, וְאֹרֵב Jud 20,33 ‖ Esr 8, 31.
הָאֹרֵב Jos 8,21‖Jud 20,36.37.38.
וְהָאוֹרֵב, וְהָאֹרֵב Jos 8,19 ‖ Jud 16,9.12.20,37.

הָאֹצְרִים *pt. pl.* Am 3,10.
יֵאָצֵר *Ni. 3 impf.* Jes 23,18.
וְאוֹצְרָה *Hi. 1 impf.* Neh 13, 13.

אוֹצָר

thesaurus, aerarium, copia, opes.

Prv 21,20.

הָאוֹצָר Jer 38,11‖Mal 3,10‖Neh 10,39.
לָאוֹצָר Neh 7,70(69).
מֵאוֹצָר Prv 15,16.
אוֹצַר *cs.* Jos 6,19.24‖Hos 13,15‖Dan 1,2.
לְאוֹצַר Esr 2,69 ‖ Neh 7,71(70) ‖ 1Ch 29,8.
אוֹצָרוֹ *suff.* Dt 28,12‖Jes 33,6 ‖ Jer 50,25.
אוֹצָרוֹת, אֹצָרוֹת, אוֹצְרֹת *pl.* Jer 51,13‖Joel 1,17‖Prv 21,6 ‖ Neh 13,13.
וְאֹצָרוֹת 2Ch 32,27.
הָאֹצָרוֹת 1Ch 26,24.27,25.
בְּאוֹצָרוֹת Ps 33,7.
לָאוֹצָרוֹת Neh 12,44.13,12.
וְלָאֹצָרוֹת 2Ch 8,15.
אוֹצְרוֹת, אֹצְרוֹת *cs.* 1R 14,26². 15,18.24,13 ‖ Jes 45,3‖Jer 20,5 ‖ Mich 6,10‖Prv 10,2‖Job 38,22‖ 1Ch 26,20.22.26.27,25.28 ‖ 2Ch 12,9².25,24.
וְאוֹצְרוֹת, וְאֹצְרוֹת 2R 24,13 ‖ Job 38,22‖2Ch 11,11.36,18².
הָאֹצְרוֹת 1Ch 9,26.
בְּאוֹצְרוֹת, בְּאֹצְרוֹת 1R 7,51.15, 18‖2R 12,19‖2Ch 5,1.
וּבְאוֹצְרוֹת 2R 14,14.*18,15*.16,8.
לְאֹצְרוֹת 1Ch 27,27.28,12.
וּלְאֹצְרוֹת 1Ch 26,20.28,12.
מֵאֹצְרוֹת 2Ch 16,2.
בְּאוֹצְרֹתָי *suff.* Dt 32,34‖2R 20, 15‖Jes 39,4.
אוֹצְרֹתֶיךָ Jer 17,3.
וְאוֹצְרֹתֶיךָ Jer 15,13.

חלון כמעשה שְׂבָכָה, ובא בהשאלה לשמים, כעין הנאמר בתפלה: ובוקע חלוני רקיע, וגם להחלל שהעין נתונה בו.

Hos 13,3.

אֲרֻבּוֹת *pl.* 2R 7,2.19 ‖ Jes 24,18 ‖ Mal 3,10.

וַאֲרֻבֹּת Gn 7,11.8,2.

בָּאֲרֻבּוֹת Eccl 12,3.

אֲרֻבֹּתֵיהֶם *suff.* Jes 60,8.

——v. n. pr.——

אַרְבֶּה

locusta.

שם זה כולל מינים הרבה: ילק, גזם, חסיל וכו׳; ויש לו אח בלשון אשורית.

Ex 10,4.14.19 ‖ Jud 6,5 ‖ 1R 8,37 ‖ Ps 105,34 ‖ 2Ch 6,28.

הָאַרְבֶּה Ex 10,13.14.19 ‖ Lev 11,22 ‖ Dt 28,38 ‖ Joel 1,4².2,25.

בָּאַרְבֶּה Ex 10,12.

כָּאַרְבֶּה Jud 7,12 ‖ Nah 3,15.17 ‖ Ps 109,23 ‖ Job 39,20.

לָאַרְבֶּה Ps 78,46 ‖ Prv 30,27.

מֵאַרְבֶּה Jer 46,23.

——אַרְבַּע etc. v. רָבַע——

[אָרַג] אֹרֵג *pt.*

texere, plectere.

ענינו קליעה והבאת חוטי הערב בשתי.

Ex 28,32.*39,22.27*.

וְאֹרֵג Ex 35,55.

כָּאֹרֵג Jes 38,12.

אֹרְגִים *pl.* 1S 17,7 ‖ 2S 21,19² ‖ 1Ch 11,23.20,5.

וְאֹרְגִים Jes 19,9.

אֹרְגוֹת *pl. f.* 2R 23,7.

תַּאַרְגִי *2 impf. f.* Jud 16,13.

[יַאֲרֹגוּ] יֶאֱרֹגוּ *3 impf. pl.* Jes 95,5.

[אֶרֶג] אֶרֶג

textura; radius torius.

שֵׁם המטה והעריכה המוליכה ומביאה במהירות חוטי הערב בין חוטי השתי.

Job 7,6.

הָאֶרֶג Jud 16,14.

[אַרְגְּוָן] וּבְאַרְגְּוָן

purpura, purpura infectus.

הוא הארגמן בתמונה הארמית.

2Ch 2,6.

——v. chald.; conf. אַרְגָּמָן——

[אַרְגָּז] הָאַרְגָּז

arca, cista.

מין ארון ותיבה.

1S 6,11.15.

בָּאַרְגַּז 1S 6,8.

אַרְגָּמָן

purpura, purpura infectus.

Nu 4,13 ‖ Ez 27,16 ‖ Cant 3,10.

וְאַרְגָּמָן Ex 26,1.*35*,*6*.*36*,*8*.*39*,*29*.31.*36*.*27*.*16*. *28*,*6*.*8*.*15*.*33*. *35*,*23*. *36*,*35*.*37*.*38*,*18*.*39*,*2*.*5*.*8*.*24* ‖ Jer 10,9 ‖ Ez 27,7 ‖ Prv 31,22 ‖ Esth 1,6.8,15 ‖ 2Ch 3,14.

הָאַרְגָּמָן Ex 28,5.35,25.39,3 ‖ Jud 8,26.

וְהָאַרְגָּמָן Ex 39,1.

בָּאַרְגָּמָן 2Ch 2,13.

וּבָאַרְגָּמָן Ex 35,35.*38*,*23*.

כָּאַרְגָּמָן Cant 7,6.

——conf. אַרְגְּוָן——

[אָרָה] אָרִיתִי *1 perf.*

carpere.

הוראתו אסיפה, תלישה וקטוף, ויש דוגמתו בשפת כוש. והאי דישעיה כ״ז י״א מוטל בספק, ע׳ אור הפעיל; ואולי בכלל שרש זה אור, כאשר יאמר הגרמני: דען וואלד ליכטען.

Cant 5,1.

וְאָרוּהָ *3 perf. pl. suff.* Ps 80,13.

מְאִירוֹת? *Hi. pt. pl.* Jes 27,11.

——conf. אור *Hi.*——

[אֻרְוָה] וְאֻרְוֹת *pl.*

stabulum, iugum.

רפת ודיר; אבוס (ישעיה א׳ ג׳) ת״י אוריא.

2Ch 32,28.

אֻרְוֹת *cs.* 1R 5,6.

[אֻרְיָה] אֻרְיוֹת *pl.* 2Ch 9,25.

——cnf. אֻוֵרָה——

אֶרֶז, אָרֶז

cedrus.

הפעל ארז בערבית (ובעברית יחזק׳ כ״ז כ״ד) הוראתו קשור וכריכה מהודקת, וזה טעם השם, לפי שהארז חזק וקשה בהדוק חלקיו ובשרשיו המסבכים; וכן נקרא עד היום בפי יושבי הלבנון. השבעים קורין בירמיה כ״ב ט״ו: באָחָז אָבִיךָ, ויש לזה רמז בת״י: כמלכא קדמאה.

Lev 14,4.*49* ‖ Nu 19,6 ‖ 1R 6,18.20 ‖ Jes 41,19 ‖ Ez 27,5.31,3 Zach 11,2 ‖ Job 40,17 ‖ Cant 8,9.

וָאֶרֶז, וְאֶרֶז 1R 6,18.7,11.

הָאֶרֶז, הָאָרֶז Lev 14,6.51.52 ‖ 1R 5,13 ‖ 2R 14,9 ‖ Ez 17,3.22 ‖ 2Ch 25,18.

בָּאֶרֶז, בָּאָרֶז 1R 7,3.7 ‖ Jer 22,14.15.

כְּאֶרֶז Ps 92,13.

לְאֶרֶז Ez 17,23.

אֲרָזִים *pl.* 2S 5,11.7,2.7 ‖ 1R 5,20.22.*9*,*11*.24.6,10.15.*16*.36.7,2².12 Jes 44,14 ‖ Ez 31,8 ‖ Am 2,9 ‖ Ps 29,5.148,9 ‖ Cant 1,17 ‖ Esr 3,7 1Ch 14,1.17,6.22,4(3)² ‖ 2Ch 2.2.7.

וַאֲרָזִים Jes 9,9.

הָאֲרָזִים 1R 10,27 ‖ 1Ch 17,1 2Ch 1,15.*9*,*27*.

בָּאֲרָזִים 1R 6,9 ‖ Jer 22,23.

כַּאֲרָזִים Nu 24,6.

כָּאֲרָזִים Cant 5,15.

אַרְזֵי *cs.* Jud 9,15 ‖ Jes 2,13.14,8 Ps 29,5.80,11.104,16.

אֲרָזֶיךָ *suff.* Jer 22,7.

בַּאֲרָזֶיךָ Zach 11,1.

אֲרָזָיו 2R 19,23 ‖ Jes 37,24.

אַרְזָה

coll. ex אֶרֶז; al. tabulatum cedrinum.

שם הכולל עם עֲנָה; וי״מ לוחות ארז.

Zeph 2,14.

[אָרַז] וַאֲרֻזִים *adj. pl.*

stabilis, firmatus.

Ez 27,24.

אָרַח] וְאָרַח

iter facere, *proficisci;* pt. אֹרֵחַ viator, hospes.

פעל נגזר משם אֹרַח, וממנו אֹרֵחַ.

Job 34,8.

הָאֹרֵחַ *pt.* Jud 19,17.

לָאֹרֵחַ 2S 12,4.

וּכְאֹרֵחַ Jer 14,8.

אֹרְחִים *pl.* Jer 9,1.

אֹרַח

semita, via; *metaph.:* vivendi agendique ratio; conditio, sors; דֶּרֶךְ נ' = א' כַּנָּשִׁים: menstruatio.

נרדף לדרך, הליכה, נתיבה, מסלה ומעגל, ובא רק בדבור המליצי; וי"נ בתהלים ח' ט' אַחֲרִית יַמִּים, ובאיוב ח' י"ג כן אַחֲרִית, ולהפך בירמיה י"ב ד' לא יראה את־אָרְחֹתֵינוּ, וע' מ"ז י"ז; לָאֹרַח דאיוב ל"א ל"ב יתכן לפתור כמו לָאֹרֵחַ ומקביל יפה אל נר, ע' ירמיה י"ד ח'.

Gn 18,11.49,17 ‖ Jes 26,7.8.30,11.33,8.41,3 ‖ Ps 16,11.19,6.119,101.104.128 ‖ Prv 5,6.10,17.15,10.24.

וְאֹרַח Prv 4,18.15,19 ‖ Job 16,22.

הַאֹרַח *interrog.* Job 22,15.

בְּאֹרַח Jes 40,14 ‖ Ps 27,11.142,4 ‖ Prv 4,14.8,20.12,28.

וּכְאֹרַח Job 34,11.

לָאֹרַח Job 31,32.

אָרְחִי *suff.* Ps 139,3 ‖ Job 19,8.

אָרְחֶךָ [אָרְחֶךָ Ps 44,19.

אָרְחוֹ Ps 119,9.

אֳרָחוֹת *pl.* Jud 5,6².

אָרְחוֹת *cs.* Ps 8,9.17,4.25,10 ‖ Prv 1,19.2,8.13.19.17,23 ‖ Job 6,18.19.8,13.30,12.

וְאָרְחוֹת Prv 2,20.

אָרְחֹתַי [אָרְחֹתָי *suff.* Job 13,27.33,11.

אָרְחוֹתֶיךָ Jes 3,12 ‖ Ps 25,4.119,15 ‖ Prv 3,6.

אֹרְחֹתָו Q. Prv 22,25.

בְּאֹרְחֹתָיו Jes 2,3 ‖ Mich 4,2.

אָרְחוֹתָם Joel 2,7 ‖ Prv 9,15.

אָרְחֹתֵיהֶם Prv 2,15.

אֹרְחָה] אֹרְחַת *cs.*

caterva viatorum.

סיעת סוחרים ההולכים בשיירה מפני סכנת דרכים (קאראוואנע).

Gn 37,25.

אֹרְחוֹת *pl.* Jes 21,13.

אֲרֻחָה

portio cibi.

מזון וסעודה, ובגרמנית קורין גאנג לערך תבשיל הבא אל השלחן.

Jer 40,5.

אֲרֻחַת *cs.* 2R 25,30 ‖ Jer 52,34 ‖ Prv 15,17.

וַאֲרֻחָתוֹ *suff.* 2R 25,30 ‖ Jer 52,34.

—v. n. pr.—

אֲרִי

leo.

י"א שרשו ארה במובן שרפה, ע"ש שהארי לדוש לטרף, או על שלהבת חמתו וקצפו הבוער בו, ואחרים הגיהו שרשו ארה לענין חזק ואמץ, ולא הוברר הדבר, ע"כ הצגנוהו בסדר הא"ב. וי"נ בש"א י"ז ל"ד ובא הארי וְאֶת־הַדּוֹב; וי"נ ע"פ השבעים והסורי בתהלים כ"ב י"ז כָּאֲרִי = כָּרוּ, וסומכין גם על איזה נוסחאות כ"י ומסורה מוטעת (ב' קמצין בתרי לישנא). אך אין המליצה עולה יפה; יונתן הוסיף נָכְתִין, כלומר נשכים, ונראין דברי הראב"ע: שהוא דבק עם הקיפוני, והזכיר יָדַי כי בהן הוא נלחם, ורגלַי כי בהן יוכל לברוח; ואולי יש לגרוס שָׁבְרוּ, ע' מ"א י"ג כ"ו.

Prv 22,13.26,13.28,15 ‖ Thr 3,10.

הָאֲרִי 1S 17,34.36.37 ‖ 2S 23,20 ‖ Am 3,12.5,19 ‖ 2Ch 11,22.

כָּאֲרִי Nu 24,9 ‖ Ez 22,25.

כָּאֲרִי Jes 38,13 ‖ Ps 22,17.

וְכָאֲרִי Nu 23,24.

מֵאֲרִי Jud 14,18.

אֲרָיִים *pl.* 1R 10,20.

אַרְיֵה

י"נ בישעיה כ"א ח': ויקרא הָרֹאֶה עַל־מִצְפֶּה.

Gn 49,9 ‖ Dt 33,22 ‖ 2S 23,20 ‖ 1R 13,24 ‖ Jes 15,9.21,8.35,9 ‖ Jer 4,7.5,6 ‖ Ez 1,10.10,14 ‖ Joel 1,6 ‖ Am 3,4.8 ‖ Nah 2,12².13 ‖ Ps 22,14.22 ‖ Job 4,10 ‖ Thr 3,10 ‖ 1Ch 12,8(9).

וְאַרְיֵה Jes 11,7.65,25.

הָאַרְיֵה Jud 14,8².9 ‖ 2S 17,10.23,20 ‖ 1R 13,25.28.20,36² ‖ Jes 31,4 ‖ Eccl 9,4.

וְהָאַרְיֵה 1R 13,24.28.

כְּאַרְיֵה Gn 49,9 ‖ Jer 2,30.12,8.49,19.*50.44* ‖ Hos 11,10 ‖ Mich 5,8 ‖ Ps 7,3.10,9.17,12.

לָאַרְיֵה 1R 13,26.

אֲרָיוֹת *pl.* Jud 14,5 ‖ 1R 7,29.36.10,19 ‖ Jer 50,17.51,38 ‖ Ez 19,2.6 ‖ Nah 2,12 ‖ Zeph 3,3 ‖ Cant 4,8 ‖ 2Ch 9,18.19.

הָאֲרָיוֹת 2R 17,25.26.

לָאֲרָיוֹת 1R 7,29.

מֵאֲרָיוֹת 1S 1,23.

אֲרָיוֹת v. אֲרָיָה; v. ch. et n. pr.

אֲרִיאֵל, אֲרִאֵל

leo dei, i. e. fortissimus heros; focus: significat *Zionem.*

י"פ אריאל מואב כמו אֶרְאֵל, מלאך שבא לקרוא מלחמה, כעין גלית הפלשתי, וע"כ בא גם בחסרון יו"ד; וי"א שהוא כמו אֲרִי־אֵל, כארזי אֵל להפלגת הגבורה, וכן נקרא חזקיהו בנבואת ישעיה (ט' ה') אֵל גִּבּוֹר; ואולי נקראת כן מטעם זה ירושלים, דומה למליצת מיכה (ה' ז'), או בעבור המזבח, שכנתה אותו מרים בת בילגה לנגאי לוקוס (סוכה נ"ו ע"ב); אמנם יותר נראה שהוא מן אור ואש, וכמליצת: אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלם (ישעיה ל"א ט'); לדעת שד"ל כמו הַרְאֵל, והעד ריש פסוק דיחזקאל מ"ג ט"ז.

2S 23,20 ‖ Jes 29,1.7 ‖ 1Ch 11,22.

וְהָאֲרִיאֵל K., וְהָאֲרִאֵיל Q. Ez 43,16.

כַּאֲרִיאֵל Jes 29,2.

לַאֲרִיאֵל Jes 29,2.

וּמֵהָאֲרִיאֵל K., וּמֵהָאֲרִאֵיל Q. Ez 43,15.

—conf. אֶרְאֵל et הַרְאֵל—

אָרַךְ] אָרְכוּ *3 perf. pl.*

longum esse; *Hi.* prolongare, longum esse; tardare, differre.

אין דוגמתו רק בארמית ובשפת אשור; השבעים

קורין בישעיה מ״ח ט׳ אַאֲרִךְ אַפִּי; במשלי י״ט י״א בא הֶאֱרִיךְ ת׳ הַאֲרִיךְ.

Gn 26,8.

יַאַרְכוּ *3 impf. pl.* Ez 12,22.

וַתֶּאֱרַכְנָה *3 impf. f.* Ez 31,5.

הֶאֱרִיךְ *Hi. 3 perf.* Prv 19,11.

וְהַאֲרַכְתָּ *2 perf.* Dt 22,7.

וְהַאֲרַכְתִּי *1 perf.* 1R 3,14.

הֶאֱרִיכוּ *3 perf. pl.* Jos 24,31 ‖ Jud 2,7 ‖ Ps 129,3.

וְהַאֲרַכְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 5,30.

מַאֲרִיךְ *pt.* Eccl 7,15.

וּמַאֲרִיךְ Eccl 8,12.

בְּהַאֲרִיךְ *infin.* Nu 9,22.

וּבְהַאֲרִיךְ Nu 9,19.

הַאֲרִיכִי *imper. f.* Jes 54,2.

אַאֲרִיךְ *1 impf.* Jes 48,9 ‖ Job 6,11.

תַּאֲרִיךְ *2 impf.* Dt 4,40.

יַאֲרִיךְ *3 impf.* Dt 17,20 ‖ Jes 53,10 ‖ Prv 28,2.16 ‖ Eccl 8,13.

תַּאֲרִיכוּ *2 impf. pl.* Dt 11,9. 32,47 ‖ Jes 57,4.

תַּאֲרִיכֻן Dt 4,26.30,18.

יַאֲרִיכוּ *3 impf. pl.* Dt 25,15.

יַאֲרִיכֻן Ex 20,12 ‖ Dt 5,16.6,2.

וַיַּאֲרִיכוּ 1R 8,8 ‖ 2Ch 5,9.

אֹרֶךְ

longitudo.

Gn 6,15 ‖ Ex 26,2.*8*.*36*,*9*.*15*.16. *36*,*21*.27,1.9.11.18.38,18 ‖ 1R 6,20.7,27 ‖ Ez 40,7.11.18.25.*29*.30.33.*36*.42.47.*41*,*13*².49.41,15.42,2.8.20.43,16.17.45,1.3.5.46,22.48,9.10.13² ‖ Ps 21,5.91,16 ‖ Prv 3,2.16 ‖ 2Ch 3,15.

וְאֹרֶךְ Dt 30,20 ‖ Ez 45,6.7.48,8 ‖ Job 12,12.

הָאֹרֶךְ 2Ch 3,34.

בְּאֹרֶךְ Ex 26,13 ‖ Ez 31,7 ‖ Prv 25,15.

בָּאֹרֶךְ Ex 27,11 ‖ Ez 48,18.

לְאֹרֶךְ Ps 23,6.93,5 ‖ Thr 5,20.

אָרְכּוֹ *suff.* Ex 25,10.*37*,*1*.23.*37*,*10*.28,16.*39*,*9*.30,2.*37*,*25*. 38,1 ‖ 1R 6,2.3.7,2.6 ‖ Ez 40,20.21.41,2.4.42,7 ‖ 2Ch 3,8.4,1.6,13.

וְאָרְכּוֹ Ez 41,12.22².

אָרְכָּהּ Ex 25,17.*37*,*6* ‖ Dt 3,11 ‖ Jud 3,16 ‖ Zach 2,6.5,2.

לְאָרְכָּהּ Gn 13,17.

אָרְכָּם 2Ch 3,11.

כְּאָרְכָּן Ez 42,11.

אֶרֶךְ Ex 34,6 ‖ Nu 14,18 ‖ Ez 17,3 ‖ Joel 2,13 ‖ Jon 4,2 ‖ Nah 1,3 ‖ Ps 86,15.103,8.145,8 ‖ Prv 14,29.16,32 ‖ Eccl 7,8 ‖ Neh 9,17.

וְאֶרֶךְ Prv 15,18.

לְאֶרֶךְ Jer 15,15.

[°אָרֹךְ] אֲרֻכָּה *f.*

adj. longus, diuturnus.

2S 3,1 ‖ Jer 29,28 ‖ Job 11,9.

אֲרוּכָה, אֲרֻכָה

sanatio, salus; *crusta*.

עִקר הוראתה גלידי הקרום הבריא הבא על המכה כשהיא מתחלת להתרפא, וכן היא בערבית أَرِيكَة ובלשון המשנה (כלים א׳ ה׳), וע״כ נופל בה לשון עליה וצמיחה; והֻשאלה ג״כ לחֹמות ירושלים כשהחלו הפרצים להִסָּתם, כמו שמצינו לשון רפואה על מזבח הרוס (מ״א י״ח ל׳); ואולי יש בה מעין אָרַג, וידוע שעִקר הוראת רָפָא הוא תְּפִירָה...

Jer 30,17.33,6 ‖ Neh 4,1 ‖ 2Ch 24,13.

אֲרֻכַת *cs.* Jer 8,22.

וַאֲרֻכָתְךָ *suff.* Jes 58,8.

——v. chald. et n. pr.——

אַרְמוֹן

arx, palatium.

בירה והיכל מלך ושרים, ואולי הוא מענין רוממות; ובא ע״פ רֹב בדבור המליצי.

1R 16,18 ‖ Jes 25,2.32,14 ‖ Prv 18,19.

וְאַרְמוֹן Jer 30,18.

בְּאַרְמוֹן 2R 15,25.

אַרְמְנוֹת *pl. cs.* Jer 17,27.49,27 ‖ Am 1,4.12.2,2.5.3,9².

בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ *suff.* Jer 9,20 ‖ Mich 5,4.

אַרְמְנוֹתֶיךָ Am 3,11.

בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ Ps 122,7.

וְאַרְמְנֹתָיו Am 6,8.

אַרְמְנוֹתֶיהָ Jes 23,13.34,13 ‖ Jer 6,5 ‖ Hos 8,14 ‖ Am 1,7.10.*14* ‖ Ps 48,14 ‖ Thr 2,5.7 ‖ 2Ch 36,19.

בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ Ps 48,4.

בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם Am 3,10.

cnf. אַלְמָן et הַרְמוֹן; v. n. pr.

אֲרוֹן *abs.*

arca, cista; capulus.

תיבה וקופסא לתשמישי קדש ולמת (אורנע), וכן נקרא בערבית ובשפת אשור; מן הנ׳ דברים מוציא ר״א בחור בס׳ הזכרונות (כ״י מינכען) במדבר ד׳ פ״ט ומכנים מ״ב י״ב י׳. בדה״ב ה׳ ט׳ בקצת נוסחאות וַיֵּרָאוּ ראשי הבדים מִן־הַקֹּדֶשׁ ת׳ הארון, וכן קורין השבעים, וע׳ מ״א ח׳ ח׳.

2R 12,10 ‖ 2Ch 24,8.

אֲרוֹן, אֲרֹן *cs.* Ez 25,10.22. 26,33.34. 30,6.26. 39,35. 40,3.5.21 ‖ Nu 4,5.7,89 ‖ Dt 10,1.3.8.31,9.25.26 ‖ Jos 3,3.6.*6*,*6*.6.8.11.13.4,5.7.9.11.16.18. 6,6.7.11.12.13².7,6. 8,33 ‖ Jud 20,27 ‖ 1S 3,3.4,3.4².5.6.13.18.19.*21*.22. 5,1.2.3.*4*.7.8².10².11. 6,1.3.8.11.15.18.21. 7,1². 14,18² ‖ 2S 6,2.3.4.6.7.9.10.11.12².13.15.16.17.15,24².25.29 ‖ 1R 2,26. 15.6,19.8,1.4.6 ‖ Jer 3,16 ‖ 1Ch 13,3.5.6.7.12.14.15,2².3.12.*14*.15. 24.25. 26.28. 29. 16,1. 4. 6. 37. 22,19 (18).28,18 ‖ 2Ch 1,4.5,2.7.8,11.35,3.

וַאֲרוֹן Nu 10,33.14,44 ‖ Jos 6,8 ‖ 1S 4,11.17 ‖ 2S 7,2 ‖ Ps 132,8 ‖ 1Ch 17,1 ‖ 2Ch 6,41.

בַּאֲרוֹן 1S 6,19.

לַאֲרוֹן 1S 5,8.6,2 ‖ 1Ch 15,1.28,2.

הָאָרוֹן, הָאָרֹן Ex 25,14².15.16.21². 31,7. 35,12. 37,1.5². 40,3.20.21 ‖ Lev 16,2 ‖ Nu 3,31.10,35 ‖ Jos 3,14.15².17.4,10.6,4.9 ‖ 1S 6,13.7,2 ‖ 2S 6,4.11,11 ‖ 1R 8,3.5.7² ‖ 1Ch 6,16.13,9.10.13.15,27.16,37 ‖ 2Ch 5,4.5.6.8².9.6,11.24,11².

בָּאָרוֹן Gn 50,26 ‖ Dt 10,2.5 ‖ 1R 8,9 ‖ 2R 12,11 ‖ 2Ch 5,10.

לְאָרוֹן Jos 8,33 ‖ 1R 8,21 ‖ 1Ch 15, 23.*24* ‖ 2Ch 24,10.

אֹרֶן

nom. arboris ex genere cedrorum.

ממיני עצי ארז, וכן בארמית ובדרז״ל.

Jes 44,14.

—v. n. pr.—

אַרְנֶבֶת] הָאַרְנֶבֶת

lepus.

חיה ידועה (האזע) צְעִירַת הָרַגְלַיִם, וכן שמה בערבית ע״מ זכר, ובאשורית בנו״ן דגושה ובחסרון הרי״ש.

Lev 11,6 ‖ Dt 14,7.

אֶרֶץ, אָרֶץ

orbis terrarum; terra, continens; regio; ager; humus, solum terrae.

י״א כי ארץ הוראתו העיקרית תַּחַת, ומביאין ראיה מן הארמית ארעא (בחלוף הצד״י בעי״ן, כמו חמץ וחמיעא, צוק ועוק, צאן ועאן) שתרגום מתחת מלרע, וזה ההפך מן שמים, שהפעל בערבית הוראתו היות גבוה; אמנם יתכן שהשם קדם לפעל וממנו נשאל. י״ג בישעיה י״א ד׳: והכה אֶרֶץ בשבט פיו, ומקביל היטב אל רָשָׁע, ובשופטים י״ח ל׳: עד־יום גלות הָאָרֶץ; במ״א ד׳ י״ט קורין השבעים: אשר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה, בהמשך מן המקרא שלאחריו. (וי״א שמקרא קצר הוא ושעורו: ונציב אחד עַל־הַנְּצִבִים אשר בארץ), ובמ״א ח׳ ל״ז בְּאַחַד שעריו; וי״ג ביחזקאל י״ז ה׳: ויקח מזרע הָאָרֶץ ויתנהו בשדה זָר, והר״י הלוי גורס מִגֶּזַע הָאָרֶז.

Gn 1,10.24.2,4.11.13.17,8^2.19,28. 21,32. 22,2. 23,15. 25,6. 28,4. 31,3. 13. 36,6.7. 41,19.29.33.34.41.43. 44.45.46.54.55. 45,8.18.20.25.26 47,6.13.48,7.21.50,7 ‖ Ex 3,8^2.*17*. *33,3*.17.5,12. 6,4^2. 7,19.21. 8,1.3.2. 12.13.18.20. 9,9^2.22.23.24.25. 10, 12^2.13.14.15.21.22. 11,6. 13,5.*11*. 5.17.15,12.16,35^2 ‖ Lev 14,34^2.16, 22. 18,3^2. 20,24. 25,24.38. 26,38 ‖ Nu 13,2.17.32.14,8.15,2.16,14.20, 23.21,4. 22,5. 32,1^2.4.29.32. 33,37. 51.34,2.35,28 ‖ Dt 1,7.2,20.37.3, 13. 4,47. 6,3.*11*,*9*.*26*,*9*.*15*.*27*,*3*. 8, 7^2.8^2.9^2. 10,7. 11,11.12. 29,27. 32, 13.22.49.33,16.17.28.34,2^2 ‖ Jos 1,4.5,6.12.10,41.11,16.13,4.25.15, 19. 17,8. 22,4.9^2.11.13.15.19^2.32. 24,3.8.13 ‖ Jud 1,15.26. 5,4. 11, 15^2.18^2.21.21,21 ‖ 1S 2,8.10.13,7. 17.19.22,5.25,23.27,1.8.29,11 ‖ 2S 3,12.10,2.17,26.22,43.24,6 ‖ 1R 1, 31. 4,10.19. 5,1.8,46. 9,13.19. 15, 20 ‖ 2R 5,19.10,33.15,29.18,32^4. 19,37 ‖ Jes 1,2.8,9.22.9,18.11,4^2. 14,9.21. 16,1. 18,1.3. 19,19.21,14. 22,18. 23,8.9.13. 24,6^2.18.19^2.20. 26,5.15.18. 33,9.17. 36,17^2. 37,38. 40,23. 44,23. 45,8.12.19.22.48,13. 49,8.13.23. 51,13.16. 52,10. 57,13. 58,14.60,2.21.66,8 ‖ Jer 2,7.31.3, 2.19. 6,8.22. 8,16. 9,18. 10,12.*51*, *15*. 11,5. 12,12.14,18. 16,19.17,6. 22,10.29. 24,5. 25,12.20^2.32. 31,8 (7).37(36). 32,22. 34,1. 37,12. 40, 12.42,14. 43,7.11.12. 44,12.14.26. 28^2.46,8.13.16. 47,2. 48,21.24. 50, 1.38.41.45. 51,16.28.29.43^2 ‖ Ez 12,13.14,13.16,29.17,4.19,4.7.20, 6.8.36.22,24.23,15.25,9.27,33.28, 17. 29,9.10.12.14^2.19.20. 30,5.12. 25. 31,14.18. 32,6.15^2.18.24. 33,2, 38,2.8.11.40,2.47,18 ‖ Hos 6,3. 11, 5 ‖ Joel 2,10.20 ‖ Am 2,7.10.4,13. 7,12.8,4.9,6.9 ‖ Ob 3 ‖ Mich 1,2.3. 5,3.5^2.6,2.7,17 ‖ Hab 1,6.2,8.*17*.3, 6.7.9.12 ‖ Zeph 2,5 ‖ Zach 2,4.6, 6^2.8.7,14.9,10.10,10.12,1 ‖ Mal 3, 12 ‖ Ps 2,2.8.10.22,28.30.25,13.35, 20.37,3.9.11.22.29.34.44,4.46,3.7. 47,10.48,11.50,1.60,4.65,6.67,7.8. 68,9.72,6.8. 74,17.20. 75,4.9. 76,9. 10.13.79,2.80,10.81,6.82,5. 89,12. 28.90,2.95,4.98,3.101,6.8. 102,20. 104,5. 105,11. 106,17. 107,34.110, 6.114,7.119,90.119.138,4. 139,15. 147,6.15.148,11^2.13 ‖ Prv 2,21.3, 19.8,16.23.26.29.10,30.17,24. 28, 2.29,4.30,4.16.21.24.31,23 ‖ Job 3,14.5,10.7,1.8,9.9,6.24. 10,21.22. 12,15. 14,19. 16,18. 18,4.17. 20,4. 24,4.26,7.28,5.35,11.37,6.17.38,4. 18.24.26.39,24 ‖ Ruth 1,7 ‖ Thr 2, 1.3,34.4,12 ‖ Eccl 5,8.10,16.17 ‖ Dan 1,2 ‖ Esr 9,11 ‖ Neh 9,8.22^3 ‖ 1Ch 16,18.19,2.20,1 ‖ 2Ch 6,36.8, 6.9,26.15,8.34,7.

וְאֶרֶץ Gn 47,13 ‖ Jos 17,6 ‖ Jud 20,1 ‖ 1R 11,18 ‖ Jes 41,18.49,19 ‖ Ez 27,17 ‖ Ps 107,35 ‖ Job 20,27 ‖ Ruth 2,11 ‖ Dan 11,42.

וָאָרֶץ Gn 14,19.*22* ‖ Jes 26,19. 65, 17 ‖ Jer 33,25.51,28 ‖ Joel 4,16 ‖ Ps 69,35.115,15.*121*,*2*.*124*,*8*.*134*, *3*.146,6 ‖ Prv 25,3.

הָאָרֶץ (=הָאָ) Gn 1,1.11^2.12.15. *17*.20.24.25.26^2. *8*,*17*.28^2. *9*,*1*.29. 30^2.2,5.6.12. 6,11^2.12^2.13^2.17. 7,3. 4.6.10.12.14.17^2.18.19.21^2. 23. 24. 8,1.3.7.9.11.13. 14.17.19. 22. 9,2. 10^2.11.13.14.16. 17.19. 10,11.25. 11,1.4.8.9^2. 12,1.7.*24*,*7*. 13,6.9.15. 16^2.15,7.18.18,18.25. 19,23.28.31. 21,23.22,18.*26*,*4*.23,7.12.13. 24,3. 5^2.27,28.39.46.28,13.14.31,13. 34, 1.2.30. 35,12^2.16. 36,20. 41,30.34. 36.47.56.57^2. 42,6.9.12.30^2.33.34. 43,11.45,6.18.47,6.11.13.20. 48,4. 16.49,15.50,11.24^2 ‖ Ex 1,7.10.3, 8. 5,5.6,8. 8,10.12.13^2.18.20. 9,14. 15.16.29. 10,5^2. 12. 15^2. 12,19. 25. 33.48.16,14. 19,5.20,11.*31*,*17*. 23, 29.30.31.32,13.33,1. 34,10.12.*15* ‖ Lev 4,27. 11,2.21.29.41.42.44.46. 18,25^2.*27*.27.28.19,23.29^2. 20,2.4. 22.23,10.*25*,*2*.39. 25,2.6.18.19.23. 31.26,4.6.20.32.34^2.27,24.30 ‖ Nu 9,14. 11,31.13,16.*14*,*36*.18.19.20^2. 21.25.26.27.32^2.*14*,*7*. 14,3.6.7.8.9. 14.16. 21. 23. 24. 30. 31. 34. 36.37. 38. 15,18.19. 16,32. *26*,*10*.33.34. 20,12.24. 22,5.11. 26,53.55. 27,12. 32,4.5.7.8.9^2.17.22^2.29.33^2. 33,52. 53^2.54.55^2. 34,2^2.12.13.17.18. 35, 33^2.34.36,2 ‖ Dt 1,8^2.21.22.25^2.35. 36.2,29. 3,8.12.18.20.25.28. 4,1.*8*, *1*.*11*,*8*.5.21.22.26^2.32.36.39. 6,10. *11*,*29*.18.23.7,1.8,10.9,4.6.23.28^2. 10,11.14. 11,6.10.17.21.25.31. 12, 16.*24*.*15*,*23*.13,8. 28,64. 15,11.16. 20.17,14.18,9.19,8.22,6. 23,21.24, 4. 26,1.3.9. 27,2.3. 28,1.10.25.26. 49.56. 29,21. 30,5.19. 31,7.16.21. 23.28.32,1.52^2.34,1.4 ‖ Jos 1,2.6. 11. *18*,*3*.13.15. 2,1.2.3. 9^2. 11.14. 24^2. 3,11.13. 4,24. 5,6.11.12. 6,22. 27.7,2.9^2.9,24. 10,40. 11,16.23. 12,

1.*7*.13,2.7.21.14,5.7.9. 18,6.8.10.
19,49.51. 21,43(41). 22,33. 23,14.
16.24,18 ‖ Jud 1,2.32.*33*.2,1.2.6.3,
11. *5,31. 8,28*.30.6,4.37.39.40. 9,
37.11,21.18,2².9.14.*17*.30 ‖ 1S 4,5.
6,5. 13,3. 14,15.25.29. 17,46². 21,
12.23,27. 27,8.9. 28,9.13. 30,16 ‖
2S 4,11. 5,6. 12,17. 15,23. 18,8.9.
19,10.22,8.24,8 ‖ 1R 1,40. 2,2. 5,
14. 8,23.27.43.53.60. 10,15.23.24.
15,12.18,6.20,7.27.22,47 ‖ 2R 3,
20.5.15.8,1.6.11,3.14.18.19.20.15,
5.19.16,15.17,5.26².*27*. 18,25. 19,
15².19.21,24².23,30.33.35². 24,14.
15.25,3.12.19² ‖ Jes 1,19.2,19.*21*.
4,2.5,8.26. 6,3.12. 7,22.24. 10,14.
23.11,9.12.12,5.13,5.9.13.14,7.16.
26.16,4.18,6².19,24.23,17. 24,1.3.
4².11.13.16.17.19.25,8.26,21². 28,
22. 34,1. 36,10². 37,16².20. 40,12.
21.22.28.41,5.9.42,5.10. 43,6. 44,
24. 45,18. 48,20. 49,6. 51,6.54,5.9.
55,10.62,11 ‖ Jer 1,14.18².3,1.9.
18.4,20.23.27.28.6,12.19. 7,33.*16*,
*4. 19,7. 34,2*0.34. 8,16.9,11. 10,10.
13.18.12,4.11.12.13,13. 15,3.4.*29*,
18,34,17.7.10. 16,13. 22,12.26.27.
28. 23,10².15.24. 24,6.9. 25,9.11.
13.26.29.30.31.33. 26,6.17.20. 27,
5². 30,3. 32,17.22. 33,9.11. 34,19.
35,11. 36,29.37,2.19.40,4.7. 44,8.
21. 45,4. 46,12. 47,2. 49,21. 50,21.
23.34.46. 51,7.25.29.41.49. 52,6.
16.25² ‖ Ez 1,19.21.6,14.*15,8.33*,
28.7,2.7.21.23.27.8,3.12.*9,9*.17. 9,
9. 10,16.19. 11,15. 12,6.12.19.13,
14. 14,17.19. 17,5.13. 20,15.28.42.
21,37.22,29.30. 23,48. 24,7. 26,16.
27,29. 28,18. 29,5. 30,11².12. 31,
12².32,4.33,2.3.24².29. 34,6.13.25.
28.35,14.36,18.35. 37,25. 38,9.12.
16.39,12.13.14.16.18.43,14.45,1².
4.16.22.46,3.9.47,13.14.15.21. 48,
12.14.29 ‖ Hos 1,2.2,2.20.23.4,1.3 ‖
Joel 1,2.14.2,1.3 ‖ Am 3,5.11. 5,8.
9,6.7,2.10.8,8 ‖ Jon 2,7 ‖ Mich 4,
13.7,2.13 ‖ Nah 1,5 ‖ Hab 2,14.20.
3,3 ‖ Zeph 1,18.*3,8*.18.2,3.11.19.
20 ‖ Hag 1,11.2,4.6.*21* ‖ Zach 1,
11.3,9.4,10.14. 5,3.6.9.6,5. 7,5.11,
6². 12,3.12. 13,2².8. 14,9.10.17 ‖
Mal 3,24 ‖ Ps 8,2.*10*.10,18.18,8.
19,5. 24,1. 33,5.8.14.45,17.46,10.
47,3.8.48,3.50,4.57,6.*12*.59,14.61,
3.63,10.65,10.66,1.4.33.71,20. 72,
16.19.74,12.77,19.82,8. 83,19. 94,
2.96,1.9.11.13.*98,9*.97,1.4.5,9.98,
4.*100,1*. 99,1. 102,16.26. 103,11.
104,9.13.14.24.35. 105,7.16. 106,
38.108,6.119,64.135,7.136,6. 148,
7 ‖ Job 5,22.25.12,24.15,19.22,8.
28,24.30,8.37,3.38,13.42,15 ‖ Thr
2,15 ‖ Eccl 5,1.8,14.*16*.10,7.11,2.
3.12,7 ‖ Esth 8,17.10,1 ‖ Dan 8,5.
9,6 ‖ Esr 1,2.4,4.6,21.9,11.12.10,2.
11 ‖ Neh 9,6.15.23.24².10,31.32 ‖
1Ch 1,19. 5,25. 11,4. 16,14.23.30.
31.33.19,3.21,16.22,18(17)².28,8.
29,15 ‖ 2Ch 1,9.2,11.6,18.33.7,13.
9,14.22.23.13,23.14,5.6.16,9.19,3.
20,7.22,12.23,13.20.21. 26,21.32,
4.19.33,25².34,8.36,1.3.21.23.

וְהָאָרֶץ Gn 1,2. 2,1.4. 34,10.21 ‖
Lev 25,23.26,42.43 ‖ Dt 11,11.28,
23 ‖ Jos 11,23.*14,15*.13,1.5.18,1 ‖
Jud 18,10 ‖ 2R 2,19 ‖ Jes 24,5.51,
6.66,1.22 ‖ Ez 12,20.14,16.33,25.
26.34,27.36,34.41,16.43,2.45,8 ‖
Hos 2,24 ‖ Hag 1,10 ‖ Zach 7,14.
8,12 ‖ Ps 115,16 ‖ Eccl 1,4 ‖ Neh 9,
36 ‖ 1Ch 4,40.

מֵהָאָרֶץ 1S 28,3.23 ‖ 2S 12,20 ‖ Ez
41,20.42,6.

בָּאָרֶץ (אָ) Gn 1,22.2,5.4,12.14.6,
4.5.6.17.8,17.9,7.10,8.32.12,6².10.
26,1.10. 13,7.17. 19,31. 26,2.3.12.
22. 34,21. 35,22. 41,31. 43,1. 45,7.
47,4 ‖ Ex 8,21.9,5.10,13.14,3.20,
4 ‖ Lev 25,10.26,6 ‖ Nu 13,28.35,
32 ‖ Dt 4,14.17.22.25.5,8.28.30.6,
1. 12,1.10. 15,4. 19,14. 25,19.28,8.
29,26.30,16 ‖ Jos 1,14.2,18.7,21.
14,4.17,12.18,4.8.9 ‖ Jud 1,27.4,
21.6,5.18,7.10 ‖ 1S 23,23.26,7 ‖ 2S
7,9.23.14,20.15,4 ‖ 1R 4,19.8,37.
47.9,18.21.14,24.17,7.18,5 ‖ 2R 4,
38.13,20.15,20.25,24 ‖ Jes 40,24.
42,4.62,7.65,16² ‖ Jer 3,16.4,5.5,
30.7,7.9,2.23.14,4.8.15. 16,3.6.17,
4.13. 23,5. *33,15*. 24,8. 31,22(21).
32,15.41.43. 40,6.7.9. 41,2.*18*. 42,
10.13.50,22.51,27.46² ‖ Ez 1,15.
14,15.17.20,40.32,4.34,29.36,28.
37,22.39,14.15 ‖ Hos 2,25.4,1 ‖
Am 8,11.9,5 ‖ Zach 1,10.11.6,7².
11,16 ‖ Ps 16,3.17,11.41,3.46,9.
11. 58,3.12. 67,3.5. 72,16. 73,9.25.
74,8.112,2.119,19.87.140,12.141,
7 ‖ Prv 11,31 ‖ Job 1,7.8.*2,3*.10.2,
2.14,8.18,10.24,18.38,33 ‖ Cant 2,
12 ‖ Ruth 1,1 ‖ Thr 2,9 ‖ Eccl 7,
20 ‖ Dan 8,5 ‖ 1Ch 1,10.5,23.7,21.
17,8.21.21,12 ‖ 2Ch 6,28.37.8,8.
19,5.22,31.

בְּאֶרֶץ *cs.* Gn 4,16.10,10. 11,2.28.
13,12. 15,13. 16,3. 21,34. 23,2.*19*.
24,62.33,18.35,6. 36,5.6.16.17.21.
30.31.43. 37,1. 41,30.36.48.52.53.
56. 42,5.13.32. 45,10. 46,6.12.20.
31.34.47,1.4.6.11².14.27. 28. 48,3.
5.7.49,30. 50,5.8 ‖ Ex 2,15.22. 6,
28. 7,3. 9,22.26.11,3.5.9. 12,1.12².
13.29. 13,15.16,3. 18,3. 22,20.*23*.
9 ‖ Lev 19,34.26,34.41.44 ‖ Nu 3,
13.*8,17*. 13,29. 14,2. 21,31. 26,19.
32,30.33,40.34,29.35,14 ‖ Dt 1,5.
4,43.46. 5,15. *15,15.24,22*. 10,19.
11,30.28,69.29,1.15. 32,10.49. 34
5.6.11 ‖ Jos 11,3.22.14,1.17,15.16
21,2.22,9.10 ‖ Jud 10,4.8.11,3.12
12.15.21,12 ‖ 1S 9,4².5.31,9 ‖ 2S
21,14 ‖ 1R 4,19.8,37.47.48.9,11
26 ‖ 2R 6,23.8,2.23,24.33.25,21.
22 ‖ Jes 7,18. 9,1. 19,18.20. 26,1.
10.27,13².30,6.32,2. 34,6. 38,11
Jer 1,1.2,2.6².5,19.15,14. 24,8. 31.
23(22). 32,8.20.44.37,1. 39,5. 1
42,16.43,4.5.13.44,1.*15.26*.8.9.1.
13.14.24.27.46,10.50,25. 51,4. 52.
9.27 ‖ Ez 1,3.19,13.20,5.21,35.23.
19.26,20². 30,13. 31,16. 32,23.24.
25.26.27.32 ‖ Hos 7,16.9,3.13,5
Am 3,9 ‖ Zach 5,11.6,8.9,1 ‖ Ps
27,13. 63,2. 78,12. 88,13. 105,2.
27.106,22.24.142,6.143,10 ‖ Prv
21,19 ‖ Job 1,1.28,13 ‖ Thr 4,21
Dan 11,16.41 ‖ Neh 3,36.5,14 ‖
1Ch 1,43. 2,22. 5,9.11. 6,40. 10,9.
22,2(1) ‖ 2Ch 2,16.6,28.37.38.
17.9,11.17,2.30,10.

וּבָאָרֶץ (=אֶ) Dt 3,24 ‖ 1S 26,8 ‖ Joel 3,3 ‖ Ps 113,6.135,6 ‖ 1Ch 29,11 ‖ 2Ch 6,14.

וּבְאֶרֶץ Gn 47,14 ‖ Jer 12,5.33,13.44,1 ‖ Neh 9,35.

כָּאָרֶץ Jes 51,23.61,11.

כְּאֶרֶץ Gn 13,10 ‖ Dt 11,10 ‖ Hos 2,5 ‖ Ps 78,69.143,6.

לָאָרֶץ (=אֶ) Gn 41,36 ‖ Ex 20,4 ‖ Lev 25,4.5.24 ‖ Dt 4,18. 5,8. 29,23 ‖ 2S 21,14.24,25 ‖ 1R 9,8 ‖ 2R 3,27 ‖ Jes 3,26.5,30.14,12.21,9.25,12.26,9.28,2.47,1.63,6 ‖ Jer 14,2 ‖ Ez 19,12.26,11.38,20.45,8 ‖ Am 3,14.5,7.8,9 ‖ Ps 7,6. 12,7. 44,26. 74,7.89,40.45.104,32. 143,3. 147,8 ‖ Job 2,13.12,8.15,29.16,13.39,14 ‖ Thr 2,2.10^{2}.11.21 ‖ Eccl 3,21 ‖ 2Ch 7,21.30,9.

לְאֶרֶץ Dt 2,12 ‖ Jos 1,15 ‖ Jud 11,18 ‖ Jer 44,28.

וְלָאָרֶץ Nu 35,33.

מֵאֶרֶץ, מֵאָרֶץ Gn 21,21. 36,34. 40,15. 42,7. 44,8. 45,19. 47,1.15 ‖ Ex 6,13.26.7,4.12,17.41.42.51.13,18.16,1.6.32.19,1.20,2.29,46.32,1. *23*.4.*8*.7.*33*,*1*.11 ‖ Lev 11,45.19,36. *25*,*38*. *26*,*13*. 22,33. 23,43. 25,42.*26*,*45*.55 ‖ Nu 1,1.9,1.15,41.16,13.26,4.33,1.38 ‖ Dt 1,27.2,19.5,6. 6,12.8,14.*13*,*11*.9,7. 13,6. 16,3. 20,1.29,21.24 ‖ Jos 9,6.9.17,5.22,32.24,17 ‖ Jud 2,12.11,5.19,30 ‖ 1S 9,16.12,6.30,16 ‖ 2S 23,4 ‖ 1R 6,1.8,9.21.41.9,9.12,28 ‖ 2R 5,2.4.8,3.17,7.36.20,14 ‖ Jes 11,16.13,5.21,1.23,1.29,4^{2}.39,3. 46,11.49,12. 53,2.8.55,9 ‖ Jer 2,6.3,18.4,16.6,20.22. 7,22.25. 8,19. 10,17.22. 11,4.7.19. 16,14.*23*,*7*.15. 23,8. 30,10.*46*,*27*. 31,8(7).16(15).32(31). 32,21.34,13.50,9.28.51,54 ‖ Ez 16,3.20,6.9.10.38.21,24.23,27.30,13 ‖ Hos 2,17.11,11.12,10.13,4 ‖ Am 2,10.3,1.9,7 ‖ Mich 6,4.7,15 ‖ Nah 2,14 ‖ Zach 2,10.8,7.10,10 ‖ Ps 21,11.34,17.42,7. 52,7.81,11. 85,12.109,15 ‖ Prv 2,22.25,25.30,14 ‖ Job 11,9 ‖ Dan 9,15 ‖ 1Ch 1,45 ‖ 2Ch 6,5.32.7,22.20,10.30,25.

וּמֵאֶרֶץ Gn 24,7.47,15 ‖ 1S 30,16 ‖ Jer 17,26.48,33.50,8 ‖ Zach 8,7.

אַרְצָה, אָרְצָה Gn 11,31.*12*,*5*.12,5.18,2.19,1.20,1.24,52.28,12.29,1.31,18.32,4. 33,3. 37,10. 38,9. 42,6.29.43,26.44,11.14.45,17.46,28.48,12.50,13 ‖ Ex 4,3^{2}.20.9,23.33.34,8 ‖ Nu 35,10 ‖ Jos 5,14.7,6 ‖ Jud 3,25.13,20.20,21.*25* ‖ 1S 3,19.5,3.4.14,32.45.17,49.20,41.24,9. 25,41.26,20.28,14.20 ‖ 2S 1,2.2,22.8,2.12,16.13,31. 14,4.11.14.22.33.18,11.28.20,10.24,20 ‖ 1R 1,23. 52.18,42 ‖ 2R 2,15.4,37.10,10.13,18 ‖ Job 1,20. 34,13. 37,12 ‖ Ruth 2,10 ‖ Dan 8,7.10.12.18.10,9.15 ‖ Neh 8,6 ‖ 1Ch 21,21.22,8(7) ‖ 2Ch 7,3.20,18.24.

אַרְצָה...וְאַרְצָה Jes 8,23.

אַרְצִי *suff.* Gn 20,15.24,4 ‖ Nu 10,30 ‖ Jud 11,13 ‖ 1R 11,21 ‖ Jer 2,7.16,18 ‖ Ez 36,5.38,16 ‖ Joel 1,6.4,2.

בְּאַרְצִי Jud 11,12 ‖ 1R 10,6 ‖ Jes 14,25 ‖ 2Ch 9,5.

וּלְאַרְצִי Gn 30,25.

אַרְצֵנוּ Jos 9,11 ‖ Jud 16,24.

וְאַרְצֵנוּ Ps 85,13.

בְּאַרְצֵנוּ Mich 5,4.5 ‖ Ps 85,10 ‖ Cant 2,12.

אַרְצְךָ, אַרְצֶךָ Ex 23,10.34,24 ‖ Dt 19,2.3.10.28,12.24.52^{2} ‖ 1R 8,36.11,22 ‖ Jes 8,8.14,20 ‖ Ez 32,8 ‖ Jon 1,8 ‖ Mich 5,10 ‖ Ps 85,2 ‖ 2Ch 6,27.

אַרְצֵךְ Jes 23,10 ‖ Jer 4,7 ‖ Nah 3,13.

וְאַרְצֵךְ Jes 62,4.

בְּאַרְצְךָ, בְּאַרְצֶךָ Ex 23,26.33 ‖ Lev 25,7 ‖ Nu 20,17.21,22 ‖ Dt 2,27.15,7.11.24,14 ‖ Jud 11,17.19 ‖ 2S 24,13^{2}.

בְּאַרְצֵךְ Jes 60,18.

לְאַרְצְךָ, לְאַרְצֶךָ Gn 32,10 ‖ 2S 7,23.

וּלְאַרְצֵךְ Jes 62,4^{2}.

מֵאַרְצְךָ Gn 12,1 ‖ Dt 26,2.

אַרְצְכֶם Lev 19,9.*23*,*22*. 25,9. 26,19.20.33 ‖ Nu 22,13 ‖ Dt 11,14 ‖ 1S 6,5 ‖ Jes 1,7 ‖ Jer 44,22.

בְּאַרְצְכֶם Lev 19,33.25,45.26,1.5.6 ‖ Nu 10,9 ‖ Jer 5,19.

וּבְאַרְצְכֶם Lev 22,24.

כְּאַרְצְכֶם 2R 18,32 ‖ Jes 36,17.

אַרְצוֹ Ex 18,27 ‖ Nu 21,24.26.34.35 ‖ Dt 2,24.31^{2}.3,2.4,47.11,3.29,1.*34*,*11*.33,13 ‖ Jos 8,1 ‖ 1R 22,36 ‖ 2R 18,33 ‖ Jes 2,7^{2}.8.13,14.18,2.*7*.36,18.37,7 ‖ Jer 2,15.27,7.50,18 ‖ Prv 8,31 ‖ Dan 11,19.28 ‖ Neh 9,10.

בְּאַרְצוֹ Gn 24,37 ‖ Dt 23,8 ‖ 2R 19,7 ‖ Jes 37,7.

לְאַרְצוֹ 2R 19,7 ‖ Jer 12,15.37,7.50,16.51,9 ‖ Hos 10,1 ‖ Joel 2,18 ‖ Job 37,13 ‖ Dan 11,28 ‖ 2Ch 32,21.

מֵאַרְצוֹ Ex 6,1.11.7,2.11,10 ‖ Dt 2,9 ‖ 2R 24,7 ‖ Ps 10,16.

וּמֵאַרְצוֹ Ez 36,20.

אַרְצָהּ Dt 29,22 ‖ Jes 34,9 ‖ Jer 50,3.51,2.47.52 ‖ Ez 12,19.

לְאַרְצָהּ 1R 10,13 ‖ 2Ch 9,12.

אַרְצָם Dt 4,28.9,5.19,1.29,7 ‖ Jos 10,42.12,1.23,5.24,8 ‖ Jud 6,9 ‖ 1R 8,48 ‖ 2R 18,35.19,17 ‖ Jes 34,7.36,20.37,18 ‖ Jer 18,16.25,38.51,5 ‖ Ps 105,30.135,12.136,21 ‖ 2Ch 6,38.7,14.32,13.

בְּאַרְצָם Nu 18,13.20 ‖ Dt 12,29 ‖ Jos 24,15 ‖ Jud 6,10 ‖ Jes 61,7 ‖ Joel 4,19 ‖ Ps 105,32.35.36.

וּלְאַרְצָם Dt 31,4.

מֵאַרְצָם Dt 2,5.

אֲרָצוֹת *pl.* Jer 28,8 ‖ Ez 5,5.29,12.30,7.32,9.

הָאֲרָצוֹת, הָאֲרָצֹת Gn 26,3.*4*.41,54 ‖ 2R 18,35.19,11 ‖ Jes 36,20.37,11.18 ‖ Jer 16,15.23,3.8.27,6.32,37.40,11 ‖ Ez 5,6.11,17. 20,6.*15*.32.*34*.*41*. 22,4. 25,7. 34,13. 35,10.36,24 ‖ Dan 9,7 ‖ Esr 3,3.9,1.2.7.11 ‖ Neh 9,30.10,29 ‖ 1Ch 14,17.22,5(4).29,30 ‖ 2Ch 9,28.12,8.13,

9.15,5.17,10.20,29.32,13^{2}.17.34, 33.

בַּאֲרָצוֹת Dan 11,40.42.

בָּאֲרָצוֹת Ez 6,8.11,16^{2}.12,15.*30*, *26*.20,23.22,15.29,12.30,23.36, 19 ‖ Ps 106,27.

וּמֵאֲרָצוֹת Ps 107,3.

אַרְצוֹת *cs.* Ps 105,44 ‖ 1Ch 13,2 ‖ 2Ch 11,23.

בְּאַרְצוֹת Lev 26,36.39 ‖ Ps 116,9.

מֵאַרְצוֹת Ez 39,27.

בְּאַרְצֹתָם *suff.* Gn 10,5.20.31.

conf. chald. **אַרְעָא, אַרְקָא, אֲרַע.**

——v. n. pr.——

אָרַר

exsecrari, maledicere; *Pi.* exsecrationem efficere.

נרדף אל קבב וקלל, והפוכו ברך.

וְאָרוֹתִי *1 perf.* Mal 2,2.

אָרוֹתִיהָ *suff.* Mal 2,2.

אֹרְרֵי־ [אֹרֵר] *pt. pl. cs.* Job 3,8.

אֹרְרֶיךָ *suff.* Gn 27,29.

וְאֹרְרֶיךָ Nu 24,9.

אָרוּר *pt. pass.* Gn 3,14.4,11.9, 25.27,29.49,7 ‖ Nu 24,9 ‖ Dt 27, 15.16.17.18.19.20.21.22.23.24. 25.26.28,16.17.18.19 ‖ Jos 6,26 ‖ Jud 21,18 ‖ 1S 14,24.28 ‖ Jer 11, 3.17,5.20,14.15.48,10.

וְאָרוּר Dt 28,16.19 ‖ Jer 48,10 ‖ Mal 1,14.

אֲרוּרִים *pl.* Jos 9,23 ‖ 1S 26,19 ‖ Ps 119,21.

אֲרוּרָה *f.* Gn 3,17.

הָאֲרוּרָה 2R 9,34.

אָרוֹר *infin. abs.* Jud 5,23.

אָרָה־ *imper.* Nu 22,6.23,7.

אֹרוּ, אֹרוּ *pl.* Jud 5,23^{2}.

אָאֹר *1 impf.* Gn 12,3.

תָאֹר *2 impf.* Ex 22,27 ‖ Nu 22, 6.12.

נֵאָרִים *Niph. pt. pl.* Mal 3,9.

אֵרְרָהּ [אֵרַר] *Pi. 3 perf. suff.* Gn 5,29.

הַמְאָרְרִים (al. רָ) *Pi. pt. pl.* Nu 5,18.19.22.24^{2}.*27*.

יוּאָר *Hoph. 3 impf.* Nu 22,6.

מְאֵרָה] הַמְּאֵרָה

exsecratio, dirae (al. rad. מָאַר). Dt 28,20 ‖ Mal 2,2.

בַּמְּאֵרָה Mal 3,9.

מְאֵרַת *cs.* Prv 3,33.

מְאֵרוֹת *pl.* Prv 28,27.

——v. n. pr.——

אָרַשׂ] אֵרַשׂ *Pi. 3 perf.*

despondere sibi mulierem.

רב הבלשנים פתרוהו מן הערבית أَرَّشَ נתינת מחיר הדבר ושויו (כטעם לקח אשה), ומזה אריסה וחכירה בדרז״ל; וי״פ מענין קָשור ואִסור (כעין שרש ארז וחרז), ומצינו (יבמות מ״ו א׳) ארוסא במובן שלשלת, וכמו שהשתמשו בשרש זקק וענן בעניני אישות; ולולי דמסתפינא הייתי אומר, כי הוא אחד עם ארשת שפתים, וכמליצת שה״ש ח׳ ח׳: ביום שֶׁיְּדֻבַּר־בָּה, וכן נקראת הארוסה בלשון רוסי помóлвленая ותנאי הארוסין помóлвки מן הפעל мóлвить, והגרמני יאמר: פֿערשפּרָאכען (פֿערלָאבט); וע׳ הערתנו למלת הָאֲמִירָה.

Dt 20,7.

אֵרַשְׂתִּי *1 perf.* 2S 3,14.

וְאֵרַשְׂתִּיךְ *suff.* Hos 2,21^{2}.22.

תְּאָרֵשׂ *2 impf.* Dt 28,30.

אֹרָשָׂה [אֹרְשָׂה] *Pu. 3 perf. f.* Ex 22,15 ‖ Dt 22,28.

מְאֹרָשָׂה *pt. f.* Dt 22,23.

הַמְאֹרָשָׂה Dt 22,25.27.

אֲרֶשֶׁת] וַאֲרֶשֶׁת

desiderium, voluntas; al. *pronunciatum*.

י״ת ופרוש ספותיה מענין מבטא, והאחרונים פותרים חפץ ובקשה, ויש דוגמתו בלשון אשור; ויתכן שמזה גם אֲרַשׂ אשה כלומר חמד וחשק בה; וע׳ לעיל.

Ps 21,3.

אֵשׁ

ignis; *fulmen*.

י״א ששרשה אנש וי״א אשש, ע״כ הצגתיה בסדר הא״ב. י״נ בהדברים ל״ג ב׳: ואתה מִמְּרִיבַת קֹדֶשׁ מימינו אֵשְׁדָּת למו, והכונה על אשדות הסכנה; בירמיה נ״א נ״ח ובחבקוק ב׳ י״ג בדי־שָׁוְא ת׳ בדי־אֵשׁ, ומקביל יפה אל י״ק; ביחזקאל א׳ כ״ז וח׳ ב׳ כמראה אֵישׁ, ובכ״ד י״ב בְּאֵשׁ חלאתה, כלומר צחנתה.

Gn 15,17 ‖ Ex 3,2.9,23.12,8.9.13, 21.14,24.22,5.35,3 ‖ Lev 1,7.6,6.9, 24.*10*,2.10,1.13,24.16,12 ‖ Nu 3,4. 9,15.16.11,1.3.14,14.16,7.18.17, 11.21,28.26,61 ‖ Dt 4,24.9,3.32, 22.33,2 ‖ Jud 9,15.20^{2}.15,5.16,9 ‖ 2S 22,13 ‖ 1R 18,38.19,12 ‖ 2R 1, 10^{2}.*12*.12.14.2,11.6,17 ‖ Jes 1,7.4, 5.5,24.9,4.18.10,16.26,11.29,6.30, 14.30.33.33,11.14.43,2.44,16.19. 47,14.50,11.64,1^{2}.64,10.65,5.66, 15 ‖ Jer 11,16.15,14.17,4.27.21, 14.43,12.48,45.49,27.50,32.51, 58 ‖ Ez 1,13.27^{2}.5,4.8,2^{2}.10,2.6. 15,5.19,12.14.21,3.22,20.28,14. 16.18.30,8.14.16.38,22.39,6.10 ‖ Hos 8,14 ‖ Joel 1,19.2,3.5 ‖ Am 1, 4.7.10.12.14.2,2.5 ‖ Ob 18 ‖ Nah 3, 13.15 ‖ Hab 2,13 ‖ Zach 2,9.11,1. 12,6^{2} ‖ Ps 11,6.18,13.*14*.21,10^{2}. 29,7.39,4.50,3.68,3.78,14.63.79,5. 89,47.97,3.104,4.105,32.106,18. 148,8 ‖ Prv 6,27.26,20 ‖ Job 1,16. 20,26.22,20.28,5.31,12.41,11 Cant 8,6 ‖ Thr 1,13.4,11 ‖ Dan 10, 6 ‖ Neh 9,12.

וְאֵשׁ Ex 9,24.40,38 ‖ Lev 6,2 ‖ Nu 16,35 ‖ 2S 22,9 ‖ 1R 18,23^{2}.25 ‖ Ez 1,4 ‖ Hos 1,20 ‖ Ps 18,9.78,21.105, 39 ‖ Prv 30,16 ‖ Job 15,34.

וָאֵשׁ Gn 19,24 ‖ Joel 3,3.

הָאֵשׁ Gn 22,6.7 ‖ Ex 13,22 ‖ Lev 1,7.8.*12*.*17*.*3*,*5*.6,3.16,13 ‖ Nu 6, 18.11,2.17,2.18,9.26,10 ‖ Dt 4,12. 15.33.36.5,4.*9*,*10*.*10*,*4*.5.19.21.22 23.18,16 ‖ Jud 6,21 ‖ 1R 19,12 Jer 7,18.22,7.36,23^{2} ‖ Ez 1,4.13. 5,4.10,7.15,4.24,10 ‖ Mich 1,4 Neh 9,19 ‖ 2Ch 7,3.

וְהָאֵשׁ Lev 6,5 ‖ Ez 15,7 ‖ 2Ch 7,1.

מֵהָאֵשׁ Ez 15,7.

בְּאֵשׁ Jes 54,16 ‖ Ez 21,36.22,21. 31.24,12.36,5.38,19 ‖ Nah 2,4 Zeph 3,8.

בָּאֵשׁ Ex 3,2.12,10.19,18.29,14.

34.32,20.24 || Lev 2,14.4,12.6,23. 7,17. *19,6*.19. 8,17.32. 9,11. 13,52. 55.*57*.16,27.20,14. 21,9 || Nu 31, 10.23² || Dt 1,33.4,11.*5,20.9,15*.7, 5.25. 9,21. 12,3.31. 13,17. 18,10 || Jos 6,24. 7,15.25. 8,8. 19. 11,6. 9. 11 || Jud 1,8.9,49.52.12,1. 14,15. 15,6.14.18,27. 20,48 || 1S 30,1.3. 14||2S 14,30².31 || 1R 9,16.16,18. 18,24.19,12 || 2R 8,12.16,3.17,17. 31.19,18.21,6.23,10.11.25,9 || Jes 33,12.37,19.66,15.16 || Jer 7,31. 19,5. 21,10. *34,2*. 29,22. 32,29. 34, 22.*37,8*. 36,32. 37,10. 38,17.18.23. 39,8.43,13.49,2. 51,32.58. 52,13 || Ez 5,4.16,41.20,31.23,25.47||Am 7,4||Mich 1,7||Zach 9,4.13,9 || Ps 46,10.66,12. 74,7. 80,17. 140,11 || Neh 1,3.*2,17*.2,3.*13* || 1Ch 14,12. 21,26||2Ch 28,3.33,6.35,13.36,19.

וּבָאֵשׁ 2S 23,7.

וּבָאֵשׁ Zeph 1,18.

כְּאֵשׁ Ex 24,17 || Jes 30,27 || Jer 20,9||Hos 7,6||Mal 3,2||Ps 83,15. 118,12||Prv 16,27||Thr 2,3.

כָּאֵשׁ Jes 9,17 || Jer 4,4.*21,12*.23, 29||Am 5,6||Nah 1,6||Thr 2,4.

לְאֵשׁ Jes 10,17||Jer 5,14||Prv 26, 21.

לָאֵשׁ Ez 1,13.15,4.6.21,37.

מֵאֵשׁ Jer 6,29||Zach 3,2.

אֶשְׁכֶם *suff.* Jes 50,11.

אִשּׁוֹ Dt 4,36||Job 18,5.

וְאִשָּׁם Jes 66,24.

אֶשָּׁה] מֵאֶשָּׁתָם K. *suff.* Jer 6, 29.

אִשֶּׁה

sacrificium; portio sacerdotibus tribuenda.

כנוי לקרבן העולה כלו או מקצתו על גבי המזבח.

Ex 29,18.25.41.30,20 || Lev 2,11. 16. 3,3.*9*.11.14.16.7,5.25. 8,21.*28*. 22,27.23,8.*25.27.36*.13.36.37. 24, 7 || Nu 15,3.25.18,17.28,6.*29,6*.13. 19.29,13.

אִשֵּׁה *cs.*(?) Lev 1,9.*13.17.2,2.9*. *3,5.23,18* || Nu 15,10.*13.14.28,8. 24.29,36*.

הָאִשֶּׁה Nu 28,3.

וְאִשֶּׁה Lev 22,22.

אִשִּׁים] אִשֵּׁי *pl.* *cs.* Lev 4,35.*5, 12*.7,30.10,15.21,6.21 || Dt 18,1 || Jos 13,14||1S 2,28.

מֵאִשֵּׁי Lev 2,3.10. 6,11. 7,35. 10, 12.13.24,9.

לְאִשַּׁי *suff.* Nu 28,2.

מֵאִשָּׁי Lev 6,10.

—v. chald.—

אִשׁ v. יֵשׁ;

אִישׁוֹן v. אֱשׁוּן; אִישׁ v. אִשָּׁה

אֶשֶׁד] וְאֶשֶׁד

effusio, *declivitas*.

מקורו ארמי, דם שפך ת״א דמא אשד, והוא שֶׁפֶךְ המים במקום מדרון, ומזה הֻשְׁאַל גם אל ההרים (בערג־אבהאַנגע); ולד״ק גם אשד הנחלים הוא במובן העמקים (אבהאנג דער טהאָלער); ומזה גם אַשְׁדֹּת (דברים ל״ג ב׳) לפי הכתיב.

Nu 21,15.

אֵשְׁדָּת K. Dt 33,2.

וְהָאֲשֵׁדוֹת *pl.* Jos 10,40.

וּבָאֲשֵׁדוֹת Jos 12,8.

אַשְׁדֹּת, אַשְׁדוֹת *cs.* Dt 3,17.*4, 49*||Jos 12,3.

וְאַשְׁדּוֹת Jos 13,20.

—v. n. pr.—

אָשְׁיָה

fulcimentum, columna, fundamentum.

יסוד החומה, ודומה לו בארמית: וְאֻשַּׁיָּא יחיטו (עזרא ד׳ י״ב), והוא קרוב לשרש אָשַׁשׁ; והמליצה היא כעין שנאמר ביהושע ו׳ כ׳: ויריעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתיה.

אָשְׁוִיתֶיהָ K., אָשְׁיוֹתֶ׳ Q. *pl. suff.* Jer 50,15.

—conf. chald.—

אֶשֶׁךְ] אָשֶׁךְ

testiculus.

ביצי הזכר, וכמשנה (ברכות ז׳ ה׳) בל״ר: כל שנמרחו אֲשָׁכָיו, ולבעל כים של ביצים ארוך יותר מדי קראו מאושכן (בכורות ז׳ ה׳). וי״מ מזה מַשְׁכִּים (ע״ד מקרין מפרים) דירמיה, כנוי על חוק תאות המשגל, כעין האמור ביחזקאל גִּדְלֵי בָשָׂר (ט״ז כ״ו).

Lev 21,20.

אָשַׁךְ?] מַשְׁכִּים *pt. pl.* (= מְאַשְׁכִים vel מְאֻשָּׁכִים) Jer 5,8.

אֶשְׁכֹּל, אֶשְׁכּוֹל

racemus, uva.

לד״ק יסודו אשך והלמ״ד נוסף כמו כַּרְמֶל מן כֶּרֶם, גִּבְעֹל מן גבע, ומצינו גם בביצי הזכר לשון שרינים (איוב מ׳ י״ז) וי״א ששרשו שכל בהוראתו הערבית (ערבוב וקליעה), ע״כ הצגנוהו בסדר הא״ב.

Mich 7,1||Cant 1,14.

וְאֶשְׁכּוֹל Nu 13,23.

הָאֶשְׁכּוֹל Nu 13,24.

בָּאֶשְׁכּוֹל Jes 65,8.

לְאַשְׁכְּלוֹת *pl.* Cant 7,8.

אַשְׁכְּלֹת *cs.* Dt 32,32.

כְּאַשְׁכְּלוֹת Cant 7,9.

אַשְׁכְּלֹתֶיהָ *suff.* Gn 40,10.

—v. n. pr.—

אֶשְׁכָּר

vectigal, *merx* (rad. שכר).

מנחה, דורן ומס, הוא קרוב לְשָׂכָר ורחוק מִשֵּׁכָר; ויש מחברים אותו עם אֶשְׁפָּר.

Ps 72,10.

אֶשְׁכָּרֵךְ *suff.* Ez 27,15.

אֶשֶׁל

tamariscus.

מין אילן, ע׳ הערה למלת אַלָּה.

Gn 21,33.

הָאֶשֶׁל 1S 22,6.31,13.

אָשַׁם

delinquere, culpam contrahere; culpae poenas dare; perire.

פעל זה יש במשמעותו גם לשון שממה; וי״נ ביחזקאל ו׳ ו׳ וְיֶאְשְׁמוּ, ביואל א׳ י״ח נֶאְשָׁמוּ ובתהלים ה׳ י״א הַאֲשִׁימֵם.

Lev 5,19||Nu 5,7.

וְאָשֵׁם Lev 4,22.27.5,2.3.4.17.23|| Hab 1,11.

וְאָשְׁמָה *f.* Nu 5,6.

וְאָשַׁמְתְּ *2 perf.* Prv 30,10.

בכשף ומלחש, וע״ד מקור הוראתו דעות שונות.

Dan 1,20.

וְלָאַשָּׁפִים Dan 2,2.

—v. chald.—

אַשְׁפָּה I

pharetra.

נרתק החצים, שעל שם כך נקראו בני אשפה.

Jes 22,6‖Job 39,23.

אַשְׁפָּתוֹ *suff.* Jer 5,16 ‖ Ps 127,5‖Thr 3,13.

בְּאַשְׁפָּתוֹ Jes 49,2.

אַשְׁפָּה [הָאַשְׁפּוֹת *pl.* II

sterquilinium (rad. שפת).

מקום אספת הדומן והזבל.

Neh 2,13.3,14.12,31.

הָאַשְׁפוֹת = הָשְׁפוֹת Neh 3,13.

מֵאַשְׁפֹּת 1S 2,8‖Ps 113,7.

אַשְׁפַּתּוֹת [אַשְׁפֹּת *pl.* Thr 4,5

—conf. שָׁפַת—

אֶשְׁפָּר [וְאֶשְׁפָּר

portio; al. *poculum* (rad. שפר).

לפי ענינו ותרגומו ענינו חלק, מנה יפה.

2S 6,19‖1Ch 16,3.

— conf. שֶׁפֶר—

אֲשֶׁר (nota relationis) v. pron.

אָשַׁר

ingredi, recta incedere; recte ducere; ducere; *felicem praedicare.*

[illegible]

וְאַשְּׁרוּ *imper. pl.* Prv 9,6.

אִשֵּׁר [וְאִשְּׁרוּ *Pi. 3 perf.* Mal 3,12.

אִשְּׁרוּנִי *suff.* Gn 30,13.

מְאַשְּׁרִים *pt. pl.* Mal 3,15.

מְאַשְּׁרֵי *cs.* Jes 9,15.

מְאַשְּׁרֶיךָ *suff.* Jes 3,12.

וְאַשֵּׁר *imper.* Prv 23,19.

תְּאַשֵּׁר *2 impf.* Prv 4,14.

וַתְּאַשְּׁרֻנִי *3 impf. f. suff.* Job 29,11.

[אֲשָׁמִים] בַּאֲשָׁמָיו *pl. suff.* Ps 68,22.

אַשְׁמָה

peccare; culpa, delictum; oblatio hostiae pro delicto.

Lev 22,16‖2Ch 28,13.33,23.

בְּאַשְׁמָה Esr 9,7.

לְאַשְׁמָה 1Ch 21,3.

אַשְׁמַת *cs.* Esr 10,10.

בְּאַשְׁמַת Am 8,14.

לְאַשְׁמַת Lev 4,3‖2Ch 28,13.

אַשְׁמָתֵנוּ *suff.* 2Ch 28,13.

וְאַשְׁמָתֵנוּ Esr 9,6.

וּבְאַשְׁמָתֵנוּ Esr 9,13.

אַשְׁמָתוֹ Lev 5,24.

אַשְׁמָתָם Esr 10,19.

בְּאַשְׁמָתָם 2Ch 24,18.

אַשְׁמוֹת *pl.* 2Ch 28,10.

וְאַשְׁמוֹתַי *suff.* Ps 69,9.

(בְּאַשְׁמתֵינוּ = בְּאַשְׁמָתֵינוּ)

כצ״ל לפי עדות המסורה: לית ומלא.

Esr 9,15.

—conf. שָׁמֵם et n. pr. אֲשִׁימָא—

אַשְׁמַן [בָּאַשְׁמַנִּים *pl.*

pingues (rad. שָׁמֵן); al. *tenebrae.*

י״ת קִבְרַיָּא, ומנחם פתרו מַחֲשַׁכִּים, והאחרונים מלשון שָׁמֵן כלומר דשנים ובריאים; אך נראה יותר דעת רש״י פ״ן שהוא מן שָׁמֵן במובן אור, זהר ונגהות, כמ״ש להצהיל פנים משמן, וכן נקרא השמן יִצְהָר, ולפ״ז הוא מקביל יפה אל בצהרים.

Jes 59,10.

—שָׁמַר v. אַשְׁמֹרֶת, אַשְׁמוּרָה—

אֶשְׁנָב [הָאֶשְׁנָב

fenestra clathrata.

י״פ מן הערבית شنب שהוראתו קור, כלומר חלון להביא על ידו רוח היום; ואולי הוא קרוב לשרש שלב וכמו שְׂבָכָה.

Jud 5,28.

אֶשְׁנַבִּי *suff.* Prv 7,6.

אַשָּׁף [הָאַשָּׁפִים *pl.*

magus.

אַשְׁמַת *f.* Ez 22,4.

וְאָשְׁמוּ [וְאָשֵׁמוּ *3 pl.* Lev 4,13.

אָשֹׁם, אָשׁוֹם *infin. abs.* Lev 5,19‖Ez 25,12.

לְאַשְׁמָה *infin. cs.* Lev 5,26.

יֶאְשַׁם *3 impf.* Lev 5,5 ‖ Hos 4,15.

וַיֶּאְשַׁם Hos 13,1.

תֶּאְשַׁם *3 impf. f.* Hos 14,1.

נֶאְשָׁם *1 impf. pl.* Jer 50,7.

תֶּאְשְׁמוּ *2 impf. pl.* Jud 21,22‖2Ch 19,10.

יֶאְשָׁמוּ, יֶאְשְׁמוּ *3 impf. pl.* Jer 2,3 ‖ Hos 5,15.10,2 ‖ Zach 11,5 ‖ Ps 34,22.23‖2Ch 19,10.

וְיֶאְשְׁמוּ Ez 6,6.

וַיֶּאְשְׁמוּ Jes 24,6‖Ez 25,11.

נֶאְשָׁמוּ [נֶאְשַׁם *Ni. 3 perf. pl.* Joel 1,18.

הַאֲשִׁימֵם [הֶאְשִׁים *Hi. imper. suff.* Ps 5,11.

אָשֵׁם [כְּאָשֵׁם

reus; se ad piaculum obligare.

2S 14,13.

אֲשֵׁמִים *pl.* Gn 42,21.

וַאֲשֵׁמִים Esr 10,19.

אָשָׁם

culpa; id, quo quis culpam contraxit; piaculum; hostia.

Gn 26,10‖ Lev 5,19.7,5.14,21.19,21 ‖ 1S 6,3.8.17 ‖ 2R 12,17 ‖ Jes 53,10‖Jer 51,5‖Prv 14,9.

הָאָשָׁם Lev 5,16. 7,1.2. 14,13.14. 25.17.24.25.28.19,22 ‖ Nu 5,8^2 ‖ 1S 6,4‖Ez 46,20.

וְהָאָשָׁם Ez 40,39.42,13.44,29.

כָּאָשָׁם Lev 7,7.

וְכָאָשָׁם Lev 6,10.

לְאָשָׁם Lev 5,15.18.25.14,12‖ Nu 6,12.

וְלָאָשָׁם Lev 7,37.

אֲשָׁמוֹ *suff.* Lev 5,6.15.19,21.7.25‖Nu 5,7.

אֲשָׁמָם Nu 18,9.

יְאַשְּׁרֻהוּ *3 pl. impf. suff.* Ps 72,17.

וַיְאַשְּׁרוּהָ Prv 31,28 ‖ Cant 6,9.

מְאֻשָּׁר *Pu. pt.* Prv 3,18.

וּמְאֻשָּׁרָיו *suff.* Jes 9,15.

יְאֻשַּׁר K., וְאֻשַּׁר Q. *3 perf.* Ps 41,3.

אֶשֶׁר] אַשְׁרֵי *pl. t. cs.*

felicitas, salus.

יתכן שגם הוא מענין הליכה כאין מכשול ומפריע, וכזאת מצינו גם שרש צלח; יש לפרש וַאֲשֻׁרֶיךָ נאותך (הדברים ל״ג כ״ט) כמו וְאַשְׁרֵי, וכעין זה בדרש חז״ל: אַשְׁרֵי־נשיא יחטא, אַשְׁרֵי הדור שהנשיא יחטא.

1R 10,8 ‖ Jes 30,18.56,2 ‖ Ps 1,1. 2,12.32,1.2.33,12.34,9.40,5.41,2. 65,5.84,5.6.13.89,16.94,12.106,3. 112,1.119,1.2.127,5.128,1.137,8. 9.144,15².146,5 ‖ Prv 3,13.8,34. 20,7.28,14 ‖ Job 5,17 ‖ Dan 12, 12 ‖ 2Ch 9,7.

וְאַשְׁרֵי Prv 8,32 ‖ 2Ch 9,7.

אַשְׁרֶיךָ *suff.* Dt 33,29 ‖ Ps 128,2.

אַשְׁרֵיךְ Eccl 10,17.

אַשְׁרֵיכֶם Jes 32,20.

אַשְׁרָיו Prv 14,21.16,20.

אַשְׁרֵהוּ Prv 29,18.

אֹשֶׁר] בְּאָשְׁרִי *suff.*

felicitas.

י״מ כמו בָּא אָשְׁרִי, כעין בָּגָד לפי הקרי.

Gn 30,13.

—v. n. pr.—

אַשּׁוּר] אֲשֻׁרֵנוּ *suff.*

gressus, incessus.

כפות הרגל, והוא שם נגזר מפעל כעין הֲלִיכֵי דאיוב כ״ט ו׳, וְהֵהפך בְּעָקֵב. ובת־אֲשֻׁרִים דיחזקאל כ״ז ו׳ הוא שעצ״ם, או לת״י, יש״י והשבעים כמו בִּתְאַשּׁוּרִים.

Ps 44,19.

לַאֲשֻׁרוֹ Prv 14,15.

אֲשֻׁרֵי, אֲשׁוּרַי *pl. suff.* Ps 17,5. 40,3.73,2.

בַּאֲשֻׁרוֹ Job 23,11.

אֲשֻׁרָיו Ps 37,31.

אַשּׁוּר] אַשֻּׁרִי *suff.* Job 31,7.

אַשֻּׁרֵנוּ Ps 17,11.

—אֲשֻׁרִים v. תְּאַשּׁוּר; v. n. pr.—

אֲשֵׁרָה, אֲשֵׁירָה

palus sacer, lucus, dea Fortuna, Astarte.

מין עץ מיוחד לעבודת אלילים כעין עַשְׁתָּרוֹת, ואולי הוא מענין אשר והצלחה, וכדרש חז״ל על עשתרות צאנך, מפני שמעשירות את־בעליהן, וכמו שנקרא אליל ידוע גַּד; אמנם יתכן שהוא קרוב לאשל; ר״ג במ״א י״ד ט״ו: יען אשריהם אשר עשו מכעיסים את־י״י.

Dt 16,21 ‖ 2R 17,16.21,3.23,15.

הָאֲשֵׁרָה Jud 6,25.26.30 ‖ 1R 16, 33.18,19 ‖ 2R 13,6.18,4.21,7.23,6.

וְהָאֲשֵׁרָה Jud 6,28.

לָאֲשֵׁרָה 1R 15,13 ‖ 2Ch 15,16.

לָאֲשֵׁרָה 2R 23,7.

וְלָאֲשֵׁרָה 2R 23,4.

אֲשֵׁרוֹת *pl. I* 2Ch 33,3.

הָאֲשֵׁרוֹת Jud 3,7 ‖ 2Ch 19,3.

אֲשֵׁרִים *pl. II.* Jes 27,9.

וַאֲשֵׁרִים 1R 14,23 ‖ 2R 17,10.

הָאֲשֵׁרִים 2R 23,14 ‖ 2Ch 14,2.17, 6.24,18.31,1.33,19.34,7.

וְהָאֲשֵׁרִים Jes 17,8 ‖ 2Ch 34,3.4.

אֲשֵׁירֶיךָ *suff.* Mich 5,13.

אֲשֵׁרָיו Ex 34,13.

אֲשֵׁרֵיהֶם 1R 14,15.

וַאֲשֵׁירֵיהֶם Dt 7,5.12,3 ‖ Jer 17,2.

תְּאַשּׁוּר] וּתְאַשּׁוּר

buxus, s. cederi genus.

מין ארז קשה, וע׳ הערה למלת אֲשֻׁר.

Jes 41,19.60,13.

בִּתְאַשֻּׁרִים = בַּת־אֲשֻׁרִים *pl.* Ez 27,6.

—v. n. pr.—

I אָשִׁישׁ] לַאֲשִׁישֵׁי *pl. cs.*

fundamentum.

לפירושי הקדמונים הוא הבר לְאֻשְׁיָה, כלומר החומות (שנשארו מן ההרבות), וי״א שהוא מן אשישי ענבים, שעל הערים יהגו נכאים, וכמו שמפרש והולך: גפן שבמה בעלי גוים הלמו שרוקיה; ובירמיה מ״ח ל״א כתוב אַנְשֵׁי.

Jes 16,7.

אֲשִׁישָׁה] וַאֲשִׁישָׁה

libum.

מטח פתר מענין כוס וגביע, (כעששיות של זכוכית בדרז״ל), וא׳ אומרים שהוא עגול של צמוקים, כעין דבלת תאנים, שנעשה ע״י כבישה (או ע״י אֵשׁ ?); וראוי להעיר על ת״י כצפיחת בדבש, כאשישין בדבש.

2S 6,19 ‖ 1Ch 16,3.

בַּאֲשִׁישׁוֹת *pl.* Cant 2,5.

II אָשִׁישׁ] אֲשִׁישֵׁי *pl. cs.* Hos 3,1.

וְהִתְאֹשָׁשׁוּ *Hith. imp. pl.*

אָשַׁשׁ]

se virum. fortem praebere.

י״ת ואתּקּפוּ, וא״כ אחד הוא עם אָשִׁישׁ הראשון, ולהרד״ק הוא מן אִישׁ; השבעים קורין וְהִתְבֹּשְׁשׁוּ, ור״י קמחי פתרו במובן זה מן אשׁ: הִבָּוּוּ והִשָּׂרְפוּ, כלומר הִכָּלְמוּ ממעשיכם.

Jes 46,8.

I את, (אֶת Prv 3,12) אֶת־

nota accusativi, *quod, quod attinet ad; se ipsum;* cuius haec formae inveniuntur: אֵת, אוֹתְךָ, אֹתְךָ; ?הַאוֹתִי, אֹתִי; אֶת־, אֹתוֹ; אוֹתָךְ, אֹתָךְ; אֹתָכָה, אֹתְכָה; אוֹתָנוּ, אֹתָנוּ; אוֹתָהּ, אֹתָהּ; אוֹתוֹ; אֶתְהֶם, אוֹתָם, אֹתָם; אוֹתְכֶם, אֶתְכֶם; אֹתָנָה, אוֹתְהֶן, אֶתְהֶן; אוֹתְהֶם; אוֹתָנָה.

מלת יחס הַפָּעוּל (ומורה על הֵישׁוּת, כקורבת יַת וְאִית בארמית, או לרד״ק מן אוֹת בהוראת רושם וסימן) ובאה לפעמים עם נושא המאמר בשם הישר וגם בבנין נִפְעַל, הָפְעַל והִתְפָּעֵל, וגם אחרי פעלים עֹמדים; ויש לה לפעמים הוראת כנוי הרומז (כבדרז״ל), או לחזוק, כמו זבדני אלהים אתי; (בראש׳ ל׳ כ׳), אשר לא־יעבדו אתו את־נבוכדנאצר (ירמיה כ״ז, ח׳); וגם בהוראת כנוי החוזר: ויראו שטרי ב״י אֹתָם ברע (שמות ה׳ י״ט), וירעו הרֹעים אותם (יחז׳ ל״ד ח׳), כלומר את עצמם; וכן דרש רבי ישמעאל שלשה אתים: והשיאו אותם עון אשמה (ויקרא כ״ב, ט״ז), ביום... יביא אתו (במדבר ו׳ י״ג), ויקבר אתו בגי (הדברים ל״ד ו׳); וטעם את־הארץ (בראש׳ ו׳ י״ג) כמו מֵאֵת בהמשך המ״ם של משחיתם. השמרוני קורא מ״ט כ״ה: וְאֵל שדי ויברכך, ת׳ וְאֵת; י״ג בש״א י״ז ל״ד וְאֶת־הַדּוֹב, ת׳ וְאֶת־הַדּוֹב; במ״א ו׳ ל״ג מְזֻזוֹת רְבִעִית, ת׳ מֵאֵת רבעית; שם י״א כ״ד: בַּהֲרֹג דוד אֹתָם, ת׳ אתם, וכפסוק כ״ה: וזאת הרעה אשר עָשָׂה הדד; שם י״ג ט׳ צִוַּנִי ת׳

צִוָּה אֹתִי; במ״ב ט׳ כ״ה: עֵת רֹכְבִים צמדים, ת׳ אֵת; בירמיה כ״ג ל״ג: ואמרת אליהם אַתֶּם הַמַּשָּׂא ת׳ אֶת־מַה משא, כתרגום השבעים וכפירש״י; שם כ״ה ט׳ וְאֵת ת׳ וְאֶל; ביחזקאל מ״ז י״ז וְזֹאת פאת צפון, ת׳ וְאֵת, וכן זֹאת פאת קדימה (י״ח), זֹאת פאת תימנה נגבה (י״ט), כעדות זֹאת פאת ים בפסוק כ׳; בתהלים קמ״ה ט״ז לפי השבעים: פּוֹתֵחַ אַתָּה ידך; ברות ד׳ ה׳: גם־אֶת־רות ת׳ וּמֵאֵת רות; י״מ במ״ב ו׳ ה׳ וְאֶת־הברזל מן אֵת ומחרשתו (ואחרים מוסיפין לקרוא שם מַפִּיל הַקַּרְדּוֹם); ולרד״ק אֹתָהּ (במדבר כ״ו כ״ט) הוא שע״פ, כלומר שם אשת לוי, וי״ג דֹּדָתוֹ, ע׳ שמות ו׳ כ׳; ע׳ הערתנו למלת אֵי ואַיֵּה. והננו נותנים בזה את הפעלים עם שמוש את ע״פ סדר הא״ב, וכל דורשם ימצאם על־נקלה.

Coniungitur autem cum verbis activis passivisque:

א

cum: אָבַד Pi., אָדַב Hi., אָהַב, אֹוָה Hithpa., אוֹר Hi., אָחַז, אָחַר Pi., אֵיַב, אַיִן (Hag 2,17), אָכַל Qal, Ni., Hi., אָלָה Hi., אָמַן Qal, Hi., אָמַץ Pi., אָמַר Qal, Hi., אָסַף Qal, Ni., Pi., Hi., אָסַר, אָפָה, אָרָה (?אור) Hi., אָרַג, אָרַךְ Hi., אָרַר, אָשַׁר Pi.

ב

cum: בָּאַר Pi., בָּאַשׁ Hi., בָּדַל Hi., בָּהַל Pi., בּוֹא Hi., Ho., בּוּס Pol., בּוּר (= בָּרַר), בּוּשׁ Hi., בָּזָה, בָּזַז, בָּחַן, בָּחַר, בָּטַח Hi., בִּין Hi., בָּכָה Qal, Pi., בָּכַר Pi., בָּלַע Qal, Pi., בָּנָה, בָּעַר Pi., Hi., בָּעַת Pi., בָּצַע Pi., בָּצַר, בָּקַע Qal, Pi., בָּקַק Qal, Pol., בָּקַר Pi., בָּקַשׁ Pi., Pu., בָּרָא (creare), בָּרָא (caedere) Pi., בָּרָה Hi., בָּרַח Hi., בָּרַךְ Pi., בָּרַר, בָּשַׁל Pi., בָּשַׂר Pi., בָּתַר Qal, Pi.

ג

cum: גָּאַל, גָּבַל Qal, Hi., גָּבַר Pi., גָּדַל Pi., גָּדַע Qal, Pi., גָּדַף Pi., גּוּר (Jes 54,15?), גָּזַז, גָּזַל, גָּזַר, גָּלָה (in exilium ducere) Hi., גָּלָה (aperire, indicare) Qal, Pi., גָּלַח Pi., Hithpa., גָּלַל, גָּמַל (educare) Qal, Ni., גָּמַל (inferre), גָּנַב Qal, Pi., גָּעַל, גָּעַר, גָּרַם Pi., גָּרַשׁ Qal, Pi.

ד

cum: דָּאַג, דָּבַק Hi., דָּבַר (loqui) Pi., דָּבַר (perdere) Pi., דּוּחַ Hi., דִּין vel דּוּן Hi., דּוּשׁ, דָּקַק Hi., דָּקַר, דָּרַךְ Hi., דָּרַשׁ, דָּשֵׁן Pi.

ה

cum: הָבַל Hi., הָדַף, הָיָה (Nu 5,10. Ez 35,10), הָלַךְ, הָלַל Pi., הָמַם, הָסָה Hi., הָפַךְ, הָרַג, הָרָה, הָרַס.

ז

cum: זָבַד, זָבַח, זָהַר Hi., זוּר, זָכָה Pi., זָכַר Qal, Hi., זָנַב Pi., זָנָה Qal, Hi., זָעַם, זָעַק Qal, Hi., זָקַק Pi., זָרָה Qal, Hi., זָרַע, זָרַק.

ח

cum: חָבָא Hi., חָבַט, חָבַק, חָבַר Pi., חָבַשׁ, חָגַג, חָגַר, חָדַל, חָבַשׁ Pi., חָוָה Pi., חָזָה, חָזַק Qal (1R 16,22), Pi., Hi., חָטָא Pi., Hi., חָיַב Pi., חָיָה Pi., Hi., חָכָה Pi., חָלַל Pi., חָלָה (aegrotare), חָלָה (precari) Pi., חָלַף Hi., חָלַץ Pi., חָלַק Qal, Ni., Pi., Hithp., חָלַשׁ, חָמַד, חָמַשׁ Pi., חָנַן Qal, Pol., חָנָה, חָנַט, חָנַךְ, חָנַף Hi., חָסַם, חָסַר Pi., חָפָה Pi., חָפַץ, חָפַר, חָפַשׂ Pi., חָצָה, חָקַר, חָרַב Hi., חָרַד Qal, Hi., חָרָה Pi.(?), חָרַם Hi., חָרַף Pi., חָשַׁב Pi., חָשַׁךְ, חָשַׂף, חָשַׁק Pi., חָתַת Hi.

ט

cum: טָבַל, טָהַר Pi., טוּחַ Qal, Ni., טוּל Hi., Ho., טָמֵא Pi., טָמַן, טָעָה Hi., טָעַן.

י

cum: יָאַל Hi., יָאַשׁ Pi., יָבַל Ho., יָבַם Pi., יָבַשׁ Hi., יָגַע Pi., יָדָה Pi., Hi., Hithpa., יָדַע Qal, Pi., Pol.(?) (1S 21,3), Hi., יָהַב, יָטַב Hi., יָכַח Hi., יָכֹל Ho., יָלַד Qal, Ni., Pi., Pu., Hi., Ho., יָלַךְ Hi., יָנָה Hi., יָנַק Hi., יָסַד Pi., יָסַף Hi., יָסַר Pi., יָעַץ, יָצָא Qal, Hi., יָצַב (נָצַב) Hi., יָצַג Hi., יָצַק Qal, Hi., יָצַר, יָצַת Hi., יָקַע Hi., יָקַף Hi., יָרֵא Qal, Pi., יָרַד Qal, Hi., יָרָה Hi., יָרַשׁ Qal, Hi., יָשַׁב Qal, Hi., יָשַׁט Hi., יָשַׁע Hi.

כ

cum: כָּבֵד Pi., Hi., כָּבָה Pi., כָּבַס Pi., Ho., כָּבַשׁ, כּוּל Hi., Pilp., כּוּן Pol., Hi., כָּחַד Hi., כָּלָא, כָּלָה Qal, Pi., כָּלַם Hi., כָּנַם Qal, Pi., כָּנַע Hi., כָּסָה Pi., כָּסַס, כָּעַס Hi., כָּפַל, כָּפַר Qal, Pi., כָּרַת Qal, Hi., כָּתַב, כָּתַר Pi., Hi., כָּתַשׁ, כָּתַת Qal, Pi., Hi.

ל

cum: לָאָה Hi., לָבַשׁ Qal, Hi., לָאַט (לוּט), לָהַט Pi., לָוָה Hi., לָחַךְ Qal., Pi., לָחַם Qal, Ni., לָחַץ, לָכַד, לָמַד, Qal, Pi., לָפַת, לָקַח, לָקַט Pi. לָקַק.

מ

cum: מָאַס, מָדַד, מָהַר Pi., מוּל Qal, Ni., מוּשׁ Qal, Hi., מוּת Pol., Hi., Ho., מָחָה, מוּר Hi., מָכַר, מָלֵא Qal, Ni., Pi., מָלַט Pi., מָלַךְ Hi., מָלַק, מָנָה Qal, Pi., מָסָה Hi., מָסַס Ni., Hi., מָעַט Qal (Neh 9,32?), Hi., מָצָא Qal, Hi., מָרַד, מָרָה Qal, Hi., מָרַר Pi., מָשַׁח Qal, Ni., מָשַׁךְ, מָשַׁל (fabulari).

נ

cum: נָאַף (?) Qal, Pi., נָאַץ Qal, Pi., נָבָא Ni., נָבַט Hi., נָגַד Hi., Ho., נָגַח Qal, Pi., נָגַע Pi., נָגַף, [illegible] Hi., נָגַשׂ Qal, Hi., נָגַשׁ, נָדַב. [illegible] Hi., נָדַר, נָהַג Qal, Pi., נוּא Hi., נוּחַ Hi., נוּס Hi., נוּעַ Hi., [illegible] Hi., נָזָה Hi., נָזַר Hi., נָחָה Q[illegible] Hi., נָחַל Qal, Pi., Hi., Hith[illegible] נָחַם Pi., נָטָה Qal, Hi., נָטַע, [illegible] נָטַשׁ, נָכָה Hi., נָכַל Hithp., [illegible] Pi., Hi., נָמַל Qal, Ni.(?), [illegible] Pi., נָסַךְ Pi., Hi., נָסַע Qal, Hi. נָעַר Pi., נָפַח Hi., נָפַל Qal, Hi. Hithpa., נָפַץ Pi., נָצָה Hi., [illegible] Hi., נָצַל Pi., Hi., Hithp., [illegible] Pi., נָקַב, נָקָה Pi., נָקַם Pi., [illegible] Pi., נָשָׂא Qal, Ni., Pi., Hi., [illegible] Hi., נָשַׁב Hi., נָשַׁג Hi., נָשָׁה Qa[illegible] Pi., נָשַׁךְ Qal, Pi., נָשַׁל Qal, [illegible] נָשַׁק, נָתַז (?) Hi., נָתַח Pi., נָתַךְ H[illegible] נָתַן Qal, Ni., Ho., נָתַץ Qal, [illegible] נָתַק Pi., Hi., נָתַשׁ.

ס

cum: סָבַב Qal, Ni., Pi., Hi., סָגַר Qal, Pi., Hi., סוּךְ (?) Hi., סוּר Hi., סוּת Hi., סָחַב, סָחַר, סָכַךְ Qal, Hi., Pilp., סָכַל Pi., סָכַר Pi., סָמַךְ, מְסַפֵּר) סָפַר Qal, Pi. (סָפַק, סָפָה Nu 23,10), סָקַל Qal, Pi., סָתַם, סָתַר Hi.

ע

cum: עָבַד Qal, Hi., עָבַר Qal, Hi., עָוַר Hi., עָוָה Hi., עוּז Hi., עוּר Pi., עָזַר, עָזַב, עוּת Pol., Hi., עוּר Qal, Hi., עָלָה, עָכַר, עָטָה Hi., Ho., עָלַם Hi., עָמַד Hi., עָנָה Qal, Pi., עָקַב, עָצַר Pi., עָצַם Pi., עָצַב, עָנַשׁ, עָרָה, עָרַב Pi., עָקַשׁ Pi., עָקַר, עָקַד, עָרַץ, עָרַף, עָרַל Qal, Hi., עָרַךְ Hi., עָשַׂר Hi., עָשַׁק, עָשָׂה Pi., Hi.

פ

cum: פָּאַר Pi., פָּגַע Qal, Hi., פָּגַשׁ, פָּלַל, פָּטַר Pi., פּוּר Hi., פּוּץ, פָּדָה Hithpa., פָּלָא Hi., פָּנָה Pi., פָּצָה, פָּרָה, פָּקַח, פָּקַד Qal, Hi., פָּצַח Pi., פָּרַק, פָּרַץ Qal, Hi., פָּרַע Hi., פָּשַׁט, פָּרַשׂ, פָּרַר Hi., Hithpa., Qal, Pi., Hi., Hithp., פָּשַׁק Pi., פָּתָה Pi., פָּתַח Qal, Ni.(?), Pi., פָּתַת, פָּתַר.

צ

cum: צָבָא, צָבַר, צָדָה Hi., צָדַק Pi., Hi., צוּד Pol., Hithp., צָוָה Pi., צוּף Hi., צוּק Hi., צוּר, צָלַח Hi., צָמַת Hi., צָעַק Hi., צָפָה Pi., צָרַר.

ק

cum: קָבַע Pi., קָבַל (?), קָבַב, קָאָה, קָדַם Qal, Pi., קָבַר Qal, Pi., קָבַץ Pi., קָדַר Hi., קָדַשׁ Pi., Hi., קָהַל Hi., קוּא Qal, Hi., קָוָה Pi., קוּם Pi. (קִיֵּם), Hi., Ho., קוּן Pol., קָטַף, קָנָא Hi., קָמַץ Pi., Hi., קָלַל, קָטַר Pi., קָצַץ, קָפַץ Qal, Pi., קָסַם, קָנָה Hi., קָצַר Hi., קָצַף Qal, קָצָה Ni., קָרָא (accidere), קָרַב Pi., Hi., קָרָה (accidere), קָרָה (contignare) Qal, Pi., קָרַע, קָשָׁה Hi., קָשַׁר.

ר

cum: רָאָה, Qal, Ni., Hi., Ho., רָגַע, רָגַם Pi., רָגַל, רָבַע Hi., רָבָה Hi., רָדַף Qal, Pi., רָדָה, רָוָה Hi., רָחַם Hi., רָחַב, רָוָה Pol., Hi., רוּם, רִיחַ, רִיב Pi., Hi., רָחַק, רָחַץ Hi., רִיק, רָכַב Hi., רָכַס, רָמָה Pi., רָמַס, רָסַס, רָעָה, רָעַע Ni., Hi., רָפָה, רָפָא Qal, Pi., רָעַשׁ Hi., רָעַץ Pi., רָצַץ Qal, Pol., Hi., רָצָה Qal, Hi., רָצַח, רָקַע Pi., רָשַׁע Hi.

שׂ

cum: שָׂבָה, שָׂאַף, שָׂאַר, שָׂאַל, שָׂאַם Pi., שָׂבַע Hi., שָׂבַר Qal, Ni., שָׂבַח Pi., שָׂבַת Qal, Hi., שָׂדַד, שׁוּב Qal, Pol., Hi., Ho., שָׂחַד, שׁוּת, שׁוּט, שָׂחַט Qal, Pi.(?), שָׂחַת Pi., Hi., שָׂכַב, שָׂכַךְ Hi., שִׂיר, שָׂטַף Qal, Hi., שָׂכַח Qal, Hi., שָׂכַל Pi., שָׂכַן Pi., Hi., שָׂלָה Hi., שָׂלַח Qal, Pi., Hi., שָׂלַךְ Hi., שָׂלַל, שָׂלַם Pi., שָׂלַשׁ Pi., שָׂמַם Hi., שָׂמַד Hi., שָׂמַע Qal, Pi., Hi., שָׂנֵא, שָׂמַר Pi., שָׂנָה Pi., שָׂסַף Pi. שָׂסַע, שָׂסַס, שָׂסָה Qal, Ni.(?), שָׂפַךְ, שָׂקָה Hi., שָׂפַט Pi., שָׂרַת (?), שָׂרָה Pi., שָׂקַץ, שָׂקַל, שָׂתָה.

שׁ

cum: שָׂבַע Qal, Hi., שָׂגַב Pi., שׂוּךְ (Jes 53,8?), שׂוּחַ Pol., שׂוּד, שָׂכַל, שָׂטַם, שָׂחַם Pi., Hi., שׂוּם, שָׂרַף, שָׂנֵא Pi., שָׂמַח Qal, שָׂכַר Ni.

ת

cum: תָּאַב Pi., תּוּר, תָּזַז (?) Hi., תָּכַן Pi., תָּלָה, תָּמַם Qal, Hi., תָּעַב Pi., תָּעָה Hi., תָּפַשׂ, תָּקַן Pi., תָּקַע.

Praeterea leguntur: Gn 6,13.49,24 ‖ Nu 21,14² ‖ Jos 22,17 ‖ Jud 19,18.20,44 ‖ 1S 17, 34 ‖ 2S 5,8 ‖ 2R 6,5.9,25.10,6 ‖ Jer 23,31.27,8.38,16.23 ‖ Ez 17,21. 31,4.35,10².36,27.43,7².10.17.44, 3.47,17.18.19 ‖ Eccl 4,3 ‖ Dan 9, 13 ‖ Neh 9,19².34 ‖ 1 Ch 2,9 ‖ 2Ch 31,17.

——conf. chald. יַת——

אֵת, אֶת־ II

cum, apud, penes, *contra*, *versus*, *erga*; cum suff. אִתִּי, מֵא׳, אִתָּנוּ, אִתָּהּ, מֵא׳, אִתּוֹ, מֵא׳, אִתְּךָ, אִתְּכֶם, מֵא׳, אִתָּם, מֵא׳; rarius: אוֹתָם, אוֹתָהּ, מֵאִתּוֹ, אוֹתְךָ, אִתְּךָ

מלה להורות יחס הקורבה, השייכות והקנין, או ההתחברות, כהוראת עִם, ויש מקומות שנחלקו בהם המפרשים, אם היא מאחת ההוראות האלה או יחס הפָּעוּל. ואנחנו הבאנו בזה רק הפעלים שתתחבר להם, אך לא את השמות.

בָּאַשׁ; אָסַף Ni., אָמַן, אָכַל Hi., אוֹר Ni., בּוֹא, בָּרָה; גָּדַל Qal, Pi., גּוּר, גָּלָה Pi., גָּנַב pt. pass., גָּרַשׁ Pi.; דָּבַר Pi., דּוּשׁ, דָּרַשׁ; הָיָה Qal, Ni., הָלַךְ Qal, Hithpa.; זָכַר; (רָעָה) חָלַק Pi., חָיָה Hi., חָלַץ Ni., חָוָה Pi.; חָשַׁב Pi., Ni., חָתַן Hithp., יָצָא Ni., יָעַץ, יָחַד Qal, Ni., יָדַע Qal, Hi., יָרַד Qal, Hi., Ho., יָשַׁב, לָחַם, כָּרַת (בְּרִית) Qal, Pu.; כָּרָה Ni., לִין, לָקַח Qal, Pu.; מוּל (?) Ni., מוּשׁ, מָנָה Ni., מָצָא, מָקַק Ni., נָאַף (?) Qal, Pi., נָגַד Hi.; נָחַל, עָבַר. נָתַן; נָשָׂא, נָפַל Ho., נָכָה עָלָה Qal, Hi., עָמַד, עָרַב Hithp., פָּרַר, פָּקַד Qal, Ho., עָשָׂה; עָרַךְ, צָחַק Pi., צָוָה Ni.; פָּתַח Hi., (בְּרִית) קָרַב Hi., קָטַר Qal, Hi., קוּם; צָפַן; רָעָה, רִיב, רוּץ, Ni., Hi., רוּם, רָאָה; שָׁלַם, שָׁלַח, שָׁכַן Qal, Ho., שָׁכַב Hi., Ni., שָׁפַט (?) שָׁרָה, שָׁתָה; שָׁבַע, תָּעַב Ni.; praeterea cum מִי, יֵשׁ, אַיִן.

אַתֶּם, אַתָּה, אַתְּ etc. v. pron.

III [אֵת] אֵתוֹ *suff.*

ligo, vomer, marra.

כלי חפירה, ובדרז״ל מרה וחצינא; וע׳ הערתנו למלת אֵת הראשונה.

1S 13,20.

לְאִתִּים *pl.* *I* Jes 2,4 ‖ Mich 4,3.

אִתֵּיכֶם *suff.* Joel 4,10.

וְלָאֵתִים *pl.* *II* 1S 13,21.

——הָאֵת etc. v. אוֹת——

(אָתָה =) אֲתָא

venire; *accidere alicui*; oriri; *Hi.* afferre; pt. pl. אָתְיוֹת res futurae.

מקורו ארמי בהוראת הליכה וביאה; י"ג בישעיה כ"א י"ב: אתא בקר וְגַם לילה; וע' לעיל הערתנו למלת אֵת-הראשונה.

Jes 21,12.

וְאָתָה Dt 33,2.

אָתָנוּ *1 pl.* Jer 3,22.

וְאֹתִיּוֹת *pt. pl.* Jes 44,7.

הָאֹתִיּוֹת Jes 41,23.45,11.

אֵתָיוּ *imper. pl.* Jes 21,12.56,9.12.

יֶאֱתֶה *3 impf.* Prv 1,27 ‖ Job 37,22.

וַיֵּתֵא Dt 33,21.

וַיֵּאת (=וַיֶּאֱת) Jes 41,25.

וַיֶּאֱתָיֵנִי *suff.* Job 3,25.

תֵּאתֶה (=תֶּאֱתֶה) *3 f. sg.* Mich 4,8.

יֶאֱתָיוּ *3 impf. pl.* Ps 68,32 ‖ Job 16,22.30,14.

וַיֶּאֱתָיוּן Jes 41,5.

הֵתָיוּ *Hi. imper. pl.* Jes 21,14 ‖ Jer 12,9.

conf. הָאִיתוֹן p. 32.

—v. ch.; אֶתְמוֹל v. תְּמוֹל—

אָתוֹן] הָאָתוֹן

asina.

שם לְוַי לנקבת החמור.

Nu 22,23.*25.27*.23^{2}.27.28.30.33 ‖ 2R 4,24.

לָאָתוֹן Nu 22,29.

אֲתֹנְךָ *suff.* Nu 22,30.32.

אֲתֹנוֹ Gn 49,11 ‖ Nu 22,21.22.

אֲתוֹנֹת, אֲתֹנוֹת, אֲתֹנֹת *pl.* Gn 32,16.45,23 ‖ Jud 5,10 ‖ Zach 9,9 ‖ Job 1,3.42,12.

וַאֲתֹנֹת Gn 12,16.

הָאֲתֹנוֹת, הָאֲתֹנֹת 1S 9,3^{2}.5.10,2^{2}.14.16 ‖ 2R 4,22 ‖ 1Ch 27,30,

וְהָאֲתֹנוֹת Job 1,14.

וְלָאֲתֹנוֹת 1S 9,20.

תְּנָה.v.אֶתְנַן, אֶתְנָה; אֵיתָן.v.אֵתָן;

—אַתֵּנָה, אַתֶּן v. pron.—

אַתִּיק

porticus.

במלאכת הבנין דיחזקאל, ולא נתבררה הוראתו כל צרכה; יונתן תרגם כל אתיק זיז, מלבד וְהָאַתִּיקִים (מ"א ט"ז) וְאַתִּיקַיָּא; ולד"ק שרשו נתק.

Ez 42,3.

אַתִּיקִים *pl.* Ez 42,5.

וְהָאַתִּיקִים Ez 41,16.

וְאַתּוּקֶיהָא K., וְאַתִּיקֶיהָא Q. *suff.* Ez 41,15.

—v. n. pr.; אֲתָרִים v. תּוּר—

אֱלֹהֵי יִשְׁעִי יוֹאֶל־נָא וְכָל־חֲפָצַי יְמַלֵּא
וּמְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ זֹאת אַשְׁלִים עַד־לְכַלֵּה!

ב

בּוֹא v. בֹּאָה, בָּא

בָּאַר] בֵּאֵר *Pi. 3 perf.*

insculpere, explicare.

להבלשנים יסודתו בלשון ערב וכוש בהוראת חפירה ונקירה, חקיקה וגליפה (וזה טעם השם בְּאֵר), והֻשאל גם לפתרון הסָתום, כעין פעל פרש במקרא וכדרז"ל, שעִקר הוראתו שבירה ופֵרוק; ויתכן שהוא קרוב לשרש בָּרַר כקרבת מאם למסם.

Dt 1,5.

בַּאֵר *infin.* Dt 27,8.

וּבָאֵר *imper.* Hab 2,2.

בְּאֵר

puteus, fovea. Conf. בּוֹר, בַּיִר.

הוראתו ידועה ונרדף לבֹּר, בּוֹר וּבַיִר, ובא לרוב בהצטרפות אל שעצ"פ.

Gn 21,19.25. 24,11. 26,19.21.*22*. 25.29,2 ‖ Nu 20,17.21,17.18.22 ‖ 2S 17,18 ‖ Ps 69,16 ‖ Cant 4,15.

וּבְאֵר Prv 23,27.

הַבְּאֵר Gn 21,30. 24,20. 26,20.32. 29,2^{2}.3^{2}.*8*.10 ‖ Ex 2,15 ‖ Nu 21,16 ‖ 2S 17,19.

מֵהַבְּאֵר 2S 17,21.

לַבְּאֵר Gn 16,14.

לִבְאֵר Ps 55,24.

בְּאֵרָה Nu 21,16.

בְּאֵרֶךָ [בְּאֵרְךָ, *suff.* Prv 5,15.

בְּאֵרֹת *pl.* Gn 26,18.

הַבְּאֵרֹת Gn 26,15.

בֶּאֱרֹת Gn 14,10^{2}.

מִבֹּאר [בֹּאר 2S 23,15.16.

הַבֹּאר 2S 23,20.

בֹּארוֹת, בֹּארֹת *pl.* Jer 2,13^{2}.

—v. n. pr.—

בָּאַשׁ] וּבָאַשׁ *3 perf.*

male olere; odiosum, foetidum fieri, facere: *calumniari.*

חבר לשרש בְּישׁ בארמית בהוראת רע, מפני שדבר מאכל ומשקה שהורע ונתקלקל מעלה סרחון ובאוש; השכעים והסורי קורין במשלי י"ה ה' ורשע יֵבוֹשׁ ויחפיר.

Ex 7,18.

וַיִּבְאַשׁ *3 impf.* Ex 7,21.16,20.

תִּבְאַשׁ *3 impf. f.* Jes 50,2.

וַתִּבְאַשׁ Ex 8,10.

נִבְאַשׁ *Ni. 3 perf.* 1S 13,4.

נִבְאַשְׁתָּ *2 perf.* 2S 16,21.

נִבְאֲשׁוּ *3 pl.* 2S 10,6.

הִבְאִישׁ *Hi. 3 perf.* Ex 16,24 1S 27,12.

הִבְאִישׁוּ *pl.* Ps 38,6.

הִבְאַשְׁתֶּם *2 perf. pl.* Ex 5,21.

הַבְאִשׁ *infin.* 1S 27,12.

לְהַבְאִישֵׁנִי *suff.* Gn 34,30.

יַבְאִישׁ *3 impf.* Prv 13,5 ‖ Eccl 10,1.

הִתְבָּאֲשׁוּ *Hithp. 3 perf. pl.* 1Ch 19,6.

בְּאשׁ

foetor.

Am 4,10.

בָּאְשׁוֹ *suff.* Joel 2,20.

בָּאְשָׁם Jes 34,3.

בָּאְשָׁה

herba mala, inutilis.

Job 31,40.

בְּאֻשִׁים *pl.* Jes 5,2.4.

—v. chald.—

בָּבָה] בְּבָבַת *cs.*

pupilla.

בָּבַת העין (אוינאפפעל), כמו בת־עין, ע"ש הַבָּבָה הצורה הקטנה שבו, כטעם אישון;

ו״ם בָּבָא, שער ופתח, ולד״ק שרשו נבב; וע׳ הערה לשרש יָבַב.

Zach 2,12.

——conf. בַּת——

בַּג

cibus; cum פַּת cibus delicatior, cupediae.

בא רק בדניאל בחבור עם פת; ותאי דיחזקאל ע״פ הכתיב הוא כעין האמור בתהלים ע״ד י״ד. ועל הקרי יעידו הכתובים דיחזקאל כ״ו ה׳, ל״ד ח׳ וירמיה ט״ו י״ג, י״ז ג׳; וחלוף אות ג׳ בז׳ נמצא עוד ביחז׳ ט״ז י״ג: נָּה ת׳ זָה.

Dan 1,5.8.13.*15*.

לְבַג K., לְבַז Q. Ez 25,7.

פַּתְבָּגוֹ *suff.* Dan 11,26.

פַּתְבָּגָם Dan 1,16.

בָּגַד] בָּגְדָה *3 perf. f.*

tecte, fraudulenter, perfide agere; *pt. pl. f. = perfidia.*

עקר הוראתו כסוי וחפוי, כשם בֶּגֶד, והֻשאל לענין העלמת הדבר והמחשבה לְרַמּוֹת את זולתו, וכן פעל מָעַל מן מְעִיל; וכעין זה ישתמש הגרמני בפעל „בעמאַנטעלן". השבעים קורין בישעיה כ״ד ט״ז: אוֹי לַבֹּגְדִים בגדו.

Jer 3,20‖Mal 2,11.

בָּגַדְתָּה *2 perf.* Mal 2,14.

בָּגַדְתִּי [בָּגַדְתִּי] *1 perf.* Ps 73,15.

בְּגַדְתֶּם *2 pl. perf.* 1S 14,33 ‖ Jer 3,20.

בָּגְדוּ, בָּגָדוּ *3 pl.* Jes 24,16².33,1 ‖ Jer 5,11.12,6 ‖ Hos 5,7.6,7 ‖ Job 6,15‖Thr 1,2.

בֹּגֵד, בּוֹגֵד *pt.* Jes 21,2‖Hab 2,5‖ Prv 21,18.22,12.25,19.

וּבוֹגֵד Jes 33,1.

הַבּוֹגֵד Jes 21,2.

בּוֹגְדִים, בֹּגְדִים *pl.* Jes 24,16² ‖ Jer 9,1 ‖ Hab 1,13 ‖ Ps 119,158‖ Prv 11,3.6.13,2.15.

וּבוֹגְדִים Prv 2,22.23,28.

הַבּוֹגְדִים Ps 25,3.

בֹּגְדֵי *cs.* Jer 12,1‖Ps 59,6.

בֹּגֵדָה *pt. f.* Jer 3,8.

מִבֹּגֵדָה Jer 3,11.

בֹּגְדוֹת *pl.* Zeph 3,4.

בָּגוֹד *infin. abs.* Jes 48,8‖Jer 5,11.

לִבְגֹּד *infin. cs.* Jes 33,1.

בְּבִגְדוֹ־ *suff.* Ex 21,8.

תִּבְגּוֹד *2 impf.* Jes 48,8.

יִבְגֹּד *3 impf.* Mal 2,15.

נִבְגַּד *1 impf. pl.* Mal 2,10.

תִּבְגְּדוּ [תִּבְגֹּדוּ] *2 impf. pl.* Mal 2,16.

יִבְגְּדוּ *3 impf. pl.* Jes 33,1.

וַיִּבְגְּדוּ Jud 9,23‖Ps 78,57.

בָּגוֹדָה *adj.*

perfidus.

Jer 3,7.10.

I בֶּגֶד] בֶּגֶד

perfidia.

Jer 12,1.

וּבֶגֶד Jes 24,16.

II בֶּגֶד, בָּגֶד

stragula, vestimentum, vestis; *ornatus militaris.*

כמלות שִׂמְלָה וּכְסוּת הוראתו לפעמים רק כסוי וחפוי (רעקקע) בלבד (ויקרא י״א ל״ב, במדבר ד׳ ו׳, ש״א י״ט י״ג, מ״א א׳ א׳, יחז׳ כ״ז כ׳); כָלו זכר חוץ מויקרא ו׳ כ׳ ביחיד, בראש׳ כ״ז ט״ו, תהלים מ״ה ט׳ ומשלי ו׳ כ״ז ברבים. בקצת ספרים דחז״ב כ׳ כ״ה וּבְגָדִים, ובמסורה נאמר: וּפְגָרִים לית.

Lev 11,32.13,59.15,17‖Nu 4,6.7.*11*.8.9.12.13.31,20 ‖ Dt 24,17‖2S 20,12‖Ez 18,7.16‖Prv 25,20.

וּבֶגֶד Gn 28,20‖Lev 19,19.

הַבֶּגֶד Lev 6,20.13,52.56.14,55.

וְהַבֶּגֶד Lev 13,47.58.

בְּבֶגֶד Lev 13,47.

בַּבֶּגֶד, בַּבָּגֶד Lev 13,49.51.*53*.*57*‖1S 19,13.

כְּבֶגֶד Ps 109,19‖Job 13,28.

כַּבֶּגֶד Jes 50,9.51,6.8‖Ps 102,27.

וּכְבֶגֶד Jes 64,5.

לְבֶגֶד Jes 59,6.

בִּגְדִי *suff.* Esr 9,3.5.

בִּגְדוֹ Gn 39,12.13.15.*18*.16 ‖ 2R 4,39.9,13 ‖ Jer 43,12‖ Hag 2,12‖ Prv 20,16.27,13.

בְּבִגְדוֹ Gn 39,12‖2S 1,11.

בְּגָדִים *pl.* Lev 6,4 ‖ Jud 14,12.13.17,10 ‖ 1S 28,8 ‖ 2S 13,31‖1R 22,10 ‖ 2R 5,5.22.*23*.26.7,15.18.37‖Jes 36,22.63,1 ‖ Jer 41,5 ‖ Ez 42,14.44,19 ‖ Am 2,8 ‖ Zach 3,3.5‖Esth 4,4‖2Ch 18,9.

וּבְגָדִים Gn 24,53‖1S 27,9 ‖ 2R 7,8‖Zach 14,14.

הַבְּגָדִים Ex 28,4.29,5 ‖ Lev 8,2.21,10 ‖ 2R 22,14 ‖Zach 3,4‖2Ch 34,22.

בַּבְּגָדִים 1R 1,1.

בִּגְדֵי *cs.* Gn 27,15. 38,14.19. 41,42 ‖ Ex 28,2.3.4.29,21.31,10².10.*35,19.39,41*.35,19.*39,41*.19.39,1².40,13 ‖ Lev 8,30.16,4.23.32 ‖ 2S 14,2 ‖ 2R 25,29 ‖ Jes 52,1.59,17.61,10 ‖ Jer 52,33 ‖ Ez 16,18.26,16.44,17.

וּבִגְדֵי Ex 29,21.29 ‖ Jud 8,26 ‖ Job 22,6.

בְּבִגְדֵי Ez 27,20.

וְלְבִגְדֵי Ex 35,21.

בְּגָדַי *suff.* Jes 63,3‖Ps 22,19.

בְּגָדֵינוּ Neh 4,17.

בְּגָדֶיךָ 1R 22,30 ‖ 2R 5,8.22,19 ‖ Job 37,17 ‖ Eccl 9,8‖ 2Ch 18,29.34,27.

וּבְגָדֶיךָ Jes 63,2.

בְּגָדַיִךְ, בְּגָדָיִךְ Ez 16,39.23,26.

מִבְּגָדַיִךְ Ez 16,16.

בִּגְדֵיכֶם Nu 31,24‖2S 3,31 ‖ Joel 2,13.

וּבִגְדֵיכֶם Lev 10,6.

בְּגָדָיו Gn 27,27.37,29‖Ex 29,21‖ Lev 6,4. 8,30².11,25.*28.40*². 13,6.*34*.45. 14,8.9.47². 15,5.*6.7.10.21.22*.8.*11.27.17,15*.13.16,24.26.28‖ Nu 19,7.8.10.19.21.20,26.28‖Jud 11,35‖1S 19,24‖2S 13,31.19,25 ‖ 1R 21,27 ‖ 2R 5,7.8.6,30.*19,1.22,11* ‖ Jes 37,1 ‖ Esth 4,1 ‖ 2Ch 34,19.

וּבְגָדָיו Ex 29,21 ‖ Lev 21,10 ‖ 2S 1,2‖Prv 6,27.

בִּבְגָדָיו 2S 1,11 ‖ 2R 2,12.

בְּגָדֶיהָ 2R 11,14 ‖ 2Ch 23,13.

בִּגְדֵיהֶם Nu 8,7.21. 14,6. 15,38 ‖ Jer 36,24 ‖ Ez 42,14.44,19.

בְּבִגְדֵיהֶם Ez 44,19.

בִּגְדֹתֶיךָ *pl. anom. suff.* Ps 45,9.

בָּגָד Ex 30,11 K. v. בּוֹא et גַּד.

בָּדָא

fingere.

יש מחברים פעל זה עם בָּטָא, ואולי יִתְחַבֵּר עם בַּדֵּי העץ, וכעין שמצאנו לשון של צמיחה בשפתים (משלי י׳ ל״א, י״ח כ׳, ישעיה נ״ז י״ט); וחז״ל הרבו להשתמש בו.

1R 12,33.

בּוֹדְאָם (= בּוֹדְאָם) *pt. suff.* Neh 6,8.

I [בַּד] בַּדִּים *pl.*

mendacia, *magnifica verba.*

כנוי להוברי שמים הבדאים ולדברים בדויים; וי״פ בדים דישעיה וירמיה על כהני הבעל שלבשו בגדי בד, כמו שלבשו נביאיו אדרת שער למען כַּחֵשׁ (זכריה י״ג י״ד).

Jes 44,25.

הַבַּדִּים Jer 50,36.

בַּדֶּיךָ *suff.* Job 11,3.

בַּדָּיו Jes 16,6 ‖ Jer 48,30 ‖ Job 41,4.

II בַּד, בָּד

linteum; pl. vestimenta lintea.

פשתן שאינו מנופץ ומסורק נקרא פשתי הָעֵץ (יהושע ב׳ ו׳) ואחרי הנפוץ והסריקה נקרא בד, כטעם בַּדֵּי הָעֵץ; וי״פ משרש בדד ע״ש החוטים הנבדלים והבודדים.

Ex 28,42 ‖ Lev 6,3^{2}.16,4^{4} ‖ 1S 2,18.22,18 ‖ 2S 6,14 ‖ 1Ch 15,27.

הַבָּד Ex 39,28 ‖ Lev 16,23.32.

בַּדִּים *pl.* Ez 9,2 ‖ Dan 10,5.

הַבַּדִּים Ez 9,3.11.10,2.6.7 ‖ Dan 12,6.7.

III [בַּד] בַּדִּים *pl.*

rami arboris; perticae, vectes; *partes.*

ענפי העץ, וע״ש כך נקראו הכלונסאות למשא, ובהשאלה גם על אברי הגוף.

Ex 27,6 ‖ Ez 17,6.

הַבַּדִּים Ex 25,14.15.28.*30*,5.27,7.37,5.*38*,*7*.15.*28*.*38*,*6*.40,20 ‖ 1R 8,8^{2} ‖ 2Ch 5,9^{2}.

לְבַדִּים Ex 25,27.30,4.37,27.

לַבַּדִּים Ex 37,14.38,5.

בַּדֵּי *cs.* Ex 25,13.27,6.37,4 ‖ Job 17,16.18,13.

בַּדָּיו *suff.* Ex 27,7. 35,12.13.15.16.*39*,*39*.39,35 ‖ Nu 4,6.14.8.11 ‖ 1R 8,7 ‖ Hos 11,6 ‖ Job 18,13 ‖ 2Ch 5,8.

בַּדֶּיהָ Ez 19,14.

IV בַּד

separatio; *adv.* singulariter, inde לְבַד separatim, solum, seorsum, *praeter.*

רש״י פי׳ בַּד בְּבַד כתרגומו מַתְקַל בְּמַתְקַל וכדרז״ל, והוסיף: ולשון בד נראה בעיני שהיא לשון יחיד, אחד באחד יהיו, זה כמות זה; והראב״ע פ׳ כל אחד לבדו יֻקַּח ואח״כ יְעֹרַב. ואולי הכונה שיהיו הסמים בבדידם וענפיהם, כלומר חדשים ורטובים. י״ג שמות כ״ב כ״ו כסותה לְבַדָּהּ = לְבַדּוֹ, ר״ל לגופו, ומתאים עם שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ, וע׳ איוב י״ח י״ג.

בַּד, בְּבַד Ex 30,34.

לְבַד, לְבָד Ex 12,37.26,9^{3}.*36*,*16* ‖ Nu 29,39 ‖ Dt 3,5.18,8 ‖ Jos 17,5 ‖ Jud 7,5.8,26.20,15.17 ‖ 1R 5,3.30.10,15 ‖ 2R 21,16 ‖ Jes 26,13 ‖ Zach 12,12^{4} *13*^{2}.*14*.12. 13^{2}. 14 ‖ Eccl 7,29 ‖ Esth 4,11 ‖ Esr 1,6 ‖ 2Ch 9,14.

וּלְבַד Jud 8,26.

מִלְּבַד... וּמִלְּבַד, מִלְּבַד Gn 26,1.46,26 ‖ Lev 9,17.23,38^{4} ‖ Nu 5,8.6,21. 17,14. 28,23.31. *29*,*16*.*19*.*22*.*25*.*28*.*31*.*34*.*38*. 29,6.11 ‖ Dt 28,69 ‖ Jos 22,29 ‖ 1R 10,13 ‖ Dan 11,4 ‖ Esr 2,65 ‖ Neh 7,67 ‖ 1Ch 3,9 ‖ 2Ch 9,12.17,19.31,16.

לְבַדִּי *suff.* Nu 11,14 ‖ Dt 1,9.12 ‖ 1Ch 18,22.19,10.*14* ‖ Jes 44,24.49,21. 63,3 ‖ Job 1,15.*16*.*17*.*19*.31,17 ‖ Dan 10,7.8.

לְבַדְּךָ, לְבַדֵּךְ Ex 18,14.18 ‖ Nu 11,17 ‖ 1S 21,2 ‖ 1R 8,39 ‖ 2R 19,15.19 ‖ Jes 37,16.20 ‖ Ps 51,6.71,16.83,19.86,10 ‖ Prv 5,17.9,12 ‖ Neh 9,6 ‖ 2Ch 6,30.

לְבַדְּכֶם Dt 29,13 ‖ Jes 5,8.

לְבַדּוֹ Gn 2,18.30,40.32,17.25.42,38.43,32.44,20 ‖ Ex 12,16.22,19.24,2 ‖ Dt 8,3.22,25 ‖ Jud 3,20 ‖ 1S 7,3.4 ‖ 2S 13,32.33.17,2.18,24.25.26. 20,21 ‖ 1R 12,20. 14,13.18,6^{2}.22,31 ‖ 2R 17,18 ‖ Jes 2,11.*17* ‖ Ps 72,18. 136,4. 148,13 ‖ Job 9,8 ‖ Esth 1,16.3,6 ‖ 2Ch 18,30.

מִלְּבַדּוֹ Dt 4,35.

לְבַדָּהּ Ex 22,26 ‖ Jos 11,13 ‖ Jud 6,27.39.40.

לְבַדָּם Gn 43,32^{2}.47,26 ‖ 2S 10,8 1R 11,29 ‖ 2R 10,23 ‖ Ez 14,16.18 ‖ Job 15,19 ‖ 1Ch 19,9.

לְבַדְּהֶן Gn 21,28.

לְבַדְּנָה Gn 21,29.

[בָּדַד] בּוֹדֵד *pt.*

separatum, solum esse.

—־־, נפרד ומתבודד; בקצת ספרים הנוסחא בתהלים: כצפור נוֹדֵד, וכן תרגמו השבעים.

Jes 14,31 ‖ Hos 8,9 ‖ Ps 102,8.

בָּדָד

separatio, solitudo; *adv.* solitarie.

י״ג בתהלים ד׳ ט׳ לְבַדְּךָ ת׳ לְבָדָד, ואינו מוכרח.

Lev 13,46 ‖ Dt 32,12.33,28 ‖ Jes 27,10 ‖ Jer 15,17.49,31 ‖ Thr 1,1.3,28.

לְבָדָד Nu 23,9 ‖ Mich 7,14 ‖ Ps 4,9

בַּדֵּי v. דַּי

בָּדַל

separare, discernere; disiungere; discedere.

ענ׳ הפרישה וחלוק, ואח הוא לבדד, ובדר ארמי מתאחה עמו ועם בזר ופזר; וע׳ הערה לשה״ת בְּתוּלָה.

[נִבְדַּל] נִבְדְּלוּ *Ni. 3 perf. pl.* Esr 9,1 ‖ 1Ch 12,8(9).

הַנִּבְדָּל *pt.* Esr 6,21 ‖ Neh 10,29.

הִבָּדְלוּ *imper. pl.* Nu 16,21.

וְהִבָּדְלוּ Esr 10,11.

יִבָּדֵל *3 impf.* Esr 10,8.

וַיִּבָּדֵל 1Ch 23,13.

וַיִּבָּדְלוּ *3 impf. pl.* Esr 10,16 ‖ Neh 9,2.

הִבְדִּיל *Hi. 3 perf.* Nu 16,9‖Dt 10,8.

וְהִבְדִּילוֹ *suff.* Dt 29,20.

וְהִבְדִּילָה *f.* Ex 26,33.

וְהִבְדַּלְתָּ *2 perf.* Nu 8,14.

הִבְדַּלְתָּם *suff.* 1R 8,53.

הִבְדַּלְתִּי *1 perf.* Lev 20,24.25.

הִבְדִּילוּ *3 perf. pl.* Ez 22,26.

וְהִבְדַּלְתֶּם *2 pl.* Lev 20,25.

מַבְדִּיל *pt.* Gn 1,6.

מַבְדִּלִים *pl.* Jes 59,2.

הַבְדֵּל *infin.* Jes 56,3.

לְהַבְדִּיל *cs.* Gn 1,14‖Lev 11,47‖Ez 42,20.

וּלְהַבְדִּיל Gn 1,18‖Lev 10,10.

וָאַבְדִּל *1 impf.* Lev 20,26.

וָאַבְדִּילָה Esr 8,24.

תַּבְדִּיל *2 impf.* Dt 19,2.7.

יַבְדִּיל *3 impf.* Lev 1,17.5,8‖Dt 4,41.

וַיַּבְדֵּל Gn 1,4.7‖1Ch 25,1.

יַבְדִּילַנִי *suff.* Jes 56,3.

וַיַּבְדִּילֵם 2Ch 25,10.

יַבְדִּילוּ *3 impf. pl.* Ez 39,14.

וַיַּבְדִּילוּ Neh 13,3.

מִבְדָּלָה] הַמִּבְדָּלוֹת *pl.*

separationes, loca separata.

י״א כמו הנבדלות וי״א כמו המֻבדלות, ואין כאן קרי וכתיב במסורה.

Jos 16,9.

בָּדָל] בְּדַל־ *cs.*

cum אֹזֶן: auricula.

כמו תנוך אזן, להרד״ק שרשו דל (כעין דַּל שְׂפָתַי), וי״נ לְבַד.

Am 3,12.

בְּדִיל

stannum, *plumbum argento admixtum;* cum אֶבֶן: perpendiculum.

מין מתכת או.פסולת הכסף וסיגיו הנבדלים ממנו ע״י התכה בַּכּוּר.

Ez 27,12.

וּבְדִיל Ez 22,18.20.

הַבְּדִיל Nu 31,22‖Zach 4,10.

בְּדִילָיִךְ *pl. suff.* Jes 1,25.

בְּדֹלַח] הַבְּדֹלַח

bdellium.

לא נתברר אם הוא אבן יקר (קריסטאלל) מרגלית או שרף הנוטף ונבדל מן עצי הקטף, המתיבש ונעשה כעגילי שעוה בהירים ומזהירים, וריחם נודף מאד.

Gn 2,12‖Nu 11,7.

בָּדַק] לִבְדּוֹק *infin.*

rimas reparare; *nom.* בֶּדֶק rima.

עקר הוראתו בקיעה, וכל הבודק דבר בוקע ויורד עד היסוד בו, ומחפש בחורין ובסדקין; וקרוב לשרשי בָּתַק, פָּשַׂק וכיוצא בהם.

2Ch 34,10.

בֶּדֶק, בֶּדֶק 2R 12,6[2].7.8.9.13.22,5.

לְבֶדֶק 2R 12,8.

בִּדְקֵךְ *suff.* Ez 27,9.27.

בֹּהוּ

vacuitas, inanitas.

ענינו ריקות כת״א, ויש דוגמתו בערבית ומורה גם השתוממות ובהלה כתהו אחיו.

Jes 34,11.

וָבֹהוּ Gn 1,2‖Jer 4,23.

בַּהַט

smaragdites.

ת״י מַרְמַרִין, מין שַׁיִשׁ, ולהשבעים מין אזמרגדין.

Esth 1,6.

°בָּהַל] נִבְהַל *Ni. 3 perf.*

trepidare, perculsum esse; trepide fugere; festinare; subito perire; deturbare aliquem de loco.

חז״ל ישתמשו בו בבינוני פָּעוּל: אדם בָּהוּל על־ממונו, וכדומה; והשם בֶּהָלָה נרדף להבל ולריק, כי הבהול הבל עבודתו, ופחז כמים אך למחסור.

1S 28,21.

נִבְהֲלָה *3 perf f.* Ps 6,4.

נִבְהַלְתִּי *1 perf.* Jes 21,3.

וְנִבְהַלְתִּי Job 21,6.

נִבְהֲלוּ, נִבְהָלוּ *3 perf. pl.* Gn 45,3‖Ex 15,15‖2S 4,1‖Jer 51,32‖Ps 6,3.46,6.

וְנִבְהֲלוּ, וְנִבְהָלוּ Jes 13,8‖Ez 26,18.

נִבְהָלְנוּ *1 perf. pl.* Ps 90,7.

נִבְהָל *pt.*

בנסחאות מדויקות במשלי נִבֳהָל.

Ps 30,8‖Prv 28,22.

נִבְהָלָה *pt. f.* Zeph 1,18.

אֶבָּהֵל *1 impf.* Job 23,15.

תִּבָּהֵל *2 impf.* Eccl 8,3.

וַתִּבָּהֵל Job 4,5.

וַיִּבָּהֵל *3 impf.* Jud 20,41.

יִבָּהֵלוּן *pl.* Ps 104,29.

וְיִבָּהֲלוּ Ps 6,11.83,18.

תִּבָּהַלְנָה *f.* Ez 7,27.

מְבַהֲלִים Q. *Pi. pt. pl.* Esr 4,4.

לְבַהֲלֵנִי *infin. suff.* 2Ch 35,21.

וּלְבַהֲלָם 2Ch 32,18.

תְּבַהֵל *2 impf.* Eccl 5,1.7,9.

תְּבַהֲלֵם *suff.* Ps 83,16.

וַיְבַהֵל *3 impf.* Esth 2,9.

וִיבַהֶלְךָ *suff.* Job 22,10.

יְבַהֲלֵמוֹ Ps 2,5,

יְבַהֲלֻהוּ *pl. suff.* Dan 11,44.

מְבֹהֶלֶת Q. *Pu. pt. f.* Prv 20,21.

מְבֹהָלִים *pl. m.* Esth 8,14.

הִבְהִיל] הִבְהִילָנִי *Hi. perf. suff.* Job 23,16.

וַיַּבְהִלוּ *3 pl. impf.* Esth 6,14.

וַיַּבְהִלוּהוּ *suff.* 2Ch 26,20.

בֶּהָלָה

terror; exitium repentinum.

Lev 26,16.

בַּבֶּהָלָה Ps 78,33.

לַבֶּהָלָה Jes 65,23.

וּבֶהָלוֹת *pl.* Jer 15,8.

——v. chald.——

בְּהֵמָה

pecus, iumentum, quadrupes, bestia.

בערבית שרש בהם הוראתו סגור, אטום ואלם,

ועל שם כך נקראת ההולכת על ארבע בהמה, אם מפני שהַדִּבּוּר אין בה, בנגוד אל האדם, או מפני שסתם בהמה ביתית היא, בנגוד אל חיות השדה והיער. ויש מי שאמר לפרש מזה: ויפתח יוסף את־כל־אשר בהם (בר׳ מ״א נ״ו), כלומר אשר סגר באסמיו, ואולי כמו כן: ימי שנותינו בהם שבעים שנה (תהלים צ׳ י׳) כלומר הגבילם במספר שבעים, וּבָם סיני בקדש (ס״ח י״ח) כמו וּבָהֶם, כמ״ש: הַגְבֵּל את־ההר וקדשתו. ע׳ הערה למלת בֹּהֶן.

Gn 1,24.6,7.*7*,*23*.9,25.*12*,*12*.11,5. *12*,*29*.7.13,12.15.19,13.22,9.18 ‖ Lev 5,2. 18,23^{2}. 20,16. 24,18.21. 27,9.10.11 ‖ Nu 3,13 ‖ Dt 4,17.14, 6.27,21 ‖ Jud 20,48 ‖ 1R 18,5 ‖ Jer 9,9. 31,27(26). 33,10^{2}.12. 50,3. 51, 62 ‖ Ez 29,11.32,13 ‖ Joel 1,18 ‖ Ps 135,8.148,10 ‖ Eccl 3,18 ‖ 2Ch 32,28.

וּבְהֵמָה Lev 27,28 ‖ Jer 32,43.36, 29 ‖ Ez 8,10. 14,12.*17*.*25*,*13*.19. *21*.29,8.36,11 ‖ Jon 4,11 ‖ Zeph 1, 3 ‖ Zach 2,8 ‖ Ps 36,7 ‖ Neh 2,12 ‖ 2Ch 32,28.

הַבְּהֵמָה Gn 1,25.2,20.3,14.6,20.7, 2^{2}.8^{2}.14.8,1.20.47,18 ‖ Ex 9,9.22 ‖ Lev 1,2.7,25.11,2.26.39.46.20,15. 16.25.27,11 ‖ Nu 18,15.31,30.47 ‖ Dt 2,35.3,7.14,4 ‖ Jos 8,27 ‖ 1R 5, 13 ‖ Jer 7,20.21,6.*27*,*5* ‖ Ez 44,31 ‖ Hag 1,11 ‖ Zach 8,10.14,15 ‖ Eccl 3,19^{2}.21 ‖ Neh 2,12.

וְהַבְּהֵמָה Ex 9,19 ‖ Dt 20,14 ‖ Jos 11,14 ‖ Jon 3,7.8.

מֵהַבְּהֵמָה Q. 1R 18,5.

בִּבְהֵמָה Lev 7,21.20,15.27,10.26.

וּבִבְהֵמָה Esr 1,4.

בַּבְּהֵמָה Gn 9,10 ‖ Lev 11,3. 20, 25.27,27 ‖ Dt 14,6 ‖ Prv 30,30.

וּבַבְּהֵמָה Gn 1,26.7,21.8,17 ‖ Ex 8,13.*14*.9,10.13,2 ‖ Nu 8,17.18,15. 31,11.26 ‖ Esr 1,6.

כַּבְּהֵמָה Jes 63,14 ‖ Job 18,3.

לַבְּהֵמָה Ps 104,14 ‖ Neh 2,14.

לִבְהֵמָה Ps 147,9.

וְלַבְּהֵמָה Lev 7,26 ‖ 2R 3,9 ‖ Jes 46,1.

בֶּהֱמַת *cs.* Nu 3,41.45 ‖ Jes 18,6 ‖ Jer 15,3.

בְּבֶהֱמַת Nu 3,41.

וּלְבֶהֱמַת Dt 28,26 ‖ 1S 17,44 ‖ Jes 18,6 ‖ Jer 7,33.*16*,*4*.*19*,*7*.*34*,*20*.

בְּהֶמְתֵּנוּ *suff.* Nu 32,26.

וּבְהֶמְתֵּנוּ Neh 10,37.

וּבִבְהֶמְתֵּנוּ Neh 9,37.

לִבְהֶמְתֵּנוּ Jos 21,2.

בְּהֶמְתְּךָ, בְּהֶמְתֶּךָ Lev 19,19 ‖ Dt 5,14.28,4.11.51.30,9.

וּבְהֶמְתְּךָ Ex 20,10.

וּבִבְהֶמְתְּךָ Dt 7,14.

לִבְהֶמְתֶּךָ Dt 11,15.

וְלִבְהֶמְתְּךָ Lev 25,7.

בְּהֶמְתְּכֶם Lev 26,22.

וּבְהֶמְתְּכֶם 2R 3,17.

בְּהֶמְתּוֹ Gn 36,6 ‖ Prv 12,10.

בְּהֶמְתָּהּ Dt 13,16 ‖ Ez 32,13.

וּבְהֶמְתָּהּ Jos 8,2.

בְּהֶמְתָּם Gn 43,23 ‖ Nu 3,45. 31,9.

וּבְהֶמְתָּם Ps 107,38.

לִבְהֶמְתָּם Nu 35,3.

בְּהֵמוֹת, בְּהֵמֹת *pl.* Dt 32,24 ‖ Jer 12,4 ‖ Hab 2,17 ‖ Ps 50,10.73, 22 ‖ Job 12,7.

כַּבְּהֵמוֹת Ps 49,13.21.

בַּהֲמוֹת *cs.* Jes 30,6? ‖ Joel 1,20.2, 22 ‖ Ps 8,8.

בְּבַהֲמוֹת Mich 5,7.

מִבַּהֲמוֹת Job 35,11.

בְּהֵמוֹת

hippopotamus (amphibius).

לדעת המבארים האחרונים לשון מצרי הוא, שם מיוחד לסוס היאור.

Job 40,15.

בֹּהֶן

pollex.

העב שבאצבעות היד והרגל; ובערבית הוא במ״ם, ולד״ק מפעל בהם שזכרנו לעיל, לפי שהוא סוגר את כף היד; ומזה שעצ״ם אבן בֹּהַן על גבול יהודה ובנימן.

Ex 29,20^{2} ‖ Lev 8,23.*14*,*14*.*14*,*17*. *25*.*28*^{2}.24^{2}.

בְּהֹנוֹת *pl.* Jud 1,6.7.

——v. n. pr. c. אֶבֶן——

בֹּהַק

vitiligo alba.

מין נגע טהור המבהיק ומבריק.

Lev 13,39.

בָּהִיר *adj.*

splendidus.

שרש, מאיר ומזהיר, וי״ת בוהק, כלומר מבצבץ, לשון נופל על קרני האור, ובדרז״ל בוהקי דנורא; ומזה בַּהֶרֶת.

Job 37,21.

בַּהֶרֶת

macula in cute, maxime alba.

Lev 13,2.4.19.*24*.

הַבַּהֶרֶת Lev 13,23.*28*.

בַּבַּהֶרֶת Lev 13,25.26.

וְלַבַּהֶרֶת Lev 14,56.

בֶּהָרֹת *pl.* Lev 13,38^{2}.39.

בוא

intrare, ingredi, venire.

יש בספרים ל״א ז׳ תָּבִיא ת׳ תָּבוֹא (ע׳ פסוק כ״ט), והשבעים קורין: תבוא לִפְנֵי העם הזה; בש״ב ג׳ כ״ב י״ג בָּאִים בהמשך מ״ם של הבהמה; שם ז׳ י״ח: כי אֲהַבְתַּנִי עד־הלם; בש״ב ג׳ כ״ד: וַיָּבֹאוּ בא והכות; בי״ג כ׳: באה הַשָּׁנָה (ע׳ רד״ק), וי״ג בא שָׁמָּה, או קָנָה בָּשָׁנָה; בישעיה מ״א כ״ה וְיָבֹא סגנים, יבנים כ׳ י״ד: בֹּסִי בטיט; בירמיה כ״ז י״ח: לבלתי־בוא, או לבלתי יָבֹאוּ; בתהלים ס״ח י״ה: יי בָּא מִסִּינַי; שם ל״ו י״ב: אַל־תְּבוֹאֵנִי; שם ע״א ג׳: לבית מצודות ת׳ לבוא תמיד צוית (ע׳ ל״א ג׳); השבעים קורין באיוב כ״ב כ״א תְּבוֹאָתְךָ; בדניאל י״א י׳ וי״ג יש בקצת נוסחאות בו ת׳ בוא, וכן קורין השבעים והסורי, ובדה״ב ב׳ כ״ד לפי השבעים: בָּא כָּלֵב אפרתה (ע׳ פסוק י״ט), וכן דרשו חז״ל.

בָּא Gn 6,13.7,13.14,5.19,9.23. 24 1.62. 27,30.35. 28,11. 37,23. 38,9. 39,14.17.43,23 ‖ Ex 15,19.20,20. 22,14 ‖ Nu 14,24.21,1.22,36 ‖ Dt 33,2 ‖ Jos 13,1.*23*,*1*.21,45(43).23. 15 ‖ Jud 3,20.6,19.9,37.13,6.10. 16,2.19,22.23.21,8 ‖ 1S 4,6.7.13. 11,5.12,8.13,8.15,12.17,12. 20,27. 29.21,1.23,7.27.26,3.4.15 ‖ 2S 3. 23.24.25. 15,32. 16,16. 17,24. 25. 19,12.16.25. 26.31. 20,3.8. 23,19. 23.24,21 ‖ 1R 1,1.22.10,10.12.14. 12,1.13,1.10.12.*21* ‖ 2R 4,1.42.8,

1.7.9,11.18.20.31.10,21.13,20.15, 29².23,17.18.25,1.8.25 ‖ Jes 10, 28.37,34.60,1 ‖ Jer 9,20.15,9.25, 31.37,16.39,1.41,1.46,20.21.48, 21.50,27.31.51,13.56.52,4.12 ‖ Ez 4,14.7,2.6.7.12.25.14,4.17,3. 12.21,30.34.33,21.43,4.44,2.46, 9 ‖ Am 8,2 ‖ Hag 2,16² ‖ Ps 51,2. 52,2.102,14 ‖ Prv 11,2 ‖ Job 1,14 ‖ Thr 4,18 ‖ Eccl 6,4 ‖ Esth 6,4.8,1. 9,11 ‖ Dan 1,1.10,3 ‖ Esr 7,9 ‖ Neh 2,10 ‖ 1Ch 2,21.11,21.25 ‖ 2Ch 9, 13.12,5.16,7.20,24.25,7.10.27,2. 32,1.2.26.

(conf. בָּא pt.)

וָבָא Lev 13,16.14,35.44.15,14.16, 23.22,7.25,25 ‖ Nu 4,5 ‖ Dt 13,3. 14,29.18,6.22,13 ‖ Jos 20,6 ‖ 1S 2, 13.*15*.17,34 ‖ 2S 12,16.13,5.16,5 ‖ 1R 1,35.8,31.41.42 ‖ 2R 18,21 ‖ Jes 16,12.19,23.36,6.47,11.59, 20 ‖ Jer 43,11.51,48 ‖ Ez 14,4.7. 41,3.46,2 ‖ Am 5,19 ‖ Zach 14,5 ‖ Prv 6,11.18,17.24,34 ‖ Eccl 1,5.9, 14 ‖ Dan 11,9.10.21.29.40.41.45 ‖ 2Ch 6,22.32.24,11.

הֲבָא *interrog.* 1S 10,22.

שֶׁבָּא Eccl 5,15.11,8.

כְּשֶׁבָּא Eccl 5,14.

בָּאָה *3 perf. f.* Gn 15,17.29,9. 42,21 ‖ Ex 3,9 ‖ Nu 32,19 ‖ 1S 6,14. 9,16 ‖ 2S 2,24.13,30.19,8 ‖ 1R 2, 28 ‖ Jes 63,4 ‖ Jer 15,9.47,5 ‖ Ez 7, 7 ‖ Mich 1,9.7,4 ‖ Ps 105,18 ‖ Job 1,19 ‖ Ruth 3,14 ‖ Esth 1,17 ‖ Dan 9,13 ‖ 2Ch 8,11.

וּבָאָה Jer 51,33 ‖ Mich 3,6 ‖ Zach 5,4.

הַבָּאָה (conf. pt.) Gn 18,21.46, 27 ‖ Job 2,11.

בָּאַתְנוּ *suff.* Ps 44,18.

בָּאתָ *2 perf.* Jos 13,1 ‖ Jud 11, 12 ‖ 1S 13,11 ‖ 1R 13,14.17,18 ‖ 2R 19,28 ‖ Jes 37,29 ‖ Prv 6,3.

בָּאתָה 2S 3,7.

וּבָאתָ, וּבָאתָ Gn 6,18 ‖ Ex 3,18 ‖ Dt 6,18.12,5.26.17,9.26,3 ‖ 1S 10, 3.20,19.22,5 ‖ 2S 5,23 ‖ 1R 19,15 ‖ 2R 9,2² ‖ Jer 36,6 ‖ Ez 38,15 ‖ Zach 6,10² ‖ 1Ch 14,14.

הֲבָאתָ *interrog.* Job 38,16.22.

בָּאת (al. בָּאתְ) *2 f.* Gn 16,8 ‖ Ruth 2,12.

וּבָאת (al. וּבָאתְ) 2S 14,3 ‖ 1R 14,3 ‖ 2R 4,4 ‖ Mich 4,10 ‖ Ruth 3, 4.

בָּאתִי *1 perf.* Ex 5,23 ‖ Nu 22, 38 ‖ Dt 26,3 ‖ Jos 5,14.23,2 ‖ Jud 20,4 ‖ 1S 16,2.*5* ‖ 2S 14,15.32.19, 21 ‖ 1R 10,7 ‖ Jes 50,2 ‖ Jer 14, 18 ‖ Ps 40,8.69,3 ‖ Cant 5,1 ‖ Dan 9,23.10,12.20 ‖ Neh 6,10.13,6 ‖ 2Ch 9,6.

וּבָאתִי 1R 17,12.18,12 ‖ Dan 10, 14.

בָּאוּ *3 pl.* Gn 7,9.16.19,5.8.34,7. 27.41,21.57.42,10.45,16.46,31.47, 1.5 ‖ Ex 1,1.5,1.19,1 ‖ Nu 8,22.22, 20 ‖ Dt 22,17 ‖ Jos 2,2.3².4.9,9.23, 14 ‖ Jud 3,24.5,19.23.11,18.18,17. 18 ‖ 1S 9,5.14,25.29,10 ‖ 2S 2,24.3, 23.4,6.5,18.13,35.36.15,18.16,15 ‖ 1R 1,47.5,22.16,6 ‖ 2R 19,3.20, 14 ‖ Jes 7,17.37,3.39,3.42,9.47,9. 49,18.*60,4* ‖ Jer 4,29.12,12.14,3. 32,24.34,10.40,13.46,22.49,9.51, 51 ‖ Ez 11,16.12,16.20,1.23,40.44. 36,20.21.47,9 ‖ Hos 9,7².10 ‖ Ob 5².11 ‖ Zach 6,10 ‖ Ps 69,2.79,1 ‖ Job 6,20 ‖ Ruth 1,22 ‖ Thr 1,10 ‖ Esr 2,2 ‖ Neh 4,6.13,21 ‖ 1Ch 12, 23(24).38(39).14,9.19,3.9 ‖ 2Ch 10,1.11,16.12,3.11.20,1.4.24,17. 24.28,17.29,17.

וּבָאוּ Ex 7,28 ‖ Nu 5,22.24.*27* ‖ Dt 28,2.15.*45* ‖ Jud 6,5 ‖ Jes 2,19.7, 19.27,13.35,10.*51,11*.66,18 ‖ Jer 1,15.17,25.26.22,4.31,12(11).32, 29.38,25 ‖ Ez 7,22.11,18.23,24.47, 8 ‖ Am 6,1 ‖ Hag 2,7 ‖ Zach 8,22. 14,21 ‖ Dan 11,30 ‖ 2Ch 6,32.

וָבָאוּ Eccl 8,10.

בָּאתֶם *2 perf. pl.* Gn 26,27.42, 7.9.12 ‖ Dt 1,20.12,9 ‖ Jud 11,7 ‖ Ez 36,22 ‖ 1Ch 12,17(18).

וּבָאתֶם Gn 45,19 ‖ Dt 4,1.*8,1.11, 8* ‖ Jos 23,12 ‖ 1S 16,5.25,5 ‖ Jer 7, 10.42,15.

בָּאנוּ *1 perf. pl.* Gn 32,7.43, 21.47,4 ‖ Nu 13,37 ‖ Jos 9,6 ‖ 2R 7, 10 ‖ Ps 66,12 ‖ 2Ch 14,10.

בָּנוּ (= בָּאנוּ) 1S 25,8.

וּבָאנוּ 2S 17,12.

בָּא (conf. perf.) *pt.* Gn 33,1.37, 19.30.48,2 ‖ Ex 3,13.18,6.16.19,9. 34,12 ‖ Nu 4,3.22.3.25,6 ‖ Dt 7,1. *11,10.29.23,21.28,21.63.30,16*.9, 5.12,29.18,9.31,16 ‖ Jos 6,1 ‖ Jud 7,17.15,14.19,16 ‖ 1S 9,12.12,12. 13,10.17,43.45².20,41.22,9 ‖ 2S 1, 2.3,22.6,16.11,10.18,31 ‖ 1R 1, 42 ‖ 2R 5,25 ‖ Jes 13,9.14,31.21,1. 9.30,27.62,11.63,1 ‖ Jer 6,22.32,7. 37,4.50,41 ‖ Ez 38,13.43,12 ‖ Joel 2,1 ‖ Zach 2,14.14,1 ‖ Mal 3,1.19 ‖ Ps 41,7.96,13.98,9 ‖ Prv 18,3 ‖ Job 1,16.*17*.18 ‖ Cant 2,8 ‖ Ruth 2,4 ‖ Eccl 1,4.5,2 ‖ Dan 8,5.10,13. 20 ‖ 1Ch 15,29.16,33 ‖ 2Ch 20,2.

וּבָא Jes 19,1.

וָבָא 1S 18,16 ‖ 1R 15,17 ‖ 2Ch 16,1.

הַבָּא Gn 32,14 ‖ Nu 4,23.30.*35. 39.43*.47.19,14 ‖ 1S 4,16.30,23 ‖ 2S 2,23.12,4².20,12 ‖ Jer 47,4 ‖ Ez 46,9 ‖ Mal 3,19 ‖ Ps 118,26 ‖ Prv 6,29 ‖ Dan 9,26.11,16 ‖ Esr 8,15.9, 13 ‖ Neh 9,33 ‖ 2Ch 7,11.13,9.20, 12.22,1.28,9.31,16.

וְהַבָּא Lev 14,46 ‖ 2R 11,8.15 ‖ Ez 46,9 ‖ 2Ch 23,7.14.

וְלַבָּא Zach 8,10 ‖ 2Ch 15,5.

בָּאִים *pl.* Gn 18.11.24,63 ‖ Nu 34,2 ‖ Dt 4,5 ‖ Jos 2,18 ‖ Jud 9,31 ‖ 1S 2,31.9,14 ‖ 2S 19,42 ‖ 2R 3,20. 20,17 ‖ Jes 13,5.39,6 ‖ Jer 4,16.7, 32.*16,14.19,6.23,7.48,12.51,52*.9, 24.*23,5.31,27(26).31(30).33,14. 49,2*.30,3.31,38(37).33,5.44,8.51, 47 ‖ Ez 9,2.20,3.23,40 ‖ Am 4,2.8, 11.9,13 ‖ Zach 2,4 ‖ Esr 9,11 ‖ Neh 6,10².

וּבָאִים Neh 10,30.13,22.

הַבָּאִים Gn 42,5.46,8 ‖ Ex 1,1.14, 28 ‖ Nu 31,14.21 ‖ Jos 2,3 ‖ 1S 2, 14.5,5.11,9 ‖ Jes 27,6 ‖ Jer 7,2.*17, 20.22,2*.13,20.26,2.27,3.28,4.36,

6.9.44,14.28‖Ez 20,29‖Zach 12, 9.*14.16*‖Eccl 2,16‖Esr 3,8.8,35‖ Neh 7,7 ‖ 1Ch 2,55.4,33.12,1 ‖ 2Ch 20,22.28,12.30,25².

וְהַבָּאִים Gn 7,16‖Neh 5,17.

לַבָּאִים Prv 23,30.

בָּאֵי *cs.* Gn 23,10.18‖2R 11,5.9‖ Thr 1,4‖2Ch 23,4.8.

בָּאֶיהָ *suff.* Prv 2,19.

בָּאָה (conf. perf.) *pt. f.* Gn 29, 6.37,25‖1S 25,19‖1R 14,5.6.17 ‖ Jes 66,18‖Jer 10,22 ‖ Ez 1,4.7,5. 6.10.21,12².*39,8*.24,14.30,9.33,3. 33 ‖ Jon 1,3 ‖ Zach 14,18‖ Prv 13,12‖Esth 2,13.14.

וּבָאָה (conf. perf.) Ez 30,4 ‖ Mich 4,8.

הַבָּאָה (conf. perf.) Gn 46,26 ‖ Ruth 4,11‖1Ch 27,1.

בָּאוֹת *pl.* Gn 41,29 ‖ Jes 27,11 ‖ Ez 16,16‖Neh 6,17.

וּבָאוֹת Ez 41,6.

הַבָּאוֹת, הַבָּאֹת Gn 41,35 ‖ Jes 41,22.

בּוֹא, בֹּא *infin.* Gn 39,16.43,25‖ Ex 2,18.17,12.22,25 ‖ Lev 14,48. 25,22 ‖ Nu 32,9‖Dt 4,21‖Jos 10, 27.23,7 ‖ 1S 9,6.15 ‖ 2S 3,35.15, 28 ‖ 1R 14,28.‖ 2R 16,11‖Jes 20, 1 ‖ Jer 27,7.36,29 ‖ Ez 21,32.33, 22².38,18 ‖ Joel 3,4 ‖ Hab 2,3 ‖ Hag 1,2 ‖ Mal 3,23 ‖ Ps 105,19. 126,6‖Job 14,14‖Dan 11,10.13‖ 2Ch 12,11.18,34.25,14.

בְּאוּ (= בּוֹא) Jer 27,18.

הֲבוֹא *interrog.* Gn 37,10.

וּבֹא Jer 17,27.

וָבוֹא, וָבֹא 1R 3,7.22,30 ‖ 2Ch 18,29.

בְּבוֹא, בְּבֹא Gn 42,15 ‖ Nu 33, 40‖Dt 31,11‖1S 30,1‖2S 4,4‖2R 5,18.12,10 ‖ Jer 22,23.28,9 ‖ Ps 51,2.52,2.54,2‖Prv 1,26.27².18,3.

בְּבֹאָה 1R 14,12.

וּבְבוֹא, וּבְבֹא Ex 34,34 ‖ Nu 7, 89‖Ez 46,8.9.

כְּבוֹא, כְּבֹא Gn 12,14‖Ex 33,9‖ Dt 16,6.24,13 ‖ 1S 4,5.5,10 ‖ 2S 17,27‖1R 22,36 ‖ 2R 5,6.6,32.10, 2.7‖Ez 23,44.

וּכְבוֹא, וּכְבֹא Dt 23,12 ‖ Jos 3, 15.8,29.

לָבוֹא, לָבֹא Gn 12,11.15,12.19, 31.31,18.35,16.41,54.48,7 ‖ Ex 12,23.40,35 ‖ Dt 4,34.9,1.11,31. 20,19.30,18‖ Jos 1,11.*18,3*.10,13. 19 ‖ Jud 5,28.9,24.15,1.18,9.19, 15 ‖ 1S 7,13.20,9.23,7.10 ‖ 2S 14, 29².15,2.17,17.19,4 ‖ 1R 11,17 ‖ 2R 6,23.7,5.6‖Jes 2,21.13,22.30, 29.56,1.59,14 ‖ Jer 36,5.40,4².41, 17. 42,15.17.22. 44,12. 46,13. 48, 16‖Ez 16,33.21,24.25.22,3.36,8 ‖ Jon 1,3.3,4 ‖ Ps 71,3 ‖ Job 2,11‖ Esth 1,12. 2,12.*15*.13. 4,2.8.11 ‖ Dan 11,17 ‖ Neh 4,2. 9,15.23 ‖ 1Ch 9,25.12,31(32).24,19 ‖ 2Ch 7,2.13,13.20,10.11.22,7.30,1.5.

לְבוֹא, לְבֹא Nu 13,21.34,8 ‖ Jos 13,5‖Jud 3,3‖Ez 47,15.20.48,1 ‖ 1Ch 5,9.13,5‖2Ch 26,8.

וְלָבוֹא Dt 31,2 ‖ Jos 14,11 ‖ 1R 13,16‖2Ch 33,14.

מִלְּבוֹא 1R 8,65‖2R 14,25‖Am 6, 14‖2Ch 7,8.

מִבּוֹא, מִבֹּא Gn 24,62‖1S 25,26. 33‖2R 23,11‖Jes 23,1.24,10.

בּוֹאִי, בֹּאִי *suff.* Gn 48,5‖Jud 6, 18 ‖ 1S 10,8 ‖ 1R 22,27 ‖ 2R 18, 32‖Jer 36,17.

בְּבֹאִי Gn 48,7‖Ez 43,3.

כְּבֹאִי Gn 44,30.

בֹּאֵנוּ Ex 10,26.

בּוֹאֲךָ, בּוֹאֲךָ Gn 19,22‖ Jud 6,4. 11,33 ‖ 1S 15,7.16,4.17,52.27,8. 29,6‖2S 5,25.15,20‖1R 2,13‖Jes 14,9.

וּבוֹאֲךָ, וּבוֹאֲךָ, וּבֹאֲךָ 1S 29,6 ‖ 2R 19,27‖Jes 37,28‖Ps 121,8.

בֹּאֲכָה Gn 10,19².30.13,10.25,18‖ 1R 18,46.

בְּבֹאֲךָ, בְּבֹאֲךָ Dt 28,6.19‖2S 3, 13.

כְּבֹאֲךָ 1R 10,5‖Jer 51,61.

בֹּאֲכֶם Dt 1,31.*9,7.11,5*.

בְּבֹאֲכֶם Lev 10,9‖Nu 15,18‖ Je 42,18.

כְּבֹאֲכֶם Jos 3,8 ‖ Jud 18,10 ‖ 1S 9,13.

בּוֹאוֹ, בֹּאוֹ Ex 33,8.34,35 ‖ 1S 9, 13.16,11.19,23 ‖ 2S 5,13 ‖ Ez 44, 27‖Mal 3,2.

בְּבוֹאוֹ, בְּבֹאוֹ Gn 33,18.*35,9* ‖ Ex 28,29.*35*.30 ‖ Lev 16,17.23 ‖ Jud 3,27‖2S 1,2 ‖ 2R 4,10.9,17 Ez 10,3. 26,10.42,9 ‖ 1Ch 12,19 (20)‖2Ch 23,7.

וּבְבֹאוֹ 2R 11,8 ‖ Dan 8,17 ‖ 2Ch 22,7.

בְּבוֹאָהּ, בְּבֹאָהּ Jos 15,18 ‖ Jud 1,14‖Ez 24,24.

וּבְבֹאָהּ Ez 33,33‖Esth 9,25.

כְּבֹאָהּ 1R 14,5.

בֹּאָם Gn 34,5‖Ex 16,35²‖ Nu 10, 21.

בְּבוֹאָם, בְּבֹאָם Ex 28,43.*30,20*. *40,32*‖1S 16,6.18,6‖Ez 42,14.44, 17.21.46,10 ‖ Esr 2,68 ‖ 2Ch 20, 10.

כְּבוֹאָם, כְּבֹאָם 2R 6,20‖Jer 41,7.

לְבוֹאָם Jud 20,10‖Esr 3,8.

בְּבוֹאָן, בְּבֹאָן Gn 30,38 ‖ Ez 42, 12.

בּוֹאָנָה, בֹּאָנָה Jer 8,7 ‖ Ruth 1, 19.

כְּבוֹאָנָה Ruth 1,19.

בּוֹא, בֹּא *imper.* Gn 7,1. 16,2. 24,31.30,3.38,8‖Ex 6,11.7,26.9,1. 10,1 ‖ 2S 14,32.16,21 ‖ 1R 1,42 2R 5,5 ‖ Jes 2,10.22,15.26,20.30, 8 ‖ Jer 40,4‖ Ez 3,4.11.24.8,9.10. 2‖2Ch 25,8.

וּבֹא Esth 5,14.

בֹּאָה־ 1R 13,7.

וָבֹאָה 1S 20,21.

בֹּאוּ *pl.* Gn 45,17‖Nu 21,27 ‖ Dt 1,8 ‖ Jos 6,22 ‖ Jud 9,15 ‖ 1R 20, 33‖2R 10,25 ‖ Jer 35,11.41,6.50, 5.26.51,10 ‖ Ez 33,30 ‖ Joel 1,13. 4,13‖Am 4,4‖Ps 95,6.100,2.4.

וּבֹאוּ Gn 45,18‖Dt 1,7‖2R 10,6 ‖ Jer 49,14 ‖ Ps 96,8 ‖ Job 17,10 ‖ 1Ch 16,29‖2Ch 30,8.

וָבֹאוּ Jes 45,20‖Ez 39,17‖Joel 4, 11.

בּוֹאִי, בֹּאִי *f. s.* 2S 13,11‖1R 14, 6.17,13‖Ez 37,9‖Nah 3,14.

וּבוֹאִי, וּבֹאִי Gn 19,24‖1R 1,13‖ Jes 47,5‖Cant 4,16.

אָבוֹא, אָבֹא *1 impf.* Gn 33,14. 38,16‖Ex 20,24 ‖ 1S 29,8‖ 2S 11, 11‖1R 1,14.13,8‖Ez 38,11 ‖ Hos 11,9‖ Mal 3,24 ‖ Ps 5,8.26,4.42,3. 66,13.71,16.73,17.118,19.132,3 ‖ Job 23,3 ‖ Esth 4,16 ‖ Neh 2,7.8. 6,11.

וְאָבוֹא 2S 17,2‖Jes 37,24.

וָאָבוֹא, וָאָבֹא Gn 24,42 ‖ Ez 3, 15.8,10.16,8‖Neh 2,9.11.15.13,7.

אָבֹאָה Jud 15,1.

וְאָבוֹאָה Gn 29,21‖2R 19,23 ‖ Ps 43,4‖2Ch 1,10.

תָּבוֹא, תָּבֹא *2 impf.* Gn 15,15. 24,41.27,33.30,16.33.38,16 ‖ Ex 23,27‖Dt 1,37.17,14.21,13.23,25. 26.24,10.26,1.27,3.31,7.32,52 ‖ Jud 17,9.19,17 ‖ 1S 10,5 ‖ 2S 1,3. 5,6 ‖ 1R 22,25 ‖ Jer 16,5.8.20,6. 34,3 ‖ Ez 38,8.9‖ Ob 13‖Jon 1,8‖ Ps 101,2.143,2 ‖ Prv 4,14.22,24. 23,10.27,10 ‖ Job 1,7.2,2.5,26.38, 11‖1Ch 11,5‖2Ch 18,24.

תָּבוֹאִי *2 f.* Cant 4,8‖Ruth 3,17.

וַתָּבוֹא (=וַתָּבוֹאִי) Ez 22,4.

וַתָּבֹאתִיK., **וַתָּבֹאת**Q. 1S 25,34.

יָבוֹא, יָבֹא *3 impf.* Gn 32,9.12. 49,10 ‖ Ex 18,15.23.21,3.22,8.29, 30‖ Lev 11,34.14,8.36^2.48.16,2.3. 26.*28*.21,11.23‖Nu 6,6.8,24.19,7. 20,24.27,17.31,23^2‖ Dt 1,38.18,6. 22. 19,5. 23,2.3^2.4^2.9.11.12. 25,5. 29,21 ‖ Jos 6,19 ‖ Jud 4,20.13,8. 12.17.14,18 ‖ 1S 2,34.36. 9,6.21, 16.26,10‖ 2S 5,6.8.6,9.15,4.37.18, 27 ‖ 1R 14,13‖ 2R 5,8.6,32.19,32. 33^2‖ Jes 1,23.3,14.5,26.7,24.13,6. 30,13.32,10. 35,4. 37,33.34.40,10. 41,3.45,24.52,1.57,2. 59,19.60,13. 20.66,7.15.23‖Jer 4,12.6,26‖ Jer 17,6.8.15. 21,13. 36,29. 37,19. 46, 18.49,4.36.51,48‖Ez 20,38.24,26. 44,2.3.9.25.46,8.10.47,9^2 ‖ Hos 7, 1.9,4.10,12.13,15‖Joel 1,15‖ Am 5,9‖Mich 1,15.5,4.5.7,12‖Hab 1, 9.2,3.3,3.16 ‖ Zeph 2,2^2 ‖ Zach 9, 9 ‖ Mal 3,1 ‖ Ps 37,13.50,3.55,6. 71,18.121,1.126,6‖Prv 6,15.7,20. 22 ‖ Job 3,6.25.5,21.13,16.22,4. 41,5.8 ‖ Cant 4,16 ‖ Thr 4,12 ‖ Esth 4,11.5,4.8.6,5 ‖ Dan 11,13. 24 ‖ Esr 10,8.14 ‖ Neh 6,11.13,1. 19‖2Ch 19,10.23,6.19.25,7.

וְיָבוֹא, וְיָבֹא 1S 4,3‖Jes 26,2.41, 25‖Jer 48,8‖Hos 6,3‖Ps 24,7.9 ‖ Job 21,17‖Dan 11,7^2.15.

וַיָּבוֹא, וַיָּבֹא

השבעים קורין בש״א כ׳ ל״ח וַיָּבֹא; וי״נ במ״א כ״ב ל״ז: וַיָּבֹא שמרון.

Gn 7,7.13,18.14,13. 16,4. 20,3. 23, 2.24,30.32. 25,29. 27,18. 29,23.30. 30,4.16. 31,24.33^2.33,18.34,20.35, 6.27.37,14.38,2.18.39,11.40,6.41, 14.43,26.30.44,14.46,1.47,1 ‖ Ex 3,1.7,10.*10,3*.23. 8,20. 14,20. 17,8. 18,5.12.19,7.24,3.18 ‖ Lev 9,23 ‖ Nu 13,22. 17,8.23. 20,6. 21,7.23. 22,9.*20*.23,17. 25,8 ‖ Dt 32,44 ‖ Jos 10,9.11,7.21 ‖ Jud 3,22.4,22. 6,11. 7,13^2.19. 8,4.15. 9,5.26.52 ‖ Jud 11,16.18.34.13,9.11. 16,1.17, 8.18,20. 19,10.15.29. 21,2 ‖ 1S 2, 27.3,10.4,3.12.13.14.10,13.14,26. 15,5.13. 16,4. 21. 17,20.22. 18,13. 19,18.22.20,1.37.38.21,2.11. 22,5. 24,4^2.26,5.7.27,9.30,3.21.26 ‖ 2S 3,20.24. *14,33*.35. 5,20. 7,18. 9,6. 10,14.17. 11,7.22. 12,1.4. 20^2.24. 13,6.24. 14,31.33. 15,13.37. 16,14. 22.17,6.18,9.19,6.9.16.20,3.24,13. 18‖1R 1,23.53.2,13.30.3,15. 7,14. 12,3.21.13,11.29. 16,10.18. 17,10. 19,3.4.9. 20,30.43. 21,4. 22,15.30. 37 ‖ 2R 1,13.4,11.32.33.39.5,4.9. 15. *8,9*.24. 8,7.14. 9,5.6.19.30.34. 10,8.12.17.23. 14,13. 15,14. 16,12. 17,28.18,37.19,1.20,1.14. 22,9.34. 24,11 ‖ Jes 36,22.37,1.38,1.39,3 ‖ Jer 19,14.26,21.32,8.36,14.38,11. 40,6 ‖ Ez 10,2.6.14,1.23,44.36,20. 40,6 ‖ Ps 105,23.31.34‖ Prv 11,2. 8‖Job 1,6.2,1.3,26.30,26^2 ‖ Ruth 3,7.15.4,13 ‖ Esth 4,2.9.5,5.10.6, 6.7,1 ‖ Dan 8,6.17 ‖ Esr 7,8‖Neh 1,9 ‖ 1Ch 7,23.17,16.18,5.19,15. 17.20,1.21,4.11.21 ‖ 2Ch 1,13.10, 3.12.11,1.12,4. 14,8.18,14. 20,25. 21,12.26,16.17. 28,20. 32,1.21.35, 22.

וַיָּבֹזK., **וַיָּבוֹא**Q. 1R 12,12.

שֶׁיָּבוֹא Eccl 2,12.

יְבוֹאֻנוּ *suff.* Jes 28,15.

יְבוֹאֶנּוּ, יְבֹאֶנּוּ Prv 28,22 ‖ Job 15,21.

תָּבוֹא, תָּבֹא *3 impf. f.* Gn 41, 50.49,6 ‖ Ex 1,19 ‖ Lev 12,4 ‖Dt 24,15 ‖ 2S 13,5.6 ‖ 1R 10,22.13, 22‖Jes 7,25.10,3.48,5 ‖ Jer 2,3.5, 12.6,20.23,17.51,60 ‖ Ez 7,26.24, 16‖Mich 3,11 ‖ Ps 18,7.37,15.49, 20.79,11.88,3.102,2.119,170‖Prv 2,10.3,25.24,25.26,2 ‖Job 3,7.24. 4,5.6,8.27,9. 28,20. 29,13. 37,9 ‖ Thr 1,22 ‖ Esth 1,19.2,14 ‖ Dan 11,6‖2Ch 20,9.

תָּבוֹאתָה Dt 33,16.

הֲתָבוֹא *interrog.* 2S 24,13.

וְתָבֹא Jes 47,11.

וְתָבוֹאָה Jer 5,19.

וַתָּבוֹא, וַתָּבֹא

השבעים קורין בש״ב כ׳ כ״ב: וַתָּבֹא האשה.

Gn 8,11.19,33‖Jud 4,21.9,57.13, 6.19,14.26‖1S 25,36.28,21‖ 2S 8, 5.11,4.20,22‖ 1R 1,15.*2,19*.28.10, 1.2^2.14,4.17.21,5 ‖ 2R 4,7.25.*27*. 36.37.11,13.16. 24,10.*25,2* ‖ Jer 52,5 ‖ Ez 2,2.3,24.33,4.6.37,10 ‖ Jon 2,8 ‖ Ps 109,18 ‖ Job 37,8 ‖ Ruth 2,3.7.18.3,7.16 ‖ 2Ch 9,1^2. 23,12.15.30,27.

תְּבוֹאֵנִי *suff.* Ps 36,12.

תְּבוֹאָתְךָ Job 22,21.

תְּבוֹאֵךְ [תְּבוֹאָךְ] Ez 32,11.

תְּבוֹאֶנּוּ Prv 10,24.11,27‖Job 20, 22.

תְּבוֹאֵהוּ Ps 35,8.

וַתְּבוֹאֵהוּ Ps 109,17.

נָבוֹא, נָבֹא *1 impf. pl.* Gn 20,13.37,10‖Dt 1,22‖2R 7,4.12‖Jer 2,31.42,14 ‖ Job 9,32 ‖ Neh 4,5.

נָבוֹאָה Ps 132,7.

וְנָבוֹא Jer 8,14.35,11.

וַנָּבוֹא, וַנָּבֹא Dt 1,19‖1S 10,14‖Esr 8,32.

וְנָבוֹאָה 2R 7,9‖Jer 4,5.

תָּבֹאוּ *2 impf. pl.* Ex 12,25 ‖ Lev 14,34.19,23.23,10.*25,2* ‖ Nu 10,9.14,30.15,2.31,34 ‖ Jos 9,8 ‖ Jud 18,10 ‖ 1R 11,2 ‖ Jes 1,12 ‖ Jer 42,19.43,2 ‖ Hos 4,15‖Am 5,5.

וַתָּבֹאוּ Dt 29,6‖Jos 24,6.11 ‖ Jer 2,7.

יָבוֹאוּ, יָבֹאוּ *3 impf. pl.*

י״נ בישעיה ס׳ ה׳: חֵיל גוים יוּבָא לָךְ.

Gn 6,4.20‖Ex 35,10‖Nu 4,15.19.20.8,15.27,21.32,6‖Dt 1,39.30,1‖Jud 6,5.21,22‖1S 31,4 ‖ 2S 15,6‖1R 11,2‖2R 13,20.20,14‖Jes 39,3.47,13.49,12. 60,4.5.6 ‖ Jer 6,3.16,19. 17,19. 31,9(8). 40,10. 50,4.51,53 ‖ Ez 13,9.44,16 ‖ Hos 13,13 ‖ Joel 2,9 ‖ Hab 1,8 ‖ Zach 6,15.8,20 ‖ Ps 22,32.63,10.65,3.69,28.86,9.118,20 ‖ Prv 18,6 ‖ Job 19,12 ‖ Thr 1,10.5,4 ‖ Eccl 12,1 ‖ 1Ch 10,4.12,22(23).23,6‖2Ch 32,4.

יְבֹאוּן Ps 95,11.

וַיָּבוֹאוּ, וַיָּבֹאוּ Gn 7,15.11,31.12,5.14,7.19,1.3.22,9.26,32.34,25.42,5.6.29.45,25.46,6.28.47,15.18. 50,10 ‖ Ex 2,17.5,15.14,22.23.15,23.27.16,1.22.18,7.19,2.35,21.22.36,4 ‖ Nu 13,23.26.20,1.22.22,7.*16*.14.39.32,2.33,9‖Dt 1,24‖Jos 2,1.22.23. 3,1. 6,11.23. 8,11.19. 9,17.10,20. 11,5. 18,9. 22,10. 15 ‖ Jud 6,5.9,27.46.14,5.18,2.7.8.13.15.27.20,26.34 ‖ 1S 1,19.7,1.8,4.10,9.10.11,4.9.11.14,20.19,16. 22,11.25,9.12.40.26,1.28,4.8.30,9.31,7.8.12 ‖ 2S 2,4.29.4,5.7.5,1.3.6,6.10,2.14.16. 17,18.20. 20,14.15. 23,13.24,6².7.8 ‖ 1R 1,32.5,14.8,3.9,28.11,18².12,3.21.13,25.20,32. 21,13 ‖ 2R 2,4.15.3,24.6,4.14.7,5.8³.10.10,21².24.11,9.18.19.14,13.18,17².19,5.25,23.26 ‖ Jes 37,5 ‖ Jer 8,16.32,23.36,20.38,27.39,3.40,8.12.41,5.43,7² ‖ Ez 9,2.23,17.39 ‖ Hag 1,14‖Zach 2,4‖Job 1,6.2,1.11.42,11 ‖ Ruth 1,2 ‖ Dan 2,2 ‖ Neh 9,24 ‖ 1Ch 4,41.7,22.10,7.8.11,3. 12,16(17). 13,9.19,2.7.15 ‖ 2Ch 5,4.8,18.15,12.18,29.20,2.28.23,2.17.20.24,23. 29,15.16.18.30,11.31,8.34,9.

וְיָבוֹאוּ, וְיָבֹאוּ Ex 14,16.17 ‖ Dt 10,11 ‖ Jos 18,4 ‖Jes 13,2‖Jer 3,18‖Ez 33,31.

יְבֹאוּנִי *suff.* Ps 119,77.

וִיבֹאֻנִי Ps 119,41.

תָּבֹאןָ *3 pl. f.* Gn 30,38.

תְּבוֹאנָה 1S 10,7 ‖ 1R 3,16 ‖ Jes 44,7‖2Ch 9,21.

וַתָּבֹאנָה Gn 41,21 ‖ Ex 2,16.18 ‖ Jes 48,3.

וַתְּבוֹאֶינָה K., וַתָּבֹאנָה Q. Esth 4,4.

וְתָבוֹאנָה Jes 47,9‖Jer 9,16.

תְּבֹאֶינָה 1S 10,7‖Ps 45,16.

וּתְבוֹאֶינָה Jer 9,16.

הֵבִיא *Hi. 3 perf.* Gn 4,4.39,14.46,7‖Jud 12,9 ‖ 1S 25,27‖ 1R 9,9.10,11 ‖ 2R 5,20 ‖ Jer 23,8 ‖ Job 12,6.42,11‖Thr 3,13‖ Dan 1,2‖2Ch 7,22.36,7.18.

וְהֵבִיא Lev 4,4.5.16.23.*5,11*.28.5,6.*15. 19,21*.7.8. 18. 14,23. 16,12.15‖Nu 5,15².6,12.14,8.

הֱבִיאַנִי *suff.* Dt 9,4 ‖ Ez 40,2 ‖ Cant 1,4.2,4.

הֱבִיאֲךָ Jud 18,3.

וֶהֱבִיאֲךָ Ex 23,23‖Dt 30,5.

הֱבִיאוֹ Lev 17,4‖Ps 78,71.

וֶהֱבִיאָהּ Lev 2,2.5,12.

הֵבִיאָה *3 f.* 1S 25,35 ‖ Esth 5,12‖2Ch 9,12.

וְהֵבִיאָה Lev 15,29.

הֵבֵיאתָ, הֵבֵאתָ *2 perf.*

י״נ באיכה א׳ כ״א: הֵבֵא אֶת־יוֹם קָרָאתָ.

Gn 20,9.39,17‖Ex 32,21 ‖ 1S 20,8‖Jes 43,23‖Thr 1,21.

וְהֵבֵיאתָ, וְהֵבֵאתָ Gn 26,10.27,10 ‖ Ex 18,19.25,14.26,11.33.40,4²‖Lev 2,8‖2S 9,10‖2R 9,2.

הֲבִיאֹתָנִי *suff.* 2S 7,18 ‖ 1Ch 17,16.

הֲבִיאֹתָנוּ Nu 16,14.

הֲבֵאתָנוּ Ps 66,11.

וַהֲבֵאתָהּ Dt 21,12.

וַהֲבֵאתוֹ 2S 14,10.

וַהֲבוֹאתָם Jer 35,2.

הֵבֵאתִי *1 perf.* Gn 31,39‖Dt 26,10‖ Jer 15,8.32,42.44,2.49,8 ‖ Ez 14,22².

וְהֵבֵיאתִי, וְהֵבֵאתִי

לר״ק האי דבראשית תקון סופרים הוא מן וְהֵבֵאתִי (נקבה נוכחת ביו״ד נוספת).

Gn 27,12‖Ex 6,8 ‖ Lev 26,25.36.41‖Nu 14,31 ‖ Jer 3,14.36,31.49,36.37‖Ez 7,24.12,13.20,35.37.36.24.37,12.21 ‖ Am 8,9 ‖ Zach 8,8.13,9.

וְהֵבִיאוֹתִי K., וְהֵבֵאתִי Q. Jer 25,13.

וַהֲבִיאוֹתִיךָ *suff.* Ez 38,16.39,2.

הֲבִיאֹתִיו Gn 43,9‖Jes 48,15.

וַהֲבִיאֹתִיו Nu 14,24‖1S 1,22.

שֶׁהֲבֵיאתִיו Cant 3,4.

וַהֲבִיאוֹתִיהוּ Ez 17,20.

הֲבִיאֹתִיהָ 2R 19,25.

הֲבֵאתִיהָ Jes 37,26.

וַהֲבִיאוֹתִים Jes 56,7 ‖ Jer 25,9 ‖ Ez 34,13‖Neh 1,9.

וַהֲבֵאתִים Ez 23,22.

הֵבִיאוּ *3 pl.* Gn 43,2.46,32 ‖ Ex 35,21.22.23.24².27.29.36,3² ‖ Nu 15,25‖Jud 7,25‖ 1S 10,27 ‖ 2S 3,22‖2R 10,8‖Neh 3,5.13,12 ‖ 1Ch 22,4(3) ‖ 2Ch 9,10².15,11.24,14.29,32.31,5.6.

וְהֵבִיאוּ Lev 4,14.14,42 ‖ Jes 49,22.66,20.

הֲבָאוּךָ *suff.* Ez 27,26.
הֱבִיאֻהוּ 2Ch 28,27.
הֱבִיאוּם 1S 15,15 ‖ 1Ch 11,19.
וֶהֱבִיאוּם, וֶהֱבִיאֻם Lev 17,5 ‖ Jes 14,2 ‖ Jer 20,5.
הֲבֵאתֶם *2 perf.* Nu 20,4 ‖ 1S 21,16 ‖ Joel 4,5.
וַהֲבֵאתֶם Lev 23,10 ‖ Dt 12,6 ‖ Jos 18,6 ‖ Jer 17,21 ‖ Hag 1,8.9 ‖ Mal 1,13².
וַהֲבִיאוֹתֶם 1S 16,17.
הֲבִיאֻנֻם *1 pl. suff.* Nu 32,17.
מֵבִיא *pt.* Gn 6,17 ‖ Ex 10,4 ‖ Lev 18,3.*20.22* ‖ Nu 14,3.15,18 ‖ 1R 14,10 ‖ 2R 10,24.21,12.22,16.20 ‖ Jer 4,6.5,15.6,19.11,11.19,3.31,8(7).32,42.35,17.42,17.45,5.49,5.51,64 ‖ Ez 6,3.26,7.28,7.29,8.37,5 ‖ Zach 3,8 ‖ 2Ch 34,24.28.
מֵבִי K., מֵבִיא Q. 1R 21,21 ‖ Jer 19,15.39,16.
הַמְּבוֹא K., הַמֵּבִיא Q. Ez 42,9.
וְהַמֵּבִי, וְהַמֵּבִיא 2S 5,2 ‖ 1Ch 11,2.

כְּמֵבִיא

(אולי הוא רמז על־האות המספר במ״ב ו׳ ו׳: ויקצב עץ... ויצף הברזל).

Ps 74,5.

מְבִיאֲךָ *suff.* Dt 8,7.
מְבִיאִים, מְבִאִים *pl.* 1R 10,25. 17,6 ‖ Jer 17,26.33,11 ‖ Neh 13,16 ‖ 1Ch 12,40(41) ‖ 2Ch 9,14².24. 17,11².32,23.
וּמְבִיאִים Neh 13,15².
הַמְּבִיאִים Neh 10,32.
וּמְבִאֵי *cs.* Jer 17,26.
וּמְבִיאָהּ *suff.* Dan 11,6.
וְהָבֵא *infin. abs.* Hag 1,6.

הָבִיא *infin. cs.*

המסורה חִברה לו גם הבי דמטפחת דדות נ׳ ט״ו, אך באמת שרשו יָהַב.

Gn 18,19 ‖ Dt 6,23 ‖ 2S 17,14 ‖ Jes 1,13 ‖ Jer 17,24 ‖ Ez 20,15.

לְהָבִיא Gn 27,5 ‖ Ex 35,29.36,5 ‖ Nu 14,16.20,5 ‖ Dt 29,26 ‖ 1S 9,7. 27,11 ‖ 2R 12,5 ‖ Jes 60,9.11 ‖ Jer 41,5 ‖ Ez 38,17 ‖ Job 34,28 ‖ Esth 1,11.*17*.3,9.6,1.14 ‖ Dan 1,3.9,12 ‖ Esr 3,7.8,17.30 ‖ Neh 8,1.10,35.*37*.11,1 ‖ 1Ch 13,5. 22,19(20) ‖ 2Ch 24,6.9.
לָבִיא (= לְהָבִיא) Jer 39,7 ‖ 2Ch 31,10.
וּלְהָבִיא Dan 9,24 ‖ Neh 10,36.
מֵהָבִיא Ex 36,6.
בַּהֲבִיאִי *suff.* Ez 20,42.32,9.
הֲבִיאֲךָ 2S 3,13.
לַהֲבִיאֲךָ Dt 4,38.
וְלַהֲבִיאֲךָ Ex 23,20.
הֲבִיאֲכֶם Lev 23,14.15.
בַּהֲבִיאֲכֶם Ez 44,7.
לַהֲבִיאָם Dt 9,28 ‖ Dan 1,18 ‖ Neh 12,27.
הָבֵא, הָבִיא *imper.* Gn 43,16 ‖ Ex 4,6 ‖ 1S 20,40.
הָבִיא Jer 17,18.
הָבִיאָה Gn 27,7 ‖ Am 4,1 ‖ Prv 23,12.
וְהָבִיאָה Gn 27,4.
הָבִיאוּ *pl.* Gn 42,19 ‖ Jes 16,3 ‖ Jer 27,12 ‖ Mal 3,10.
וְהָבִיאוּ Gn 42,34 ‖ Ex 32,2 ‖ Am 4,4 ‖ Neh 8,15 ‖ 1Ch 21,2 ‖ 2Ch 29,31.
הָבִיאִי *f. sg.* 2S 13,10 ‖ Jes 16,3. 43,6.
אָבִיא *1 impf.* Ex 11,1 ‖ 1R 21,29 ‖ Jes 43,5.60,17².66,4 ‖ Jer 11,23.23,12.48,44.49,32 ‖ Ez 5,17. 11,8.14,17.33,2 ‖ Zeph 3,30 ‖ 1Ch 13,12.
אָבִי (= אָבִיא) 1R 21,29 ‖ Mich 1,15.
וָאָבִיא, וָאָבָא Ex 19,4 ‖ Jud 2,1 ‖ 1S 15,20 ‖ Jer 2,7.11,8.35,4.
וָאָבָאָה K., וָאָבָא Q. Jos 24,8.
אֲבִיאֲךָ *suff.* Cant 8,2.
אֲבִיאֶנּוּ Gn 42,37.*44,32* ‖ Dt 31,20.21.
אֲבִיאֶנָּה Jes 46,11.
אֲבִיאֵם Zach 10,10.
וַאֲבִיאֵם 1S 1,10 ‖ Ez 20,10.28.

תָּבִיא *2 impf. m.* Gn 6,19 ‖ Ex 23,19.*34,26* ‖ Dt 7,26.23,19.26,2. 31,23 ‖ 1S 17,18 ‖ Jes 58,7 ‖ Jer 18,22 ‖ Job 14,3.
תְּבִיאֵנִי *suff.* 1S 20,8.
תְּבִאֵהוּ Jer 13,1.
תְּבִיאֶנּוּ Dt 33,7.
תְּבִיאֶנָּה Lev 6,14.
וַתְּבִיאֵם Neh 9,23.
תְּבִאֵמוֹ Ex 15,17.
יָבֵא, יָבִיא *3 impf.* Lev 4,32. 5,25.7,29 ‖ Nu 6,10.13 ‖ Jos 23,15 ‖ Jes 7,17 ‖ Jer 27,11 ‖ Ps 78,29 ‖ Cant 8,11 ‖ Eccl 12,14 ‖ Dan 11,8 ‖ 2Ch 24,11.
וַיָּבִיא Neh 8,2.
וַיָּבִיא Ez 40,3.
וַיָּבֵא Gn 2,19.4,3.8,9.27,14.25.31. 33.29,23.30,14.37,2.43,17.*24*.47,7.14 ‖ Ex 4,6.37,5.*38,7*.40,21 ‖ Jos 24,7 ‖ 1S 18,27.19,7 ‖ 2S 14,23 ‖ 1R 2,40.7,51.15,15.20,29 ‖ 2R 4,42.5,6.11,4.17,24.20,20.23,8 ‖ Jes 31,2 ‖ Jer 40,3 ‖ Ez 8,7.14.16.17, 12.13.40,1 ‖ Ps 105,40 ‖ Esth 5,10 ‖ Neh 13,18 ‖ 1Ch 4,10 ‖ 2Ch 5,1.15,18.25,14.29,4.33,11.34,16.
וַיְבִיאֵנִי *suff.* Ez 40,17.28.32.35. 48.41,1.42,1.44,4.46,19.
וַיְבִאֵנוּ Dt 26,9.
יְבִיאֲךָ, יְבִאֲךָ Ex 13,5.11 ‖ Dt 6,10.*11,29*.7,1 ‖ Eccl 11,9.
יְבִיאֶנּוּ Lev 7,30. 17,9 ‖ Prv 21,27 ‖ Eccl 3,22.
יְבִאֵהוּ Ex 22,12.
וַיְבִיאֵהוּ Gn 29,13 ‖ Jud 19,21 ‖ 1S 16,12.17,54.57 ‖ 2R 4,20.25,7 ‖ Jer 37,14.52,11 ‖ Ez 17,4 ‖ 2Ch 25,23.36,4.10.
יְבִיאֶהָ Ex 35,5.
וַיְבִיאֶהָ Gn 2,22.24,67 ‖ 1R 3,1 ‖ Dan 9,14.
יְבִיאֶנָּה Lev 4,32.
יְבִיאֵם Nu 27,17.
וַיְבִיאֵם 1S 9,22 ‖ 2S 8,7 ‖ 2R 24,

16 || Jer 24,1.28,3 || Ps 78,54 || Dan 1,2.18 || 1Ch 5,26.18,7.

תָּבִיא *3 impf. f.* Lev 12,6 || Prv 31,14.

וַתָּבֵא 2S 13,10 || Ez 8,3.11,1.

וַתְּבִאֵנִי *suff.* Ez 11,24.43,5.

וַתְּבִיאֵהוּ Ex 2,10 || Jud 19,3 || 1S 1,24

נָבִיא *1 impf. pl.* 1S 9,7 || Thr 5,9 || Neh 10,38.

וְנָבִא Ps 90,12.

וּנְבִיאֵם *suff.* 2Ch 2,15.

תָּבִיאוּ *2 pl.* Gn 42,20 || Lev 23, 17 || Nu 20,12 || Dt 12,11 || 1S 21, 15 || 2Ch 28,13.

יָבִיאוּ, יָבִאוּ *3 pl.* Ex 16,5.18, 22 || Lev 10,15.17,5 || Nu 18,13 || 1R 5,8 || Jes 66,20 || Esth 6,8 || Neh 10,40.

יְבִיאוּן Ex 18,26.

וַיָּבִיאוּ, וַיָּבִאוּ Gn 19.10.37,28.32. 43,26.47,17 || Ex 32,3.35,25.39, 33 || Lev 24,11 || Nu 7,3.31,12.54 || Jud 21,12 || 1S 1,25.5,2.7,1 || 2S 4, 8.6,17.23,16 || 1R 1,3.3,24.8,6.9, 28 || Esr 8,18 || Neh 8,16 || 1Ch 11, 18.16,1 || 2Ch 5,7.8,18.24,10.28,5. 8,29,21.31.30,15.31,12.

יְבִיאוּנִי *suff.* Ps 43,3.

יְבִאֻהוּ Ez 19,9.

וַיְבִיאֻהוּ Jud 1,7 || 1S 5,1 || 2R 23, 30 || Jer 26,23 || Ez 19,4.9 || 2Ch 22,9.

יְבִיאוּם 1Ch 9,28.

וַיְבִיאוּם Jos 7,23 || 1Ch 10,12 || 2Ch 25,12.28,15.

תְּבִיאֶינָה *3 impf. pl. f.* Lev 7, 30.

הוּבָא *Ho. 3 perf.* Lev 10,18. 16,27.

וְהוּבָא Ex 27,7 || Lev 13,2.9.*14*,2.

הֻבָאת *3 perf. f.* Gn 33,11.

הֻבָאתָה *2 perf.* Ez 40,4.

הוּבְאוּ *3 perf. pl.* Gn 43,18.

הַמּוּבָא *pt.* 2R 12,10.14. 22,4 || 2Ch 34,9.14.

מוּבָאִים *pl. m.* Gn 43,18 || Ez 23, 42.30,11.

מוּבָאוֹת *pl. f.* Ps 45,15.

יוּבָא *3 impf.* Lev 6,23.11,32 || 2R 12,5.17 || Jer 10,9.

יוּבָאוּ [יוּבְאוּ] *3 impf. pl.* Jer 27,22.

מָבוֹא

ingressus; introitus, aditus; occasus (solis), occidens.

מקום הכניסה, ובהשאלה לשקיעת החמה; ובא הקרי מוּבָאֲךָ וּמוּבָאָיו, ת׳ הכתיב מְבוֹאֲךָ וּמְבוֹאָיו, כדי לְזַוֵּג עם מוֹצָאֲךָ וּמוֹצָאָיו.

Jer 38,14.

הַמָּבוֹא Ez 42,9 || 1Ch 9,19.

בַּמָּבוֹא Ez 46,19 || 2Ch 23,13.

מְבוֹא *cs.* Dt 11,30 || Jos 1,4.23, 4 || Jud 1,24.25 || 2R 11,16.16,18 || Zach 8,7 || Prv 8,3 || 2Ch 23,15.

כִּמְבוֹא־ Ez 33,31.

לִמְבוֹא Ez 44,5 || 1Ch 4,39.

מְבוֹאוֹ, מְבֹאוֹ *suff.* Mal 1,11 || Ps 50,1.104,19.113,3.

מְבוֹאֲךָ [מְבֹאֶךָ] K. 2S 3,25.

מְבוֹאֹת *pl. I* Ez 27,3.

כִּמְבוֹאֵי [מְבוֹאִים] *pl. II cs.* Ez 26,10.

מוּבָאֲךָ [מוּבָא] Q. *suff.* 2S 3,25.

וּמוּבָאָיו [מוּבָאִים] *pl. suff.* Ez 43,11.

בִּאָה] בַּבִּאָה]

introitus.

Ez 8,5.

תְּבוּאָה

proventus, lucrum, quaestus.

תוצאות הארץ, פִּרְיָהּ ויבוּלָהּ, ובהשאלה גם על מוצא שפתים; ועי׳ הערתנו לשם יְבוּל.

Ps 107,37 || Eccl 5,9.

הַתְּבוּאָה Lev 25,21.22.

תְּבוּאַת *cs.* Lev 23,39 || Dt 14,22 || Jes 30,23 || Prv 10,16.18,20 || 2Ch 31,5.

וּתְבוּאַת Dt 22,9.

וּבִתְבוּאַת Prv 15,6.

כִּתְבוּאַת ... וְכִתְבוּאַת Nu 18,30.

לִתְבוּאַת 2Ch 32,28.

מִתְּבוּאַת Jos 5,12.

תְּבוּאָתִי *suff.* Job 31,12.

וּתְבוּאָתִי Prv 8,19.

תְּבוּאָתֵנוּ Lev 25,20.

תְּבוּאָתְךָ, ־ֶתֶ Dt 14,28.*26*,*12*.16, 15 || Prv 3,9.

תְּבוּאָתוֹ Lev 19,25.

תְּבוּאָתֹה K., **תְּבוּאָתוֹ** Q. Jer 2, 3 || Ez 48,18.

תְּבוּאָתָהּ Ex 23,10 || Lev 25,3.7. 12.22 || Jes 23,3 || Prv 3,14.

וּתְבוּאָתָהּ Neh 9,37.

תְּבוּאֹת, תְּבוּאוֹת *pl.* Lev 25,15. 16 || Dt 33,14 || 2R 8,6 || Prv 14,4. 16,8.

בַּתְּבוּאֹת Gn 47,24.

מִתְּבוּאֹתֵיכֶם *suff.* Jer 12,13.

בּוּז°

contemnere, despicere.

יא שהוא אח לשרש בּוּס, שהמבזה כמו דורך ברגל גאוה על המבוזה, והעד: ונפש שְׂבֵעָה תבוּס נפת (משלי כ״ז ז׳).

בַּז (=בָּז) *3 perf.* Zach 4,10.

בָּזָה *f.* 2R 19,21 || Jes 37,22.

בָּזוּ *3 pl.* Prv 1,7.

בָּז *pt.* Prv 11,12.13,13.14,21.

בּוּז *infin.* Cant 8,7.

תָּבוּז *2 impf.* Prv 23,22.

יָבוּז *3 impf.* Prv 23,9.

וְתָבֻז *3 impf. f.* Prv 30,17.

יָבוּזוּ, יָבֻזוּ *3 pl.* Prv 6,38 || Cant 8,1.7.

בּוּז

contemptio.

Ps 107,40.123,3 || Prv 18,3 || Job 12,5.21.

וּבוּז Job 31,34.

וָבוּז Ps 31,19.119,22.

הַבּוּז Ps 123,4.

לָבוּז Gn 38,23 || Prv 12,8.

בּוּזָה Neh 3,36.

——v. n. pr.; conf. בָּזָה——

השבעים קורין בירמיה מ״א ט׳: בּוֹר גָּדֹל הָיָה, ת׳ בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ.

Ex 21,31^{2} ‖ 1S 19,21 ‖ 2R 10,14 ‖ Jes 14,15.19. 24,22. 38,18. 51,1 ‖ Ez 26,20^{2}. 31,14.16. 32,18.23.24. *25.30*.29 ‖ Ps 7,16. 28,1. 30,4. 88,5. 143,7 ‖ Prv 1,12. 28,17.

בּוֹר K., בְּיִר Q. Jer 6,7.

וּבוֹר Lev 11,36.

הַבּוֹר Gn 37,22.28.29. 41,14 ‖ Ex 12,29. 21,34 ‖ Jer 37,16. 38,6.7.9. 10.11.13. 41,7 ‖ Eccl 12,6 ‖ 1Ch 11, 22.

וְהַבּוֹר Gn 37,24 ‖ Jer 41,9.

הַבֹּרָה Gn 37,24.

בְּבוֹר Ps 88,7.

בַּבּוֹר Gn 37,29. 40,15 ‖ Thr 3,53.

וּבַבּוֹר Jer 38,6.

מִבּוֹר 2S 3,26 ‖ Zch 9,11 ‖ Ps 40,3 ‖ Thr 3,55 ‖ 1Ch 11,17.18.

בּוֹרוֹ, בֹּרוֹ *suff.* 2R 18,31 ‖ Jes 36, 16.

מִבּוֹרֶךָ [מִבּוֹרְךָ Prv 5,15.

בֹּרוֹת *pl.* Neh 9,25 ‖ 2Ch 26,10.

וּבֹרֹת Dt 6,11.

הַבֹּרוֹת Gn 37,20.

וּבַבֹּרוֹת 1S 13,6.

conf. בְּאֵר; בֹּר puritas v. בָּרַר

בּוֹשׁ *3 prf.*

erubescere, pudere, pudefieri; se excidere; perturbari; *Pol.* cunctari; *Hi.* pudefacere; ignominia afficere; pudere, turpiter agere (conf. יָבֵשׁ).

יש גוזרין אותו מן הארמית בְּהֲתָא, לפי שהבושה מביאה לידי תמהון ובהלה (יבשו וִיִבָּהֲלוּ לָעַד), ויש מחברין עם יָבֵשׁ, לפי שבפני המבויש ליחת הדם מתמעטת והולכת לה (וַיֵּבוֹשׁ מְקוֹרוֹ לָעַד), ול״נ כי אח הוא לשרש הערבי שהזכרנו במלת בוץ, ומורה על הלבנת פנים, וכן הוא אומר: לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ, ובדהז״ל: דאזיל סומקא ואתי חיוורא, ע״כ אין לתמוה על לשון הכתוב: הוֹבִישָׁה הַגֶּפֶן־הַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה (יואל א׳ י״ב) שהרי גם בשרש חָפֵר הנרדף אל בוש נאמר: הֶחְפִּיר לְבָנוֹן קָמַל (ישעיה ל״ג ט׳). יֵבֹשׁוּ ישעיה א׳ כ״ט סבירין תֵּבֹשׁוּ. וי״ג שם ל׳ ה׳ הִבְאִישׁ לפי הכתיב, או הֵבִיא שַׁי, ובמ״ב י״ו: יִלְבָּשׁוּ

מְבוּסָה] וּמְבוּסָה

conculcatio.

Jes 18,2.7. 22,5.

תְּבוּסָה] תְּבוּסַת *cs.* 2Ch 22,7.

בּוּעַ] rad. אֲבַעְבֻּעֹת *pl.*

pustulae.

קרוב לשרש נָבַע, וי״א שהוא מן המְרֻבָּעים בַּעְבַּע, ובדרז״ל הפעלים מבעבע ומפעפע ידועים.

Ex 9,9.10.

בּוּץ

byssus, pannus byssinus.

פשתים או צמר גפן הלבן ביותר, כהוראת השרש בערבית, וכן בֵּיצָה ע״ש הלבנונית.

Esth 1,6. 8,15 ‖ 1Ch 15,27 ‖ 2Ch 5, 12.

וּבוּץ Ez 27,16 ‖ 2Ch 3,14.

הַבֻּץ 1Ch 4,21.

וּבַבּוּץ 2Ch 2,13.

בֵּיצָה] בֵּיצִים *pl.*

ovum.

Dt 22,6 ‖ Jes 10,14.

הַבֵּיצִים Dt 22,6.

בֵּיצֵי *cs.* Jes 59,5.

בֵּיצֶיהָ *suff.* Job 39,14.

מִבֵּיצֵיהֶם Jes 59,5.

בּוּקָה

vacuitas, vastatio.

ריקות, שממון וחרבן, וכן מְבוּקָה חברו; י״ת בְּזִיזָא וּמִתְבַּזְזָא, ולפ״ז פי׳ רש״י: בוקה ריקנית, וּמְבוּקָה ומרוקנת ע״י בוקקים, והרי זה כאלו קראו מוּבְקָה מבנין הָפְעַל, וכן משמע ממלת וּמְבֻלָּקָה, שהיא מן בנין פֻּעַל.

Nah 2,11.

מְבוּקָה] וּמְבוּקָה Nah 2,11.

——— conf. בָּקַק ———

בּוֹר, בֹּר

fovea, cisterna; *carcer*; sepulcrum; *inferi*.

קרוב לבאר, וע״כ לפעמים מפרש שאין בו מים (בר׳ כ״ז כ״ד, ירמיה ל״ח כ״ו וזכריה ט׳ י״א), ודרשת חז״ל: מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, נוסדה על הכתוב: נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין־מים (הדברים ח׳ ט״ו).

בּוּךְ°

perturbatum esse, oberrare.

ענינו בלבול וטרוף הדעת, ויש מחברים לו אָבַךְ וְסָבַךְ.

נָבוֹכָה *Ni. 3 perf. f.* Esth 3, 15.

נָבֹכוּ *pl.* Joel 1,18.

נְבֻכִים [נָבוֹךְ *pt. pl.* Ex 14,3.

מְבוּכָה] וּמְבוּכָה

perturbatio, confusio.

Jes 22,5.

מְבוּכָתָם *suff.* Mich 7,4.

בּוּל I

proventus.

ענינו יְבוּל, ובול שבדרז״ל לשון יוני הוא.

Job 40,20.

לְבוּל Jes 44,19.

בּוּל II

nomen octavi mensis.

י״ת יֶרַח מֵיסַף אִבְבַיָּא, מלשון יְבוּל, ולהרד״ק נקרא חדש זה כן מלשון מַבּוּל, בשביל רוב הגשמים שיורדין בו, וטעם מַרְחֶשְׁוָן לדיק כמו יֶרַח שְׁמִינִי בהיפך אתן, וי״א שבול ומרחשון מוצאן משמות אלהות.

1R 6,38.

——— conf. יָבַל ———

בִּין v. בּוֹן; בָּמָה v. בּוֹם

בּוּס] בּוֹסְסִים *pt. pl.*

conculcare; *Hithp.* se volvere, palpitare.

ענינו דריכה ורמיסה ברגלים, וקרוב לבוז ולבשס, וע״ד חלופי בוס עם בוא, ע׳ הערתנו אל בוא.

Zach 10,5.

וְאָבוּס *1 impf.* Jes 63,6.

אֲבוּסֶנּוּ *suff.* Jes 14,25.

יָבוּס *3 impf.* Ps 60,14. 108,14.

תָּבוּס *3 impf. f.* Prv 27,7.

נָבוּס *1 impf. pl.* Ps 44,6.

בּוֹסְסוּ *Pol. 3 prf. pl.* Jes 63, 18 ‖ Jer 12,10.

מוּבָס *Ho. pt.* Jes 14,19.

מִתְבּוֹסֶסֶת *Hithpo. pt. f.* Ez 16, 6.32.

בשת, ואינו מוכרח, ובתהלים כ״ה נ׳: יֵשְׁבוּ הבוגדים ריקם.

Jer. 48,39.

וּבֹשׁ Jer 48,13.

בּוֹשָׁה *3 perf. f.* Jer 15,9.49,23. 50,12.

וּבוֹשָׁה Jes 24,23.

בֹּשְׁתְּ *2 perf. f.* Jer 2,36.

וָבֹשְׁתְּ Ez 16,63.

בֹּשְׁתִּי *1 perf.* Jer 31,19(18)‖Esr 8,22.9,6.

בֹּשׁוּ, בּוֹשׁוּ *3 pl.* Jes 45,16‖Jer 14,3.4.20,11.48,13 ‖ Ps 22,6.71,24‖Job 6,20.

וּבֹשׁוּ Jes 19,9 ‖ Jer 12,13 ‖ Mich 3,7.

וָבֹשׁוּ Jes 20,5.37,27.

בֹּשְׁנוּ *1 perf. pl.* Jer 9,18.51,51.

בּוֹשִׁים *pt. pl.* Ez 32,30.

בּוֹשׁ *infin.* Jud 3,25 ‖ 2R 2,17.8,11‖Jer 6,15.8,12.

בּוֹשׁוּ *imper. pl.* Ez 36,32.

בּוֹשִׁי *f. sg.* Jes 23,4‖Ez 16,52.

אֵבוֹשׁ *1 impf.* Jes 50,7 ‖ Ps 25,20.119,6.46.80.

אֵבוֹשָׁה Jer 17,18 ‖ Ps 25,2.31,2.71,1.18.

תֵּבוֹשִׁי *2 impf. f.* Jes 54,4‖Jer 2,36.22,22‖Zeph 3,11.

יֵבוֹשׁ *3 impf.* Jes 29,22.

וְיֵבוֹשׁ Hos 10,6.13,15.

תֵּבוֹשׁ *3 impf. f.* Jer 51,47.

תֵּבֹשׁוּ *2 pl.* Jes 45,17.65,13‖Job 19,3.

יֵבוֹשׁוּ *3 pl.* Jes 1,29.41,11.42,17.44,9.11².49,23.66,5 ‖ Jer 6,15.8,12.17,13.18 ‖ Joel 2,26.27 ‖ Zach 13,4 ‖ Ps 6,11².25,3².31,18.35,4.26.37,19.40,15.69,7.70,3.71,13.83,18.97,7.119,78.127,5.129,5.

וַיֵּבֹשׁוּ 2R 19,26‖Ps 109,28.

וְיֵבֹשׁוּ Jes 26,11.45,24‖Hos 4,19‖Mich 7,16‖Ps 86,17.

בֹּשֵׁשׁ *Pol. 3 perf.* Ex 32,1‖Jud 5,28.

הוֹבִישׁ *Hi. 3 perf.* Jer 10,14.48,20.50,2.51,17 ‖ Joel 1,10.12.17‖Zach 9,5.

הֹבְאִישׁ K., הֵבִאישׁ Q. (=הֵבִישׁ) Jes 30,5.

הוֹבִישָׁה *3 prf. f.* Jer 46,24.48,1²‖Hos 2,7‖Joel 1,12.

הֹבַשְׁתָּ *2 perf.* 2S 19,6.

הֱבִישֹׁתָה, הֱבִישׁוֹתָ Ps 44,8.53,6.

הוֹבִישׁוּ *3 prf. pl.* Jer 2,26.6,15.8,9.12.50,2.

וְהֹבִישׁוּ Zach 10,5.

מֵבִישׁ *pt.* Prv 10,5.14,35.17,2.19,26.29,15.

מְבִישָׁה *pt. f.* Prv 12,4.

הוֹבֵשׁ] הֹבִישׁוּ *imper. pl.* Joel 1,11.

תְּבִישֵׁנִי *2 impf. suff.* Ps 119,31.116.

תָּבִישׁוּ *2 impf. pl.* Ps 14,6.

הִתְבֹּשֵׁשׁ] יִתְבֹּשָׁשׁוּ *Hithpo. 3 pl.* Gn 2,25.

בּוּשָׁה

pudor, ignominia.

Ez 7,18 ‖ Ob 10 ‖ Mich 7,10 ‖ Ps 89,46.

בֹּשֶׁת

pudor, ignominia; turpitudo; *idolum* (= בַּעַל).

מלבד הוראת בושה כנוי גם לערוַת האשה ואל אליל הבעל, וביחוד בשמות עצם פרטי. י״נ בצפניה ג׳ י״ט תַּחַת (עֵקֶב) בשתם.

Jes 42,17.54,4‖Jer 7,19‖Mich 1,11 ‖ Hab 2,10‖Zeph 3,5 ‖ Ps 35,26.132,18‖Job 8,22‖Dan 9,7.8.

וּבֹשֶׁת Ps 44,16.

וְהַבֹּשֶׁת Jer 3,24.

בְּבֹשֶׁת Jer 20,18‖2Ch 32,21.

וּבְבֹשֶׁת Esr 9,7.

כְּבֹשֶׁת Jer 2,26.

לְבֹשֶׁת Jes 30,3.5.

לַבֹּשֶׁת Jer 11,13‖Hos 9,10.

וּלְבֹשֶׁת 1S 20,30.

וּבָשְׁתִּי *suff.* Ps 69,20.

בְּבָשְׁתֵּנוּ Jer 3,25.

לְבָשְׁתְּךָ 1S 20,30.

בָּשְׁתְּכֶם Jes 61,7.

בָּשְׁתָּם Zeph 3,19‖Ps 40,16.70,4.109,29.

—v. n. pr.—

בָּשְׁנָה

pudor.

ת׳ מִשְׁנָה, כמעם כפלים בכל־חמאתיה (ע׳ מִשְׁנֶה).

Hos 10,6.

מְבֻשִׁים] בִּמְבֻשָׁיו *pl. suff.*

pudenda, testiculi.

אברי הבושה, ביצי הזכר.

Dt 25,11.

בָּזָא] בָּזְאוּ *3 perf. pl.*

diripere; al.: prorumpere, findere.

י״פ כמו בָּזוּ, וי״פ מן בָּזַע (= בָּצַע)

Jes 18,2.7.

בָּזָה

spernere, contemnere.

ה לבוז וקרוב לבָזָה. ונמצא בינוני לנקבה ...ה ת׳ נִבְזָה (ש״א ט״ו ט׳), ולהרד״ק מרכב מן נבזה ומְבֻזָּה.

Nu 15,31‖Ez 17,16.19‖Ps 22,7.69,34.102,18.

וּבָזָה Ez 17,18.

בָּזִיתָ *2 perf.* 2S 12,9.

בְּזִתָנִי] בְּזִתָנִי *2 prf. suff.* 2S 12,10.

בָּזִית (al. בָּזִית) *2 prf. f.* Ez 16,59.22,8.

בָּזִינוּ *1 prf. pl.* Mal 1,6.

בּוֹזֶה *pt.* Prv 15,20.

בּוֹזֵה *cs.* Prv 19,16.

בּוֹזֵהוּ *suff.* Prv 14,2.

וּבוֹזִים *pl.* 2Ch 36,16.

בּוֹזֵי *cs.* Mal 1,6.

וּבֹזַי *suff.* 1S 2,30.

בְּזוּי *pt. pass.* Jer 49,15‖Ob 2.

וּבְזוּי *cs.* Ps 22,7.

בְּזוּיָה *f.* Eccl 9,16.

תִּבְזֶה 2 *impf.* Ps 51,19.73,20.
וַיִּבֶז 3 *impf.* Gn 25,34‖Esth 3,6.
וַיִּבְזֵהוּ *suff.* 1S 17,42.
וַתִּבֶז 3 *f.* 2S 6,16‖1Ch 15,29.
וַיִּבְזוּ 3 *pl.* Neh 2,19.
וַיִּבְזֻהוּ *suff.* 1S 10,27.
נִבְזֶה *Ni. pt.* Jes 53,3² ‖ Jer 22,28‖Mal 1,7.12‖Ps 15,4‖ Dan 11 21.
וְנִבְזֶה Ps 119,141.
נִבְזִים *pl.* Mal 2,9.
נְמִבְזָה (pro נִבְזָה) *pt. f.* 1S 15,9.
לְהַבְזוֹת *Hi. infin.* Esth 1,17.

בָּזָה] לִבְזֹה־ *cs.*

י״מ כשם התאר או מקור נסמך, וי״נ לִבְזוּי־ נפש לִמְתָעֵב גּוֹי (= גָּוֹ).

Jes 49,7.

בִּזָּיוֹן

contemptio.

ע״מ חִזָּיוֹן, הִגָּיוֹן, כִּלָּיוֹן ונִקָּיוֹן.

Esth 1,18.

———conf. בִּזּוּ, v. n. pr.———

בָּזַז] וּבָזַז 3 *perf.*

diripere, spoliari.

ענינו ידוע, וכן בוא בערבית. בש״א י״ד ל״ו וְנִבֹּזָה הזי״ן רפויה, וי״נ וְנִבְּסָה, ואינו מֻכְרָח.

Ez 29,19.

בָּזְזוּ, בָּזֲזוּ 3 *pl.* Nu 31,9.32.53 ‖ Jos 8,27.11,14 ‖ Jes 33,23 ‖ 2Ch 28,8.
וּבָזְזוּ Ez 26,12.39,10.
וּבְזָזוּם *suff.* Jer 20,5.
בָּזַזְנוּ 1 *prf. pl.* Dt 2,35.
בַּזּוֹנוּ Dt 3,7.
בֹּזְזִים [בֹּזֵז *pt. pl.* 2Ch 20,25.
לְבֹזְזִים Jes 42,24.
לְבֹזְזֵינוּ *suff.* Jes 17,14.
בֹּזְזַיִךְ Jer 30,16.
בֹּזְזֵיהֶם Ez 39,10.
בָּזוּז *pt. pass.* Jes 42,22.
לָבֹז, לָבוֹז *infin.* Esth 3,13.8,*11*‖ 2Ch 20,25.
וְלָבֹז Jes 10,6‖Ez 38,12.
הֲלָבֹז *interrog.* Ez 38,13.
בֹּזּוּ *imper. pl.* Nah 2,10².
תָּבֹז 2 *impf.* Dt 20,14.
וְנָבֹזָּה 1 *pl.* 1S 14,36.
תָּבֹזּוּ 2 *pl.* Jos 8,2.
יָבֹזּוּ 3 *pl.* Jes 10.2.11,14.
וַיָּבֹזּוּ Gn 34,27.29‖2R 7,16 ‖ 2Ch 14,13.25,13.
וִיבֹזּוּ Ps 109,11.
יְבָזּוּם *suff.* Zeph 2,9.
וְנָבֹזּוּ [נָבֹז *Ni. 3 prf. pl.* Am 3,11.
וְהִבּוֹז *infin.* Jes 24,3.
תִּבּוֹז 3 *impf. f.* Jes 24,3.
וּבֻזָּזוּ [בֻּזַּז *Pu. 3 perf. pl.* Jer 50,37.

בַּז

praeda.

י״נ בישעיה ל״ג ד׳: שֹׁקֵק בַּז, ומקביל יסה אל שללכם שלפניו.

Jes 8,1.10,6.33,23 ‖ Ez 34,28.38,12.13.

הַבַּז Nu 31,32.
לָבַז Nu 14,3.31‖Dt 1,39 ‖ Jes 42,22‖ Jer 2,14.15,13.17,3.30,16.49,32‖Ez 7,21.34,8.22.36,4.5.
לְבַז 2R 21,14‖Ez 26,5.
לְבַג K., לָבַז Q. Ez 25,7.
וְלָבַז Ez 23,46.
בִּזָּהּ *suff.* Ez 29,19.
בִּזָּה Dan 11,24 ‖ 2Ch 14,13.25,13.
הַבִּזָּה 2Ch 28,14.
וּבְבִזָּה Dan 11,33.
וּבַבִּזָּה Esth 9,10.*15.16*‖Esr 9,7.
לְבִזָּה Neh 3,36.

———v. n. pr.———

בָּזַק] הַבָּזָק

fulmen.

ברק, וכבר נמצא ביחו׳ חלוף ר׳ בז׳ במלות חָרוּן וחָזוּן (ז׳, י״ב י״ג י״ד), וי״מ מפעל בזק בערבית מענין בקיעה.

Ez 1,14.

———v. n. pr.———

בָּזַר] יְבַזּוֹר 3 *impf.*

spargere, dispergere; in fugam conicere.

אח לפזר העברי ובדר הארמי. השבעים קורין בתהלים בַּזֵּר.

Dan 11,24.

בִּזַּר *Pi. 3 perf.* Ps 68,31.

———conf. פָּזַר———

בָּחַל] בָּחֲלָה 3 *perf. f.*

fastidire, taedere.

ענינו מיאוס וגעל נפש (וע׳ אורשריפט צד ר״ע), וטעם מְבֻחֶלֶת, כי הנחלה אשר יקוץ בה בעליה מיד בבואה לידו ולא ישתדל לעבדה ולשמרה בחשק לבו לא תבֹרך באחריתה.

Zach 11,8.

מְבֻחֶלֶת K., מְבֹהֶלֶת Q. *Pu. pt. f.* Prv 20,21.

בָּחַן] בְּחָנַנִי 3 *prf. suff.*

explorare, examinare; *Pu.* בֹּחַן probatio facta est; *al.* hic nomen intellegunt: examen, probatio.

ענינו בֵּרוּר וצריפה בין בפועל בין בהסתכלות והתבוננות יתרה, וע״כ בא במקומו שכנו הקרוב לו בָּחַר (בְּחַרְתִּיךָ בכור עֹני, ת׳ בְּחַנְתִּיךְ, ישעיה מ״ח י׳), לפי שכל הבוחר בורר, בוחן ומְנַסֶּה.

Job 23,10.

בְּחַנְתָּ 2 *prf.* Ps 17,3.
וּבָחַנְתָּ Jer 6,27.12,3.
בְּחַנְתָּנוּ *suff.* Ps 66,10.
וּבְחַנְתִּים 1 *prf. suff.* Jer 9,6 ‖ Zach 13,9.
בָּחֲנוּ 3 *pl.* Mal 3,15.
בְּחָנוּנִי *suff.* Ps 95,9.
בֹּחֵן *pt.* Jer 11,20.17,10.20,12 ‖ 1Ch 29,17.
וּבֹחֵן Ps 7,10‖Prv 17,3.
כִּבְחֹן *infin.* Zach 13,9.
בְּחָנֵנִי [בְּחַן *imper. suff.* Ps 26,2.139,23.
וּבְחָנוּנִי [בַּחֲנוּ *pl. suff.* Mal 3,10.
אֶבְחָנְךָ 1 *impf. suff.* Ps 81,8.
תִּבְחָנֶנּוּ 2 *impf suff.* Job 7,18.
יִבְחָן 3 *impf.* Ps 11,5.

תִּבְחַן *f.* Job 12,11.34,3.

יִבְחֲנוּ *pl.* Ps 11,4.

יִבָּחֵן [נִבְחַן *Ni. 3 impf.* Job 14,36.

תִּבָּחֵנוּ [תִּבָּחֲנוּ *2 pl.* Gn 42,15.

וְיִבָּחֲנוּ *3 pl.* Gn 42,16.

בֹּחַן *Pu.* Jes 28,16 ‖ Ez 21,18.

בָּחוֹן

explorator.

י״ם מענין כור לוקק הזהב וי״ם מגדל הצופים.

Jer 6,27.

בַּחַן] וָבַחַן

specula, turris speculatorum.

מגדל הצופים (הבנוי מן הצרים על עיר).

Jes 32,14.

בַּחוּן vel בַּחִין

בַּחִינָיו K., בַּחוּנָיו Q. *pl. suff.* Jes 23,13.

בָּחַר, בָּחֵר

eligere, deligere; diligere, delectari, concupiscere; *explorare, examinare. Ni.*: eligendum esse, praestare.

יתכן שיש לו קורבה גם עם בָּקַר, כי הבוחר בוחן ובודק ומבַקֵּר, וכן פירש״י בָּחַר בתיהם שבדהי״ב ל״ד ו׳ (ע״פ הכתיב) חפש ובדק, ע׳ הערה לעיל. השבעים קורין בש״א כ׳ ל׳: כי חָבֵר אתה לבן־ישי.

Dt 7,6.14,2.18,5.21,5 ‖ 1S 10,24. 16,8.9.10 ‖ 2S 6,21.16,18 ‖ 1R 14, 21 ‖ Jer 23,24 ‖ Ps 33,12.78,67. 105,26.132,13.135,4 ‖ 1Ch 15,2. 28,4.10.29,1 ‖ 2Ch 12,13.29,11. 34,6.

וּבָחַר Jes 14,1 ‖ Zach 1,17.*2,16.*

בָּחַרְתָּ, בָּחַרְתָּ *2 perf.* 1R 3,8. 8,44.48 ‖ Job 36,21 ‖ Neh 9,7 ‖ 2Ch 6,34.38.

וּבָחַרְתָּ Dt 30,19.

בָּחַרְתִּי, בָּחַרְתִּי *1 perf.* 1R 8, 16.11,13.32.34.36 ‖ 2R 21,7.23,27 ‖ Jes 43,10.44,1.2 ‖ Hag 2,23 ‖ Ps 84,11.119,30.173 ‖ Neh 1,9 ‖ 1Ch 28,6 ‖ 2Ch 6,5[2].7,16.33,7.

וּבָחַרְתִּי 2Ch 7,12.

בְּחַרְתִּיךָ *suff.* Jes 41,8.9.48,10.

בָּחֲרוּ, בָּחָרוּ *3 pl.* Gn 6,2 ‖ Jes 66,3.4 ‖ Prv 1,29.

וּבָחֲרוּ Jes 56,4.

בְּחַרְתֶּם *2 prf. pl.* Jos 24,22 ‖ Jud 10,14 ‖ 1S 8,18.12,13 ‖ Jes 1, 29.65,12.

בֹּחֵר *pt.* 1S 20,30.

הַבֹּחֵר Zach 3,2.

בָּחוּר *pt. pass.* Ex 14,7 ‖ Jud 20, 15.*16*.34 ‖ 1S 24,3 ‖ 2S 6,1 ‖ 1R 12, 21 ‖ Jer 49,19.*50,44* ‖ Ps 89,20 ‖ Cant 5,15 ‖ 1Ch 19,10 ‖ 2Ch 11,1. 13,3[2].17.25,5.

בְּחוּרֵי [בְּחוּרִים *pl. cs.* 1S 26,2 ‖ 2S 10,9.

וּבָחוֹר *infin.* 1S 2,28 ‖ Jes 7,15. *16.*

בָּחֳרִי *cs. suff.* Ez 20,5.

בְּחַר־ *imper.* Ex 17,9 ‖ 2S 24,12 ‖ 1Ch 21,10.

בַּחֲרוּ *pl.* Jos 24,15 ‖ 1R 18,25.

אֶבְחַר *1 impf.* Nu 17,20 ‖ Jes 66,4 ‖ Job 29,25.

אֶבְחֲרָה 2S 17,1 ‖ Job 9,14.

וָאֶבְחַר 1R 8,16 ‖ 2Ch 6,6[2].

אֶבְחָרֵהוּ *suff.* Jes 58,5.6.

תִּבְחַר *2 impf.* 2S 19,39 ‖ Ps 65, 5 ‖ Prv 3,31 ‖ Job 34,33.

וְתִבְחַר Job 15,5.

יִבְחַר, יִבְחָר *3 impf.* Nu 16.5. 7 ‖ Dt 12,5.11.14.18.*14,25.16,7. 17,8.15*.21.*14,24*.26. 14,23. 15,20. *16,15*.16,2.6.*11.26,2*.16.*31,11*. 17, 10.23,17 ‖ Jos 9,27 ‖ Jud 5,8 ‖ 2S 15,15 ‖ Jes 40,20.41,24 ‖ Ps 25,12. 47,5.

וַיִּבְחַר Gn 13,11 ‖ Ex 18,25 ‖ Dt 4, 37.7,7.10,15 ‖ Jos 8,3 ‖ 1S 13,2.17, 40 ‖ 2S 10,9 ‖ Ps 78,68.70 ‖ 1Ch 19,10.28,4.5.

וַיִּבְחֲרֶךָּ [וַיִּבְחָרְךָ *suff.* Jes 49,7.

וַתִּבְחַר *3 impf. f.* Job 7,15.

נִבְחֲרָה־ *1 pl.* Job 34,4.

וְיִבְחֲרוּ *3 pl.* 1R 18,23.

וְנִבְחַר *Ni. 3 prf.* Jer 8,3.

נִבְחָר *pt.* Prv 8,10.19.10,20.16, 16.21,3.22,1.

יְבֻחַר K., יְחֻבַּר Q. *Pu. 3 impf.* Eccl 9,4.

בָּחוּר

iuvenis; robur iuventutis.

[illegible] בפרק ימי העלומים סמוך לאיש (כעין [illegible] בָּגַר בדז״ל לנקבה), ואולי הוא הזמן הקצוב לראוי לבוא לצבא, מבן עשרים ומעלה, וזהו טעם בָּחוּר האמור הרבה באנשי [illegible] בש״א ח׳ ט״ז: ואת־בַּחוּרֵיכֶם הטובים את־חמוריכם. ובירמיה ט״ו ח׳ קורא הסורי: הבאתי על־אֵם וְעַל־בחור שֹׁדֵד.

Dt 32,25 ‖ 1S 9,2 ‖ Jes 62,5 ‖ Jer 15. 8.51,22 ‖ Ez 9,6 ‖ Eccl 11,9 ‖ 2Ch 36,17.

בַּחוּרִים *pl.* Jes 23,4 ‖ Jer 6.11.[illegible] 20 ‖ Zach 9,17 ‖ Ps 148,12 ‖ Prv 20,29 ‖ Thr 5,13.14.

וּבַחוּרִים, וּבַחֻרִים Jes 40,30 ‖ Jer 31,13(12).

הַבַּחוּרִים Jud 14,10 ‖ Jer 11,22 ‖ Ruth 3,10.

וְהַבַּחוּרִים Am 8,13.

בַּחוּרֵי [בַּחוּרֵי (נס״א) בַּחוּרֵי *cs.* Ez 23,6. *12*.23.30,17.

וּבַחוּרֵי Ps 78,31.

בַּחוּרָי [בַּחוּרַי *suff.* Thr 1,15.

וּבַחוּרַי Thr 1,18.2,21.

בַּחוּרֵיכֶם 1S 8,16 ‖ Joel 3,1 ‖ Am 4,10.

וּמִבַּחוּרֵיכֶם Am 2,11.

בַּחוּרָיו Jes 9,16 ‖ Jer 48,15 ‖ [illegible] 78,63.

וּבַחוּרָיו Jes 31,8.

בַּחוּרֶיהָ, בַּחֻרֶיהָ Jer 49,26. 5 *30*.51,3.

בַּחוּרֵיהֶם Jer 18,21 ‖ 2Ch 36,17.

וּבַחֻרֵיהֶם 2R 8,12.

בְּחֻרִים] מִבְּחֻרָיו *pl. t. suff.*

iuventus, adolescentia.

[illegible] בְּחוּרִים, עֲלוּמִים, וכת״י מֵעוּלֵמוֹהִי; [illegible] הבנוי שב אל משה, שהיו לו [illegible] רבים ויהושע היה מן המובחרים.

Nu 11,28.

[בְּחוּרוֹת] בְּחוּרוֹתֶיךָ *pl.t.suff.* Eccl 11,9.12,1.

[בָּחִיר] בְּחִיר *cs.*

electus.

י״ע בש״ב כ״א ו׳ בְּחִיר יי׳ ת׳ בְּחִיר יי׳, כי לא יתכן שיקראהו שונאיו בתאר זה.

2S 21,6.

בְּחִירִי *suff.* Jes 42,1.43,20.45,4.

לִבְחִירִי Ps 89,3.

בְּחִירוֹ Ps 106,23.

[בְּחִירִים] בְּחִירַי, בְּ *pl. suff.* Jes 65,9.22.

לִבְחִירַי Jes 65,15.

בְּחִירֶיךָ Ps 106,5.

בְּחִירָיו Ps 105,6.43‖1Ch 16,13.

[מִבְחָר] מִבְחַר *cs.*

electio, lectissimum, praestantissimum.

השבעים קורין בדניאל י״א ט״ו: ועם מִבְחָרָיו אין כח לעמד.

Dt 12,11‖Jes 22,7.37,24‖Jer 22,7‖Ez 23,7.24,4.5.31,16.

וּמִבְחַר Ex 15,4‖Jer 48,15.

בְּמִבְחַר Gn 23,6.

[מִבְחָרִים] מִבְחָרָיו *pl. suff.* Dan 11,15.

מִבְחוֹר 2R 3,19.19,23.

—v. n. pr.—

בָּטָה° vel בָּטָא°

temere loqui, pronunciare.

יש מחברים אותו עם בָּטָא ועם פִּטְפּוּט בדר״ל; ועל קורבתו אל פתה יעיד הכתוב: וַהֲפִתִּיתָ בשפתיך (משלי כ״ד כ״ה).

בּוֹטֶה *pt.* Prv 12,18.

[בִּטֵּא] לְבַטֵּא *Pi. infin.* Lev 5,4.

יְבַטֵּא *3 impf.* Lev 5,4.

וַיְבַטֵּא Ps 106,33.

מִבְטָא

verba temere et inconsiderate pronunciata.

Nu 30,7.9.

בָּטַח, בָּטֵחַ

confidere, securum esse, spem collocare in aliquo; *Hi.*: confidere iubere, ad confidendum persuadere; securum facere.

2R 18,5‖Ez 33,13‖Hab 2,18‖Ps 28,7‖Prv 31,11‖Job 6,20.

[בָּטְחָה] בָּטֶחָה *3 prf. f.* Zeph 3,2.

בָּטַחְתָּ, בָּטָחְתָּ *2 prf.* 2R 18,19.20.21 ‖ Jes 36,4.5.6. 39,18 ‖ Hos 10,13.

וּבָטַחְתָּ Job 11,18.

בָּטַחְתִּי, בָּטָחְתִּי *1 perf.* Ps 13,6. 25,2. 26,1. 31,7.15. 41,10. 52,10. 56,5.*12*.119,42.143,8.

בָּטְחוּ *3 pl.* Jud 20,36 ‖ Ps 22,5.6.78,22‖1Ch 5,20.

[בָּטַחְנוּ] בָּטָחְנוּ *1 prf. pl.* 2R 18,22‖Jes 36,7‖Ps 33,21.

בּוֹטֵחַ, בֹּטֵחַ *pt.* Dt 28,52 ‖ Jud 18,10 ‖ 2R 19,10 ‖ Jes 37,10‖Jer 5,17. 12,5 ‖ Ps 21,8. 27,3. 84,13. 115,8.*135,18* ‖ Prv 11,15.28.28,26.

וּבוֹטֵחַ, וּבֹטֵחַ Jud 18,7.27 ‖ Prv 14,16.16,20.28,25.29,25.

הַבּוֹטֵחַ Ps 86,2.

וְהַבּוֹטֵחַ Ps 32,10.

בֹּטְחִים Jer 7,8.14‖2Ch 32,10.

הַבֹּטְחִים 2R 18,21 ‖ Jes 36,6.42,17‖Jer 46,25‖Ps 49,7.125,1.

וְהַבֹּטְחִים Am 6,1.

הַבֹּטְחָה *f.* Jer 49,4.

בֹּטְחוֹת *pl.* Jes 32,9.10.11.

בָּטוּחַ, בָּטֻחַ *pt. pass.* Jes 26,3‖Ps 112,7.

בְּטֹחַ *infin.* Jes 59,4.

[בְּטֹחַ] מִבְּטֹחַ *cs.* Ps 118,8.9.

בִּטְחֵךְ *suff.* Jer 48,7.

בְּטַח *imper.* Ps 37,3.115,9‖Prv 3,5.

וּבְטַח Ps 37,5.

בִּטְחוּ *pl.* Jes 26,4 ‖ Ps 62,9.115,10.11.

וּבִטְחוּ Ps 4,6.

אֶבְטַח, אֶבְטָח *1 impf.* Jes 12,2‖Ps 44,7.55,24.56,4.91,2.

הֲתִבְטַח *2 impf. interrog.* Job 39,11.

וַתִּבְטַח 2R 18,24‖Jes 36,9.

וַתִּבְטְחִי *2 f.* Jes 47,10 ‖ Jer 13,25‖Ez 16,15.

יִבְטַח, יִבְטָח *3 impf.* Jes 50,10‖Jer 17,5.7‖Prv 28,1‖Job 40,23.

וַיִּבְטַח Ps 52,9.

תִּבְטְחוּ, תִּבְטָחוּ *2 pl.* Jer 7,4.9. 3.49,11‖Mich 7,5‖Ps 62,11.146,3.

וַתִּבְטְחוּ Jes 30,12.

וַיִּבְטְחוּ *3 pl.* Jud 9,26‖Jes 31,1.

וְיִבְטְחוּ Ps 9,11.40,4.

[הִבְטִיחַ] הִבְטַחְתָּ *Hi.2perf.* Jer 28,15.

מַבְטִיחִי *pt. suff.* Ps 22,10.

[יַבְטִיחַ] יַבְטַח *3 impf.* 2R 18,30‖Jes 36,15.

וַיַּבְטַח Jer 29,31.

בֶּטַח

fiducia, securitas; adv. *secure.*

Gn 34,25‖Dt 12,10.33,28‖Jud 8,11‖1S 12,11‖Ez 30,9‖Mich 2,8‖Prv 1,33.10,9.

וָבֶטַח Jes 32,17.

לָבֶטַח *adv.* Lev 25,18.19.26,5 ‖ Dt 33,12 ‖ Jud 18,7‖1R 5,5 ‖ Jes 14,30.47,8‖ Jer 23,6.32,37.33,16. 49,31 ‖ Ez 28,26².34,25.27.28.38,8.11.14.39,6.26‖Hos 2,20 ‖ Zeph 2,15‖Zach 14,11‖Ps 4,9.16,9‖Ps 78,53 ‖ Prv 3,23.29 ‖ Job 11,18. 24,23.

[בִּטְחָה] וּבְבִטְחָה

fiducia.

Jes 30,15.

[בַּטֻּחָה] וּבַטֻּחוֹת *pl. t.*

securitas.

י״מ גם בטחות דאיוב ל״ג ל״ו מזה הענין, והטעם ששם השם את מושב החכמה במקום בטוח ושמור בגוף האדם; ול״נ שהכוונה על המשכלות הראשונות (אקסיאָמע), שאילמלא

הן אי אפשר להחכמה לדתקים, והן הן מוסדי החכמה.

Job 12,6.

מִבְטָח

fiducia, spes certa et firma; securitas.

שני אלה קמוצים כעדות המסורה והרד״ק במכלולו; בס׳ איוב הוא נרדף עם כֶּסֶל.

Ps 65,6 ‖ Prv 25,19.

לְמִבְטָח Ez 29,16.

מִבְטַח־ *cs.* Prv 14,26.

מִבְטַחִי *suff.* Ps 71,5 ‖ Job 31,24.

מִבְטַחֶךָ [מִבְטַחֲךָ] Prv 22,19.

מִבְטַחוֹ Jer 17,7 ‖ Ps 40,5 ‖ Job 8, 14.18,14.

מִבְטֶחָה

ה״א הכנוי רפויה ע״פ המסורה, ולת״י הוא שם בלא כנוי.

Prv 21,22.

מִבְטָחָם Jer 48,13.

מִבְטַחִים *pl.* Jes 32,18.

בְּמִבְטַחַיִךְ *suff.* Jer 2,37.

בִּטָּחוֹן

fiducia, spes.

Eccl 9,4.

הַבִּטָּחוֹן 2R 18,19 ‖ Jes 36,4.

—v. n. pr.; אֲבַטִּיחַ v. p. 8b.—

בָּטֵל] וּבָטְלוּ 3 *prf. pl.*

vacare, cessare, feriari.

ענינו הפסק ושביתה, וכן בערבית, סורית וכושית, ולכ שמושו בדז״ל ידוע.

Eccl 12,3.

—v. chald.—

בֶּטֶן, בָּטֶן

venter, uterus; intima pars rei; *corpus humanum;* protuberatio columnarum.

הכרס בגוף בע״ח והקרב, והֻשאל לשׁאוֹל וכדומה. ונרדף אל נֶפֶשׁ, רֶחֶם ומעים.

Gn 30,2 ‖ Nu 5,22 ‖ Jes 13,18.46, 3 ‖ Prv 18,8.*26*,*22*.20,27.30.

וּבֶטֶן Prv 13,25.

הַבֶּטֶן, הַבָּטֶן Jud 13,5.7 ‖ 1R 7, 20 ‖ Ps 127,3.

בְּבֶטֶן Ps 139,13 ‖ Eccl 11,5.

בַּבֶּטֶן Jer 1,5 ‖ Hos 12,4 ‖ Job 31, 15.

מִבֶּטֶן, מִבָּטֶן Jud 16,17 ‖ Jes 44, 2.24.48,8.49,1.5 ‖ Jon 2,3 ‖ Ps 22, 10.11.58,4.71,6 ‖ Job 1,21. 3,11. 10,19.38,29 ‖ Eccl 5,14.

וּמִבֶּטֶן Hos 9,11 ‖ Job 31,18.

בִּטְנִי *suff.* Mich 6,7 ‖ Hab 3,16 ‖ Prv 31,2 ‖ Job 3,10.19,17.32,18. 19.

וּבִטְנִי Ps 31,10.

בִּטְנֵנוּ Ps 44,26.

בִּטְנְךָ Dt 7,13. 28,4.11. *30,9*.18. 53 ‖ Ez 3,3 ‖ Ps 132,11.

בְּבִטְנֶךָ Prv 22,18.

בִּטְנֵךְ Nu 5,21 ‖ Cant 7,3.

בְּבִטְנֵךְ Gn 25,23.

בִּטְנוֹ Prv 18,20 ‖ Job 15,2.20,23. 40,16.

בְּבִטְנוֹ Jud 3,21 ‖ Job 20,20.

מִבִּטְנוֹ Jud 3,22 ‖ Job 20,15.

בִּטְנָהּ Nu 5,27 ‖ Jes 49,15.

בְּבִטְנָהּ Gn 25,24.38,27.

בִּטְנָם Hos 9,16 ‖ Ps 17,14.

וּבִטְנָם Job 15,35.

בָּטְנָה] בָּטְנִים *pl.*

pistacia, nucis species.

מין אגוז ארוך כתבנית הבטן.

Gn 43,11.

—v. n. pr.—

בִּי

quaeso. *Vulg.* obsecro; semper c. אֲדֹנָי vel אֲדֹנִי.

י״א שהוא הקצור מן בְּעִי (כמו בֵּל מן בְּעֵל, ובש״ס זִירָא מן זְעֵירָא), כלומר בבקשה ממך, וי״א שהוא בחסרון הפעל רְאֵה בִי, פְּנֵה בִי, או כמו בי נִשְׁבַּעְתִּי, בְּנַפְשִׁי! והראב״ע אמר שהוא דרך קצרה כמו בי אדני העון (ע׳ ש״א כ״ה כ״ד).

בִּי אֲדֹנִי Gn 43,20.*44,18* ‖ Nu 12, 11 ‖ Jud 6,13 ‖ 1S 1,26 ‖ 1R 3,17. *26*.

בִּי אֲדֹנָי (אֲדוֹנָי) Ex 4,10.*13* ‖ Jos 7,8 ‖ Jud 6,15.*13*,*8*.

בִּין

animadvertere, videre, audire, attendere, intellegere scire, prudentem esse. *Hi.* i. q. *Qal*; declarare, explicare docere, instruere.

בין ובין אחים כשִׁים וְשׁוּם, ועיקר הוראתו ... הדברים ואל תוכם להסתכל ... ולהבין תכונתם ותכליתם, להשכיל ולדעת ... הבדל בינים (בערבית הוראתו הבדלה, שאם ... דעה הגדלה מנין) ומזה תאר הפעל בִּין. ... וּבִין את־הדבר (דניאל י׳ א׳) עבר מבנין ... קל, אך לרב המדקדקים הוא הצווי, וע׳ מ׳ ... הראוי להעיר שלד״ק בינתי, בִּינוּ וכו׳ ... הפעיל הן וההי״א לסימן הבנין נשמטה. והנה ... יָבִין בא בהוראת פעל עומד, אך זה דישעיה ... מ׳ יש לפ״ש כיוצא; להרד״ק אבדה עצה ... כמו מנבונים, אך י״ת מִבְּנַיָּא, י״נ ... ה׳ ה׳: הָבִינוּ לב, ובנחמיה ח׳ ג׳ (סוף ...): וְהַמְּבִינִים; השבעים קורין בדניאל ... כ״ב: וַיָּבֹא וידבר עמי, ובדה״ב י״א כ״ב: כי להמליכו הֵבִין, ת׳ וַיָּבֶן שבפסוק כ״ג.

וּבִין? *3 perf.* Dan 10,1.

בַּנְתָּה *2 perf.* Ps 139,2.

בַּנְתִּי *1 perf.* Dan 9,2.

מְבָנִים [בָּנִים? *pt. pl.* Jer 49,7.

בִּין *infin.* Prv 23,1.

וּבִין *imper.* Dan 9,23.10,1.

בִּינָה Ps 5,2 ‖ Job 34,16.

וּבִינָה? Dan 10,1.

בִּינוּ *pl.* Dt 32,7 ‖ Ps 50,22.94,8.

נְבֻנוֹתִי *Ni. 1 perf.* Jes 10,13.

נָבוֹן *pt.* Gn 41,33.39 ‖ Hos 14 10 ‖ Prv 10,13.14,33.15,14.16,2 17,28.18,15.

וְנָבוֹן Dt 4,6 ‖ 1R 3,12 ‖ Prv 1,5.

לְנָבוֹן Prv 14,6.19,25.

וּנְבוֹן *cs.* 1S 16,18 ‖ Jes 3,3.

נְבוֹנִים *pl.* Jes 5,21 ‖ Jer 4,22.

וּנְבֹנִים Dt 1,13.

לַנְּבֹנִים Eccl 9,11.

נְבֹנָיו *suff.* Jes 29,14.

בּוֹנֵן] יְבוֹנְנֵהוּ *Pol. 3 impf.* Dt 32,10.

הֵבִין *Hi. 3 perf.* Jes 29,16 ‖ J 28,23 ‖ Dan 1,17.

הֵבִינוּ *pl.* Mich 4,12 ‖ Neh 8,12.

מְבִּינָתִי *suff.* Job 20,3.
בִּינָתְךָ Prv 3,5.
מִבִּינָתְךָ Prv 23,4.
הֲמִבִּינָתְךָ *interrog.* Job 39,26.
וּבִינַתְכֶם Dt 4,6.
בִּינוֹת *pl.* Jes 27,11.

תְּבוּנָה

intelligentia, prudentia; *pl.*: prudenter dicta.

Dt 32,28 ‖ Jes 44,19 ‖ Ob 7 ‖ Prv 2,11. 3,13. 10,23. 14,29. 15,21. 17,27. 19,8. 20,5. 21,30 ‖ Job 12,12.

וּתְבוּנָה Ex 36,1 ‖ 1R 5,9 ‖ Ob 8 ‖ Prv 2,6. 8,1 ‖ Job 12,13.
הַתְּבוּנָה 1R 7,14.
בִּתְבוּנָה Ex 35,31 ‖ Ps 136,5 ‖ Prv 3,19. 18,2.
וּבִתְבוּנָה Ex 31,3 ‖ Prv 24,3.
לַתְּבוּנָה Prv 2,2.3.
לִתְבוּנָתִי *suff.* Prv 5,1.
וּבִתְבוּנָתְךָ Ez 28,4.
וּבִתְבוּנָתוֹ Jer 10,12. *51,15.*
וּבִתְבוּנָתוֹ K., וּבִתוּבְנָתוֹ Q. Job 26,12.
לִתְבוּנָתוֹ Jes 40,28 ‖ Ps 147,5.
בִּתְבוּנָם (=כִּתְבוּנָתָם), al. בִּתְבּ׳

בחרתי בדעת הראב״ע האומר שהוא כמו תְּגוּרָם ת׳ תְצוּרָתָם (תהלים מ״ט, ט״ו), וכן פי׳ הרד״ק; וי״ת כִּדְמוּתְהוֹן = כְּתַבְנִיתָם, וכן תרגמו השבעים. במשלי י״ח ט״ו קורין השבעים: חסר תְּבוּאוֹת!

Hos 13,2.

תְּבוּנוֹת *pl.* Jes 40,14 ‖ Ps 49,4 ‖ Prv 11,12. 28,16.
וּבִתְבוּנוֹת Ps 78,72.
תְּבוּנוֹתֵיכֶם *suff.* Job 32,11.

——v. chald. et n. pr.——

בֵּין, וּבֵין...בֵּין

inter, intra; בֵּין...וּבֵין et בֵּין...לְ ` sive...sive.

השבעים קורין בישעיה מ״ד ד׳: כְּבֵין חציר; וי״ג בירמיה מ״ח מ״ה מִבֵּית סיחון.

Gn 1,4^{2}.6.7^{2}.14^{2}.18^{2}. 9,16^{2}. 10,12^{2}. 13,3^{2}.7^{2}. 15,17. 16,14^{2}. 20,1^{2}. 31,37. 32,17^{2}. 49,14 ‖ Ex 8,19. 9,4^{2}. 11,7^{2}.

תָּבִינוּ 2 *pl.* Jes 6,9 ‖ Job 18,2.
וְתָבִינוּ Jes 43,10.
יָבִינוּ 3 *pl.* Dt 32,29 ‖ Jes 44,18 ‖ Ps 28,5. 58,10. 82,5 ‖ Prv 28,5^{2} ‖ Job 32,9 ‖ Dan 11,33. 12,10^{2}.
וַיָּבִינוּ Neh 8,8.
הִתְבּוֹנֵן [הִתְבּוֹנַן] *Hithpo. 3 prf.* Jes 1,3.

הִתְבֹּנַנְתָּ 2 *perf.*

יש מחברים לו הי״א השאלה ממלת תראה שבפסוק שלפניו.

Job 38,18.

וְהִתְבּוֹנַנְתָּ Ps 37,10.
הִתְבּוֹנֲנוּ [הִתְבּוֹנְנוּ] 3 *pl.* Jes 52,15.
וְהִתְבּוֹנֵן *imper.* Job 37,14.
הִתְבּוֹנְנוּ *pl.* Jer 9,16.
וְהִתְבּוֹנְנוּ Jer 2,10.
אֶתְבּוֹנֵן, אֶתְבּוֹנָן 1 *impf.* Ps 119,95. 100. 104 ‖ Job 23,15. 31,1. 32,12.
וָאֶתְבּוֹנֵן 1R 3,21.
וַתִּתְבֹּנֵן 2 *impf.* Job 30,20.
יִתְבּוֹנֵן [יִתְבּוֹנָן] 3 *impf.* Job 11,11. 26,14.
תִּתְבֹּנֲנוּ, תִּתְבּוֹנְנוּ 2 *impf. pl.* Jes 43,18 ‖ Jer 23,20. 30,24.
יִתְבּוֹנֲנוּ [יִתְבּוֹנְנוּ] 3 *impf. pl.* Jes 14,16.
וְיִתְבּוֹנְנוּ Ps 107,43.

בִּינָה

intellectus, intelligentia; peritia artis vel disciplinae cuiusdam.

Jes 29,24. 33,19 ‖ Jer 23,20 ‖ Prv 1,2. 4,1. 5,7. 8,14. 9,6. 10. 16,16 ‖ Job 28,12. *20.* 28. 34,16. 38,4. 26 ‖ Dan 1,20. 8,15. 9,22 ‖ 1Ch 12,32(33) ‖ 2Ch 2,12.

וּבִינָה Jes 11,2 ‖ Prv 23,23 ‖ 1Ch 22,12(11) ‖ 2Ch 2,11.
בַּבִּינָה Job 39,17.
לַבִּינָה Prv 2,3. 7,4.
בִּינַת *cs.* Prv 30,2.
וּבִינַת Jes 29,14.

הֲבִינוֹתֶם 2 *perf. pl.* Jes 40,21.
מֵבִין *pt.* Jes 57,1 ‖ Ps 119,130 ‖ Prv 17,24. 28,2.7.11 ‖ Dan 8,5.27 ‖ Neh 8,2. 10,29 ‖ 1Ch 15,22. 25,8. 27,32. 28,9 ‖ 2Ch 34,12.
וּמֵבִין Dan 8,23.
הַמֵּבִין Ps 33,15 ‖ 1Ch 25,7 ‖ 2Ch 26,5.
בְּמֵבִין Prv 17,10.
לַמֵּבִין Prv 8,9.
מְבִינִים *pl.* Esr 8,16 ‖ Neh 8,7.
הַמְּבִינִים Neh 8,9.
הַמְּבוֹנִים K., הַמְּבִינִים Q. 2Ch 35,3.
וְהַמְּבִינִים Neh 8,3.
וּמְבִינֵי *cs.* Dan 1,4.
הָבִין *infin.* 1R 3,11 ‖ Jes 28,19. 56,11 ‖ Ps 32,9 ‖ Prv 14,8.
לְהָבִין 1R 3,9 ‖ Prv 1,2.6 ‖ Dan 10,12.
לַהֲבִינְךָ Dan 10,14.
הָבֵן *imper.* Dan 8,16.17. 10,11.
וְהָבֵן Dan 9,23.
הֲבִינֵנִי *suff.* Ps 119,27. 34. 73. 125. 144. 169.
הָבִינוּ *pl.* Prv 8,5^{2} ‖ Job 6,24.
אָבִין 1 *impf.* Job 9,11. 23,8. 42,3 ‖ Dan 12,8.
אָבִינָה Ps 73,17 ‖ Prv 7,7.
וָאָבִינָה Esr 8,15 ‖ Neh 13,7.
וְאָבִינָה Job 23,5.
תָּבִין 3 *impf.* Prv 2,5.9. 23,1 ‖ Job 15,9. 38,20.
יָבִין 3 *impf.* Jes 6,10. 28,9. 32,4 ‖ Hos 4,14 ‖ Ps 19,13. 49,21. 92,7. 94,7 ‖ Prv 14,15. 19,25. 20,24. 24,12. 29,7.19 ‖ Job 6,30. 14,21. 36,29 ‖ Dan 11,37^{2}.
וַיָּבֶן 1S 3,8 ‖ 2S 12,19 ‖ Dan 9,22 ‖ 2Ch 11,23.
וְיָבֵן Jer 9,11 ‖ Hos 14,10 ‖ Dan 11,30.
וַיְבִינֵהוּ *suff.* Jes 40,14.
וַתָּבֶן 3 *f.* Job 13,1.
תְּבִינֵם *suff.* Job 32,8.

12,6.13,9.16.14,2^2.20^2.16,1.12.18,
16^2.26,33^2.29,39.*41*.30,8.18.*40,7*.
30^2 ‖ Lev 10,10^4.11,47^4.20,25^2.23,
5.27,12.*14*^{2}.33 ‖ Nu 9,3.*5.11*.11,33.
17,13. 21,13. 26,56. 28,4.*8*.30,17.
31,27^2.35,24^2 ‖ Dt 1,1.16^2.6,8.11,
18.14,1.17,8^2.25,1 ‖ Jos 8,9.*12*.18,
11^2 ‖ Jud 4,5^2.17^2.5,11.16.27^2.9,
23^2.11,27^2.13,25^2.15,4.16,25.31^2 ‖
1S 7,12.14.17,1.6 ‖ 2S 3,1^2.6^2.18,
9^2.24.19,36 ‖ 1R 3,9.5,26^2.7,28.29.
46^2. 14,30.*15,6*^{2}. 15,7^2.16.*32*^{2}.19^2.
18,42.22,1^2.34^2 ‖ 2R 2,11.9,24.11,
17^2.25,4 ‖ Jes 2,4.22,11 ‖ Jer 7,5^2.
34,18.19.52,7 ‖ Ez 1,13.8,3^2.16^2.
18,8. 19,2.11. 22,26. 31,10.14. 34,
17.20^2.22.41,18. 42,20. 44,23^2. 47,
16^2.48,22^2 ‖ Hos 13,15 ‖ Joel 2,
17 ‖ Ob 4 ‖ Jon 4,11 ‖ Mich 4,3 ‖
Zach 1,8.10. 3,7. 5,9. 6,13. 11,14.
13,6 ‖ Mal 3,18^2 ‖ Ps 68,14.104,
10 ‖ Prv 6,19.26,13 ‖ Job 24,11.
30,7. 40,30 ‖ Cant 1,13. 2,2^2.3 ‖
Ruth 2,15 ‖ Thr 1,3 ‖ Esth 3,8 ‖
Dan 8,5. 16.21. 11,45 ‖ 1Ch 21,
16^2 ‖ 2Ch 4,17^2. 13,2^2. 14,10.18,
33^2.19,10^2.

וּבֵין 1S 14,4 ‖ Ez 31,3.40,7.41,10 ‖ Prv 14,9.18,18 ‖ Neh 3,*32*.5,18.

בֵּין...וּבֵינֵיכֶם Dt 5,5.

בְּבֵין Jes 44,4.

לְבֵין Jes 59,2.

מִבֵּין...וּמִבֵּין ,מִבֵּין Gn 49,10 ‖ Ex 25,22 ‖ Nu 7,89.17,2 ‖ Dt 28, 57 ‖ 2R 16,14^2 ‖ Jer 48,45 ‖ Ez 37, 21.47,18^4 ‖ Hos 2,4 ‖ Zach 6,1.9, 7 ‖ Ps 104,12.

בֵּינִי וּבֵין *suff.* Gn 9,13.17 ‖ Ex 31,17 ‖ 1S 14,42.20,3 ‖ Jes 5,3.

בֵּינִי וּבֵינְךָ...,בֵּ' וּבֵינֶךָ (וּבֵינֶיךָ) Gn 13,8.16,5.17,7.23,15.31,44.48. 49.50.51 ‖ 1S 20,23.42.24,13.16 ‖ 1R 15,19 ‖ 2Ch 16,3.

בֵּינִי וּבֵינֶךָ Ruth 1,17.

בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם ,בֵּ' וּבֵ' וּבֵין Gn 9, 12.*15*.17,10.11 ‖ Ex 31,13.20,20.

בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם Ez 20,12.43,8.

בֵּינְךָ וּבֵין... Gn 3,15 ‖ Ez 4,3 ‖ Mal 2,14.

בֵּינוֹ וּבֵין... Gn 30,36 ‖ Lev 26, 46 ‖ 2Ch 23,16.

בֵּינוֹ וּבֵין K., בֵּינָיו Q. Jos 8,11.

הַבֵּנַיִם [בֵּנַיִם *du.* 1S 17,4.23.

בֵּינֵינוּ ,בֵּ' וּבֵינֵיכֶם... *suff.* Gn 31,53 ‖ Jos 22,25.27.28 ‖ Job 34,4. 37.

בֵּינוֹת *pl.* Ez 10,2.7.

מִבֵּינוֹת Ez 10,2.6^2.7.

בֵּינֵיכֶם ,בֵּ' וּבֵין ,בֵּ' לְבֵין Jos 24, 7 ‖ Jes 59,2 ‖ Jer 25,27.

בֵּינֵיכֶם וּבֵינוֹ K., וּבֵינָיו Q. Jos 3,4.

בֵּינֵיהֶם 1S 17,3.26,13 ‖ 2S 14,6 ‖ Job 41,8 ‖ Thr 1,17.

בֵּינוֹתֵינוּ ,בֵּ' בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ Gn 26,28 ‖ Jos 22,34 ‖ Jud 11,10.

בֵּינֹתָם ,בֵּ' בֵּין...וּבֵין Gn 42,23 ‖ 2S 21,7 ‖ Jer 25,16.

——— v. chald. ———

בּוֹר K., בֵּיר Q.

puteus.

Jer 6,7.

——conf. בּוֹר ,בֹּאר ,בְּאֵר——

בִּירָה] הַבִּירָה

arx, castellum; regia.

יש דונמתה בשפת אשור בהוראת עיר מבצר, מוקפת חומה.

Esth 1,2.5. 2,3.5.8. 3,15. *8,14*. 9,6. 11.12 ‖ Dan 8,2 ‖ Neh 1,1.2,8.7,2 ‖ 1Ch 29,1.19.

בִּירָנִיּוֹת [בִּירָנִית *pl.* 2Ch 17, 12.27,4.

——— v. chald. ———

בַּיִת ,בָּיִת

domus, domicilium, tentorium, palatium, templum, sepulcrum, receptaculum, spatium; interior pars=intra; *familia, gens*; בַּיִת interdum = בֵּין.

בעיקר שרשו נחלקו הבלשנים: לרד״ק שרשו בות (ומזה בארמית בהוראת לנן), ולדר״ק שרשו בוא (וכעין זה נמצא בערבית), וי״א שמוצאו משרש בָּנָה (וזה טעם הדגש ברבים ע״כ בחרנו להציגו בסדר הא״ב; ובא בית לפעמים ת׳ בֵּין: בֵּית נתיבות נצבה (משלי ח׳ ב׳), וכן הוראת בית בסורית. השבעים קורין בשופטים י״ט י״ח: ואל־בֵּיתִי (והיו״ד נתחלפה לשם); אמנם דאיש היה לוי, ואמר כי למצוא חן בעיני הזקן. במ״ב י״ט ל׳ ובישעיה ל״ז ל״א יש נ״א בַּת־יהודה ת׳ בֵּית יהודה. השבעים קורין בדה״ב ד׳ י׳: מכתף הַבַּיִת הימני (ע׳ מ״א ז׳ ל״ט).

Gn 17,12.*27*.33,17 ‖ Ex 12,30 Lev 18,9.25,33 ‖ Dt 20,5.22,8.28, 30 ‖ 1S 2,35.25,28 ‖ 2S 5,11.7,5.11. 13.27 ‖ 1R 2,24.36.3,2.5,17.19.8, 16.17.18.11,18.38 ‖ Jes 5,8.24,10. 44,13.58,7.66,1 ‖ Jer 2,14 ‖ Zach 5,11 ‖ Ps 68,13.84,4.127,1 ‖ Prv 19,14.24,3 ‖ Job 20,19 ‖ Eccl 2,7 Esr 1,2.4,3 ‖ 1Ch 14,1.17,12.25. 22,6(5).7(6).8(7). *28,3*.10. 28,10. 29,16 ‖ 2Ch 1,18.2,2.3.5^2.11. 6,5.7. 8.36,23.

וּבַיִת 1R 7,8 ‖ Jer 35,7 ‖ 1Ch 17, 10 ‖ 2Ch 1,18.2,11.

הַבַּיִת ,הַבָּיְתָה Gn 19,4.11. 24,31. 39,11.40,14.43,19 ‖ Ex 12,4.46. 22,7 ‖ Lev 14,35.36^2.37.38^2.39.41. 42.43.45^2.46.48^2.49.51.52. 53. 25, 30 ‖ Dt 26,13 ‖ Jud 16,26.*29*.30. 19,22^2.23.27^2.20,5 ‖ 1S 18,10 ‖ 2S 4,6.7.5,8.15,16.16,21. 19,6. 20,3 1R 4,6.5,19.31.32.6,1.3^2.5^2.6.8.9^2. 10.12.14.15^2.16.17.18.19.21.22^2. 27^2.29.30.38.7,12.39^2.50^2. 8,6.19^2. 20.27.29.38.42.43.9,3.7.25. 14,17. 16,9.17,17.18,3 ‖ 2R 5,9.10,5.11,6. 11^2. 12,6.7.8^2.9.13.15,5.16,14.18, 18.37.19,2.22,5.6.23,27 ‖ Jes 15,2. 22,15.36,3.22.37,2 ‖ Jer 7,11.22,4. 5.26,6.9.12.18.39,14 ‖ Ez 9,3.6.7. 10,4^2.18.40,45.*44,14*.47.48.41,5.6. 7.13.14.17.19.26.42,15.43,4.5.10. 11.12^2.21. 44,4.5.11^2. 45,5.19.20. 46,24.47,1^4.48,21 ‖ Am 5,19.6,10^2. 11 ‖ Mich 3,12 ‖ Hag 1,8.9.2,3.7. 9 ‖ Zach 4,8 ‖ Ps 30,1.59,1.113,9 Job 1,19 ‖ Ruth 2,7 ‖ Eccl 10,18. 12,3 ‖ Esth 5,1 ‖ Esr 3,12^2 ‖ 1Ch 17,4 ‖ 2Ch 2,8.3,4.5.6.7.8.11.12. 15. 4,22^2.5,7.6,9^2.10.18.20.29.32. 33.7,1.3.16.20.20,9.23,7.10^2. 28,7. 34,10.35,20.

וְהַבַּיִת ,וְהַבָּיְתָה Jos 7,14 ‖ Jud 16

27‖1R 6,2.7.8,44.48.9,8.10,4‖Jes 6,4‖Am 6,11‖Hag 1,4‖1Ch 22,5 (4)‖2Ch 2,4.5,13.6,34.7,21.9,3. 34,8.

מַהַבַּיִת ,מַהֲבָּיִת Ez 40,7.8.9.43,6.

כְּבַיִת Ex 12,46‖2S 7,6‖1R 3,17‖ ‖Jes 5,8‖Am 6,9‖1Ch 17,5.

בַּבָּיִת ,בַּבַּיִת Gn 27,15.34,29.39, 5.8.9.11 ‖ Lev 14,35.36.93.44^2. 47^2.48‖Jos 2,19.6,17‖1S 6,10.28, 24‖1R 3,17.18^2.6,7.8,31.33 ‖ 2R 4,2^2.35.5,24.16,18.21,7^2.22,9‖Jer 7,10.30.*32,24.34,15*^{2} ‖ Ez 40,43 ‖ Thr 1,20 ‖ Esth 7,8 ‖ 1Ch 5,36 ‖ 2Ch 6,22.24.20,9.33,7.35,3.

לַבַּיִת ,לַבָּיִת Ex 12,3 ‖ 1R 6,4.6‖ Jer 7,14 ‖ Ez 10,3.40,5.41,5.6.7^2. 8.9.10 ‖ Neh 2,8.11,12 ‖ 1Ch 22, 19(18)‖2Ch 3,13.8,11.

וְלַבַּיִת ,וְלַבָּיִת Lev 14,55‖1R 9, 8‖2R 11,11‖Neh 2,8 ‖ 2Ch 6,38. 7,21.23,10.

מִבַּיִת ,מִבָּיִת Gn 6,14‖Ex 25,11. 37,2‖Lev 14,41‖1R 6,15.16.7,9‖ 2R 6,30 ‖ Jes 23,1 ‖ Ez 7,15‖Prv 17,1.

בַּיְתָה ,בָּיְתָה Ex 28,26. 39,19 ‖ 1R 7,25‖Jes 14,18‖Ps 68,7‖2Ch 4,4.

וָבַיְתָה [וָבָיְתָה 2S 5,9‖Ez 44,17.

הַבַּיְתָה ,הַבָּיְתָה Gn 19,10.24,32. 39,11.43,16.26^2 ‖ Ex 9,19‖ Jos 2, 18‖Jud 19,15.18 ‖ 1S 6,7 ‖ 2S 13, 7.14,31.17,20‖1R 13,7.15.17,23‖ 2R 4,32.9,6.

מִבַּיְתָה 1R 6,15.

בֵּית *cs.* Gn 12,15.17,23.19,2.24, 23.27.38. 28,17.21.22. 34,19. 38, 11^2. 39,5.20.21.22.23. 40,3^2.7. 41, 10.51.43,18.19. 45,2.16.46,31.47, 12.50,4.8 ‖ Ex 6,14.16,31.20,17. 23,19.*34,26*.40,38 ‖ Lev 10,6.22, 13.25,29‖Nu 2,34.3,24.*30,35*.7,2. 17,18.20,29. 25,14.15. 30,11.17 ‖ Dt 5,18.22,21.23,19.25,9.10 ‖ Jos 2,1.12.18.6,22.24.25.17,17. 21,43. 22,14 ‖ Jud 1,22.23.35.4,17.6,27. 8,35. 9,1.5.18.27. 14,15.19. 16,31. 17,5.8.18,2.3.13.15.18.22.31.19,2. 3.18.26 ‖ 1S 1,24.2,27.31.3,14.15. 5,2.5. 7,1.2.3. 9,18.20. 17,25, 18,2. 19,11. 20,16. 22,1.11.15.16.22. 31, 9.10‖ 2S 1,12.2,4.7.10.11.3,1.*6*^{2}.8. 19.29. 4,5. 6,5.*15*.10.11.12. 7,7.19. 29^2.9,4.12.11,2.9. 12,8^2.20. 13,7.8. 20. 14,9.15,17. 16,3.5.8. 17,18. 19, 18.19.21.29.20,3.21,1 ‖ 1R 2,27. 31.3,1.6,37.7,2.12.40.*45*.48.51^2.8, 10.11.13.63.64. 9,1.*10*^{2}.15. 10,5. 17.*21*. 11,20^3.28. 12,20.21^2.23.31. 13,34. 14,4.10^2.14. 26^2. 27.28. 15, 15.18^2.29. 16,9.11. 12.18^2.32. 20, 31.22,27 ‖ 2R 5,18^2.7,9.11. 8,18. 27^2. 9,7.8.9.27. 10,3.10.12.14.21^2. 23. 25. 26. 27. 11,3.4.5.7.13.15.16. 18^2.19.20.12,5^2.10^2.11.12^2.13.14^2. 15.17.19.13,6.14,14^2.15,25.35.16, 8^2. *18,15*.14.18. 17,4.21. 19,1. 14. 30.37. 20,5.8.13^2. 21,5. *23,12*.13. 22,3.4.9. 23,2.11. 24. 24,13^2. 25,9. 13 ‖ Jes 2,2.3.5.6.3,6.5,7.7,13.17. 10,20.14,1.2. 22,8.18.22.24. 29,22. 31,2. 37,1.14.31.38. 38,20. 22. 39, 2^2.46,3^2.48,1. 56,7.64,10.66,20 ‖ Jer 2,4^2.26. 3,18^2.20. 5,11.15. 7,2. 9,25.10,1. 11,10.17. 12,14. 13,11^2. 16,5.17,26. 18,2.3.6^2. 19,14. 21,12. 22,1.6.14.23,8.26,2^2.10.27,16.21^2. 28,3.6. 29,26. 31,26(25)^2.31(30)^2. 33(32).32,2. 33,11.14^2.17. 35,2^2.3. 4.5.36,3.5.6.8.10^2.12.22. 37,4.15^2. 16.18.20.38,11.26.39,8^2.41,5.43,9. 48,13.51,51.52,13^2 ‖ Ez 1,27.2,5. *6.3,9.26.27.12,3*. 3,1.4.5.7. 4,4.5.6. 5,4. 6,11. 8,6.10.11.12.14.16. 9,9. 10,19.11,1.5.15. 12,2^2.9.10.24. 25. 27. 13,5.9. 14,5.6.*20,30. 33,10*.11. 17,2. 18,6.*15*.25.29^2.30.31. *33,11*. 20,5.13.27.31.39.40. *36,10*.44. 22, 18.24,3.25,3.8.28,25.33,20. 34,30. 35,15.36,17.21.22.32.37,11.16.38, 6.39,12.22.23.25.29. 43,7.10. 44,4. 5.6^2.22.45,6.17^2.46,26 ‖ Hos 1,4^2. 6.7.5,1.8,1.9,4.12,1 ‖ Joel 1,14 ‖ Am 2,8.3,15^2. 5,1.6.25. 6,1.14. 7,9. 10.16.9,8.9‖ Ob 17.18 ‖ Mich 1,5. 2,7.3,1.*9*.9.4,1.2.6,10.16 ‖ Zeph 1, 9.2,7 ‖Hag 1,2‖ Zach 5,4^2.6,10.7, 2.8,9.13.15. 10,3.6^2. 11,13. 12,4.7. 10.12^2.13.13,6 ‖ Mal 3,10 ‖ Ps 42, 5.52,2. 114,1. 115,10.12^2. 116,19. 118,3.122,1.9.135,2.19^2.20 ‖ Prv 8,2.14,11.15,6.25 ‖ Job 1,4.8,17. 21,28 ‖ Cant 2,4.3,4.8,2‖ Ruth 1, 9.4,11 ‖Eccl 4,17.7,2^2.12,5 ‖ Esth 1,9. 2,3.8.9.11.13.14.16. 4,13. 5,1^2. 6,4.7,8.8,1.2.7‖Dan 1,2^3‖ Esr 1,3. 5.7.2,59.3,8^2.11.6,22.7,27.8,25.29. 36.9,9.10,1.6.9 ‖ Neh 2,3.3,16.20. 21^2.31.4,10.6,10^2.7,61.8,16.10,33. 34.38.40.11,11.22.13,4.7.8.9.11 ‖ 1Ch 2,55.4,21. 5,24. 6,16.17.33. 7, 7.9.40.9,11.13,26.27.10,10^2. 12,29 (30).13,13.14^2. 15,25. 17,6.17.27. 22,1(21,31).2(1).11(10). 23,4. 24. 28^2.32.24,6.25,6^2. 26,15.20.22. 28, 2.4^2.12^2.13^2.20.21.29,7.8 ‖ 2Ch 3, 1.3.8. 4,19. 5,1.13.14. 6,2. 7,2^2.5.7. 11^2. 8,1.16^2. 9,4.20. 11,1. 12,9^2.10. 11.15,18.16,2.10. 18,26. 20,28. 21, 6.7.13^2.22,3.7.8.23,5.6.9.12.14.15. 17.18^2.19. 20. 24,4.5. 7^2. 8.12^3.13. 18.21. 27. 25,24. 26,21^2. 27,3. 28, 21^2.24^3.29,3.5.15.16^2.17.18.20.25. 35.30,15.31,10.13.21. 32,21. 33,5. 15.34,8.9.14.30^2.35,2.5^2.8.21.36,7. 10.14.18^2.19.

בֵּיתָה Gn 28,2.43,17.*24*.44,14.47, 14‖Ex 8,20.

וּבֵית Gn 46,31.50,8.22‖Ex 8,20‖ Nu 18,1‖Jos 18,5‖1S 2,30‖ 2S 3, 1.7,26 ‖ 1R 18,18.22,39 ‖ 2R 12, 19‖Jes 60,7‖Jer 5,7.11.11,10.17. 12,6.16,8.27,18.21 ‖ Ez 3,7 ‖ Hos 5,1 ‖ Am 7,13 ‖ Ob 18^2 ‖ Zach 8, 13.12,8‖Ps 45,11‖ Prv 12,7.21,9. *25,24*. 27,10 ‖ Job 8,14. 30,23 ‖ Esth 4,14‖Neh 1,6‖1Ch 4,38.12, 28(29).17,24.28,11‖2Ch 16,2.

בְּבֵית Gn 31,14. 39,2.20.22. 40,5. 42,19 ‖ Ex 12,29‖ Lev 14,34‖Nu 30,4 ‖ Jud 6,15.11,2.16,21. 17,4. 12‖1S 1,7‖2S 3,6.7,2 ‖ 1R 12,19. 27.14,13 ‖ 2R 11,4.10.15,5.17,29. 32.21,4.22,5^2.8.23,2.7.25,13 ‖ Jes 56,7 ‖ Jer 5,20.20,1.2.26,7.9.27, 18. 28,1.5. 38,7.14.22. 52,11.17 ‖ Hos 6,10.9,8‖Am 1,4.3,13‖Mich

1,10 ‖ Hos 1,14 ‖ Zach 14,20.21 ‖ Ps 23,6. 27,4. 52,10. 55,15. 84,11. 92,14.119,54.134,1.135,2 ‖ Prv 3, 33.5,10 ‖ Job 1,13.*18* ‖ Thr 2,7 ‖ Eccl 7,4² ‖ Esth 5,1.7,9.9,4 ‖ Esr 1,7.3,9.8,33 ‖ Neh 10,37.12,40.13, 14 ‖ 1Ch 17,1.26,12.29,3 ‖ 2Ch 3, 10.4,11. 7,11.8,11. 9,16. 10,19.20, 5.22,12.23,3.5.24,14.25,24. 26,19. 31,11.33,4.7.34,10².15.17.36,17.

וּבְבֵית Ex 7,28 ‖ Jud 10,9 ‖ 2S 24, 17 ‖ 1Ch 21,17.28,4,

כְּבֵית 1R 16,3.7.18,32.21,22 ‖ 2R 8,27.9,9 ‖ Ez 2,8 ‖ Ruth 4,12 ‖ 2Ch 22,4.

וּכְבֵית 1R 21,22 ‖ 2R 9,9.

לְבֵית, לְבֵית...וּלְבֵית Gn 20,18. 24,28.31,30.46,27 ‖ Ex 12,3.19,3 ‖ Nu 1,2.*18.20.22.24.26.28.30.32. 34.36.38.40.42.4,2.29.40.42.*45.*2, 32.*4.44. 2,2. 3,15. *4,22.*20. 17,17². 21.23.26,2.34,14² ‖ Jos 9,23. 22, 14 ‖ Jud 18,19 ‖ 1S 2,27.28.3,14 ‖ 2S 9,1.3.16,2 ‖ 1R 10,12.12,26.13, 2.15,27 ‖ 2R 10,11.30.25,16 ‖ Jes 7,2.22,23.63,7 ‖ Jer 37,15.52,17. 20 ‖ Ez 3,16.*33,7.*4,3.8,17.12,6.17, 12.24,21.25,12. 28,24.*29,16.* 29,6. 21.36,22.37.40,4.44,12.45,8 ‖ Hos 5,12.14 ‖ Am 5,3.4 ‖ Ob 18 ‖ Zach 7,3.8,19.13,1 ‖ Ps 31,3.98,3.122, 5 ‖ Prv 21,12 ‖ Ruth 1,8 ‖ Esr 1,4. 2,36.68².8,17.30.10,16 ‖ Neh 7,39. 10,35.36.37.39².11,16.12,37 ‖ 1Ch 4,21. 5,13.15.24.*7,2.9,13.* 7,4. 9,9. 19.23².12,30(31).22,14(13).23,11. 24.24,4².19.30.26,6.13.27.29,2.3² ‖ 2Ch 4,16.5,1.7,12. 9,11. 17,14. 19, 11. 21,17.22,9.10. 24,14. 25,5. 29, 31.30,1.31,10.16.17.35,4.12.

וּלְבֵית Nu 4,34.*38.46* ‖ 2S 9,2 ‖ Jes 22,21.58,1 ‖ Jer 21,11.35,18.

מִבֵּית Gn 20,13.24,7.34,26.44,8 ‖ Ex 2,1.13,3.*14.*20,2. 22,6. 26,33 ‖ Lev 16,2.12.15.17,3.*8.10.22,18* ‖ Dt 5,6.*6,12.8.14.13,11.*7,8. 13,6 ‖ Jos 24,17 ‖ Jud 6,8.9,4. 11,7. 16, 25.18,22 ‖ 1S 24,22 ‖ 2S 3,10.29.6, 3.*4.*12.9,5.11,8.15,35 ‖ 1R 7,8.31. 14,8 ‖ 2R 11,15.19.23,6.25,27 ‖ Jes 8,18.42,7 ‖ Jer 26,10. 34,13. 38,8.52,31 ‖ Ez 14,4.*7.*27,14 ‖ Joel 1,9.13.16.4,18 ‖ Am 1,5 ‖ Mich 2, 9 ‖ Nah 1,14 ‖ Hab 3,12 ‖ Ps 118, 26 ‖ Prv 25,17 ‖ Eccl 4,14 ‖ Esth 2,9.13 ‖ Neh 3,24.25 ‖ 1Ch 13,7 ‖ 2Ch 23,14.20.26,21.33,15.

וּמִבֵּית Gn 12,1.24,40 ‖ Mich 6,4 ‖ Neh 12,29.

וּלְמִבֵּית Nu 18,7.

בֵּיתִי *suff.* Gn 15,2.3.41,40 ‖ Nu 12,7 ‖ Jud 11,31.19,23 ‖ 1S 20,15. 21,16 ‖ 2S 7,18.11,11.23,5 ‖ 1R 5, 23.21,2 ‖ Jes 56,7 ‖ Jer 12,7 ‖ Ez 23,39.44,7 ‖ Hag 1,9 ‖ Zach 1,16. 3,7 ‖ Ps 101,2.7.132,3 ‖ Prv 7,6 ‖ Job 17,13.19,15 ‖ 1Ch 17,16.28,6.

וּבֵיתִי Gn 34,30 ‖ Jos 24,15.

בְּבֵיתִי 2R 20,15 ‖ Jes 39,4.56,5 ‖ Jer 11,15.23,11 ‖ Ez 8,1 ‖ Mal 3, 10 ‖ 1Ch 17,14.

וּבְבֵיתִי Jes 3,7.

לְבֵיתִי Gn 30,30 ‖ Zach 9,8.

מִבֵּיתִי Hos 9,15.

בֵּיתֶךָ, בֵּיתְךָ Gn 7,1.17,13.31,37 ‖ Dt 6,9.7,26.11,20.15,16.21,12.22, 2 ‖ Jud 12,1.18,25.19,22 ‖ 1S 2,30. 33 ‖ 2S 7,16.11,10.12,16 ‖ 1R 13,8. 18.16,3.*21,22.*20,6 ‖ Jer 20,6 ‖ Ez 3,24.44,30 ‖ Ps 5,8.26,8.36,9.65,5. 66,13.69,10.84,5.128,3 ‖ Prv 24, 27.27,27 ‖ Ruth 4,11.12.

בֵּיתֵךְ *f.* Jos 2,19.

וּבֵיתֶךָ, וּבֵיתְךָ Gn 45,11 ‖ Dt 14, 26.15,20 ‖ 1S 25,6 ‖ Jer 38,17.

וּבֵיתֵךְ 2R 8,1.

בְּבֵיתֶךָ, בְּבֵיתְךָ Gn 31,41 ‖ Ex 7, 28 ‖ Nu 18,11.13 ‖ Dt 6,7.*11,19.* 21,13.22,8.25,14 ‖ 1S 2,31.32.36. 22,14 ‖ 2R 14,10.20,15.17 ‖ Jes 39,4.6 ‖ 2Ch 25,19.

לְבֵיתֶךָ, לְבֵיתְךָ 2S 11,8 ‖ 1R 1, 53 ‖ 2R 20,1 ‖ Jes 38,1 ‖ Hab 2,10 ‖ Ps 93,5.

לְבֵיתֵךְ *f.* Jos 2,3 ‖ 1S 25,35 ‖ 2S 14,8 ‖ 1R 14,12.

וּלְבֵיתֶךָ [וּלְבֵיתְךָ Dt 26,11.

מִבֵּיתֶךָ, מִבֵּיתְךָ 2S 12,10.11 ‖ Ps 50,9.

וּבֵיתְכֶם Nu 18,31.

בֵּיתוֹ Gn 12,17.14,14.17,23.27.18, 19.19,3.24,2.29,13.35,2.36,6.39,4. 16.43,16.44,1.4.45,8.50,7 ‖ Ex 7, 23. 12,4.22 ‖ Lev 16,6.*11.17.* 22, 11.27,14.15 ‖ Nu 22,18.*24,13* ‖ Dt 6,22.24,10 ‖ Jos 7,18.20,6 ‖ Jud 9, 16.*19.*11,34.18,26.19,29 ‖ 1S 1,21. 2,1.3,12.13.7,17. 15,34. 24,23. 25, 17 ‖ 2S 6,11.20.21.7,25.9,9.11,9. 10.13.27. 12,15.17.20. 14,24². 15, 16.17,23².19,12².31.42.20,3.21,4 ‖ 1R 3,1.4,7.7,1².9,15.16,3.7. 20,43. 21,4.29 ‖ 2R 21,18 ‖ Jer 22,13.23. 34 ‖ Mich 7,6 ‖ Zach 5,4 ‖ Ps 49. 17 ‖ Prv 6,31.7,20.11,29.15,27 ‖ Job 1,10.8,15. 20,28. 27,18. 38,20. 39, 6 ‖ Cant 8,7 ‖ Esth 1,8.5,10.6,12 ‖ Neh 3,10.23.28.29.7,3 ‖ 1Ch 10,6. 16,43.17,23 ‖ 2Ch 8,1.19,1.33,20.

וּבֵיתוֹ Ex 1,1 ‖ 1S 27,3 ‖ 2S 2,3 ‖ 1R 7,8 ‖ Mich 2,2 ‖ 2Ch 24,16.

בְּבֵיתוֹ Gn 39,5 ‖ Jud 8,29 ‖ 1S 19, 9.25,1.36 ‖ 2S 4,11.7,1 ‖ 1R 2,34.5. 28.13,19 ‖ 2R 6,32.20,13.21,23 ‖ Jes 14,18.39,2 ‖ Jer 37,17 ‖ Ps 112,3 ‖ Prv 7,19 ‖ Job 21,21.42, 11 ‖ Esth 1,22 ‖ 1Ch 7,23.13,14. 17,1 ‖ 2Ch 33,24.

וּבְבֵיתוֹ 2Ch 7,11.

לְבֵיתוֹ Dt 20,5.*6.7.8.*24,5 ‖ Jud 19, 21.20,8 ‖ 1S 10,25.26.23,18 ‖ 2S 6. 19 ‖ 1R 5,25.12,24.22,17 ‖ Hab 2. 9 ‖ Hag 1,9 ‖ Ps 105,21 ‖ Job 7,10 ‖ 1Ch 16,43 ‖ 2Ch 11,4.18,16.

וּלְבֵיתוֹ Jud 8,27 ‖ 1R 2,33.

מִבֵּיתוֹ Dt 24,1.*3.*2 ‖ Prv 17,13 ‖ Neh 5,13.

בֵּיתָהּ Gn 39,14 ‖ Ex 3,22 ‖ Jos 2. 15 ‖ 2S 11,4 ‖ 1R 9,24 ‖ 2R 8,3.5 ‖ Ps 104,17 ‖ Prv 2,18.5,8.7,8.27.9, 1.14.14,1.31,21.27.

וּבֵיתָהּ

הַשִּׁבְעִים קורין: ותאכל הוא־והיא וּבְנָהּ. (16) וּמִן־הַיּוֹם הַהוּא כִּי־הקמה וגו׳.

1R 17,15 ‖ 2R 8,2.

בְּבֵיתָהּ Prv 7,11.

לְבֵיתָהּ Prv 31,15.21.

בֵּיתָם 1S 1,19‖Prv 30,26‖Neh 3,23.

בָּתִּים *pl.* Ex 1,21. 26,29. 36,34. 37,14.*38,5*‖2R 23,7 ‖ Jes 5,9.65,21 ‖ Jer 29,5.*28*.32,15.35,9 ‖ Ez 11,3.28,26 ‖ Am 3,15 ‖ Zeph 1,13 ‖ Job 15,28.24,16 ‖ Eccl 2,4 ‖ Neh 7,4.9,25‖1Ch 15,1.

וּבָתִּים Dt 6,11.8,12 ‖ Jes 6,11 ‖ Mich 2,2.

הַבָּתִּים Ex 8,9.9,20.12,7.13 ‖ 1R 9,10 ‖ Jes 22,10 ‖ Jer 19,13.*32,29* ‖ Ez 33,30 ‖ Zach 14,2 ‖ 1Ch 29,4‖2Ch 34,11.

בַּבָּתִּים Jud 18,14.22‖Joel 2,9.

לְבָתִּים Ex 25,27.*30,4*.*37,27*.45,4.

לַבָּתִּים Jos 7,14.

בָּתֵּי *cs.* Ex 8,17.12,27 ‖ Lev 25,32.33 ‖ 1R 13,32.20,6 ‖ 2R 23,7.19.25,9 ‖ Jes 8,15.22,10.32,13 ‖ Jer 19,13.33,4².43,13.52,13 ‖ Am 3,15.5,11‖Mich 1,14‖Job 4.19.

וּבָתֵּי Ex 10,6 ‖ Lev 25,31 ‖ Jes 3,20‖Jer 19,13‖Ez 26,12.

בְּבָתֵּי Jer 43,12‖Zeph 2,7.

וּבְבָתֵּי Jes 42,22.

בָּתֵּינוּ *suff.* Ex 12,27‖Nu 32,18‖Prv 1,13‖Cant 1,17‖Thr 5,2.

וּבָתֵּינוּ Neh 5,3.

מִבָּתֵּינוּ Jos 9,12.

בָּתֶּיךָ Ex 10,6.

בָּתַּיִךְ *f.* Ez 16,41.

וּבְבָתֶּיךָ Ex 8,17.

וּמִבָּתֶּיךָ Ex 8,5.7.

בָּתֵּיכֶם Gn 42,19.33. 45,18 ‖ Ex 12,23.

וּבָתֵּיכֶם Dt 12,7‖Neh 4,8.

בְּבָתֵּיכֶם Gn 47,24‖Ex 12,19‖Jes 3,14‖Hag 1,4.

מִבָּתֵּיכֶם Ex 12,15‖Jer 17,22.

בָּתָּיו 1Ch 28,11.

בָּתֵּיהֶם Nu 16,32 ‖ Dt 11,6 ‖ Jes 13,16.21‖Jer 5,27.6,12‖Ez 7,24‖Hos 11,11‖Job 3,15.21,9.22,18.

בָּתֵּימוֹ Ps 49,12.

וּבָתֵּיהֶם Zeph 1,13‖Neh 5,11.

וּבְבָתֵּיהֶם Dt 19,1.

מִבָּתֵּיהֶם Jer 18,22.

וּבָתֵּיהֶן Ez 23,47.

—v. ch. et n. pr. compos.—

בִּיתָן] הַבִּיתָן

palatium, basilica.

היכל המלך.

Esth 7,7.8.

בִּיתַן *cs.* Esth 1,5.

בָּכָא] הַבָּכָא

morus arbor; al. fletus, ploratio.

מין עץ מעצי הצרי והבלסמן וכשעושים בו בְּקִיעָה דקה השרף נוטף וּמְסַפֶּה ממנו כדמעות מעינים בּוֹכִיּוֹת; ועמק הבכא ע״ש שנדלו בו בְּכָאִים, או ע״ש המים המסַכִּים; וי״פ מענין בְּכִיָּה, ומתרגמין: יאממערטהאל.

Ps 84,7.

בְּכָאִים *pl.* 2S 5,23.

הַבְּכָאִים 2S 5,24‖1Ch 14,14.15.

בָּכָה

flere, deflere, lugere.

אח לְבָכָא וּסָכָה (ואולי גם קרוב לְבָקַע וּבָקַק. לפי שהמעין בָּכִין מתבקע ומוריק ובוקק הדמעות); וי״נ במיכה א׳ י׳: בָּכֹו אל־תבכו, לשון נופל על־לשון, כמו בגת אל־תגידו שלפניו, וכן להשבעים בָּכוֹ שעצ״פ.

Gn 25,14‖Hos 12,5.

וּבָכְתָה *3 perf. f.* Dt 21,13.

בָּכִיתִי *1 perf.* Job 30,25.

בָּכוּ *3 pl.* 2S 13,36‖Esr 10,1.

וּבָכוּ Ez 27,31.

בְּכִיתֶם *2 pl.* Nu 11,18.

בָּכִינוּ *1 pl.* Ps 137,1.

בֹּכֶה *pt.* Ex 2,6 ‖ Nu 11,10 ‖ 2S 19,2‖2R 8,12‖Esr 10,1.

וּבוֹכֶה, וּבֹכֶה 2S 15,30‖Jer 41,6.

בּוֹכִים, בֹּכִים *pl.* Nu 25,6 ‖ 2S 15,23‖Job 30,31‖Esr 3,12 ‖ Neh 8,9.

בּוֹכִיָּה *f.* Thr 1,16.

בָּכוֹ *infin. abs.* Jes 30,19 ‖ Jer 22,10‖Mich 1,10‖Thr 1,2.

וּבָכוֹ Jer 50,4.

וּבָכֹה 1S 1,10 ‖ 2S 3,16.15,30‖ Ps 126,6.

לִבְכּוֹת *infin. cs.* Gn 43,30 ‖ 1S 30,4‖2S 3,43‖Eccl 3,4.

וְלִבְכֹּתָהּ (כ׳ זעירא) *suff.* Gn 23,2.

בְּכוּ *imper. pl.* Jer 22,10.

וּבְכוּ Joel 1,5.

בְּכֶינָה *f.* 2S 1,24.

אֶבְכֶּה *1 imperf.* Jes 16,9 ‖ Jer 48,32.

וְאֶבְכֶּה Jud 11,37‖Jer 8,23.

וָאֶבְכֶּה 2S 12,22‖Ps 69,11 ‖ Neh 1,4.

הַאֶבְכֶּה *interrog.* Zach 7,3.

תִּבְכֶּה *2 impf.* Jes 30,19 ‖ Ez 24,16.

וַתִּבְכֶּה 2R 22,19.

וַתֵּבְךְּ 2S 12,21‖2Ch 34,27.

תִּבְכִּי *2 f.* 1S 1,8.

וַיֵּבְךְּ Gn 27,38.29,11.37,35.42,24.43,30.45,14.15.46,29.50,1.17 ‖ 1S 24,17 ‖ 2S 3,32.19,1‖ 2R 8,11.13,14.20,3‖Jes 38,3.

תִּבְכֶּה *3 f.* 1S 1,10 ‖ Jer 13,17 ‖ Thr 1,2.

וַתִּבְכֶּה 1S 1,7.

וַתֵּבְךְּ Gn 21,16‖Jud 11,38.14,16.17‖Esth 8,3.

תִּבְכּוּ *2 impf. pl.* Jer 22,10 ‖ Ez 24,23‖Mich 1,10‖Neh 8,9.

וַתִּבְכּוּ Nu 11,20‖Dt 1,45.

יִבְכּוּ *3 pl.* Lev 10,6‖Nu 11,13 ‖ 1S 11,5‖Joel 2,17.

וַיִּבְכּוּ Gn 33,4.50,3 ‖ Nu 11,4.14,1.20,29 ‖ Dt 34,8 ‖ Jud 2,4.20,23.26.21,2 ‖ 1S 11,4.20,41.30,4 ‖ 2S 1,12.3,32.13,36‖Job 2,12.

יִבְכָּיוּן Jes 33,7‖Job 31,38.

תִּבְכֶּינָה *3 f.* Ps 78,64 ‖ Job 27,15.

וַתִּבְכֶּינָה Ruth 1,9.14.

מְבַכָּה *Pi. pt. f.* Jer 31,15(14).

מְבַכּוֹת *pl.* Ez 8,14.

בֶּכֶה
fletus.
Esr 10,1.

בֶּכִי , בְּכִי
fletus; stillatio; lacrimatio.
השבעים קורין בירמיה מ״ח ה׳ יעלה־בֶּכֶה (וע׳ ישעיה ט״ו ה׳); וי״נ באיוב כ״ח י״א: נִבְכֵי נהרות חִבֵּשׁ (או חָפֵשׂ).

Dt 34,8 ‖ Jud 21,2 ‖ 2S 13,36 ‖ 2R 20,3 ‖ Jes 38,3.65,19 ‖ Jer 3,21.9, 9.31,15(14).48,5 ‖ Mal 2,13 ‖ Ps 30,6 ‖ Job 16,16 ‖ Esr 3,13.

וּבְכִי Esth 4,3.
בִּבְכִי , בִּבֶכִי Gn 45,2 ‖ Jes 15,3.5. 16,9.22,4 ‖ Jer 31,9(8).48,5 ‖ Ps 102,10.
וּבִבְכִי Joel 2,12.
לִבְכִי , לְבֶכִי Jes 15,2.22,12.
מִבְּכִי , מִבֶּכִי Jer 31,16(15).48, 32 ‖ Job 28,11.
בִּכְיִי suff. Ps 6,9.
[בְּכִית] בְּכִיתוֹ suff. Gn 50,4.
——בָּכוּת etc. conf. n. pr.——

בְּכוֹר , בְּכֹר
primogenitus; praecipuus; primarius.
טעם השם ע׳ הערתנו אל הפעל. וי״נ בישעיה י״ד ל׳: ורעו בְּכָרַיִךְ (או בְּכָרִים) דלים.

Gn 25,13.35,23.36,15.38,7.46,8 ‖ Ex 6,14. 11,5[3].12,12.29[2]. 13,2.13. 15[3].22,28.34,20 ‖ Lev 27,26 ‖ Nu 1,20. 3,12.13[2].40.41[2].42.43.45. *8*, *18*.50.8,16.17[2].18,15[2].17[1].26,5.33, 4 ‖ Dt 15,19.33,17 ‖ Jos 17,1[2] ‖ Ps 78,51.89,28.105,36 ‖ Job 18,13 ‖ 1Ch 1,29. 2,3.25.27.50. 4,4. 5,1.3. 26,10.

הַבְּכוֹר , הַבְּכֹר Gn 41,51. 43,33. 48,14.18 ‖ Nu 3,2 ‖ Dt 15,19.21, 15.16.17.25,6 ‖ 1S 8,2.17,13 ‖ 2R 3,27 ‖ Zach 12,10 ‖ Job 1,13.*18* ‖ 1Ch 2,25.3,1.15. 5;1.6,13.8,30. *9*, *36*.9,5.31.26,2.4 ‖ 2Ch 21,3.
בִּבְכֹר Dt 15,19.
מִבְּכוֹר , מִבְּכֹר Ex 11,5.12,29.13, 15 ‖ Nu 3,46.

בְּכוֹרִי , בְּכֹרִי suff. Gn 49,3 ‖ Ex 4,22 ‖ Jer 31,9(8) ‖ Mich 6,7.
בְּכֹרְךָ , בְּכֹרֶךָ Gn 27,19.32 ‖ Ex 4, 23.
בְּכוֹרוֹ , בְּכֹרוֹ Gn 10,15.22,21.38, 6 ‖ Jud 8,20 ‖ 2S 3,2 ‖ 1R 16,34 ‖ 1Ch 1,13.2,13.42.8,1.39.
בִּבְכֹרוֹ Jos 6,26.
[בְּכוֹרִים] בְּכוֹרֵי pl. cs. Jes 14, 30 ‖ Ps 135,8 ‖ Neh 10,37.
בִּבְכוֹרֵיהֶם suff. Ps 136,10.

בְּכֹרָה
primogenita, primogenitura.
Gn 25,32.

הַבְּכֹרָה Gn 25,34 ‖ Dt 21,17.
וְהַבְּכֹרָה 1Ch 5,2.
לַבְּכֹרָה 1Ch 5,1.
בְּכֹרָתִי suff. Gn 27,36.
בְּכֹרָתְךָ Gn 25,31.
בְּכֹרָתוֹ Gn 25,33 ‖ 1Ch 5,1.
כִּבְכֹרָתוֹ Gn 43,33.

בְּכֹרוֹת pl.
הבחור בס׳ הזכרונות כ״י אמר: „ב׳ בכרות כתיב. כן ואת בכרות בנינו וגו׳ ואת בכרות בהמתנו“ אמנם נוסחא כזאת לא ראינו ולא שמענו!

Neh 10,37.

וּבְכֹרֹת Dt 12,6.17.*14*,*23*.
מִבְּכֹרוֹת Gn 4,4.

[בְּכִירָה] הַבְּכִירָה
adj.: primogenita.
Gn 19,31.*34*.33.37.29,26 ‖ 1S 14, 49.

[בַּכּוּרָה] הַבַּכֻּרוֹת pl.
ficus praecox.
שם מיוחד לתאנה המקדמת להתבשל, כשם בַּכּוּרָה, וכן בערבית, ומן הערבים למדו הספרדים לקראה albacora. ע״פ המסורה כבכורה דישעיה כ״ח ד׳ לית ומפיק, אך בהרבה ספרים מדויקים בלא מפיק.

Jer 24,2.

בִּכּוּרָה Mich 7,1.
כְּבִכּוּרָה , כְּבִכּוּרָהּ Jes 28,4 ‖ Hos 9,10.

בִּכּוּרִים pl. t.
primitiae fructuum.
שם הכולל כל המינים, ועי״כ לא בא בנפרד.

Lev 2,14.23,17 ‖ 2R 4,42 ‖ Nah 3, 12.

הַבִּכּוּרִים , הַבִּכֻּרִים Lev 23,20 ‖ Nu 28,26.
וְלַבִּכּוּרִים Neh 13,31.
בִּכּוּרֵי cs. Ex 23,16.19.*34*,*26*.34, 22 ‖ Nu 13,20.18,13 ‖ Ez 44,30 Neh 10,36.
וּבִכּוּרֵי Neh 10,36.
בִּכּוּרֶיךָ suff. Lev 2,14.

בָּכַר
fructus praecoces ferre; primogenitum facere, primogeniturae ius dare alicui; *Pu.* natu maximum, primogenitum esse. *Hi. pt.* primipara.
לר״ק עיקר הוראת השרש בקיעה ויציאה לאור וקרוב לשרש בקר (ובערבית בַּקַר בכ״ף = בקע), ומזה בְּכוֹר הפותח ובוקע הרחם לצאת לאויר העולם, ובהשאל על הקדימה והיתרון.

[בִּכֵּר] לְבַכֵּר *Pi. infin. cs.* Dt 21,16.
יְבַכֵּר *3 impf.* Ez 47,12.
[בֻּכַּר] יְבֻכַּר *Pu. 3 impf.* Lev 27,26.
[הִבְכִּיר] כְּמַבְכִּירָה *Hi. pt. f.* Jer 4,31.

[בֵּכֶר] בִּכְרֵי pl. cs.
camelus iuvencus.
גמל צעיר לימים, וכן נקרא בערבית.

Jes 60,6.

בִּכְרָה *f.* Jer 2,23.
——v. n. pr.——

בָּלַג
exhilarari; effulgere iubere.
יונתן וקדמוני המפרשים פתרוהו מענין התגברות, התחזקות והחלפת כח, והאחרונים יחברוהו עם בלג הערבי בהוראת הברקת אור וצהלת פנים; ואולי יש לחברו עם פלג שמדז״ל (נ״כ בבנין הפעיל) בהוראת הפלגה, הרבוי והיתרון.

[הִבְלִיג] הַמַּבְלִיג *Hi. pt.* Am 5,9.
וְאַבְלִיגָה *1 impf.* Ps 39,14 ‖ Job 9,27.10,20.

מַבְלִיגִית] מַבְלִיגִיתִי *suff.*

exhilaratio, recreatio a dolore.

לרד״ק הוא כפעל, כלומר מבליג אני, מתאפק ומשתדל להתגבר על יגוני. אך לבי בקרבי עלי דוי. ולפי מה שהעירותי לעיל הנביא קורא כך להקב״ה: אתה מאורי וששוני.

Jer 8,18.

—v. n. pr.—

°בלה] בַּל־ . . . וּבַל־, בַּל־

non, nondum; conf. בְּלִי, בִּלְתִּי.

מלת השלילה, ואחיותיה בְּלִי, בִּלְתִּי, ומרכבות במלות בלעדי, בליעל ובלימה; ובאה רק במליצה ושיר. ע׳ הערה למלת אֲבָל. בפי חז״ל שגור עובר בבל תשחית, בבל יֵרָאֶה אע״ג דבקרא כתיב אַל או לֹא.

Jes 14,21. 26,10^{2}.11.14^{2}.18^{2}. 33,20^{3}.21.23.35,9.40,24^{3}.43,17.44,8.9^{3} ‖ Hos 9,16 ‖ Ps 10,4.6.11.15.18.16,2.4^{2}.8.17,3^{2}.5.21,3.8.12.30,7.32,9.46,6.49,13.58,9.78,44.93,1.*96,10*.104,2.9^{2}.119,121.140,11.12.147,20 ‖ Prv 10,30.12,3.19,23.22,29.23,7.35^{2}.24,23 ‖ Job 41,15 ‖ 1Ch 16,30.

וּבַל־ Jes 33,24 ‖ Hos 7,2 ‖ Ps 141,4 ‖ Prv 9,13.14,7.

בְּלִי

non, sine; מִבְּ׳ quia non.

מלת השלילה בהוראת אַין ולֹא. ויש בש״ב א׳ כ״א: בְּלִי (או כְּלִי) משוח בשמן, כלומר כלי מלחמה של שאול, מלך משוח (וע׳ פסוק כ״ז), ובתהלים ס״נ ב׳: בְּאֶרֶץ־צִיָּה ועיף בְּלִי־מָיִם.

Gn 31,20 ‖ 2S 1,21 ‖ Jes 14,6.28,8.32,10 ‖ Hos 7,8.8,7.9,16 ‖ Mal 3,10 ‖ Ps 19,4.59,5.63,2.72,7 ‖ Job 8,11.24,10.30,8.31,39.33,9.34,6.38,2.39,16.41,18.42,3.

בִּבְלִי Dt 4,42.19,4 ‖ Jos 20,3 ‖ Job 35,16.36,12.

לִבְלִי Jes 5,14 ‖ Job 38,41.41,25.

מִבְּלִי Dt 9,28.28,55 ‖ Jes 5,13 ‖ Jer 2,15.9,9.10.11 ‖ Ez 14,15.34,5 ‖ Hos 4,6 ‖ Zeph 3,6^{2} ‖ Job 4,11.20.6,18.15.24,7.31,19 ‖ Thr 1,4 ‖ Eccl 3,11.

הֲמִבְּלִי *interrog.* Ex 14,11 ‖ 1R 1,8.*6*,*16*.

וּמִבְּלִי Job 24,8.

בִּלְתִּי

non, sine, praeter; לְבִלְתִּי ne, ut non (= לְבִלְתִּי, לְבַל).

וי״מ בִּלְתִּי דישעיה י׳ ד׳ שם אלילה נקבה, והזכר בֵּל, ע״ד כָּרַע בֵּל (מ״ו א׳), ולא נהירא לי.

Gn 21,26. 43,3.*5*. 47,18 ‖ Ex 22,19 ‖ Nu 11,6.21,35.32,12 ‖ Dt 3,3 ‖ Jos 8,22.*11*,*8*.10,33.11,19 ‖ Jud 7,14 ‖ 1S 20,26 ‖ 2R 10,11 ‖ Jes 10,4.14,6 ‖ Am 3,3.4 ‖ Job 14,12 ‖ Dan 11,13.

לְבִלְתִּי . . . וּלְבִלְתִּי, לְבִלְתִּי Gn 3,11.4,15.19,21.38,9 ‖ Ex 8,18.25.9,17.20,20 ‖ Lev 18,30.20,4.26,15 ‖ Nu 9,7.32,9 ‖ Dt 4,21^{2}.8,11.12,23.17,12.20^{2} ‖ Jos 5,6.11,20. 22,25.23,6.7 ‖ Jud 2,23.8,1.21,7 ‖ 2S 14,7.13.14 ‖ 1R 6,6.11,10.15,17 ‖ 2R 12,9^{2}.17,15.23,10 ‖ Jes 44,10.48,9.65,8 ‖ Jer 7,8.16,12.17,23^{2}.24^{2}.18,10.19,15.23,14.26,24.27,18.32,40.34,9.10.35,8.*14*.9.36,25.38,26.42,13.44,5.7.51,62 ‖ Ez 3,21.13,22.17,14.20,9.*14*,*22*.15.22,30.24,8.29,15.33,15.46,20 ‖ Job 42,8 ‖ Ruth 1,13.2,9.3,10 ‖ Dan 9,11 ‖ 1Ch 4,10 ‖ 2Ch 16,1.

וּלְבִלְתִּי Jer 17,27.33,20 ‖ Ez 13,3.

מִבִּלְתִּי Nu 14,16 ‖ Ez 16,28.

בִּלְתִּי *suff.* Hos 13,4.

בִּלְתֶּךָ] בִּלְתֶּךָ 1S 2,2.

בְּלִימָה

nihil.

מורכב מן בְּלִי־מָה, וכת״י: מדלית מדעם דסמך לה, ולרד״ק הוא משרש בלם.

Job 26,7.

בְּלִיַּעַל, בְּלִיַּעַל

nequitia; pernicies, exitium; homo nequam.

מֻרכב מן בְּלִי־יַעַל, כלומר אין מועיל, ולחז״ל בלי־עֹל, וי״פ בלי־יַעַל מלשון עֲלִיָּה ורוממות (ע״מ יַעַן מן עָנָה). אך יתכן ששרשו בָּלַע.

Dt 13,14.15,9 ‖ Jud 19,22.20,13 ‖ 1S 1,16.2,12.10,27.25,17 ‖ 2S 20,1.22,5 ‖ 1R 21,10.13 ‖ Nah 1,11.2,1 ‖ Ps 18,5.41,9.101,3 ‖ Prv 6,12.16,27.19,28 ‖ Job 34,18 ‖ 2Ch 13,7.

וּבְלִיַּעַל 1S 30,22 ‖ 2S 23,6.

הַבְּלִיַּעַל, הַבְּלִיַּעַל 1S 25,25 ‖ 2S 16,7 ‖ 1R 21,13.

בָּלָה] בָּלְתָה *3 perf. f.*

attritum, confectum esse.

ענינו הפסד, השחתה ורקבון מרב ימים, ודומה לכלה, כרמיזת הקו״כ דאיוב כ״א י״ג (ע׳ ל״ו י״א) וכגירסת חז״ל (ברכות ד׳ ע״ב) לְבַלֹּתוֹ ת׳ לכלתו בדה״א י״ז ט׳.

Dt 8,4.29,4.

בָּלוּ *3 perf. pl.* Dt 29,4 ‖ Jos 9,13 ‖ Ps 32,3 ‖ Neh 9,21.

בְּלֹת] בְּלֹתִי *infin. suff.* Gn 18,12.

יִבְלֶה *3 impf.* Job 13,28.

תִּבְלֶה *f.* Jes 51,6.

יִבְלוּ *3 pl.* Jes 50,9 ‖ Ps 102,27.

בִּלָּה *Pi. 3 perf.* Thr 3,4.

לְבַלּוֹת *inf.* Ps 49,15.

לְבַלֹּתוֹ *suff.* 1Ch 17,9.

יְבַלּוּ *3 impf. pl.* Jes 65,22 ‖ Job 21,13.

בָּלֶה] בָּלִים *adj. pl. m.*

vetustus, tritus; *f.* בָּלָה de muliere vetula.

Jos 9,4^{2}.

לַבָּלָה *f. sg.* Ez 23,43.

בָּלוֹת *pl.* Jos 9,5^{2}.

בְּלִי

consumptio, interitus.

לרב המבארים הוא שם ע״מ בְּכִי, דְּחִי, וי״פ כמו מִבְּלִי שַׁחַת, כלומר לְבִלְתִּי שַׁחֲתָה.

Jes 38,17.

בְּלוֹאִים, בְּלוֹיִם] בְּלוֹיֵ *pl. cs.*

panni laceri.

חתיכות בגד וקרעים נמלחים ורסוקים.

Jer 38,11.

בְּלוֹאֵי Jer 38,12.

וּבְלוֹיֵ Jer 38,11.

תַּבְלִית] תַּבְלִיתָם *suff.*

consumptio, abolitio.

לפי ת״י ורש״י הוא מלשון תֶּבֶל (ויקרא כ׳ י״ב), ולהראב״ע והרד״ק משרש בָּלָה, ובקצת נוסחאות תכליתם בכ״ף; ורשד״ל גורס על־תֵּבֵל יָתֹם, ומקביל היטב אל וְכַלָּה זעם.

Jer 10,25.

——v. chald.——

בָּלַהּ°] וּמְבַלְּהִיםK. *Pi. pt. pl.*

terrere.

לפי הכתיב, והקרי ומבהלים כלומר מְיָרְאִים ומטילים אימה; ויתכן לגרוס מְלַבְּנוֹת בהמשך דמ״ס של אותָם.

Esr 4,4.

בַּלָּהָה

terror; subita pernicies; conf. בֶּהָלָה.

אָחות לְבָהָלָה וחזקה ממנה, כהוראת הדגש.

Jes 17,14.

בַּלָּהוֹת *pl.* Ez 26,21.27,36.28,19 ‖ Ps 73,19 ‖ Job 18,11.14.27,20.30,15.

בַּלְהוֹת *cs.* Job 24,17.

בָּלַל

perfundere, confundere; farraginem praebere; *Hithp.* immiscere se.

עינינו ערבוב וסכסוך, ובארמית ובדרז״ל ע״ד המְרֻבָּעים, בַּלְבֵּל; וטעם בַּלֹּתִי דתהלים צ״ב י״א לרד״ק כטעם בִּלֹּתַנִי או בְּלֹתִי משרש בָּלָה.

Gn 11,9.

בַּלֹּתִי *1 perf.* Ps 92,11.

וְנָבְלָה (= וְנָבֹלָּה) *1 impf. pl.* Gn 11,7.

בָּלוּל *pt. pass.* Ex 29,40 ‖ Lev 14,21 ‖ Nu 15,4.9.

בְּלוּלָה *f.* Lev 2,5.*23*,*13*.7,10.9,4.14,10 ‖ Nu 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67.73.79*.8,8.28,20.28.29,3.*9.14*.15,6.28,5.9.*12.13*.

בְּלוּלֹת *pl.* Ex 29,2 ‖ Lev 2,4.7,12² ‖ Nu 6,15.

וַיָּבוֹלK., וַיָּבָלQ. *3 impf.* Jud 19,21.

הִתְבּוֹלֵל] יִתְבּוֹלָל *Hithpo. 3 impf.* Hos 7,8.

בָּלִיל] בְּלִיל *cs.*

farrago, pabulum.

מספוא הבדמות המעורב מקש שעורים ומים. וי״נ באיוב כ״ד ו׳: בשדה בְּלִיַּעַל, ומקביל היטב אל רָשָׁע, ואחרים גורסין בְּלִילוֹ תרין מלין.

Jes 30,24.

בְּלִילוֹ *suff.* Job 6,5.24,6.

תֶּבֶל

contaminatio, concubitus inhonestus.

ע״מ תֶּמֶס מן מָסַס, ונאמר על בלבול הזרע בהזדוגות מין בשאינו מינו ובערוָה האסורה (אונצוכט).

Lev 18,23.20,12.

תְּבַלֻּל

conspersus, maculatus, aut humectatus; *Vulg.* albuginem habens in oculo.

כלומר השחור והלבן שבעין פתוכים ומעורבים.

Lev 21,20.

——וּבְלוּלִים v. לול——

בָּלַם] לִבְלוֹם *infin.*

domare, constringere.

כהוראתו בסורית ובדרז״ל: חסימה וסגירה. והוא בודד, ויש שחברו לו בלימה דאיוב.

Ps 32,9.

בָּלַס] וּבוֹלֵס *pt.*

ficos colere, *vellicare.*

לרש״י הוא מעין הארמית בלש, לשון חפוש (וא״כ יתכן שגם בוקר מענין בִּקּוּר וְחִפּוּשׂ, שאלולי היה רֹעֶה בקר מה טעם ויקחני י״י מאחרי הצאן?), וי״ת: ושקמין אית לי בשפלתא, א״כ הוא ש״ת לְבַּעַל שקמים (ע״מ כֹּרֵם), וכן באמת נקראת התאנה ופרי השקמים בשם בלס בערבית וכושית.

Am 7,14.

בָּלַע

devorare, perdere.

ענינו בליעה והשחתה, וקרוב לבלה ובלק, בבאור כבַלַּע את־הקדש (במדבר ד׳ כ׳) רבו המפרשים, וי״א שהוא כמו כרֶגַע (כעין עד בלעי רֻקִּי, דאיוב), כלומר לראות כהרף עין; וי״נ בְּבֹא אֶל־הקדש.

Job 20,15.

בְּלָעֲנוּK., בְּלָעַנִי Q. *suff.* Jer 51,34.

וּבָלְעָה *3 perf. f.* Nu 16,30.

בְּלָעוּנוּ *pl. suff.* Ps 124,3.

לִבְלֹעַ *infin.* Jon 2,1.

בִּלְעִי *suff.* Job 7,19.

יִבְלָע] יִבְלָע *3 impf.* Job 20,18.

וַיִּבְלַע Ex 7,12.

יִבְלָעֶנָּה *suff.* Jes 28,4.

וַתִּבְלַע *3 f.* Nu 16,32.26,10 ‖ Ps 106,17.

תִּבְלָעֵנִי *suff.* Ps 69,16.

תִּבְלָעֵנוּ Nu 16,34.

וַתִּבְלָעֵם Dt 11,6.

תִּבְלָעֵמוֹ Ex 15,12.

נִבְלָעֵם *1 impf. pl. suff.* Prv 1,12.

יִבְלָעֻהוּ *3 pl. suff.* Hos 8,7.

וַתִּבְלַעְןָ *3 f. pl.* Gn 41,24.

וַתִּבְלַעְנָה Gn 41,7.

נִבְלַע *Ni. 3 perf.* Hos 8,8.

נִבְלְעוּ *pl.* Jes 28,7.

בִּלַּע *Pi. 3 perf.* Jes 25,8 ‖ Thr 2,2.5.

וּבִלַּע Jes 25,7.

בִּלְּעוּ] בִּלֵּעוּ *pl.* Jes 3,12.

בִּלַּעְנוּ] בִּלָּעְנוּ *1 perf. pl.* Thr 2,16.

בִּלַּעֲנוּהוּ *suff.* Ps 35,25.

מְבַלְּעִים] מְבַלְּעָיִךְ *pt. pl. suff.* Jes 49,19.

כְּבַלַּע *infin.* Job 1,13.

כְּבַלַּע Nu 4,20.

מִבַּלֵּעַ] מִבַּלֵּעַ Thr 2,8.

לְבַלְּעוֹ *suff.* Job 2,3.

בַּלַּע *imper.* Ps 55,10.

אֲבַלַּע, אֲבַלֵּעַ *1 impf.* 2S 20,20 ‖ Jes 19,3.

תְּבַלַּע *2 impf.* 2S 20,19.

וַתְּבַלְּעֵנִי *suff.* Job 10,8.

יְבַלַּע־ *3 impf.* Prv 19,28.

יְבַלְּעֶנּוּ *suff.* Prv 21,20 ‖ Job 8,18.

יְבַלְּעֵם Ps 21,10.

תְּבַלְּעֶנּוּ *3 impf. suff.*

וי״נ תבלעם (נו = ם) ומוסב על הדברים.

Eccl 10,12.

מְבֻלָּעִים *Pu. pt. pl.* Jes 9,15.

יִבְלַע, יְבַלַּע *3 impf.* 2S 17,16 ‖ Job 37,20.

תִּתְבַּלָּע *Hithp. 3 impf. f.* Ps 107,27.

בֶּלַע [בָּלַע]

devoratio, exitium.

Ps 52,6.

בִּלְעוֹ *suff.* Jer 51,44.

———v. n. pr.———

בִּלְעֲדֵי

sine, praeter.

מֻרכב מן בַּל וְעַדֵי, וההוראה ידועה; ואולי שרשו בַּעַד המורה בערבית על ההרחקה והלמ״ד נוספת.

Job 34,32.

מִבַּלְעֲדֵי Nu 5,20 ‖ Jos 22,19 ‖ 2S 22,32² ‖ Ps 18,32.

הֲמִבַּלְעֲדֵי *interrog.* 2R 18,25 ‖ Jes 36,10 ‖ Jer 44,19.

בִּלְעָדַי, בִּלְעָדֶי *suff.* Gn 14,24. 41,16 ‖ Jes 45,6.

מִבַּלְעָדַי Jes 43,11.44,8.45,21.

וּמִבַּלְעָדַי Jes 44,6.

וּבִלְעָדֶיךָ Gn 41,44.

[בָּלַק] וּבוֹלְקָהּ *pt. suff.*

desertum reddere, vastare.

אולי הוא כעין פלג מענין גזירה וכריתה (ובדר״ל „לא חילוק ולא בילוק ידענא״ !).

Jes 24,1.

[בָּלַק] וּמְבֻלָּקָה *Pu. pt. f.* Nah 2,11.

———v. n. pr.———

בָּמָה

locus excelsus, editus; arx; castellum; sacellum in monte extructum (rad. בּוּם?)

ע״מ קָמָה מן קוּם, בנין גבוה או על מקום גבוה; וי״מ מזה: אדני בָם סיני בקדש (תהלים ס״ח י״ח) כלומר י״י הָרִים מעלת הר סיני בקדושה או ע״י קדושתו. ולולי דמסתפינא הייתי פותר מזה שם יָבָם, שנתקשו בו הבלשנים, מפני שנאמר בו: וְהָקֵם זרע לאחיך; לְהָקִים לאחיו שם בישראל. ולהמחברים בָּמָה עם שרש בָּנָה יבאר ג״כ יָבָם ע״ש הכתוב: אשר לא יִבְנֶה את־בית אחיו. השבעים קורין בש״א י׳ י״ג: ויבא הַבָּיְתָה, וביחזקאל ל״ו ב׳ וְשִׁמְמוֹת עולם ת׳ וּבָמוֹת, ובמ״ג ז׳ בְּתוֹכָם ת׳ בָּמוֹתָם; אך י״ג בְּמוֹתָם (ולהפך בישעיה נ״ג ט׳: ואת־עשיר בְּמֹתָיו), וי״נ בְּבָמוֹתָם; במיכה א׳ ה׳ קורין השבעים ומי חַטַּאת יהודה, ת׳ בָּמוֹת. בירמיה י״ז ג׳ יש לסרס: בחטאת במתיך.

1R 11,7 ‖ Jer 48,35 ‖ Ez 20,29.

הַבָּמָה 1S 9,14.19.10,13 ‖ 1R 3,4 ‖ 2R 23,15³ ‖ Jes 16,12 ‖ Ez 20,29,

מֵהַבָּמָה 1S 9,25.10,5.

בַּבָּמָה 1S 9,12 ‖ 1Ch 16,39.21,29.

לַבָּמָה 2Ch 1,3.13.

הַבָּמָתָה 1S 9,13.

בָּמוֹת *pl.* Nu 21,28 ‖ 1R 12,31.13,33².14,23 ‖ 2R 17,9.11.32.23,8 ‖ Jer 7,31.19,5.32,35 ‖ Ez 16,16 ‖ Hos 10,8 ‖ Am 7,9 ‖ Mich 1,5 ‖ 2Ch 21,11.28,25.33,19.

וּבָמוֹת Ez 36,2.

הַבָּמוֹת 1R 12,32.13,2.32.22,44 ‖ 2R 12,4. *14,4. 15,4.35.* 17,29.32. 18,4.21,3.23,8.9.13.19.20 ‖ Jes 15,2 ‖ 2Ch 14,4.17,6.20,33.31,1.33,3. 34,3.

וְהַבָּמוֹת 1R 15,14 ‖ Ez 6,6 ‖ 2Ch 14,2.15,17.

בַּבָּמוֹת 1R 3,2.3.22,44 ‖ 2R 12,4. *14,4.15,4.35.*16,4.23,5 ‖ 2Ch 28,4. 33,17.

לַבָּמוֹת 2Ch 11,15.

לְבָמוֹת Jer 26,18 ‖ Mich 3,12.

בָּמֳתֵי *cs.* Jes 14,14 ‖ Am 4,13 ‖ Job 9,8.

בָּמוֹתֵי K., בָּמֳתֵי Q. Dt 32,13 ‖ Jes 58,14 ‖ Mich 1,3.

בָּמוֹתַי, בָּמֹתַי *suff.* 2S 22,34 ‖ Hab 3,19 ‖ Ps 18,34.

בָּמוֹתֶיךָ 2S 1,19.25 ‖ Jer 17,3.

בָּמוֹתֵיכֶם Lev 26,30 ‖ Ez 6,3.

בָּמֹתָיו 2R 18,22 ‖ Jes 36,7 ‖ 2Ch 32,12.

בָּמוֹתָם Nu 33,52 ‖ Ez 43,7.

בְּבָמוֹתָם Ps 78,58.

בָּמוֹתֵימוֹ Dt 33,29.

———בֵּין v. בּוּן———

בָּנָה

aedificare, extruere; restituere, struere.

פעל זה בהוראתו הידועה נמצא בכל לשונות בני שם.

Dt 20,5 ‖ 1R 6,2.7,1.9,10.24².25. 10,4.11,27.15,22.23.16,24.32.34. 22,39² ‖ 2R 14,22.15,35.23,13 ‖ Ps 102,17 ‖ Job 27,18 ‖ Thr 3,5 ‖ Neh 3,2 ‖ 1Ch 5,36.8,12 ‖ 2Ch 8,1.2.4. 11.12. 9,3. 16,6. 26,2. 27,3².4². 33,14.15.19.35,3.

וּבָנָה Jos 6,26 ‖ 2R 21,4 ‖ Ez 39,15 ‖ Zach 6,12 ‖ Eccl 9,14 ‖ 2Ch 33,4.

בָּנְתָה *3 f.* Prv 9,1.14,1.

בָּנִיתָ, בָּנִתָה *2 m.* Dt 6,10 ‖ 1R 8,48.9,3.

וּבָנִיתָ Dt 20,20.27,5 ‖ Jud 6,26 ‖ Ez 4,2 ‖ Prv 24,27 ‖ 1Ch 22,11 (10).

בָּנִית (al. תְ) *2 f.* Ez 16,25.

בָּנִתִי, בָּנִיתִי *1 perf.* 1R 8,13. 27.43.44.48.11,38 ‖ Jer 45,4 ‖ Ez 36,36 ‖ Eccl 2,4 ‖ Neh 6,1 ‖ 2Ch 6,2.18.33.34.38.

וּבָנִיתִי 1S 2,35 ‖ 1R 11,38 ‖ Jer 42,10 ‖ Ps 89,5.

וּבְנִיתִיהָ *suff.* Am 9,11.

וּבְנִיתִים, וּבְנִתִים Jer 24,6.33,7.

בָּנוּ *3 pl.* Gn 11,5 ‖ Nu 32,37.38 ‖ Jos 22,11 ‖ 2R 16,18 ‖ Jer 32,31 ‖ Ez 27,5 ‖ Ruth 4,11 ‖ Neh 3,2.3. 12,29.

וּבָנוּ Jes 58,12.60,10.61,4.65,21 ‖ Jer 7,31.19,5 ‖ Ez 28,26 ‖ Am 9,14 ‖ Zeph 1,13 ‖ Zach 6,15.

בָּנוּהוּ *suff.* Neh 3,13.

בְּנִיתֶם *2 pl.* Jos 24,13 ‖ 2S 7,7 ‖ Am 5,11 ‖ 1Ch 17,6.

וּבָנִינוּ *1 pl.* Neh 2,18.20.

בּוֹנֶה, בֹּנֶה *pt.* Gn 4,17 ‖ 1R 6,12 ‖ Jer 22,13 ‖ Ez 13,10 ‖ Mich 3,10 ‖ Hab 2,12 ‖ Neh 6,6 ‖ 2Ch 2,3. 4.8.

בֹּנֵה *cs.* Ps 147,2.

נִבְנוּ *3 perf. pl.* Mal 3,15.
וְנִבְנוּ Jer 12,16‖Ez 36,33.
הַנִּבְנֶה [נִבְנֶה *pt.* 1Ch 22,19(18).
לְהִבָּנוֹת *infin.* Hag 1,2‖Zach 8, 9.

בְּהִבָּנֹתוֹ *suff.*

לדבוזר בס׳ הזכרונות תנינא מלא, ולא כמסורה שלנו.

1R 6,7².

אִבָּנֶה *1 impf.* Gn 16,2.
וְאִבָּנֶה Gn 30,3.
תִּבָּנֶה *2 impf.* Job 22,23.
יִבָּנֶה *3 impf.* Jes 25,2‖Zach 1, 16‖Ps 89,3‖Prv 24,3‖Job 12,14.
תִּבָּנֶה *f.* Nu 21,27 ‖ Dt 13,17 ‖ Jes 44,28‖Ez 26,14.
תִּבָּנֶינָה *f. pl.* Jes 44,26‖Ez 36, 10.

בִּנְיָה ・ [וְהַבִּנְיָה

aedificium.

לר״ק הוא שם המשפט של בִּנְיָן.

Ez 41,13.

בִּנְיָן Ez 42,5.
הַבִּנְיָן Ez 40,5.41,12.15.42,1.10.
וְהַבִּנְיָן Ez 41,12.
כְּמִבְנֵה [מִבְנֶה *cs.* Ez 40,2.

——v. ch. et n. pr.——

בֵּן

filius; puer, iuvenis; nepos; *pl.* liberi, posteri; alumnus.

על קורבתו לשרש בָּנָה יעיד בנין נפעל שבפעל ה׳. הנפרד בא ע״פ המסורה ד׳ פעמים במקף: בראשית ל׳ י״ט, ש״א כ״ב כ׳, ש״ב ב׳ י״ב ויחזקאל י״ח י׳. מִבָּנִים דירמיה מ״ט ז׳ י״פ משרש בִּין, ע״ש; וי״נ בישעיה מ״ט י״ז מִהֲרוּ בָּנַיִךְ (כדרשת חז״ל על ורב שלום בניך) ומקביל יפה אל סוף הפסוק; ובאיוב ס״ז כ״א: וּבֶן אדם לרעהו. השבעים קורין בד״ה״א ב׳ נ״ב בְּנֵי הור; בב׳ י״ז בקצת נוסחאות וּבֶן־כניהו, בפסוק י״ט סביר וּבְנֵי זרבבל (וכ״ת השבעים), בכ״א וּבְנֵי חנניה, ובכ״ב וּבֶן־שכניה (וכ״ת השבעים); בד׳ י״ג סביר ובן־עתניאל, בפסוק ט״ו וּבֶן־אלה ובי״ז וּבְנֵי עזרה; בו׳ כ״ט סביר וּבֶן־מררי, ובז׳ ג׳ וּבֶן־עזי; בכ״ד ה׳ בקצת נוסחאות וּמִבְּנֵי איתמר וכ״ת השבעים.

Gn 4,25.26.5,28. 16,11.15. 17,16. 19.18,10.14. 19,37. 38, 21,2.7. 24,

תִּבְנֶה *2 impf.* Ex 20,25 ‖ Dt 8, 12.22,8.27,6.28,30‖2S 7,5‖1R 8, 19 ‖ Ps 51,20 ‖ 1Ch 17,4.22,8(7). *28,3*‖2Ch 6,9.
וַתִּבְנִי־ *2 f.* Ez 16,24.
יִבְנֶה *3 impf.* Dt 25,9 ‖ Jos 8, 30 ‖ 2S 7,13 ‖ 1R 5,19.*8,19*.11,7‖ Jes 45,13‖Zach 6,13‖Ps 127,1 ‖ 1Ch 17,10.12.22,10(9).28,6‖2Ch 2,11.6,9.
וְיִבְנֶה Ps 69,36.
וַיִּבְנֶה Jos 19,50‖1R 18,32 ‖ 2Ch 26,6.
וְיִבֶן Esr 1,3.
וַיִּבֶן Gn 2,22.8,20.10,11.12,7.*8.13*, *18*.22,9.26,25.*35,7*.33,17 ‖ Ex 1, 11.17,15.24,4.32,5 ‖ Nu 23,14 ‖ Jud 1,26.6,24‖1S 7,17.14,35‖2S 5,9. 24,25 ‖ 1R 6,1.5.9.10.14.15. 16².36. 7,2. 9,17. 12,25². 15,17.22. 16,24.11.21,3.5 ‖ Jes 5,2 ‖ Hos 8. 14 ‖ Ps 78,69 ‖ 1Ch 11,8.21,26 ‖ 2Ch 8,4.5. 11,5.6. 14,5. 16,1.6. 17 12.26,9.10.32,5.33,3.5.16.
יִבְנֵהוּ *suff.* Neh 3,14.15.
יִבְנֵהוּ Job 20,19.
וַיִּבְנֵהוּ 1R 6,38.
יִבְנֵם Ps 28,5.
וַתִּבֶן *3 f.* Zach 9,3‖1Ch 7,24.
נִבְנֶה *1 impf. pl.* Gn 11,4‖Nu 32,16‖Jes 9,9‖Cant 8,9‖Esr 4,2. 3‖2Ch 14,6.
וְנִבְנֶה Mal 1,4‖Neh 2,17.
וַנִּבְנֶה Neh 3,38.
תִּבְנוּ *2 pl.* Jes 66,1‖Jer 35,7.
יִבְנוּ *3 pl.* Jes 65,22‖Mal 1,4.
וַיִּבְנוּ Nu 32,34 ‖ Jos 22,10 ‖ Jud 18,28.21,4.23 ‖ 2S 5,11 ‖ 1R 14, 23 ‖ 2R 17,9.25,1 ‖ Jer 32,35.52, 4‖Esr 3,2‖Neh 3,1‖2Ch 14,6.20, 8.
נִבְנָה *Ni. 3 perf.* 1R 3,2.6,7.
נִבְנְתָה *f.* Nu 13,22‖Neh 7,1.
וְנִבְנְתָה Jer 30,18. 31,38(37) ‖ Dan 9,25.
וְנִבְנֵית (al. תְּ) *2 perf.* Jer 31, 4(3).

הַבּוֹנֶה Am 9,6.
בּוֹנִים *pl.* Esr 4,1‖Neh 3,33.35.
וּבוֹנִים Neh 4,12.
הַבּוֹנִים, הַבֹּנִים Ps 118,22 ‖ Job 3,14‖Esr 3,10‖Neh 3,37.4,11.
וְהַבּוֹנִים Neh 4,12.
וְלַבֹּנִים 2R 12,12.22,6 ‖ 2Ch 34, 11.
בֹּנֵי...וּבֹנֵי *cs.* 1R 5,32.
בֹּנַיִךְ *suff.* Ez 27,4.
בּוֹנָיו Ps 127,1.
בָּנוּי *pt. pass.* Cant 4,4.
הַבָּנוּי Jud 6,28.
הַבְּנוּיָה *f.* Ps 122,3.
בְּנוּיִם *pl.* Neh 7,4.
בָּנֹה *infin. abs.* 1R 8,13.
בְּנוֹת *cs.* Jer 35,9‖Ez 11,3‖1Ch 6,17.
וּבִבְנוֹת Ez 17,17.

לִבְנוֹת, לִבְנֹת

בקה״א ד׳ ד׳ יש להמשיך מ״ם של אוֹתָם אל לִבְנוֹת.

Gn 11,8‖Jos 12,23.26.29‖1S 14, 35 ‖ 2S 24,21‖1R 3,1.5,17.19.32. 8,16.17.18. 9,1.*15*.19 ‖ Jer 1,10. *31,28(27)*.18,9 ‖ Ez 21,27‖Mich 7,11‖Zach 5,11‖Eccl 3,3‖Esr 1, 2.5.4,3.4‖Neh 4,4 ‖ 1Ch 14,1. 17, 25. 22,2(1).5(4). 6(5). 7(6). 28,2². 10.29,16 ‖ 2Ch 1,18.2,2.5.3,1.2.3. 6,5.7.8.8,6.36,23.

וְלִבְנוֹת Dan 9,25‖1Ch 29,19.
מִבְּנוֹת 1R 15,21‖2Ch 16,5.
בִּבְנוֹתַיִךְ *suff.* Ez 16,31.
בִּבְנֹתְכֶם Jos 22,16.19.
בְּנֵה־ *imper.* Nu 23,1.*29*‖1R 2, 36.
בְּנוּ *pl.* Nu 32,24‖Jer 29,5.*28*.
וּבְנוּ Hag 1,8‖1Ch 22,19(18).
אֶבְנֶה־ *1 impf.* 2S 7,27‖Jer 22, 14‖2Ch 2,5.
וָאֶבְנֶה־ 1Ch 21,22.
וָאֶבְנֶה 1R 8,20‖2Ch 6,10.
אֶבְנֵךְ *suff.* Jer 31,4(3).
וְאֶבְנֶנָּה Neh 2,5.

36. 29,32.33.*34.35*. *38,4*.30.5.6.7. 10.12.17.19.23.*38,3*.24. 35,17.38, 5.49,22² ‖ Ex 1,16.2,2.22. 21,31. 27,4 ‖ Dt 21,18 ‖ Jud 8,31.11,34. 13,3.5.7.24 ‖ 1S 1,20.4,20.9,2.16, 18.22,20 ‖ 2S 4,4.9,3.12.11,27.12, 24.18,18 ‖ 1R 3,6.5,21.13,2 ‖ 2R 1, 17.4,14.16.17.28 ‖ Jes 7,14.8,3.9, 5 ‖ Jer 20,15.33,21 ‖ Ez 14,20.18, 10.14.20 ‖ Hos 1,3.8.13,13 ‖ Mich 7,6 ‖ Mal 1,6 ‖ Ps 80,16 ‖ Prv 3,12. 4,3. 10,1.*15,20*.5². 13,1. 17,25. 19, 13.26.28,7 ‖ Ruth 4,13.17 ‖ Eccl 4,8.5,13 ‖ 1Ch 7,16.23.23,9(8) ‖ 2Ch 2,11.21,17.

הֲבֵן *interrog.* Jer 31,20(19).

וּבֵן Nu 27,8 ‖ Dt 25,5 ‖ Prv 10,1.

הַבֵּן Ex 1,22 ‖ Dt 21,15 ‖ 2S 12,14 ‖ Ez 18,4.19.20.

וְהַבֵּן Ez 18,19.

בְּבֵן Prv 17,2.

לְבֵן Ex 2,10 ‖ Lev 12,6 ‖ 2S 7,14 ‖ 1Ch 17,13.*22,10(9)*.28,6.

וּלְבֵן Ez 44,25.

לַבֵּן?

י״א שהוא שעצ״ם, והוא המשורר בֵּן שבדה״א ט״ו י״ח (ועל־מות כמו עֲלָמוֹת, מין כלי זמר ומחלקתו היתה בנבלים על עלמות, כאמור שם פסוק כ״ו); ליונתן הכונה על גלית איש הַבֵּנַיִם ולד״ק על נָבָל בהפך אתון; ונראה דעת האומרים שהוא כמו לַמֵּבִין או לְהָבִין, שכן מצינו מכתם לְלַמֵּד.

Ps 9,1.

cs. בֶּן־

ע״פ המסורה דאי דויקרא כ״ד י׳ ו׳ דנחמיה ו׳ י״ח סגול בלא מקף.

Gn 5,32. 7,6. 11,10.31².12,4.5.14, 12. 15,3. 16,16. 17,1.12.24.25.27. 18,7.21,4.5.9.10.13.23,8.24,15.24. 47.25,9.12.19.20.26.26,34. 28,5.9. 29,5.12.13. 34,2.18. *36,10*².12.17. 32.33.35.38.*39*. 37,2.3. 41,46. 43, 29.46,10.50,23.26 ‖ Ex 6,15.25.7, 7².12,5.43. 23,12. 29,1.31,2.*35,30*. 6.*38,23*.35,34.38,21.22 ‖ Lev 1,5. 4,3.14.9,2.12,6. 16,3. 22,25. 23,12. 18.24,10².11.25,29.27,3.5.6 ‖ Nu 1,5.*2,10.7,30.35.10,18*.6.*2,12.7*, *36.41.10,19.7.2,3.7,12.17.10,14*. 8.*2,5.7,18.23.10,15*.9.*2,7.7,24.29*. *10,16*.10.*2,18.7,48.53.10,22*.10.*2*, *20.7,54.59.10,23*.11.*2,22.7,60.65*. 12.*2,25.7,66.71.10,25*.13.*2,27.7*, *72.77.10,26*.14.*7,42.47.10,20*.15. *2,29.7,78.83.10,27*.2,14. 3,24.30. 32. *4,16.17,2. 26,1*.35. 4,3.*30.35*. *39.43.47*.23.28.*33.7,8*. 6,12.14. 7, 15.*21.27.33.39.45.51.57.63.69*. *75.81*².8,8². 10,24.29. 13,4.5.6.*14*, *30. 32,12. 34,19*.7.9.10.11.12.13. 14.15. 14,6.*38*. 15,8.9.24. 16,1⁴. 22,2.4.5.10.16. 25,7.*11*².14. 26,33. 27,1⁵. 29,2.*8*. 31,6.8. 32,33.39.40. 41. 33,39. 34,20.21.22.23.24.25. 26.27.28.36,1.12 ‖ Dt 1,36.3,14. 11,6.13,7.21,16².17. 23,5. 31,2.*34*, *7* ‖ Jos 7,1.*18*².24.13,22.31.14,6.7. 10.13.*14. 21,12*. 15,13.17.17,2.3⁴. 22,13.*31,32*.20.24,9².29.33 ‖ Jud 1,13.*3,9.11*.2,8. 3,15.31.4,6.12. 5, 1.6.12. 6,29.*8,13.32*. 7,14.8,22.29. 9,1.5.18.26.*28.30.31.35*.28.57.10, 1. 11,1.2.25. 12,13.*15*. 18,30. 20, 28 ‖ 1S 1,1⁴.4,15.9,1⁵.21.10,21.13, 1. 14,1.3².50.51. 52. 17,12. 55.56. 58². 19,1. 20,27.30.31². 22,7.8.9². 11.12.20.23,6.16. 25,10.17. 25,44. 26,5.6.14.27,2.30,7 ‖ 2S 1,13.2,8². 10².12².13.15. 3,3.4².14.15.23.25. 28.37.4,1.2.4².8.5,4.8,3.12.16².17². 18. 9,4.5.6.*21,7*.10.10,2. 11,21.12, 5.13,1².3.4.32.37.14,1. 15,27.16,3. 5.9.11. 17,10. 25.27². 18,2.12.19. 20.22.27. 19,17.19.22.25.33.36. 20,1.2.6.7.*13*.10.21.22.23.24.21,7. 8.17.19.21. 23,1. 9.11.18.20².22. 24.26.29².33.34².36.37 ‖ 1R 1,5.7. 8.11.26.*32*.36.38.42.44. 2,5².8.13. 22.25.29.32².34.35.39.46. 3,19. 4, 2.3.4.5².6.8.9.10.11.12.13². 14.16. 17.18.19. 7,14. 11,23.26. 12,2.15. 21.23. 14,1.21². 15,1.18².20.25.27. 33.16,1.3.7.8.21.*22*.26.29². 30.31. 17,17. 19,16².19. 20,3.*5*.9.10.17. 20.26.32.33². 21,22².22,8.9.11.24. 26.41.42.50.52.53 ‖ 2R 1,17.3,1.3. 11. 6,24.31.32. 8,9.16².17.25².26. 28.29². 9,2.9².14.20.29. 10,15.23.

29. 11,2.4.12. 12,1.22². 13,1².2.3. *25*.10.11. *14,24*.24.25. 14,1².2. 8². 13.17².21.23².25.27. 15,1.2.5.8.9. *24*.10.13.14².17. 18. 23. 25. 27. 28. 30².32².33.37. 16,1².2. 5. 17,1. 21. 18,1².2.9.18².26.37². 19,2.20. 20,1. 12. 21,1.19.22,1.3².12².14. 23,15. 30.31.34. 36. 24,8.18. 25,22².23⁴. 25² ‖ Jes 1,1.2,1.*13,1*.5,1.7,1².6.9. 8,2.14,12.19,11².20,2. 22,20.36,3. *22*².37,2.*38,1*.21.39,1. 49,15. 56,3. 65,20² ‖ Jer 1,1.2.3.*22,18.26,1.35*, *1*.3.15,4.20,1.21,1².22,11.24.*37,1*. 24,1. 25,1.*36,1. 9.45,1. 46,2*.3. 26, 20.22.24. 27,1.7.20. 28,1.4. 29,3². 21².25.32,7.8.*9*.12².16.*36,4.8.43,3*. *45,1*.35,3².4².6.8.*14.16*.19. 36,10. 11.12⁴.14².14.*32.43,6*.26². 37,1.3². 13. 38,1⁴.6. 39,14.*40,9.11.41,2.43*, *6*².40,5.6.7.*14.16.41,1.6.10.16.18*. 8².13.*15.42,1.43,2*.14.*15.41,1.2.6*. *7.10.11.12.16.18*.16.*41,11.13.14*. *16.42,8.43,2.4.5*. 41,1.9.15. 42,1. 43,2.49,18.*33.50,40*.27. 51,43.59. 52,1 ‖ Ez 1,3.2,1.*3.6.8.3,1.3.4.10*. *17.25. 4,1.16. 5,1. 6,2.7,2.8,5.6.8*. *12.15.17. 11,2.4.15. 12,2.3.9.18*. *22.27. 13,2.17. 14,3.13. 15,2. 16,2*. *17,2. 20,3.4.27. 21,2.7.11.14. 17*. *19.24.33. 22,2.18.24. 23,2.3.6. 24*, *2.16.25. 25,2. 26,2. 27,2. 28,2.12*. *21. 29,2.18. 30,2.20. 31,2. 32,2.18*. *33,2.7.10.12.24.30. 34,2. 35,2. 36*, *1.17. 37,3.9.11.16. 38,2.14. 39,1*. *17. 40,4. 43,7.10.18. 44,5. 47,6*. 8, 11.11,1².13.43,19.*23.25.45,18.46*, *6*.25.44,9².46,13 ‖ Hos 1,1² ‖ Joel 1,1 ‖ Am 1,1.4.7,14 ‖ Jon 1,1 ‖ Mich 6,5 ‖ Zeph 1,1⁵ ‖ Hag 1,1.*2*, *23.1.2,2.4*.12.*14.2,2*.12.*14* ‖ Zach 1,1².7.6,10.11.14.9,9 ‖ Ps 7,1.29,6. 72,20.80,18.116,16.144,3 ‖ Prv 1, 1 ‖ Job 32,2.*6*.41,20 ‖ Eccl 1,1.10, 17 ‖ Esth 2,5².3,1.*8,5.9,24*.10. 9, 10 ‖ Dan 8,17.9,1 ‖ Esr 3,2².8².7, 1².2².3².4².5⁴. 8,4.5.6.7.8. 9. 10. 11. 12.18².33⁴.10,2.6.15².18 ‖ Neh 1, 1. 3,2.4.*21*².4².6².8².9.10².11².12. 14.15.16.17.18. 19. 20. 23. 24. 25². 29².30².31. 6,10².18². 10,2. 10.39.

11,4^{5}.5^{7}.7^{7}.9^{2}.10.11^{5}.12^{6}.13^{4}.14.15^{4}.17^{6}.22^{4}.24^{2}. 12,1.23.24.26.35^{6}. 13,13.28 ‖ 1Ch 1,43.44.46.49. 2,18.21.50. 3,2^{2}. 4,2.8.15.21.34.35^{3}. 37^{5}. 5,1.8^{2}.15^{2}. 6,18^{2}.19^{4}.20^{4}.21^{4}. 22^{4}.23^{4}.24^{2}. 25^{3}.26^{3}.27^{3}.28^{3}.29^{3}. 30^{3}.31^{3}.32^{4}.41. 7,17^{2}.29. 9,4^{5}.7^{3}.8^{6}. 11^{5}.12^{8}.14^{3}.15.16^{5}.19^{3}.20.21. 10,14.11,6.11.12.22^{2}.24. *27,5*.26.28. *27,9*.30.31.34.35^{3}.37.38.39.41.42. 43.45. 12,1.18(19). 15,17^{3}. 16,38. 18,12.15^{2}.16^{2}.17. 19,2. 20,5.7. 24,6^{2}. 26,1.24^{2}.28^{3}. 27,2.16^{2}.17.18. 19^{2}.20^{2}.21^{2}.22.24.25^{2}.26.29.32. 34.29,22.26 ‖ 2Ch 1,1.5.2,13.9,29. *10,2.15*. 11,3.17.18^{3}.22.12,13.13,6^{2}.7.9.15,1. 16,2.4. 17,16. 18,7.8. 10.23.25.19,2.11.20,14^{4}.31.34.37. 21,5.20.22,1.2.5.6^{2}.7.9.11.23,1^{5}.3. 11.24,1.15.20.26^{2}.25,1.17.23^{2}.25^{2}. 26,1.3.22.27,1.8.28,1.6.7.12^{4}.29,1,12^{6}.30,26.31,14.32,20.32.33,1.21. 34,1.8^{2}.20^{2}.22^{2}.35,3.36,1.2.5.8.11.

בְּנִי (= בְּןְ־) Gn 49,11.

בְּנוֹ (= בְּןְ־) Gn 23,18.24,3.*15*.

בִּן

השתנות הסגול בח״ק נמצא גם בשם בִּנְיָמִן.

Ex 33,11 ‖ Nu 11,28.*27,18.32,28*. 13,8.16. 14,6.*30.38*. *26,65*. *32,12*. *34,17* ‖ Dt 1,38.*31,23*.25,2.32,44. 34,9 ‖ Jos 1,1.*2,1.2,23.6,6.17,4.21,1.24,29*.14,1.*19,51*.19,49 ‖ Jud 2,8 ‖ 1R 16,34 ‖ Prv 30,1 ‖ Neh 8,17.

וּבִן Jon 4,10.

שֶׁבִּן Jon 4,10.

וּבֵן Gn 15,2.17,12.18,8 ‖ Ex 10,2 ‖ Lev 12,6 ‖ Nu 23,19 ‖ Dt 6,2 ‖ 1S 22,13 ‖ Jes 7,4.*5.8,6*.21,10.56,2 ‖ Ps 8,5.89,23 ‖ Job 16,21. 25,6 ‖ 1Ch 2,45.3,10.19.21.23.4,17.8,34. *9,40*.

בְּבֵן 2S 20,1 ‖ 1R 12,16 ‖ Ps 50,20.146,3 ‖ 2Ch 10,16.

לְבֵן Gn 24,44.51 ‖ 1S 10,11.18,17.20,30 ‖ 2S 9,9.10 ‖ 1R 1,52 ‖ Ps 72,1.86,16.

וּלְבֵן Job 35,8.

הַלְבֵן *interrog.* Gn 17,17.

מִבֶּן(־) Ex 30,14.38,26 ‖ Lev 27,3.5.6.7 ‖ Nu 1,3.*18.20.22.24.26.28.30.32.34.36.38.40.42.45*. *26,2.32,11*. 3,15.*39.43*.22.*28.34.40.26,62*. 4,3.*23.30.35.39.43.47*.8,24. 14,29. *26,4*.18,16 ‖ Esr 3,8 ‖ 1Ch 23,3.24.27 ‖ 2Ch 31,36.17.

וּמִבֶּן(־) Nu 8,25 ‖ Jes 51,12.

לְמִבֶּן 1Ch 27,23 ‖ 2Ch 25,5.

בְּנִי *suff.* Gn 21,10.22,7.8.24,6.8. 27,1.8.*43*.13.18.20.21^{2}.24.25.26. 27.37.30,15.16. 34,8. 37,33.35.38,11.26. 42,38. 43,29. 45,28. 48,19. 49,9 ‖ Ex 4,22.23 ‖ Jos 7,19 ‖ Jud 8,23.17,2 ‖ 1S 3,6.16.4,16.14,39. 40.42. 22,8^{2}.24,17. 26,17.21.25 ‖ 2S 13,25. 14,11.16. 16,11. 18,22. 19,1^{5}.5 ‖ 1R 1,33.3,20.21^{2}.22.23. 17,18 ‖ 2R 6,28.29 ‖ Ez 21,15 ‖ Ps 2,7 ‖ Prv 1,8.10.15.2,1.3,1.11.21. 4,10.20.5,1.20.6,1.3.20. 7,1.19,27. 23,15.19.26.24,13.21.27,11 ‖ Eccl 12,12 ‖ 1Ch 22,5(4).7(6).11(10). 28,5.9.29,1.19.

וּבְנִי 1R 1,21.3,22.*23*.

לִבְנִי

יונתן קורא בהושע י״א א׳: קראתי לו בני.

Gn 24,3.*37*.4.7.38.40 ‖ Jud 17,3 ‖ 1S 10,2 ‖ 2R 14,9 ‖ Hos 11,1 ‖ 2Ch 25,18.

וְלִבְנִי 1R 17,12.

בְּנֵנוּ Dt 21,20.

בִּנְךָ, בִּנְךָ Gn 22,2.12.16.24,5.27,32.37,32.45,9.48,2 ‖ Ex 4,23.10,2.13,14 ‖ Lev 18,10.15 ‖ Dt 6,2.20.7,4.13,7 ‖ Jud 6,30.8,22 ‖ 1S 16,19 ‖ 2S 15,27.16,8 ‖ 1R 5,19.8,19.11,12 ‖ 2R 8,9 ‖ Jes 7,3 ‖ Prv 19,18. 29,17 ‖ 1Ch 28,6 ‖ 2Ch 6,9.

וּבִנְךָ Ex 20,10 ‖ Dt 5,14.6,2.12,18.*16,11.14* ‖ 2R 16,7.

לְבִנְךָ, לְבִנְךָ Ex 13,8 ‖ Dt 6,21.7,3 ‖ 1R 11,13.

וּלְבִנְךָ 1S 25,8.

בְּנֵךְ Gn 30,14.15 ‖ 2S 14,11 ‖ 1R 1,12.13.*30*.17.3,22.*23*.17,19.23 ‖ 2R 4,36.6,28.*29*.

וּבְנֵךְ 1R 3,22.23.

וְלִבְנֵךְ 1R 17,13.

בְּנוֹ Gn 4,17.9,24.11,31^{3}.16,15.17,23.25.26. 21,3.4.5.11. 22,3.6.9.1[illegible] 13.25,6.11.27,1.5.20.31. 34,20.24. 26.37,34 ‖ Lev 22,28 ‖ Nu 20,25.26.28 ‖ Dt 1,31.8,5.10,6.18,10 Jos 24,33 ‖ Jud 6,11 ‖ 1S 7,1.8,2.9,3.13,16.22. 16,20. 17,17. 19,1.20,27 ‖ 2S 1,4.5.12.*17*.8,10.10,1.13,37.16,19.19,3.21,12.*13*.14 ‖ 1R 2,1.11,20.35.43.13,11.14,20.31. 1[illegible] 4.8.24. 16,6.13.28. 21,29. 22,40.51 ‖ 2R 3,27.8,24.10,35.12,22.13,9.24.14,16.29.15,7.22.38. 16,3.20. 19,37. 20,21. 21,6.7.18.24.26. 23,10.24,6 ‖ Jes 37,38 ‖ Jer 27,7 Mal 3,17 ‖ Ps 3,1 ‖ Prv 13,24.30,4 ‖ Neh 6,18.12,45 ‖ 1Ch 3,10^{3}. 11^{3}.12^{3}.13^{3}.14^{2}.16^{2}.17.4,25^{3}.26^{3}.5,4^{3}.5^{3}.6. 6,5^{2}.6^{4}.7^{3}.8^{3}.9^{4}.11^{3}.12^{3}.14.15. 35^{3}.36.37^{3}.38. 7,20^{4}.21^{2}.25^{3}. 26^{3}.27^{2}.8,37^{3}.9,43^{3}.18,10. 19,1.22,6(5).7(6).17(16). 23,1. 24,26.27. 26,6.14.25^{5}. 27,6.7. 28,11.20. 29,28 ‖ 2Ch 9,31.12,16.13,23.17,1.21,1.22,1.24,22.27.26,21.23.27,9.28,27.32,33.33,7.20.25.35,4.36,8.

וּבְנוֹ 1Ch 8,30.*9,36*.

בִּבְנוֹ Ex 32,29.

לִבְנוֹ Gn 24,48.47,29 ‖ Ex 21,9 ‖ Dt 7,3.

וְלִבְנוֹ Lev 21,2 ‖ 1R 11,36.

בְּנָהּ Gn 21,10. 27,6.15^{2}.17.42^{2} Ex 4,25 ‖ Lev 18,17 ‖ 1S 1,23 ‖ 1R 3,20.26^{2}.14,5.17,20 ‖ 2R 4,6.37.6,29.8,1.*5*.5.11,1 ‖ 2Ch 22,10.

וּבִבְנָהּ Dt 28,56.

בָּנִים *pl.* Gn 3,16.5,4.*7.10.13.16.19.22.26.30*. *11,11.13.15.17.19.21.23.25*.6,10.10,1.25.21,7. 22,20. 29,34. 30,1.20. 32,12. 41,50 ‖ Ex 20,5.21,4.34,7^{2} ‖ Nu 14,18.26,33 ‖ Dt 4,25. 5,9. 14,1. 21,15. 23,9. 24,16.28,41.32,20 ‖ Jos 17,3 ‖ Jud 8,30.10,4.*12,9*.12,14^{2} ‖ 1S 1,8. 2,5.21.17,12.30,19 ‖ 2S 3,2.5,13.9,10.14,6.27 ‖ 2R 10,1.14,6.19,3 ‖ Jes 1,

2.4.13,18.30,1.9^{2}.37,3.51,18^{3}.63,
8‖Jer 3,14.*22*.4,22.16,2.29,6^{2}.31,
17(16).29(28).47,3 ‖ Ez 5,10.14,
16.18.22.23,4.47,22 ‖ Hos 5,7.10,
14.11,10.13,13‖Mal 3,24^{2}‖Ps 17,
14. 34,12. 78,6. 103,13.17. 127,3.
128,6 ‖ Prv 4,1.5,7.*7,24.8,32*.13,
22.17,6^{2}‖Job 1,2.42,13 ‖ Ruth 1,
11.12.4,15‖Esr 10,44 ‖ 1Ch 1,19.
2,30.32.34.52. 4,27^{2}. 8,3.38. *9,44*.
40.14,3. 23,11.17.22. 24,28. 25,5^{2}.
26,2.4.6.9.10.11.28,5‖ 2Ch 11,19.
21.13,21.24,3.25,4.28,8.

וּבָנִים Nu 3,4.27,3‖Dt 24,16‖ 2R
14,6‖Jer 6,21‖Ez 5,10 ‖ 1Ch 7,4.
24,2‖2Ch 25,4.

הֲבָנִים *interrog.* Jer 49,1.

הַבָּנִים Gn 25,22 ‖ Dt 22,6.7 ‖ Jer
7,18.16,3‖Ez 18,2.20,21‖Ps 113,
9‖Cant 2,3‖Neh 9,24.

וְהַבָּנִים Gn 31,43‖Jer 13,14 ‖ Ez
2,4.

כַּבָּנִים Jer 3,19‖Prv 7,7.

לְבָנִים Jes 38,19.

מִבָּנִים Gn 33,24 ‖ Jes 56,5 ‖ Jer
49,7.

בְּנֵי *cs.* Gn 6,2.4.7,13.9,18.19.10,
1.2.20.21.22.29.31.32.11,5.19,38.
23,3.5.10^{2}.11.16.18.20. 25,4.10.
13.16. 27,29. 29,1. 31,1. 32,33.33,
19. 34,13.25.27. 35,5.22.23.24.26.
36,5.10.11.12.*16*.13^{2}.*17*.14.15^{2}.
17.18.19.20.21.22.23.24.25.26.
27.28.37,2^{2}. 42,5.11.13.32. 45,21.
46.5.8.12.15.18.19.22.25.26.48,8.
49,2.9.32.50,23.25 ‖ Ex 1,1.9.12.
13.2,23.25.3,9.10.11.13.15.*20,22*.
4,29.31. 5,14.15.19. 6,5.9.11.12.
13^{2}.14.16.17.26.27.7,2.4.5.9,6.26.
35.*10,20. 11,10*. 10,23. 11,27. 12,
27.28.31.37.40.42.50.51. 13,18.
19.14,2.8.10^{2}.15.16.22.16,1.2.3.6.
9.10.12.15.17.17,1.7.19,1.6. 24,5.
11.17^{2}. 25,2.22. 27,20.21. 28,1^{2}.9.
11.*21. 39,14*.29.30.38. 29,28^{2}.*30,*
16.38.45. 30,12.31. 31,13.16.17.
32,20.26.28. 33,5.6.34,7.30.32.34.
35. 35,1.4.20.29.30. 36,3.39,6.32.
42.40,36‖Lev 1,2.*4,2.7,23.29. 12,*
2.18,2.23,2.10.24.34.25,2.27,2.5.
7.8.11.*3,2*.14.*14,30*.2,2.3,5.8.*13*.5,
7.*12,8. 14,22. 15,14.29*.11. 6,7. 7,
10.34^{2}.36.38. 8,13.24. 9,3.*24,15*.3.
9.12.*18*.10,1.4.11.14.16.11,2.*15,2*.
15,31. 16,1.5.16.19.21.34. 17,2.5.
19,2.18.20,2.17.21,1.24.*22,18*.22,
2.3.15.32. 23,18.19.43.44. 24,2.8.
10.23.25,33.46.55. 26,46. 27,34 ‖
Nu 1,2.*26,2*.20.42.45.49.*2,33.9,7*.
18,20.24.26,62^{2}.52.53.54.*2,34*.2,
2.32.*26,51*.3,2.3.8.9.12.*8,6.14.16*.
19. 18,6.15.17.18.25.29.36.38.41.
46.50. 4,2^{2}.4.15^{2}.22.27.28.29.33.
42,45.34.38.41. 5,2.*28*,2.*34,2.35*,
2.4^{2}.9,5.6.12.6,2.9,10.15,2.18.38.
17,17.19,2.33,51.35,10.9.6,10.23.
27. 7,17.*23.29.35.41.47.53.59.65*.
71.77.83.7,87.88.28,3.9.11.19.27.
29,2.8.13.17.20.23.26.29.32.36.8,
9.10.11.19^{3}.20^{2}. 9,2.4. *17,21*. 17^{2}.
18.19.22. 10,12.14.15.16.17.19.
20.22.23.24.25.26.27.28.*33,1*. 11,
4.13,3.24.26.32.33.14,2.5.7.10.27.
39.15,25.26.32. 16,1^{2}.7.8.10.12.
17,6.20.24.27. 18,5.8.11.19.22.23.
24.26.28.32. 19,9. 20,2.*22*.12.13.
19. 21,10. *22,1*.24^{2}. 22,3.5. 24,17.
25,6.8.11^{2}.13. 26,5.12.15.18.19.
20.21.23.26.28.29.30.35.36.37^{2}.
38.40.41.42.44.47.48.63.*64*. 27,8.
20.21.30,1.31,2.9.12.30.*42.47*.32,
2.7.9.17.18.25.29.31.34.39.33,3.5.
38.40.34,13.*36,5*.14^{2}.20.22.23.24.
25.26.27.28.29. 35,8.34. 36,1^{2}.3.5.
7.8^{2}.9.12.13 ‖ Dt 1,3.28.2,4.8.19^{2}.
29.37. 3,11.16.18^{2}. 4,44.45. 9,2^{2}.
11,6.13,14.21,5. 28,69.31,9.19.22.
23.32,8^{2}.14.51^{2}.33,1.34,8.9 ‖ Jos
3,1.9.*18,3*.4,5.*8*.8.12^{2}.21. 5,1^{2}.2.3.
6.10. 6,1. 7,1.12.23. 8,31.32. 9,17.
18.26. 10,4.11.12. 11,14.19.22. 12,
1.2. 13,6.10.13.15.22.23^{2}.25.28.
29.31. 14,1.4.5.6. 15,1.12.13.14.20.
21.63^{2}. 16,4.5.8.9. 17,2.12.13.14.
16.18,1.*22,12*.11^{3}.14.20.*28*.21.19,
1^{2}.8.9^{2}.16.23.24.31.39.40.47^{2}.48.
49.51. 20,2.9. 21,3.*8*.9^{2}.19.20.26.
34.39. 22,9^{2}.10.11.*12*.11^{3}. 13^{3}.15.
21.25.30.31^{4}.32^{3}.33^{3}.34. 24,32^{2} ‖
Jud 1,1.8.9.16.20.21^{2}.34.2,4.6.11.
3,7. 3,2.8.*14*.9.*15.6,6.10,10*.12.*4*,
1.13.15.27. 4,3^{2}.5.23.24. 6,1.2.7.8.
7,12.8,10.18.19.28.33.34.9,2.5.24.
10,6.*13,1*.6.7.8^{2}.9.11^{2}.15.17^{2}.11,2.
4.5.12.*14*.13.15.27.28.29.30.32.
33. 12,3.14. 18,2^{2}.22.23.25.26.30.
19,16.22.30. 20,1.3^{3}.7.13^{3}.14^{2}.15.
18^{2}.19.21.23^{2}.24.26.27.28.30.31.
32.35.36.48. 21,5.6.13.18.20.23.
24‖1S 1,3.*4,4*.2,12.28. 4,11. 7,4.6.
7^{2}.8.10,18.11,8.12,12. 14,49. 15,6.
17,13.53.22,7.26,16.19.31,2 ‖ 2S
1,18.2,18.25.3,34.39.4,2.*5,9*.6,3.7,
6.7.10.14. 10,1.2.3.6^{2}.8.10.11.14.
19. 11,1. 12,9.26.31. 13,23.27.29.
30.32.33.35.36. 16,10. *19,23*. 17,
27.21,8^{2}.22,45.46.23,29.32‖1R 1,
9.19.*25*.4,3.5,10.11. 6,1.13. 8,9.39.
63.9,21.11,2.7.20.33.12,24. 14,24.
21,26. 18,20.31. 19,10.*14*. 20,15.
27.29.21,10.*13*‖2R 2,3.5.15.16.4,
1. 6,1.10.2.6.7.8.13.30. 11,2. 13,5.
14,6.14. 15,12. 16,3. 17,7.8.*21.3*.9.
22.24.34. 18,4. 21,9. 23,6.13. 24,2.
25,7 ‖ Jes 11,14.17,3.9.21,17.27,
12.31,6.49,20. 54,1.57,3.60,10.14.
62,8.66,20 ‖ Jer 2,9.16.3,21.6,1.7,
30. 9,25. 16,14.*15.23,7*. 17,19. 25,
21. 26,23. 27,3. 31,12(11). 32,19.
30^{2}.32.35,4.5.16. 39,6.40,8.14. 41,
10.15.48,45. 49,2.6.28.50,4.33.52,
10‖Ez 2,3.3,11.4,13.6,5.16,26.28.
21,25.33. 23,7.9.12.15.17.23^{2}. 25,
2.5.10^{2}. 27,11.15. 31,14. 33,2.12.
17.30. 35,5. 37,18.21. 40,46. 43,7.
44,7.9.15^{2}.*48,11* ‖ Hos 2,1^{2}.2.6.3,
1.4.5.4,1.10,9 ‖ Joel 1,12.4,8.19 ‖
Am 1,13. 2,11. 3,1.12. 4,5. 9,7 ‖
Mich 1,16.5,2.6,6 ‖ Zeph 1,8.2,8.
4,14‖Mal 3,3.6‖ Ps 4,3.11,4.14,2.
53,3. 18,45.46. 29,1.31,20. 33,13.
49,3.57,5.58,2.62,10^{2}.66,5. 77,16.
78,9.79,11. 89,48.90,3. 102,21.29.
105,6.127,4.144,7.*11*.149,2 ‖ Prv
8,4.31.13,22. 15,11.17,6.30,17.31,
5.8‖Job 1,3.6.*2,1*.28,8.30,8. 38,7.
41,26.42,16‖Cant 1,6 ‖ Thr 3,13.
33.4,2 ‖ Eccl 2,8.3,18.19.21.8,11.

9,3.12‖Esth 8,10.9,10.*12.13.14* ‖ Dan 10,16.11,41.12,1 ‖ Esr 2,1.3. 4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16. 17.18.19.20.21.24.25.26.29.30. 31.32.*39*.33.34.35.36.37.38.40. 41.42^{7}.43^{3}.44^{3}.45^{3}.46^{3}.47^{3}.48^{3}.49^{3}. 50^{3}.51^{3}.52^{3}.53^{3}.54^{2}.55^{4}.56^{3}.57^{4}. 60^{3}.61^{3}.3,9^{2}.10.4,1.6,19.20.21.8, 35.10,7.16 ‖ Neh 1,6^{2}.3,3.7,6.8.9. 10.11.12.43.14.15.16.17.18.19.20. 21.22.23.24.25.34.35.*42*.36.37. 38.39.40.41.43.44.45^{6}.46^{3}.47^{3}.48^{3}. 49^{3}.50^{3}.51^{3}.52^{3}.53^{3}.54^{3}.55^{3}.56^{2}. 57^{4}.58^{3}.59^{4}.62^{3}.63^{3}.8,14.17.9,1.2. 10,40.11,6.7.12,23.28.13,2 ‖ 1Ch 1,5.8.17.23.28.31.33.34.35.36.37. 40.41.42^{2}.2,1.3.4.5.10.23.25.27. 28.33.50,54.3,1.9^{2}.21.4,1.4.6.18. 21.24.27.42^{2}.5,3.4.14.18.27.6,1.2. 4.7.11.14.35.49.50^{3}.51.7,8.11.12^{2}. 13^{3}.14.17.19.29^{2}.30.33.36.40.8,6. 16.18.21.25.27.38.40.9,3^{3}.4.6.7. 14.18.30.32.44.10,2.11,31.34.44. 46.12,3^{2}.7(8).16(17).24(25).25 (26).26(27).29(30).30(31).15,4. 15.17.16,13.17,9.19,1.2.3.6.9.11. 12.19.20,1.3.23,8.9.10.12.13.15. 16.17.18.19.20.21^{2}.22.23.24.27. 28.32.24,1.3^{2}.4^{2}.24.26^{2}.27.29.30. 31.25,2.3.4.26,1.7^{2}.9.10.21.22.30. *32*.27,3.10.14.32.29,24 ‖ 2Ch 5, 10.6,11.30.7,3.8,2.8.9.10,18.13,7. 8.9.10.12.16.18^{5}.20,1.10.14.19^{2}. 22.23.21,2^{2}.22,11.23,3.24,25.25, 7.11.12.14.24.26,17.18.27,5^{3}.28, 3.*33*,*2*.6.8.10.12.29,12^{2}.13^{2}.14^{2}. 30,6.21.31,1.5.32,33.33,9.34,12^{2}. 35,5.13.14^{2}.15.17.

וּבְנֵי Gn 10,3.4.6.7^{2}.23.25,3.4.34, 7.35,25.26.45,10.46,7.9.10.11.12. 13.14.16.17^{2}.21.22.24.27‖Ex 1,7. 6,15.18.19.21.22.24.12,35.14,8. 29.*15*,*19*.15,1.16,35‖Lev 24,23 ‖ Nu 3,19.20.10,8.17.26,4.8.9.11. 32,2.*25.29.31*.37 ‖ Dt 2,12.4,25. 46.10,6. ‖ Jos 4,12.*22*,*9.10.11.21. 25.30.33.34*.10,20.12,6.7.22,30^{2} ‖ Jud 1,16.3,5.6,3.*33*.12,2.20,32 ‖ 1S 2,12.10,27.14,18.32 ‖ 2S 8,18. 10,14.17,10.21,2 ‖ 1R 12,17.20, 27‖2R 4,38.10,6.13.17,41.19,12. Jes 11,14.37,12.56,6.61,5 ‖ Jer 32,30.32.40,8.50,4.33 ‖ Ez 30,5. 37,25 ‖ Hos 2,2 ‖ Joel 2,23.4,6^{2} ‖ Zeph 2,9 ‖ Ps 36,8.82,6 ‖ Job 4, 11.5,7‖Eccl 2,7‖Dan 11,14‖Esr 2,58.3,1.10,31‖Neh 7,60.*11*,*3*.73. 10,40.11,31 ‖ 1Ch 1,6.7.9^{2}.32^{2}.33. 38.39.40.41.2,6.7.8.9.16.28.30. 31^{3}.32.33.42^{2}.43.47.3,15.16.17. 19.22^{2}.24.4,7.13^{2}.15^{2}.16.19.20^{2}. 26.5,1.11.23.28.29^{2}.6,3.10.13.29. 7,2.3^{2}.7.8.10^{2}.17.20.31.33.34.38. 39.8,12.35.*9*,*41*.39.40.16,42.18, 17.19,6.7.15.23,10.17.24,23.29. 27,1 ‖ 2Ch 10,17.20,1.22,8.25,13. 31,6.35,7.

בִּבְנֵי Ex 13,2‖Lev 6,11‖Nu 3,41. *45.8*,*18*.42.8,17.19.15,29 ‖ Dt 31, 19‖Jos 7,1.18,2‖ Jud 10,18.*11*,*9. 12*,*1*.11,6.8.20,25 ‖ Ez 47,22 ‖ Ps 89,7.

וּבִבְנֵי

בקצת נוסחאות יש בדה״א כ״ד ה׳ וּמִבְּנֵי.

1S 14,47 ‖ Jer 40,11 ‖ 1Ch 24,5. 28,4.

כִּבְנֵי Am 9,7‖Ps 114,4.*6*.

לִבְנֵי Gn 23,7.36,31‖Ex 3,14.6,6. 9,4.14,3.19,3.28,12.29,43.30,16. 39,7 ‖ Lev 17,12.14 ‖ Nu 1,10.22. 24.26.28.30.32.34.36.38.40.2,3.5. 7.10.12.14.18.20.22.25.27.29.3, 40.7,7.8.24.30.36.42.48.54.60.66. 72.78.13,2.17,3.5.*31*,*34*.25.19,10. 20,24.*27*,*12*.26,45.27,11.30,2.31, 16.32,1.6.28.33.34,23.35,15.66,1. 2.4.7.11‖Dt 2,9.19.22.32,49.*52* ‖ Jos 1,2.4,7.5,12.10,21.13,24.31. 14,1.16,1.9.17,2^{2}.6.8.18,10.19,10. 17.32^{2}.21,1.4.*10*.7.38.24,32 ‖ Jud 3,9.14,16.17 ‖ 2S 2,7.*13*,*28*.21,2 ‖ 1R 8,1.12,33 ‖ 2R 4,38.8,12 ‖ Jer 49,1 ‖ Ez 25,3.4.10 ‖ Joel 4,6.16‖ Ob 12.20 ‖ Mich 5,6 ‖ Ps 12,9.42, 1.44,1.*46*,*1*.*47*,*1*.*49*,*1*.45,1.48,1. *88*,*1*.69,9.72,4.83,9.84.1.*85*,*1*.87, 1.103,7.17.107,8.*15.21.31*.115, 16.137,7.145,12.147,9.148,14 ‖ Job 19,17 ‖ Eccl 1,13.*3*,*10*.2,3 ‖ Esr 2,6.40 ‖ Neh 2,10.7,11.43.12. 47.13,16 ‖ 1Ch 1,43.5,1.6,39.48. 55.56.62.15,5.6,7.8.9.10.23,6.24. 4.20^{2}.21.22.24.25.25,1.2.26,19. 27,20 ‖ 2Ch 5,2.29,21.34,33.35,7. 12.

וְלִבְנֵי Gn 25,6 ‖ Ex 28,40 ‖ Nu 7, 9.18,21.32,1.6.*33*‖Dt 4,9‖Jos 17, 2^{5}.21,5.6.*27*.13 ‖ 1R 2,7 ‖ Ez 37, 16‖ 1Ch 6,42.46.47.7,1.24,1.4.20. 26,19‖2Ch 31,19.

מִבְּנֵי Lev 7,33.17,13.20,2.25,45. Nu 3,12.8,16.16,2.25,6.36,3 ‖ Dt 23,18.24,7‖Jos 2,2.4,4.21,10.20 Jud 4,6.11.11,31.36.18,16.19,1[illegible] 21,10 ‖ 1S 9,2‖2S 4,2.9,11.21,2 1R 9,20.12,31.20,35 ‖ 2R 2,7.[illegible] 22.9,1.10,3.15,25 ‖ Jes 52,14.54. 1‖Ez 40,46.48,11 ‖ Ps 12,2.21,11. 45,3‖Dan 1,3.6 ‖ Esr 7,7.8,2^{3}.3.4. 5.9.18.19.10,2.18^{2}.25.33.34.43 Neh 10,10.11,4^{3}.22.24.25‖1Ch 6, 18.8,40.12,14(15).24,5.26,8.

וּמִבְּנֵי Jud 4,6‖2S 8,12‖1R 9,22 Esr 2,61.8,6.7.8.10.11.12.13.14. 15.10,20.21.22.26.27.28.29.30 Neh 11,4.12,35.13,28‖1Ch 12,3[illegible] (33).18,11.

בָּנַי, **בָּנַי** *suff.* Gn 31,43.42,37. 48,9 ‖ Ex 13,15.17,3.21,5 ‖ 1S 2. 24‖Jes 43,6.45,11‖Jer 10,20‖Ez 16,21 ‖ Job 1,5 ‖ Thr 1,16 ‖ 1Ch 28,5‖2Ch 29,11.

וּבָנַי 1S 12,2.

לְבָנַי Gn 31,28.

וּלְבָנַי 1R 20,7.

בָּנֵינוּ Jos 22,25 ‖ Jer 35,8 ‖ Ps 144,12‖Neh 5,2.5^{2}.10,37.

וּבָנֵינוּ 2Ch 29,9.

בְּבָנֵינוּ Ex 10,9.

לְבָנֵינוּ Jos 22,24.27‖Neh 10,31.

וּלְבָנֵינוּ Gn 31,16‖Dt 29,28.

בָּנֶיךָ Gn 6,18.8,16.45,10.48,5 ‖ Ex 22,28.34,16.20‖Lev 10,13.14 ‖ Dt 4,9.28,32.53‖1S 2,29.34.4,17‖ 2S 19,6 ‖ 1R 2,4.*8*,*25* ‖ Jer 5,17.38, 23.48,46 ‖ Hos 4,6 ‖ Ps 45,17.73,

15.128,3.132,12 ‖ Job 1,18.8,4 ‖ 2Ch 6,16.

וּבָנֶיךָ Gn 6,18.8,16.19,12.45,10 ‖ Lev 10,9.14 ‖ Nu 18,1^{2}.2.7 ‖ Dt 30,2 ‖ 1S 8,5.28,19 ‖ 2S 9,10 ‖ 1R 20,3.5 ‖ Am 7,17.

בְּבָנֶיךָ Ex 13,13.

וּבְבָנֶיךָ 2Ch 21,14.

לְבָנֶיךָ Ex 34,16 ‖ Dt 4,9.6,7 ‖ Ps 128,6.

וּלְבָנֶיךָ Ex 12,24 ‖ Lev 10,15 ‖ Nu 18,8.9.11.*19* ‖ Dt 4,40.12,25.*28* ‖ Jos 14,9.

מִבָּנֶיךָ 1Ch 17,11.

וּמִבָּנֶיךָ 2R 20,18 ‖ Jes 39,7.

בָּנֶיךָ, בָּנֶ֫יךָ 2R 4,4 ‖ Jes 49,17. 22.25.51,20.54,13^{2}. 60,4.9. 62,5 ‖ Jer 5,7 ‖ Ez 16,20.36.23,25 ‖ Zach 9,13 ‖ Ps 147,13.

וּבָנַיְכִי K., וּבָנַיִךְ Q. 2R 4,7.

בְּנֵיכֶם Ex 3,22.12,26.32,2 ‖ Lev 26,29 ‖ Dt 11,2.19.21.29,21.32, 46 ‖ Jos 4,6.21.22.22,24.25.27 ‖ 1S 8,11 ‖ 2S 15,27 ‖ Jer 2,9.30 ‖ Ez 20,31 ‖ Joel 3,1.4,8 ‖ Ps 115,14 ‖ Neh 4,8.

וּבְנֵיכֶם Ex 22,23 ‖ Nu 14,33 ‖ Dt 1,39.12,12 ‖ 1R 9,6 ‖ Jer 35,6 ‖ Ez 24,21 ‖ Joel 1,3 ‖ 2Ch 30,9.

לִבְנֵיכֶם Lev 25,46 ‖ Jer 29,6 ‖ Joel 1,3 ‖ Esr 9,12^{2} ‖ Neh 13,25 ‖ 1Ch 28,8.

מִבְּנֵיכֶם Am 2,11.

בָּנָיו

ד' חסרים בלישנא ע"פ המסורה.

Gn 7,7.*8*,*18*.13. 9,1.8. 18,19. 25,9. 30,35. 31,17. 35,29. 36,6. 37,3.35. 46,7^{3}.15. 48,1. 49,1.33. 50,12.13 ‖ Ex 4,20. 28,1.*41*.*43*. 29,4.8.*40*,*14*. 9.20.21^{3}.24.44. 30,30. 31,10.*35*,*19*. *39*,*41*. 40,12 ‖ Lev 6,2.18.*17*,*2*.*22*, *2*.*18*.7,35.8,2.6.27.30^{4}.31.10,6.12. 21,24 ‖ Nu 3,10.6,23.8,13.*22*.21, 29.35 ‖ Dt 2,33.21,16.28,54.55.32, 5.19.33,9 ‖ Jos 7,24.17,6 ‖ Jud 9, 18 ‖ 1S 2,22.3,13.8,1.3.16,5.10.17, 13.30,6.22.31,2.6.8.12 ‖ 2S 12,3. 19,18 ‖ 1R 13,12.13.*31*.27 ‖ 2R 9, 26.19,37 ‖ Jes 37,38 ‖ Jer 30,20. 35,3.14 ‖ Ez 46,17.38 ‖ Hos 9,13 ‖ Ps 89,31.109,9.10 ‖ Prv 20,7 ‖ Job 1,4.5,4.14,21.17,5.20,10.27,14.42, 16 ‖ Ruth 1,1.2 ‖ Esth 5,11.9,25 ‖ Esr 3,9 ‖ 1Ch 8,10.10,2.6.8.12.21, 20. 23,14. 25,10.*11*.*12*.*13*.*14*.*15*. *16*.*17*.*18*.*19*.*20*.*21*.*22*.*23*.*24*.*25*. *26*.*27*.*28*.*29*.*30*.*31* ‖ 2Ch 11,23.21, 17^{2}.28,3.33,6.

וּבָנָיו Gn 7,7.8,18.34,5.46,8 ‖ Ex 18,5. 27,21. 29,9.10.*19*.15.21.32. 30,19.40,31 ‖ Lev 6,9.13.8,14.18. *22*.31.36.25,41.*54* ‖ Nu 3,38.4,5. 15.19.27 ‖ Dt 17,20.18,5 ‖ Jos 24, 4 ‖ Jud 18,30 ‖ 1S 31,7 ‖ Job 1,13 ‖ Dan 11,10 ‖ Esr 3,9.8,18 ‖ 1Ch 6, 34.7,16 ‖ 1Ch 9,5.10,7.23,13. 25,9. 26,29 ‖ 2Ch 11,14.23,11.24,27.

בְּבָנָיו 1S 16,1.

לְבָנָיו Gn 32,1.42,1 ‖ Ex 29,27.29 ‖ Jud 12,9 ‖ 2R 8,19 ‖ Jes 14,21 ‖ Ez 46,16 ‖ Job 21,19.

וּלְבָנָיו Ex 28,4. 29,28.35. 39,27 ‖ Lev 2,3.*10*.7,31.34.9,1.24,9 ‖ Nu 3,9.48.51.8,19 ‖ Dt 1,36 ‖ Prv 14, 26 ‖ 1Ch 26,15.28,1 ‖ 2Ch 13,5.21, 7.36,20.

מִבָּנָיו Ex 29,30 ‖ Lev 6,15.13,2 ‖ Jud 17,5.11 ‖ 2S 21,6 ‖ Ez 46,16.

בָּנֶיהָ Ex 18,3.6 ‖ 1S 1,4 ‖ 2R 4,5 ‖ Jes 66,8 ‖ Jer 31,15(14)^{2} ‖ Ez 23, 10 ‖ Hos 2,6 ‖ Prv 31,28 ‖ Job 38, 32.39,16 ‖ Ruth 1,3 ‖ 1Ch 2,18 ‖ 2Ch 24,7.

וּבָנֶיהָ Ez 16,45.

וּבְבָנֶיהָ Dt 28,57.

בְּנֵיהֶם Dt 4,10.12,31 ‖ Jos 5,7 ‖ 1S 6,7.10 ‖ 2S 15,36 ‖ 1R 9.21 ‖ 2R 17, 17.31.41 ‖ Jer 3,24.7,31.11,22.17, 2.18,21.19,5.9.32,18.35 ‖ Ez 20, 18.23,39.47.24,25.37,25 ‖ Hos 9, 12 ‖ Zach 10,9 ‖ Ps 90,16.106,37. 38.132,12 ‖ Job 39,4 ‖ Esr 3,9 ‖ Neh 10,29 ‖ 2Ch 8,8.25,4.

וּבְנֵיהֶם Gn 32,16 ‖ Nu 16,27 ‖ Dt 31,13 ‖ 1S 30,3 ‖ Jer 14,16 ‖ Ez 37, 25 ‖ Joel 1,3 ‖ Zach 10,7 ‖ Esr 8, 19 ‖ Neh 9,23.13,24 ‖ 1Ch 6,18.9, 23.26,8 ‖ 2Ch 20,13.31,18.

כִּבְנֵיהֶם Neh 5,5.

לִבְנֵיהֶם Jud 3,6 ‖ Joel 1,3 ‖ Ps 78, 5.6 ‖ Esr 9,12 ‖ Neh 13,25.

וְלִבְנֵיהֶם Dt 5,26 ‖ Jer 32,39 ‖ Esr 9,2 ‖ 2Ch 5,12.

מִבְּנֵיהֶם Ps 78,4.

בְּנֵיהֶן Ez 23,37.

וּבְנֵיהֶן Ez 16,45.

לִבְנֵיהֶן Gn 31,43.

בַּת(־)

filia, puella, mulier; neptis; alumna; discipula.

על חסרון הנו"ן השרשית יורו הכנויים ביחיד ורבים. במ"ב י"ט ל' ובישעיה ל"ז ל"א יש בקצת נוסחאות בַּת־יְהוּדָה ת' בֵּית יהודה; וי"נ ביחזקאל כ"ז ו' בִּתְאַשֻּׁרִים חדא מלה ת בַּת־אֲשֻׁרִים. ע' לעיל צד 75b.

Gn 11,29. 20,12^{2}. 24,23.*47*.24.47. 48.25,20. 26,34.28,9. 29,10. 30,21. 34,1.3.7. 36,2^{3}.3.14^{2}.18.25.39^{2}.38, 2.12.41,45.*50*.*46*,*20* ‖ Ex 1,16.2,1. 5.7.8.*9*.6,23.21,31 ‖ Lev 11,16.14, 10.18,9^{2}.10.11.17^{2}. 20,17.24,11 ‖ Nu 6,14.15,27.25,15.18.26,46.59. 27,9.36,8 ‖ Dt 14,15.27,22^{2} ‖ Jud 11,34 ‖ 1S 1,16.14,50. 18,19.20. 28 ‖ 2S 3,3.7.13.6,16.20.23.11,3. 17,25.21,8^{2}.10.11 ‖ 1R 3,1.4,11. 15. 9,24. 11,1. 15,2.*10*. 16,31. 22, 42 ‖ 2R 8,18.26.9,34.11,2.15,33. 18,2. 19,21^{2}. 21,19. 22,1. 23,31.36. 24,8.18 ‖ Jes 1,8.10,30.32.16,1.22, 4.23,10.12.37,22^{2}. 47,1^{2}.5. 52,2 ‖ Jer 4,11.31.6,2.23.26. 8,11.19.21. 22.23. 9,6. 14,17. 46,11.19.24.48, 18.50,42. 51,33. 52,1 ‖ Ez 14,20. 16,45. 25,11. 27,6 ‖ Hos 1,3.6 ‖ Mich 4,8.10.13.14.7,6 ‖ Zeph 3, 10.14^{2} ‖ Zach 2,11.14.9,9^{2} ‖ Mal 2, 11 ‖ Ps 9,15.17,8.45,11.14.137,8 ‖ Cant 7,2.5 ‖ Thr 1,6.15.2,1.2.4.8. *18*.10.11. *3*,*48*.13.15.18. 4,3.6.10. 21.22^{2} ‖ Esth 2,7.15.9,29 ‖ Neh 6, 18 ‖ 1Ch 1,50.2,21.3,2.5.4,18.15, 29 ‖ 2Ch 8,11.11,18^{2}.20.*21*.13,2. 20,31.21,6.22,2.11^{2}.27,1.29,1.

בֵּית־ K., בַּת־ Q. Jes 10,32.

הֲבַת־ *interrog.* Gn 17,17.

וּבַת Lev 21,9.22,12.13‖2S 14,27‖Ps 45,13 ‖ Dan 11,6.17 ‖ 1Ch 2,49.

הַבַּת Ex 1,22 ‖ Jer 31,22(21).49,4‖Thr 2,13.

בְּבַת־ Gn 34,19‖Thr 2,5.

כְּבַת 2S 12,3.

לְבַת Ex 2,10‖Lev 12,6 ‖ Jud 11,40 ‖ 1R 7,8 ‖ Jes 62,11 ‖ Mich 1,13.4,8‖Esth 2,7.15.

וּלְבַת Ez 44,25.

מִבַּת Thr 1,6‖1Ch 2,3.

בִּתִּי *suff.* Dt 22,16.17 ‖ Jos 15,16‖Jud 1,12.11,35.19,24 ‖ 1S 18,17 ‖ Ruth 2,2.8.22.3,1.10.11.16.18.

בִּתֵּנוּ Gn 34,17.

בִּתְּךָ, Gn 29,18‖Lev 18,10.19,29‖Dt 7,3.13,7‖2R 14,9‖ 2Ch 25,18.

וּבִתֶּךָ Ex 20,10 ‖ Dt 5,14.*12,18.16,11.14.*

לְבִתְּךָ, Dt 22,17.

בְּבִתְּכֶם Gn 34,8.

בִּתּוֹ Gn 29,6.23.24.28.29.34,5.46,15.18.25 ‖ Ex 2,21.21,7 ‖ Jos 15,17 ‖ Jud 1,13.11,34.21,1 ‖ 1S 17,25.18,27.25,44‖2R 23,10‖1Ch 2,35.

וּבִתּוֹ Dt 7,3.18,10‖1Ch 7,24.

לְבִתּוֹ Nu 27,8.30,17‖1R 9,16.

וּלְבִתּוֹ Lev 21,2.

בִּתָּהּ Lev 18,17‖Ez 16,44.

וּבִתָּהּ Lev 18,17.

וּבְבִתָּהּ Dt 28,56.

בָּנוֹת *pl.* Gn 19,8.29,16.30,13.49,22‖Ex 2,16.21,4‖ Nu 26,33 ‖ Jos 17,3‖Jud 12,9^2‖1S 2,21 ‖ Jes 32,9 ‖ Ez 14,16 ‖ Prv 30,15.31,29 ‖ Job 1,2.*42,13* ‖ Cant 6,9 ‖ 1Ch 2,34.7,15.23,22‖2Ch 11,21.13,21.

וּבָנוֹת Gn 5,4.*7.10.13.16.19.22.26.30. 11,11.13.15.17.19.21.23.25.*6,1‖Dt 28,41‖1S 30,19 ‖ 2S 5,13 ‖ Jer 16,2.29,6^2 ‖ Ez 14,16.22.23,4 ‖ 1Ch 4,27.25,5 ‖ 2Ch 24,3.28,5.

הַבָּנוֹת Gn 31,43 ‖ Ex 21,9 ‖ Jer 16,3‖Cant 2,2.

לְבָנוֹת Ez 16,61.

וּמִבָּנוֹת Jes 56,5.

בְּנוֹת *cs.* Gn 6,2.4. 19,36. 27,46.28,8‖Nu 25,1.26,33.27,1.7.36,10.11 ‖ Jos 17,6 ‖ Jud 11,40.21,21 ‖ 2S 1,20^2.24.13,18 ‖ Jes 3,16.17.4,4.13,21.16,2 ‖ Jer 41,10.43,6.3.50,39 ‖ Ez 13,17.16,27.57^2.23,2.32,16‖Ps 45,10.48,12.97,8‖ Cant 1,5.2,7.*3,5*.3,11.5,8.*8,4*.16‖Thr 3,51‖Eccl 12,4‖2Ch 2,13.

וּבְנוֹת Gn 24,13.46,7‖Jes 43,20 ‖ Ez 32,18.

בִּבְנוֹת Gn 34,1‖Jud 14,3.

כִּבְנוֹת Mich 1,8‖Job 42,15.

לִבְנוֹת Nu 36,6 ‖ Jes 34,13 ‖ Job 30,29.

מִבְּנוֹת Gn 24,3.*37*.27,46^2.28,1.*6*.2.36,2 ‖ Ex 6,15 ‖ Dt 23,18 ‖ Jud 14,1.2.21,21 ‖ Cant 3,10 ‖ Esr 2,61‖Neh 7,63.

בְּנֹתַי *suff.* Gn 31,26. 43. 50^2 ‖ Ruth 1,11.12.13.

וּבְנוֹתַי Jes 43,6.

וְלִבְנֹתָי, וְלִבְנֹתַי Gn 31,28.43.

בְּנוֹתֵינוּ, בְּנֹתֵינוּ Gn 34,9.16.21‖Ps 144,12‖Neh 5,5.10,31.

וּבְנוֹתֵינוּ, וּבְנֹתֵינוּ Jer 35,8‖Neh 5,2‖2Ch 29,9.

וּבִבְנוֹתֵנוּ Ex 10,9.

מִבְּנוֹתֵינוּ Jud 21,7.18‖Neh 5,5.

בְּנוֹתֶיךָ, בְּנֹתֶיךָ Gn 19,15.31,31.41.

בְּנוֹתַיִךְ Ez 16,20.26,8.

וּבְנוֹתֶיךָ, וּבְנֹתֶיךָ Gn 19,12‖Lev 10,14 ‖ Dt 18,32.28,53 ‖ 2S 19,6‖Jer 5,17.48,46 ‖ Am 7,17‖Job 1,18.

—תָ, וּבְנוֹתַיִךְ Jes 49,12.60,4 ‖ Ez 16,48.55.23,25.

וְלִבְנֹתֶיךָ Nu 18,11.*19.*

בְּנוֹתֵיכֶם, בְּנֹתֵיכֶם Gn 34,9.16 Ex 3,22 ‖ Lev 26,29 ‖ 1S 8,13 Jer 9,19.29,6‖Hos 4,13.14 ‖ Joel 4,8‖Esr 9,12‖Neh 13,25.

וּבְנוֹתֵיכֶם Ex 32,2‖Dt 12,12. Ez 24,21‖Joel 3,1‖Neh 4,8.

בְּנֹתָיו Gn 19,14.16.30^2. 36,6. 37,35.46,7‖Ex 2,20.34,16‖Nu 27,1 Jos 7,24.17,3‖1S 14,49.30,6.

וּבְנוֹתָיו, וּבְנֹתָיו Gn 46,15 ‖ Nu 21,29 ‖ Dt 32,19 ‖ Job 1,13‖Neh 3,12.

לִבְנֹתָיו Nu 36,2.

וְלִבְנוֹתָיו Gn 32,1.

מִבְּנֹתָיו Ex 34,16.

בְּנֹתָם Gn 34,21.

בְּנוֹתֶיהָ, בְּנֹתֶיהָ Nu 21,25.32.32,42‖Jos 15,47^2‖Jud 1,27^5‖ 1Ch 2,23‖2Ch 13,19^2.28,18

וּבְנוֹתֶיהָ Jos 15,45.17,11^6.16‖ 1S 1,4 ‖ Jer 49,2 ‖ Ez 16,46^2.*53,55.*48.53.55.23,10.26,6.30,18 ‖ Neh 11,25^2.27.30.31‖ 1Ch 7,28^4.29[illegible]12.18,1‖2Ch 13,19.28,18^2.

וּבִבְנוֹתֶיהָ Jud 11,26^2 ‖ Neh 11,28‖1Ch 5,16.

וְלִבְנוֹתֶיהָ Ez 16,49.

בְּנוֹתֵיהֶם Dt 12,21‖Jud 3,6^2‖2R 17,17 ‖ Jer 3,24.7,31.19,9.32,35 Ps 106,37‖Neh 10,31.

וּבְנוֹתֵיהֶם 1S 30,3‖ Jer 11,22.14,16 ‖ Ez 23,47.24,25 ‖ Ps 106,38 Esr 9,12‖Neh 10,29‖ 2Ch 31,18.

מִבְּנֹתֵיהֶם Esr 9,2‖Neh 13,25.

—conf. בַּר; v. ch. et n. pr.—

תַּבְנִית

structura, aedificandi modus; exemplar, typus; imago, simulacrum rei.

ע׳ הערתנו למלת תְּבוּנָה בבאור כִּתְבוּנָם (הושע י״ג ב׳) כמו כְּתַבְנִיתָם.

Ex 25,9^2 ‖ Dt 4,16.17^2.18^2 ‖ Jos 22,28 ‖ Ez 8,3.10.10,8 ‖ Ps 144,12‖1Ch 28,11.

וְתַבְנִית 1Ch 28,12.

הַתַּבְנִית 1Ch 28,19.

בְּתַבְנִית Ps 106,20.
כְּתַבְנִית Jer 44,13.
וּלְתַבְנִית 1Ch 28,18.
תַּבְנִיתוֹ *suff.* 2R 16,10.
בְּתַבְנִיתָם Ex 25,40.

——v. n. pr.——

rad. בנט v. אַבְנֵט p. 16[a]; בַּיִן v. בֵּנַיִם.

בֹּסֶר

uva immatura et acida.

פרי שלא נגמר בשולו וקשה לאכילה, ובערבית נקראו כן פגי התאנה.

Jer 31,29(28) ‖ Ez 18,2.

וּבֹסֶר Jes 18,5.
הַבֹּסֶר Jer 31,30(29).
בִּסְרוֹ *suff.* Job 15,33.

עֲבוּר v. בַּעֲבוּר; בּוּעַ v. בַּעְבַּע.

בַּעַד] בְּעַד

iuxta, prope; propter; pone, post; circa; inter, per; pro.

נחלקו בו המפרשים, י״א שעקר שרשו עַד והבי״ת נוספה עליו כמו במלות בִּגְלַל, בַּעֲבוּר, וי״א ששרשו בַּעַד שעקר הוראתו בערבית הבדלה והרחקה (מעין הוראת סביב), ולפ״ז יתכן לבאר בַּעֲדֵנִי (תהלים קל״ט י״א) כפעל עם כנוי, ומתאים עם יְשׁוּפֵנִי שלפניו. בבאור יכפר בעד שבדה״ב ל׳ י״ח לדעת רש״י הוא מחבר למקרא שלאחריו, וזהו אחד מל״ב מדות שהתורה נדרשת בהן (סדור שנחלק), וכן הוא לפי השבעים, אך להראב״ע כל־לבבו מוסב על הזקיהו, וזה מקרא קצר והכונה בעד אלו שאכלו את הפסח בטומאה (וקצור כזה נמצא בדה״א י״ז ה׳); ול״נ שמלת כל נמשכה גם לפסוק שלפניו, ושעורו: יכפר בעד כֹּל.

Gn 20,18.26,8 ‖ Ex 32,30 ‖ Nu 21,7 ‖ Dt 9,20 ‖ Jos 2,15 ‖ Jud 3,22.5,28[2] ‖ 1S 1,6.4,18.7.9.12,19.19,12 ‖ 2S 6,16.10,12.12,16.20,21 ‖ 2R 1,2.4,33.9,30.19,4 ‖ Jes 8,19.32,14.37,4 ‖ Jer 7,16.*11,14.14,11*.11,14.42,2 ‖ Ez 32,30.45,17 ‖ Joel 2,9 ‖ Zach 12,8 ‖ Prv 6,26.7,5 ‖ Job 2,4[2] ‖ 1Ch 15,29.19,13 ‖ 2Ch 30,18.

הַבְעַד *interrog.* Job 22,13.
וּבְעַד Lev 9,7.16,6.*11.17*.17.24 ‖ 2S 10,12 ‖ 2R 4,4.5 ‖ Ez 45,22 ‖ Joel 2,8 ‖ Prv 20,16.27,13 ‖ Job 1,10[2].9,7 ‖ 1Ch 19,13 ‖ 2Ch 34,21.

מִבַּעַד Cant 4,1.3.*6,7*.
בַּעֲדִי *suff.* Ex 8,24 ‖ 1R 13,6 ‖ 2R 22,13 ‖ Jon 2,7 ‖ Ps 3,4.138,8 ‖ Job 6,22 ‖ Thr 3,7 ‖ 2Ch 34,21.
בַּעֲדֵנִי Ps 139,11.
בַּעַדְךָ, בַּעֲדֶךָ Gn 20,7 ‖ Lev 9,7 ‖ Jos 26,20.
בַּעֲדוֹ Gn 7,16 ‖ Lev 16,6.*11.17*.24 ‖ Jud 3,23 ‖ 2R 4,21 ‖ Ez 45,22 ‖ Ps 72,15 ‖ Job 1,10.3,23.
בַּעֲדָהּ 2R 4,5 ‖ Jer 29,7.
בַּעֲדֵנוּ, בַּעֲדֵינוּ Jer 21,2.37,3.42,2.20 ‖ Am 9,10.
בַּעַדְכֶם 1S 7,5.12,23 ‖ Job 42,8.
בַּעֲדָם Lev 9,7 ‖ Jud 9,51 ‖ Jer 7,16.*11,14*.

——conf. עַד I——

בָּעָה°

quaerere, interrogare; tumefacere.

ענינו נביעת נחלים המתפרצים להִגָּלוֹת; ואולי אם תבעיון בעיו נ״כ מענין זה (כלומר אם תתפרצו, תצאו וְתִגָּלוּ אזי שובו אתיו הלום) ולא מענין בקשה הארמית.

בְּעָיוּ *imper. pl.* Jes 21,12.
תִּבְעֶה 3 *impf. f.* Jes 64,1.
תִּבְעָיוּן 2 *pl.* Jes 21,12.
נִבְעוּ *Ni. 3 perf. pl.* Ob 6.
נִבְעֶה *pt.* Jes 30,13.

——conf. בּוּעַ, נָבַע——

בְּעִי

precatio (videtur autem compositum esse e עִי et ב v. s. v.)

י״מ אותו מלשון תפלה ובקשה בארמית להקבילו אל שׁוַּע, אמנם נראה יותר ששרשו עִי והב׳ לשמוש ומקביל אל פִּיד.

Job 30,24.

——v. chald.——

בָּעַט°

calcare, calcitare.

ענינו דריסה ודחיפה ברגל כפרה סוררה, ושגור בדרז״ל. השבעים קורין בש״א תַּבִּיטוּ, כלומר בעין בוז (ע׳ תהלים כ״ב, י״ח).

וַיִּבְעַט [יִבְעַט] 3 *impf.* Dt 32,15.
תִּבְעֲטוּ 2 *pl.* 1S 2,29.

בָּעַל] וּבָעַל

dominare, possidere; in matrimonium ducere. *Ni.* uxorem fieri.

פעל נגזר מן השם בַּעַל להוראת הממשלה והאדנות (והאומר שהוא מֻרכב מן בָּא עַל אינו אלא טועה, לפי שנמצא גם פעל מן השם בֵּן); וי״נ בירמיה ל״א ל״ב [ל״א] ואנכי בָּחַלְתִּי בם, או גָּעַלְתִּי בם, אמנם ע״ז נאמר: ובא רעהו וחקרו.

Mal 2,11.

וּבְעָלָהּ *suff.* Dt 24,1.
וּבְעַלְתָּהּ 2 *perf. suff.* Dt 21,13.
בָּעַלְתִּי 1 *perf.* Jer 3,14. 31,32 (31).
בָּעֲלוּ 3 *perf. pl.* 1Ch 4,22.
בְּעָלוּנוּ *suff.* Jes 26,13.
בֹּעֲלַיִךְ *pt. pl. suff.* Jes 54,5.
בְּעוּלָה *pt. pass. f.* Jes 54,1.62,4.
בְּעֻלַת *cs.* Gn 20,3 ‖ Dt 22,22.
יִבְעַל 3 *impf.* Jes 62,5.
יִבְעָלוּךְ *pl. suff.* Jes 62,5.
תִּבָּעֵל *Ni. 3 impf. f.* Jes 62,4 ‖ Prv 30,23.

בַּעַל, בָּעַל

dominus, princeps; possessor rei saepe vocatur, qui ea praeditus vel eius particeps est; *cum urbe:* incola, civis; maritus.

נאמר על כל שיש לו או ברשותו קנין גשמי או רוחני. והאשה היא קנין האיש, הַבַּעַל. וע׳ הערתנו לשם האליל בַּעַל, שקנה מקומו (כמו בֵּל חבירו) בין שמות עצ״ם אע״פ שבא בה״א הידיעה וברבים, אך לא נמצא עם כנויים. השבעים קורין במשלי ט״ז כ״ב לִבְעָלָיו, בהמשך הלמ״ד של שכל.

Gn 20,3.37,19 ‖ Ex 21,3.22.34.22,7.24,14 ‖ Lev 21,4 ‖ Dt 15,2.22,22 ‖ Jud 19,22.23 ‖ 2R 1,8 ‖ Jes 41,15.50,8 ‖ Jer 37,13 ‖ Joel 1,8 ‖ Prv 1,17.22,24.2.24,8 ‖ Dan 8,6.20.

וּבַעַל Ex 21,28 ‖ Nah 1,2 ‖ Prv 29,22 ‖ Eccl 10,20.
לְבַעַל Prv 18,9 ‖ Eccl 10,11.

בַּעְלִי *suff.* Hos 2,18.

בַּעְלָהּ Dt 24,4‖2S 11,26‖Prv 12,4.31,11.23.28.

בְּעָלִים [בַּעֲלֵי *pl. cs.* Gn 14,13.39,23‖Nu 21,28‖Jos 24,11 ‖ Jud 9,2.3.6.7.18.20.23².24.25.26.39.46.*47*.51.20,5 ‖ 1S 23,11.12 ‖ 2S 21,12‖Jes 16,8‖Eccl 12,11‖Neh 6,18.

וּבְעָלַי 2S 1,6.

מִבְּעָלַי Jud 9,20.

בְּעָלָיו *suff.* Ex 21,29.36.22,10.13.14 ‖ Jes 1,3 ‖ Prv 1,19.16,22.17,8‖Eccl 8,8.

בִּבְעָלָיו Ex 21,29.

לִבְעָלָיו Ex 21,34.22,11 ‖ Eccl 5,12.

מִבְּעָלָיו Prv 3,27.

בְּעָלֶיהָ Job 31,39‖Eccl 7,12.

לִבְעָלֶיהָ Eccl 5,10.

בַּעֲלֵיהֶן Esth 1,17.

לְבַעֲלֵיהֶן Esth 1,20.

בַּעֲלָה [בַּעֲלַת *f. cs.* 1S 28,7² ‖ 1R 17,17‖Nah 3,4.

v. ch.; בֵּל = בַּעַל Baal, deus v. n. pr.

I בָּעַר [בֹּעֲרִים *pt. pl.*

stultum, stolidum esse.

פעל נגזר מן השם בַּעַר.

Ez 21,36‖Ps 94,8.

יִבְעֲרוּ *3 impf. pl.* Jer 10,8.

נִבְעַר *Ni. 3 perf.* Jer 10,14.51,17.

נִבְעֲרוּ *3 pl.* Jer 10,21.

נִבְעָרָה *pt. f.* Jes 19,11.

בַּעַר, בָּעַר

brutum animal, stupidus.

אדם חֲסַר תבונות נמשל כבהמות נדמה.

Ps 73,22.92,7‖Prv 12,1.30,2.

וָבַעַר Ps 49,11.

בְּעִיר [וּבְעִירֵנוּ *suff.*

pecus, grex.

שם הכולל לבהמות נבערות משוללי הדעת, או בעבור שמלהבות ומבערות את עשב השדה, שכן נקרא גם הארבה הָאֹכֵל (מלאכי ג׳ י״א).

Nu 20,4.

בְּעִירְכֶם Gn 45,17.

בְּעִירֹה (= בְּעִירוֹ) Ex 22,4.

בְּעִירָם Nu 20,8‖Ps 78,48.

וּבְעִירָם Nu 20,11.

II בָּעַר [בָּעֲרָה *3 perf. f.*

absumere; igne consumere, comburere; flagrare, inflammari.

עקר ענינו סלוק דבר והשבתתו, ויֵאָמר על דליקת האש מפני שהאש מלהטת, אכלת ומבערת; ומלת בֹּעֲרָה דהושע ז׳ ד׳ ע״פ המסורה מלעיל שלא כדין הבינוני, ויתכן שהוא מבנין פָּעֵל, כמו בֹּעֲרָה והצירי בעבור המפחא. בדהי״ב כ״ח ג׳ קורין השבעים וַיַּעֲבֵר, וכן נמצא בקצת נוסחאות.

Nu 11,3‖Jes 9,17‖Esth 1,12.

וּבָעֲרָה Jes 10,17 ‖ Jer 4,4.*21,12*.7,20.

בָּעֲרוּ *3 pl.* Jud 15,14‖2S 22,9.13‖Ps 18,9.

וּבָעֲרוּ Jes 1,31.

בֹּעֵר *pt.* Ex 3,2 ‖ Dt 4,11.*5,20.9,15*‖ Jes 30,27 ‖ Hos 7,6‖Mich 3,19.

בֹּעֲרָה *f.* Jes 30,33.

בוֹעֵרָה, בֹּעֵרָה Jes 34,9‖Hos 7,4.

בֹּעֶרֶת Jer 20,9.

בֹּעֲרוֹת *pl. f.* Ez 1,13.

יִבְעַר, יִבְעָר *3 impf.* Ex 3,3 ‖ Jes 62,1‖Ps 2,12.

וַיִּבְעַר Thr 2,3.

תִּבְעַר *3 f.* Jes 43,2‖Ps 39,4.79,5.83,15.89,47.

וַתִּבְעַר Nu 11,1 ‖ Jes 42,25 ‖ Jer 44,6‖Ps 106,18‖Job 1,16.

בִּעֵר *Pi. 3 perf.* 1R 22,47 ‖ 2R 23,24.

וּבִעֵר Ex 22,4‖Lev 6,5.

בִּעַרְתָּ *2 perf.* 2Ch 19,3.

וּבִעַרְתָּ Dt 13,6.*17,7.19,19.21,21.22,21.24.24*,7.17,12.*22,22*.19,13.

בִּעַרְתִּי *1 perf.* Dt 26,13.14.

וּבִעַרְתִּי 2S 4,11‖1R 14,10.21.21.

בִּעַרְתִּיהָ *suff.* Ez 21,4.

וּבִעֲרוּ *3 pl.* Ez 39,9².

בִּעַרְתֶּם *2 pl.* Jes 3,14.50,11.

מְבַעֵר [מְבַעֲרִים *pt. pl.* Jer 7,18.

בַּעֵר *infin.* Jes 4,4.40,16.

לְבַעֵר, לְבָעֵר Nu 24,22 ‖ Jes 5,5.6,13.44,15 ‖ Neh 10,35 ‖ 2Ch 13,11.

לְבַעֲרָם *suff.* 2Ch 4,20.

תְּבַעֵר *2 impf.* Dt 21,9.

יְבַעֵר *3 impf.* 1R 14,10.

וּנְבַעֲרָה *1 impf. pl.* Jud 20,13.

תְּבַעֲרוּ *2 pl.* Ex 35,3.

יְבַעֲרוּ *3 pl.* Ez 39,10.

בֹּעַר [מְבֹעֶרֶת *Pu. pt. f.* Jer 36,22.

הִבְעִיר [וְהִבְעַרְתִּי *Hi. 1 perf.* Nah 2,14.

מַבְעִיר *pt.* 1R 16,3.

הַמַּבְעִר Ex 22,5.

תַּבְעִיר *2 impf.* Ez 5,2.

יַבְעֶר־ *3 impf.* Ex 22,4.

וַיַּבְעֶר־, וַיַּבְעֵר Jud 15,5² ‖ 2Ch 28,3.

בְּעֵרָה [הַבְּעֵרָה

incendium.

Ex 22,5.

v. n. pr. תַּבְעֵרָה, בַּעֲרָא, בְּעוֹר

בָּעַת

terrere, subito invadere, terribilem facere.

ענינו הוית הרד מבהלה ופחד הבא לפתע פתאם, וכמהו בערבית, בארמית ובסורית.

נִבְעַת, נִבְעָת *Ni. 3 perf.* Esth 7,6‖2Ch 21,30.

נִבְעַתִּי *1 perf.* Dan 8,17.

בִּעֲתַתְנִי *Pi. 3 perf. f. suff.* Jes 21,4.

וּבִעֲתַתּוּ 1S 16,14.

בִּעֲתֻהוּ *3 pl. suff.* Job 18,11.

מְבַעֵת [מְבַעֶתְךָ *pt. suff.* 1S 16,15.

תְּבַעֲתַנִּי *2 impf. suff.* Job 7,14.

תְּבַעֵת 3 *impf. f.* Job 13,11.
תְּבַעֲתַנִי *suff.* Job 9,34.13,21.
תְּבַעֲתֶךָּ Job 33,7.
יְבַעֲתֻנִי ,יְבַעֲתוּנִי 3 *pl. suff.* 2S 22,5‖Ps 18,5.
יְבַעֲתֻהוּ Job 3,4.15,24.

בְּעָתָה
terror.
Jer 8,15.14,19.

בִּעוּתִים [בִּעוּתֵי *pl. cs.* Job 6, 4.
בִּעוּתֶיךָ *suff.* Ps 88,17.
בֵּיצָה ,בּוּץ v. בֹּץ v. p. 89b.

בִּץ] בִּצָּה
lutum, coenum (rad. בצץ).
טיט לח המבצבץ ועולה.
Jer 38,22.

בִּצָּה
palus.
רקק ואגם מים, וכדרז״ל מי בִצִּים (פרה ח׳ י׳).
Job 8,11.
וּבִצָּה Job 40,21.
בִּצֹּאתָו K., בִּצֹּאתָיו Q. *suff.* Ez 47,11.

בָּצָל] הַבְּצָלִים *pl.*
cepae.
מין פרי גנה ידוע (צוויבעל) שכָלו קרומים קרומים מקֻפלים זה על גב זה שמתפצלים זה מזה, וזה שמו גם בערבית, סורית וכושית.
וע׳ הערה למלת חֲבַצֶּלֶת.
Nu 11,5.

———v. n. pr.———

בָּצַע] בוֹצֵעַ ,בֹּצֵעַ *pt.*
frangere, scindere, vulnerare; rapere, diripere; *Pi.* abscindere; absolvere, perficere; *decipere.*
קרוב לשרשים: בזא (בָּזַע), פָּצַח, פָּצַע, בָּקַע, פָּקַח, (פקע), בָּקַר, ועיקר הוראתו היא בקיעה, שבירה, פריסה וחתוך; והשאל גם לענין עשק מרוצה וחמס מפני שהחומס קורע ובוקע אליו רכוש רעהו, וממה בֶּצַע לשלל וכסף חֲמָסִים; ובכללו גם ענין ההפסק וההשלמה. וטעם לא יְבַצֵּעוּ (יואל ב׳ ח׳) לדעת רד״ק שאין לדם תכלה וסוף, או שלא יפסיקו מלכת ומלרוץ ארחם.
וי״מ כמו לא יִבָּצֵעוּ, שאינם נבצעים, כלומר נִפְצָעִים; וי״ג בעמוס ט׳ א׳ בְּצַעַם, ובאיוב כ״ז ח׳: כי מה־תקות חנף כי יִבְצָע (מלשון תפלה) כי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נפשו; וי״ג: כי יִגְוַע כי יַשַׁל אלוה נפשו.
Jer 6,13.8,10 ‖ Hab 2,9 ‖ Prv 1, 19.15,27.
וּבֹצֵעַ Ps 10,3.
בְּצֹעַ *infin. cs.* Ez 22,27.
וּבְצַעַם (= וּבְצָעֵם) *imper. suff.* Am 9,1.
יִבְצָע [יִבְצַע 3 *impf.* Job 27,8.
יִבְצָעוּ [יִבְצְעוּ 3 *pl.* Joel 2,8.
בִּצַּע *Pi.* 3 *perf.* Thr 2,17.
יְבַצַּע 3 *impf.* Jes 10,12.
יְבַצְּעֵנִי *suff.* Jes 38,12.
וִיבַצְּעֵנִי Job 6,9.
וַתְּבַצְּעִי 2 *impf. f.* Ez 22,12.
תְּבַצַּעְנָה 3 *pl. f.* Zach 4,9.

בֶּצַע ,בְּצַע
lucrum iniquum; lucrum; praeda, rapina.
Gn 37,26 ‖ Ex 18,21 ‖ Jud 5,19 ‖ Jer 6,13.8,10 ‖ Ez 22,27 ‖ Hab 2, 9 ‖ Mal 3,14 ‖ Ps 30,10.119,36 ‖ Prv 1,19.15,27.28,16‖Job 22,3.
הַבֶּצַע 1S 8,3.
בְּבֶצַע Jes 33,15.
בִּצְעֵךְ [בִּצְעֵךְ *suff.* Jer 22,17.
בִּצְעֵךְ Jer 51,13‖Ez 22,13.
בִּצְעוֹ Jes 57,17,
לְבִצְעוֹ Jes 56,11.
בִּצְעָם Ez 33,21‖Mich 4,13.

———v. n. pr. בְּצַעֲנַנִּים———

בָּצֵק
intumescere, inflari.
ענינו תפיחה, נפיחה וצבירה, וממה שם העיסה שנתפחת ועולה ע״י החמוץ והגבול; והוא קרוב לשרש בצץ.
בָּצְקָה [בָּצֵקָה 3 *perf. f.* Dt 8,4.
בָּצֵקוּ [בָּצְקוּ *pl.* Neh 9,21.

בָּצֵק
massa farinacea.
Jer 7,18‖Hos 7,4.
הַבָּצֵק Ex 12,39‖2S 13,8.
בְּצֵקוֹ *suff.* Ex 12,34.

———v. n. pr.———

I בָּצַר] בֹּצֵר *pt.*
abscindere, amputare, *vindemiare.*
ענינו כריתה וקטוף, והתיחד לקטיפת הענבים ואולי הוא מן הארמית והסורית בענין המעטה והקטנה (וע״כ בא עם עָלַל ועוללות), וזה טעם יבצר רוח נגידים ע״ד והכרתי גאון פלשתים (זכריה ט׳ ו׳), אך נראה יותר שהוא כמו יַעְצֹר ברוח נגידים. ויער הבציר דזכריה לת״י מלשון מבצר, ולהרד״ק מענין בצירת ענבים. לרד״ק מִבָּצְרָה דישעיה ס״ג א׳ הכונה מבצירת ענבים (vindemia) ומֵאֱדוֹם כמו מֵאָדָם, כאמור בפסוק שלאחריו, ויתכן שההוראות הללו רמוזות בשמות אֱדוֹם וּבָצְרָה בכונת הנביא (וע׳ ירמיה מ״ט, י׳ וי״ג).
Jer 6,9.
בֹּצְרִים *pl.* Jer 49,9‖Ob 5.
תִּבְצֹר 2 *impf.* Lev 25,5‖Dt 24, 21.
תִּבְצְרוּ 2 *pl.* Lev 25,11.
וַיִּבְצְרוּ 3 *pl.* Jud 9,27.

בָּצִיר
vindemia.
שם ע״מ אָסִיף, זָמִיר, חָרִישׁ וְקָצִיר.
Lev 26,5‖ Jes 24,13.32,10‖Mich 7,1.
וּבָצִיר Lev 26,5.
הַבָּצוּר K., הַבָּצִיר Q. Zach 11,2.
מִבְצִיר *cs.*
הב׳ רפויה ע״פ עדות הדקמה, תשובות דונש, השהם והמכלול.
Jud 8,2
בְּצִירֵךְ *suff.* Jer 48,32.

II בָּצַר] יִבָּצֵר 3 *impf.*
cohibere; *Ni.* arduum, difficile esse.
Ps 76,13.
נִבְצַר] יִבָּצֵר *Ni.* 3 *impf.* Gn 11,6‖Job 42,2.

בַּצֹּרֶת
cohibitio sc. pluviae: siccitas.
Jer 17,8.

בַּצָּרָה?
angustiae, calamitas.

לד״ק הבית שרשית; ומן עצירת גשמים, הגדולה שבצרות בארצות המזרח, הָשאלה לכל צוקה, ולא נהירא לִי. ואולי יש לְכַוָּנָה לדעת חז״ל שבצר (כשרש פצר) הוא אחת מעשרה לשונות של תפלה, כעין אַל־תתעלם מתחנתי.

Ps 10,1.

הַבַּצָּרוֹת *pl.* Jer 14,1.

הַבָּצוּר K., הַבָּצִיר Q. *pt. pass.*

III בָּצַר]

munire, inaccessum reddere.

ענינו עשות חזק, מוצק ואיתן; וי״א שגם זה ענינו כריתה והפסק, לפי שנהגים לבנות מבצר על חרוץ ועורץ נחלים, וכל עיר בצורה כרותה ומסגרת מיוצא ובא. וטעם ובְצֻרות דירמיה ל״ג ג׳ קשות ונשגבות או כטעם כלה ונחרצה; וי״נ ונְצֻרות (ע׳ ישעיה מ״ח ו׳). השבעים קורין ביחזקאל כ״א כ״ה וִירוּשָׁלַםִ בְּתוֹכָהּ ת׳ בירושלם בצורה.

Zach 11,2.

בְּצוּרָה *pt. pass. f.* Jes 2,15.25, 2.27,10‖Jer 15,20‖Ez 21,25.

בְּצוּרֹת, בְּצוּרֹת, בְּצֻרוֹת, בְּצֻרֹת *pl.* Nu 13,28‖Dt 3,5‖Jos 14,12‖2S 20,6‖2R 19,25‖Jes 37,26‖Ez 36,35‖Hos 8,14‖Neh 9,25.

וּבְצֻרוֹת, וּבְצֻרֹת, וּבְצוּרֹת Dt 1, 28.9,1‖Jer 33,3.

הַבְּצֻרוֹת 2R 18,13 ‖ Jes 36,1 ‖ Zeph 1,16 ‖ 2Ch 17,2.*19*,*5*.32,1. 33,14.

וְהַבְּצֻרוֹת Dt 28,52,

לְבַצֵּר *Pi. infin.* Jes 22,10.

תְּבַצֵּר 3 *impf. f.* Jer 51,53.

בָּצְרָה?

septum, ovile.

מקום כלוא מוקף גדר, ע״ד גדרות צאן, מכלאות צאן, מכלה, ומקביל אל הַדָּבְרוֹ, ובן בארמית בְּצוּרְתָא; ויותר נכון שהוא שע״פ, עיר בצרה במואב שהיתה עשירה בצאן מן המובחר.

Mich 2,12.

בִּצָּרוֹן] לְבִצָּרוֹן

locus munitus, munitio, munimentum.

Zach 9,12.

מִבְצָר

השבעים קורין בדניאל י״א כ״ד מִצְרַיִם ת׳ מִבְצָרִים.

Nu 32,36 ‖ Jos 19,35 ‖ 1S 6,18 ‖ 2R 3,19. 10,2.17,9.*18*,*8* ‖ Jes 17, 3 ‖ Jer 1,18.6,27.34,7 ‖ Am 5,9‖ Hab 1,10‖Ps 108,11.

מִבְצַר־ ? *cs.* Jos 19,29‖2S 24,7.

וּמִבְצַר Jes 25,12.

הַמִּבְצָר Nu 32,17‖Jos 10,20‖Jer 4,5.8,14‖2Ch 17,19.

מִבְצָרִים *pl. I* Dan 11,24.

בְּמִבְצָרִים Nu 13,19.

מִבְצָרֵי *cs.* Thr 2,2.

לְמִבְצָרֵי Dan 11,39.

מִבְצָרֶיךָ *suff.* Jer 5,17 ‖ Hos 10, 14‖Mich 5,10.

מִבְצָרַיִךְ, מִבְצָרַיִךְ Jer 48,18 ‖ Nah 3,12.14.

מִבְצָרָיו Ps 89,40‖Thr 2,5.

בְּמִבְצָרֶיהָ Jes 34,13.

מִבְצְרֵיהֶם 2R 8,12.

מִבְצָרוֹת *pl. II* Dan 11,15.

בֶּצֶר] בֶּצֶר

auri argentique metallum.

ש״ת מליצי לכסף וזהב ע״ש חזקם, איתן יצוקתם וקושיָם; ויותר נראה דעת ר״י אבן נגאח שגם הוא מענין כריתה ושבירה, וכן בערבית אל־תִּבְר, ובארמית דהבא פריכא.

Job 22,24.

בְּצָר ? Job 36,19.

בְּצָרֶיךָ *pl. suff.* Job 22,25.

v. n. pr.

בַּקְבֻּק

lagoena.

כלי חרס למשקה, וע״ש הקול בק־בוק הנשמע בהִשָּׁפך המשקה ממנו. ומטעם זה בדרז״ל צרצור; ולד״ק מפני שהוא חלול ונבוב (משרשי בוק ובקק), ובדרז״ל ע״ש פיו הצר.

Jer 19,1.

וּבַקְבֻּק 1R 14,3.

הַבַּקְבֻּק Jer 19,10.

v. n. pr.

בָּקַע

findere, discindere; sibi aperire; irrumpere; *Pi.* dilacerare; *Hi.* perrumpere.

הוראתו ידועה וחבריו מנויים בשרש בָּצַע.

Ps 78,13.

וּבָקְעָה 3 *perf. f.* Jes 34,15.

בָּקַעְתָּ 2 *perf.* Ps 74,15‖Neh 9, 11.

וּבָקַעְתָּ Ez 29,7.

בּוֹקֵעַ *pt.* Jes 63,12‖Eccl 10,9.

וּבֹקֵעַ Ps 141,7.

בִּקְעָם *infin. suff.* Am 1,13.

לְבִקְעָם 2Ch 32,1.

בְּקַע] וּבְקָעֵהוּ *imper. suff.* Ex 14,16.

וַיִּבְקַע 3 *impf.* Jud 15,19 ‖ Jes 48,21.

וַיִּבְקְעוּ 3 *pl.* 2S 23,16‖1Ch 11,18.

וַיִּבְקָעוּהָ *suff.* 2Ch 21,17.

נִבְקַע *Ni. 3 perf.* Job 26,8.

וְנִבְקַע Zach 14,4.

נִבְקְעוּ, נִבְקָעוּ 3 *pl.* Gn 7,11 Jes 35,6‖Prv 3,20‖2Ch 25,12.

לְהִבָּקַע] לְהִבָּקַע *infin.* Ez 30,16.

יִבָּקַע, יִבָּקֵעַ 3 *impf.* Jes 58,8 Job 32,19.

תִּבָּקַע *f.* Jes 59,2.

וַתִּבָּקַע Nu 16,31 ‖ 1R 1,40 ‖ 2R 25,4‖Jer 52,7.

וַיִּבָּקְעוּ 3 *pl.* Ex 14,21.

בִּקַּע] בִּקַּע *Pi.* 2R 15,16 ‖ Job 28,10.

וּבִקַּעְתִּי 1 *perf.* Ez 13,13.

בִּקֵּעוּ] בִּקְעוּ 3 *pl.* Jes 59,5.

תְּבַקַּע, תְּבַקַּע 2 *impf.* 2R 8, 12‖Hab 3,9.

יְבַקַּע 3 *impf.* Ps 78,15.

וַיְבַקַּע Gn 22,3.

תְּבַקַּע] תְּבַקַּע *f.* Ez 13,11.

תְּבַקְּעֵם *suff.* Hos 13,8.

וַיְבַקְּעוּ 3 *pl.* 1S 6,14.

וַתְּבַקַּעְנָה *f.* 2R 2,24.

מְבֻקָּעָה *Pu. pt. f.* Ez 26,10.

וּמְבֻקָּעִים *pl.* Jos 9,4.

יְבֻקָּעוּ] יְבֻקָּעוּ 3 *impf. pl.* Hos 14,1.

לְהַבְקִיעַ] לְהַבְקִיעַ *Hi. inf.* 2R 3,26.

וְנִבְקָעֶנָּה *1 impf. pl. suff.* Jes 7,6.

הָבְקָעָה [הָבְקַע *Ho. 3 perf. f.* Jer 39,2.

הִתְבַּקֵּעוּ [הִתְבַּקַּע *Hith. 3 pl.* Jos 9,13.

יִתְבַּקָּעוּ [יִתְבַּקַּע *3 impf. pl.* Mich 1,4.

בָּקִיעַ] בְּקִעִים *pl.*

rima, hiatus.

Am 6,11.

בְּקִיעֵי *cs.* Jes 22,9.

בֶּקַע

dimidius siclus.

מחצית השקל, לפי שהמטבעות בימים הקדמונים לא היו מוצקות כ״א חתוכות; וכן בלשון רוסיא рубль מן הפעל рубáть.

Gn 24,22 ‖ Ex 38,26.

בִּקְעָה

vallis, fauces; planities.

Gn 11,2.

הַבִּקְעָה Ez 3,22.23.37,1.2.

בַּבִּקְעָה Dt 8,7 ‖ Jes 63,14 ‖ Ez 8,4.

לְבִקְעָה Jes 40,4.

בִּקְעַת *cs.* Dt 34,3 ‖ Jos 11,8.

בְּבִקְעַת Jos 11,17.12,7 ‖ Zach 12,11 ‖ Neh 6,2 ‖ 2Ch 35,22.

מִבִּקְעַת Am 1,5.

בְּקָעוֹת *pl.* Jes 41,18 ‖ Ps 104,8.

וּבְקָעֹת Dt 11,11.

—v. ch. et n. pr.—

בָּקַק

evacuare, populari; effundi, late fundi.

ענינו הָרָקָה, כבוק חברו.

וּבַקֹּתִי *1 perf.* Jer 19,7.

בְּקָקוּם [בָּקְקוּ *3 pl. suff.* Nah 2,3.

בּוֹקֵק *pt.* Jes 24,1 ‖ Hos 10,1.

בֹּקְקִים *pl.* Nah 2,3.

נָבְקָה [נָבַק *Ni. 3 perf. f.* Jes 19,3.

הִבּוֹק *infin.* Jes 24,3.

תִּבּוֹק *3 impf. f.* Jes 24,3.

וְיִבֹּקְקוּ *Po. 3 impf. pl.* Jer 51,2.

—v. n. pr.; cnf. בּוּקָה p. 89[b]—

בָּקַר

diligenter inspicere, animum advertere; providere; animo contemplari.

לפ״ד רֹב הבלשנים עיקר הוראתו כמו בָּקַע, ולכן נקראת הבהמה החורשת ובוקעת בשדה בָּקָר, והזמן שבו יבקעו קרני אור בשחר בֹּקֶר שמו (כמו שיאמר הגרמני מאָרגעןדאנברוך), וכל הבוחן ובודק דבר הוא מְבַקֵּר וחותך הדין ויוציא כבֹקר משפט; ולרד״ק בּוֹקֵר שבעמוס ז׳ י״ד אינו רֹעה בָּקָר (לפי שנאמר ויקחני מאחרי הצאן) כ״א מלשון ביקור, כמעם כבקרת רֹעה עדרו. וי״ג במשלי כ׳ כ״ה ואחר (כלומר מְאַחֵר) נדרים לְבַקֵּר.

וּבִקַּרְתִּים [בִּקֵּר *Pi. 1 perf. suff.* Ez 34,11.

לְבַקֵּר *infin.* 2R 16,15 ‖ Prv 20,25.

וּלְבַקֵּר Ps 27,4.

אֲבַקֵּר *1 impf.* Ez 34,12.

יְבַקֵּר *3 impf.* Lev 13,36.27,33.

בַּקָּרָה] כְּבַקָּרַת *cs.*

cura, inquisitio.

Ez 34,12.

בִּקֹּרֶת

animadversio, punitio, castigatio.

לרש״י דרישה וחקירה, לרח״ל מלקות (ברצועה של בָּקָר) ולרמב״ן מלשון הֶבְקֵר (הפקר).

Lev 19,20.

—v. chald.—

בֹּקֶר

mane, prima lux; crastina lux, dies crastinus, cras; *mox.*

וי״ג בתהלים מ״ט ט״ו: וירדו בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר.

Gn 1,5.*8.13.19.23.31* ‖ Ex 12,10^2. 22. 14,27. 16,19.20. 18,14. 23,18. 27,21 ‖ Lev 7,15.19,13.22,30.24,3 ‖ Nu 9,12.15.21.16,5 ‖ Dt 28,67 ‖ 2S 23,4^2 ‖ Jes 17,14.21,12.38,13 ‖ Hos 6,4.7,6.13,3 ‖ Ps 5,4^2.46,6.65,9 ‖ Job 24,17.38,7.12 ‖ Dan 8,14.

וָבֹקֶר, וּבֹקֶר Ex 16,7 ‖ Ps 55,18.

הַבֹּקֶר Gn 44,3 ‖ Ex 10,13.14,24. 16,23.24. 18,13. 19,16. 29,34.41 ‖ Lev 6,2.9,17 ‖ Nu 28,8.23 ‖ Jud 6,31.16,2.19,25.26 ‖ 1S 3,15.11,11. 14,36.25,22.34.36 ‖ 2S 17,22 ‖ 2R 7,9.10,8.16,15 ‖ Mich 2,1 ‖ Prv 7,18 ‖ Ruth 2,7.3,13.14 ‖ 2Ch 31,3.

וְהַבֹּקֶר Dan 8,26.

מֵהַבֹּקֶר 2S 2,27.24,15 ‖ 1R 18,26.

בַּבֹּקֶר Gn 19,27.*21,14.22,3.* 20,8. 24,54.26,31.28,18.29,25.32,1.40,6.41,8.49,27 ‖ Ex 7,15.8,16.*9,13.* 16,8.21. 24,4. 29,39. 30,7^2. 34,2.4. 36,3^2 ‖ Lev 6,5^2.13 ‖ Nu 9,21.14,40.22,*13.21*.41.28,4 ‖ Dt 16,7.28,67 ‖ Jos 3,1.*6,12.7,16.8,10*.7,14 ‖ Jud 6,28. 9,33. 19,5.8.27. 20,19 ‖ 1S 1,19.5,4. 9,19. 15,12. 17,20. 19,2.11.20,35. 25,37. 29,10^2.11 ‖ 2S 11,14.13,4^2.24,11 ‖ 1R 3,21^2. 17,6 ‖ 2R 3,20.22.*19,35*.10,9 ‖ Jes 5,11.28,19^2.37,36.50,4^2 ‖ Jer 20,16 ‖ Ez 12,8. 24,18^2. 33,22. 46,13.14. 15 ‖ Zeph 3,5 ‖ Ps 90,5.6.14.92,3. 143,8 ‖ Prv 27,14 ‖ Job 1,5 ‖ Ruth 3,13 ‖ Eccl 10,16.11,6 ‖ 1Ch 23,30 ‖ 2Ch 13,11^2.20,20.

וּבַבֹּקֶר Ez 16,12.13 ‖ Jes 17,11 ‖ Ps 88,14 ‖ Esth 2,14.5,14.

כַּבֹּקֶר Job 11,17.

לַבֹּקֶר Ex 34,2.25 ‖ Dt 16,4 ‖ Jer 21,12 ‖ Am 4,4.5,8 ‖ Zeph 3,3 ‖ Ps 49,15.59,17.130,6^2 ‖ Esr 3,3 ‖ 1Ch 9,27.16,40 ‖ 2Ch 2,3.

וְלַבֹּקֶר Ps 30,6 ‖ 1Ch 9,27.

מִבֹּקֶר Job 4,20.

לִבְקָרִים *pl.* Job 7,18.

לַבְּקָרִים Jes 33,2 ‖ Ps 73,14.101,8 ‖ Thr 3,23.

בָּקָר

boves, boum grex; bos.

ע׳ לעיל הערתנו לפעל בָּקַר. וי״ג בעמוס ו׳ י״ב: אם־יחרוש בַּבְּקָר יָם; בדה״ב ד׳ נ׳ נמצא בְּקָרִים ת׳ פקעים שבמ״א ז׳ כ״ז; שם ל״ה י״ב קורין השבעים וכן לַבֹּקֶר, וכן תרגם רב יוסף.

Gn 18,7.26,14 ‖ Ex 21,37.29,1 ‖

Lev 4,3.14.9,2.16,3.23,18.27,32 ‖ Nu 7,3.15.*21.27.33.39.45.51.57.63.69.75.81.*17.*23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83.* 8,8². 15,8.24.*29,2.8.* 22,40. 28,11.*19.27.29,13.17* ‖ Dt 21,3.32,14 ‖ 1S 11,7.14,32.16,2 ‖ 2S 17,29 ‖ 1R 5,3².7,25.29.8,63 ‖ Jes 7,21.22,13.65,10 ‖ Ez 43,19.23.*45,18.*25.46,6 ‖ Joel 1,18 ‖ Hab 3,17 ‖ Ps 66,15 ‖ Job 1,3.42,12 ‖ Eccl 2,7 ‖ 2Ch 4,4.13,9.15,11.29,32.33.31,6.

וּבָקָר Gn 12,16.13,5.20,14.21,27.24,35 ‖ Ex 12,38 ‖ Nu 11,22.31,33.44 ‖ Dt 16,2 ‖ 1S 14,32.15,21.27,9 ‖ 2S 12,2 ‖ 1R 1,9.8,5 ‖ 2R 5,26 ‖ Jer 31,12(11) ‖ 1Ch 12,40(41) ‖ 2Ch 5,6.18,2.32,29.35,7.8.9.

הַבָּקָר Gn 18,7.8.32,8.47,17 ‖ Lev 1,2.3.5.3,1 ‖ Nu 7,6.7.8.87.15,3.9.31,28.30 ‖ Jud 3,31 ‖ 1S 11,5.15,14 ‖ 2S 6,6.24,22².24 ‖ 1R 7,44.19,20.21² ‖ 2R 16,17 ‖ Ez 4,15 ‖ Jon 3,7 ‖ Job 1,14 ‖ 1Ch 13,9.21,23.27,29² ‖ 2Ch 4,3.15.7,5.29,22.

וְהַבָּקָר Gn 33,13 ‖ Ex 34,3 ‖ Nu 31,38 ‖ 1S 15,9.15 ‖ 2S 30,20 ‖ Jer 52,20.

בַּבָּקָר Ex 9,3 ‖ Lev 22,19.21 ‖ Dt 14,26.

וּבַבָּקָר 1Ch 12,40(41).

כַּבָּקָר Jes 11,7.*65,25* ‖ Job 40,15.

לַבָּקָר 2Ch 35,12.

וְלַבָּקָר 1R 7,29.

בְּקַר *cs.* Nu 7,88.

וּבִבְקָרֵנוּ *suff.* Ex 10,9.

בְּקָרְךָ, בְּקָרֶךָ Ex 20,24 ‖ Dt 12,17.*14,23.*

וּבְקָרְךָ, וּבְקָרֶךָ Gn 45,10 ‖ Dt 8,13 ‖ Jer 5,17.

בִּבְקָרְךָ Dt 15,19.

מִבְּקָרְךָ Dt 12,21.

בְּקַרְכֶם Ex 12,32 ‖ Dt 12,6.

וּבְקַרְכֶם Ex 10,24.

לִבְקָרוֹ 1S 17,7.

וּמִבְּקָרוֹ 2S 12,4.

בְּקָרָם Gn 34,28 ‖ Jer 3,24.

וּבְקָרָם Gn 46,32.*47,1.*50,8.

וּבִבְקָרָם Hos 5,6.

בְּקָרִים *pl.* 2Ch 4,3.

בַּבְּקָרִים Am 6,12.

בְּקָרֵינוּ *suff.* Neh 10,37.

בּוֹקֵר

bubulcus.

כתרגמו מרי ניתי, רֹעֵה בקר, וי״מ מענין הפוש ומוסב על השקמים. וע׳ לעיל ובהערה לשרש בָּלַס.

Am 7,14.

°[בָּקַשׁ] *Pi.* בִּקֵּשׁ־, בִּקֵּשׁ

quaerere, appetere, captare, studere, poscere, postulare, rogare, petere, interrogare.

על הוראותיו השונות העולות בקנה אחד יורו הכתובים. השבעים קורין במשלי כ״א ו׳: מוֹקְשֵׁי־מָוֶת.

Dt 13,11 ‖ 1S 13,14.14,4 ‖ 2S 4,8 ‖ Jes 1,12 ‖ Prv 14,6 ‖ Eccl 12,10 ‖ Dan 1,20.

וּבִקֵּשׁ 1S 20,16.

בִּקְשָׁה *3 perf. f.* Eccl 7,28 ‖ Esth 2,15.

וּבִקַּשְׁתֶּם *suff.* Hos 2,9.

בִּקַּשְׁתִּי *1 perf.* Cant 3,1 ‖ Neh 5,18.

בִּקַּשְׁתִּיו *suff.* Cant 3,1.*2.*

בִּקַּשְׁתִּיהוּ Cant 5,6.

בִּקַּשְׁתֶּם *2 pl.* Ez 34,4.

וּבִקַּשְׁתֶּם Nu 16,10 ‖ Dt 4,29 ‖ Jer 29,13.

בִּקְשׁוּ *3 pl.* Zeph 1,6 ‖ Ps 54,5.86,14 ‖ Thr 1,19 ‖ Eccl 7,29 ‖ Esth 6,2 ‖ Esr 2,62 ‖ Neh 7,64.12,27.

וּבִקְשׁוּ Ez 7,25.26 ‖ Hos 3,5.5,15.

בִּקְשֻׁנִי *suff.* Jes 65,1.

בִּקְשֻׁהוּ Hos 7,10 ‖ 2Ch 15,15.

מְבַקֵּשׁ־, מְבַקֵּשׁ *pt.* Gn 37,16 ‖ Ex 33,7 ‖ Nu 35,23 ‖ Jud 4,22.14,4.18,1 ‖ 1S 19,2.20,1.23,10.24,10 ‖ 2S 16,11.17,3.20,19 ‖ 1R 11,22.20,7 ‖ Jer 5,1 ‖ Ez 34,6 ‖ Mal 2,15 ‖ Ps 37,25 ‖ Prv 17,9.19 ‖ Neh 2,4.

וּמְבַקֵּשׁ Jer 44,30 ‖ Ps 37,32.

מְבַקְשִׁים *pl.* Ex 10,11 ‖ 2S 3,17 ‖ 1R 10,24 ‖ Jes 41,17 ‖ Jer 38,16 ‖ Mal 3,1 ‖ Prv 29,25 ‖ Thr 1,11 ‖ 2Ch 9,23.

הַמְבַקְשִׁים Ex 4,19 ‖ Jer 11,21.

וְהַמְבַקְשִׁים 1S 25,26.

מְבַקְשֵׁי *cs.* Jes 51,1 ‖ Jer 19,7.*21,7.34,20.21.* 22,25.44,30.46,2[illegible].49,37 ‖ Ps 24,6.35,4.38,13.40,15.70,3.71,13.24.105,3 ‖ Prv 21,6 ‖ 1Ch 16,10.

וּמְבַקְשֵׁי Jer 19,9 ‖ Prv 28,5.

בִּמְבַקְשֵׁי Esth 9,2.

מְבַקְשֶׁיךָ *suff.* Ps 40,17.*70,5.*69,7.

מְבַקְשָׁיו Esr 8,22.

מְבַקְשֶׁיהָ Jer 2,24.

[בַּקֵּשׁ] וּבַקֵּשׁ *infin.* Eccl 7,25.

לְבַקֵּשׁ 1S 10,2.14.23,15.25.24,3.26,2.20 ‖ 2S 5,17 ‖ 1R 2,40 ‖ Jer 2,33 ‖ Hos 5,6 ‖ Am 8,12 ‖ Zach 8,22 ‖ Eccl 3,6.8,17 ‖ Esth 7,7 ‖ Dan 9,3 ‖ Esr 8,21 ‖ Neh 2,10 ‖ 1Ch 4,39.14,8 ‖ 2Ch 11,16.20,4².

וּלְבַקֵּשׁ 1S 25,29 ‖ Zach 8,21 ‖ Ps 104,21 ‖ Esth 4,8.

לְבַקְשֵׁנִי *suff.* 1S 27,1.

לְבַקֶּשְׁךָ 1R 18,10.

לְבַקְשׁוֹ 1S 27,4.

בַּקֵּשׁ *imper.* 1S 9,3 ‖ Ps 34,15.119,176.

בַּקְשׁוּ *pl.* 1S 28,7 ‖ Zeph 2,3² ‖ Ps 27,8.105,4 ‖ 1Ch 16,11.

וּבַקְשׁוּ Jer 5,1.

בַּקְשׁוּנִי *suff.* Jes 45,19.

אֲבַקֵּשׁ־, אֲבַקֵּשׁ *1 impf.* 2S 4,11 ‖ Ez 3,18.*20.33,8.*34,16 ‖ Nah 3,7 ‖ Zach 12,9 ‖ Ps 27,4.8 ‖ Ruth 3,1.

וָאֲבַקֵּשׁ Ez 22,30.

אֲבַקְשָׁה Ps 122,9 ‖ Cant 3,2.

וָאֲבַקְשָׁה Dan 8,15.

אֲבַקְשֶׁנּוּ *suff.* Prv 23,35.

וָאֲבַקְשֵׁהוּ Ps 37,36.

תְּבַקֵּשׁ־, תְּבַקֵּשׁ *2 impf.* Gn 37,15 ‖ Jer 45,5² ‖ Job 10,6.

תְּבַקְשֵׁנוּ *suff.* Gn 43,9.

תְּבַקְשֶׁנָּה Gn 31,39‖Prv 2,4.

תְּבַקְשֵׁם Jes 41,12.

תְּבַקְשִׁי *f.* Nah 3,11.

יְבַקֵּשׁ, יְבַקֶּשׁ־ *3 impf.* Jos 22,23‖1S 22,23² ‖ Jes 40,20 ‖ Zach 11,16‖Prv 11,27.15,14.17,11.18,1‖Eccl 3,15‖1Ch 21,3.

וַיְבַקֵּשׁ Gn 43,30 ‖ Ex 2,15.4,24 ‖ 1S 19,10 ‖ 2S 12,16.21,1.2 ‖ 1R 11,40‖Jer 26,21 ‖ Esth 3,6‖ Dan 1,8‖2Ch 22,9.

וַיְבַקְשֵׁהוּ 1S 23,14.

תְּבַקֵּשׁ] תְּבַקֶּשׁ־ *f.* Prv 18,15.

נְבַקֵּשׁ *1 pl.* Neh 5,12.

וַנְּבַקְשָׁה Esr 8,23.

וּנְבַקְשֶׁנּוּ *suff.* Cant 6,1.

תְּבַקְשׁוּ *2 pl.* Lev 19,31‖Ps 4,3.

תְּבַקֵּשׁוּן] תְּבַקְשׁוּן 2R 6,19.

יְבַקְשׁוּ, יְבַקֵּשׁוּ *3 pl.* 1S 16,16 ‖ 1R 1,2 ‖ Jer 4,30.50,4 ‖ Mal 2,7 ‖ Ps 63,10‖Prv 29,10‖Esth 2,2.

וַיְבַקְשׁוּ 2R 2,16 ‖ Ps 83,17 ‖ 2Ch 7,14.

וַיְבַקְשׁוּ Jos 2,22 ‖ Jud 6,29 ‖ 2S 17,20‖1R 1,3.19,10.*14*‖2R 2,17 ‖ Zach 6,7‖Esth 2,21.

וַיְבַקְשֻׁהוּ *suff.* 1S 10,21‖2Ch 15,4.

בֻּקַּשׁ] וְתְבֻקְשִׁי *Pu. 2 impf. f.* Ez 26,21.

יְבֻקַּשׁ *3 impf.* Jer 50,20.

וַיְבֻקַּשׁ Esth 2,23.

בַּקָּשָׁה] בַּקָּשָׁתִי *suff.*

petitio, postulatio.

Esth 5,8.

וּבַקָּשָׁתִי Esth 5,7.

בְּבַקָּשָׁתִי Esth 7,3.

בַּקָּשָׁתֵךְ Esth 5,3.*6*.*7*,*2*.9,12.

בַּקָּשָׁתוֹ Esr 7,6.

בַּר I

filius.

היא התמונה הארמית של בֵּן; ומצינו דוגמת שתי התמונות האלה גם בשפת אשור; ואולי בָּרָה (שה״ש ו׳ ט׳) הוא ג״כ כמו בְּרַת הארמית, כלומר בַּת, וסמך לזה במשלי ד׳ ג׳: כי־בֵן הייתי לאבי רך ויחיד לפני אמי. וטעם נשקו־בר, לפי שאמר בני אתה אני היום ילדתיך; ולולי דמסתפינא הייתי אומר. שגם מלת נַשְּׁקוּ ארמית: נְסַק (סלק), כלומר גַּדְּלוּ, רוֹמְמוּ!

Ps 2,12‖Prv 31,2².

בְּרִי *suff.* Prv 31,2.

—v. chald.—

בַּר, בָּר II

frumentum.

לרב הפותרים שרשו בָּרַר, התבואה שנדושה והוברה מן התבן, או נקראת כן ע״ש השדה. ע׳ בר השלישי.

Gn 41,35.49.42,3.25.45,23 ‖ Joel 2,24‖Am 5,11.8,5.6‖Ps 65,14.72,16‖Prv 11,26.14,4.

הַבָּר Jer 23,28.

—conf. בָּרַר, בָּרָה—

בַּר] III בַּבָּר

campus, rus.

בארמית בָּרָא, שדה ומדבר, בהוראת חוץ, כידוע. וי״פ מזה בַּרְבֻּרִים.

Job 39,4.

—v. ch.; בַּר IV. adj. v. בָּרַר—

בֹּר] בְּבֹר

puritas; sal lixivii (= בֹּרִית).

ענינו נקיה וטהרה, ומזה שם דבר שמכבסים בו, וכן בֹּרִית (לויגעניאליץ). וטעם כַּבֹּר (ישעיה א׳ כ״ה) לרד״ק כמו כבֹּר, וי״מ בַּבֹּר = בַּכּוּר, כי הבֹּר לא יצרף סיגי המתכת ולא יסיר הבדילים.

Job 9,30.22,30.

כְּבֹר 2S 22,21‖Ps 18,21.25.

כַּבֹּר Jes 1,25.

כְּבֹרִי *suff.* 2S 22,25.

בֹּרִית Jer 2,22.

וּכְבֹרִית Mal 3,2.

conf. בָּרַר, בָּרָה I.

—בּוֹר fovea v. בּוֹר—

בָּרָא I *3 perf.*

creare, producere. *Pi.* caedere, secare.

לפי המוסכם ענינו החדוש מֵאַיִן ליש; ויש בו (כבערבית) גם מהוראת הפֹּעַל במובן כריתה, שדרך האומן לחתוך תחלה הגשם החומר למעשהו חתיכה כללית ואח״כ הוא יוֹצֵר אותו, כלומר נותן לו צורה מיוחדת.

Gn 1,1.27².2,3 ‖ Dt 4,32 ‖ Jes 40,26‖Jer 31,22(21).

וּבָרָא Jes 4,5.

בְּרָאָנוּ *suff.* Mal 2,10.

בְּרָאָהּ Jes 41,20.45,18.

בְּרָאָם Gn 5,2.

בָּרָאתָ *2 perf.* Ps 89,48.

בְּרָאתָם *suff.* Ps 89,13.

בָּרָאתִי *1 perf.* Gn 6,7 ‖ Jes 45,12.54,16².

בְּרָאתִיו *suff.* Jes 43,7.45,8.

בּוֹרֵא *pt.* Jes 40,28. 42,5. 43,15. 45,18.57,19.65,17.18².

וּבוֹרֵא, וּבֹרֵא Jes 45,7² ‖ Am 4,13.

בֹּרַאֲךָ, בּוֹרַאֲךָ *suff.* Jes 43,1 ‖ Eccl 12,1.

בְּרֹא *infin. cs.* Gn 5,1.

בְּרָא *imper.* Ps 51,12.

יִבְרָא *3 impf.* Nu 16,30.

וַיִּבְרָא Gn 1,21.27.

נִבְרָא] נִבְרָאת (al. תְ) *Ni. 2 f.* Ez 21,35.

נִבְרְאוּ *3 pl.* Ex 34,10‖Jes 48,7.

וְנִבְרָאוּ Ps 148,5.

נִבְרָא *pt.* Ps 102,10.

הִבָּרַאֲךָ *infin. suff.* Ez 28,13.

הִבָּרְאָךְ Ez 28,15.

הִבָּרְאָם Gn 5,2.

בְּהִבָּרְאָם (ה׳ זעירא) Gn 2,4.

יִבָּרֵאוּן] יִבָּרֵאוּן *3 impf.* Ps 104,30.

בֵּרֵא] וּבֵרֵאתָ *Pi. 2 perf.* Jos 17,15.

וּבֵרֵאתוֹ *suff.* Jos 17,18.

וּבָרֵא *infin. abs.* Ez 23,47.

בָּרֵא *imper.* Ez 21,24².

בְּרִיאָה

res nova, creata.

Nu 16,30.

—v. n. pr.—

בָּרָא II

pinguem facere, recreare.

אח לברה ומרא, כלומר קטום ואכילה שמנה.

לְהַבְרְיָאֲכֶם [הִבְרִיא *Hi. inf. suff.* 2S 2,29.

בָּרִיא

pinguis, integra valetudine.

Jud 3,17.

וּבְרִיא Ps 73,4.

בְּרִאִים *pl.* 1R 5,3.

וּבְרִיאֵי *cs.* Dan 1,15.

בְּרִאָה *f.* Hab 1,16.

הַבְּרִיאָה Ez 34,3‖Zach 11,16.

בְּרִיאֹות *pl.* Gn 41,5.18.

וּבְרִיאֹת Gn 41,2.

הַבְּרִיאֹות, הַבְּרִיאֹת Gn 41,7.20.

וְהַבְּרִיאֹת Gn 41,4.

—conf. בָּרָה II—

בַּרְבּוּר] וּבַרְבֻּרִים *pl.*

avis quaedam.

מין עוף ידוע, וטעמו כטעם שור הַבָּר או מן הפעל בָּרָא, בָּרָה ע״ש השמום.

1R 5,3.

בָּרַד] וּבָרַד

grandinare.

שה״ם מן בָּרָד (ולד״ק נם מלת בְּרֻדִּת כן והבי״ת שרשית בו); וי״נ וְיָרַד (ע׳ זכריה י״א, ב׳) ומקביל אל תִּשְׁפַּל, וי״א שהיא כמו בְּרַד הארמי כהפוך אתון או פֶּרֶד העברי. בדרז״ל נקרא הברד בַּרְזָא, וא״כ יתכן שיש בו מענין כריתה לפי שהוא מכה והורג.

Jes 32,19.

בָּרָד

grando.

Ex 9,18.22.23.24.26‖Jes 28,2.17. 30,30 ‖ Ps 18,13.*14*.105,22 ‖ Job 38,22.

וּבָרָד Ex 9,23.28‖Ps 148,8.

הַבָּרָד Ex 9,19.24.25^2.10,5.12.15‖ Jos 10,11.

וְהַבָּרָד Ex 9,29.33.34.

בַּבָּרָד Ps 78,47.

וּבַבָּרָד Hag 2,17.

לַבָּרָד Ps 78,48.

בָּרֹד] בְּרֻדִּים *adj. pl.*

maculis sparsus.

מנומר בצבע לבן ובהיר כעין הברד.

Zach 6,3.

וּבְרֻדִּים Gn 31,10.*12*.

וְהַבְּרֻדִּים Zach 6,6.

—v. n. pr.—

I בָּרָה] בְּרוּ *imper. pl.*

eligere.

1S 17,8.

—conf. בָּרַר—

בָּרָה II

comedere.

קרוב לשרש בָּרָא השני. והִפְעִיל שגור גם בדרז״ל בענין סעודת הַבְרָאָה שעושין לאָבֵל (ואולי יש בו מענין כריתה, כענין בְּצִיעָה בלשון חכמים, וכמו פת לחם מן פָּתַת).

2S 12,17.

וְאֶבְרֶה *1 impf.* 2S 13,6.10.

לְבָרוֹת *Pi. inf.* Thr 4,10.

לְהַבְרוֹת *Hi. inf. cs.* 2S 3,35.

וְתַבְרֵנִי *3 impf. f.* 2S 13,5.

בְּרִי] I בְּרִיָּה

adj. pinguis.

אולי יש לפרש מזה בְּרִי דאיוב ל״ז י״א והוא תֹאַר לענן כבד, ושעור הכתוב: אף ימריח עב ברי, כלומר יגרש עָבִי הערפל; וי״ג ביחזקאל בְּרִיאָה.

Ez 34,20.

II בְּרִיָּה] הַבִּרְיָה

cibus, alimentum.

2S 13,5.7.10.

בָּרוּת] בְּבָרוּתִי *suff.* Ps 69,22.

—בְּרִי Job 37,11 v. רִי—

בְּרִית

foedus, *conditio foederis.*

גם זה עקרו בָּרָה בהוראת כריתה, וברית בין הבתרים עֵד. השבעים קורין ביחזקאל ל׳ ה׳ הִכְרַתִּי ת׳ הברית.

Gn 9,13.16.14,13.15,18.17,11.21, 27.32.26,28.31,44 ‖ Ex 23,32.31, 16.34,10.12.*15*.27 ‖ Lev 2,13.24, 8.26,25.45 ‖ Nu 10,33.*14,44*.18, 19.25,13‖Dt 4,23.31.5,2.7,2.10,8. 29,24.31,9.25.26 ‖ Jos 3,3.17.4,7. 18.*8,33*.6,8. 7,15. 9,6.*11*.7.15.16. 23,16.24,25‖Jud 2,2.20,27‖1S 4, 3.4^2.5.11,1.18,3.23,18 ‖ 2S 3,13. 21.5,3.15,24.23,5 ‖ 1R 3,15.5,26. 6,19.8,1.6.21.15,19.20,34‖2R 11, 4.17,35 ‖ Jes 24,5.28,15.33,8.55, 3‖Jer 3,16.22,9.31,31(30).32,40. 34,8.13.15.50,5 ‖ Ez 16,59.60.17, 13.15.18.34,25.*37,26*.37,26 ‖ Hos 2,20.6,7.10,4 ‖ Am 1,9 ‖ Mal 2,8. 10 ‖ Ps 78,10.83,6.89,4.40.105. 10 ‖ Prv 2,17 ‖ Job 31,1.40,28 ‖ Dan 9,27. 11,22.28.30^2.32 ‖ Esr 10,3 ‖ 1Ch 11,3. 15,25.*28.22,19* (*18*).26.29. 16,6.17.37.17,1. 28,2. 18‖2Ch 5,2.*7*.6,11.13,5.16,3.23,3. 16.29,10.

וּבְרִית Jes 54,10.61,8‖Hos 12,2 Neh 13,29.

הַבְּרִית Gn 9,12.*17*‖Ex 24,7.8.34, 28 ‖ Dt 5,3.7,9.12. 9,9.11.15. 28, 69^2.29,8.13.20‖ Jos 3,6^2.*6,6.8.4.9.* 11.14‖1R 8,23‖2R 11,17.23,2.3^2. 21 ‖ Jer 11,2.*6*.3.8.31,33(32).34, 18‖Ez 20,37.30,5‖ Mal 3,1‖Dan 9,4‖Neh 1,5.9,8.32‖2Ch 6,14.21, 7.34,30.31^2.

וְהַבְּרִית 2R 17,38.

בִּבְרִית Dt 29,11‖1S 20,8‖Ez 16, 8.

בַּבְּרִית 1R 20,34 ‖ 2R 23,3 ‖ Jer 34,10‖2Ch 15,12.23,1.

כִּבְרִית 2Ch 34,32.

כַּבְּרִית Jer 31,32(31).

לִבְרִית Gn 17,7.13.19 ‖ Jes 42,6. *49,8*.

לַבְּרִית Ps 74,20.

בְּרִתִי, בְּרִיתִי (Jer 34,18) *suff.*

על האי דירמיה ל״ד י״ח נמסר לית וחסר.

Gn 6,18. 9,9.11.15. 17,2.4.7.9.10. 13.14.19.21 ‖ Ex 6,4.5.19,5 ‖ Lev 26,9.15.42^3.44‖Nu 25,12 ‖ Dt 31. 16.20 ‖ Jos 7,11 ‖ Jud 2,1.20‖ 1R 11,11 ‖ Jes 59,21 ‖ Jer 11,10.31. 32(31). 33,20^2.21.25. 34,18 ‖ Ez 16,60.62.44,7‖Hos 8,1‖Zach 11. 10 ‖ Mal 2,4.5 ‖ Ps 50,5.16.89.35. 132,12.

וּבְרִיתִי Ez 17,19‖Ps 89,29.

בִּבְרִיתִי Jer 56,4.*6*.

מִבְרָחָיו Q. *pl. suff.* [מִבְרָח]

fuga; fugitivus.

ייג מִבְחָרָיו (ע׳ דניאל י״א מ״ו), וכן בקצת נוסחאות כ״י.

Ez 17,21.

בְּרִיחַ

tignum transversum, repagulum; *finis*.

ענינו ידוע. לפי ת״י בְּרִיחָה דישעיה מ״ו ה׳ כמו בֹּרְחָה (בָּרִיחַ ע״מ פָּלִיט), ולרד״ק הוא מן הארמית בַּרְחָא בהוראת עתודים, תא״ר אל הגדולים (כמו אֵילִים), ונאמר במואב שהיתה עשירה בצאן.

Jer 49,31‖Am 1,5‖Job 38,10.

וּבְרִיחַ Dt 3,5‖1S 23,7‖1R 4,13‖Ez 38,11‖2Ch 8,5.

הַבְּרִיחַ Ex 36,33‖Jud 16,3.

וְהַבְּרִיחַ Ex 26,28.

כִּבְרִיחַ Prv 18,19.

בְּרִיחִם *pl.* Ex 26,26.27².*36,32²*.

וּבְרִיחִים 2Ch 14,6.

הַבְּרִיחִם Ex 26,29.36,34.

לַבְּרִיחִם Ex 26,29.*36,34*.

בְּרִיחֵי *cs.* Ex 36,31‖Ps 147,13.

וּבְרִיחֵי Jes 45,2‖Ps 107,16.

בְּרִיחַיִךְ [בְּרִיחָיִךְ] *suff.* Nah 3,13.

בְּרִיחָיו, בְּרִיחָו Ex 35,11.39,33.40,18.

וּבְרִיחָיו Nu 3,36.4,31‖Neh 3,3.6.13.*14.15*.

בְּרִיחֶיהָ, בְּרִחֶיהָ, בְּרִיחָה Jes 15,5‖Jer 51,30‖Jon 2,7‖Thr 2,7.

בָּרִחַ

fugitivus, fugax.

טעם נחש ברח שמוה כקורת בית הבד, הפוך עקלתון; ואולי הוא כעין נחש מְעוֹפֵף. וי״מ בָּרִיחִים דישעיה ג״כ כמו עתודים. בלשון הכתוב: וְיָרְדוּ ראמים וגו׳ (ל״ד ז׳), וחז״ל באיכה רבתי קורין בָּרִיחִים.

Jes 27,1‖Job 26,13.

בָּרִיחִים *pl.* Jes 43,14.

—v. n. pr.; בְּרִית v. בֹּר—

בָּרַךְ

in genua procumbere; laudare,

לַבַּרְזֶל 1Ch 29,2.

וְלַבַּרְזֶל 1Ch 22,14(13).16(15).

—v. ch. פַּרְזֶל et n. pr.—

בָּרַח

fugere, aufugere; transire.

אח לשרש פָּרַח.

Gn 31,22‖Ex 14,5‖1S 19,18.27,4‖2S 13,37.*38*.19,10‖1R 11,23.12,2‖2Ch 10,2.

בָּרְחוּ, בָּרֵחוּ *3 perf. pl.* Jes 22,3‖Job 9,25.

בֹּרֵחַ *pt.* Gn 31,20‖1S 22,17‖Jon 1,10.

בֹּרַחַת *f.* Gn 16,8‖Jer 4,29.

בָּרוֹחַ *inf.* Job 27,22.

בְּבָרְחוֹ *cs.* 1S 23,6.

לִבְרוֹחַ, לִבְרֹחַ Gn 31,27‖Ex 36,33‖Jon 1,3.4,2.

בְּבָרְחִי *suff.* 1R 2,7.

בְּבָרְחֲךָ Gn 35,1.

בְּבָרְחוֹ Gn 35,7‖Ps 3,1.57,1.

בְּרַח *imper.* Gn 27,43‖Nu 24,11‖Am 7,12‖Cant 8,14.

בִּרְחוּ *pl.* Jes 48,20.

אֶבְרֵחַ [אֶבְרָח] *1 impf.* Ps 139,7.

יִבְרַח, יִבְרַח *3 impf.* Job 20,24.27,22‖Neh 6,11.

וַיִּבְרַח Gn 31,21‖Ex 2,15‖Jud 9,21.11,3‖1S 19,12.20,1.21,11.22,20‖2S 13,34‖1R 11,17.40‖Jer 26,21‖Hos 12,13‖Job 14,2.

וַתִּבְרַח *3 f.* Gn 16,6.

וְנִבְרְחָה [נִבְרְחָה] *1 impf. pl.* 2S 15,14.

יִבְרְחוּ *3 pl.* Jer 52,7.

וַיִּבְרְחוּ 2S 4,3‖1R 2,39‖Jer 39,4‖Dan 10,7‖Neh 13,10.

הִבְרִיחוּ [הִבְרִיחַ] *Hi. 3 perf. pl.* 1Ch 8,13.

מַבְרִיחַ *pt.* Ex 36,38.

וָאַבְרִיחֵהוּ *1 impf. suff.* Neh 13,28.

יַבְרִיחַ *3 impf.* Prv 19,26.

יַבְרִיחֶנּוּ *suff.* Job 41,20.

וַיַּבְרִיחוּ *3 pl.* 1Ch 12,15(16).

בְּרִיתֶךָ, בְּרִיתְךָ 2S 3,12‖1R 15,19.19,10.*14*‖Jer 14,21‖Ob 7‖Mal 2,14‖Job 5,23‖2Ch 16,3.

וּבְרִיתְךָ Dt 33,9.

בִּבְרִיתֶךָ [בִּבְרִיתְךָ] Ps 44,18.

בְּרִיתְכֶם Jes 28,18.

בְּרִיתֵךְ Zach 9,11.

מִבְּרִיתֵךְ Ez 16,61.

בְּרִיתוֹ Ex 2,24‖Dt 4,13.8,18.17,2‖2R 13,23.17,15.18,12‖Ez 17,14.16‖Ps 25,10.55,21.103,18.105,8.106,45.111,5.9‖1Ch 16,5.

וּבְרִיתוֹ Ps 25,14.

בִּבְרִיתוֹ Ps 78,37.

v. n. pr. compos.; בְּרִית v. בֹּר

בַּרְזֶל

ferrum; instrumentum ferreum; vinculum ferreum.

בדרד״ל פעל בָּרַז מורה דקירה ונקיבה (הברז לי מיברז, סנהדרין נ״ב), וידקר את־שניהם ת״י ובריזינון כחדא, ודומה לשרש פ״ז, פ״ס, פר״ץ, והלמ״ד למשקל; ובערבית נקרא חדיד ע״ש חדודו; בלשון ערבית הישנה נקראו השלשלאות סתם ברזל.

Nu 35,16‖Dt 3,11.8,9.27,5.28,23.48.33,25‖Jos 8,31.17,16.18‖Jud 1,19.4,3.*13*‖1S 17,7‖2S 23,7‖1R 6,7.22,11‖Jes 44,12.45,2.48,4.60,17‖Jer 1,18.15,12.17,1.28,13.14‖Ez 4,3².27,12.19‖Mich 4,13‖Ps 2,9.105,18.107,16.149,8‖Prv 27,17‖Job 19,24.20,24.28,2.40,18.41,19‖2Ch 18,10.24,12.

וּבַרְזֶל Gn 4,22‖Jos 6,19‖Jer 6,28‖Ez 22,18.20‖Ps 107,10‖1Ch 22,3(2).29,7.

בְּבַרְזֶל Prv 27,17.

וּבְבַרְזֶל Jos 22,8.

הַבַּרְזֶל Nu 31,22‖Dt 4,20.19,5‖2S 12,31²‖1R 8,51‖2R 6,5.6‖Jes 60,17‖Jer 11,4‖Am 1,3‖Eccl 10,10‖1Ch 20,3.29,2.

וְהַבַּרְזֶל Jos 6,24.

בַּבַּרְזֶל Jes 10,34‖2Ch 2,13.

וּבַבַּרְזֶל 2Ch 2,6.

כַּבַּרְזֶל Lev 26,19.

praedicare; venerari; benedicere; salutare; *euph.* execrari.

לפי המוסכם הוא מלשון כריעה על ברכים, ומזה התפלה בהשתחויה (ע' תהלים צ"ה ו') וכו'. והַבְּרֵכָה הוא המקום שרובצים שם הבהמות להשקותם והכובסות עושות עבודתן בכריעה. וי"נ בראשית כ"ז ל"נ: ואברכהו גם־בָּרוּךְ, וַיְהִי כשמֹעַ עשו (ע' יהושע כ"ד ו'); ורשד"ל גורס ביחזקאל ג' י"ב בְּרוּם כבוד־יי; בתהלים ע"ב י"ז השבעים מוסיפין וקורין: ויתברכו־בו כָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה כל־גוים יאשרוהו. ע' הערה לשרש אהל.

בָּרוּךְ *pt. pass.* Gn 9,26. 14,19. 24,27.27,29.33 ‖ Ex 18,10 ‖ Nu 22, 12.24,9 ‖ Dt 7,14.28,3.4.5.6.33,20. 24 ‖ Jud 17,2 ‖ 1S 15,13.25,32.39. 26,25 ‖ 2S 18,28 ‖ 1R 1,48.*8,15*.2, 45.5,21.8,56.10,9 ‖ Jes 19,25 ‖ Jer 17,7.20,14 ‖ Ez 3,12 ‖ Zach 11,5 ‖ Ps 28,6. 31,22. 41,14. *106,48*. 66, 20.68,20. 86,36. 72,18. 89,53. 118, 26. 119,12. 124,6. 135,21. 144,1 ‖ Prv 5,18 ‖ Ruth 2,19.20.4,14 ‖ Esr 7,27 ‖ 1Ch 16,36.29,10 ‖ 2Ch 2,11.*6,4*.9,8.

וּבָרוּךְ Gn 14,20 ‖ Dt 28,3.6 ‖ 1S 25,33 ‖ 2S 22,47 ‖ Ps 18,47.72,19.

בְּרוּךְ *cs.* Gn 24,31.26,29.

בְּרֻכִים, בְּרוּכִים *pl.* 1S 23,21 ‖ 2S 2,5 ‖ Ps 115,15.

בְּרוּכֵי *cs.* Jes 65,23.

בְּרוּכָה *f. sg.* Ruth 3,10.

וּבְרוּכָה 1S 25,33.

בָּרוֹךְ *inf. abs.* Jos 24,10.

וַיִּבְרַךְ *1 impf.* 2Ch 6,13.

נִבְרְכָה *1 pl.* Ps 95,6.

וְנִבְרְכוּ [נִבְרַךְ *Ni. 3 perf. pl.* Gn 12,3.18,18.28,14.

בֵּרַךְ, בֵּרֵךְ *Pi. 3 perf.* Gn 24, 1.35.28,6.49,28 ‖ Ex 20,11 ‖ Dt 33, 1 ‖ 2S 6,12 ‖ 1R 21,13 ‖ Jes 61,9 ‖ Ps 10,3.147,13 ‖ Job 42,12 ‖ 2Ch 31,10.

וּבֵרַךְ, וּבֵרֵךְ Ex 23,25 ‖ Nu 23,20 ‖ Dt 7,13 ‖ 1S 2,20.

בֵּרְכַנִי *suff.* Jos 17,14.

בֵּרַכְךָ Dt 2,7.*15,6*.12,7.*15,14* ‖ Ps 45,3.

וּבֵרַכְךָ, וּבֵרַכְךָ Dt 7,13.15,18.24, 13.28,8.30,16.

בֵּרְכוֹ, בֵּרְכוֹ Gn 27,27.41 ‖ Jes 19, 25 ‖ 1Ch 26,5.

בֵּרַכְתָּ *2 perf.* Nu 23,11.*24,10* ‖ 1R 21,10 ‖ Job 1,10 ‖ 1Ch 17,27.

וּבֵרַכְתָּ Dt 8,10.

בֵּרַכְתָּנִי [בֵּרַכְתַּנִי *suff.* Gn 32, 27.

בֵּרַכְתִּי *1 perf.* Gn 17,20.

וּבֵרַכְתִּי Gn 17,16.

וּבֵרַכְתִּיךָ *suff.* Gn 26,24 ‖ Ex 20, 24.

וּבֵרַכְתִּיהָ Gn 17,16.

בֵּרְכוּ *3 perf. pl.* 2Ch 20,26.

וּבֵרְכוּ Job 1,5.

בֵּרְכוּנִי *suff.* Job 31,20.

וּבֵרַכְתֶּם *2 pl.* Ex 12,32.

בֵּרַכְנוּ *1 pl.* Ps 129,8.

בֵּרַכְנוּכֶם *suff.* Ps 118,26.

מְבָרֵךְ *pt.* Jes 66,3 ‖ Prv 27,14.

מְבָרְכִים [מְבָרְכֶיךָ *pl. suff.* Gn 12,3 ‖ Nu 24,9.

וּמְבָרְכֶיךָ Gn 27,29.

בָּרֵךְ *inf. abs.* Gn 22,17 ‖ Nu 23, 11.*24,10*.20.25 ‖ Dt 15,4 ‖ Ps 132, 15 ‖ 1Ch 4,10.

לְבָרֵךְ *inf. cs.* Gn 27,30 ‖ Nu 24, 1 ‖ Dt 27,12 ‖ Jos 8,33 ‖ 1S 25,14 ‖ 2S 6,20 ‖ 1R 1,47 ‖ 1Ch 16,43.17, 27.

וּלְבָרֵךְ Dt 10,8.21,5.28,12 ‖ 1Ch 23,13.

בְּבָרְכוֹ *suff.* Gn 28,6.

לְבָרְכוֹ *suff.* 1S 13,10.

וּלְבָרְכוֹ 2S 8,10 ‖ 1Ch 18,10.

בָּרֵךְ *imper.* Dt 33,11 ‖ Job 2,9.

וּבָרֵךְ Dt 26,15 ‖ 2S 7,29 ‖ Ps 28,9.

בָּרְכֵנִי *suff.* Gn 27,34.*38*.

בָּרְכִי *f.* Ps 103,1.*2.22.104,1.35*.

בָּרְכוּ *pl.* Jud 5,2.9 ‖ Ps 66,8.68, 27. 96,2. 100,4. 103,20.21.22. 134, 1.135,19².20² ‖ Neh 9,5 ‖ 1Ch 29, 20.

וּבָרְכוּ 2S 21,3 ‖ Ps 134,2.

אֲבָרֵךְ *1 impf.* Hag 2,19 ‖ Ps 16, 7.26,12.132,15.

וָאֲבָרֵךְ Gn 24,48.

אֲבָרְכָה Ps 34,2.

וַאֲבָרְכָה Gn 12,3 ‖ Ps 145 1.

אֲבָרֶכְךָ, אֲבָרֶכְךָ *suff.* Gn 22,17 ‖ Ps 63,5.145,2.

וַאֲבָרֶכְךָ, וַאֲבָרֶכְךָ Gn 12,2.26,3.

וַאֲבָרֶכְכָה Gn 27,7.

וָאֲבָרְכֵהוּ, וַאֲבָרְכֵהוּ Gn 27,33 ‖ Jes 51,2.

אֲבָרְכֵם Nu 6,27.

וַאֲבָרְכֵם Gn 48,9.

תְּבָרֵךְ *2 impf.* Nu 22,6 ‖ Ps 5,13. 65,11.109,28.

תְּבָרְכֵנִי *suff.* 1Ch 4,10.

תְּבָרְכֶנּוּ Nu 23,25 ‖ 2R 4,29.

יְבָרֵךְ *3 impf.* Gn 28,3. 48,16. 20 ‖ 1S 9,13 ‖ Ps 29,11.49,19. 115, 12³.13 ‖ Prv 3,33.30,11.

יְבָרְכֵנוּ *suff.* Ps 67,7.8.

וִיבָרֵךְ Dt 1,11 ‖ Ps 145,21.

וִיבָרְכֵנוּ Ps 67,2.

יְבָרֶכְךָ, יְבָרֶכְךָ Gn 27,10 ‖ Nu 6, 24 ‖ Dt 14,24.*16,15*.29.*23,21.24*. *19*.15,4.10.16,10 ‖ 2R 4,29 ‖ Jer 31,23(22) ‖ Ps 128,5.*134,3* ‖ Job 1,11.2,5 ‖ Ruth 2,4.

וִיבָרְכֶךָּ [וִיבָרֲכֶךָּ Gn 49,25.

יְבָרְכֶנְהוּ Ps 72,15.

וַיְבָרֶךְ Gn 1,22.*28*.2,3. 5,2. 9,1. 25. 11. 28,1. 30,30. 32,1.30. 35,9. 39,5. 47,7.*10*.48,3.15.49,28 ‖ Ex 39,43 Jos 24,10 ‖ 2S 6,11.18.14,22 ‖ 1R 8,14.*55* ‖ Neh 8,6 ‖ 1Ch 13,14.16. 2.29,10 ‖ 2Ch 6,3.

וַיְבָרְכֵנִי *suff.* Gn 30,27.

וַיְבָרְכֵהוּ Gn 14,19. 26,12. 27,23. 27 ‖ Jos 14,13 ‖ Jud 13,24 ‖ 2S 13, 25.19,40 ‖ 2R 10,15.

וַיְבָרְכֵם Gn 48,20 ‖ Lev 9,22 ‖ Jos 22,6.7 ‖ Ps 107,38.

תְּבָרֶכְנִי *3 f. suff.* Gn 27,19.*31*.

תְּבָרֶכְךָ Gn 27,4.25.

נְבָרֵךְ *1 pl.* Ps 115,18.
תְּבָרֲכוּ *2 pl.* Nu 6,23.
יְבָרֲכוּ [יְבָרְכוּ] *3 pl.* Ps 62,5.
וַיְבָרֲכוּ Gn 24,60 ‖ Lev 9,23 ‖ Jos 22,33 ‖ 1R 8,66 ‖ Neh 11,2 ‖ 1Ch 29,20 ‖ 2Ch 30,27.31,8.
וִיבָרֲכוּ Neh 9,5.
יְבָרְכוּכָה *suff.* Ps 145,10.
[בֹּרַךְ] מְבֹרָךְ *Pu. pt.* Nu 22,6 ‖ Ps 113,2 ‖ Job 1,21.
וּמְבֹרָךְ 1Ch 17,27.
מְבֹרֶכֶת *f.* Dt 33,3.
[מְבֹרָכִים] מְבֹרָכָיו *pl. suff.* Ps 37,22.
יְבֹרַךְ, יְבֹרָךְ *3 impf.* 2S 7,29 ‖ Ps 112,2.128,4 ‖ Prv 22,9.
תְּבֹרַךְ, תְּבֹרָךְ *f.* Jud 5,24² ‖ Prv 20,21.
וְהִתְבָּרֵךְ *Hithp. 3 perf.* Dt 29,18.
וְהִתְבָּרְכוּ *pl.* Gn 22,18.*26,4* ‖ Jer 4,2.
[מִתְבָּרֵךְ] הַמִּתְבָּרֵךְ *pt.* Jer 65,16.
יִתְבָּרֵךְ *3 impf.* Jes 65,16.
וְיִתְבָּרְכוּ *pl.* Ps 72,17(נס״א).
[הִבְרִיךְ] וַיַּבְרֵךְ *Hi. 3 impf.* Gn 24,11.

בְּרָכָה

benedictio, favor dei, salus; benedictus; munus, donum; pax.

לר״ק ביהושע ט״ו י״ט ובשופטים א׳ ט״ו כמו בְּרֵכָה, וכן בתהלים פ״ד ז׳ כמו בְּרֵכוֹת. ויש כברָכה כמו בבְרֵכת מים מלוי ורבוי, הפוך הקללה והמארה שמורות (כפעל קבב) על החסרון והמגערת.

Gn 12,2.27,12.36 ‖ Ex 32,29 ‖ Dt 11,26 ‖ Jos 15,19 ‖ Jud 1,15 ‖ 1S 30,26 ‖ 2R 5,15.18,31 ‖ Jes 19,24. 36,16. 65,8 ‖ Ez 34,26². 44,30 ‖ Joel 2,14 ‖ Zach 8,13 ‖ Mal 3,10 ‖ Ps 24,5 ‖ Prv 11,25 ‖ Neh 9,5.
וּבְרָכָה Prv 11,26.
הַבְּרָכָה Gn 27,41 ‖ Dt 11,27.29. 28,8.30,1.19.33,1 ‖ Jos 8,34 ‖ 1S 25,27 ‖ Ps 133,3.
הֲבְרָכָה *interrog.* Gn 27,38.
בִּבְרָכָה Ps 109,17.
לִבְרָכָה Dt 23,6 ‖ Ps 37,26 ‖ Prv 10,7 ‖ Neh 13,2.
בִּרְכַּת *cs.* Gn 28,4.39,5 ‖ Dt 33,23 ‖ Ps 129,8 ‖ Prv 10,22.24,25 ‖ Job 29,13.
בְּבִרְכַּת Prv 11,11.
כְּבִרְכַּת Dt 12,15.*16.17.*
בִּרְכָתִי *suff.* Gn 27,36.33,11 ‖ Lev 25,21.
וּבִרְכָתִי Jes 44,3.
[בִּרְכָתְךָ] בִּרְכָתֶךָ Gn 27,35 ‖ Ps 3,9.
וּמִבִּרְכָתְךָ 2S 7,29.
כְּבִרְכָתוֹ Gn 49,28.
בְּרָכוֹת *pl.* Ps 21,7.84,7 ‖ Prv 10,6.28,20.
הַבְּרָכוֹת Dt 28,2.
בִּרְכֹת, בִּרְכוֹת *cs.* Gn 49,25².26 ‖ Ps 21,4.
בִּרְכוֹתֵיכֶם Mal 2,2.

בֶּרֶךְ

genu.

פרק הרגל שיוכל להִכָּפֵף, וכורעים עליו.

Jes 45,23.
בִּרְכַּיִם, בִּרְכָּיִם *du.* Jes 66,12 ‖ Ez 7,17.*21,12.*47,4 ‖ Nah 2,11 ‖ Job 3,12.
וּבִרְכַּיִם Jes 35,3 ‖ Job 4,4.
הַבִּרְכָּיִם Dt 28,35 ‖ 1R 19,18.
בִּרְכֵּי *cs.* Gn 50,23.
בִּרְכַּי *suff.* Gn 30,3 ‖ Ps 109,24 ‖ Dan 10,10 ‖ Esr 9,5.
בִּרְכָּו, בִּרְכָּיו Gn 48,12 ‖ Jud 7,5 ‖ 1R 8,54.18,42 ‖ 2R 1,13 ‖ 2Ch 6,13.
בִּרְכֶּיהָ Jud 16,19 ‖ 2R 4,20.
בִּרְכֵיהֶם Jud 7,6.
אַבְרֵךְ v. p. 6c.

לר״ק אברך על משקל אַבְנֵט, והוא קריאה של שאילת שלום וברכה (הייל! זענען!).

[בְּרֵכָה] הַבְּרֵכָה

stagnum, piscina.

ע׳ הערה למלת בְּרָכָה.

2S 2,13².4,12 ‖ 2R 18,17.20,20 ‖ Jes 7,3.22,9.11.36,2 ‖ Neh 3,16.
בְּרֵכַת *cs.* 2S 2,13 ‖ 1R 22,38 ‖ Neh 2,14.3,15.
כִּבְרֵכַת־ Nah 2,9.
בְּרֵכוֹת *pl.* Cant 7,5 ‖ Eccl 2,6.

——v. ch. et n. pr.——

?[בְּרֹם] בְּרֹמִים *pl.*

vestes variis coloribus tinctae.

בערבית ענינו קליעה ועביתה של חוטין מצבעים שונים, והמכון: בגדי צבעונין.

Ez 27,24.

[בָּרַק] בְּרֹק *imper.*

fulgurare, fulgere.

פעל נגזר מן בָּרָק (יש מחברים אותו עם פָּרַק כחִצִּים חבריו מן חצץ), שבא בהשאלה גם ללהט החרב והחנית.

Ps 144,6.

בָּרָק

fulmen, nitor; gladius fulgens.

2S 22,15 ‖ Ez 1,13.21,15.33 ‖ Ps 144,6 ‖ Dan 10,6.
וּבָרָק Job 20,25.
כַּבָּרָק Zach 9,14.
לְבָרָק Ez 21,20.
בְּרַק *cs.* Dt 32,41 ‖ Hab 3,11.
וּבְרַק Nah 3,3.
בְּרָקִים *pl.* Jer 10,13.*51,16* ‖ Ps 77,19.135,7 ‖ Job 38,35.
וּבְרָקִים Ex 19,16 ‖ Ps 18,15.
כַּבְּרָקִים Nah 2,5.
בְּרָקָיו *suff.* Ps 97,4.

[בַּרְקָן] הַבַּרְקָנִים *pl.*

tribula.

מין קוצים, ולר״ק כלי דישה שמרוצפת באבנים חדים ומבריקים, ומשתמשים בו גם בימינו בארץ הקדם, וזהו מורג חרוץ (ע׳ ש״א י״ב ל״א).

Jud 8,7.16.

[בָּרֶקֶת] וּבָרֶקֶת

gemmae species (smaragdus).

לפי ת״א והשבעים הוא האזמרגדין.

Ex 28,17.*39,10.*

וּבָרְקַת [בָּרֶקֶת Ez 28,13.

——v. n. pr.; conf. בָּזָק——

בָּרַר

separare, seiungere; seligere purgare; explorare; inanem esse. *Hithp.* benignum se gerere.

עיקר הוראתו חתוך, הפרשה הבדלה, ומזה על הבחינה והבחירה. י״מ בְּרוּת דנחמיה ה׳ י״מ כמו בְּרִיאוֹת או מפעל בָּרָה, כלומר מְפֻטָּמוֹת.

וּבָרוֹתִי *1 perf.* Ez 20,38.

בָּרוּר *pt. pass.* Jes 49,2 ‖ Job 33,3.

בְּרוּרִים *pl.* 1Ch 7,40.

הַבְּרוּרִים 1Ch 9,22.16,41.

בְּרוּרָה *f.* Zeph 3,9.

בְּרֻרוֹת *pl.* Neh 5,18.

וְלָבוּר *inf. cs.* Eccl 9,1.

לְבָרָם *suff.* Eccl 3,18.

נָבָר [נָבָר *Ni. pt.* 2S 22,27 ‖ Ps 18,27.

הִבָּרוּ [הִבַּר *imper. pl.* Jes 52,11.

וּלְבָרֵר [בָּרֵר *Pi. inf.* Dan 11,35.

לְהָבַר [הָבַר *Hi. inf.* Jer 4,11.

הָבֵרוּ *imper. pl.* Jer 51,11.

תִּתְבָּרָר [הִתְבָּרֵר *Hithp. 2 impf.* Ps 18,27.

תִּתָּבָר 2S 22,27.

יִתְבָּרְרוּ *3 impf. pl.* Dan 12,10.

וּבַר [בַּר

adj. electus, dilectus; purus, inanis.

ע׳ הערה למלת בר הראשונה.

Ps 24,4 ‖ Job 11,4.

לְבָרֵי [בָּרִים *pl. cs.* Ps 73,1.

בָּרָה *f. sg.* Ps 19,9 ‖ Cant 6,9.10.

——בֹּר, בֹּרִית v. p. 117b——

בְּרוֹשׁ

cupressus.

מין עץ ידוע. השבעים קורין בש״ב ו׳ ה׳ כעין האמור. באותו ענין בדה״א י״ג ח׳ בְּכֹל־עֲצֵי וּבְשִׁירִים. י״נ בנחום ב׳ ד׳ וְהַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ.

Jes 41,19.*60,13*.55,13 ‖ Zach 11, 2.

כִּבְרוֹשׁ Hos 14,9.

בְּרוֹשִׁים *pl.* 2S 6,5 ‖ 1R 5,22.*9,11*.24.6,15.34 ‖ Jes 14,8 ‖ Ez 27,5.31,8 ‖ Ps 104,17 ‖ 2Ch 2,7.3,5.

וְהַבְּרוֹשִׁים Nah 2,4.

בְּרוֹשָׁיו, בְּרֹשָׁיו *suff.* 2R 19,23 ‖ Jes 37,24.

בְּרוֹתִים [בְּרוֹת *pl.* Cant 1,17.

——v. n. pr.; בְּרִית v. בָּרָה——

בָּשַׁל

coquere, *maturare.*

בא על תקון המאכל ע״י חם האש ועל נמר גדול תבואה ופירות ע״י חם השמש. י״נ במ״א י״מ כ״א בִּשֵּׁל מֵהַבָּשָׂר, ובישעיה מ״ד ט״ז: עַל־חֶצְיוֹ יְבַשֵּׁל אֹכֶל.

Joel 4,13.

בָּשְׁלוּ *3 perf. pl.* Ez 24,5.

בִּשְּׁלָם [בִּשֵּׁל *Pi. 3 perf. suff.* 1R 19,21.

וּבִשַּׁלְתָּ *2 perf.* Ex 29,31 ‖ Dt 16,7.

בִּשְּׁלוּ *3 pl.* Thr 4,10 ‖ 2Ch 35,13.

וּבִשְּׁלוּ Nu 11,8 ‖ Zach 14,21.

הַמְבַשְּׁלִים [מְבַשֵּׁל *pt. pl.* Ez 46,24.

כְּבַשֵּׁל *inf. cs.* 1S 2,13.

וּבַשֵּׁל *imper.* 2R 4,38.

בַּשֵּׁלוּ, בַּשְּׁלוּ *pl.* Ex 16,23 ‖ Lev 8,31.

תְּבַשֵּׁל *2 impf.* Ex 23,19.*34,26* ‖ Dt 14,21.

וַתְּבַשֵּׁל *3 f.* 2S 13,8.

וַנְּבַשֵּׁל *1 pl.* 2R 6,29.

תְּבַשְּׁלוּ *2 pl.* Ex 16,23.

יְבַשְּׁלוּ *3 pl.* Ez 46,20.24.

וַיְבַשְּׁלוּ 2Ch 35,13.

בֻּשָּׁלָה [בֻּשְּׁלָה *Pu. 3 perf. f.* Lev 6,21.

מְבֻשָּׁל *pt.* Ex 12,9 ‖ 1S 2,15.

תְּבֻשַּׁל־ *3 impf. f.* Lev 6,21.

הִבְשִׁילוּ [הִבְשִׁיל *Hi. 3 perf. pl.* Gn 40,10.

וּבָשֵׁל [בָּשֵׁל

adj. coctus.

Ex 12,9.

בְּשֵׁלָה *f.* Nu 6,19.

מְבַשְּׁלוֹת [מְבַשְּׁלָה *pl. f.*

foci; *Vulg.*: culinae.

מקום שפיתת קדרות לבשול (קאָכהערד).

Ez 46,23.

——v. n. pr.——

בְּשָׂמִי [בֶּשֶׂם *suff.*

balsamum.

[illegible] שיש לו ריח טוב, וידוע שבארמית [illegible] יהיה על מתיקות ונעימות, ומדרז״ל גם [illegible] שתיה מצהלת פנים ועליצות (הייטער, [illegible]), ובהוראה האחרונה נמצא גם בערבית.

Cant 5,1.

בֶּשֶׂם

odor svavis, aroma; balsamum.

Ex 30,23.

בְּשָׂמִים *pl.* Ex 25,6.30,23 ‖ 1R 1[illegible] 2 ‖ Cant 4,10.14.8,14 ‖ 2Ch 9,1.1[illegible] 14.

וּבְשָׂמִים Ex 35,8 ‖ 1R 10,10.2[illegible] 2Ch 9,9.24.

הַבְּשָׂמִים 2R 20,13 ‖ Jes 39,2.

וְהַבְּשָׂמִים 1Ch 9,29.

בַּבְּשָׂמִים Esth 2,12.

לַבְּשָׂמִים 1Ch 9,30.

וְלִבְשָׂמִים 2Ch 32,27.

בְּשָׂמָיו *suff.* Cant 4,16.

בֹּשֶׂם Ex 30,23 ‖ Jes 3,24 ‖ Ez 27 22.

הַבֹּשֶׂם Ex 35,28 ‖ Cant 5,13.6,2.

כַּבֹּשֶׂם 1R 10,10 ‖ 2Ch 9,9.

v. n. pr. (יִבְשָׂם; בָּשְׁנָה v. בּ[illegible]שׁ.

בָּשַׁס

conculcare.

בהוראת פעל בוס, כמו בוססכם.

בּוֹשַׁסְכֶם [בּוֹשֵׁס *Po. inf. suff.* Am 5,11.

——conf. בּוּס——

בִּשַּׂר *Pi. 3 perf.* [**בִּשֵּׂר**]

nuntiare, laetum nuntium afferre. *Hithp.* l. n. accipere.

יסודתו בלשון ערב בהוראת הַחֲלָקָה, הצהלת פנים ושמחה, והפִּעֵל סתם מורה על בשורה טובה, ושלא לטובה רק עם התאר רעה. ומזה בָּשָׂר הָחָלָק כלומר בלא שֵׂעָר; וחז״ל אמרו אין שמחה אלא בבשר:

Jer 20,15.

וּבִשַּׂרְתָּ *2 perf.* 2S 18,20.

בִּשַּׂרְתִּי *1 perf.* Ps 40,10.

מְבַשֵּׂר *pt.* 2S 18,26 ‖ Jes 41,27. 52,7^2‖Nah 2,1.

הַמְבַשֵּׂר 1S 4,17.

כִּמְבַשֵּׂר 2S 4,10.

מְבַשֶּׂרֶת *f.* Jes 40,9^2.

הַמְבַשְּׂרוֹת *pl. f.* Ps 68,12.

לְבַשֵּׂר *inf. cs.* 1S 31,9 ‖ Jes 61, 1‖1Ch 10,9.

בַּשְּׂרוּ [**בַּשֵּׂר**] *imper. pl.* Ps 96, 2‖1Ch 16,23.

וַאֲבַשְּׂרָה *1 impf.* 2S 18,19.

תְּבַשֵּׂר *2 impf.* 2S 18,20‖1R 1, 42.

תְּבַשְּׂרוּ *2 pl.* 2S 1,20.

יְבַשֵּׂרוּ [**יְבַשְּׂרוּ**] *3 pl.* Jes 60,6.

יִתְבַּשֵּׂר [**הִתְבַּשֵּׂר**] *Hithp. 3 impf.* 2S 18,31.

בְּשׂוֹרָה, בְּשֹׂרָה

laetus nuntius, laeti nuntii praemium.

נאמרה גם על השכר הנִּתן למבשר טוב.

2S 4,10.18,20.22.25.27‖2R 7,9.

——v. n. pr.——

בָּשָׂר

caro, corpus, animantia.

לד״ק ובשר־קדש דירמיה י״א ט״ו הבית שמושית, והכונה: הנך חושבת שע״י בשר הקדש (הכהן הגדול) יעברו החטאים, שהוא יכפר עליך (ע׳ ישעיה מ״ג כ״ה); וטעם ומבשרך אל־תתעלם, מִנַּפְשְׁךָ, כלומר מעצמך. השבעים קורין באיוב י״ט כ״ו: וּמִשַּׂדַּי אחזה אֱלֹהַּ!

Gn 2,21.6,3.12.13.17.19. 7,16.21. 8,17. 9,4.11.15^2.*16*.17. 41,2.3.18. 19 ‖ Ex 16,8.12 ‖ Lev 7,19.20.13, 10.14.24.43.17,14^3 ‖ Nu 11,4.*18*. 13^2.18^2.21.16,22.18,15.27,16 ‖ Dt 5,23.12,15.20^3.32,42 ‖ 1S 2,15^2 ‖ Jes 10,18.22,13.31,3. 40,5. 44,16. 19.49,26.66,16.23.24 ‖ Jer 7,21. 12,12.17,5.25,31.32,27.45,5 ‖ Ez 11,19.16,26.21,4.9.10.36,26. 37,6. 39,17.44,7.9‖Hos 8,13‖Joel 3,1‖ Zach 2,17 ‖ Ps 56,5.65,3. 78,39. 136,25.145,21 ‖ Prv 23,20 ‖ Job 10,4.34,15 ‖ Eccl 12,12 ‖ Dan 1, 15‖2Ch 32,8.

וּבָשָׂר Gn 2,23‖Ex 22,30‖Lev 13, 18 ‖ 1R 17,6^2 ‖ Ez 37,8 ‖ Job 10, 11‖Dan 10,3.

הַבָּשָׂר Gn 7,15.41,4 ‖ Ex 12,8.46. 16,3 ‖ Lev 8,31.9,11.13,3.15^2.16. 17,11‖Nu 11,33‖Dt 12,23.27.16, 4 ‖ Jud 6,19.20.21 ‖ 1S 2,13‖ 1R 19,21‖Jes 40,6‖ Ez 11,3.7.24,10.

וְהַבָּשָׂר Lev 7,19^2‖Dt 12,27.

בַּבָּשָׂר Lev 8,32‖Jud 6,21.

וּכְבָשָׂר Mich 3,3.

לְבָשָׂר Gn 2,24‖Ez 11,11.

בְּשַׂר *cs.* Gn 17,11.14.23.24.25 ‖ Ex 28,42. 29,14.32. 30,32 ‖ Lev 12,3.26,29 ‖ Dt 28,53‖ 2R 4,34.9, 36 ‖ Jes 9,19.65,4.66,17 ‖ Jer 19, 9^2 ‖ Ez 4,14.23,20.39,18.40,43 ‖ Hag 2,12 ‖ Zach 11,9 ‖ Ps 50,13. 79,2‖Job 12,10.

וּבְשַׂר Lev 7,15.26,29‖Jer 11,15‖ Zach 11,16.

בִּבְשַׂר Lev 15,7.

כִּבְשַׂר 2R 5,14‖Neh 5,5.

מִבְּשַׂר Ex 29,34‖Lev 7,17.18.21‖ Dt 28,55.

בְּשָׂרִי *suff.* Ps 16,8.27,2.63,2.119, 120 ‖ Job 4,15.6,12.7,5.13,14.21, 6‖Thr 3,4‖Eccl 2,3.

וּבְשָׂרִי Gn 29,14 ‖ 2S 19,13.14 ‖ Ps 84,3.109,24.

בִּבְשָׂרִי Ps 38,4.8.

וּבִבְשָׂרִי Job 19,20.

לִבְשָׂרִי Ps 102,6.

מִבְּשָׂרִי Gn 2,23.

וּמִבְּשָׂרִי Job 19,22.26.

בְּשָׂרֵנוּ Gn 37,27‖Neh 5,5.

בְּשָׂרֶךָ, בְּשָׂרְךָ Gn 40,19 ‖ 1S 17 44‖2R 5,10‖Ez 32,5‖Prv 5,11 ‖ Eccl 5,5.

וּבְשָׂרְךָ 2S 5,1‖1Ch 11,1.

מִבְּשָׂרֶךָ [**מִבְּשָׂרְךָ**] Eccl 11,10.

וּמִבְּשָׂרְךָ Jes 58,7.

בְּשַׂרְכֶם Jud 8,7.

וּבְשַׂרְכֶם Jud 9,2.

בִּבְשַׂרְכֶם Gn 17,13‖Lev 19,28.

מִבְּשַׂרְכֶם Ez 36,20.

בְּשָׂרוֹ Ex 21,28.29.31 ‖ Lev 4,11 6,3. 8,17. 13,2^2.3.4.11.13. 14,9.*16*, *24.26.28*. 15,3^2.13.16.16.4^2. 18,6. 22,6.25,49 ‖ Nu 12,12.19,7.8‖1R 21,27 ‖ 2R 5,14.6,30 ‖ Jes 17,4 ‖ Zach 14,12 ‖ Prv 4,22 ‖ Job 2,5. 14,22.33,21.25.41,15‖Eccl 4,5.

וּבְשָׂרוֹ Lev 17,16.

כִּבְשָׂרוֹ Ex 4,7.

מִבְּשָׂרוֹ Lev 15,2‖Job 31,31.

בְּשָׂרָהּ Nu 19,5.

בִּבְשָׂרָהּ Lev 6,20.15,19.

בְּשָׂרָם Lev 13,38.39.16,27‖Nu 8, 7‖Jes 49,26‖Ez 10,12.23,20.

וּבְשָׂרָם Nu 18,18.

וּבִבְשָׂרָם Lev 21,5.

מִבְּשָׂרָם Lev 11,8.*11* ‖ Dt 14,8 ‖ Ez 11,19.

בְּשָׂרִים *pl.* Prv 14,30.

—v. ch.; **בֹּשֶׁת, בֹּשֵׁשׁ** v. **בּוֹשׁ**—

בַּת

mensura fluidorum.

מדת הלח, ובסורית בד בדלי״ת.

1R 7,26.38‖Jes 5,10.

וּבַת Ez 45,10.

הַבַּת, הַבָּת Ez 45,11.14^2.

וְהַבַּת Ez 45,11.

בַּתִּים *pl.* 2Ch 2,9^2.4,5.

הַבַּתִּים Ez 45,14^2.

——v. ch.; **בַּת** filia v. **בָּנָה**——

בָּתָּה

vastatio, desertus locus.

י"א ששרשו בָּתַת במובן כריתה והגה ת' דגש, וי"א ששרשו בּוּת; ונראה שענינו כמו בֹּהוּ.

Jes 5,6.

בַּתָּה°] הַבַּתּוֹת *pl.*

vastatio; *incisura* (rad. בָּתַת), Jes 7,19.

—בָּתִּים domus v. בַּיִת pl.—

בְּתוּלָה

virgo.

י"פ מעין שרש בָּדַל, לפי שהבתולה בנעוריה בית אביה נבדלת ומופרשת מאיש, וי"א שעיקר השרש בַּת והנוסף להקטין.

Gn 24,16‖Ex 22,15‖Lev 21,14 ‖ Dt 22,23.28.23,25 ‖ Jud 21,12 ‖ 2S 13,2‖1R 1,2‖Jes 62,5 ‖ Jer 2,32.31,13(12) ‖ Job 31,1 ‖ Esth 2,3.

וּבְתוּלָה Jer 51,22 ‖ Ez 9,6 ‖ 2Ch 36,17.

הַבְּתוּלָה Lev 21,3‖Jud 19,24.

כַּבְּתוּלָה Joel 1,8.

בְּתוּלַת *cs.* Dt 29,19‖2R 19,21 ‖ Jes 23,12.37,22.47,1 ‖ Jer 14,17.18,13.31,4(3).21(20).46,11 ‖ Am 5,2‖Thr 2,13.

לִבְתוּלַת Thr 1,15.

בְּתוּלוֹת, בְּתֻלוֹת, בְּתוּלֹת, בְּתֻלֹת *pl.* Jes 23,4 ‖ Ez 44,22 ‖ Zach 9,17‖Ps 45,15.148,12 ‖ Thr 2,10.5,11‖Esth 2,2.19.

הַבְּתוּלוֹת, הַבְּתוּלֹת Ex 22,16 ‖ 2S 13,18‖Am 8,13‖Esth 2,17.

בְּתוּלֹתַי *suff.* Thr 1,18.2,21.

וּבְתוּלֹתָיו Ps 78,63.

בְּתוּלֹתֶיהָ Thr 1,4.

בְּתוּלִים *pl. t.*

virginitas; signa virginitatis.

שם הרבים ע"מ נעורים, עלומים, זקונים.

Dt 22,14.17.20.

בְּתוּלֵי *cs.* Dt 22,15.17.

בְּתוּלָי *suff.* Jud 11,37.

בְּתוּלֶיהָ Jud 11,38‖Ez 23,8.

בִּבְתוּלֶיהָ Lev 21,13.

בְּתוּלֵיהֶן Ez 23,3.

——cnf. n. pr.——

בָּתַק°

caedere, transfigere.

אח אל פָּסַק הארמי (ובערבית הוא בכ"ף ת' הקוף), וכן יש דוגמתו בלשון אשור.

בִּתֵּק] וּבִתְּקוּךְ 3 *perf. pl. suff.* Ez 16,40.

בָּתַר] בָּתַר

dissecare.

ענינו כריתה וחתיכה. ע' הערות לשרש פָּשַׁר, פָּתַר.

Gn 15,10.

בִּתֵּר] וַיְבַתֵּר *Pi. 3 impf.* Gn 15,10.

בֶּתֶר] בֶּתֶר

pars dissecta; dissectio.

Cant 2,17.

בִּתְרוֹ *suff.* Gn 15,10.

בְּתָרִים] בִּתְרֵי *pl. cs.* Jer 34,19.

בְּתָרָיו *suff.* Jer 34,18.

בַּתָּה v. n. pr.; rad. בָּתַת v.

בַּךְ אֵלִי אֶבְטַח כִּי תְּשַׁלַּח אֶת־הַבְּרָכָה
וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה.

ג

גָּאָה

se efferre, crescere; elatum, magnificum esse.

הוראתו ידועה, ואחיו גָּבַהּ וכל הגלוים עליו.

Ex 15,1.21.

גָּאוּ 3 *perf. pl.* Ez 47,5.

גָּאֹה *infin. abs.* Ex 15,1.*21*.

הֲיִגְאֶה 3 *impf. interrog.* Job 8,11.

וְיִגְאֶה Job 10,16.

גֵּא (= גֵּאֶה)

superbus; elatus, altus.

Jes 16,6.

גֵּאֶה Jes 2,12 ‖Jer 48,29‖Job 40,11.12.

גֵּאִים *pl.* Ps 94,2.140,6 ‖ Prv 15,25.16,19.

גַּאֵי°] לְגַאֵי Q. *cs.*

לפי הקרי תרין מלין, ויונים משרש יָנָה (כמו ... דישעיה), כלומר לוחצים, ולפי הכתיב ... מלה, משה"ת גַּאֲיוֹן, וברבים גַּאֲיוֹנִים.

Ps 123,4.

גֵּאָה

superbia; conf. גַּוָה

Prv 8,13.

גָּאוֹן

magnificentia, maiestas, decus, splendor; superbia.

Ez 16,49‖Prv 16,18‖Job 40,10.

וְגָאוֹן Prv 8,13.

לְגָאוֹן Jes 4,2‖Ez 7,20.

גְּאוֹן *cs.* Lev 26,19‖Jes 13,11.19.16,6.23,9‖Jer 13,9².48,29 ‖ Ez 7,24. 24,21. 30,6.18. 32,12. 33,28 Hos 5,5.*7,10*‖Am 6,8 ‖ Nah 2,3 Zach 9,6.10,11.11,3 ‖ Ps 47,5 Job 35,12.

בִּגְאוֹן Jes 24,14‖Jer 12,5‖Am 8,7‖Mich 5,3‖Job 38,11.

כִּגְאוֹן Nah 2,3.

לִגְאוֹן Jes 60,15.

מִגְּאוֹן Jer 49,19.*50,44*.

גְּאוֹנֵךְ, גְּאוֹנְךָ *suff.* Ex 15,7 Jes 14,11.

גְּאוֹנוֹ, גְּאֹנוֹ Jes 2,10,19.*21*‖Job 37,4.

וּגְאוֹנוֹ Jes 16,6‖Jer 48,29.

גְּאוֹנָם Zeph 2,10.

בִּגְאוֹנָם Ps 59,13.

גְּאוֹנִים°] גְּאוֹנַיִךְ *pl. suff.* Ez 16,56.

גַּאֲיוֹן°] לִגְאֵיוֹנִים K. *pl.* Ps 123,4.

גֵּאוּת

elatio, res elata; decus, splendor, maiestas; superbia.

Jes 9,17.12,5.26,10.28,1.3‖Ps 93,1.

בְּגֵאוּת Ps 17,10.89,10.

גַּאֲוָה

magnificentia, superbia; *decus*, maiestas.

Ps 31,24.36,12.73,6 ‖ Prv 14,3 ‖ Job 41,6.

בְּגַאֲוָה Jes 9,8‖Ps 31,19.
גַּאֲוַת cs. Prv 29,23.
וְגַאֲוַת Jes 13,11.
בְּגַאֲוַת Ps 10,2.
גַּאֲוָתִי suff. Jes 13,3.
גַּאֲוָתֶךָ [גַּאֲוָתְךָ Dt 33,29.
גַּאֲוָתֵךְ Zeph 3,11.
גַּאֲוָתוֹ Jes 16,6.25,11‖Ps 68,35.
וְגַאֲוָתוֹ Jer 48,29.
בְּגַאֲוָתוֹ Ps 46,4.
וּבְגַאֲוָתוֹ Dt 33,26.
—conf. גֵּוָה; v. n. pr. גְּאוּאֵל—

גָּאַל I

redimere; *vindicare; pt. consanguineus, propinquus; propinquitatis iure agere: in matrimonium ducere.*

יתכן שפעל זה הוא אחד מן המירים הבי' והפי' בהוראתו הראשונה ענינו נקיון:הגאל מכבר ינקהו מן החוב, וגואל הדם בנקמתו ינקה הָרֶצַח וכו', ובהוראתו השניה לכלוך וטנוף (וביחזיק ומבטא גָּעַל); ובטעם יגאלהו דאיוב י״פ מענין גאולה וקרבות ויש כתי' יטנגן. הירונימוס קורא בויקרא כ״ה ל״ג ואשר לא יגאל, והשבעים קורין ברות ד' ב': ואם-לא תִּגְאַל.

Jes 44,23.48,20.52,9.

וְגָאַל 3 perf. Lev 25,25.
וּגְאָלוֹ suff. Jer 31,11(10).
גְּאָלָם Jes 63,9‖Ps 107,2.
גָּאַלְתָּ, גָּאַלְתְּ 2 perf. Ex 15,13‖Ps 74,2.77,16‖Thr 3,58.
וְגָאַלְתִּי 1 perf. Ex 6,6.
גְּאַלְתִּיךָ suff. Jes 43,1.44,22.
וּגְאַלְתִּיךְ Ruth 3,13.
גֹּאֵל, גּוֹאֵל pt. Lev 25,26‖Nu 5,8. 35,19.21.24.25.27[2] ‖ Dt 19,6.12‖Jos 20,5.9‖2S 14,11‖Jes 49,7.59,20‖Ruth 3,9.12[2].4,14.
הַגֹּאֵל, הַגּוֹאֵל Gn 48,16‖Ps 103,4‖Ruth 4,1.6.8.
לַגֹּאֵל Ruth 4,3.
מִגֹּאֵל Nu 35,12‖Jos 20,3.
גֹּאֲלִי suff. Job 19,25.
וְגֹאֲלִי Ps 19,15.
גֹּאֲלֵנוּ Jes 47,4.63,16.
גֹּאֲלֵךְ, גֹּאַלְךָ Jes 44,24.48,17.
גֹּאֲלֵךְ Jes 54,8.
וְגֹאֲלֵךְ Jes 41,14. *54,5.* 49,26. *60,16.*
גֹּאַלְכֶם Jer 43,14.
גֹּאֲלוֹ Lev 25,25.
וְגֹאֲלוֹ Jes 44,6.
גֹּאֲלָם Jer 50,34 ‖ Ps 78,35 ‖ Prv 23,11.
גֹּאֲלִים] מִגֹּאֲלֵנוּ pl. suff. Ruth 2,20.
וְגֹאֲלָיו 1R 16,11.
גָּאוּל] גְּאוּלִים pl. pass. Jes 35,9.51,10.
גְּאוּלֵי cs. Jes 62,12‖Ps 107,2.
גְּאוּלַי suff. (?) Jes 63,4.
גָּאֹל infin. abs. Lev 27,13.19.31.
לִגְאוֹל (לִגְאָל־ Q.) cs. Ruth 4,4.6[2].
לְגָאֳלֵךְ suff. Ruth 3,13.
גְּאַל, גְּאָל imper. Ruth 4,4.6.
וּגְאָלֵנִי suff. Ps 119,154.
גְּאָלָהּ Ps 69,19.
אֶגְאַל] אֶגְאָל 1 impf. Ruth 4,4.
אֶגְאָלֵם suff. Hos 13,14.
תִּגְאַל 2 impf. Ruth 4,4.
יִגְאַל, יִגְאָל 3 impf. Lev 25,33. 15.27,19.20.31 ‖ Ps 72,14 ‖ Ruth 3,13.4,4.
יִגְאָלֵךְ suff. Mich 4,10‖Ruth 3,13.
יִגְאָלֶנּוּ Lev 25,48.49[2].
יִגְאָלֶנָּה Lev 27,13.
וַיִּגְאָלֵם Ps 106,10.
יִגְאָלֻהוּ? 3 pl. suff. Job 3,5.
נִגְאַל] וְנִגְאַל Ni 3 perf. suff. Lev 25,49.
יִגָּאֵל 3 impf. Lev 25,30.54.27,20.27.28.33.
תִּגָּאֵלוּ] תִּגָּאֵלוּ 2 pl. Jes 52,3.

גְּאֻלָּה

redemptio, *ius redemptionis; ager fundusque propinquitatis iure redimendus; pretium redemptionis;* propinquitas.

השבעים קורין ביחזקאל י״א ט״ו: אנשי גָלוּתֶךָ.

Lev 25,24.31.*48.*

הַגְּאֻלָּה Jer 32,7.8‖Ruth 4,7.
גְּאֻלַּת cs. Lev 25,32.
גְּאֻלָּתִי suff. Ruth 4,6.
גְּאֻלָּתְךָ] גְּאֻלָּתֶךָ Ez 11,15.
גְּאֻלָּתוֹ Lev 25,26.29.51.52.

גְּאוּלִים] גְּאוּלַי suff. (?)

redemptio, liberatio.

שם ע״מ נעורים, ולד״ק כמו וקרע לו חלוני.

Jes 63,4.

—v. n. pr. יִגְאָל—

יִגְאָלֻהוּ (?) 3 impf. suff.

גָּאַל] II

inquinare, polluere, contaminare.

Job 3,5.

נִגְאַל] נִגְאָלָה Ni. pt. Zeph 3,1.
גֵּאַל] גֵּאַלְנוּךָ Pi. 1 perf. pl. suff. Mal 1,7.
גֹּאַל] מְגֹאָל Pu. pt. Mal 1,7.12.
יְגֹאַל] וַיְגֹאֲלוּ 3 impf. pl. Esr 2,62‖Noh 7,64.
נְגֹאַל] נְגֹאֲלוּ Ni.-Pu. 3 perf. pl. Jes 59,3‖Thr 4,14.
אֶגְאָלְתִּי (= הִגְאַלְתִּי) Hi. 1 perf. Jes 63,3.
הִתְגָּאֵל] יִתְגָּאַל, אֶ Hithp. 3 impf. Dan 1,8[2].

גֹּאַל] גָּאֳלֵי pl. cs.

inquinatio, contaminatio.

Neh 13,29.

גֶּבֶא] מִגֶּבֶא

vas aquarium, cisterna; *lacuna.*

בקיע וחריץ בקרקע לכנוס מים.

Jes 30,14.

גְּבָאִים] וּגְבָאָיו pl. suff. Ez 47,11.

—conf. גֵּב II—

גבב] גַּב, גַּב

dorsum animalium, arae clipei;

propugnaculum, arx; domus fornicata; orbis, *curvatura rotarum;* supercilium.

מענין גַּבָּה וגבנונית.

Ez 16,24.43,13.

גַּבִּי *suff.* Ps 129,3.

גַּבֵּךְ Ez 16,31.39.

גַּבִּים] גַּבֵּי *I. pl. cs.* Job 15,26.

לְגַבֵּי־ Job 13,12.

גַּבֵּיכֶם *suff.* Job 13,12.

וְגַבֵּיהֶם, וְגַבֵּהֶם 1R 7,33 ‖ Ez 10, 12.

וְגַבֵּיהֶן Ez 1,18.

גַּבֹּת *II. pl.* Lev 14,9.

וְגַבֹּתָם *suff.* Ez 1,18.

v. ch. et n. pr.; conf. גִּבֵּן etc.

I גֵּב] גֵּבִים *pl.*

asser, tabula.

נסרים; לדעת רש״י לְבֵנִים חלולים, והם כחצי עגול (משרש גוב), ולרד״ק שרשו גָּבַב, ושעורו גַּבִּים (וואָלבונגען).

1R 6,9.

II גֵּב] גֵּבִים *pl.*

cisterna.

אח לְגֶבֶא ולגוב האריות.

2R 3,16[2] ‖ Jer 14,3.

——v. ch. גֹּב et n. pr.——

III גֵּב] גֵּבִים *pl.*

locusta.

להראב״ע והרד״ק אַרְבֶּה כתרגומו (ע׳ יואל ב׳, ט׳), ומקביל אל חָסִיל; ולרש״י כמו גבים השני (כקול נהם מים הנאספים ונופלים בגבים בנהם), וכן דרשו חז״ל מה הגבים הללו מעלין את האדם מטֻמאה לטהרה וכו׳. ע׳ הערה למלת גֵּב.

Jes 33,4.

—— conf. גּוֹב ——

גּבים K. (2R 25,12) v. יָגֵב

גָּבַהּ

altum, elatum esse; animi magnitudine esse; superbum esse; crescere; gloriari aliqua re.

הוראתו ידועה וברורה.

Ez 28,2.17 ‖ Ps 131,1 ‖ 2Ch 26, 16.32,35.

וְגָבַהּ Jes 52,13.

גָּבְהָא (= גָּבְהָה) *3 f.* Ez 31,5.

גָּבַהְתָּ *2 perf.* Ez 31,10.

גָּבְהוּ *3 pl.* Jes 3,16.55,9[2] ‖ Job 35,5.

גְּבֹהַּ *infin. cs.* 1S 16,7.

כִּגְבֹהַּ Ps 103,11.

לְגָבְהָה Zeph 3,11.

יִגְבַּהּ *3 impf.* Prv 18,12.

וַיִּגְבַּהּ 1S 10,23 ‖ Jes 5,16 ‖ Ez 28, 5 ‖ 2Ch 17,6.

וַתִּגְבַּהּ *f.* Ez 19,11.

תִּגְבְּהוּ] תִּגְבָּהוּ *2 pl.* Jer 13,15.

יִגְבְּהוּ *3 pl.* Ez 31,14.

וַיִּגְבְּהוּ] וַיִּגְבָּהוּ Job 36,7.

וַתִּגְבְּהֶינָה *f.* Ez 16,50.

הִגְבַּהְתִּי] הִגְבַּהְתִּי *Hi. 1 perf.* Ez 17,24.

מַגְבִּיהַּ *pt.* Prv 17,19.

הַמַּגְבִּיהִי Ps 113,5.

הַגְבֵּהַּ *inf. abs.* Jes 7,11 ‖ Ez 21, 31.

תַּגְבִּיהַּ *2 impf.* Jer 49,16 ‖ Ob 4.

יַגְבִּיהַּ *3 impf.* Job 39,27.

וַיַּגְבִּיהֶהָ *suff.* 2Ch 33,14.

יַגְבִּיהוּ *3 pl.* Job 5,7.

גָּבֹהַּ

altus, magnus, ingens; superbus.

1S 9,2 ‖ Jes 2,15.30,25.40,9.57,7 ‖ Jer 3,6 ‖ Ez 17,22.24.40,2.41,22 ‖ Job 41,26 ‖ Eccl 5,7 ‖ Esth 5,14. 7,9.

וְגָבֹהַּ Ps 138,6.

וְהַגָּבֹהַּ Ez 21,31.

מִגָּבֹהַּ Eccl 12,5.

גְּבַהּ־ *cs.* Ps 101,5 ‖ Prv 16,5.

וּגְבַהּ Ez 31,3.

מִגְּבַהּ Eccl 7,8.

גְּבֹהִים *pl.* Jes 5,15.

וּגְבֹהִים Eccl 5,7.

הַגְּבֹהִים Gn 7,19 ‖ Jer 51,58 ‖ Ps 104,18.

וְהַגְּבֹהִים Jes 10,33.

גְּבֹהָה *f. sg.* Dt 3,5 ‖ 1S 2,3 ‖ 1R 14,23 ‖ 2R 17,10 ‖ Jer 2,20 ‖ Dan 8,3.

וְהַגְּבֹהָה Dan 8,3.

גְּבֹהוֹת *pl.* Dan 8,3,

הַגְּבֹהוֹת, הַגְּבֹהֹת Dt 28,52 ‖ Jer 17,2 ‖ Zeph 1,16.

גֹּבַהּ

altitudo; maiestas, magnificentia; superbia.

Ez 41,8 ‖ Prv 16,18 ‖ Job 22,12.

וְגֹבַהּ Ez 1,18.40,42.

וָגֹבַהּ Job 40,10.

וְהַגֹּבַהּ 2Ch 3,4.

בְּגֹבַהּ 2Ch 32,26.

כְּגֹבַהּ Am 2,9 ‖ Ps 10,4.

גָּבְהוֹ *suff.* 1S 17,4 ‖ Jer 48,29 ‖ Am 2,9.

בְּגָבְהוֹ Ez 19,11.31,10.

בְּגָבְהָם Ez 31,14.

גָּבְהֵי *pl. cs.* Job 11,8.

גַּבְהוּת

superbia.

Jes 2,11.17.

———v. n. pr. יָגְבְּהָה———

גִּבֵּחַ

anteriore capitis parte calvus; recalvus.

ש״ת למי שנמרט שער ראשו מגבה המצח ולמעלה, והפוכו קֵרֵחַ. ובא על משקל ר״ב בעלי מ״ם חסרון: אִטֵּר, אִלֵּם, גִּבֵּן, עִוֵּר, פִּסֵּחַ, קֵרֵחַ.

Lev 13,41.

גַּבַּחַת] בְּגַבַּחַת

calvitium sincipitis; locus calvus in textura.

לחז״ל גבחת האמור בבגדים הכונה על החדשים ולרס״ג פי׳ צד הבגד העליון לצד הפנים.

Lev 13,42.

בְּגַבַּחְתּוֹ *suff.* Lev 13,42.*43.55.*

גָּבַל] גָּבְלוּ *3 perf. pl.*

terminare, determinare, adiacere; *Hi.:* terminis sepire.

פעל מן השם גְּבוּל, שעקר שרשו גב והלמ״ד למשקל, ובערבית גבל הר, לפי שההרים הם

ע״מ מַלְכוּת, עַבְדוּת; ואבן גנאח מפרשו מענין קליעה ועביתה (כהוראתו בערבית, ובארמית בלילה וערבוב), וזה טעם מעשה עֲבֹת; ויש בו נ״כ מהוראת גַּב לפי שדבר עָבוֹת ומְקֻפָּל מלא גבולים גבולים ותִלִּים תִּלִּים.

Ex 28,22.39,15.

מִגְבָּלֹת [מִגְבָּלָה] *pl.* Ex 28,14.

—— v. n. pr. ——

גְּבִינָה] וְכַגְּבִינָה

caseus, lac coagulatum.

ידוע בדרדיל, שנזרו ממנו סעל מְגֻבָּן, ונקרא כן לפי שהחלב הנגול נעשה גַּב גבוה ונקשה. בקצת נוסחאות וכגבנה חסר.

Job 10,10.

גִּבֵּן

gibbosus.

כנוי למי שגַּבּוֹ גבוה; ולר׳ דוסא (בכורות ז׳ ב׳) הוא מום בגבות העינים ובשער, והכתוב חושב שלשה מיני מומים בעין.

Lev 21,20.

גַּבְנֻנִּים *pl.* [גַּבְנֹן]

cacumina montis.

Ps 68,16.17.

—— גֶּבַע v. n. pr. ——

גִּבְעָה

collis.

ע״נ בש״ב ב׳ כ״ה: על־ראש גבעת אַמָּה, והוא שם המקום שנזכר בפסוק כ״ד.

2S 2,25‖1R 14,23‖2R 17,10‖Jes 30,25‖Jer 2,20.16,16,49,16.50,6. Ez 6,13.20,28.34,6.

וְגִבְעָה Jes 40,4.

הַגִּבְעָה Ex 17,9.10‖Jes 30,17.

גִּבְעַת *cs.* Jos 5,3‖Jes 10,32‖Jer 31,39(38)‖Cant 4,6.

גִּבְעָתִי *suff.* Ez 34,26.

גִּבְעָתָהּ Jes 31,4.

גְּבָעוֹת *pl.* Jer 13,27.17,2‖Ps 65,13.114,4.*6*.148,9 ‖ Prv 8,25 ‖ Job 15,7.

וּגְבָעוֹת Jes 40,12. 41,15. 42,15 ‖ Ps 72,3.

הַגְּבָעוֹת Dt 12,2‖2R 16,4‖ Jes 2,14.65,7‖Jer 4,24‖Hos 4,13‖ Am 9,13 ‖ Mich 6,1 ‖ Cant 2,8 ‖ 2Ch 28,4.

גְּבוּלִי *suff.* 1Ch 4,10.

בִּגְבוּלֵנוּ Mich 5,5,

גְּבוּלְךָ, גְּבֻלְךָ, ־לֶ Ex 7,27.13,7. 23,31.34,24‖Nu 20,16.17.*21,22* ‖ Dt 12,20.16,4.19,8.28,40.

גְּבוּלֵךְ Jes 54,12‖Ps 147,14.

בִּגְבֻלֶךָ [בִּגְבֻלְךָ] Ex 10,4.

גְּבוּלְכֶם, גְּבֻלְכֶם Dt 11,24‖Jos 1,4.

מִגְּבֻלְכֶם Am 6,2.

גְּבוּלוֹ, גְּבֻלוֹ Gn 23,17 ‖ Jos 17,10.18,5 ‖ 1S 6,9 ‖ Ez 43,12‖ Job 38,20.

בִּגְבֻלוֹ Nu 20,21.21,23 ‖ Jud 11,20.

גְּבוּלָהּ Jud 1,18[a] ‖ Jes 19,19 ‖ Ez 45,1.

וּגְבוּלָהּ Ez 43,13.

גְּבוּלָם Jos 13,30. 18,5. 19,11.18. 22.25.33‖Joel 4,6‖Am 1,13.6,2 ‖ Zeph 2,8‖Ps 105,31.33 ‖ 1Ch 6,51‖2Ch 11,13.

בִּגְבוּלָם 1Ch 6,39.

לִגְבוּלָם Jer 31,17(16).

גְּבוּלָן 1S 7,14.

גְּבוּלַיִךְ [גְּבוּלִים] *pl. suff.* Jer 15,13.17,3.

גְּבוּלַיִךְ [גְּבוּלָיִךְ] Ez 27,4.

בִּגְבוּלַיִךְ Jes 60,18.

גְּבוּלֶיהָ 1S 5,6‖2R 15,16.18,8.

גְּבוּלָה] גְּבֻלָתוֹ *suff.*

saeptum, saepimentum, margo etc.

Jes 28,25.

גְּבוּלֹת, גְּבוּלֹת, גְּבֻלוֹת, גְּבֻלֹת *pl.* Dt 32,8‖Jes 10,13‖Ps 74,17‖ Job 24,2.

בִּגְבֻלֹת Nu 32,33.

לִגְבוּלֹתֶיהָ, לִגְבֻלֹתֶיהָ *suff.* Nu 34,2.12‖Jos 18,20.19,49.

גַּבְלֻת

opus tortile, funiculus.

אונקלוס תרגם מלשון גְּבוּל מִתַּחְמִין, כמו מִגְבָּלוֹת, אך כל המדקדקים הסכימו שהוא שֵׁם

הגבולים הטבעיים בין הארצות, וגם ציינו בימי קדם את הגבולים ע״י גלים גבוהים לארך הגבול. ע״נ במדבר ל״ד ר׳ לִגְבוּל ת׳ וּגְבוּל תניא; השבעים קורין ביחזקאל מ״ז י״ח מִגְּבוּל ת׳ מִגְבוּל, וע״נ בתהלים ק״ה ל״ג: וישבר עץ גבולם.

Dt 19,14.

יִגְבּוֹל־ *3 impf.* Jos 18,20.

תִּגְבֹּל־ *f.* Zach 9,2.

וְהִגְבַּלְתָּ [הִגְבִּיל] *Hi. 2 perf.* Ex 19,12.

הַגְבֵּל *imper.* Ex 19,23.

גְּבוּל, גְּבֻל

terminus, limes; fines; margo.

Gn 10,19.47,21 ‖ Ex 10,14.19 ‖ Nu 20,23. 21,13.24. 22,36. 34,3.6. 7.9.35,26 ‖ Dt 2,18.3,14.16.19,3. 14.27,17 ‖ Jos 12,2.5[2].13,3.4.10. 23.26. 15,1.2.4.12.21. 16,2.3[2].5[2]. 17,7.8.18,11.19. 19,10.12.41.47 ‖ Jud 11,18.22.19,29 ‖ 1S 6,12.11, 3.7.27,1‖2S 21,5‖1R 1,3.5,1 ‖ 2R 10,32.14,25‖Jes 15,8‖Jer 5,22 ‖ Ez 11,10.11.29,10.40,12.45,7.47, 13.15.16[3].17[2].*48,1*. 48,2.3.4.5.6.7. 8.12.13.21[2].22.24.25.26.27.28[2] ‖ Hos 5,10‖Mal 1,4‖Ps 78,54.104, 9 ‖ Prv 15,25.22,28.*23,10* ‖ 1Ch 21,12‖2Ch 9,26.

וּגְבוּל, וּגְבֻל Nu 34,6‖Dt 3,16.17‖ Jos 12,4.13,11.23.27.15,5[2].12.47. 17,9.22,25 ‖ Jud 1,36 ‖ Ez 40,12. 47,17.

הַגְּבוּל, הַגְּבֻל Nu 22,36.34,4.5.8. 9.11[2].12‖ Jos 13,16.25.15,4.6[2].7[2]. 8[2].9[2].10.11[2].16,6[2].8.17,7.9. 18,12[2]. 13[2].14.15.16.19[2]. 19,14.22.29[2].34. 46‖1S 13,18‖2R 3,21‖Ez 43,20‖ Ob 7.

הַגְּבוּל K., הַגָּדוֹל Q. Jos 15,47.

וְהַגְּבוּל Ez 43,17.

בִּגְבוּל Nu 33,44‖Dt 2,4‖Jos 24,30‖Jud 2,9.11,18‖1S 7,13.10,2.

לִגְבוּל Nu 21,15. 34,10. 35,27 ‖ Mal 1,5.

מִגְּבוּל, מִגְּבֻל Nu 21,13 ‖ Ez 45,7.47,18.20.

וְהַגְּבָעוֹת Jes 54,10.55,12 ‖ Joel 4,18 ‖ Nah 1,5.

מֵהַגְּבָעוֹת Zeph 1,10.

וְלַגְּבָעוֹת Ez 6,3.*36,4.6* ‖ Hos 10,8.

מִגְּבָעוֹת Jes 2,2 ‖ Jer 3,23 ‖ Mich 4,1.

וּמִגְּבָעוֹת Nu 23,9.

גִּבְעֹת, גִּבְעוֹת *cs.* Gn 49,26 ‖ Dt 33,15 ‖ Hab 3,6.

גִּבְעוֹתֶיךָ *suff.* Ez 35,8.

————v. n. pr.————

מִגְבָּעָה] מִגְבָּעֹת *pl.*

mitra sacerdotum gregariorum.

כובע גבוהה לכהנים הדיוטים, ולכהן גדול מִצְנֶפֶת.

Ez 29,9 ‖ Lev 8,13.

וּמִגְבָּעוֹת Ex 28,40.

הַמִּגְבָּעֹת Ex 39,28.

גָּבִיעַ] הַגָּבִיעַ

calix, poculum, crater; calix florum.

כוס גדול וגבוה שממנו מוריקין לכוסות הקטנים (ע' ירמיה ל"ה ה'), ולפי שהוא רחב בתחתיתו וצר בצוארו מלמעלה נדמה כגבעה. וע' הערה למלת קֻבַּעַת.

Gn 44,2.

גְּבִיעַ *cs.* Gn 44,12.16.*17*.

גְּבִיעִי *suff.* Gn 44,2.

גְּבִיעִים, גְּבִעִים *pl.* Ex 25,33^{2}.35 34 ‖ Jer 35,5

גְּבִיעֶיהָ *suff.* Ex 25,31.*37,17*.

גִּבְעֹל

calix florum.

כן נקרא הפרח קודם שיתפתח ועליו מקֻבצים ומקֻפלים כדמות גביע, והלמ"ד למשקל או להקטין.

Ex 9,31.

גָּבַר

valere, praevalere, invalescere; *Pi.* fortem, robustum facere; *Hithp.* fortem se praebere; superbire.

הוראתו ידועה, ונרדף אל גבה (תהלים ק"נ י"א).

Ps 103,11.117,2 ‖ Thr 1,16 ‖ 1Ch 5,2.

וְגָבַר Ex 17,11^{2}.

גָּבְרוּ, גָּבֵרוּ *3 pl.* Gn 7,19.20.49, 26 ‖ 2S 1,23.11,23 ‖ Jer 9,2 ‖ Ps 65, 4 ‖ Job 21,7.

יִגְבַּר־ *3 impf.* 1S 2,9.

וַיִּגְבְּרוּ *3 pl.* Gn 7,18.24.

גִּבֵּר] וְגִבַּרְתִּי *Pi. 1 perf.* Zach 10,6.

וְגִבַּרְתִּים *suff.* Zach 10,12.

יְגַבֵּר *3 impf.* Eccl 10,10.

וְהִגְבִּיר *Hi. 3 perf.* Dan 9,27.

נַגְבִּיר *1 pl. impf.* Ps 12,5.

בָּ] יִתְגַּבָּר *Hithp. 3 impf.* Jes 42,13 ‖ Job 15,25.

יִתְגַּבְּרוּ] יִתְגַּבָּרוּ *3 pl.* Job 26, 9.

גֶּבֶר, גָּבֶר

vir, mas, maritus, homo; quivis; *miles.*

היחיד (חוץ מן הראשון) יבוא רק בדבור המליצי.

Dt 22,5^{2} ‖ Jud 5,30 ‖ Jes 22,17 ‖ Jer 22,30.30,6.31,22(21) ‖ Joel 2, 8 ‖ Mich 2,2 ‖ Hab 2,5 ‖ Zach 13, 7 ‖ Ps 37,23.89,49.128,4 ‖ Prv 6, 34. 20,24. 24,5. 28,3.21. 29,5. 30, 19 ‖ Job 3,3.4,17.10,5.14,14.22,2. 33,29.34,7.9 ‖ Thr 3,35.39 ‖ Dan 8,15.

וְגָבֶר Job 14,10.34,34.

הַגָּבֶר Nu 24,3.*15* ‖ 2S 23,1 ‖ Jer 17,5.7 ‖ Ps 34,9.40,5.52,9.94,12. 127,5 ‖ Prv 30,1 ‖ Thr 3,1.

כְּגֶבֶר Ps 88,5 ‖ Job 38,3.*40,7*.

וּכְגֶבֶר Jer 23,9.

לְגֶבֶר Job 3,23.16,21.

לַגֶּבֶר Thr 3,27.

מִגֶּבֶר Job 33,17.

גְּבַר *cs.*(?) Ps 18,26.

גְּבָרִים *pl.* Jer 41,16.

הַגְּבָרִים Ex 10,11.12,37 ‖ Jer 43, 6.44,20 ‖ 1Ch 24,4.26,12.

לַגְּבָרִים Jos 7,14.17.18.

לִגְבָרִים 1Ch 23,3.

גְּבִיר

dominus.

[…]ים קורין במ"א י"א י"ט הַגְּבִירָה ת' הַגְּבִירָה (תאר הכבוד לאם המלך).

Gn 27,29.37.

גְּבִירָה] הַגְּבִירָה *f.* 1R 11,17 ‖ 2R 10,13.

וְהַגְּבִירָה Jer 29,2.

מִגְּבִירָה 1R 15,13 ‖ 2Ch 15,16.

וְלַגְּבִירָה Jer 13,18.

גְּבֶרֶת, גְּבֶרֶת Jes 47,5.7.

גְּבִרְתִּי *suff.* Gn 16,8.

גְּבִרְתֵּךְ Gn 16,9.

גְּבִרְתָּהּ Gn 16,4 ‖ 2R 5,3 ‖ Ps 123, 2 ‖ Prv 30,23.

כַּגְּבִרְתָּהּ Jes 24,2.

גִּבּוֹר, גִּבֹּר

fortis, validus, strenuus; dux praefectus militaris; superbus. *tyrannus.*

[…]אתי ידועה; גבור דש"ב כ"ב כ"ו כמו גָּבֶר, והברו בתהלים בא בתמונה הארמית.

Gn 10,8.9^{2} ‖ Jud 6,12.11,1 ‖ 1S 9, 1.14,52 ‖ 2S 17,10.22,26 ‖ 1R 11 28 ‖ 2R 5,1 ‖ Jes 3,2.9,5.10,21.4 25 ‖ Jer 46,12 ‖ Ez 39,20 ‖ Joel 4, 10 ‖ Zeph 1,14.3,17 ‖ Zach 9,13 Ps 24,8. 33,16. 45,4. 89,20. 112,2. 120,4.127,4 ‖ Prv 30,30 ‖ Ruth 2, 1 ‖ Dan 11,3 ‖ 1Ch 1,10.12,4.28 (29).27,6.28,1 ‖ 2Ch 13,3.17,16. 17.25,6.28,7.32,21.

וְגִבּוֹר 1S 16,18 ‖ Am 2,14 ‖ Ps 24 8.

הַגִּבּוֹר, הַגִּבֹּר Dt 10,17 ‖ Jer 9,2[…] 32,18.46,6 ‖ Ps 52,3 ‖ Neh 9,32.

בְּגִבּוֹר Jer 46,12.

כְּגִבּוֹר Jes 42,13 ‖ Jer 14,9.20,11. 50,9 ‖ Zach 10,7 ‖ Ps 19,6.78,65 Job 16,14.

כַּגִּבּוֹר Jes 42,13.

מִגִּבּוֹר Jes 49,24 ‖ Prv 16,32.

גִּבּוֹרָם *suff.* 1S 17,51.

גִּבּוֹרִים, גִּבֹּרִים *pl.* Jos 10,2 ‖ 1S 2,4 ‖ 2S 1,19.*27*.21.22.25.17,8.2[…]

בערבית. ובדרז"ל בענין אסיפה (כעין קָבַץ בהִזוּק המבטא).

Job 28,18.

cnf. אַלְגָּבִישׁ; v. n. pr. מַגְבִּישׁ.

גָּג

tectum domus; superficies altaris.

לד"ק הוא כעין גָּנַן והגון נבלעת.

Ps 102,8‖Prv 21,9.25,24.

הַגָּג Jos 2,6.8 ‖ Jud 16,27 ‖ 1S 9,25.26‖2S 11,2.16,22‖2R 23,12.

הַגָּגָה Jos 2,6‖1S 9,26.

גַּג *cs.* Jud 9,51‖2S 11,2.18,24.

מִגָּג Ez 40,13.

לְגַגֶּךָ [גַּגְּךָ *suff.* Dt 22,8.

גַּגּוֹ Ex 30,3.*37,26*‖Neh 8,16.

לְגַגּוֹ Ez 40,13.

גַּגּוֹת *pl.* 2R 19,26 ‖ Jes 37,27 ‖ Jer 48,38‖Ps 129,6.

הַגַּגּוֹת Zeph 1,5.

לַגַּגּוֹת Jes 22,1.

גַּגּוֹתֶיהָ *suff.* Jes 15,3.

גַּגּוֹתֵיהֶם, גַּגֹּתֵיהֶם Jer 19,13.32,29.

גַּד I

coriandrum.

הוא הנזכר במן.

Ex 16,31‖Nu 11,7.

גַּד] II (בָּא גָד K., בְּגָד Q.) גָּד

fortuna dea.

לפי הקרי, וגד הוא המזל החותך והגודר חלק איש ואיש לפי אמונת הקדמונים, ומזה השם בַּעַל גָּד. יש קורין גם בְּאָשְׁרִי בָּא אָשְׁרִי.

Gn 30,11.

לַגַּד Jes 65,11.

———v. n. pr.———

גָּדַד

urgere, instare, invadere; incidere, secare; *Hithp.* condensare se, confluere; incidere se, incisiones sibi in cute facere.

לד"ק שרש גָּדַד לחוד ושרש גוד לחוד, אך נראה יותר כדעת הרד"ק שכלם גָּדַד. עיקר הוראתו כבארמית תכמו גְּזַז, גָּדַע וגָזַר; ואגודת אנשים, חלק ידוע (סעקציאָן) מן המחנה נקרא

וְלִגְבוּרָה Jes 28,6.

מִגְּבוּרָה Eccl 9,16.

בִּגְבוּרַת *cs.* Ps 147,10.

גְּבוּרָתִי, גְּבֻרָתִי *suff.* Jes 33,13‖ Jer 16,21.

גְּבוּרָתֶךָ [גְּבוּרָתְךָ Ps 21,14. 71,18.80,3.

וּגְבוּרָתְךָ Ps 145,11.

וּגְבוּרָתֵךְ Jes 3,25.

וּבִגְבוּרָתְךָ Ps 54,3.

גְּבוּרַתְכֶם Jes 30,15.

גְּבוּרָתוֹ Jud 8,21 ‖ 1R 15,23 ‖ 2R 10,34.20,20 ‖ Ps 106,8 ‖ Job 26,14.

וּגְבוּרָתוֹ 1R 16,5.27.*22,46* ‖ 2R 13,8.*12.14,28*.14,15 ‖ Esth 10,2 ‖ 1Ch 29,30.

בִּגְבוּרָתוֹ, בִּגְבֻרָתוֹ

להבחור בס' הזכרתות דשופטים מלא ודתהלים חסר, בהיפוך מן המסורה!

Jud 5,31‖Jer 9,22‖Ps 66,7.

גְּבוּרָתָם Jer 49,35.51,30‖Mich 7,16.

וּגְבוּרָתָם Jer 23,10.

בִּגְבוּרָתָם Ez 32,29.

מִגְּבוּרָתָם

הגימ"ל רפויה ע"פ המסורה.

Ez 32,30.

גְּבוּרוֹת *pl.* Ps 106,12‖Job 41,4.

בִּגְבוּרוֹת, בִּגְבֻרוֹת, בִּגְבוּרֹת Ps 20,7.71,16.90,10.

וּגְבוּרֹתֶיךָ, וּגְבוּרֹתֶךָ *suff.* Jes 63,15‖Ps 145,4.

וְכִגְבוּרֹתֶךָ Dt 3,24.

גְּבוּרֹתָיו, גְּבוּרֹתָו Ps 145,12‖Job 26,14.

בִּגְבוּרֹתָיו Ps 150,2.

———v. ch. et n. pr.———

גָּבִישׁ] וְגָבִישׁ

glacies, crystallum.

אבן טובה ותרגומו בירולין והיא היא אַלְגָּבִישׁ, הנאמר על אבני הברד; ולד"ק נקראים כן ע"ש ההתכוצות והקפאה כהוראת השרש

9‖2R 24,16‖Jes 5,22‖Jer 5,16.48,14 ‖ Ez 32,12.21.27².39,18 ‖ Prv 21,22‖Cant 3,7.

הַגִּבּוֹרִים, הַגִּבֹּרִים Gn 6,4 ‖ 2S 10,7.16,6.20,7.23,8.9.16.17.22 ‖ 1R 1,10 ‖ Jer 46,9 ‖ Joel 4,9 ‖ Cant 4,4 ‖ Esr 7,28 ‖ Neh 3,16 ‖ 1Ch 11,10.11.12.19.24.19,8.

וְהַגִּבּוֹרִים, וְהַגִּבֹּרִים 1R 1,8 ‖ 1Ch 28,1.29,24.

בַּגִּבּוֹרִים Jud 5,13.23‖Am 2,16‖ 1Ch 12,1.

כְּגִבּוֹרִים, כְּגִבֹּרִים Joel 2,7‖Zach 10,5.

לַגִּבּוֹרִים Eccl 9,11.

גִּבּוֹרֵי, גִּבֹּרֵי *cs.* Jos 1,14.6,2.8,3.10,7‖2R 15,20.24,14‖Jes 21,17‖ Jer 48,41.49,22.51,30 ‖ Ps 103,20‖Neh 11,14 ‖ 1Ch 5,24.*8,40*.7,2.5.7.9.11.40. 9,13.26. 12,8(9).21(22).25(26).30(31).26,6.31 ‖ 2Ch 13,3.14,7.17,13.14.

וְגִבּוֹרֵי 1Ch 11,26.

לְגִבּוֹרֵי 2Ch 26,12.

מִגִּבֹּרֵי Cant 3,7.

גִּבּוֹרַי *suff.* Jes 13,3.

גִּבּוֹרֶיךָ Hos 10,13‖Joel 4,11‖Ob 9.

גִּבּוֹרָיו Jer 26,21.

וְגִבֹּרָיו 2Ch 32,3.

גִּבּוֹרֵהוּ (al. גִּבֹּרֵיהוּ) Nah 2,4.

גִּבּוֹרֶיהָ Jer 50,36.51,56.

וְגִבּוֹרֶיהָ Jer 51,57.

וְגִבּוֹרֵיהֶם Jer 56,5.

גְּבוּרָה

robur, fortitudo, virtus bellica; potentia; victoria.

Ex 32,18 ‖ Ps 89,14 ‖ Prv 8,14 ‖ Job 39,19.

וּגְבוּרָה 2R 18,20‖Jes 11,2.36,5‖ Mich 3,8 ‖ Job 12,13 ‖ 1Ch 29,12‖2Ch 20,5.

וְהַגְּבוּרָה 1Ch 29,11.

בִּגְבוּרָה Jer 10,6 ‖ Ps 65,7 ‖Eccl 10,17.

גְּדוּד, ומזה דפעל. השבעים קורין בירמיה ה׳ ז׳ יִתְגּוֹרָרוּ; בחבקוק ג׳ ט״ז יש בקצת נוסחאות יְגוּדֶנּוּ. לפי המסורה יגדנו ב׳ חסרים.

יָגֻד 3 *impf.* Gn 49,19.

יְגוּדֶנּוּ, יְגֻדֶנּוּ *suff.* Gn 49,19 ‖ Hab 3,16.

יָגוֹדּוּ 3 *pl.* Ps 94,21.

הִתְגּוֹדֵד] וּמִתְגֹּדְדִים *Hith.pt.pl.* Jer 41,5.

יִתְגֹּדַד 3 *impf.* Jer 16,6.

תִּתְגּוֹדְדִי, תִּתְגֹּדֲדִי 2 *f.* Jer 47,5 ‖ Mich 4,14.

יִתְגּוֹדְדוּ] יִתְגּוֹדָדוּ 3 *pl.* Jer 5,7.

וַיִּתְגֹּדְדוּ 1R 18,28.

תִּתְגֹּדְדוּ 2 *pl.* Dt 14,1.

גְּדוּד

turma, agmen militum, acies; incisio cutis, agri (sulcus).

כבר בארנוהו לעיל, וטעם גדודיה (תהלים ס״ה י״א) ערוגותיה, ויפה אמר הרד״ק שהגבוה נקרא תֶּלֶם והחרישה שהיא העמוק גְּדוּד. י״ג בש״ב כ״ב ל׳ ובתהלים י״ח ל׳ אָרֻץ גְּדוּר; השבעים קורין בהושע ו׳ ט׳ גְּדוּדִים (פיראטען) ת׳ גרודים.

Gn 49,19 ‖ 2S 22,30 ‖ 1R 11,24 ‖ Jer 18,22 ‖ Hos 7,1 ‖ Ps 18,30.

הַגְּדוּד 1S 30,8.15[2].23 ‖ 2R 13,21 ‖ 1Ch 12,18(19).21(22) ‖ 2Ch 22,1. 25,13.

לְהַגְּדוּד 2Ch 25,10.

מֵהַגְּדוּד 2S 3,22.

בַּגְּדוּד Job 29,25.

לִגְדוּד 2Ch 25,9.26,11.

גְּדוּדִים *pl.*

להבחור האי דמ״ב חסר ו׳, ולא ידעתי מנא ליה.

2S 4,2 ‖ 2R 5,2 ‖ Hos 6,9.

גְּדוּדֵי *cs.* 2R 6,23.24,2[4] ‖ 1Ch 7,4.

וּגְדוּדֵי 2R 13,20.

גְּדוּדָיו *suff.* Job 19,12.

לִגְדוּדָיו Job 25,3.

גְּדוּדֶהָ (= גְּדוּדֶיהָ) Ps 65,11.

גְּדֻדָה] גְּדֻדֹת *pl.* Jer 48,37.

——v. chald. et n. pr.——

גָּדָה?] גְּדוֹתָיו *pl. suff.*

litus.

שפת הנהר (ובדרז״ל נודא), ויתכן שהכוונה על חריצים ובקיעים, כעין תעלות שעל צדי הנהר.

Jos 3,15.4,18 ‖ Jes 8,7.

גִּדְיָה] גִּדְיֹתָיו K., גְּדוֹתָיו Q. *pl. suff.* 1Ch 12,15(16).

גְּדִי

hoedus.

יתכן שיש בהוראתו מול כטעם עשתרות צאנך.

Gn 38,17.20 ‖ Ex 23,19.*34,26* ‖ Dt 14,21 ‖ Jud 6,19.13,15.19 ‖ Jes 11,6.

וּגְדִי 1S 16,20.

הַגְּדִי Gn 38,23 ‖ Jud 14,6.

בִּגְדִי Jud 15,1.

גְּדָיִים *pl.* 1S 10,3

גְּדָיֵי *cs.* Gn 27,9.16.

גְּדִיָּה] גְּדִיֹּתַיִךְ *pl. suff.* Cant 1,8.

——v. n. pr.——

גָּדַל

adolescere, crescere, magnum fieri; magni aestimari; educare; *Hithp.* praeclarum se praebere; superbe agere.

הוראתו ידועה, ובא בהשאל על התפארת והיקר כדרך ההשאל מן כָּבֵד, וכנהוג בכל הלשונות.

Gn 26,13.38,14 ‖ Job 2,13.

גָּדַל] גְּדֵלַנִי 3 *perf. suff.* Job 31,18.

גָּדְלָה 3 *perf. f.* Gn 19,13 ‖ 1S 26,24 ‖ Esr 9,6.

גָּדַלְתָּ 2 *perf.* 2S 7,22 ‖ Ps 104,1.

וְגָדַלְתִּי 1 *perf.* Eccl 2,9.

גָּדְלוּ 3 *pl.* 1R 12,8.*10* ‖ Jer 5,27 ‖ Ps 92,6 ‖ 2Ch 10,8.*10*.

וְגָדֵל *pt.* Gn 26,13 ‖ 1S 2,26 ‖ 2Ch 17,12.

וְגָדוֹל *infin. abs.* 2S 5,10 ‖ Esth 9,4 ‖ 1Ch 11,9.

אֶגְדַּל 1 *impf.* Gn 41,40.

וַתִּגְדְּלִי 2 *impf. f.* Ez 16,7.

יִגְדַּל, יִגְדָּל 3 *impf.* Gn 38,11. 48,19[2] ‖ Nu 14,17 ‖ Mich 5,3 ‖ Zach 12,11 ‖ Mal 1,5 ‖ Ps 35,27. 40,17.70,5.

וְיִגְדַּל 2S 7,26 ‖ 1Ch 17,24.

וַיִּגְדַּל, וַיִּגְדָּל Gn 21,8.20.24,35. 26,13 ‖ Ex 2,10.11 ‖ Jud 13,24 ‖ 1S 2,21.3,19 ‖ 1R 10,23 ‖ 2R 4,18 ‖ Thr 4,6 ‖ 2Ch 9,22.

תִּגְדַּל 3 *impf. f.* 1S 26,24 ‖ Zach 12,7.

וַתִּגְדַּל 2S 12,3 ‖ Dan 8,9.10.

יִגְדְּלוּ] יִגְדָּלוּ 3 *pl.* Ruth 1,13.

וַיִּגְדְּלוּ Gn 25,27 ‖ Jud 11,2.

גִּדַּל, גִּדֵּל *Pi. perf.* Jos 4,14 ‖ Jes 49,21 ‖ Esth 3,1.

גִּדְּלוֹ *suff.* Esth 5,11.10,2.

גִּדְּלָה] גִּדֵּלָה 3 *perf. f.* Jes 51,18.

גִּדַּלְתִּי 1 *perf.* Jes 1,2.23,4.

גִּדַּלְתּוֹ 2 *perf. suff.* Jon 4,10.

גִּדְּלוּ] גִּדְּלוּהוּ 3 *pl. suff.* Ez 31,4.

מְגַדֵּל] מְגַדְּלִים *pt. pl.* 2R 10,6.

גַּדֵּל *inf. abs.* Nu 6,5.

לְגַדֵּל *cs.* 1Ch 29,12.

גַּדֶּלְךָ *suff.* Jos 3,7.

וּלְגַדְּלָם Dan 1,5.

גַּדְּלוּ *imper. pl.* Ps 34,4.

וַאֲגַדֵּל] וַאֲגַדְּלָה 1 *impf.* Gn 12,2.

וַאֲגַדְּלֶנּוּ *suff.* Ps 69,31.

תְגַדְּלֶנּוּ 2 *impf. suff.* Job 7,17.

יְגַדֵּל 3 *impf.* Jes 44,14.

וִיגַדֵּל 1R 1,37.47.

וַיְגַדֵּל 1Ch 29,25.

וַיְגַדְּלֵהוּ *suff.* 2Ch 1,1.

יְגַדְּלוּ 3 *pl.* Hos 9,12.

גֻּדַּל] מְגֻדָּלִים *Pu. pt. pl.* Ps 144,12.

הִגְדִּיל, הִגְדַּל *Hi. 3 perf.* 1S 12,24.20,41 ‖ Jes 28,29 ‖ Jer 48,26.42 ‖ Joel 2,20.21 ‖ Ps 41,10.55,13.126,2.3 ‖ Thr 1,9 ‖ Dan 8,8.11.

וְהִגְדִּיל Dan 8,4.

הִגְדַּלְתָּ *2 perf.* Jes 9,2‖Ps 138, 2.

הִגְדַּלְתִּי *1 perf.* Eccl 1,16.2,4.

הִגְדִּילוּ *3 pl.* Ps 38,17.

מַגְדִּיל, מַגְדֵּל K. (מִגְדּוֹל Q.) *pt.* 2S 22,51‖Ps 18,51.

הַמַּגְדִּילִים *pl.* Ps 35,26.

לְהַגְדִּיל *inf. cs.* 1Ch 22,5(4).

וּלְהַגְדִּיל Am 8,5.

אַגְדִּיל *1 impf.* Ez 24,9.

תַּגְדֵּל *2 impf.* Ob 12.

וַתַּגְדֵּל Gn 19,19.

יַגְדִּיל *3 impf.* Jes 42,21‖Dan 8, 25.

תַּגְדִּילוּ *2 pl.* Job 19,5.

וַתַּגְדִּילוּ Ez 35,13.

וַיַּגְדִּילוּ, וַיַּגְדִּלוּ *3 pl.* Zeph 2,8. 10.

וְהִתְגַּדִּלְתִּי [הִתְגַּדֵּל *Hithp.* 1 *perf.* Ez 38,23.

יִתְגַּדֵּל, יִתְגַּדֵּל *3 impf.* Jes 10, 15‖Dan 11,37.

וְיִתְגַּדֵּל Dan 11,36.

גָּדֵל] גְּדְלֵי *pl. cs.*

magnus.

Ez 16,26.

גָּדוֹל

magnus, gravis; natu maior; potens, nobilis, dives, superbus.

Gn 4,*13*.12,2.15,14.17,20.18,18. 19,11.*21*,8.18.29,7.39,9.14.41,29. 46,3.*50*,10‖Ex 11,3.18,11.32,10. 11‖Lev 19,15‖Nu 14,12‖Dt 1, 28.2,10.*21*.4,7.8.5,19.7,21.9,2.26, 5.8.29,27‖Jos 7,26.*8*,*29*.17,17. 22,10‖Jud 16,5.6.*15*.23.21,2‖1S 5,9.*30*,*2*.7,10.17,25.20,2.22,15. 25,2.28,12‖2S 7,9.13,26.15,23. 18,17.19,5.33‖1R 3,6.8,55.65.10, 18.18,27.28.45.22,31‖2R 3,27.5, 1.13.6,25.7,6.10,19.17,36.18,28. 20,3.23,2.25,9.26‖Jes 8,1.9,1.12, 6.27,13.29,6.34,6.36,13.38,3.56, 12‖Jer 4,6.*6*,*1*.6,22.8,10.*42*,*1*.*44*, *12*.10,6.22.14,17.21,5.6.25,32.30, 7.31,8(7).32,21.37.36,7.42,8.44, 15.48,3.50,22.41.51,54.55‖Ez 1, 4.3,12.13.8,18.9,1.9.11,13.17,7. 17.37,10.38,13.15.19.39,17‖Hos 2,2‖Joel 2,11‖Jon 1,4.2,1‖Zeph 1,10‖Hag 2,9‖Zach 1,15.7,12‖Mal 1,11².14‖Ps 21,6.47,3.48,2. 57,11.76,2.77,14.86,10.13.95,3². 96,4.*145*,*3*.99,2.3.104,25.108,5. 135,5.138,5.147,5‖Prv 27,14‖Job 1,3‖Thr 2,13‖Eccl 9,14‖Esth 2,18.4,3.9,4‖Dan 10,1.11,2. 13.25².28‖Esr 3,12.10,12‖Neh 9,4‖1Ch 12,22(23).16,25‖2Ch 1, 8.2,4².8.7,8.9,17.15,13.14.20,19. 32,18.

וְגָדוֹל 1S 25,36‖2S 3,38‖Jer 10, 6‖Job 3,19‖Esth 10,3.

הַגָּדוֹל, הַגָּדֹל

כל אורייתא חסרים בר מן ה׳.

Gn 1,16.10,21.15,18.27,1.15.42‖Ex 3,3.18,22‖Lev 21,10‖Nu 34, 6.7.35,25.*28*.28‖Dt 1,7.19.2,7.4, 6.32.37.8,15.9,29.10,17.11,7.29, 23.34,12‖Jos 1,4².7,9.9,1.14,15. 15,12.47.20,6.23,4‖Jud 2,7‖1S 12,16.22.17,28.19,22.30,16.19‖2S 18,17.29‖1R 2,22.3,6.8,42.20, 13.*28*‖2R 8,13.12,11.16,15.18, 19.28.22,4.*8*.*23*,*4*.23,26‖Jes 36,4. 13‖Jer 27,5.32,17.18.44,26.52, 13‖Ez 17,3.21,19.29,3.36,23.47, 10.15.19.20.48,28‖Joel 2,25.3,4‖Am 6,11‖Jon 1,12‖Zeph 1,14‖Hag 1,1.*2*,*2*.12.14.*2*,*4*‖Zach 3,1. *8*.4,7.6,11‖Mal 3,23‖Dan 9,4.10, 4.12,1‖Neh 1,5.10.3,1.*20*.*13*,*28*. 27.4,8.8,6.9,25.32‖2Ch 1,10.3,5. 6,32.18,30.34,9.

וְהַגָּדוֹל Mich 7,3‖1Ch 12,14(15).

בַּגָּדוֹל Gn 44,12.

כַּגָּדוֹל, כַּגָּדֹל Dt 1,17‖1Ch 25,8. 26,13‖2Ch 31,15.

מִגָּדוֹל 2Ch 34,30.

לְמִגָּדוֹל Esth 1,5.*20*.

גְּדוֹל, גְּדָל *cs.* Jer 32,19‖Ez 17, 3.7.

גְּדָל־ Q. Prv 19,19.

וּגְדוֹל־ K., וּגְדָל־ Q. Nah 1,3‖Ps 145,8.

בִּגְדֹל Ex 15,16.

גְּדוֹלָם *suff.* Jer 6,13.31,33.

מִגְּדוֹלָם Jon 3,5.

גְּדוֹלִים, גְּדֹלִים *pl.* Gn 12,17‖Ex 6, 6.7,4‖Dt 4,34.38.6,22.9,1.11,23‖Jos 23,9‖Jud 5,15.16‖Jes 5,9. 54,7‖Jer 16,6.25,14.*27*,*7*.50,9‖Ps 111,2.136,7.17‖Prv 18,16.25, 6‖Eccl 9,14.10,4‖Neh 12,43.

הַגְּדוֹלִים, הַגְּדֹלִים Gn 1,16.21‖Dt 29,2‖1S 17,13.14‖2S 7,9‖Jer 5,5‖Ps 115,13‖Neh 11,14‖1Ch 17,8‖2Ch 36,18.

גְּדֹלֵי *cs.* 2R 10,6.

גְּדֹלָיו *suff.* 2R 10,11.

וּגְדֹלָיו Jon 3,7.

גְּדוֹלֶיהָ Nah 3,10.

גְּדוֹלָה, גְּדֹלָה *f.* Gn 15,12.20,9. 27,33.34.29,2.47,7‖Ex 11,6.12, 30.32,21.*30*,*31*‖Nu 22,18‖Dt 7, 23.25,13.14‖Jos 6,5.20.10,2².10. 20.24,26‖Jud 11,33.15,8‖1S 2, 17.4,5.10.17.5,9.*14*,*20*.6,14.19.14, 33.19,5.8.*23*,*5*‖2S 13,15².18,7. 23,10.*12*‖1R 1,40.19,11.20,21‖2R 4,8.6,23.17,21.22,13‖Jer 11, 16.26,19.44,7‖Ez 17,9.29,18‖Jon 1,4.10.*16*.3,3.4,1.6‖Zach 1, 14.8,2².14,4‖Job 1,19‖Esth 4,1. 8,15‖Dan 9,12.10,7.11,44‖Esr 3, 11.13.9,7‖Neh 1,3.2,10.5,1.7.6,3. 8,12.17.9,37.12,43.13,5‖1Ch 11, 14.29,1.9.22‖2Ch 16,14.21,14. 28,5².30,21.26.34,21.

וּגְדוֹלָה, וּגְדֹלָה Eccl 9,13‖Neh 7,4.

הַגְּדוֹלָה, הַגְּדֹלָה Gn 10,12.29, 16.39,9‖Ex 14,31‖Dt 4,36.5,22. *18*,*16*‖Jud 15,18.21,5‖1S 4,6.6, 9.15.14,45.18,17‖2S 13,16.18,9. 20,8‖1R 3,4.7,9.12‖2R 4,38‖Jer 16,10.22,8.32,42‖Ez 16,46.23,4. 43,14‖Jon 1,2.*3*,*2*.*4*,*11*‖Dan 8,8. 21.10,8‖Esr 9,13‖Neh 13,27‖2Ch 4,9.

וְהַגְּדוֹלָה Jes 27,1.

גְּדוֹלֹת, גְּדֹלוֹת, גְּדֹלֹת *pl.* Nu 13,28 ‖ Dt 1,28.6,10.9,1.27,2.28,59 ‖ Jos 10,11.18.27.14,12 ‖ 1R 4,13.5,31.7,10 ‖ Jer 28,8.33,3.43,9.45,5 ‖ Ez 8,6².*13*.15.25,17 ‖ Ps 12,4.71,19.104,25.106,21.136,4 ‖ Job 5,9.9,10.37,5 ‖ Neh 9,18.26.12,31 ‖ 1Ch 22,8(7) ‖ 2Ch 26,15.

הַגְּדֹלוֹת, הַגְּדֹלֹת *pl.* Dt 7,19.10,21.29,3 ‖ Jos 24,17 ‖ 2R 8,4 ‖ Ez 16,61.

בִּגְדֹלוֹת Ps 131,1.

גֹּדֶל

magnitudo, magnificentia, maiestas; c. לֵבָב superbia.

Dt 32,3 ‖ Jes 10,12.

וּבְגֹדֶל Jes 9,8 ‖ Ez 31,18,

כְּגֹדֶל Nu 14,19 ‖ Ps 79,11.

גָּדְלְךָ *suff.* Dt 3,24.

בְּגָדְלֶךָ Dt 9,26 ‖ Ez 31,2.

גָּדְלוֹ Dt 5,21.11,2.

גֻּדְלוֹ Ps 150,2.

בְּגָדְלוֹ Ez 31,7.

גְּדוּלָּה] וּגְדוּלָּה

magnitudo etc., honor; magnum facinus.

Esth 6,3.

הַגְּדוּלָּה 2S 7,21.23 ‖ 1Ch 17,19.

הַגְּדֻלָּה 1Ch 29,11.

גְּדֻלַּת *cs.* Esth 10,2.

גְּדֻלָּתִי *suff.* Ps 71,21.

וּגְדֻלָּתְךָ Q. Ps 145,6.

גְּדוּלָּתוֹ Esth 1,4.

וְלִגְדֻלָּתוֹ Ps 145,3.

גְּדֻלּוֹת *pl.* 1Ch 17,21.

הַגְּדֻלּוֹת 1Ch 17,19.

מִגְדָּל

turris, castellum; altum suggestum, βῆμα, *Vulg.* gradus; lorica, cancelli.

השבעים קורין בשה"ש ה' י"ג מִגְדְּלוֹת מרקחים.

Jes 2,15.5,2.

וּמִגְדָּל Gn 11,4.

הַמִּגְדָּל Gn 11,5 ‖ Jud 8,9. 9,51.52² ‖ 2R 9,17 ‖ Neh 3,27.

וְהַמִּגְדָּל Neh 3,25.26.

מִגְדַּל *cs.* Jud 8,17.9,46,*47*.49 ‖ Ps 61,4 ‖ Prv 18,10 ‖ Neh 3,1².11.8,4.

וּמִגְדַּל Jud 9,51 ‖ Zach 14,10 ‖ Neh 12,39.

כְּמִגְדַּל Cant 4,4.7,5².

לְמִגְדַּל Neh 12,38.

מִמִּגְדַּל 2R 17,9.*18,8* ‖ Jer 31,38 (37).

מִגְדּוֹל Q. 2S 22,51.

מִמִּגְדֹּל Ez 29,10.30,6.

מִגְדָּלִים *I pl.* Jes 30,25 ‖ 2Ch 26,9.10.

וּמִגְדָּלִים 2Ch 14,6.27,4.

הַמִּגְדָּלִים Jes 33,18 ‖ 2Ch 26,15.

מִגְדָּלֶיהָ *suff.* Ez 26,4 ‖ Ps 48,13.

הַמִּגְדָּלוֹת *II pl.* 2Ch 32,5.

וּבַמִּגְדָּלוֹת 1Ch 27,25.

כַּמִּגְדָּלוֹת Cant 8,10.

מִגְדְּלוֹת *cs.* Cant 5,13.

וּמִגְדְּלֹתַיִךְ *suff.* Ez 26,9.

בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ Ez 27,11.

גְּדִיל] גְּדִלִים *pl.*

fila intorta, corallae pensiles.

פתילים שזורים ועבותות, מעשה עבות ת"א עבד גדילו, ובתלמוד מגדלת שער נשיא, שע"י השזירה הדבר נעשה עב וגדול. ולפי שאסרה תורה לגברים ולנשים להחליף בגדיהם אלו באלו נצטוו הגברים לַצִּין ולַצֵּיץ גם הכסות, וכ"ז לגדור מפני העריות, כאמור ולא תתורו וגו' (והציציות טפחו לאותו חסיד על פניו); אמנם חז"ל פטרו כסות לילה מציצית.

Dt 22,12 ‖ 1R 7,17.

v. n. pr.

גָּדַע

caedere, amputare; frangere.

אח לגדה, גזז וקצץ, ובערבית יֵאָמֵר על כריתת אברים והשחתתם, ובדרול קָטַע. בקצת ספרים ישעיה ט"ו ב' גְּרֻעָה.

Thr 2,3.

וְגָדַעְתִּי *1 perf.* 1S 2,31.

גָּדוּעַ] גְּדֻעִים *pt. pass. pl.* Jes 10,33.

וָאֶגְדַּע *1 impf.* Zach 11,10.14.

נִגְדַּע *Ni. 3 perf.* Jud 21,6 ‖ Jer 50,23.

נִגְדְּעָה *f.* Jer 48,25.

וְנִגְדְּעָה Jes 22,25.

נִגְדַּעְתָּ *2 perf.* Jes 14,12.

וְנִגְדְּעוּ *3 pl.* Ez 6,6 ‖ Am 3,14.

גִּדַּע, גִּדֵּעַ *Pi. 3 perf.* Ps 107,16 ‖ 2Ch 34,4.7.

אֲגַדֵּעַ] אֲגַדֵּעַ *1 impf.* Jes 45,2 Ps 75,11.

וַיְגַדַּע *3 impf.* 2Ch 14,2.

תְּגַדֵּעוּן] תְּגַדֵּעוּן *2 impf. pl.* Dt 7,5.12,3.

וַיְגַדְּעוּ *3 pl.* 2Ch 31,1.

גֻּדַּע, גֻּדְּעוּ] גֻּדָּעוּ *Pu. 3 perf. pl.* Jes 9,9.

v. n. pr.

גִּדֵּף] וְגִדַּפְתָּ *Pi. 2 perf.*

illudere, conviciari.

קָרוּב בערבית שריטה ודקירה, וזה טעם וְנֹקֵב שֵׁם יי'.

2R 19,22 ‖ Jes 37,23.

גִּדְּפוּ *3 pl.* 2R 19,6 ‖ Jes 37,6 ‖ Ez 20,27.

מְגַדֵּף *pt.* Nu 15,30.

וּמְגַדֵּף Ps 44,17.

גִּדּוּף] לְגִדּוּפִים *pl.*

convicia.

Jes 43,28.

וְגִדֻּפֵי *cs.* Zeph 2,8.

גִּדֻּפֹת] וּמִגִּדֻּפֹתָם *suff.* Jes 51,7.

גְּדוּפָה] וּגְדוּפָה Ez 5,15.

גָּדַר

murum struere, obstruere, rimas reficere.

קָרוֹב אל גזז וגזע, לפי שהגודר ובונה חַיִץ הוצץ ומפסיק המקום, וזה טעם ועמד בפרץ.

Job 19,8 ‖ Thr 3,7.9.

וְגָדַרְתִּי *1 perf.* Hos 2,8 ‖ Am 9,11.

גֹּדֵר *pt.* Jes 58,12‖Ez 22,30.

וְלַגֹּדְרִים *pl.* 2R 12,13.22,6.

וַתִּגְדְּרוּ *2 impf. pl.* Ez 13,5.

גֶּדֶר

murus, maceria vinea; locus muro munitus.

Ez 42,10.

וְגֶדֶר Prv 24,31.

גָּדֵר

השבעים קורין בהושע ב׳ ח׳: וגדרתי את־דַּרְכָּהּ.

Nu 22,24‖Ez 13,5.22,30‖Ps 62,4‖Eccl 10,8‖Esr 9,9.

וְגָדֵר Nu 22,24‖Ez 42,7.

גְּדֵרוֹ *suff.* Jes 5,5.

גְּדֵרָהּ Hos 2,8.

גְּדֵרַיִךְ [גְּדֵרָיִךְ *pl. suff.* Mich 7,11.

גְּדֵרֶיהָ Ps 80,13.

גְּדֵרָה] וּגְדֵרֹת *pl.*

murus, stabulum muris undique cinctum.

Nu 32,24.

בַּגְּדֵרוֹת Jer 49,3‖Nah 3,17.

גִּדְרוֹת, גְּדֵרֹת *cs.* Nu 32,16‖1S 24,4.

וּגְדֵרוֹת, וּגְדֵרֹת Nu 32,36‖Zeph 2,6.

גְּדֵרֹתָיו *pl. suff.* Ps 89,41.

גְּדֶרֶת] הַגְּדֶרֶת

י״נ בפני הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה. ור׳ יוסף הלוי גורם הַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה.

Ez 42,12.

——v. n. pr.——

גָּדִישׁ

acervus mergitum in agro; tumulus sepulcralis (pyramidum Aegypti).

גל גדול שנעשה מקבוץ עמרי התבואה, והשאל על הגל והקובה הפיראמידאלית שעל גבי הקבר; ואולי נקרא כן שדה הקברות בכלל, כעין מליצת ירמיה ט׳ כ״א.

Ex 22,5‖Job 5,26.21,32.

מִגָּדִישׁ Jud 15,5.

(זֶה =) גֵּה

לפי ת״י והשבעים הרי הוא כמו זֶה, וכן מצינו לְבַג ת׳ לְבַז (יחזק׳ כ״ה ז׳), ולדעת בעלי הסוד הוא מחלופי אטב״ה.

Ez 47,13.

גָּהָה] יִגְהֶה *3 impf.*

removere (ligaturam vulneris), sanare.

עניני תרופה ורפואה, ובסורית וכושית הָסְרָה (ע׳ דברים ז׳ ט״ו), כעין הֵנָה.

Hos 5,13.

גֵּהָה

remotio (ligaturae vulneris), sanatio.

הסורי קורא ייטיב גֵּהָה, וכת״י מַשְׁפִּיר נוֹפא.

Prv 17,22.

גָּהַר] וַיִּגְהַר *3 impf.*

inclinare se, procumbere.

עניני שחיה והשת״ע.

1R 18,42‖2R 4,34.35.

גּוֹב] כְּגוֹב

locusta.

ארבה, ככלשון ארמית; לד״ק שרשו גבה, וגֹבַי בא על משקל שָׂדַי.

Nah 3,17.

גֹּבַי, גּוֹבָי Am 7,1‖Nah 3,17.

——conf. גֵּב?——

גַּו, גֵּוְךָ] גֵּוֶךָ *suff.*

tergum.

1R 14,9.

גַּוֵּךְ Ez 23,35.

גַּוָּם Neh 9,26.

גֵּו

tergum; *medium (conf. chald.)*.

מן גו כבארמית ובדרז״ל מגו, מהאי גופא, גופא דעובדא; ונ״ל לפרש מזה הכתוב דאיוב ל״ג י״ז: הקב״ה יגלה לפעמים און אנשים בחלום להזהירם מלעשות איזה מעשה (המ״ם של אדם נמשכת גם אל מעשה), אך גוף הדבר, כלומר טעמו ונמוקו, יסתיר מן האדם (ע׳ בראשית ל״א כ״ד).

Job 30,5.

לְגֵו Prv 10,13.19,29.26,3.

גֵּוִי *suff.* Jes 50,6.

גֵּוְךָ Jes 38,17.

גַּוֵּךְ Jes 51,23.

מִגֵּוָה [I גֵּוָה Job 20,25.

גְּוִיָּה] לַגְּוִיָּה

corpus, cadaver.

Nah 3,3.

גְּוִיַּת *cs.* 1S 31,12.

בִּגְוִיַּת Jud 14,8.

מִגְּוִיַּת Jud 14,9.

גְּוִיָּתֵנוּ *suff.* Gn 47,18.

גְּוִיָּתוֹ 1S 31,10.

וּגְוִיָּתוֹ Dan 10,6.

בִּגְוִיֹּתָם Nah 3,3.

גְּוִיֹּת, גְּוִיּוֹת *pl.* 1S 31,12‖Ps 110,6.

גְּוִיֹּתֵנוּ *suff.* Neh 9,37.

גְּוִיֹּתֵיהֶם Ez 1,23.

גְּוִיֹּתֵיהֶנָה Ez 1,11.

גֵּוָה II

superbia.

כמו גַּאֲוָה או גֵּאָה, וטעם מִפְּנֵי גֵוָה דירמיה לפי שאמר תחלה וְאַל־תִּגְבָּהוּ, ואח״כ הוא אומר הַשְׁפִּילוּ שֵׁבוּ. השבעים מתרגמין דאי דאיוב גְּוִיָּה וכן הרלב״ג, וע׳ הערתנו לעיל.

Jer 13,17‖Job 22,29.

וְגֵוָה? Job 33,17.

——conf. גַּאֲוָה; גּוּד v. גָּדַד——

גּוֹי

populus, agmen (animalium), *genus*; homines.

יֵאָמֵר על קבוץ אנשים בני עם אחד שנעשו כעין גויה אחת (קָארפערשאפט). י״נ בישעיה ט׳ ב׳: הרבית הַגִּילָה הגדלת השמחה, ובמ״מ ד׳ לְמִתְעַב גּוֹי, וע׳ הערתנו לפעל אָכַל; השבעים והסורי קורין בחבקוק א׳ ה׳ רְאוּ בֹגְדִים ת׳ בַגּוֹיִם.

Gn 35,11‖Dt 4,7.8.34.28,36.49^{2}.50‖Dt 32,28‖Jos 10,13‖2S 7,23‖1R 18,10‖2R 17,29^{4}‖Jes 1,4.2,4.14,32.18,2^{2}.7.26,2.49,7.55,5.65,1.66,8‖Jer 2,11.5,15^{4}.18,7.9.25,32.31,36(35).33,24.49,31.50,3‖Joel 1,6.4,8‖Am 6,14‖Mich 4,3‖Zeph 2,5.14‖Ps 105,13.147,20‖Prv 14,34‖Job 34,29‖Thr 4,

17 ‖ Dan 11,23.12,1 ‖ 1Ch 16,20. 17,21 ‖ 2Ch 15,6.32,15.

הֲגוֹי *interrog.* Gn 20,4.

וְגוֹי Ex 19,6 ‖ Jes 55,5 ‖ Jer 6,22. 50,41.

הַגּוֹי Gn 15,14 ‖ Ex 33,13 ‖ Lev 18, 28.20,23 ‖ Dt 4,6 ‖ Jos 3,17.4,1.5, 6.8 ‖ Jud 2,20 ‖ 1R 18,10 ‖ 2R 6, 18 ‖ Jes 9,2.60,12 ‖ Jer 7,28.12,17. 18,8.25,12.27,8².13.49,36 ‖ Hab 1,6 ‖ Zeph 2,1 ‖ Hag 2,14 ‖ Mal 3, 9 ‖ Ps 33,12.

וְהַגּוֹי Jer 27,11.

בְּגוֹי Dt 32,21 ‖ Jes 10,6 ‖ Jer 5,9. 29.*9*,*8* ‖ 2Ch 15,6.

כְּגוֹי Jes 58,2.

לְגוֹי Gn 12,2. 17,20. 18,18. 21,13. 18.46,3 ‖ Ex 9,24.32,10 ‖ Nu 14, 12 ‖ Dt 9,14.26,5 ‖ Jes 60,22 ‖ Ez 37,22 ‖ Mich 4,7.

לַגּוֹי Jes 26,15².

מִגּוֹי Jer 25,32.48,2 ‖ Ps 43,1.83,5. 105,13 ‖ Dan 8,22 ‖ 1Ch 16,20.

גּוֹיִ *suff.* Zeph 2,9.

גּוֹיֶךָ Ps 106,5.

גּוֹיֵךְ K. Ez 36,13.

וְגוֹיֵךְ K. Ez 36,14.15.

גּוֹיִם *pl.* Gn 17,4.5.35,11 ‖ Ex 34 24 ‖ Nu 24,8.20 ‖ Dt 4,38.7,1².9,1. 11,23.15,6.28,12.32,8.43 ‖ Jos 23, 9 ‖ 2S 7,23.22,44 ‖ Jes 10,7.11,10. 13,4.14,6.9.12.18.16,8. 23,3. 25,3. 30,28. 33,3. 34,1. 40,15. 41,2. 42,6. 45,1.49,6.2 2.52,15.54,3.60,3.5.11. 16.61,6.62,2.64,1.66,12 ‖ Jer 3,19. 4,2.7.10,1 0.16,19.22,8.25,14.27,7. 31,10(9). 46,12. 50,9.12. 51,7².20. 27.*28*.44 ‖ Ez 2,3.7,24.19,4.8.22, 16.23,30.26,3.28,7.*31*,*12*. 30,3.11. 31,6.11.16.17.32,2.12.18.36,6. 37, 22.38,23 ‖ Joel 2,17 ‖ Mich 4,2.11. 7,16 ‖ Nah 3,4.5 ‖ Hab 1,17.2,8.3, 6.12 ‖ Zeph 3,6.8 ‖ Zach 2,15 ‖ Ps 2,1.8. 9,6.16.18.20.21. 10,16. 18, 44.22,28.33,10.44,3.46,7.47,9.59, 9. 67,3. 72,11.17. 78,55. 79,1.80,9. 86,9.94,10.102,16.105,44.106,41. 111,6. 113,4. 117,1. 118,10. 135, 10 ‖ Thr 1,10 ‖ 1Ch 17,21.

גיים K., גּוֹיִם Q. Gn 25,23.

וְגוֹיִם Zach 8,22.

הַגּוֹיִם Gn 10,5.32.48,19 ‖ Ex 34, 10 ‖ Lev 18,24.25,44.26,45 ‖ Nu 14,15 ‖ Dt 7,17.22.9,4.5.11,23. 12, 2.29.30.17,14.18,9.14.19,1. 20,15. 26,19.29,15.17.23.30,1.31,3 ‖ Jos 23,3.4².12.13 ‖ Jud 2,21.23.3,1 ‖ 1S 8,5.20 ‖ 2S 8,11 ‖ 1R 5,11.11,2. 14,24 ‖ 2R 16,3.17,8.15.26.33.41. 18,33.19,12.17.21,2.9 ‖ Jes 2,2.4. 8,23.14,26.25,7.29,7.8.34,2.36,18. 37,12.40,17.43,9.45,20.52,10.61, 11.66,18.19.20 ‖ Jer 1,10.3,17.6, 18.9,25.10,2².7².25.14,22.25,9.11. 13.15.17.27,7. 28,11.14. 29,14.18. 30,11.31,6.36,2.43,5.46,1.28 ‖ Ez 5,5.6.7².*11*,*12*.8.20,9.*14*.*22*.41.25, 8.28,25.29,15. 32,16. 34,29.35,10. 36,3.4.5.7.15.20.23.*36*. *37*,*28*. *39*, *7*.*23*.24.37,21.38,16.39,21.27.28 ‖ Joel 4,2.11.12² ‖ Am 6,1.9,9.12 ‖ Ob 15.16 ‖ Mich 5,14 ‖ Hab 2,5 ‖ Zeph 2,11 ‖ Hag 2,7².22 ‖ Zach 1, 15. 2,4.12. 7,14. 8,23. 12,9.*14*,*16*. 14,2.14.18.*19* ‖ Mal 3,12 ‖ Ps 59,6. 79,6.10. 82,8. 98,2.106,47. 115,2. 135,15 ‖ Neh 5,9.17.6,16 ‖ 1Ch 14, 17.16,35.18,11 ‖ 2Ch 20,6.28,3. 32,14.23.33,2.9.36,14.

וְהַגּוֹיִם Jes 60,12.

בְּגוֹיִם Dt 15,6.

בַּגּוֹיִם Lev 26,33.38 ‖ Dt 4,27 ‖ Jos 23,7 ‖ 2S 22,50 ‖ Jes 61,9.66, 19 ‖ Jer 9,15.18,13.25,31.49,14. 15.50,2.23.*51*,*41*.46.51,27 ‖ Ez 4, 13. 5,14. 6,8.9. 11,16.12,15.16.16, 14. 20,23. 22,15. 25,10. 29,12.15. 30,23.*26*.32,9. 36,19.21.22.23.30. 39,21 ‖ Hos 8,8.10.9,17 ‖ Joel 2, 19.4,2.9 ‖ Ob 1.2 ‖ Mich 5,7 ‖ Hab 1,5 ‖ Zach 8,13.14,3 ‖ Mal 1,11². 14 ‖ Ps 18,50.22,29.44,15.46,11. 66,7. 96,3.10. 106,27.35. 110,6. 126,2.149,7 ‖ Thr 1,1.3.2,9.4,15. 20 ‖ Neh 6,6 ‖ 1Ch 16,24.31.

בבניים K., בַּגּוֹיִם Q. Ps 79,10.

וּבַגּוֹיִם Nu 23,9 ‖ Dt 28,65 ‖ Dt 28, 65 ‖ Ps 44,12 ‖ Neh 13,26.

כַּגּוֹיִם Dt 8,20 ‖ 2R 17,11 ‖ Ez 20, 32.

לְגוֹיִם Ge 17,6.16 ‖ Mich 4,3.

לַגּוֹיִם Jes 5,26.11,12.42,1 ‖ Jer 1, 5.4,16 ‖ Ez 5,15.22,4.25,7.26,5.34, 28 ‖ Zach 9,10 ‖ Joel 12,23² ‖ Neh 5,8.

מִגּוֹיִם Ez 38,12.

גּוֹי, גּוֹיֵי *cs.* Gn 18,18.22,18.*26*, *4* ‖ Dt 28,1 ‖ Jer 26,6.33,9.44,8 Zach 12,3 ‖ Esr 6,21 ‖ 2Ch 32,13. 17.

גּוֹיַיִךְ Q. Ez 36,13.

וְגוֹיַיִךְ Q. Ez 36,14.15.

בְּגוֹיֵהֶם Gn 10,5.20.32.

לְגוֹיֵהֶם Gn 10,31.

——v. n. pr.; גּוֹד v. גָּדַד——

[גוז] גָּז

transire, transportare: *supervenire, deferre.*

אח אל גָּחָה, ועיקר הוראתו הפסקה וכריתה, הונח על העתקה מהירה ופתאומית, ואולי מזה גִּיזָה ע״ש שטף מרוצת המים (וכן גִּיחֹן); ויש מדברים לו וכן גָּנוֹז ועבר (נחום א׳ י״ב), אמנם הז״ן ברוב הנוסחאות דגושה; וטעם גוזי כתרגומו מַפְּקִי (ובכ״ב י׳ גֹּחִי), ולר״ק גוזי מְגוֹזִי, כלומר מְפַלְּטִי לי; וי״ג עֻזִּי כאמור בפסוק שלאחריו: ואתה מחסי־עז. ע׳ הערה למלת גּוֹזָל.

Ps 90,10.

גּוֹזִי (?) *pt. suff.* Ps 71,6.

[יָגֹז] וַיָּגָז *3 impf.* Nu 11,31.

——v. n. pr.——

גִּיל v. גּוּל; גֵּו v. גְּוִיָּה; גִּיחַ v. גּוּחַ

גָּוַע

exspirare, mori.

בערבית הוראתו התפשטות והתרוקנות, ותרגומו אתננוד, לפי שהמת פושט אבריו, וכן יאמר דגרמני: זיך פֿאַר הונגער אויס־שטרעקקען, כלומר למות ברעב; וכמובן זה הוא קרוב לשרש גּוּחַ או גִּיחַ.

Nu 20,29 ‖ Jos 22,20.

[גָּוְעוּ] גָּוְעוּ *3 perf. pl.* Thr 1,19

גָּוַעְנוּ *1 perf. pl.* Nu 17,27.20,3.

וְגוֹעַ *pt.* Ps 88,16.

בִּגְוֹעַ *inf. cs.* Nu 20,3.
לִגְוֹעַ Nu 17,28.
אֶגְוָע, אֶגְוַע *1 impf.* Job 10,18. 27,5.29,18.
וְאֶגְוָע [וָאֶגְוַע Job 3,11.13,19.
יִגְוָע, יִגְוַע *3 impf.* Gn 6,17 ‖ Job 34,15.
וַיִּגְוַע Gn 7,21.25,8.17. 35,29. 49, 33‖Job 14,10.
יִגְוָעוּ [יִגְוְעוּ *pl.* Zach 13,8.
יִגְוָעוּן Ps 104,29.
וְיִגְוְעוּ Job 36,12.

°גּוּף] יָגִיפוּ *Hi. 3 impf. pl.*

claudere.

ענינו סגירה וידוע בדו״ל. ולר״ק כמו יַגִּיפוּ משרש נָגַף.

Neh 7,3.

גּוּפָה] גּוּפַת *cs.*

cadaver, corpus.

אח לגו וגויה, ולפי הנראה יֵאָמֵר על הגוף שהוסר ראשו ממנו (רומפף).

1Ch 10,12.

גּוּפֹת *pl.* 1Ch 10,12.

——conf. אָגַף et גַּף——

I גּוּר] גָּר

commorari alicubi tamquam peregrinum, peregrinari; habitare.

ע״פ רוב יֵאָמֵר על דירת ארעי בארץ נכריה, בנגוד אל תושב ואזרח. יתכן שבמקרא: והוא לוי והוא גָר־שָׁם (שופטים י״ז ז׳) יש תקון סופרים מן השם גֵּרְשֹׁם (או גֵּרְשֻׁנִּי), וכדעת חז״ל שהוא הוא בן־גֵּרְשֹׁם, הנזכר בי״ח ל׳; ושם בא התקון הידוע מפני כבוד אֲבִי אביו; י״ג בישעיה ה׳ י״ז גָּרִים או לפי השבעים גְּדָיִים. מעם־גר דאיוב כ״ח ד׳ פי׳ הרלב״ג מהמקום שהיה גר בו האדם, ולרש״י והראב״ע ממקום שהיה נובע ונוגר, וכן ת״י מן אתרא די מזלח מדִּבְיָא, וי״א שהוא מן יְגַר דארמית בהוראת גל־אבנים (או מן אבני גֵר?).

Gn 35,27‖Dt 18,6 ‖ Jud 17,7.19. 1.16 ‖ Jes 54,15 ‖ Ez 47,23 ‖ Ps 105,23‖Job 28,4‖Esr 1,4.

וְגָר *3 perf.* Jes 11,6.
גַּרְתָּה *2 perf.* Gn 21,23.
גַּרְתִּי *1 perf.* Gn 32,5‖Ps 120,5.
גָּרוּ *3 perf. pl.* Ex 6,4.
הַגָּר *pt.* Ex 12,49‖Lev 16,29.*17*, *12.18*,*26*.17,10.13.19,34.20,2‖Nu 15,15.16.26.*29.19*,*10*‖Jos 20,9.
גָּרִים *pl.* 2S 4,3‖Jes 5,17‖Jer 35, 7.
וְגָרִים Ps 105,12‖1Ch 16,19.
הַגָּרִים Lev 25,6.45‖Ez 47,22.
וְהַגָּרִים 2Ch 15,9.
גָּרֵי *cs.* Job 19,13.
גָּרָה] וּמִגָּרַת *f. sg. cs.* Ex 3,22.
גּוּר] לָגוּר *infin.* Gn 12,10.19,9. 47,4‖Jud 17,8.9 ‖ Jes 23,7.52,4‖ Jer 42,15.17.22. 43,2.5. 44,8.12. 14.28‖Ruth 1,1‖Thr 4,15.
גּוּר *imper.* Gn 26,3.
וְגוּרִי *f.* 2R 8,1.
אָגוּרָה *1 impf.* Ps 61,5.
תָּגוּרִי *2 impf. f.* 2R 8,1.
יָגוּר *3 impf.* Ex 12,48‖Lev 17, 8.19,33 ‖ Nu 9,14.*15,14* ‖ Jes 33, 14[a] ‖ Jer 49,18.*33.50,40* ‖ Ez 14, 7‖Ps 15,1.
יְגֻרְךָ *suff.* Ps 5,5.
וַיָּגָר Gn 20,1.31,34‖Dt 26,5.
וַתָּגָר *f.* 2R 8,2.
יָגוּרוּ *pl.* Jes 16,4.
מִתְגּוֹרֵר *Hithpo. pt.* 1R 17,20.

גֵּר

peregrinus, hospes.

Gn 15,13.23,4 ‖ Ex 2,22.*18*,*3*.12, 48 ‖ Lev 19,33.25,35.47[2] ‖ Nu 9, 14.*15.14* ‖ Dt 10,18. 23,8. 24,17. 27,19‖2S 1,13 ‖ Jer 7,6 ‖ Zach 7, 10‖Mal 3,5 ‖ Ps 39,13.119,19 ‖ Job 31,32.

וְגֵר Ex 22,20.9 ‖ Jer 22,3‖ Ps 94, 6.
הַגֵּר Ex 23,9 ‖Lev 17,8.10.*13*.19, 34.20,2.22,18 ‖ Nu 15,30 ‖ Dt 10, 19.28,43 ‖ Jes 14,1 ‖ Ez 22,29.47, 23.
וְהַגֵּר Ex 23,12‖ Lev 16,29.*17*,*12*. *18*,*26*‖Dt 14,29.*16*,*11.14*.26,11 ‖ Jos 8,35.
וּמֵהַגֵּר Ez 14,7.
בַּגֵּר Ex 12,19.
וּבַגֵּר Lev 17,15.
כַּגֵּר Lev 24,16.22‖Nu 15,15‖Jos 8,33.
כְּגֵר Jer 14,8.
לַגֵּר Dt 14,21.24,19.*20.21*.26,12 ‖ Ez 22,7.
לְגֵר Lev 25,47.
וְלַגֵּר Ex 12,29‖Lev 19,20.*23*,*22*‖ Nu 9,14.15,15.16.26.*29.19*,*10*.35, 15‖Dt 26,13‖Jos 20,9.
וְגֵרְךָ *suff.* Ex 20,10‖Dt 5,14.*31*, *12*.29,10.
מִגֵּרְךָ Dt 24,14.
גֵּרוֹ Dt 1,16.
גֵּרִים *pl.* Ex 22,20.*23,9*‖ Lev 19, 34.25,23 ‖ Dt 10,19 ‖ Ps 146,9 ‖ 1Ch 29,15.
הַגֵּירִים, הַגֵּרִים 1Ch 22,2(1) ‖ 2Ch 2,16.
וְהַגֵּרִים 2Ch 30,25.
וּלְהַגֵּרִים Ez 47,22.

גֵּרוּת] בְּגֵרוּת

hospitium.

Jer 41,17.

מָגוֹר v. מָגוֹר] בִּמְגוּרָם *suff.*

peregrinatio; habitaculum.

י״פ זה מן מגורה בהוראת אוצר.

Ps 55,16.

מְגוּרִים] מְגוּרֵי *pl. cs.* Gn 37,1.
מְגוּרַי, מְגוּרָי *suff.*

הבחור מוסר עלידם מב׳ לישנא, וא״כ מְגוּרַי דתהלים מלשון פחד (כאמור בפסוק שלפניו זלעפה אחזתני), שלא כדעת יונתן, השבעים והמפרשים.

Gn 47,9‖Ps 119,54‖Thr 2,22.

מְגֻרֶיךָ Gn 17,8.28,4.
בִּמְגוּרָיו Job 18,19.
מְגוּרֵיהֶם, מְגֻרֵיהֶם Gn 36,7.47, 9‖Ex 6,4‖Ez 20,38.

——v. n. pr. יָגוּר——

II גּוּר] גָּר

congregari.

מענין אסיפה. ליונתן יגורו דהושע י׳ ה׳ נ״כ

גְּזָזִים (al. זָ) *pl.* 1S 25,7 ‖ 2S 13, 23.24.

גֹּזְזֵי (al. זָ) *cs.* Gn 38,12.

גֹּזְזָי] לְגֹזְזָי *suff.* 1S 25,11.

גֹּזְזֶיהָ (al. זָ) *suff.* Jes 53,7.

בִּגְזֹז *infin. cs.* 1S 25,2.

לִגְזֹז Gn 31,19.

לָגֹז Gn 38,13.

גָּזִּי (al. גֹּ) *imper. f.* Jer 7,29.

וָגֹזִּי Mich 1,16.

תָגֹז *2 impf.* Dt 15,19.

וַיָּגָז Job 1,20.

נָגֹזּוּ *Ni. 3 perf. pl.* Neh 1,12.

גֵּז

lana ovium detonsa; pratum detonsum, *fenum.*

Dt 18,4 ‖ Ps 72,6.

וּמִגֵּז Job 31,20.

גִּזֵּי *pl. cs.* Am 7,1.

גִּזָּה] הַגִּזָּה

vellus, tonsura.

Jud 6,37.38².39.40.

בַּגִּזָּה Jud 6,39.

גִּזַּת *cs.* Jud 6,37.

גָּזִית

caesura lapidum, lapides caesi.

Ex 20,25 ‖ 1R 5,31.6,36.7,9.*11.* 12 ‖ Ez 40,42 ‖ Am 5,11 ‖ 1Ch 22, 2(1).

וְגָזִית Jes 9,9.

בְּגָזִית Thr 3,9.

גָּזַל, גָּזֵל

detrahere; rapere, sibi vindicare, spoliare.

Lev 5,23 ‖ Ez 18,12.16.18 ‖ Job 20,19.

גָּזַלְתִּי *1 perf.* Ps 69,5.

גָּזְלוּ, גָּזָלוּ *3 prf. pl.* Gn 21,25. Jud 21,23 ‖ Job 24,2.

וְגָזְלוּ, וְגָזָלוּ Ez 22,29 ‖ Mich 2,2.

גּוֹזֵל *pt.* Prv 28,24.

מִגֹּזְלוֹ *suff.* Ps 35,10.

גֹּזְלִים] גֹּזְלֵי *pl. cs.* Mich 3,2.

מְגוּרַי (?) *pl. suff.* Thr 2,22.

מְגוֹרָה] מְגוֹרַת *cs.* Prv 10,24.

מְגוֹרָה] מְגוּרוֹתַי *pl. suff.* Ps 34,5.

וּמְגוּרֹתָם Jes 66,4.

——v. n. pr. יָגוּר——

גּוּר

catulus; cat. leonis.

הרך והיונק בבעלי החיים, ויש דוגמתו בערבית ובסורית; השבעים קורין ביחזקאל י״ט ה׳ אַחַר מְגוּרֵיה.

Gn 49,9 ‖ Dt 33,22 ‖ Nah 2,12.

גּוּרֶיהָ *pl. suff.* Ez 19,2.

מִגֻּרֶיהָ Ez 19,3.5.

גּוּרֵיהֶן Thr 4,3.

גּוּר] כְּגוּרֵי *pl. cs.* Jer 51,38.

גֹּרֹתָיו *suff.* Nah 2,13.

——גֹּרָל v. גּוֹרָל——

גּוּשׁ] וְגוּשׁ Q.

gleba terrae.

ת״י גרנשתא דעפרא, כלומר רגב עפר, וידוע בדרז״ל.

Job 7,5.

——גָּזָז v. גֵּז; גַּז v. גּוּז——

גִּזְבָּר] הַגִּזְבָּר

thesaurarius.

ידוע בארמית (גִּזְבְּרַיָּא, גְּדָבְרַיָּא), ובדרז״ל גַּזָּא בהוראת אוצר וגנזים, ויש לו אח בלשון פרס.

Esr 1,8.

——v. chald.——

?גָּזָה] גּוֹזִי *pt. suff.*

educere, *protegere.*

כן הוא לרד״ק, אמנם נראה יותר ששרשו גוח, כמובא למעלה; יש מחברין לו גם גָּזִית, ואני בחרתי בדעת הרד״ק ששרשו גָּזַז, ובא נח ת׳ דגש, וראיה לדבר כי בנקוד הבבלי הוא גַּזִּית.

Ps 71,6.

——v. n. pr.; גֵּז v. גּוּז——

גָּזַז] גֹּזֵז *pt.*

exsecare, resecare, *tondere.*

קרוב אל גזר וקצץ; וי״מ מזה כי גז חיש דתהלים, וכענין קִפַּדְתִּי כארג חיי.

1S 25,4.

לשון אסיפה, וכן גם מגור מסביב דירמיה וע׳ שרש גָּרָה. וי״ג בתהלים ק״מ ג׳: יָגֻרוּ מלחמות.

Jes 54,15.

גּוֹר *inf.* Jes 54,15.

מְגוּרֵי *pt. pl. cs.* Ez 21,17.

יָגוּר *3 impf.* Jud 5,17 ‖ Jes 54, 15.

יָגוּרוּ *3 pl.* Ps 56,7.59,4.140,3.

מִתְגּוֹרֵר *Hithpo. pt.*

ת״י עילעול מתכנש, ובכ״נ י״ט נאמר מתחולל.

Jer 30,23.

יִתְגּוֹרָרוּ] יִתְגּוֹרָרוּ *impf. pl.*

השבעים קורין כאן יתגודדו.

Hos 7,14.

מְגוּרָה] בַּמְּגוּרָה

granarium, horreum (frumenti).

אוצר התבואה.

Hag 2,19.

מַמְּגֻרָה] מַמְּגֻרוֹת *pl.* Joel 1,17.

——conf. גָּרַר——

III גּוּר] גּוּרוּ *imper. pl.*

timere.

ענינו יראה ופחד, אם מפני שכל המתיראין אבריהם מתכוצין, או מפני שהם נרתעין לאחוריהן ומתאספים אל בתיהם לְהֵחָבֵא ולְהִמָּלֵט. וע׳ שרש גָּרָה.

Job 19,29.

וְגוּרוּ Ps 22,24.

גּוּר *infin.* Jes 54,15.

אָגוּר *1 impf.* Dt 32,27.

תָּגוּר *2 impf.* Dt 18,22.

יָגוּר *3 impf.* Jes 54,15.

וַיָּגָר Nu 22,3 ‖ 1S 18,15.

יָגוּרוּ *3 pl.* Hos 10,5 ‖ Ps 33,8 ‖ Job 41,17.

תָּגוּרוּ *2 pl.* Dt 1,17.

מָגוֹר

timor, formido.

Jer 6,25.20,3.10.46,5.49,29 ‖ Ps 31,14.

לְמָגוֹר Jer 20,4.

מִמָּגוֹר Jes 31,9.

גָּזוּל *pt. pass.* Dt 28,31 ‖ Jer 21,12.22,3 ‖ Mal 1,13.
וְגָזוּל Dt 28,29.
וְלִגְזֹל *inf. cs.* Jes 10,2.
תִּגְזֹל־, תִּגְזֹל *2 impf.* Gn 31,31 ‖ Lev 19,13 ‖ Prv 22,22.
יִגְזֹל *3 impf.* Ez 18,7.
וַיִּגְזֹל 2S 23,21 ‖ 1Ch 11,23.
יִגְזְלוּ *3 pl.* Job 24,9.19.
וַיִּגְזְלוּ Jud 9,25.
וְנִגְזְלָה [נִגְזַל *Ni. 3 prf. f.* Prv 4,16.

גָּזֵל

rapina, bona cum vi et iniuria rapta.

Jes 61,8 ‖ Ez 22,29.

בְּגָזֵל Lev 5,21.
וּבְגָזֵל Ps 62,11.
גֵּזֶל *cs.* Ez 18,18.
וְגֵזֶל Eccl 5,7.
גְּזֵלָה Ez 18,7.33,15.
וּגְזֵלָה Ez 18,16.
הַגְּזֵלָה Lev 5,23.
גְּזֵלַת *cs.* Jes 3,14.
גְּזֵלוֹת *pl.* Ez 18,12.

גּוֹזָל] וְגוֹזָל

pullus columbinus.

יסודתו בלשון ערב בהוראת צפצוף, וי״א ששרשו גוז והלמ״ד למשקל בענין העתקה ועפיפה כעין השם אֶפְרֹחַ.

Gn 15,9.

גּוֹזָלָיו [גּוֹזָלִים *pl. suff.* Dt 32,11.

גָּזָם] הַגָּזָם

locustae species.

מין ארבה, הכורת וגוזז את התבואה.

Joel 1,4 ‖ Am 4,9.

וְהַגָּזָם Job 2,25.

—v. n. pr.—

גֶּזַע] מִגֶּזַע

truncus arboris caesae; truncus.

חלק התחתון הנשאר מגוף העץ שנגדע ראשו ורכו עם כל ענפיו, וכדונמתו בערבית.

Jes 11,1.

גִּזְעוֹ *suff.* Job 14,8.
גִּזְעָם Jes 40,24.

גָּזַר

caedere, secare, decernere; comedere.

ענינו כריתה חתיכה וכליה. וי״נ בחבקוק ג׳ י״ג גָּזַז, ואינו מֻכרח.

Hab 3,17.

לְגֹזֵר *pt.* Ps 136,13.
גִּזְרוּ, גְּזֹרוּ *imper. pl.* 1R 3,25.26.
וְתִגְזַר־ *2 impf.* Job 22,28.
וַיִּגְזֹר *3 impf.* Jer 9,19.
וַיִּגְזְרוּ *3 pl.* 2R 6,4.
נִגְזַר *Ni. 3 perf.* Jes 33,8 ‖ Esth 2,1 ‖ 2Ch 26,21.
נִגְזָרוּ [נִגְזְרוּ *3 pl.* Ps 88,6.
נִגְזַרְתִּי [נִגְזַרְתִּי *1 perf.* Thr 3,54.
נִגְזַרְנוּ *pl.* Ez 37,11.

גֶּזֶר] הַגְּזָרִים *pl.*

segmentum, pars.

Gn 15,17.

לִגְזָרִים Ps 136,13.

גְּזֵרָה

desertum, longinquus locus.

Lev 16,22.

גִּזְרָה] הַגִּזְרָה

forma, figura; locus separatus.

Ez 41,12.15.42,10.13.42,1.

וְהַגִּזְרָה Ez 41,13.14.
גִּזְרָתָם *suff.* Thr 4,7.

מַגְזֵרָה] וּבְמַגְזְרוֹת *pl. cs.*

securis; *Vulg.* culter.

2S 12,31.

—v. ch. et n. pr.—

גַּחֶלֶת

carbo ardens.

הדבור בא מן גָּחַל ע״ם פָּחָם.

Jes 47,14.

גַּחַלְתִּי *suff.* 2S 14,7.
גֶּחָלִים *pl.* 2S 22,9 ‖ Ps 18,9.140,11 ‖ Prv 25,22 ‖ Job 41,13.
הַגֶּחָלִים Prv 6,28.
לְגֶחָלִים Prv 26,21.
גַּחֲלֵי *cs.* Lev 16,12 ‖ 2S 22,13 ‖ Ez 10,2 ‖ Ps 120,4.
וְגַחֲלֵי־ Ps 18,13.14.
כְּגַחֲלֵי־ Ez 1,13.
גֶּחָלָיו *suff.* Jes 44,19.
גֶּחָלֶיהָ Ez 24,11.

גָּחוֹן

venter reptilium.

כסורית ובדרז״ל ענינו כפיפה ועקימה, ובעלי החיים הזוחלים מעקמים בטנם בלכתם עליו.

Lev 11,42.

גְּחֹנְךָ *suff.* Gn 3,14.

—conf. n. pr. גִּיחֹן—

גַּיְא, גַּי] (8) וְהַגַּיְא, וְהַגַּי

vallis.

מקום מדרון ושפלה בין רכסי הרים, ובא לרוב בשעצ״ם. והיא אחת מן המלות המורות דבר ונפוכו, והעד ראש גיא־שמנים. וי״נ ביחזקאל ל״ט י״א גי הָעֹבְרִים.

Jos 8,11 ‖ 1S 17,3.

בַּגַּי Dt 34,6.
לַגַּי Mich 1,6.
גֵּי *cs.* Ez 39,11 ‖ Zach 14,5.
בְּגֵי Jes 22,5.
גֶּיא Jes 40,4.
גֵּיא Jes 22,1.28,1.4 ‖ Jer 7,32.19,6 ‖ Zach 14,4.5.
בְּגֵיא Ps 23,4.
גֵּאָיוֹת *pl.* Ez 31,12.
הַגֵּיאוֹת (הַגֵּאָיוֹת K.) 2R 2,16 ‖ Ez 7,16.32,5.
וְלַגֵּאָיוֹת (וְלַגֵּאוֹת K.), וְלַגֵּאָיֹת Ez 6,3.36,4.6.
וְגֵיאוֹתֶיךָ *suff.* Ez 35,8.

—v. n. pr.—

גִּיד

nervus.

הפעל בערבית מורה גם על החזק, והשם جيد צוואר, וזה טעם גיד ברזל ערפך.

Gn 32,33.

גָּלָה I

revelare, retegere, aperire; *Ni.* manifestum esse, apparere.

הוראתו גלויה וידועה.

1S 9,15‖Am 3,7‖Prv 27,25.

גָּלִיתָ, גָּלִיתָה *2 perf.* 2S 7,27 1Ch 17,25.

וְגָלִיתִי *1 perf.* 1S 20,12.*13*.

גָּלוּ *3 perf. pl.* 1S 22,17.

גֹּלֶה, גּוֹלֶה *pt.* 1S 22,8‖Prv 20,19.

וְגֹלֶה 1S 22,8.

גָּלוּי *pt. pass.* Esth 3,14.*8,13*.

הַגָּלוּי Jer 32,11.14.

וּגְלוּי *cs.* Nu 24,4.*16*.

אֶגְלֶה *1 impf.* Ruth 4,4.

יִגְלֶה *3 impf.* 1S 20,2‖Job 33,16.

וַיִּגֶל Job 36,10.

וְיִגֶל Job 36,15.

נִגְלָה *Ni. 3 perf.* 1S 3,21‖2S 6,20‖Jes 23,1‖Dan 10,1.

וְנִגְלָה Jes 22 14.40,5‖Ez 13,14 Hos 7,1.

נִגְלְתָה [נִגְלָתָה] *3 f.* Jes 53,1.

נִגְלֵיתִי *1 perf.* 1S 2,27.

נִגְלוּ *3 pl.* Gn 35,7‖Jer 13,22.

הֲנִגְלוּ *interrog.* Job 38,17.

וְנִגְלִינוּ *1 pl.* 1S 14,8.

וְנִגְלָה? *pt. f.* Ez 23,29.

וְהַנִּגְלֹת *pl.* Dt 29,29.

הֲנִגְלֹה *inf. interrog.* 1S 2,27.

נִגְלוֹת *cs.* 2S 6,20.

בְּהִגָּלוֹת Ez 21,29.

כְּהִגָּלוֹת 2S 6,20.

לְהִגָּלוֹת Jes 56,1.

הִגָּלוּ *imper. pl.* Jes 49,9.

יִגָּלֶה *3 impf.* 1S 3,7.

תִּגָּלֶה *f.* Ex 20,26‖Ez 16,57 Prv 26,26.

וַתִּגָּלֶה Ez 16,36.

תִּגָּל Jes 47,3.

יִגָּלוּ *3 pl.* 2S 22,16.

וְתָגֵל Jes 35,1.2‖Ps 96,11‖Prv 23,25‖1Ch 16,31.

נָגִילָה *1 pl.* Jes 25,9‖Ps 118,24‖Cant 1,4.

יָגִילוּ *3 pl.* Jes 9,2.29,19‖Hos 10,5‖Ps 13,5.149,2‖Prv 2,14.

יְגִילוּן Ps 89,17.

תָּגֵלְנָה *3 pl. f.* Ps 48,12.51,10.

וַתָּגֵלְנָה Ps 97,8.

גִּיל I

exultatio, gaudium.

י״מ גיל דאיוב כמו גַּל ומקביל אל־קבר.

Hos 9,1‖Job 3,22.

וְגִיל Ps 65,13.

וָגִיל Jes 16,10‖Jer 48,33‖Joel 1,16‖Ps 45,16.

גִּילִי *suff.* Ps 43,4.

גִּילָה Jes 65,18.

גִּילַת *cs.* Jes 35,2.

גִּיל II [גִּיל] כְּגִילְכֶם *suff.*

genus, aetas.

כעין הוראת דּוֹר (שגם הוא ענינו הקף), דור ודור בתרגום השומרוני גיל וגיל ובדרז״ל בֶּן־גִּילוֹ, כלומר שוה בשנים; וי״מ מלשון גילה ושמחה, כלומר הילדים המשחקים, וכמו שיאמר הגרמני „געשפיעלען“.

Dan 1,10.

—v. n. pr.—

(גִּיר =) גִּר

calx.

סיד, כבארמית ובדרז״ל.

Jes 27,9.

גּוּשׁ v. גִּישׁ; גּוּף v. גִּיף; v. ch.

[גַּלָּב] הַגַּלָּבִים *pl.*

tonsor.

כמו הגלחים כן הוראתו בשפת פיניקית, ודומה אל חַלָּף (סכין) ולפעל גְּלַף דארמי וְקַלַּף בדרז״ל.

Ez 5,1.

—גָּלַל v. גַּלְגַּל—

[גֶּלֶד] גִּלְדִּי *suff.*

עוֹר כבארמית ובערבית; וי״נ דִּגְלִי בהפוך אתָן, והיא מליצה יפה ממיטב השיר.

Job 16,15.

וְגִיד Jes 48,4.

בְּגִיד Gn 32,33.

גִּידִים *pl.* Ez 37,6.8.

וְגִידִים Job 10,11.

גִּידֵי *cs.* Job 40,17.

[גִּיחַ] גֹּחִי *pt. suff.*

prorumpere; producere.

לרד״ק שרשו גּוּחַ וענינו פריצה ויציאה כבארמית, ואולי הוא קרוב אל־נָגַח (תרגום וַיִּלָּחֵם ואגח קרבא). לדעת קצת מדקדקים גֹּחִי כמו בְּהַגִּיחוֹ, וכן מֵגִיחַ, וַתָּגַח, יָגִיחַ מבנין הִפְעִיל הם. ע׳ הערה אל נָהָר.

Ps 22,10.

בְּגִיחוֹ *inf. suff.* Job 38,8.

וָגֹחִי *imper. f.* Mich 4,10.

וַתָּגַח *2 impf.* Ez 32,2.

יָגִיחַ *3 impf.* Job 40,23.

מֵגִיחַ *Hiph. pt.* Jud 20,33.

—v. ch. et n. pr.—

[גִּיל] וְגַלְתִּי *1 perf.*

laetari, exultare; *trepidare.*

לרד״ק שרשו גּוּל, אמנם לו שתי תמונות כמו שִׂים ושׂוּם. בערבית הוראת שרש זה חוּל במחולות, וְגָלַל קרוב לו; ונאמר על התחוללות הלב, התרגשות והתפעלות של שמחה, או של פחד, ובא רק בדבור המליצי.

Jes 65,19.

גּוֹל K., גִּיל Q. *infin.* Prv 23,24.

גִּילוּ *imper. pl.* Joel 2,23.

וְגִילוּ Jes 65,18.66,10‖Ps 2,11.32,11.

גִּילִי *f. sg.* Joel 2,21‖Zach 9,9.

וְגִילִי Jes 49,13.

אָגִילָה *1 impf.* Hab 3,18‖Ps 9,15.31,8.

תָּגִיל *2 impf.* Jes 41,16.

יָגוּל K., יָגֵיל, יָגִיל *3 impf.* Zeph 3,17‖Ps 21,2‖Prv 23,24.

יָגֵל Zach 10,7‖Ps 13,6.14,7.*53,7*‖Prv 24,17.

וַיָּגֶל Ps 16,9.

וְיָגִיל Hab 1,15.

תָּגִיל *f.* Ps 35,9.

תָּגֵל Jes 61,10‖Ps 97,1.

וַיִּגָּלוּ 1S 14,11 ‖ Ps 18,16.
גִּלָּה *Pi. 3 perf.* Lev 20,11.17. 20.21 ‖ Dt 27,20 ‖ Ez 22,10 ‖ Ps 98,2 ‖ Job 41,5 ‖ Thr 4,22.
וְגִלָּה Lev 20,18.
גִּלְּתָה *f.* Lev 20,18.
וְגִלְּתָה Jes 26,21.
גִּלִּית (al. תְּ) *2 f.* Jes 57,8.
וְגִלִּית (al. תְּ) Ruth 3,4.
גִּלֵּיתִי *1 perf.* Jer 11,20.20,12.
גִּלֵּיתִי Jer 49,10.
וְגִלֵּיתִי Jer 33,6 ‖ Ez 16,37 ‖ Nah 3,5.
גִּלּוּ *3 pl.* Ez 23,10 ‖ Thr 2,4.
מְגַלֶּה *pt.* Prv 11,13 ‖ Job 12,22.
לְגַלּוֹת *inf. cs.* Lev 18,6.17.18. 19.
גַּל־ *imper.* Ps 119,18.
גַּלִּי *f.* Jes 47,2[2].
אֲגַלֶּה *1 impf.* Hos 2,12 ‖ Mich 1,6.
תְּגַלֶּה, תְגַלֶּה *2 impf.* Lev 18, 7.*11*.15[2]. 8. 9. *10*. 12. 13. 14.15.16. 17.20,19.
תְּגַל [תְּגַל Prv 25,9.
תְּגַלִּי *f.* Jes 16,3.
יְגַלֶּה *3 impf.* Dt 23,1.
וַיְגַל Nu 22,31 ‖ Jes 22,8.
וַתְּגַל *f.* Ez 23,18[2] ‖ Ruth 3,7.
יְגַלּוּ *3 pl.* Job 20,27.
גֻּלָּה [גֻּלְּתָה *Pu. 3 perf. f.* Nah 2,8.
מְגֻלָּה *pt. f.* Prv 27,5.
הִתְגַּלָּה [בְּהִתְגַּלּוֹת *Hithp. inf. cs.* Prv 18,2.
וַיִּתְגַּל *3 impf.* Gn 9,21.

גִּלָּיוֹן

tabula ad inscribendum facta; speculum (pl.).

ע״מ נִקָּיוֹן, חִזָּיוֹן, כלומר לוח או גויל חלק (אך יתכן שהוא מן גלל, ומגלה לעד), וטעם גִּלְיֹנִים להרד״ק כתנת דקה שהבשר נגלה מתחתיה, וי״א מַרְאָה שמגלה דמות הרואה בה, ור״ש פרחון פתרו אֵזוֹר, וראיה לדבריו במ״ר (י״ט) ויעשו להם חגרת גוליון, ע״ש שהוא מתגלגל סביב לגוף האדם, ושרשו גלל אע״פ שהלמד השואית אינה מודגשת.

Jes 8,1.

הַגִּלְיֹנִים *pl.* Jes 3,23.

גָּלָה II

emigrare, in exilium duci.

כל הגולה יָצָא מביתו וְיִגָּלֶה לעין רואים, ומקום משכנו נעשה חָשׂוּף ונגלוי. הגלת שלומים דירמיה כגלות שְׁלֹמֹה דעמוס. השבעים קורין במ״ב י״ז כ״ז: אשר הִגְלֵיתֶם.

1S 4,21.*22* ‖ Jes 5,13.24,11 ‖ Hos 10,5.

גָּלְתָה *3 perf. f.* Thr 1,3.
וְגָלִיתָ *2 perf.* Ez 12,3.
גָּלוּ *3 pl.* Ez 39,23 ‖ Mich 1,16.
וְגָלוּ Am 1,5.
גֹּלֶה, גּוֹלֶה *pt.* 2S 15,19 ‖ 2R 24, 14.
גֹּלִים *pl.* Am 6,7.
גֹּלָה *f. sg.* Jes 49,21.
גָּלֹה *inf. abs.* Am 5,5.7,11.*17*.
גְּלוֹת *cs.* Jud 18,30 ‖ Jer 1,3.
וּגְלֵה *imper.* Ez 12,3.
יִגְלֶה *3 impf.* Am 5,5.7,11.*17*.
יִגֶל Job 20,28.
וַיִּגֶל 2R 17,23.25,21 ‖ Jer 52,27.
יִגְלוּ *3 pl.* Am 6,7.
וְנִגְלָה *Ni. 3 perf.* Jes 38,12.
הֶגְלָה *Hi. 3 perf.* 2R 17,11.25, 11 ‖ Jer 29,1. 39,9. 52,15.*30*.28. 29 ‖ Esth 2,7 ‖ Esr 2,1 ‖ Neh 7,6. 1Ch 5,6.
וְהִגְלָה 2R 24,14.
הֶגְלָם *suff.* 1Ch 8,7.
וְהִגְלָם Jer 20,4.
הִגְלִיתָ *2 perf.* 2R 17,26.
הִגְלֵיתִי *1 perf.* Jer 29,4.7.14.
וְהִגְלֵתִי Am 5,27.
הִגְלוּ *3 pl.* 2R 17,28.33 ‖ Jer 22, 12.
הִגְלִיתֶם *2 pl.* 2R 17,27.
הַגְלוֹת *infin.* Jer 24,1.
בְּהַגְלוֹת 1Ch 5,41.
וּלְהַגְלוֹת Jer 43,3.
בְּהַגְלוֹתִי *suff.* Ez 39,28.
לְהַגְלוֹתֵךְ Thr 4,22.
בְּגְלוֹתוֹ Jer 27,20.
הַגְלוֹתָם Am 1,6.
וַיֶּגֶל *3 impf.* 2R 17,6.18,11.24, 15 ‖ 2Ch 36,20.
וַיַּגְלֶהָ *suff.* 2R 16,9.
וַיַּגְלֵם 2R 15,29 ‖ 1Ch 5,26.
וַיַּגְלוּם *pl. suff.* 1Ch 8,6.
הָגְלָה *Ho. 3 perf.* Esth 2,6.
הָגְלְתָה *f.* Esth 2,6.
הָגְלָת Jer 13,19[2].
הָגְלוּ *3 pl.* Jer 40,7 ‖ 1Ch 9,1.
הַמֻּגְלִים *pt. pl.* Jer 40,1,

גּוֹלָה

exilium, migratio; exsules, exulum turba.

2R 24,15.16 ‖ Jer 46,19 ‖ Ez 12,3. 4[2].7.

הַגּוֹלָה, הַגֹּלָה Jer 28,6. 29,1.4. 20.31 ‖ Ez 1,1.3,11.15.11,24.25 ‖ Zach 6,10 ‖ Esth 2,6 ‖ Esr 1,11.2, 1.4,1.6,19.20.8,35.9,4.*10*,*6*.10,7.8. 16 ‖ Neh 7,6 ‖ 1Ch 5,22.
מֵהַגּוֹלָה Esr 6,21.
בַּגּוֹלָה Jer 29,16.48,7.49,3 ‖ Ez 12,11.25,3 ‖ Am 1,15 ‖ Zach 14,2.
וּבַגּוֹלָה Jer 48,11.
לַגֹּלָה Nah 3,10.

גָּלוּת

deportatio, exsilium; deportati, exules.

Jes 20,4 ‖ Jer 24,5.28,4.29,22.40, 1 ‖ Am 1,6.9.

וְגָלֻת Ob 20[2].
לְגָלוּת 2R 25,27 ‖ Jer 52,31 ‖ Ez 1, 2.

וְגָלוּתִי *suff.*

להכתיר לית וחסר, דלא כמסורה שלנו.

Jes 45,13.

לְגָלוּתֵנוּ Ez 33,21.40,1.
——v. ch. et n. pr. יָגְלִי——

גָּלַח [וְגִלַּח *Pi. 3 perf.*

tondere, radere caput, barbam.

גליל הגוים שעצ"ם הוא. י"ם גלילי זהב דשה"ש במובן טבעות.

Jes 8,23.

גְּלִילִים *pl.* 1R 6,34^{2}.

גְּלִילֵי *cs.* Cant 4,14‖Esth 1,6.

גְּלִילָה] הַגְּלִילָה ? Ez 47,8.

גְּלִילוֹת *pl.* Jos 13,2. 22,10.*11* Joel 4,4.

גַּלְגַּל] וְגַלְגַּל

rota, turbo; stipula, festuca.

א"ב: ואופק השמים העגול; וי"נ בתהלים ע"ז י"ט בַּגַּלְגַּל, ודומה אל המספר בש"א י"ב י"ז.

Ez 23,24.26,10.

הַגַּלְגַּל Ez 10,13‖Eccl 12,6.

בַּגַּלְגַּל Ps 77,19.

כַּגַּלְגַּל Ps 83,14.

וּכְגַלְגַּל Jes 17,13.

לַגַּלְגַּל Ez 10,2.6.

גַּלְגַּל] גַּלְגַּל *cs.* Jes 28,28.

גַּלְגַּלִּים] גַּלְגִּלָּיו *pl. suff.* Jer 47,3.

וְגַלְגִּלָּיו Jer 5,28.

גֻּלְגֹּלֶת] הַגֻּלְגֹּלֶת

cranium, caput.

הראש שתמונתו קרובה לעגול.

2R 9,35.

לַגֻּלְגֹּלֶת Ex 16,16.38,26‖Nu 3,47.

גֻּלְגָּלְתּוֹ *suff.* Jud 9,53‖1Ch 10,10.

גֻּלְגְּלֹת] לְגֻלְגְּלֹתָם *pl. suff.* Nu 1,2.18.20.*22*‖1Ch 23,3.24.

מְגִלָּה

volumen, liber, codex convolutus.

ספר הנקפל ונגלל (ע"מ מְזִמָּה, מִכְתָּה).

Jer 36,28.32‖Zach 5,1.2.

הַמְּגִלָּה Jer 36,14^{2}.20.21.23.25.27.28.29‖Ez 3,1.2.3.

בַּמְּגִלָּה Jer 36,6.

מְגִלַּת *cs.* Jer 36,2.4.‖Ez 2,9.

בִּמְגִלַּת Ps 40,8.

גִּלָּיוֹן v. גָּלָה

הִתְגַּלְגְּלוּ] הִתְגַּלְגָּלוּ *Hithp.* 3 *prf. pl.* Job 30,14.

גַּל, גַּל

acervus lapidum, ruina; scaturigo, fluctus maris.

בקצת ספרים הנוסחא גל נעול אחותי כלה, וכ"ח השבעים והסורי.

Gn 31,46‖Jos 7,26.*8,29*‖2S 18,17‖Job 8,17‖Cant 4,12.

הַגַּל, הַגָּל Gn 31,46.48.51.52^{3}.

לַגַּל] לְגַל Jes 25,2.

גַּלִּים *pl.* 2R 19,25‖Jes 37,26‖Zach 10,11.

כְּגַלִּים Hos 12,12.

לְגַלִּים Jer 9,10.51,37‖Job 15,28.

כְּגַלֵּי *cs.* Jes 48,18.

גַּלֶּיךָ *suff.* Job 38,11.

וְגַלֶּיךָ Jon 2,4‖Ps 42,8.

גַּלָּיו Jes 51,15‖Jer 5,22. 31,35 (34).51,42‖Ps 89,10.107,25.

לְגַלָּיו Ez 26,3.

גַּלֵּיהֶם Jer 51,55‖Ps 65,8.107,29.

גֻּל] וְגֻלָּהּ *suff.*

scaturigo; lecynthus, lenticula globus, globulus in columnarum capitulo.

לד"ק כמו וגֻלָּה והמפיק הוא רק לתפארת הקריאה (לזוג עם כֻּלָּה?), ולד"ק כמו גֻּלָּתָהּ; ובא בשלש הוראות: כלי עגול, ספל; מין קשוט עגול על כתרות העמודים; מעין מים. וי"מ מהוראה ג' גֻּלָּתָהּ בנחום ב' ז'.

Zach 4,2.

גֻּלָּה] הַגֻּלָּה Zach 4,3.

גֻּלַּת *cs.* Eccl 12,6.

גֻּלֹּת, גֻּלּוֹת *pl.* Jos 15,19^{3}‖Jud 1,15^{3}‖1R 7,41.42‖2Ch 4,12.13.

וְגֻלֹּת 1R 7,41.

וְהַגֻּלּוֹת 2Ch 4,12.

גָּלִיל] גְּלִיל *cs.*

circulus, regio; scutula, annulus; volubilis, versatilis.

במלאכת הבנאים הוא דבר עגול המתגלגל ומתהפך, ונקרא כן חבל מדינה ומחוז כשם קרייז בגרמנית, וכדוגמתו בשאר לשונות המערביות, והתיחד לשעצ"ם (ע"ש), ולד"ק גם

דומה אל גלב, ואל גלה בחוק המבטא להוראת חזוק המושג, שע"י ההתגלחות יתגלה העור.

Lev 14,8‖Nu 6,9.18.

וְגִלְּחוֹ *suff.* 2S 14,26.

וְגִלְּחָה 3 *perf. f.* Dt 21,12.

וּבְגַלְּחוֹ *infin. suff.* 2S 14,26.

יְגַלֵּחַ, יְגַלַּח 3 *impf.* Lev 13,33. 14,9^{2}‖2S 14,26‖Jes 7,20.

וַיְגַלַּח Gn 41,14‖2S 10,4.

יְגַלְּחֶנּוּ *suff.* Nu 6,9.

וַיְגַלְּחֵם 1Ch 19,4.

וַתְּגַלַּח 3 *impf. f.* Jud 16,19.

יְגַלְּחוּ] יְגַלֵּחוּ 3 *pl.* Lev 21,5‖Ez 44,20.

גֻּלַּח] גֻּלָּח *Pu.* 3 *perf.* Jud 16,22.

גֻּלַּחְתִּי 1 *perf.* Jud 16,17.

מְגֻלָּחִים] מְגֻלְּחֵי *pt. pl. cs.* Jer 41,5.

הִתְגַּלַּח] וְהִתְגַּלָּח *Hithp.* 3 *perf.* Lev 13,33.

הִתְגַּלְּחוֹ *inf. suff.* Nu 6,19.

גָּלַל] גַּלּוֹתִי 1 *perf.*

volvere; *Hithp.* se irruere in aliquem.

Jos 5,9.

וְגָלְלוּ 3 *pl.* Gn 29,3.8.

וְגֹלֵל *pt.* Prv 26,27.

גֹּל, גּוֹל *imper.* Ps 22,9.37,5‖Prv 16,3.

גַּל (= גֹּל) Ps 119,22.

גֹּלּוּ *pl.* Jos 10,18‖1S 14,33.

נָגֹל] וְנָגֹלּוּ *Ni.* 3 *pl.* Jes 34,4.

וְיִגַּל 3 *impf.* Am 5,24.

גּוֹלֵל] מְגוֹלָלָה *Po. pt. f.* Jes 9,4.

הֵגֵל] וַיָּגֶל *Hi.* 3 *impf.* Gn 29,10.

הִתְגּוֹלֵל] מִתְגּוֹלֵל *Hithpo. pt.* 2S 20,12.

לְהִתְגֹּלֵל *inf.* Gn 43,18.

גִּלְגֵּל] וְגִלְגַּלְתִּיךָ *Pilp.* 1 *prf. suff.* Jer 51,25.

°גָּלַל] בִּגְלַל

causa, propter.

כמו בעבור בא תמיד עם ב׳ (ובחז״ל גם בלא ב׳), והטעם בשביל הסִבָּה.

Gn 39,5 ‖ Dt 15,10 ‖ 1R 14,16 ‖ Jer 11,17.15,4.

וּבִגְלַל Dt 18,12.

בִּגְלָלְךָ] בִּגְלָלֵךְ *suff.* Gn 30,27.

בִּגְלָלֵךְ Gn 12,13.

בִּגְלַלְכֶם Dt 1,37 ‖ Mich 3,12.

גָּלָל] הַגָּלָל

stercus.

זבל וצואת בע״ח להיותו עומד לְהִפָּנוֹת או ע״ש צורתו העגולית. וְהֻשְׁאַל כשם גנאי לשקוצי האלילים. ולד״ק הוא מן אבן גְּלָל בארמית, כלומר גולמים ודוממים.

1R 14,10.

גֵּל] כְּגֶלְלוֹ (al. לֲ) *suff.* Job 20,7.

גְּלָלִים] כַּגְּלָלִים *pl.* Zeph 1,17.

גֶּלְלֵי (al. לֲ) *cs.* Ez 4,15.

בְּגֶלְלֵי (al. לֲ) Ez 4,12.

°גִּלּוּל] גִּלּוּלִים *pl.*

idola, stercuti.

Ez 22,3.30,13.

הַגִּלֻּלִים, הַגִּלּוּלִים 1R 15,12.21,26 ‖ 2R 17,12.21,21.23,24 ‖ Ez 18,12.

גִּלּוּלֵי *cs.* Ez 8,10.16,36. 18,6.*15.* 20,8.24.

וּבְגִלּוּלֵי Ez 20,7.

וּבְגִלּוּלַיִךְ *suff.* Ez 22,4.

גִּלּוּלֵיכֶם Lev 26,30 ‖ Ez 6,4.6.14, 6.20,31.33,25.36,25.

וּבְגִלּוּלֵיכֶם Ez 20,39.

גִּלּוּלֵיכֶן Ez 23,49.

גִּלּוּלָיו Ez 14,4^{2}.7.20,39.

בְּגִלּוּלָיו 2R 21,11.

גִּלּוּלֶיהָ Jer 50,2.

גִּלֻּלֵיהֶם, גִּלּוּלֵיהֶם Dt 29,16 ‖ Ez 6,5.9.13^{2}. 14,3. 20,16. 23,7. 44,10. 12.

בְּגִלּוּלֵיהֶם Ez 14,5.23,20.37,23.

וּבְגִלּוּלֵיהֶם Ez 20,18.36,18.

לְגִלּוּלֵיהֶם Ez 23,39.

גִּלּוּלֵיהֶן Ez 23,37.

——v. ch. et n. pr.——

גָּלַם] וַיִּגְלֹם *3 impf.*

convolvere.

יסודו גלל, ע״ד גָּזַם מן גָּזַז, בטעם כריכה וקפול.

2R 2,8.

גְּלוֹם, גְּלוֹמִים] בִּגְלוֹמֵי *pl. cs.*

pallium.

יתכן שנקרא כן חֹמר המטוה בהיותו כגלם בלי צורה לפני גמר תקונו או אחר המויה בעודו מקפל בחתיכות גדולות.

Ez 27,24.

גֹּלֶם] גָּלְמִי *suff.*

res convoluta, massa informis.

תאר לְעֻבָּר הכרוך ומקפל בבטן אמו ולא קִבל עוד צורתו השלמה; ובחז״ל: גולמי כלי מתכות (כלים י״ב ו׳).

Ps 139,16.

גַּלְמוּד

durus, sterilis; derelictus.

בערבית הוראתו קרקע קשה שאינו מוציא גְּדוּלִים (ועיקר שרשו גמד), וע״כ שמם ונעזב, ומזה יתבארו הוראותיו בעברית.

Job 3,7.15,34.30,3.

וְגַלְמוּדָה *f.* Jes 49,21.

°גָּלַע] הִתְגַּלַּע *Hithpa. inf.*

prorumpere, exacerbari.

בערבית הוראתו פתיחת הפה לְהראות השִּׁנַּיִם, כלומר לְריב להתחרות ולהתגרות. ובמשנה בבנין נפעל ענינו פריצה ובקיעה (נדה ח׳ ב׳).

Prv 17,14.

יִתְגַּלָּע] יִתְגַּלָּע *3 impf.* Prv 18,1.20,3.

גָּלַשׁ] שֶׁגָּלְשׁוּ *3 perf. pl.*

detondere; al. discumbere; descendere, pendere.

בערבית הוראתו ישיבה אחרי השכיבה, וטעם שנלשו ששכנו ורבצו; ויתכן שהוא קרוב לשרש הָלַץ וע״כ בא בקשור מ׳; ויש מחברין אותו עם קָלַע.

Cant 4,1.6,5.

גַּם...וְגַם, גַּם

etiam, et, quid; utique, profecto; tamen, sed.

שרשו גמם המורה בערבית אסיפה ותוספות, וכל גם לְרַבּוֹת בא.

Gn 3,6.22.4,4.22.26.7,3.10,21.13,16. 19,21.34.35.38. 20,4.5.6^{2}. 22,20.24. 24,19.25^{3}.44^{2}. 26,21.27,31. 33.34.*38*.45. 29,27.30^{2}.33. 30,3.8. 15.30. 31,15. 32,19.20^{3}.21. 33,7. 35,17.38,10.11.43,8.44,10.16^{2}.29. 46,4.34.47,3.19.48,11.19. 50,9.18. 23 ‖ Ex 1,10.4,9.10^{3}.5,14.7,11^{2}.23. 8,28. 10,24.25.11,3. 12,31.32^{3}.18,18^{2}.33,17.34,3 ‖ Lev 26,24.44 ‖ Nu 4,22.11,4.12,2.16,10.13.18,3. 28.22,19.33.23,25^{2}.24,13.27,13 ‖ Dt 1,37^{2}.3,3.20.9,19.*10,10*.20. 12,30.31. 22,22. 23,3.*4*.19. 28,61. 32,25^{2} ‖ Jos 1,15.2,12.9,4.10,30.24,18 ‖ Jud 1,3.22.2,21.3,22.31.5,4^{2}. 6,35. 7,18. 8,9.22^{3}.31. 9,19.49^{2}.10,9.19,19.20,48 ‖ 1S 1,6.2,15.26. 8,8. 20.12,14.16.23.25. 14,15.22. 16,8.*9.* 17,36^{2}. 19,20.*21*.22.23.24^{2}. 20,27. 21,9. 22,7.17.24,12. 25,13.16. 44.26,25^{2}.28,6^{3}.15.19^{2}.20.22.31,5. 6 ‖ 2S 3,17^{2}.19^{2}.4,2.5,2^{2}.7,19.8,11. 11,12.17.21. 12,13.14.27. 14,7.15, 19.24. 16,23^{2}.17,5^{2}.10.12.13. 18,2. 22.26.19,31 ‖ 1R 3,13^{2}.18.26^{2}.4,15.7,20.13,18.14,14.23.21,19 ‖ 2R 2,3.*5*. 9,27.17,19.41. 21,11. 23,15. 27 ‖ Jes 1,15.7,13. 13,3. 14,8.10. 23,12. 26,12. 28,29. 30,33. 43,12. 44,12.47,3. 48,8^{3}.49,15.25. 57,6.7. 66,3.4.8 ‖ Jer 2,16.33.34.36.37.3,8.4,12. 5,28.6,11.15^{2}. 7,11.8,7.12. 12,2^{2}.6^{2}.13,23.14,5.18^{2}.23,11^{3}.25,14.27,7.31,(34)35^{2}(36). 33,21.26. 46,16.21^{2}. 48,2.7.26.34. 51,12.44. 49^{2} ‖ Ez 5,8.10,16.16,52.18,11.20,23.21,18.32.24,5.9.31,17 ‖ Hos 4,5.6.5,5.6,11.7,9.8,10.9,12.16.10,6. 12,12 ‖ Joel 1,12.18.20 ‖ Am 7,6 ‖ Ob 11.13 ‖ Nah 3,10^{2}.11^{2} ‖ Hab 2,16 ‖ Zeph 1,18^{2}.2,12.14^{2} ‖ Zach 8,6.21.9,7.11.12 ‖ Mal 1,10.3,15^{2} ‖ Ps 14,3.*53,4*. 19,12.14. 23,4. 25,3. 37,25. 38,11.41,10. 49,3^{2}.52,7. 71,22.24.83,9.84,4.7.85,13.95,9.107,5.118,11.119,23.24.129,2.132,12. 133,1.137,1.139,10.12 ‖ Prv 1,26.

11,25.13,13. 14,20.16,7.17,15.*20*, *10*.26.28.18,3.9.19,2.24. 20,11.12. 21,13.22,6.23,15.24,23.25,1. 26,4. 28,9 ‖ Job 1,6.2,1.10.7,11.12,3.13, 2.16.15,10.16,4.19.18,5.19,18.21, 7.23,2.24,19.30,2.8.31,28.33,6 ‖ Cant 7,14.8,1 ‖ Ruth 1,5.12.2,15. 21 ‖ Thr 1,8.2,9.3,8.4,3.15.21 ‖ Eccl 2,1.7.8.14.15.19.*5*,*9*.*8*,*10*.21. 23^{2}.24.26.*4*,*4*.*6*,*9*.3,11.4,8^{2}.11.14. 16^{2}.5,16.18.6,5. 7,14.21.22^{2}. 8,16. 9,1^{2}.6^{2}.12.13.10,20.12,5 ‖ Esth 1, 9.4,16.7,2.9.9,13.15 ‖ Neh 3,35.4, 16.5,13.14.15.6,1.17.19.13,22.23. 26 ‖ 1Ch 10,5.11,2^{2}.18,11.19,15. 24,31 ‖ 2Ch 17,11.20,4.14.21,11. 22,3.5.29,7.30,12.31,16.36,14.

הֲגַם *interrog.* Gn 16,13 ‖ 1S 10, 11.*12*.*19*.*24* ‖ 1R 17,20 ‖ Ps 78,20 ‖ Job 41,1 ‖ Esth 7,8.

וְגַם

השבעים קורין במ״ב י״ג ו׳ הָלְכוּ גם ת׳ הלך וגם; וי״נ בישעיה כ״א י״ב וְגַם לילה.

Gn 6,4.13,5.14,7.14^{2}.15,15.17,16. 20,12.21,13.26^{2}.24,14.44.46.30,6. 32,7.37,7.38,22.24. 40,15. 42,22. 28.44,9.48,19 ‖ Ex 2,19.3,9.4,14.5, 2. 6,4.5. 8,17. 10,26. 12,38.39. 18, 23.19,9.22.21,29.35.33,12. 34,3 ‖ Lev 25,45 ‖ Nu 13,27.28.18,2.24, 24.25 ‖ Dt 1,28. 2,6.15. 7,20. 26, 13 ‖ Jos 2,24.7,11^{4} ‖ Jud 2,3.10^{2}. 17.11,17.17,2.19,19^{2} ‖ 1S 1,28.4, 17^{2}. 10,26.13,4. 14,21. 15,29.18,5. 21,9.23,17.28,23 ‖ 2S 1,4^{2}.11.2,1. 6.7. 11,24. 13,36. 15,19.17,16. 19, 41.44.20,26.21,20 ‖ 1R 1,6.46.47. 48.10,11.14,24. 15,13.16,7.16. 18, 35.21,19.23.22,22 ‖ 2R 8,1.13,6. 16,3.21,16.22,19. 23,15.19.24. 24, 4 ‖ Jes 5,2.7,20.21,12.28,7.30,5. 31,2.40,24.45,16.66,21 ‖ Jer 3,10. 5,18.10,5.13,26.26,20.27,6. 28,14. 31,18. 36,6.25. 40,11. 50,24^{2}. 52, 10 ‖ Ez 5,11^{2}.8,18.9,10.16,28.29. 41.43.52. 20,12.15.25. 21,15.22. 23,25.37.24,3.5.39,16 ‖ Hos 3,3.4, 3 ‖ Joel 2,3.12.3,2.4,4 ‖ Am 4,6.7. 6,3 ‖ Zach 3,7^{2}.9,2.11,8.12,2.13,2. 14,14 ‖ Mal 2,2.9 ‖ Ps 8,8.71,18. 78,21.84,3.148,12 ‖ Prv 16,4 ‖ Job 28,27.40,14 ‖ Ruth 1,12.2,8.16.3, 12.4,10 ‖ Eccl 1,11.3,13.5,15.6,3. 7.7,6.18.8,17. 9,3.11^{2}.10,3.11,2 ‖ Esth 5,12 ‖ Dan 11,8.22 ‖ Esr 1, 1 ‖ Neh 5,8.10.16.6,7.14.12,43 ‖ 1Ch 10,13. 12,39.41. 20,6. 23,26. 29,9.24 ‖ 2Ch 1,11.6,32.9,10.12, 12.14,14.15,16. 16,12. 18,21.19,8. 21,4.13.17.24,7.12.26,20.28,2.5.8. 29,35.30,1.34,27.36,13.22.

שֶׁגַּם Eccl 1,17.2,15.8,14.

בְּשַׁגָּם

כַּאֲשֶׁר גַּם, וי״מ משרש שָׁגַג.

Gn 6,3.

גָּמָא] **יְגַמֶּא־** *Pi. 3 impf.*

sorbere, bibere.

ענינו שאיפה ובליעה, ובתלמוד בא גם עם עי״ן; וטעם יגמא ארץ שנדמה כאלו הוא בולע את שטח הארץ במרוצתו המהירה; ויונתן תרגמו יַעֲבֵד גומתא בארעא, כלומר עושה את הקרקע גומות בפרסותיו.

Job 39,24.

הַגְמִיאִינִי [הִגְמִיא *Hi. imper. f. suff.* Gn 24,17.

?מְגַמְאָה] **מְגַמַּת** *cs.*

desiderium, contentio, cupiditas, *directio.*

לדעת רש״י כמו מְגַמְּאַת, ולדעת אחרים שרשו גָּמַם, ע״ש.

Hab 1,9.

———conf. גָּמַם———

גֹּמֶא

incus palustris, papirus nilotica.

מין קנה וסוף הַגָּדֵל באגמים ובבִצות, ומגמא ובולע את המים, לפי שהוא ספוגי, ומפני קלותו וכפיפתו עושין ממנו אניות קטנות; ובדרז״ל גמי וגימון.

Ex 2,3 ‖ Jes 18,2 ‖ Job 8,11.

וָגֹמֶא Jes 35,7.

———conf. אָגָם, אַגְמֹן———

גֹּמֶד

laculus, ulna.

מדה ידועה, פחותה מאַמָּה, ובתלמוד גרמידא וכן בסורית־מגרעית.

Jud 3,16.

גַּמָּד] **וְגַמָּדִים** *pl.*

cubitales, pygmaei; al.: *audaces*, bellatores; al. nomen cuiusdam phoenicii oppidi civium significat.

[illegible] גנסים, בעלי קומת גמד אחד, וי״ת [illegible]אי, כמו גִּמְרִים, השבעים קורין גַּם־מָדִים, [illegible] גְּמָרִים, וי״נ צְמָרִים (בראש׳ י׳ י״ח).

Ez 27,11.

גָּמַל I

tribuere, praestare alicui; [illegible] tribuere.

[illegible] לשרש גָּמַר בענין השלמה, ותשלומין לאחר גמר המעשה.

Ps 13,6.103,10.116,7.

גְּמָלָנוּ *3 perf. suff.* Jes 63,7.

גְּמָלָתְךָ Prv 3,30.

גְּמָלָם Jes 63,7.

גְּמָלַתְהוּ [גָּמְלָה *f. suff.* Prv 31, 12.

שֶׁגָּמַלְתְּ *2 perf. f.* Ps 137,8.

גְּמַלְתַּנִי [גָּמַלְתָּ *2 m. suff.* 1S 24,18.

גָּמַלְתִּי *1 perf.* Ps 7,5.

גְּמַלְתִּיךָ *suff.* 1S 24,18.

גָּמְלוּ *3 pl.* Jes 3,9.

גְּמָלוּךָ *suff.* Gn 50,17.

גְּמַלְנוּ *1 pl.* Gn 50,15.

גֹּמֵל *pt.* Prv 11,17.

גֹּמְלִים *pl.* Joel 4,4 ‖ 2Ch 20,1[illegible].

גְּמֹל *imper.* Ps 119,17.

תִּגְמֹל *2 impf.* Ps 142,8.

יִגְמְלֵנִי [יִגְמֹל *3 impf. suff.* 2S 19,37.22,21 ‖ Ps 18,21.

תִּגְמְלוּ *2 impf. pl.* Dt 32,6.

גְּמוּל

actio, opus, bene aut male factum; retributio.

Jes 3,11.35,4.59,18^{2}.66,6 ‖ Jer 51, 6 ‖ Ps 94,2 ‖ Thr 3,64.

וּגְמוּל Prv 12,14.

הַגְּמוּל *interrog.* Joel 4,4.

כִּגְמוּל, כִּגְמֻל Jud 9,16 ‖ 2Ch 32, 25.

גְּמֻלֵךְ *suff.* Ob 15.
גְּמוּלֵךְ Ps 137,8.
גְּמֻלְכֶם Joel 4,4.7.
וּגְמֻלוֹ Prv 19,17.
גְּמוּלָם Ps 28,4.
גְּמוּלִים] גְּמוּלָיו *pl. suff.* Ps 103, 2.

גְּמוּלָה] הַגְּמוּלָה

להבחור לית וחסר; יונתן קורא בישעיה בַּעַל גמלות.

2S 19,37.

גְּמֻלוֹת *pl.* Jes 59,18 ‖ Jer 51,56.
תַּגְמוּל] תַּגְמוּלוֹהִי *pl. suff.* Ps 116,12.

גָּמַל] II גְּמָלַתּוּ *3 perf. f. suff.*

maturare; ablactare infantem.

נאמר על־הפרי שנגמר בשולו ואינו צריך ליניקה מן העץ, או על הילד שנעתק משדי אמו.

1S 1,24.

גֹּמֵל *pt.* Jes 18,5.
גָּמוּל *pt. pass.* Jes 11,8.
כְּגָמֻל Ps 131,2.
כַּגָּמֻל Ps 131,2.
גְּמוּלִים] גְּמוּלֵי *pl. cs.* Jes 28,9.
גְּמָלָהּ *inf. suff.* 1S 1,23.
גָּמְלָהּ 1S 1,23.
וַיִּגְמֹל *3 impf.* Nu 17,23.
וַתִּגְמֹל *3 impf. f.* Hos 1,8.
וַתִּגְמְלֵהוּ *suff.* 1R 11,20.
נִגְמַל] הִגָּמֵל *Ni. inf.* Gn 21,8.
יִגָּמֵל *3 impf.* 1S 1,22.
וַיִּגָּמַל Gn 21,8.

גָּמָל

camelus.

זה שמו בכל לשונות בני שם, ומהם בא גם ללשונות המערב; ונקרא כן אם ע״ש שלמות גדולו וְעָבְי גבו או ע״ש שלמותו במעלות המשבחות ומפארות בשירי עֲרָב. וי״מ מן הפעל חמל בערבית, כלומר נושא משא; אך גם בה הוא נכתב ונקרא בנימ״ל.

2R 8,9 ‖ Jes 21,7.

הַגָּמָל Gn 24,64.31,34 ‖ Lev 11,4 ‖ Dt 14,7 ‖ Zach 14,15.

מִגָּמָל 1S 15,3.
גְּמַלִּים *pl.* Gn 24,10.63. 32,16 ‖ 1R 10,2 ‖ Jes 30,6.60,6 ‖ Ez 25,5 ‖ Job 1,3.42,12 ‖ Neh 7,69.
וּגְמַלִּים Gn 12,16.24,35.30,43 ‖ 1S 27,9 ‖ 2Ch 9,1.14,14.
הַגְּמַלִּים Gn 24,11.22.30.32.46.61.31,17 ‖ 1S 30,17 ‖ Job 1,17 ‖ 1Ch 27,30.
וְהַגְּמַלִּים Gn 32,8.
בַּגְּמַלִּים Ex 9,3.
וּבַגְּמַלִּים 1Ch 12,40(41).
לַגְּמַלִּים Gn 24,31.32.
מִגְּמַלֵּי *cs.* Gn 24,10.
גְּמַלֶּיךָ *suff.* Gn 24,14.*46*.
לִגְמַלֶּיךָ Gn 24,19.44.
גְּמַלָּיו Gn 24,20.
גְּמַלֵּיהֶם Jud 8,21.26 ‖ Jer 49,32 ‖ Esr 2,67 ‖ 1Ch 5,21.
וּגְמַלֵּיהֶם Gn 37,25 ‖ Jer 49,29.
וְלִגְמַלֵּיהֶם Jud 6,5.7,*12*.

———v. n. pr.———

°גָּמַם rad. מְגַמָּה] מְגַמַּת cs.

turba, coetus, copia.

בערבית הוראת שרש גמם רבוי, ר״ל קִבּוּץ של חילות ונדודים. וכבר הבאנוהו בשרש גמא, ע״ש.

Hab 1,9.

———conf. גָּמָא———

גּוּמָץ

fovea.

בור ושוחה, יש מחברין אותו עם גמא. לפי המסורה שלנו מלא הדגש, ולהבחור חסר!

Eccl 10,8.

גָּמַר

perficere, absolvere; desinere, deficere.

אח אל גָּמַל בהוראת השלמה ותשלומין; וטעם יגמר בעדי לדראב״ע בחסרון מעשי או חפצי, וליונתן כמו יִגְמֹל, ישלם לשונאי גמולם בעבורי, ולרד״ק כמו יִסְפֹּר, ולא נהירא לי. ויג בתהלים ע״ז ט׳ גמר אֹמֶר.

Ps 12,2.77,9.

גֹּמֵר *pt.* Ps 57,3.
יִגְמָר־, יִגְמֹר *3 impf.* Ps 7,10. 138,8.

—v. ch. et n. pr.; גַּן v. גָּנַן—

גָּנַב

furari, surripere, auferre; cum לֵב: fallere; *Hithp.* furtim agere.

לדעת רבים שרשו נב (ובערבית וסורית גנב) בהוראת צד, והכונה סַלֵּק לצדדין (בעזייטינגן, устранить), וכמו שמצינו פעל משם כָּנָף בהוראת ההסתר והעלמה הֻשאל גם לגנבת הדעת ובבנין התפעל על העלמת עצמו ע״י ההליכה בסתר כבשאר הלשונות; וטעם גְּנֻבְתִי כמו גְּנֻבַת, ולדעת ר״ש פרחון הוא יו״ד היחס, ולא מסתבר.

גְּנֵבָה] גְּנָבָתוּ *3 perf. suff.* Job 21,18.27,20.
גְּנַבְתֶּם Gn 31,32.
גָּנַבְתָּ *2 perf.* Gn 31,30.
וְגָנַבְתִּי *1 perf.* Prv 30,9.
גָּנְבוּ *3 pl.* Jos 7,11 ‖ 2S 21,12.
גְּנָבוּךָ *suff.* 2S 19,42.
גֹּנֵב *pt.* Dt 24,7.
וְגֹנֵב Ex 21,16.
הַגֹּנֵב Zach 5,3.
גָּנוּב *pass.* Gn 30,33.

גְּנוּבִים *pl.*

להבחור חסר דלא כספרים שלנו.

Prv 9,17.

גְּנֻבְתִי...וּגְנֻבְתִי *f. cs.* Gn 31 39.
גָּנֹב *infin.* Ez 22,11.
הֲגָנֹב *interrog.* Jer 7,9.
וְגָנֹב Hos 4,2.
תִּגְנֹב *2 impf.* Ex 20,15 ‖ Dt 5, 17.
וַתִּגְנֹב Gn 31,26.27.
יִגְנוֹב, יִגְנֹב *3 impf.* Ex 21,37 ‖ Prv 6,30.
וַיִּגְנֹב Gn 31,20.
וַתִּגְנֹב *f.* Gn 31,19 ‖ 2R 11,2 ‖ 2Ch 22,11.
נִגְנֹב *1 pl.* Gn 44,8.
תִּגְנֹבוּ] תִּגְנָבוּ *2 pl.* Lev 19,11.
יִגְנְבוּ *3 pl.* Ob 5.
נִגְנַב] יִגָּנֵב *Ni. 3 impf.* Ex 22, 11.
גִּנֵּב] מְגַנְּבֵי *Pi. pt. pl. cs.* Jer 23,30.

וַיִּגְנֹב *3 impf.* 2S 15,6.

וְגֻנַּב *Pu. 3 perf.* Ex 22,6.

גֻּנַּבְתִּי *1 perf.* Gn 40,15.

גֻּנֹּב *infin.* Gn 40,15.

יְגֻנַּב [יְגֻנַּב] *3 impf.* Job 4,12.

יִתְגַּנֵּב [הִתְגַּנֵּב] *Hithp. 3 impf.* 2S 19,4.

וַיִּתְגַּנֵּב 2S 19,4.

גַּנָּב

fur.

Jer 2,26 ‖ Ps 50,18 ‖ Prv 29,24.

וְגַנָּב Hos 7,1.

הַגַּנָּב Ex 22,1.6.7 ‖ Dt 24,7 ‖ Zach 5,4.

כַּגַּנָּב Joel 2,9 ‖ Job 24,14.30,5.

לַגַּנָּב Prv 6,30.

גַּנָּבִים *pl.* Jes 1,23 ‖ Jer 49,9 ‖ Ob 5.

בְּגַנָּבִים Jer 48,27.

גְּנֵבָה] הַגְּנֵבָה

furtum, furto absumptum.

Ex 22,3.

בִּגְנֵבָתוֹ *suff.* Ex 22,2.

——v. n. pr.——

°גֶּנֶז, גְּנָזִים] *pl. cs.* גִּנְזֵי

thesauri, citae; *tapeta.*

אוצר; הפעל ידוע בדרז״ל. ויש מחברין אותו עם כָּנַס וכָנַשׁ, אמנם מלה פרסית היא, וע״ז יורה גם הכ״ף הבא לבנין המשקל במלת גנזכים (בית האוצר) כבלשון פרס הקדומה.

Esth 3,9.4,7.

וּבְגִנְזֵי Ez 27,24.

גַּנְזַךְ] *pl. cs.* וְגִנְזַכָּיו

gazophylacia templi.

1Ch 28,11.

——v. chald.——

גָּנַן] *1 perf.* וְגַנּוֹתִי

tegere, protegere.

עיקר הוראתו כסוי וצלילה, ומזה גַּן המכסה בצלו, וּמָגֵן המגין ומציל מפני מכת חרב וחץ.

2R 19,34.20,6 ‖ Jes 37,35.38,6.

גָּנוֹן *infin.* Jes 31,5.

יָגֵן [הֵגֵן] *Hi. 3 impf.* Jes 31,5 ‖ Zach 9,15.12,8.

גַּן

hortus.

י״מ ויחמס כַּגַּן שֻׂכּוֹ דאיכה ב׳ ו׳ כמו כַּגַּנָּן, תאר לבעל הגן (או לעובדו ולשומרו) כבדרז״ל, וטעם שֻׂכּוֹ כמשוכת הדק, כלומר כִּלָּה את הקוצים והענפים הגרועים; השבעים קורין כַּגֶּפֶן משְׁכָּנוֹ (או שִׁכְנוֹ), או כמובן סֻכָּתוֹ.

Gn 2,8 ‖ 2R 25,4 ‖ Jer 39,4.52,7 ‖ Ez 28,13 ‖ Cant 4,12.

הַגָּן [הַגַּן] Gn 2,9.10.16.3,1.2.3.8 ‖ 2R 9,27.

בַּגָּן [בַּגַּן] Gn 3.8.10.

בְּגַן Gn 2,15 ‖ 2R 21,18.26 ‖ Ez 31,8².9.

כְּגַן Gn 13,10 ‖ Dt 11,10 ‖ Jes 51,3.58,11 ‖ Jer 31,11 ‖ Ez 36,35 ‖ Joel 2,3.

כַּגַּן Thr 2,6.

לְגַן Gn 3,24 ‖ 1R 21,2 ‖ Neh 3,15.

מִגַּן Gn 3,23.

גַּנִּי *suff.* Cant 4,16.

לְגַנִּי Cant 5,1.

לְגַנּוֹ Cant 4,16.6,2.

גַּנִּים *pl.* Cant 4,15.

בַּגַּנִּים Cant 6,2.8,13.

וּכְגַנָּה [גַּנָּה] Jes 1,30.61,11.

גַּנָּתוֹ *suff.* Job 8,16.

גַּנּוֹת *pl.*

להבחר גנת דקהלת חסר, ולא ידעתי מנא ליה.

Jer 29,5.28 ‖ Am 9,14 ‖ Eccl 2,5.

הַגַּנּוֹת Jes 66,17.

מֵהַגַּנּוֹת Jes 1,29.

בַּגַּנּוֹת Jes 65,3.

כְּגַנֹּת Nu 24,6.

גַּנּוֹתֵיכֶם *suff.* Am 4,9.

גִּנַּת [גִּנָּה] *cs.* Cant 6,11 ‖ Esth 1,5.7,7.

מִגִּנַּת Esth 7,8.

——v. n. pr.——

מָגֵן

clypeus; *metaph.* protector, princeps.

כנחמיה ד׳ י׳ יש לסרס: הרמחים והמגנים.

Gn 15,1 ‖ Dt 33,29 ‖ Jud 5,8 ‖ 2S 1,21².22,31.37 ‖ 2R 19,32 ‖ Jes 21,5.22,6.37,33 ‖ Jer 46,3.9 ‖ Ez 27,10.38,5 ‖ Nah 2,4 ‖ Ps 3,4.18,31.36.35,2.76,4 ‖ Prv 2,7.6,11.24,34.30,5 ‖ 1Ch 5,18 ‖ 2Ch 14,7.

וּמָגֵן Ez 23,24.38,4.39,9 ‖ Ps 84,12 ‖ 2Ch 17,17.

הַמָּגֵן 1R 10,17 ‖ Cant 4,4 ‖ 2Ch 9,16.

מָגִנִּי *suff.* 2S 22,3 ‖ Ps 7,11.18,3.144,2.

וּמָגִנִּי Ps 28,7.119,114.

מָגִנֵּנוּ Ps 59,12.84,10.89,19.

וּמָגִנֵּנוּ Ps 33,20.

וּמָגִנָּם Ps 115,9.*10.11.*

מָגִנִּים *pl.* 1R 10,17 ‖ Job 41,7 2Ch 9,16.26,14.

וּמָגִנִּים 2Ch 32,5.

הַמָּגִנִּים Neh 4,10.

וּלְמָגִנִּים 2Ch 32,27.

מָגִנֵּי *cs.* 1R 14,26.27 ‖ Ps 47,10 2Ch 12,9.10.

מָגִנָּיו *suff.* Job 15,26.

מָגִנֶּיהָ Hos 4,18.

הַמְּגִנּוֹת *II. pl.* 2Ch 23,9.

מְגִנָּה] *cs.* מְגִנַּת־

tegumentum; al. obduratio, obstinatio (cordis).

לב אטום וסגור, כמו שרירות לב, שלא יחזרו בתשובה ותרבינה המכות, כטעם ואני אקשה את־לב פרעה. לרד״ק הוא מין חלי, ויש מחברין אותו עם מְגַן צריך; י״נ מגרת־לב.

Thr 3,65.

גָּעָה] *infin.* וְגָעוֹ

mugire.

בקרה, והתיחד אל הבהמות הגסות. ורז״ל השתמשו בו גם לאנשים; ואולי יש לשרש זה קרבה עם גָּעַר, כקורבת נָבַח עם נָבַר.

1S 6,12.

יִגְעֶה־ *3 impf.* Job 6,5.

——v. n. pr.——

גָּעַל] *3 perf. f.* גָּעֲלָה

fastidire, respuere, *abicere.*

הרחקת דבר מָאוּס ומלוכלך, ויש בו מעין גָּאַל בהוראה השנית.

Lev 26,43 ‖ Jer 14,19.

וְגָעֲלָה Lev 26,30.
גְּעַלְתִּים *1 perf. suff.* Lev 26,44.
גָּעֲלוּ *3 pl.* Ez 16,45.
גֹּעֶלֶת *pt. f.* Ez 16,45.
תִּגְעַל *3 impf. f.* Lev 26,11.15.
נִגְעַל *Ni. 3 perf.* 2S 1,21.
הִגְעִיל] יַגְעִל *Hi. 3 impf.* Job 21,10.

גֹּעַל] בְּגֹעַל

fastidium.

Ez 16,15.

—v. n. pr.; conf. גָּאַל II—

גָּעַר] וְגָעַר *3 perf.*

increpare, coercere, minari.

השמעות קול בכעס ובנזיפה להחריד ולאַיֵּם, ודוגמתו בסורית ובכושית. וי״ג בתהלים פ׳ י״ז: מגערת פִּיךָ יאבדו.

Jes 17,13.

גָּעַרְתָּ *2 perf.* Jer 29,27 ‖ Ps 9,6. 119,21.
וְגָעַרְתִּי *1 perf.* Mal 3,11.
גּוֹעֵר, גֹּעֵר *pt.* Nah 1,4.2,3.
וּמִגְּעָר־ *inf. cs.* Jes 54,9.
גְּעַר *imper.* Ps 68,31.
יִגְעַר...וְיִגְעַר *3 impf.* Zach 3,2.
וַיִּגְעַר Gn 37,10 ‖ Ps 106,6.
תִגְעֲרוּ־ *2 pl.* Ruth 2,16.

גְּעָרָה

increpatio, obiurgatio, minatio; clamor hostium.

Prv 13,1.8.17,10.

גַּעֲרַת *cs.* Jes 30,17².51,20 ‖ Ecc 7,5.
בְּגַעֲרַת 2S 22,16.
מִגַּעֲרַת Ps 80,17.
בְּגַעֲרָתִי *suff.* Jes 50,2.
גַּעֲרָתְךָ Ps 104,7.
מִגַּעֲרָתְךָ Ps 18,16.76,7.
וְגַעֲרָתוֹ Jes 66,15.
מִגַּעֲרָתוֹ Job 26,11.

מִגְעֶרֶת] הַמִּגְעֶרֶת

increpatio, maledictio.

כענין הנני גֹעֵר לכם את־הזרע דמלאכי, והשבעים קורין הַמִּגְרָעַת.

Dt 28,20.

גָּעַשׁ] וַתִּגְעַשׁ *3 impf. f.*

vacillare, concuttere, commovere, titubare, undare.

בסורית הוראתו נגיחה, ובמקרא יֵאָמֵר על התנודדות והזדעזעות, ונרדף אל רעש, כי כל התנגשות והתגוששות גורמת רעש.

2S 22,8 ‖ Ps 18,8.

גֹּעַשׁ] יְגֹעֲשׁוּ *Pu. 3 impf. pl.* Job 34,20.
הִתְגֹּעֵשׁ] וְהִתְגֹּעֲשׁוּ *Hithpo. 3 prf. pl.* Jer 25,16.
יִתְגֹּעֲשׁוּ *3 impf. pl.* Jer 46,8.
הִתְגָּעֵשׁ] וַיִּתְגָּעֲשׁ *Hithpa. 3 impf.* Ps 18,8.
יִתְגָּעֲשׁוּ *3 pl.* Jer 46,7.
וַיִּתְגָּעֲשׁוּ 2S 22,8 ‖ Jer 5,22 ‖ Ps 18,8.

—v. n. pr.—

גַּף] בְּגַפּוֹ *suff.*

dorsum, corpus; locus excelsus.

וי״א ששרשו גָּנַף (נגרף) = כָּנַף, וי״א ששרשו כָּפַף, ע״כ הצנגחו בסחד דא״ב; וטעם בְּגַפּוֹ, בגופו, בעצמו, כלומר יחידי, ועל־גפי דמשלי לדעת דמבארים כמו על־גַּבֵּי או על־כַּנְפֵי (כתרגום הסורי), אך יש לפתח גם מענין גוף ותוך, עצם ועיקר (ע׳ איוב ל׳ ה׳).

Ex 21,3².4.

גַּפִּים] גַּפֵּי *pl. cs.* Prv 9,3.

—v. ch.; conf. אֲגַף et גּוּפָה—

גֶּפֶן, גָּפֶן

palmes, vitis.

זה שמה גם בערבית (וַיֵּאָמֵר ג״כ על ריסי העינים, שע״כ לדי״ק שרשה קרוב לגַבַּן וְגַבּוֹת); וטעם מגפן הַיַּיִן דאמור בנזירות, לפי שיש גם גפן שדה שאין לה ענבים רק פַּקֻּעוֹת.

Gn 40,9 ‖ 2R 4,39 ‖ Jes 7,23.16,8.9.24,7.32,12 ‖ Hos 10,1 ‖ Zach 3,10 ‖ Ps 80,9.15.

וְגֶפֶן, וְגָפֶן Nu 20,5 ‖ Dt 8,8 ‖ Joel 2,22.
הַגֶּפֶן Jud 9,13 ‖ Jer 2,21.48,32 ‖ Ez 15,2.6.17,7 ‖ Joel 1,12 ‖ Hag 2,19 ‖ Zach 8,12 ‖ Mal 3,11 ‖ Cant 6,11.7,9.13.
בַּגֶּפֶן Jer 8,13.
וּבַגֶּפֶן Gn 40,10.
כְּגֶפֶן Ps 128,3.
כַּגֶּפֶן, כַּגֶּפֶן Jer 6,9 ‖ Ez 19,10 ‖ Hos 14,8 ‖ Job 15,33.
לַגֶּפֶן, לַגֶּפֶן Gn 49,11 ‖ Jud 9,12.
לְגֶפֶן Ez 17,6².8.
מִגֶּפֶן Nu 6,4 ‖ Dt 32,32 ‖ Jud 13,14 ‖ Jes 34,4.
גַּפְנִי *suff.* Joel 1,7.
גַּפְנְךָ Jer 5,17.
גַּפְנוֹ 1R 5,5 ‖ 2R 18,31 ‖ Jes 36,16 ‖ Mich 4,4.
גַּפְנָהּ Hos 2,14.
גַּפְנָם Dt 32,32 ‖ Ps 78,47. 105,33.
גְּפָנִים] וְהַגְּפָנִים *pl.* Cant 2,13.
בַּגְּפָנִים Hab 3,17.

—גַּף v. גָּפַף—

גֹּפֶר

arbor picea, cedri species.

מין עץ ממיני הארז או הברוש, ויש מחברין אותו עם גפרית ומתרגמין׳ שוועפעלהאֶלץ; ונבחר לתבה לפי שלא ירקב מהרה וגם קל הוא על פני מים.

Gn 6,14.

גָּפְרִית

sulphur.

Gn 19,24 ‖ Dt 29,22 ‖ Jes 30,33 ‖ Job 18,15.

וְגָפְרִית Ez 38,22 ‖ Ps 11,6.
לְגָפְרִית Jes 34,9.

—גִּיר v. גֵּר; גּוּר v. גֵּר—

גָּרָב

scabies.

הוראת השרש בערבית חכוך וגרידה, המְסַבבים ממין הצרעת הזאת, כמ״ש באיוב.

Lev 21,20.*22,22*.

וּבַגָּרָב Dt 28,27.

—v. n. pr.—

גַּרְגַּר] גַּרְגְּרִים *pl.*

bacca.

פרי הזית, לדעת הבלשנים הוא כמו גַּלְגַּל ע״ש התמונה העגולה, ולר״ק מפני הקבוץ, כבדז״ל גרגר של צרורות (שביעית ג׳ ז׳) כלומר תֵּל קטן, ושרשו גָּרָה.

Jes 17,6.

——conf. גֵּרָה——

גַּרְגְּרֹתֶיךָ *pl. suff.* [גַּרְגֶּרֶת]

guttur, collum.

י״א שנקראה כן ע״ש חוליותיה העגולות, ואולי מפני שנגררת המאכל מבית הבליעה, ומזה בדז״ל גַּרְגְּרָן.

Prv 3,3.6,21.

לְגַרְגְּרֹתֶיךָ Prv 1,9.3,22.

——conf. גָּרוֹן——

לְהִתְגָּרֵד *Hithp. infin.* [גָּרַד]

scalpere, scabere.

ענינו הכוך והקרובים אליו גָּרַז, גָּרַס, חָרַט, חָרַת (כָּרַת), חָרַץ, קרד (קַרְדֹּם), קָרַץ כחוזק המבטא והפעולה, והרבה דוגמתו בלשונות המערב; ע׳ הערה למלת גָּרָב.

Job 2,8.

יְגָרֶה *Pi. 3 impf.* [°גָּרָה]

excitare; *Hithp.* irritari, bellum inire, lacessere.

ענינו גֵּרוּי ושסוי לתחרר ריב ותגרה (וקרוב לשרש חָרָה).

Prv 15,18.28,25.29,22.

הִתְגָּרִית [הִתְגָּרֵה *Hithp. 2 prf. f.* Jer 50,24.

וְהִתְגָּר *imper.* Dt 2,24.

תִּתְגָּרֶה *2 impf.* 2R 14,10‖2Ch 25,19.

תִּתְגָּר Dt 2,9.19.

יִתְגָּרֶה *3 impf.* Dan 11,25.

וְיִתְגָּרֶה Q. Dan 11,10.

תִּתְגָּרוּ *2 pl.* (נס״א) Dt 2,5.

יִתְגָּרוּ *3 pl.* Prv 28,4 ‖ Dan 11, 10.

וְיִתְגָּרוּ K. Dan 11,10.

מִתְּגְרַת *cs.* [תִּגְרָה]

lis, litigatio.

כתגרא בדז״ל, ומתלא בפומיהו: קווא תגר; וי״ת ממחת ידך.

Ps 39,11.

גֵּרָה I

granum, bacca. Conf. אֲגוֹרָה p. 7b.

מטבע קטנה (כעין אֲגוֹרָה), ולדראב״ע גרגירי חרוב, והגרמני יאמר בּאָהנע.

Ex 30,13 ‖ Lev 27,25 ‖ Nu 3,47. 18,16‖Ez 45,12.

—גֵּרָה II. ruminatio v. גָּרַר— גּוּר v. גֵּרוּת

נִגְרַזְתִּי *Ni. 1 perf.* [גָּרַז]

excindi.

לדעת המבארים כמו נִגְזַרְתִּי (ע׳ ישעיה נ״ג ח׳), וגרזן מוכיח ונוזר; ואולי הוא כמו נִגְרַשְׁתִּי (ע׳ יונה ב׳ ה׳), וכן משמע מתרגום השבעים.

Ps 31,23.

גַּרְזֶן

securis.

קרדום, וע׳ הערה לשרש גָּזַר.

Dt 20,19.

הַגַּרְזֶן Jes 10,15.

וְהַגַּרְזֶן 1R 6,7.

בַּגַּרְזֶן Dt 19,5.

—v. n. pr.; אֲגַרְטָל v. p. 7b.—

גּוֹרָל

sors, aliquid sorte partum: pars terrae, hereditatis; sors, *fortuna.*

לר״ק הוא מן הערבית בהוראת אבן קטנה עגולה שהשתמשו בה לפיים, והיו מטילין אותה לקלפי, (וכענין ויפקדם בבזק לר״ק), וע׳ ישעיה נ״ז ו׳. י״ג בדה״א ו׳ נ״א ערי גוֹרָלָם (ע׳ יהושע כ״א כ׳). וטעם גְּרָל־חֵמָה (במשלי י״ט י״ט לפי הכתיב) איש שמזלו וגורלו להיות בעל חמה מטבעו, או יש לגרוס גְּרָל חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ; יונתן, השבעים והסורי קורין גְּבַר־חֵמָה.

Lev 16,8 ‖ Jos 17,14.17. 18,6.8. 10‖Jes 34,17‖Ez 24,6‖Joel 4,3‖ Ob 11‖Nah 3,10‖Ps 22,19.

וְגוֹרָל Lev 16,8‖Jes 17,14.

הַגּוֹרָל Lev 16,9.10‖Nu 26,56.33, 54 ‖ Jos 15,1.16,1.17,1. 19,1.10. 17.24.32.40. 21,4.10 ‖ Jon 1,7 ‖ Prv 16,33.18,18‖Esth 3,7.9,24 ‖ 1Ch 6,39.24,7.*25*,*9*.26,14.

בְּגוֹרָל Nu 26,55. 33,54. 34,13. 36, 2‖Jos 19,51‖Jud 20,9‖Mich 2,5.

בַּגּוֹרָל Jos 21,4.5.6.8 ‖ 1Ch 6,46. 48.50.

גּוֹרַל *cs.* Jos 18,11‖Ps 125,3.

גְּרָל־K. (גְּדָל־Q.) Prv 19,19.

בְּגוֹרַל Jos 14,2.

וּמִגּוֹרַל Nu 36,3.

גּוֹרָלִי *suff.* Ps 16,5.

בְּגֹרָלִי Jud 1,3.

גּוֹרָלְךָ Prv 1,14.

גּוֹרָלֵךְ Jes 57,6‖Jer 13,25.

בְּגוֹרָלֶךָ [בְּגוֹרָלְךָ Jud 1,3.

לְגֹרָלְךָ Dan 12,13.

גּוֹרָלוֹ 1Ch 26,14.

גּוֹרָלָם Jos 18,11.21,20.38.

גּוֹרָלוֹת, גֹּרָלוֹת *pl.* Lev 16,8 Jon 1,7 ‖ Neh 11,1 ‖ 1Ch 24,31. 25,8.26,13.14.

וְהַגּוֹרָלוֹת Neh 10,35.

בְּגוֹרָלוֹת 1Ch 24,5.

גָּרְמוּ *3 perf. pl.* [גָּרַם]

resecare, reponere, asservare; *Pi.* derodere, ossa frangere, conterere.

הכל נגזר מן השם גֶּרֶם, כעִצְּמוֹ (ירמיה נ׳ י״ז) מן עֶצֶם. לכל המבארים והשבעים טעם לא גרמו לא השאירו גם עצם עד הבקר, ולדראב״ע שלא שברו עצם בבקר והנם זאבים בערב״; י״ג ביחזקאל ואת־שָׁמְרֶיהָ תְּגַמֵּאִי.

Zeph 3,3.

תְּגָרֵמִי [תְּגָרְמִי, גָּרַם *Pi. 2 impf. f.* Ez 23,34.

יְגָרֵם *3 impf.* Nu 24,8.

גֶּרֶם, גֹּרֶם

os, corpus, substantia rei, res ipsa.

מעלות גרם המעלות עצמם ועיקרם והוא המעלה העליונה (ע׳ הערה לגף), ולרש״י פירוש אחר, ע״ש.

Gn 49,14 ‖ 2R 9,13 ‖ Prv 17,22 Ps 25,15.

גְּרָמָיו [גְּרָמִים *pl. suff.* Job 40,18.

——v. ch. et n. pr.——

גֹּרֶן

area, maxime de ea, in qua fruges triturantur.

מקום דישת התבואה, ובהשאלה על התבואה עצמה, וטעם יושבים בגרן כחז״ל חצי גרן עגולה; ואולי הוא כעין גרם המעלות או שע״פ, ר״ל שם מיוחד לאותו המקום מימי קדם, כעין גרן ארנן.

Nu 15,20.18,30 ‖ 2S 24,16 ‖ Hos 9,2 ‖ Ruth 3,2 ‖ 1Ch 21,15.

הַגֹּרֶן Nu 18,27 ‖ 2S 24,21.24 ‖ 2R 6,27 ‖ Ruth 3,3.6.14 ‖ 1Ch 21,21.22.

בַּגֹּרֶן Jud 6,37.

בְּגֹרֶן 2S 24,18 ‖ 1R 22,10. ‖ 1Ch 21,18.28 ‖ 2Ch 3,1.18,9.

כְּגֹרֶן Jer 51,33.

מִגֹּרֶן Hos 13,3.

גֹּרְנָה Mich 4,12.

גָּרְנִי *suff.* Jes 21,10.

וְגָרְנְךָ Job 39,12.

מִגָּרְנְךָ Dt 16,13.

וּמִגָּרְנְךָ Dt 15,14.

הַגְּרָנוֹת (גְּ) *pl.* 1S 23,1 ‖ Joel 2,24.

גָּרְנוֹת *cs.* Hos 9,1.

——v. n. pr. compos.——

גָּרוֹן

collum, fauces.

הוראתו ידועה (קעהלע), ואה לגרגרת.

Jes 3,16.

בְגָרוֹן Jes 58,1.

גְּרוֹנִי *suff.* Ps 69,4.

גְּרוֹנֵךְ Ez 16,11.

וּגְרוֹנֵךְ K., וּגְרוֹנֵךְ Q. Jer 2,25.

גְּרֹנָם Ps 5,10.

בִּגְרוֹנָם Ps 115,7.149,6.

——conf. גַּרְגֶּרֶת——

גָּרַס] גָּרְסָה *3 perf. f.*

comminuere, contundere, confrangere.

בארמית, סורית וערבית ענינו כתישה וכתיתה, והטעם נפשי נשברת ונדכאה (צערקנירשט) מחמת התאוה; ואולי הוא כמו הדנו לאבני, כלומר שובר אני את תאותי בשביל משפטיך.

Ps 119,20.

הִגְרִיס] וַיַּגְרֵס *Hi. 3 impf.* Thr 3,16.

——conf. גֶּרֶשׂ——

גָּרַע] גְּרוּעָה, גְּרֻעָה *pt. pass. f.*

resecare, tondere; detrahere, diminuere; attrahere, sibi asservare.

קרוב לגרד ולגרר, וכל עיקרו המעטה וגרעון. ברוב ספרים שלנו הנוסחא בישעיה כל־זקן גרועה, אמנם יש מסורה על האי דירמיה: „לית כוותה חסר וחברו דישעיה מלא״ מלשון חברו משמע שצ״ל גרועה, וכן נמצא בכ״י משֻבחים; ביחזקאל ה׳ י״א לדמדנחאי אגרע, וכת״י, וי״מ גם זה מענין גלוח, שהנביא העביר תער הגלבים על ראשו לסימן פורעניות, כאמור בראש הפרשה; וי״ג אֶפְגַּע (ע׳ ישעיה מ״ז ג׳). השבעים קורין באיוב ט״ו ד׳ וְתִגַּע.

Jes 15,2 ‖ Jer 48,37.

לִגְרֹעַ *infin.* Eccl 3,14.

אֶגְרַע *1 impf.* Ez 5,11.

וָאֶגְרַע Ez 16,27.

תִגְרַע *2 impf.* Dt 13,1 ‖ Jer 26,2.

וְתִגְרַע Job 15,4.8.

יִגְרַע, יִגְרָע *3 impf.* Ex 21,10 ‖ Job 36,7.

תִגְרְעוּ *2 pl.* Ex 5,8.19 ‖ Dt 4,2.

וְנִגְרַע *Ni. 3 perf.* Lev 27,18.

וְנִגְרְעָה *f.* Nu 36,3.

נִגְרָע *pt.* Ex 5,11.

יִגָּרַע, יִגָּרֵעַ *3 impf.* Nu 27,4.36,3.4.

נִגָּרַע *1 impf. pl.* Nu 9,7.

גֵּרַע] יְגָרַע *Pi. 3 impf.* Job 36,27.

מִגְרָעָה] מִגְרָעוֹת *pl.*

imminuatio, contractio (muri).

במלאכת הבנין, פחיתה ומעוט בעובי החומות.

1R 6,6.

גָּרַף] גְּרָפָם *3 perf. suff.*

rapere, auferre, secum abripere.

ענינו סחיבה, סחיפה ושטיפה, ומזה מֶגְרָפָה לחלק עפר תיחוח שנסחף ונפרד, וי״ת מגרפתיהם מגופתיהון, כמגופה בחז״ל בתוספת ר׳.

Jud 5,21.

מֶגְרָפָה] מֶגְרְפֹתֵיהֶם *pl. suff.*

gleba terrae.

Joel 1,17.

——conf. אֶגְרֹף p. 7[b].——

גָּרַר

trahere, rapere; ruminare (יִגָּר Qal vel Ni.); *Pu.* serrā 'dissecari.

ענינו משיכה וסחיבה (וקרוב אל גָּלַל) ומזה גֵּרָה ע״ש העלאת המאכל ומשיכתו מן הקיבה ללעיסה שנית, וגם יש לו הוראת גִּרוּד וחתוך ומזה השם מְגֵרָה ושתי ההוראות הרבה בחז״ל. בפעל יִגָּר לא נתברר אם קל או נפעל, ויש מחברין אותן עם נָגַר (ובחז״ל נַגָּר על העובד בִּמְגֵרָה).

יָגֹר] יָגֹר *3 impf.* Lev 11,7.

יְגֹרֵהוּ *suff.* Hab 1,15.

יְגוֹרֵם Prv 21,7.

גֹּרַר] מְגֹרָרוֹת *Po. pt. f. pl.* 1R 7,9.

הִתְגּוֹרֵר] ? מִתְגּוֹרֵר *Hithpo. pt.* Jer 30,23.

גֵּרָה II

ruminatio (גֵּרָה granum v. p. 146[b]).

Lev 11,3.4.5.6.7 ‖ Dt 14,6.7.8.

וְגֵרָה Lev 11,26.

הַגֵּרָה Lev 11,4 ‖ Dt 14,7.

מְגֵרָה] בַּמְּגֵרָה

serra.

2S 12,31 ‖ 1R 7,9 ‖ 1Ch 20,3.

וּבַמְּגֵרוֹת *pl.*

השבעים קורין וּבַמְּגַזְּרוֹת (ע׳ ש״ב י״ב ל״א).

1Ch 20,3.

——v. n. pr.——

גָּרַשׁ] גֹּרֵשׁ *pt.*

pellere, expellere; repudiare uxorem; eicere.

שִׁלּוּחַ, הרחקה וטלטול בחוק ובכח; גָּרֵשׁ לין כפק אם הוא מקור או צווי; י״ג בישעיה נ״ז כ׳ כים נִגְרָשׁ.

Ex 34,11.

גְּרוּשָׁה *pt. pass. f.* Lev 21,7.

וּגְרוּשָׁה Lev 21,14.22,13 ‖ Nu 30,10 ‖ Ez 44,22.

וַיִּגְרְשׁוּ *3 impf. pl.* Jes 57,20.

נִגְרַשׁ] נִגְרָשׁ *Ni. 3 perf.* Jes 57,20.

וְנִגְרְשָׁה *f.* Am 8,8.

נִגְרַשְׁתִּי *1 perf.* Jon 2,5.

וְגֵרְשָׁה [גֵּרֵשׁ *Pi. 3 perf. f.* Ex 23,28.

גֵּרַשְׁתָּ *2 perf.* Gn 4,14.

וְגֵרַשְׁתָּמוֹ *suff.* Ex 23,31.

וְגֵרַשְׁתִּי *1 perf.* Ex 33,2.

וְגֵרַשְׁתִּיו *suff.* Nu 22,11.

גֵּרַשְׁתִּיהוּ Ez 31,11.

גֵּרְשׁוּנִי *3 pl. suff.* 1S 26,19.

גָּרֵשׁ *infin.* Ex 11,1‖Prv 22,10.

לְגָרֵשׁ 1Ch 17,21.

לְגָרְשֵׁנוּ *suff.* 2Ch 20,11.

גָּרֵשׁ *imper.* Gn 21,10.

אֲגָרֵשׁ *1 impf.* Jud 2,3.

וָאֲגָרֵשׁ Jud 6,9.

אֲגָרְשֶׁנּוּ *suff.* Ex 23,29.30.

וַאֲגָרְשֶׁנּוּ Nu 22,6.

אֲגָרְשֵׁם Hos 9,15.

תְּגָרֵשׁ *2 impf.* Ps 80,9.

יְגָרֵשׁ *3 impf.* Ex 11,1.

וַיְגָרֶשׁ Gn 3,24‖Ex 10,11‖Dt 33,27‖Jos 24,18‖Jud 9,41‖1R 2,27‖Ps 78,55.

וַיְגָרְשֵׁהוּ (al. רֵ) *suff.* Ps 34,1.

יְגָרְשֵׁם Ex 6,1.

וַתְּגָרֶשׁ *3 impf. f.* Jos 24,12.

תְּגָרְשׁוּן *2 impf. pl.* Mich 2,9.

וַתְּגָרְשׁוּנִי *suff.* Jud 11,7.

וַיְגָרְשׁוּ *3 impf. pl.* Jud 11,2.

יְגָרְשׁוּהָ *suff.* Zeph 2,4.

וַיְגָרְשׁוּם Ex 2,17.

גֹּרְשׁוּ [גֹּרַשׁ *Pu. 3 perf. pl.* Ex 12,39.

יְגֹרָשׁוּ [יְגֹרְשׁוּ *3 impf. pl.* Job 30,5.

גֶּרֶשׁ

proventus.

ש״ת מליצי לפרי שהאילנות מוציאין (כשם שֶׁגֶר לפרי בטן מן הארמית שְׁגַר = שָׁלַח), והטעם יְרָחִים, לפי שהלבנה מבשלתן, כפל של תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ. וי״מ מזה מִגְרָשָׁהּ דיחזקאל ל״ו ה׳.

Dt 33,14.

גְּרֻשֹׁתֵיכֶם [גְּרֻשָּׁה *pl. suff.*

expulsio (civium ex possessione sua), rapina; al.: *tributa.*

רש״י פי׳ סלקו את שאתם מגרשים את עמי, ונראה יותר שהוא תאר למסים שנוגשים בחזקה (איינטרייבונגען, ערפרעססונג); ויונתן תרגם תקלתכון נראה שקרא בשמאל, היינו מִכְשׁוֹל היינו שֶׁבֶר.

Ez 45,9.

מִגְרָשׁ

pascuum; area urbem vel aedificium circumdans. *Vulg.* suburbana.

הוראתו הראשונה למקום מרעה ששולחין ונורשין שם את הבהמות הביתיות, הֻשאל לחלק קרקע פנוי השייך גם לבנין גדול.

Ez 45,2.48,17.

וּמִגְרָשׁ Nu 35,2.

וּלְמִגְרָשׁ Ez 48,15.

מִגְרַשׁ *cs.* Lev 25,34‖2Ch 31,19.

מִגְרָשָׁהּ *suff.* Ez 36,5.

מִגְרְשֵׁי [מִגְרָשִׁים *pl. cs.* Nu 35,5‖1Ch 5,16.

וּמִגְרְשֵׁי Nu 35,4.

מִגְרָשֶׁיהָ, מִגְרָשֶׁהָ *suff.* Jos 21,11.13².14².15².16².17².18².21².22².23².24².25².27².28².29².30².31².32³.34².35².[36².37².]36².37²‖1Ch 6,40.42².43².44².45³.52².53².54².55².56².57².58².59².60².61³.62².63².64².65².66².

וּמִגְרָשֶׁיהָ Jos 21,40.

מִגְרְשֵׁיהֶם 1Ch 6,49.13,2‖2Ch 11,14.

וּמִגְרְשֵׁיהֶם Nu 35,3‖Jos 14,4.

מִגְרְשֵׁיהֶן Nu 35,7‖Jos 21,3.8.

וּמִגְרְשֵׁיהֶן Jos 21,2.19.26.33.39.

מִגְרְשׁוֹת *II. pl.* Ez 27,28.

——v. n. pr.——

גֶּרֶשׂ

contusum.

כמו גרס בסמ״ך, גרעיני תבואה כתושים.

Lev 2,14.

מִגִּרְשָׂהּ *suff.* Lev 2,16.

——conf. גֶּרֶם——

גָּשַׁם°

pluere iubere.

[illegible] מן הגשם, כהוראת מטר היורד ברבוי וכשפע, הוא גם, עב וגשמי, ולדעת הח׳ [illegible] בהפך אתוֹ מן הערבית سَجَمَ, [illegible] על השתפכות העננים ועל דמעות [illegible]. וי״ג ביחזקאל לפי השבעים ארץ לא [illegible] היא לא גֻשְּׁמָה ביום זעם, אך לפי [illegible] שלנו וכעדות המכלול השין רפויה [illegible] במפיק. וא״כ הוא שם בכנוי, ולפי [illegible] לפעמים דגש לתפארת הקריאה הבאנו גשמה גם בבנין פֻּעַל.

גֻּשְׁמָהּ = גֻּשָּׁמָה [גֻּשַּׁם *Pu. perf. f.* Ez 22,24.

מַגְשִׁמִים [הִגְשִׁים *Hi. pt. pl.* Jer 14,22.

גֶּשֶׁם, גָּשֶׁם

imber, pluvia.

1R 17,7.14.18,45‖2R 3,17‖Jer 5,24.14,4‖Ez 13,11‖Joel 2,23‖Zach 10,1‖Ps 68,10‖Prv 25,23‖Eccl 11,3.

וְגֶשֶׁם Jes 44,14‖Ez 13,13.38,22‖Prv 25,14‖Job 37,6.

הַגֶּשֶׁם, הַגָּשֶׁם Gn 7,12.8,2‖1R 18,41.44‖Jes 55,10‖Ez 1,28.34,26‖Am 4,7‖Zach 14,17‖Cant 2,11‖Eccl 12,2.

כַּגֶּשֶׁם Hos 6,4.

גְּשָׁמִים *pl.* Esr 10,13.

וּמֵהַגְּשָׁמִים Esr 10,9.

גִּשְׁמֵי *cs.* Ez 34,26.

גִּשְׁמֵיכֶם *suff.* Lev 26,4.

גִּשְׁמֵיהֶם Ps 105,32.

גֻּשְׁמָהּ [? גֹּשֶׁם *suff.* Ez 22,24.

——conf. ch.; v. n. pr.——

נְגַשְׁשָׁה, נְגַשֲׁשָׁה *Pi. 1 pl. impf.*

גָּשַׁשׁ]

palpare, palpando quaerere.

קרוב משוש וכן הוא בערבית, סורית וכדרז״ל, ויש מחברין אותו עם גשם במובן הגשמית; ואולי הוא אח לְקַשֵּׁשׁ, לפי שהמקושש מחפש ומשמש עד שמוצא מה שמבקש וכמ״ש: כי משמשת... מה מצאת וג׳ (בר׳ ל״א ל״ז).

Jes 59,10².

גַּת

torcular.

מקום דריכת הענבים, ובדרז"ל כל חפירה שיש לה בית קבול.

Joel 4,13‖Thr 1,15.

בַּגַּת Jud 6,11.

בְּגַת Jes 63,2.

גִּתּוֹת *pl.* Neh 13,15.

גִּתִּית] הַגִּתִּית

instrumentum musicum.

כלי זמר או נגון הבא מִגַּת.

Ps 8,1.*81,1.84,1.*

——v. n. pr.——

גַּם־הַפַּעַם אֶחֱלֶה אֵל מִי־יְאַזְּרֵנִי חָיִל
וְעַל מְלַאכְתִּי אֶשְׁקֹד גַּם־יוֹמָם גַּם־לָיִל!

ד

דָּאַב] דָּאֲבָה *3 perf. f.*

languescere, contabescere (מַדְאִיבֹת = מְדִיבֹת).

אח אל אָרַב וְדָוֶה, ויש מחברין אותו עם דוב בהוראת זיבה כדרך שבא מָסַס וּמָגַג על נמיסת הלב והתמוגגותו מיראה ופחד. לדי"ק נפש דָּאֲבָה דירמיה כמו דָּאֲגָה או דָּאֲבָה, משרש זה בא גם וּמְדִיבֹת נפש (ויקרא כ"ו ט"ז) כמו וּמַדְאִיבֹת, כאשר יגיד עליו רעו (הדברים כ"ח ס"ה), והבאנוהו גם בשרש דוב.

Jer 31,25(24)‖Ps 88,10.

לְדַאֲבָה *infin.* Jer 31,12(11).

הִדְאִיב] וּמְדִיבֹת *Hi. pt. pl. f.* Lev 26,16.

דְּאָבָה

timor, pavor.

ע' הערה לפעל דוץ.

Job 41,14.

דְּאָבוֹן] וְדַאֲבוֹן *cs.* Dt 28,65.

——דָּג v. דָּאג——

דָּאַג] וְדָאַג

sollicitari, anxie timere.

הוראתו ידועה ושגור בדרז"ל.

1S 9,5 (נס"א).11,2.

דָּאַגְתְּ] דָּאַגְתְּ *2 perf. f.* Jes 57,11.

דֹּאֵג *pt.* Jer 38,19.

דֹּאֲגִים *pl.* Jer 42,16.

אֶדְאַג *1 impf.* Ps 38,19.

יִדְאָג] יִדְאָג *3 impf.* Jer 17,8.

דְּאָגָה

sollicitatio, metus.

י"נ כִּים דאגה.

Jer 59,23‖Prv 12,25.

בִּדְאָגָה Ez 12,19.

וּבִדְאָגָה Ez 4,16.12,18.

מִדְּאָגָה Jos 22,24.

——v. n. pr.——

דָּאָה] יִדְאֶה *3 impf.*

volare.

בערבית מעיקרי הוראתו גם דָּחָה, ע"ש שהעוף בעפיפתו וטיסתו דוחה את האויר (ויובן הכתיב במלת וידא דמ"ב י"ז כ"א, כי דחה ונדה קרובים הם). י"נ באיוב ל"ז ט"ז הֲתֵדְאֶה על־מפלשי־עב.

Dt 28,49‖Jer 48,40.

וְיִדְאֶה Jer 49,22.

וַיֵּדֶא Ps 18,11.

דָּאָה] הַדָּאָה

avis quaedam rapax. *Vulg.* milvus.

שם עוף מעופות המורפות והטמאות ונקרא כן ע"ש קלות מעופו וטיסתו, לפי השבעים המתרגמים γύψ הוא הגייער, ובהדברים (י"ד י"ג) נאמר וְהָרָאָה, והוא אחד מדרכי השנויים, כמו ריפת ודיפת, ודנים ורדנים, וגם בפעל דָּאָה, בתהלים כתיב וַיֵּדֶא ובש"ב (כ"ב י"א) וַיֵּרָא, וזה כונת חז"ל ראה ודאה... אחת היא (חולין ס"ג ב'). ולפי השערת רש"י פין נדו דָּאָה מן דָּאָה, חָזָה בלשון ארמי בהוראת הבטה ונשיאת עינים למעלה, כמ"ש בגמרא: אביי חזייה לרבא דקא דָאֵי למערב (שבת ל"ה ע"א), ומסגו כי דוו (שם נ"ג, ע"ב), ועוף זה רואה ומציין למרחוק.

Lev 11,14.

דֹּבֶא, דָּבְאֶךָ] דָּבְאֶךָ *suff.*

quies; al. fortitudo.

י"פ אותו מן הערבית בהוראת מנוחה, שלוה והשקט, יונתן תרגמו תקפך וכן תרגמו השבעים, ורש"י פי' שהכונה על ימי הזקנה שהם דואבים, זבים ומתמוטטים, והרד"ל פי' מענין שפע (כטעם הזלים זהב מכיס) „שיהיו כל הארצות דובאות כסף וזהב ומביאות לא"י" ובענין זה פ' הרמב"ן ועל א"י בעצמה, כטעם זבת חלב ודבש; וראיתי מי שפי' מנעלך מנעל הרגל (וכן תרגמו השבעים) ודבאך מלבושך (שכן ת"א עטרות ודיבון מכללתא ומלבשתא) כמ"ש בהדברים ח' ד', ושנוי בנחמיה ט' כ"א (כחמש הזה שלבושו גדל עמו), אבל הגירסא הנכונה בת"א ומדבשתא, ועוד מפני מה נאמר רק באָשֵׁר? ומה ענינו אצל הברכות לעתיד? ואולי יש לגרוס וּכְיָמֶיךָ (חלקו של אשר היה על הים) או וּכְמֵימֶיךָ דִּבְשֶׁךָ. ע' הערה אל דֹּב.

Dt 33,25.

——conf. n. pr. מֵידְבָא——

דָּבַב] דּוֹבֵב *pt.*

repere vel rorare.

ענינו זיבה, רחישה ונזילה (כמו נפת תטפנה שפתותיך ויש מחברין אותו עם דִּבָּה וְדִבֵּר; השבעים קורין: דובב שְׂפָתַי וְשִׁנָּי (ע' אורשריסט צד ת"ה), וי"נ שפתי שושנים.

Cant 7,10.

דִּבָּה

infamia, calumnia, obtrectatio.

י"פ זיבה וטפיפה כטעם הלך רכיל, וי"פ מן דִּבֵּר; והנה המביא דבה דובר אמת, אשר יראה יגיד, והמוציא דבה משקר (רמב"ן).

Nu 14,36‖Prv 10,18.

דִּבַּת *cs.* Nu 13,32.14,37‖Jer 20,10‖Ps 31,14.

וְדִבַּת Ez 36,3.

וְדִבָּתְךָ *suff.* Prv 25,10.

דִּבָּתָם Gn 37,2.

דֹּב

ursus.

י"מ מן דָּבַב וְשָׁפַף ע"ש מהלכו ברחש, וי"פ מן דבב בערבית בהוראת בעל שֵׂעָר (косматый) ובדרז"ל על הפרסים „מגדלי שער כדב"; ואולי הוא קצור מן דְּבַשׁ (ת"י וירושלמי ודיבון מדבשתא) לפי שהדב אוהב את הדבש מאד, וכן נקרא בלשון רוסי אֹכֵל־דְּבַשׁ медвѣдь. ע' הערה למלת אֵת.

Prv 17,12‖Thr 3,10.

וָדֹב, וְדֹב Jes 11,7‖Prv 28,15.

הַדּוֹב, הַדֹּב 1S 17,34.36.37‖Am 5,19.

כְּדֹב 2S 17,8‖Hos 13,8.

דֻּבִּים *pl.* 2R 2,24.

כַּדֻּבִּים Jes 59,11.

——v. chald.——

דִּבְיוֹנִים Q. *pl.*
(חֲרֵי י׳ = חִרְיוֹנִים K.)

stercus columbarum.

כתרגומו, רצואת היונים הוצרכו להסקה, או שמצאו בזפק ובקיבה גרעיני תבואה, ולד״ק יון בא לבנין המשקל, וענינו זבל וגלל סתם (וע׳ מ״ב י״ח כ״ז וישעיה ל״ו י״ב).

2R 6,25.

דְּבֵלָה

ficuum aridarum massa.

„גוש תאנים דרוכות ודרוסות שעושים להתיבש", ויש מחברין אותו עם גבל בידו״ל.

1S 30,12.

דְּבֶלֶת *cs.* 2S 20,7‖Jes 38,21.

דְּבֵלִים *pl.* 1S 25,18 ‖ 1Ch 12,40 (41).

———v. n. pr.———

דָּבֵק, דָּבַק

adhaerere, cohaerere; assequi; accidere; persequi.

קרוב אל דָּפַק; וכן הוא בערבית ובסורית, וברפיון המבטא זָנַג בדרז״ל. וע׳ נִדְבַּךְ הארמי.

1R 11,2 ‖ 2R 3,3 ‖ Job 31,7 ‖ Thr 4,4.

וְדָבַק Gn 2,24.

דָּבְקָה, דָּבֵקָה *3 perf. f.* Ps 44, 26.63,9.102,6.119,25 ‖ Job 19,20. 29,10 ‖ Ruth 1,14.

דָּבַקְתִּי *1 perf.* Ps 119,31.

דָּבְקוּ, דָּבֵקוּ *3 perf. pl.* 2S 20, 2 ‖ Job 41,15.

וְדָבְקוּ Dt 28,60.

וּדְבַקְתֶּם *2 pl.* Jos 23,12.

וּלְדָבְקָה־ *infin.* Dr 11,22.30,20 ‖ Jos 22,5.

תִּדְבַּק] תִּדְבַּק *2 impf.* Dt 10, 20.

תִּדְבְּקִי] תִּדְבָּקִין *2 f.* Ruth 2,8. 21.

יִדְבַּק *3 impf.* Dt 13,18 ‖ Jer 13, 11.42,16 ‖ Ps 101,3.

וַיִּדְבַּק 2R 18,6.

תִּדְבַּק, תִּדְבַּק *3 impf. f.* 2R 5, 27 ‖ Ez 29,4 ‖ Ps 137,6.

וַתִּדְבַּק Gn 44,3 ‖ 2S 23,10 ‖ Ruth 2,23.

תִּדְבָּקֵנִי *suff.* Gn 19,19.

תִּדְבְּקוּ] תִּדְבָּקוּ *2 pl.* Jos 23,8.

תִּדְבָּקוּן Dt 13,5.

יִדְבְּקוּ *3 pl.* Nu 36,7.9.

הֻדְבַּק] יְדֻבָּקוּ *Pu. 3 impf. pl.* Job 38,38.41,9.

הִדְבִּיק] הִדְבִּיקֻתְהוּ *Hi. 3 perf. f. suff.* Jud 20,42.

הִדְבַּקְתִּי *1 perf.* Jer 13,11.

וְהִדְבַּקְתִּי Ez 29,4.

הִדְבִּיקֻהוּ *3 pl. suff.* 2S 1,6.

אַדְבִּיק *1 impf.* Ez 3,26.

יַדְבֵּק *3 impf.* Dt 28,21.

וַיַּדְבֵּק Gn 31,23.

וַיַּדְבִּיקוּ *3 pl.* Jud 18,22.20,45.

וַיַּדְבְּקוּ 1S 14,22.31,2 ‖ 1Ch 10,2.

הָדְבַּק] מֻדְבָּק *Ho. pt.* Ps 22,16.

דָּבֵק *adj.*

cohaerens; deditus alicui.

Prv 18,24.

דְּבֵקָה *f.* 2Ch 3,12.

הַדְּבֵקִים *pl.* Dt 4,4.

דֶּבֶק] לַדֶּבֶק

ferruminatio metalli; *pl.* commissurae.

שם הטיט שמשתמשין בו החרשים לחבר הפרקים, וכן הוא בסורית ובערבית; וטעם בין הדבקים לרש״י קשקשי השריון הנדבקים זה על גב זה, וי״פ אצילות ידים שכן ת״י אצילות ידיך דירמיה מדבקי ידך, אך י״ג מַרְפְּקֵי.

Jes 41,7.

הַדְּבָקִים *pl.* 1R 22,34 ‖ 2Ch 18, 33.

———v. chald.———

I דָּבַר] דֹּבֵר *pt.*

loqui, alloqui, pronuntiare.

הוראתו ידועה הדבר שפתים אך למותר. לד״ק ביום דַּבֵּר (שמות ו׳ כ״ח, הדברים ד׳ ט״ו) ותחלת דִּבֶּר י״י (הושע א׳ ב׳) הם מקור בתמונה אחרת מן דַּבֵּר, ואין כן דעת אחרוני המדקדקים. זה דהושע תרגם יונתן פתגמא די״י, דְּבַר־י״י. וי״נ במדבר כ״ו נ׳ וַיִּפְקֹד משה בלא מלת לאמר וסוף הפרשה (פסוק ס״ג) מוכיח; בל״ב כ״ז קורין השבעים: כאשר יְהוָה דבר, ת׳ אֲדֹנָי; בש״א ט׳ כ״ה: וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל עַל־הַגָּג; ופסוק כ״ו מתחיל מן ויהי כעלות השחר; ובירמיה כ״ג י״ז: למנאצי דְּבַר־י״י; שם י״א ב׳ וְדִבַּרְתָּם, ובש״ב י״ד י״ג ומִדַּבֵּר המלך, או מַדּוּעַ ידבר המלך.

Ex 6,29 ‖ Nu 32,27 ‖ Dt 5,1 ‖ Jes 9,16.45,19 ‖ Jer 28,7.32,42.38,20. 40,16 ‖ Jon 3,2 ‖ Mich 7,3 ‖ Ps 101,7 ‖ Job 2,13 ‖ Dan 10,11.

וְדֹבֵר Jes 33,15 ‖ Am 5,10 ‖ Ps 15, 2 ‖ Prv 16,13 ‖ Esth 10,3.

הַדֹּבֵר Gn 16,13 ‖ Zach 1,9.*13.14. 2,2.7.4,1.4.5.5,5.10.6,4.*

דֹּבְרִים *pl.* Nu 36,5.

וְהַדֹּבְרִים Ps 109,20.

דֹּבְרֵי, דֹּבְרֵי *cs.* Ps 5,7.28,3.58, 4.63,12.

דֹּבְרֹת *pl. f.* Nu 27,7.

הַדֹּבְרוֹת Ps 31,19.

דָּבֻר *pt. pass. sg.* Prv 25,11.

בְּדָבְרֶךָ] בְּדָבְרֶךָ *inf. suff.* Ps 51,6.

נִדְבַּר] נִדְבְּרוּ, בְּ *Ni. 3 perf. pl.* Mal 3,16 ‖ Ps 119,23.

נִדְבַּרְנוּ *1 pl.* Mal 3,13.

הַנִּדְבָּרִים *pt. pl.* Ez 33,30.

דִּבֶּר, דִּבֵּר (בְּ Dt 26,19?) *Pi.* Gn 12,4.17,23.18,19.21,1.2.23,16. 24. 7.30.51. 35,13.*14*.15. 42,30. 44.2. 45,27.49,28 ‖ Ex 1,17.4,30.6,28.7. 13.*22.8,11.15*. 9,12.35. 12,25. 16. 23.19,8.24,3.7.32,14.34,32 ‖ Lev 10,3.5.11 ‖ Nu 3,1.5,4.10,29.12.2. 15,22. 17,5.12. 23,2.17. 27,23. 32, 31 ‖ Dt 1,1.3.6.11.21.*6,3*.2,1.4.15. 45. 5,4.19. 6,19. 9,3.10.28. 10,4.9. 11,25.12,20.*15,6.26,18*.13,3.6. 18. 2.19,8.26,19.27,3.29,12.31,3 ‖ Jos 4,8.12. 11,23. 13,14.33. 14,6.10. 12².21,43. 22,4. 23,5.10.14.15. 24, 27 ‖ Jud 1,20.2,15.6,27 ‖ 1S 3,17. 14,19.15,16.16,4.17,31. 18,24. 26. 26.25,30.28,17 ‖ 2S 7,17.13,22.14, 19.17,6.23,2.3 ‖ 1R 2,4.23.24.27. 30.31.38.5,19.26. 8,15.20².56². 12. 12.15. 13,3.11.18.22.26. 14,2.11. 18.15,29. 16,12.34. 17,16.21,4.23. 22,13.23.28.38 ‖ 2R 1,3.9.17.2,22. 4,17. 5,13. 7,17².8,1. 9,36. 10,10².

17. 14,25.27. 15,12. 17,23. 19,21. 20,9.24,2.13 ‖ Jes 1,2.*22,25.28,8*. 20.*40,5.58,14*. 16,13.14. 20,2. 21, 17.24,3.37,22.38,7 ‖ Jer 9,7.11. 10,1.11,17. 13,15.16,10.23,17.35. 37.25,2.26,13.16.19.27,13.29,32. 30,4.36,4.7.37,2.38,25.40,2.3.42, 19.45,1.46,13.50,1.51,12 ‖ Ez 2,2. 22,28 ‖ Hos 1,2 ‖ Joel 4,8 ‖ Am 3, 1.8 ‖ Ob 18 ‖ Jon 3,10 ‖ Mich 4, 4 ‖ Ps 18,1.50,1.60,8.*108,8*.62,12. 144,8.*11* ‖ Job 42,7.9 ‖ Ruth 4,1 ‖ Esth 7,9 ‖ Dan 9,12 ‖ Neh 6,12 ‖ 1Ch 17,15.21,19.22,11(10) ‖ 2Ch 6,4.10^{2}.10,12.15.18,12.22.27. 23, 3.

וְדִבֶּר Ex 4,16.33,9.11.34,34 ‖ Nu 23,19 ‖ Dt 18,18.20,2 ‖ Jos 20,4 ‖ Jer 32,4 ‖ Ez 14,9.33,30 ‖ Zach 9, 10 ‖ Ps 66,14.

דִּבְּרוֹ *suff.* Dt 18,21.*22*.22.

דִּבְּרָה *3 f.* Gn 39,19 ‖ 2R 5,4 ‖ Job 33,2.

דִּבַּרְתָּ *2 perf.* Gn 18,5.19,21.27, 19 ‖ Ex 10,29.33,17 ‖ Nu 14,17 ‖ Dt 1,14.23,24 ‖ Jud 6,36.37.13, 11 ‖ 1S 9,21.28,21 ‖ 2S 2,27.7,25^{2}. 29 ‖ 1R 8,24.25.26.53 ‖ 2R 20,19 ‖ Jes 39,8 ‖ Jer 28,16.32,24.38,25. 44,16.51,62 ‖ Ez 3,18.*33,8* ‖ Zach 13,3 ‖ Ps 89,20 ‖ Ruth 2,13 ‖ Esth 6,10^{2} ‖ 1Ch 17,23^{2} ‖ 2Ch 6,15.16. 17.

וְדִבַּרְתָּ Ex 4,15.*9,1* ‖ Dt 6,7 ‖ 2S 24,22 ‖ 1R 12,7.21.19^{2}.22,13 ‖ Jer 1,17.7,27.22,1.26,2.35,2 ‖ Ez 2,7. 3,4.11 ‖ 1Ch 21,10 ‖ 2Ch 10,7.18, 12.

דִּבַּרְתִּיK., **דִּבַּרְתְּ**Q. *2 f.* Jer 3, 5.

וְדִבַּרְתְּ 2S 14,3.

דִּבַּרְתִּי *1 perf.* Gn 24,33.28,15. 41,28.42,14 ‖ Ex 20,22.32,34 ‖ Nu 14,35.23,26.24,12 ‖ Jos 1,3.20,2 ‖ 1S 1,16.3,12 ‖ 2S 7,7 ‖ 1R 6,12.9, 5 ‖ 2R 22,19 ‖ Jes 45,19.46,11.48, 15.16.65,12.66,4 ‖ Jer 4,28.7,22. 14,14.18,8.19,5.15. 22,21. 23,21. 25,13. 27,12.16. 30,2.*36,2*. 33,14. 34,5.35,14.17^{2}.36,2.3.38,25 ‖ Ez 5,13.15.*17.21,22.30,12.34,24*. 6, 10.13,7.17,21.24.*22,14.36,36*.21, 37.*26,14*. 23,34.*26,5.28,10.39,5*. 24,14.36,5.6.37,14.38,17.19.39, 8 ‖ Ps 39,4 ‖ Job 40,5 ‖ Ruth 2,13 ‖ Eccl 1,16 ‖ 1Ch 17,6.

וְדִבַּרְתִּי Ex 25,22 ‖ Nu 11,17 ‖ Jer 1,16 ‖ Hos 2,16.12,11 ‖ Eccl 2,15.

דִּבְּרוּ, דִּבֵּרוּ *3 pl.* Gn 45,15 ‖ Dt 5,25^{2}.18,17 ‖ Jos 9,21.22,30 ‖ 1R 12,9.10 ‖ Jes 59,3 ‖ Jer 33,24 ‖ Hos 7,13.10,4 ‖ Mich 6,12 ‖ Zach 10,2 ‖ Ps 17,10.38,13.109,2 ‖ Dan 9,6 ‖ 2Ch 10,9.10.32,16.

וְדִבְּרוּ Dt 20,5.25,8.

דִּבַּרְתֶּם *2 pl.* Ex 12,32 ‖ Nu 14, 28 ‖ Job 42,7.8.

וְדִבַּרְתֶּם Nu 20,8 ‖ 2R 1,6 ‖ Jer 11,2.

דִּבַּרְנוּ *1 pl.* Ex 14,12 ‖ Nu 21,7 ‖ 1S 20,23 ‖ 2S 12,18.

מְדַבֵּר *pt.* Gn 27,6.29,9 ‖ Dt 4,33. *5,23* ‖ Jos 5,14 ‖ Jud 6,17 ‖ 1S 17, 23 ‖ 1R 1,42 ‖ 2R 6,33.8,4 ‖ Jes 63, 1 ‖ Jer 26,7.38,1.43,2 ‖ Ez 1,28.2, 8.44,5 ‖ Prv 2,12 ‖ Job 1,16.*17*. 18 ‖ Dan 8,13.9,20.21 ‖ Neh 13, 24.

וּמְדַבֵּר Esth 1,22.

הַמְדַבֵּר Gn 45,12 ‖ 2S 14,10 ‖ Jes 52,6 ‖ Dan 8,13.

מְדַבְּרִים *pl.* Jes 65,24 ‖ Esth 6, 14.

הַמְדַבְּרִים Ex 6,27 ‖ 2Ch 33,18.

מְדַבֶּרֶת *f. sg.* 1S 1,13 ‖ 1R 1,14. 22 ‖ Ps 12,4.

מְדַבְּרוֹת *pl.* Jes 19,18.

דַּבֵּר, דַּבֶּר־ *infin.* Gn 24,50 ‖ Ex 4,14 ‖ Nu 22,19.38 ‖ Dt 3,26 ‖ 2S 20,18 ‖ Jes 7,10.8,5.59,13 ‖ Jer 1, 6.9,4 ‖ Job 11,5.

וְדַבֵּר, וְדַבֶּר־ 2R 2,11 ‖ Jes 58,9. 13.59,4 ‖ Jer 7,13.25,3.35,14 ‖ Neh 9,13.

בְּדַבֵּר Gn 27,5 ‖ Prv 23,16.

וּבְדַבֵּר Jes 27,7.

כְּדַבֵּר Ex 16,10 ‖ Jud 2,4 ‖ 2R 7, 18 ‖ Hos 13,1 ‖ Job 2,10.

לְדַבֵּר, לְדַבֶּר־ Gn 17,22. 18,27. *31*.29.33.24,15.45.34,6 ‖ Ex 5,23. 29,42.31,18.34,34.35 ‖ Nu 7,89. 12,8.16,31. 23,12 ‖ Dt 11,19.18, 20^{2}.20,8.9.32,45 ‖ Jos 4,10 ‖ Jud 9, 37.12,6.15,17.19,3 ‖ 1S 18,1.24, 17 ‖ 2S 3,19.27.7,20.11,19.13,36. 14,15 ‖ 1R 2,19.22,24 ‖ 2R 4,13. 18,27 ‖ Jes 32,4.36,12 ‖ Jer 18,20. 26,2.8^{2}.15.38,4.43,1 ‖ Ruth 1,18 ‖ Eccl 1,8.3,7 ‖ Dan 10,17 ‖ Esr 8, 17 ‖ Neh 13,24 ‖ 2Ch 18,23.

וּלְדַבֵּר Jes 32,6.

מִדַּבֵּר Gn 31,29 ‖ Ex 34,33 ‖ 1S 25,17 ‖ Ps 34,14.52,5.

וּמְדַבֵּר? 2S 14,13.

דַּבְּרִי *suff.* Jer 31,20(19) ‖ Job 21,3.

בְּדַבְּרִי Ex 19,9.

וּבְדַבְּרִי Ez 3,27.

דַּבֶּרְךָ Ex 4,10.

דַּבֶּרְכֶם Jer 5,14 ‖ Ez 13,8.

בְּדַבֶּרְכֶם Dt 5,25.

כְּדַבֶּרְכֶם Ex 12,31.

דַּבְּרוֹ Gn 37,4.

בְּדַבְּרוֹ Ex 34,29 ‖ Jud 8,3 ‖ 1S 17, 28 ‖ Ez 10,5 ‖ Cant 5,6 ‖ 2Ch 25, 16.

וּבְדַבְּרוֹ Dan 8,18.10,11.15.

וּכְדַבְּרוֹ

בקצת נוסחאות בבית, אך במסורה נרשם לית, ובירוש׳ נמסר עליו כן בכ״ף.

Dan 10,19.

כְּדַבְּרָהּ Gn 39,10.

בְּדַבְּרָם Gn 50,17 ‖ Ex 7,7.

דַּבֵּר, דַּבֶּר־ *imper.* Gn 24,33 ‖ Ex 6,11.29.11,2.14,2.*25,2*.15.16, 12.20,19.31,13 ‖ Lev 1,2.4,2.*7,23*. *29.12,2.23,24.34*. 6,18.*17,2.22,2*. *18*. 16,2. 18,2.*23,2.10.25,2.27,2*. 19,2.21,17 ‖ Nu 5,6.*17,17.19,2*.12. *6,2.15,2.18.38.33,51.35,10*. 6,23. 8,2.9,10.16,23 ‖ Jos 20,2 ‖ 1S 3,9. 10.15,16 ‖ 2S 13,13.17,6 ‖ 1R 2,14.

16 ‖ 2R 18,26 ‖ Jes 36,11 ‖ Jer 9,21 ‖ Ez 3,1.12,23.14,4.20,3.27.29,3.33,2.37,19 ‖ Zach 2,8 ‖ Job 33,32.34,33.

וְדַבֵּר 2S 19,8 ‖ 2R 1,3 ‖ Ez 37,21.

דַּבְּרוּ *pl.* Gn 50,4 ‖ Ex 12,3 ‖ Lev 11,2.15,2 ‖ Jud 9,2.20,3 ‖ 1S 18,22 ‖ 2S 19,12 ‖ 1R 20,11 ‖ Jes 8,10.30,10.40,2 ‖ Zach 8,16.

וְדַבְּרוּ [וְדַבֵּרוּ] Jud 19,30.

דַּבֵּרִי, דַּבְּרִי־ *f. sg.* Jud 5,12 ‖ 2S 14,12.

אֲדַבֵּר, אֲדַבֶּר־ *1 impf.* Ex 23,22 ‖ Nu 12,6.8.22,20.*35*.38.24,13 ‖ 1S 19,3 ‖ 1R 2,18.21,0.22,14 ‖ Jes 38,15 ‖ Jer 4,12.12,1.18,7.9.19,2.20,8.9 ‖ Ez 3,10.22.12,25².28 ‖ Ps 77,5.116,10.120,7 ‖ Prv 8,6 ‖ Job 13,3.22.21,3.33,31.37,20.42,4 ‖ 2Ch 18,13.

וַאֲדַבֵּר Ez 2,1.

וַאֲדַבֵּר Dt 1,43 ‖ Jer 7,13.25,3 ‖ Ez 11,25.24,18.

אֲדַבֵּרָה, אֲדַבְּרָה 2S 14,15 ‖ Jer 6,10 ‖ Ps 122,8 ‖ Job 7,11.9,35.10,1.16,4.6.32,20.

וַאֲדַבֵּרָה, וַאֲדַבְּרָה Gn 18,30.32 ‖ Dt 5,28.31,28.32,1 ‖ Jud 6,39 ‖ 2S 20,16 ‖ Jer 5,5 ‖ Ps 40,6.50,7.119,46 ‖ Job 13,13.

וַאֲדַבְּרָה Dan 10,16.

תְּדַבֵּר *2 impf.* Gn 31,24 ‖ Ex 4,12.7,2.19,6.28,3 30,31 ‖ Lev 9,3.*24,15* ‖ Nu 18,26.22,35.23,5.*16*.27,8 ‖ Dt 5,24 ‖ 2S 19,30 ‖ 1R 12,10.14,5.22,16 ‖ 2R 6,12.18,26 ‖ Jes 36,11 ‖ Jer 1,7 ‖ Ps 50,20 ‖ Prv 23,9 ‖ 2Ch 18,15.

וּתְדַבֵּר Jes 40,27 ‖ Ez 24,27.

וַתְּדַבֵּר Ex 32,13 ‖ Jud 16,10.*13* ‖ 2S 7,19.28 ‖ 1R 8,24 ‖ 1Ch 17,17.26 ‖ 2Ch 6,15.

תְּדַבֵּרִי [תְּדַבְּרִי] *2 f.* Jes 29,4 ‖ Job 2,10.

יְדַבֵּר, יְדַבֶּר־ *3 impf.* Gn 44,7.18 ‖ Ex 4,14.7,2.9.19,19.20,19.33,11 ‖ Nu 22,8.23,26.24,13 ‖ Dt 5,21.24.18,19.20.22 ‖ Jos 10,12 ‖ 1S 9,6 ‖ 2S 14,18 ‖ Jes 28,11.32,6 ‖ Jer 5,15.9,7.23,28.34,3.39,12 ‖ Hos 12,5 ‖ Hab 2,1 ‖ Ps 2,5.41,7².49,4.85,9².99,7.145,21 ‖ Prv 18,23.21,28.23,33 ‖ Job 33,14.34,35.40,27 ‖ Dan 10,19.11,36.

וַיְדַבֵּר Gn 8,15.17,3.19,14.20,8.23,3.8.13.34,3.8.41,9.17.42,7.24.44,6.50,4.21 ‖ Ex 4,30.6,2.9.10.*29.13,1.14,1,16,11.25,1.30,11.17.22.31,1.40,1.*12.13.20,1.32,7.33,1.34,31 ‖ Lev 1,1.4,1.5,*14.20.6,1.12.17.7,22.28.8,1.12,1.14,1.17,1.18,1.19,1.20,1.21,16.22,1.17.26.23,1.9.23.26.33.24,1.13.25,1.27,1.* 10,8.12.19.11,1.13,1.*14,33.15,1.*16,1.21,24.23,44.24,23 ‖ Nu 1,1.*3,14.9,1.48.3,5.11.44.4,21.5,1.5.11.6,1.22.8,1.5.23.9,9.10,1.13,1.15,1.17.16,23.17,1.9.16.18,25.20,7.25,10.16.26,52.28,1.31,1.34,1.16.35,9.* 2,1.*4,1.17.14,26.16,20.19,1.* 7,89.9,4.*17,21*.11,24.25.14,39.16,5.26.18,8.21,5.26,3.27,15.30,2.31,3.33,50.*35,1* ‖ Dt 2,17.4,12.27,9.31,1.30.32,48 ‖ Jos 9,22.20,1 ‖ Jud 8,8.9,1.11,11.14,7 ‖ 1S 9,25.10,25.17,23.19,1.4.25,39 ‖ 2S 3,19.22,1 ‖ 1R 5,12.13².12,7.14.13,7.12.27.21,2.6 ‖ 2R 1,7².9.10.11.12.13.15.16.18,28.21,10.25,28 ‖ Jer 34,6.38,8.39,5.*52,9*.52,32 ‖ Ez 3,24.40,4.45.41,22 ‖ Zach 6,8 ‖ Dan 1,19.9,22 ‖ 1Ch 21,9 ‖ 2Ch 10,14.30,22.32,6.33,10.

וַיְדַבְּרֵם *suff.* 1S 8,21.

תְּדַבֵּר, תְּדַבֶּר־ *3 f.* 2S 14,12 ‖ Ps 37,30.

וּתְדַבֶּר־ 1S 25,24.

וַתְּדַבֵּר Gn 39,17 ‖ Nu 12,1 ‖ 1R 10,2.21,5 ‖ Esth 8,3 ‖ 2Ch 9,1.

נְדַבֵּר *1 pl.* Gn 44,16 ‖ Job 18,2.

תְּדַבְּרוּ *2 pl.* 1S 2,3 ‖ Ps 75,6 ‖ Job 13,7².

תְּדַבְּרוּן, תְּדַבֵּרוּן Gn 32,20 ‖ Ps 58,2.

יְדַבֵּרוּ, יְדַבְּרוּ *3 pl.* Jud 7,11 ‖ 2S 20,18 ‖ Jes 41,1 ‖ Jer 8,6.9.4.10,5.12,6.23,16 ‖ Ez 32,21 ‖ Zeph 3,13 ‖ Zach 10,2 ‖ Ps 12,3².35,20.73,8.94,4.115,5.*135,16*.127,5.145,11 ‖ Job 32,7.16 ‖ Eccl 7,21 ‖ Dan 11,27.

וִידַבְּרוּ Ps 73,8.

וַיְדַבְּרוּ Gn 34,13.20.43,19.45,27 Nu 22,7.36,1 ‖ Jos 17,14.21,2.22.15.21 ‖ Jud 9,3.21,13 ‖ 1S 11,4.18.23.25,9.40 ‖ 1R 12,3.7.10.13,25 2R 5,13.22,14.25,6 ‖ Jer 29,23 Ps 78,19 ‖ Job 19,18 ‖ Dan 2,4 2Ch 10,3.7.10.32,19.34,22.

תְּדַבֵּרְנָה *3 pl. f.* Prv 24,2 ‖ Job 27,4.

וַתְּדַבֵּרְנָה 1S 4,20 ‖ 1R 3,22.

מְדֻבָּר [הַדֻבָּר] *Pu. pt.* Ps 87,3.

שֶׁיְּדֻבַּר־ [יְדֻבַּר] *3 impf.* Cant 8,8.

מִדַּבֵּר (= מִתְדַּבֵּר) *Hithpa. pt.* Nu 7,89 ‖ Ez 2,2.43,6.

וּמִדַּבֵּר? 2S 14,13.

דָּבָר

verbum, sermo, *promissum;* res, res gesta, negotium, factum; ratio, modus; aliquid, quidquam; causa.

ה״נ: בשמות י״ח י״א: כי בָא דבר אשר הוו עליהם או עֲלֵיהֶם (וע׳ נחמיה ט׳ י׳); השבעים קריין בש״א א׳ כ״ג: אך יָקֵם י״י את־דְּבָרְךָ, בש״א י״נ י״ז: כי דִבֶּר אלי; ביחזקאל י״ב כ״נ: וּבָא כל־חזון; בשמה כ׳ ז׳ דבריו ת׳ דברי; בתהלים קמ״ה ה׳ יְדַבֵּרוּ ת׳ וְדִבְרֵי ובאיוב ל״נ י״ נ׳ כל־דְּבָרֶיךָ; בקהלת ה׳ ו׳ יש מסרסין וקורין: ברב דברים חלמות והבלים הרבה.

Gn 18,14.19,8.22.37,14.44,18 Ex 5,11.9,4.18,16 ‖ Lev 4,13.5,2 Nu 13,26.20,19.22,8.23,5.16.31,23 ‖ Dt 1,22.25.2,7.15,9.17,1.8.18,20.19,15.22,26.23,10.15.20.24,1.5.32,47 ‖ Jos 6,10.8,35.11,15.14,7.21,43.22.32.23,14² ‖ Jud 18,7.10.19,19.20,7 ‖ 1S 3,11.17.14,12.16,18.17,29.30.20,2.21.21,3.22,15².25,36 ‖ 2S 3,11.13.13,33.14,12.18.15,11.28.36.17,19.18,13.24,13 ‖ 1R 2,14.30.5,7.8,56.10,3.12,6.9.16.13,17.14,5.13.18,21.20,

9 ‖ 2R 4,41.5,13.9,5.18,36.20,13.15.17.22,9.20 ‖ Jes 8,10.9,7.30,21.36,21.39,2.4.6.41,28.45,23.50,4.58,13 ‖ Jer 26,2.29,23.32,17.27.34,5.37,17.38,5.14².40,3.42,4.44,20 ‖ Ez 3,17.*33,7*.9,11.12,25³.28.13,6.14,9 ‖ Am 3,7.6,13 ‖ Ps 45,2.56,11².64,4.6.105,8.119,42.49 ‖ Prv 11,13.14,15.16,20.18,13.25,2².11.27,11 ‖ Job 2,13.4,2.12.19,28.26,14 ‖ Ruth 3,18.4,7 ‖ Eccl 1,10.5,1.7,8.8,1.5.10,20.12,13 ‖ Esth 2,15.6,3.10 ‖ Dan 9,23.25.10,1 ‖ Neh 2,20.5,8.11,24 ‖ 1Ch 16,15.21,12 ‖ 2Ch 8,15.9,2.10,6.9.23,19.30,5.34,16.28.

הֲדָבָר *interrog.* 2S 7,7 ‖ 1Ch 17,6.

וְדָבָר Jud 18,7.*28* ‖ Jer 18,18 ‖ Prv 12,25.15,23 ‖ Job 15,11.

הַדָּבָר Gn 20,10.21,11.26.22,16.24,9.50.30,31.34,14.19.37,11.41,28.32.37 ‖ Ex 1,18.2,14.15.9,5.6.12,24.14,12.16,16.*32.35,4*.18,14.17.18.22².23.26².29,1.33,4.17 ‖ Lev 8,5.*9,6.17,2* ‖ Nu 22,20.35.38.30,2.*36,6*.32,30 ‖ Dt 1,14.23.4,2.9,5.13,1.15.*17,4*.15,10.15.17,5.10.11.18,21.22².22,20.26.24,18.*22*.30,14 ‖ Jos 1,13.4,10.5,4.9,24.14,6.10.21,43.22,33.23,15² ‖ Jud 6,29².8,1.3.11,37.20,9.21,11 ‖ 1S 3,17².4,16.8,6.12,16.18,8.20.26.20,2.39.21,3.24,7.26,16.28,18 ‖ 2S 1,4.2,6.7,25.11,11.25.27.12,6.12.21.14,13.15.20².21.15,35.17,4.19,43.20,21 ‖ 1R 1,27.2,23.38.42.3,10².11.10,6.11,10.27.12,24.30.13,32.33.18,24.20,12.24.21,4 ‖ 2R 6,11.7,2.8,13.11,5.17,12.19,21.20,9 ‖ Jes 2,1.16,13.24,3.37,22.38,7 ‖ Jer 5,14.7,1.*11,1.18,1.21,1.30,1.32.1.34,1.8.35,1.40,1.44,1*.2.23.10,1.13,12.*14,17²*.22,1.4.23,38.25,1.26,1.27,1.28,7.31,23(22).33,14.36,1.38,21.27.40,3.16.42,3.4.5.44,16.17.45,1.46,13.50,1.51,59 ‖ Ez 33,30 ‖ Am 3,1.*5,1.4*,1 ‖ Jon 3,6 ‖ Hag 2,5 ‖ Ruth 3,18 ‖ Esth 1,21.*2,4.2*,22.23.5,14.7,8.8,5 ‖ Dan 10,1².11 ‖ Esr 9,3.10,4.9.16 ‖ Neh 1,8.2,19.5,9.13.13,17 ‖ 1Ch 13,4.17,23.21,7.8 ‖ 2Ch 9,5.11,4.23,4.29,36.30,4.31,5.

וְהַדָּבָר Dt 1,17 ‖ 1S 20,23 ‖ 1R 20,9.

בְּדָבָר Jes 29,21 ‖ Prv 17,9 ‖ Job 15,3 ‖ Eccl 8,3.

בַּדָּבָר Ex 18,11 ‖ Dt 3,26 ‖ 1S 28,10 ‖ 2S 12,44.24,3 ‖ 1R 13,34 ‖ 2R 5,18 ‖ Jes 30,12 ‖ Dan 9,23 ‖ Esr 10,13.

וּבַדָּבָר Dt 1,32.32,47.

כַּדָּבָר Gn 18,25.32,20.44,7 ‖ Dt 4,32.13,12.19,20 ‖ 1S 9,21.17,27.30 ‖ 2S 14,3.15,6.17,6 ‖ 2R 7,19 ‖ Jes 8,20 ‖ Esr 10,5 ‖ Neh 5,12.13.6,4².5.

לְדָבָר Ps 141,4 ‖ Prv 13,13.

לַדָּבָר Gn 19,21 ‖ 1S 30,24 ‖ 2S 13,20 ‖ 2R 5,18 ‖ Dan 1,14 ‖ Esr 10,14 ‖ Neh 8,4 ‖ 2Ch 24,5.

מִדָּבָר Jos 22,24.

דְּבַר *cs.* Gn 12,17.15,1.4.20,11.18.43,18 ‖ Ex 5,13.19.8,8.9,20.21.16,4.22,8² ‖ Lev 23,37 ‖ Nu 15,31.17,14.18,7.25,18².31,16 ‖ Dt 5,5.15,2.17,9.19,4.22,24².23,5 ‖ Jud 3,19.20.19,24 ‖ 1S 3,7.4,1.9,27.10,16.15,10.13.23.26.21,9 ‖ 2S 7,4.12,9.13,22.14,15.17.22.18,5.19,44.24,4 ‖ 2R 2,27.6,11.8,59.9,15.10,25.12,22.24.13,4.20.16,1.7.17,2.*8*.18,31.19,9.21,17.*28*.22,5.19 ‖ 2R 3,12.7,1.9,36.15,12.18,20.28.20,16.19.25,30 ‖ Jes 1,10.28,13.14.36,5.38,4.39,5.8.44,26.66,5 ‖ Jer 1,2.4.*11.2,1.13,8.16,1.24,4.13.13,3.2,4.7,2.17,20.19,3.21,11.29,20.30.31,10(9).42,15.44,24.26*.31.6,10.9,10².14,1.17,15.18,5.20,8.22,2.29.25,3.27,18.28,9.12.29,30.*32,26.33,23.35,12*.32,6.8.33,1.19.34,4.12.*36,27.42,7*.37,6.39,15.43,8.44,4.28.46,1.*47,1.49,34*.52,34 ‖ Ez 1,3.3,16.*6,1.7,1.11,14.12,1.17.21.26.13,1.14,2.12.15,1.16,1.17,1.11.18,1.20,2.21,1.6.13.23.22,1.17.23.23,1.24,15.25,1.27,1.28,1.11.20.30,1.33,1.23.34,1.35,1.36,16.37,15.38,1*.6,3.*25,3.36,4*.12,8.13,2.*34,9.36,1.37,4*.16,35.21,3.24,1.20.26,1.*29,1.17.30,20.31,1.32,1.17* ‖ Hos 1,1.4,1 ‖ Joel 1,1 ‖ Am 7,16.8,12 ‖ Jon 1,1.3,1 ‖ Mich 1,1 ‖ Zeph 1,1.2,5 ‖ Hag 1,1.3.2,1.*10*.20 ‖ Zach 1,1.*7.7,1*.4,6.8.*6,9*.7,4.8.*8,18*.8.8,1.9,1.11,11.12,1 ‖ Mal 1,1 ‖ Ps 33,4.41,9.45,5.59,13.79,9.101,3.105,42.119,43 ‖ Prv 13,5.29,12 ‖ Eccl 8,4 ‖ Esth 1,13.17.18.19.2,8.4,3.8,*17*.5,5.9,1 ‖ Dan 1,5.20.9,2 ‖ Esr 1,1.3,4 ‖ Neh 11,23.*12,47* ‖ 1Ch 10,13.17,3.21,6.22,8(7).26,32.27,1 ‖ 2Ch 9,24.11,2.12,7.18,4.18.19,11².34,21.36,21.22.

וּדְבַר Nu 23,3 ‖ 1S 3,1 ‖ 2S 3,17.19,12.24,11 ‖ 1R 17,24.18,1 ‖ 2R 20,4 ‖ Jes 2,3.40,8 ‖ Ez 12,23 ‖ Mich 4,2 ‖ Prv 14,23.15,1.30,8 ‖ Job 41,4 ‖ 1Ch 21,4.26,32.

בִּדְבַר Nu 31,16 ‖ 1S 3,2 ‖ 2S 16,23 ‖ 1R 13,1.2.5.9.17.18.32.15,5.20,35 ‖ Jer 8,9 ‖ Ps 17,4.33,6 ‖ Esth 1,12.3,15.8,14 ‖ 1Ch 21,19 ‖ 2Ch 19,6.30,12.

וּבִדְבַר־ 2Ch 8,13.

כִּדְבַר Gn 44,2 ‖ Ex 8,9.*27*.12,35.32,28 ‖ Lev 10,7 ‖ Jos 8,8.27 ‖ 2S 13,35.24,19 ‖ 2R 12,24.13,26.14,18.*15,29.16,12.34.17,16*.17,5.15.22,13.38 ‖ 2R 1,17.2,22.4,44.5,14.6,18.7,16.8,2.9,26.10,17.14,25.23,16.24,2 ‖ Jer 13,2.23,8 ‖ Jon 3,3 ‖ Esth 1,21.5,8 ‖ 1Ch 11,3.10.15,15 ‖ 2Ch 35,6.

לִדְבַר־ 1Ch 16,37 ‖ 2Ch 8,14.31,16.

מִדְּבַר Ex 23,7 ‖ 2S 19,44 ‖ 2R 10,10.

דְּבָרִי *suff.* Nu 11,23 ‖ 2S 19,44 ‖ 1R 6,12.17,1 ‖ Jes 55,11.66,2 ‖ Jer 1,12.23,28².29.29,10 ‖ Jon 4,2 ‖ Job 29,22.

דְּבָרֵנוּ Jos 2,14.20.

דְּבָרְךָ, דְּבָרֶךָ, דְּבָרֶיךָ

„ח׳ בלישנא כתיב דבריך וקרי דברך, וחלופיהן י״נ בלישנא״.

Jud 13,17 ‖ 1S 9,10.7,21 ‖ 1R 8,26.22,13 ‖ Jer 15,16 ‖ Ps 119,16.17.89.101.105.160 ‖ 2Ch 1,9.6,17.18,12.

בִּדְבָרֶךָ [בִּדְבָרְךָ Ps 119,42.

וּבִדְבָרֶיךָ 1R 18,36.

כִּדְבָרְךָ, כִּדְבָרֶךָ, כִּדְבָרֶיךָ Gn 30,34.47,30 ‖ Ex 8,6 ‖ Nu 14,20 ‖ Jud 11,10 ‖ 1R 3,12.20,4 ‖ Ps 119,9.25.28.65.107.169 ‖ Esr 10,12.

כִּדְבָרֶךָ 1R 17,13.

לִדְבָרְךָ, לִדְבָרֶיךָ Ps 119,74.81.*114*.147.

וּמִדְּבָרֶיךָ Ps 119,161.

דְּבָרוֹ Nu 30,3 ‖ 1S 1,23 ‖ 2S 17,6 ‖ 1R 2,4.8,20.56.12,15 ‖ Jes 66,5 ‖ Jer 23,18².36 ‖ Joel 2,11 ‖ Ps 56,5.103,20².105,19.107,20.147,15.19.148,8 ‖ Dan 9,12 ‖ 2Ch 6,10.10,15.

בִּדְבָרוֹ 2R 1,16.

לִדְבָרוֹ Ps 106,24.

וְלִדְבָרוֹ Ps 130,5.

דְּבָרִים *pl.* Ex 4,10.24,14 ‖ Dt 4,12.22,14.17 ‖ 1R 12,7 ‖ 2R 17,9.11 ‖ Jer 36,32 ‖ Ez 38,10 ‖ Hos 10,4.14,3 ‖ Zach 1,13 ‖ Ps 19,4 ‖ Prv 10,19.24,26.26,6 ‖ Job 11,2 ‖ Eccl 5,2.6,11.10,14 ‖ Esr 8,17 ‖ 2Ch 10,7.12,12.19,3.

וּדְבָרִים Gn 11,1 ‖ Eccl 5,6.

הַדְּבָרִים Gn 15,1.20,8.22,1.*20.39,7.40,1.*24,66. 29,13.43,7.44,6.48,1 ‖ Ex 4,15.30.18,19.19,6.7.20,1.24,3.8.34,1.27².28.35,1 ‖ Lev 8,36 ‖ Nu 14,39.16,31 ‖ Dt 1,1.18.4,9.13.30. 5,19. 6,6. 9,10. 10,2.4.12,28.28,14.30,1.31,1.28. 32,45.46 ‖ Jos 22,30.23,14.24,26.29 ‖ Jud 2,4.9,3 ‖ 1S 3,18.11,4.6.17,31.18,23.26.19,7.21,13.24,17.25,9.12.37 ‖ 2S 7,17.13,21.14,3.19 ‖ 1R 13,11.17,17.*21,1*.18,36.21,27 ‖ 2R 1,7.6,12. 18,27. 19,6. 22,18. 23,16.17 ‖ Jes 36,12.37,6.42,16 ‖ Jer 3,12.7,27. 11,6.16,10. 19,2. 20,1.22,5.25,30. 26,2.7.10.12.15. 27,12. 30,2.4.34,6. 36,2.13.16².17.18.20.24. 27.28. 38,1.27. 43,1. 45,1. 51,60.61 ‖ Zach 7,7.12.8,9.16 ‖ Job 42,7 ‖ Eccl 1,8.7,21 ‖ Esth 2,1.*3,1*.9,20 ‖ Dan 12,4.9 ‖ Esr 7,1 ‖ Neh 1,4.5,6 ‖ 1Ch 17,15 ‖ 2Ch 15,8.32,1.34,26.

וְהַדְּבָרִים 1Ch 4,22.

בִּדְבָרִים Prv 29,19 ‖ Job 32,4.

בַּדְּבָרִים 1S 24,8 ‖ 2R 19,4 ‖ Jes 37,4 ‖ Jer 38,24 ‖ Dan 10,11 ‖ Neh 8,12.

כַּדְּבָרִים Gn 24,28.39,17.19.44,7 ‖ 1S 2,23.17,23.18,24 ‖ Jer 38,4 ‖ Dan 10,15 ‖ Neh 6,6.7.8.

לַדְּבָרִים 1R 10,7.

דִּבְרֵי *cs.* Gn 24,30.27,34.42.31,1.39,19.44,24.45,27 ‖ Ex 4,28.19,8.9.23,8.24,3.4.28 ‖ Nu 11,24.22,7 ‖ Dt 2,26. 5,25. 13,4. 16,19.17,8.19.*27,3.8.28,58.29,28. 31,12. 32,46.* 27,26.28,69. 29,8.18. 31,24.30. 32,44 ‖ Jos 3,9.8,34 ‖ Jud 9,30.11,28 ‖ 1S 8,10.21.10,2. 11,5.15,1. 17,11.24,10.25,24.26,19 ‖ 2S 3,8.11,18.*19*.20,17.22,1.23,1 ‖ 1R 5,21.11,41².14,19².*15,31.16,5.14.20.27.22,39.29².15,7.23.22,46.* 15,7.23.31.16,5.14.20.27.22,13.39.46 ‖ 2R 1,18².*10,34.13,8.14,15.28.15,11.15.21.26.31.* 6,30. 8,23².*2,20.13,12.14,18.15,6.36.16,19.20,20.21,17.25.23,28.24,5.* 10,34. 12,20.*13,12.* 13,8. 14,15.18.28. 15,6.11.15.21.26.31.36.16,19.18,37.19,4.16.20,20.21,17.25.22,11.13².16.23,2.3.24.28.24,5 ‖ Jes 29,18.36,13.22.37,4.17.59,13 ‖ Jer 1,1.5,28.7,4.8.22.11,2.*6*.8.14,1. 23,9.16.36. 26,5.20.27,14.16. 29,1.34,18. 35,14.36,4.6.8.10.11.32. 37,2. 43,1. 51,64 ‖ Ez 11,25 ‖ Am 1,1.8,11 ‖ Hag 1,12 ‖ Ps 7,1.18,1.22,2.35,20.36,4.52,6.65,4.105,27.137,3 ‖ Prv 1,6.12,6. 18,4.8.*26,22.* 22,12.17. 30,1.31,1 ‖ Job 31,40 ‖ Eccl 1,1.9,17.10,12.13.12,10².11 ‖ Esth 2,2[illegible] 4.4,9.12.6,1. 9,26.30.31.32. 10,2 [illegible] Esr 7,11 ‖ Neh 1,1.2,18.8,9.13.12,23 ‖ 1Ch 27,24.29,29³ ‖ 2Ch 9,2[illegible] 11,4.13,22.16,11. 18,12. 20,34. 25,26.26,22. 27,7. 32,8.32. 33,18².19.34,19.21.30.31.35,22.26.36,8.

וְדִבְרֵי Ps 109,3. 145,5 ‖ 1Ch 29,29 ‖ 2Ch 12,15.33,18.

בְּדִבְרֵי Ex 5,9 ‖ Esr 9,4 ‖ 1Ch 2[illegible] 27.25,5 ‖ 2Ch 12,15.20,34.29.15.30.

כְּדִבְרֵי Jes 29,11.

לְדִבְרֵי־ Job 16,3.

מִדִּבְרֵי 1S 28,20.

דְּבָרַי, דְּבָרָי *suff.* Gn 24,33 ‖ Nu 12,6 ‖ Dt 4,10.11,18.18,18.19 ‖ 1[illegible] 15,11 ‖ 1R 8,59 ‖ Jes 51,16 ‖ Jer 1.9.5,14.6,19. 11,10. 13,10. 18,1.1[illegible] 15.23,22.30.25,8.13. 29,19. 35,1[illegible] 39,16.44,29 ‖ Ez 2,7.3,10.12,28 Mich 2,7 ‖ Zach 1,6 ‖ Ps 50,17.5[illegible] 6 ‖ Prv 1,23.4,4 ‖ Job 6,3.9,14.[illegible] 1.

וּדְבָרַי Jer 59,21 ‖ Neh 6,19.

בִּדְבָרַי Ez 3,4.

לִדְבָרַי Prv 4,20.

דְּבָרֶיךָ Jos 1,18 ‖ Jud 31,12 ‖ 1S 15,24.28,21 ‖ 2S 15,3.19,30 ‖ 1R 10,6 ‖ Jer 15,16.28,6.48,27 ‖ Ez 33,31.32 ‖ Ps 119,57.130.139 Prv 23,8 ‖ Eccl 5,1 ‖ Dan 10,12 Neh 9,8 ‖ 1Ch 28,21 ‖ 2Ch 9,5.

דְּבָרֶיךָ [דְּבָרַיִךְ 1R 1,14.

וּדְבָרֶיךָ 2S 7,28.

בִּדְבָרֶיךָ Dan 10,12.

דִּבְרֵיכֶם Gn 42,16.20 ‖ Dt 1,34.*5,25*.4,21 ‖ 1S 2,23 ‖ Ez 35,13 ‖ Mal 3,13.

בְּדִבְרֵיכֶם Mal 2,17.

כְּדִבְרֵיכֶם Gn 44,10 ‖ Jos 2,21 ‖ Jer 42,4.

לְדִבְרֵיכֶם Job 32,11.

דְּבָרָיו Gn 37,8 ‖ Jos 20,4 ‖ Jud 11,11 ‖ 1S 3,19 ‖ 1R 1,7.6,38 ‖ Jes 31,2 ‖ Jer 18,18.26,21 ‖ Am 7,10 ‖ Ps

55,22.105,28.112,5.147,19 ‖ Prv 30,6 ‖ Job 33,13 ‖ Dan 10,6.9² ‖ 2Ch 28,26.34,27 ‖ 2Ch 26,16.

וּדְבָרָיו Dt 4,36 ‖ Job 34,35 ‖ Eccl 9,16 ‖ 2Ch 13,22.35,27.

בִּדְבָרָיו Ps 106,12 ‖ Prv 29,20.

דְּבָרֶיהָ 1R 10,3 ‖ 2Ch 9,2.

בִּדְבָרֶיהָ Jud 16,16.

דִּבְרֵיהֶם Gn 24,52.34,18 ‖ Ez 3,6.

לְדִבְרֵיהֶם 2Ch 9,6.

מִדִּבְרֵיהֶם Ez 2,6.

וּמִדִּבְרֵיהֶם Ez 2,6.

דִּבְרָה] דִּבְרַת *cs.*

res, ratio, modus, causa.

לד"ק הנפרד דִּבְרָה ע"מ ברכה וקללה.

Eccl 3,18.7,14.8,2.

דִּבְרָתִי (= דִּבְרַת) Ps 110,4.

דִּבְרָתִי *suff.* Job 5,8.

דִּבֵּר] וְהַדִּבֵּר

verbum, eloquium.

הכונה כשרון הדבור היאות לנביאים אמתים, או כפי השגור בדרז"ל: שנעשה ע"פ הַדִּבּוּר, כלומר בפקודתו יתברך; וכן קורין השבעים וּדְבַר־יי אין בהם; יש מחברין לו גם תחלת דְּבַר־יי בהושע, ולא נהירא לי.

Jer 5,13.

דַּבְּרָה] מִדַּבְּרֹתֶיךָ *pl. suff.*

verbum, iussum.

לפי ת"א יִשָּׂא ע"פ דבריך (כאמור ע"פ יי יחנו וע"פ יי יסעו) ולרש"י המ"ם למשקל (מבנין התפעל) הכונה ישא על פקודיך, להרמב"ן: ישא דבריך על שפתיו ויהגה בהם, וי"פ ישא על משה שנשא והביא דברי יי אל העם, ולד"ק הוא כמו ותשא הארץ מפניו (נחום א׳ ה׳) כלומר יחיל וירעד מפני דבריך; וי"נ יִשָּׂאם אֶבְרֹתֶיךָ.

Dt 33,3.

מִדְבָּר] וּמִדְבָּרֵךְ *suff.*

loquendi instrumentum, os; *al.* lingua, eloquium.

Cant 4,3.

II דָּבַר] וַתְּדַבֵּר *Pi. 3 impf. f.*

ducere, trahere; *Pi.* exitium parari; *Hi.* subicere, in potestatem redigere.

ענינו כבארמית נהינה ונהִיָה, וינהג את־הצאן ת"א וּדְבַר ית ענא, תקהנו למות — תִּדַּבְּרִנַּהּ למקטל (ובדרז"ל איך עמא דָּבַר, דַּבָּר אחד לדור, מְדַבְּרָנָא דאומתיה), ובפעל בהוראת הובלה וסחיבה למיתה והריגה (וכן ברוסית הפעל נאמר על ההובלה לחרץ изводи́ть, известѝ וגם על ההריגה). וי"פ מזה או יַדְבֵּר אֲלָימוֹ (כטעם אֱלֵי גבורים) באפו (תהלים ב׳ ה׳) כי־יְדַבְּרוּ את־אויבים בשער (קכ"ז ה׳); וההפעיל בהוראת הורדה, השפלה והכנעה, ובמקום האמור בתהלים י"ח מ"ח וַיַּדְבֵּר נאמר בש"ב כ"ב מ"ח ומוריד. השבעים קורין גם בדהי"ב כ"ב י׳ וַתְּאַבֵּד, ככתוב במ"ב י"א א׳.

2Ch 22,10.

יַדְבֵּר *Hi. 3 impf.* Ps 47,4.

וַיַּדְבֵּר Ps 18,48.

דֶּבֶר, דָּבֶר

exitium, mors, pestis.

מיתה חטופה כמכה מהלכת; ורשד"ל אמר שהוא חלי נדבק, ונקרא כן ע"ש שדובר ומושך אחריו רבים זה אחר זה, כי הַנֶּגֶף מושך עצמו ואחר עמו; כל דֶּבֶר הוא מגפה, אבל לא כל מגפה דֶּבֶר, שמגפה נאמרה אפילו במלחמה. והנה גם הפעל מלל מורה דבור וכריתה יחד. וי"נ בעמוס ד׳ י׳ כְּדֶבֶר מצרים.

Ex 9,3 ‖ Lev 26,25 ‖ 2S 24,13.15 ‖ 1R 8,37 ‖ Ez 14,19.28,23 ‖ Am 4,10 ‖ Hab 3,5 ‖ 1Ch 21,14 ‖ 2Ch 6,28.7,13.

וָדֶבֶר, וְדָבֶר Ez 5,17.7,15.14,21 ‖ 1Ch 21,12 ‖ 2Ch 20,9.

הַדֶּבֶר, הַדָּבֶר Dt 28,21 ‖ Jer 21,7.24,10.*29,17*.34,17.

וְהַדֶּבֶר, וְהַדָּבֶר Jer 32,24 ‖ Ez 7,15.

בְּדֶבֶר Jer 21,6 ‖ Ez 38,22.

בַּדֶּבֶר, בַּדָּבֶר Ex 5,3.9,15 ‖ Nu 14,12 ‖ Ez 5,12.6,12.33,27.

וּבַדֶּבֶר, וּבַדָּבֶר Jer 14,12.*27,8.42,22*.21,9.*32,36*.27,13.*29,18.38,2.42,17.44,13* ‖ Ez 6,11.

לַדֶּבֶר Ps 78,50.

וּלְדָבֶר Ez 28,8.

מִדֶּבֶר Ps 91,3.6.

וּמִדָּבֶר Ez 12,16.

דְּבָרֶיךָ *pl. suff.* Hos 13,14.

דֹּבֶר] הַדָּבְרוֹ *suff.*

pascuum.

מקום מרעה הצאן, והוא המִגְרָשׁ. וה"א מיותר, כמו בתוך הָאֹהֱלִי (יהושע ז׳ כ"א), ולהרוו"ה הוא סימן המשקל ע"ד השם הַדָּבְרָא בארמית. וטעם כְּדָבְרָם כְּבְדָבְרָם, וי"מ כמנהגם; וי"נ הַדֹּבֶר וממשיכין את הוא"ו למלה שלאחריו ותהימנה.

Mich 2,12.

כְּדָבְרָם Jes 5,17.

דֹּבְרֹת v. דֹּבְרָה] דֹּבְרוֹת *pl.*

rates.

רפסדות, קבוץ עצים קשורים יחד להשיטם ולהובילם ע"פ המים.

1R 5,23

דְּבוֹרָה] וְלַדְּבוֹרָה

apis.

טעם השם לד"ק מפני ההנהגה המפורסמת במין הזה, ולדעת אחרים ע"ש המכה הבאה מן העקיצה.

Jer 7,18.

דְּבֹרִים *pl.* Jud 14,8

הַדְּבֹרִים Dt 1,44.

כַּדְּבֹרִים Ps 118,12.

דְּבִיר

adytum templi Salomonei.

בטעם השם דעות שונות. וי"פ מן הערבית בהוראת קיצון. השבעים קורין בדהי"ב ג׳ ט"ז ברביד ת׳ בדביר.

1R 8,6 ‖ Ps 28,2 ‖ 2Ch 5,7.

וּדְבִיר 1R 6,19.

הַדְּבִיר 1R 6,20.21.31. 7,49. 8,8 ‖ 2Ch 4,20.5,9.

בַּדְּבִיר 1R 6,23 ‖ 2Ch 3,16.

לִדְבִר 1R 6,16.

לַדְּבִיר 1R 6,22.

וְלַדְּבִיר 1R 6,5.

מִדְבָּר

pascuum, regio vasta, incultior; desertum, arida, regio vi vastata.

מקום חוץ מן הישוב, לא יֵעָבֵד ולא יִזָּרַע. במדבר כ"א י"ח קורין השבעים וּמִבְּאֵר מתנה, וי"נ בש"א ז׳ ח׳: בכל־מכה וּבַדָּבֶר. בספרים מדויקים וממדבר דתהלים ע"ה ז׳ הבי"ת קמוצה, והרים הוא מקור הפעיל, כלומר הרוממות.

Dt 32,10 ‖ Jes 16,8.32,15.35,1.41,18.42,11.50,2.64,9² ‖ Jer 2,24.9,9.13,24.22,6.23,10.50,12 ‖ Joel 1,

19.2,22 ‖ Mal 1,3 ‖ Ps 29,8.65,13. 102,7.107,35 ‖ Prv 21,19 ‖ Job 38, 26.

הֲמִדְבָּר *interrog.* Jer 2,31.

הַמִּדְבָּר Gn 14,6 ‖ Ex 3,1.13,18. 20.14,3.16,3.10.14.18,5 ‖ Nu 14, 25.20,4.24,1.33,6 ‖ Dt 1,19.2,7.11, 24 ‖ Jos 8,15.20.16,1 ‖ Jud 8,7.16. 11,22.20,42 ‖ 2S 15,23.28.17,16 ‖ Jer 4,26 ‖ Ez 20,10 ‖ Hos 2,16 ‖ Joel 1,20 ‖ Job 1,19 ‖ Cant 3,6.*8*, *5* ‖ Thr 5,9.

מֵהַמִּדְבָּר Jos 1,4 ‖ 1S 25,14.

בַּמִּדְבָּר Gn 16,7. 21,20. 36,24. 37, 22 ‖ Ex 3,18.*5*,*3*. 5,1. 7,16. 8,23.24. 14,11.12.15,22.16,2.32.19,2 ‖ Lev 16,22 ‖ Nu 10,31.14,2.16.29.32. 33^{2}.35.15,32.16,13.21,5.11.13.26, 65.27,3.32,13.15 ‖ Dt 1,1.4,43.8,2. 15.16.9,7.28.11,5.29,4 ‖ Jos 5,4.5. 6. 8,24. 14,10. 15,61. 20,8. 24,7 ‖ Jud 11,16.18 ‖ 1S 4,8.17,28.23, 14.25,4.21.26,3 ‖ 2S 16,2.17,29 ‖ 2R 2,34.9,18.19,4 ‖ Jes 32,16.35, 6.40,3.41,19.43,19.20.63,13 ‖ Jer 2,2.6.3,2. 4,11. 9,1.25.12,12.17,6. 25,24.31,2(1).48,6 ‖ Ez 19,13.20, 13^{2}.15.17.18.21.23.34,25 ‖ Hos 9, 10.13,5 ‖ Am 2,10.5,25 ‖ Ps 55,8. 78,15.19.40. 52. 95,8. 106,14. 26. 107,4.136,16 ‖ Job 24,5 ‖ Thr 4,3. 19 ‖ Neh 9,19.21 ‖ 1Ch 6,63.21, 29 ‖ 2Ch 1,3.8,4.24,9.26,10.

וּבַמִּדְבָּר Nu 14,22 ‖ Dt 1,31 ‖ Jos 12,8.

כַּמִּדְבָּר Jes 14,18.27,10 ‖ Jer 9, 11 ‖ Hos 2,5 ‖ Zeph 2,13 ‖ Ps 106, 9.

לְמִדְבָּר Ps 107,33.

לַמִּדְבָּר 2Ch 20,24.

מִמִּדְבָּר Jes 21,1 ‖ Ez 23,42 ‖ Hos 13,15 ‖ Ps 75,7.

וּמִמִּדְבָּר Ex 23,31 ‖ Nu 21,19.

מִדְבָּרָה (R), מִדְבָּרָה Jos 18,12 ‖ 1R 19,15 ‖ Jes 16,1 ‖ 1Ch 5,9.12,8(9).

הַמִּדְבָּרָה Ex 4,27 ‖ Lev 16,10.21 ‖ Nu 21,23.33,8 ‖ Dt 1,40.2,1 ‖ Jud 20,45.*47* ‖ 1S 13,18.26,3 ‖ Ez 29,5.

מִדְבַּר *cs.* Ex 15,22.16,1.19,1.2 ‖ Nu 13,26.20,1.27,14 ‖ Dt 2,8.32, 51 ‖ Jos 15,1 ‖ Jud 1,16 ‖ 1S 23,25. 25,1.26,2 ‖ 2S 2,24 ‖ 2R 3,8 ‖ Jes 21,1 ‖ Ez 20,35 ‖ Joel 2,3 ‖ Ps 29, 8 ‖ 2Ch 20,16.

בְּמִדְבַּר Gn 21,14.21 ‖ Lev 7,38 ‖ Nu 1,1.*3*,*14*.*9*,*1*.19. 3,4. 9,5. 10,12. 12,16.26,64.27,14.33,8.11.15.36 ‖ 1S 23,14.15.24.25.24,2.26,2 ‖ Ez 20,36 ‖ Ps 63,1.

לְמִדְבַּר Jer 12,10 ‖ Joel 4,19 ‖ 2Ch 20,20.

מִמִּדְבַּר Ex 17,1 ‖ Nu 10,12.13,3. 21.33,12.16.34,3 ‖ Dt 2,26 ‖ Ez 6, 14 ‖ Ps 75,7.

מִדְבָּרָהּ *suff.* Jes 51,3.

——v. ch. et n. pr.——

דְּבַשׁ, דְּבַשׁ

mel.

זה שמו גם בשאר לשונות בני שם, וכולל גם מיץ הפירות; ולרד״ק עקר שרשו דב, ע״ש שזב ונזל.

Gn 43,11 ‖ Lev 2,11 ‖ Dt 32,13 ‖ 1S 14,25.26.29.44 ‖ 1R 14,3 ‖ Ps 81,17 ‖ Prv 16,24. 24,13. 25,16. 27 ‖ Job 20,17 ‖ Cant 4,11.

וּדְבַשׁ, וּדְבָשׁ Ex 3,8.*17*.*33*,*3*.13, 5 ‖ Lev 20,24 ‖ Nu 13,27.14,8.16, 13.14 ‖ Dt 6,3.*11*,*9*.*26*,*9*.*15*.8,8.27, 3.31,20 ‖ Jos 5,6 ‖ Jud 14,8 ‖ 2S 17,29 ‖ 2R 18,32 ‖ Jes 7,15.22 ‖ Jer 11,5.32,22.41,8 ‖ Ez 16,13.19. 20,6.*15*.27,17 ‖ 2Ch 31,5.

הַדְּבַשׁ Jud 14,9 ‖ 1S 14,27.

בִּדְבַשׁ Ex 16,31.

כִּדְבַשׁ Ez 3,3.

מִדְּבַשׁ Jud 14,18 ‖ Ps 19,11.119, 103.

דִּבְשִׁי *suff.* Cant 5,1.

דַּבֶּשֶׁת

gibbus cameli.

גב הגמל והמטרת שלו. לרד״ק ע״ש שמנוניתו (כשרש שָׁמֵשׁ), ולרשד״ל כמו גַּבֶּשֶׁת (כחלוף שגר ושדר בארמית). וע׳ רש״י.

Jes 30,6.

——v. n. pr. (יִדְבָּשׁ)——

דָּאג, דָּג

piscis; coll דָּגָה.

בטעם השם נ״ל לפתרו מן הערבית دَبَّ בהוראת תנועה, תנודה ורחישה, כענין רמש ותוען שרץ לדעת רש״י; דָּגָה הוא שם הכלל. לרד״ק מוסב עַבר ארחות ימים שבתהלים ח׳ ט׳ על הדגים.

Jon 2,1 ‖ Neh 13,16.

הַדָּג Jon 2,1.

לַדָּג Jon 2,11.

דָּגִים *pl.* Job 40,31.

הַדָּגִים 1R 5,13 ‖ Zeph 1,10 ‖ Neh 3,3.12,39 ‖ 2Ch 33,14.

כַּדָּגִים Eccl 9,12.

דְּגֵי *cs.* Gn 9,2 ‖ Nu 11,22 ‖ Ez 38, 20 ‖ Hos 4,3 ‖ Job 12,8.

וּדְגֵי Zeph 1,3 ‖ Ps 8,9.

כִּדְגֵי Hab 1,14.

דָּגָה Dt 4,18.

הַדָּגָה Nu 11,5 ‖ Ez 47,9 ‖ Jon 2,2.

וְהַדָּגָה Ex 7,18.21.

דְּגַת *cs.* Ez 29,4^{2}.5.

בִּדְגַת Gn 1,26.28.

כִּדְגַת Ez 47,10.

דְּגָתָם *suff.* Jes 50,2 ‖ Ez 47,10 ‖ Ps 105,29.

[דָּגָה] וְיִדְגּוּ *3 pl. impf.*

augeri (multiplicari ut pisces).

Gn 48,16.

——conf. דַּיָּג; v. n. pr.——

דֶּגֶל

vexillum.

נס. ובערבית הוראת שרש זה כסוי וחפוי. וזה כאלו הדגל מכסה כמחסה לחוסים בצלו. אמנם לרד״ק כל לשון דגל אינו אלא מִפּוּם וקבוץ (כדַּגֵר העברי והארמי במובן גַּל); וכן אמרו במ״ר: אין דגלים אלא צבאות.

Nu 2,3.10.18.25.10,14.18.22.25.

דִּגְלוֹ *suff.* Nu 1,52.2,2.

וְדִגְלוֹ Cant 2,4.

לְדִגְלֵיהֶם [דְּגָלִים] *pl. suff.* Nu 2,17.31.34.

[דָּגַל] דָּגוּל *pt. pass.*

vexillum erigere; *magnificari*.

מִדַּהֲרוֹת, דַּהֲרוֹת *pl. cs.* **[דַּהֲרָה]**

cursus concitatus equitis.

Jud 5,22.

תִּדְהָר

ulmus; al. fruxinus.

י"ם גם זה מן דור בהוראת זמן, לפי שהאילן הזה מזקין ומאריך דורות הרבה; ואולי נקרא ע"ש התמונה היקפית והעגולית של קבוץ ענפיו.

Jes 41,19.*60,13.*

°**[דוב]** *Hi. pt. pl. f.* **וּמְדִיבֹת**

languorem inicere, tabefacere.

יש מחברין אותו עם זוב, כענין כהשתפך נפשם דאיכה, אך נראה יותר שהוא כמו וּמַדְאִיבֹת, וכבר הבאנוהו בשרש דָּאַב.

Lev 26,16.

—דּוּג v. דַּוָּג, דּוּגָה; דֹּב v. דוּב—

דוֹד, דֹּד

amor, blanditiae amatoriae; amicus, amatus, amator; patruus, patris frater; דֹּדָה patris soror, patrui uxor.

ידיד ואהוב, ונאמר גם על אחי האב והאם; וברבים הוא כמו שם המפשט: אֲהָבִים וענבים, ע"ד קורבת דוד תַּד ע' אורשריפט מצד שצ"א ואילך.

Lev 10,4 ‖ 1S 10,14.*15*.14,50 ‖ Esth 2,15‖1Ch 27,32.

מִדּוֹד Cant 5,9².

דּוֹדִי, דֹּדִי *suff.* Jes 5,1‖Jer 32,8.*9*.12 ‖ Cant 1,13.14.16.2,3.8.9.10.16.17.4,16.5,2.4.8.10.16.6,2.7,12.14.8,14.

וְדוֹדִי Cant 5,6.6,3.

לְדוֹדִי Cant 5,5.6.6,3.7,10.11.

דֹּדָה Jer 32,7.

דּוֹדֵךְ Cant 5,9².6,1².

דּוֹדוֹ, דֹּדוֹ Lev 20,20.25,49 ‖ 1S 10,16‖2R 24,17‖Am 6,10.

דּוֹדָהּ Cant 8,5.

דּוֹדִים, דֹּדִים *pl.* Ez 16,8.23,17‖ Prv 7,18‖Cant 5,1.

דֹּדַי *suff.* Cant 7,13.

דֹּדֶיךָ Cant 1,2.4.

[דַּד] **דַּדֵּי** *pl. cs.*

mamma.

שֵׁם עוקץ השָּׁדַיִם שהאם נותנת בפי היונק, ובדרז"ל בא בהשאל גם לפטום האתרוג ולב (צאפפען) של כיור.

Ez 23,3.8.

דַּדֶּיהָ *suff.* Prv 5,19.

דַּדַּיִךְ Ez 23,21.

—דוּד v. דֹּד—

°**[דָּדָה]** *Hithp. 1 impf.* **אֶדַּדֶּה**

incedere sensim, lente; vagari.

אח לשרשי דָּאָה ונָדַד, ואֶדַּדֶּה כמו אֶתְדַּדֶּה, וטעם אֶדַּדֵּם כמו אדדה עִמם (וע' ש"א ו' ט"ו), ולפי שבנין התפעל לא יבוא עם כנוי י"נ אֲדַדֵּם, בנין פִּעֵל; ובדרז"ל האשה מְדַדָּה את בנה, מְדדין עגלים וסייחין (משנה שבת י"ח ב'), ובערבית בא בהוראה זו ע"ד המְרֻבָּעים.

Jes 38,15

אֲדַדֵּם *suff.* Ps 42,5.

—conf. דָּאָה; v. n. pr.—

מַדְהֵבָה

aerarium, *Vulg.* tributum.

י"מ חומדת זהב או מקום מכרה זהב, והירונימוס תרגמו כמו מִדָּה וּמִנְחָה במובן מס (וכעין שדרשו רז"ל: אומה זו שאמרה מדוד והָבֵא וכו'), וי"פ כמו מַדְאֵבָה; אמנם יונתן, השבעים והסורי קורין מַרְהֵבָה מענין רהב, גאון ונסות הרוח.

Jes 14,4.

—conf. ch. דְּהַב—

°**[דָּהַם]** *Ni. pt.* **נִדְהָם**

stupefieri, attonitus.

בערבית הוראת השרש הזה התנפל פתאם על איש, ויש מחברין אותו עם דום ודָמַם במובן בהלה, תמיהה ושתיקה, אמנם השבעים קורין נִרְדָּם.

Jer 14,9.

°**[דָּהַר]** **דֹּהֵר** *pt.*

tolutim currere.

י"פ משרש דור בענין תנועה בהקף (כמו מהל מן מול, נדר מן נור), ואולי הוא אח רחוק לפעל שַׁוֵּר הארמי במובן קפיצה, וממנו השם דַּהֲרָה על שעטת הסוס ומרוצתו; הדור או בי דואר בדרז"ל על בית מרוץ האגרות ידוע.

Nah 3,2.

נגזר מן השם, וטעם דָּגוּל מסומן ומצוין, וכמו שיֵּאָמֵר בשפת רוסיא знаменѝтый מן знáмя (о-)знаменовáть. השבעים קורין בתהלים: ובשם אלהינו נִגְדַּל, ובשה"ש י"נ אֲדַמָּה כגדגלות, דודי צח ואדום לְעַד; ואולי היו הדגלים היפים אדומים, ובשפה הג"ל היפי והאדום בדבור אחד נאמרו „красно“.

Cant 5,10.

נִדְגֹּל *1 impf. pl.* Ps.20,6.

כַּנִּדְגָּלוֹת **[נִדְגָּל]** *Ni. pt. pl. f.* Cant 6,4.10.

דָּגָן

frumentum.

שם כולל תבואות השדה הגְדֵלות בשבלים. ונקרא כן ע"ש רבוי הגרגרים או ע"ש הקבוץ והדגירה בכרי.

Gn 27,28 ‖ Dt 28,51.33,28 ‖ 2R 18,32‖Jes 36,17‖Jer 31,12(11)‖ Hos 7,14.9,1.14,8‖Joel 1,10.17 ‖ Zach 9,17‖Thr 2,12‖Neh 5,2.3‖ 2Ch 31,5.32,28.

וְדָגָן Gn 27,37‖Nu 18,12‖Neh 5,10.

הַדָּגָן Ez 36,29‖Hos 2,10.24‖Joel 2,19‖Hag 1,11 ‖ Neh 10,40.13,5.12.

וְהַדָּגָן Neh 5,11.

כַּדָּגָן Nu 18,27.

וּדְגַן *cs.* Ps 78,24.

דְּגָנִי *suff.* Hos 2,11.

דְּגָנְךָ, דְּגָנֶךָ Dt 7,13.11,14.12,17.14,23.18,4.

דְּגָנֵךְ Jes 62,8.

דְּגָנָם Ps 4,8.65,10.

—v. n. pr.—

[דָּגַר] **דָּגָר**

colligere, ova fovere (de avibus).

לרד"ק ענינו חמום הבצים להוציא האפרוחים, שכן ועל־עפר תחמם (איוב ל"ט י"ד) ת"י תדגר, אמנם נראה יותר שענינו קבוץ וכניסה, חמרים חמרים ת"א דגורין דגורין; וי"א שענינו צפצוף (וא"כ יתכן לפרש בצִלָּהּ כמו בצִלְלָהּ, כלומר בצלצל קולה).

Jer 17,11.

וְדָגְרָה *3 perf. f.* Jes 34,15.

דֹּדַיִךְ Cant 4,10².

דֹּדֵיהֶן Nu 36,11.

דֹּדָה] דֹּדָתְךָ suff. Lev 18,14.

דֹּדָתוֹ Ex 6,20‖Lev 20,20.

דּוּדָאִים *pl.*

poma amatoria, pomulae Mandragorae.

מין פרח או תפוח ידוע נותן ריח ומסגל לפי אמונת בני הקדם (גם בימינו) לעורר דדים ולפתוח עקרות. ולד״ק נקרא כן ע״ש תמונתו כמין דוד; א״ת יברוחין וכן בערבית.

Gn 30,14.

הַדּוּדָאִים Cant 7,14.

דּוּדָאֵי *cs.* Gn 30,15².

בְּדוּדָאֵי Gn 30,16.

מִדּוּדָאֵי Gn 30,14.

———v. n. pr.———

דּוּד] הַדּוּד

corbis; olla.

ענינו סל וגם סיר גדול לבשול, והרבוי יבדיל בינידם; והשְׁנוּתוֹ נמצא גם בחוֹחִים וְחַוָּחִים.

Jer 24,2.

וְהַדּוּד Jer 24,2.

בַּדּוּד 1S 2,14.

כְּדוּד Job 41,12.

מִדּוּד Ps 81,7.

דּוּדִים] בַּדּוּדִים *pl. I* 2R 10,7.

דְּוָדִים] וּבַדְּוָדִים *pl. II* 2Ch 35,13.

דּוּדָאִים] דּוּדָאֵי *pl. III cs.* Jer 24,1.

———v. n. pr.———

דָּוָה] דְּוֹתָהּ *infin. suff.*

languescere (de infirmitate menstrua).

התיחד לכאב הנשים בימי וסתן ונדתן; ויש מחברין אותו עם דב חב.

Lev 12,2.

דָּוֶה *adj.*

languidus, aeger, afflictus.

Thr 5,17.

דָּוָה *f.* Lev 26,18‖Jes 30,22‖Thr 1,13.

וְהַדָּוָה Lev 15,33.

דְּוַי] דְּוָי

languor, morbus.

הראב״ע והרלב״ג פתרו כדוי לחמי כחליי בגופי ובבשרי (לחם בערבית בשר), וי״פ כאלו אשה דוה יושבת באבלי לחמי וסעודתי; לדעת היטציג הכף שרשית (בהוראה הערבית פגעי המזל), ויה״ל גורם מַדְוֵי לַחְמִי, כלומר לבושי בשרי, על־דרך לבש בשרי רִמָּה (ז׳ ה׳). והשבעים תרגמו כְּרֵיחַ לָבִיא (או שַׁחַל)!!

Ps 41,4.

דְּוַי] כִּדְוֵי *cs.* Job 6,7.

דַּוָּי

adj. aegrotus.

Jes 1,5‖Jer 8,18‖Thr 1,22.

מַדְוֶה] מַדְוֵה *cs.* Dt 28,60.

מַדְוֵי *pl. cs.* Dt 7,15.

———מַדְוָה (vestis) v. מַד———

דּוּחַ°

propellere, extrudere; purgare.

קרוב בהוראתו לְדָחָה, דָּחַה וְנָדַח במובן הדחת הלכלוך ושטיפתו; הדיחני דירמיה מוסב לרד״ק על כלי ריק שאחרי התרוקנותו שֻׁטַּף ומֹרק או על התנין במובן הֱקִיא והקאה מן הכרש אחרי הבליעה.

הֵדִיחַ] הֱדִיחָנִי Q. *Hi. 3 perf. suff.* Jer 51,34.

יָדִיחַ *3 impf.* Jes 4,4.

יָדִיחוּ *pl.* Ez 40,38‖2Ch 4,6.

דּוּךְ] דָּכוּ *3 perf. pl.*

contundere.

קרוב לשלפניו בהחוק הפּעלה כחוק המכתא ואת לְדַקֵּק בהוספת עָצְמָה לשתיהן.

Nu 11,8.

מְדֹכָה] בַּמְּדֹכָה

tudicula, mortarium.

Nu 11,8.

———conf. דָּכָה———

דּוּכִיפַת] הַדּוּכִיפַת

avis quaedam immunda. *Vulg.* upupa (gallus sylvestris?).

ת״א נגר טורא. י״פ מן הערבית דיך (תרנגול) או דו = זו (בעל) וכיפת סלע, והוא תרנגול הבר, הדר בסלעים; ולד״ק שרשו דכף.

Lev 11,19.

וְהַדּוּכִיפַת Dt 14,18.

דּוּמָה

silentium, locus silentii: orcus.

שתיקה והפסק ובהשאל על דמות והשאול, וקרוב לשרשי דמה ודמם.

Ps 94,17.115,17.

דּוּמִיָּה ,דֻּמִיָּה

silens, tacita, silentium, tacite; *quies, fiducia.*

Ps 22,3.39,3.62,2.65,2.

דּוּמָם Jes 47,5‖Hab 2,19.

וְדוּמָם Thr 3,26.

———v. n. pr.———

דּוּן] יָדוֹן *3 impf.*

humilem esse, humiliari.

לרד״ק לא ידון רוחי לא ישפיל (מן דון בערבית, והוה שדון האיוב לפי הקרי, כלומר להשפיל עצמכם ולא לְדַבֵּר גבוהה ועתק), אך לרב המפרשים הוא כמו ידין (והון ודין כשום ושים יכמו שבא בנפעל נָדוֹן); ואולי הוא מענין הֹק והדף, לפי שהרוח הוא הוא המכלכל והנותן חיים לגוף. ור״י הלוי גורס לאריכון.

Gn 6,3.

———דִּין v. שַׁדּוּן ,מָדוֹן———

דּוּץ] תָּדוּץ *3 impf. f.*

saltare, fugere.

בארמית ובערבית הוראתו רקידה, והכונה שהדאבה כאלו רוקדת לפניו במחול או יָרְאָה הביתעת מפניו, או כעין מליצת לפניו ילך דָּבֶר (חבקוק ג׳ ה׳), ורש״י ורלב״ג פתרוהו מלשון דיצה ושמחה; השבעים קורין תָּרוּץ.

Job 41,14.

———rad. דּוּק v. דַּיֵּק———

I דּוּר] מִדּוּר *infin.*

habitare.

כמו מָגוֹר, והפעל ידוע בארמית, ובדרז״ל עם השמות מדור, דירה ודיור. ועיקר הוראתו הקפה סביבה במובן משך הזמן ותקופת ימי הישיבה (ואולי ע״ש תמונת האהל הכדורית).

Ps 84,11.

———v. chald.———

דּוּר II

pila, rogus, orbis.

לרד״ק דאי דיחזקאל הוא שֵׁם בהוראת טוּר ערך ומערכה ולדעת אחרים הוא מקור או צווי ע״מ קום; וי״ב שם דור הָעֲצָמִים, וי״נ דוּר (נרדף אל סיר) העצמים. ובא ב״פ כַּדּוּר במעם כְּמוֹ דוּר, אך לדעת הקדמונים הכף שרשית (ע״מ טַבּוּר)

וְנָדוֹשׁ *Ni. 3 perf.* Jes 25,10.
כְּהִדּוּשׁ (= כְּהִדּוֹשׁ) *infin.* Jes 25,10.
[הוּדַשׁ] יוּדַשׁ *Ho. 3 impf.* Jes 28,27.

דַּיִשׁ

tempus triturandi.

זמן הדישה, ומזה לדעת הראשונים לא תחסם שור בדישו במשך הזמן והעונה שדשים.

Lev 26,5.

[מְדוּשָׁה] *suff.* מְדֻשָׁתִי

trituratio, trituratum.

י״א שהוא כנוי לבבל וי״א לישראל, ולרשד״ל אל הנבואה, כלומר מה שדשתי מתבואתי (מנבואתי) ומה שיצא לי מגרני הגדתי לכם.

Jes 21,20.

———v. ch. et n. pr.———

[דָּחָה] *2 perf. suff.* דְּחִיתַנִי

trudere, impellere ad lapsum, subvertere.

אח לדחה, נדח, דחח, דחף ודחק. לא דבאנו בזה נדחי עילם דירמיה מ״ט ל״ו מפני שהדל״ת דגושה, ומקומו בפעל נדח; ולרד״ק שרשו דחח, ובדחו ראויה הנגינה להיות מלעיל ובאה מלרע מפני הטעם המפסיק. השבעים קורין בתהלים קי״ח י״ג: דֻּחֹם כבנוי, כרֹדְפָם בפסוק שלאחריו.

Ps 118,13.

דֹּחֶה *pt.* Ps 35,5.
[דָּחוּי] הַדְּחוּיָה *pt. pass. f.* Ps 62,4.
דָּחֹה *infin. abs.* Ps 118,13.
לִדְחוֹת *cs.* Ps 140,5.
[נִדָּחָה] נִדְחֵי *pt. pl. cs.* Jes 11,12.56,8‖Ps 147,2.
יִדָּחֶה *3 impf.* Prv 14,32.
[דֹּחָה] דֹּחוּ *Pu. 3 perf. pl.* Ps 36,13.

[דְּחִי] מִדֶּחִי

lapsus.

Ps 56,14.116,8.

מִדְחֶה

lapsus, ruina.

Prv 26,28.

———conf. נָדַח———

לַדּוֹר Ps 22,31.
לְדֹר Jes 34,10.
מִדֹּר, מִדּוֹר Ex 17,16‖Jes 34,10.
דּוֹרִי *suff.* Jes 38,12.
דּוֹרוֹ Jes 53,8.
דּוֹרִים *I. pl.* Jes 51,8 ‖ Ps 72,5. 102,25.
דֹּרֹת, דּוֹרוֹת *II. pl.* Jud 3,2 ‖ Jes 51,9‖Job 42,16.
הַדֹּרוֹת Jes 41,4.
לְדֹרֹת Gn 9,12.
דֹּרֹתֵינוּ, דּוֹרוֹתֵינוּ *suff.* Jos 22, 27.28.
דֹּרֹתֵיכֶם Lev 23,43.
לְדֹרֹתֵיכֶם Gn 17,12 ‖ Ex 12,14. *17*.16,32.*33*.29,42.30,8.10.31.31, 13 ‖ Lev 3,17.*10*,9.*23*,*14*.31.*41*. *24*,3.6,11.22,3.23,21‖Nu 9,10.10, 8.15,14.15.*18*,*23*.21.23.35,29.
בְּדֹרֹתָיו Gn 6,9.
לְדֹרֹתָיו Lev 25,30.
לְדֹרֹתָם Gn 17,7.9 ‖ Ex 12,42.27, 21.30,21.31,16.40,15 ‖ Lev 7,36. 17,7.21,17‖Nu 15,38.

———v. ch. et n. pr.———

[דִּישׁ, דּוּשׁ] *1 perf.* וְדַשְׁתִּי

conterere, conculcare.

ענינו דריסה, רמיסה וכתיתה, והתיחד לחביטת השבלים להוציא גרגירידם. אָדוּשׁ בא כא׳ נוספת, ולרד״ק פעל בפני עצמו. רד״ק פירש כעגלה דשא, שרועה תמיד בדשא, וי״ת רִבְקָא (מַרְבֵּק) כמו דָּשָׁנָה.

Jud 8,7.

דָּשׁ *pt.* 1Ch 21,20.
דָּשָׁא (= דָּשָׁה) *f.* Jer 50,11.
אָדוּשׁ *infin.* Jes 28,28.
לָדֻשׁ, לָדוּשׁ 2R 13,7‖Hos 10,11.
בְּדִישׁוֹ *suff.* Dt 25,4,
דּוּשָׁם Am 1,3.
וָדוֹשִׁי *imper. f.* Mich 4,13.
תָּדוּשׁ *2 impf.* Jes 41,15 ‖ Hab 3,12.
[יָדוּשׁ] יְדוּשֵׁנוּ *3 impf. suff.* Jes 28,28.
[תָּדוּשָׁה] תְּדוּשֶׁהָ *f. suff.* Job 39, 15.

כבדור שבדד״ל, ע״כ רשמתי אותם גם בשרשי אות כ״ף. השבעים קורין בישעיה כ״ט ג׳ כְּדָוִד!!

Ez 24,5.

כַּדּוּר (?) Jes 22,18.29,3.

[מְדוּרָה] . הַמְּדוּרָה

rogus, pyra.

מערכת העצים והאש; ויש מהברין מְדוּרָה דישעיה להפעלים העמיק הִרְחִב שלפניה.

Ez 24,9.

מְדֻרָתָהּ *suff.* Jes 30,33.

דֹּר, דּוֹר

periodus; aetas, homines aliqua aetate degentes; *habitatio, domicilium.*

עיקר הוראתו תקופת הזמן ובהשאל אל משך חיי האדם. השבעים קורין בתהלים כ״ב ל״א: יְסֻפַּר לאדני לדור יָבוֹא. (ל״ב) ויגידו וגו׳, ומקביל הטב אל עם נולד. ריה״ל גו״ס ב״אש׳ ו׳ י׳ תמים היה בְּדֹרֹתָיו (ע׳ יחו׳ כ״ח ט״ו).

Ex 3,15.17,16 ‖ Dt 7,9.23,3.4.9. 32,5.7.20 ‖ Jud 2,10 ‖ Jes 13,20. 58,12. 60,15. 61,4 ‖ Jer 7,29. 50, 39‖Joel 2,2‖Ps 24,6.45,18.49,20. 61,7. 72,5. 73,15. 78,6. 8². 100,5. 105,8.112,2.145,4.13‖Prv 27,24. 30,11.12.13.14‖Eccl 1,4‖Esth 9, 28‖1Ch 16,15.
וְדוֹר Gn 15,16‖Eccl 1,4.
וָדֹר, וָדוֹר Dt 32,7‖Jes 13,20.34, 17.58,12.60,15.61,4‖Jer 50,39 ‖ Joel 2,2.4,20 ‖ Ps 10,6.33,11.45, 18.49,12.61,7.77,9.79,13.85,6.89, 2.5. 90,1. 100,5. 102,13. 106,31. 119,90. 135,13. 145,13. 146,10 ‖ Pev 27,24‖Thr 5,19‖Esth 9,28.
הַדּוֹר Ex 1,6‖No 32,13 ‖ Dt 1,35. 2,14.29,21 ‖ Jud 2,10 ‖ Jer 2,31‖ Ps 12,8.
בַּדּוֹר Gn 7,1.
בְּדֹר, בְּדוֹר Ps 14,5. 90,1. 95,10. 102,25.109,13.
לְדֹר, לְדוֹר Ex 3,15 ‖ Jes 34,17. 51,8 ‖ Joel 1,3.4,20 ‖ Ps 10,6.33, 11. 48,14. 49,12. 71,18. 77,9. 78,4. 79,13.85,6. 89,2.5. 102,13.19.106, 31.119,90.135,13.145,4. 146,10 ‖ Prv 27,24‖Job 8,8‖Thr 5,19.

יִדַּחוּ *Ni. 3 impf. pl.* [דָּחַח]

expellere.

Jes 23,12.

דֹּחַן

milium.

מין ממיני הקטניות.

Ez 4,9.

דָּחַף°

protrudere, impellere; *Ni.* properare.

דחיה ולחיצה פתאומית, ובדרז״ל מיתה החופה.

[דָּחוּף] דְּחוּפִים *pt. pass. pl.* Esth 3,15.

וּדְחוּפִים Esth 8,14.

נִדְחַף *Ni. 3 perf.* Esth 6,12 ‖ 2Ch 26,20.

[מַדְחֵפָה] לְמַדְחֵפֹת *pl.*

lapsus; *Vulg.* interitus.

לרד״ק הוא שם תאר לפח, רשת ומוקשים הנזכרים למעלה במזמור זה.

Ps 140,12.

דָּחַק

trudere, premere.

לחץ ונגישה, ובערבית בהוראת גרושה, (ומצאנו להפך גרש בעברית בהוראת נגישה, יחזקאל מ״ה ט׳). ורז״ל השתמשו הרבה בפעל זה.

[דֹּחֵק] וְדֹחֲקֵיהֶם *pt. pl. suff.* Jud 2,18.

[יִדְחָקוּן] יִדְחָקוּן *3 impf. pl.* Joel 2,8.

[דַּי] דַּי

sufficientia, satis; כְּדֵי, בְּדֵי secundum copiam, pro ratione; מִדֵּי s. c., quoties, quotiescunque.

ע״מ דַּי, דַּיי, וענינו שעור כמות ככל הצרך והספוק, ובא בהשאל על הזמן, ולרד״ק יש בו מעין עיקר שרש מְדָה; לרד״ק לְמַדַּי מֻרכב מן מה ודי, ובדַּיָּם אין המ״ם כנוי כ״א ע״מ חִנָּם, רֵיקָם, אך דַּיֶּךָּ יוכיח. י״נ בירמיה ובחבקוק בדי שָׁוְא. השבעים קורין בירמיה כ׳ ח׳: כִּי־כְּמִדֵּי הַדָּבָר אֶשְׂחָק(!!), ובנ״א נ״ח בְּרֹאשׁ ת׳ בְּדֵי אֵשׁ.

Mal 3,10.

וּכְדֵי Esth 1,18.

לְמַדַּי 2Ch 30,3.

דַּיֶּךָּ *suff.* Prv 25,16.

דַּיָּם Ex 36,7 ‖ Jer 49,9 ‖ Ob 5.

דֵּי *cs.* Lev 5,7.12,8.25,28 ‖ Dt 15,8 ‖ Jes 40,16^2.

וְדֵי Prv 27,27.

בְּדֵי Jer 51,58^2 ‖ Nah 2,13 ‖ Hab 2,13^2 ‖ Job 39,25.

כְּדֵי Lev 25,26 ‖ Dt 25,2 ‖ Jud 6,5 ‖ Neh 5,8.

מִדֵּי, וּמִדֵּי ... מִדֵּי Ex 36,5 ‖ 1S 1,7.7,16.18,30 ‖ 1R 14,28 ‖ 2R 4,8 ‖ Jes 28,19.66,23^2 ‖ Jer 20,8.31,20 (19).48,27 ‖ Zach 14,16 ‖ 2Ch 12,11.24,5.

[דִּיג] וְדִיגוּם *3 perf. pl. suff.*

piscari.

פעל נגזר מן השם דג.

Jer 16,16.

[דַּיָּג, דַּוָּג] דַּוָּגִים *pl.*

piscator.

שֵׁם ע״מ צַיָּד, מַלָּח, גַּלָּב.

Ez 47,10.

לְדַוָּגִים K., לְדַיָּגִים Q. Jer 16,16.

הַדַּיָּגִים Jes 19,8.

דּוּגָה

piscatio.

ספינה קטנה של הַדַּיָּגִים, ובדרז״ל מכר את הספינה לא מכר את הַדּוּגִית (ב״ב ע״ג א׳).

Am 4,2.

— conf. דָּגָה et n. pr. —

[דַּיָּה] וְהַדַּיָּה

avis quaedem rapax et impura, vultur. *Vulg.* milvus.

י״א מפני ששחור כדיו, וכעין ראיה לזה ממה שאמרו חז״ל החסידה זו דיה לבנה (חולין ס״ג א׳), וי״א שיסודו דָּאָה ע״ש מהירת עפיפותו.

Dt 14,13.

דַּיּוֹת *pl.* Jes 34,15.

[דְּיוֹ] בַּדְּיוֹ

atramentum.

מי שחור לכתיבה, ובערבית دَوَاة, ולפ״ז נראה שיסודו דוה ע״ש שטול חב מפי הקולמס.

Jer 36,18.

[דּוּן et דִּין] דָּן

regere, moderari; iudicare, *damnare, punire; tueri;* litigare.

[illegible]אתו ידועה, וי״ס מזה השם אָדוֹן. לרד״ק [illegible] לא ידון רוחי מיסוד זה, ע״כ הובא גם פה; [illegible] הלוי גורס: לא יִכּוֹן רוחי; ובתהלים כ׳ ח׳ [illegible]: וַתַּעֲשֶׂה אֵלַי משפט צוית וְעָלֶיהָ למרום; שובה יָדִין עמים...

Jer 22,16.

דָּנַנִּי *3 perf. suff.* Gn 30,6.

דָּנוּ *pl.* Jer 5,28.

דָּן *pt.* Gn 15,14 ‖ Jer 30,13.

[דִּין] לָדִין *inf. cs.* Jes 3,13 ‖ Ps 50,4 ‖ Eccl 6,10.

דִּין *imper.* Job 35,14.

וְדִין Prv 31,9.

דִּינוּ *pl.* Jer 21,12.

תָּדִין *2 impf.* Zach 3,7.

תְּדִינֵנִי *suff.* Ps 54,3.

יָדִין *3 impf.* Gn 49,16 ‖ Dt 32,36 ‖ 1S 2,10 ‖ Ps 7,9.9,9.72,2.96,10.110,6.135,14 ‖ Job 36,31.

יָדוֹן (= יָדִין?) Gn 6,3.

נָדוֹן *Ni. pt.* 2S 19,10.

דִּין

iudicium, locus iudicii, forum; causa forensis, lis; culpa, crimen; sententia iudicis; ius.

הבאה שַׁדִּין דאיוב לת״י ורש״י שיש דין [illegible] י״נ שַׁדַּי, ולדעתי לשון ערבית היא [illegible] בהוראת פגע אסון ושד, ע״כ הבאתיו גם בערך שָׁדַד.

Dt 17,8 ‖ Jer 5,28^2.22,16 ‖ Ps 76,9.140,13 ‖ Prv 20,8.22,10.29,7.31,5.8 ‖ Job 36,17.

וָדִין, וְדִין Job 36,17 ‖ Esth 1,13.

לְדִין Dt 17,8.

מִדִּין Jes 10,2.

שַׁדִּין K., שַׁדּוּן Q. Job 19,29.

וְדִינִי *suff.* Ps 9,5.

דִּינֵךְ Jer 30,13.

מִדִּין(?)

לדעת הרש״י כמו דין והמ״ם כמ״ם של משפט, [illegible] הרלב״ג הוא שעצ״ם העיר מִדִּין במדבר יהודה (יהושע ט״ו ס״א), ושם באותו המקום היו יושבים ומתעכבים הנוסעים מפחד ערב (ואולי יש לפתרו מן בִּכְרֵי מִדִּין דישעיה

ס׳ ו׳ ומקביל הימב אל רֹכבי אתנות צחֹרות).
אכן לדעת האחרונים יסודו מָדַד, ע״ש.

Jud 5,10,

דַּיָּן] לְדַיָּן

iudex, patronus.

1S 24,16.

וְדַיַּן *cs.* Ps 68,6.

מָדוֹן (2S 21,20 Q.)

contentio, lis, rixa.

אח אל רִיב הנרדף לדין ומשפט.

Jer 15,10 ‖ Ps 80,7 ‖ Prv 15,18. 16,28. 17,14. 22,10. 26,20. 28,25. 29,22.

וּמָדוֹן Hab 1,3.

מְדָנִים,מְדוֹנִים K., מִדְיָנִים Q. *pl.* Prv 18,18. 21,9.*25,24*.19. 23,29. 26,21.27,15.

וּמְדוֹנִים K., וּמִדְיָנִים Q. Prv 18, 19.

מִדְיְנֵי *cs.* Prv 19,13.

מְדָנִים, מְדָנִים K., מִדְיָנִים Q. *II. pl.* Prv 6,14.19.10,12.

מְדִינָה וּמְדִינָה, מְדִינָה

provincia; regio, terra.

פלך ומחוז המתנהג ע״פ שר ודַיָּן אחד; בערבית, בסורית ובדרז״ל במובן עיר.

Esth 1,1.*8,9.9,30*.22.3,12.*8,9*^{4}.14. *8,13*^{2}.4,3.*8,17*^{2}.9,28^{2} ‖ Dan 11,24.

וּמְדִינָה Esth 8,11.

הַמְּדִינָה Dan 8,2 ‖ Esr 2,1 ‖ Neh 7,6.11,3.

בַּמְּדִינָה Eccl 5,7 ‖ Neh 1,3.

מְדִינוֹת *pl.* Esth 1,16.*8,12.9,2. 20*.22.*3,13*.2,3.3,8.4,11.8,5.9,12.

הַמְּדִינוֹת 1R 20,14.15.17.19 ‖ Esth 1,3.8,9.9,3.4.

וְהַמְּדִינוֹת Eccl 2,8.

בִּמְדִינוֹת Esth 9,16.

בַּמְּדִינוֹת Thr 1,1.

לַמְּדִינוֹת Esth 2,18.

מִמְּדִינוֹת Ez 19,8.

——v. ch. et n. pr.——

דָּיֵק

propugnaculum, turris speculatoris, specula.

יסודו בארמית במובן בחינה חשבון, וחשב עם קֹנהו ת״א וִידַיֵּק ושמושו רגיל בדרז״ל, והוּ מגדל הצופים שבונים הצרים על עיר לראות מרחוק מה יֵּעָשֶׂה בה, ומצינו חִשְּׁבֹנוֹת על המגדלים (דה״ב כ״ו ט״ו); ולת״י כַּרְקוֹם, כלומר מצור, הוא מן הפעל דקק, כמצור מן צור וצרר, אמנם מיחזקאל ד׳ ב׳ נראה ששונים הם זה מזה.

2R 25,1 ‖ Jer 52,4 ‖ Ez 4,2.17,17. 21,27.26,8.

דִּישֹׁן] וְדִישֹׁן -

species dorcadis. *Vulg.* pyrargus.

שֵׁם חיה טהורה ממין היעלים, וא״ת רֵימָא, ובטעם השם פתרונים שונים.

Dt 14,5.

——v. n. pr.——

דָּכָא°

contundere, opprimere, conculcare pedibus, affligere.

ענינו כתישה וכתיתה, ולרב במובן המוסרי על שבר הרוח ודכדוכה של נפש. י״מ דַּכְּאוֹ דישעיה מן השם דַּכָּא, ושעורו י״י חפץ להחליא ולהפליא את מכתו (והדגש לתפארת הקריאה), ולרד״ק הוא שם תאר דַּכָּא והכנוי מוסב אל י״י (כמו דַּכְּאוֹ), אך יותר נכון שהוא מקור. י״נ באיוב יְדַכְּאֵם (כת״י יְדַכְּכִנּוּן) כְּבָנֵי־עש, ול״נ יְדַכְּאוּ מִלִּפְנֵי עש.

נִדְכָּא] נִדְכָּאִים *Ni. pt. pl.* Jes 57,15.

דִּכָּא *Pi. 3 perf.* Ps 143,3.

דִּכִּאתָ *2 perf.* Ps 89,11.

דַּכֵּא] לְדַכֵּא *infin.* Thr 3,34.

דַּכְּאוֹ *suff.* Jes 53,10.

תְּדַכֵּא *2 impf.* Prv 22,22.

וַיְדַכֵּא *3 impf.* Ps 72,4.

וִידַכְּאֵנִי *suff.* Job 6,9.

תְּדַכְּאוּ *2 impf. pl.* Jes 3,15.

וּתְדַכְּאוּנַנִי *suff.*

נמסר עליו: לית ומלא חדגש ולא קרי א׳.

Job 19,2.

יְדַכְּאוּ *3 impf. pl.* Ps 94,5.

יְדַכְּאוּם *suff.* Job 4,19.

דֻּכָּא] דֻּכְּאוּ *Pu. 3 perf. pl.* Jer 44,10.

מְדֻכָּא *pt.* Jes 53,5.

מְדֻכָּאִים *pl.* Jes 19,10.

יִדְּכָא *3 impf.* Job 22,9.

וַיִּדַּכְּאוּ,וַיִּדַּכְּאוּ *Hith. 3 impf. pl.*

ת׳ ויתדכאו; לבן־נפתלי וִידַכְּאוּ, וַיִּדַּכְּאוּ.

Job 5,4.34,25.

דַּכָּא

contusus, contritus, *pulvis;* afflictus, miser.

Jes 57,15 ‖ Ps 90,3.

דַּכְּאֵי־ *pl. cs.* Ps 34,19.

דָּכָה] וְדָכָה K. *3 perf.*

contundi; *Pi.* contundere.

לרד״ק הכתיב וְדָכָה, שם התאר לעני וחלך, והשבעים קורין יִדְכֵּהוּ בכנוי!

Ps 10,10.

יִדְכֶּה Q. *3 impf.* Ps 10,10.

נִדְכָּה] וְנִדְכֵּיתִי *Ni. 1 perf.* Ps 38,9.

וְנִדְכֶּה *pt.* Ps 51,19.

דִּכָּה] דִּכִּיתָ *Pi. 2 perf.* Ps 51,10.

דִּכִּיתָנוּ *suff.* Ps 44,20.

דַּכָּה

contusio, contritio sc. testium.

מי שביציו מרוחים וכתושים.

Dt 23,2.

דַּךְ

contritus, afflictus; al. contundens, castigans.

שה״ת לאיש נענה ונדכה, עָנִיו ושפל רוח; דַּכּוֹ דמשלי כ״ו כ״ח לפי עדות הראב״ע הרד״ק והמאירי חסר, ואי״כ הוא ג״כ שה״ת, ושעור הכתוב הדכא ישנא לשון שקר. ולפי הנוסחא דכיו פי׳ לשון שקר כמו איש או בַּעַל לשון שקר, שלשון תמיד נקבה; השבעים קורין ושנא אֱמֶת וכן הסורי ܣܢܐ ܫܘܪܪܐ, ויונתן הוסיף א ר ח ת א דקושטא!

Ps 74,21.

וָדָךְ Ps 10,18.

לַדָּךְ Ps 9,10.

דַּכּוֹ (al. דַּכָּיו *pl. suff.*) Prv 26, 28.

דֳּכִי] דָּכְיָם *suff.*

contusio, collisio *fluctuum*, *fragor.*

שם ע״מ דֳּמִי, עֳנִי חֳלִי, והוראתו משברים וגלים הסואנים ברעש.

Ps 93,3.

——דַּל v. דָּלַל——

דָּלַג] הַדּוֹלֵג *pt.*

salire, transilire.

הוראתו ידועה, וע׳ הערה לדלק.

Zeph 1,9.

דִּלֵּג] *Pi. pt.* מְדַלֵּג Cant 2,8.

אֲדַלֶּג־] אֲדַלֵּג *1 impf.* 2S 22,30‖Ps 18,30.

יְדַלֵּג *3 impf.* Jes 35,6.

דָּלָה

pendere, haurire, extrahere, liberare.

ענין העלאה והרמה, ואח רחוק לו תָּלָה, תַּל, תָּלוּל. דַּלְיוּ דמשלי לר״ק צווי פָּעַל ולדעת אחרים עבר קל מן דָּלַל ע״מ סַבּוּ; אמנם יש מעין הונמתו במלת נָשְׂיוּ דתהלים ע״ג ב׳ לפי הקרי; וי״נ דָּלוּי, והוא שַׁם.

Ez 2,19.

דַּלְיוּ (= דָּלְיוּ) *3 perf. pl.* Prv 26,7.

דָּלֹה *infin.* Ex 2,19.

יִדְלֶה] יִדְלֶנָּה *3 impf. suff.* Prv 20,5.

תִּדְלֶה] וַתִּדְלֶנָה *3 impf. pl. f.* Ex 2,16.

דִּלָּה] דִּלִּיתָנִי *Pi. 2 perf. suff.* Ps 30,2.

דְּלִי] מִדְּלִי

haustrum, *uter*.

כלי השאיבה שמעלים בו מים. בדקדוק מִדָּלְיָו לר״ק הוא יחיד כמו דְּלִי ע״מ פְּרִיוֹ מן פְּרִי, ואחרים אומרים שהוא הרבים דָּלַיִם מן היחיד דֶּלִי, ונראה יותר שהוא רבוי זוגי ומהראוי דָּלְיָיו ע״מ לְחָיָיו; להראב״ע הוא כמו מִדָּלִיּוֹתָיו. ולכל הדעות בא שלא כמשפט.

Jes 40,15.

מִדָּלְיָו *du. suff.* Nu 24,7.

דָּלִיּוֹתָיו, דָּלִיּתָיו *pl. suff.*

דָּלִית]

rami, palmites.

הענפים והשריגים העליונים, וע׳ הערה לזַלְזַלִּים.

Jer 11,16‖Ez 17,6.23.19,11.31,7.9.12.

וְדָלִיּוֹתָיו Es 17,7.

דַּל

ianua, valva ianuae = דֶּלֶת.

לרש״י השפה העליונה וי״ת זְקוֹף ספותי, ולהראב״ע כמו דלת וכטעם פתחי פיך וכן תרגמו השבעים. וע׳ הערה למלת דַּל.

Ps 141,3.

דֶּלֶת

valva, tabulae ianuae, ianua; columnae voluminis s. libri; *fig. puella levis.*

Cant 8,9.

הַדֶּלֶת, הַדָּלֶת Gn 19,9.10 ‖ Ex 21,6 ‖ Jud 19,22 ‖ 2S 13,17.18 ‖ 1R 6,34² ‖ 2R 4,4.5.33.6,32.9,3.10‖Jes 57,8‖Prv 26,14.

וְהַדֶּלֶת Gn 19,6.

בַּדֶּלֶת 2R 6,32.

וּבַדֶּלֶת Dt 15,17.

לְדֶלֶת Ez 41,24.

דְּלָתֶיךָ (= דַּלְתְּךָ) *suff.* Jes 26,20.

בְּדַלְתּוֹ 2R 12,10.

דְּלָתַיִם *du.* Dt 3,5 ‖ 2S 23,7‖ Jes 45,1‖Jer 49,31 ‖ Mal 1,10 ‖ Eccl 12,4‖2Ch 8,5.14,6.

וּדְלָתַיִם, וּדְלָתָיִם Ez 38,11 ‖ Job 38,10.

בִּדְלָתַיִם Job 38,8.

דַּלְתֵי *cs.* Job 3,10.41,6.

וְדַלְתֵי Ps 78,23‖2Ch 4,22.

לְדַלְתֵי 1R 7,50.

מִדַּלְתֵי Jos 2,19‖Jud 11,31.

דְּלָתַי *suff.* Job 31,32.

דְּלָתֶיךָ Zach 11,1.

דְּלָתֶיהָ Jos 6,26‖1R 16,34.

דְּלָתוֹת *II. pl.* Jer 36,23 ‖ Ez 41,43.24³‖Neh 6,1.

וּדְלָתוֹת 2Ch 4,9.

הַדְּלָתוֹת Neh 7,1.3.13,19.

לַדְּלָתוֹת Ez 41,27.

דַּלְתוֹת *cs.* Jud 3,23.24.25.19,27‖ 1S 3,15.21,14 ‖ 1R 6,31.32.34 ‖ 2R 18,16 ‖ Jes 45,2 ‖ Ez 26,2.41,25 ‖ Ps 107,16 ‖ Neh 6,10 ‖ 2Ch 28,24.29,3.7.

בְּדַלְתוֹת Jud 16,3.

לְדַלְתוֹת 1R 7,50‖1Ch 22,3(2).

דַּלְתֹתָי *suff.* Prv 8,34.

דַּלְתוֹתָיו, דַּלְתֹתָיו Neh 3,1.*3.6*,*13*.14.15‖2Ch 4,22.

וְדַלְתוֹתָיו 2Ch 3,7.

וְדַלְתוֹתֵיהֶם 2Ch 4,9.

—v. n. pr.—

דָּלַח] וַתִּדְלַח *2 impf.*

turbare.

עכירת מים בדריסת הרגל, (וקרוב אל דָּלַג) וכן בסורית.

Ez 32,2

תִּדְלָחֵם *3 f. suff.* Ez 32,13².

דָּלַל] דַּלּוֹתִי, דַּלֹּתִי *1 perf.*

deorsum pendere, vacillare; languidum, debilem esse.

מחלקין שרש זה לשתי הוראות מתנגדות ... והשפלה, ויש מחברין אותו כָּלוּ ... אל תול ומפרשים דַּלּוּ עֵינַי כמו כָּלוּ ...), ע״כ לא הפרדנום זה מזה. לר״ק ... דַּלּוּ מאנוש נעו דאיוב הכונה על העובדים ... בחפירות העמוקות למכרי כסף וזהב שמעלים ... אותם מבחוץ בחבלים והם נעים ונדים.

Ps 116,6.142,7.

דָּלֲלוּ *3 perf. pl.* Jes 19,6.

דַּלּוּ Jes 38,14‖Job 28,4.

דַּלּוֹנוּ *1 perf. pl.* Ps 79,8.

דַּל] וְדַלִּים *pt. pl.* 2S 3,1.

יִדַּל *Ni. 3 impf.* Jes 17,4.

וַיִּדַּל Jud 6,6.

דַּל, דָּל

debilis, infirmus; tenuis, macer; pauper, humilis.

... על סוס ורזה בגוף ובהשאל גם ברכוש ... במעלה ובמצב, גם על חולה ממש (תהלים מ״א ב׳), וגם נרדף לְעָנִי.

Lev 14,21.19,15 ‖ 1S 2,8 ‖ 2S 13,4 ‖ Am 5,11 ‖ Ps 41,2.72,13.82,3.4.113,7 ‖ Prv 14,31.19,17.21,1. 22,16.22.28,15 ‖ Job 34,19.28 Ruth 3,10.

וְדָל, וְדָל, וְדַל Ex 23,3‖Zeph 3.12‖Prv 19,4.28,11.

הַדַּל Jud 6,15.

וְהַדַּל Ex 30,15.

לַדָּל, לַדַּל Jes 25,4 ‖ Prv 22,9 Job 5,16.

דַּלִּים *pl.* Jes 10,2.11,4.14,30.26, 6‖Jer 5,4 ‖ Am 2,7.4,1.8,6 ‖ Prv 10,15.28,3.8.29,7.14 ‖ Job 20,10. 19.31,16.

הַדַּלִּים Jer 39,10.

דַּלּוֹת [דַּלָּה *pl. f.* Gn 41,19.

I [דַּלָּה] דַּלַּת *cs.*

tenuitas, paupertas, pauperes.

שם הכולל לעניים ופחותי עם.

2R 24,14.

וּמִדַּלַּת 2R 25,12‖Jer 40,7.

וּמִדַּלּוֹת *pl.* Jer 52,15.16.

II [דַּלָּה] מִדַּלָּה

coma pendula, res pendula, licium.

עניננו מקלעת וארינה; דישעיה נאמר על המסוה או על החוטים הנשארים במנור הארגים, ודשה״ש בהשאל על תלתלי הראש. רש״י פי׳ שנידם מלשון גֹּבַה, ולהראב״ע והרד״ק האי דישעיה לשון מחלה הוא.

Jes 38,12.

וְדַלַּת *cs.* Cant 7,6.

——v. n. pr. דְּלִילָה——

[דָּלַף] דָּלְפָה *3 perf. f.*

stillare, lacrimare.

כטעם זלף בדזי״ל, נטיפה ונזילה.

Ps 119,28‖Job 16,20.

יִדְלֹף *3 impf.* Eccl 10,18.

דֶּלֶף

stillicidium.

Prv 27,15.

וְדֶלֶף Prv 19,13.

——v. n. pr.——

[דָּלַק] דָּלַקְתָּ *2 perf.*

ardere, flagrare; ardenter persequi.

קרוב לדלג חדג וְהַשאל על האש המתאחזת והקופצת מהרה קל; ואולי דלקת הנרדפת לקדחת היא הבאה בדילוג (ווּעכסעל־פיעבער).

Gn 31,36.

וְדָלְקוּ *3 pl.* Ob 18.

דְּלָקֻנוּ *suff.* Thr 4,19.

[דֹּלֵק] דֹּלְקִים *pt. pl.* Prv 26,23.

לְדֹלְקִים Ps 7,14.

[דָּלֵק] מִדְּלֹק *infin. cs.* 1S 17,53.

יִדְלַק *3 impf.* Ps 10,2.

[הִדְלִיק] הַדְלֵק *Hi. imper.* Ez 24,10.

יַדְלִיקֵם *3 impf. suff.* Jes 5,11.

[דַּלֶּקֶת] וּבַדַּלֶּקֶת

febris ardens.

Dt 28,22.

——v. ch.; דָּלֶת v. דָּלָה——

דָּם

sanguis, *met.* דַּם עֵנָב vinum; caedes, culpa profusi sanguinis.

לדעת רבים נקרא כן ע״ש האדמימות, ואולי ע״ש שהולך וסובב במרוצתו כדומה, והדפק יַקקר רק בחוש המשוש או לפי שממנו בא כח המדמה. בספרים מדויקים נמצא ביחזקאל ט׳ ט׳ חָמָס ת׳ דמים, ועל ותמלא הארץ חמס דבראשית רשום במסר״ק ב׳. י״נ בש״ב כ״א א׳: אל־שאול ואל־ביתה (= ביתו) דמים; וביחזקאל ט״ז ל״ו ובדמי, וע׳ רש״י; י״נ במשלי א׳ י״א: נארבה לַדָּם, וכן בי״ב ו׳ אֱרָב־דָּם, ללא צרך, ומה יעשו בא׳ י״ח ומיכה ז׳ ב׳? ר״י רייפמאנן גורס באיוב ט״ז י״ח: אַל־תכסי דמעי לפי שאמר פני חמרמרו מני בֶכִי.

Gn 37,22‖Ex 7,19² ‖ Lev 3,17.7, 26.27.15,19.17,4².10.12² ‖ Nu 35, 27 ‖ Dt 17,8.21,8 ‖ 1S 25,31 ‖ 1R 18,28 ‖ 2R 3,23.21,16.24,4 ‖ Jes 15,9.34,6.59,7‖Jer 26,14 ‖ Ez 16, 38.18,10.22,3.6.*9.12*.27.23,45.35 6.39,17.19.43,18 ‖ Joel 3,3.4,19 ‖ Jon 1,14‖Ps 106,38 ‖ Prv 1,16.6, 17.12,6.30,33 ‖ Job 39,30 ‖ 1Ch 22,8(7)‖2Ch 19,10.

וָדָם ,וְדַם Jer 7,6.*22,3* ‖ Ez 5,17. 23,37.45. 28,23. 33,25. 35,6². 44,7. 15‖Ps 94,21.

הַדָּם Ex 7,21. 12,7.13².22.23. 24, 6².8.29,12.20.21 ‖ Lev 1,5².3,2.4, 6.7.17.18².8,15².*9,9*.19.24².30.9,9. 12.18.16,14.19.17,6.10.11.19,26 ‖ Nu 35,19.21.24.25.27².33‖Dt 12, 16.23².19,6.12.21,7.8.9‖Jos 20,3. 5.9 ‖ 1S 14,32.33.34 ‖ 2S 14,11 ‖ Ez 33,25.36,18 ‖ 2Ch 29,22².30, 16.

וְהַדָּם Dt 12,27.

בְּדַם 1S 19,5‖1R 2,9 ‖ Ez 14,19 ‖ Ps 68,24.

בַּדָּם Gn 37,31‖Ex 12,22‖ Lev 4, 6.5.9.9.17,11‖2S 20,12‖ Jes 59, 3‖Thr 4,14.

וּבְדָם Ez 38,22.

כַּדָּם 2R 3,22,

לְדָם Ex 4,9.7,17.20‖Dt 17,8 ‖ Ez 35,6‖Joel 3,4 ‖ Ps 78,44.105,29‖ Prv 1,11‖2Ch 19,10.

לַדָּם Nu 35,33.

מִדָּם Dt 32,42 ‖ Jes 34,7‖ Jer 48, 10‖Hos 6,8‖Ps 16,4.

דַּם *cs.* Gn 9,6‖Ex 23,18.24,8.34, 25 ‖ Lev 4,7.7,14.33.14,17.28.17, 14.19,16 ‖ Dt 19,10.13.27,25.32, 43‖1R 21,19.22,35‖2R 16,13.15. 24,4 ‖ Jes 66,3 ‖ Jer 2,34.19,4.22, 17 ‖ Ez 16,38 ‖ Ps 79,10.106,38 ‖ Thr 4,13.

הֲדַם *interrog.* 2S 23,17 ‖ 1Ch 11,19.

וְדַם Nu 23,24 ‖ Dt 12,27.32,14 ‖ Jes 1,11‖Ez 39,18‖Ps 50,13.

בְּדַם Lev 14,6.51.52 ‖ Nu 35,33 ‖ 2S 3,27 ‖ Zach 9,11 ‖ Ps 58,11 ‖ Prv 28,17.

וּבְדַם Gn 49,11.

לְדַם Lev 16,15.

מִדַּם Ex 29,12.30,10‖Lev 4,5.16. 25.*34*.5,9.14,14.*25*.16,14.*18* ‖ Dt 32,42 ‖ 2S 1,22‖Jes 34,6 ‖ Ez 45, 19.

וּמִדַּם Lev 16,18.

דָּמִי *suff.* 1S 26,20‖Job 16,18.

וְדָמִי Jer 51,35.

בְּדָמִי Ps 30,10.

דָּמְךָ ,דָּמֶיךָ 2S 1,16‖1R 2,37.21, 19.

(?)בְּדָמְךָ Ez 19,10.

מִדָּמְךָ Ez 32,6.

דָּמֵךְ Ez 21,37.22,13.

בְּדָמַיִךְ Ez 16,22.22,4.

דִּמְכֶם Gn 9,5.

דָּמוֹ Gn 9,4.6.37,26.42,22‖Ex 29, 16 ‖ Lev 1,11.*3,8.13*.15.4,25.7,2. 16,15².17,13.14² ‖ Dt 15,23 ‖ Jos

2,19² ‖ 2S 4,11 ‖ 1R 2,32.22,38 ‖ Ez 33,4.5.

וְדָמוֹ Ez 3,18.*20.33*,*8*.33,6.

מִדָּמוֹ Ex 29,20 ‖ Lev 8,23 ‖ Ez 43, 20.

דָּמָהּ Lev 4,30.*34*. 10,18. 15,25 ‖ Nu 19,5 ‖ Ez 24,7.8.

מִדָּמָהּ Lev 4,30.6,20.23 ‖ Nu 19, 4² ‖ 2R 9,33.

דָּמָם Lev 16,27 ‖ Nu 18,17 ‖ Jes 49,26 ‖ Joel 4,21 ‖ Zeph 1,17 ‖ Ps 72,14.79,3 ‖ 2Ch 29,24.

וְדָמָם Jud 9,24.

לְדָמָם Prv 1,18,

מִדָּמָם Jes 34,3 ‖ Jer 46,10.

דָּמִים *pl.* Ex 4,25.26.22,1.2 ‖ Dt 19,10.22,8 ‖ 2S 16,8 ‖ Jes 1,15.33, 15 ‖ Ez 7,23.9,9 ‖ Nah 3,1 ‖ Ps 5,7. 9,13.26,9.55,24.59,3.139,19 ‖ Prv 29,10 ‖ 1Ch 22,8(7).

וְדָמִים Hos 4,2 ‖ 1Ch 28,3.

הַדָּמִים 2S 16,7.21,1 ‖ Ez 22,2.24, 6.*9*.

בְּדָמִים 1S 25,26.33 ‖ Jes 9,4 ‖ Hos 4,2 ‖ Mich 3,10 ‖ Hab 2,12.

בַּדָּמִים Ps 106,38.

לְדָמִים Mich 7,2.

מִדָּמִים Ps 51,16.

דְּמֵי *cs.* Gn 4,10.11 ‖ Lev 12,5 ‖ 2S 16,8 ‖ 1R 2,5².31 ‖ 2R 9,7.26² ‖ Jes 4,4 ‖ Hos 1,4.

וּדְמֵי 2R 9,7.

בִּדְמֵי Lev 12,4 ‖ 2Ch 24,25.

וְכִדְמֵי Ez 16,36.

מִדְּמֵי 2S 3,28 ‖ Hab 2,8.*17*.

דָּמַיִךְ *suff.* Ez 16,9.

בְּדָמָיִךְ , בְּדָמַיִךְ Ez 16,6².

דָּמָיו Lev 20,9 ‖ Ez 18,13 ‖ Zach 9,7.

וְדָמָיו Hos 12,15.

דָּמֶיהָ Lev 12,7.20,18 ‖ Jes 26,21.

דְּמֵיהֶם

להבחור דאי דפסוק י״א דָּמָם חסר!

Lev 20,11.*12.13.16.27* ‖ 1R 2,33.

———v. chald.———

I דָּמָה

similem esse, fieri; *Pi.* comparare; opinari; animum inducere, meditari aliquid facere

במובן התמשל והתדמות. לרד״ק דָּמִיתִי דירמיה הוא נקבה נוכחת ביו״ד נוספת, וכן תרגם הסורי (ע׳ מבוא לנה״א עמוד צ״ה וק״פ).

Ez 31,8 ‖ Ps 144,4.

דָּמְתָה *3 perf. f.* Cant 7,8.

דָּמִיתָ *2 perf.* Ez 31,2.18.

דָּמִיתִי *1 perf.* Jer 6,2 ‖ Ps 102,7.

דָּמוּ *3 pl.* Ez 31,8.

דָּמִינוּ *1 pl.* Jes 1,9.

דּוֹמֶה *pt.* Cant 2,9.

דְּמֵה *imper.* Cant 2,17.

וּדְמֵה Cant 8,14.

יִדְמֶה *3 impf.* Ps 89,7.

וְנִדְמֶה *1 impf. pl.* Jes 46,5,

נִדְמֵיתָ *Ni. 2 perf.* Ez 32,2.

נִדְמוּ *3 pl.* Ps 49,13.*21*.

דִּמִּיתָ [**דִּמָּה**] *Pi. 2 perf.* Ps 50, 21.

דִּמִּיתִי *1 perf.* Nu 33,56 ‖ Jes 14, 24.

דִּמִּיתִיךְ *suff.* Cant 1,9.

דִּמּוּ *3 pl.* Jud 20,5.

דִּמִּינוּ *1 pl.* Ps 48,10.

אֲדַמֶּה *1 impf.* Hos 12,11 ‖ Thr 2,13.

תְּדַמִּי *2 impf. f.* Esth 4,13.

יְדַמֶּה *3 impf.* Jes 10,7.

תְּדַמְּיוּן *2 pl.* Jes 40,18.

תְּדַמְּיוּנִי *suff.* Jes 40,25.46,5.

אֶדַּמֶּה (= **אֶתְדַּמֶּה**) *Hithpa. 1 impf.* Jes 14,14.

?[דָּם] בִּדְמְךָ *suff.*

similitudo.

לת״י ורש״י מלשון דמיון, ולרד״ק מלשון דם ורטיבות; השבעים קורין כְּרִמּוֹן, ובנ״א כַּדְמְךָ. ע׳ הערה למלת דם.

Ez 19,10.

[דָּמָה] כְּדֻמָּה

לת״י מלשון דמיון כלומר כְּדמותה, לרש״י שם אומה ולרד״ק כמו דוּמָה, אך ברוב הספרים המ״ם דגוש ע״כ הובא גם בשרש דָּמַם. רש״ם

פי׳ מן הערבית אֲסוּרָה; ואולי בחלוף ד׳ בר׳, במובן כְּבֻדָּה בלשון זו (או קְדוּמָה!).

Ez 27,32.

דְּמוּת

similitudo, imago; exemplar; species; instar.

2R 16,10 ‖ Jes 13,4.40,18 ‖ Ez 1, 5².26³.28.8,2.10,1.10.23,15.

וּדְמוּת Ez 1,10.13.16.22. 10,21. 22 ‖ 2Ch 4,3.

בִּדְמוּת Gn 5,1.

כִּדְמוּת Ps 58,5 ‖ Dan 10,16.

בִּדְמוּתוֹ *suff.* Gn 5,3.

כִּדְמוּתֵנוּ Gn 1,26.

דִּמְיֹנוֹ [**דִּמְיוֹן**] *suff.* Ps 17,12.

———v. chald.———

II [דָּמָה] וְדָמִיתִי *1 perf.*

silere, quiescere; perdere, vastare, destruere; conf. דָּמַם.

קרוב אל דום ודמם בהוראת, דומיה, שתיקה, אבדה וכליון. השבעים קורין כהושע: לַלַּיְלָה דמיתי (מלשון דמיון) אמך!

Hos 4,5.

תִּדְמֶה *3 impf. f.* Thr 3,49.

תִּדְמֶינָה *pl.* Jer 14,17.

נִדְמָה *Ni. 3 perf.* Jes 15,1² ‖ Hos 10,15 ‖ Zeph 1,11.

נִדְמְתָה *f.* Jer 47,5.

נִדְמֵיתָה *2 perf.* Ob 5.

נִדְמֵיתִי *1 perf.* Jes 6,5.

נִדְמוּ *3 pl.* Hos 4,6.

נִדְמֶה *pt.* Hos 10,7.

נִדְמֹה *infin.* Hos 10,15.

דִּמָּה־ *Pi. 3 perf.* 2S 21,5.

דֳּמִי

quies.

בִּדְמִי יָמַי לת״י ורש״י מענין חלי ואפיסת כח, ולהראב״ע מן דָּם כלומר בעודי ברטיבות ובאביב ימי; השבעים קורין ברו״ש, מל׳ דָּרָמָה, ור״ב בִּדְוֹמָה יָמַי אֵלֵכָה, בשער שאול פקדתי וגו׳.

Jes 62,6.7 ‖ Ps 83,2.

בִּדְמִי *cs.* Jes 38,10.

[דָּמַם] דָּמוּ , דַּמּוּ *3 perf. pl.*

silere, tacere; stupere; quies-

אמנם ליונתן, השבעים, רש״י ורד״ק הוא שעצ״ם דַּמֶּשֶׂק.

Am 3,12.

—v. n. pr.—

דּוֹנַג

cera.

פעל דנג בערבית יורה על הכתישה וההחלקה ומזה השם לשעוה.

Ps 68,3.

כַּדּוֹנַג, כַּדּוֹנָג Mich 1,4 ‖ Ps 22,15.97,5.

—דַּעַ, דֵּעָה etc. v. יָדַע—

דָּעַךְ] דָּעֲכוּ 3 perf. pl.

extingui, perire.

אח לזעך, וענינו קפיצה ונתור השלהבת, ונרדף אל כבה. השבעים קורין בתהלים קי״ח י״ב: סְבָנִי כדברים דוֹנָג, בָּעֲרוּ כאש בקוצים.

Jes 43,17.

יִדְעָךְ, יִדְעַךְ 3 impf. Prv 13,9. 20,20.24,20 ‖ Job 18,5.6.21,17.

נִדְעַךְ] נִדְעֲכוּ Ni. 3 perf. pl. Job 6,17.

דֹּעַךְ] דֹּעֲכוּ Pu. 3 perf. pl. Ps 118,2.

—cf. זָעַךְ; דַּעַת v. יָדַע—

דֳּפִי] דֳּפִי

offendiculum, scandalum.

מום וחסרון, דבר שראוי לשקצו ולהדפו (פערוורפליכעס).

Ps 50,20.

דָּפַק] וּדְפָקוּם 3 pl. perf. suff.

pulsare, acrius propellere.

קרוב לטפח (בדרז״ל), לדחק ולספק במובן נגישה, נחיצה וקשקוש.

Gn 33,13.

דּוֹפֵק pt. Cant 5,2.

הִתְדַּפֵּק] מִתְדַּפְּקִים Hith. pt. pl. Jud 19,22.

—v. n. pr.—

דָּקַק] דַּק, דַּק

contundere, comminuere.

אח לשרש דָּכַךְ וחזק ממנו כחזק המבטא. י״נ בדה״ב ל״ד ז׳ וְהֵדַק ת׳ לְהָדַק.

Ex 32,20 ‖ Dt 9,21.

וְתָדֹק 2 impf. Jes 41,15.

דֹּמֶן

stercus, fimus.

זבל ואשפה שהולך לטמיון ולכליון, ונמצא ממנו פעל בערבית.

Ps 83,11.

כְּדֹמֶן 2R 9,37 ‖ Jer 9,21.

לְדֹמֶן Jer 8,2.16,4.25,33.

מַדְמֵנָה

fimatum.

Jes 25,10.

—v. n. pr.—

דָּמַע] וְדָמֹעַ infin.

lacrimare.

הגרת נטפי דמעות.

Jer 13,17.

תִּדְמַע 3 impf. f. Jer 13,17.

דֶּמַע] וְדִמְעֲךָ suff.

lacrima, metaph. de lacrima olivarum et uvarum, i. e. de vino et musto.

שם כולל לשמן ויין; חלב הארץ תרגם השמרוני דֶּמַע ארעא.

Ex 22,28.

דִּמְעָה

lacrima.

Jes 25,8 ‖ Jer 8,23.9,17.13,17.14,17 ‖ Mal 2,13 ‖ Ps 80,6.116,8 ‖ Thr 2,18.

בְּדִמְעָה Ps 126,5.

מִדִּמְעָה Jer 31,16(15).

דִּמְעַת cs. Eccl 4,1.

דִּמְעָתִי suff. Jes 16,9 ‖ Ps 39,13. 42,4.56,9.

בְּדִמְעָתִי Ps 6,7.

דִּמְעָתֶךָ] דִּמְעָתֶךָ 2R 20,5 ‖ Jes 38,5 ‖ Ez 24,16.

וְדִמְעָתָהּ Thr 1,2.

דְּמָעוֹת] בִּדְמָעוֹת pl. Ps 80,6 ‖ Thr 2,11.

דֶּמֶשֶׁק] (?) וּבִדְמֶשֶׁק

pannus Damascenus.

י״מ כשם תאר למטה משי יפה הבא מדמשק, וכן בלשונות אירופא ובערבית בהפך אתן,

cere, cessare; Ni. perire, vastari.

אח לדמה השני וחזק ממנו כחזק המבטא, ויש בהוראותיו גם ענין המתנה ויחול. השבעים קורין בתהלים קל״א ב׳ ורוממתי.

Ps 35,15 ‖ Job 30,27.

דֹּם, דּוֹם imper. Jos 10,12 ‖ Ez 24,17 ‖ Ps 37,7.

דֹּמּוּ pl. 1S 14,9 ‖ Jes 23,2.

וְדֹמּוּ Ps 4,5.

דֹּמִּי f. sg. Ps 62,6.

וָדֹמִּי Jer 47,6.

וָאֶדֹּם 1 impf. Job 31,34.

תִּדֹּמִּי 2 impf. f. Jer 48,2.

יִדֹּם 3 impf. Am 5,13 ‖ Ps 30,13.

וַיִּדֹּם Lev 10,3 ‖ Jos 10,13.

וְיִדֹּם Thr 3,28.

תִּדֹּם f. Thr 2,18.

יִדְּמוּ 3 pl. Ex 15,16 ‖ Ps 31,18 ‖ Thr 2,10.

וְיִדְּמוּ Job 29,21.

נָדַם] וְנָדַמּוּ Ni. 3 pl. Jer 25,37.

יִדַּמּוּ, יִדַּמּוּ impf. 3 pl. 1S 2,9 ‖ Jer 49,26.50,30.

תִּדַּמּוּ 2 pl. Jer 51,6.

וְנִדְּמָה־ (= וְנִדַּמָּה) 1 impf. pl. Jer 8,14.

דּוֹמֵם] וְדוֹמַמְתִּי Pol. 1 perf. Ps 131,2.

הֲדֵם] הֲדִמָּנוּ Hi. 3 perf. suff. Jer 8,14.

דֻּמָּה] כְּדֻמָּה

vastatio.

הוראתו שממה וכליון, ע׳ דֻּמָּה רפי, (ע׳ מבוא לנקוד האשורי צד פ״ה).

Ez 27,32.

דְּמָמָה

silentium, susurrus.

שתיקה אחר הרעש או דְּמִיָּה בקול נמוך, (זייזעלן, פליסטערן).

1R 19,12 ‖ Job 4,16.

לִדְמָמָה Ps 107,29.

—דּוּמִיָּה, דּוּמָם v. דּוּם—

יְדֻקֶּנּוּ [יָדֹק] *3 impf. suff.* Jes 28,28.

הֵדַק *Hi. 3 perf.* 2R 23,15.

וְהֵדַק 2Ch 34,4.

וַהֲדִקּוֹת (al. תְּ) *2 perf. f.* Mich 4, 13.

הָדֵק *inf.* Ex 30,36.

לְהָדֵק (= לְהָדֵק) 2Ch 34,7.

אֲדִקֵּם *1 impf.* 2S 22,43.

וַיָּדֶק *3 impf.* 2R 23,6 ‖ 2Ch 15, 16.

יוּדַק [הוּדַק] *Ho. 3 impf.* Jes 28,28.

דַּק, דָּק

tenuis, comminutus, gracilis, macer; minutum, pulvisculus.

Ex 16,14² ‖ Lev 13,30.21,20 ‖ Jes 29,5.

כַּדַּק Jes 40,15.

דַּקָּה *f.* Lev 16,12 ‖ 1R 19,12.

דַּקּוֹת *pl.* Gn 41,6.23.

וְדַקּוֹת, וְדַקֹּת Gn 41,3.4.

הַדַּקּוֹת, הַדַּקֹּת Gn 41,7.24.

דֹּק] כַּדֹּק

pannus tenuis.

כטעם נוטה שמים כיריעה.

Jes 40,22.

——— v. chald. ———

*דָּקַר

transfodere, confodere gladio.

הוראתו ידועה, ויש מחברים לו זכר.

דְּקָרוּ [דָּקְרוּ] *3 perf. pl.* Zach 12,10.

וּדְקָרֻנִי *suff.* 1S 31,4.

וּדְקָרֻהוּ Zach 13,3.

וְדָקְרֵנִי [דְּקֹר] *imper. suff.* 1S 31,4 ‖ 1Ch 10,4.

וַיִּדְקֹר *3 impf.* Nu 25,8.

וַיִּדְקְרֵהוּ *suff.* Jud 9,54.

יִדָּקֵר [נִדְקַר] *3 impf.* Jes 13,15.

מְדֻקָּרִים [דֻּקַּר] *Pu. pt. pl.* Jer 37,10 ‖ Thr 4,9.

וּמְדֻקָּרִים Jer 51,4.

מַדְקֵרָה] כְּמַדְקְרוֹת *pl. cs.*

confossiones (gladii).

Prv 12,28.

——— v. n. pr. ———

דַּר] וְדַר

lapis quidam pretiosus; margarita (?).

מין אבן טובה או מרגלית, שכן שמה בערבית ובכפילת הרי״ש.

Esth 1,6.

——— דּוֹר v. דֹּר ———

דֵּרָאוֹן

aversatio, abominatio.

אח לְרָאָה, וכן בערבית, שקוץ וגעל נפש; השבעים קורין לְרָאָה, ולנ״א כמו דֵּי־רָאוּת, ובת״י מסת חזיא.

Jes 66,24.

לְדִרְאוֹן *cs.* Dan 12,2.

דָּרְבָן] הַדָּרְבָן

aculeus, stimulus boum.

ע״ש העקרץ החד של הדרבן; דרב בערבית לשון השחזה הוא.

1S 13,21.

כַּדָּרְבֹנוֹת [דָּרְבֹן] *pl.* Eccl 12,11.

מַדְרֵגָה] הַמַּדְרֵגָה

mons praeruptus. *Vulg.* **maceria, sepes.**

קרוב אל דָּרַךְ מפני דריסת הרגל וגם אל דָּלַג מפני שקופצין ממדרגה למדרגה.

Cant 2,14.

הַמַּדְרֵגוֹת *pl.* Ez 38,20.

דַּרְדַּר] וְדַרְדַּר

tribulus terrestris.

להראב״ע הוא קטן מקוץ מטעם הכפל.

Gn 3,18 ‖ Hos 10,8.

דָּרַךְ

calcare; arcum tendere; eundo, ingrediendo viam locumve calcare, progredi. *Hi.* **assequi.**

לד״ק הִדְרִיכֻהוּ דירמיה נ״א ל״נ כמו הִדְרִיכָהּ; י״נ שם ג׳: אֶל־יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ, והשבעים קורין במיכה ה׳ ד׳ וכי ידרך בְּאַדְמָתֵנוּ.

Nu 24,17 ‖ Dt 1,36 ‖ Ps 7,13 ‖ Thr 1,15.2,4.3,12.

וְדָרַךְ Mich 1,3.

דָּרְכָה *f.* Jos 14,9.

דָּרַכְתָּ *2 perf.* Hab 3,15.

דָּרַכְתִּי *1 perf.* Jes 63,3 ‖ Zach 9,13.

דָּרְכוּ *3 pl.* Ps 64,4 ‖ Job 22,15. 24,11.

וְדָרְכוּ Ps 37,14.

דֹּרֵךְ *pt.* Jes 59,8.

וְדוֹרֵךְ, וְדֹרֵךְ Am 4,13.9,13 ‖ Job 9,8.

הַדֹּרֵךְ Jes 16,10 ‖ Jer 51,3.

כְּדֹרֵךְ Jes 63,2.

דֹּרְכִים *pl.*

לדבהור דורכים כדורכים מלאים!

Neh 13,15.

כְּדֹרְכִים Jer 25,30.

דֹּרְכֵי *pl. cs.* Jer 46,9.50,14.29 1Ch 8,40.

וְדֹרְכֵי 1Ch 5,18 ‖ 2Ch 14,7.

דְּרוּכָה *pt. pass. f.* Jes 21,15.

דְּרֻכוֹת *pl.* Jes 5,28.

וְאֶדְרְכֵם [אֶדְרֹךְ] *1 impf. suff.* Jes 63,3.

תִּדְרֹךְ *2 impf.* Dt 33,29 ‖ Mich 6,15 ‖ Ps 91,13.

תִּדְרְכִי *f.* Jud 4,21.

יִדְרֹךְ *3 impf.* Jes 16,10 ‖ Jer 48, 33.51,3 ‖ Mich 5,4.5 ‖ Ps 58,8.

תִּדְרֹךְ *f.* Dt 11,24 ‖ Jos 1,3.

תִּדְרְכוּ־ *2 pl.* Dt 11,25.

יִדְרְכוּ *3 pl.* 1S 5,5.

יִדְרְכוּן Ps 11,2.

וַיִּדְרְכוּ Jud 9,27.

וְהִדְרִיךְ *Hi. 3 perf.* Jes 11,15.

הִדְרִיכָהּ *suff.* Jer 51,33.

הִדְרַכְתִּיךָ *1 perf. suff.* Prv 4, 11.

הִדְרִיכֻהוּ *3 pl. suff.* Jud 20,43 Job 28,8.

מַדְרִיכֲךָ *pt. suff.* Jes 48,17.

הַדְרִיכֵנִי *imper. suff.* Ps 25,5. 119,35.

אַדְרִיכֶם *1 impf. suff.* Jes 42, 16.

יַדְרֵךְ *3 impf.* Ps 25,9.

יַדְרִכֵנִי *suff.* Hab 3,19.

וַיַּדְרִיכֵם Ps 107,7.

וַיַּדְרְכוּ *3 pl.* Jer 9,2.

דֶּרֶךְ, דָּרֶךְ

iter, via; *trop.* agendi, vivendi ratio; Deum colendi ratio; cultus dei, religio; praecepta, leges; sors; ד' נָשִׁים (=אֹרַח נ') menstruatio.

ע"ש שדורכין בה, הֻשְׁאַל על מנהג, כמו מן רגל הַרְגֵּל, ועל משכב דודים (ישעיה נ"ז י', ירמיה ג' י"ג) גם שאר ההשאלות כֻּלן מובנות ומֻלְבנות. י"נ בהושע י' י"ג בְּדַרְכְּךָ ת' בדרכך, ור"י הלוי גורס בעמוס ח' י"ד: וחי אֲדֹנֶךָ באר שבע; השבעים קורין בתהלים ק"ז מ': דרך איש מושב; בקמ"ג י' נמצא בקצת נוסחאות בְּדֶרֶךְ מישור או בְּאֹרַח מישור ת' בארץ.

Gn 3,24. 18,9. 30,36. 31,23.35.38' 14.49,17 ‖ Ex 3,18.*5,3.8,23*.13,17' 18 ‖ Nu 10,33^{2}.*33,8*.14,25.20,17' 21,1.4.33.22,26 ‖ Dt 1,2.19.40.2,1' 8.3,1.11,30 ‖ Jos 2,7.8,15.10,10. 12,3 ‖ Jud 2,22.5,10.8,11.20,42 ‖ 1S 4,13.6,9.12.13,17.18^{2}.21,6 ‖ 2S 2,24.4,7.15,2.23.18,23 ‖ 1R 8,44. 48.16,26.18,27.43.19,4.22,43 ‖ 2R 3,8.9. 9,27. 11,16.19. 22,2.25,4^{2} ‖ Jes 8,23.15,5.30,11.35,8.40,3.43, 16.19. 51,10. 57,14. 59,8.62,10 ‖ Jer 4,11. 5,4.5. 6,16. 10,2.12,1.18, 15. 21,8^{2}. 31,21(20). 39,4^{2}. 48,19. 50,5.52,7^{2} ‖ Ez 8,5^{2}.16,25.31.18, 25.*29.33,17.20*. 21,2.24.25. 23,13. 40,6.10.20.22. *42,15.43,4*.24^{2}.27^{2}. 32.44^{2}.45.46. 41,11.12. 42,1.4.7. 10.11.12^{4}.15.43,1.4.44,1.4.46,2.8. 9^{5}.47,2^{2}.48,1 ‖ Hos 6,9.13,7 ‖ Am 8,13 ‖ Nah 2,2 ‖ Mal 3,1 ‖ Ps 1,6.2, 12.36,5.37,*14*. 50,23. 80,13.89,42. 107,4.40. 119,1.27. 29. 30. 32. 33. 139,24.143,8 ‖ Prv 4,19.8,2.9,15. 10,29. 11,20. 12,15.13,6.14,12.*16,25*. 15,9.19. 21,2.8. 29,27. 30,19^{2}, 20 ‖ Job 12,24. 21,29. 23,10. 24, 18 ‖ Thr 1,12.2,15 ‖ Eccl 11,5 ‖ Esr 8,21 ‖ 2Ch 6,34.38.

וְדֶרֶךְ Jes 3,12.35,8.40,14 ‖ Jer 32, 39 ‖ Ez 42,11 ‖ Am 2,7 ‖ Ps 1,6. 146,9 ‖ Prv 2,8.6,23.7,8.8,13.12, 26.28.13,15.30,19 ‖ Job 28,26.*38,25*.

וָדֶרֶךְ Jes 35,8.

הַדֶּרֶךְ, הַדָּרֶךְ Gn 38,15.21 ‖ Ex 13,21.18,20.32,8 ‖ Nu 22,23^{2}.32 ‖ Dt 1,22.31. 5,30. 8,2.9,12.16. 11, 28.*31,29*.13,6.14,24.19,3.6 ‖ Jos 2,22.3,4.9,13.24,17 ‖ Jud 2,17.4, 9 ‖ 1S 24,4.26,3 ‖ 1R 8,36.13,12^{2}. 26.19,7.20,38 ‖ 2R 3,8.6,19.7,15. 21,21 ‖ Jes 30,21.65,2 ‖ Jer 7,23. 42,3 ‖ Ez 21,26.42,1.47,15 ‖ Mal 2,8 ‖ Job 31,7.38,19.24 ‖ Esr 8, 31 ‖ Neh 9,12.19 ‖ 2Ch 6,27.18,23.

בְּהַדֶּרֶךְ Neh 9,19.

בְּדֶרֶךְ, בְּדָרֶךְ Gn 16,7. 24,48. 35, 19.48,7 ‖ Nu 9,10.21,22 ‖ Dt 28,7. 25 ‖ Jos 23,14 ‖ 1S 12,23.15,18.17, 52.24,20 ‖ 1R 2,2.13,10.15,26.34. 16,2.19.18,6^{2}.22,53 ‖ 2R 8,18.*16,3*.27.21,22 ‖ Jes 8,11.10,24.26.42, 16.48,17.57,17 ‖ Jer 31,9(8) ‖ Ez 23,31 ‖ Am 4,10 ‖ Ps 25,12.32,8. 101,2.6. 107,7. 119,14. 139,24 ‖ Prv 1,15. 2,20. 4,11.14. 7,19. 9,6. 16,29.31.22,5.28,10 ‖ 2Ch 11,17. 20,32.21,6.13.

בַּדֶּרֶךְ, בַּדָּרֶךְ Gn 24,27.28,20.35, 3,42,38.45,24.48,7 ‖ Ex 4,24.18,8. 23,20.33,3 ‖ Nu 21,4.22,22.23.31. 34 ‖ Dt 1,33^{2}.2,27.6,7.*11,19*.17,16. 22,4.6.23,*5.24,9.25,17*. 25,18. 27, 18.28,68 ‖ Jos 3,4.5,4.*5*.7 ‖ Jud 9, 25 ‖ 1S 6,12.15,2.20.24,8.28,22 ‖ 2S 13,30.16,13 ‖ 1R 8,44. 11,29. 13,9.10.17.24^{2}.25.28.18,7 ‖ 2R 2, 23.10,12.19,28.33 ‖ Jes 37,29.34 ‖ Jer 2,17 ‖ Ps 25,8.102,24.110,7 ‖ Prv 23,19.26,13 ‖ Ruth 1,7 ‖ Eccl 10,3.12,5 ‖ Esr 8,22 ‖ 2Ch 6,34.

וּבְדֶרֶךְ Nu 9,13 ‖ 1R 22,53^{2} ‖ Ps 1, 1.

וּבַדֶּרֶךְ Jer 6,25.

הַבְּדֶרֶךְ *interrog.* Ez 20,30.

כְּדֶרֶךְ, כְּדֶ'...וּכְדֶ' Gn 19,31 ‖ Nu 11,31.

לְדֶרֶךְ Jer 2,18^{2} ‖ Ps 85,14.

לַדֶּרֶךְ, לַדָּרֶךְ Gn 42,25.45,21.23 ‖ Jos 9,11 ‖ Jes 49,11.

מִדֶּרֶךְ, מִדָּרֶךְ Dt 2,8 ‖ Jud 9,37 ‖ 2S 11,10.13,34 ‖ 2R 3,20 ‖ Jes 57, 14 ‖ Ez 9,2.43,2.44,3 ‖ Ps 107,17 ‖ Prv 2,12.21,16 ‖ Job 24,4.

דַּרְכִּי *suff.* Gn 24,42.56 ‖ 2S 22, 33 ‖ Jes 40,27 ‖ Ps 18,33.

הֲדַרְכִּי *interrog.* Ez 18,25.

דַּרְכֵּנוּ Jud 18,5 ‖ 1S 9,6.8.

דַּרְכֶּךָ [דַּרְכְּךָ] דַּרְכֵּךְ Gn 24,40 ‖ Ps 5,9. 27,11.*86,11*.37,5.67,3.77,14.20 ‖ Prv 3,23.5,8.

בְּדַרְכְּךָ Hos 10,13.

לְדַרְכְּךָ 1R 19,15.

דַּרְכֵּךְ Jes 57,10 ‖ Jer 2,23.33.36. 4,18.22,21 ‖ Ez 16,43 ‖ Hos 2,8.

מִדַּרְכֵּךְ Ez 16,27.

דַּרְכְּכֶם Jud 18,6.

לְדַרְכְּכֶם Gn 19,2 ‖ Jos 2,16 ‖ Jud 19,9.

דַּרְכּוֹ Gn 6,12.24,21 ‖ Jud 17,8 ‖ 2S 22,31 ‖ 1R 8,32 ‖ Jes 48,15.55, 7 ‖ Jer 10,23 ‖ Nah 1,3 ‖ Ps 18,31. 25,9.37,7.34 ‖ Prv 8,22.11,5.14,8. 16,9.17. 19,3.20,24. 21, 29. 22,6 ‖ Job 3,23. 8,19. 17,9. 21,31. 23,11. 36,23 ‖ 2Ch 6,23.

וְדַרְכּוֹ Ps 37,23.

וּבְדַרְכּוֹ Ez 46,8.

כְּדַרְכּוֹ K. Jer 17,10.

לְדַרְכּוֹ Gn 32,2.33,16 ‖ Nu 24,25 ‖ Jud 19,27 ‖ 1S 26,25 ‖ 1R 1,49 ‖ Jes 53,6 ‖ Jer 28,11.

מִדַּרְכּוֹ 1R 13,33 ‖ Jer 18,11.*25,5*. 26,3.*36,7*.35,15.36,3 ‖ Ez 3,18.13, 22.33,8.9^{2}.11 ‖ Jon 3,8.

וּמִדַּרְכּוֹ Ez 3,19.44,3.

דַּרְכָּהּ Job 28,23.

לְדַרְכָּהּ 1S 1,18.

דַּרְכָּם 1R 2,4.*8,25* ‖ Jer 3,21.6,27. 33,12 ‖ Ez 9,10.11,21.*22,31*. 14, 22.*23*.33,17. 36,17 ‖ Ps 35,6.49, 14 ‖ Prv 1,31 ‖ Job 6,18.19,12.29, 25 ‖ 2Ch 6,16.

בְּדַרְכְּכֶם Ez 36,17.

כְּדַרְכְּכֶם Ez 36,19.

לְדַרְכְּכֶם Jud 18,26 ‖ 1S 25,12.30, 2‖Jes 56,11.

מִדַּרְכְּכֶם Jer 23,22 ‖ Ez 7,27‖Jon 3,10.

וּמִדַּרְכְּכֶם Jud 2,19.

דְּרָכַיִם *du.* Prv 28,6.18.

דְּרָכִים *pl.* Dt 28,7.25‖Jes 49,9 ‖ Jer 3,2.6,16‖Ez 21,24.

הַדְּרָכִים Ez 21,26.

דַּרְכֵי *cs.* 2S 22,22‖Jer 12,16.32, 19‖Hos 14,10 ‖ Ps 18,22 ‖ Prv 3, 17.5,21.7,27.14,12.*16,25*.16,2.7 ‖ Job 34,21.40,19‖Thr 1,4.

בְּדַרְכֵי Ps 138,5 ‖ Prv 2,13‖Eccl 11,9‖ 2Ch 17,3.6.21,12.22,3.28,2. 34,2.

וּבְדַרְכֵי 2Ch 21,12.

דְּרָכַי ,דְּרָכַי *suff.* Jes 55,8.9.58, 2 ‖ Mal 2,9 ‖ Ps 39,2.95,10.119,5. 26.59.168.139,3 ‖ Prv 8,32.23, 26‖Job 13,15.31,4‖Thr 3,9.11.

הַדְּרָכַי *interrog.* Ez 18,29.

בִּדְרָכַי 1R 3,14.11,33.38‖Zach 3, 7‖Ps 81,14.

דְּרָכֵינוּ Thr 3,40.

כִּדְרָכֵינוּ Zach 1,6.

דְּרָכֶיךָ ,דְּרָכֶךָ Ex 33,13 ‖ Dt 28, 29 ‖ Jos 1,8 ‖ Jes 58,13‖ Ps 25,4. 51,15.91,11‖Prv 3,6.4,26‖ Job 4, 6.21,14.22,3.28.

דְּרָכַיִךְ ,דְּרָכַיִךְ Jer 2,33.3,13‖Ez 7,4.16,47.61.

וּדְרָכֶיךָ Prv 31,3.

בִּדְרָכֶיךָ ,בִּדְרָכֶךָ 1S 8,5‖ Jes 64, 4 ‖ Ez 28,15 ‖ Ps 119,37‖ 2Ch 6, 31.

כִּדְרָכַיִךְ ,כִּדְרָכֶיךָ Ez 7,3.*8*.9.24, 14.

מִדְּרָכֶיךָ Jes 63,17.

דַּרְכֵיכֶם Lev 26,22‖Jes 55,8‖Jer 7,3.*26,13*.5.18,11 ‖ Ez 18,25.29. 20,43.36,61‖Hag 1,5.*7*.

כְּדַרְכֵיכֶם Ez 20,44.

מִדַּרְכֵיכֶם 2R 17,13‖Jes 55,9‖Ez 33,11.36,32‖Zach 1,4.

דְּרָכָיו ,דְּרָכָו Dt 10,12.*11,22*.32, 4 ‖ Jos 22,5 ‖ 1S 18,14 ‖ 1R 8,39. 58 ‖ Jes 45,13.57,18 ‖ Hos 4,9.9, 8 ‖ Ps 10,5.103,7.145,17 ‖ Prv 3, 31. 10,9. 14,2.14,2.19,16.21,29 ‖ Job 24,13.26,14.34,27‖2Ch 6,30. 27,6.28,26.

וּדְרָכָיו 2Ch 13,22.27,7.

בִּדְרָכָו (S),בִּדְרָכָיו Dt 8,6.19,9.26, 17.28,9.30,16 ‖ 1S 8,3 ‖ 1R 2,3 ‖ Jes 42,24 ‖ Joel 2,7 ‖ Ps 119,3. 128,1.

כִּדְרָכָיו Jer 32,19 ‖ Ez 18,30.33, 20‖Hos 12,3.

מִדְּרָכָיו Jes 2,3‖Ez 18,23 ‖ Mich 4,2‖Prv 14,14.

דְּרָכֶיהָ Jer 2,23 ‖ Prv 3,17.6,6.7, 25.

דַּרְכֵיהֶם Jer 16,17‖Job 24,23.

בְּדַרְכֵיהֶם Jes 66,3‖Jer 18,15.

מִדַּרְכֵיהֶם Jer 15,7‖2Ch 7,14.

בְּדַרְכֵיהֶן Ez 16,47.

[מִדְרָךְ] מִדְרַךְ *cs.*

locus qui calcatur.

Dt 2,5.

[דַּרְכְּמוֹן] דַּרְכְּמוֹנִים *pl.*

daricus.

מטבע פרסית של זהב בערכך עשרים מארק גרמניות. הוראת המלה בפרסית „איש קשת“ או „בעל קשת“, ע״ש צורת המטבע.

Esr 2,69 ‖ Neh 7,70(69).71(70). 72(71).

———conf. אֲדַרְכֹּן p. 10b———

דָּרוֹם

plaga australis; *poët.* ventus australis.

נגב, תימן או יָמִין, ושרשו מורה בערבית על זהר וחום השמש, וזה בנגד אל צפון שנצפן ונסתר מֵחַמָּתָהּ.

Ez 21,2‖Eccl 1,6.

וְדָרוֹם Dt 33,23.

הַדָּרוֹם Ez 40,24².27².28².44.45. 42,12.13.18.

בַּדָּרוֹם Eccl 11,3.

לַדָּרוֹם Ez 41,11.

מִדָּרוֹם Job 37,17.

דְּרוֹר

liberatio, libertas; fluxus largus et liber: מָר־ד׳ myrrha quae sponte (nulla incisione facta) effluxit, i. e. praestantissima; avis quaedam celeriter volans, *hirundo, turtur.*

חפש חֵרוּת, וזה הצפור „שאינה מקבלה מרות והיא דרה בבית כבשדה“, והשרף הנוטף מעצמו בלי מכריח.

Ex 30,23 ‖ Lev 25,10 ‖ Jes 61,1 Jer 34,8.15.17².

הַדְּרוֹר Ez 46,17.

וּדְרוֹר Ps 84,4.

כַּדְּרוֹר Prv 26,2.

דָּרַשׁ ,דָּרֹשׁ

quaerere; adire, frequentare locum; percontari; postulare. poscere; operam dare alicui rei, studere.

כל הוראותיו העולות בקנה אחד מבוארות היטב על ידי הפסוקים. י״א שעיקר שרשו דָּשׁ, והרי״ש בענין אל חָרַשׁ, לקוח ג״כ מעבודת האדמה. בהשאלה לחפוש וחקירה (ע׳ שופטים ה׳ י״ח). השבעים קורין בתהלים ק״ט י׳ יְגֹרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם.

Lev 10,16 ‖ 1Ch 10,14 ‖ 2Ch 16. 12.17,3.4.22,9.

דָּרְשָׁה *3 perf. f.* Prv 31,13.

דָּרַשְׁתָּ *2 perf.* 2Ch 24,6.25,15.

וְדָרַשְׁתָּ Dt 13,15.17,4.9‖2R 8,8.

דָּרַשְׁתִּי ,דָּרַשְׁתִּי *1 perf.* Ps 34, 5.77,3.119,45.94.

וְדָרַשְׁתִּי Ez 34,10.11.

דְּרַשְׁתִּיךָ *suff.* Ps 119,10.

דָּרְשׁוּ ,דָּרָשׁוּ *3 pl.* Jes 9,12.31, 1 ‖ Jer 10,21 ‖ Ez 34,8 ‖ Ps 119. 155‖2Ch 25,20

וְדָרְשׁוּ Dt 19,18 ‖ Jes 19,3 ‖ Ps 109,10.

דְּרָשׁוּנִי *suff.* Jes 65,10.

דְּרָשֻׁהוּ Zeph 1,6.

וּדְרָשׁוּהוּ Ps 78,34.

דְּרָשׁוּם Jer 8,2.
דְּרַשְׁנוּ *1 pl.* 2Ch 14,6².
דְּרַשְׁנֻהוּ *suff.* 1Ch 13,3.15,13.
דֹּרֵשׁ, דּוֹרֵשׁ *pt.* Dt 11,12 ‖ Jer 30,17.38,4 ‖ Ez 34,6 ‖ Mich 6,8 ‖ Ps 9,13. 14,2. *53,3*. 142,5 ‖ Esth 10,3 ‖ 1Ch 28,9.
וְדֹרֵשׁ Dt 18,11 ‖ Jes 16,5 ‖ Prv 11,27.
הַדֹּרֵשׁ Ez 14,10.
דֹּרְשִׁים] דֹּרְשֵׁי *pl. cs.* Ps 69,33.
וְדֹרְשֵׁי Ps 34,11.38,13.
דֹּרְשֶׁיךָ *suff.* Ps 9,11.
דֹּרְשָׁיו, דֹּרְשָׁו Ps 22,27.24,6.
דָּרוּשׁ] דְּרוּשִׁים *pt. pass. pl.* Ps 111,2.
דְּרוּשָׁה *f. sg.* Jes 62,12.
דָּרֹשׁ *infin. abs.* Lev 10,16 ‖ Dt 23,22.
דְּרֹשׁ *cs.* Dt 22,2.
לִדְרֹשׁ, לִדְרוֹשׁ Gn 25,22 ‖ Ex 18,15 ‖ 1S 9,9 ‖ 1R 14,5.22,8 ‖ 2R 1,3.*16*.6.22,18 ‖ Ez 20,1 ‖ Hos 10,12 ‖ Eccl 1,13 ‖ Esr 6,21.7,10 ‖ 1Ch 10,13.21,30.22,19(17) ‖ 2Ch 12,14.14,3.*15,12*. 18,7.19,3.20,3. 26,5.30,19.31,21.32,31.34,3.26.
לְדַרְיוֹשׁ Esr 10,16.
לִדְרָשׁ־ Ez 14,7.
הֲלִדְרֹשׁ *interrog.* Ez 20,3.
דְּרֹשׁוֹ *suff.* 2Ch 26,5.
לִדְרְשֵׁנִי Jer 37,7.
דְּרָשׁ־ דְּרֹשׁ *imper.* 1R 22,5 ‖ Jer 21,2 ‖ 2Ch 18,4.
דִּרְשׁוּ *pl.* 2R 1,2.22,13 ‖ Jes 1,17.8,19.34,16.55,6 ‖ Am 5,6.14 ‖ Ps 105,4 ‖ 1Ch 16,11 ‖ 2Ch 34,21.
וְדִרְשׁוּ Jer 29,7 ‖ 1Ch 28,8.
דִּרְשׁוּנִי *suff.* Am 5,4.
אֶדְרֹשׁ, אֶדְרוֹשׁ *1 impf.* Gn 9,5². Dt 18,19 ‖ Ez 20,40.33,6 ‖ Job 5,8.
וְאֶדְרְשָׁה־ 1S 28,7.
אֶדְרְשֶׁנּוּ *suff.* Gn 9,5.

תִּדְרֹשׁ, תִּדְרוֹשׁ *2 impf.* Dt 12,30.23,7 ‖ Ps 10,13.15 ‖ Job 10,6.
תִּדְרְשֶׁנּוּ *suff.* Dt 4,29 ‖ Thr 3,25 ‖ 1Ch 28,9.
יִדְרֹשׁ, יִדְרוֹשׁ *3 impf.* Jes 8,19 ‖ Ps 10,4 ‖ Job 39,8 ‖ 2Ch 15,13.
וְיִדְרֹשׁ 2Ch 24,22.
וַיִּדְרֹשׁ 2S 11,3 ‖ 2Ch 31,9.
יִדְרְשֶׁנּוּ *suff.* Dt 23,22.
יִדְרְשֵׁהוּ Job 3,4.
וַיִּדְרְשֵׁהוּ 2Ch 1,5.
נִדְרוֹשׁ *1 pl.* Esr 4,2.
וְנִדְרְשָׁה 1R 22,7 ‖ 2R 3,11 ‖ 2Ch 18,6.
תִּדְרְשׁוּ *2 pl.* Dt 12,5 ‖ Am 5,5 ‖ Esr 9,12.
תִּדְרְשֻׁנִי *suff.* Jer 29,13.
תִּדְרְשֻׁהוּ 2Ch 15,2.
יִדְרֹשׁוּ] יִדְרֹשׁוּ *3 pl.* Jes 11,10 ‖ Jer 30,14.
יִדְרֹשׁוּן] יִדְרֹשׁוּן Jes 58,2.
וַיִּדְרְשׁוּ Jud 6,29.
יִדְרְשׁוּהוּ *suff.* Ps 119,2.
נִדְרְשׁוּ] נִדְרָשׁוּ *Ni. 3 perf. pl.* 1Ch 26,31.
נִדְרַשְׁתִּי *1 perf.* Jes 65,1.
נִדְרָשׁ *pt.* Gn 42,22.
הַאִדָּרֵשׁ *inf. interrog.* Ez 14,3.
אִדָּרֵשׁ *1 impf.* Ez 14,3.20,3.31².36,37.

מִדְרָשׁ] מִדְרַשׁ *cs.*

sermo, commentarius.

יתכן שהמדרש הצטין על דברי הימים הפשוטים בדרישה וחקירה פרטית.

2Ch 24,27.

בְּמִדְרַשׁ 2Ch 13,22.

דָּשָׁא] דָּשְׁאוּ *3 perf. pl.*

germinare, gramine virere; *Hi.* germen producere.

פעל מן השם דֶּשֶׁא, ולהרד״ק גם עגלה דָשָׁא דירמיה נ׳ י״א מזה הענין, כלומר עגלה הרועה תמיד בדשא שהיא שמֵנה ובריאת בשר, אמנם בדרכה נוטהאות דָשָׁה.

Joel 2,22.

הִדְשִׁיא] תַּדְשֵׁא *Hi. 3 impf. f.* Gn 1,11.

דֶּשֶׁא

germina, gramen tenerum; suboles graminis.

Gn 1,11.12 ‖ Dt 32,2 ‖ 2S 23,4 ‖ 2R 19,26 ‖ Jes 15,6.37,27 ‖ Jer 14,5 ‖ Ps 23,2.37,2 ‖ Prv 27,25 ‖ Job 6,5.38,27.
כַּדֶּשֶׁא Jes 66,14.
—v. ch. דִּתְאָ; דֶּשֶׁא v. דוּשׁ—

I דָּשֵׁן] וְדָשֵׁן

pinguem esse, fieri; *Pi.* pinguem reddere, *unguere;* pinguem declarare (holocaustum): accipere.

היות שמן, בריא וחזק, ומזה לרש״י יְדַשְּׁנֶה דתהלים כ׳ ד׳, כלומר יקבלה ברצון כעולת מחים, ולהרד״ק יתפכנה לדשן ע״י הורדת האש מן השמים.

Dt 31,20.

דִּשֵּׁן] דִּשַּׁנְתָּ *Pi. 2 perf.* Ps 23,5.
יְדַשְּׁנֶה־ ? *3 impf.* Ps 20,4.
תְּדַשֶּׁן] תְּדַשֶּׁן־ *f.* Prv 15,30.
יְדֻשַּׁן] יְדֻשָּׁן *Pu. 3 impf.* Jes 34,7 ‖ Prv 28,28.
תְּדֻשַּׁן] תְּדֻשָּׁן *f.* Prv 11,25.13,4.
הֻדַּשְּׁנָה *Hithp. 3 perf. f.* Jes 34,6.

דָּשֵׁן

pinguis, duceosus, dives.

Jes 30,23.

דְּשֵׁנִים *pl.* Ps 92,15.
דִּשְׁנֵי *cs.* Ps 22,30.

I דֶּשֶׁן] דָּשֶׁן

pinguedo, fertilitas, ubertas.

שמנונית החלב.

Jer 31,14(13) ‖ Ps 65,12 ‖ Job 36,16.

וָדֶשֶׁן Ps 63,6.
בַּדֶּשֶׁן Jes 55,2.
מִדֶּשֶׁן Ps 36,9.
דִּשְׁנִי *suff.* Jud 9,9.

II דִּשֵּׁן°] וְדִשְּׁנוּ *Pi. 3 perf. pl.*

a cineribus purgare.

פעל נגזר מן השם דשן = עָפָר בשר שנשרף, והוא מן המורים דבר והפוכו.

Nu 4,13.

לְדַשְּׁנוֹ *inf. suff.* Ex 27,3.

יְדַשְּׁנֶה־ ? *3 impf.* Ps 20,4.

II דֶּשֶׁן] הַדֶּשֶׁן, הַדָּשֶׁן

cinis.

Lev 1,16.4,12^2.6,3.4 ‖ 1R 13,3.5.

וְהַדֶּשֶׁן Jer 31,40(39).

דָּת

mandatum, edictum; lex.

פקודה וחק המלכות. אש דת דוזאת הברכה להמסורה חד מלה (ע' הערה. אל אֶשְׁדָּת), אך המעתיקים הקדמונים והשומרוני קורין תרין מלין, והכונה על הלוחות. בקצת ספרים באסתר כְּדַת הנשים, אמנם הנסמך והנפרד שוים.

Dt 35,2 ‖ Esth 1,13.3,14.*8*,*13*.9, 14.

הַדָּת Esth 4,8.

וְהַדָּת Esth 3,15.*8*,*14*.

כְּדָת Esth 1,15.2,12.9,13.

כַּדָּת Esth 1,8.4,16.

דָּתוֹ *suff.* Esth 4,11.

וְדָתוֹ Esth 2,8.4,3.*8*,*17*.9,1.

דָּתִים] דָּתֵי *pl. cs.* Esr 8,36 ‖ Esth 3,8.

בְּדָתֵי Esth 1,19.

וְדָתֵיהֶם *suff.* Esth 3,8.

——v. ch. et n. pr.——

דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם וַאֲבָרְכָה לָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ
כִּי הִנְחַנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וַעֲל־עֲצָתִי אוֹר הוֹפִיעַ!

ה

הֵא

ecce.

מלת הרמז והקריאה כעין מלת הִנֵּה; א"ת הֵילִיכִי את־הילד הזה (שמות ב' ט') הָא לכי [ע' מ"ב ד' ב'], וכן דרשו חז"ל הָא שלכי (סוטה י"ב ע"ב), ופי' זה הביא הראב"ע בשם הגאון הזהו בִּזרוע, ובת"א כ"י נמצא אוֹבִילִי (יַת) רביא הדין.

Gn 47,23 ‖ Ez 16,43.

——v. chald.——

הָאָח v. אָח p. 17^b; הַב v. יְהַב

הַבְהָבִים] הַבְהָבַי *pl. suff.*

sacrificium, holocaustum.

לרש"י והראב"ע (בשם ר' משה הכהן) הוא מענין קליה ושרפה, קלוי באש ת"י מהבהב וכו', ובחז"ל: שקפלה ולא הבהבה, היו מהבהבין אותן באור, והטעם כמו אִשֵּׁי בכנוי, או היו"ד נוספת ע"מ חַלּוֹנָי; ולדעת האחרונים שרשו יָהַב, והובא גם שם.

Hos 8,13.

——conf. יְהַב——

הָבַל] תֶּהְבָּלוּ *2 impf. pl.*

vane agere, loqui.

פעל נגזר מן השם הֶבֶל „וטעם תֶּהְבָּלוּ תוסיפו הבל על הבל" (ראב"ע).

Ps 62,11 ‖ Job 27,12.

וַיֶּהְבָּלוּ 2R 17,15 ‖ Jer 2,5.

הֶהְבִּיל] מַהְבִּלִים *Hi. pt. pl.* Jer 23,16.

הֶבֶל, הֲבֵל

halitus, spiritus; vanum, caducum; exhalatio, nebula; *idola.*

יֵאָמֵר עַל הבל פה (ובדרז"ל גם על החם) והשאל לדבר שאין בו ממש וכלה כדרך המליצה עם עָשָׁן וְרוּחַ. י"ג בהושע ד' י"ח אהבו הֵבֶל, במשלי י"ג י"א מֵהֶבֶל, והשבעים קורין מַעֲוָל, ובקהלת ט' ט': כל־ימי חיי נְעוּרֶיךָ.

Jes 30,7.57,13 ‖ Jer 10,3.15.*51*,*18*.16,19 ‖ Zach 10,2 ‖ Ps 39,6.7.12.62,10.94,11 ‖ Prv 21,6 ‖ Job 7,16.9,29.21,34.27,12.35,16 ‖ Thr 4,17 ‖ Eccl 1,2.14.*2*,*11*.*17*.2,1.15.19.*5*,*9*.*8*,*10*.21.23.26.*4*,*4*.*6*,*9*.3,19.4,7.8.16.6,2.11.7,6.8,14^2.11,8.10.12,8.

וְהֶבֶל Jes 49,4 ‖ Prv 31,30.

הַהֶבֶל 2R 17,15 ‖ Jer 2,5.

בַּהֶבֶל Ps 78,33 ‖ Eccl 6,4.

לַהֶבֶל Ps 144,4.

מֵהֶבֶל Ps 62,10 ‖ Prv 13,11.

הֲבֵל *cs.* Eccl 1,2^2.*12*,*8*.

הֶבְלִי *suff.* Eccl 7,15.

הֶבְלֶךָ] הֶבְלְךָ Eccl 9,9^2.

הֶבְלוֹ Eccl 6,12.

הֲבָלִים *pl.* Jer 10,8 ‖ Eccl 1,2^2.*12*,*8*.

וַהֲבָלִים Eccl 5,6.

הַבְלֵי־ *cs.* Jon 2,9 ‖ Ps 31,7.

בְּהַבְלֵי Jer 8,19.14,22.

בְּהַבְלֵיהֶם *suff.* Dt 32,21 ‖ 1R 16,13.*26*.

——v. n. pr.——

וְהָבְנִים Q., וְהוֹבְנִים K. *pl.*

הָבְנִי]?

hebenum, ἔβενος.

[illegible] (תוכיים), אך המפרשים הסכימו [illegible] עץ יהוע הנקרא כן גם בשפת מצרים [illegible] המזרח והמערב (עבענהאלץ), [illegible] נקרא כן ע"ש שהוא קשה כאבן. [illegible] בא ברבוי זוני הָבְנִים. וי"ג וקנות [illegible] (ע' מבוא לנקוד האשורי צד פ"ג).

Ez 27,15.

הָבַר] הֹבְרֵי Q. *pt. pl. cs.* (הָבְרוּ K. = *3 perf. pl.*

secare, dissecare (coelum her[...] copi causa); pt. augur coe[...]

[illegible] בערבית מורה חתיכה וגזירה לחלקים, [illegible] מחלקים את צבאות השמים לי"ב [illegible] כל אחד בחדשו, וזה טעם [illegible]". י"ג חֹבְרֵי במובן חָבֵרֶךָ [illegible] ט', ויש מחברין אותו עם הַבָּרָה [illegible] במובן מלחשים ומצפצפים.

Jes 47.13.

---

1 הָגָה] וְהָגִיתָ *2 perf.*

murmurare, fremere, gemere, increpare, barrire; loqui, meditari.

[illegible] קול המיה וכן בערבית, ונרדפיו דִּבֶּר, [illegible], נָהַק, יָלַל, הִבִּיעַ, צִפְצֵף, רָגַשׁ, שִׂיחַ. [illegible] דישעיה נ"ט י"ג כמו הורות [illegible] שרשו יגה במובן הגה ב'. וי"ס [illegible] = דָּגָה, ובא בתמונה זו כדי לזווגו עם הֹרוֹ.

Jos 1,8.

הָגִיתִי *1 perf.* Ps 143,5.

וְהָגִיתִי Ps 77,13.

הָגֹה *infin. abs.* Jes 59,11.

אֶהְגֶּה *1 impf.* Jer 38,14 ‖ Ps 63,7.

יֶהְגֶּה *3 impf.* Jes 31,4.33,18 ‖ Jer 48,31 ‖ Ps 1,2.37,30 ‖ Prv 8,7.15,28.24,2 ‖ Job 27,4.

תֶּהְגֶּה *f.* Jes 59,3 ‖ Ps 35,28.71,24.

נֶהְגֶּה *1 impf. pl.* Jes 59,11.
תֶּהְגּוּ *2 pl.* Jes 16,7.
יֶהְגּוּ *3 pl.* Ps 2,1.38,13.115,7.
הֹגֶה] וְהֹגוֹ? *Po. inf. abs.* Jes 59,13.
הֶהְגָּה] וְהַמַּהְגִּים *Hi. pt. pl.* Jes 8,19.

הֶגֶה

fremitus, gemitus; suspirium, cogitatio.
Ps 90,9.

וְהֶגֶה Job 37,2.
וָהֶגֶה Ez 2,10.

הָגוּת] וְהָגוּת

cogitatio, meditatio.
Ps 49,4.

הָגִיג] הֲגִיגִי *suff.*

aestus, fervor animi; clamor, meditatio.
י״פ מן פעל הגג, להראב״ע מן הגה, וכפול העי״ן כמו זנונים, ולרד״ק מן המרבעים.
Ps 5,2.

בַּהֲגִיגִי Ps 39,4.

הִגָּיוֹן

meditatio; strepitus citharae.
בטעם הגיון סלה דתהלים ט׳ י״ז היטיבו האחרונים לבאר שהוא סמן ידוע במלאכת השיר, וכן נראה מתרגום השבעים; ולדעתי ממין זה גם נֶצַח סלה (ל״ט ו׳) וכן רַמָּה (ס״ב ג׳, ס״ט ח׳), ואולי גם וָעֶד ואֹמַר סלה דחבקוק ג׳ ט׳, שהתפלה נוסדה לשיר ולזמר, כאמור בראשיתה על־שגינות ובסופה למנצח בנגינותי.
Ps 9,17.92,4.

וְהֶגְיוֹן *cs.* Ps 19,15.
וְהֶגְיוֹנָם *suff.* Thr 3,62.

הָגָה II

amovere, auferre.
במובן דחה הרחקה, ויש מחברין לו הוי הגו. לרד״ק הֹגָה דשמואל הָפָעל מן יגה ת׳ הוגָה.
Jes 27,8.

הָגוֹ *inf. abs.* Prv 25,4.5.
הֹגָה (= הָהְגָּה?) *Ho.* 2S 20,13.

הָגִין°] הֲגִינָה

adj. aptus, commodus.
לרד״ק כעין הארמית הגון, יפה וראוי, י״ת קדם דזכן ליואי, כמו הַגְּנִינָה, השבעים קורין הַקָּנֶה, להגר״א נדר שהיה מַנְיָן לפני הקדשים שלא יפסלו ביוצא, ולפ״ז בא נח במקום דגש, ויתכן שהוא כמו הַגִּנָּה = הַגִּנָּה; ר׳ יוסף הלוי גורס הַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה (ע׳ מ״א י״ג).
Ez 42,12,

הֵד

clamor laetus, iubilatio.
קול ענות תרועה ושמחה, ר״מ בת־קול.
Ez 7,7.

הֵידָד

יונתן קורא בישעיה ט״ז מ״ו שֹׁדֵד נפל, ע׳ ירמיה מ״ח ל״ב; ואולי יש לגרוס שם ל״ג: לא־ידרך הַהֹדֵךְ, שֹׁדֵד לא הידד.
Jes 16,9.10 ‖ Jer 25,30.48,33[3].51,14.

הָדָה

tendere, dirigere, ducere manum.
כתרגומו יושיט, ויש דוגמתו בערבית ובסורית; להראב״ע כמו יָדָה, ואולי יש בו מעין הד הרים, והכונה על הקול הנשמע ע״י פגיעת היד (וע׳ רש״י).
Jes 11,8.

הָדַךְ] וַהֲדֹךְ *imper.*

conculcare, conterere.
קרוב אל דכא; ובערבית יורה הריסות (בית).
Job 40,12.

הֲדוֹם, הֲדֹם

scabellum pedum.
שרפרף או כֶּבֶשׁ, ובערבית יורה הפעל גם על הדורה וההשפלה לארץ.
Jes 66,1 ‖ Ps 110,1 ‖ Thr 2,1.

לַהֲדֹם Ps 99,5.132,7.
וְלַהֲדֹם 1Ch 28,2.

הֲדַס

myrtus.
אסא בדרז״ל, ובערבית ובלשון בני יָמַן הדס.
Jes 55,13 ‖ Neh 8,15.

וַהֲדַס Jes 41,19.
הֲדַסִּים] הַהֲדַסִּים *pl.* Zach 1,8.10.*11*.

———v. n. pr.———

הָדַף] הֲדָפוֹ *3 perf. suff.*

trudere; repellere, removere; extrudere, expellere.
קרוב לנדף ורדף, וענינו פגיעה בחזקה עד כדי הַפָּלָה.
Nu 35,22 ‖ Jer 46,15.

וַהֲדַפְתִּיךָ *1 perf. suff.* Jes 22,19.
בַּהֲדֹף *inf. cs.* Dt 9,4.
לַהֲדֹף Dt 6,19.
לְהָדְפָהּ *suff.* 2R 4,27.
יֶהְדֹּף *3 impf.* Prv 10,3.
יֶהְדָּפֶנּוּ *suff.* Nu 35,20.
יֶהְדָּפֵם Jos 23,5.
תֶּהְדֹּפוּ] תֶּהְדָּפוּ *2 pl.* Ez 34,21.
יֶהְדְּפֻהוּ *3 pl. suff.* Job 18,18.

הָדַר] וְהָדַרְתָּ *2 perf.*

decorare, ornare; honorare; *tumefacere; Hithp.* honorem sibi sumere, gloriari.
קרוב אל אדר. בערבית עיקר הוראתו נשיאה והרמה, וזה טעם והדורים אישר; ולרד״ק הוא מן הֲדַר הארמי (קרוב אל חָזַר) במובן היקף וסבוב (ע׳ רש״י); י״ת שוריא (גְּדֵרִים?), השבעים קורין הֲרָרִים, וי״נ הַדְּרָכִים.
Lev 19,32.

הָדוּר *pt. pass.* Jes 63,1.
וַהֲדוּרִים *pl.* Jes 45,2.
תֶּהְדַּר *2 impf.* Ex 23,3 ‖ Lev 19,15.
נֶהְדְּרוּ] נֶהְדָּרוּ, נֶהְדַּר *Ni. 3 perf. pl.* Thr 5,12.
הִתְהַדֵּר] תִּתְהַדַּר *Hithp. 2 impf.* Prv 25,6.

הָדָר

ornamentum, ornatum, decus; honor, gloria.
י״נ במיכה ב׳ ט׳ הַהִדּוּר, ולהשבעים נוסחא משונה מאד; סומכוס והירונימוס קורין בתהלים ק״י ג׳ בְּהַדְרֵי־קדש.
Lev 23,40 ‖ Dt 33,17 ‖ Jes 53,2 ‖ Ps 149,9.

וְהָדָר Ps 8,6.21,6.96,6.104,1.111,3 ‖ Prv 31,25 ‖ Job 40,10 ‖ 1Ch 16,27.
בֶּהָדָר Ps 29,4.

הים,הום] וְהָמָם 3 *perf. suff.*

perturbare; *Hi.* strepitum facere.

ענינו המיה ושאון, ויסודו הבהה מבעית של גלי הים ונשיבת הרוח, וכן הוא בערבית (בפעלי נע״ו), והקרובים אליו הָמָה וְהָם. לרד״ק אָהִימָה מן הִים, וי״נ, וְאָהֱמָה, או וְאָהֱמָיָה.

Dt 7,23.

וַתֵּהֹם *Ni. 3 impf. f.* 1S 4,5 1R 1,45‖Ruth 1,19.

הֵהִים] וְאָהִימָה *Hi. 1 impf.* Ps 55,3.

תְּהִימֶנָה (al. נָּ) *3 pl. f.* Mich 2,12.

מְהוּמָה

perturbatio, tumultus.

Dt 7,23‖1S 5,9.14,20 ‖ Jes 22,5 Ez 7,7.

הַמְּהוּמָה Dt 28,20‖Ez 22,5.

וּמְהוּמָה Prv 15,16.

מְהוּמַת־ *cs.* 1S 5,11‖Zach 14,13.

מְהוּמֹת, מְהוּמוֹת *pl.* Am 3,9 2Ch 15,5.

——conf. תְּהוֹם et הָמָה———

הון] וַתָּהִינוּ *Hi. 2 impf. pl.*

leviter agere.

להאהרנים הוא מן הערבית בהוראת היות קל, כלומר כדבר קל היה בעיניכם, ומזה פותרין הון. שערי העשר חי האדם ברוח ונהנה הימנו; לרש״י והראב״ע מלשון הננו ועלינו בכורכי ייד מ׳); א״ת ושריתון (וַתָּחֵלּוּ, וַתּוֹאִילוּ) והשבעים מתרגמין ותתאספו; ע׳ הִין.

Dt 1,41.

הוֹן

facultates, opes; large, satis.

רכוש ועשר, וגם במובן דַּי ושֹׂבַע, וכן לרד״ק מצאתי און לי דהושע י״ב ט׳.

Ex 27,12.18.44,13.112,3.119,14 Prv 1,13. 6,31. 8,18. 10,15.*18,11.* 11,4.13,11. 19,4. 24,4. 29,3. 30,15. 16‖Cant 8,7.

וְהוֹן, וָהוֹן Prv 12,27.13,7.19,14.

לַהוֹן Prv 28,22.

מַהוֹנְךָ] מֵהוֹנֶךָ *suff.* Prv 3,9.

הוֹנֵךְ Ez 27,33.

הוֹנוֹ Prv 28,8.

הפעלים האלה באים ע״מ הארמי, ובא בקהלת יְהוּא ת׳ יֶהֱוֵא. לרד״ק יש בשרש זה ובחברו הָיָה מהוראת נפילה, שכן יֵאָמֵר על מקרה שקָרָה נָפַל (ע׳ ישעיה ט׳ ז׳), וכן מצינו בלשון רומית casus accidit, מן cadere, ובגרמנית: פָאַרפָאללען, פָאלל מן פָאללען וכדומה, ומזה יתבארו הֱוֵא־אֶרֶץ, הֹוָה, הַוַּת רשעים וכו׳; וי״נ רַוֵּה ארץ.

Eccl 2,22‖Neh 6,6.

הֱוֵא־, הֱוֵה *imper.* Gn 27,29 ‖ Job 37,6.

הֱוִי־ *f.* Jes 16,4.

יְהוּא *3 impf.* Eccl 11,3.

——v. chald.——

הֹוָה

calamitas.

Jes 47,11‖Ez 7,26.

הַוָּה] הַוַּת *cs.*

cupiditas, cupido, desiderium; ruina, casus; iniuriae, scelera.

אסון ופגע רע, שד וחמס, הרהורים רעים ומחשבות אָוֶן ומרמה, וע׳ לעיל הערה אל הָוָה. וי״נ במשלי י׳ ג׳ וְאַוַּת, ויש בהַוָּתוֹ מפרשים כמו בהונו (חלוף הון באָוֶן ידוע), וכת״י הסורי.

Mich 7,3.

וְהַוַּת Prv 10,3.

וּבְהַוַּת Prv 11,6.

וְהַיָּתִי K., וְהַוָּתִי Q. *suff.* Job 6,2.

לְהַיָּתִי K.) לְהַוָּתִי (al. Job 30,13.

בְּהַוָּתוֹ Ps 52,9.

הַוֹּת, הַוּוֹת *pl.* Ps 5,10.38,13.52,4.55,12.57,2.91,3.94,20 ‖ Prv 17,4.19,13‖Job 6,30.

הוֹי...וְהוֹי, הוֹי

vae, heu!

קריאה של צער ויגון על הוָה, פיד ושבר.

1R 13,30 ‖ Jes 1,4.24. 5,8.11.18. 20.21.22. 10,1.5. 17,12.18,1. 28,1. 29,1.15. 30,1. 31,1. 33,1. 45,9.10. 55,1‖Jer 22,13.18⁴.23,1. 30,7.47, 6.48,1.50,27 ‖ Ez 13,3.18.34,2 ‖ Am 5,18.6,1 ‖ Mich 2,1 ‖ Nah 3, 1‖Hab 2,6.9.12.15.19‖ Zeph 2,5. 3,1‖Zach 2,10.11.11,17.

וְהוֹי Jer 34,5.

——conf. הוֹ, הָהּ, אֲהָהּ——

הָדָר *cs.* Jes 35,2²‖Ps 145,5.12.

וְהָדָר Prv 20,29.

וּמֵהֲדַר Jes 2,10.19.*21.*

הֲדָרִי *suff.* Mich 2,9.

בַּהֲדָרִי Ez 16,14.

הֲדָרְךָ] וַהֲדָרְךָ Ps 45,4.

וַהֲדָרְךָ Ps 45,5.90,16.

הֲדָרֵךְ Ez 27,10.

הֲדָרָהּ Jes 5,14‖Thr 1,6.

בְּהַדְרֵי־ *pl. cs.* Ps 110,3.

הֶדֶר

decus.

Dan 11,20.

הֲדָרָה] הַדְרַת־ *cs.* Prv 14,28.

בְּהַדְרַת־ Ps 29,2.*96,9*‖1Ch 16,29.

לְהַדְרַת־ 2Ch 20,21.

——v. ch. et n. pr.——

הָהּ

vae, ah! cnf. אֲהָהּ p. 11b et הוֹי. קריאה של צער.

Ez 30,2.

הוֹ Am 5,16².

——הוּא v. Concord. pron.——

הָבְנִי v. הוֹבְנִים K.; הֱוָה v. הָוָא

הוֹד

splendor, maiestas, vigor.

על הוראתו יגידו רעיו, ובא לפעמים בהוראת הֵד בישעיה ל׳ ל׳, איוב ל״ט כ׳, ואפשר גם בזכריה י׳ ג׳.

Jes 30,30 ‖ Zach 6,13 ‖ Ps 21,6. 96,6.104,1.111,3 ‖ Job 37,22.39, 20‖Dan 11,21‖1Ch 16,27.29,25.

וְהוֹד Job 40,10.

וְהַהוֹד 1Ch 29,11.

וְהוֹדִי *suff.* Dan 10,8.

הוֹדְךָ, הוֹדֶךָ Ps 8,2.45,4.145,5 ‖ Prv 5,9.

מֵהוֹדְךָ Nu 27,20.

הוֹדוֹ Hos 14,7 ‖ Hab 3,3 ‖ Zach 10,3‖Ps 148,13.

הֹדֹה Jer 22,18.

——v. n. pr. (?)——

הָוָה] הֹוֶה *pt.*

esse, fieri (*praeceps ruere*).

הוֹנִים] הוֹנַיִךְ *pl. suff.* Ez 27, 33.

—הַר v. הוֹר—

הוּת°

irruere.

בערבית הוראתו הִתְנַפֵּל והִשְׂתָּעֵר (מעין הָוָה); לרש״י והראב״ע כמו תחשבו הוות ומרמות, וי״ת מתרגשין · אמנם לרד״ק יסודו הָתַת בהוראתו הערבית חרוף וגדוף.

תְּהוֹתְתוּ (al. תְּ) *Po. 2 impf. pl.* Ps 62,4.

הָזָה] הֹזִים *pt. pl.*

vana, somnia videre, *delirare.*

י״ת נָיְמִין, השבעים מתרגמין חֹלְמִים, מענין הֲזָיָה, וכדוגמתו בערבית; י״נ הוֹגִים (קנורען) כמו כאשר יֶהְגֶּה האריה (ל״א ד׳), כלומר מוציאים קול הברה, אך לא יוכלו לנבח; וי״נ חֹזִים, ומקביל אל צֹפָיו שבראש הפסוק.

Jes 56,10.

הִי] וָהִי

lamentatio; conf. נְהִי.

Ez 2,10.

—הִיא v. Concord. pron.—

יָדָה v. הֻיְּדוֹת; הֵד v. הֵידָד.

הָיָה

accidere, evenire; fieri, oriri; cum ל obtingere alicui; esse, versari, existere; *Ni. languescere*, esse desinere.

השבעים קורין ביהושע כ״ד ל״ב: וַתִּהְיֶה לְיוֹסֵף לנחלה; בש״א א׳ כ״ח: כל־הימים אשר הוא חַי (כל־יְמֵי חַיָּיו); במ״א י״א ט״ו: ויהי בְּהַכְרִית דוד; ביחזק׳ ה׳ ט״ו: וְהָיִיתְ חרפה; שם כ״ט ו׳: יען הֱיוֹתָךְ; בחגי ב׳ ט״ז: מִי הֱיִיתֶם בא ת׳ מהיוֹתָם בָּא ובקהלת י׳ י״ד מה־שֶׁיִּהְיֶה. י״נ ביהושע ט׳ כ״א וַיְהִי; במ״א י״ד ה׳ וַיְהִי; בירמיה א׳ י׳: הִנְהִיתָה; ביחזקאל ט״ו י״ג: אשר הָיָה; בחבקוק א׳ ג׳ וַיְהִי ריב ומדון ישא; בתהלים ק״ב ז׳ שקדתי וָאֶהֱמֶה (ואולי הוא מלשון הגה וָהִי); באיוב י״א ד׳: ובר הייתָ בעיניך, ובכ״ד י״ד: יְהַלֵּךְ גנב ת׳ יְהִי כגנב, ומקביל יפה אל יָקוּם רֹצֵחַ, ובעזרא א׳ ג׳ יְהִי ת׳ יְהִי (ע׳ דה״ב ל״ו כ״ג). נִהְיָתָה, נִהְיֵיתִי (דניאל ב׳ א׳, ח׳ כ״ז) לרד״ק מלשון הֹוָה ושבר, אמנם גם להנפעל לפעמים הוראת הפוך הפעולה. בטעם השם אֶהְיֶה נכונים דברי הרשב״ם: „הוא קורא עצמו אהיה, ואנו קורים אותו יִהְיֶה, וי״ו במקום יו״ד, כמו כי מה הֹוֶה לאדם״; ובא שם המפורש ע״ס יהודה לתפלה (נחמיה י״א י״ז).

Gn 3,1.22.4,2.20.21.6,9.7,6.10,9.11,3.13,3.5.6.*36,7*.15,1.17.26,1.28.30,29.30.31,5.42.37,2.39,22.41,13.53.54.56.42,5 ‖ Ex 1,5.3,1.8,13.9,11.18.*24*.26.10,13.14.23.32,1.*23*.39,9 ‖ Lev 8,29.13,32 ‖ Nu 9,13.20,2.26,64.27,3.32,1.33,14 ‖ Dt 10,9.22,20 ‖ Jos 1,17.5,1.12.8,20.35.9,5.10,14.17,1.19,9.21,10.22,20 ‖ Jud 3,31.6,40.7,1.8.8,11.9,51.11,1.14,17.17,13.18,27.20,38 ‖ 1S 1,28.2,11.3,1.19.4,13.16.6,9.9,2.10,11.14,18.17,34.42.18,12.20,13.21,7.9.25,37.28,20.29,3 ‖ 2S 1,4.2,11.3,6.17.4,4.10.6,23.8,10.9,9.12,2.13,20.25.14,25^2.15,13.19,29.44.20,26.24,*11.16* ‖ 1R 1,37.3,12.13.21.5,1.4.15.6,17.7,8.8,18^2.57.10,2.3.5.6.11,4.*15,3*.12,20.14,24.15,14.16,7.21.17,7.18,1.3.31.21,1.25.22,35 ‖ 2R 1,17.3,4.9.4,1.41.5,1^2.6,8.8,17.*14,2.15,2.33.18,2*.9,14.18,5.20,4.13.15.23,25.25,3.16 ‖ Jes 1,22.5,1.10,14.14,28.15,6.23,13.32,14.33,9.39,2.4.49,5.64,10^2 ‖ Jer 1,2.2,14.3,3^2.5,23.6,10.7,1.*11,1.18,1.21,1.30,1.32,1.34,1.8.35,1.40,1.44,1*.11.14,1.*46,1.47,1.49,34*.4.5.15,18.17,16.20,8.25,1.3.26,1.18.20.27,1.32,2.6.24.36,1.39,15.46,2.48,27.52,6.20.25 ‖ Ez 1,3.2,5.*33,33*.7,19.9,3.13,11.15,2.16,49^2.19,3.6.14.21,27.32.24,7.20.26,*1.29,1.17.30,20.31,1.32,1.17*.27,7^2.19.29,18.31,7.33,24.35,10.40,21.43,6 ‖ Hos 1,1.7,8 ‖ Joel 1,1 ‖ Am 1,1 ‖ Jon 4,10 ‖ Mich 1,1 ‖ Zeph 1,1 ‖ Hag 1,1.*2,1.10* ‖ Zach 1,1.*7.7,1*.3,3 ‖ Ps 22,15.53,6.89,42 ‖ Job 1,1.16,8 ‖ Cant 8,11 ‖ Thr 2,5.22.3,47.4,8.5,1.17 ‖ Eccl 1,10^2.16.2,7^2.10.3,15.20.4,3.16.7,10 ‖ Esth 2,5 ‖ Dan 8,7^2.9,2 ‖ Neh 5,18.8,5.13,26^2 ‖ 1Ch 2,34.6,39.9,20.11,13.20.17,13.18,10.22,7(6).14(13).23,17.24,28.26,10.28,12.29,25 ‖ 2Ch 1,3.12.6,8^2.7,21.9.1.4.9.12,7.12.13,7.14,13.15,17.17,13.18,32.34.21,20.*27,8*.24,4.26,10^2.28,9.29,36.32,31.

וְהָיָה Gn 2,10.4,14.6,21.9,14.12,12.17,5.11.18,25.24,14.43.27,40.28,14.21.30,32.41.42.31,44.32,9.38,5.9.41,36.44,31.46,33.47,24.48,21 ‖ Ex 1,10.3,21.4,8.2.16.7,19.8,12.9,9^2.12,6.13.14.25.26.48.13,5.9.11.14.16.16,5^2.17,11.18,22.22,26.26,6.11.28,32.35.37.38^2.29,26.28.37.30,4.16.33,7.8.9.22.40,9.10 ‖ Lev 5,5.23.7,31.10,15.13,2.19.49.14,9.22.22,27.25,28.50.27,3^2.*5.6.4*.7.10.15.16.21.33 ‖ Nu 10,32^2.11,8.20.15,19.24.39.16,7.17,20.21,8.9.24,18^2.33,55.56.34,3^2.6 ‖ Dt 5,26.6,10.*11,29*.7,12.8,19.11,13.12,11.15,9.16.17.17,18.18,19.19,3.10.20,2.9.11^2.21,3.14.15.16.22,2.23,12.14.15.22.*24,15*.24,1.25,2.6.19.26,1.27,2.4.28,1.15.63.29,18.30,1.31,17.21.26 ‖ Jos 2,14.19.3,13.6,5.7,14.15.8,5.8.9,12.17,18.22,18.28.23,15 ‖ Jud 2,18.19.4,20.6,3.7,4.17.9,33.11,31^2.12,5.19,30.21,22 ‖ 1S 1,12.2,36.3,9.10,7.9.13,22.16,16.23.17,25.36.48.23,23.24,16.25,20.30.27,12 ‖ 2S 6,16.9,10.11,20.14,26.15,5.35.17,9 ‖ 1R 1,21.2,37.8,61.9,7.11,38.17,4.18,12.24.19,17.20,6 ‖ 2R 3,15.4,10.18,7 ‖ Jes 1,31.2,2.3,24.4,3.5,5^2.12.7,18.21.22.23.25.8,8.14.21.10,12.17.18.20.27.11,5.10.11.13,14.14,3.16,2.12.17,4.5^2.19,20.22,20.21.23.23,15.17.18.24,2.18,21.27,12.13.28,13.19.29,4.5^2.7.8.15.30,3.23.25.26.32.32,2.15.17.33,6.35,7.8.40,4.44,15.55,13.56,12.60,19.65,10.24.66,23 ‖ Jer 3,9.16.4,9.5,19.12,15.16.15,2.16,10.17,6.7.8^2.24.20,9.16.25,12.28.27,8.30,8.21.31,28(27).37,11.38,28.40,3.42,4.48,26.39.41.49,22.39.51,63 ‖ Ez 17,23.21,12.28.24,24.37,27.38,10.18.39,11.13.43,27.44,2.17.45,4.5.47,9^2.10.12.17.22.23.48,8.10.17.18.28 ‖ Hos 1,5.2,1^2.18.23.4,9 ‖ Joel 3,1.5.4,18 ‖ Am 6,9.7,2.8,9 ‖ Ob 17.18 ‖ Mich 2,11.4,1.5,4.6.7.9 ‖ Nah 3,7 ‖ Zeph 1,8.10.12.13.2,7 ‖

Zach 6,13.15. 8,13. 9,7. 12,3.8.9. 13,2.3.4.8. 14,6.7^2. 8.9.13.16.17. 20.21 ‖ Ps 1,3 ‖ Job 1,1.8,7.22,25 ‖ Ruth 3,13.4,15 ‖ Neh 6,13.10,39 ‖ 1Ch 17,11 ‖ 2Ch 13,9.19,10.

שֶׁהָיָה Ps 124,1.*2* ‖ Eccl 1,9.2,9.3, 15.6,10.7,24.12,9.

כְּשֶׁהָיָה Eccl 12,7.

הָיְתָה, הָיָתָה *f.* Gn 1,2.3,20.18, 12.29,17.36,12. 39,21.*22*. 47,26 ‖ Ex 8,11.9,24.16,13.24.36,7 ‖ Lev 21,3 ‖ Nu 14,24 ‖ Dt 2,15.36.3,4 ‖ Jos 11,19.20.14,14.17,6.8 ‖ Jud 2, 15.21,3.5 ‖ 1S 4,7.17.5,11.10,12. 14,20.38.27,6 ‖ 2S 3,37.10,9.13, 32.14,27.17,9 ‖ 1R 2,15^2.4,11.11, 11. 12,15. 14,30.*15,6.7.16.32*. 18, 46 ‖ 2R 8,18.24,3.7.20 ‖ Jes 1,21. 11,16.14,24.50,11.64,9 ‖ Jer 2,10. 12,8.25,38.26,24.32,31.50,23.*51*, *41*.52,3 ‖ Ez 16,56.19,10.21,17. 26,17.31,3. 33,22. 36,2.17.34.35. 37,1.*40,1*.44,25 ‖ Joel 2,3 ‖ Jon 3, 3 ‖ Zeph 2,15 ‖ Mal 1,9.2,5.6 ‖ Ps 42,4. 114,2. 118,22.23. 119,56 ‖ Prv 31,14 ‖ Ruth 1,7 ‖ Thr 1,1^2.8. 17 ‖ Eccl 6,3 ‖ Esth 2,20.8,16 ‖ Esr 8,31.9,2.8 ‖ 1Ch 7,23.19,10 ‖ 2Ch 1,11. 10,15. 13,2. 14,13. 15,1. 19.20,14.21,6.22,3.7.11.30,12.

הֲהָיְתָה *interrog.* Joel 1,2.

וְהָיְתָה (וְהָיָת Q.) Gn 9,13.16.17, 13.16 ‖ Ex 11,6.27,5.29,9.30,21. 40,15 ‖ Lev 5,13.13,24.16,29.34. 24,7.9.25,6.29.26,33 ‖ Nu 5,27^2. 19,9.10.21.25,13.27,11.32,22 ‖ Dt 13,17. 17,19. 21,13. 24,2. 28,26 ‖ Jos 6,17.24,27 ‖ 1S 12,15.13,21. 25,29 ‖ 1R 20,39.*42* ‖ 2R 9,37 ‖ Jes 6,13. 9,4. 11,10.16. 13,19. 17,1.9. 19,17.28,4.29,2^2.34,9.13 ‖ Jer 3,1. 7,33. 16,4.*34,20*. 21,9.*38,2*. 25,11. 31,12(11).33,9.39,18.42,16.49,2. 17.33.50,10.13.51,37 ‖ Ez 4,3.5, 15. 13,9.14,15.26,5. 29,9.19.30,4. 9. 44,28. 46,17.48,12.15.18.21 ‖ Joel 4,17 ‖ Ob 21 ‖ Mich 7,13 ‖ Zeph 2,6 ‖ Hag 2,16^2 ‖ Dan 12,1 ‖ 1Ch 4,10.

הָיִיתָ (הָיִיתָה K.) *2 perf.* Gn 40, 13 ‖ Dt 5,15.*15,15.24,22*.16,12.*24*, *18*.23,8 ‖ 2S 5,2.7,24 ‖ 1R 14,8 ‖ Jes 25,4 ‖ Ez 28,13.14.19 ‖ Ps 10,14. 27,9.59,17.61,4.63,8. 90,1. 99,8 ‖ Job 38,4 ‖ 1Ch 17,22.

וְהָיִיתָ, וְהָיִתָ Gn 17,4.24,41.28,3. 45,10 ‖ Nu 10,31 ‖ Dt 7,26.16,15. 28,13.25.29^2.33.34.37 ‖ Jud 11,8 ‖ 2S 15,33 ‖ 1R 2,2.11,37 ‖ Jes 58, 11 ‖ Ez 24,27.36,12.38,7 ‖ Hab 2, 7 ‖ Prv 23,34 ‖ Job 11,15 ‖ 1Ch 19, 12.

וְהָיִיתָה, וְהָיִתָה Jud 11,6 ‖ 2S 10, 11.

הָיִית (al. תְ), הָיִיתִי *f.* Jud 11, 35 ‖ Ez 16,22.31.27,36.36,13 ‖ Ruth 3,2.

וְהָיִית (al. תְ) 2S 14,2 ‖ Jes 62,3.

הָיִיתִי *1 perf.* Gn 31,40.32,11 ‖ Ex 2,22.*18,3* ‖ Jos 1,5.*3,7* ‖ Jud 12,2 ‖ 1S 29,8 ‖ Jer 2,31.20,7.23, 9.31,9(8) ‖ Mich 7,1 ‖ Ps 30,8.31, 12.13.37,25.69,9.71,7.73,22. 88,5. 102,7.109,25.113,83 ‖ Prv 4,3.5, 14 ‖ Job 10,19.11,4.16,12.19,15. 29,4. 15. 30,9. 29 ‖ Cant 8,10 ‖ Ruth 1,12 ‖ Thr 1,11.3,14 ‖ Eccl 1,12 ‖ Dan 8,2.5.10,2.4.9 ‖ Neh 1, 1.11.2,1.13,6.

וְהָיִיתִי Gn 4,14.17,8.27,12 ‖ Ex 6, 7.29,45 ‖ Lev 26,12 ‖ Jud 16,7.*11*. 17 ‖ 2S 6,22 ‖ 1R 1,21.11,38.22, 22 ‖ Jer 7,23.31,33(32) ‖ Ez 37, 27 ‖ Mal 3,5 ‖ 2Ch 18,21.

הָיוּ *3 perf. pl.* Gn 6,4.7,10.8,5. 25,3. 27,23. 34,5. 36,13.14. 41,48. 42,11.36.46,32.34.47,9 ‖ Ex 34,1. 37,9.14.17.22.25.*38,2* ‖ Nu 1,44.3, 4.9,6.19,18.26,33. 27,3.31,16.36, 12 ‖ Dt 4,32.10,2 ‖ Jos 5,5.7.7,12. 14,4.17,3.20,9 ‖ Jud 1,7.33.8,30^2. 18,30 ‖ 1S 1,18.13,2.14,21.25,7. 16 ‖ 2S 2,10.4,2.8,7.10.18.10,5.12, 1 ‖ 1R 1,8.9,19.12,6.31.14,9.16, 33 ‖ 2R 7,3.17,2.33^2.41.18,4.5.19, 26.25,25 ‖ Jes 1,14.30,4.37,27.42, 22.46,1.47,14.15.59,2.64,9 ‖ Jer 2, 28.*11,13*. 4,17. 5,8. 23,14. 28,8.32, 30. 34,5. 36,28. 41,2.3. 50,6. 51,2. 30.43 ‖ Ez 5,16.13,4.20,24.21,17. 22,6.9.13.18^2. 23,2.27,8^2.9^2.10.11. 31,8.13.34,2.36,4.38,8 ‖ Hos 5,10. 7,2.16.8,8.11.12,12 ‖ Ob 16 ‖ Nah 3,9 ‖ Zeph 3,18 ‖ Ps 55,19.64,8.7[illegible] 19.83,9.11.119,54.122,2.139,[illegible] Job 1,14.24,13 ‖ Thr 1,2.5.6.7.1[illegible] 4,9.10.19 ‖ Eccl 7,10.19 ‖ Dan 1[illegible] 7 ‖ Neh 3,26.6,14.19^2.12,12.13,[illegible] 1Ch 2,33.50.3,1.4,5.14.14,4. 18,7. 19,5.23,22.24,2.5 ‖ 2Ch 8,6.10,6. 16,8.22,4.28,23.29,34.

וְהָיוּ Gn 1,14.15.2,24.6,3 ‖ Ex 4,9^2. 19,11. 22,23. 25,20. 26,25.*36,30*. 27,7.28,30.43.30,29.36,29 ‖ Lev 21,6.25,8.45 ‖ Nu 3,12.*45.8,14*.[illegible] 5.8,11.10,2.8.10. 34,4.5.8.9.12.[illegible] 3.12.29.36,3 ‖ Dt 6,6.8.11,18.2[illegible] 23.46.66 ‖ Jos 4,7.15,4.7.11.16,3. 8.18,12.14.19.21. 19,14.22.29. 2[illegible] 3.23,13 ‖ Jud 2,3 ‖ 1R 2,7.9,3.1[illegible] 7 ‖ 2R 20,18.21,14 ‖ Jes 14,2.1[illegible] 10.30,20.33,12.39,7.49,23.66,24 ‖ Jer 19,13.24,7.*32,38*.25,33.30,16. 20.39,16.44,12.47,2.49,32.50,37 Ez 7,16.11,20.*14,11.37,23*. 14,14. 20,20. 29,14. 34,27. 37,17.19.20. 44,11.12. 47,22. 48,1 ‖ Ob 16 Zach 2,13.15.*8,8*.10,5.6.7 ‖ Mal 3. 3.17.19 ‖ Ruth 1,11 ‖ Neh 4,16 1Ch 9,26 ‖ 2Ch 7,16.10,7.

שֶׁהָיוּ Eccl 2,7.

הֱיִיתֶם, הֱיִתֶם *2 perf. pl.* Ex 22,20.*23,9* ‖ Lev 19,34 ‖ Dt 9,7.22. 24.10,19.28,62.31,27 ‖ 2S 3,17 Hos 5,1 ‖ Zach 8,13 ‖ Job 6,21.

וִהְיִיתֶם, וִהְיִתֶם Gn 3,5 ‖ Ex 19,5 Lev 11,44.*45.20,7*.20,26 ‖ Nu 1[illegible] 40.32,22 ‖ Jos 8,4 ‖ 1S 4,9.12,1[illegible] 17,9 ‖ Jes 28,18 ‖ Jer 11,4.*30,22*. 42,18 ‖ Ez 36,28 ‖ Zach 8,13.

הָיִינוּ *1 perf. pl.* Gn 42,31 ‖ Nu 13,33 ‖ Dt 6,21 ‖ Jes 1,9.26,17.[illegible] 19 ‖ Ps 79,4.126,1.3 ‖ Thr 5,3 Neh 3,36.

וְהָיִינוּ Gn 34,16.47,25 ‖ Jos 2,2[illegible] 1S 8,20.17,9.

הוֹיָה *pt. f. sg.* Ex 9,3.

הֱיֵה Ez 21,15.

הָיֹה, הָיוֹ *inf. abs.* Gn 18,18 ‖ Nu 30,7 ‖ 1R 13,32 ‖ Jer 15,18 ‖ Ez 1,3.20,32.

הֱיוֹת *cs.* Gn 2,18 ‖ Ex 8,18 ‖ Jos 11,20 ‖ Jud 18,31 ‖ 1S 22,4 ‖ 2S 24,13 ‖ 1R 11,36 ‖ 2R 6,25 ‖ Jer 33,20.51,62 ‖ Ez 22,19.34,8.35,5 ‖ Ps 50,21 ‖ Ruth 1,13.2,12.

לִהְיוֹת, לִהְיֹת Gn 10,8.17,7.18,11.34,22.39,10 ‖ Ex 23,1.28,28.36,18.39,21.40,15 ‖ Lev 11,45.20,26.22,33.*25,38*.26,45 ‖ Nu 15,41 ‖ Dt 4,20. 7,6.*14,2.26,18*. 24,4. 26,17 ‖ Jos 7,12 ‖ 1S 14,21.19,8 ‖ 2S 7,8.29.12,10 ‖ 1R 1,35.8,16^{2}.29.52.16,7 ‖ 2R 11,17.15,19.22,19 ‖ Jes 10,2.49,6.56,6 ‖ Jer 13,11.29,26.34,16 ‖ Ez 17,8.14.20,12.27,7.41,6.44,7 ‖ Jon 4,6 ‖ Mich 5,1^{2} ‖ Mal 2,4 ‖ Prv 22,19.24,1 ‖ Eccl 5,15 ‖ Esth 1,22.3,14.9,21.27 ‖ Neh 5,14 ‖ 1Ch 1,10.17,7.27.28,41 ‖ 2Ch 6,5^{2}.*6.7,16*.5.6.20.23,16.26,15.

וְלִהְיוֹת Esth 8,13 ‖ 2Ch 29,11.

מִהְיוֹת, מִהְיֹת Ex 9,28.12,4 ‖ Lev 26,13 ‖ 1S 2,31.15,26 ‖ 1R 2,27 ‖ Jer 31,36(35).33,21.24 ‖ Ruth 1,12 ‖ Dan 12,1.

בִּהְיוֹת, בִּהְיֹת Ex 5,13.19,16 ‖ Jos 5,13 ‖ 1S 16,16.23 ‖ 2S 3,6.5,2.12,18 ‖ 1R 11,15 ‖ Ez 6,8.13.37,28 ‖ Zach 7,7 ‖ Prv 3,27 ‖ 1Ch 11,2.

הֱיוֹתִי *suff.* Jos 4,2.

הֱיוֹתוֹ Ez 34,12.

הֱיוֹתָהּ Jes 48,16.

הֱיוֹתְךָ Jud 18,19^{2}.

הֱיוֹתֵךְ Jes 60,15.

הֱיוֹתָם Ex 10,6 ‖ 1S 25,7 ‖ Ez 29,6.

הֱיוֹתְכֶם Jer 44,8.

הֱיוֹתֵנוּ 1S 25,16.

מִהְיוֹתָם Hag 2,16.

מִהְיוֹתְךָ Jes 49,6.

לִהְיוֹתְכֶם Ez 36,3.

בִּהְיוֹתָם Gn 4,8.34,15 ‖ Lev 26,44 ‖ 1S 2,27 ‖ Ps 105,12.

בִּהְיוֹתוֹ, בִּהְיֹתוֹ 1R 12,6 ‖ Jes 55,6 ‖ Jer 39,15 ‖ Ez 15,5 ‖ Ps 63,1.142,1 ‖ 2Ch 10,6.

בִּהְיוֹתְכֶם 1Ch 16,19 ‖ 2Ch 15,2.

בִּהְיוֹתֵךְ Ez 16,22.

וְלִהְיֹתְךָ Dt 26,19.

בִּהְיוֹתֵנוּ 1S 25,15.

הֱיֵה *imper.* Ex 18,19 ‖ 1S 18,17 ‖ Jes 33,2 ‖ Ps 30,11.31,3.71,3 ‖ Eccl 7,14.

וֶהְיֵה Gn 12,2.17,1 ‖ Ex 24,12.34,2 ‖ Jud 17,10.18,19.

הֲיִי *f.* Gn 24,60.

הֱיוּ *pl.* Ex 19,15 ‖ Nu 16,16.

וִהְיוּ 1S 4,9 ‖ 2S 2,7.13,28 ‖ 2R 11,8 ‖ Jer 48,28.50,8 ‖ 2Ch 23,7.

אֶהְיֶה (אֶהְיֶה) *1 impf.* Ex 3,12.14^{3}.4,12.*15* ‖ Dt 31,23 ‖ Jos 1,5.*3,7*.6,16.11,9 ‖ 1S 18,18.23,17 ‖ 2S 7,14.15,34.16,18.19 ‖ Jes 3,7.47,7 ‖ Jer 11,4.*30,22*.24,7. 31,1(30,25).32,38 ‖ Ez 11,20.*14,11.37,23*.34,24.36,28 ‖ Hos 1,9.14,6 ‖ Zach 2,9^{2}.8,8 ‖ Ps 50,21 ‖ Job 3,16.10,19.12,4.17,6 ‖ Cant 1,7 ‖ Ruth 2,13 ‖ 1Ch 17,13.28,6.

וְאֶהְיֶה Gn 26,3.31,3.

וָאֶהְיֶה 2S 7,6.9.22,24 ‖ Hos 11,4 ‖ Ps 102,8 ‖ Prv 8,30^{2} ‖ Job 7,20 ‖ 1Ch 17,5.8.

אֱהִי? (al. = אַיֵּה) Hos 13,14^{2}.

וָאֱהִי Jud 18,4 ‖ Ez 11,16 ‖ Hos 13,7 ‖ Ps 18,24.38,15.69,12.73,14 ‖ Job 30,9 ‖ Neh 1,4.2,11.13.15^{2}.

יִהְיֶה *3 impf.* Gn 1,29.*9,3*.2,5.9.2.11.15.25. 15,5.13. 16,12. 18,18.27,33.39.28,20.22.31,8^{2}.35,10.11.38,9.44,10.17.47,24.48,19^{2} ‖ Ex 4,16.7,1.8,19. 9,29. 10,7.14. 12,5.13.16.49.13,12.16,26.18,16. 20,3. 21,22.23.*34.36*. 22,29. 23,33. 26,13.24. 27,1. 28,7.8.16.32^{2}.37. 29,28.30,2.12.25.31.32.34.34,12. 35,2 ‖ Lev 2,1. 7,7.8.14.18. 11,36. 13,2.18.24.29.38.42.45.47.52. 15,2.10.17.19.26^{2}. 16,17. 19,23.24.34.36.20,27.21,8.17.19.22,20.21^{2}. 23,7.*21.27,36*.24.24,5.22^{2}.25,4.5.26.40.50.53.27,9.10.*33*.12.25^{2}.32 ‖ Nu 1,53.4,7.5,9.10.17.6,5.8,19.9,10.14.15.16.20.*21*.12,6.14,31.43.15,15.16.29.17,5.18,5.9.10.13.14.15.18^{2}.20. 19,13. 24,22. 28,14.25.*26*. *29,1.7.12*.29,1.33,54. 34,6.7.9. 35,5.36,4 ‖ Dt 1,39. 5,7. 7,14. 11,17.24^{2}.15,3.4.7.9.21. 17,1.9. 18,1.2.3.22.19,11.20,14. 21,5.16.18.22.22,5.23. 23,11^{2}.18.23. 24,5.19.*20.21*.25,1.13.14.15^{2}. 26,3. 28,44.65. 29,12.18.30,4.31,8 ‖ Jos 1,4.17.2,19.3,4.9,20.15,4.17,17.18.20,6 ‖ Jud 6,37.39.10,18.11,10.13,5.*7*.12 ‖ 1S 2,32.8,11.19.17,37.20,42.29,4 ‖ 2S 7,14.16.26.14,17. 15,2.4.21^{2}.17,3.19,36 ‖ 1R 1,37.52.2,33.37.45.3,26.4,7. 5,8. 8,29.35.37^{2}.9,8. 11,32.13,32.14,3.17,1.18,31 ‖ 2R 2,10.21.7,18.16,15.20,19.23,27 ‖ Jes 2,2. 3,24.4,2. 5,24. 7,23^{2}. 10,22.18,5.19,15.16.19.24. 23,15.18. 24,13.28,5.29,8.30,13.26.29.35,9.39,8.43,10. 55,11.58,5.60,19.20.22.65,20 ‖ Jer 4,10.*23,17*.14,13.15.17,11.22,5.24.23,12.36.26,9.29,7.32.32,5.33,12.35,7.9.36,30.42,17.44,14.26.49,36.50,3 ‖ Ez 1,12.16.*10,10*.20.28.7,19.12,24.13,13. 14,10.15,2.16,16.63.18,3.5.13.30.21,18.37.28,24.29,16.30,3.13.33,4.5.34,14.23.37,22^{2}.24.26.38,19.44,2.29.30.45,2.3.4.6.8.11^{2}.12.17.21.46,1.48,22^{2} ‖ Hos 8,6 ‖ Am 5,5 ‖ Ob 18 ‖ Jon 4,5 ‖ Mich 2,5.4,1 ‖ Hag 2,9 ‖ Zach 8,19. 12,2. 13,1. 14,6.7.8.9.11.15.17.20.21 ‖ Ps 81,10.89,37.112,2.6 ‖ Prv 1,14.3,26.12,8.14,23.26.26,5.29,21 ‖ Eccl 1,11.2,19.3,14.6,12. 8,7.12.13.10,14. 11,2 ‖ Dan 8,19 ‖ Neh 1,9.2,6.5,13 ‖ 1Ch 11,6.12,17(18). 17,11.13.14. 21,3.22,9(8)^{2}.10(9) ‖ 2Ch 1,12.6,26.*7*, *13*.28^{2}.29.33,4.

הֲיִהְיֶה *interrog.* 2R 7,2.19.

שֶׁיִּהְיֶה Eccl 1,9.2,18.3,22.8,7.10,14.

יְהִי, יֶהִי Gn 1,3.6.14.30,34.33,9.49,17 ‖ Ex 7,9.10,10 ‖ Dt 32,38.

33,24‖Jud 6,39‖2S 14,17‖ 1R 8,47.10,9.22,13 ‖ 2R 2,10 ‖ Jer 20,14.42,5.50,29 ‖ Ez 16,15.45,10 ‖ Ps 33,22.35,6. 69,23.26. 72,16.17. 104,31. 109,12^2.13. 113,2. 119,76. 80. 122,7‖Prv 5,18‖Job 1,21.3,4. 7.16,18.18,12.20,23.24,14. 27,7 ‖ Ruth 2,19 ‖ Esr 1,3 ‖ 1Ch 22,11 (10)‖2Ch 9,8.19,7.

וַיְהִי, וַיֶּהִי Gn 1,3.5.*8.13.19.23.31*.7.*9.11.15.24.30*. 2,7.4,2.3.8.17. 5,23.31.32. 6,1.7,10.12.17. 8,6.13. 9,29. 10,19.30. 11,1.2. 12,10.*26,1*. 11.14.16.13,7. 14,1.15,12.17.17,1. 19,14.17.29.34. 20,13. 21,20^2.22. 22,1.*20.39,7.40,1*. 24,15.22.30.52. 25,11.20. 27. 26,8.14.32.34. 27,1. 30^2. 29,10.13.23.25. 30,25.43. 31,10.32,6.34,25.*40,20*.35,3. 5,16.17. 18.22. 37,23. 38,1.7.24.27.28.29. 39,2^3.5^2.6.10.11. 13. 15.18. 19. 20. 21.41,1.8.13.54.42,35.43,2.21. 44,24.47,28.48,1.49,15.50,9‖ Ex 1,5. 21.2,10.11.23. 4,3.4.24.6,28.7,10. 21.9,10.24.10,22.12,29.41^2.*51*.13,15.17.14,20.24.15,2.16,10.13.22. 27.17,12. 18,13.*32,30*. 19,16^2.19. 24,18. 32,19. 34,28.29. 36,13. 38,24.27.40,17 ‖ Lev 9,1‖Nu 3,43.7,1.12. 9,6. 10,11.35. 11,1.25. 16,31. 17,7.23.22,41.25,19.31,32.37.52 ‖ Dt 1,3.2,15.5,20.9,11. 26,5. 31,24. 33,5‖Jos 1,1.2,5.3,2.14.4,1.11.18. 5,1.8.13.6,8.15.16.20.27^2.7,5.8,14. 24.25.9,1.16.10,1.11.20.24.27. 11,1. 13,16.23.25.29.30. 15,1.2.18 ‖ Jos 16,5^2.10. 17,1^2.2.7.9.10.11.13. 18,12. 19,1.2.10.*41*,18.25.33^2. 21,4.10.20.38.22,17.23,1.24,29‖ Jud 1,1.14.19.28.2,4. 3,18.27.6,7.25.*7,9*.27.38.40.7,6.15.8,26.27.33.9,24. 10,4.*12,9*. 11,4.5.35.39. 12,14. 13,2.20.14,11.15.*17*.15,1.17. 16,4.16. 21.25. 17,1.4.5.7.11.12^3. 19,1^2. 5. 20,46.21,4 ‖ 1S 1,1.2.4.20.3,2.4,1. 5.18.5,9.10. 6,1.7,2.10.14.8,1.2. 9,1.26. 10,11.27. 11,11.*18,10.31,8*. 11.13,10. 14,1.19.25. 15,10. 16,6. 21. 18,1.6.9.14.19.29.30. 19,7. 20,24.27.35. 22,2. 23,6.26. 24,2.6.17. 25,2.37.38.27,7.28,1.16.30,1.25 ‖ 2S 1,1.2^2.2,1.11.23.3,2.6.4,4.6,13. 7,1.4^2.8,1.14.15.10,1.11,1.2.14.16. 12,18. 13,1.23.30.36.38. 15,1.2.7. 12.32. 16,16. 17,21.27. 19,10.26. 21,1.18.20.22,19.23,19 ‖ 1R 2,39. 3,18.4,1. 5,2.6.11.12.21.24.26.27. 29.6,1.11.8,10.17.54.*9,1*. 9,10. 10,14.26. 11,3.4.15.20. 24. 25. 29. 40. 12,2.20.22.30. 13,4.20^2.23.31.34. 14,6.25.28. 15,21.29. 16,1.11.18. 31. 17,2.*8*.7.17.*21,1*.17. 18,1.4.7. 17.27.29.36.44.45^2. 19,13. 20,12. 26.29. 39. 40. 21,15. 16.*27*.17.*28*. 22,2.32.*33* ‖ 2R 2,1.9.11. 3,5.20. 27. 4,6.8^2.11.18.25.40. 5,7.8. 6,5. 20.24.25.26.30.*19,1. 22,11*. 7,16. 18.20. 8,3.5.15.21. 9,22. 10,7.9.25. 11,3. 12,7.11. 13,21. 14,5. 15,5.12. 17,3.7.25.28. 18,1.9. 19,35.37. 20,4.22,3.24,1.25,1.25.27 ‖ Jes 7,1.9, 18. 12,2. 22,7. 36,1. 37,1.38. 38,4. 48,18.19.63,8 ‖ Jer 1,3.4.*11.2,1. 13,8.16,1.24,4*.13.*13,3*. 13,6. 15,16. 18,5. 20,3. 26,8.*43,1*. 28,1.12. 29,30.*32,26.33,23.35,12*. 33,1.19. 34,12.35,11. 36,1.9.16.23.27.*42,7*. 37,6.13. 39,4. 41,1.4.6.7.13. 42,7. 43,8.52,4.31‖Ez 1,1.25.3,16^2.*6,1. 7,1.11,14.12,1.17.21.26.13,1. 14,2.15,1.16,1.17,1.11.18,1.20,2.21,1.6.13.23. 22,1.17.23. 23,1. 24,1. 25,1. 27,1. 28,1.11.20. 30,1. 33,1. 23.34,1.35,1.36,16.37,15.38,1*. 8,1. 9,8. 10,6. 11,13. 12,8. 16,19.23. 34. 17,6.7. 20,1. 24,1. 26,1. 29,17. 30,20.*31,1*.32,1.23.37,7 ‖ Hos 7,11‖Jon 1,1.*3,1*.4.2,1.4,8 ‖ Hab 1,3 ‖ Hag 1,3.2,20 ‖ Zach 4,8.*6,9*.7,1.4.8.12.13.8,1‖Ps 18,19.33,9.76,3.94,22.118,14 ‖ Job 1,3^2.5.6.*2,1*. 13.30,31.42,7.12.13 ‖ Ruth 1,1^2. 19.2,17.3,8 ‖ Esth 1,1.2,7.8.3,4.5, 1.2‖Dan 1,6.16.21.8,2.15 ‖ Esr 4,4 ‖ Neh 1,1.4.2,1.3,33.*4,1*.38.4,6. 9.10.6,1.16.7,1.13,3.19 ‖ 1Ch 2,3. 22.4,9.6,51.10,8.11,6.21.15,25.26. 29.17,1.3^2.18,1.6.14.19,1.20,1.4.6. 21,5. 22,8(7). 23,3.11. 25,1.7. 27,24‖2Ch 1,14.5,9.11.13.6,7.8,1.13. 9,25.26.10,2.11,2.12.12,1.2.11.1[illegible] 15.14,7.16,5.17,3.5.10.12.18,1.31. *32*.20,1.29. 21,9.19. 22,8.12. 24,4[illegible] 11.18.23. 25,3.14.16. 26,5. 11.21[illegible] 29,8.32.32,25.27.34,19.

וִיהִי Gn 1,6.9,26.*27* ‖ Ex 9,22.10,21.18,19‖Dt 33,6‖ 1S 10,5.20,13[illegible] 28,22 ‖ 2S 5,24.18,22.23 ‖ 1R 13,33.14,5.21,2‖2R 2,9‖Jer 13,10 [illegible] Hos 14,7 ‖ Am 5,14 ‖ Mich 1,2 [illegible] Mal 3,10 ‖ Ps 9,10.81,16. 90,17 [illegible] 104,20 ‖ Ruth 3,4.4,12 ‖ 1Ch 14,15.22,16(15)‖2Ch 18,12.19,11.

תִּהְיֶה *3 impf. f.* Gn 21,30.34 [illegible] 10‖Ex 13,9.20,20. 21,4. 22,10.2[illegible] 26.29.30,36.37.40,38 ‖ Lev 2,5.6. 16. 7,9.10.33. 13,9. 14,2. 15,3.19[illegible] 25.17,7.19,20.20,14. 22,12.13. 2[illegible] 7.10.11.12.29.31.*48*.32. 26,37.27. 21‖ Nu 4,27.27,17.29,35.30,7.34 12.36,8 ‖ Dt 6,25.13,10. 17,7.22 19.*29*.23,13.14.18. 24,13. 25.[illegible] 19‖Jos 2,19.4,6.14,9.24,27 [illegible] Jud 4,9 ‖ 1S 11,9.23,22.24,13.*14*.25 31‖ 2S 2,26.15,14 ‖ 1R 8,38 ‖ Jes 4,6.7,7.24.19,23. 30,15. 51,6.8. 61,7 ‖ Jer 4,27.7,34.11,23.26,18.27. 17. 36,30. 46,19. 49,13. 51,26.[illegible] Ez 7,26. 11,11. 12,20. 14,16. 18,20^2.20,32.21,37.23,32.26,5.*14*.2[illegible] 15. 30,16. 38,21. 44,20. 46,11.16. 17.47,10.48,8.10 ‖ Hos 5,9 ‖ Joel 3,5.4,19^2 ‖ Am 3,6.7,3.6 ‖ Ob 17 [illegible] Mich 3,12. 7,4.10 ‖ Hab 3,4 [illegible] Zeph 2,4.9 ‖ Zach 6,13.14.14,1[illegible] 13.15.18.19‖Ps 37,18.109,7 [illegible] Prv 12,24.14,25.24,20‖ Job 11,17.15 31‖Dan 11,17.29.42.

תְּהִי Gn 13,8.26,28.37,27 ‖ Nu 1[illegible] 12 ‖ Jud 15,2 ‖ 1S 18,17 ‖ 2S 24,17 ‖ Jer 50,26 ‖ Ps 69,26.[illegible] 109,19.119,173 ‖ Prv 3,8 ‖ Job [illegible] 29‖Neh 1,6.*11*‖1Ch 21,17.

וּתְהִי Gn 24,51 ‖ Lev 15,24 [illegible] Nu 23,10 ‖ 1S 18,17.*21*.21 ‖ 1R 1.[illegible] 2R 19,25‖Jes 30,8.37,26‖ Job [illegible] 10.13,5.21,2‖Ruth 2,12.

וַתְּהִי, וַתְּהִי Gn 10,10.11,3.30.1[illegible] 26.20,12.24,67.47,20 ‖ Ex [illegible]

14.12,30 ‖ Nu 24,2.31,16.36.43. 36,12 ‖ Jud 3,10.11,29.39.14,20. 19,2‖1S 2,17.4,10.5,9.7,13.14,14. 15^{2}.52.19,9.20.23.25,42‖ 2S 2,17. 3,1.8,2.6.11,27. 12,3.30. 18,6.7.8. 19,3.21,15.*20*.18.19.23,11. 24,9 ‖ 1R 1,4.2,15.13,6.24 ‖ 2R 3,15.5, 2 ‖ Jes 5,25.9,5.23,3.29,11.13.59, 15‖Jer 20,17.23,10.44,22 ‖ Ex 1, 3.3,3.22. 16,34. 17,6.19,14. 23,10. 32,27‖Ps 69,11‖Job 5,16‖ Ruth 4,13.16 ‖ Thr 3,37 ‖ Esth 2,15 ‖ Neh 5,1.8,17‖1Ch 2,26.11,13.20, 2.5.*6*‖2Ch 30,26.

תִּהְיֶה *2 impf.* Gn 4,12.41,40 ‖ Ex 4,16.22,24.23,2 ‖ Dt 7,14.18, 13.28,13.44.33,7 ‖ 2S 5,2.13,13. 18,3.19,14‖1R 12,7‖Jes 3,6‖ Jer 14,8.9.15,18.19.51,26.*62* ‖ Ez 3, 26.35,4.15.38,9.16 ‖ 1Ch 11,2 ‖ 2Ch 10,7.

תִּהְיֶה־ Jer 17,17.

תִּהְיִי *f.* Hos 3,3.

וְתִהְיִי Ez 16,8.

תֶּהִי *m.* Ez 2,8‖Prv 3,7.22,26.23, 20.24,28‖Eccl 7,16.17.

תֶּהִי *f.* Nah 3,11.

וַתֶּהִי *m.* Ps 118,21.

וַתֶּהִי *f.* Jes 23,3‖Ez 16,34.

נִהְיֶה *1 impf. pl.* Gn 38,23.44, 9‖1S 14,40‖Ez 20,32‖ Neh 2,17.

וְנִהְיֶה Gn 47,19.

וַנִּהְיֶה 2S 11,23‖Jer 44,17.

וַנְּהִי Nu 13,33‖Jes 64,5.

תִּהְיוּ *2 impf. pl.* Gn 34,15.44, 10‖Ex 19,6 ‖ Lev 19,2.26,12‖ 1S 8,17.14,40 ‖ 2S 19,12.13.23 ‖ Jes 1,30 ‖ Jer 7,23 ‖ Ez 11,11 ‖ Zach 1,4‖Mal 3,12‖Ps 32,9‖ 2Ch 30,7.

תִּהְיוּן Ex 22,30.

וַתִּהְיוּ Am 4,11.

יִהְיוּ *3 impf. pl.* Gn 6,19. 17, 16.37,20.41,27.48,5.6 ‖ Ex 25,15. 20.31.36. 26,24^{2}. 28,20.42. 29,29. 36,29 ‖ Lev 11,11.35.13,45.16,4. 20,21.21,6.23,18.20.25,44.26,33 ‖ Nu 1,4. 3,13. 5,10.18. 14,3.33. 28, 19.*31.29*,*8*.29,13.32,26.35,3 ‖ Dt 12,26.19,17.20,11.28,40.41 ‖ Jud 2,3‖1S 25,26‖2S 7,28.18,32 ‖ 1R 5,20.28‖2R 12,17 ‖ Jes 1,18^{2}.5,9. 10,19.15,6.17,3.9.19,18.31,8.34, 12.41,12.13.45,14.59,6‖ Jer 5,13. 8,2.*16*,*4.25*,*33*.14,16. 16,2. 18,21. 27,22. 31,1.*33*.(*30*,*25.31*,*32*). 48, 34 ‖ Ez 13,9.21.17,6.34,26.28.29. 37,22.27.41,6. 44,18^{2}.45,16.46,6. 47,10‖Hos 13,3‖Mich 5,11‖Mal 3,21 ‖ Ps 19,15.35,5.45,17.63,11. 78,8.90,5.92,15.109,8.9.15.115,8. *135*,*18*.129,6 ‖ Prv 5,17‖ Job 21, 18 ‖ Eccl 5,1.9,8.11,8 ‖ Neh 13, 22 ‖ 1Ch 9,24 ‖ 2Ch 6,40.7,15. 12,8.

וַיִּהְיוּ Gn 2,25.5,4.5.8.11.14.17.20. 27. 9,18. 11,32. 13,1. 29,20.35,21. 28.36,11.22.40,4.46,12 ‖ Ex 7,12. 37,9‖Nu 1,20.45.46.3,17.4,36.*40*. *44.48.26*,*7.62*. 11,35. 15,32.17,14. *25*,*9*.26,10.20.21.46 ‖ Dt 10,5 ‖ Jos 4,9. 8,22. 9,21. 10,1.26. 15,21 24,32 ‖ Jud 1,30.35.3,4.14,11.16, 30 ‖ 1S 7,2.11,8.13,2.14,49.21,6. 22,2‖2S 2,18.25.4,3.13,23‖ 1R 1, 7.8,8.20,15 ‖ 2R 17,25.29.32^{2}.41. 21,15‖Jes 9,15.66,2‖Jer 7,24.52, 23‖Ez 19,11‖ Hos 9,10 ‖ Ps 106, 36 ‖ Ruth 1,2 ‖ Esth 6,1‖1Ch 1, 51.2,25.27.28.52.6,17.7,19.8,3.40. 12,21(22).29(30). 18,2.13. 23,11. 17 ‖ 2Ch 5,8.13,13. 20,25. 24,12. 14.30,10^{2}.36,16.20.

וְיִהְיוּ Ex 7,19.26,24‖ Nu 17,3.31, 3‖1R 8,59‖Jer 18,23.42,17‖Hos 9,17‖Prv 3,22‖ Cant 7,9 ‖ Thr 1, 21.

שֶׁיִּהְיוּ Eccl 1,11^{2}.6,3.

תִּהְיֶינָה, תִּהְיֶיןָ *f.* Gn 41,36.49, 26 ‖ Ex 25,27.26,2.27,2.28,21^{2} ‖ Lev 23,15.17 ‖ Nu 35,11.*13*.14. 15.36,3.*4*.6^{2} ‖ Dt 21,15 ‖ Jos 21, 40 ‖ Jes 16,2.17,2 ‖ Jer 48,9.49, 13‖Ez 7,4.*9*.29,12.30,7.34,10.21. 35,10.36,38‖Ps 130,2.

וַתִּהְיֶינָה, וַתִּהְיֶיןָ Gn 26,35 ‖ Nu 36,11 ‖ Jud 15,14 ‖ 1S 25,43 ‖ 2S 20,3 ‖ Jer 44,6 ‖ Ez 23,4.34,5.8 ‖ 1Ch 7,15.

וְתִהְיֶנָה Jer 18,21.48,6.

נִהְיָה *Ni. 3 perf.* 1R 1,27.12, 24‖Joel 2,2 ‖ Mich 2,4 ‖ Zach 8, 10‖Neh 6,8‖2Ch 11,4.

הֲנִהְיָה *interrog.* Dt 4,32.

נִהְיְתָה, נִהְיָתָה *f.* Ex 11,6‖Jud 19,30.20,3.12 ‖ Jer 5,30.48,19 ‖ Dan 2,1.12,1.

וְנִהְיָתָה Ez 21,12.*39*,*8*.

נִהְיֵיתָ *2 perf.* Dt 27,9.

נִהְיֵיתִי *1 perf.* Dan 8,27.

נִהְיָה *pt. f.* Prv 13,19.

——— הַיָּה° v. הַוָּה ———

[יָהּ, יְהוָֹה v. n. pr.]

הֵיךְ

quomodo? Conf. אֵיךְ p. 25^{b}.

בה״א ת׳ אל״ף כבארמית וכדרד״ל, ובשמרונית הֵךְ, בלא יו״ד הוראתו הֵן.

1Ch 13,12.

וְהֵיךְ Dan 10,17.

——— הֵים v. הוּם ———

הֵיכָל

palatium, templum; de parte templi inter adytum et vestibulum.

לר״ק שרשו הכל או כול, ולר״א יכל (ע״כ הובא בסדר הא״ב), ויש דוגמתו בשפת אכד, אשור וכנען. הוראתו בנין גדול מפאר, והתיחד אל בית המקדש, ובפרט אל החלק שבין האולם והדביר, הוא קדש הקדשים (ע׳ מ״א ו׳ ה׳ י״ז ח׳ ה׳); תּוֹסֵף דישעיה מ״ד כ״ח הוא נוסח זכר ומוסב אל ההיכל, בהמשך הלמ״ד של לירושלים, כלומר וּלְהֵיכָל, או וְלַהֵיכָל.

Am 8,3‖Ps 144,12‖Esr 4,1.

וְהֵיכָל Jes 44,28.

הַהֵיכָל 1R 6,17.33.7,21‖Jes 6,1‖ Ez 41,1.4.20.21.25.42,8‖ Zach 8, 9‖Neh 6,10^{2}.11‖2Ch 3,17.

וְהַהֵיכָל Ez 41,15‖Nah 2,7.

בַּהֵיכָל 2Ch 4,7.8.

לַהֵיכָל 1R 6,5.7,50 ‖ Ez 41,23 ‖ 2Ch 4,22.

מֵהֵיכָל Jes 66,6.

הֵיכַל *cs.* 1S 1,9‖1R 6,3.21,1‖2R

18,16 ‖ Jer 7,4.24,1 ‖ Ez 8,16² ‖ Jon 2,5.8 ‖ Hag 2,18 ‖ Zach 6,12. 13 ‖ Ps 5,8.*138,2*.79,1 ‖ Esr 3,10 ‖ 2Ch 26,16.27,2.

וְהֵיכָל Esr 3,6.

בְּהֵיכַל 1S 3,3 ‖ 2R 20,18.24,13 ‖ Jes 39,7 ‖ Hab 2,20 ‖ Hag 2,15 ‖ Zach 6,14.15 ‖ Ps 11,4. 45,16 ‖ Dan 1,4 ‖ 2Ch 29,16.

מֵהֵיכָל 2R 23,4 ‖ Mich 1,2.

הֵיכָלֶךָ [הֵיכָלְךָ] *suff.* Ps 48,10. 65,5.

מֵהֵיכָלֶךָ [מֵהֵיכָלְךָ] Ps 68,30.

הֵיכָלוֹ Jer 50,28.*51,11* ‖ Mal 3,1.

בְּהֵיכָלוֹ Ps 27,4 ‖ 2Ch 36,7.

וּבְהֵיכָלוֹ Ps 29,9.

מֵהֵיכָלוֹ 2S 22,7 ‖ Ps 18,7.

הֵיכְלֵי [הֵיכָלִים] (נס״א) *I. pl. cs.* Ps 45,9.

בְּהֵיכְלֵי (נס״א) Jes 13,22 ‖ Prv 30,28.

לְהֵיכְלֵיכֶם *suff.* Joel 4,5.

הֵיכָלוֹת *II. pl.* Hos 8,14,

——v. ch.; הֵילֵל v. הָלַל——

הִין

mensura liquidorum.

מדת הלח, י״ב לוג, ששית הבת, לרד״ק שרשו הון. ואולי יש במשמעותו קבוץ כהוראת חֹמֶר למדת היבש; וכבר העירותי שהשבעים תרגמו ותהינו ותתקבצו או ותתאספו.

Ex 30,24 ‖ Ez 45,24.*46,5.7.11*.

וְהִין Lev 19,36.

הַהִין Ex 29,40² ‖ Lev 23,13 ‖ Nu 15,4.5.6.7.9.10.28,5.7.14³ ‖ Ez 4. 11.46,14.

——verb. הִין v. הוּן——

הָכַר° [תַּהְכְּרוּ 2 pl. impf.]

abtundere, stupefacere; al. audacem, procacem esse.

י״פ אותו מן הערבית בהוראת פליאה והשתוממות או במובן הונאה ולחיצה, ולרש״י כמו תִּתְנַכְּרוּ לי; י״נ תֶּחֶרְפוּ או תִּתְחַבְּרוּ, ואולי יש לגרוס תְּקַרוּ (ע׳ ו׳ כ״ז), תַּהְקְרוּ (בהמשך מלת לא), או תַּחְפִּירוּ.

Job 19,3.

הַכָּרָה? [הַכָּרַת cs.]

auducia, procacitas.

לרד״ק גם זה שרשו הכר, אך לרֹב המפרשים שרשו נָכַר, והובא גם שם.

Jes 3,9.

——conf. נָכַר——

הַל

num?

לנהרדעי הל לחוד יי לחוד, וכן היא מלת השאלה בערבית هَلْ; לסוראי הל לחוד לי״י לחוד, ולדידן חדא מלה.

Dt 32,6.

הָלָה° [וְהַנַּהֲלָאָה Ni. pt. f.]

remotus, longinquus.

בפסוק שלפניו נאמר הַנִּדָּחָה, ושניהם ת״י מבדריא, ולהראב״ע והרד״ק מן הָלְאָה, שהיתה רחוקה מארצה, ובא אל״ף במקום ה״א כבטלאים, וכן בהלאה; ואולי שרשו נהל, כטעם עָלוֹת ינהל, י״נ הַנִּלְאָה, ול״נ הַנַּחֲלָה (ע׳ יחזקאל ל״ד ד׳ כ״א) ומתאים אל צֹלֵעָה, כאמור במלאכי א׳ ח׳ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה.

Mich 4,7.

הָלְאָה

ultra, illuc; deinceps.

Gn 19,9 ‖ Nu 17,2.

וָהָלְאָה Lev 22,27 ‖ Nu 15,23.32, 19 ‖ 1S 10,3.18,9.20,22.37 ‖ Jes 18,2.7 ‖ Ez 39,22.43,27.

מֵהָלְאָה Gn 35,21 ‖ Jer 22,19 ‖ Am 5,27.

יָלַךְ° et הָלַךְ, הָלַךְ

ire, incedere, *familiariter aliquo uti;* cum אַחֲרֵי, אַחַר sequi; *metaph.* vivere, aliquam vitae rationem sequi; abire, discedere; *procedere;* progredi; cito ferri, grassari; לְכָה, לְכוּ age! agite! *Ni.* abire, evanescere; *Hithp.* ambulare.

הוראתו ידועה, ובא בשתי גזרות, וְחָברו בזה יחדו. תלך דבראשית כ״ד נ״ה ספק אם הוא זכר נוכח או נקבה נסתרת. השבעים קורין בש״ב י״ט א׳ בִּבְכֹיתוֹ ת׳ בְּלֶכְתּוֹ, במ״א י״א כ״ד וַיֵּלְכוּ דמשק ת׳ וַיֵּלְכוּ, במ״ב י״ג כ״א: וישליכו וגו׳ וַיֵּלְכוּ, ת׳ וַיֵּלֶךְ, ובזכריה י׳ י״ב: ובשמו יִתְהַלָּלוּ ת׳ יִתְהַלָּכוּ, והסורי קורא בדה״א י״א ב׳ לֵךְ ת׳ לָךְ (ונמצא הצרי בתמונה זו ג״פ). רז״ל קראו ביהושע ח׳ י״ג וַיָּלֶן ת׳ וַיֵּלֶךְ (ערכין ס״ג, ע״ב, מגלה ג׳, ע״א, סנהדרין מ״ד, ע״ב; ואין כונתם על פסוק ט׳, כי שם נאמר בתוך הָעָם. יהם חדשו בעומקה של הלכה, ואולי נתנו את האמור של זה בזה, כנראה בגמרת עירובין: מלמד שהלך ולן וכו׳), וכן במקרא י׳ ו׳, ומוסיף שם לחם לא אכל וגו׳ כלימר שלן בתענית; י״נ ביהושע י״ד י׳ אשר הוליך או כַּאֲשֶׁר הלך.

Gn 26,26.31,19.32,2 ‖ Nu 24,1.25. 32,41.42 ‖ Dt 4,3 ‖ Jos 14,10 ‖ Jud 6,21 ‖ 1S 10,26.14,3.17.23,18 ‖ 2S 8,6.14 ‖ 1R 2,41.3,6.14.9,4.13,12². 14,8.18,6².19,4. 22,13.49 ‖ 2R [illegible] 25.26.13,6.11.20,9.21,21.22 ‖ Jes 20,3.50,10 ‖ Jer 48,11 ‖ Ez 18,17. 33,15 ‖ Hos 5,11 ‖ Nah 2,12 ‖ Mal 2,6 ‖ Ps 1,1 ‖ Prv 7,19 ‖ Job 31,7 ‖ Cant 2,11.6,1 ‖ 1Ch 5,41. 17,21. 18,6 ‖ 2Ch 7,17.8,17.17,3.4.18,1[illegible]. 22,3.5.

וְהָלַךְ, וְהָלַךְ Jos 17,7 ‖ 1S 6,8.7. 16 ‖ Jes 8,7.58,8 ‖ Am 1,15 ‖ Zach 9,14.

הָלְכָה, הָלָכָה *3 perf. f.* Jes 46. 2 ‖ Nah 3,10.

וְהָלְכָה Dt 24,2 ‖ 2S 17,17 ‖ Jer 3,1.

הָלַכְתָּ, הָלַכְתָּ *2 perf.* Gn 31. 30 ‖ Nu 22,37 ‖ Jud 8,1 ‖ 1S 10,2 2S 7,9.16,17.19,26 ‖ 1R 8,25.13,9. 17 ‖ 1Ch 17,8 ‖ 2Ch 6,16.21,12.

וְהָלַכְתָּ, וְהָלַכְתָּ Ex 17,5 ‖ Dt 8. 19.14,25.*26,2*.16,7.28,9 ‖ Jud 11. 8.19,9 ‖ 1S 20,13 ‖ 1R 2,42.11.38.

הָלַכְתִּי, הָלַכְתְּ, הָלַכְתְּ *f.* Jer 31,21(20) ‖ Ez 16,47.23,31.

וְהָלַכְתְּ 1R 14,2 ‖ Ruth 2,9².

הָלַכְתִּי, הָלַכְתִּי *1 perf.* Gn 35. 3 ‖ Jer 2,23 ‖ Ps 26,1 ‖ Job 31,5 Ruth 1,21 ‖ Neh 2,16.

וְהָלַכְתִּי, וְהָלַכְתִּי Lev 26,24.28 Jud 1,3.4,8.9,9.*11.13* ‖ 1S 23,23 2S 10,11.

הָלְכוּ, הָלָכוּ *3 pl.* Gn 14,24 ‖ Ex 14,29.*15,19* ‖ Lev 26,40 ‖ Jos 2,5. 5,6 ‖ Jud 2,17.9,8 ‖ 1S 6,12.8,3.5. 14,46.17,13².14.30,22² ‖ 2S 2,29. 7,23.15,11 ‖ 1R 11,33 ‖ 2R 2,7 Jes 45,16 ‖ Jer 2,8.8,2.9,9.12.11. 10.32,23.44,10.50,3.6 ‖ Ez 5.6.[illegible] 13.*21*.16.25,3.37,21 ‖ Hos 7,11.9.

6.11,2 || Am 2,4 || Ps 105,41.119,3 || Thr 1,5.18 || 1Ch 4,42 || 2Ch 11,17.

וְהָלְכוּ 1S 2,20 || Jes 2,3.35,9.60,3.14 || Jer 11,12 || Mich 4,2 || Zeph 1,17 || Zach 8,21 || Job 1,4.

הָהָלְכוּא Jos 10,24.

הֲלַכְתֶּם *2 pl.* Dt 1,31 || 1S 10,14 || Jer 44,23 || Ez 5,7.11,12.

וַהֲלַכְתֶּם Gn 19,2 || Lev 26,23.27 || Jos 3,3.23,16 || Jud 21,21 || 1R 9,6 || Jer 7,23.29,12 || 2Ch 7,19.

הָלַכְנוּ *1 pl.* Dt 2,14 || Jos 24,17 || 1S 9,6 || Mal 3,14.

וְהָלַכְנוּ Gn 34,17.

הֹלֵךְ, הוֹלֵךְ *pt.* Gn 15,2.18,16.24,42.25,32.28,20.32,7 || Ex 13,21.19,19 || Lev 11,27.42² || Nu 14,14.22,22.24,14 || Jos 6,8.9².13².23,14 || Jud 4,9.14,3.17,9.19,18 || 1S 2,26.17,7.15.41 || 2S 3,1.31.6,4.12,23.15,12.20².30.16,13 || 1R 2,2.20,36 || Jes 33,15.35,8.52,12.57,2 || Jer 10,23.23,17.41,6.7,14.11,21.20,16.31,4.33,31 || Hos 6,4.*13,3* || Jon 1,11.13 || Mich 2,7.11 || Zach 2,6 || Ps 15,2.78,39.101,6 || Prv 4,18.6,12.7,22.10,9.11,13.13,20.14,2.19,1.*28,6*.20,19.28,18 || Job 31,26 || Cant 7,10 || Eccl 1,4.6².2,14.3,20.6,6.9,10.10,3.12,5 || Esth 9,4² || 2Ch 17,12.

וְהוֹלֵךְ Prv 28,26.

הַהֹלֵךְ, הַהוֹלֵךְ Gn 2,14.13,5.24,65 || Ex 14,19 || Lev 11,20.*21* || Dt 1,30.33.20,4.31,6.8 || Jos 8,35 || Hab 1,6 || Ps 128,1.

כַּהוֹלֵךְ Jes 30,29.

לַהֹלֵךְ Jer 22,10.

הֹלְכִים, הוֹלְכִים *pl.* Gn 37,25 || Ex 33,15 || Jos 6,13 || Jud 18,5 || 1S 6,12 || 2S 3,1.13,34.17,11 || 2R 1,3.2,11 || Jer 16,12 || Ez 13,3 || Eccl 1,7².10,7.

וְהֹלְכִים 2S 15,11.

הַהֹלְכִים Gn 32,20 || Ex 10,8 || Nu 14,38 || Jos 18,8 || Jud 18,14.*17* || 2S 23,17 || 1R 8,23 || Jes 8,6.9,11.30,2.65,2 || Jer 13,10.19,10 || Ps 119,1 || 1Ch 15,25 || 2Ch 6,14.

לַהֹלְכִים Jes 42,5 || Ps 84,12.

הֹלְכֵי *cs.* Jer 6,28.

וְהֹלְכֵי Jud 5,6.10.

לְהֹלְכֵי Prv 2,7.

הֹלֶכֶה *pt. f. sg.* Jer 3,6.

הֹלֶכְתִי Q. 2R 4,23.

הַהוֹלֶכֶת, הַהֹלֶכֶת Gn 32,21 || Lev 11,27 || Neh 12,38.

הֹלְכוֹת, הוֹלְכוֹת, הֹלְכֹת *pl.* Ex 2,5 || Neh 6,17 || 2Ch 9,21.

הַהֹלְכֹת 1S 25,42.

הָלוֹךְ, הָלֹךְ *inf. abs.* Gn 8,3.5.12,9.26,13.31,30 || Jos 6,9.13² || Jud 4,9.24.9,8.14,9 || 1S 6,12.14,19.19,23 || 2S 3,16.24.5,10.13,19.16,13.18,25.24,12 || 2R 2,11.5,10 || Jes 3,16.20,2.38,5.42,24 || Jer 2,2.3,12.13,1.17,19.19,1.28,13.31,2(1).34,2.35,2.13.37,9.39,16.41,6.50,4 || Zach 8,21 || Ps 126,6 || Prv 13,20 || 1Ch 11,9.

וְהָלֹךְ Jer 7,9.23,14.

הֲלֹךְ *cs.* Nu 22,14.

לַהֲלֹךְ Ex 3,19 || Nu 22,13 || Job 34,23 || Eccl 6,8.

מֵהֲלֹךְ, מֵהֲלָךְ־ Nu 22,16 || Eccl 6,9.

rad. [יָלַךְ] **לֶכֶת, לָכֶת** *II. inf.* 2S 19,25 || 1R 11,10 || Mich 6,8 || Prv 15,21.30,29 || Ruth 3,10.

וּבְלֶכְתָּה Ez 1,19.10,16.

לָלֶכֶת, לָלֶכֶת, לָלָכֶת Gn 11,31.12,5.24,5.8 || Ex 8,24.13,21 || Lev 18,4 || Dt 8,6.10,12.*11,22*.11,28.*28,14*.13,6.29,17.30,16 || Jos 9,12.22,9 || Jud 2,19.22.12,1.18,9.19,5.7.*9*.8.27 || 1S 10,9.15,27.17,33.39².23,26.29,11 || 2S 2,19.13,25.15,14.20.19,16 || 1R 2,3.4.3,3.6,12.8,25.58.61.11,22.12,24.13,17.16,19.21,26.22,49 || 2R 9,15.10,31.23,3 || Jer 18,15.26,4.37,12.40,4.5.41,17.44,3 || Ez 1,12.20² || Zach 6,7 || Ps 78,10.107,7 || Prv 2,13 || Ruth 1,18 || Eccl 1,7.5,14.7,2.10,15 || Dan 9,10 || Esr 8,31 || Neh 10,30 || 1Ch 17,11.21,30 || 2Ch 6,16.31.20,36.37.25,10.34,31.

וְלָלֶכֶת Dt 19,9.26,17 || Jos 22,5 || Job 34,8.

מָלֶכֶת 1S 30,21 || Jes 8,11 || Thr 4,18 || Eccl 7,2 || 2Ch 11,4.25,13.

לֶכְתִּי *suff.* 1R 2,8.

לֶכְתְּךָ Dt 2,7.

בְּלֶכְתְּךָ Ex 4,21.33,16 || 1S 10,2 || Prv 4,12.

וּבְלֶכְתְּךָ Dt 6,7.*11,19*.

לֶכְתֵּךְ Jer 2,2.

לֶכְתּוֹ 1R 16,31.

בְּלֶכְתּוֹ 1S 9,9 || 2S 8,3.19,1 || Jer 51,59 || 1Ch 12,20(21).18,3.

לֶכְתָּם 2S 17,21.

בְּלֶכְתָּם Ez 1,17.21.24.10,11².

וּבְלֶכְתָּם 2Ch 24,25.

בְּלֶכְתָּן Ez 1,9.*12.17*.

לֵךְ, לֶךְ־ *imper.* Gn 12,1.26,16.27,9.28,2.37,14 || Ex 3,16.4,12.18.19.27.7,15.10,28.19,10.24.32,7.34.33,1 || Nu 22,20.35 || Dt 5,27.10,11 || Jud 4,6.22.6,14.9,14 || 1S 3,9.9,3.15,3.18.17,37.20,21.22.40.42.22,5.23,2.26,19 || 2S 3,16.7,3.5.15,9.22.18,21.24,1 || 1R 1,53.2,26.29.13,15.15,19.17,3.9.18,1.5.8.*11.14*.19,15.20.20,22 || 2R 3,13.5,5.19.8,10 || Jes 6,9.20,2.21,6.22,15.26,20 || Jer 13,4.6.36,19.40,4.5 || Ez 3,4 || Hos 1,2.3,1 || Am 7,12.15 || Jon 1,2.*3,2* || Prv 3,28.6,3.6.14,7 || Eccl 9,7 || Esth 4,16 || Dan 12,9.13 || 1Ch 17,4.21,10 || 2Ch 16,3.

לֵךְ Nu 23,13 || Jud 19,13 || 2Ch 25,17.

וְלֵךְ, וְלֶךְ־, וָלֵךְ Gn 12,19.22,2.24,51.27,13 || Jud 18,19 || 1S 16,1.29,7 || 2S 14,21 || 2R 4,24.29.6,3.8,8.9,1 || Jer 36,14 || Ez 3,1.11.

לְכָה Gn 19,32.31,44.37,13 || Ex 3,10 || Nu 10,29.22,6.11.23,7.27.24,

14‖Jud 11,6.19,11‖1S 9,5.10.14, 1.6.17,44.20,11 ‖ 2R 10,16.14,8 ‖ Prv 1,11.7,18 ‖ Cant 7,12 ‖ Eccl 2,1‖Neh 6,2.7.

וְלֵכָה, וּלְכָה Nu 22,17.23,7 ‖ 1S 23,27‖Ps 80,3.

הֵלְכוּ *I. imper. pl.* Jer 51,50.

rad. [יָלַךְ] **לְכוּ, לֵכוּ** *II. imper. pl.* Gn 37,20.27.41,55.42,19‖Ex 5,4. 11.18.8,21.10,8.11.24‖Nu 22,13‖ Jos 2,1.16.18,8 ‖ Jud 10,14.18,2. 6.21,10.20 ‖ 1S 8,22.9,9.11,14.15, 6.23,22 ‖ 2S 14,30 ‖ 1R 12,5.18, 21² ‖ 2R 1,2.6.6,2.13.19.7,4.9.14. 22,13 ‖ Jes 1,18.2,3.5.18;2.30,21. 50,11.55,1 ‖ Jer 7,12.12,9.18,18². 48,2‖Ez 20,19.39‖Hos 6,1 ‖ Jon 1,7‖ Mich 4,2 ‖ Zach 6,7 ‖ Ps 34, 12.46,9.66,5.16.83,5.95,1 ‖ Prv 9, 5‖Neh 2,17.8,10‖1Ch 21,2‖ 2Ch 34,21.

וְלֵכוּ, וּלְכוּ Gn 29,7.42,33.45,17‖ Ex 12,31.32 ‖ Jos 9,11.22,4 ‖ 1S 29,10‖Jes 55,1.3 ‖ Jer 6,16 ‖ Am 6,2‖Mich 2,10‖Job 42,8.

לֵכִי, לְכִי *f. sg.* Ex 2,8 ‖ Jud 9, 10.*12*.11,38‖1S 1,17‖ 2S 13,7.15. 14,8‖1R 1,12.13.14,7.12‖2R 4,3. 7‖Ruth 2,2.

וּלְכִי 2R 8,1‖Cant 2,10.13.

לֵכְנָה, לֵכְןָ *pl. f.* Ruth 1,8.12.

אֲהַלֵּךְ *1 impf.* Job 16,22.23,8.

rad. [יָלַךְ] **אֵלֵךְ, אֵלְךָ** Gn 24,58‖ Ex 3,11‖Lev 26,41‖Nu 10,30² ‖ Dt 2,27.29,18‖ Jud 4,8.9 ‖ 1S 16, 2 ‖ 1R 18,12 ‖ 2R 6,3 ‖ Jes 45,2‖ Jer 2,25 ‖ Hos 5,15 ‖ Ps 23,4.26, 11.39,14.42,10. 138,7. 139,7.143, 8 ‖ Job 10,21.29,3 ‖ Cant 4,6 ‖ Ruth 1,16.

וָאֵלֵךְ, וָאֵלְךָ, וְאֵלֵךְ Jud 19,18 ‖ 1S 15,20 ‖ 2S 19,27 ‖ 1R 11,21 ‖ Jer 13,5.7 ‖ Ez 3,14 ‖ Hos 5,14 ‖ Job 19,10.

הַאֵלֵךְ *interrog.* Ex 2,7 ‖ 1S 23, 2‖1R 22,6.

אֵלְכָה, אֵלֵכָה Gn 45,28 ‖ Ex 4, 18 ‖ 2S 15,7 ‖ Jes 38,10 ‖ Jer 5,5. 40,15 ‖ Hos 2,7.9 ‖ Zach 8,21 ‖ Ruth 2,2.

אֵילְכָה Mich 1,8.

וְאֵלְכָה, וְאֵלֵכָה Gn 24,56.30,25. 26.33,12 ‖ Nu 23,3 ‖ Jud 11,37 ‖ 1S 28,7 ‖ 2S 3,21.20,21 ‖ 1R 19, 20‖Jer 9,1.

תֵּלֵךְ(־) תֵּלְךָ *2 impf.* Gn 3,14. 24,4.38.55.28,15.32,18 ‖ Lev 19, 16 ‖ Nu 10,32.22,12 ‖ Jos 1,7.9 ‖ Jud 19,17 ‖ 1S 28,22 ‖ 2S 15,19‖ 1R 3,14.6,12.9,4‖Jes 33,21.43,2. 48,17‖Jer 1,7.16,5.45,5‖ Zach 3, 7 ‖ Ps 32,8 ‖ Prv 1,15.2,20.3,23 ‖ Eccl 4,17.8,3‖2Ch 7,17.

וַתֵּלֶךְ 1R 14,9.16,2.18,18 ‖ 2Ch 21,13.

הֲתֵלֵךְ *interrog.* 1R 22,4‖ 2R 3, 7‖2Ch 18,3.

תֵּלְכִי, תֵּלֵכִי *2 f.* Gn 16,8‖Jud 4,8²‖Jer 15,6‖Ruth 1,16.2,8.

וַתֵּלְכִי Ruth 2,11.

הֲתֵלְכִי *interrog.* Gn 24,58.

יְהַלֵּךְ *3 impf.* Jer 9,3‖Ps 58,9. 91,6‖Job 16,6.20,25.

וַיַּהֲלֹךְ Job 14,20.

rad. [יָלַךְ] **יֵלֶךְ־, יֵלֵךְ** Ex 10,24. 26.23,23.32,34.34,9 ‖ Dt 20,5.*6*.*7*. *8*‖Jos 16,8‖Jud 7,4⁴ ‖ 1S 17,32 ‖ 2S 13,24.26²‖Jes 6,8 ‖ Jer 46,22. 49,3‖Hab 3,5‖Ps 126,6‖ Prv 10, 9.15,12‖Eccl 5,15.6,4.

הֲיֵלֵךְ *interrog.* Ex 16,4.

[וַיֵּלֶךְ] **וְיֵלֵךְ** Job 27,21.

וַיֵּלֶךְ, וַיֵּלֵךְ Gn 12,4².13,3.18,33. 22,3.13. 24,10².61. 25,34. 26,1.13. 17.27,5.14.28,5.*7*.9.10.29,1.30,14. 32,1.35,22.36,6.37,17 ‖ Ex 2,1.4, 18.27.29.14,19.18,27 ‖ Nu 12,9. 16,25.22,21.35.39.23,3.24,25‖ Dt 17,3.31,1.14‖ Jos 5,13.8,13‖ Jud 1,3.10.11.16.17.26.3,13.8,29. 9,1. 7.21.50.11,11.16.18. 13,11.14,9². 15,4.16,1.17,8.10.19,3.10.28 ‖ 1S 2,11. 3,5.6.8.9. 14,16.19. 15,32.34. 16,13. 17,20.41.48. 18,27. 19,12. 18.22.23². 21,1. 22,1.3.5. 23,5.16. 25.26.28.24,3.8.23.26,25.28.S.3[illegible]. 9 ‖ 2S 3,16.19.21.22.23.24.5,6.1[illegible]. 6,2.12.19. 11,22. 12,15.29. 13.3[illegible]. 38.14,23.15,9.16,13. 17,23. 18.2[illegible]. 25.20,5.21,12‖ 1R 1,50.2,4[illegible]. 11,5.12,1.16.13,10.14.24.2[illegible]. 15.[illegible] 26.34.16,26.31. 17,5².10.18.2.1[illegible]. 45. 19,3.8. 19.21. 20,36.38.43. 2[illegible] 43.53 ‖ 2R 1,4.2,1.25.3,7.9.4.[illegible] 35.5,5.11.12.19.6,4. 8,9.14.1[illegible].27. 28.9,4.16.18.10,12.15.13,2.21. 1[illegible] 3.10. 19,36. 21,21. 22,2.14. 23,[illegible]. 25,4‖Jes 37,37.57,17‖ Jer 28,1[illegible]. 41,10.15‖Hos 1,3.5,13‖Jon 3.[illegible] Ps 34,1‖Job 7,9‖ Ruth 1,1 ‖ Es[illegible] 10,6² ‖ Neh 12,32 ‖ 1Ch 11,4.9 [illegible] 2Ch 8,3.10,1.5.16. 20,32. 21.6.2[illegible] 2.20.22,5.25,11.26,8.34,2.22.

תְּהַלֵּךְ *3 impf. f.* Ps 73,9.

וַתִּהֲלַךְ־ (al. **וַתְּהַלַּךְ**) Ex 9,23.

rad. [יָלַךְ] **תֵּלֵךְ** Gn 24,39 ‖ Jer 48,2‖Ps 97,3.

וַתֵּלֶךְ Gn 7,18.21,14.16.19.2[illegible] 38,11.19‖Ex 2,8‖Nu 22,23 [illegible] Ju[illegible] 4,9.24.11,38.19,2‖1S 1,18.25.4[illegible] 2S 13,8.19‖ 1R 10,13.14,4.17.17, 11.15 ‖ 2R 4,5.25.8,2 ‖ Jer 3,8 Hos 2,15‖Ruth 2,3‖2Ch 9,12.

נֵלֵךְ, נֵלְךָ־ *1 pl.* Ex 8,23.10,9² Nu 20,17.21,23 ‖ Jos 1,16 ‖ Jud 20,8‖1S 9,7.23,3 ‖ 2S 13,25 ‖ Jer 6,16.18,12.42,3 ‖ Mich 4,5 ‖ Ps 122,1.

וַנֵּלֶךְ Dt 1,19.

וְנֵלֵךְ Jer 51,9.

הֲנֵלֵךְ *interrog.* 1R 22,15 ‖ 2Ch 18,5.*14*.

נֵלְכָה, נֵלֵכָה Gn 22,5.37,17 ‖ Ex 3,18.*5*,*3*.5,8.17‖Dt 13,2.7.*14* ‖ 1S 9,6.10‖2R 6,2‖Zach 8,21.23.

וְנֵלְכָה, וְנֵלֵכָה Gn 33,12.43,8 [illegible] Jud 19,28 ‖ 1S 9,9.11,14.26,11 Jes 2,3.5‖Mich 4,2.

תֵּלְכוּ, תֵּלֵכוּ *2 pl.* Gn 42,38 ‖ Ex 3,21‖Lev 18,3.20,23.26,3.21 ‖ Dt 1,33.5,30.13,5‖Jos 2,16.3,4‖ Jud 18,6.19,5‖ 2R 2,18 ‖ Jer 6,25.7.6. 20,6.25,6.*35*,*15*‖Ez 20,18.26,27 [illegible] Mich 2,3‖Neh 5,9.

תֵּלֵכוּן, תֵּלְכוּן Ex 3,21 ‖ Dt 6,14 ‖ Jes 52,12.

וַתֵּלְכוּ Jud 18,24 ‖ Mich 6,16.

תֵּלַכְנָה *2 pl. f.* Ruth 1,11.

יַהֲלֹכוּ [יְהַלְכוּ *3 impf. pl.* Job 41,11.

rad. יֵלְכוּ, יֵלֵכוּ [יָלַךְ Ex 5,7.18, 20.32,1.*23*.33,14 ‖ Dt 28,41 ‖ Jud 5,6.7,7 ‖ 2S 17,17 ‖ 1R 8,36.22,50 ‖ 2R 2,16 ‖ Jes 28,13.40,31.45,14 ‖ Jer 3.17.18.12,2.22,22.30,16.37, 9².46,22.50,4 ‖ Ez 1,9.*10*,*22*.12. 17.19.20.21.10,11².16.11,20.12, 11.37,24 ‖ Hos 5,6.7,12.11,10.14, 7.10 ‖ Joel 4,18 ‖ Am 2,7.9,4 ‖ Mich 4,5 ‖ Ps 81,13.84,8 ‖ Neh 9, 12.19 ‖ 2Ch 6,27.

הֲיֵלְכוּ *interrog.* Am 3,3.

יֵלֵכוּן [יֵלְכוּן Joel 2,7.8 ‖ Ps 89,31.

וְיֵלְכוּ, וְיֵלֵכוּ 1S 30,22 ‖ 2R 6,22. 17,27 ‖ Job 38,35.

וַיֵּלְכוּ, וַיֵּלֵכוּ Gn 9,23.14,11.12.18, 22.22,6.*8*.19.26,31.37,12.42,26. 45,24.50,18 ‖ Ex 12,28.15,22 ‖ Nu 13,26.16,25.22,7.32,39.33,8 ‖ Dt 29,25 ‖ Jos 2,1.21.22.3,6.4,18.8,9. 9,4.6.18,8.9.22,6.9 ‖ Jud 2,6.12.9, 4.6.49.55.11,5.18,7.21.26.19,14. 21,23 ‖ 1S 6,6.9,10.10,26.11,15. 17,13.23,24.26,12.28,25.30,2.31, 12 ‖ 2S 2,29.32.4,5.7.17,18.21 ‖ 1R 1,49.8,66.11,24.12,5.30.18,35.20, 9.27 ‖ 2R 2,6.5,24.6,23.7,8².15.9, 35.10,25.17,8.15.19.22 ‖ Jer 2,5. 5,23.7,24.9,13.11,8.13,10.*16*,*11*. 41,12.14.17.52,7 ‖ Job 42,9 ‖ Thr 1,6 ‖ Neh 8,12 ‖ 1Ch 4,39.16,43. 19,5 ‖ 2Ch 1,3.11,14.30,6.

תֵּלַכְנָה *f.* Jud 11,40 ‖ Jes 3,16 ‖ Ez 7,17.*21*,*12*.30,17.18 ‖ Joel 4, 18.

וַתֵּלַכְנָה Gn 24,61 ‖ Jes 3,16 ‖ Ruth 1,7.19.

נֶהֱלָכְתִּי [נֶהֱלַךְ *Ni. 1 perf.* Ps 109,23.

הִלַּכְתִּי, ~לָ [הִלֵּךְ *Pi. 1 perf.* Ps 38,7.131,1 ‖ Job 30,28.

הִלְּכוּ *3 perf. pl.* Job 24,10 ‖ Thr 5,18.

הַמְהַלֵּךְ [מְהַלֵּךְ *pt.* Ps 104,3.

כִּמְהַלֵּךְ Prv 6,11.

הַמְהַלְּכִים *pl.* Eccl 4,15.

וְהַלֵּךְ *imper.* Eccl 11,9.

אֲהַלֵּךְ *1 impf.* Ps 86,11.142,4 ‖ Prv 8,20.

יְהַלֵּךְ *3 impf.* Ez 18,9 ‖ Ps 85, 14 ‖ Prv 6,28.

וַיְהַלֵּךְ 1R 21,27.

נְהַלֵּךְ *1 impf. pl.* Jes 59,9 ‖ Ps 55,15.

יְהַלֵּכוּ [יְהַלְּכוּ *3 impf. pl.* Hab 3,11 ‖ Ps 81,14.115,7 ‖ Eccl 8,10.

יְהַלֵּכוּן [יְהַלְּכוּן Ps 89,16.104,10. 26.

rad. הוֹלִיךְ [יָלַךְ *Hi. 3 perf.* 2R 24,15.

הוֹלִיכְךָ *suff.* Dt 8,2.

וְהוֹלִיכוּ Prv 16,29.

הוֹלִיכֶם Jes 48,21.

וְהוֹלַכְתִּי *1 perf.* Jes 42,16 ‖ Ez 36,12.

וְהֹלַכְתִּיהָ *suff.* Hos 2,16.

מוֹלִיךְ *pt.* Jes 63,12 ‖ Job 12,17. 19.

הַמּוֹלִיךְ Jer 2,6.

לְמוֹלִיךְ Ps 136,16.

מוֹלִכֵךְ *suff.* Jer 2,17.

הַמּוֹלִיכְךָ Dt 8,15.

מוֹלִיכֵם Jes 63,13.

מַהְלְכִים *pl.* Zach 3,7.

rad. מוֹלְכוֹת [יָלַךְ *pl. f.* Zach 5,10.

לְהוֹלִיכוֹ *infin. suff.* 2Ch 36,6.

וְהוֹלֵךְ *imper.* Nu 17,11.

הֵילִיכִי (=הוֹלִיכִי) *f.* Ex 2,9.

הֹלִיכוּ *pl.* 2R 17,27.

אוֹלִיךְ *1 impf.* 2S 13,13 ‖ Ez 32, 14.

וָאוֹלֵךְ Lev 26,13 ‖ Dt 29,4 ‖ Jos 24,3 ‖ Am 2,10.

וְאוֹלִיכָה 2R 6,19.

אוֹלִיכֵם *suff.* Jer 31,8(9).

יוֹלֵךְ *3 impf.* Dt 28,36.

יוֹלִיךְ, יוֹלֵךְ Jer 32,5 ‖ Eccl 10,20.

וַיֹּלֶךְ, וַיּוֹלֶךְ, וַיּוֹלֵךְ Ex 14,21 ‖ 2R 6,19.25,20 ‖ Jer 52,26 ‖ Thr 3,2.

שֶׁיֹּלֵךְ Eccl 5,14.

וַיּוֹלִכֵנִי *suff.* Ez 40,24.43,1.47,6.

יוֹלִיכֵם Ps 125,5.

וַיּוֹלִיכֵם Ps 106,9.

וַיֹּלִכוּ *3 pl.* 1R 1,38.

וַיּוֹלִיכֻהוּ *suff.* 2Ch 33,11.35,24.

הִתְהַלֶּךְ־ [הִתְהַלֵּךְ *Hith. 3 perf.* Gn 6,9 ‖ 1S 30,31.

וְהִתְהַלֵּךְ Ex 21,19 ‖ 1S 2,35.

הִתְהַלָּכְתָּ [הִתְהַלַּכְתָּ *2 perf.* Ez 28,14 ‖ Job 38,16.

הִתְהַלָּכְתִּי, הִתְהַלַּכְתִּי *1 perf.* Gn 24,40 ‖ 1S 12,2 ‖ 2S 7,7 ‖ 2R 20,3 ‖ Jes 38,3 ‖ Ps 35,14 ‖ 1Ch 17,6.

וְהִתְהַלַּכְתִּי, ~לָ Lev 26,12 ‖ Ps 26,3.

הִתְהַלַּכְנוּ *pl.* 1S 25,15 ‖ Zach 1, 11.

הִתְהַלְּכוּ *3 pl.* Gn 48,15.

מִתְהַלֵּךְ *pt.* Gn 3,8 ‖ Dt 23,15 ‖ 1S 12,2 ‖ 2S 7,6 ‖ Ps 68,22 ‖ Prv 20,7.24,34 ‖ Esth 2,11.

הַמִּתְהַלְּכִים *pl.* 1S 25,27.

מִתְהַלֶּכֶת *f. sg.* Ez 1,13.

לְהִתְהַלֵּךְ *inf. cs.* Zach 1,10.6, 7 ‖ Ps 56,14.

וּמֵהִתְהַלֵּךְ Job 1,7.2,2.

בְּהִתְהַלֶּכְךָ *suff.* Prv 6,22.

הִתְהַלֵּךְ *imper.* Gn 13,17.17,1.

הִתְהַלְּכוּ *pl.* Zach 6,7.

וְהִתְהַלְּכוּ Jos 18,8.

אֶתְהַלֵּךְ *1 impf.* Ps 43,2.101,2. 116,9.

וְאֶתְהַלְּכָה Ps 119,45.

יִתְהַלֵּךְ, ...לֶּךְ־, ...לָּךְ *3 impf.* Ps 39,7 ‖ Prv 23,31 ‖ Job 18,8.22, 14.

וַיִּתְהַלֵּךְ Gn 5,22.*24* ‖ 2S 11,2 ‖ Ez 19,6 ‖ 1Ch 21,4.

יִתְהַלְּכוּ ,יִתְהַלָּֽכוּ 3 *pl.* 1S 2,30. 23,13 ‖ Zach 10,12 ‖ Ps 58,8.77, 18.82,5.

וְיִתְהַלְּכוּ Jos 18,4.

וַיִּתְהַלְּכוּ Jud 21,24 ‖ 1S 23,13 ‖ Ps 105,13 ‖ 1Ch 16,20.

יִתְהַלָּכוּן [יִתְהַלְּכוּן Ps 12,9.

וַתִּתְהַלַּכְנָה 3 *pl. f.* Zach 6,7.

הֵלֶךְ

iter, viator; *flumen.*

הראשון נאמר על הדבש הנגר (וי״ג הֵלֶךְ או הָלַךְ), והשני על אֹרֵחַ (כאמור בפסוק ד׳), וי״א שהוא שם המפשט (בעווך).

1S 14,26 ‖ 2S 12,4.

הָלִיךְ] הֲלִיכַי *pl. suff.*

pes, gressus.

כף הרגל, ובדרז״ל הליכין וקפיצין.

Job 29,6.

הֲלִיכָה] בַּהֲלִיכָתָם Q. *suff.*

gressus, via; *trop.* agendi ratio; commeatus, viatorum catervae.

Nah 2,6.

הֲלִיכוֹת ,הֲלִיכֹת ,הֲלִכוֹת *pl.* Hab 3,6 ‖ Ps 68,25 ‖ Prv 31,27 ‖ Job 6, 19.

הֲלִיכוֹתֶיךָ *suff.* Ps 68,25.

מַהֲלָךְ] מַהֲלַךְ *cs.*

iter; ambulacrum.

Ez 42,4 ‖ Jon 3,3.4.

מַהֲלְכִךָ Neh 2,6.

תַּהֲלֻכָה] וְתַהֲלֻכֹת *pl.*

processio, pompa.

הליכה בזמון חוגג; וי״ג ההוֹלְכוֹת (ע׳ פסוק ל״ח).

Neh 12,31.

——v. chald.——

I הָלַל] בְּהִלּוֹ *infin. suff.*

splendere.

הארה והפעת אור (הֶעלל זיין, לייכטען). בהִלּוֹ החירק בה״א כעין וקִפְתחו דנחמיה ח׳ ה׳, והכנוי מוסב על השם או על הנר, ולדר״ק אינו קל כ״א הפעיל, בהשמטת סמן הבנין, והראוי בַּהֲהִלּוֹ; יש מחברין לו ולא׳ יַאֲהִיל כמו יָהֵל, וכת״י ולא יְנַהֵר, ולדעת אחרים הוא מן אֹהֶל (כמליצת הכתוב: לשמש שָׂם אֹהֶל בהם), והובא גם שם.

Job 29,3.

יַאֲהִיל (= יָהֵל) *Hi. 3 impf.* Job 25,5.

יָהֵל Job 31,26.

תָּהֵל] תָּהֵל *f.* Job 41,10.

יָהֵלּוּ *pl.* Jes 13,10.

הֵילֵל

stella lucida, i. e. Lucifer.

כנוי לכוכב נגה המאיר בבקר, וכמו הֵילֵל. וי״מ כצווי מן יללה.

Jes 14,12.

II הָלַל°] הִלֵּל *Pi. 3 perf.*

gloriari, se iactare; laudare, cantu laudare.

זה לראשון; ההִלּוּל הוא נתינת הוד ותפארת. וי״מ הוּלָּלוּ דתהלים ע״ח ס״ג כמו הוֹלָלוּ, מן יָלַל, ומקביל אל תבכינה.

Ps 10,3.

הִלַּלְתִּי] הִלַּלְתִּיךָ *1 perf. suff.* Ps 119,164.

וְהִלְלוּ (al. לְ) *3 pl.* Jes 62,9.

הִלְלוּךָ *suff.* Jes 64,10.

וְהִלַּלְתֶּם *2 pl.* Joel 2,26.

הִלַּלְנוּ *1 perf. pl.* Ps 44,9.

מְהַלֵּל] מְהַלְלִים (al. לְ) *pt. pl.* 1Ch 23,5.

וּמְהַלְלִים (al. לְ) 1Ch 29,13 ‖ 2Ch 20,11.30,21.

וְהַמְהַלְלִים (al. לְ) 2Ch 23,12.

וְהַלֵּל *infin.* 1Ch 16,36.25,3.

בְּהַלֵּל Esr 3,11^{2} ‖ 2Ch 7,6.

וּבְהַלֵּל 2Ch 5,13.

לְהַלֵּל 2S 14,25 ‖ Esr 3,10 ‖ Neh 12,24 ‖ 1Ch 23,5 ‖ 2Ch 5,13.8,14. 20,19.23,13.29,30.

וּלְהַלֵּל 1Ch 16,4.23,30 ‖ 2Ch 31,2.

הַלֵּל] הַלְלוּ (לְ) *imper. pl.* Jer 20,13.31,7(6) ‖ Ps 113,1.*135,1*^{2}. 117,1.135,3.148,1.7.150,1.

הַלְלוּהוּ (לְ) *suff.* Ps 22,24.148, 1.2^{2}.3^{2}.4.150,2^{2}.3^{2}.4^{2}.5^{2}.

הַלְלוּיָהּ ,הַלְלוּ־יָהּ

לפי המסורה כל הללויה חד מלה לבר מקל״ה נ׳; והאי דקי״ד ל״ה רפי.

Ps 104,35.105,45.106,1.48.111,1. 112,1.113,1.9.115,18.116,19.117, 2. 135,1.21. 146,1.10. 147,1. 2 . 148,1.14.149,1.9.150,1.6.

הַלְלִי (לְ) *f. sg.* Ps 146,1.147,12.

אֲהַלֵּל *1 impf.* Ps 56,5.11^{2}.

אֲהַלְלָה (לְ) Ps 69,31.146,2.

וַאֲהַלְלָה (לְ) Ps 145,2.

אֲהַלֶלְךָ] אֲהַלְלֶךָּ (לְ) *suff.* Ps 22, 23.35,18.

אֲהַלְלֶנּוּ (לְ) Ps 109,30.

יְהַלֵּל] יְהַלֶּל־ *3 impf.* Ps 63,6. 102,19.

יְהַלְלֶךָּ ,יְהַלֶּלְךָ Jes 38,18 ‖ Prv 27,2.

וַיְהַלְלֶהָ (לְ) Prv 31,28.

תְּהַלֵּל *f.* Ps 150,6.

וּתְהַלְלֶךָּ] וּתְהַלְלֶךָ *suff.* (לְ) Ps 119,175.

יְהַלְלוּ (לְ) *3 pl.* Ps 22,27.74,21. 115,17.148,5.*13*.149,3 ‖ Prv 28,4.

וַיְהַלְלוּ (לְ) Gn 12,15 ‖ Jud 16, 24 ‖ Neh 5,13 ‖ 2Ch 29,30.

יְהַלְלוּךָ (לְ) *suff.* Ps 84,5.

יְהַלְלוּהוּ (לְ) Ps 69,35.107,32.

וִיהַלְלוּהָ (לְ) Prv 31,31.

וַיְהַלְלוּהָ (al. לְ) Cant 6,9.

הֻלַּל] הֻהֻלָּלָה *Pu. 3 perf. f.* Ez 26,17.

הֻלְּלוּ] הוּלָּלוּ *3 pl.* Ps 78,63.

מְהֻלָּל *pt.* 2S 22,4 ‖ Ps 18,4.113,3.

וּמְהֻלָּל Ps 48,2.*145,3*.96,4 ‖ 1Ch 16,25.

יְהֻלַּל־ *3 impf.* Prv 12,8.

הִתְהַלֵּל] מִתְהַלֵּל *Hithp. pt.* Prv 25,14.

הַמִּתְהַלֵּל Jer 9,23.

הַמִּתְהַלְלִים *pl.* Ps 97,7.

לְהִתְהַלֵּל *inf. cs.* Ps 106,5.

הִתְהַלְלוּ (לְ) *imper. pl.* Ps 105, 3 ‖ 1Ch 16,10.

תִּתְהַלֵּל, תִּתְהַלֵּל 2 *impf.* Jes 41,16‖Ps 52,3‖Prv 27,1.

(לְ) תִּתְהַלְלִי *f.* Jer 49,4.

יִתְהַלֵּל, יִתְהַלֵּל 3 *impf.* 1R 20, 11‖Jer 9,22³.23 ‖ Ps 63,12 ‖ Prv 20,14.

תִּתְהַלֵּל, תִּתְהַלֵּל *f.* Ps 34,3‖Prv 31,30.

יִתְהַלְלוּ [יִתְהַלְלוּ 3 *pl.* Jer 4,2‖ Ps 49,7.

וְיִתְהַלְלוּ Jer 45,25‖Ps 64,11.

הִלּוּלִים *pl.* [הִלּוּל]

laudationes, dies festi propter peractam messem celebrati.

שירי רננות לשמחת הבציר, ובחז״ל הלולא שמחת הופה וחתונה.

Lev 19,24‖Jud 9,27.

מַהֲלָלוֹ *suff.* [מַהֲלָל]

laudatio.

לרב המפרשים הטעם לפי השם והשבח (רוהם) שקנה לו האיש, וי״א לפי מה שיהלל היא, כי הטוב יהלל את הטוב והרע את הרע; ואולי יש לגרוס מַעֲלָלוֹ, כי רק ע״פ המעשים יִבָּחֵן איש — אם זך ואם ישר פעלו.

Prv 27,21.

תְּהִלָּה

cantatio laudis, hymnus; res laudata, celebrata; laus, gloria.

להרד״ק וּתְהִלָּתוֹ דחבקוק ג׳ ג׳ ענינו זֹהַר מקביל אל הוד, וי״מ כן תְּהִלָּה דישעיה ס״א ג׳ וּתְהִלָּתוֹ דתהלים קי״א י״א, כתאר מליצי אל תורת י״י הַבָּרָה ומאירת עינים, י״נ בירמיה י״ז י״ד כי תְעָלָתִי אתה, כלומר רפואתי, וכן קורין השבעים במ״ח ב׳: אין עוד תְּעָלַת מואב.

Jes 60,18.61,3.62,7 ‖ Ps 33,1.40, 4.65,2.119,171.145,1.147,1 ‖ Neh 12,46.

תְּהִלָּה K., תְּהִלַּת Q. Jer 49,25.

וּתְהִלָּה Jes 61,11‖Neh 9,5 ‖ 2Ch 20,22.

בִּתְהִלָּה Ps 100,4.

לִתְהִלָּה Dt 26,19‖Jer 33,9‖Zeph 3,19.

וְלִתְהִלָּה Jer 13,11‖Zeph 3,20.

תְּהִלַּת *cs.* Jer 48,2. 51,41 ‖ Ps 145,21.

תְּהִלָּתִי *suff.* Jes 43,21 ‖ Jer 17, 14‖Ps 22,26.71,6.109,1.

וּתְהִלָּתִי Jes 42,8.48,9.

תְּהִלָּתְךָ, תְּהִלָּתֶךָ Dt 10,21 ‖ Ps 35,28.48,11.51,17.71,8.14.79,13.

בִּתְהִלָּתֶךָ Ps 106,47‖1Ch 16,35.

תְּהִלָּתוֹ Jes 42,10‖Ps 34,2.66,2.8. 106,2.12.111,10.149,1.

וּתְהִלָּתוֹ Jes 42,12 ‖ Hab 3,3 ‖ Ps 102,22.

תְּהִלֹּת, תְּהִלּוֹת *pl.* Ex 15,11 ‖ Jes 63,7‖Ps 22,4.78,4.

וּתְהִלֹּת *pl.* Jes 60,6.

תְּהִלָּתֶיךָ (= לְ) *suff.* Ps 9,15.

הוֹלְלִים *pt. pl.* [הָלַל] III

splendorem pro se ferre: gloriari, stultum esse, insanire.

ר״ב ענינו התלוצצות והתפארות בסכלות ובהבל, בשחוק ובשאון יתר מדי, עד כדי שטות, ערבוב ובלבול הדעת, ובא בהשאלה גם אל הרכב (נחום ב׳ ה׳) במובן הרכבים או הסוסים; ויש מחברין לו תָּהֳלָה שלא כדת. ע׳ הערה אל תולל.

Ps 5,6.

בַּהוֹלְלִים Ps 73,3.

לַהוֹלְלִים Ps 75,5.

תָּהֹלּוּ 2 *impf. pl.* Ps 75,5.

מְהוֹלָל *Pol. pt.* Eccl 2,2.

מְהוֹלָלַי *pl. suff.* Ps 102,9.

יְהוֹלֵל 3 *impf.* Jes 44,25 ‖ Job 12,17‖Eccl 7,7.

וְהִתְהֹלְלוּ, (לְ)וְהִתְהֹלֵל *Hithp.* 3 *perf. pl.* Jer 25,16.46,9.

וַיִּתְהֹלֵל 3 *impf.* 1S 21,14.

יִתְהֹלְלוּ, (לְ) יִתְהוֹלָלוּ *pl.* Jer 50,38.51,7‖Nah 2,5.

הוֹלֵלוֹת

insania.

Eccl 10,13.

הוֹלֵלוּת, הֹלֵלוֹת

insania, stultitia; *improbitas.*

Eccl 1,17.7,25.

וְהוֹלֵלוֹת Eccl 2,12.9,3.

— v. n. pr.; תְּהִלָּה sub lit. ת —

וְהָלְמָה 3 *perf. f.* [הָלַם]

tundere, ferire, percutere; contundere, diffrangere; *dissolutum, dissipatum esse.*

ענינו הכאה והַקָּשָׁה, ובא נרדף אל היכוה (תהלים קמ״א ה׳) כטעם הצבתי בנביאים. ע׳ הערה למלת הֲלֹם.

Jud 5,26.

הָלְמוּ 3 *pl.* Jud 5,22‖Jes 16,8.

הֲלָמוּנִי *suff.* Prv 23,35.

הוֹלֵם [הוֹלֵם] *pt.* Jes 41,17.

הֲלוּמֵי (נס״א) [הָלוּם] *pt. pass. pl. cs.* Jes 28,1.

וַהֲלֹם (?) *infin.* 1S 14,16.

יֶהֶלְמֵנִי 3 *impf. suff.* Ps 141,5.

יַהֲלֹמוּן [יַהַלְמוּן] 3*impf.pl.*Ps74,6.

לְהַלְמוּת [הַלְמוּת]

malleus.

Jud 5,26.

וּמַהֲלֻמוֹת *pl.* [מַהֲלֻמָּה]

percussiones, plagae.

Prv 19,29.

לְמַהֲלֻמוֹת Prv 18,6.

וְיָהֲלֹם [יָהֲלֹם]

gemmae species (adamas? iaspis?)

א״ת סבהלום, ולא נתברר מהו, ולדראב״ע שהוא האַלְמַס (דיאמאנט), היה הפִּתּוּחַ עליו מעשה נסים; ואולי יש בו מעין הלל ע״ש זהרו.

Ex 28,18.*39.11*‖Ez 28,13.

——v. n. pr.——

הֲלֹם

huc, hic, statim.

לרב הפותרים עקרו הל בהוראת סמן הידיעה (ע״מ פתאם, שלשם), אך לפי שמצאנו בנבולין הפעלים מֶהֶה, פֶּנַע יתכן שהמ״ם שרשית, והובא בסדר דא״ב; לת״י הֲלֹם דתהלים ע״ג י׳ המ״ם שרשית, וכטעם תשב אנוש עד־דכא; השבעים קורין בש״א י״ד ט״ז: וילך הֲלֹם וַהֲלֹם, כלומר נתפרדה החבילה וכל אחד הלך לדרכו.

Gn 16,13 ‖ Ex 3,5 ‖ Jud 18,3.20 7‖1S 10,22.14,37.38‖2S 7,18‖Ps 73,10‖Ruth 2,14‖1Ch 17,16.

—הֵם, הֵמָּה v. Concord. pr.—

הָם? v. הָמָה?

וַהֲמוֹנָהּ Jes 5,14.
מֵהֲמוֹנָם Ez 7,11.
וּמֵהֲמוֹנָם Jes 31,4.
הֲמוֹנִים *pl.* Joel 4,14.
הֲמוֹנֶיהָ *suff.* Ez 32,20.

v. n. pr.

הֲמוּלָּה, הֲמֻלָּה

strepitus.

ר״ל תשואה המון. ויש דוגמתו בערבית (ואולי ר״א דבר אתך מן הלם?); הסורי קורא ביחזקאל הַמֻּלָּה [illegible]!

Jer 11,16 ‖ Ez 1,24.

הָמַם] וְהָמַם

perturbare, conturbare; extinguere, delere.

ענינו הדנה, הרעשה, בלבול ונפיצה.

Jes 28,28.

הֲמָמָנוּ K., הֲמָמַנִי Q. *suff.* Jer 51,34.
הֲמָמָם 2Ch 15,6.
וְהַמֹּתִי *1 perf.* Ex 23,27.
לְהֻמָּם *inf. suff.* Dt 2,15 ‖ Esth 9,24.
תָּהֹם] וּתְהֻמֵּם *2 impf. suff.* Ps 144,6.
וַיָּהָם, וַיָּהֹםQ. *3 impf.* Ex 14,24 ‖ Jud 4,15 ‖ 2S 22,15.
וַיְהֻמֵּם *suff.* Jos 10,10 ‖ 1S 7,10 2S 22,15 ‖ Ps 18,15.

הָמַס] הֲמָסִים *pl.*

sarmenta arida, *herba sicca.*

אבן גנאח פתרו מלשון ערבית בהוראת ענפים יבשים (רייזין), המשמיעים קול בהתפרקם בבערת האש, וכענין אש קוצים, כאכל קש לשון אש, והסכימו עמו חוקרי הלשון החדשים, אך לדראב״ע, רש״י והרד״ק הוא משרש מָסַס; ובא נח ת׳ דגש, ע״כ הובא גם שם.

Jes 64,1.

מַהֲמֹרָה] בְּמַהֲמֹרוֹת *pl.*

flumina, sive gurgites aquarum.

לדר״ש פירון הוראתו נחל השוטף בחזקה ובשאון, וכטעם באנו באש ובמים, ועמו הסכימו האחרונים שמצאו לו סעד בערבית; להראב״ע והרד״ק ענינו שוחה עמוקה וכן

הֲמִית] (?) הֲמִיתוֹ *suff.*

strepitus, fletus.

לדעתי אין שרשו מוּת כ״א הָמָה, ובא ע״מ בְּכִית, והטעם שלא ישים האב לבו לקול שאגת הבן, שדרך הילדים להרבות שאון והמולה על נקלה, כדי להבעית את המיַסֵּר או להפיג כעסו.

Prv 19,18.

הָמוֹן

strepitus; multitudo hominum, turba; multitudo opum, divitiae, *divites;* animi commotio.

הוראותיו, השונות אך במעט, מבֹארות מן הכתובים. וי״ג ביחזקאל ה׳ ז׳ יען הֲמָרְתְּכֶם כאמור בפסוק ו׳ וַתֶּמֶר את־משפטי; ולרד״ק הוא מקור מן פעל הָמַן. יתכן שהמון נא (ל׳ ט״ו) הוא כמו נא אמון. וי״ג בדה״ב י״א כ״ג: וַיִּשָּׂא לָהֶם נשים.

Jes 13,4.33,3 ‖ Jer 3,23 ‖ Ez 23,42 ‖ Ps 42,5 ‖ Job 31,34 ‖ Dan 10,6.11,11.13 ‖ 2Ch 13,8.20,2.

הֶהָמוֹן 1S 4,14.14,16 ‖ 2S 18,29 ‖ 1R 20,13.28 ‖ 2R 7,13.25,11 ‖ Jes 16,14 ‖ Dan 11,11.12 ‖ 1Ch 29,16 ‖ 2Ch 14,10. 20,12. 15.24. 31,10. 32,7.
הֶאָמוֹן (= הֶהָמוֹן v. p. 50c) Jer 52,15.
וְהֶהָמוֹן 1S 14,19.
בֶּהָמוֹן Eccl 5,9.
הֲמוֹן *cs.* Gn 17,4.5 ‖ 2S 6,19 ‖ 1R 18,41 ‖ 2R 7,13 ‖ Jes 17,12.29,5². 7.*8*.32,14.60,5.63,15 ‖ Jer 10,13. *51,16*.47,3 ‖ Ez 26,13.30,10.15. 32,18.39,11.15 ‖ Am 5,23 ‖ Dan 11,10 ‖ 2Ch 11,23.
וַהֲמוֹן Jer 49,32 ‖ Ps 65,8.
בַּהֲמוֹן Jer 51,42.
לַהֲמוֹן Job 39,7.
מֵהֲמוֹן Ps 37,16.
הֲמוֹנְךָ] הֲמוֹנֵךְ *suff.* Ez 32,12.
הֲמָנְכֶם Ez 5,7.
הֲמוֹנֹה, הֲמוֹנוֹ K. Jud 4,7 ‖ Ez 31,2.18.32,31.32.39,11.
וַהֲמוֹנוֹ Jes 5,13.
הֲמוֹנָהּ, הֲמֹנָהּ Ez 7,12.13.14.29,19.30,4.32,12.16.24.25.26.

הָמָה] 3 *perf. pl.* הָמוּ

fremere, gemere; strepitum facere; concitari, sollicitari, commoveri. Conf. הוּם p. 172c

יסודתו הברה טבעית שמוציאים בעח״י בשעת התפעלות והתרגשות, ויש דוגמתו בערבית. השבעים קורין ביחזקאל ז׳ ט״ז: כֻּלָּם אָמִית איש בעונו, ובזכריה (נוסחא דאלכסנדרית) ט׳ ט״ו: ושתו דָּמָם כמריין; וטעם בראש הֹמִיּוֹת הֲצוֹת הומיות (ע׳ שרש הום), והשבעים קורין הֹמִית (τειχέων).

Jer 31,20(19) ‖ Zach 9,15 ‖ Ps 46,7 ‖ Cant 5,4.

וְהָמוּ Jer 5,22.51,55.
הֹמֶה *pt.* Jer 4,19 ‖ Prv 20,1.
הוֹמָה *f.* 1R 1,41.
הֹמִיָּה Jes 22,2 ‖ Prv 7,11.9,13.
הֹמוֹת *pl.* Ez 7,16.
הֹמִיּוֹת Prv 1,21.
הֲמוֹת] כַּהֲמוֹת *inf. cs.* Jes 17,12.
וְאֶהֱמֶה *1 impf.* Ps 55,18.
וְאֶהֱמָיָה Ps 77,4.
תֶּהֱמֶה] תֶּהֱמִי *2 impf. f.* Ps 42,12.*43,5*.
וַתֶּהֱמִי Ps 42,6.
יֶהֱמֶה *3 impf.* Jer 6,23.*50,42*.48,36².
נֶהֱמֶה *1 pl.* Jes 59,11.
יֶהֱמוּ *3 pl.* Jes 16,11 ‖ Ps 46,4.59,7.*15*.
וַיֶּהֱמוּ Jes 51,15 ‖ Jer 31,35(34).
יֶהֱמָיוּן Jes 17,12 ‖ Ps 39,7.83,3.

הָמָה?] מֶהֱמֵהֶם *suff.*

multitudo (?)

לרד״ק קול תשואת המון רב, וי״מ כמו מַהֲמֵהֶם, כלומר מאשר יוצא ובא מהם (כמו וְהֶעֱלֵיהָ ש״א ט׳ כ״ד); ואולי כמו מֵהֲבֵיהֶם, במובן יהיה מי שיהיה מעדתם, והכפלת מלת הגוף בהוראה כזאת מצינו גם בלשון רומי quisquis, quidquid.

Ez 7,11.

הֶמְיָה] הֶמְיַת *cs.*

strepitus (citharae).

Jes 14,11.

הוא בדה״ל, ולדה׳ פירסט הוא כמו מְכַמֹּות (וִיצֻדֶנּוּ בפסוק שלאחריו סמך לדעתו).

Ps 140,11.

הֵן, הֶן־, הֵן־

ecce; ita, bene dixisti! an, utrum; si.

מלת הרומז והקריאה, ולפעמים להורות על ק״ו (י׳ בתורה), ובהוראת הסכמה לדבר בהיפך השלילה (בראשית ל׳ ל״ד), כהן ולאו בדה״ל. י״נ בירמיה ב׳ י׳ הֲהָיְתָה ת׳ הן היתה, והשבעים קורין באיוב כ״ד ה׳ הֵךְ במובן הארמי. לד״ק תרין הֲלָהֵן דרות א׳ י״נ אינם מלות הגוף ת׳ הֲלָהֶם, כ״א מלות הטעם בהוראה הארמית (דניאל ב׳ ו׳, ט׳, ד׳ כ״ד) על־כן, והטעם הכי בשביל זאת; אך המעתיקים תרגמון כמלות הגוף, וכן פי׳ הראב״ע: הגון ת׳ הם״ם, והפך כי מר לי מאד מכם, ודמה באו בית לחם.

Gn 3,22.4,14.11,6.15,3. 19,34. 27, 11.37. 29,7. 30,34. 39,8. 44,8. 47, 23 ‖ Ex 5,5.6,12.30.8,22 ‖ Lev 10, 18.19.25,20 ‖ Nu 17,27. 23,9.24. 31,16 ‖ Dt 5,21.10,14.31,14.27 ‖ Jes 23,13.32,1.33,7.40,15^{2}. 41,11. 24.29.42,1.44,11.49,16.21. 50,1.2. 9^{2}.11.54,15.16.55,4.5.56,3. 58,3.4. 59,1.64,4.8 ‖ Jer 2,10.3,1 ‖ Ez 18, 4 ‖ Hag 2,12 ‖ Ps 51,7.8.68,34.78, 20.139,4 ‖ Prv 11,31.24,12 ‖ Job 4,18.8,19.20.9,11.12.12,14.15. 13, 1.15.15,15.19,7.21,16.27.23,8. 24, 5. 25,5. 26,14. 27,12. 28,28. 31,35. 32,11. 33,6.10.12.29. 36,5.22.26. 30.40,4.23.41,1 ‖ 2Ch 7,13.

וְהֵן, וְהֶן־ Ex 4,1 ‖ 2Ch 7,13.

לָהֵן] הֲלָהֵן(?) *interrog.*

(*al.* propterea.)

Ruth 1,13^{2}.

הִנֵּה, הִנֶּה

en, ecce! age, agite!

הֵן בתוספת ה״א לרמז ויחוד איזה מקום או גוף, ובהתחלת הדבור לזמון חרח; ולפעמים בא ת׳ הִנֵּה הוא (בר׳ י״ח י׳, כ״ד ל׳ ובירמיה). י״נ באיוב ט׳ י״ט הִנֵּהוּ בהמשך הוא״ו של וְאִם; השבעים קורין בחבקוק ב׳ י״נ הלא הִנֵּה ת׳ הִנֵּה, ועקילס קורא בתהלים ע״ג ט״ו: אם־אמרתי אספרה כמו־הִנֵּה. ר׳ יוסף הלוי גורס בירמיה ח׳ ח׳: הִנֵּהָל שקר עשׂה עט.

Gn 12,11. 19.16,2.6.14. 17,4. 20. 18,9.27.*31*.19,2.7.19.20.21. 20,15. 16^{2}.22,7.20.24,13.*43*.51.25,32.26, 9. 27,2.6.39.42. 30,3. 31,51. 32,21. 34,21. 37,9.19. 38,13.23.24. 41,29. 42,2.22.28.48,1.2.21.*50,5* ‖ Ex 1, 9.3,9.13. 4,14.23. 7,15.17.27. 8,16. 25.9,3.19,9.23,20.24,8.31,6.32,34. 33,21.34,10 ‖ Nu 3,12.18,6.8.21. 22,5^{2}.11.32.38.23,20.32,23 ‖ Dt 3, 11.26,10 ‖ Jos 2,2.18. 3,11. 9,12. 14,10^{2}.22,11.24,27 ‖ Jud 1,2.6,15. 37. 7,13. 8,15.9,31.36.37. 13,3.10. 14,16. 16,10. 17,2. 18,12. 19,9^{2}.24. 20,7.21,19 ‖ 1S 2,31.3,11.8,5.9,6. 8.12.17.24. 10,22. 12,1.2.13. 14,8. 11.33. 15,22. 16,15.18. 18,17.22. 19,19.22. 20,2.5.21.22.23. 21,10. 15. 23,1.3. 24,2.5.10.11.21. 25,14. 41.26,21.22.28,7.9.21.30,26 ‖ 2S 1,18. 3,24.4,8.10. 9,4.6. 12,18. 13, 24.35. 14,21.32. 15,15.36. 16,3.4. 11.17,9.18,10.26.19,2.9.20,21. 24, 17 ‖ 1R 1,14.18.23.51.2,39.3,12^{2}. 8,27.12,28.13,2.3.14,2.5.15,19.17, 9. 18,8.*11.14*.44. 20,31. 21,18. 22, 13.23 ‖ 2R 1,14.2,16.19.4,9.*5,15*. 13.25.5,6.11.20.22. 6,1.13.33.7,2. 6.10,4.9.18,21.19,9.11.20,17 ‖ Jes 3,1.6,7.7,14.8,7.18.10,33. 12,2.13, 9.17,1.19,1.20,6. 22,17. 24,1. 25,9. 26,21. 28,2. 30,27. 34,5. 35,4.36,6. 37,11. 38,17. 39,6. 40,9.10^{2}.*62,11*. 41,15.27. 42,9. 47,14. 48,7.10. 49, 12.22.51,22.52,13.54,11. 60,2. 62, 11^{2}.65,6.13^{3}.66,15 ‖ Jer 1,9.18.3, 5. 4,13.16. 6,10^{2}.19.22. 7,8.11.20. 32.*19,6.23,7.48,12.49,2.51,52*. 8, 8.9.19. 9,24.*23,5.31,30.37*. *33,14*. 10,22.14,13.17,15. 18,6.11. 23,19. *30,23*. 25,29.32. 27,16. 30,3. 32,7. 17.24.27.37,7.38,5.40,4.45,4.47,2. 48,40. 49,12.15.19.*50,44*.22. 50,9. 12.41 ‖ Ez 3,8.25.4,14.7,5.6.10.12, 27. 15,4.5. 16,44.49. 17,12. 21,12. *39*,8.22,6.25,8.28,3. 30,9. 31,3. 33, 33.37,5.11.12.19.21.43,12 ‖ Hos 2,16.9,6 ‖ Joel 4,1 ‖ Am 2,13.4,2. 13.6,11.8,11.*9,13*.9,8.9 ‖ Ob 2 ‖ Mich 1,3 ‖ Nah 2,1.3,13 ‖ Hab 2, 4.13.19 ‖ Zach 3,9.6,12.9,4.9.11, 16.12,2 ‖ Mal 1,13.3,1.19.23 ‖ Ps 7,15.11,2.33,18.39,6.40,8.10.52,9. 54,6. 55,8. 59,4.8. 73,12.15.27. 83, 3.87,4.92,10^{2}.119,40.121,4.123,2. 127,3.128,4. 132,6.133,1. 134,1 ‖ Prv 1,23 ‖ Job 1,12.3,7.4,3.5,17. 27.9,19.13,18.16,19.32,19. 33,2.7. 40,15.16 ‖ Cant 2,8. 9.11. 3,7 ‖ Ruth 1,15.3,2 ‖ Eccl 1,16.5,17 ‖ Esth 6,5.7,9.8,7 ‖ Dan 11,2 ‖ Neh 9,36^{2} ‖ 1Ch 11,1.17,1.22,8 ‖ 2Ch 2, 3.6,18.16,3.18,12.22.20,10. 21,14. 23,3.25,19.28,9.

וְהִנֵּה Gn 1,31. 6,12. 8,11.13. 15,3. 4.12.17. 18,2.10. 19,28. 22,13. 24, 15.*45*.30.63.25,24. 26,8. 27,36. 28, 12^{2}.13.15. 29,2^{2}.6.25. 31,2.10.51. 32,19. 33,1. 37,7^{3}.9.15.25.29. 38, 27.29. 40,9.16. 41,1. 2.*18*.3.*19*.5. *22*.6.7.23. 42,13.35. 43,21. 45,12. 48,11 ‖ Ex 2,6.13.3,2.4,6.7. 5,16.7, 16.9,7.14,10.16,10.14.24,14. 32,9. 34,30.39,43 ‖ Lev 10,16. 13,5.6. *56*.8.10.13.17.20.21.25. 26. 30. 31. 32.*34*.36.39.43.53.*14,48*.55. 14,3. 37.39.*44* ‖ Nu 12,10^{2}.17,7.12.23. 20,16. 23,6.11.*24,10*. 24,11. 25,6. 32,1.14 ‖ Dt 9,13.16. 13,15.*17,4*. 19,18.22,17 ‖ Jos 5,13.7,22.8,20. 9,13.23,14 ‖ Jud 3,24.25^{2}.4,22^{2}.6, 28.7,13^{2}.17.9,33.43.11,34. 14,5.8. 18,9. 19,16.22.27. 20,40. 21,8.9. 21 ‖ 1S 4,13.5,4.9,7.14.10,2.8.10. 11,5. 12,13. 13,10.14,16.17.20.26. 15,12. 16,11. 17,23. 19,16. 20,12. 21.25,20.36.26,7.24.30,3.16 ‖ 2S 1,2.6^{2}. 3,12.22. 13,34.36. 14,7.15, 24.32. 16,1.5. 18,11.24.31. 19,21. 38.42 ‖ 1R 1,22.42.51.2,8.29.3,15. 21^{2}.10,7.13,1.25.17,10. 18,7. 19,5. 6.9.11.13.20,13.39 ‖ 2R 1,9.2,11. 3,20. 4,32. 6,15.17.20.25.30.33. 7, 5.*10*.15.19. 8,5. 9,5. 11,14. 13,21. 19,35 ‖ Jes 5,7^{2}.26.30.8,22.17,14. 21,9.22,13. 29,8^{3}. 37,36. 49,12. 59, 9 ‖ Jer 4,23.24.25.26. 8,15. 13,7. 14,18^{2}.19.24,1.36,12.38,22 ‖ Ez 1, 4.15. 2,9^{2}. 3,23. 4,8. 8,2.4.5.7.8.10. 14.16. 9,2.11. 10,1.9. 11,1. 14,22. 16,8.27. 17,7.10.18. 18,14. 18. 22, 13.23,39.40.30,21. 37,2^{2}.7.8. 40,3.

5.17.24.42,8.43,2.5.44,4.46,19.21. 47,1.2.7 ‖ Am 7,1².4.7.8,1 ‖ Hag 1, 9 ‖ Zach 1,8.11.2,1.5.7.4,2.5,1.7.9. 6,1.11,6 ‖ Ps 37,36 ‖ Prv 7,10.24, 31 ‖ Job 1,19.32,12 ‖ Ruth 2,4.3, 8.4,1 ‖ Eccl 1,14.*2,11*. 2,1.4,1 ‖ Dan 8,3.5.10,5.10.13.16.20.12,5 ‖ Neh 6,12 ‖ 1Ch 22,13(14).28,21 ‖ 2Ch 2,7.9.9,6.13,12.14. 16,11.19, 11.20,11.23,13.26,20.29,9.

הִנְּנִי, הִנֵּנִי *suff.* Gn 6,17.9,9.22, 1.11.27,1.31,11.37,13.41,17.46,2. 48,4 ‖ Ex 3,4.8,17.9,18.10,4.14, 17.16,4.17,6.34,11 ‖ Nu 24,14.25, 12 ‖ 1S 3,4.5.*6.8*.16.12,3.14,7.43. 22,12.25,19 ‖ 2S 1,7.12,11.15,26 ‖ 1R 11,31. 14,10. 16,3. 20,13. 21, 21 ‖ 2R 19,7.20,5.21,12.*22,16*.22, 20 ‖ Jes 6,8.13,17.28,16.29,14.37, 7.38,5.8.43,19. 52,6. 58,9. 65,1.17. 18.66,12 ‖ Jer 1,15.2,35.5,14.15. 6,21. 8,17. 9,6.14. 10,18. 11,11.22. 12,14. 13,13. 16,9.16.21. 19,3.15. 20,4. 21,4.8.13. 23,2.15.30.*31*.32. 39.25,9.*43,10*.26,14. 28,16. 29,17. 21.32.30,10.18. 31,8(7).32,3.*34,2*. 37.33,6.34,17.22. 35,17. 39,16. 40, 10. 42,4. 44,11.26.27.30. 45,5. 46, 25.27. 49,5.35. 50,18.31. 51,1.25. 36 ‖ Ez 4,16.5,8.6,3.13,8.20.16,37. 21,3.8. 22,19. 23,22.28. 24,16.21. 25,4.7.9.16.26,3.7. 28,7.22. 29,3.8. 10.19.30,22. 34,10.11.17.20. 35,3. 36,6.9.38,3.*39,1* ‖ Hos 2,8 ‖ Joel 2, 19.4,7 ‖ Am 9,14.7,8 ‖ Mich 2,3 ‖ Nah 2,14.*3,5* ‖ Hab 1,6 ‖ Zeph 3, 19 ‖ Zach 2,13.14.3,8.9.8,7 ‖ Mal 2,3.3,1 ‖ Dan 8,19 ‖ 2Ch 34,24.28.

הִנֵּנִי Gn 22,27.27,18.

וְהִנְנִי Gn 6,13 ‖ 1R 5,19.17,12.

הִנְּךָ, הִנֵּךְ Gn 20,3 ‖ Dt 31,16 ‖ 1R 20,36.22,25 ‖ 2R 7,19 ‖ Ps 139,8 ‖ Cant 1,16 ‖ 2Ch 18,24.

הִנְּכָה 2R 7,2.

וְהִנְּךָ 2S 16,8 ‖ 1R 11,22 ‖ Jer 32, 24 ‖ Ez 33,32.

הִנָּךְ Gn 16,11 ‖ Jud 13,5.*7* ‖ Cant 1,15.*4,1*².

הִנּוֹ Job 2,6 ‖ 1Ch 11,25.

וְהִנּוֹ Nu 23,17.

וְהִנֵּהוּ K., וְהִנֵּה הוּא Q. Jer 18,3.

הִנֶּנּוּ, הִנְנוּ Jos 9,25 ‖ 2S 5,1 ‖ Jer 3,22 ‖ Job 38,35 ‖ Esr 9,15.

הִנֶּנּוּ Gn 44,16.50,18 ‖ Nu 14,40.

וְהִנְּכֶם Dt 1,10 ‖ Jer 16,12.

הִנָּם 1S 12,2 ‖ 1R 14,19 ‖ 2R 7,13². 15,11.*15.26.31* ‖ Jes 41,27 ‖ Ez 14,22 ‖ 1Ch 29,29 ‖ 2Ch 16,11.*25, 26.27,7.28,26.35,27.36,8*. 20,16. 34.24,27.32,32.33,18.19.

וְהִנָּם Gn 40,6.47,1 ‖ Jos 7,21 ‖ Jud 9,31 ‖ 1R 1,25 ‖ 2R 17,26 ‖ Jer 44,2 ‖ Ez 8,17.13,10 ‖ 1Ch 9, 1 ‖ 2Ch 20,2.24.29,19.35,25.

הֵנָּה וְהֵנָּה ,וְהֵנָּה ,הֵנָּה

huc, hîc, adhuc.

מלת תאר הפעל ליחוד הזמן והמקום.

Gn 15,16². 21,23. 42,15. 44,28.45, 5.8 ‖ Nu 14,19 ‖ Jos 2,2.3,9.8,20. 18,6 ‖ Jud 16,2.13 ‖ 1S 1,16.7,12. 20,21 ‖ 2S 1,10.5,6².14,32.20,16 ‖ 1R 20,40 ‖ 2R 2,8.*14*.4,35².8,7 ‖ Jes 57,3 ‖ Jer 31,7.48,47. 50,5. 51, 64 ‖ Ez 40,4 ‖ Ps 71,17 ‖ Prv 9,4. *16*.25,7 ‖ Dan 12,5² ‖ 1Ch 9,18.11, 5.12,30 ‖ 2Ch 28,13.

v. ch.; הֵן, הִנֵּה v. Conc. pron. הֲנָחָה v. נוּחַ; הֲנָפָה v. נוּף.

[הָסָה] הַסּוּ *Pi. imper. pl.*

Pi. silere. *Hi.* silere iubere. sedare.

פעל נגזר מן מלת הקריאה הס במובן שתיקה, כעין הָשָׁה, ויש דוגמתו בערבית על הדבור בלחש ובלט.

Neh 8,11.

וַיַּהַס *Hi. 3 impf.* Nu 13,30.

הַס ,הָס

sile! silentium! tacite.

Jud 3,19 ‖ Am 6,10.8,3 ‖ Hab 2, 20 ‖ Zeph 1,7 ‖ Zach 2,17.

—— הֲפֻגָה v. פוג ——

הָפַךְ

vertere, se vertere, convertere, fugere; evertere, subvertere; mutare, mutari; pervertere.

פעולי ...ע. ויש בו גם מהוראת התפוש ...יקיה, כמשמעותו במשנה דאבות: ...ך בה ...בה דכלא בה, וזה טעם ולרגלה ...ש״ב י׳ ג׳. להקר ולהפך ולרגל דדהי״א ... ...פכי ארץ (איוב י״ב ט״ו) הנגינה על ... ובכנס״א היתה ראויה לבוא על הה״א, ...לפי שפתח היו״ד דינה להיות מתנגה ...יביאו מתג ונגינה תכופין זאח״ז, נסוגה ...עם המתג, וכן יעמדו מים ... כ״א ...: מָה יַהֲפֹךְ על־פניה. ...לר״ק מקור ולר״א מן השם הֵפֶךְ.

Lev 13,3.4.13.20.55 ‖ Dt 29,22 ‖ Jos 7,8 ‖ Jud 20,41 ‖ 2R 5,26 ‖ Jer 20,16 ‖ Ps 66,6.105,25.29 ‖ Job 28,9.

וְהָפַךְ 2R 21,13 ‖ Job 34,25.

הֲפָכָם *suff.* Job 9,5.

הָפְכָה *3 perf. f.* Lev 13,10.

הָפַכְתָּ *2 perf.* Ps 30,12.41,4.

הָפַכְתִּי *1 perf.* Am 4,11.

וְהָפַכְתִּי Jer 31,13(12) ‖ Am 8, 10 ‖ Hag 2,22².

הָפְכוּ *3 pl.* Ps 78,9.

הֲפַכְתֶּם *2 pl.* Am 6,12

וַהֲפַכְתֶּם Jer 23,36,

וְהֹפֵךְ *pt.* Am 5,8.

הַהֹפְכִי Ps 114,8.

הַהֹפְכִים *pl.* Am 5,7.

הֲפוּכָה *pt. pass. f.* Hos 7,8.

הַהֲפוּכָה Thr 4,6.

הָפוֹךְ *inf. abs.* Prv 12,7.

בַּהֲפֹךְ *cs.* Gn 19,29.

וְלַהֲפֹךְ 1Ch 19,3.

הָפְכִּי *suff.* Gn 19,21.

וּלְהָפְכָהּ 2S 10,3.

הַפְכְּכֶם (al. הָ) (?) Jes 29.16.

הֲפֹךְ *imper.* 1R 22,34 ‖ 2Ch 18, 33.

אֶהְפֹּךְ *1 impf.* Zeph 3,9.

יַהֲפֹךְ *3 impf.* Thr 3,3.

וַיַּהֲפֹךְ, וַיַּהֲפָךְ־ Gn 19,25 ‖ Ex 10,19 ‖ Dt 23,6 ‖ Jud 20,39 ‖ 1S 10,9 ‖ 2R 9,23 ‖ Ps 78,44 ‖ Neh 13,2.

הֲיַהֲפֹךְ *interrog.* Jer 13,23.

וַיַּהַפְכֵהוּ *suff.* Jud 7,13.

וַתִּתְהַפֵּךְ *f.* 2Ch 9,12.
וַיַּהַפְכוּ *3 pl.* Job 12,15.
וַיַּהַפְכוּ 2S 25,12.
נֶהְפַּךְ, נֶהְפַּךְ *Ni. 3 perf.* Ex 7,15 ‖ Lev 13,17.25 ‖ Jos 8,20 ‖ Hos 11,8 ‖ Ps 32,4 ‖ Job 20,14.28, 5 ‖ Thr 1,20.5,15 ‖ Esth 9,22 ‖ Dan 10,8.
וְנֶהְפַּךְ Lev 13,16.
נֶהְפְּכָה *f.* Thr 5,2.
וְנֶהְפַּכְתָּ *2 perf.* 1S 10,6.
נֶהְפַּכְתְּ *f.* Jer 2,21.
נֶהֶפְכוּ *3 perf. pl.* 1S 4,19 ‖ Dan 10,16.
נֶהְפְּכוּ Ps 78,57 ‖ Job 19,19.41,20.
וְנֶהֶפְכוּ Ex 7,17 ‖ Jes 34,9 ‖ Jer 30,6.
וְנֶהְפָּךְ *pt.* Prv 17,20.
נֶהְפֶּכֶת [נֶהְפָּכֶת] *f.* Jon 3,4.
וְנַהֲפוֹךְ *infin.* Esth 9,1.
תֵּהָפֵךְ *2 impf.* Ez 4,8 ‖ Job 30, 21.
יֵהָפֵךְ *3 impf.* Jes 60,5 ‖ Joel 3,4.
וַיֵּהָפֵךְ Ex 14,5 ‖ Jes 63,10.
וַיֵּהָפְכוּ *pl.* Ex 7,20.
הָהְפַּךְ *Ho. 3 perf.* Job 30,15.
מִתְהַפֵּךְ [הִתְהַפֵּךְ] *Hithp. pt.* Jud 7,13 ‖ Job 37,12.
הַמִּתְהַפֶּכֶת *f.* Gn 3,24.
תִּתְהַפֵּךְ *3 impf. f.* Job 38,14.

הֶפֶךְ

inversum, i. e. contrarium.
Ez 16,34.

לְהֶפֶךְ Ez 16,34.
הַפְכְּכֶם (al. הָ)? *suff.* Jes 29, 16.

הֲפֵכָה] הַהֲפֵכָה

eversio, subversio.
Gn 19,29.

כְּמַהְפֵּכַת [מַהְפֵּכָה] *cs.* Dt 29, 22 ‖ Jes 1,7.13,19 ‖ Jer 49,18.50, 40 ‖ Am 4,11.

מַהְפֶּכֶת] פֶּ, הַמַּהְפֶּכֶת

nervus, cippus, vinculi lignei genus, cui pedes captivi inserebantur.

להמפרשים סד שהוכשין בו את האסורים, ע״ש שנעשה משני גזרי עצים חלולים במקצת והפיכים זה לזה לסגור בהם רגלי החבוש; ול״נ שהוא מן הפך במובן חקירה ודרישה, מקום לנתפשים עד שיצא נזר דינם (אונטערזוכונגס־געפאֶנגניס).

Jer 20,2.3.29,26 ‖ 2Ch 16,10.

תַּהְפֻּכָה] *pl.* תַּהְפֻּכוֹת

perversitas, stultitia; fraudes, fallacia.

Dt 32,20 ‖ Prv 2,12.6,14.8,13.10, 31.32.16,28.30.23,33.

בְּתַהְפֻּכוֹת Prv 2,14.

הֲפַכְפַּךְ

curvus, tortuosus.
Prv 21,8.

נָצַל v. הַצָּלָה

הֹצֶן

arma quaedam (?)

י״ת במאני זיינא, וכן בערבית בחי״ת, ובדרז״ל מרא והצינא, ובלשון מצרית הצינא כולל כל כלי ברזל; וי״נ הָמוֹן, ומצינו במשנה הוצני פשתן במובן חבילה, קִבוּץ וְצִבּוּר.

Ez 23,24.

הַר

mons.

לדעת רבים שרשו הדר, כעדות הֲרָרִי וְהֲרָרֵי, ולד״ק הור כעדות הֹר ההר ותרגום השבעים הוֹרֵי עַד...(בראשית מ״ט כ״ו) = הַרְרֵי־עַד ומתאים עם גִּבְעוֹת עוֹלָם, ע״כ הובא בסדר הא״ב. ביחזקאל ל״ז כ״ב סבירין בְּהָרֵי ישראל וד״י הלוי נורס בל״ח כ״א: וקראתי לכל־הָרָרַי הרב. יונתן, השבעים והסורי קורין בתהלים י״א א׳: נודי הַר כְּמוֹ־צִפּוֹר; בל׳ ח׳ קורין השבעים: לַהֲרָרֵי עֹז, ויונתן לְהַרְרֵי־עֹז; לד״ק הָרִים (ע״ה ז׳) הוא מקור הפעיל מן רום, וטעם הַרְרֵי־טָרֶף (ע״ו, ה׳) שיש שם חיות רעות, והשבעים קורין הַרְרֵי־עַד (עולם), ואולי היתה כן הנוסחא הקדמינית, וטָרֶף בא לתרגם מלת עַד במובן שָׁלָל הנרדף אל טרף, ואח״כ לקח מקומו. בדה״ב כ״א י״א כתיב בְּהָרֵי וסביר בְּעָרֵי, וכן תרגמו השבעים ובקצת נוסחאות הוא קר״כ.

Dt 33,19 ‖ Jos 17,18 ‖ Jes 13,2.30, 25.40,4.9.57,7 ‖ Jer 3,6.16,16.51, 25 ‖ Ez 17,22.40,2 ‖ Zach 4,7 ‖ Ps 78,54 ‖ Job 14,18.

מַהַר Jer 50,6 ‖ Ps 42,7.
הָהָר Ex 3,12. 19,2.3.14.16.17.18. 20².23.20,18.24,4.15².17.18. 32,1. 15.19. 34,2.3².29 ‖ Nu 13,17.14, 40.44.20,28² ‖ Dt 2,3.37. 3,25.4, 11.9,15.21.10,5 ‖ Jos 10,6.40.11, 16.17.21. 12,7. 13,6. 14,12. 15,8.9. 17,16.18,13.14.16 ‖ Jud 1,9.19.3, 27.16,3 ‖ 1S 17,3².23,26². 25,20. 26,13 ‖ 2S 13,34.16,13 ‖ 1R 16, 24² ‖ 2R 1,9.4,27.6,17 ‖ Jes 22,5. 30,17 ‖ Jer 17,26.32,44.33,13 ‖ Ez 11,23.43,12 ‖ Mich 7,12 ‖ Hag 1, 8 ‖ Zach 14,4 ‖ Neh 8,15 ‖ Ps 68, 17.
וְהָהָר Dt 4,11.*5,20.9,15.*
מֵהָהָר Jos 2,33.
בָּהָר Gn 19,30.31,25.54² ‖ Ex 19, 12².13. 24,18. 25,40. 26,30. 27,8 ‖ Nu 13,29.14,45 ‖ Dt 1,6.7.44.5,4. *19.9,10.10,4.*5. 9,9. 10,10. 32,50 ‖ Jos 9,1. 11,2.3. 12,8. 16,1. 18,12 ‖ 1S 23,14 ‖ 2S 21,9 ‖ 1R 5,29.11,7. 19,11 ‖ 2R 23,16 ‖ Jes 25,6.7.10 ‖ 2Ch 2,1.17.
וּבָהָר Dt 8,7 ‖ Jos 15,48.
הָרָה Gn 14,10.
הָהָרָה Gn 12,8.19,17.19 ‖ Ex 24, 12 ‖ Dt 1,24.41.43.9,9.10,1.3 ‖ Jos 2,16.22 ‖ Jud 1,34.
הַר *cs.* Gn 10,30.31,21 ‖ Ex 3,1.18, 5. 19,11.20.23. 24,13.16. 34,2.4 ‖ Nu 27,12 ‖ Dt 1,2.7.19.20.2,1.5.3, 8.12.4,48.11,29².27,12.32,49².34, 1 ‖ Jos 8,33².11,16.17.*13*,5.21².12, 1.13,11. 15,9.10².11.17,15.24,4 ‖ Jud 3,3.4,12.7,24.9,7.48. 17,8.18, 2.13.19,1.18 ‖ 1R 18,19.20.19,8 ‖ 2R 2,25.4,25 ‖ Jes 2,2.3.4,5.10,32. 11,9.*65,25*.16,1.18,7.29,8.31,4 56, 7.57,13. 65,11.66,20 ‖ Jer 31,23 (22) ‖ Ez 35,2.3.7.15 ‖ Joel 4,17 ‖ Ob 16.19.21 ‖ Mich 4,1.2 ‖ Zach 8,3.14,4² ‖ Ps 2,6.43,3.48,2.3.12. 68,16⁴.74,2.78,68 ‖ Cant 4,6 ‖ Thr 5,18 ‖ Dan 9,16.20 ‖ Neh 9,13 ‖ 2Ch 19,4.20,23.
וְהַר Ex 19,18 ‖ Jer 26,18 ‖ Mich

3,12.7,12 || Zach 8,3 || 1Ch 5,23 || 2Ch 20,10.22.

בְּהַר Gn 22,14. 31,23.25. 36,8.9 || Ex 4,27.15,17.31,18.34,32 || Lev 7,38.25,1.26,46.27,34 || Nu 3,1.28, 6.33,23 || Dt 27,4.13 || Jos 8,30.12, 5.13,19.19,50 || Jos 20,7^2. 21,11. 21.24,30.33 || Jud 1,35.2,9.3,27.4, 5.6.10,1.12,15 || 1S 9,4.14,22.31,1. 8 || 2S 1,6 || 1R 4,8.12,25 || Jes 8,18. 10,12.14,13.24,23. 27,13. 30,29 || Jer 31,6(5) || Ez 17,23.20,40^2.28, 14 || Joel 2,1.3,5 || Am 4,1.6,1 || Ob 21 || Mich 4,7 || Zeph 3,11 || Ps 15, 1.24,3 || 1Ch 6,52.10,1.8 || 2Ch 3,1. 13,4.27,4.33,15.

וּבְהַר 1S 13,2 || Jer 50,19 || Ob 17.

כְּהַר Jes 28,21 || Ps 125,1.

לְהַר Jos 24,30 || Jud 2,9 || 2R 23, 13 || Jer 51,25 || Ps 99,9 || Dan 11, 45 || 1Ch 4,42 || 2Ch 13,4.

מֵהַר Ex 33,6. 34,29 || Nu 10,33. 33,24 || Dt 33,2 || Jud 3,3.4,14.7,3. 17,1.19,16 || 1S 1,1 || 2S 20,21 || 2R 5,22.19,31 || Jes 37,32 || Jer 4,15 || Ez 28,16 || Ob 8.9 || Hab 3,3 || Ps 3, 5 || Cant 4,1 || 2Ch 15,8.

הַרָרִי *suff.* Jer 17,3.

לְהַרֲרִי (al. ךְ) Ps 30,8.

בְּהַרֲרָם (al. ךְ) Gn 14,6.

הַרְכֶם Ps 11,1.

הָרִים *pl.* Dt 11,11.32,22 || Jud 5, 5 || 1R 19,11.20,23.28 || 2R 19,23 || Jes 17,13. 18,3.6. 34,3. 37,24. 40, 12. 41,15. 42,11.15. 44,23. 49,13. 63,19.*64,2* || Jer 3,23.50,6 || Ez 7, 7 || Am 4,13 || Jon 2,7 || Mich 6,2 || Nah 1,5 || Hab 3,10 || Zach 14,5 || Ps 18,8.46,3.4. 50,11. 65,7.68,17. 72,3.16.75,7.80,11.83,15.90,2. 95, 4.97,5.98,8.104,6.8.10.13.18.125, 2.147,8 || Prv 8.25.27,25 || Job 9,5. 24,8.28,9.39,8.40,20.

הֲרָרִים] הַרְרֵי (ךְ) *cs.* Dt 33,15 || Hab 3,6 || Ps 133,3.

בְּהַרְרֵי־ (ךְ) Ps 50,10.87,1.

כְּהַרְרֵי־ (ךְ) Ps 36,7.

מַהֲרָרֵי (ךְ) Nu 23,7 || Ps 76,5 || Cant 4,8.

הֶהָרִים Gn 7,19.20.8,5.22,2 || Dt 12,2 || Jud 9,25.36^2.11,37.38 || 1R 22,17 || 2R 2,16 || Jes 2,2.14.5,25. 7,25.52,7.54,10.55,12.65,7 || Jer 4, 24.9,9 || Ez 6,13.7,16.18,6.11.15. 22,9. 31,12. 32,5.6. 34,6. 38,20 || Hos 4,13 || Joel 2,2.5.4,18 || Am 9, 13 || Mich 1,4.4,1.6,1 || Nah 2,1.3, 18 || Hag 1,11 || Zach 6,1 || Ps 114, 4.6.121,1.148,9 || Cant 2,8 || Thr 4, 19 || 1Ch 12,8(9) || 2Ch 18,16.

וְהֶהָרִים Zach 6,1.

בֶּהָרִים Ex 32,12 || Jud 6,2 || 1S 26, 20 || Jes 13,4 || Jer 46,18 || Ps 104, 32.144,4 || 2Ch 26,10.

לֶהָרִים Ex 6,3.36,4.*6* || Hos 10,8.

הָרֵי *cs.* Gn 8,4 || 2S 1,21 || Jer 13, 16 || Ez 6,2.3.*36,4*.19,9.33,28.34, 13.14. 35,12. 36,1^2.8. 38,8.39,2.4. 17 || Am 3,9 || Zach 6,1 || Cant 2, 17.8,14.

בְּהָרֵי Nu 33,47 || Jer 31,5(4) || Ez 37,22 || 2Ch 21,11.

וּבְהָרַי Ez 34,14.

מֵהָרֵי Nu 33,48.

הָרַי, הָרָי *suff.* Jes 14,25.49,11. 65,9 || Ez 38,21 || Zach 14,5.

הָרָיו Ez 35,8 || Mal 1,3.

וּמֵהֲרָרֶיהָ Dt 8,9.

הַרְאֵל] וְהַהַרְאֵל

focus. Conf. אֲרִיאֵל p. 97c.

ת״י מדבחא, ונקרא ע״ש גבהו, וע׳ אריאל.

Ez 43,15.

—v. n. pr.—

הָרַג, הָרַג

interficere, perdere.

הוראתו ידועה, וכא בקהלת ג׳ ג׳ במובן מָחַץ בנגוד אל רָפָא, כדרך שבא בהושע ו׳ א׳: כי הוא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ; ואולי יש לגרוס: עת לַהֲרוֹס, ונופל בו לשון רפא, שנ׳: וַיְרַפֵּא את־מזבח יי׳ הֶהָרוּס (מ״א י״ח ל׳).

Jud 9,24.25 || 1S 22,21 || 2S 14,7 || 1R 9,16.19,1 || 2Ch 22,1.

וְהָרַג Jes 27,1 || Ps 135,10.

הֲרָגַנִי] וַהֲרָגָנִי *suff.* 1S 16,2 || 1R 18,12.14.

הֲרָגוֹ Gn 4,25.

הֲרָגָם Ps 78,34.

הֲרָגָה] הֲרָגַתְהוּ 3 *perf. f. suff.* Jud 9,54.

וַהֲרָגָתַם Am 9,4.

הָרַגְתָּ, הָרַגְתָּ 2 *perf.* Ex 2,14 || 2S 12,9 || Jes 14,20 || Thr 2,21 43 || 2Ch 21,13.

וְהָרַגְתָּ Lev 20,16.

תָּ] הֲרַגְתַּנִי *suff.* 1S 24,19.

הָרַגְתִּי 1 *perf.* Gn 4,23 || Nu 22, 33 || Jud 8,19 || Am 4,10.

וְהָרַגְתִּי Ex 22,23.

הֲרַגְתִּיךָ *suff.* 1S 24,12.

הֲרַגְתִּיךְ Nu 22,29.

הֲרַגְתִּים Hos 6,5.

הָרְגוּ, הָרָגוּ 3 *pl.* Gn 34,26.49, 6 || Nu 31,8^2 || Jos 10,11. 13,22 || Jud 7,25 || 2S 3,30.4,11 || 1R 1[…] 10.*14* || 2R 11,18 || Ez 23,10 || Esth 9,6.*12*.10 || Neh 9,26 || 2Ch 23,17.

וְהָרְגוּ Gn 12,12.

וַהֲרָגוּנִי, וַהֲרָגֻנִי *suff.* Gn 20,11 1R 12,27.

הֲרָגוּם Jos 9,26.

וַהֲרָגוּם 1Ch 7,21.

הֲרַגְתֶּם 2 *pl.* Jud 8,18.

הֲרַגְנוּ] וַהֲרַגְנֻהוּ 1 *pl. suff.* Jud 16,2.

וַהֲרַגְנוּם Neh 4,5.

הוֹרֵג, הֹרֵג *pt.* Gn 4,15 || Ex 4, 23 || Nu 31,19 || 2R 9,31 || Ez 21, 16 || Hos 9,13.

הֹרְגְךָ] הֹרַגְךָ *suff.* Ez 28,9.

הֹרְגִים *pl.* 2R 17,25.

לְהֹרְגִים Jer 4,31.

הָרוּג] הֲרֻגִים, הֲרוּגִים *pass.* Jes 10,4.14,19.

הַהֲרוּגִים Esth 9,11.

בַּהֲרוּגִים Ez 37,9.

הֲרֻגֵי *cs.* Jer 18,21.

הֲרוּגָיו *suff.* Jes 27,7.

הֲרֻגֶיהָ, הֲרוּגֶיהָ Jes 26,21‖Prv 7,26.

הָרֹג *inf. abs.* Nu 11,15‖Dt 13,6‖Jes 22,13.

וְהָרֹג Esth 9,16.

בַּהֲרֹג *cs.* 1R 11,24.18,13.

בַּהֲרֹג (al. בְּ) (=בְּהֵהָרֵג) ? Ez 26,15.

לַהֲרֹג, לַהֲרוֹג Ex 2,15.32,12‖Jos 8,24‖Jud 9,24.56.20,5‖Jer 15,3‖Hab 1,17‖Eccl 3,3‖Esth 3,13.7,4.8,11.

הַלְהָרְגֵנִי *interrog. suff.* Ex 2,14.

לְהָרְגֵנוּ *suff.* Ex 5,21.

לְהָרְגְךָ, לְהָרְגֶךָ Gn 27,42‖1S 24,11‖Neh 6,10².

לְהָרְגוֹ Ex 21,14.

הֲרֹג *imper.* Jud 8,20.

הָרְגֵנִי *suff.* Nu 11,15.

הִרְגוּ, הַרְגוּ *pl.* Nu 25,5.31,17².

וְהִרְגוּ Ex 32,27.

אֶהֱרֹג, אֶהֱרוֹג *1 impf.* Am 2,3.9,1.

וְאַהַרְגָה Gn 27,14.

וָאַהַרְגֵהוּ *suff.*

כן ראוי להנקד לפי עדות המכלול, ובכ״נ נוסחאות וָאֶהֶרְגֵהוּ.

2S 4,10‖2R 10,9.

תַּהֲרֹג *2 impf.* Gn 20,4‖Ex 23,7‖2R 8,12.

תַּהַרְגֶנּוּ *suff.* Dt 13,10.

תַּהַרְגֵם Ps 59,12.

יַהֲרֹג, יַהֲרָג־ *3 impf.* Jes 14,30‖Ez 26,8.11‖Ps 10,8.78,46‖Job 5,2.

וַיַּהֲרֹג Ex 13,15‖Jud 8,17.21.9,5‖2S 10,18‖Ps 78,31.136,18‖Thr 2,4‖1Ch 19,18‖2Ch 21,4.24,22.25,3.28,6.7.36,17.

יַהַרְגֵנִי *suff.* Gn 4,14.

וַיַּהַרְגֵהוּ Gn 4,8‖2S 23,21‖1Ch 11,23.

וַיַּהַרְגֵם 1R 2,5.32‖2Ch 22,8.

תַּהַרְגֵהוּ [תַּהַרְגֵהוּ *3 f. suff.* Job 20,16.

תַּהַרְגֵם Prv 1,32.

נַהֲרֹג *1 impf. pl.* Gn 37,26.

וְנַהַרְגֵהוּ *suff.* Gn 37,20.

תַּהַרְגוּ, תַּהֲרֹגוּ *2 pl.* Lev 20,15‖Ez 9,6.

וַתַּהַרְגוּ Jud 9,18‖2Ch 28,9.

יַהַרְגוּ [יַהֲרֹגוּ *3 pl.* Ez 23,47‖Ps 94,6.

יַהַרְגֻן Zach 11,5.

וַיַּהַרְגוּ Gn 34,25‖Nu 31,7‖Jud 7,25‖Esth 9,15.

יַהַרְגֻנִי *suff.* Gn 26,7.

וַיַּהַרְגֻהוּ 2Ch 24,25.

וַיַּהַרְגוּם 2S 4,12.

בְּהֵהָרֵג (al. בְּ) (=בְּהֵהָרֵג) ? *Ni. inf.* Ez 26,15.

יֵהָרֵג *3 impf.* Thr 2,20.

תֵּהָרַגְנָה *pl. f.* Ez 26,6.

הֹרַג [הֹרָג *Pu. 3 perf.* Jes 27,7.

הֹרַגְנוּ *1 pl.* Ps 44,23.

הֶרֶג

occisio, caedes.

השבעים קורין ביחו׳ כ״י ט״ו בַּהֲרֹג חֶרֶב בתוכן.

Jes 30,25‖Ez 26,15.

וְהֶרֶג Esth 9,5.

כְּהֶרֶג Jes 27,7.

לַהֶרֶג Prv 24,11.

הֲרֵגָה Jer 12,3.

הַהֲרֵגָה Jer 7,32.*19,6*‖Zach 11,4.7.

הָרָה] וְהָרָה

concipere (de muliere), gravidam fieri (tanquam montem fieri?); *metaph.*: animo concipere, meditari.

י״א שהוראתו היות חלש כבערבית, ע״ש חולשת האשה בימי הריונה; וקרוב לשמוע שהוא מן הַר, ע״ש בליטת הבטן. על הָרָה גבר דאיוב ג׳ נ׳ נחלקו המדקדקים אם הוא פֻּעַל, הִפְעִיל או קל, והשבעים קורין: הִנֵּה גָבֶר ת׳ הָרָה, וע׳ הערה אל הַר.

Ps 7,15.

הָרְתָה [הָרָתָה *3 perf. f.* Gn 16,4.

וְהָרִית (al. תְ) *2 perf. f.* Jud 13,3.

הָרִיתִי *1 perf.* Nu 11,12.

הָרִינוּ *1 pl.* Jes 26,18.

הוֹרָה] הוֹרָתִי *pt. f. suff.* Cant 3,4.

הוֹרָתָם Hos 2,6.

הוֹרִים] הוֹרַי *pl. m. suff.* Gn 49,26.

הֹרֹה *infin.* Job 15,35.

הָרוֹ Jes 59,4.

הֹרוֹ (?) Jes 59,13.

וַתַּהַר *3 impf. f.*

להבחור בראשית ט״ז ד׳ וַתָּהַר בעבור האתנח!

Gn 4,1.17.16,4.21,2.25,21.29,32.33.*34.35.38,4.*30,5.7.17.19.23.*38,3.*38,18‖Ex 2,2‖1S 1,20.2,21‖2S 11,5‖2R 4,17‖Jes 8,3‖Hos 1,3.6.8‖1Ch 4,17.7,23.

תַּהֲרוּ *2 pl.* Jes 33,11.

וַתַּהֲרֶיןָ *3 pl. f.* Gn 19,36.

הֹרוֹ (?) *Po. inf.* Jes 59,13.

הֹרָה *Pu. 3 perf.* Job 3,3.

הָרָה

adj. gravida.

Gn 16,11.38,24.25‖Ex 21,22‖Jud 13,5.*7*‖1S 4,19‖2S 11,5‖Jes 7,14.26,17‖Jer 31,8(7).

הָרַת *cs.* Jer 20,17.

הָרוֹת *pl.* Am 1,13.

הֶהָרוֹתֶיהָ *suff.* 2R 15,16.

וְהָרֹתֵיהֶם 2R 8,12.

הָרִיּוֹתָיו] וְהָרִיּוֹתָיו *pl. suff.* Hos 14,1.

הֵרָיוֹן

conceptio, graviditas.

Ruth 4,13.

וּמֵהֵרָיוֹן Hos 9,11.

הֵרֹן] וְהֵרֹנֵךְ *suff.*

לד״ק הוא ת׳ הֵרָיוֹנֵךְ, מן הֵרָיוֹן.

Gn 3,16.

הַרְמוֹן] הַהַרְמוֹנָה

arx, palatium.

וכו הפירושים בו; ויתכן שכן נקרא חדר הבית הפנימי המיוחד ומקֻדש לנשים (מן חרם בערבית = Harem), והכונה שישליכו בעל כרחן את הנשים העדינות („פרות הבשן"), שתהפיצנה לברוח, אל תוך ההרמון; השבעים קורין הָהָר (או הָהָרָה) רִמּוֹנָה (שעצ"פ), ולד"ק הכונה על הרי ארמניה.

Am 4,3.

——conf. אַרְמוֹן p. 68b——

הָרַס, הָרֵס

diruere, destruere, excutere, deturbare, expellere, *perdere*.

הוראתו ידועה, וקרוביו (נרז, גרס) חרץ וקרץ.

Jes 14,17‖Thr 2,2.17.

וְהָרַסְתָּ *2 perf.* Jud 6,25.

וְהָרַסְתִּי *1 perf.* Ez 13,14‖Mich 5,10.

הָרְסוּ] הָרָסוּ *3 pl.* 1R 19,10.14.

וְהָרְסוּ Ez 16,39.26,4.12.

הֹרֵס *pt.* Jer 45,4.

הָרוּס] הֶהָרוּס *pass.* 1R 18,30.

וְלַהֲרוֹס, וְלַהֲרֹס *inf. cs.* Jer 1, 10.31,28(27).

הֲרָס־ *imper.* Ps 58,7.

וְהָרְסֶהָ *suff.* 2S 11,25.

אֶהֱרוֹס, אֶהֱרֹס *1 impf.* Jer 24, 6.42,10‖Mal 1,4.

תַּהֲרֹס *2 impf.* Ex 15,7.

יֶהֱרוֹס *3 impf.* Job 12,14.

יֶהֶרְסֶךָ *suff.* Jes 22,19.

וַיֶּהֶרְסֶהָ 1Ch 20,1.

יֶהֶרְסֶנָּה Prv 29,4.

יֶהֶרְסֵם Ps 28,5.

תֶּהֶרְסֶנּוּ *3 f. suff.* Prv 14,1.

יֶהֶרְסוּ, יֶהֶרְסוּ *3 pl.* Ex 19,21. 24‖2R 3,25.

נֶהֱרָס] נֶהֶרְסָה *Ni. 3 perf. f.* Prv 24,31.

נֶהֶרְסוּ *3 pl.* Jer 50,15 ‖ Joel 1, 17.

וְנֶהֶרְסוּ Ez 30,4.38,20.

נֶהֱרֶסֶת] הַנֶּהֱרָסוֹת *pt. pl. f.* Ez 36,36.

וְהַנֶּהֱרָסוֹת Ez 36,35.

יֵהָרֵס *3 impf.* Jer 31,39(38).

תֶּהֶרְסֵם *f.* Prv 11,11.

יֵהָרֵסוּן *3pl.* Ps 11,3.

הָרֵס] מְהָרְסַיִךְ *Pi. pt. pl. suff.* Jes 49,17.

הָרֵס *inf.* Ex 23,24.

תְּהָרְסֵם *2 impf. suff.* Ex 23, 24.

הֶרֶס] הַהֶרֶס

eversio.

יונתן קרא הֶרֶס וְחֶרֶס יחד (לקרתא דבית שמש דעתידא למיחרב, וע' יומא ל"ט), והכונה על העיר העליאפולים עיר השמש, אך השבעים כתבו יונית הַצֶּדֶק, הוא השם שנקרא בו ירושלם לפנים.

Jes 19,18.

הֲרִיסָה] וַהֲרִסֹתָיו *pl. suff.*

quod dirutum est, ruina.

Am 9,11.

הֲרִיסוּת] הֲרִסֻתֵךְ *suff.* Jes 49,19.

—הָשְׁפּוֹת v. אַשְׁפָּה p. 74c —

נָתַךְ v. הִתּוּךְ

הָתַל] וַיְהַתֵּל *Pi. 3 impf.*

illudere. Cf. תָּלַל II.

ענינו לעג והתלוצצות, כהוראות תָּלַל; ולד"ק גם זה בא דגש ת' נח, והוא כמו יְהַתֵּל, ע"כ הובא גם שם, וכן גם התלים, לפי שבקצת נוסחאות הלמ"ד דגושה.

1R 18,27.

הֲתֻלִּים *pl.*

illusio, ludibrium.

Job 17,2.

——הָתַת v. הוּת p. 173a——

הוֹדוֹת וְהַלֵּל אַבִּיעַ לָאֵל הַיּוֹם
עַל כִּי־הֱבִיאַנִי בְּחַסְדּוֹ עַד־הֲלֹם!

ו

וָו] וָוִים *pl.*

clavus, uncinus.

מין אונקלי לחבר בו דבר לדבר, ולו כעין צורת האות ו' המשתמשת ג"כ לחבור. ואמר הראב"ע בפירושו לחומש הפקודים כ"א י"ד: „ושם זָהָב איננו לשון הקדש וכן ופסי ושתי ויזתא גם ושני..., וכל זה למה? שלא נמצא ... שרש בראש המלה רק מלת ווי העמודים, ... תמצא תחת יו"ד כמו וָלָד". ויתכן שקרה ... מפני רב השמוש באות וי"ו לחבור ... השונות, דק על דק עד אין ... ואילו בא גם בראש הפעלים וכו' היה ... לידי טעית הרבה והספקות הוו מצויות ... שנסתפק כבר הראב"ע אם הוי"ו ... שרשית או שמושית); וכעין זה ... בשפת רוסיא שמלת החבור a אינה ... בראש שרשי הפעלים והשמות, וכמעט ... המלות כֻּלן המתחילות באות a שאולות ... משפות זרות, לא סלאויות.

Ex 38,28.

וָוֵי *cs.* Ex 27,10.*11*.38,*12*.38,1 *11*.17.

וָוֵיהֶם *suff.* Ex 26,32.*37*.36, 27,17.38,*19*.36,38.

וָזָר (?)

adj. onustus (crimine).

... מחכמי העמים הוי"ו שרשית, ... בערבית, במובן עָמוּס ומְסֻבָּל ... כלומר איש כְּבַד עון (שולדבעלאדען), איש ... שבבר נכנסה בו רוח שטות, דרכו ... מבלעים (וחכמי הפיזיאולוגיה ... האיש אשר אבותיו החטאים הנחילו לו, ... הטבע, את פחיתותיהם והסרונותיהם ... בעלאסטעט"); רבים ימאנו בבאור הזר ... ויזרוהו הלאה, אך כיון הַעַל עָל. ... הה' באמתה הוא מן הפעל זָוַר היות ... (וממנו השם זְוֹג שקר) כהפך אתן.

Prv 21,8.

——conf. זוּר ——

וָלָד

proles.

בא ... הארמית, ובדרז"ל ולד ולדות. ... נמצא גם בש"ב ו' כ"ג כתיב ... ילד. ובמסירה חצונית רשום עליו למדנחאי כתיב ולד.

Gn 11,30.

——conf. יָלַד; וָעַד v. עַד——

... הַכּ־אַל, לוֹ אֶשָּׂא עַיִן
... לָחֹק בַּסֵּפֶר מִלֵּי אוֹת וָיִן.

ז

זְאֵב

lupus.

... ידועה, ודוגמתו בערבית וסורית.

Gn 49,27 ‖ Jes 11,6.65,25 ‖ Jer 5,6.

כִּזְאֵבִים [זְאֵבִים *pl.* Ez 22,27.

זְאֵבֵי (נס״א) *cs.* Zeph 3,3.

מִזְּאֵבֵי (נס״א) Hab 1,8.

——v. n. pr.——

זֹאת v. Concord. pron.

זְבוּב] לַזְּבוּב

musca

במקרא מין שרץ עוף קטן העוקץ ומטיל א״ס, ובמשנה כולל גם המין הביתי. י״א שיסודו דוב, דבב במובן התנדדות, או זוב ע״ש הארס הזב ונוזל מפי הזבוב, ואולי הוא מן הדברה הטבעית (זוממען) שמשמיעים בעפיפתם. י״נ בקהלת: זְבוּב מָוֶת יבאיש, ויתכן שהיה בראשונה זבוב־מות במקף, ונעשה ליחיד; וטעם הכתוב, שלפעמים יאבד איש יקר ע״י סכלות מעט ושגיאה קטנה כל חכמתו וכבודו, כמו שביכולת זבוב ארסי קטן להשחית שמן רוקח.

Jes 7,18.

זְבוּבֵי [זְבוּבִים *pl. cs.* (נס״א) Ecc' 10,1.

——בַּעַל זְבוּב v. n. pr.——

זָבַד] זְבָדַנִי *1 perf. suff.*

donare.

בערבית ובסורית הוראתו נתינת מתנה, ויש מחברין אותו עם זַוָּדָא כדז״ל, כמובן צידה ומזון.

Gn 30,20.

זֶבֶד

donum.

Gn 30,20.

——v. n. pr.——

זָבַח

mactare, sacrificare.

הוראתו ידועה, ודומתו בשאר לשונות בני שם.

1R 8,63.

וְזָבַח 1R 13,2.

וְזָבַחְתָּ *2 perf.* Ex 20,24‖Dt 12,21.16,2.27,7.

זָבַחְתִּי *1 perf.* Ez 39,19.

וְזָבְחוּ *3 pl.* Ex 34,15‖Lev 17,5.

וּזְבַחְתֶּם *2 pl.* Ex 8,24.

וְזָבַחְנוּ *1 pl.* Ex 8,23.

זוֹבֵחַ, זֹבֵחַ *pt.* Ex 13,15.22,19 ‖ 1S 2,13‖Jes 66,3 ‖ Ez 39,17 ‖ Ps 50,23‖Eccl 9,2.

וְזֹבֵחַ Mal 1,14.

הַזֹּבֵחַ 1S 2,15.

וְלַזֹּבֵחַ Eccl 9,2.

זֹבְחִים *pl.* Lev 17,5 ‖ 1R 8,62 ‖ Jes 65,3‖Esr 4,2‖2Ch 7,4.33,17.

הַזֹּבְחִים Zach 14,21‖2Ch 34,4.

זֹבְחֵי *cs.* Dt 18,3‖Hos 13,2.

זְבֹחַ *inf. cs.* 1S 15,15.

לִזְבֹּחַ, לִזְבּוֹחַ Ex 8,25 ‖ Lev 9,4‖Dt 16,5‖Jud 16,23‖1S 1,21.2,19.10,8.15,21.16,2.5 ‖ 1R 3,4 ‖ Jes 57,7‖Mal 1,8‖2Ch 11,16.

וְלִזְבֹּחַ 1S 1,3.

בְּזָבְחוֹ *suff.* 2S 15,12.

זְבַח *imper.* Ps 50,14.

זִבְחוּ *pl.* Ex 8,21‖Ps 4,6.

אֶזְבַּח *1 impf.* Ps 116,17.

אֶזְבְּחָה־ Jon 2,10‖Ps 54,8.

וְאֶזְבְּחָה Ps 27,6.

תִּזְבַּח *2 impf.* Ex 23,18‖Dt 12,15.16,4.6.17,1.

תִּזְבָּחֶנּוּ *suff.* Dt 15,21.

וַתִּזְבָּחִים Ez 16,20.

וַיִּזְבַּח *3 impf.* Gn 31,54.46,1 ‖ Nu 22,40‖1S 1,4‖2S 6,13 ‖ 1R 1,9.19.*25*.8,63 ‖ 2R 23,20 ‖ 1Ch 21,28‖2Ch 7,5.18,2.28,23.33,16.

וַיִּזְבָּחֵהוּ *suff.* 1R 19,21.

וַתִּזְבָּחֵהוּ *f. suff.* 1S 28,24.

נִזְבַּח *1 pl.* Ex 8,22^{2}.

נִזְבְּחָה Ex 5,8.17.

וְנִזְבְּחָה Ex 3,18.*5,3*.

תִּזְבָּחוּ, תִּזְבְּחוּ *2 pl.* Lev 19,5.22,29^{2}‖2R 17,35.36‖Ez 34,3.

תִּזְבָּחֻהוּ *suff.* Lev 19,5.

יִזְבְּחוּ *3 pl.* Lev 17,7 ‖ Dt 32,17.33,19‖Hos 8,13.

וְיִזְבְּחוּ Ex 8,4‖Ps 107,22.

וַיִּזְבְּחוּ Ex 24,5.32,8 ‖ Jos 8,31 ‖ Jud 2,5 ‖ 1S 6,15.11,15 ‖ Ez 20,28‖Jon 1,16‖Ps 106,37‖Neh 12,43‖1Ch 15,26.29,21‖2Ch 15,11.

הֲיִזְבָּחוּ *interrog.* Neh 3,34.

זִבַּח *Pi. 3 perf.* 2Ch 33,32.

זִבְּחוּ, זִבֵּחוּ *3 pl.* Hos 12,12‖Ps 106,38.

מְזַבֵּחַ *pt.* 1R 3,3.

מְזַבְּחִים *pl.* 1R 3,2.8,5.22,44‖2R 12,4.*14,4.15,4.35*‖2Ch 5,6.30,22.

וּמְזַבְּחוֹת *pl.* 1R 11,8.

לְזַבֵּחַ *inf. cs.* 1R 12,32.

אֲזַבֵּחַ *1 impf.* 2Ch 28,23.

יְזַבֵּחַ *3 impf.* Hab 1,16.

וַיְזַבֵּחַ 2R 16,4‖2Ch 28,4.

יְזַבֵּחוּ [וַיְזַבְּחוּ *pl.* Hos 4,13.14.11,2.

זֶבַח, זְבַח

mactatio, caedes, *epulae;* sacrificium, victima.

לר״ק מִזִּבְחֹתָם דהושע ד׳ י״ט רבים מן זִבְחָה, אמנם השבעים קורין מִמִּזְבְּחֹתָם, וכן הוא בקבין הבבלי.

Gn 31,54 ‖ Ex 12,27.34,25 ‖ Lev 3,1. 4,10.26.31. 7,11.12.13.15.16.18.21.29.9,18.17,8.19,5.22,21.29.23,37 ‖ Nu 6,17.18.7,88.15,3.8 ‖ Jud 16,23 ‖ 1S 1,21.2,13.19.9,12.20,6.29 ‖ 1R 8,62.63 ‖ 2R 10,19.16,15 ‖ Jes 19,21.34,6.57,7 ‖ Jer 33,18.46,10 ‖ Ez 39,17.46,24 ‖ Hos 3,4.6,7‖Jon 1,16‖Zeph 1,7.8 ‖ Ps 40,7.50,5.51,18.116,17 ‖ Prv 15,8.21,27 ‖ Eccl 4,17‖Dan 9,27‖2Ch 7,4.5.12.

וְזָבַח, וְזֶבַח, וַזֶּבַח 2R 5,17‖Jer 7,22.17,26.

הַזָּבַח, הַזֶּבַח Lev 7,17‖Dt 18,3‖1S 9,13‖Ez 44,11.

וְהַזָּבַח Ez 40,42.

בְּזֶבַח 1S 3,14.

בַּזָּבַח 1S 16,3.5.

לְזֶבַח, לַזָּבַח Lev 3,6.23,19 ‖ Jos 22,26.28.

לַזָּבַח Nu 15,5‖1S 16,5.

וּלְזֶבַח, וּלְזֶבַח Lev 7,37 ‖ Nu 7,17.*23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83*‖Jos 22,29.

מִזְבַּח, מְזֻבַּח Lev 3,3.*9*. 4,35. 7, 20.29‖1S 15,22‖Prv 21,3.

זִבְחִי *suff.* Ex 23,18‖Lev 34,25‖ Ez 39,17.

בְּזִבְחִי 1S 2,29.

מִזִּבְחִי Ez 39,19.

זִבְחֲכֶם Lev 19,6.

זִבְחוֹ Lev 7,16.

מִזִּבְחוֹ Ex 34,15.

זְבָחִים *pl.* Gn 46,1‖Ex 10,25.24, 5 ‖ 1S 6,15.11,15 ‖ 1R 12,27‖ 2R 10,24 ‖ Neh 12,43 ‖ 1Ch 29,21 ‖ 2Ch 29,31².

וּזְבָחִים Ex 18,12‖1S 15,22 ‖ 1Ch 29,21.

הַזְּבָחִים *interrog.* Am 5,25.

הַזְּבָחִים 2S 15,12.

וְהַזְּבָחִים 2Ch 7,1.

זִבְחֵי *cs.* Lev 17,5‖Nu 10,10‖ Dt 33,19‖Jos 22,23‖1S 10,8‖Hos 8, 13 ‖ Ps 4,6.27,6.51,19.21.106,28. 107,22 ‖ Prv 7,14.17,1 ‖ 2Ch 30, 22.33,16.

לְזִבְחֵי Nu 25,2.

מִזִּבְחֵי Ex 29,28‖Lev 7,32.34.10, 14.

וּבִזְבָחֵינוּ *suff.* Jos 22,27.

זְבָחֶיךָ Dt 12,27 ‖ Jes 43,24 ‖ Ps 50,8.

וּזְבָחֶיךָ Jes 43,23.

זִבְחֵיכֶם Jes 1,11 ‖ Jer 7,21 ‖ Am 4,4.

וְזִבְחֵיכֶם Dt 12,6.11‖Jer 6,20.

זִבְחֵיהֶם Lev 17,5.7 ‖ Ez 20,28 ‖ Hos 9,4.

וְזִבְחֵיהֶם Jes 56,7.

זְבָחֵימוֹ Dt 32,38.

זִבְחָה]?מִזִּבְחוֹתָם *pl. suff.* Hos 4,19.

מִזְבֵּחַ

ara, altare.

Gn 8,20. 12,7.*9.13,18*. 26,25.*35,7*. 33,20.35,1.3‖ Ex 17,15.24,4.30,1. 32,5 ‖ Dt 27,5 ‖ Jos 8,30.22,10². 16.19.23.29 ‖ Jud 6,24.26.21,4 ‖ 1S 7,17.14,35² ‖ 2S 24,18.21.25 ‖ 1R 6,20.13,2. 16,32.18,32 ‖ Jes 19,19.27,9 ‖ Joel 1,13 ‖ Am 2,8 ‖ Zach 9,15 ‖ 1Ch 21,18.22.26.22, 1(21,31)‖2Ch 32,12.

הַמִּזְבֵּחַ Gn 13,4.22,9².24,6.27,1². 5².7.28,43.*30,20*.29,12².16.20.21. 36.37.*40,10*².38.44.30,18.*40,7*.38, 3.7.30.40,10.32 ‖ Lev 1,5.*11.3,2*. *8.13*.7.8.*12*.15.11.16².2,8.12.4,18. 30.*34*. 5,9². 6,2².3².5.6.7.8. 7,2. 8, 11².15.*9,9*.15².*9,9*.19.*24*.30. 9,7.8. 12.*18*.13.*17*.24. 10,12. 16,12.18². 20.*33*.17,11.21,33.22,22 ‖ Nu 3, 26.*4,26*. 4,13.14. 5,25. 7,1.10².11. 84.*88*.17,11.18,3.5.7.17 ‖ Jos 22, 11.26‖Jud 6,28.13,20² ‖ 1R 1,50. *2,28*.51.53.2,29.3,4.6,22. 9,25.12, 32.*33*.33.13,1.2.3.4².5.32. 18,26 ‖ 2R 12,10.16,10².11.12².13.14².15. 18,22.23,15.16 ‖ Jes 6,6.36,7‖ Ez 8,5.16. 40,46.41,22. 43,13².18.22. 26.27 ‖ Am 3,14.9,1 ‖ Zach 14, 20‖Ps 118,27‖Esr 3,3‖2Ch 7,9.

וְהַמִּזְבֵּחַ 1R 13,5‖Ez 40,47.

הַמִּזְבֵּחָה Ex 29,13.*25*.18‖ Lev 1, 9.13.*15.2,9.4,19.5,12*.17. 2,2. 3,5. 11.16. 4,26.31.35. 7,5.31. 8,16.21. 28.9,10.14.20.14,20.16,25 ‖ Nu 5, 26‖2Ch 29,22².24.

לְהַמִּזְבֵּחַ 2Ch 29,27.

בַּמִּזְבֵּחַ Gn 8,20 ‖ Ex 29,37 ‖ Nu 23,2.4.14.*30*.

לַמִּזְבֵּחַ Ex 27,6.38,4‖Nu 17,3.4 ‖ Jos 22,34 ‖ 1R 18,32.35 ‖ 2R 11, 11 ‖ Ez 45,19.47,1 ‖ 2Ch 5,12.23, 10.

וְלַמִּזְבֵּחַ Ex 40,33‖Joel 2,17.

מִזְבַּח *cs.* Ex 20,24.25. 30,27.*31*, *8.35,15.37,25*.28.*31,9.35,16*.38,1. 30.39,38.39.40,5.6.10.26.29‖ Lev 4,7².*18.25*.10.25.*30.34*.17,6 ‖ Nu 4,11 ‖ Dt 12,27².16,21.26,4.27,5. 6 ‖ Jos 8,31.22,19.28.29 ‖ Jud 6, 25.28.30 ‖ 1R 7,48.8,22.54.64.18, 30‖2R 23,9 ‖ Ez 9,2 ‖ Mal 2,13 ‖ Ps 43,4 ‖ Esr 3,2 ‖ Neh 10,35 ‖ 1Ch 6,34².16,40.21,26 ‖ 2Ch 1,6. 4,1.19. 6,12. 7,7. 8,12. 15,8. 26,16. 29,18.19.21.33,16.35,16.

וּמִזְבַּח 2R 16,15‖1Ch 21,29. 2Ch 1,5.

הַמִּזְבַּח 2R 16,14.23,17.

לְמִזְבַּח 2Ch 26,19.

וּלְמִזְבַּח Jos 9,27‖1Ch 28,18.

מִזְבְּחִי *suff.* Ex 20,26.21,14 ‖ 1S 2,28.33 ‖ Jes 56,7.60,7 ‖ Mal 1,[illegible] 10.

מִזְבַּחֲךָ, מִזְבְּחֶךָ Dt 33,10 ‖ 1R [illegible] 31‖Ps 26,6.51,21‖2Ch 6,22.

מִזְבְּחוֹ Jud 6,31.*32*‖Thr 2,7.

מִזְבְּחוֹת, מִזְבְּחֹת *pl.* Nu 23,1.*29*. 14‖2R 21,3.4.5 ‖ Jer 11,13 ‖ H[illegible] 8,11²‖Am 3,14 ‖ 2Ch 14,2.2[illegible] 33,3.4.34,4.

הַמִּזְבְּחוֹת, הַמִּזְבְּחֹת Nu 23,4‖2R 11,18.23,12.20 ‖ Jes 17,8 ‖ 2Ch 23,17.30,14.31,1.33,15.34,7.

וְהַמִּזְבְּחֹת Nu 3,31.

לַמִּזְבְּחוֹת Hos 10,1.

מִזְבְּחוֹתֶיךָ *suff.* 1R 19,10.*14*‖Ps 84,4.

מִזְבְּחוֹתֵיכֶם Jer 17,1‖Ez 6,4.5.6.

מִזְבְּחֹתָיו 2R 11,18.18,22 ‖ Jes [illegible] 7‖2Ch 23,17.32,12.

מִזְבְּחוֹתָם Ex 34,13‖Dt 12,3‖Jer 17,2 ‖ Hos 10,2.8. 12,12 ‖ 2Ch 34,5.

מִזְבְּחוֹתֵיהֶם Dt 7,5 ‖ Jud 2,2‖Ez 6,13.

—v. n. pr.; conf. ch. דְּבַח—

זָבַל] **יִזְבְּלֵנִי** *3 impf. suff.*

habitare.

רֹב המפרשים ענינו דירה, כענין הפעם יִלָּוֶה אישי אלי, ובאו לשם זבלון שני טעמים זבד ... לִיוֹסֵף — אָסַף וְיֹסֵף, והרבה דומיהם; ... יזבלני ירוממני, שבאשורית זבל נרדף אל נשא, ומזה זְבֻל, בית רם ונשא.

Gn 30,20.

זְבֻל

habitatio, domicilium.

1R 8,13‖2Ch 6,2.

מִזְּבֻל Jes 63,15‖Ps 49,15.

זְבֻלָה Hab 3,11.

—v. n. pr.—

[זַג? זָג

pellicula uvae.

קליפת הענבים, והפותרים סוברים שנקראה כן ע״ש שהיא זכה צלולה ובהירה, זכוכית ת״י זגוגיתא.

Nu 6,4.

—זַד, זָדוֹן v. זוד—

זֶה, זֹה v. Concord. pron.

זָהָב

aurum; *metaph.* splendor coeli, olei purissimi.

אח לצהב ע״ש מראהו האדמדם, והֻשאל בזכריה על זהר השמן הזך והמצוחצח, ובאיוב ל״ז כ״ב יתכן שמרמז על אור היקרות, הנודע בשם אור הצפוני (נָארדליכט). כשבא זהב עם שם המספר יורה על משקל מיוחד למטבע כנהוג עם השם כסף, וגם בשפתי מערב כנוי למטבע ידוע (גולדען, וכדומה).

Gn 24,22^2.53.44,8 ‖ Ex 2,22.*12,35.* 11,2. 20,23. 25,3.*35,5*.11^2.*24.30,3*.12.13.*28.30,5*.17.18.24.*30,3*.25.26.29.31.36. *37,22*.38. *37,23*.39. 26,6.*36,13*.29^2.32^2.37. 28,6.*8.15.39,2.5.8*.11.13.14.20.22.*39,15*.23.*26.27.30,4.39,19.20*.33.34.36.32,24.31.35,22^2.36,34^2.36^2.38.37,2^2.*11.26*.4.15.28.6.7.11.*26*.12.13.16.17.24.27. 39,6.13.16^2.25.30 ‖ Nu 7,14.*20.26.32.38.44.50.56.62.68.74.80*.84.*86*.8,42.31,50 ‖ Jos 7,21 ‖ Jud 8,24.26 ‖ 1S 6,4^2.15 ‖ 2S 1,24.8,10.12,30 ‖ 1R 6,20.21^3.22^2.28.30.22.35.7,48.49^2.50^2. 9,14.*10,10*.28. 10,11.14.16^2.17^2.18.21^2.22.25.12,28 ‖ 2R 5,5.12,14.18,14.23,33.25,15 ‖ Jes 46,6.60,6.17 ‖ Jer 4,30.51,7.52,19^2 ‖ Ez 16,13.28,4 ‖ Nah 2,10 ‖ Hab 2,19 ‖ Zach 4,2.14,14 ‖ Ps 45,14.119,72 ‖ Prv 11,22.20,15.25,11.12 ‖ Job 3,15.28,6.17.31,24.37,22.42,11 ‖ Cant 1,11.3,10.5,14 ‖ Thr 4,1 ‖ Esth 1,6.7.8,15 ‖ Esr 1,9.10.2,69.8,26.27 ‖ Neh 7,70(69).71(70).72(71) ‖ 1Ch 18,10. 20,2. 21,25. 22,14(13). 28,15.17.18^2.29,3.4.7 ‖ 2Ch 3,4.5.*8*.7.9^2.10.4,8.20.21^2.22^2.8,18. 9,9.10.13.14.15^2.16^2.17.20^2.21.24. 13,8. 24,14.36,3.

וְזָהָב Gn 24,35 ‖ Nu 22,18.*24,13* ‖ Dt 7,25.8,13.17,17.29,16 ‖ Jos 6,19 ‖ 2S 21,4 ‖ 1R 10,2.15,15.19 ‖ 2R 7,8 ‖ Jes 2,7.13,17 ‖ Jer 10,9 ‖ Ez 27,22.28,13.38,13 ‖ Hos 2,10 ‖ Zach 6,11 ‖ Ps 105,37.115,4.135,15 ‖ Eccl 2,8 ‖ Dan 11,8 ‖ 2Ch 9,1.15,18.16,2.3.

הַזָּהָב Gn 2,11.41,42 ‖ Ex 28,5.24.32,2.3.38,24.39,3.17.38.40,5.26 ‖ Lev 8,9 ‖ Nu 4,11.31,22.51.54 ‖ Jos 7,24 ‖ Jud 8,26 ‖ 1S 6,8.11.17.18 ‖ 2S 8,7 ‖ 1R 6,32.7,48.51.10,14.14,25 ‖ 2R 10,29.12,19.14,14.16,8.20,13.23,35.24,13 ‖ Jes 39,2 ‖ Hag 2,8 ‖ Zach 4,12^2.13,9 ‖ Eccl 12,6 ‖ Esth 4,11.*5,2.8,4* ‖ Dan 11,43 ‖ Esr 8,25 ‖ 1Ch 18,7.28,15.16.17.29,2 ‖ 2Ch 1,15.4,7.19. 5,1. 9,13.12,9.13,11.25,24.

וְהַזָּהָב Jos 6,24 ‖ 2S 8,11 ‖ 1R 15,18 ‖ 2R 23,35 ‖ Esr 8,28.30.33 ‖ 1Ch 18,11 ‖ 2Ch 3,6.

בַּזָּהָב Ex 31,4.35,32 ‖ Jes 40,19 ‖ Esr 1,6 ‖ 2Ch 2,6.*13*.9,18.

בְּזָהָב Dan 11,38.

וּבְזָהָב Jos 22,8 ‖ Jer 10,4 ‖ Esr 1,4.

וּבַזָּהָב Gn 13,2 ‖ 1R 9,11.

כַּזָּהָב Mal 3,3 ‖ Job 23,10 ‖ Esr 8,27.

לַזָּהָב 1R 22,49 ‖ Prv 47,*3.27,21* ‖ Job 28,1 ‖ Esr 1,11 ‖ 1Ch 22,16(15).28,14.29,2.5.

וְלַזָּהָב 2Ch 21,3.32,27.

מִזָּהָב Ps 19,11.119,127.

וּמִזָּהָב Prv 22,1.

זְהַב *cs.* Ex 38,24 ‖ Nu 7,86.31,52 ‖ 2Ch 3,6.

וּזֲהַב Gn 2,12.

מִזְּהַב Ps 72,15 ‖ 1Ch 29,4.

וּזְהָבִי *suff.* Joel 4,5.

וְלִזְהָבִי 1R 20,7.

מִזְּהָבִי Ez 16,17.

[זְהָבֵךְ] זְהָבֵךְ Jes 30,22.

וּזְהָבְךָ 1R 20,3.5.

זְהָבוֹ Jes 2,20.31,7.

זְהָבָם Zeph 1,18.

וּזְהָבָם Jes 60,9 ‖ Ez 7,19^2 ‖ Hos 8,4.

—v. n. pr.; conf. ch. דִּהַב—

זָהַם

fastidire, foetidum habere.

ענינו תעוב ונעול, ושמושו רב בדרז״ל.

[זִהֲמָה] וְזִהֲמַתּוּ *Pi. 3 perf. f. suff.* Job 33,20.

—v. n. pr.—

זָהַר

splendere, lucere; *Hi.* illustrare, docere, monere, adhortari; *Ni.* admonitionem admittere, monitis parere, sibi cavere.

נגזר מן השם זֹהַר ואח אל צהר וצחר (טהר); וכל מזהיר מופיע אור על דרך חברו, או מאיר עיניו לבל יִכָּשל ברעה. י״נ בשמות י״ח כ׳ וְהוֹרֵיתָה; בויקרא ט״ו ל״א ת״י ותפרשון מן נָזַר, כהוראת דגש הנו״ן (ע׳ ראב״ע), אמנם השמרוני והשבעים קורין והזהרתם, וי״נ וְשִׁבַּרְתָּם. וטעם מִמְּנִי (יחז׳ ב׳ י״ז ול״ג ז׳) בשמי, ואולי יש לגרוס ממנו, והָדָּבָר הוא פורענית וגזרה רעה.

[נִזְהַר] נִזְהָר *Ni. 3 perf.* Ez 3,21.33,4.5^2.6.

נִזְהָר *pt.* Ps 19,12.

לְהִזָּהֵר *infin. cs.* Eccl 4,13.

הִזָּהֵר *imper.* Eccl 12,12.

וְהִזְהִיר *Hi. 3 perf.* Ez 33,3.

וְהִזְהִירָהֹ *suff.* 2R 6,10.

הִזְהַרְתָּ *2 perf.* Ez 3,19.33,9.

וְהִזְהַרְתָּה, וְהִזְהַרְתָּ Ex 18,20 ‖ Ez 3,17.33,7.

הִזְהַרְתּוֹ *suff.* Ez 3,18.20.21.

וְהִזְהַרְתֶּם *2 pl.* 2Ch 19,10.

לְהַזְהִיר *inf. cs.* Ez 3,18.*33,8*.

[יַזְהִיר] יַזְהִרוּ *3 impf. pl.* Dan 12,3.

זֹהַר

splendor.

Ez 8,2.

כֹּזָהַר Dan 12,3.

——v. ch.; זָו v. זִיו——

זוּ, זוֹ v. Concord. pron.

זוב] זָב *3 perf.*

fluere, diffluere, contabescere.

הוראתו ידועה, וקרוביו דאב ודוב, טוף וצוף; וטעם זָב עִמְקֵךְ לרד״ק נמס ונמוג וכלה, ור״ם במובן זבת חלב ודבש, ומוסב אל מה תתהללי; ויתכן שהנביא רמז גם על זיבת דם של בת השובבה (ועמקך כעין המוקי ירכיך), וכדרשת חז״ל על פתהן יערה דישעיה.

Jer 49,4.

זָב *pt.* Lev 15,2.22,4‖Nu 5,2‖2S 3,29.

הַזָּב Lev 15,4.6.7.8.9.11.12.13.32.

וְהַזָּב Lev 15,33.

זָבָה *f.* Lev 15,19.

זָבַת *cs.* Ex 3,8.*17.33*,*3*.13,5‖Lev 20,24 ‖ Nu 13,27.14,8.16,13.14 ‖ Dt 6,3.*11*,*9.26*,*9.15*.27,3. 31,20 ‖ Jos 5,6‖Jer 11,5.32,22 ‖ Ez 20,6. *15*.

יָזוּב *3 impf.* Lev 15,25.

תָּזוּב *f.* Lev 15,25.

יָזֻבוּ *3 pl.* Thr 4,9.

וַיָּזוּבוּ, וַיָּזֻבוּ Jes 48,21‖Ps 78,20. 105,41.

זוֹב

fluxus seminis verilis, sanguinis menstrui.

Lev 15,25ᵃ.

מִזּוֹב Lev 15,30.

זוֹבוֹ *suff.* Lev 15,2.3.33.

בְּזוֹבוֹ Lev 15,3.

מִזּוֹבוֹ Lev 15,3.13.15.

זוֹבָהּ, זֹבָהּ Lev 15,19.26.

מִזּוֹבָהּ Lev 15,28.

זוד] זָדָה *3 perf. f.*

effervescere, proterve, insolenter agere; coquere.

לרב הפותרים עיקרו יורה על רתיחת המים והעלאתם בשופע (וזה טעם הזידונים), והֻשאל על רתיחת הדם באיש זדון; אך לרד״ק ויזד דיעקב שרשו נָזַד, בנח ת׳ דגש, ושעורו וַיִּנְזַד, והנון בנזיד שרשית. ונראה יותר כי זוד אי אל צוד וְצָדָה, כי המזיד עושה בערמה ובצְדִיָּה. ע׳ הערה אל דָּבָר.

Jer 50,29.

זָדוּ *3 pl.* Ex 18,11.

הֵזִיד] הֵזִידוּ *Hi. 3 perf. pl.* Neh 9,10.16.29.

יָזִיד, יָזֵד *3 impf.* Ex 21,14‖Dt 18,20.

וַיָּזֶד Gn 25,29.

וַתָּזִדוּ *2 pl.* Dt 1,43.

יְזִידוּן *3 pl.* Dt 17,13.

זֵד

superbus, protervus.

Prv 21,24.

זֵדִים *pl.* Jes 13,11‖Mal 3,15.19‖Ps 86,14.119,21.51.69.78.85.122.

הַזֵּדִים Jer 43,2.

מִזֵּדִים Ps 19,14.

זָדוֹן

superbia, fastus.

Jer 50,31.32‖Prv 11,2.21,24.

הַזָּדוֹן Ez 7,10.

בְּזָדוֹן Dt 17,12.18,22‖Prv 13,10.

זְדוֹן *cs.* Jer 49,16‖Ob 3.

זְדֹנְךָ *suff.* 1S 17,28.

זֵידוֹן] הַזֵּידוֹנִים *pl.* Ps 124,5.

נָזִיד

coctum.

Gn 25,29‖2R 4,38.

הַנָּזִיד 2R 4,39‖Hag 2,12.

מֵהַנָּזִיד 2R 4,40.

וּנְזִיד *cs.* Gn 25,34.

——v. chald.——

זָוִית°] כְּזָוִיּת *pl.*

angulus, columna angularis (rad. זָוָה).

קרן ופנה.

Zach 9,15‖Ps 144,12.

מֶזֶו v. מָזוּ] מְזָוֵינוּ *pl. suff.*

coellae, promtuaria.

פנות האוצר למזון וצידה, ובא ע״מ קָצוּ או קְצָו.

Ps 144,13.

מְזוּזָה] הַמְּזוּזָה

postis ianuae portaeque (rad. זוז).

לדי הקמץ בפתח לנגדו, ועל ציריו תלויה הדלת וזה לכאן ולכאן. השבעים קורין במ״א ד׳ ה׳: וכל־הפתחים וְהַמְּזֻזוֹת.

Ex 21,6.

וְהַמְּזוּזָה Jes 57,8.

מְזוּזַת *cs.* 1S 1,9 ‖ Ez 41,21.45, 19ᵃ.46,2.

מְזוּזָתִי *suff.* Ez 43,8.

וּמְזוּזָתָם Ez 43,8.

מְזוּזֹת, מְזוּזוֹת, מְזֻזוֹת *pl.* Dt 6, 9.11,20‖1R 6,31.33‖Prv 8,34.

הַמְּזוּזוֹת, הַמְּזֻזוֹת Ex 12,7.22.23 Jud 16,3.

וְהַמְּזוּזוֹת 1R 7,5.

——v. n. pr.; conf. זִיו——

זול] הַזָּלִים *pt. pl.*

effundere; *Hi.* vilipendere.

קרוב לזלל, אזל וזול; יש מחברים לו גם תולי דתהלים ב׳ ל״ו ואזל דמשלי כ׳ י״ד. ע׳ שרש אָזַל צד כ״כ א׳.

Jes 46,6.

הִזִּילוּהָ (=הֱזִילוּהָ?) *Hi. 3 perf. pl. suff.* Thr 1,8.

—cf. זָלַל; תּוֹלִי v. אָזַל p. 16ᵃ—

זוּלָה°] זוּלַת *cs.*

remotio = *praeter*.

מלת היחס לשלילה בהוראת הסרה והרחקה, כלומר היציאה חוץ מן הכלל, וכדרז״ל הַל קיטרין וכו׳ (שבת פ״ט, ב׳); בזולתי היו״ד נוספת כמו בבלתי.

2R 24,14.

זוּלָתִי (*suff.*?) Dt 1,36.4,12 ‖ Jos 11,13 ‖ 1R 3,18.12,20 ‖ Jes 45,5. 21‖Hos 13,4‖Ps 18,32.

זוּלָתְךָ, זוּלָתֶךָ *suff.* 2S 7,22‖Jes 26,13.64,3‖Ruth 4,4‖1Ch 17,2[illegible]

זוּלָתָהּ 1S 21,10.

זון] מוּזָנִים K. *Ho. pt. pl.*

alere, pascere; Ho. pt. bene pastus, pinguis. Conf. זָיִן.

בלבל ת״א זָן, ובא הרבה (גם בנפעל) בתלמוד וברכת המזון. אשה זונה דרחב ת״י פונדקיתא (ע״מ טובה), והשבעים תרגמו זונה

ממש, והעיר שם הרד״ק שזאת גם כונת יונתן, שכן תרגם שתים נשים זונות פונדקן אעפ״י שתרגם מקצתן נפקת ברא וכו׳.

Jer 5,8.

מָזוֹן] וּמָזוֹן

cibus, alimentum.

Gn 45,23.

הַמָּזוֹן 2Ch 11,23.

——v. ch.; זוּף (?) v. זֶפֶת——

זוּעַ] זָע

moveri, se movere, tremere. *Pil. pt.* agitans, divexans.

ענינו תנועה ותנודה, החרדה והרעשה, ויש דוגמתו בערבית ובסורית; ובדרז״ל גם בהתפעל נִתְזַעְזַע.

Esth 5,9.

יָזוּעַ] שֶׁיָּזֻעוּ *3 impf. pl.* Eccl 12,3.

זַעֲזַע] מְזַעְזְעֶיךָ *Pil. pt. pl. suff.* Hab 2,7.

זְוָעָה

agitatio, divexatio; terror.

פחד, נדנוד, רעש והלחלה, ובמשנה רעידת הארץ: על הזיקין ועל הַזְּוָעוֹת (ברכות ט׳ ב׳).

Jes 28,19.

לִזְוָעָה K., לְזַעֲוָה Q. Jer 15,4.*29,18*.24,9.34,17‖2Ch 29,8.

לְזַעֲוָה Dt 28,25‖Ez 23,46.

זֵעָה] בְּזֵעַת *cs.*

sudor. Conf. יֶזַע.

ע״מ צֵדָה מן צוד.

Gn 3,19.

——v. n. pr.——

I זוּר] זָרָה *3 perf. f.*

recedere; alienum, fastidio esse; *pt.* peregrinus, hostis, profanus, inauditus.

קרוב לשרש סור; לרד״ק נָזֹרוּ שרשו זָר, וזרו דתהלים שרשו זָרַר; י״נ בישעיה כמהפכת זָרִים, וי״פ כמו זֶרֶם (כקָדִים וקֶדֶם), וכן יש לפרש שאון זָרִים (כ״ה ה׳), ואולי גם בי״ח י״ח ימי מים זרים כמו מֵי זרם. י״נ בישעיה כ״ה ה׳ המון צָרַיִךְ; יונתן והסורי קורין בתהלים נ״ד ה׳ זֵדִים. בקצת נוסחאות במשלי כ״ב י״ד זָרוֹת.

Job 19,17.

זָרוּ *3 pl.* Ps 78,30‖Job 19,13.

זֹרוּ (?) Ps 58,4.

נָזֹרוּ *Ni. 3 perf. pl.* Jes 1,4‖Ez 14,5.

הוּזַר] מוּזָר *Ho. pt.* Ps 69,9.

זָר *adj.* Ex 30,33‖Lev 22,10.12.13‖Nu 17,5‖Dt 25,5‖1R 3,18‖Jes 17,10. 28,21. 43,12‖Hos 8,12‖Ps 44,21.81,10‖Prv 11,15.14,10.20,16.27,2.13‖Job 15,19.19,27.

וְזָר, וְזָר Ex 29,33‖Nu 18,4‖Prv 21,8(?).

וְהַזָּר Nu 1,51.*3,10.38.18,7*.

לְזָר Job 19,15.

לַזָּר Prv 6,1.

זָרִים *pl.* 2R 19,24‖Jes 1,7².25,2.5.61,5‖Jer 2,25.5,19.18,14.30,8.51,2.51‖Ez 11,9.16,32. 28,7.10 30,12.31,12‖Hos 5,7.7,9.8,7‖Ob 11‖Ps 54,5.109,11‖Prv 5,10.

וְזָרִים Joel 4,17.

הַזָּרִים Ez 7,21.

בְּזָרִים Dt 32,16.

לְזָרִים Prv 5,17‖Thr 5,2.

לַזָּרִים Jer 3,13.

זָרַיִךְ] זָרָיִךְ *suff.* Jes 29,5.

זָרָה *f. sg.* Ex 30,9‖Lev 10,1‖Nu 3,4.26,61‖Prv 2,16.5,3.7,5.

בְּזָרָה Prv 5,20.

זָרוֹת *pl.* Prv 22,14.23,33.

II זוּר] וְהַזּוּרֶה (= רָה) *pt. pass.*

comprimere, exprimere (al. rad. זָרַר); *pt. pass.* compressum, contritum.

ענינו מעיכה, סחיטה ועצור, וקרוב אל אזר, עצר וצרר (ובערבית זר בדנשות הרי״ש), וממה שם מָזוֹר למכה טריה העומדת להִפָּתח, ובא זֹרוּ ע״מ אֹרוּ, בֹּשׁוּ, טֹבוּ מן הקל, או כמו זֹרוּ מן הפֻעַל. לרד״ק מָזוֹר דעובדיה ז׳ הוא מן זרה במובן מוקש, וכד״א מְזֹרָה הָרֶשֶׁת (משלי א׳ י״ז); וכת״י תַּקְלָא, אך לרש״י, ראב״ע ורד״ק ענינו חֹלִי, ע״כ הובא גם בזה.

Jes 59,5.

זֹרוּ *3 perf. pl.* Jes 1,6.

וַיָּזַר *3 impf.* Jud 6,38.

תְּזוּרֶהָ *f. suff.* Job 39,15.

מָזוֹר

vulnus, ulcus.

Hos 5,13‖Ob 7.

לְמָזוֹר Jer 30,13.

מְזֹרוֹ *suff.* Hos 5,13.

—conf. נָזַר, זָרַר, זַרְזִיר, זָרָה—

זָחַח] יִזַּח *Ni. 3 impf.*

removeri, solvi.

קרוב במובנו אל זָחַל, ובא ע״מ יִמַּד מן מָדַד, ובדרז״ל זחוחי הלב; ולרד״ק שרשו נָזַח = נָסַח ע״מ יִזַּח מן נזח, ובדרז״ל (נזיר) נזיח.

Ex 28,28.39,21.

זָחַל] זָחַלְתִּי *1 perf.*

repere, serpere; timere.

ענינו נדנוד והעתקה ממקום למקום ונאמר על השרצים הרוחשים, ויש דוגמתו בערבית, ובדרז״ל בא גם בענין נזילה והטפה (ויש לחבר לו גם שחל: כמישחל בניתא מחלבא), וטעם זָחַלְתִּי דאיוב כטעם וָאִירָא, או שַׂמְתִּי בֶעָפָר פִּי, או וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מרחוק; יונתן והסורי תרגמוהו מן דְּחַלָא הארמי וכנרדף אל ואירא, והשבעים תרגמו הֶחֱרַשְׁתִּי!

Job 32,6.

זֹחֵל, זֹחֲלִים] זֹחֲלֵי *pt. pl. cs.* Dt 32,24.

כְּזֹחֲלֵי Mich 7,17.

——v. n. pr. אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת——

זִו (= זִיו)

mensis secundus Hebraeorum.

הוא חֹדש אִיָּר, ונקרא כן ע״ש הודו, זיוו והדרו.

1R 6,1.37.

——v. chald.——

זִיז] וְזִיז

quod movetur: bestia; *lactis ubertas*, abundantia.

י״מ מזיז כבודה כמו מזיו, וזיז שדי מענין תנועה, כל החיה הרומשת בשדה, ויתכן שכלם כזיז בדרז״ל ענין בליטה וקרן, ונאמר על החיות בעלי הקרנים, ובהשאלה על השדים הבולטות (כשני עפרים).

Ps 50,11.80,14.

מִזִּיז Jes 66,11.

——v. n. pr.; conf. זִיזָא——

זִיק v. זָקַק

זַיִת ,זָיִת

olea, oliva, ramus olivae; frons oleagina, olivetum.

נקרא כן ע״ש זיוו ותהצותו, כמו שנקרא יִצְהָר ע״ש זהרו.

Gn 8,11 ‖ Ex 27,20.30,24 ‖ Lev 24,2 ‖ Jud 15,5 ‖ Jes 17,6.24,13 ‖ Jer 11,16 ‖ Mich 6,15 ‖ Hab 3,17 ‖ Neh 8,15.

הַזַּיִת Jud 9,9 ‖ Hag 2,19.

כְּזַיִת Ps 52,10.

כַּזַּיִת Hos 14,7 ‖ Job 15,33.

לַזַּיִת Jud 9,8.

זֵית *cs.* Dt 8,8 ‖ 2R 18,32.

זֵיתְךָ ,זֵיתֶךָ *suff.* Dt 24,20.28,40.

לְזֵיתֶךָ Ex 23,11.

זֵיתִים *pl.* Dt 28,40 ‖ Zach 4,3 ‖ Ps 128,3.

וְזֵיתִים Dt 6,11 ‖ Jos 24,13 ‖ 2R 5,26 ‖ Neh 9,25.

הַזֵּיתִים 2S 15,30 ‖ Zach 4,11.12.14,4[2] ‖ 1Ch 27,28.

וְזֵיתֵיכֶם *suff.* 1S 8,14 ‖ Am 4,9.

זֵיתֵיהֶם Neh 5,11.

———v. n. pr.———

[זָכָה] הַאֶזְכֶּה 1 (?) *impf. interrog.*

purum, iustum esse.

אח לזכך; וטעם הַאֶזְכֶּה כמו הֲיִזְכֶּה, (ומצינו בנביא זה השמוש אל״ף במקום יו״ד: הַאִשׁ ת׳ הֲיֵשׁ בפסוק שלפניו), וכ״ת השבעים.

Mich 6,11.

תִּזְכֶּה *2 impf.* Ps 51,6.

יִזְכֶּה *3 impf.* Job 15,14.25,4.

[זִכָּה] זִכִּיתִי *Pi. 1 perf.* Ps 73,13 ‖ Prv 20,9.

יְזַכֶּה *3 impf.* Ps 119,9.

הִזַּכּוּ (= הִתְזַכּוּ) *Hithp. imper. pl.* Jes 1,16.

———v. ch. et n. pr.———

[זָכַךְ] זַכּוּ *3 perf. pl.*

purum esse, splendere.

אח לזכה וקרב אל זָקַק, דחזק יותר בסגלתו כרבות החזק במבטאו.

Job 15,15.25,5 ‖ Thr 4,7.

[הֵזַךְ] וַהֲזִכּוֹתִי *Hi. 1 perf.* Job 9,30.

זַךְ ,זָךְ

adj. purus, puri animi.

Ex 27,20 ‖ Lev 24,2 ‖ Prv 16,2.20,11 ‖ Job 8,6.11,4.33,9.

וְזַךְ Prv 21,8.

זַכָּה *f.* Ex 30,34 ‖ Lev 24,7 ‖ Job 16,17.

[זְכוֹכִית] (al. כוּ) וּזְכוֹכִית

vitrum.

ע״ש הזכות והבהירות שלו. י״ת זגוגיתא, וכן בערבית ובסורית.

Job 28,17.

———v. chald.———

זָכַר ,זָכַר

meminisse, recordari, reminisci; *meditari;* memorare.

הוראתו ידועה. לדעת האחרונים אח אל דקר, ענין תחיבה ונעיצה (ומזה השם זָכָר בניגוד אל נקבה), והֻשאל אל הדבר התקוע בלב, אך יתכן שהוא קרוב אל סָכַר במובן סתימה וסגירה, ובהשאלה אל המונח שָׁמוּר וסָגוּר בלב (כמונח בקופסא), וּזְכוֹר מ״ש בצלע הזכר: ויסגר בשר תחתנה (ולפ״ז המשקל זָכוּר עולה יפה), והנגוד מובן מאליו. מן הָאַזְכָּרָה לריח ניחוח האמורה בקרבנות למדו קצת שיש לשרש זה גם מושג הַהֲרָחָה, וזה באור: זִכְרוֹ כיין לבנון, נַזְכִּירָה דודיך מיין, יִזְכֹּר כל מנחתיך. השבעים והסורי קורין בתהלים כ׳ ח׳ נַגְבִּיר ת׳ נַזְכִּיר, וי״ג ע״ד י״ח: בְּכָל־זאת; י״מ זְכָרָנוּ (קט״ו, י״ב) כמו זְכוּרֵנוּ (או זְכָרֵינוּ), והיא ברכת עולי רגלים. י״ג בישעיה מ״ג כ״ו הוֹכִיחֵנִי ת׳ הַזְכִּירֵנִי.

Gn 40,23 ‖ Jer 44,21 ‖ Ps 9,13.98,3.105,8.42.109,16.136,23 ‖ Thr 2,1 ‖ Eccl 9,15 ‖ Esth 2,1 ‖ 2Ch 24,22.

זְכָרָנוּ *3 perf. suff.* Ps 115,12.

זָכְרָה *3 f.* Thr 1,7.9.

וְזָכַרְתָּ *2 perf.* Dt 5,15.*15*,15.16.*12*.24,*18*.22.8,2.18 ‖ 1S 25,31.

זְכַרְתַּנִי *suff.* Gn 40,14.

וּזְכַרְתַּנִי 1S 1,11.

זְכַרְתָּם Ps 88,6.

זָכַרְתְּ ,זָכַרְתִּי ,זָכַרְתְּ *f.* Jes 17,10.41,7.57,11 ‖ Ez 16,22.43.

וְזָכַרְתְּ Ez 16,61.

זָכַרְתִּי ,זָכַרְתִּי *1 perf.* Jer 2,2 Hos 7,2 ‖ Jon 2,8 ‖ Ps 119,52.55.143,5 ‖ Job 21,6.

וְזָכַרְתִּי Gn 9,15 ‖ Lev 26,42.45 ‖ Ez 16,60.

זְכַרְתִּיךָ *suff.* Ps 63,7.

זָכְרוּ *3 pl.* Jud 8,34 ‖ Am 1,9 ‖ Ps 78,42.106,7 ‖ Neh 9,17.

וְזָכְרוּ Ez 6,9.

וּזְכַרְתֶּם *2 pl.* Nu 15,39 ‖ Jud 9,2 ‖ Ez 20,43.36,31.

זָכַרְנוּ *1 pl.* Nu 11,5.

[זֹכֵר] וּלְזֹכְרֵי *pt. pl. cs.* Ps 1[…].18.

זָכוּר *pt. pass.* Ps 103,14.

זָכֹר ,זָכוֹר *inf. abs.* Ex 13,3.2[…]8 ‖ Dt 7,18.24,9.25,17 ‖ Jos 1,1[…] Jer 31,20(19) ‖ Thr 3,20.

זְכֹר *cs.* Job 47,32.

כִּזְכֹּר Jer 17,2.

לִזְכֹּר Gn 9,16 ‖ Ez 23,19.

בְּזָכְרֵנוּ *suff.* Ps 137,1.

זְכֹר ,זְכָר־ ,זְכוֹר *imper.* Ex 32,13 ‖ Dt 9,7.27.32,7 ‖ 2R 9,25.2[…]3 ‖ Jes 38,3.44,21 ‖ Jer 14,21.1[…]20 ‖ Mich 6,5 ‖ Ps 25,6.7.74,2.[…]22.89,48.51.119,49.132,1.137,7 […] Job 4,7.7,7.10,9.36,24 ‖ Thr 3,1[…]5,1 ‖ Neh 1,8.

וּזְכֹר Eccl 12,1.

זָכְרָה Neh 5,19.*13*,*31*.6,14.13,14.22.29 ‖ 2Ch 6,42.

זָכְרֵנִי *suff.* Jud 16,28 ‖ Jer 15,15 ‖ Ps 106,4.

זִכְרוּ ,זִכְרוּ *pl.* Jes 46,8.9 ‖ Jer 51,50 ‖ Mal 3,22 ‖ Ps 105,5 ‖ Neh 4,8 ‖ 1Ch 16,12.15.

אֶזְכֹּר ,אֶזְכָּר־ *1 impf.* Lev 26,42[2] ‖ Jes 43,25 ‖ Jer 31,34(33) ‖ Ps 77,12.

וְאֶזְכֹּר Ex 6,5.

אֶזְכְּרָה Ps 42,5.77,4.12.

אֶזְכָּרְךָ *suff.* Ps 42,7.

אֶזְכְּרֵכִי Ps 137,6.

אֶזְכְּרֶנּוּ Jer 20,9.31,20(19).

וּלְזִכָּרוֹן Ex 13,9.

זִכְרוֹן *cs. (et abs.?)* Lev 23,24 ‖ Eccl 1,11.2,16.

זִכְרוֹנֵךְ *suff.* Jes 57,8.

זִכְרֹנֵיכֶם [זִכְרֹנִים *I. pl. suff.* Job 13,12.

הַזִּכְרֹנוֹת *II. pl.* Esth 6,1.

אַזְכָּרָה] לְאַזְכָּרָה

suffimentum, odoramentum.

קֹמֶץ המנחה והלבונה הַמְקֻטָּרִים לריח ניחוח, וכן נאמר גם בלחם הפנים.

Lev 24,7.

אַזְכָּרָתָהּ *suff.* Lev 2,2.9.16.5,12. 6,8‖Nu 5,26.

—v. n. pr.; cf. chald. דִּכְרָן—

זָכָר

mas, masculus.

בטעם השם ע׳ הערה אל זָכַר; ויתכן שיש בו ממושג זָכָר, לפי שרק ע״י הבנים הזכרים יִשָּׁאֵר וְיִשָּׁמֵר שם אבותיהם לזכרון.

Gn 1,27.5,2.6,19.7,3.9.16.17,10. 12.14.23.34,15.22.24.25‖Ex 12,5. 48‖Lev 1,3.*10*.3,1.6.4,23.6,11.22. 7,6.12,2.18,22.20,13.22,19.27,7‖ Nu 1,2.20.*22*.3,15.*22.28.34.39.26*, *62*.40.43.18,10.31,7.17².18.*35*‖Dt 4,16 ‖ Jud 21,11².12 ‖ 1R 11,15. 16‖Jes 66,7 ‖ Jer 20,15.30,6‖ Ez 16,17‖Mal 1,14‖2Ch 31,19.

הַזָּכָר Lev 27,3.*5.6*‖Dt 15,19.

לַזָּכָר Lev 12,7.15,33.

מִזָּכָר Nu 5,3.

הַזְּכָרִים *pl.* Ex 13,12.15 ‖ Jos 5, 4.17,2‖Esr 8,4.5.6.7.8.9.10.11.12. 13.14.

לִזְכָרִים Esr 8,3‖2Ch 31,16.

זָכוּר v. זְכוּר [זְכוּרְךָ *suff.*

n. coll. mas, masculus.

שם הכולל ע״מ רְכוּב, לְחוּם, ולר״ק משקלו פָּעוּל והנסמך זְכוּר.

Dt 20,13.

זְכוּרְךָ Ex 23,17.*34,23*‖ Dt 16,16.

זָכַר] תִּזָּכֵר *Ni. 3 impf.* (?)

masculum nasci.

ת״א תִּקְדַּשׁ דִּכְרִין, התי״ו לנוכח, לרש״י הוא

הַמַּזְכִּירִים *pl.* Jes 62,6.

מַזְכֶּרֶת *f. sg.* Nu 5,15.

הַזְכִּיר *inf. cs.* 2S 18,18.

לְהַזְכִּיר 1R 17,18 ‖ Am 6,10 ‖ Ps 38,1.70,1.

וּלְהַזְכִּיר 1Ch 16,4.

הַזְכַּרְכֶם *suff.* Ez 21,29.

כְּהַזְכִּירוֹ 1S 4,18.

הַזְכִּירֵנִי [הַזְכֵּר *imper. suff.* Jes 43,26.

הַזְכִּירוּ *pl.* Jes 12,4‖Jer 4,16.

אַזְכִּיר *1 impf.* Ex 20,24‖Jes 63, 7‖Ps 71,16.77,12.87,4.

אַזְכִּירָה Ps 45,18.

יַזְכִּיר *3 impf.* Jes 19,17.

נַזְכִּיר *1 pl.* Jes 26,13‖Ps 20,8.

נַזְכִּירָה Cant 1,4.

תַּזְכִּירוּ *2 pl.* Ex 23,13‖Jos 23,7

יַזְכִּירוּ *3 pl.* Jes 48,1.

זֵכֶר , זֶכֶר

memoria, *nomen; laus*, celebratio.

Ex 17,14 ‖ Dt 25,19 ‖ Jes 26,14 ‖ Ps 111,4.145,7‖Prv 10,7.

לְזֵכֶר Ps 30,5.*97,12*.112,6.

זִכְרִי *suff.* Ex 3,15.

זִכְרֶךָ , זִכְרְךָ Ps 6,6.135,13.

וְזִכְרְךָ Ps 102,13.

וּלְזִכְרְךָ Jes 26,8.

זִכְרוֹ Hos 12,6.14,8‖Job 18,17.

זִכְרָם Dt 32,26‖Ps 9,7.34,17.109, 15‖Eccl 9,5.

וְזִכְרָם Esth 9,28.

זִכָּרוֹן , זִכָּרֹן

memoria, res memoriae prodita, sententia memoralis; *celebratio* diei festi.

Ex 17,14.28,12.39,7‖Nu 5,15.17, 5.*31,54*‖Mal 3,16‖Eccl 1,11.

וְזִכָּרוֹן Neh 2,20.

הַזִּכָּרוֹן Nu 5,18.

לְזִכָּרוֹן , לְזִכָּרֹן Ex 12,14.28,12.29. 30,16‖Nu 10,10 ‖ Jos 4,7 ‖ Zach 6,14.

תִּזְכֹּר , תִּזְכּוֹר , תִּזְכָּר־ , תִּזְכֹּר *2 impf.* Dt 7,18.16,3 ‖ 2S 19,20 ‖ Jes 66, 8‖Hab 3,2‖Ps 25,7.79,8‖Job 11, 16.

וְתִזְכְּרֵנִי *suff.* Job 14,13.

תִּזְכְּרֶנּוּ Ps 8,5.

תִּזְכְּרִי *2 f.* Jes 54,4 ‖ Ez 16,63. 23,27.

יִזְכֹּר , יִזְכּוֹר , יִזְכָּר־ , יִזְכֹּר *3 impf.* 2S 14,11 ‖ Jer 14,10 ‖ Hos 8,13.9,9‖ Nah 2,6 ‖ Ps 20,4.111,5‖ Prv 31, 7‖Eccl 5,19.

וְיִזְכֹּר Eccl 11,8.

וַיִּזְכֹּר Gn 8,1.19,29.30,22.42,9 ‖ Ex 2,24 ‖ Jes 63,11 ‖ Ps 78,39. 106,45.

וַיִּזְכְּרֶהָ *suff.* 1S 1,19.

תִּזְכְּרוּ *2 pl.* Nu 15,40 ‖ Jes 43, 18‖Jer 23,36.

יִזְכְּרוּ *3 pl.* Jer 3,16‖Ps 22,28.

וַיִּזְכְּרוּ Ps 78,35.

יִזְכְּרוּנִי *suff.* Zach 10,9.

יִזְכְּרוּךָ Jes 64,4.

תִּזְכּוֹר *3 f. sg.* Thr 3,20.

וְנִזְכַּרְתֶּם [נִזְכַּר *Ni. 2 pl.* Nu 10,9.

נִזְכָּרִים [נִזְכָּר *pt. pl.* Esth 9,28.

הִזָּכֶרְכֶם [הִזָּכֵר *inf. suff.* Ez 21, 29.

תִּזָּכְרִי [תִּזָּכֵרִי *2 impf. f.* Jes 23,16‖Ez 21,37.

יִזָּכֵר *3 impf.* Jer 11,19 ‖ Ps 83, 5.109,14‖Job 24,20.28,18.

תִּזָּכֵר *3 f.* Ez 25,10.

יִזָּכְרוּ *3 pl.* Ez 18,22‖Hos 2,19‖ Zach 13,2.

תִּזָּכַרְןָ *3 f.* Ez 3,20.

תִּזָּכַרְנָה Jes 65,17 ‖ Ez 18,24.33, 13.16.

הִזְכִּיר *Hi. 3 perf.* Jes 49,1.

וְהִזְכַּרְתַּנִי *2 perf. suff.* Gn 40, 14.

מַזְכִּיר *pt.* Gn 41,9‖2S 8,16 ‖ Jes 66,3‖Ez 21,28.29,16‖ 1Ch 18,15.

הַמַּזְכִּיר 2S 20,24‖1R 4,3‖ 2R 18, 18.*37*‖Jes 36,3.*22*‖2Ch 34,8.

הַזִּמָּה Ez 16,43.23,44.

בְּזִמָּה Ez 22,11‖Prv 21,27.

זִמַּת *cs.* Jer 13,27 ‖ Ez 23,21 ‖ Prv 24,9.

זִמָּתֵךְ *suff.* Ez 16,58.23,27.35.

וְזִמָּתֵךְ Ez 28,29.

זִמַּתְכֶנָה Ez 23,49.

כְּזִמַּתְכֶנָה Ez 23,48.

זִמּוֹת *pl.* Jes 32,7.

זִמֹּתַי *suff.* Job 17,11.

זָמַם v. [זָמָם] זְמָמוֹ *suff.*

consilium propositum.

Ps 140,9.

מְזִמָּה

cogitatio, consilium, pravum consilium; insidiae, machinationes; scelus; prudentia.

ע׳ במשלי ב׳ י״א מְזִמָּה תשמר עליך, ומוסב אל החכמה בפסוק שלפניו.

Ps 21,12‖Prv 2,11‖Job 42,2.

וּמְזִמָּה Prv 1,4.3,21.

לִמְזִמָּה Ps 139,20.

הַמְזִמָּתָה Jer 11,15.

מְזִמָּתוֹ *suff.* Jer 51,11.

מְזִמּוֹת *pl.* Jer 23,20.*30,24* ‖ Ps 37,7 ‖ Prv 5,2. 8,12. 12,2. 14,17. 24,8.

וּמְזִמּוֹת Job 21,27.

בִּמְזִמּוֹת Ps 10,2.

מְזִמּוֹתָיו *suff.* Ps 10,4.

——v. n. pr.——

זָמַן°

praeparare, statuere.

פעל נגזר מן זמן, ורב שמושו בארמית ובדרז״ל ויתר. לבעלי השניים עקרו מן בהוראת מנין ויעוד; וחכור מוֹעֵד וְיָעַד (עת ועתד?).

מְזֻמָּנִים [זִמֵּן, מְזֻמָּן *Pu. pt. pl.* Esr 10,14‖Neh 10,35.

מְזֻמָּנוֹת *f.* Neh 13,31.

[זְמָן] זְמַן

tempus statutum.

מועד מוגבל וקבוע, וישנו ברב לשונות בני שם.

Eccl 3,1‖Neh 2,6.

[זַלְזַל] הַזַּלְזַלִּים *pl.*

palmites, flagella.

כן נקראו הענפים בעבור היותם קלים לנוד ולנוע, כהוראת שרש זה גם בערבית, וקרוב לשם דָּלִיָּה.

Jes 18,5.

זַלְעָפָה

aestus vehemens.

עיקר שרשו זַעַף (כשלאנן מן שאנן) והוא רוח קטב כעין הזאמום, השואף וסואן בזעם ומשים שמות בכל אשר יפנע.

Ps 119,53.

זַלְעָפוֹת *pl.* Ps 11,6,

זַלְעֲפוֹת *cs.* Thr 5,10.

זָמַם, זָמָם

consilium capere, meditari, insidiari.

י״פ מן קול הדברה הטבעית זום (זוממען, מורמעלן) וענינו הָגָה וְחָשׁוֹב, וי״פ מן הארמית זְמָם (וכן בערבית) בהוראת הסימה והתימה (ויד ענטשליעססען, בעשליעססען, איינען שלוסס פֿאססען) או במובן קשירה ושליבה (שפינגען, פלאנען), והדברים ינעים. רש״י פין פי׳ זממה שדה שהסמה ועזקה את השדה בנדר, ותקחהו פי׳ ותורעהו, מל׳ קח על־מים רבים (יחזקאל י״ד ה׳), והוא רחוק.

Dt 19,19 ‖ Jer 51,12 ‖ Zach 1,6 ‖ Thr 2,17.

זָמְמָה (al. מָ) *3 perf. f.* Prv 31,16.

זַמּוֹתָ *2 perf.* Prv 30,32.

זַמֹּתִי *1 perf.* Jer 4,28.

זָמַמְתִּי Zach 8,14.15.

זָמְמוּ [זָמָמוּ *3 pl.* Ps 31,14.

זַמֹּתִי [זַמֹּת *inf. suff.* Ps 17,3.

זֹמֵם *pt.* Ps 37,12.

יָזְמוּ (= יִזְּמוּ) *3 impf. pl.* Gn 11,6.

זִמָּה

consilium; scelus.

רבו ככלו יֵאָמר על נכלי זנות ועריות (ואולי יבואר ג״כ מן זָמַם: „קוספעל״יא״).

Lev 18,17.19,29.20,14[2] ‖ Jud 20,6 ‖ Ez 16,27.22,9.23,48. 24,13 ‖ Hos 6,9 ‖ Ps 26,10.119,150 ‖ Prv 10,23‖Job 31,11.

נקבה נסתרת והכונה על הולדת, לדראב״ע מוסב על מקנה שבא נקבה ת׳ זכר; וי״ג הַזָּכָר.

Ex 34,19.

זלג° rad. [מַזְלֵג] הַמַּזְלֵג

fuscina, fuscinula.

יש דומתו בערבית בהוראת נָו וּבְרִיחַ; י״פ מן הפעל זלג וזלה בארמית, מפני שהוא מזיל ומזליג את המרק, ול״נ לחברו עם שֶׁלַח, לפי שהוא כעין חנית לדקירה ולתחיבה, או עם הפעל הארמי סלק, לפי שהוא מעלה ומרים את הנתחים. השבעים קורין בדה״ב ד׳ ט״ז הַמִּזְרָקוֹת ת׳ הַמִּזְלָגוֹת.

1S 2,14.

וְהַמַּזְלֵג 1S 2,13.

הַמִּזְלָגֹת [מִזְלָג *pl.* Ex 38,3‖Nu 4,14‖2Ch 4,16.

וְהַמִּזְלָגוֹת 1Ch 28,17.

וּמִזְלְגֹתָיו *suff.* Ex 27,3.

[זָלַל] זוֹלֵל *pt.*

prodigum, abiectum, vilem esse; *Ni.* concuti, contremere.

נאמר על הרעבתנות (וכן בערבית) ועל הזלזול והבזיון, שהגרגרן מבזה ומתבזה: וטעם נָזֹלּוּ דישעיה נתמוגגו ונמסו (וקורבת מָסַס וּמָאַס ידועה), וי״ת זָלוּ כזלזל בערבית בהוראת רעידה; וי״מ כן גם נָזְלוּ דשופטים ה׳ ה׳ ונורסים זָע סיני מפני יי׳ וגו׳ (ת׳ זָח), וכת״י גם כאן: טוריא זעו וכו׳, וגם השבעים.

Dt 21,20.

וְזוֹלֵל Prv 23,21.

מְזוֹלֵל Jer 15,19.

זוֹלְלִים (al. לֲ) *pl.* Prv 28,7.

בְּזֹלְלֵי (al. לֲ) *cs.* Prv 23,20.

זוֹלֵלָה [זוֹלְלָה *f. sg.* Thr 1,11.

נָזֹלּוּ *Ni. 3 perf. pl.* Jes 63,19.*64,2.*

זֻלּוּת (al. זֻלֻּת)

vilitas, ignominia.

י״ת כעלוקא דמצצא דמיהן דבני נשא, ולפ״ז רָם כמו רִמָּה, וְזֻלּוּת מן זולל וסבא, מנחם פי׳ כְּרֻאָם, אך לדראב״ע, הרד״ק והאחרנים רֻם לשון התרוממות וכבוד, והפוכו זלות וקלון. ואולי הכ״ף של כרם שרשית וכהוראת השרש בערבית, ומתאונן על בני דורו, כי היָקָר והמרומם נהיה זלות לב״א, וגם לדרז״ל (פניו מתכרכמין) הכ״ף שרשית.

Ps 12,9.

וְכִזְמַנָּם *suff.* Esth 9,27.
זְמַנִּים] בִּזְמַנֵּיהֶם *pl. suff.* Esth 9,31.

——— v. chald. ———

I זָמַר] תִּזְמֹר *2 impf.*

vitem putare.

קציצת זמורות הגפנים להיטיב ולהועיל גִּדּוּלָם; ויתכן שמזה גם זְמִרַת הארץ (לעיע, ערנטע).

Lev 25,3.4.

יִזָּמֵר *Ni. 3 impf.* Jes 5,6.

זְמוֹרָה

palmes, flagellum vitis; sarmentum.

קרוב לצמרת, ובבאור שלחים הזמורה אל־אפם רבו הפותרים מִסְּפּוֹר אותם פה.

Nu 13,23.

הַזְּמוֹרָה Ez 8,17.15,2.
זְמֹרַת *cs.* Jes 17,10.
זְמֹרִים] וּזְמֹרֵיהֶם *pl. suff.* Nah 2,3.

זָמִיר] הַזָּמִיר

tempus, quo vites putantur.

ע״מ אָסִיף, בָּצִיר, חָרִישׁ, קָצִיר, זמיר הגפנים; וי״מ מלשון זִמְרָה (וקול התור עַד) ומחברין לו גם זְמִיר עריצים דישעיה כ״ה ה׳.

Cant 2,12.

מַזְמֵרָה] בַּמַּזְמֵרוֹת *pl.*

falx.

סכין שהותכין בו הזמורות.

Jes 18,5.

לְמַזְמֵרוֹת Jes 2,4‖Mich 4,3.
וּמַזְמְרֹתֵיכֶם *suff.* Joel 4,10.

מְזַמֶּרֶת] מְזַמְּרוֹת *pl.*

forfex.

כלי שמחתכין ומיטיבין בו את הנרות (מכיון שבא גם עם חצצרות יתכן שנקרא כן גם איזה כלי זמר).

2R 12,14.

הַמְזַמְּרוֹת 2R 25,14‖Jer 52,18.
וְהַמְזַמְּרוֹת 1R 7,50‖2Ch 4,22.

II זָמַר] וּלְזַמֵּר *Pi. inf. cs.*

carpere, pulsare fides, canere ad citharae modos.

השמעת קול זמר בכלי שיר או בפה. וקורבתו אל שלפניו כקורבת דִּבֵּר ומִלֵּל אל דָּבָר וּמִלָּה.

Ps 92,2.

זַמְּרָה *imper.* Ps 147,1.
זַמְּרוּ, זַמֵּרוּ *pl.* Jes 12,5‖Ps 9,12. 30,5.33,2.47,7².8.66,2.68,5.33. 98,5.105,2.135,3.147,7‖1Ch 16,9.
וְזַמֵּרוּ Ps 98,4.
אֲזַמֵּר *1 impf.* Jud 5,3 ‖ 2S 22,50.
אֲזַמְּרָה, אֲזַמֵּרָה Ps 9,3.18,50.59,18. 61,9. 71,22.23. 75,10. 101,1. 104,33.*146,2*.144,9.
וַאֲזַמֵּרָה, וַאֲזַמְּרָה Ps 7,18.27,6. 57,8.108,2.
אֲזַמֶּרְךָ, אֲזַמֶּרְךָּ *suff.* Ps 57,10. 138,1.
וַאֲזַמֶּרְךָ Ps 108,4.
יְזַמֶּרְךָ *3 impf. suff.* Ps 30,13.
וּנְזַמְּרָה *1 pl.* Ps 21,14.
יְזַמְּרוּ *3 pl.* Ps 66,4.149,3.
וִיזַמְּרוּ־ Ps 66,4.

זִמְרָה

cantus (fidium vocis); fructus, proventus laudatissimi; זִמְרָת obiectum cantici, laudis; *al.* זִמְרָתִי = זִמְרָת.

א״ת וזִמְרָת ותושבחתי, והרי הוא כמו וזמרתי, והביא הראב״ע דעת ר׳ משה הכהן שכן גם מְנָת, נַחֲלָת, שְׁנָת הוראתם מנתי, נחלתי, שנתי. וטעם מזמרת הארץ מן המשבח שבפרי הארץ, וע׳ הערה אל זָמַר הראשון.

Jes 51,3‖Ps 81,3.98,5.

זִמְרָת] וְזִמְרָת Ex 15,2‖Jes 12,2‖Ps 118,14.
וְזִמְרַת *cs.* Am 5,23.
מִזִּמְרַת Gn 43,11.

זָמִיר

cantus, hymnus.

י״נ זְמִר עריצים יַעֲנֶה (או תְּעַנֶּה), וכאמור במקרא שלפניו: כי רוח עריצים כזרם קיר. השבעים קורין באיוב ל״ה י׳ אַשְׁמֻרוֹת ת׳ זְמִרוֹת.

Jes 25,5.

זְמִרֹת, זְמִרוֹת *pl.* 2S 23,1 ‖ Jes 24,16‖Ps 119,54‖Job 35,10.
בִּזְמִרוֹת Ps 95,2.

מִזְמוֹר Ps 3,1.*15,1.23,1.29,1.63,1.141,1.143,1.* 4,1.*5,1.6,1.8,1.9,1.12,1.22,1.39,1.62,1.* 13,1.*19,1.20,1.21,1.31,1.41,1.51,1.64,1.140,1.* 24,1.*101,1.* 30,1. 38,1.40,1.*109,1.139,1.* 47,1.*49,1.85,1.* 48,1.*88,1.* 50,1.*73,1.79,1.82,1.* 25,1.66,1.67,1. 68,1. 75,1.76,1.77,1. 80,1.83,1.84,1.87,1.92,1.98,1.100,1.108,1.110,1.

——— v. ch. et n. pr. ———

זֶמֶר] וָזָמֶר

bestia ex cervorum et dorcadum genere (rupicapra?).

היה טהורה ממין היעלים. א״ת דיצא מלשון חדוה ורקוד, ואולי נקרא כן ע״ש קרניו המתפצלות ונראות כזמורות העץ.

Dt 14,5.

זַן (al. זָן)

species.

לפי עדות הרד״ק במכלול וכס׳ השרשים (שרש סור) שניהם בפתחות הזי״ן, ובקצת נוסחאות כדין מפסיק זָן בקמץ. הוראתו מין (לְמִינוֹ ת״א לִזְנֵיה); הראב״ע פי׳ מלשון מזון. י״ת מִשְּׁנָה לִשְׁנָה (ע׳ רש״י), והשבעים קורין מִזּוּ אֶל־זוּ.

Ps 144,13.

מִזַּן Ps 144,13.
וּזְנִים *pl.* 2Ch 16,14.

——— v. chald. ———

°זָנַב] וְזִנַּבְתֶּם *Pi. 2 perf. pl.*

caudam abscindere, i. e. agmen extremum exercitus abscindere, intercludere, *lacessere, caedere.*

פעל נגזר מן השם זנב, וענינו הריגת הנחלשים שבקצה המחנה, כטעם לְקַצּוֹת בישראל (מ״ב י׳ ל״ב).

Jos 10,19.

וַיְזַנֵּב *3 impf.* Dt 25,18.

זָנָב

cauda animalium; *met.* extremitas; vile, contemptus.

Jud 15,4.

וְזָנָב Jes 9,13.*19,15.*
הַזָּנָב Jes 9,14.

לְזָנָב Dt 28,13.44.
זְנָבוֹ *suff.* Job 40,17.
בִּזְנָבוֹ Ex 4,4.
הַזְּנָבוֹת *pl.* Jud 15,4.
זַנְבוֹת *cs.* Jes 7,4.

זָנָה] וְזָנָה

scortari; *translate:* de idololatria usurpatur.

הוראתו ידועה, ובא בהשאל על בגידת ישראל וסורם מי״י, שכרת עמם ברית עולם להיות לו לעם. ויתכן שיש לפעל זה אחוה עם זַן (מין), שכן גם בדרז״ל דמינות והתפקרות מושג אחד הן; ויש לחברו גם עם זָנַח, כי הזונה הבוגדה תעזוב ותזניח. יש מסרסין וקורין במ״א כ״ב ל״ח: והזֹנות רחצו את־הכלבים וילקו דמו, (י״ת ומני זינא), השבעים קורין בישעיה נ״ז ג׳: זרע מנאף וְזוֹנָה; בירמיה ג׳ ו׳ בא וַתִּזְנִי ת׳ וַתִּזְנֶה, והשבעים קורין: הָלְכוּ...וַתִּזְנֶינָה שם. ע׳ הערה אל זון.

Dt 31,16.

זָנְתָה *3 perf. f.* Gn 38,24 ‖ Ez 23,19 ‖ Hos 2,7.
וְזָנְתָה Jes 23,17.
זָנִית *2 perf.* Hos 9,1.
זָנִית (al. תְ) *f.* Jer 3,1.
זָנוּ *3 pl.* Jun 2,17 ‖ Ez 23,3.
וְזָנוּ Ex 34,15.16.
זֹנָה, זוֹנָה *pt.* Hos 4,15 ‖ Ps 73,27.
הַזּוֹנָה Ez 6,9.
זֹנִים *pl.* Lev 17,7 ‖ Nu 15,39 ‖ Ez 20,30.
הַזֹּנִים Lev 20,5.
זֹנָה, זוֹנָה *f. sg.* Lev 21,7.14 ‖ Dt 23,19 ‖ Jos 2,1 ‖ Jud 11,1.16,1 ‖ Jes 23,16 ‖ Jer 2,20.3,3.5,7 ‖ Ez 16,30.35.23,44 ‖ Mich 1,7² ‖ Nah 3,4 ‖ Prv 6,26.7,10.23,27.
הַזּוֹנָה Jos 6,17.22.25 ‖ Jes 23,15.
בְּזוֹנָה Joel 4,3.
כַּזּוֹנָה Ez 16,31.

הַכְזוֹנָה *interrog.*

בקצת ספרים הוי״ן רפתי שלא כדין, ע׳ מ״ש.

Gn 34,31.

לְזוֹנָה Gn 38,15 ‖ Jes 1,21.
מִזּוֹנָה Ez 16,41.
זֹנוֹת, זוֹנוֹת *pl.* 1R 3,16 ‖ Ez 16,33 ‖ Prv 29,3.
הַזֹּנוֹת Ez 6,9 ‖ Hos 4,14.
וְהַזֹּנוֹת 1R 22,38.
זָנֹה *inf. abs.* Hos 1,2.
לִזְנוֹת, לִזְנֹת *cs.* Lev 20,5.6.21,9 ‖ Nu 25,1 ‖ Dt 22,21.
בִּזְנוֹתֵךְ *suff.* Ez 23,30.
תִּזְנִי *2 impf. f.* Hos 3,3.
וַתִּזְנִי Ez 16,15.16.17.26.28.
וַתִּזְנִים *suff.* Ez 16,28.
יִזְנֶה K. *3 impf.* Ez 23,43.
תִּזְנֶה *3 f.* Lev 19,29 ‖ Hos 1,2 ‖ Am 7,17.
וַתִּזְנֶה Jud 19,2 ‖ Jes 57,3.
וַתִּזְנִי־ (=וַתִּזְנֶה־) Jer 3,6.
וַתִּזֶן Jer 3,8 ‖ Ez 23,5.
יִזְנוּ Q. (יִזְנֶה K.) *3 pl.* Ez 23,43.
וַיִּזְנוּ Jud 8,27.33 ‖ Hos 4,12 ‖ Ps 106,39 ‖ 1Ch 5,25.
תִּזְנֶינָה *3 f.* Hos 4,13.14.
וַתִּזְנֶינָה Ez 23,3.
זוּנָּה *Pu. 3 perf.* Ez 16,34.
הִזְנָה] הִזְנֵית *Hi. 2 perf.* Hos 5,3.
הִזְנוּ *3 pl.* Hos 4,10.18.
וְהִזְנוּ Ex 34,16.
הַזְנֵה *inf. abs.* Hos 4,18.
כְּהַזְנוֹת *cs.* 2Ch 21,13.
לְהַזְנוֹתָהּ *suff.* Lev 19,29.
וַתַּזְנֶה *2 impf.* 2Ch 21,13.
וַיֶּזֶן *3 impf.* 2Ch 21,11.

זְנוּת

scortatio, stuprum; de idolorum cultu; perfidia (*poena perfidiae*).

Hos 4,11.6,10.

זְנוּתֵךְ *suff.* Jer 13,27 ‖ Ez 23,27.
זְנוּתָהּ Jer 3,9.
זְנוּתָם Ez 43,9.
בִּזְנוּתָם Ez 43,7.
זְנוּתִים] בִּזְנוּתַיִךְ *pl. suff.* Jer 3,2.
זְנוּתֵיכֶם Nu 14,33.

זְנוּנִים *pl. tant.*

stupra, scortationes; de idololatria, de commercio cum exteris nationibus.

יתכן לגרוס במ״ב ט׳ כ״ב עַל־דְּבַר זנוני (עַד = ע״ד).

Hos 1,2.2,6.4,12.5,3.

לִזְנוּנִים Gn 38,24.
זְנוּנֵי *cs.* 2R 9,22 ‖ Nah 3,4.
מִזְּנוּנַיִךְ Ez 23,11.
זְנוּנַיִךְ *suff.* Ez 23,29.
זְנוּנֶיהָ Hos 2,4.
בִּזְנוּנֶיהָ Nah 3,4.
תַּזְנוּת] תַּזְנוּתֵךְ *suff.* Ez 16,26.29.25.
מִתַּזְנוּתֵךְ K. Ez 16,20.
תַּזְנוּתָם Ez 23,8.
בְּתַזְנוּתָם Ez 23,17.
תַּזְנוּתַיִךְ ,תָ *pl. suff.* Ez 16,15.25.23,35.
וְתַזְנוּתַיִךְ ,וְתַזְנֻתַיִךְ Ez 16,22.23,29.
בְּתַזְנוּתַיִךְ ,תָ Ez 16,33.34.36.
מִתַּזְנוּתַיִךְ Q. Ez 16,20.
תַּזְנוּתֶיהָ Ez 23,7.8.11.14.18.19.43.

זָנַח

fastidire, respuere, reicere; *abominabilem esse; Hi.* foetorem emittere, *deficere;* polluere, profanare.

אמה לְזָנַח במובן עזיבה ונטישה יתרה, ובערבית יורה על נתינת ריח רע והתעפש. וי״פ זָנַח דהושע ה׳ כמו צָנַח, כמליצת כרע בַּל קורס נבו. והשבעים תרגמו: נְתַץ עגלך, שמרון! הרה אפי בו.

Hos 8,3.5 ‖ Thr 2,7.

זָנַחְתָּ *2 perf.* Ps 44,10.74,1.89,39.
זְנַחְתָּנִי *suff.* Ps 43,2.
זְנַחְתָּנוּ Ps 60,3.12.108,12.
זְנַחְתִּים] זְנַחְתִּי *1 perf. suff.* Zach 10,6.
תִּזְנַח *2 impf.* Ps 44,24.88,15.

וַתִּזְנַח Thr 3,17.
יִזְנַח *3 impf.* Ps 77,8‖Thr 3,31.
וַתִּזְנַח(?) *3 f.* Thr 3,17.
הִזְנִיחַ *Hi. 3 perf.* 2Ch 29,19.
הִזְנִיחָם *suff.* 2Ch 11,14.
וְהֶאֶזְנִיחוּ (= וְהִזְנִיחוּ) *3 pl.* Jes 19,6.
יַזְנִיחֲךָ [יַזְנִיחַ *3 impf. suff.* 1Ch 28,9.

—v. n. pr.—

זָנַק° [יְזַנֵּק *Pi. 3 impf.*

prosilire.

כלומר יקפוץ על טרפו, ויש להוראה זו סמוכין מן הערבית; במשנה יֵאָמֵר על קלוח הדם (וקרוב לזלח); וי״ג יְזַנֵּק (ע׳ נחום ב׳ י״ג).

Dt 33,22.

—זוּעַ .v זַעֲוָה, זַוָּעָה—

זָעַךְ°

extinguere.

אח אל דָּעַךְ, ובקצת נוסחאות נִדְעָכוּ, וכת״י ודפוסי.

נִזְעֲכוּ [נִזְעָכוּ *Ni. 3 perf. pl.* Job 17,1.

—conf. דָּעַךְ—

זָעַם

spumare, vehementer irasci; exsecrari.

אח לְזַעַף, ולבעלי השניים עקר שרשו זע; י״פ אל זֹעֵם דתהלים כמו זֹעֵם אל, והוא כנוי לרשע המקציף את י״י, בנגוד אל צדיק, והשבעים קורין וְלֹא זעם (ע׳ ק״נ ט׳).

Nu 23,8‖Mal 1,4.

וְזָעַם Jes 66,14‖Dan 11,30.
זָעַמְתָּה *2 perf.* Zach 1,12.
זֹעֵם *pt.* Ps 7,12.
זְעוּם [זְעוּם *pt. pass. cs.* Prv 22,14.
זְעוּמָה *f.* Mich 6,10.
זֹעֲמָה *imper.* Nu 23,7.
אֶזְעֹם *1 impf.* Nu 23,8.
יִזְעָמוּהוּ [יִזְעֹם *3 impf. pl. suff.* Prv 24,24.
נִזְעָמִים [נִזְעֹם *Ni. pt. pl.* Prv 25,23.

זַעַם, זָעַם

spuma, saevitia, ira.

Jes 10,25. 26,20. 30,27 ‖ Jer 15, 17‖Ez 22,24‖Dan 11,36.

וָזַעַם Ps 78,49.
הַזָּעַם Dan 8,19.
בְּזַעַם Hab 3,12‖Thr 2,6.
מִזַּעַם Hos 7,16.
זַעְמִי *suff.* Jes 10,5‖Ez 21,36.22, 31‖Zeph 3,8.
זַעְמְךָ, זַעְמֶךָ Ps 38,4.69,25.102, 11.
זַעְמוֹ Jes 13,5 ‖ Jer 10,10.50,25 ‖ Nah 2,6.

זָעַף [זֹעֲפִים *pt. pl.*

irasci, morosum, tristem esse.

יֵאָמֵר על התרגשות הנפש, כמליצת וַיִּסָּעֵר לב מלך ארם (מ״ב ו׳ י״א). לד״ק ובזעפו עם־הכהנים הוא מקור עם כנוי.

Gn 40,6‖Dan 1,10.

יִזְעַף *3 impf.* Prv 19,3.
וַיִּזְעַף 2Ch 26,19.

זָעֵף [וְזָעֵף

adj. iratus, morosus.

יתכן שבמלת סר נפלה העי״ן (צַר, צָעֵר), ועי״כ הסמ״ך בפתח, ובכן הוא נרדף אל זעף.

1R 20,43.21,4.

זַעַף

furor, ira.

Mich 7,9‖Prv 19,12.

בְּזַעַף Jes 30,30‖2Ch 16,10.28,9.
מִזַּעְפּוֹ *suff.* Jon 1,15.
וּבְזַעְפּוֹ 2Ch 26,19.

—conf. זַלְעָפָה—

זָעַק [וְזָעֲקָה *3 perf. f.*

clamare, *auxilium implorare*, conqueri, eiulari; *Ni.* convocari, se congregare. *Hi.* clamare, proclamare, lamentari; vocare, invocare, convocare.

אח אל צעק (צָוַח, שׁוּעַ), ויֵאָמֵר על אסיפת העם שנעשה ע״י כרוזא קורא בחיל או בשופר. לד״ק זעקך ובזעקך דישעיה הם מקור בכנוי.

2S 13,19.

זָעַקְתִּי *1 perf.* Ps 142,6.
זָעֲקוּ *3 pl.* Jud 6,7‖Hos 7,14‖Ps 22,6‖2Ch 5,20.
וְזָעֲקוּ Jer 11,11.12.47,2.
וּזְעַקְתֶּם *2 pl.* 1S 8,18.
וְלִזְעֹק *inf. cs.* 2S 19,29.
מִזְּעֹק 1S 7,8.
זְעַק *imper.* Ez 21,17.
זַעֲקִי־ *f.* Jes 14,31.
וּזְעָקִי K. (al. וְ) Jer 48,20.
וְזַעֲקוּ *pl.* Jud 10,14‖Jer 25,34 ‖ Joel 1,14.
אֶזְעַק, אֶזְעָק *1 impf.* Jer 20,8. 48,31 ‖ Hab 1,2 ‖ Ps 142,2 ‖ Thr 3,8.
וָאֶזְעַק *1 impf.* Jud 12,2‖ Ez 9, 8.11,13.
תִּזְעַק *2 impf.* Jer 30,15.
יִזְעָק [יִזְעַק *3 impf.* Jes 15,5.
וַיִּזְעַק 1S 7,9.15,11 ‖ 2S 19,5‖ 1R 22,32‖Esth 4,1‖2Ch 18,31.
תִּזְעַק, תִּזְעָק *3 f.* Jes 26,17 ‖ Hab 2,11‖Job 31,38.
וַתִּזְעַק 1S 4,13.28,12‖Jes 15,4.
וְנִזְעַק *1 pl.* 2Ch 20,9.
יִזְעֲקוּ, יִזְעָקוּ *3 pl.* Hos 8,2 ‖ Mich 3,4.
וַיִּזְעֲקוּ, וַיִּזְעָקוּ Ex 2,23‖Jud 3,9. *15.6,6.*10,10 ‖ 1S 5,10.12,8.10 ‖ Jon 1,5‖Ps 107,13.*19*‖Neh 9,4 ‖ 2Ch 32,20.
וְיִזְעֲקוּ Ez 27,30.
וַיִּזְעָקוּךָ *suff.* Neh 9,28.
נִזְעָק [נִזְעַקְתָּ *Ni. 2 perf.* Jud 18,23.
נִזְעֲקוּ *3 pl.* Jud 18,22.
וַיִּזָּעֵק *3 impf.* Jud 6,34.35 ‖ 1S 14,20.
וַיִּזָּעֲקוּ *pl.* Jos 8,16.
הַזְעִיק [לְהַזְעִיק *Hi. inf. cs.* 2S 20,5.
הַזְעֵק [הַזְעֶק־ *imper.* 2S 20,4.
וַיַּזְעֵק *3 impf.* Jud 4,10.13‖Jon 3,7‖Zach 6,8.
יַזְעִיקוּ *3 pl.* Job 35,9.